

كەوتوو، كەوتوو، كەوتوو بابلى
"گەورەيە"

"...لە ئەو دەرىجىن گەلەكەم"

ساموئىل پېشكەش دەكات

دانيال و

ئەپۇكالىپس بۆم

رېوون بىكەرەو

بەلگەي پېغەمبەرەنە كە خودا

بوونى ھەيە

وھىيە كۆتايىەكانى بۆ

هه لېږدراوه کانی

له م بهر هه مه دا: پر وژه کهی -
حوکمه کهی

وه شانی: 2025-10-11

(پایز-5996-19)

بەرگەكە بە سەبارەت روونکردنەو تېبینى

۱۴. پەخشانى فرىشتەى سى پەيامەكانى :خوارەو بو سەرەو لە

بەهارى تاقىکردنەوكانى دواى كە دانيالەو كتيبي لە راستين سى ئەمانە ،بوو ئاشكرا پيرۆزەكان بو ۱۸۴۴ يەكەمى تشرىنى ۲۶ى و ۱۸۴۳ سالى ماناي لە نەيانتوانى ،شەممە رۆلى لە ئاگا بى سەرەتايەكان ئەدقئنتىستە چاوەرپى كە ئەدقئنتىستيانەى ئەو .تېيگەن پەيامانە ئەم راستەقینەى **هاوارى** " بە بەستبوووەو ئەزموونەكەيان ،بوون مەسیح گەرانهوئى ۲۵: مەتا لە " كچه دە " مەتەلەكەى لە كە " *شەو نيوەى* " يان " **نيوشەو** دەكات " *زاوا گەرانهوئى* " پيشبينى كە ،باسكراو ۱۳د-۱

1- هەفتانە پشوودانى رۆژى و جولەكەكان *دان* لە دادوهرى **تەوهرى** 1- داواكراو فەرمانەكەيدا دە چوارەمى لە خوداو لەلايەن

2- لە " *جياواز پاشاى* " و " *بجووك قوچيكي* " ، **پاپا رۆمى ئيدانەکردنى** 2- پەيامى لە " *گەرە بابلى* " ناوى كە ،۲۵-۲۳-۱۰: ۸ و ۲۴-۸: ۷ دانيال *كەوتوو ،كەوتوو* " :وەرگرتوو ۸: ۱۴ پەخشانى *دووهمى فرىشتەى* كە ،يەكشەممە رۆژى بو دەگەرپتەو يەكەم پلەى بە " *گەرە بابلى* ئيمپراتۆر وەرگيراو ميراتەو لە كە ،ناسرابوو "خۆر رۆژى" بە پيشتر :واتاى بە " *كەوتوو* " . دامەزراند ۳۶۱ *ئازارى* ۷ى لە كە ،يەكەم كوئستنتين خۆى سەرکەوتنى شيۆەيە بەم حەقيقەت خوداى .*"دۆراو و دەگيرپت"* رادەگەيەنيٹ ئايينيدا درۆى ئۆردوگای بەسەر

3- دەداتە لىي " *دووم مردنى ئاگرى* " كە ،**دادگايبکردن دوا تەوهرى** 3- ۹-۱۰ : ۷ دانيال لە كە ويئەيەيە ئەو ئەمە .ياخىبووكان مەسيحيە و ،پيدراو پەرەى ۱۵-۱۰ : ۲۰ پەخشانى لە بابەتەكە ،خراوتەرەو " ۹-۱۰ : ۱۴ پەخشانى لە *سئيەمە فرىشتەى* پەيامى بابەتى *دەنگيكي بە و هات بەدواياندا ،بوو سئيەم كە ،ديكەش فرىشتەيەكى و بپەرستپت ويئەكەى و درندە كەسيك ئەگەر' :گوتى بەرزەو* ،*ئەوا ،وەرگرت دەستى لەسەر يان پيشەوئى لەسەر نيشانەكەى* *شلكردنەو بەبى ،دەخواتەو خودا توورەيى شەرابى ،هەرەو*

تیڱه یشتن هه له به پیڅه مبه رایه تی وشه ی ئه گهر وه " شیوه یه به و که سانه ئه و بو ته نها ئه و ، بمیڼیته وه له ناوچوونن قه ده ری که ده میڼیته وه ."

به لځه نامه یه دا له م وه حیانه ی ئه و کور تی به ، هه ر وه ها ، " پیرۆزی بو پاسا " ئه وه ی بو ، که بز انن ، خرا وه ته رو و خودای فهرمانی به که ۱۸۴۳ ه وه سالی به هاری له " به پیی ، دامه زرا وه ۸:۱۴ دانیال له یاسا دانهر و دروستکه ر " ، *ئه به دی ئینجیلی* ،

ژنیځ هه مو و پیاویک هه ر ، زه ویدا سه رانسه ری له ته و او نو قمبوونی به مه سیحه وه عیسا ناوی به ده بیټ خودایی نیعمه تی به ده سه ته یانی بو بکریټ مه عمودی

حه وته می پشو ودانی ، بکات جیبه جی شه ممه ده بیټ ، پیرۆزکرا وه ۲ ژیان سه ره تای له خودا وه له لایه ن که ، شه ممه هاتو وه ؛ ۲۰ دا ده رچوون له که فهرمانه که ی ده له چواره م و ، بپاریزیټ نیعمه ته که ی ئه وه ی بو ، ئه مه ش

خۆراک یاسا کانی و خوداییه کان ئه خلاقیه یه یاسا له ریژ ده بیټ ۱: ژیان سه ره تای له ، دیاریکراون پیرۆزدا کتییی له که بگریټ (جهسته پیرۆزی) ، ۱۱ ، لیڅیه کان و ۲۹

پېښکات سووکایه تی پښه مېراییه تییه که ی قسه ی " ناییت و
ته سلونیا ۱) " نه کوژنیتته وه خودا رځوی " نه وه ی بو ، "
۵:۲۰).

خودا وه له لایه ن ، نییه تیډا پښه رانه یان هم نه وانه ی
له که بین " دووم مردنی " توووشی که ده کریښ مه حکوم
باسکراوه ۲۰ په خشان ی
ساموئل

نه پوکالیپس و دانیال ، بل ی پیم
روو ده خړینه که بابه تانه ی نه و لاپه ره سازی

ناماده کاری تیبینی : په که م به شی

نهرمه کالیه نه و ئوتوماتیکی لاپه ره ی ژماره ی گه رانی تاییه تمه ندی
به کارده هیئریت که به کار به ی نه

ناونیشان لاپه ره ی

- 07 پېشکه شکردن
- 12 دروستکراوه کانی و خودا
- 13 راستی ئینجیلی بنه ماکانی
- 16. گونا نه فره تی رځوی ، 321 نازاری ی 7 : بنه ره تی تیبینی
- 26 دراوه زه وی له سر که خودا شایه تحالی
- 28 مه که ن تی که ل سزا له گه ل شه هید بوون : تیبینی
- 29 گرنگه پښه مېراییه تی پوخته یه کی : ژیان سره تایی

- 30 بېياوهرى و ئيمان
- 33 گونجاو كاتى بۇ خواردن
- 37 راسته قينه ئيمانى ئاشكراوى مېژووى
- 39 دانيال كىتېبى بۇ ئاماده كارى تېيىنى
- 41 پېدەكات دەست دانيالەو كىتېبى - دانيال لە ھەمووى**
- 42 بابل بۇ دانيال ھاتنى - 1 دانيال
- 45 نەبوخذنەسر پاشا بېيىنى پەيكەرى - 2 دانيال
- 56 كورە ناو ھاوړپى سى - 3 دانيال
- 62 گۇرا و كرد زەلېلى پاشا - 4 دانيال
- 69 بەلشاسر پاشا ھوكمى - 5 دانيال
- 74 شېرەكاندا كۆشكى لە دانيال - 6 دانيال
- 79 پاپا بچووكى قۆچەكەى و ئازەل چوار زە - 7 دانيال
- 8:14. دان خودايى ھەرمانى - پىشتراستكرايەو پاپا ناسنامەى - 8 دانيال
- 103 مەسىح عيسا زەمىنى خزمەتكردنى كاتى راگەياندى - 9 دانيال
- 121 بەلا بېيىنەكانى - گەرە بەلا راگەياندى - 10 دانيال
- 127 سورىا جەنگى ھەوت - 11 دانيال
- 146 بەروارى و وينا ئەدقېنتىستى گىشتگىرى مېسىيۇنى - 12 دانيال
- 155 پېغەمبەرايەتى ھېماسازى بۇ پېشەكى
- 158 ئەدقېنتىزىم
- 163 ئەپوكالىپس لە سەيرکردن يەكەم
- 167 پېشېيىدا لە رۆما ھېماكانى
- 173 شەممەدا رۆژى لە پرووناكى
- 176 8:14 دانيال لە خودا ھەرمانى
- 179 ئاپوكالىپس بۇ ئاماده كارى
- 183 كورتى بە ئەپوكالىپس
- 188 ئاپوكالىپس لە ورد لېكۆلېنەو ھەيكى :دووم بەشى**
- 188 تەوهرى - مەسىح گەرەنەو ھى - پېشەكى : يەكەم پەخشانى
- ئەدقېنتىستى

- 199 سەرەتاي لە مەسیح كۆبوونەوهی : **دووهم پەخشانی**
- ۱۸۴۳ سالی تا دامەزراندنیەوه
- 199 : سییەم قۇناغی - *سمیرنا* : دووهم قۇناغی - *ئەفسوس* : یەكەم قۇناغی
- *پەرگامۇن*
- تیاتیرا : چوارەم قۇناغی
- 216 - 1843 سالی لە مەسیح كۆبوونەوهی : **سییەم پەخشانی**
- گەراوێ نێردراوی مەسیحی باوەڕپێکی
- 216 - *خیلاد/فیلا* : شەشەم قۇناغی - *ساردیس* : پینجەم قۇناغی
- 223 بوو ئاشكرا وایتدا جی ئیلین دیدگای یەكەم لە ئەدقیئتیزم چارەنووسی
- 225 لاودیقیا : حەوتەم قۇناغی
- 229 ئاسمانی دادوهری : **4 پەخشانی**
- 232 خودایی یاسای پێشبینی : تیپینی
- 239 مرۆف كوری : **5 پەخشانی**
- 244 سەردەم نیشانەکانی و ئیلاهیەکان سزا ، ئەكتەرەکان : **6 پەخشانی**
- یەكەم مۆری 6 - مەسیحیدا سەردەمی لە
- 251 مۆر " *خودا مۆری* " بە كە حەوتەم رۆژی ئەدقیئتیزمی : **7 پەخشانی**
- نەهینی " *حەوتەم مۆری* " و شەممە : كراوێ
- 259 یەكەم ی " *شمشال* " چوار : **8 ئاپۆكالیپس**
- 268 . 6 و 5 " *شمشال* " : **9 وەحی**
- 268 . " *شمشال* " پینجەم
- 276 . شەشەم ی " *شمشال* "
- 286 . " *كراوێ بچووكی كتیپی* " : **10 وەحی**
- 291 وەحی یەكەمی بەشی كۆتایی
- پێدراوێ پەرەیان كە بابەتانە ی ئەو : دووهم بەشی
- 292 ی " *شمشال* " - نەتەوهیی بیباوهری - پاپا حوكمرانی : **11 وەحی**
- حەوتەم
- 305 گەورە ناوهندی پلانی : **12 پەخشانی**
- 313 مەسیحی ئایینی درۆزنەکانی برا : **13 وەحی**

- 322 **حهوتهم رۆژی ئەدقیئتیزمی سەردەمی : 14 پەخشانی**
- 333 **نیعمەت سەردەمی کۆتایی : 15 وهحی**
- 336 **خودا توورەیی کۆتایی بەلای هەوت : 16 پەخشانی**
- 345 **دەناسرێتەو و لێدەکرێتەو دەمامکی لەشفرۆشەکە : 17 پەخشانی**
- 356 **وەردەگرێت خۆی سزای لەشفرۆش : 18 وهحی**
- 368 **مەسیح عیسا ئەرمەگدۆنی شەری : 19 پەخشانی**
- 375 **دادگاییکردن دوا و هەوتەم هەزارە سالی هەزار : 20 ئاپۆکالیپسی**
- 381 **بوو هێما شکۆمەندکراو نوێی قودسی : 21 پەخشانی**
- 392 **ئەبەدیەت بیکۆتایی رۆژی : 22 وهحی**
- 405 **دەبەخشیت ژیان رۆح بەلام ،دەکوژیت پیتەکە**
- 408 **مەسیح عیسا زەمینی کاتی**
- 410 **پیرۆزکردن و پیرۆزی**
- 424 **- 22 تا 1 ژیان سەرەتای لە - ژیان سەرەتای جیابوونەوهکانی**
- 525 **23 ژیان سەرەتای :دراو ئیبراهیم بە کە بەلێنانە ئو جێبەجێکردنی**
- تا ...
- 528 **کاتژمێری - گشتی بە پیرۆز کتیبی لەسەر - دلسۆز موسا و کوچ**
جیابوونەوهیەک :حهوتهم رۆژی ئەدقیئتیزمی - کۆتایی هەلپژاردنی
- Z بۆ A لە خودایی - خودا سەرەکییەکانی حوکمە - میژوویەک ،ناویک
دەگەرپێنێتەووە راستی رۆح - پیرۆز کتیبی دەقەکانی شیواندنی
- 547 **کۆتایی تەرخانکردنی**
- 548 **بانگەواز دوا**

بۇ ئەپكالىپسىم و دانىال باسى

بكه

کردن پيشكەش

به خدا چونكه ،دهژيم و بووم لهدايك قيزهونهدا تهواو ولاته له م من پهخشانی له " *ميسر و سؤدوم* " ناوه پايتهختهكهى ناوى رهمزى شيويهكهى لهلايهن ،پيدهچيت ئيرهپى و كۆماريخوازانه كه كۆمهلگهكى مۆدېلى ۸: ۱۱ و كراوتهوه لاساى جيهاندا سهرانسهرى له گهلانهوه له زۆرىك و بالادهست نهتهويهكهى ،فهرهنساپه ولاته ئەم وهرگيراوه؛ و بلاوكراوتهوه كه باجگر رژيمى لهگهّل كۆماره پېنج تاقيكهروهوى ،شۆرشگېره و پاشايهتى خۆى مروقى مافى لوحهكانى ،شانازيپهوه به .مهحكومن خداوه لهلايهن لوحانهى ئەو دژى توورپهپى شيويهكهى به ،دهكات نمايشى و رادهگهيهنيت خوداى خودى لهلايهن "فهرمان ده" شيوهى له كه مروپيهكانه ئهركه دهسهلاتى يهكهمين و خۆپهوه سهرهتاي له ههر .نووسراون دروستكهروهو رۆمانى ئايپنى كه ،كردوو دوزمنهكهى له بهرگرى پاشايهتپهوه كه بردوو ناويان "خراپه" به وهستان بئ فيركاريپهكانى كه ،كاسؤليكيپه دريژهى له . "خراپه" دهبات ناوى ئەوهى "چاكه" و "چاكه" دهليت پيى خدا باوهش له بياوهپى كه ليكرد واى شۆرشهكهى ،خويدا وهستانى بئ دابهزىنى خهريكى ،گلين گۆزهپهكى ،بوونهوهريك وهك فهرهنسا شيويه بهم .بگريت راستهقينه؛ ئاسنى گۆزهى ،بههيز خوداى دژى له بووه ململانى ئەويش كرابوو؛ پيشبينى ئەوهوه لهلايهن و بوو پيشبينيكراو دهرئهناپهكهى گوناپهكانى ههمان به تاوانباره كه ،دهچيژيت " *سؤدوم* " چارهنووسى زياتر يان رابردودا سالى ۱۷۰۰ ماوهى له جيهان ميژووى .لهبهردهميدا ئەو بههوى بهتايپهتى ،دراوه قالب له خراپهكارهكانيپهوه كاريگهريپه بههوى كاسؤليكى رۆمانى پاپاي رژيمى دهسهلاتى پيشكەشى كه پشتگيريپه

پاشای یه کەم ، یه کەم کلۆقیسی ، پاشایه وه یه کەم دواى له ، کردوو مهعمودی پیمس شارى له ٤٩٨ سالى دووه می کانوونى ٢٥ ى له . فرانکه کان به که هه لگرتوو کرىسمسى ئاههنگىكى نيشانهى بهرواره ئهم ، وه لگرتوو بهروارى به به ستر او ته وه پۆمه وه له لایه ن توورپى و ناره وا شیوه یه کى و جیهان دروستکهرى ، جهسته یى خودای ، مه سیح عیسا درۆینه ی له دایکبوونى خودای " نازناوى داواى حه ق به که . هه ن یان ده ژین که شتانه ی ئه وه هه موو عیسا وه ک ، " *شهیتان باوکى که درۆکه* " له رقی چونکه ، ده کات " *راستی* رایگه یاندوو .

پۆمانى پاپایه کى هه یچ که ده ویت هه لنه گرت حاشا به لگه یه کى ئایا : ئینجیلییه و ورد ، لیره دا مه سیح؟ عیسا خزمه تکارى بانگه شه ی له نییه ره وا ، ***باوکتان مه لئین زه وى له سه ر که س*** " : رایگه یاند ٢٣:٩ مه تا له عیسا « . ***ئاسمانه له ئه ویش ، هه یه باوکتان یه ک چونکه*** »

ده توانیت که سیک هه موو زه وى؟ له سه ر ده کریت پاپا له گه ل قسه چۆن ههروه ها . " *پیرۆزترین باوکى " ته نانه ت یان ، " پیرۆز باوکى* " : بیینیئت یاخبووه هه لۆیسته ئهم . " ***باوک*** " ناوده به ن خۆیان به کاسۆلیکه کان قه شه نیوان له پۆیست گوايه ناوه ندیکى وه ک خۆیان قه شه کۆمه لیک ده کات وا که ده کات ئه وه فیۆز پیرۆز کتیبى کاتیکدا له ، بکه ن جیگیر گونا به باردا و خودا مه سیحه وه عیسا له لایه ن که ، ده گات خودا به ده ستیان ئازادى به گونا به باران کۆرپه ده کاته مرۆقه کان کاسۆلیکی ئیمانى شیوه یه به م . پیدراوه شه رعیه ت شیواندنى ئهم . ده رکه ویت هه تمى و پۆیست شتیکی وه ک ئه وه ی بۆ پیشبینییه کدا له خودا وه له لایه ن مه سیح عیسا راسته وخۆى شه فاعه تی بکات باوه ر ده توانیت کى : وه لام و پرسیار ١٢-١١ : ٨ : دانیال له ، ده کریت ئیدانه ى " ***خۆبه زلزانین*** " به که مرۆقانه ی ئه وه به هیز دروستکهرى خودای که و ٧:٨ دانیال له وه ک ، وه ربگریت خزمه تکار وه ک ، ده که ن سه ریچی توورپى میشکی کۆرپه کردنى ئهم بۆ ئینجیلی وه لامى کراوه ؟ ئیدانه ٨:٢٥ : *ده فهرمویت شیوه یه به م یه زدان* " ١٧:٥ : یه رمیا له ئایه ته دایه له م مرۆقه کان ***هیزی ده کاته گۆشت و ده به ستیت مرۆف به پشت پیاوه ی له وه نه فهره ت*** " ***! ده که ویتته وه دوور یه زدان له دلی و خۆی***

زۆر مەسىحى سەردەمى زۆربەى ئايىنى مېژووى فەرەنسا ئەوھى لەبەر خۇى نەفرەتى پۇلى كە بەخشى فەرەنسىيەك بە ئەركى خودا، دا قالب لە وەحييە شاراوھى ماناى پۇشنىردنەوھى بە ئەمەش بىكات؛ ئاشكرا كۆدكراون ئىنجىلىدا توندى كۆدىكى لە كە پېغەمبەرىيەكانى

پېگەى لە پېغەمبەرايەتيم ئەركى پاگەياندىنى، ۱۹۷۵دا سالى لە ،مەعمودىيەتم دواى ، ۱۹۸۰دا سالى لە تەنھا كە وەرگرت دىدگايەكەوھ پۇژى ئەدقېنتىستى مەسىحى ئيمانى لە .تېگەيشتم راستەقىنەى ماناى ماوھى بۇ كە دەزانم ۲۰۱۸وھ سالى لە ،وەرگرتوھ مەعمودىيەتم حەوتەمدا گەرەنەوھى بە دېت كۆتايى ۲۰۳۰ سالى بەھارى لە كە (سال ۷ جار ۷) يۇبىلى خزمەتكردندا لە ،مەسىح عيسا ،گەرە خوداى پەرورەدگارى شكۆمەندەنەى دانراوم

بۇ نىيە بەس مەسىح عيسا يان خودا بوونى بە داننان
،ھەمىشەىى رزگارى بەدەستەيئانى

عيسا ،ئاسمان بۇ بەرزىتەوھ ئەوھى پېش ،كە دەخەمەوھ بىرتان لېردا :کرد شاگردەكانى بۇ قسەى ۲۰-۱۸ : ۲۸ مەتا ئايەتانەى ئەم وشەكانى بە *و ئاسمان لە دەسەلاتىك ھەموو' :گوتى و ئەوان لای ھاتە عيسا پاشان»* ، **شاگردى بكنە نەتەوھكان ھەموو و پۇ بۇيە** ،*دراوھ پېم زەوى لەسەر ھەموو فېرى . ، بكنە مەعمودىيان پېرۇز رۇخى و كور و باوك ناوى بە **پېكردوون** فەرمانم كە **بكنە شتانه ئەو***

دەكاتەوھ ئاشتمان خودا لەگەل ئايىنەى ئەو :تېگە بابەتە لەم بۇيە .وەرگىراوھ مەوفايەتییەوھ نەرىتى لە كە نىيە ئايىنى مىراتىكى بنەماى لەسەر ،دەكات پېشكەشى خودا كە خۇبەخشانە كەفارەتى قورىانييەى بەو باوھېوون بۇ **پېگايە تاكە** ،مەسىحدا عيسا لە مەوفايەتییەوھ مردنى پېگەى لە پېرۇزى لە تەواو دادپەرورەرىيەكى لەگەل ئاشتېوونەوھمان بەدەستەيئانى ئايىنى ،رەچەلەكەكەت ھەر ،بىت ھەركەسىك تۇ شېوھىە بەم .ئىلاھىيەكەى يان ،زمانەكەت يان ،رەنگەكەت ،رەگەزەكەت ،گەلەكەت ،خۆت بۆماوھىي تەنھا خودا لەگەل ئاشتېوونەوھت ،مەوفايەتیدا نېوان لە خۆت پېگەى تەنانەت كۆتايى تا كە ،دېت فېركارىيەكانىيەوھ بە پابەندېوون و مەسىح عيسا پېگەى لە

شایه‌دی به‌لگه‌نامه‌یه ئه‌م وهک ،دهکات شاگردەکانی ئاراسته‌ی جیهان دەدات.

یهک دوا‌ی له‌ یه‌ک رۆ‌لی سێ " پیرۆز رۆ‌حی و کور، باوک " دەرپرینی پیشکەشی که‌ رزگار بوونیدا پلانی له‌ خوداو هه‌ک له‌لایه‌ن که‌ دهکات دیاری کراوه " *دووم مردنی* " به‌ مه‌حکوم که‌ ،بووه گونا‌ه‌بار و تاوان‌بار مرۆ‌فایه‌تی باوه‌ریان موسلمانان وهک ،نییه‌ خوداو‌ه‌ند سێ کۆ‌کردنه‌وه‌ی "سێیه‌ته‌" ئه‌م روه‌ا مه‌سیحیه‌یان ئایینه‌ و دۆ‌گما ئه‌م ر‌ه‌ت‌کردنه‌وه‌ی شیوه‌یه‌ به‌م ،وايه " کور " وهک هه‌مووان؛ بۆ ئیمه‌یه‌ دروستکهری خودا ،" باوک " وهک .ده‌بینیت هه‌لبێژ‌دراوه‌کانی گونا‌هه‌کانی که‌فاره‌تی بۆ کرد له‌به‌ر گۆشتی جه‌سته‌یه‌کی مه‌سیحی رۆ‌حی ،خودا ،" پیرۆز رۆ‌حی " وهک ئه‌وان؛ شوینی له‌ سه‌رکه‌وتن بۆ هه‌لبێژ‌دراوه‌کانی یارمه‌تیدانی بۆ دیت ،زیندوو‌بووه‌وه په‌روه‌ردگار که‌س ئه‌و به‌بێ که‌ ،پیرۆزی " به‌ده‌سته‌ی‌نانی به‌ گۆرانکاریان ١٢:١٤ عیبرانییه‌کان له‌ دهکات فی‌ری خودا نێ‌ردراوی پۆ‌لۆ‌سی وهک ،" نابینیت ئه‌و قبول‌کردنی .خوداو له‌لایه‌ن و خودا بۆ جیا‌کردنه‌وه واته " پیرۆزی " باوه‌ر‌ه‌که‌یاندا کاره‌کانی له‌ و دهکاته‌وه‌ پشتر‌است هه‌لبێژ‌دراوه‌که‌ که‌سه‌ و ئیلهام‌به‌خش راستیه‌ و خودا بۆ خۆشه‌ویستیان له‌ واته ،ده‌رده‌که‌و‌یت .ئینجیلی ئاشکراکه‌وه‌کانی

زۆر ئاسته‌ له‌و تیگه‌یشتن بۆ گرنگه‌ زۆر به‌لگه‌نامه‌یه ئه‌م خۆ‌ئنده‌وه‌ی دامه‌زراره‌ و زه‌وی گه‌لانی له‌سه‌ر قورسایه‌ که‌ **نه‌فره‌ت به‌رزه‌ی** به‌تایبه‌تی ،هه‌یه مه‌سیحی رۆژئاوای جیهانی ئه‌وانه‌ی و ئاینیه‌کانیان به‌دوا‌یدا مه‌سیح عیسا رێگایه‌ی ئه‌و چونکه‌ ؛ مه‌سیحیه‌وه‌ ر‌ه‌چه‌له‌کی به‌هۆی له‌ پێ‌کده‌هێنیت؛ خودادا پلانی له‌ **رزگاری تایبه‌تی و ناوازه** پێگای ،ده‌گه‌رپت و شه‌یتان هێ‌رشه‌کانی ئیمتیا‌زاتی ئامانجی وهک مه‌سیحی ئیمانی ،ئه‌نجامدا ده‌مێنیت‌ه‌وه‌ جنۆکه‌کان.

بیری دروستکهر خودای که‌ رزگارکهره‌ی پلانه ئه‌و بنه‌ر‌ه‌تدا له‌ وه‌رده‌گریت ئالۆز سیمایه‌کی ئایین به‌لام .لۆژیکیه‌ و ساده ،لی‌کردۆ‌ته‌وه‌ خۆ‌یانه ئایینی چه‌مکی پاساودانی خه‌می ته‌نها ده‌که‌ن فی‌ری ئه‌وانه‌ی چونکه‌ به‌ چیت‌ر چه‌مکه‌ ئه‌م ،نه‌زانییه‌وه‌ رێگه‌ی له‌ زۆرجار ،گونا‌ه‌ پراکتیزه‌کردنی به‌ ،و

به ئەنجامدا له .ناگونجیٲ خودادا داواکارییهکانی له گهٲل شیویهک هیچ و دهمدهنهوه لیٲی خوٲیان قازانجی به ئەوان که ،دهدات لیٲیان نهفرهتهکهی نادهن ئیلاهیهیهکان سهزرهنشته له گوٲ

خودای بوٲ نییه؛ ئەدهبی خهٲلاتی وهگرتنی لیٲی مه بهست بهره مه ئەم که ،ههٲبژێردراوهکانیهتی ئیمانی تاقیکردنهوهی مه بهستی تاکه ،دروستکه ره سیحه وه عیسا رٲگهی له که به دهسته بهیٲن هه تاهه تاییه ژبانیه ئەو بتوان بهٲلام ،دهبینیته وه دووباره بوونه وه لاپه رهکانیدا له ناو .هٲیناوه به دهستیان له که دهکاته وه فٲرکارییهکان هه مان له سه ره خهت ،خودایه شیوازی ئەمه دووباره کردنه وه ئەم .دهکات ئاشکرای جیاوازه کانه وه هٲما و وٲنه رٲگهی ئەو شایه دی و پٲکده هیٲن خوٲیان ره سه نایه تی به لگهی باشتیٲن زوٲرانه مه ته لانه ی ئەو .داده نیٲ وٲناکراوه کان راستیه به ئەو که دهمه ن گرنگیه پشتراست دووباره کردنه وه ئەم و جهخت کردنه وه ئەم ،کردوون فٲری عیسا ده که نه وه .

گه وه ره خودای له لایه ن که ده بینیتیه وه وه حییه نه ئەو ،کاره دا له م که ،کردین سه ردانی ناسری عیسا ی مرؤیی ناوی به که دراوه دروستکه ره وه دانیال له که عیبری ی "مه شیا" به پٲی ،هات "مه سیح" یان "مه سحکراو" وه که له یوٲنانی ی "کریستوٲس" له ،"مه سیح" یان ،پٲکراوه ئاماژه ی ٢٥: ٩ خوٲی پاکی ته واو ژبانیه هات خودا ئەودا ناو له .نوٲی په یمانی نووسینه کانی رٲپوره سمه کانی ئەوه ی بوٲ ،بکات پٲشکهش خوٲه خشانه قوربانیه کی وه که ره سه نه ی گونا ه ئەو دوا ی له بووه هاتنی پٲش که ئاژهٲ قوربانیکردنی ئەو " مه سحکراو " زاراوه ی .چه سپاندووه ،داوه ئەنجامیان ئادم و حه وا دار زه یتی به که ،وه رده گرٲٲ پٲروٲ رٲوٲی مه سحی که دهکات دیاری که سه تاکه ناوی به خودا که پٲغه مبه رایه تییه ی وه حییه ئەو .دهکرٲٲ هٲما زه یتون رٲنمایه ههٲبژێردراوه کانی ،داوه که فاره تییه که یه وه کاره و مه سیح عیسا چونکه .دهبات هه تاهه تاییه ژبانیه به ره وه که رٲگایه ی ئەو له سه ره دهکات ناو بکه وٲته ههٲبژێردراو له وه ی ناکات رٲگری نیعمهت به ته نه ا رزگار بوون ته واو کردنی بوٲ ئەوه بوٲیه .بوونی له ناگان بیٲ که ته له کانه وه بوٲ دٲٲ خودا ،مه سیحه وه عیسا ناوی به که نیعمه ته که یه پٲشکه شکردنی

خزمه تکاره کانی دوا به رڼگه که سهره کیانهی ته له نهو بوونی ئاشکراکردنی دڅخه له **پروونی به** و بکهه دادوهری و بکهه شیکاری کوټاییدا له دمدات سهرده مهی دوا له که تیښکهه گهر دوونی مه سیحی ئایینی سهرلیشیواوی زاله زه مینیدا رزگاری.

سروشتهی چونکه هه لکه نیټ؛ رڼگ ده بیټ ،چاندن پیښ مروټ به لام یه کتاپه رسته کانه وه گه وره ئایینه فیڅکار ییه کانی به هو ی دروستکهه خودای هاو به شیان سیفه تی هه موویان .شیواوه ،بلاو بوونه ته وه زه ویدا به سهر که ههر و له جیا بوونه و هیان شیوه یه به م ،یه کده سه پیښن خدا زور به که هه یه په یوه سته رواله تیبه ی ئازادی به نهو .ده دهن نیشان له گه لیډا په یوه ندیبه کیان سهرده مه نهو ئیستای بارودڅخه بو ته نیا ،مه سیحیه وه باوهری به رڼفتار ئازادی به دا جنوکه کان به رڼگه ی خودا که ههر به لام ،ده گه رپته وه دووباره ،ناکه ون شوینیان که که سانه ی بهو به رام بهر لیږدیه به نه م ،بکهه ،بکات مامه له زور به بکرایه نه وه ی ئاره زووی خودا نه گهر .ده رده که ویتته وه له نه وه ی بو ،بکات دیار نه وان بو څو ته نه ها نه وه ی بو بو به س نه وه نه گهر .به نیټ به ده ست څو ویستیکی هه موو گوږپایه لی بوونه و هره کانی هه لیږاردنی که نه وه یه له بهر نه وه ،نه کردیټ مامه له ی شیوه ی به م یان څو شو یستن بو ئازاده هه لیږاردنی له سهر **ته نیا** هه لیږدراوه کان وه .بوونه و هره کانی هه موو به ده یدات که ئازاد هه لیږاردنیکی رته کردنه وه ی؛ سروشتهی سیفه تی سنووردارکردنی ته نیا ،هه بیټ سنووردارکردنی ههر نه گهر به ره و ،څو یانه وه تاکه که سی ئازادی سروشتهی به هو ی که ،هه لیږدراوه کانه به ،څو شه ویستی ،ناوه نه م .راده کیښرین و راده کیښرین څو شه ویستی خودای پیښکه شکردنی به ده کاته وه به رزی نهو چونکه ،ده گونجیټ له گه لیډا باشی ژبانی : هه لنه گر حاشا ده کات وا که کرداردا له بوونه و هره کانی به نمایشیک نهو بو ،مه سیحدا عیسا که سایه تی له ،که فارته بو ده کات پیښکه ش څو و نه زانین کاتی له **هه لیږدراوه کانی به له لایه ن ته نه ا به** که گونا هانه ی نه م زه وی له سهر !ناگدارین .داوه نه نجامیان و ماوه ته وه بو یان لاوازیډا څو سروشتهی لاوازی و هه ست شیوه ی ته نه ها څو شه ویستی وشه ی نه مه ش دادپه روه ره؛ ته واوی به و به هیزه خودا څو شه ویستی .وه رده گریټ

که ده‌گريټ بنه‌مايه ک شيّوهی چونکه ،دهکات دروست جياوازييه که هه‌موو راسته‌قينه‌ی ئاييني بۆيه .ده‌بيټ شاره‌زا تييدا ته‌واوی به هه‌ست و که‌سايه‌تبيه‌که‌ی به ئازادانه پابه‌ندبوونی له‌سه‌ر خودا په‌سه‌ندکراوی زه‌مینی ژيانی هه‌موو .دامه‌زراره ياسا وه‌ک که بنه‌ماکانی و بيرکردنه‌وه بنيات رۆحيه‌کانی و ده‌روونی و ئه‌خلاقی و کيميايی و فیزیکی ياسا له‌سه‌ر رزگاری کيشکردن ياسای له نه‌ده‌هات مرۆڤدا بیری به هه‌رگیز چۆن وه‌ک .نراوه پزرگرتن له هاوئا‌هه‌نگی به ده‌توانیټ ته‌نها ئه‌و رۆحی ،نه‌مانی بيکاته و بيټ گه‌شه ،دامه‌زراندوو دروستکه‌ردا خودای بنه‌ماکانی و ياسا گوپرايه‌لی و ۱۰:۳۱ کۆرنتيه‌کان يه‌که‌می له خودا ني‌ردراوی پۆلۆسی قسه‌کانی وه .بکات **يان بخۆنه‌وه يان بخۆن جا که‌واته** " :ده‌بن ره‌وا ته‌واوی به شيّوه‌يه به‌م جیبه‌جی‌کردنی . **خودا شکۆمه‌ندی بۆ بکه‌ن هه‌مووی ،بکه‌ن شتيک هه‌ر** کتیبی له ،که ده‌کريټ راستيه‌وه ئه‌و به‌هۆی بي‌به‌رامبه‌ره بانگه‌يش‌ستنامه ئه‌م خۆی ئيلاهيه‌کانی رېنمايه خودا ،پيرۆزدا کتیبی له ته‌نها و پيرۆزدا بۆ بگري‌ن رېنمايه‌کانی له گوئ گرينگه وه .کردوو ئاشکرای و گه‌ياندوو به‌پیی ،ئه‌و به‌بی ،بگه‌يه‌نين ئه‌نجام به **" پيرۆزکردن "** کاری ئه‌وه‌ی ئه‌و بۆچوونی ،جار هه‌ندیک **" نابينيټ يه‌زدان که‌س "** ، ۱۲:۱۴ عيبرانييه‌کان جیی پسپۆره پزيشکه ئه‌و بۆچوونی به‌لام ،وه‌رده‌گريټ ره‌چه‌ته‌يه‌ک شيّوه‌ی له وایه پييان ،گوپرايه‌لی له ده‌که‌ن په‌له مرۆڤه‌کان که نييه مشتومرتر ده‌روونی يان جه‌سته‌یی ته‌ندروستی بۆ ده‌که‌ن مامه‌له‌ خۆياندا به‌رژه‌وه‌ندی سه‌رووی له زۆر ،دروستکه‌ر خودای .(بن هه‌له‌يش ئه‌گه‌ر ته‌نانه‌ت) خۆيان هه‌موو له که ،رۆحه‌کانه راسته‌قينه‌ی پزيشکی تاکه ،شتيکه‌وه هه‌موو چاک بوو له‌بار دۆخه‌که هه‌رکات به‌لام ده‌کات برين .ده‌يناسيټ ورده‌کاريه‌کدا که زه‌مينيه‌کان و ئاسمانی ژيانه هه‌موو ئه‌و ،کوټاييدا له به‌لام .ده‌بيټه‌وه له‌ناو ،بوون گوپرايه‌لی ،هۆيه‌وه به‌و و خۆشويستنی توانای سه‌لماندوو‌يانه ده‌بات له‌ناويان و ده‌بات .

به‌کاری به‌لایه‌ک وه‌ک خودا به‌لام .هه‌یه رزگاربوونی و نیعمه‌ت و نیعمه‌ت
 ئەمه من .باوه‌ر بئ یان بیباوه‌ر مروّقایه‌تی لیّدانی و سزادان بۆ ده‌هینیت
 به‌راستی .داده‌نیم میژوویی و ئینجیلی شایه‌ت‌حالی بنه‌مای له‌سه‌ر
 ناپاکی سزادانی بۆ که ده‌که‌ن فیّرمان کۆن په‌یمانی نووسراوه‌کانی
 گه‌لی خودا ،ئیسرائیل ده‌وتریت پیی که نه‌ته‌وه‌یه‌ی ئەو ،گه‌له‌که‌ی
 ئەم ئیمه‌دا سه‌رده‌می له .خۆی دراوسی پی نزیکترین ،به‌کاره‌یناوه‌ فه‌له‌ستینی
 کاتیک دواتر .ده‌دات کاره به‌م درپژه "فه‌له‌ستینییه‌کان" ناوی ژیر له گه‌له
 و زه‌مینی ئیسرائیله ئەم بۆ خۆی کۆتایی مه‌حکومکردنی و حوکم ویستی
 کلدانی پاشای نه‌بوخودنه‌سری خزمه‌ته‌کانی داوای ،بکات ئاشکرا جه‌سته‌یه
 ،زایین پی ۵۸۶ ساڵی له ،سییه‌مدا قوئاغی له .بۆنه‌دا سی له ئەمه‌ش کرد؛
 ،کران ده‌ربه‌ده‌ر بابل له "ساڵ ۷۰" ماوه‌ی بۆ رزگاربووان و له‌ناوچوو میلله‌ته‌که
 په‌تکردنه‌وه‌ی به‌هۆی دواتریش .کراوه پی‌شینی ۱۱: ۲۵ یه‌رمیا له وه‌ک
 له‌لایه‌ن میلله‌ته‌که دیسانه‌وه ،مه‌سیحه‌که‌ی وه‌ک مه‌سیح عیسا دانپیدا‌نانی
 ئیمپراتۆر میراتگری ،تیتۆس سه‌روّکایه‌تی به رۆمانییه‌کانه‌وه سه‌ربازه
 ۳۲۱ی ساڵی له فه‌رمی به که مه‌سیحیدا سه‌رده‌می له .له‌ناوچوو قیّسپاسیان
 زایینییه‌وه ۵۳۸ی ساڵی له مه‌سیحی باوه‌ری ،گونا به گه‌رایه‌وه زایینیدا
 به‌دوای کاسۆلیکی بالاده‌سته‌ی باوه‌ره ئەم .پاپا‌کانه‌وه لی‌بوره‌یی ژیر که‌وته
 سه‌ده‌ی هه‌مان له که ناوه‌راست رۆژه‌لاتی گه‌لانی له‌گه‌ل ده‌گه‌را مملانی‌دا
 ترسناک نه‌یارپکی ناپاک مه‌سیحیه‌تی بابته‌دا له‌م . بوون موسلمان شه‌شه‌مدا
 ئۆردو‌گایه دوو ئەو نیوان ئایینی دژایه‌تی چونکه .دۆزیه‌وه هه‌میشه‌یی و
 هه‌یه دژایه‌تیان تیره شیوه‌یه‌کی به جیهان کۆتایی تا ،جه‌مه‌سه‌ره‌کانه وه‌ک
 ده‌گه‌رپت؛ تایبه‌تمه‌ندیدا شکۆمه‌ندی به‌دوای و ده‌کات شانازی بیباوه‌ریش
 بکریّت ته‌حه‌دای په‌تیده‌کاته‌وه و خۆی بۆ ده‌گه‌رپینیت‌ه‌وه ،خودا له وه‌رنه‌گرتنی
 ئەندامانه ئەو تایبه‌تمه‌ندی ،به‌کۆمه‌ل ،تاکه‌که‌س وه‌سفهی ئەم هه‌روه‌ها
 جیاوازه‌کاندا درۆینه ئایینه له و جۆراوجۆرن مه‌جلیسی به سه‌ر که ده‌کات
 بیّت لی‌بوره‌ خودا که نییه مانایه به‌و لی‌بوره‌یی ئیدانه‌کردنی .کۆده‌بنه‌وه
 ئیلهام شه‌یتانه‌کانه‌وه ئۆردو‌گای له که مروّیه پراکتیزه‌یه‌کی لی‌بوره‌یی
 وشه‌ی و نییه لی‌بوره‌یی بیرکردنه‌وه‌ی مانای "لی‌بوره‌" وشه‌ی .وه‌رگیراوه

ئىنجىلى بىنەماي بەپيى پەسەندەنە كىردىنە يان پەسەندە كىردىنە راستەقىيە ئىمانى بەبى دەگىت خراپە بوونى بەرگەي خودا خۆيەو لاي. "تەخىر يان بەلى" پىلانەكەيدا لە كە دەگىت بەرگەي ئازادى كاتىكى بۆ بىكات؛ تەخەمول ئەوئى تەنھا لىيوردەيى وشەي بۆيە. كراو تەرخان ھەلپىرداۋەكانى ھەلپىردىنى بۆ لە چوارەمدا ھىنرى نانتى فەرمانى لە زاراۋە ئەم و دەگىتەو مەۋقايەتى قۇناغى ھاتنى كۆتايى دۋاي بەلام، دەرگەوتوۋە ۱۵۹۸دا نىسانى ۱۳ى جىگەي لىيوردەيى. دەچن لەناو دەدەن ئەنجامى ئەوانەي و خراپە، نىعمەت مەۋقايەتى بە سەرەتاۋە لە خودا كە گرتىۋەو ئايىنىيە ئازادىيە ئەم بەخشىۋو.

لەپەرەكان دىژايى بە بەلگەكان رادەگەيەنرەت؛ كارە ئەم مەنىۋى دەدرىن نىشان و دەخىنەرۋو.

دروستکراوهکانی و خودا

لاتین ئه‌وروپای له مرۆقه‌کان که رۆحیه‌ی وشه‌سازییه ئه‌و خوداوه له‌لایه‌ن که ده‌شاریته‌وه جه‌وه‌ریانه په‌یامه ئه‌و ،به‌کاریده‌هێنن به‌م که ،راسته "ئه‌پۆکالیپس" وشه‌ی بۆ تایبه‌تی به‌ ئه‌مه .ده‌کرێن پێشکەش لێی مرۆقاییه‌تی که ده‌هێنێته‌وه وه‌بیر گه‌وره‌یه کاره‌ساته ئه‌و مانایه که ،هه‌یه "وه‌حی" وه‌رگێرانی ترسناکه‌دا زاراوه ئه‌م پشت له به‌لام .ده‌ترسی‌ت ده‌کات ئاشکرا مه‌سیحدا له به‌نده‌کانی بۆ رزگاربوونیان بۆ پێویسته‌کان شته تر هه‌ندیکی بۆ به‌ده‌ختی هه‌ندیک دلخۆشی که بنه‌مایه‌ی ئه‌و به‌پێی زۆر ،ره‌هان دژایه‌تی په‌یامی ،به‌رامبه‌ردان لایه‌نی له ئه‌وانه‌ی ،ده‌هێنێت ده‌کرێن پێشنیار دا"وه‌حی" پیرۆزترین له زۆرجار و فیڕکارییه‌کان به ده‌وله‌مەندن دراوه خودا نی‌ردراوی یۆحه‌نا‌ی به که

.تی‌دایه گ‌رنه‌گه‌کانی فیڕکارییه ،یه"فریشته" وشه‌ی که دیکه زاراوه‌یه‌کی یۆنانی له خۆی ،هاتوووه "angelus" لاتینی له فه‌ره‌نسییه وشه ئه‌م ئاشکرا به‌هایه ئه‌و وه‌رگێرانه ئه‌م .نی‌ردراو واتای به ،وه‌رگێراوه "aggelos" و ئازادی به که ئه‌وانه‌ی ،بوونه‌وه‌ره‌گانی سه‌ر ده‌یخاته خودا که ده‌کات خوداوه له‌لایه‌ن ژبان پێیه‌ی به‌و .کردوووه دروستی سه‌ربه‌خۆ تارا‌ده‌یه‌ک به‌لام .هه‌یه لۆژیکی سنووردارکردنی سه‌ربه‌خۆیه ئه‌م ،به‌خشاوه

بوونهوهره خدا که دهردهخات بو ئهوهمان "پېغه مبهه" دهستهواژهی
 بوونهوهرېک ههر شیویه بهم .دهبینت زیندوو په یامی وهک ئازادهکانی
 به که پیکهاتووو ژیان ئهزموونیکي له که دهکات په یامیک نوینه رایه تی
 که پیکدههینن شته ئه و که کراوه دیاری کهسی ههلوپستی و ههلبژاردن
 زیندوو رڅوکیکی وهک بوونهوهرېک ههر . "رڅو" دهلپت پئی پیرۆز کتیبی
 دروستی خدا که ئاسمانییهکان بوونهوهره یه کهم ئهوهی چونکه .تایبه ته
 ،"فریشته" دهلپن پئیان نه ریتی شیویه کی به ئیمه ئهوانه ی ،کردوون
 ژیانان مافی و پېه خشیون ژیان کیسه ی ئه و که ئهوه یه نه یان زانیوه
 و بژین هه میسه یی بو ئهوه ی بو ئهوان .بیاناته وه ده توانیت پېه خشیوه
 مانای بوو ئه وه بو .بوون ئاگا بی یش "مه رگ" وشه ی مانای له ته نانه ت
 دروست ئیمه ی زه مینی ره هندی خدا که بکات ئاشکرا بو یان "مه رگ" وشه ی
 ده گریته فانیه کان مروقه رڅوکی ،ئادهم یان ،مروقایه تی تییدا که ،کردوو
 نوینه رایه تی ئیمه په یامه ی ئه و .عه دهن باخچه ی گوناھی دوا ی له ئه ستو
 و چاکه پئوه رهکانی له گهل که خدا بو دلخوشکهره **کاتیک ته نها** ده که یین
 و خراپه له بگونجیت پئوه ره که یدا له گهل په یامه ئه م ئه گهر .بگونجیت راستدا
 مردنی به که یاخیبووه جوړی له هه لیده گریت کهسه ی ئه و ئه و ،هه له
 له ناو بردنی و کو تایی له ناو بردنی واته -دهکات مه حکومی هه تاهه تایی
 رڅو حیان هه موو .

راستی ئینجیلییه کانی بنه ما

سیستهمی سهراچاوهی سهرا تا زانی دروستی و گونجاو به خودا بیاناسیّت مرّوقایه تی ههموو ئه وهی بۆ، بکات ئاشکرا موسا بۆ زهمینیمان کرداره دا له م. دهکات رّوحی فیّرکاری یه که مایه تییه کی به ئاماژه شیویه به م کات پّزیه ندی رّیکخستنی به که روو دهخاته حه قیقه ته که ی بناغه کانی به ئیمه. به رزه یه کگرتوویی و رّیکخستن خودای خودا چونکه. پّیده کات دهست نهزمی ناتهبایی و گه مژانه سروشتی، ئه و پّیوه ره کانی له گه ل به راورد کردنی به راستی چونکه. ده دۆزینه وه، دامه زراوه گونا هبار مرّوقایه تی که، ئیستامان ده گۆرّیت شتیک ههموو که ره سه نه گونا هی تاییه تی به و گونا ه

ئه و که، شتیک ههموو پّیش و سهرا تا، تیّیگه ی له وه گرنگه زۆر به لام کتّیه که وشه ی یه که م، دهکات باسی پیرۆزدا کتّیی له خودا که "سهرا تلی" ، ژیان "سهرا تلی" بۆ ئاماژه یه، "سهراچاوه" واتای به، "سهرا هه لدان" ناوی به ته نه که، زهمینیمان ره هه ندی ته واوی دروست کردنی بۆ ته نها به لکو دوا ی چواره می رّوژی له ههموویان که، ده گریّته وه گه ردوون ئاسمانییه کانی تیّیگه ی له وه ده توانین ئه مه له به رچا و گرتنی به. دروستکراون زه ویدا خودی یه کدا به دوا ی رّوژ و شه و تیّیدا که، تاییه ته زهمینییه سیستهمه ئه م که و خودا که گۆره پانه ئه و بیّته که دروستکراوه ئه وه بۆ، ده رّوون شه ی تاندا دۆژمنی ئۆردو گای له گه ل تیّیدا دّلسۆزه کانی هه لّیژدراوانی یه که م، شه ی تان خراپه ی دژی له ئیلاهی چاکه ی شه ره ی ئه م. به ریه کده که ون ته واوی بناغه ی و بوونییه تی هۆکاری هه ر، ژیاندا میژووی له گونا هبار درّیژی به. فره گه ردوونییه که یه تی و گه ردوونی رزگاری پلانی ئاشکرا بوونی

مەسیح عیسا كە دەدۆزیتەو مەتەل لە پەرەشەى ھەندىك مانای ،كارە ئەم چەندە كە دەبینیت شیۆهە بەم .وتووێتەى زەمینەكەیدا خزمەتە كاتى لە كە گەرەووە خودای یەك لەلایەن كە ھەيە مانای گەرەویدە پەرۆژە ئەو لەناو ئەم لێردەدا .جوولەووە خراوەتە ،ماددەيە و ژيان جوړەكانى ھەموو دروستكەرى كە كات پێزبەندییەى ئەو بابەتەى سەر دەگەرپمەووە و دادەخەم گرنگە كەوانە دامەزراندوووە بوون بەلایەى سەرورە ئەم .

پەرۆژى ھەوت ھەفتەيەكى دەورەى لە ھەوا و ئادەم ژيانى ،كەوتن پێش دە یان) ھەرمانەكە دە چوارەمى مۆدىلى بەپێى .دارپێژابوو یەك دواى لە یەك ،پشوو پەرۆژى ھەوتەم پەرۆژى ،**بیردەخاتەو** ئەمەمان كە ،(ھەرمانەكە ئەوێ زانینى بە ئەمپۆ .پیرۆزكراوە مەرقایەتیەووە و خودا ھەردوو لەلایەن خودا بۆچى كە تێگەین دەتوانین ،دەكات چى پێشبینى كردارە ئەم پلانە لە .دەدات پراكتیزەيە ئەم پەرچاوكردنى بە زۆر بەھایەكى پوون تاییەتە زەمینییە دروستكردنە ئەم ھۆكارەكانى كە ،گشتگیرەكەیدا سەل ھەزار ھەوت پێشبینى ،كات پێشنياركرای یەكە ،ھەفتە ،دەكاتەووە (فرەچەشنى و) گشتگیر نیشاندانى گەرەوێ پەرۆژەى ماوەیەدا لەم كە دەكات ھاوشیۆھى كە پلانەدا لەم .دیت بەدى ئەو دادپەرورەى و خۆشەويستى بۆ دەكریت تەرخان یەكەم ھەزارەى شەش ،ھەفتەيە یەكەمى پەرۆژى شەش ھەزارەى ھەوتەم پەرۆژى وەك وە .سەبرەكەى و خۆشەويستى نیشاندانى دەتوانم .ئەو تەواوەتى دادپەرورەى دامەزراندنى بۆ دەكریت تەرخان ھەوتەم = سەل ھەزار لە) پەرۆژ شەش :بەكەمەووە كورت شیۆهە بەم بەرنامەيە ئەم و ھوكەمدان بۆ (سەل ھەزار =) ھەوتەم و ،پەرگاركردن بۆ (سەل ھەزار شەش تەواوى بە پەرگاركردنە پلانە ئەم .ئاسمانى و زەمینى یاخیووانى لەناوبردنى دروستكەر خودای كە وەستاوە خۆبەخشانە كەفارەتى قوربانییەى ئەو لەسەر ويستى بە ،لێنراوە ناوى كە كەسەى ئەو زەمینى ئیلاھى لایەنى لە ،دەيكات عیسا ،عیبرى بەپێى یان یۆنانى وەشانى لە مەسیح عیسا ،خۆى خودایى مەسیح .

پۆژەكە تەواوی، تەواو و ڕەسەن ئیلاهی ڕێكۆپێکی بە، كەوتن پێش
 شەوی كاتژمێر ١٢: پێكها تەبوو یەك دواى لە یەك و یەكسان بەشە دوو لە
 دووبارە خۆی هەمیشە بۆ خولەكە و خۆر تیشكى كاتژمێر ١٢ دواتر و مانگ
 سالیكدا لە ڕۆژ دوو تەنھا دۆخە ئەم ئیستاماندا دۆخەى لەم. دەكردهو
 وەرزهكانى كە دەزانين ئیعمە. پاییزدا و بەهار هاوسەنگى كاتى لە، ڕوودەدات
 دەتوانين شیوهیە بەم و زەویدا میحوەرەكەى لە مەیلێكەوێهە بەهۆی ئیستا
 ژن كە ڕەسەنەى گوناھە ئەو دەرئەنجامى لە مەیلەش ئەم كە تێبگەین لەو
 ،كەوتن پێش. سەریھەلداو، حەوا و ئادەم، ئەنجامدا یەكەمیان میردێكى و
 بوو تەواو ئیلاهی ڕێكخستنى ڕێكۆپێكى، مەیل ئەم بەبێ

یەكگرتوویى بۆ ئاماژەى خۆردا بەدەورى زەوى تەواوەتى خولانەو
 عیبرانییەكان دەرچوونى چیرۆكى شایەتەتەلێبەكەیدا لە موسا. سال
 لە ھەر و. بوو ڕزگارى میسر كۆیلایەتى لە خوداو لەلایەن كە، دەگێڕێتەو
تۆ بۆ مانگە ئەم " ١٢:٢ دەرچوون لە، وت موسا بە خدا، ڕۆشتنەدا ئەم ڕۆژى
" مانگى یەكەم دەبێتە تۆ بۆ، سال مانگەكانى یەكەم دەبێتە
 لەم خدا كە دەدات گەرنگییە ئەو شایەدى شیوہیە لەو جەختکردنەوہیەكى
 سەردەمدا لەگەڵ عیبریەكان مانگى دوانزە مانگى سالنامەى. داناو بەبەتەدا
 مانگى دەبوو، بوو خۆرەو ڕێزبەندى دواى لە ئەوہى بەھۆى و دەگۆرا
 لەم سالیك چەند دواى ڕێكخستەكە گەرانەوہى بۆ بکریت زیاد سێزدەھەم
 ١٤ ی ڕۆژى *the* " بەجێھێشت میسریان عیبرانییەكان. كەلەكەبوو ناتەباییە
 بەھارەو ئیکوینۆکسی لە لۆژیكى شیوہیەكى بە كە " *سال یەكەمى مانگى*
 دیت "جار یەكەم" واتای بە وردى بە كە ناویك پێكردوو؛ دەستى

" *سال مانگى یەكەم دەبێتە ئیو بۆ مانگە ئەم* "، خودا فەرمانەى ئەم
 تا كە كراو مەرقایەتى ھەموو ئاراستەى چونكە، نییە بایەخ بێ شتێكى
 وەرگى، عیبرى ئیسرائیل دەكەن؛ ئەو ڕزگاربوونى ئیدیعی جیھان كۆتایی
 گەورەى گشتگیری ڕزگارکەرى پۆژەى پێشەنگى تەنھا، خودایى وەحى
 مەسیحى خۆرى كاتە ئەو مانگانەى سەردەمى. بوو ئیلاھییەكەى بەرنامە
 ھەموو لە خدا ڕزگارکەرى پلانى ڕێگەىو لە كە، دەھێنێت خۆیدا بەدواى
 دەبێت ئاشكرا ڕووناکییەكەیدا

سەر لە ھەرگیز ئیلاھییانە پێوەرە ئەم تەواوەتی گەرانەوێ
 نیشتهجێیە تییدا خراپەکار و یاخی مروۆفی کە ناگات ئەنجام بە زەویە کدا
 پۆحە ئەم ، ھەمانە خودادا لەگەڵ کە تاکە کەسیدا پەيوەندی لە ، بەلام
 گەرەتر دادپەرەری بەقەد خۆشەوێستی کە نەبێراوەی و بەھێز دروستکەرە
 دەیت لەگەڵیدا پەيوەندییە کە ھەموو وە . دەمێنێتەو مومکین بە ، دەکات
 بەھاکانی شتێک ھەموو پێش و دەستپێکات بەھاکانی بۆ گەرانی بەم
 ھیچ بێ و سادە تەواو ، ئیمانە کردەوێیەکی ئەمە . **کاتەکانی** پێزبەندی
 ئێمەو مروۆفی روانگە لە کە شت کەمترین تاییەت؛ شایستەیییەکی
 ، دلخۆشکەرە ئەو لای نزیکبوونەو ھەمان پێیە بەو وە . بکەین پێشکەشی
 . مومکین دەیتە دروستکەرەکی و بوونەوەر نیوان خۆشەوێستی پەيوەندی
 ، ناھێنرێت بەدەست موعجیزە یان لێھاتووێی کارەساتی پێگە لە بەھەشت
 لە گوزارشت کە یەکتەرەو گرنگیدانی نیشانەکانی پێگە لە بەلکو
 دەتوانین ھەریەکەمان کە ئەوێ ئەمەش . دەکەن راستەقینە خۆشەوێستی
 خۆی ژبانی ئامادەییەو بە کە ، بیدۆزینەو مەسحدا عیسا کارەکانی لە
 ھەلێژدراوەکانی رزگارکردنی بۆ ، بانگھێشتکردنی نیشانە وەک ، بەخشی

دۆخی با ، خودایی نەزمی ستایشە جێ ویناکردنە ئەم دوای
 زیاتر بەراوردکردنە ئەم . بگرین لەبەرچاو مروۆقیەتیمان نەزمی بەدبەختی
 لە خودا کە تێبگەین سەرزنشتانە لەو پێدەدات پێگەمان چونکە پێویستە
 سەردەمی لە عیسا کە ، کردوو پێشبینی دانیالەو پێغەمبەرەکی پێگە
 دانیال لە سەرزنشتانەدا ئەم نیو لە . کردوو پشتراستی شیوێ بەو خۆیدا
 و *دیاریکراوەکان کاتە گۆرینی بۆ دادەپێژێت پلانێک* " : دەخوینینەو ۷:۲۵
 لە خۆی کە ئەوانە : دەزانێت شتانە ئەم بۆ پێوەر یەک تەنھا خودا " . *یاساکان*
 کێ . کردوو ئاشکرای موسا بۆ دواتر و دامەزراندوو جیھانەو دروستبوونی
 " کە بالادەست رێئیمێکی بدات؟ ئەنجام و تۆرەیییەکی ھەبوو ئەوێ بویری
 وەک ھەرەھا . دەگەرێتەو بۆ " *پیلانەکانی سەرکەوتنی* " و " *خۆبەزلانین*
پیشنیاری پێوەرانە ئەم تێکەڵکردنی ، دەکرێت وەسف " *جیاواز پاشایەکی* "
گۆشەگیریکردنی " بە تۆمەتبار ، لەوێش جگە . *دەکات ئایینی دەسلەتێکی*
 سەر دەخەنە سەرنج و دەبنەو تەسک لێکدانەو ئەگەرەکانی ، " *پیرۆزەکان*

ئىمپراتور فەرمانىكى بە 538 *سالى* **لە** تەنھا كە ،رۆمانى پاپاى رژیىمى
 رۆمانى ئىمپراتورى لەلايەن ،۳۶۱ ئازارى ۷ى لە " *ياسا* دامەزراوە يەكەم يۆستىنيانى
 ،دیتەو وەبىر لىكۆلىنەوئەدا لەم زۆرجار تاوانەكەى .يەكەمەو كۆستنتىن
 باوەرە ئەو سەر دەھىنیتە نەفرەتلىك خراپەكارىيە بەروارە ئەم چونكە
 ئەم .دامەزراو و ئىردراوان سەردەمى لە كە تەواوئى و پاك مەسىحيە
 رۆمى نىوان لە ،دەگوازىتەو نەوكاندا بە كە ،ھاوبەشە تاوانبارى
 سەرەككىيە توخمىكى ،كاسۆلىكىدا رۆمانى پاپاى رۆمى و بىپەرست ئىمپراتورى
 دانيالدا نووسراوكانى شاھتەئالىيە لە كە پىغەمبەرەيەتییە وەحيە لەو
 بەلام ،دامەزراند يەكەمى رۆژى باقى بىپەرست ئىمپراتورى چونكە .نراو بىنات
 ،" *گۆراو* " شۆھى بە ئايىنىيەو رووى لە كە .دادەمەزىنیت كە مەسىحيە پاپاى رژیىمى ئەو
 . سەپاند خودادا فەرمانەكەى دە لە ،خۆى مرۆپى و تايبەت

گوناه نه فرهتی پۆژی، ۳۶۱ نازاری ۷ی: سه رهکی تیبینی

پیرۆزی هه وتهمی پۆژی، ۳۶۱ نازاری ۷ی له چونکه، لیكرا نه فرهت زۆر وه پۆژی به فرهمی به، بهرواری ئیمپراتۆری فرهمانیکی فرهمانی به، شه ممه له لایهن یه كه مه پۆژه ئهم، سه رده مه دا له و. گرتوهو جیگهی یه كه م، ئینقیکتوس سۆل، خۆر خودا وهندی په رستنی بۆ ته رخانکرا بوو بته رهسته کانه وه کاتی له میسرییه کانه وه له لایهن پیشتەر که، توره یی داگیرنه کراوی خۆری یان له لایهن، ئەمریکا له، ههروه ها به لام، بوو په رستن جیگهی عیبرییه کانه دا کۆچی خۆری" خاکی) ژاپۆنییه کانه وه له لایهن ئەمپۆش تا و، نازتکه کانه وه و ئینکا کان ئەوهی بۆ به کارده هیئت شیوازه کان هه مان هه میشه شه یتان. ("هه له اتوو و رووکه شی. بیات خودا دا مه حکومکردنی و رووخان پڭای به مرۆقایه تی و رۆحی ژیا نی لیده کات وایان که، ده قۆزیتته وه ئەوان جهسته یی سروشتی ئەمه که، ۲۰۲۱ نازاری ۸ی ئەمپۆ. پیبکه ن سووکایه تی میژوو وانه کانی که، ده ده ن توره ییه ئەم گرنگی شایه دی ئیستا روودا وه کانی، ده نووسم

دیکهش جاريکی و ئيلاهييه مهجهسته-ليژه راستهقينهي کردهويهکی بههار له سال خودا بۆ. وهردهگریت خوئی تهواوی مانای ئيلاهييهکان کاته رۆمانی سالنامهی له که، دیت کووتایی زستاندا کووتایی له و پیدهکات دهست شیویه بهم، دواتر ئازاری ۲۰ی بۆ ئازار ۲۰ی لهگهڵ هاوتایه، ئیستاماندا رۆژ ۱۳ واته، بووه ۳۲۰ ئازاری ۷ی، خودا بۆ، ۳۲۱ ئازاری ۷ی که دهردهکهویت و دادپهروه ئيلاهی یاسای دژی که قیژهون کردهويهکی ۳۲۱ بههاری پیش ژمارهی (17: ساله 17 2020 سالی خودا کاتی بهپپی. ئهجامدراوه ئه و پیرۆزی که نییه سهیر بۆیه، تیدهپهړت هوه 320 سالی له سهده چهندين به (حوکم چووته ئيلاهی تۆلهسهندنهوی هوه 2020 سالی سهرهتای له ههر ترس هۆی بووته که درمیدا قايرۆسیکی شیوهی له شهراښووه قونایگی و متمانه که کهسانهی ئه و لهنیو، رۆژئاوا کۆمهلگهی له دلپاوکئ و ترس ئه م. دانراوه پیشکهنهکانیدا و زانست له تهواوی به ههبووه ئیمانیاں یان کاربگر چارهسهریکی پیشکهنهکردنی نهتوانینی له دلپاوکئ و پیشکهنهتووی تهکنهلوژیای سههرپای، دهگریت سههرچاوه فاکسینیکهوه سهدهیه ۱۷ ئه م بۆ پیغهمهبرانه بههایهکی گهراندنهوی له. مۆدیر زانایانی رۆحیاں گرنگییهکی خودا ژمارهکانی چونکه، ناکه م داھینان شتیک هيج من بهکاریدههینیت پیشبینیهکانیدا بنیاتنای له و دهکات ئاشکرای که ههیه **ئه و دادگی** " تهوهری به تایبهته ۱۷ بهشی، وهجییدا له لهراستیدا و ناوهکهیهتی " **گهوره بابلی** ". **داده نیشیت ئاو زۆر له سهر که له شفرۆشهی " فورات روهباری** " پیشنیاری دهکریت لیوه باسی که انه " **گهوره یه ئاو** " ئه و ۱۳:۹ پهخشانی له " **شه شه م شمشاله کهی** " پهيامی له خودا که دهکهن ئه م پشت له. داها توه سییه می جیهانی جهنگی هیما ی که، ئامانج دهکاته و سههرچاوه، ناپاک مهسیحی ئه وروپای و پاپا کاسۆلیکی ئایینی هیمایانه دا دهستی تازه مروّقایهتی و خودا نیوان مملانیی. ئه و ن توورهی ئامانجی شههر که دهرئه نجامی، گلینه که دا گۆزه بهرامبه ر له ئاسنه که گۆزه پیکردوه؛ چۆن. کراوه دیاری پیشوه خته و کراوه پیشبینی بهراستی دهکریت؛ پیشبینی بۆ ۳۲۱ هه لئیردراوه کانی؛ و خوئی بۆ ۳۲۰ (۳۲۰ ئازاری ۷ی ^{هه فده هه می سه ده ی} خودا باوهر م، زۆر ماوه یه کی بۆ ؟ بهرپوه ده بات (عهلمانی یان درۆینه ئایینی جیهانی

بەلام، دەبیّت جیهانییەووە شەرپکی سەرھەڵدانی ڕێگەى لە کە وابوو
خودا چونکە، دیت کۆتایی ئەتۆمیدا شەرى شیوەى لە کە جیهانى شەرپکی
لە و ٣٨-٣٩ ھەزەقێل، ٤٥-٤٠: ١١ دانیال لە: کردوو پێشبینی جار سێ
دژی ٢٠٢٠و بەھاری لە خودا خەباتەى ئەو. ١٣-٢١: ٩ پەخشانی لە کۆتاییدا
سەردەمى لە کە خەباتەى ئەو جۆرى ھەمان لە، بوو یاخى مرۆڤایەتى
یەک وەک کۆتایی ئەنجامى و کردوو یەتى؛ میسر فیرعەونى دژی موسادا
لە کە فیرعەون وەک، دەدات لەدەست خۆى ژيانى خودا دۆژمنى دەبیّت؛
خۆى ژيانى و دەمریت یەکەمەکەى کورە بینویەتى خۆیدا سەردەمى
نەھاتۆتە لیكدانەو یە ئەم کە تیگەیشتم، ٢٠٢١ نازارى ٨ى لە. لەدەستداو
ڕێگەى لە ئەوێ دواى، دەکرد بۆ ئامادەکاریم بوو مانگیك نزیكەى بەلام، دى
لە، و خودایە بۆ ٣٢٠ سالى ٣٢١ کە تیگەیشتبوو ئیلاھییەو ئیلاھامبەخشی
بە بەلکو، ٢٠٢٠ نازارى ٧ى رۆژى لە نەفرەت داناو پلانى ئەو، ئەنجامدا
شیوەیەش بەم، خۆیەتى بە سەر نەفرەتییە رۆژە ئەم کە سالى ئەو تەواو
ئاماژەى ١٤:٣٤ ژمارەکان لە کە بنەمایەى ئەو، سزایە ئەم... بۆ، دەگونجیت
بە، *خاکەکەدا بەدواى گەران بۆ بەسەربرد رۆژت چل چۆن وەک* " پیکراو
" **رۆژیک ھەر بۆ سالتیک**، سالى چل بۆ تاوانەکان سزای شیوەش ھەمان

درۆینەمان سالتامەى. بکریّت زیاد شتیک دەبیّت تیبینیە ئەم بۆ بەلام
بەروارى لەبارەى بەلکو، نییە ھەلە سالىو سەرەتای لەبارەى تەنھا
پێنجەمدا ^{سەدەى} لە ھەلە بە. ھەلە یە مەسیحیشەو عیسا لەدایکبوونى
داینا ھیرۆدسدا پاشا مردنى بەروارى لە ئیکسیگوس دیۆنیسیۆس دەرویش
ئەم بۆ. رۆویداو سالتامەکەى بەپێى زابین پێش ٤ سالى لە راستیدا لە کە
ئەو تەمەنى بە ھیرۆدس کە بکەین زیاد " *سالى دوو* " ئەو دەبیّت، سالى چوار
کە *ھیرۆدس پاشان* " ٢:١٦ مەتا بەپێى، بیکوژیت ویستویەتى کە مەسیحەى
نێرەکانى *مندالە ھەموو، بوو توورە، کراو لى فیلى داناکانەو لەلایەن بینى*
یان سالى دوو تەمەنیان کە ناوچەیدە ئەو ھەموو لە و بەیتولەمەقەدەس
لە پرسىارى وردى بە کە کاتەى ئەو بەپێى، کوشت و نارد، بوو کەمتر
شەش خودا، سالىکاندا ژماردنى کاتى لە، شیوەیە بەم "*کردبوو داناکان*
و دەکات زیاد چەواشەکارانەمان و درۆ و ئاسایى بەروارى بۆ سالى

۳۲۰ سالى ئەنجامدا لە ۶- ۲۰۲۰مان سالى ^{عەلمانى} سالى ۱۷ و بوو سال ۳۲۶ ئەو بۆ ژمارە ئەم .مەسیحەو عیسا لەدايکبوونی راستەقینەى ساتەوختى لە بوو ،"هێه ،واڤ ،هێه ،یۆد" عیبری زمانى بە ،ه "YHWH" چوارگۆشەى ژمارەى ۲۶ *چییە؟ ناوت* " ،موسا پرسىارەکەى دواى ،ناوہ خۆى ناوى بەهۆیەو خودا کە ھۆکارىكى دروستکەر گەرە خودای بۆیە ۳:۱۴ دەرچوون بەپێى ئەمەش ؛" دیارى رۆژە ئەم خۆى کەسى شاھانەى مۆرى بە ئەوہى بۆ ھەبوو دیکەى تا ئەمەش و کراوہ؛ دیارى بەھێزەکەى ھەموو خودایى نەفرەتى بە کە بکات ۲۰۲۶ى لەمسالى کە درمییەى نەخۆشییە ئەو بەلای .جیھان کۆتایى پشتراست نەفرەتییەى ئەم بەردەوامی تازە ،دەرکەوت ئیلاھیدا سەردەمى جیاواز فۆرمى زەوى ھەسارەى لەسەر ژيان کۆتایى سالانى لە کە ،کردەوہ " *کۆتایى* " ھۆى دەبیئە ،ئەتۆمى شەپرى ،سییەم جیھانى جەنگى .وہردەگریت ۲۴:۱۴ مەتا لە مەسیحەو عیسا لەلایەن کە " *نەتەوہکان کاتى* " بۆ بانگەشەى جیھاندا *ھەموو لە شانشینی ئینجیلەى ئەم و* " :راگەيەندراوہ " ئەم " . *دیت کۆتایى پاشان ،گەلان ھەموو بۆ شاہتەدالییەک وەک دەکریت* پێشکەشکردنى پێدەکات؛ دەست نیعمەتەوہ سەردەمى کۆتایى لە " *کۆتاییە* پاراستنى بنەمای لەسەر کە باوەر تاقیکردنەوہیەکى .وہستاوہ رزگارى ئۆردوگای لە " *مەرەکان* " ئۆردوگای دنیاییەوہ بە ،دامەزراوہ پیرۆز شەممەى *لەبەردەمیدا گەلان ھەموو* " :جیادەکاتەوہ ۲۵:۳۲-۳۳ مەتا لە " *بزنەکان* " لە *مەرەکان شوانیک وەک جیادەکاتەوہ یەکتریان ئەویش ،کۆدەکرێنەوہ* چەپى لەلای *بزنەکان و خۆى راستى لەلای مەرەکان .جیادەکاتەوہ بزنەکان* لە ،دەکات فەرز رۆمانى یەکشەممەى کە یاسایەک فەرمانى " .*دادەنیت خۆى* مردن بە ھەلیبژاردوہ مەسیح عیسا کە راستەقینەکان پیرۆزە کۆتاییدا *لە گویم* " :دینیت بەدى ۷: ۱۲ دانیال قسەکانى دۆخە ئەم .دەکات مەحکوم ،بوو رۆوبارەکەوہ ئاوى سەررووى لە کە ،بوو لەبەردا کەتان کە بوو پیاوہکە بەو سویندى و ئاسمان بۆ بەرزکردوہ چەپى دەستى و راستى دەستى کات نیو و کات و ماوہیەک بۆ کە ،دەژى ھەتاھەتایە بۆ کە دەخوات کەسە *بە پیرۆز گەلى دەسەلاتى کاتیک دەبن تەواو ئەمانە ھەموو و دەبیئ*

ئومىد بى بارودۇخيان مۇشايەتتەپەروانگەى لە "لەناوچوۋە تەۋاۋى مەسىح عىسا قەسەكانى كە كاتەدا لەو ھەر دەپتەوۋە نىزىك مردىيان و دەپت كورت رۇژانە ئەو ئەگەر " :دەپنەوۋە پۈۈن ھاتوۋە ۲۶:۱۴ مەتا لە كە رۇژانە ئەو ھەلىئە ئىزدراۋەكاندا يېناۋ لە بەلام، نەدەبوۋ رىزگارى كەس، نەكرابايە ،دېت كۆتايى ۲۰۳۶ نىسانى ۳ى يېش ۶۰۰۰ سالى "دەكرىنەوۋە كورت بەپىي ۲۰۳۰ نىسانى ۳ى لەگەل ھاوتايە كە ،ئىلاھىيەكان كاتە بەپىي مەسىح عىسا لەخاچدانى پۇژى دۋاى سال ۲۰۰۰ كە ،دروينەمان سالنامەى واتە . روویدا ۳۰ سالى لە بەھار ^{دەستپىكىردى} دۋاى ۱۴ى پۇژى لە كە ،دانراۋە دۇخى ئەو چۈنكە .دەپت بەروارە ئەم يېش مردن فەرمانى بەروارى پىزگاركدى بۇ بكات دەستۈردان راستەوۋۇ دەكات ناچار مەسىح كە نائاسايە برىتتە كە ،بگىن لەبەرچاۋ خۇدا ئەولەۋىيەتى دەپت بۇيە .ھەلىئە ئىزدراۋەكانى زەمىنى دروستكراۋەكانى بۇ كە " كات " پۈۋەرەكەى شۇمەندكدى لە ياخىبوۋانى بۇ دەپت ئىلھامبەخش كە كەسەيە ئەو ئەو .دامەزاندوۋە لە دەپتەوۋە دىرر پۇژىك چەند كە بەروارىك ھەلىئە ئىزدردى بۇ كۆتايى رۇژانى كۆتايى زەمىنى مېژوۋى سال ۶۰۰۰ ئەو دۋاى ۲۰۳۰ بەھارى پۇژى يەكەم نادىارى بە كۆتايى تا كە بەروارىك :پۈۋە دەخەنە خۇيان ئەگەر دوۋ پاشان .دېت بەرچاۋى و مومكىن سنوۋرى زۆرتىن كە ۲۰۳۰ نىسانى ۳ى يان ،دەپتەوۋە ى ^{۱۴ پۇژى} ،زۆرەكەى گىرنگىيە سەرەپاى كە بگىن لەبەرچاۋ .دەكات دىارى پۇخى لە سال ۶۰۰۰ ھاتنى كۆتايى بۇ نىيە گونجاۋ مەسىح عىسا خاچدانى لە سالى ئەمەشە لەبەر ھەر . ^{ھەۋتەم ھەزارەى} سەرەتاي بۇ كەمتر تەنانت و جىھان مېژوۋى بەروارى ۲۰۳۰ ئازارى ۲۱ى بەھارى بەروارى لە خۇم ئىمانى و ھەز من كە .دادەنېم نېۋان بەروارىكى يان ،نىسان ۳ى " كورتكراۋەى " پېغەمبەرىيە كاتە ۶ بىھوېت مۇف كاتىك ،كراۋە دىارى خۇدا دروستكراۋى سىروشتى بە بەھار ساتەۋەى لەو ئەمەش گىرنگە؛ زۆر ،بىرپىر تەۋشەپەروانگەى مېژوۋى سالى ھەزار كىتپى باسى لە .مومكىن شتىكى دەپتە ،كردوۋە گوناھيان ھەۋا و ئادەم كە ئەبەدى پۇژانى يەكەم بەھارە ئەم يېش پۇژانى ،ژياندا سەرەتاي پىرۇزى ھەزار ۶ ئەو و گوناھە زەۋى ھى كردوۋە تەرخانى خۇدا كاتەى ئەو .بوۈن دەست يەكەمەۋە بەھارى سەرەتاي لە دەكرىت پىشېنى ھەفتەى سالى

كه بوو بهارېكدا له .دېت كۆتايى كۆتايى زستانى كۆتايى له گهـل و پېده كات بهوؤ .پېكرد دهستى سالة هزار شهش پاشه كشهى ژماردنه وهى دواى له يهك دهكرا و ،بوو مهيل 26' 23 به زهوى مېحوه ركهى ،گونه هوه دوو كؤندا پهمانى جوله كه كانى جهژنه له .پېيكات دهست وهرزه كان يهك ژېر دهخرېنه جهژنه دوو هم .پهسح جهژنى و شه ممه ههفتانه :زالن جهژن نوينه رايه تى كه ، " ۱۴ و ۷، " رۆژه كانى ، " ۲۱ و ۷، " ژماره كانى هيما سازى تهوهرى ،ههفتانه شه ممهى :دهكهن خودايى رزگارى پلانى قؤناغى سئ ؛ " ۷" بو ،دهكات ههلبژېردراوه كان پيرۆزه پاداشتى پېشبينى كه ، ۷ پهخشانى پاداشته هم پېشكه شكردى **نامرازى** كه مەسيح عيسا رزگاركرى كارى جهژنى له كه بكرېت بهوه ئامازه پيوسته ، ۱۴ يه ژماره بو ،پېكده هيئيت بيچالاكى شه ممهى دوو ۱۴ و ۱۵ رۆژى ،دهخايه نيئ رۆژ كهوت كه پهسحدا چوونه و يهكهم سالى ۷۰۰۰ كۆتايى ، " ۲۱" يان ، " ۷" جار سئ وه .عهلمانييه بهپيى ،نوېكراوه زهوى لهسهر خودايى نوپى دروستكراوى نه بهدييه تى ناو كه ژيان پلانى ۷ پرپى (۳) كاملبوونه هيماى ۲۱ ژماره هم ۲۱؛ پهخشانى به ۱۴ و ۷ نايه ته كانى ، ۳ پهخشانى له .ويستويه تى خودا كه بوو ئامانجه ئه و ديارى كهوتهم رۆژى ئه دقېنتيستي دامه زراوى كۆتايى و سهره تا رېككهوت ههمان به .پيرۆزكراو بابته تى ههمان قؤناغى دوو ديسانوه ليړه دا ؛ دهكهن و دهكات ئه دقېنتيستي ههلبژېردراوى مؤركردنى له باس ۷ پهخشانى شيوه گشتگيريان ئهركى كه روو دهخاته فريشته كه سئ پهيامى ۱۴ پهخشانى له سالة ۴۰۰۰ خولى كۆتايى ۳۰ دا سالى له شيويه بهم .دهكه نه وه كورت نازارى ۲۱ دواى رۆژ ۱۴ عيسا ،رهمزى تهواو هوكرى به و هاته دى به هاردا له خودا .رۆژه ۳۶ خودادا چاوى له كه ،درا خاچ له ۳۰ سالى به هارهى ئه و ى " ۱۴" و شه ممه ى " ۷" كه دهكات وه پشتراستى نموونانه وه هم رېگهى جيا له يه كتر مەسيحه وه عيسا له لايه ن ههلبژېردراوه كان گونه ي رزگار كردنى ،شه ممه ى " ۷" سهر دهكرېته هيړش كۆتاييدا له كاتيک بويه .ناكرېنه وه پييدات؛ شكۆمهندي ئه وهى بو دهدات يارمه تى " ۱۴" رزگاركرى مەسيحى واته ، " دهكرېته وه كورت " دهكات وه جيا به رواه كه دوو كه " رۆژ" ۱۴ زۆرترين دلسۆزى ههلبژېردراوى دوا رزگار كردنى بو ،دهبريت له ناو

پهيامى كه بووهو روون بوم ٢٤ مهتا دووبارهى خوښندنهوى به كوټاييدا سهردهمى له دهكات شاگردهكانى ئاراستهى تايبهتى به مەسیح ١٤ تا يهكهه نايهتهكانى .دهژين كوټاييدا سالانهى لهم كه ئيمه بو واته يهكهكان دواى له يهك شهړه پيشبيني عيسا .دهگريتهوه " كوټايى " ماوهى .دهكات كوټايى رڅخى ساردبوونهوى و دروژنهكان پيغهمبهره دهركهوتنى و به پهيوه ندى ههم ،بهكارهينان دوو به ٢٠ تا ١٥ نايهتهكانى پاشان و زايينى ٧٠ سالى له روميهكانهوه لهلايهن ههيه قودسهوه ويرانكردنى نهو جوولهكهبوونى به بهرامبهه گهلان كوټايى دستدرېژى ههم ،ئمه دواى .دهكهه جيبهجيى خدا پيرؤزى شهممى كه ههلبژيردراوانهى نهو چونكه " :دهكات يان" گهوره ناروختهتى " كوټايى پيشبيني ٢١ نايهتى ئيستا تا جيهانهوه سهرهتاي له كه ،دهبيت گهوره ناروختهتايهكى كاته " ،روونكردنهوه ئهم كه بدن سهرنج . " ناكريت هاوتاي ههرگيز و بياهاوتايه ،نيردراوان سهردهمى بو بهكارهينانى له دهكات ريگرى ، " ناييت ههرگيز و مانايهيه بهو ئهمهش .دهبيت ١٢:١ دانيال فيركارييهكانى پيچهوانهى چونكه تاقيكردنهوى له جيبهجيى كردن ههمان بو ئاماژهن وهريگرانهكه ههردوو كه لهو " :هاوشيويه دهريپينهكه ،١٢:١١ دانيال له .زهمينيدا ئيمانى كوټايى ،دهكات گهلهكهت پاسهوانى كه گهوره سازادهى ،ميكائيل كاته تا گهلانهوه سهرهتاي له كه دهبيت ناروختهتى كاتيكي .سهرهلهدهدات له ناوى ههركهسيك -گهلهكهت كاته لهو . نهداوه رووى كاته نهو دهبيت گهوره نهونده " ناروختهتى " . دهكريت رزگار -نووسراوه كتيبهكهدا ٢٣ نايهتى ٢٢٠ نايهتى بهپيى ، " بكرتيتهوه كورت " دهبيت " روزهكان " كه دهركهوتنه به باوهه كه ،دهكات راستهقينه باوهريكى پيوهرهكهى به ئاماژه ،بلييت پيت كهسيك نهگهه بويه " :نييه زهوى لهسهر مەسیح خوښهخوكانى ژووهرهكانه: له نهو ،سهركهه " دهروهو: مهچو ،'بياباندايه له نهو ،سهركهه' و " موعجيزه " رڅخانيهت ،كوټاييدا سهردهمى ههمان له " . مهكهه پي باوهري زورتر دروژندا مەسیحي له خوئ ئيغراگردنهكانى و فريودهر دهركهوتنه و دروژن مەسیحي چونكه " :دهكات ملكهچ چهواشهكراوهكان رڅخه كه ،دهكات گهوهكان سهرسورهيتهره و نيشانه و دهردهكهون دروژنهكان پيغهمبهره

" هه‌لێژێردراوه‌کانیش ته‌نانه‌ت ،بتوانرێت ئه‌گهر ، **فریودان** بۆ ده‌ده‌ن ته‌نجام زه‌وی له‌سه‌ر **ئه‌وانه‌ی** " :ده‌کرێته‌وه‌ پشتراست ١٤:١٣ په‌خشانی له‌ ئه‌مه‌ش به‌ ،ده‌ن ته‌نجامی درنده‌که‌دا له‌به‌رده‌م دراوه‌ پێی که‌ نیشانه‌ی به‌و فریودا به‌ که‌ بکه‌ن دروست درنده‌ ئه‌و بۆ وێنه‌یه‌ک ده‌ژین زه‌وی له‌سه‌ر ئه‌وانه‌ی و به‌هێژ ده‌رکه‌وتنی ٢٧ ئایه‌ت " . **زیندوووه‌ و بووه‌ بریندار شمشیر** پێشبینی ٢٨ ئایه‌ت و ،ده‌هێنێته‌وه‌ وه‌بیر خودایی مه‌سیحی سه‌رکه‌وتووانه‌ی دوا‌ی ده‌کرێت نێچیره‌کان با‌لنده‌ به‌ پێشکه‌ش که‌ ده‌کات " جه‌ژن" ئه‌و ژياندا له‌ هاتنی تا که‌ یاخه‌بووانه‌ی ئه‌و چونکه‌ ئه‌و ده‌ستپوه‌ردانی ده‌درێن " **ئاسمان با‌لنده‌کانی به‌** " خۆراک وه‌ک و ده‌برێن له‌ناو ،ده‌مێنه‌وه‌ فی‌رکراوه‌ ٢١ و ١٨-١٧ :١٩ په‌خشانی له‌ وه‌ک .

کورت خودایی دروستکردنی له‌ نوێیه‌ ته‌واو تی‌گه‌یه‌شتنه‌ ئه‌م لێره‌دا رۆژ یه‌که‌گرتوویی یه‌که‌م هه‌فته‌ی دامه‌زراندنی به‌ خودا . ده‌که‌مه‌وه‌ رۆژی تا خۆر ر‌ووناک؛ رۆژیکی و تاریک شه‌ویکی له‌ پێکدێت که‌ داده‌مه‌زرینێت ده‌کات گونا‌ه ناوه‌وه‌ی هه‌ینانه‌ پێشبینی شه‌و . ناکاته‌وه‌ ر‌ووناکی چواره‌م ئه‌م تا . ئاده‌مه‌وه‌ و حه‌وا داها‌تووی نافه‌رمانی به‌هۆی زه‌وی له‌سه‌ر **پیشان هه‌میشه‌یی** تایبه‌تمه‌ندی زه‌مینی دروستکردنی ،گونا‌ه کرده‌وه‌ی ده‌توانرێت و ده‌گۆ‌درێن شته‌کان ،تا‌وانه‌که‌ ئه‌نجامدانی له‌گه‌ڵ . **ده‌دات** له‌سه‌ر زه‌وی چونکه‌ ،پێیکات ده‌ست سا‌له‌ هه‌زار ٦ پاشه‌کشه‌ی ژمارده‌وه‌ی . جوو‌له‌وه‌ ده‌خریته‌ وه‌رزه‌کان بنه‌مای و ده‌کێشێت خۆی میحوه‌ره‌که‌ی پاشان ،کراوه‌ لێ نه‌فره‌ت خوداوه‌ له‌لایه‌ن که‌ زه‌مینی دروستکراوی . وه‌رده‌گرێت ده‌یزانین ئێمه‌ ئه‌وه‌ی وه‌ک **خۆی هه‌میشه‌یی** تایبه‌تمه‌ندی گونا‌ه به‌ که‌ پێکرد ده‌ستی یه‌که‌مه‌دا به‌هاری له‌ که‌ سا‌له‌ی هه‌زار ٦ ئه‌و عیسا شکۆمه‌ندانه‌ی گه‌رانه‌وه‌ی به‌ ٦٠٠١ سا‌لی به‌هاری له‌ ،دیاریکرا‌بوو " **یه‌که‌م مانگی رۆژی یه‌که‌م** " **له‌ هاتنی دوا** . دێت کۆتایی مه‌سیح . **ده‌درێت ته‌نجام حه‌وته‌مه‌دا هه‌زاره‌ی یه‌که‌می سا‌لی** .

،ده‌ستکردمان مرۆیی سا‌لنامه‌ی له‌سه‌ر ، ٢٠٢١ ئازاری ٧ ،ووتمان که‌ مه‌سیحیه‌کانی لای بۆ فرانسیس پاپا سه‌ردانی به‌ ئایینه‌وه‌ ر‌ووی له‌ گۆشه‌گیرییان مو‌سلمانه‌کانه‌وه‌ تونده‌وه‌ له‌لایه‌ن عێراق له‌ که‌ رۆژه‌لات

ئەوان كە بىرخستەو موسلمانانى دىدارەدا لەم .دىارىكرا ،كراو لەسەر ئەم .دەزانىت خۆى "برا" بە و ئىبراھىمە خوداى كە ھەيە خودايان ھەمان عىسا بۆ ،ئەو ھەش سەرەپاى ،دەكەن دڵخۆش پوژئاوا بىباو ەپانى كە تىبىنيانە گوناھى لىخۆشبوونى بۆ قوربانىيەك ەك خۆى ژيانى كە مەسىح ئەم ەو .قورستە سووكايەتییەكى ،بەخشى ھەلژىردراو ەكانى خاچەرستانى" ،كاسۆلىك "مەسىحییەكانى" سەركرەدى دەستپو ەردانەى چتر ئىسلامىيەكان تورەيى دەتوانىت تەنيا خاكەكەيان سەر بۆ "پىشوو دەيت دراماتيكانەى دەرنەجامە ئەو پاپا ئاشتیانەى كارە ئەم بۆيە .بكاتەو پاشاى" نىوان پىكدادانى توندبوونەو ى :كراو پىشبینى ۱۱:۴۰ دانيال لە كە لەم .ئەوروپىيەكانى ھاوپەيمانە و پاپا ئىتاليا و موسلمان "باشوور بە پوژئاوايى ولاتانى ھەموو و فەرەنسا ئابوورى دارمانى ،پوانگەيەو ە Covid-19-كۆشيد قايرۆسى بەھۆى سەركرەدەكانيان كە ،مەسىحى رەچەلەك جىبەجىكرەدى بە رىگە دواجار و دەگوڤىت ھىز ھاوسەنگى ،ئاراو ھىنایانە رابردوو سالى نۆ كۆتايى بۆ دواخراو كە ،دەدات "سىيەم جىھانى جەنگى" پەتاي ئازادكرەدى بە كە يىت لەبىرمان با كۆتاييدا لە .پىشە لە ھىشتا كە كە نەفرەتەى ئەو بۆ خۆشكرى رىگەى خودا ،پەرەسەندەكەى و Covid-19 يىت زەوى لەسەر مەوفايەتى مېژووى كۆتايى سالى دە تايبەتمەندى دەبوو .

باندە نىوان لە گەنجان توندوتىژى كردهو ى ، ۲۰۲۱ ئازارى ۷ى فەرەنسا شارىكى چەند لە پۆلىس دەسەلاتدارانى دژى و ركا بەرەكان بەرفراوان رووبەروو بوونەو ەيەكى بەرەو ەرچەرخانە ئەو ئەمەش .بەپو ەچوو .ناتەبان چونكە ،ئاشتنبان لايەنە دوو ئەو ھەلو ىستى دەكاتەو ە؛ پىشتراست رووى لە بەيەك دژ كۆلتوورى دوو پىكدادانى دەرنەجامى ئەمەش سەركرەدى كۆمەلگاي بەرامبەر لە پوژئاوا ەلمانى ئازادى :دىامترىيەو ەيە نەتەو ەيى و نەرىتى شىو ەيەكى بە كە باشوور ولاتانى لە كاپۆس و باند كە Covid-19 پەتاي ھاوشىو ى زۆر ،ئارادايە لە كارەساتيىك .موسلمانن .نييە بۆ چارەسەرى

مرۆڤاڤه تی که قیژه ونه ی نهزمه ئه و وینه ی تهواوکردنی بۆ پپی که ،^{۱۲} مانگی دوا ی سال گۆرانی :بکهین تیبینی دهییت ،پیداوه شه رعییه تی نیوه ی له رۆژ گۆرانی زستاندا؛ سهره تای له ،(دووم کانوونی)^{۱۰} مانگی دهوتریت ئهرینی به کاترمیره کان پیکوپیک و ورد ژماردنی ته نها ؛(شه و نیوه) شه ودا ،نه ماوه گونا هه وه به هۆی ئیلاهی جوانی ریزه ندی شیویه به م .دهمیته وه کاتیک نامینیت خۆی نۆره ی به که دهگریته وه جیگهی گونا هه بار ریزه ندیه کی ،حسابه کان یه کلایکردنه وه ی بۆ ده رده که ویت شکۆمه ند دروستکه ری خودای بۆ ،۲۰۳۰ سالی به هاری له ،یه که مدا سالی هه زار شه ش کۆتایی له یان راسته قینه ی له دایکبوونی سالی ،۲۰۳۶ به هاری له یان ،فریودراوه کان مرۆقه هه .هه لپژێردراون ئه وانیه ی ئه و بۆ ،مه سیح عیسا رزگارکه رمان و پهروه ردگار

که ئیلاهییه نه فره تی ئه و شایه تحالی چاودێرکرا و دامه زرا و پشیوی زهویه وه مه یلبوونی دوا ی له چونکه .ههیه مرۆڤاڤه تی له سه ر قورسایه کاترمیره کانی ،له ده ستداوه پیکوپیکیه که ی و سه قامگیری کات حیسابکردنی بوون دابه زین و گه شه هه میشه یی یه که وه ی به رۆژ و شه و

،پیکده خات خۆی رزگاری پلانی دروستکه ر خودای که ریزه ندیه ی ئه و مرۆڤاڤه تی پیشکه شی که ده کات ئاشکرا بۆ رۆحیمان ئه ولهویه ته کانی به خشینی به بکات ئاشکرا به رزه که ی خۆشه ویستییه هه لپژارد ئه و .ده کات ئه زموونی سال ۴۰۰۰ دوا ی فیدییه که وه ک مه سیحدا عیسا له خۆی ژبانی گوێراپه لی سهره تا :ده لیت پیمان مامه له کردن جوړه به م خودا .مرۆف زه مینی .ده دم پیشان خۆمت خۆشه ویستی منیش ،به پیشان خۆتم

سیفه تی هه مان ،دهییت سه رکه وتوو خۆی مرۆڤاڤه تی زهوی له سه ر له که کۆتایی سه رده می نه وه ی به لام .دهمیته وه به ره م کاره کته ری ۷۵ دوا ی :روو ده خاته ناوازه تاییه تمه ندیه کی ،ناویه وه چوینه ۲۰۲۰ دا سالی له دوایه ئه م باوه رپینه کراوی په ره سه ندنیکی و ئه وروپا له ئاشتی له سال ،ئه مریکا -لقه کانیان و ئه وروپیه کان که بوو لۆژیکی ته واو ،جیناتیدا زانستی ته ندروستییه کان کیشه هه موو ده توانن پیا نوابوو -ئیسرا ئیل و ئوسترا لیا هیرشی ئه وه .ده بنه وه پاکتر تادیت کۆمه لگا کانیان ،بکه ن چاره سه ر سه رکرده کانی هه لسوکه وتی به لکو ،ییت تازه که نیه درم قایرو سیکی

بەركەوتنىيان ،ترسناكە رەفتارە ئەم ھۆكارى .پېشكەوتوۋەكانە كۆمەلگە ،مىدىكانەۋە يېۋچانانەى ھېرشە ئەو رېگەى لە جىھان دانىشتوانى لەگەل پەيوەندى تۆرى لە كە كۆمەلەتەيەكان تۆرە و نوئ مىدىي لەوانەش جىاۋازى پەلەى پەخشكەرانى مرۆف كە ،دەكرېن نەمايش ئازاددا ئىنتەرنېتى بە خواردوۋە گىرى شىۋەيە بەم مرۆفایەتى .دەدۆزىتەۋە دەستپاكى لە .دەكەن دژايەتى نەفرەتچى ۋەك ئىستا كە ،ئازادىيەكەيدا لە زىادەرەۋى دەخاتە يەكتر دژى لە نەتەۋەيەكان كۆمەلگە توندوتىژى ئەورۇپا و ئەمىرىكا ھېشتا دەيىتەۋە؛ دووبارە " بابلى " تاقىكدنەۋى نەفرەتى لەۋىدا چالەۋە؛ لە چۈنكە ،نەدراۋە لى گۆيى كە ھەلنەگر حاشا ئىلاھى دىكەى وانەيەكى قەسەيان زمان ھەمان بە دەزانىت بەپىۋىستى كە ھاتوۋە مېردەۋە و ژن يەك مرۆفایەتى ،دەيىنىن ئەمپۇش تا ۋەك ،تاۋانبارە تاقىكدنەۋە ئەم تا ،كردوۋە و دروستكراۋن خوداۋە لەلەين كە بوۋە دابەش زاراۋە و زمان چەندىن بە رۆژى ھەوت دواى خودا ،بەللى و .بلاۋبوۋنەتەۋە زەۋىدا ھەموۋ بەسەر دروست تىرى شتى زۆر نەھىنا؛ دروستكردن لە ۋازى دروستكردن يەكەمى بەرەكەتداركردنى بۇ جار ھەندىك و جنىۋدان بۇ جار ھەندىك ،كردوۋە ئىسرائىل نەۋى بە پېشكەش بىابان لە كە مەنەيەى ئەو ھەلېژدراۋەكانى؛ نەموۋنەكان لە يەككە دەكرىت .

لەلەين سەرسۇرھىنەرە دىارىيەكى ،بەنرەتەيە ئازادى بەلام ئەۋەۋەيە دۆزى بە پابەندبوۋنەمان كە ئازادىيە لەسەر ئەۋە .دروستكەرمانەۋە بوۋنى بۇ ئامازەيە تەۋاۋە ئازادىيە ئەم ،بىرىت بەۋەدا دان دەيىت ،لېرەدا ۋە . كە چەمكىك ناكات؛ تېدا دەستۋەردانى شىۋەيەك ھىچ بە خودا چۈنكە رېكەوت چۈنكە ،ھەلەن ۋە .نىيە پىي باۋەپىان شىۋەيەك ھىچ بە باۋەپداران لە زۆرىك پېش و بەجىدەھىللىت خۇيدا دروستكردنى لە رېكەوت بە گەۋرە رۆللىكى خودا پېۋەرە بۇ قەدرزانييە ھەلېژدراۋەكاندا لە بەئاگاۋوۋنەۋە رۆللى شتىك ھەموۋ خۇي ھەلېژدراۋەكانى ئەۋە دواى دروستكەر .ئاشكراكانى ئاسمانىيە فىركردنى و رېنمايىكردنىان بۇ ئەستۆ دەگرىتە بەرپرسىارىتېيان ،ناسىۋە ئەو .ھەتەھەتايى ئاسمانى ژيانى بۇ دەكات ئامادەيان كە ،خۇي راستىيەكانى ،دەكرېن بەدى مرۆفدا لەدايكبوۋنى كاتى لە ئەھرىمەنىيەنى و شىۋاۋى

زاوژی پڕۆسەى لە بۆماوەیى هەڵەى کە ، دەسەلمێنن پێکەوت کردارى جددى تا بچووکەو لە لێکەوتەکانى کە ، دەهێنێت بەرھەم جوړەکەدا زاوژیەکان زنجیرە زەبرى بە پشت جوړەکان بۆبوونەوێ . دەگۆرێت بنەمای ئەمەش دەکەن؛ دروست یەكسانبوون هەڵەى جارجارە کە دەبەستێت شیوەیەکی بە ژيانەو هەرەمەکی بەهۆى یان دەگرێتەو بۆماوەیى نازاد ژيانى چانسى قەرزاری ئیمانەکەم ئەگەر کورتى بە . پروودەدات سەرەخۆ بە ، باوەرەم ئەم خۆراکدانى و پاداشت قەرزاری پێچەوانەو بە ، بم و ئەنجامدراون پێشتر کە دەستپێشخەریانەى ئەو و خودا خۆشەویستی . رزگارکردنم بۆ ئەنجامدانى لە بەردەوامە

نەفرەتى خودا کە پۆژەى ئەو ، خۆیدا زەمینی دروستکردنى باسى لە " لێى مەبەست : نووسراوە چارەنووسى یەكەمجارە؛ هەفتەکەدا لە دەکرد درۆزنەکانەو مەسیحییە لەلایەن . دەیت " *تاریکی لە رووناکی جیاکردنەوێ* پۆژى پیرۆزکردنى بۆ بکات خودا هەلبژاردنى دژایەتى ئەوێ بۆ هەلبژێردا ی " *نیشانە* " وەک خۆى پۆلى تەواوى بە یەكەمە پۆژە ئەم ، حەوتەم چۆن وەک . بەجیگەیاندا ١٣:١٥ پەخشانی لە سەرپێچیکار و یاخیوو ئۆردوگای پۆژى شەممەى ، دەکرێت نەفرەت خوداوە لەلایەن یەكەم پۆژى یەكشەممەى لەم تێگەشتن بۆ وە . دەکرێت پیرۆز و بەرەكەت خوداوە لەلایەن حەوتەمیش پیرۆزکردنە نیشانەى کە ، بگڕین باوەش لە خودا روانگەى دەیت ، جیاوازییە و هەیه حەوتەمەو پۆژى بە پەيوەندى شەممە . ئەو بۆ و ئەووە لەلایەن دەستەواژەى ئەم ژێر لە خودا . پربوونە هیماى ، " ٧ " *کە حەوتەش ژمارە ئەم* بۆ ئێمەى زەمینی بوونى کە دادەنێت مەبەستە ئەو چەمكى ، "دا" پربوون " وە . نەمانى و مردنى ، مەحکومکردنى ، گوناو چارەسەرکردنى : کردوووە دروست کە دەهێنێن بەدى حەوتەمدا ھەزارەى ماوەى لە تەواوى بە شتانە ئەم ، پلانەدا لەم **خودا بۆ ئامانجە ئەم** بۆیە . هەفتانە شەممەى لەلایەن دەکرێت پێشبینى هەلبژێردراوانى ژيانى بەهۆیەو کە رزگاربوون **ئامرازەکانى لە گرنگترە** عیسا لە ، شەخسىی شیوەیەکی بە کە رزگاربوونیك ، دەکات رزگار زەمینی . دەهێنێت بەدەستى زۆرەووە ئازارێكى تیچووێ بە ، مەسیحدا .

“، ده‌لێت ۷:۸ بانگه‌واز له‌ خودا که ده‌خه‌ینه‌پوو تر هه‌وکارێکی لێ‌ده‌دا
 ”رۆژ-شه‌و“ زنجیره‌ی ،ژياندا سه‌ره‌تای له‌ ”. سه‌ره‌تای له‌ باشتیه‌ شتێک کۆتایی
 ئیشایا له‌ .ده‌کاته‌وه‌ پشتراست ئیلاهییه‌ بیرکردنه‌وه‌ ئهم ”به‌یانی-ئێواره‌ “ یان
 له‌ چۆن “ ، ده‌لێت شه‌یتان به‌ خودا ،باب‌دا پاشای په‌رده‌ی ژێر له‌ ۱۴:۱۲
 سه‌ر فرێدراوێته‌ تۆ ،به‌یانی کورێ ، **به‌یانی ئه‌ستیره‌ی** ،که‌وتووێ ئاسمانه‌وه‌
 بۆ خودا که‌ ده‌رپه‌نه‌ی ئه‌و “! کردۆته‌وه‌ *نزم گهلانت رۆژیک که‌ ئه‌ی ،زه‌وی*
 پیشان ئه‌وه‌ ،” **به‌یانی ئه‌ستیره‌ی** “ ،ده‌هێنێت به‌کاری پێی ئاماژه‌کردن
 یه‌که‌م ئه‌و .زه‌مینیمان سیسته‌می ی “خۆر” به‌ ده‌کات به‌راورد ئه‌و که‌ ده‌دات
 شکۆمه‌ندی ۲۸:۱۲ هه‌زه‌قێل ،سوردا پاشای په‌رده‌ی ژێر له‌ و ،بوو دروستکراوی
 سور پاشای بۆ *ماته‌مینێ ،مرۆف کورێ* “ :ده‌گێرپه‌ته‌وه‌ خۆی سه‌ره‌تایی
کامل موری تۆ :ده‌لێت سه‌روه‌ر په‌روه‌ردگاری ئه‌مه‌ :بۆی پێی و هه‌لبه‌گه‌ره‌
 کاملیه‌ ئه‌م “ . **بوویت ته‌واو جوانیدا له‌ و حیکمه‌ت له‌ بوویت پر ،بوویت**
 دوژمن به‌ کردی که‌ یاخه‌بووه‌کان ره‌فتاره‌ گه‌ته‌وه‌ جێگه‌ی ،بجێت له‌ناو بوو به‌پار
 ۱۵ ئایه‌ت چونکه‌ ،کرا مه‌حکوم خوداوه‌ له‌لایه‌ن که‌ ،شه‌یتان ،نه‌یار و شه‌یتان و
 دروستبوونه‌وه‌ رۆژی له‌ *بوویت تاوان بێ رێگاكانته‌وه‌ له‌ تۆ* “ :زایده‌گه‌یه‌نێت
 “ به‌ که‌ که‌سه‌ی ئه‌و ،شیوه‌یه‌ به‌م “ . *دۆزرایه‌وه‌ تۆدا له‌ خراپه‌کاری تا*
 “ خوداوه‌ندیک وه‌ک که‌ برد ناپاکه‌کانی پیاوه‌ ،داده‌نرا ” **به‌یانی ئه‌ستیره‌ی**
 ی “نه‌فه‌وتاو خۆری” :به‌رستن خودایی دروستکراوی ی ” **به‌یانی ئه‌ستیره‌ی**
 په‌رستنی رۆژئاوا مه‌سیحیه‌تی هه‌موو نزیکه‌ی که‌ ،رۆمانی کولتی خوداکراوی
 ئه‌م که‌ ده‌یزانی دروستکردنیشی پێش ته‌نانه‌ت خودا .ده‌دات بۆ به‌تپه‌رستی
 به‌ .کردوووه‌ دروستی ئه‌وه‌شدا له‌گه‌ڵ ،ده‌ییت یاخی دژی له‌ یه‌که‌مه‌ فریشته‌
 دوانزه‌ له‌ یه‌کیک که‌ رایگه‌یاند عیسا ،مردنیدا سه‌روبه‌ندی له‌ شیوه‌ هه‌مان
 ئه‌وه‌ی “ :وت یه‌هودا به‌ راسته‌وخۆ ته‌نانه‌ت ،لێ‌ده‌کات خیانه‌تی نێردراوان
 ئه‌وه‌ی بۆ یارمه‌تیده‌رمانه‌ ئه‌مه‌ش “ *!بیکه‌ خێرا ،ده‌ده‌یت ئه‌نجاصی خه‌ریکه‌*
 ده‌رپه‌ینی له‌ بکات بوونه‌وه‌ره‌کانی له‌ رێگری نادات هه‌وڵ خودا که‌ تێبگه‌ین
 .ده‌که‌ن خۆی هه‌لبه‌ژاردنه‌کانی دژایه‌تی کاتیک ته‌نانه‌ت ،هه‌لبه‌ژاردنه‌کانیان
 ئه‌وه‌ ئاره‌زووی ئه‌گه‌ر که‌ کرد نێردراوه‌کانی بانگه‌یشتی عیسا هه‌روه‌ها
 بۆ بوونه‌وه‌ره‌کانی به‌ ته‌واو ئازادییه‌کی پێدانی به‌ ئه‌وه‌ .به‌هێلن جێی ،بکه‌ن

دەتوانیٲ كە خۇيانە راستەقینەى سروشتى ئاشكراکردنى و خۇيان دەربېنى ھەموو دواجار و ھەلٲىرٲ نیشاندرایان دلٲسۆزى بۇ خۇى ھەلٲىردراوھكانى ببات لەناو بٲياكانە و ناشایستە ،زەمینى چ و ئاسمانى چ ،دوژمنەكانى

رەسەن گوناھى

مەسیحى سەردەمى لە ھەيە زۆرى گرنگییەكى یەكەم رۆژى باقى و پٲكدەھىٲٲ ٣٢١هه نازارى ٧ى لە گەراوھتەوہى " **گوناھ** " چونكە ئٲمەدا یاخى خودا پٲرۆزكراوى ئۆردوگای لە كە ئۆردوگایەى ئەو نیشانەى دەٲٲتە لەبٲر رەسەنە " **گوناھ** " ئەو لٲٲكات وامان نابٲٲ " **گوناھ** " ئەم بەلام .بووہ .حەواوہ و ئادەم دواى لە دەكات مەحكوم میرات بە مروٲایەتى كە بكەین كە بدۆزمەوہ گرنگەكان وانە لٲكردم واى ،رۆشنٲٲرٲٲوہ بەھۆى بابەتە ئەم بەشى لە كٲٲبەكە ،چاودیٲیدا ئاستى لە .شاراوہن ژياندا سەرەتای كٲٲبى لە مانای ،دەكات ئاشكرا دروستكردن سەرچاوہى سٲٲبەمدا و دووہم و یەكەم = 3 ناتەواوى؛ = 2 یەكٲٲتى؛ = 1 :رەوايە تەواوى بە ھٲشتا ژمارانە ئەم رەمزى ژيان سەرەتای .رۋونكردنەوہیە و رۋونكردنەوہ شایەنى ئەمە .كاملٲوون " بۇ ئەوان پٲناسەى .دەكات یەكەم رۆژى شەش دروستكردنى لە باس یەكەم بەدەست مانا زەوى لەسەر نەفرەت و گوناھ دواى تەنھا " **ئٲوارە بەیانى** دەٲٲتە ئەمەش .دەكات زال شەیتان كە دۆمەینەى ئەو دەٲٲتە كە ،دەھٲٲٲ ھٲچ " **ئٲوارە بەیانى** " تەوہرى ئەو بەبٲ كە ،٣ ژيان سەرەتای تەوہرى ،رۋونكردنەوہكە پٲشكەشكردنى بە سٲٲبەم بەشى .نٲٲبە زەمینى مانایەكى سەرەتای لە شٲوہ ھەمان بە .دەكات مۆر كاملٲبەوہ بە ئٲلاھٲبە وەحٲبە ئەم و خودا پاشماوہى ،بٲٲٲن وردتر یان ،حەوتەم رۆژى شەمەى تەوہرى ،٢ ژيان و حەوا رەسەنەى گوناھ ئەو دواى تەنھا ھەروہا ،حەوتەمدا رۆژى لە مروٲ خۇى ھۆكارى ئەمەش ،دەھٲٲٲ بەدەست مانا ٣دا ژيان سەرەتای لە ئادەم پاساوہكەى بەبٲ ،پارادۆكسیكال شٲوہیەكى بە ،شٲوہیە بەم .پٲدەبەخشٲٲ ناتەواوى ھٲمای شایەنى پٲرۆز شەمەى ،ھاتووہ ٣دا ژيان سەرەتای لە كە

لەلایەن زەوی کە دەردەکەوێت ئەمانەشەو هەموو لە "٢"، خۆیتەتی بۆ بکریت جنۆکەکانی و شەیتان پێشکەشی ئەوەی بۆ دروستکراوە خوداو و هەمووان چاوی لەبەردەم و بێت ماددی رۆحیان خراپەکانی بەرھەمە ئەوەی بتوانن مەژووەکان و فریشتە و دەربکەوێت مەژووەکاندا و فریشتە و خودا ھەڵبژێرن خۆیان لایەنی.

پۆژی دامەزراندنی کە بکەم ئەو تێبینی دەکات وا شیکارییە ئەم زەمینی ی "گولە" نەفرەتی پێشبینی، دەکریت پیرۆز پشوو بە کە حەوتەم خوداو لەلایەن خۆی زەوی چونکە، دامەزراوە ٣ ژیان سەرەتای لە کە دەکات کە دەدات لێی پڕۆسەکە و مردن ساتەوێ لەو تەنیا. کراوە لێ نەفرەتی و مانا حەوتەم ھەزارە سالی ھەزار و سالی ھەزار شەش ماوەی پێش کە بکەین بەو ئاماژە گرنگە. دەھێنێت بەدەست پاساو و پوونکردنەو ئۆردوگای ئیستاوە لە مەلانییە کە، بەھەشتدا لە، زەمینی دروستکردنی مردنی تەنھا بەلام، چالەو دەخاتە خودادا ئۆردوگای بەرامبەر لە شەیتان بەھۆی ئەمەش یەکلەکرەو؛ دەکاتە تاکەکەسی ھەڵبژاردنی مەسیح عیسا بە مەحکوم کاتەو لەو کە، دەبێت دیار ئاسمانەو لە یاخیووان دەرکردنی ژیان خودا، بەھەشتدا لە، ئیستا. زەمینیدا دروستکردنی لە مردن، نەخستوو پێک "بەیان و ئیوارە" گۆرانکارییەکی بەپێی فریشتەکانی کەسە ئەو دەکات؛ ھەمیشەییە کە پێوەرە نوێنەرایەتی بەھەشت چونکە بە. دەگریت بەرگە و دەبێت زال ھەمیشەیی بۆ ھەڵبژێردراوەکانی بۆ کە لە جگە گوناھ؟ پێش زەوی ئەو: پاستیانە ئەم لەبەرچاوغرتنی لە واتە، بەھەشتە نۆرمەکە نۆرمەکە، "ئیوارە بەیان" گۆرانکارییەکانی مەژووی، قیگنەکان ئازەلە دەکریتەو؛ ئەبەیدا نۆرمیکی لە ژیان رۆالەتدا خۆیاندا بەدوای پۆژەکان پۆژەکان، گوناھ کریی دەبێتە کە مردن بەبێ و قیگن بێت بەردەوام ھەمیشە بۆ دەتوانێت ئەمەش و دین.

ناشکرا بۆمان خۆی ھەفتە پێزبەندی خودا، ٢ ژیان سەرەتای لە بەلام مەژوایەتی و خودا ھەردوو بۆ پشووێک بە حەوتەمدا پۆژی لە کە، دەکات و، ھاتوو ھو"وەستان" کرداری لە "پشوو" و شەیی ئەم. دیت کۆتایی مەژووی کارانە ئەو ھەروەھا و دەدات ئەنجامی خودا کە دەگریتەو کارە ئەو

نه و خودا نه ،كهوتن پيش كه تيڭهن لهوه دهتوان .دهدات ئهجامى
 هيچ ئادهم جهستهى .بكهن ماندويىتى به ههست نهياندهتوانى مرؤقايهتى
 ههفته .نهبوو جوړيكهوه هيچ به ئازاريكى هيچ ،ماندويىتى نه ،نهبوو زيانپكى
 دووباره خوځيان ئه بهدى خوليكي وهك و رويشتن يهكدا بهدواى رۆژهكه حهوت
 " بهيانى-ئيواره " يهكهكانى دواى له يهك كه نهبيت ئهوه تهنه ،دهكردهوه
 .دهكرد ديارى خودادا شانشينى ئاسمانييهكهى پيوهره لهگل جياوازييهكهى
 پيغه مبهرا نه شيويهكى به كه بوو ئهوه لپى مهبهست جياوازييه ئهم بويه
 بيرى دروستكهرهوه گهوره خوداى لهلايهن كه بكات ئاشكرا پلانيك
 ،كهفارهت رۆژى يان ،كيپور يۆم فيستيفالى چۆن ههروهك .ليكرايووهوه
 دهكرد گوناھى كوڤتايى پيشيني و دهكرايهوه نوڤ عيبرانييهكان لهنيو سالانه
 ههمان به ،بهديهات مهسيح عيسا مردنى به كه كهفارهتهكهيهوه ريگهى له
 ،دهكات حهوتهم ههزارهى هاتنى پيشيني ههفتهانه شهممه رۆژى شيوهش
 چونكه راستهقينه پشوودانى ناو دهچنه ههلبژيردراوهكانى و خودا كاتيک
 هيشتا بهلام .دوراوه دهبيت خراپهكاريان و مردوون ياخييووهكان
 دهبيت مهسيحدا لهگل پييهى بهو ،ههيه گوناھيان خهمنى ههلبژيردراوهكان
 مردندا خهوى له كاتهدا لهو كه ،بدن گوناھباران و گوناھ لهسهر حوكم
 گوناھ به حهوتهم ،پيشوو رۆژى شەش وهك ئهمهشه لهبهر ههر .دهخهون
 بهوهوه پهيوهندي و دهگريتهوه ههفته رۆژى حهوت ههر كه ،دهكريت ديارى
 گوناھباران ئهوهى دواى ،ههشتهمدا ههزارهى سهرهتاي له تهنه وه .ههيه
 زهوى لهسهر گوناھ بهبي ئه بهديهت كه ، سووتاون دووهمدا مردنى ئاگرى له
 و كرايى ديارى گوناھ به رۆژهكه حهوت ئهگهر .پيڊهكات دهست نوييووهوه
 له دهتواني تهنه ساله ۷۰۰۰ ئهم ژماردن ،بكهن سال ۷۰۰۰ پيشيني
 بهم .هاتوو دا ۳ بهندايهتى له كه بكات پي دهست گوناھهوه دامهزاندنى
 " يهكدا دواى له يهك لوژيكى و نورم له گوناھ بهبي زهمنى رۆژانى شيويه
 " بي كاته ئهم پييهى بهو و نين " تاريخى رپوناكى " يان " ئيواره بهيانى
 بو بهرنامه " گوناھ " بو كه ساله ۷۰۰۰ ئه و ناو بچيته ناتواني ،يه " گوناھ
 .رۆژه حهوت ههفتهى تا كراوه پيشيني و دارپژراوه

٧:١٢٥ دانیال له خدا که دهردهخات کاره ئەو گرنگی فیڕکردنه ئەم کاته گۆرینی بۆ دادەرپۆزیت پلانیکی " :پۆم پاپایهتی بۆ دهیگیرپتتهوه ، دامهزراندوووه خدا که کاتانهی ئەو گۆرینی ". یاساکان و دیاریکراوهکان شهممهی پیڤه مبه رانهی سروشتی دۆزینهوهی مهحالبوونی هۆی دهبیته کۆنستنتین دواي له پۆما که ئەوهیه ئەمهش . خدا ی " یاسا " ههفتانهی پشوو پۆژی که ئەوهی فهرمانی به ، ٣٦١هوه ئازاری ٧ی له ، دهکات یهکه مهوه په پڕه و کردنی به .حهوتهم پۆژی لهبری به پڕه و بچپیت یه که مدا پۆژی له ههفتانه له که نابیت رزگاری رهسه نه که " گونا " له گونا هبار ، پۆمانی پیکهستنی زیاتر " گونا هیکی " ، له هوش جگه بهلام ، ماوه تهوه بۆی ههواوه و ئادهم تاوانباریه کهی که ، خۆبه خشانه گونا هیکی ئەمجاره یان ، ئەستۆ دهگریته دهکات زیاد خودادا له بهردهم

چه مکیکه " ، روهناکی-تاریکی " یان ، " به یانی-ئێواره " ، کات ریزه ندی پێگه و دهکات پهروه رده ههلبژاردنه ئەم گوپرایه لی و ههلبژاردوووه خدا که شتیکی هیچ .دهدات پیرۆز کتیبی پیڤه مبه رایه تی نهینی به دهستپراگه یشتن به له وه دایه ئەمهش به لگهی و بگریته بهر ههلبژاردنه ئەم ناکات ناچار مرۆفایه تی شهودا نیوهی له پۆژ گۆرانی دیاریکردنی بۆ ههلبژاردوووه مرۆفایه تی که ئەو چاره نووسی پیشبینی ئەمه به هار؛ خۆرنا و ابوونی دواي کاترمیر شهش گه رانه وهی بۆ ههلهستن خه و له درهنگ زۆر که دهکات که سانه په یامه ئەو پییه بهم .کچه که ده مه ته لی زاوای ، مه سیح شکۆمه ندانهی بۆ به لام .ئیمه یه فیکری دهستی دهره وهی له ، ده بیه خشی ت خدا که وردانهی پۆشن پیشبینیه کانی هه موو کات ئیلاهی پیکهستنی ، ههلبژێردراوه کانی خۆی عیسا سه ره تاوه له که ، وه حی پیشبینیه کانی تاییه تی به و ، ده کاته وه تیپه ر پۆژیکی هه ر .روو ده خاته " کۆتایی و سه ره تا " ، " ئۆمێگا و ئەلفا " وه ک 3 و 2 ، 1 ژیان سه ره تای له که ، ده کات خدا پلانی پیشبینی ژیانماندا له پۆژه شهش ئەو نوینه رایه تی " تاریکی " یان " شهو " .دهکاته وه کورتی پشوودانی کاتیکی له ، خراوه ته روو دا 1 ژیان سه ره تای له که دهکات ناشرینه " روهناکی " سه رده می مژده ی ، دامه زراوه ٢ ژیان سه ره تای له که خودایی مه سیحی سه رده می ، ٨:١٤ دانیال به پیی ، بنه مایه ئەم له سه ر هه ر .دهدات

[illegible]

ئەو شوپىنكە وتوانى پال بچنە كە مەحكومن ،ننن يەزدان بە سەر ئىتر يان ،ننن لە بەشدارىكردن لە بىتوانايى سەلماننەوھى بە . "خودا نەفرەتتەي رۆژە" رۆژى ،رۆمانى "يەكشەممە" بۆ خودادا لەگەل دادپەرورەرانەي ئىدانەكردنى دەرناكەوئى گرنى مەعمودىيەتەكەياندا پىرۆزى كاتى لە وەك چىتر شەممە .نەبىنرانەو ھەرگىز و خراپەكار جىھانى

لە بابەتە ئەم و دەكات " *رۆولكى* " كاتى پىشبینى ۲ ژيان سەرەتاي لە .پىدەكات دەست " **ھەوتەم رۆژى** " **پىرۆزكردنى** بە ژياندا سەرەتاي *رۆوت ھەردووکیان ژنەكەي و پیاوھە* " :دئت كۆتايى ۲۵ ئايەتى بە كۆتايىدا دوو ئەم نىوان پەيوەندى " .نەدەكرد *شەرمەزارىيەك ھىچ بە ھەستيان ،بوون* دەرئەنجامى ئەوان جەستەيى رۆوتى دۆزىنەوھى كە دەرەخات ئەو تەوەرە وەك كە ،دەدەن ئەنجامى خەرىكە كە دەپئت " *گولھە* " ئەو تۆمەتباركردنى كوشندە رۆحى رۆوتىيەكى ھۆكارى وەك ،گىپدراوھەتەو ۳دا ژيان سەرەتاي لە *لاودىقىا* فىركارىيەكانى لەگەل فىركارىيە ئەم بەراوردكردنى بە .دەردەكەوئى " *رۆوت " مەوۇف كە ھو" گولە* " بەو پەيوەستە شەممە رۆژى كە دەبىنن ، شەممە رۆژى پراكتىزەكردنى كەواتە ،كۆتايىدا چوارچۆھى لەم . دەكات رۆوناكى پىشكەشكردنى بە چونكە ،مەسىح نىعمەتى پاراستنى بۆ نىيە بەس لە ئەدقۇنتىست فەرمى دەسەلاتدارانى بۆ پىغەمبەرايەتتەكەي تەواوى ئەم بۆ ئەو و كرد زىادى مەسىح عىسا مەرجى ۱۹۹۱دا بۆ ۱۹۸۲ سالانى نىوان پىرۆزەكەيدا شەممەي پراكتىزەكردنى لەگەل كە دەيەوئى كاتە و كاتەكەي و خۆي بەرژەوہەندى ،نىعمەتەكەين شايەنى كە ھەلئىردراوھەكان كردوو پىشبینى وەحىيەتەكانى بىخەشپتە خۆي رۆحى ھەموو و خۆي ژيانى ۱۱:۳ پەخشانى بەپىي كە پىرۆزدا كىيى تەواوى لە بەلام ; وەحى و دانىال لە *پىكدەھىيئەت " شايەتھالى دوو "*

دراوہ زەوى لەسەر كە خودا شايەتھالى

عیسا شیۆوی له مرۆڤایهتی بۆ خودا سەردانی، گەڕانگە ھەرچەندە موسادا سەردەمی له پێشوو سەردانەکی لیبکات وامان نابێت مەسیحدا سەرچاوەی خودا کە بوو دوورەدا چوارچۆوی لەو ھەر چوونکە. بکەین لەبەر خوداوە لەلایەن کە وەحییەک وەک وە. کرد ئاشکرا بۆ زەمینی ڕەھەندی بۆ وەحی کە ئەوێ بەقەد ھەیه ژياندا سەرەتای لە باسە ئێ و، دراو ڕێخستنی بۆ خودا فۆرمە ئێ و. گەڕانگە دابەزیو خودا نێردراوی یۆحەنا ئێ و بۆ خۆشەویستیەکی پلانی پێشبینی، ھەڵبژاردوو زەمینی ژيانا بتوانن ئەوێ بۆ، پێدەبەخشیت تەواویان ئازادییەکی کە دەکات بوونەوێرانە یان بژین لەگەڵدا ھەمیشە بۆ و بدەنەو خۆشەویستیەکی وەلامی مەرجەکانی بەپێی، بین و ن مردندا ھێچ لەناو و ڕەتبەکانەو ڕزگارکردنی پێشکەشکردنی.

کە ئەوێ لەبەر ئەو، بوو پێت دروست تەنیا بە سەرەتا ئادەم ئەگەر بەدوای، (٢٦-٢٧: ١ بەندایەتی) دەکریت پێشکەش "خودا وێنە" وەک ھەموو چوونکە، خۆیدا وێنە لە دەگەرپ ئازاددا بوونەوێرکی خۆشەویستی بەرگە بۆی تەنیا ھەم ئەم. ڕەھا تەنیا ھەم لە بوو یەکی ئەبەدییەتەکی کە ئازادییە ئێ و دەرئەنجامەکانی بوو ئامادە کە ڕادەیی ئێ و تا، نەگرت ھەوا دروستکردنی. ھەڵبەت، زیندووێکانی بوونەوێر بە بیدات بوو خەریک، بوو مردندا خەوێکی لە لەکاتی، ئادەمەو ڕەپەکانی لە یەکی لە ھەم، ھەڵبژێردراو کە، دەکات کەنێسەکی دروستکردنی پێشبینی مردنی بەھۆی کە بەرھەمە ئێ و، پێکھاتوو دڵسۆزەکانی ھەڵبژێردراو "رۆلی ئەمەش کراو؛ دروینە مەسیحدا عیسا لە کەفارەتکەرەوێ لە کە ژنە ئێ و بۆ دەگەرپتەو خودا کە دەدات ڕەواپەتی "یارمەتیدەر دەژی" ھەڵبژێردراو کە. دیت "ژیان" واتای بە ھەوا ناوی و ھاتوو خۆیەو پێشکەشکردنی بۆ ھەیه بانگەوازیکی ئێ و، زەوی لەسەر و، ھەتاهەتایی بۆ "بەدیھێنانی لە بکات مرۆیی ھاوکاری ئەوێ بۆ، خودا بۆ "خۆی یارمەتی" کێشە بۆ و ھاوبەش و تەواو خۆشەویستیەکی ئامانجیەتی کە پڕۆژەکیدا دابەزرێنێت ئەبەدیەکانیدا گەردوونە لە

له واته ،مرؤڅايه تي ناو ده چيته حه واوه پښگه ي له نافهرمانی گوناھی میرات به ره سونه گونا نه م که هه لېږدراوه کانی هیماي ،*هو "ژن "* پښگه ی عیسا له ،حه وا بو خوشه ویستی له ،ئادهم وهک ،شیوه یه بهم .ده گرن سزا نه و ،هه لېږدراوه که ی جیاتی له نه وه ی بو مرؤڅ ده بیته خدا ،مه سیحدا بویه .هه لېږت و بکات هاوبه شی ،شایه نیه تی گونا هه کانی که فانییه ی و ئیمه سرچاوه ی که میژووییه شایه تحالی هم ژیان سره تای گپړانه وه ی بنه مای که پیغه مبه رانه شایه تحالی هم ،ده کات ئاشکرا بارودوخه کانیان به یز هموو دروستکهری خودای گه وره که ی خوشه ویسته پلانه رزگارکهری ده کات ئاشکرا .

ادا ژیان سره تای له که دروستکردن یه که می پوژی شش دوای بو خدا که ده کهن ساله هزار شش نه و پېشبینی که پوژ شش ،باسکراوه ژیر له ، ٦ ژیان سره تای له ،کردوو تهرخان زه مینی هه لېږدراوی هه لېږاردنی بو ده کړیته وه یېسنوو حه وته می پوژی ،نه به دیدا شه ممه یه کی وینه ی هه لېږدراو و تاقیکراوی هه لېږدراوانی له پېشوازیکردن .

ناوی ،ده زانی پلانه که ی ده رنه نجامی سره تاوه له هر خدا هموو نه و .ده رده که ون سالدا هزار شش ماوه ی له که هه لېږدراوه کانی یاخیبووه کان فریشته له ناو بردنی و حوکمدان بو هه بوو ده سه لاتیک ی و یز رپک به لام .بکات دروست زه مینیمان ره هندی بکات پوویست نه وه ی به ی و ده ویت خوشیان که ،ده گړت بوونه وره کانی له ریز که نه وه یه له بهر بو که رپکده خات زه وییه نه و له سر گشتگیر خو پېشان دانیکی ،ده ویت خوشیان دروستکراوه مه به سته نه م .

ده کاته وه به رز شتی که وه هموو سه رووی له حه قیقه ت بنه مای خدا .شیوه یه بهم هه لېږدراوه کانی عیسا ،کراوه پېشبینی ٥١:٦ زبور له وهک بو ،"راستی له دایکبووی" واته ، "*بوو ته وه له دایک "* که ده کات پېناسه ،١٨:٣٧ یوحنا به پپی .بگونجین خودایی راستی پوهره کانی له گهل نه وه ی په خشان ی له و "*بدات راستی شایه تحالی* نه وه ی بو" هاتوو خوی نه و و به رزکردنه وه نه م .روو ده خاته "*راسته قینه "* وهک خوی ٣:١٤ درودا بنه مای **ره های دزایه تییه کی** له حه قیقه ت بنه مای شکومهن دییه ی

درۆ پرەنسیپی .هەیه شیۆهیان چەندین بنەماکە هەردوو و وەستاوە نوێدا سەردەمی لە .فریوداو زەوی دانیشتوانی بەردەوام میژوو بەدریژایی ،وەرگیراو بەزرگانیدا بیرکردنەوی لە "بلۆف" زاراوەی ژێر لە .نۆرم بووەتە درۆ یۆحەنا بەپێی ،یە "درۆ باوکی " ،شەیتان بەرھەمی ئەوەش سەرەپای بەلام ئایینیدا ساختە چەندین شیۆهە لە درۆ ،ئایینی ئاستی لەسەر ٨:٤٤ خودی وە .دەگۆرپت پەيوەندیدارەکان شوپنە و گەل بەپێی کە ،دەردەکەوێت ئەوەندە ،(بابل =) "سەرلیشیواوی" لە تەواو وینە ی بووەتە مەسیحی ئیمانی زۆرن تاریکەکانی ساختە .

بەپێچەوانە چوێ .دەکرپت فیڕ زانستی شیۆهەکی بە درۆکردن بەلگە نییە ئەوەی توانای زانستی هەزی ،خۆی تاکرەوانە رێبازی ،بخاتەر وو جۆرەکانەو لەبارە خۆی پەرەسەندنییەکانی تیۆرییە بۆ راستەقینە بۆ دەیگەرپننەو زاناکانی کە سألە میارەها و ملیۆنان ئەو بۆ هەر وەها خودای شایەتھالی ،زانستیە بیرکردنەو ئەم پێچەوانە بە .زەوی بوونی چونکە ،دەکات پێشکەش خۆی واقعی لەسەر زۆر بەلگەیهکی دروستکەر یەکەمی نموونە کە ،دەدات کارەکانی شایەتھالی زەوی میژووی لە تەنانت و دەشتەکان لە دەریایی بەردبووی بوونی بە کە ،لەفاووەکە یە ئەم بۆ .دەکرپتەو پشتراست زەویدا سەر شاخەکانی بەرزترین لوتکە ی مرۆفایەتی میژووی کە شایەتھالییە ئەو دەکرپت زیاد سروشتیە شایەتھالی لە عیبریهکان رزگارکردنی ،ئیبراهیم ژیا نی ،نوح ژیا نی :هیشتوو بەجی بۆ زیندوو شایەتھالی ،جولەکە گەلی بوونی لەدایک و میسر کۆیلایەتی شایەتھالی شایەتھالی هەر وەها .جیھان کۆتایی سەردەمی تا میژوووەکیان خاچدانی لە و موعجیزە شایەتھالی کە دەکرپت زیاد مەسیح عیسا نێردراوانی جیئ مردن ترسی کە بوو رادەپە ئەو تا ئەمەش .بوون زیندوو بوونەوی و سەر کەوتنە ناسریدا عیسا مۆدیلەکیان و مامۆستاکیان بەدوای و هیشتن .شەهیدبوون رێگای

پوونکردنەویەک لێرەدا دەبێ ،"شەهیدبوون" وشە بە ئاماژەدان بە .بکەمەو

مهكهن تيگهل سزا له گهل شه هادەت :تيبيني

به ده توانرېت بۆيه هەر و يه كسانه دهره كي رواله تي شته دوو نهو ،ههيه جددى دهر نه جامى سه رليشيواوييه نه م به لام .بكرين تيگهل ئاسانى بۆ بگه رپته وه ههيه نه وه مه ترسى سزادان كرده وه پييه ي به و رهنگه شه يتان مندالى پيچه وانه شه وه به و خودا راسته قينه ي هه لبردر او ي به نه وه ي بۆ ،كه واته .خودا بۆ فريودهر زۆر شه هيدبوونيكي به بكرېت تۆمه تبار له م كه ،بگرين له بهرچاو خوار وه شيكارييه ي نه م پيويسته ،بينين روونى شه هيدبوون :بكه ين پرسياره نه و با سه ره تا :پيڊه كات ده ست بنه مايه وه شايه تحال واتاى به كه ،هاتوو وه "مارتوس" يو نانى له وشه يه نه م چييه ؟ بينيويه تي نه وه ي ،نا يان دل سو زى به كه كه سيكه چييه ؟ شايه تحال .ديت نه و .ده كات راپو رت باب ته يك به سه باره ت تيگه يشتوو يان ،بيستوو يه تي خودا بۆ شايه تحالى نه وانه ي نيۆ له ،ئاينييه ،سهرنجه مانه جيى ليرده ا باب ته ي خوۆ خودا كه نه وه يه دلنيايه نه وه ي .هه ن درۆ و راست شايه تحالى ،ده دهن

ئەو و ،دەزانرېت ئەو بۇ راستى .دەكات دووانەدا ئەو نېوان لە جياوازى راستەقىنەيە شايتەتالە ئەم خۆيەو لەلەين چۈنكە پېدەبەخشىت بەرەكەتى راستىيە هەموو " كارەكاندا " لە پراكتيزەکردنى بە يېت دلسۆز هەولەدەت مردن قبولکردنى تا پېگايەدا لەم دەيېت بەردەوام ئەو و ،ئاشكراکراوەکانى مردن بە پېشکەش ژيانەى ئەو چۈنكە ،رەسەنە شەهیدبوونى مردنە ئەم وە خۆى سەردەمى بۇ خودا کە دەگونجېت پېرۆزىدا پېوەرەكەى لەگەل دەکرېت ،نەگونجېت پېوەرەدا ئەم لەگەل پېشکەشکراو ژيانى ئەگەر .دەكات داواى دەدات زىندوو بوونەوەرېكى بەر کە سزايەكە بەلکو ،نييە شەهیدبوون ئەوا و پاراستن لە سوود چۈنكە ،دەکرېت شەيتان رادەستى لەناوچوون بۇ کە خودا کە راستىيەى پېوەرە بەو يەكسانبوون بە بەندە .نايېنېت خودا نيعمەتى زانېنى لەسەر "شەهیدبوون" ناسينەوہى ،دەكات داوا سەردەمېک ھەر بۇ پېشېنيەکانيدا لە کە وەستاوہ ئېلاھيە حوکمە ئەو لەسەر ئېمە ئەم بابەتى و ئامانج کە ئامانج؛ دەکاتە زەمانە کۆتايى کە دەرکەوتووہ بەرھەمەيە .

نييە؛ ياخى عەقلى گۆرېنى ھېزى حەقىقەت کە تېبگەين گرنگە لە ،شەيتان ناوى ،کردووہ دروستى خودا کە فرېشتەى يەکەم ئەزموونى کە بنەمايەكە راستى .دەسەلمېنېت ئەمە ،ياخېبوونىەوہ دواى لە خودا شانەشانى ئامادەن و دەوېت خۇشيان ئەوانەى ،ھەلېژدراوہکان بە ،پېدەگەيەنن زيانيان کە درۆانەى ئەو دژى بکەن شەر مەسىحدا عيسا .رادەکېشېرېن رووى بەرەو سروشتى .

سال ھەزار شەش لەسەر وردە وردە ئېلاھى وەحى ،کۆتاييدا لە ژيان بارودۆخدا خراپترين و باشتري لە کە نراوہ بنيات شايتەتاللى و ئەزموون تەنھا کە کەسېک بۇ بەلام ،يېت کورت کاتيکى سال ھەزار شەش رەنگە ،درېژە زۆر ماوہيەكى راستيدا لە ،دەدات خۆى ژيانى سالانى بە بەھا بەراستى بۇ گشتيەكەى پلانە جېبەجېکردنى جياوازەکانى قوئاغە دەدات خودا بە رېگە بە .سال ھەزار شەش ماوہى بۇ وردېتر بە و ،بکاتەوہ درېژ سەدەکان ماوہى کارەکانى و نھيىنى لە روون تېگەيشتنېکى خودا ،مەسىحدا عيسا لە تايبەتى

كۆتاييه كاته ئەو بۇ كە ،كۆتايى سەردەمى ھەلېژىردراوانى بە دەدات تەرخانكراوہ .

گرنگە پىغەمبەرايەتى پوختەيەكى :ژيان سەرەتاي

بەرەتايەكانى كىلە ژيان سەرەتاي گىرانەوہى ،تىگەيشتنەدا لەم كىلانە ئەم بەبى و دەكات؛ دابىن وەحى و دانيال ئىنجىليەكانى پىشبينىيە لىكۆلپىنەوہى كاتى لە پىويستدا لەكاتى خالانە ئەم .مەحالە تىگەيشتنە ئەم " وشەى كە بزانيں گرنگە ئىستا بۇ بەلام ،دەھىنرېنەوہ وەبىر پىغەمبەرايەتيدا بىرى تايبەتى بىرۆكەيەكى وەحييەكەيدا لە " ژن ،زەوۋى ،دەريا ،كۆتايى لە يەك دواى لە يەك قۇناغى سى بە پەيوەستن .ھەلدەگرېت خودايى بە كە زەوۋى ھەسارەى بۇ ئاماژەيە " *The abyss* " .زەمىنى دروستكردنى رۆژى ،دووہمدا رۆژى لە پاشان .ژيان لە خالى ،داپۆشراوہ ئاودا لە تەواوى رۆژى *لە تەنھا ،مردن ھىماى و ھاوالتا ، دەريا* " ،توخمەكان جىابوونەوہى دوژمنايەتى ژىنگەكەى ؛ دەيىت دانىشتوو دەريايىيەكان ئاژەلە بە پىنجەمدا و دەردەچىت *دەريا* لە زەوۋى .دروستكراوہ ھەوا ھەناسەدانى بۇ ،مرۆفايەتايە *ويئەى بە كە مرۆف* شەشەمدا رۆژى لە كۆتاييدا لە و ئاژەل پىنجەمدا رۆژى لە ،بووہ دروست پىاو پىشتى بىرپەرى لەسەر كە ، *ژن و بووہ دروست خودا* ،يەكەميان .دەبن دووگيان مندال دوو پىكەوہ پىاو و ژن .*دەكات نىشتەجىي* ئىرەيى لە ،(خودايە باوك = *ھاييل*) رۆحى ھەلېژىردراوى لە جۆرىكە ، *ھاييل* (= ماددىخواز ،جەستەيى پىاوى لە جۆرىك ،*قائىن* ،گەرەكەيەوہ برا لەلايەن چارەنووسى پىشبينى شىوہيە بەم ،دەكوژرېت (بەدەستەھيئان

بههۆی که ،ههلبژێردراوهکانی و مهسیح عیسا ،دهکات ههلبژێردراوهکهی ،کاسۆلیکهکان ،یههوهکان -دهمرن شههید وهک و دهچێژن ئازار قابیلهکانهوه یهک ئیرهیی که -"پهرستگادا له پارهگۆرهکان" ههموویان ،پرووتستانتهکان ...و و دهرپن نیشان زهمینی میژووی درێژایی به شهپانگیزهکانیان و یهک دواى له *کۆتایی* " له :ئهمهیه دهیدات خودا رۆحی وانهیهی ئهو بۆیه .دهکرپن جیبهجی ئایینه هیماکانی ،" *ناک و دهریا* " ، **یهک دواى له یهک** ،سه رههلهدهدهن هوه" دیاریکردنی بۆ .رۆحهکان لهناوچوونی هۆی دهبنه که درۆینهکان مهسیحیه دلسۆز ئهگهر که ، پێدهدات ی " *ژن* " وشهى ،ههلبژێردراوهکهی کۆبوونهوه هیماداره نوینهرایهتییهکی که ،یه " *بهرخه که* " ی " *بووک* " ،خوداکه ی بۆ بیئت بئ ئهگهر . *کراوه پیشبینی* (ئادهم) " *پیاو* " وشهى به که ،مهسیح خودی بۆ " *له سفرۆش* " وینهی بهلام ،دهمینێتهوه " *ژن* " وهک ئهوا ،بیئت وهفا پشتراست وردهدا لیکوۆلینهوه لهو ههموویان شتانه ئهم .وهردهگریت روون ژبانیهکانیان گرنگییه و ،خراوتهروو کارهدا لهم که دهکرپنهوه ئهو ، ٢٠٢٠ دا سالی له ،که تیڤگهن لهوه دهتوانن ئاسانی به .دهبیتهوه زۆربهی له ،کراون پیشبینی وهحیدا و دانیال پیشبینیهکانی له که رووداوانه ی مرۆقایهتییهوه لهلایهن و ،بوون جیبهجی میژوودا له پشتر ،کاتهکاندا بهخشیون پێی خودا که نهناسراون رۆحیه رۆله بهو بهلام .ناسراون پیغه مبه رانی تهنیا بهلام ،دهکهن تۆمار میژووییهکان راستیه میژوونووسان .بکهن بۆ لیكدانهویان دهتوانن خودا

بیباوهری و ئیمان

بهلام. بووه باوهردار، خوځپوه سهرهتای له هر، مرؤف سروشت به یان خدا بوونی به باوهری ههمیشه مرؤفایهتی. نییه ئیمان باوهر دلخوښیان و بکات خزمهتیاں دهیئت که بالتر رؤحی، هه‌بووه خوداوهنده‌کان باوهره هم. نه‌گات پئ زیانیان تورپه‌ییه‌که‌یانه‌وه به‌هؤی ئه‌وه‌ی بؤ بکات مۆدیرن سهرده‌می تا سال هزار بؤ هزاره و سده بؤ سده له سروشتیه رۆژئاوا عه‌قلی به‌سهر ده‌ستیاں زانستییه‌کان دۆزینه‌وه که، بوو به‌رده‌وام هم که باسه شایانی. بیباوهری و بیباوهری پهره‌سهندنی هؤی بووه و گرت بووه مه‌سیحی ره‌چه‌له‌ک به‌گهلانی تایه‌تمه‌ندی یه‌که‌م پله‌ی به‌گۆرانکاریه به‌باوهر ئه‌فریقا و دوور رۆژه‌لاتی و رۆژه‌لات له‌کاتدا هه‌مان له‌چونکه سه‌روو ده‌رکه‌وتنه به‌ئهمه‌ش. بوو به‌رده‌وام نه‌بینراوه‌کان رۆحه پۆره‌سمه هم که گهلانه‌ی ئه‌وه که ده‌کرپته‌وه روون سروشتیه‌کان له‌سهر روون به‌لگه‌ی ئه‌فریقا له‌داوه شاهیدییاں، به‌پۆه‌بردوو ئاینیانه‌یان که‌سانه هم ئه‌وه‌ی به‌لام. ده‌کات کوفر له‌پښگري نه‌بینراوه‌کان رۆحه بوونی خوځیان به‌هیز هینده نیویاندا له‌که رۆحانه‌ی ئه‌وه که ئه‌وه‌یه نایزان که خودایه‌ی ئه‌وه له‌لایه‌ن که شه‌یتانانه رۆحی واقیعدا له‌ده‌رده‌خن مه‌رگ به‌قه‌رزکراودا کاتی له‌و، په‌تکراونه‌ته‌وه کردوو دروست ژبانی هه‌موو به‌لام، نین بیباوهر و بیباوهر رۆژئاواییه‌کان وه‌که که‌سانه هم. کراون مه‌حکوم فریویان که ده‌که‌ن جنۆکانه به‌و خزمه‌ت پییه‌ی به‌و، یه‌که هه‌ر ئه‌نجامه‌که‌ی له‌ئه‌وان نایینداری. ده‌یانگرن سته‌مکارانه‌یاندا ده‌سه‌لاتی ژیر له‌و ده‌ده‌ن تایه‌تمه‌ندی مرؤفایه‌تییه‌وه سهره‌تای له‌که بته‌رسته بته‌رستی جوړی بووه قوریانی یه‌که‌م که‌ه‌وا بووه؛ مرؤفایه‌تی

که‌م چونکه، هه‌لب‌ژاردنی‌که ده‌رئه‌نجامی بیباوهری به‌راستی رۆژئاوا له‌به‌رگریکارانی نیو له‌و نین؛ خوځیان مه‌سیحی بنه‌چه‌ی ئاگاداری که‌ه‌سن شیوه‌یه به‌م، ده‌هیننه‌وه پیرۆز کتیبی وشه‌کانی که‌ئه‌وانه‌ن کۆماریدا ئازادی

کاره له و نین ئاگا بئ ئهوان .بوونی له نین ئاگا بئ که دهدهن ئهوه شایه‌دی که هه‌ل‌ده‌بژێرن ئه‌وه‌شدا له‌گه‌ڵ و ده‌دات شایه‌دی خودا بۆ که شکۆمه‌ندانه‌ی و ،بب‌اوهری ده‌لئ پئی رۆح که بب‌اوهرییه‌ جوړه ئهم ههر .بخه‌ن پشت‌گو‌ییان .راسته‌قینه باوه‌رپکی به به‌رامبه‌ر یاخه‌گه‌رانه‌یه و ره‌ها دژایه‌تییه‌کی که سه‌رانسه‌ری له ژیان که بگریت له‌به‌رچاو به‌لگانه ئه‌و مرۆف ئه‌گه‌ر چونکه ئه‌فریقادا گه‌لانی سروشتیه‌کانی سه‌روو ده‌رکه‌وته‌ن له تایبه‌تی به و زه‌ویدا خۆی بب‌اوهری بۆ پاساو که نییه ئه‌گه‌ریکی هه‌چ ئه‌وا ،ده‌به‌خشیت مرۆف به نه‌جامی جنۆکه‌کان که سروشتیه‌ی سه‌روو کرداره ئه‌و بۆیه .به‌نییت دروست‌که‌ر خودای هه‌روه‌ها .ده‌که‌ن ئیدانه رۆژ‌ناوایی بب‌اوهری ،ده‌دهن ئه‌و رێگه‌ی له ده‌کات مامه‌له هه‌یزه‌وه به ،ده‌دات خۆی بوونی به‌لگه‌ی ئه‌ون؛ ملکه‌چی که هه‌نراون به‌ره‌م سروشته‌وه ئه‌و له‌لایه‌ن که دیاردانه‌ی په‌تا ،با و مه‌ل وپ‌رانکه‌ری شه‌پۆلی ،گر‌کانه‌کان ته‌قینه‌وه‌ی ،بوومه‌له‌رزه که وه‌رده‌گرن زانستی ر‌وونکردنه‌وه‌ی ئیستا شتانه ئهم هه‌موو -کوشنده‌کان دوژمنه ئه‌و ،چاو بۆ .ده‌به‌ن له‌ناویان و ده‌شارنه‌وه خۆیان خودایی بنه‌چه‌ی مرۆف عه‌قلی که ،ده‌کریت زیاد زانستی ر‌وونکردنه‌وه‌ی ،ئیمان گه‌وره‌یه‌ی ده‌بیته که هه‌ل‌بژاردنه‌کاندا له ده‌دهن هانی پیکه‌وه و پێده‌کات قه‌ناعت له‌ناوچوونی هۆی .

ئو نیوانیاندا له ده‌کات؟ دروست‌کراوه‌کانی له چی چاوه‌روانی خودا ئه‌وانه‌ی واته‌، ده‌که‌ن په‌سه‌ند ژبانی چه‌مکه‌کانی که هه‌ل‌ده‌بژێریت که‌سانه به‌لام ،ئامراز ده‌بیته ئیمان .ده‌گرن باوه‌ش له ئه‌و بیرکردنه‌وه‌ی شیوازی له ،هه‌ل‌ب‌گریت ده‌بیته که " کار بئ باومر " ئه‌مه‌شه له‌به‌ر ههر .نا کو‌تایی ئیمانی کاتی‌کدا له چونکه .کراوه نالوزه " مردوو " به ١٧:٢ یاقوب بوونی ته‌نیشته‌وه له درۆ ئیمانی ،هه‌یه بوونی د‌ل‌نیا‌یه‌وه به راسته‌قینه هه‌چ خوداش ،ده‌که‌ن دروست جیاوازییه‌که هه‌موو ناراست و راستی .هه‌یه له جیاکردنه‌وه‌ی بۆ گو‌پ‌رایه‌لی ده‌ست‌نیشان‌کردنی له نییه کیشه‌یه‌کی بۆچوونه‌که‌ی که ده‌می‌نیه‌وه دادوهر تاکه ئه‌و ،حاله‌تیکدا ههر له .نافه‌رمانی به‌و ، ده‌دات بوونه‌وه‌ره‌کانی له هه‌ریه‌ک هه‌میشه‌یی داها‌تووی له‌سه‌ر برپار به هه‌تا‌هه‌تایی ژبانی پ‌ش‌که‌ش‌کردنی و ناوازه‌یه هه‌ل‌بژاردنی ئامانجی پ‌یه‌ی

تەنھا زەوی سەر بېرگەى .دېت بەدەست مەسىحەوۈ عىسا رېگەى لە تايبەتى ھەمىشەى ھەلېژدراوانى ھەلېژاردنەى ئەم ئەگەرى پېشكەشکردنى بۆ بەرھەمى بەلکو ،نېيە زەبەلاح قوربانيدانى و ھەول بەرھەمى ئيمان .رەوايە ھېناوۈ بەدەستى لەدايکبوونەوۈ لە بوونەوەرەكە كە ،سروشتييە دۆخىكى ،بدرېت پى خۆراكى خوداوۈ لەلايەن دەبېت ،ھەبوو بوونى كاتېك بەلام .نا يان ،نامېنېت و دەمرېت ئەگينا .

روالەتى پېچەوانەى بە چونكە .دەگمەنە شتېكى راستەقىنە ئيمانى مروثېك گۆرى لەسەر خاچېك نېيە بەس ،فەرمى مەسىحيەتى فرېودەرەنەى شتە بەم ئامازە من وە .بكرېتەوۈ بۆ ئاسمانى دەروازەكانى ئەوۈى بۆ دابنرېت ،رايگەياندوۈ ۷:۱۳-۱۴ مەتا لە عىسا :بخرېت پېشتگوۈ پېدەچېت چونكە دەكەم **و فراوانە دەروازەكە چونكە ،ژوورەوۈ بچنە تەسكەكەوۈ دەروازە لە** " **دەچنە تېيدا كەسېش زۆر ، دەبات لەناوچوون بەرەو كە فراوانە رېگاكە كە دەكاتەوۈ تەسك رېگايە ئەو ،بچووكە دەروازەكە بەلام ."** ژوورەوۈ كتېبى لە فېركارىيە ئەم .**دەيدۆزېتەوۈ كەس كەم و ، دەبات ژيان بەرەو** ،جولەكەكاندا بابلى دەربەدەرى نموونەى لە پېشتراستكراوۈتەوۈ زياتر پېرۇزدا سى و دانيال دەزانېت خۆى ھەلېژاردنى شايسەتى تەنھا خودا پېيەى بەو لە پاشان .ژياوۈ ماوۈيەدا لەو كە ھەزەقېل و بەھېژ؛ پاشاى پېنج و ھاوړېكەى **لە ناپاكى بە ولاتېك ئەگەر ،مروث كورى** " :دەخوېنېنەوۈ ۱۴: ۱۳-۲۰ ھەزەقېل ،بشكېنم نانەكەى دار ئەگەر ،بكەمەوۈ درېژ بۆ دەستم و بكات گوناھ مندا سى ئەم و بېرم ئازەلەكانى و گەل ئەگەر ،بنېرم بەسەرىدا برسېتى ئەگەر خۆيان راستودروستى بە تەنھا ئەوا ،بن تېيدا **ئەيۇب و دانيال و نوح ،پياوۈ** خاكەكەدا بەناو كېوييەكان درندە من ئەگەر .»يەزدان يەزدانى دەكەن رزگار كەس و وېران زەوييەكى بە بېكەم ،بكەمەوۈ كەم دانېشتووانەكەى و بنېرم تېيدا پياوۈ سى ئەم ئەگەر و درندەكانەوۈ بەھۆى تېپەرېت تېيدا نەتوانېت **و كور ئەوا ،**رايدەگەيەنېت يەزدان ،دەژېم من وەك دۇنياييەوۈ بە ،بوايە دەبووۈ خاكەكە و ، **دەبوو رزگارىان ئەوان تەنھا نەدەكرد؛ رزگار كچيان** :بلايم و خاكە ئەو سەر بەھېنمە شمشېرېك ئەگەر يان .وېران و وېران زەوييەكى ئەگەر و بىرنەوۈ ئازەلېش و مروث "تېپەرېت خاكەكەدا بەناو شمشېرەكە با"

دەلّیت یەزدان ،دەژیم من وەك دّنیاییەو بە ،بوونایە تّییدا پیاو سئ ئەم ئەگەر یان . **دەبوو رزگاریان ئەوان تەنھا نەدەکرد؛ رزگار کچیان و کور** بەسەریدا کوشندە تاعونچکی بە خۆم توورەیی و بنّیرم خاکە ئەو بۆ بەلایەک تّییدا ئەیوب و دانیال و نوح ئەگەر و ،بسرّمەو ئەژەل هەم و مرۆف ،برّژیم **و کور نە ،یەهوە ،دەلّیت یەزدان !دەژیم من وەك دّنیاییەو بە ، بوون** **خۆیان رّوحی خۆیان راستودروستی بە بەلکو ،دەکرد رزگار کچیان نە** ،ئاوەکاندا لافاوی سەردەمی لە ،کە دەبین فیّر شیوەیە بەم". **دەکرد رزگار** ،بوون پارێزراو کەشتییەکە کە کەسە ی هەشت ئەو نیو لە نوح تەنھا ،دۆزرایەو رزگاریبوون شایستە ی

بانگ **کەس زۆر چونکە** " ،فەرموویەتی ٢٦:١٤ مەتا لە عیسا هەروەها پّیوەرە بەو سادەیی بەهۆکارەکە "**هەلّبژێردراون کەم بەلام** ،دەکرّین پلە ی دەیهوئیت کە ،دەکات داوای خودا کە دەکرّیتەو روون پیرۆزی بەرزە ی دژایەتی داواکارییە ئەم دەرئەنجامی .هیچ یان بگرّیت دّلماندا لە یەکەم هەموو سەرووی لە مرۆفایەتی کە جیهانە مرۆفدۆستی ی بیرکردنەوی و دژایەتیە لەم کردینەو ئەگاداری خودا نیّردراوی یاقوبی .دادەنیّت شتیکەو **واتای بە جیهان لەگەل دۆستایەتی نازانن ئایا !زیناکار خەلکی ئە ی** " :وتی **جیهان دۆستی بیەوئیت هەركەسێک بۆیە ؟ خودایە لەگەل دۆژمنایەتی** پّیمان ١٠:٣٧ مەتا لە عیسا هەروەها "**خودا دۆژمنی دەکاتە خۆی ،بّیت** **شایەنی من لە زیاتر دایکی یان باوکی بوئیت خۆشی هەركەسێک** " دەلّیت **من لە زیاتر کچەکی یان کورەکی دەوئیت خۆشی ئەو ی و ، نییە من** بانگهێشت هاورپّیەکت من وەك ئەگەر ،کەواتە "**نییە من شایستە ی** داوای مەسیح عیسا کە بەدیھەنّیت ئایینیە پّیوەرە ئەم ئەو ی بۆ بکەیت تّیگەیشتم دواتر من و ،کۆنەپەرست بلّین تۆ بە ئەگەر سورمّی سەرت ،دەکات **ئەو ی** " ،ئەو ، هەبوووە راستەقینە هاورپّیەکی وەك عیسا تەنھا من کە خۆت تۆ چونکە ناودەبرّیت بناژۆخواز بە تۆش ٣:٧ پەخشانی لە "**راستەقینە** لە ئەو یاسای پیرۆزترین خودادا لەبەردەم راستگۆیت کە دەدەیت نیشان بۆ بیدەین کە دەبّیت مرۆیی باجی بەشیکی ئەمە ئیووە گوپّرایەلی رپّگی

و خۆمان ئىنكارى شايەنى ئەۋەندە ،پەرۋەردگار يەزدانى دىلخۆشکردنى دەھكات داۋاي ئەو كە تەۋاومانە خۆپەرستى

،وھېگرىن خۇدا نەئىنىيەكانى بىرکردنەۋە پىددەدات رېگەمان ئىمان سەرسۇرھېنەرەكەى پلانە مەۋداى تەۋاۋى كە رادەيەى ئەو تا تەنەنەت ژيانى دەبىت ھەلېژىردراۋ ،گىشتىەكەى پلانە لە تىگەيشتن بۆ ۋە .بدۆزىنەۋە خۆيان زەمىنى ئەزموۋنى پېش كە بگرېت لەبەرچاۋ فرىشتەكان ئاسمانى و بوۋنەۋەرەكان دابەشکردنى ئاسمانىيەدا كۆمەلگە لەم چونكە .بوۋن بە باۋەرپوۋن بىنەماى لەسەر خۇدا بۆ دىلسۆز باشەكانى فرىشتە ھەلېژاردنى ئەۋەى ۋەك ،نەبوۋە ئەو رەتكردنەۋەى لەسەر يان خاچدراۋ لە مەسىحى ئاستىكى لە ،كە دەكاتەۋە پىشتراست ئەۋە ئەمەش .دەبىت زەۋى لەسەر بۆ خۇدايە **ئامرازى** گوناھ بى مەسىحى خاچدانى لە ،گىشتىگىردا بە باۋەرپوۋن ،زەۋى لەسەر و ،شۈيىنكەۋتوۋانى و شەيتان مەھكۇمکردنى بۆ ھەلېژاردۋەۋە خۇدا كە **دەكات ئامرازە ئەۋ** نوپنەرەيەتى مەسىح عىسا ھەلېژىردراۋەكانى بۆ پىددەكات ھەستى كە خۆشەۋىستىيەى ئەۋ نىشاندانى خۆبەختکردنە نىشاندانى لەم **مەبەست** .دەزانن نرخی بە و دەۋىت خۆشيان كە بوۋنەۋەرە ئەۋ ياساى شىۋەيەكى بە بتوانىت كە بوۋ ئەۋە تەۋاۋەكەى ماناى ھاۋبەشى كە بكات مەھكۇم مەرگ بە ياخىبوۋانە زەمىنىيە و ئاسمانى كەسانە ئەۋ زەمىنىيەكانىدا بوۋنەۋەرە نىۋ لە ۋە .نېن ئەۋ بوۋنى و كردار پەسەندى ،ئەۋن بىرکردنەۋەكانى ھاۋبەشى كە ھەلدەبژىرېت لە .بىن ئەۋ ئەبەدىيەتى ھاۋبەشى ئەۋەن شايەنى چونكە ،دەكەن حوكمەكانى و ئاسمانى بوۋنەۋەرە ھەموۋ بە ئازادىيەى ئەۋ كە كېشەيەى ئەۋ كۆتايىدا ئازادىيە ئەم بەبى چونكە ،كردىت چارەسەرى ،بەخشىۋە زەمىنىيەكانى مەھال تەنەنەت و بەھا بى ھەلېژىردراۋەكانى بوۋنەۋەرە خۆشەۋىستى شىۋەيەكى بە ،نېيە زىاتر رۆبۆتېك لە بوۋنەۋەر ،ئازادى بەبى بەراستى .دەبوۋ بوۋنەۋەرە قىرکردنى دواجار ئازادى باجى بەلام .دەكات رەفتار ئۆتۆماتىكى دەبىت ياخىبوۋەكان زەۋىيە و ئاسمانى

به باوهر " :بنه‌مای له‌سەر ته‌نها باوهر که ده‌سه‌لمیڤیت ئه‌وه ئه‌مه‌ش
بنه‌مای له‌سەر ئینجیلی و‌شانه‌ی ئه‌م ". ده‌بی‌ت رزگارت و بکه په‌روه‌ردگار عیسا
که ،ئیلایه‌یه‌کان یاسا گو‌پرایه‌لی :چییه واتای "باوه‌پکردن" کرداری که ئه‌وه‌ی
ئو دۆزینه‌وه‌ی ئامانج خودا بو .راسته‌قینه‌یه باوه‌پکی تایبه‌تمه‌ندی
فریشته نیو له .بن گو‌پرایه‌لی خۆشه‌ویسته‌یه‌وه له که بوونه‌وه‌رانه‌یه
دۆزیویه‌تییه‌وه؛ زه‌مینیه‌کانیدا مرو‌ییه بوونه‌وه‌ره نیو له و ئاسمانیه‌کان
له ده‌بی‌ت به‌رده‌وام نیعمه‌ت سه‌رده‌می کو‌تایی تا و هه‌لبژاردوو هه‌ندیکی
تر هه‌ندیکی هه‌لبژاردنی.

گونجاو کاتیکی بو خواردن

دریژکردنه‌وه‌ی بو هه‌یه خۆراک به پی‌ویستی مرو‌ف جه‌سته‌ی چۆن وه‌ک
پۆزی و رزق به پی‌ویستی دیت به‌ره‌م ده‌رووندا له باوه‌په‌ی ئو ،ته‌مه‌ن
که خۆشه‌ویسته‌یه‌وه نیشان‌دانی به‌هۆی که مرو‌فیک هه‌موو .هه‌یه رۆحیش
ئاره‌زووی به هه‌ست ،ده‌جوو‌لیت ،دراوه مه‌سیحدا عیسا له خوداو له‌لایه‌ن
شتیک دوتوانین چۆن به‌لام .بکات بو‌ی شتیک به‌رامبه‌ردا له که ده‌کات ئو
وه‌لامی لیده‌کات؟ چیمان چاوه‌پیی نه‌زانین ئه‌گه‌ر بکه‌ین ئو دل‌خۆشکهری

۱۱:۶ عیبرانییه‌کان وەک چۆنکه .پێکدههێنێت ئیمانمان خۆراکدانى پرسیاره ئهم ده‌بی‌ت ئیمان‌ه‌ش ئهم به‌لام ". بکه‌یت رازی خودا مه‌حاله باومر به‌بی " ده‌لی‌ت له‌گه‌ڵ گونجاندن به‌ بی‌ت ئه‌و د‌ل‌خۆشکه‌ری و بکه‌یت‌ه‌وه زیندوو دادوه‌ره و ته‌واوکه‌ر گه‌وره په‌روه‌ردگاری په‌زدانی چۆنکه .چاوه‌روانییه‌کانی په‌یوه‌ندییه‌کی ئه‌وه‌ن تامه‌زرۆی مه‌سیحی باوه‌پ‌دارانی له‌ زۆر کۆمه‌ڵیکی مه‌ح‌ال به‌ په‌یوه‌ندییه‌ ئهم به‌لام ،هه‌بی‌ت ئاسماندا خودای له‌گه‌ڵ باشیان وه‌لامی .پێنه‌دراوه خۆراکیان باشی به‌ ئیمان‌ه‌که‌یان چۆنکه ،ده‌می‌نێت‌ه‌وه رۆژانی له‌سه‌ر فی‌ر‌کاریه‌کانی عیسا ،دراوه پێمان ۲۵ دا و ۲۴ مه‌تا له‌ کێشه‌که ئه‌م‌جاره‌یان ،ده‌رکه‌وتنی دووهم سه‌رده‌می پێش که ،ده‌کاته‌وه چ‌ر کۆتاییمان باسی مه‌ته‌ل به‌ وێنه‌کان زۆرکردنی به‌ ئه‌و .خۆیدا خودایی شکۆمه‌ندی له‌ له‌ ،شه‌وانه‌ دزی مه‌سه‌له‌ی ۳۴-۳۶: ۲۴ مه‌تا له‌ ،هه‌نجیر دار مه‌ته‌لی: ده‌کات مه‌سه‌له‌ی ۱۲-۱: ۲۵ مه‌تا له‌ ،کچه‌که ده‌ مه‌سه‌له‌ی ۵۱-۴۳: ۲۴ مه‌تا ،۴۱-۲۵: ۳۱ مه‌تا له‌ ،بزن و مه‌ر مه‌ته‌له‌کانی ۳۰-۱۳: ۲۵ مه‌تا له‌ ،به‌هره‌کان "خواردن" باسکردنی جار دوو مه‌ته‌له‌دا ئهم نی‌و له‌ .سه‌ره‌کین نموونه‌یه‌کی .بزنه‌کاندا و مه‌ر مه‌ته‌له‌که‌ی له‌ و شه‌وانه‌ دزی مه‌سه‌له‌ی له‌ :ده‌رده‌که‌وی‌ت شتی‌کت ، بووم برسی " ده‌لی‌ت عیسا کاتی‌ک ،ده‌رکه‌وتنه‌کان سه‌ره‌پای چۆنکه ئیمان‌ی خۆراکه‌ ئه‌و به‌بی که ،ده‌کات رۆحی خۆراکی له‌ باس ،" بینۆم پێدام قسه‌یه‌ک هه‌موو به‌ به‌ل‌کو ،ناژی نان به‌ ته‌نها مرۆف چۆنکه " .ده‌مری‌ت مرۆف ئامانجیه‌تی ئیمان خۆراکدانى .(۴: ۴ مه‌تا) " د‌ی‌ت خوداوه ده‌می له‌ که ده‌بی‌ته که مردنه‌ی ئه‌و ،۲۰ په‌خشانی له‌ " دووهم مردنی " له‌ به‌ناپارێزێت هه‌تا هه‌تایی ژيانى مافی له‌ده‌ستدانى هۆی .

ئهم ئاراسته‌ی سه‌رنجت و نی‌گا ،ره‌نگدانه‌وه‌یه له‌م به‌شیک وەک :بکه‌ شه‌وانه‌ دزی مه‌ته‌له‌ی

" . د‌ی‌ت رۆژێکدا چ له‌ په‌روه‌ردگارتان نازانن چۆنکه ،ئاگادارین بۆیه " ۷.42:

یه‌که‌ی "چاوه‌پوانی" و کراوه پێناسه‌ مه‌سیح عیسا گه‌رانه‌وه‌ی ته‌وه‌ری ویلایه‌ته له‌ رۆحی به‌ئاگابوونه‌وه‌یه‌کی وروژاندنی هۆی ده‌بی‌ته پێی . ۱۸۴۴ بۆ ۱۸۳۱ سالانی نی‌وان له‌ ،باکوور ئەمریکای یه‌ک‌گرتوو‌ه‌کانی له‌لایه‌ن خۆیان بزوو‌تنه‌وه‌یه ئهم ئه‌ندامانی ،"ئه‌دقی‌نتیزم" ده‌وتری‌ت

دەستىشانىكراون؛ "ئەدڧىنتىستەكان" زاراۋى بە ھاۋچەرخەكانىانەو دەڧىت ھاتىن: واتاى بە كە ۋەرگىراۋە "adventus" لاتىنى لە وشەيەك

چ لە دزەكە بزانىت مالىكە خاۋەن ئەگەر، بزانە باش ئەمە " ۷.43: *مالەكەى نەيدەھىشت و دەبوو چاۋدېرى ئەوا، دېت شەودا كاترمېرىكى بشكىنرىت*."

گەرانەۋى چاۋەپى كە شاگىردىيە ئەو " مال ۋەستاي " ئايەتەدا لەم ئەم رېگەى لە عىسا. عىسا خودى بۇ ئاماژەيە " دز " و دەكات عىسا بۆيە. دەدات نىشان گەرانەۋەيمان بەروارى زانىنى سوۋدى بەراۋردكارىيەۋە پەيوەندىمان ئامۇژگارىيەكانى لە گۆڭرتن و دۆزىنەۋى بۇ دەدات ھانمان دەدات قالم لە گەلدا.

لە مەۋف كورپى چۈنكە، ئامادەبن دەڧىت ئىۋەش بۆيە " ۷.44: *ناكەن چاۋەپى كە دېت كاترمېرىكىدا*."

رەسەندا يۆنانى لە چۈنكە راستكردۆتەۋە كىدارەكانم داھاتوۋى كاتى بۇ عىساۋە لەلايەن قىسانە ئەم بەراستى. ئىستادان كاتى لە كىدارانە ئەم لەگەلدا لېپرسىنەۋەيان بابەتەدا لەم كە وتوۋە ھاۋچەرخى شاگىردەكانى "ئەدڧىنتىستىيە" تەۋەرە ئەم پەرۋەردگار، كۆتايىدا سەردەمى لە. كىردوۋە باۋەرە تاقىكىردنەۋى بە مەسىحييەكان وردكىردنى بۇ بەكاردەھىننىت "ئەدڧىنتىستى" چاۋەروانى چۈر، مەبەستەش ئەم بۇ پېغەمبەرايەتتىيەكانىان؛ بەھۋى ھەريەكەيان، رېڭدەخات كات تېپەپوۋنى بە يەك دۋاى لە يەك چاۋەروانى سى، دەبىنرىت رەۋا، دراۋە رۆخەۋە لەلايەن كە نوئ تېروانىنېكى ۋەھى و دانيال پېغەمبەرىيەكانى دەقە بە سەبارەت يەكەم.

ئاڭاكەى كە ژىرانەى و دلسۆز خزمەتكارە ئەو كېيە كەۋاتە « ۷.45: *پېيدات؟ خواردنەكانىان خۇيدا كاتى لە تا، مالىكەيدا بەسەر دانلو*»

ئايەتەدا لەم ەى "خواردن" ئەو چۈنكە، نەدەيت ھۆكەم ھەلە ئاڭداربە كە، بەلگەنامەيە ئەم ھەر، بەلئ. چاۋتدايە لەبەردەم راست، پېكراۋە ئاماژەى رۆحييە "خۇراكە" ئەم كە، "بلى پى ۋەھىم و دانيال دەربارەى" ناۋە ناۋم من عىسا لە چۈنكە، باۋەرەكەت خۇراكدانى بۇ پېڭدەھىننىت جەۋھەرىيە بە دەتۋانىت كە دەھىننىت پىرسىارانە ئەو ۋەلامەكانى ھەموو، مەسىحەۋە

وهى ،وهلامنه ئم دهرهوهى له و ،بيكهيت ياساى شيوهيهكى تا كه ،مسيح عيسا گهرانهوهى راستهقينهى بهروارى وهك ،چاوهرواننهكراو "چاوهروانى ماوهى" كوتا و چوارم به دهكات پابهندان ٢٠٣٠ سالى بههاري "ئهدقينتيست".

كاربگهري نايهته ئم شهخسى شيوهيهكى به كه ئهوهى بههوى خوداى بۆ خۆم دلسۆزى بهرههه مى وهك بهلگهنامهيه ئم ،ههيه لهسهرم عيسا گهرانهوهى بههوى نامهويت چونكه ،دهخههروو خۆم وريايى و راستى به سهبارت خۆى پلانى ليردا عيسا .بم سهرسورمان تووشى مهسيحهوه دابين گونجاوى "خواردنيكى" كاته ئم بۆ .دهكات ئاشكرا كوتايى سهردهمى چاوهروپى دلسۆزى به كه ههلبژيردراوهكانى ئيمانى خوراكانى بۆ كردوو .پيغهمبهرانهيه "خواردنه" ئم وه .دهكهن شكۆمهندانهى گهرانهوهى

وا ديت كاتيك دهبينيت ئاگاهى كه بهندهيهى ئه و بهختههره ٧:46:

"! دهكات

دهكرتتهوه؛ پشتراست ئه و شكۆمهندي گهرانهوهى كۆنتيكتى ليردا باسى كه بهندهيهى ئه و بهراستى .ئهدقينتيست چوارمى چاوهروانى ئه وه ئاشكراكهكانى بيركردنه وه زانينى به دلخۆشه ئيستاوه له دهكرت ليو ههموو نيعمهته ئم بهلام .مرؤفايهتى ئيمانى لهسهر حوكمدانى واته ،خودا رووناكى ئم وهگرتنى به كه دهگرتهوه و دهبيتهوه دريژ كهسانه ئه و ههلبژيردراوهكاندا لهگه ل و دهكهنه وه بلاوى بهرامبهردا له ،كوتاييه ئيلاهييه گهرانهوهى تا ،بلاوبوونهتهوه زهويدا سهرانسهرى له كه دهكهن هاوبهشى .مسيح عيسا راستهقينهى

ههموو سهريهرشتى دهخاته ئه و ،دهليم پيتان بهراستى " ٤٧: نايهت » .خۆى مالى و مولك

دهگرتهوه روحيهكان بهها ،گهرانهوهى تا ،پهروهردگار مالى و مولك .پاريزهري خۆى؛ روحي گهنجينهى پاريزهري ،عيسا بۆ ،دهبيته خزمهتكار وه تهواوى خويندنهوهى دواى .خۆى ئاشكراى رووناكى و قسهكانى تايهتى وهى ناوهينانى له ناكم زيادهروهى من كه دهبينيت ،بهلگهنامهيه ئم وهحيهك به دهوانم تر ناويكى چ . "گهجنه" به ئه و ئنجيلى پيغهمبهرايهتى

ژيانى بهرەو كە بكتەو پڭايە ئەو و پپارڭڭڭ "دووەم مردنى" لە كە دابنڭم
پزگارى و ئيمان بۆ كوشندە كە گومان ئەگەرى چونكە دەبات؟ هەتاهەتايى
دەبات لەناو و دەرەوڭڭڭڭڭ.

خۆيدا دلى لە و بڭت خراپەكار خزمەتكارە ئەو ئەگەر بەلام " ٤٨: ئايەت
"، هاتنى بۆ دەوڭڭڭڭ زۆرى كاتىكى ئاڭاكەم: بڭت

پڭچەوانەى شتڭك هەموو. دووانەى، كرددوو دروستى خودا كە، ژيان
بۆ پڭا دوو، مرقەقەكان بەردەم خستە پڭاى دوو خودا وە. هەيە خۆى پەهاى
گڭوگيا! و گەنم خراپە! و مردن، چاكە و ژيان: هەلڭاردنەكانيان پڭنمايىكدنى
خراپەكار خزمەتكارى پڭخ ئايەتەدا لەم. تاريكى و پووناكى و بزن و مەر
بۆ ئاماژەى ئەمەش، ئەوەش سەرەپاى خزمەتكارىكە، ئامانج دەكاتە
سەرووى لە و پڭنەدراوە خۆراكيان خوداوە لەلایەن كە درۆينە باوەپڭكى
خودى دەگاتە كۆتاييدا لە كە مەسيحى درۆينەى باوەپڭكى، هەمووشيانەو
سەردەمى لە دەبڭت لەسەر كاريگەرى و ئەدڭڭڭڭڭڭڭى باوەپڭكەى
پووناكيەى ئەو چونكە وەرنەگرت مەسيح عيسا لە پووناكى چيتر. كۆتاييماندا
مژدەى كە، كرابوو پڭشكەشى ١٩٩١ بۆ ١٩٨٢ سالانى نيوان لە كە پەتكدەو
بەرەم خراپەكارى بەرەمڭكى ئەدڭڭڭڭڭڭڭ ئەم، ١٩٩٤ سالى لە بوو هاتنى
تڭڭڭڭڭڭڭ. لابرا ١٩٩١ دووەمى تشرينى لە خودا پڭغەمبەرى ئەنجامدا لە كە هڭنا
دلى لە كى " :دەكات ئاشكرا دڭ شاراوەكانى بىركردنەو عيسا كە بكە
لە ئايينى پەفتارى دەرکەوتنى دەرەو بەرەو چونكە " ... دەڭڭڭڭڭڭڭڭ
و راستەقینە باوەپڭكى جڭگەى ئايينى فۆرماليزمى فريودەرە! پادەبەدەر
پاستى بۆ زەوقى لە پەرە كە دەگڭڭڭڭڭڭڭڭڭ.

لەگەل ئەگەر، هاوئەكانى لڭدانى بە كرد دەستى ئەگەر " ٧.49:
"، بخواتەو و بخوات سەرخۆشەكان

، روونى بە تۆماركردنەكە لاڭردنى بەلام، پڭشوختە پادەيەك تا وڭنەكە
پڭشبينى كە دەرئەڭڭڭڭڭڭ خەباتە و دژايەتى ئەو، ئاشتيدا سەردەمى لە
سالى لە. كاتە پرسى تەنها دەكەن! داهاوو راستەقینەى گۆشەگىرى
و دهخوات سەرخۆشەكان لەگەل " دامەزراوەپى ئەدڭڭڭڭڭڭڭڭڭ ١٩٩٥و
كاسۆليكەكاندا و پڭوتستان لەگەل خۆى كە پادەيەى ئەو تا " دهخواتەو

له چونكه .ئىكۆمىنىكى ھاوپەيمانى ناو چوونە بە کردوو ھاوپەيمان دەوترىت پىي كە كاسۆلىكىيە باوەرە ئەو ئامانجگرتنى بە ،۱۷:دا۱۷ پەخشانی رۆج ،" زەوى " دەوترىت پىي كە پرۆتستانتى باوەرەكەى و " گەورە بابلى " **دانیشتوانى و کردوو زىنايان لەگەڵیدا زەوى پاشاکانى** " :دەلێت **سەرخۆش ئەوان** " " . دەخۆنەو **زىناكارىيەكەى شەرابى لە زەوىش** **يوون** ."

*له و ناکات چاوەرپى كە دىت رۆژێكدا لە بەندەيە ئەو ئاغای... " ۷.50 :
" .نايزانىت كە كاترمیژێكدا*

سێیەمى چاوەروانى بە سەبارەت رووناكى رەتكردنەوى دەرئەنجامى كاتى لە نەزانى وەك كۆتاییدا لە ، ۱۹۹۴ بەروارى و ، ئەدقینتىستەكان چاوەروانى واتە ، دەرەكەوێت مەسیح عیسا راستەقینەى گەرانەوى دەرئەنجامى نەزانییە ئەم .خودایى پلانى لە ئەدقینتىستەكان چوارەمى خوارەو ئەمانەى دەتوانین ھەربۆیە ، مەسیح عیسا لەگەڵ پەيوەندییە پچرانی چاوى لە ، دانراون دلتەزینەدا دۆخە لەم كە ئەدقینتىستانەى ئەو :دەربخەین .نین "ئەدقینتىست" ، ئەو بپارى بە یان ، خودادا

*لەگەڵ دەكات دیارى بۆ شوینىكى و دەكات پارچەى پارچە ئەو... " ۷.51 :
" .دەبێت برین ددان و گریان كە ، دوورووكان*

بەندە ئەو سەر دەیخاتە خودا كە دەكات تورەییە لەو گوزارشت وینەكە " زاراوى تیپىنى ئایەتەدا لەم من .لیكردوو خیانەتیان كە درۆزنانەى دانیال لە درۆزەكان مەسیحییە بەھۆیەو رۆج كە ، دەكەم " **دوورووكان** تیگەشتن بۆ پێویستە فراوانتر خویندەنەویەكى بەلام ، دەكات دیارى ۱۱:دا۱۱ ئایەتەكانى كە ، کردوو ئامانجى پیشبینییەكە كە كاتەى ئەو چوارچۆوى لە **بۆ ھەندىكیان .دەكەن خەلك رینمایى داناترینیان و** " :لەخۆدەگرێت ۳۵ و ۳۳ كاتەى لەو تالانکردن بە و دیلبوون بە ، ئاگر بلیسەى بە و شمشیر بە ماوەیەك **لە دەبێت لەگەڵیان زۆریك** و ، دەدرێت یارمەتیان كەمێك ، دەكەون كە و پالۆتە ئەوى بۆ ، خوارەو دەكەونە داناكان لە ھەندىك . **دووروویى** كاتى لە ھیشتا چونكە ، **كۆتایى كاتى تا** بکړین پەلە بئى و پاکیكړنەو لە خیانەت كە كەسەيە ئەو " خراپەكار بەندەى " بۆیە " .دىت دیارىکراودا

، "كۆتايى كاتى تا " ، پال دەچىتە و دەكات گەورە خوداى چاوەروانىيەكانى ، دەكات بەشى لەگەڵدا خوداىيان تۆرەيى پاشان . " **دوورگووكان** " ئۆردوگايى ، دەرياچەى " لە ، دەچن لەناو لەویدا كە ، دەدات لىيان كۆتايى دادگايى تا كە ، يەكلاكەرەو *وگوو* " *دووم مردنى* " ھۆى دەبىتە كە ، دەسوتىنرېن " ئاگردا ، نەدۆزرايەو *وگوو* ژياندا كىتېبى *لە ناوى ھەركەسىك* " : ٢٠:١٥ پەخشانى بەپىيى . " ئاگرەو دەرياچەى *ناو فرېدرايە* "

راسته‌قینه ئیمانی ئاشکراکراوی میژووی

راسته‌قینه ئیمانی

به من به‌لام، بلّین راسته‌قینه ئیمانی بابه‌تی له‌سەر هه‌یه شت زۆر
شتێکی به‌لامه‌وه که، پێده‌که‌م ده‌ست لایه‌نه ئهم له‌سەر قسه‌کردن
ده‌ییت، ده‌کات خودادا له‌گه‌ڵ په‌یوه‌ندی ئاره‌زووی هه‌رکه‌سیک. سه‌ره‌کییه

به ئاسماندا له و زهوى لهسەر ژيان بۆ ئهو تېروانينى كه تېبگات لهوه كه، زهوى لهسەر دامهزراوهكهمانه سيستمى دژايهتى دياميترى شيويهكى لهلايهن كه نراوه بنيات خراپانه و سهربرزانه بيركردنهوه ئهو لهسەر ههلبژيردراوهكانى دوژمنى و، ئهو دوژمنى -ليوهرگيراوه ئيلهاميان شهيتانهوه " راستهقينه باوهپكى ناسينهوهى بۆ پيڊاين ئامرازهكانى عيسا .راستهقينه **يان ،كۆدهكرتتهوه دركاوى له ترى ئايا ، دهيانناسيتهوه بهرهمهكانيان به** ههموو دلبابه قسهيه ئهم بنهماى لهسەر .(۷:۱۶ مهتا) " دركهوه؟ له ههنجير و نيان و نهرم بهلام دهكهن ناوهكهى شويئكهوتنى بانگهشهى ئهوانهى حهقيقهت بۆ خوشهويستى و قوربايدان رۆحى و خوئهويستى و يارمهتيدهرى خودا بهندهى ههرگيز ،نادهن نيشان خودا فهرمانهكانى گوپرايهلى زهوقى و كاتيک دهكات فيرمان ۱۳ كۆرتيهكان يهكهى كه ئهمهيه .نابن و نهبوون دادوهرى كه ئهوهى دهكهين؛ پيناسه راستهقينه پيرۆزى كاريزمای **به بهلكو ،ناييت شاد نارهوايى به** " ۶: ئايهت :دهكات داوا خودا دادپهروهانهى **دهبيت شاد راستى** ."

گۆشهگيركهر و گۆشهگيركراو كه ههيه بهوه باوهپى كهس چۆن عيسا نيوان ليكچوونى دهكرين؟ دادگايى شيوه ههمان به خوداوه لهلايهن رۆمانى پاپاي ئينكويزيسيۆنى و دراوه خاچ له خۆى ئارهزووى به كه مهسيح بۆ چيه؟ ئهشكهجهدان ژير خسته مردنيان تا پياوى و ژن كه كالقن جۆن يان ئيلهامبهخشهكانى وشه دهبيت ،بيئيئت جياوازييهكه نهتوانيئت مرؤف ئهوهى پيرۆز كتيبي ئهوهى پيش ئهمهش .بخات پشتگوئ پيرۆز كتيبي نووسينهكانى ههموو له كه ئيستا بهلام ،بوو راست بلاوبيتتهوه بهرفراوان شيويهكى به ههلهكانى بۆ پاساو دهتوانيئت بيانوويهك چ ،بهردهسته زهويدا شويئيكي ئيلاهى توورهيى بۆيه ههر .نييه هيچيان بهيئيتهوه؟ مرؤشهكان حوكمدانى دهبيت كۆنترۆلنهكراو و گهوره زۆر داهاتوو .

له دهكات خزمهت زهوى لهسەر عيسا كه نيوهى و سالى سى ئهو باوهپكى پيوهرهكانى بزانيه ئهوهى بۆ ،بووه ئاشكرا بۆمان ئينجيلهكاندا وهك ژيانى .گرنگه بهراستى كه باوهپ تاكه -خودا بۆچوونى ،راستهقينه بۆ بكهينهوه لاسايى دهبيت كه مۆديليک ،دهكرپت پيشكهشمان مۆديليک

به‌خيوکردنه ئهم .بناسرځته‌وه شاگردەکانى وهک ئه‌وه‌وه له‌لایه‌ن ئه‌وه‌ى ژيانه به‌و سه‌باره‌ت ئه‌وين ديدگاى هاوبه‌شى ئيمه که ده‌گه‌يه‌ني‌ت ئه‌وه ،دوورخراوه‌ته‌وه لڤى خو‌په‌رستى .ده‌کات پيشکه‌شى که هه‌تاهه‌تاييه‌ى خراپه‌کارى و درنده‌ى بۆ شوينىک هيچ .وي‌رانکه‌ر و وي‌رانکه‌ر شانازى هه‌روه‌ها ،ده‌کرت هه‌لبژيردراوه‌کان به‌ پيشکه‌ش ته‌نها که نييه هه‌تاهه‌تاييدا ژيانى له‌ ناشتيانه شي‌وه‌يه‌کى به‌ ره‌فتاره‌کانى .ده‌يناسي‌ت مه‌سيح عيسا خودى که خزمه‌تکارى به‌ بوو ،په‌روه‌ردگار و ماموستا ،ئو چونکه ،بوون شو‌پرشگيرانه بۆ ،بشوات شاگردەکانى پڤى ئه‌وه‌ى بۆ کرد زه‌ليل خو‌ى ته‌نانه‌ت ،هه‌مووان که شانازيانه‌ى به‌ها ئو ئيدانه‌کردنى به‌ بدات کو‌نکرتى مانايه‌کى ئه‌وه‌ى ده‌درا پيشان خو‌يه‌وه سه‌رده‌مى جوله‌که‌کانى ئايينييه سه‌رکرده له‌لایه‌ن و جووله‌که ئايينييه که‌سايه‌تييه تاييه‌تمه‌ندى ئه‌مرؤش تا که به‌هاکان مه‌سيحدا عيسا له‌ که پڤوه‌ره‌ى ئو به‌رامبه‌ردا له‌ .مه‌سيحييه‌کانن هه‌تاهه‌تاييه ژيانى پڤوه‌رى ،ده‌رکه‌وتوو

که ،بناسن دوژمنه‌کانيان چۆن به‌نده‌کانى نيشاندانى به‌ مه‌سيح عيسا به‌لڤينه‌که‌ى وه .کرد مامه‌له‌ى رۆحيان رزگارکردنى بۆ ،خودان درۆزنه‌کانى به‌نده و ،ده‌کرت جي‌به‌جئ ،بي‌ت هه‌لبژيردراوه‌کانيدا " *le gl* " له‌ " جي‌هان کو‌تايى تا که پڤوه‌رى .زه‌مينيان ژيانى دري‌ژايى به‌ پاراستنيان و رۆشنگه‌ريکردن له‌ پي‌کدي‌ت هه‌لبژيردراوه‌کانيدا له‌گه‌ل خدا که ئه‌وه‌يه راسته‌قينه ئيمانى ره‌هاى خدا ئه‌گه‌ر وه .نين بي‌به‌ش پيرۆزى رۆحى و ر‌ووناكى له‌ هه‌رگيز .به‌يني‌ته‌وه دو‌خى نييه؛ يه‌ک ئيتر هه‌لبژيردراوه‌که که ئه‌وه‌يه له‌به‌ر ئه‌وه ،به‌کشي‌ته‌وه هوکمه‌که‌ى چونکه .گو‌ڤاوه خودادا دادپه‌روه‌رانه‌ى هوکمدانى له‌ رۆحييان گو‌ڤانکاربييه‌کان تاکه‌که‌سى ئاستى له‌سه‌ر .ده‌گونجيت مرو‌ڤدا ره‌فتارى له‌گه‌ل له‌ يان خراپه بۆ چاکه‌وه له‌ :ده‌مي‌ننه‌وه ئه‌گه‌رى به‌ ئاراسته‌که‌دا هه‌ردوو به‌ دامه‌زراوه و گروپ ده‌سته‌جه‌معى ئاستى له‌ ئه‌مه به‌لام .چاکه بۆ خراپه‌وه خو‌يان که ده‌گو‌ڤدرين خراپه بۆ چاکه‌وه له‌ کاتي‌ک ته‌نها که ،نييه ئايينييه‌کاندا له‌ .دامه‌زراندوو خودا که نه‌گونجین گو‌ڤانکاربانهدا ئو له‌گه‌ل خراپ به‌ره‌مه‌ى ناتواني‌ت باش دارىکى " ، ده‌لڤت پيمان عيسا ،في‌رکاربييه‌کانيدا به‌يني‌ت باش به‌ره‌مه‌ى ناتواني‌ت خراپ دارىکى چۆن هه‌روه‌ک ،به‌يني‌ت به‌ره‌م

بەرھەمە بەھۆی، كە تېڭەين لەو دا يارمەتيمان شىۋەيە بەم. (۷:۱۸ مەتا) " عەقىدەى پېڭەى لە و " خراپە دارىكى " كاسۆلىكى ئايىنى، قىزەونەكەيەو پىشتىوانى لە كە كاتىك تەنەت دەمىنەتەو شىۋەيە بەو، خۆيەو درۆينەى بۇ شت ھەمان. بەينىت خەلك گۆشەگىرىكىدىن لە واز، بىت بېشەش پاشايەتى و زىنا بۇ پاساۋەنەو بەو ھەشتەم ھىنرى كە، راستە ئەنگلىكانىش ئايىنى و نەو سەر بخاتە بەھايەك چ دەتوانىت خودا كىدوۋە؛ دروستى تاوانەكانى كالىنىستىشدا پروتستانتى ئايىنى لە ئەمەش پاشاكان؟، جىنشەنەكانى بەھۆى لىدەكرا ترسى، كالىن جۆن، دامەزىنەرەكەى پىيەى بەو، ھەيە لە خۆيدا شارەكەى لە كە زۆرەى لەسىدارەدانى ئەو و توندى بە ناۋبانگەكەى پراكتىزە ھاۋشىۋەى زۆر كە شىۋەيەك بە، پىدا شەرىيەتى جىنپ لە جۆرە ئەم. تىپەرانىدوۋ تەنەت و بوو خۆى سەردەمى كاسۆلىكىيەكانى نىان و نەرم پەرۋەردىگارى مەسىحى عىسا دەزانرا بەدوۋرى پروتستانتىزىم باۋەپكى بۇ مۆدىلىك ۋەك ناتوانىت شىۋەيەك ھىچ بە و بكات دلخۇش، دانيال بۇ ۋەھىيەكەيدا لە كە راستە ئەۋەندە ئەمە. ۋەربىگىرىت راستەقىنە پاپاي رېئىمى لەسەر سەرنجى تەنە، دەكات بەدەر پروتستانتى چاكسازى خودا، ھەۋتەم رۆژى ئەدقېنتىستى پەيامى دامەزىراندنى قۇناغى و سالە ۱۲۶۰ كۆتايى تا ۱۸۴۴ سالى لە، ئاشكراۋەكان ئىلاھىيە راستىيە ھەلگىرى دىت ۲۰۳۰ دا سالى لە كە، جىھان.

ھەندىك ھەموۋيان شەيتانىيەكان و مېژوۋىي ئايىنىيە ساختەكارىيە بەلام، كىدوۋە پەسەندى خودا كە ھەيە مۆدىلەدا ئەو لەگەل لىكچوۋنىان خۇراك مەسىح رۆخى بە بەردەوام راستەقىنە ئىمانى. نىن يەكسان ھەرگىز نەينىيەكانى دەتوانىت راستەقىنە ئىمانى. نىيە درۆينە ئىمانى دەدرىت؛ كۆمەلىك. ناتوانىت درۆ ئىمانى بكاتەۋە؛ روۋن پىرۆز كىتېى پىشېنىيەكانى دواھەمىنيان لە ھەرىكەيان، دەسورپنەۋە جىھاندا لە پىشېنىى بۇ لىكدانەۋە ۋەرگىرانەكانى لە تەنبا لىكدانەۋەكانم، ئەمانە پىچەۋانەى بە. خەيالىترن بەپىى و يەكگرتوۋ و جىگىر و ورد پەيامەكە بۆيە ۋەرگىراۋن؛ پىرۆزەۋە كىتېى

مَسْؤُگەر ئەمە گەورەش خودای و لاندات؛ لێی هەرگیز کە ،خودایە ویستی دەکات.

دانیال کتیی بۆ ئامادەکاری تیبینی

خودا حوکمی زانیی . "منە دادوهری خودا" واتای بە دانیال ناوی ویستی گوێرایەلی بەرەو مرقایەتی چونکە ،ئیمانە بنەرەتی بنەمایەکی ئەوەی بۆ مەرجە تاکە کە ،دەبات ئەو تیگەیشتووی و تیگەیشتوو و ئاشکرا بەدوای خودا .ئەووە دەستی ژێر بخریتە بەرەکەت کاتیکیدا هەموو لە گوێرایەلی ئیمانی رێگە لە کە ،دەگەریت بوونەوهرەکانیدا خۆشەویستی بەم .دەدەن نیشانی و دەکەن بەرجەستە خۆشەویستیە ئەم خۆیانەو کە ،دەیت ئاشکرا پیشبینیەکانییەو رێگە لە خودا حوکمدانی شیۆیە کاتیکیدا لە .مەسیحدا عیسا مەتەلەکانی لە وەک ،بەکاردهین هێماکان بنەمای تەنها بەلام ،دەکات ئاشکرا خودا حوکمی سەرەتا دانیال کتیی

له وردی به که ،دادهنیت مهسیحی ئایینی میژووی لهسەر ئه و حوکمدانی دهییت ئاشکرا وهجیدا کتیبی

که مه بره ئه م بهلام ،دهکات ئاشکرا کهمی کهم خودا دانیالدا له پیغه مبهرایه تی وهی بناغه ی چونکه ،ههیه زوری چۆنایه تی گرنگییه کی بیناسازی شوینی ئاماده کاری که دهزانن ته لارسازه کان .پیکده هیئت گشتی به و که رۆلهیه ئه و ئه مه پیشبینیدا له .یه کلاکه ره وهیه و گرنگ چهنده روونی به ماناکانیان کاتیک به راستی .وه رگرتوو دانیال پیغه مبه ر وهیانی **پیدانی و خۆی بوونی سهلماندنی** دوولایه نه ی مه به ستی خودا ،تیده گهین هه لبرێدرا وهکانی به دهیگه یه نیئ رۆح که په یامه ی له و **تیگه یشتن کیلی** :ده دۆزیته وه ئه وهش سه ره پای هدا "که م" ئه م له ناو .ده هیئت به ده ست له گشتگیر بالاده ستی ئیمپراتۆریه تی چوار له یه ک دوا ی له یه ک راگه یاندنی زه مینی خزمه تکردنی فه رمی میژووی ؛(۸ و ۷ ، ۶ دانیال) دانیاله وه سه رده می دانی (۳۲۱ سالی له مه سیحیه کان لادانه راگه یاندنی ؛(۹ دانیال) مه سیح عیسا و (۷ دانی) ۱۷۹۸ بۆ ۵۳۸ سالانی نیوان له سال ۱۲۶۰ پایای حوکمرانی و ؛(۸ سالی تا) ۱۸۴۳ سالی له (۱۲ و ۸ دانیال) "ئه دقینتیستی" په یمانی و .(۸ و ۲۰۳۰) و فورم ده بینین وه ک که ده که م زیاد ۱۱ دانیال ئه م بۆ من .(۲۰۳۰) ده کات ئاشکرا زه وی له سه ر ئه توومی جیهانی جهنگی کو تای ی په ره سه ندنی ئه نجام به رزگار که ر خودای شکۆمه ندانه ی گه رانه وه ی پیش هیشتا که نه گه یشتوو

کرد بانگ دانیالی ناوی نادیار شیوه یه کی به مه سیح عیسا په ره ردگار *ئه و کاتیک بۆیه* " .نویدا په یمانی له گرنگییه که ی سه ر بخاته تیشک ئه وه ی بۆ *له و دهکات باسی پیغه مبه ر دانیال که ده بینن و یرانکارییه قیزه ونه شته* (۱۵ : ۲۴ مه تا) " (*تیبگات خوینەر با*) *وه ستاوو پیرۆز شوینی*

ئه وهیه له بهر ئه وه ،دا شایه تحالی دانیالدا به رژه وه ندی له عیسا ئه گه ر به گه رانه وه ی و هاتنی یه که م به سه باره ت فیرکارییهکانی دانیال که ئه وه ی بۆ .خۆی پیش که سیکی هه موو له زیاتر ،وه رگرتوو لئ شکۆمه ندی ئاسمانه وه له که مه سیح که بزانی گرنگه ،تیبگهین روونی به قسه کانم

له ، " **میکائیل** " ناوی ژیر له کردووو دانیال به پیشکەش خۆی پیشتر ،هاتووو پەخشانی له مەسیحەوو عیسا لەلایەن ناوہ ئەم و ، ١٢:٣ و ١٠:١٣-٢١ دانیال لاتینی کاسۆلیکی شیوەی بە زیاتر " **مایکل** " ناوہ ئەم .بەکارهاتووو ١٢:٧ بریتانی له بەناوبانگ میشیلی سانت مۆنت به که ناوہی ئەو ،مایکل ،ناسراوه رپڤگەمان که دەکات زیاد ژمارهیی وردەکاری دانیال کتیبی .دراوه فەرەنسا له که بکەمەوه روونی پڤویستە هەرۆهە .بزانی هاتنی یەکەم سالی پڤدەدات " **عیسا** " ناوی و ؛"وايه خودا وهک کئ" واتای به " **میکائیل** " ناوی خودای بۆ ئاماژەن ناوہکە هەردوو . "دەکات رزگار یەزدان" بۆ وەرگڤرداوه مانا به دووهمیان ،ئاسمانییەکە مانا به یەکەمیان ،دروستکەر گەورە زەمینەکە .

پیشکەشمان چین فرە بیناسازی یارییەکی وهک داهاووو ئاشکراکردنی له رەهەندی سئ کاریگەری دروستکردنی بۆ ،سینەمادا سەرەتای له .دەکرڤت نەخشە که بەکاردهیئا شووشەییەکانیان پلڤتە سینەماکاران ،کارتۆنەکاندا فرە وڤنەیهکی ،دانرابوون لەسەر یەک کاتیڤ ،جیاوازهکانیان رەنگاوپرەنگە بیرى خودا که پڤشبینییە ئەو بۆ شت هەمان .دەهیئا بەرهم چینیان .راسته ،لڤکردۆتەوه

پیدهکات دەست دانیالهوه له هه مووی

دانیال کتیبی

زیندووو سنوور بئ خودای که بزانه ،دهخوینیتهوه کتیبه ئهم که تۆ ئهوه بو " **دانیال پیغه مبهەر** " شایه تحالی ئهم .شاراوتهوه هه رچهنده و کۆن پهیمانی شایه تحالی مۆری .شته بهم پیبکات قهناعهتتان که نووسراوه کردووو باسی شاگردەکانی بۆ قسهکانیدا له عیسا چونکه ،لهسهره نوپی ئهم وه .دهکات ئاشکرا دادپهروهه و چاکه خودایه ئهم کردهی ئهموونهکهی ئایینی میژوووی لهسهر خودا حوکمی پیدهدات رپگه مان کتیبه مهسیحی پاشان ،یهکه مده پهیمانی له جولهکه ،بدۆزینهوه یهکتاپه رستیهکهی نیسانی ۳ی له مهسیح عیسا که خوینهی ئهو لهسهر ،نوییه کهیدا پهیمانه له حوکمی دهتوانیت باشتەر " **دانیال** " له کئ .نراوه بنیات ،رژاوه زایینیدا ۳۰ی ئهموونه ئهم . "منه دادوهری خودا" واتای به ناوهکهی بکات؟ ئاشکرا خودا دلسۆزی مۆدیلی خودایی نیعمهتی شایه تحالی به لکو ،نین ئهفسانه ژیاوانه تهنگانهدا کاتی له که روو دهیخاته کهسهدا سئ ئهو لهنیو خودا .ئهون بریتین ههلبژێردراوانه جوهری سئ ئهم ۶۰-۱۴: ۱۴ ههزهقیل له دهکات رزگاری که دهلیت پیمان روونی به خودا پهیمانی . " **ئهیوب و دانیال و نوح** " له رزگاربوون ده رگای ،نهچوین مۆدیله لهم ئهگهر مهسیحیشدا عیسا له تهنانهت عیسا فیڕکاریهکانی پیی به پهیمانه ئهم .بهرووماندا دهمیڤیتهوه داخراوی به پشتراست تهسکه دهروازه ئهو یان ،تهسکهکه رپگا ،تهسکهکه رپگا ،مهسیح بهههشتهوه بچیته ئهوهی بۆ تیپه رپت تییدا دهیپت ههلبژێردراو که دهکاتهوه پیشکهشمان دلسۆزی مۆدیلی وهک هاوهلهکهی سئ و **دانیال** چیرۆکی دهکات رزگاری نارههتیدا کاتی له خودا که دهکریت .

بەھیزىش پاشاى سى گۆرىنى ،دانيال ژيانى چىرۆكەى ئەم بەلام
 بزانن ئەوہى بەبئ كە ،بيانرپيئيت شەيتان لە توانى خدا كە دەگريئەوہ
 كرده ئيمپراتورانہى ئەم خدا .كردبوو تەرخان پەرستەكانيان بۆ خويان
 بەلام ،يەكەم -مرۆڤايەتيدا ميژووى لە خۆى دۆزى وتەبيژى بەھيزترين
 ئەخلاق و بەھا و ئايين و نامينن نموونەبيانە پياوہ ئەم چونكە ،دواھەمينيش
 مەملەنئىيەكى رۆچيک رڤاندنى خدا بۆ .دادەبەزيت بەردەوام شيوہيەكى بە
 نموونەيەكى **نەبوخدنەسر** پاشا دۆسيەى و سەختە و دريژخايەن
 پشتراست مەسيح عيسا مەسەلەى .ئاشكرايە و ئاشكراكەر لەرادەبەدەر
 بەدواى گەران بۆ بەجيدەھيئيت مەرەكانى كە " **چاك شوانى** " ،دەكاتەوہ
 ونبوہكاندا مەرە

1 دانيال

يەھودا پاشاى يوياقيم حوكمرانى سئىيەمى سالى لە **1:1 دان**
 گەمارۆى و ئۆرشەليم سەر ھاتە ئۆرشەليم بەرەو بابل پاشاى نەبوخدنەسرى
 دا.

يەھودا پاشاى يوياقيم حوكمرانى سئىيەمى سالى 1أ-
 605- لە سئىيەم سالى 0۹۷- تا ۶۰۸- لە سال ۱۱ جۆجاكیم حوكمرانى
 1ب- **نەبوخدنەسر**

نابو" واتای به ،نهبوخودنهسر پاشا ناوی بۆ بابلییه وهرگێرانی ئەمه نووسینی و زانست خوداوهندی نابو . "دهپارێژیت یهکهمهکهه کوره ئەم بهنیازه خودا که تیڭهین لهوه دهتوانین ئیستاوه له ئیمه .میزۆپۆتامیایه بۆی بگهڕێتهوه نووسیندا و زانست بهسهر دهبهسهلاتهی

له ههندیك لهگهڵ یههودا پاشای یۆیاقیمى یهزدان 1:3 دانیال
کهلوپهلهکانی نهبوخودنهسر .کرد دهستی رادهستی خودا مالى شتهکانی
خوداوهندهکهی خهزینهی خستیه و خوداوهندهکهی مالى بۆ ،شنار خاکی برده

دهستی دایه یههودای پاشای یۆیاقیمى یهزدان 2-

یۆیاقیم 36:5 تهمن 2 ی .رهوایه جولهکه پاشای له خودا وازهینانی
ئۆرشهليم له ساڵ یازده و پاشا به بوو کاتیك بوو ساڵ پینج و بیست تهمنی
بوو خراپ خوداکهیدا ،یههۆقا لهبهردهم که کرد کارهی ئهو .کرد پاشایهتی
خوداوهندهکهی مالى بۆ ،شنار خاکی برده کهلوپهلهکانی نهبوخودنهسر 2-ب
خوداوهندهکهی خهزینهی خستیه و

ئیسرائیل که ناناسیت راستهقینه خودای ئهو تاغوته؛ پاشایه ئەم
دوای .بیل :دهدات خوداکهی له پێزگرتن به گرنگی بهلام ،دهکات خزمهت
راستهقینهی خودای به خزمهت دلسۆزی ههمان به ،ئاینده ئایندهی گۆڕینی
دهکات دانیا

له ههندیك ،کرد ئهفسهههکانی سهروکی ،ئەشیپناز به فهرمانی پاشا 1:3 دان
بهئینیت بهپێزیان لهدایکبووی یان پاشایهتی رهچهلهکی له ئیسرائیلییهکانی

و حیکمهت به بهخشاو ،قۆز ،جستهیی کهموکورپی بئ گهنجانی 1:4 دان
فییری و ،ههیه پاشا کۆشکی له خزمهتکردنیان توانای ،راهینان و تیڭهیشتن
بکڕین کلدانهکان زمانی و ئهدهب

تهنها دهبات؛ نیشان زیرهک و دۆست به خۆی نهبوخودنهسر پاشا 4-ا
تیکهلبوونیان له سهركهوتن بۆ بدات جولهکه مندالانی یارمهتی ههولدهدات
بههاکانیدا و کۆمهلگاکی لهگهڵ

و میزهکهی سهه خواردنهکانی له بهشیك رۆژیک ههر بۆ پاشا 1:5 دان
ساڵ سئ ماوهی بۆ دهیویست ،دهیخواردوه که دهکرد دیاری بۆ شهراکهکی
دهبن پاشادا خزمهت له کۆتاییدا له ،پێیکات راهینانیان

له ،دهكات خۆی پېشكهشی شتانهی ئه و .دياره پاشا نيازپاكی 5أ-
دهكات بهشی گهنجهكاندا لهگهل ،خواردنهكانی تا خوداوهندهكانییهوه

یههودا نهوهی له ئهزاریا و میشاعیل و ههنانیا و دانیال له نیویاندا 1:6 دان
بوون.

چواریان تهنها ،بابل دهبرینه که جولهكانهی گهنجه ئه و هه موو له 6أ-
له لایه ن دین به دوایدا که رووداوانه ی ئه و .دهدهن نیشان نموونه یی دلسۆزی
ئه و به رهه می له جیاوازی سه ر بخنه تیشک ئه وه ی بۆ پیکده خرین خوداوه
ئه وانه ی ههروه ها ،پێده به خشیّت به ره که تیان و ده که ن خزمه ت که که سانه ی
ده خه ن پشتگوچی و نا که ن خزمه تیان

،هه نانیا بۆ .به لته شاسر ،دانیال به :نان ناوی خزمه کان سه رۆکی 1:7 دان
عه بدنه گۆ ،عه زاریا بۆ و میشاخ؛ ،میشائیل بۆ شادراخ؛

ده که ن قبول که جوله كانه ی گهنجه ئه م له گهل هاوبه شه زیره کی 7أ-
نا و دانانی .سه پینراوه سه رکه وتوووه له لایه ن که هه لگرن بته پرستان ناوی
ده کات فیّری راسته قینه خودای که بنه مایه که و بالاده ستی نیشانه ی
و کیلگ گیانداره کانی هه موو که پهروه ردگار په زدانی ۱۹: ۲: ثیان سه ره تای
لای بۆ هینایان ،کردبوو دروست زهوی له ئاسمانی بالنده کانی هه موو
هه ر لینابوو ناوی هه رچییه ک پیاوه که و .چییه ناویان بزانیّت تا پیاوه که
بوو ناوی ئه وه ،زیندوو بوونه وه ریکی

بیّل" :به لته شاسر به گۆردرا ناوی "منه دادوه ری خودا" دانیال 7ب-
له ،بته پرستانه گه له ئه م که شهیتانه ی ئه و بۆ ئاماژه یه بیّل . "ده پاریژیت
پۆحی قوربانیی ،لیده گرت پژییان و ده کرد خزمه تیان ،خۆیاندا نه زانینی
شهیتانه کان

ده بیّته ،دیت "یهه وه دیاری یان نیعمه ت" واتای به که هانانیا
بابل له بوو مانگ خودای ئاکو .وه رگیراوه ئیلهام ئاکوه وه له که ،"شادراک"

به سه ر که "میّشاک ده بیّته "خودایه راستو دروستی کی" میشایل
"ئاکویه

"نیگۆ-ئایید" ده بیّته "یا هقیّه یارمه تییه که یان یارمه تیده ر" ئازاریای
کلدانه کان خۆری خوداوه ندی ،ئیستا هه ر له ویش و ، "نیگۆ خزمه تکاری"

دهيخواردوه پاشا شهرابهی ئەو و پاشا خواردنی به برپاریدا دانیال 1:8 دان خۆی نهکات ناچاری که کرد خیزهکان سهرۆکی له داوای، نهکات پیس خۆی بکات پیس.

8أ- دههینیت شکست مرۆف کاتیکی نییه کیشه تاغوت ناوێکی **هه‌لگرتنی** -8أ زۆره داوای، بکات خودا بۆ شهرمهزاری رادهیهی ئەو تا خۆی پیسکردنی به‌لکو به‌دوور پاشا گۆشتی و شهراب له خۆیان لێدهکات وایان گهنجهکان وهفاداری خوداوه‌نده به‌و پێشکەش نه‌ریتی شیوه‌یه‌کی به‌ شتانه ئەم چونکه بگرن نییه پێگه‌یشتنیان گهنجییان. لێده‌گیرێت پێزیان بابل له که ده‌کرێن بته‌رستانه درۆینه‌کان خوداوه‌نده که مه‌سیح دلسۆزی شایه‌ت‌حالی، پۆلس وه‌ک هه‌یشتا و ترسی له به‌لام. (٨ کۆرنۆس ١ ١٤؛ رۆم) ناکه‌ن عه‌قل، ده‌زانیت بایه‌ک ته‌نها به به‌ئه‌گەر. ده‌کات ره‌فتار ئەوان وه‌ک، لاوازن ئیماندا له ئەوانه‌ی توره‌کردنی خودا. دروسته ئیستدلاله‌که‌ی چونکه، ناکات گونا، بکات مامه‌له پێچه‌وانه‌وه هۆشیاری و زانیاری به‌ خۆی ئاره‌زووی به که ده‌کات پیسکردنه ئەو ئیدانه‌ی پێزگرتن بۆ مه‌به‌ست به هه‌لبژاردنی نموونه‌یه‌دا له‌م ده‌دری٢؛ ئەنجام ته‌واوه‌وه بته‌رستانه‌کان خوداوه‌نده له.

خالاکه‌کاندا سهرۆکی له‌به‌رده‌م که کرد دانیال له وای خودا 1:9 دان ببینیت به‌خۆیه‌وه به‌زه‌یی و ره‌زامه‌ندی.

9أ- ده‌دری٢؛ نیشان خودا نارازی‌کردنی له ترسیان به گهنجان ئیمانی ببه‌خشیت پێ به‌ره‌که‌تیان ده‌توانیت.

گه‌وره‌م پاشا له من: گوت دانیالی به خاله‌کان سهرۆکی 1:10 دانیال له رووخسارت بۆچی چونکه، داناوه تۆی خواردنه‌وه‌کانی و خواردن که ده‌ترسم پاشادا له‌به‌رده‌م ژيانم، ببینیت نزمتر تۆ هاوته‌مه‌نی دیکه‌ی گهنجه‌کانی چاو مه‌ترسییه‌وه ده‌خسته.

فه‌رمانبه‌ران سهرۆکی که گوت به‌رپوه‌به‌ره‌ی به‌و دانیال ئینجا 1:11 دانیال کردبوو ئەزارای و میشاعیل و هه‌نانیا و دانیال چاودێری.

پێ سه‌وزه‌واتمان، به‌که‌ره‌وه تاقی خزمه‌تکاره‌کانت رۆژ ده‌ ماوه‌ی بۆ 1:12 دان خواردنه‌وه بۆ ئاو و خواردن بۆ به‌.

دهكهيت گهنجانه ئەو رووخسارى و ئيمه رووخسارى سهيرى پاشان 1:13 دان له گه‌ل مامه‌له بينيوتانه ئەوهى به‌پيى و ده‌خۆن پاشا خواردنى كه دهكهيت خزمه‌تكاره‌كانت.

تاقيبان رۆژ ده ماوهى بۆ و به‌خشی پيى كردبوون داواى ئەوهى 1:14 دان كردهوه.

پاشايان خواردنى كه گهنجانهى ئەو هه‌موو له رۆژدا ده كۆتايى له 1:15 دان بوون قه‌له‌وتر و تهن‌دروستتر روخساريان، ده‌خوارد.

و دانيال ئەزموونى " رۆژ ده " نيوان له رۆحى به‌راوردپكى ده‌توانيت -15
پيغه‌مبه‌رايه‌تى سالانى " رۆژ ده " له‌گه‌ل، بکريت هاوړپکه‌يدا سى
له به‌راستى 2:10 پەخشانی له " سميرنا " سه‌رده‌مى په‌يامى گۆشه‌گيرى
ده‌هيئتته كه‌سانه ئەو شاراووى به‌ره‌مى خودا ئەزموونه‌كه‌دا هه‌ردوو
ده‌كه‌ن شوينكه‌وتنى بانگه‌شه‌ى كه ده‌روه

سه‌وزهى، بوو بۆيان كه برد شه‌رابه‌ى و خواردن ئەو به‌رپوه‌به‌ره‌كه 1:16 دان پيدا.

كار ده‌توانيت چۆن خودا كه ده‌رده‌خات بۆ ئەوه‌مان ئەزموونه ئەم -16
خۆى پيروژى ويستى پيى به ئەوهى بۆ بکات مروّقه‌كان ميّشكى له‌سه‌ر
به‌رپوه‌به‌ره‌كه‌ى كه مه‌ترسييه‌ى ئەو چونكه، بکات به‌نده‌كانى له په‌زامه‌ندى
ئەو ئەوهى بۆ بکات ده‌ستوه‌ردان ده‌بوو خودا و بوو زۆر ده‌يکرد پاشا
بوو سه‌رکه‌وتوو ئيماندا له تاقىکردنه‌وه‌كه، بکات قبول دانيال پيشنيارانه‌ى

هيكه‌تى و ئەده‌بيك جوړه هه‌موو له تيگه‌يشتن و زانست خودا 1:17 دان
خه‌ونه‌كان و بينين هه‌موو ده‌يتوانى دانياليش، به‌خشی گهنجه چوار به‌م
ليکبداته‌وه.

گهنجه چوار به‌م هيكه‌تدا و ئەده‌ب هه‌موو له زيهره‌كى و زانست خودا -17
به‌خشی

بئ نايناسن ئەوانه‌ى. په‌روه‌ردگاروه له‌لايه‌ن دياريه شتيك هه‌موو
و نه‌زان يان دانا و زيهره‌ك جا، ده‌به‌ستن پي پشتي چه‌نده له‌وهى ئاگان
گه‌مژهن.

روونكرده‌وه خه‌ونه‌كانى هه‌موو و بينين هه‌موو دانيال و -ب 7 1

۲ دانیال

خەونی نەبوخودنەسر، نەبوخودنەسر دا حوکمرانی دووھمی سالی لە ۲:۱ دان
بەھویتی نەیدەتوانی، بوو شلەژان تووشی میشتکی بینی.

1a- دەردەکەویتی پاشادا عەقڵی لە خۆی خودا 604 - لە، کەواتە

تا کرد بانگ کلدانەکانی و سحر باز و ئەستێرناس و ساحیر پاشا ۲:۲ دانیال
ووەستان پاشا لەبەردەم و هاتن. بکەن باس بۆ خەونەکانی.

2a- متمانە ئیستا تا کە دەکات کەسانە لەو روو پاشان تاغوت پاشای
خۆیەتی بوارەکە پەسپۆری ھەریەکەیان، پیکردوو

دەکەم ھەز، شلەژاو میشتکم، بینیو خەونیکم: گوتن پاشا ۲:۳ دان
»بزانم خەونەکە

3a- ماناکە یاسی؛ بزانم خەونە ئەم دەمەویتی: دەلیت روونی بە پاشا
ناکات.

پاشا ئەی: دایەو پاشایان وەلامی ئارامیی زمانی بە کلدانییەکان ۲:۴ دان
لێکدانەو کە ئیمەش، بگرە لەبەرچاو بەندەکان و بلی ئەمە! بژی ھەمیشە بۆ
دەدەین.

لە شتە ئەو: گوت کلدانەکانی بە و کردەو قسە تر جاریکی پاشا ۲:۵ دان
پارچە پارچە، نەلین پیم لێکدانەو کە و خەونەکە ئەگەر، بوو رزگاری من
»خاشاک و زبیل کەلەکە یەکی بۆ دەبنەو بچووک مائەکانتان و دەکرین

5a- دەیگرێتەبەر کە توندڕەوانە ی پۆشوینە ئەو و پاشا بێدەسەلاتی
دروست ئامرازەکان لەویدا کە، خوداو لەلایەن ئیلاھامبەخشە و ناوازیە
خۆی شکۆمەندی ئاشکراکردنی و تاغوت چەواشەکاری تێکەڵکردنی بۆ دەکات
دلسۆزەکانیەو بەندە لەپێگە ی.

و دیاری، بَلِیت پیم لیکدانه و هکە و خەونەکە ئەگەر بەلام ۲:۶ دانیال لیکدانه و هکە و خەونەکە بۆیه. وەرده گریت من لە گه‌وره ریزیکى و پاداشت بلی پیم.

بۆ دهکات ئامادهیان خودا، گه‌وره‌کان شه‌ره‌فه و دیاری و دیاری ئەم 6a- خۆی دلسۆزی هه‌لبژێرداوانی.

بە خەونەکە پاشا با: دایه‌وه وه‌لامیان دووهم جارى بۆ 2:7 دان «ده‌که‌ین بۆ لیکدانه‌وه‌ی ئیمه‌ش، بلیت خزمه‌تکاره‌کانی»

که‌ تی‌ده‌گه‌م به‌راستی: گو‌تی و کرده‌وه قسه‌ی تر جاریکى پاشا ۲:۸ دان رزگارى من له‌ باب‌ه‌ته‌که‌ که‌ ده‌بینیت چونکه‌، به‌ده‌ستبه‌ئینیت کات ده‌ته‌و‌یت بووه‌.

نه‌کراوه داواى پ‌یشت‌ر که‌ ده‌کات دانا‌کانى له‌ شتی‌ک داواى پاشا 8a- نایکات ئه‌و‌یش.

ده‌بی‌ت: زال هه‌مووتان رسته هه‌مان، نه‌ل‌ی‌یت پ‌ی خه‌ونه‌که‌م ئەگەر ۲:۹ دانیال سه‌رده‌م گو‌رانى چاوه‌ر‌پ‌ی له‌کاتی‌کدا، بلیت پ‌ی درۆم و درۆ هه‌یه پلانت تۆ توانیت ئەگەر ده‌زانم منیش، بلی پ‌ی خه‌ونه‌که‌م بۆیه. ده‌که‌یت به‌ده‌یت پ‌ی لیکدانه‌وه‌که‌یم.

بلیت پ‌ی درۆم و درۆ ئه‌وه‌ی بۆ به‌که‌یت ئاماده خۆت ده‌ته‌و‌یت 9a- ده‌که‌یت کاته‌کان گو‌رانى چاوه‌ر‌پ‌ی له‌کاتی‌کدا.

فال‌چییه و بینهر هه‌موو، دونیا کو‌تایى تا، پ‌ره‌نسیپه ئەم له‌سه‌ر هه‌ر ده‌بن ده‌وله‌مه‌ند درۆینه‌کان.

به‌ده‌یتی لیکدانه‌وه‌م توانیت ئەگەر ده‌زانم، بلی پ‌ی خه‌ونه‌که‌م بۆیه 9b-

خۆی پیاو‌دا می‌شکى له‌ لو‌ژیکیه ئیستدلاله ئەم یه‌که‌مجار بۆ ده‌یانه‌و‌یت که‌ شتی‌ک هه‌ر که‌ هه‌یه ئاسانیان کاتی‌کی چارلاتانه‌کان. ده‌رده‌خات پاشا داوا‌کارى. ده‌ل‌ین متمانه‌پ‌یکراوه‌کانیان زۆر و بی‌هه‌لو‌یست موکله به‌ ده‌کات ئاشکرا سنووره‌کانیان.

زه‌وى له‌سه‌ر که‌سی‌ک ه‌یچ: دایه‌وه پاشایان وه‌لامى کلدانییه‌کان ۲:۱۰ دان هه‌رچه‌نده، پاشایه‌ک ه‌یچ هه‌رگیز. ای‌ده‌کات داواى پاشا که‌ بلیت به‌توان‌یت نییه

و ساحیرئیک هیچ له جوړه‌ی لهو شتئیکى داواى ،بئیت به‌هئیز و گه‌وره
نه‌کردوو کلدانییه‌ک و ئه‌ستیره‌ناسئیک.

ده‌ستوهردانى خودا کاته ئه‌و تا پئیه‌ی به‌و ،راسته قسه‌کانیان -10أ
تاکه ئه‌و که تیئگه‌ن ئه‌وه‌ی بۆ ،لئیکاته‌وه ده‌مامکیان ئه‌وه‌ی بۆ نه‌کردبوو
به که بتئیک و هیچ له جگه نین هیچ بتپه‌رسته‌کانیان خوداوه‌نده و ،خودایه
شه‌یتانه‌کان رۆحی ته‌سلیمی که دروستکراون مرۆشه‌کان عه‌قلی و ده‌ست
بوون.

پاشا به بتوانئیت نییه کهس قورسه؛ ده‌کات داواى پاشا ئه‌وه‌ی ۲:۱۱ دان
نئو له نیشته‌جئووونیان شوئینی که ،نه‌بئیت خوداوه‌نده‌کان ته‌نها ،بائیت
نییه مرۆشه‌کاندا.

له به‌لام .ده‌رده‌برن هه‌له‌نگر حاشا راستیه‌یه‌کی لێره‌دا دانا‌کان -11a
په‌یوه‌ندییه‌کیان هیچ که ده‌نئین به‌وه‌دا دان ،لێدوانانه‌دا ئه‌م خسته‌پرووی
که‌سانى له‌لایه‌ن به‌رده‌وام هه‌رچه‌نده ، نییه خوداوه‌نده‌کاندا له‌گه‌ڵ
ئه‌وانه‌وه پئگه‌ی له ده‌توانن وایه پئیان که پئده‌کرئت راوئێژیان باوه‌رپئکراوه‌وه
پاشا که ته‌حه‌دايه‌ی ئه‌و .به‌ده‌سته‌به‌ئین شاراوه‌کانه‌وه خوداوه‌نده له وه‌لام
حیکمه‌تى ،شته به‌م گه‌یشتن بۆ وه .ده‌کات ئاشکریان ،ده‌رچوووه
به پئشتر که ،بوو پئویست راسته‌قینه خودای بئکو‌تایى و پئشبینینه‌کراو
بوو ئاشکرا خوداییه‌دا حیکمه‌ته وه‌ستای ئه‌م ،سلیماندا له به‌رز شئوه‌یه‌کی

هه‌موو که دا فه‌رمانى .بوو تووره زۆر و بوو تووره پاشا پاشان ۲:۱۲ دانیال
بکو‌ژئین بابل دانا‌کانى.

و دانیال به‌دواى و دران سئداره له دانا‌کان ،بلاوکرایه‌وه هوکمه‌که ۲:۱۳ دان
بیه‌ن له‌ناویان تا ده‌گه‌ران هاو‌رپئکانیدا.

پاشا له‌به‌رده‌م خودا ،مردن پئش خو‌ی خزمه‌تکاره‌کانى دانانى به -13a
پئشبینى ستراتیژه ئه‌م .شکو‌مه‌ندى بۆ ده‌کاته‌وه به‌رزیان نه‌بو‌خودنه‌سردا
هه‌له‌بئێردراوه‌کان که ،ده‌کات ئه‌ده‌قئنتیستى ئیمانى کو‌تایى ئه‌زموونى
پئشو‌ه‌خته به‌روارپئکى له یاخیه‌وو‌ه‌کانه‌وه له‌لایه‌ن که ده‌که‌ن مردن چاو‌ه‌رپئى
پئچه‌وانه دۆخه‌که دیسانه‌وه لێره‌دا به‌لام .دراوه له‌سه‌ر برپارى دیارپکراودا
کاتئیک ده‌کوژن په‌کتر که ده‌بن یاخیه‌وو‌انه ئه‌و مردوو‌ه‌کان چونکه ،ده‌بئته‌وه

و دادوهری ئهوهی بۆ دهردهکهوێت ئاسمان له سهرکهوتوو و بههێز مهسیحی مهحکومکردنیان.

فهرماندهی ئاریۆخی لهگهڵ قسهی ژیرانه و وریایی به دانیال ئینجا ۲:۱۴ دان
بابل داناکانی کوشتنی بۆ دهرهوه چووبوووه که کرد پاشا پاسهوانی

سزای بۆچی» گوت پاشای فهرماندهی ئاریۆخی به و کرد قسهی ۲:۱۵ دان
کردهوه روون دانیال بۆ بابتهکهی ئاریۆک «قورسه؟ ئهوهنده پاشا

ئهوهی بۆ پێدات کاتیکی که لێکرد داوی و پاشا لای چوو دانیال ۲:۱۶ دان
بدات پاشا بۆ لێکدانهوهکه

دهکات ههلسوکهوت خۆی ئایینی ئەزموونی و سروشت بهپێی دانیال - 16ا
که ،دراوه پێی خوداوه لهلایه ن پیغه مبهرایه تی بهخشهکانی که دهزانی
پرسیاری پاشا ئهوهی فیروونی به .پێکات متمانهیهکی ههموو راهاتوووه
ویستی ئایا بهلام ،دهستدایه له وهلامهکانی خودا که دهزانی ،لێدهکات
بکات؟ ئاشکرا بۆی خۆیهتی

و میشاعیل و حهنانیا به بابته ئهم و مالهوه چوو دانیال ئینجا ۲:۱۷ دانیال
گوت هاورپکانی ئهزاریا

پێکهوه پهڕیک بالندهی " .دهژین دانیال مائی له گهنجه که چوار - 17a
عیسا پێش تهنا تهنا ته. دهکهن خودا کلێسای نوێنه رایه تی و " ،کوڊه بنهوه
،کوڊه بنهوه منهوه ناوی به کهس سی یان دوو شوێنه ی لهو " ،مهسیحیش
گهنجانه ئهم برایانه خۆشه ویستی .دهلێت پهروهردگار " ،له نیویاندام منیش
.دهدهن نیشان هاودهنگی جوانی رۆحیکی که ،یهکده خات

ئهوهی بۆ ،بکهن ئاسمان خودای رهمهتی داوی لێکردن داوی ۲:۱۸ دان
نهچن له ناو بابل داناکانی باقی لهگهڵ هاورپکانی و دانیال

و گهرم نوێژی ،ژیانیان سهر بۆ قورس وها هه ره شه یه کی به رامبه ر له - 18ا
و دهزانن ئه مه ئه وان .هه لێژێردراوه کانه چه کی تاکه دلسۆزانه رۆژووی
به لگهی ئه وه نده پێشتر که دهکهن خودا که یان وه لامی چاوه پێی
هه لێژێردراو کهسانی دوا جیهاندا کو تایبی له .پێبه خشیون خۆی خۆشه ویستی
دهکهن مامه له شیوه هه مان به ،ئامانج ده کرینه مردن فه رمانی که

بوو ئاشكرا دانيال بۆ شەودا لە بېنينيڭدا لە نەيڭنەيەكە پاشان ۲:۱۹ دانيال

کرد ئاسمانى خوداى ستايشى دانياليش

دەلسۆز خوداى ،دەكرېت بانگەيشت ھەلېژدراو ھەكانيەو ھەلەيەن -19
بۆ خۆى دەلسۆزى ئەو ھى بۆ پېڭخستوو ھەتەيكرەنەو ھى ئەم چۈنكە ،ئامادەيە
بەرزترين بۆ ھەكەتەو بەرزيان ئەو ھى بۆ ،بەت نيشان ھەوړېكەى سى و دانيال
ئەوان ،ئەزموونەو ھەو دواى لە ئەزموون پېڭەى لە .پاشا ھەكەتەى پۆستەكانى
كۆتاييدا لە و دەكات رېنمايى كە پاشايە ئەم بۆ پېويست شتېكى دەكاتە
بى و دەلسۆز ھەلسوكەوتى بەرھەمى دەيئە گۆرانكارىيە ئەم .دەگۆرېت
بۆ پېرۆزكراون خوداوە لەلەيەن كە ،جولەكە گەنجە چوار ئەو سەرزەنشتكرەنى
ناوازە ئەركېكى

ھەميشەيەو لە ،بېت پېرۆز خودا ناوى :وتى و کرد قەسەى دانيال ۲:۲۰ دان

ئەو ھى ھېز و ھېكەت !ھەتەتايى تا

لەم ئەو ھېكەتەى بەلگەى چۈنكە ،شايسەيە ستايشە ئەم -20a
يۆياقيەى ئەو ھېزى .دەركەوتوو ھەلەنگەر ھاشا شېو ھەكەى بە ئەزموونەدا
چاند پياوانەدا ئەو مېشكى لە بېرۆكەكانى و نەبوخودنەسر دەستى گەيانە
بەكەن پلانەكەى پشەنگىرى دەبوو كە

و لادەبات پۆستەكانيان لە پاشاكان دەگۆرېت؛ ھەرزەكان و كات ۲:۲۱ دان

تېگەيشتوو بە دەكات زانست و دانا بە ھېكەت .ھەلدەگرېت دېكەش ئەوانى

لە و خودا بە باو ھەوړېوون ھۆكارەكانى ھەموو ھەوړېوونى بە ئايەتە ئەم -21
كاتېك دەيئە موسلمان كۆتاييدا لە نەبوخودنەسر .ھەو دەكاتە خوداوە پېڭەى
تېدەگات شتانە لەم تەواوى بە

تاريكىدا لە چى دەزانېت دەكات؛ ئاشكرا شاراوەكان و قوول شتە ۲:۲۲ دان

نېشتەجېيە لەگەلېدا ھەوړېوونكى و ھەيە

بەلام ،بەكات ئاشكرا شاراوە و قوول ئەو ھى دەتوانېت ، شەيتانىش -22
و رابكېشېت مەوھەكان ئەو ھى بۆ دەكات ئەمە ئەو .نېيە ناويدا لە ھەوړېوونكى
كارەكات ،دەكات كارە ئەو كاتېك كە راستەقېنە خوداى لە بەكاتەو دووربان
كە كوشندانەى تەلە ئەو ئاشكراكرەنى بە ھەلېژدراو ھەكاني رەزگاركرەنى بۆ

مردنه وه و گونا به سهر مه سیح عیسا سهرکه وتنی دواى له که جنۆکه کان دایانناوه، زه مینی تاریکی به مه حکومن

تۆ چونکه، ده کهم ستایش و شکۆمه ندیت من، باو باپیرانم خودای 2:23 دان راگه یاندم پیت لیکردووین داواى ئه وهی چونکه، پیدام هیژ و حیکمهت کردین ئاشکرا بۆ پاشات نهیینی چونکه

به خشی پیی خودا، دانیالدا دوعای له، بوو خودادا له هیژ و حیکمهت - 23a جیبه جئ کردوو فیزی عیسا که بنه مایه ی ئه وه ده بینین ئه زموونه دا له م ئه م به دهسته هینانی بۆ تیده گهین به لām ". ده دریت پیت و بکه داوا " : ده کریت هه موو به رگه ی ده کات داواى که که سه ی ئه وه دلسۆزی ده پیت، ئه نجامه کاریگه ریه کی وه ریده گریت دانیال هیژه ی ئه وه . بگریت تاقیکردنه وه یه ک پوونی و هه لنه گر حاشا به لگه ی که، پاشا بیرکردنه وه ی له سهر ده پیت به هیژی، بنیت دانیالدا خودای بوونی به دان ده کات ناچاری که ده کریت پیشکesh نه ناسرابوو گه له که ی و ئه وه بۆ پیشتر که خودایه ک

پیکردبوو فه رمانی پاشا که ئاریۆخ چوو دانیال ئه مه دواى 2:24 دان بابل داناکانی : کرد له گه ل قسه ی شیویه به م چوو . بیات له ناو بابل داناکانی ده دم پاشا بۆ لیکدانه وه که من، پاشا به رده م به یینه من ! مه به له ناو

دهسته به رکردنی بۆ دانیالدا هه وه لکانی له خودایی خۆشه ویستی - 24a و چاکه شایه تحالی، ره فتاره ش ئه م . دیاره بته رسته کان حه کیمه ژبانی ده توانیت خودا . ده برپردراوه ته واو خۆبه زلزانینی پۆحیکی به که، خودایه به زه یی ده کات شکۆمه ندی باوه ره که یه وه کارهکانی رینگه ی له به نده که ی بیت؛ پازی

شیویه به م و پاشا به رده م هیئایه دانیالی خیرایی به ئاریۆخ 2:25 دان لیکدانه وه که که دۆزیه وه یه هودا دیلهکانی له پیاویکم : کرد له گه ل قسه ی ده دات پاشا بۆ

به دهسته هینانی ئاسۆی ته نها و ده گریت زۆره وه ئازاریکی به پاشا خودا - 25a توره یی که مبوونه وه ی هۆی ده بیته ده کرد ئاره زووی زۆر که وه لامه ی ئه وه یه کسه ر

ده توانی: گوت به لته شاسری ناوی که دانیال به و کرد قسه ی پاشا 2:27 دان «لیکدانه وه که ی؟ و بینیومه که بلایت پی خونه م ئه و

نهک دانیاله ئهوه .ناگۆرپت هیچ دراوه پپی که تاغوتهی ناوه ئه - 26أ
دهداتهوه چاوه پروانکراو وهلامی که بهلتهشاسر

داوای پاشا ئهوهی :وتی و دایهوه وهلامی پاشا له بهردهم دانیال ۲:۲۷ دان
و ساحیرهکان و ئهستیره ناسهکان و داناکان که نهئینییه که دهکات
بکه ن ئاشکرای پاشا بۆ ناتوانن فهلهکناسهکان

داوای پاشا ئهوهی .دهکات شهفاعهت داناکانهوه ناوی به دانیال - 27أ
بوو زیاتر توانایان له لیکردن

دهکات ئاشکرا نهئینییهکان که ههیه ئاسمان له خودایهک بهلام ۲:۲۸ دانیال
روودهات چی دواایدا رۆژانی له که دهکات پاشا نهبوخودنه سری نیشانی و
جیگا کهت له سهر پالکهو تن کاتی له که بینینانهی ئه و و تۆیه خهونی ئه مه
بینیوته

رادهکیشیت نهبوخودنه سهرنجی سهرهتاییه روونکردنهوه ئه م - 28a
و کردوووه نارهحهت و ئازار مرۆفایهتی ههمیشه داهاتوو بابتهی چونکه
دلنهوایی و ورووژینه ر بابته ئه م له سهر وهلام بهدهستهینانی ئاسۆی
دهکات نه بینراو و زیندوو خودای ئاراسته ی پاشا سهرنجی دانیال .بهخشه
مادییهکان خوداوهنده که پاشایهک بۆ سهرسورپهینه ره شتیکی ئه مهش
دهپهرستیت

سهبارت پیشهوه هاته بیرکردنهوت جیگا کهت له سهر ،پاشا ئه ی ۲:۲۹ دان
ئاشکرا نهئینییهکان ئهوهی و .روودهات چی کاته ئه م داوای که بهوهی
روودهات چی وتوون پپی ،دهکات

که نییه ئهوه له بهر ئهوه ،بوو ئاشکرا بۆم نهئینییه ئه م ئه گهر ۲:۳۰ دان
لیکدانهوه که که ئهوهیه بۆ بهلام .گه وره تره زیندوووهکان هه موو له حیکمه تم
بزانن دلتان بیرکردنهوهکانی و بدریت پاشا بۆ

بوونهوهره هه موو له که حیکمه تی کم خاوهنی من که نییه ئهوه - 30أ
پاشا به بدریت روونکردنهوه که که ئهوهیه بۆ بهلام زیاتره ؛ زیندوووهکان

ئاگادار پاشا و ده نیت ههنگاو دانیال .کرداردا له تهواو خۆنهویستی
و بههیزتر خودایه ئه م پیدهکات؛ گرنگی نه بینراوه خودایه ئه م که دهکاتهوه

ئەم كە بەرچاوت بېھئە .كردوو خزمەتيان ئىستا تا لەوانەى كارىگەرترە
هەيه دلى و دەروون لەسەر كارىگەرييان وشانە

دەزانيت دلت بيرکردنەوهکانى كە و -ب30

خراپە و چاکە بۇ راستەقىنە خودای پۆهرەکانى بپەرستدا ئايینی لە
بەهۆى چونکە ناکریت پاشاکان لە لیپرسینەوه هەرگیز .دەخرین پشتگووى
دۆزینەوهى .دەترسن و لی دەکریت ترسیان بیئەندازەهەکیانەوه دەسەلاتە
کەموکوپەکانى وردە وردە دەدات نەبوخودنەسر بە پڭە راستەقىنە خودای
نەیدەویرا گەلەکیدان یو لە کەس کە شتیک بکات؛ ئاشکرا خۆى کارەکتەرى
بکات کار وپژدانماندا لە خودا ئەگەر تەنها :ئیمەیه بۇ وانەکەش .بیکات
. بزانیان دلمان بیرى دەتوانین

ئەم .بینى گەورەت پەیکەرێكى ،دەکرد سەیرت تۆ ،پاشا ئەى ۲:۳۱ دان
لەبەردەمتدا هەبوو؛ نائاسایى شکۆمەندییەکی و ،بوو بیئەندازە پەیکەرە
،بوو ترسناک دەرکەوتنى و وەستابوو

و ،بوو بیئەندازە پەیکەرە ئەم بینى؛ گەورەت پەیکەرێكى - 31a
هەبوو نائاسایى شکۆمەندییەکی

نیشان گەورە زەمینی ئیمپراتۆریەتى یەك دواى لە یەك پەیکەرەكە
،مەسیح عیسا شکۆمەندانەى گەرانەوهى تا دەپۆن یەكتردا بەدواى کە دەدات
لە بریتییە شکۆمەندییەكەى . پەیکەرەكەى بیئەندازەى قەبارەى هەربۆیە
و دەولەتمەندى بە کە یەكەکان دواى لە یەك فەرمانرەوا شکۆمەندى
،داپۆشراون مروّف شەرەفەکانى و شکۆمەندى

،بوو ترسناک روخسارى ،وەستابوو لەبەردەمتدا -ب31

نەك پاشادایە لەبەردەم ،دەکات پيشبینى پەیکەرەكە داهااتووہى ئەو
دەکات مروّفانە زۆرى مردنە ئەو پيشبینى ترسناکەكەى لایەنە .پشتیەوه لە
جیهان کۆتایی تا کە دیت گۆشەگیرییانەدا و شەر ئەو ئەنجامى لە کە
تەرمى بەسەر فەرمانرەواکان دەبن؛ مروّفایەتى میژوووى تايبەتمەندى
،دەپۆن مردووہکاندا

زىو لە قۆلەکانى و سنگ .بوو پاک زىپرى لە پەیکەرە ئەم سەرى ۲:۳۲ دان
بوون؛ برۆنزی لە رانەکانى و سک بوون؛

دروستکراوه پاک زېږی له پیکره نه سهری - 32أ

زېږ سهری: دهکاتهوه پشتراست نه مه ۳۸ دا نایه تی له دانیال تایه تهنه ندیه تی هیمایه نه مه. دهکات نه بوخودنه سر پاشا خودی نوینه رایه تی خودای به خزمهت و دهگورپت ئیمانیه وه به شتیک هه موو پیش چونکه له وهک، پاککراوه باوه پکی **هیمای** زېږ. دهکات راسته قینه دروستکهری نایینی میژووی درېژخایه نه که ی هوکمرانییه. باسکراوه ۱:۷ په ترؤس یه که می جگه. پیرؤزدا کتیبی له باسکردنی به ده دات ره وایه تی و دهکات دیاری زه مینییه کان فهرانه وایه یه ک دوا ی له یه ک **بناغه ی** نوینه رایه تی له وهش، پیده کات ده ست هوکمرانییه که یه وه یه که می سالی له پیشینییه که. دهکات زایین پیش ۶۰۵ واته.

بوو زیو قوئی و سنگ - ب 32

نه فه وتاوی به زېږ کاتیځدا له، دهکات له که دار. زېږ له که مته زیو نرخی دوا ی که مرویییه کانین به ها دابه زینی شاهیدی ئیمه. ده مینیته وه پیش ۵۳۹ سالی له. دیت خواره وه بو سهره وه له پیکره که وه سفکردنی کلدانی ئیمپراتوریه تی شوینی فارس و ماد ئیمپراتوریه تی به دواوه زایین گرتیه وه.

دروستکراون برؤنزی له رانه کانی و سک - ج 32

بنه مای کانزایه کی ئالووی. زیو له که مته برؤنزی به های ههروه ها روالهت کات تیپه ربوونی به و تیکده چیت ترسناک شیویه کی به. مسه زور که کانزایه تاکه، رهقتره زېږ له خو ی که رهقتره زیو له ههروه ها. دهگورپت خودا که وینه یه یه نه و ناوهندی سیکسییهت. ده مینیته وه شلوق و شل به چونکه، یونان ئیمپراتوریه تی. مروقیشه زاوژی وینه ی به لام، هه لیژاردووه به ره مدار زور، دهکریت له سهر قسه ی که ئیمپراتوریه ته یه نه و به راستی کو تای ی تا که، ده به خشیت مروقایه تی به خو ی بته رستی کولتوری، ده بیټ قالبکراو و کاست برؤنزی له که یونانی پیکهری. ده بیټ به رده وام جیهان جهسته کان رووتی. ده بن سهرسام گه لانه وه له لایه ن کو تای ی تا دروستکراون شتانه نه سناناسن؛ سنووریک هیچ خراپه کانی نه خلاقه و ده بیټ ناشکرا درېژایی به که گونا هه وه هری هیمایه کی ده که نه یونان ئیمپراتوریه تی

دانیال له .دهیئت بهردەوام مەسیح گەڕانەوهی تا ساڵ هەزاران و سەدەکان بۆ کە ئیپیفانیس بە ناسراو چوارەم ئەنتیۆکۆس یۆنانی پاشای ۳۱-۲۱: ۱۱ گۆشەگیری (زایین پێش ۱۶۸ بۆ ۱۷۵ ساڵانی نیوان له) ساڵ حەوت ماوهی پێشی کە پاپا گۆشەگیرکەری له جۆریک وەک ،کردوووە جوولەکە گەلی لەسەر ۳۲ ئایەتی .خراوەتەرۆو بابەتەدا ئەم پێغەمبەرانی گێڕانەوهی له دەکەوێت کە دەهینێتەوه وهبیر ئیمپراتۆریەتانه ئەو یەک دواى له یەک و دەکات گرووپ .دەرۆن رۆمانی ئیمپراتۆریەتی بەرەو

له بەشیکیان و ئاسن له بەشیکیان ،پێیهکانی .ئاسن له قاجەکانی ۲:۳۳ دان گل.

دروستکراون ئاسن له ،قاجەکانی - 33a

بە رۆما ئیمپراتۆریەتی ،چوارەمدا پێشبینیکراوی ئیمپراتۆریەتی له هەرۆهە .دەکرێت هێما ئاسن بە کە ،تایبەتمەندە رەقبوونەوه زۆرتەین دیسان لێرەشدا .خراپوون و ژەنگ و ئۆکساندن ،کانزاکانە باوترینی موشریکن؛ رۆمیەکان .دەبیتهوه چتر و دەکرێتەوه پشتراست تیکچوونەکە رێگەى له شیوێهە بەم .وەردەگرن دۆراوەکانیان دوژمنە خوداوەندەکانی ئیمپراتۆریەتەکیان گەلانی هەموو بۆ یۆنانی گوناھى ئەوانەوه کاریگەری دەبیتهوه بۆ.

گل له بەشیکیان و ئاسن له بەشیکیان ،پێیهکانی - 33b

.دەکات لاواز رەقە بالادەستییه ئەم گلێن توخمێکی قوئاغەدا لەم رۆمانی ئیمپراتۆریەتی ،۳۹۵دا ساڵی له .میژووپیە و سادە روونکردنەوهکە *سەرپەخۆی شانیشینی دە پەیکەرەکە پێی پەنجەى دە ،دواتر و رووخا قەشەى ئایینی دەسەلاتی ژێر دەخرانە هەموویان کە ، دامەزراند مەسیحی ۲۴دا و ۷:۷ دانیال له پاشایە دە ئەم .پاپا دەبیته ۵۳۸ ساڵی له کە ،رۆما باسکراون .*

و برێرا مرۆف دەستی بەبێ بەردێک کاتێک ،دەکرد سەیرت تۆ 2:34 دان .شکاندیان و شکاند گل و ئاسن پێیهکانی بە پەیکەرەکەى

بە سێدارەدان له پراکتیزەکردنی له ئیلهام لێدان بەردی وینەى -34أ گوناھبارانی لەسێدارەدانى ستانداردى شیوازی ئەمە .وەرگیراوە بەردبارانەوه

گوناھبارانی بەردبارانکردنی بۆ بەردە ئەم بۆیە. کۆن ئیسرائیل لە بوو تاوانبار بەردی خودا تووڕەیی بەلای دوا، ١٦:٢١ پەخشانی بەپێی. دیت زەمینی دژی لە دەکات مەسیح کارەکانی پیشبینی وینەیه ئەم. دەیت تەپوتۆز رۆح، ٣:٩ زەکەریا لە. شکۆمەندیدا خودایی گەرانهوی کاتی لە گوناھباران خودا کە بەردە ئەو، بناغە سەرەکی بەردی، مەسیح بە دەدات بەردیک وینە ئەو، **سەیرکە چونکە** " :رۆحییەکی بێنا دروستکردنی بۆ پێدەکات دەست پێی **هوت بەردە یەک ئەو لەسەر، دامەزراندوو یەشوعدا لەبەردەم کە بەردە دەبێ کە هەڵدەکەنم لەسەری ئەوێ خۆم من، سەیرکە، هەیه چاوی** لە پاشان. " **رۆژدا یەک لە دەفەرموێت سوپاسلار یەزدانی، هەلکەندری** **زروبابلدا لەبەردەم گەرە؟ شانی، کێت تۆ** " :دەخوینەوه ٤:٧ زەکەریا **هاوارکردنی بۆ دادەنێت سەرەکی بەردی ئەو. یەکسان زەویەکی دەبیتە** ٤٧دا و ٤٢ **ئایەتەکانی لە، شوین هەمان لە "!" بۆی نيعمهت، نيعمهت** **چارادریک من': دایەوه وەلامم من 'دەبینیت؟ چي': وەتم پێی** " :دەخوینەوه **چرای هوت و، لەسەری قاپیک لەگەڵ، دروستکراوه زێر لە تەواو کە دەبینم ... چارادەرکەن لەسەر کە چرایانە ئەو بۆ بۆری هوت و لەسەرە** **دەبن دڵخۆش، پێدەکرد سووکایەتی بچووکەکانیان شتە رۆژی ئەوانە چونکە** **زەویدا هەموو لە کە، دەبینن زروباییل دەستی پلۆمپی هێلی کاتیک** ئەم ٥:٦ پەخشانی لە، پەيامە ئەم پشتراستکردنەوهی بۆ. **دەسورینەوه** **دەگەریتەوه چارادەرکە و بەردە کە چاوی هوت تێیدا کە، دەبینەوه وینەیه** **لە، کوژرایت ئەوێ وەک، بینی بەرخێکم** " :مەسیح عیسا واتە، خودا بەرخێ بۆ **و زیندوووە بوونەوهره چوار بە، وەستابوو تەختەکەدا ناوەراستی** **کە، هەبوو چاوی هوت و قۆچ هوت بەرخەکە، دراوه دەورە پیرەکانەوه** **"دەکەن زەوی هەموو رەوانە خودا رۆحەکانی هەبوو چاوی هوت** ، دەدریت ئەنجام خۆیەوه خودا لەلایەن گوناھبار گەلانی حوکمدانی پێیە بەو **ناکات دەستوەردان مرۆف دەستێکی هیچ**.

پارچە پارچە هەموویان زێر و زیو و برۆنزی و گۆل و ئاسن ئینجا **٢:٣٥ دانیال** **و بردیان با. بوون وەرگێران لەسەر چەقۆ وەکو هاویندا لە و بوون**

به بوو كهوت پهيكهركه بهر بهردهى ئه و بهلام. نه دؤزرايه و شوينه واريشيان
كرد پر زهوى هه موو و گه وره شاخىكى

وهك بوون و شكا بهيه كه وه زېر و زيو و برؤنزى و گل و ئاسن ئينجا - 35أ
و برديان با. خواره وه ده كه وئته و هره قهيه كه وه له هاوينا له كه چه قوئيه ك
نه دؤزرايه وه شوينه واريشيان هيج

برؤنزى و زيو و زېر به كه گهلانهى ئه و نه وهى، مه سيحدا گهلانه وهى له
و مانه وه گونا هه كانياندا له هه موويان، كراوه بو هئمايان گل و ئاسن و
له ناوچوونه ئه م پيشبينى وئنه كه و ئه وه وه له لايه ن له ناوچوون شايه نى
دهكات.

و گه وره شاخىكى به بوو كهوت پهيكهركه بهر بهردهى ئه و بهلام - ب 35
كرد پر زهوى هه موو

جيبه جئ ته و اوى به راگه ياندنه ئه م كه دهكات ئاشكرائى وه حى كتيبى
هه لېژير دراوه كان دانانى له گهل، ئاسمانى دادوهرى سأل هه زار دواى تا ناييت
٢٢ و ٢١ و ٢٠ و ٤ په خشانى له، نوئيو وه وه زهوى له سه ر

پاشا بهردهم دهدينه ليكدانه وه كهى. نه ونه كهيه ئه مه ٢:٣٦ دان

شيويه له و وه لامىكى. بووه چى خه ونى له گوئى پاشا دواجار - 36a
باسى كه سهى ئه و بوئه. بوو مه حال فريودانى چونكه، هه لېه سترىت نه ده كرا
ههروه ها وه. وه رگرتييت ديدگاي هه مان خوئ ده بئ، دهكات شتانه ئه م
ليكدانه وهى بو خوئ تواناي نيشاندانى به ده داته وه پاشا پرسيارى وه لامى
ماناكانيان پيدانى و وئنه كان

و هوكمرائى ئاسمان خوداى چونكه، پاشاكانيت پاشاى تو، پاشا ئهى ٢:٣٧ دان
پييه خشيوييت شكؤمه ندى و هئز و هئز

فؤرمى به دانيال ده بينين كه ههيه ئايه ته ئه م بو پيژانينم زؤر من - 37a
ناوئيرىت مروؤقيك هيج كه شتيك، دهكات به هئز پاشاى له گهل قسه "تو" ئاشنا
سووكايه تى "تو" به كار هئنانى. بيكات گهنده لماندا و چهوت سه رده مى له
فؤرمهى ئه و ته نيا "تو". ده دات نيشان كلدانه كان پاشاى بو ريز دانيال نييه؛
تاكه له گهل قسه و ده هئنييت به كارى گوؤشه گير قسه كه ريكي كه ريزمانييه
وهك، "پياوه هئشتا به لام، بيت گه وره هه رچه نده پاشا" وه. دهكات كه سيك

پراکتیزه کردنی. دهکات باسی گونجاو شیوهیهکی به مؤلییر نهکتهر لویسی له گهل ئه و سهردهمی له ناروا شیوهیهکی به "vous" به کارهینانی گرتووو سهرچاوهی سهربرزهووی "خۆر پاشا" ، چواردههم

حوکمپانی ئاسمان خودای چونکه ،پاشاکانیت پاشای تۆ ،پاشا ئه ی -ب 37
بئیه خشیویت

که ده به خشییت پاشا به ئاسمانی دانپیدانانیکی ،رئزگرتن له زیاتر دانیال که دهدات ئه وه شایه دی پاشاکان ئاسمانی پاشای راستیدا له .نهیناسیوو نازناوی پاشاکان به سهر حوکمپانی .دامه زرانووو پاشاکانی زه مینی پاشای له که ،یه "هه لۆ باله کانی" ئیمپراتۆریه ته که هیمای .پیکده هینیت ئیمپراتۆری .باسکراوه ۷ دانیال له وهک ،دهییت تایبه تمهندی ئیمپراتۆریه ته کهیدا یه کهم

هه یزه که - 37c

به واته ،چه ندایه تی به و فرهیی به سهر زالبوون مافی بو ئاماژه یه .ده پئوریت بارسته یی

پاشا .شانازی له بکات پر به هیز پاشایه کی و سهر بچیتته ده توانیت تاقیکردنه وه یه کی پښگهی له خوداش ،دهییت لووتبه رزی ملکه چی جار هه ندیک ،دهرکه وتووو ۴ دانیال له که دهداته وه شیفای زه لیلبوونه وه سه ختی خۆیه وه هیزی پښگهی له خۆی ده سه لاتی که بکات قبول بیرۆکه یه ئه و دهییت له .به خشیوه پپی راسته قینه خودای ئه وه ی له بهر به لکو ،نه هیناوه به ده ست . وهرده گریت فارسه کان و ماد ورچی ره مزی وینه ی ده سه لاته ئه م ۷ دانیال

بو شاییه ک به هه ست ،ده سه لات به ده سه تهینانی به پیاو هه ندیک خه یاله کانی ده سه لات .ده کوژن خۆیان ،ژیاناندا له و خۆیان له ناو ده کهن به دی هه رگیز که ئاراوه ده هینیتته گه وره به خته وه ریه کی به ده سه تهینانی به هه سه ئه ئه م به لام ،ده وتریت وهک ،"جوانه نوئ شتیکی هه موو" .نایه ت و به ناوبانگ هونه رمه ندانی دا مؤدیرن ژیان ی له .دهییت به رده وام ده گمه ن و سهر سوپه یه ر و دیار سهر که وتنه سهره پای ده وله مه ند و سهر سام .ده کوژن خۆیان کو تاییدا له شکۆمه نده کانیان

هه یزه که - 37d

و دهکریٔ فشاردا ژیر له که فشاره ی ئه و ، کرداره که بۆ ئاماژهیه
دژی له شهړه ئه م بهلام .بیټ تهسلیم شهړیکدا له دهکات ناچار بهرامبهره که
پرووی له هیژ .ناوده بریټ کاره کتهر هیژی به ئه مه پاشان .دهکریټ خۆیش
دهپوړیټ کاریگه ریه وه و کوالیتی

له چی " ۱۴:۱۸ دادوه رهکان به پیی ،شیر: ههیه خۆی هیما ی ههروه ها
ماسولکه کانیدایه! له شیر هیژی " شیرینتره؟ ههنگوین له چی ،به هیژتره شیر
پیش که چه ناگهی ئه وانهی تایبه تی به بهلام ،نینۆکه کانی و په نجه ئه وانهی
و دهگرن قوربانیه کانیدا به سهر دهست ،بخۆن قوربانیه کانی ئه وه ی
که مه ته له ی ئه و بۆ وه لامه ئه م پچاوپچیی ئاشکرا کردنی .دهیانخکین
دهرئه نجامی ده بیته ،پوو خستوو یه تییه فه له ستینییه کان بۆ شه مسۆن
ئه وان دژی ئه وه وه له لایه ن هیژ بیهاوتای کرده وه یه کی

. شکۆمه ندی و - 37

جیاواز مانای ئاسمانیه کانیدا و زه مینی چه مکه له وشه یه ئه م
زه مینی شکۆمه ندی ،ئه زموونه ئه م تا نه بوخودنه سر .وه رده گریټ
هه موو چاره نووسی له سهر برپاردان و زالبوون له چیر: به دهسته هیئابوو
ئاسمانیه شکۆمه ندیه ئه و ده بوو هیشتا .زه وی سهر بوونه وه ره کانی
و مامۆستا وه ک ،به بوون به ده هیټ به دهستی مه سیح عیسا که بدۆزیته وه
ئه م کوټاییدا له ،رزگار بوونی بۆ .به نده کانی خزه تکاری ،په روه ردگار
ده کرد قبول ئاسمانیه کانی بارودۆخه و شکۆمه ندیه

دهستی داوه ته ئاسمانی بالنده ی و کیلگه درنده ی و مروټ نه وه ی ۲:۳۱ دان
زیریت سهری تۆ ،ئیوه

له نه بوخودنه سر دیاری کردنی بۆ به کارده هیټریته وه دووباره وینه یه ئه م - 38a
4:9. دان

زیرین سهری که که سه ی ئه و تۆ - 38b

هه لېژاردنه ئه و پیشوه خته خدا که ده رده خه ن ئه وه قسانه ئه م
پیشبینی ، زیر سهری ،هیما یه ئه م .دهیکات نه بوخودنه سر که ده زانیټ
هیما ی زیر .دهکات هه میشه یی رزگاری بۆ هه لېژاردنی و داهاوو پیروژ کردنی
ئه وه ی بۆ " پاککراوه ته وه ۷: ۱ په ترۆس یه که می به پیی که باوه ره

ئەگەرچى دەچىت لەناو كە ، زېر لە زياترە بەھاي كە - باوەرەكەت راستەقىنەي و ستايش مەسىدا عيسا ئاشكرا بوونی كاتى لە -بىت پالۆتە ئاگر بە و شل كانزايە ئەم ، زېر " . بەئىت خۆيدا بەدوای رېزىلئان و شكۆمەندى خۆى بە پىگە كە گەورەيە پاشايە ئەم گونجاوى وینەيەكى بەراستى ، شلۆقە بگۆردىت دروستكەر خودای كارى بە دەدات

تۆ شانشینی لە كەمتر ، سەرھەل دەدات تر شانشینیيەكى ، تۆ دوای ۲:۳۹ دان زەوى ھەموو ھەرمانرەوايى و دەبىت برۆنزى لە كە ، سىيەم شانشینی پاشان دەكات .

قۆلى و سنگ زوى تىكدەچىت؛ مرۆف كواليتى كات تىپەربوونی بە - 39a ماد داریۆسى ، نەبوخدنەسر وەك . سەرى زېرى لە كەمترە پەيكەرەكە ، ۱-۱ : ۱-۴ عەزرا بەپى ، فارسى دووھمى كورشى ھەروەھا ، دەگۆرپت و فارسى داریۆسى ئەوانیش دوای خۆشدەوئت؛ دانیالیشیان ھەموویان دەبن دلخۆش تاقیکردنەوھەکانیاندا لە ۷-۶ عەزرا بەپى ، یەكەم ئەرتەشەقەسى دىت گەلەكەيەو ھەنانى بە جولەكەكان خودای دەبینن كە

زەويدا ھەموو بەسەر و دەبىت برۆنزى لە كە ، سىيەم شانشینی پاشان - 39b دەكات ھەرمانرەوايى .

بەرەو جددى وەرچەرخانێكى یۆنان ئیمپراتۆریەتى بۆ دۆخەكە لیڤەدا بۆ ئاماژەيە ، دەكات نوینەرایەتى كە ھیمايەى ئەو ، برۆنزى . دەبىت خراپتر دەبىت یارمەتیدەرمان ۱۱ و ۱۰ دانیال لە لیكۆلینەوھەك . *gola* واتە ، پیسی وەك ، تیۆوگلاو ھەل كۆلتورى ، ئیستاو لە بەلام . بۆچى تیڤگەین ئەوھى بۆ بەپى كە ، گەندەلەكانى و چەوت لادانە ھەموو و كۆمارى ئازادى داھینەرى پەندەكانى لە خودا ئەمەشە لەبەر ھەر . نییە سنووریکیان ھیچ پرنسیپ بەلام ، فرپەدات خۆگرتن ھەل ، نەبىت وەحى كە شوئىك لە " : دەلپت ۲۹:۱۸ " . بىت یاسا لە گوئى كە كەسەى ئەو بەختەوھەر

چۆن ھەرەوھەك . بەھیزە ئاسن وەك كە ، دەبىت چوارەم شانشینی ۲:۴۰ دان شتىك ھەموو شىو ھەمان بە ، دەشكىئىت و دەشكىئىت شتىك ھەموو ئاسن دەشكىئىت شتىك ھەموو كە ئاسنىك وەك ، دەشكىئىت و دەشكىئىت

که، رۆمایه که چوارمه‌دا شانشینیه ئهم له‌گه‌ڵ ده‌یّت خراپتر دۆخه‌که -40^ا خوداوه‌نده‌کانیان هه‌موو و پێشوو‌دا ئیمپراتۆریه‌ته‌کانی به‌سه‌ر ده‌یّت زāl ده‌کات تی‌که‌ڵ نه‌رێنیه‌کانیان تایبه‌تمه‌ندییه هه‌موو شیوه‌یه به‌م، ده‌گرێته‌به‌ر له ئاسنین دیسپالینکی :ده‌ناسی‌نێت نوێ توخمی‌کی کاتدا هه‌مان له و هه‌یج که بی‌ت کاری‌گه‌ر ئه‌وه‌نده ده‌کات وا ئه‌مه‌ش .ئیراده بی‌ت توندیه‌کی له ئیمپراتۆریه‌ته‌که‌ی که راده‌یه‌ک تا بی‌ته‌وه؛ به‌ره‌نگاری ناتوانی‌ت و لا‌تی‌ک به‌راستی ئاسن .ده‌بی‌ته‌وه درێژ پۆژه‌ه‌لات له بابل تا رۆژئاوا له ئینگله‌ته‌را ،قه‌ل‌غانه‌کانی و زرپۆش تا لی‌واره‌کانیه‌وه دوو شمشیره له ، ه‌ی‌مایه‌که‌یه‌تی به‌ که وه‌رده‌گرێت کاراپاسی‌ک رواله‌تی سوپا ،ه‌یرش‌کردندا له که به‌جۆری‌ک ه‌یرشه به‌رامبه‌ر له کاری‌گه‌ره ترسناک شیوه‌یه‌کی به ،ریشداره رمزی نوکی دوژمنه‌کانیدا په‌رشوبلاوه‌کانی و نارپ‌کخراو.

گلی له به‌شی‌کیان ،بینی قاچتان په‌نجه‌کانی و پی‌ چۆن وه‌ک 2:41 دان به‌شی‌ک به‌لام .ده‌ی‌ت دابه‌ش شانشینیه ئهم ،ئاسن له به‌شی‌کیان و کوزه‌چی تی‌که‌ڵ گله‌که‌دا له‌گه‌ڵ بینیه ئاسنه‌که‌ت چونکه ،ده‌ی‌ت تی‌دا ئاسنی ه‌یزی له بووه.

ده‌کات قسه خۆی بۆ وینه‌که به‌لام ،روو ناخاته ئه‌مه روونی به‌ دانیال - 41a شوینی که ده‌که‌ن بالاده‌ست قۆناغی‌کی نوینه‌رایه‌تی قاچ په‌نجه‌کانی و پی ئهم . ده‌کریت ه‌ی‌ما ئاسن به که ،ده‌گرێته‌وه بته‌رستی رۆمانی ئیمپراتۆریه‌تی ئه‌و شه‌ری گۆره‌پانی ده‌بی‌ته ،ده‌ی‌ت دابه‌ش رۆمانیه ئیمپراتۆریه‌ته و ئاسن هاوپه‌یمانی .پیکهاتوون رووخانی دوا‌ی له که بچوو‌کانه‌ی شانشینیه ئی‌مه .ده‌کات دروست لاوازی و دووبه‌ره‌کی به‌ل‌کو ،ناکات دروست ه‌یز گلی ئایا " 18:6 یه‌رمیا به‌پی‌ی ،خودایه کوزه‌چه‌که " .کوزه‌چی گلی" ده‌خویننه‌وه "کوزه‌چییه؟ ئهم وه‌ک ،ئیسراییل مالی ئه‌ی ،بکه‌م ئی‌وه له‌گه‌ڵ مامه‌له ناتوانم ده‌ستی له گلی چۆن وه‌ک ،ئیسراییل مالی ئه‌ی " .رایده‌گه‌یه‌نیت یه‌زدان پیکهاته‌ی نوینه‌رایه‌تی گله ئهم " !مندان ده‌ستی له ئی‌وه‌ش ،کوزه‌چیدا‌یه لی هه‌لبێژدراوه‌کانی خودا که ،ده‌کات مرو‌قایه‌تی ئاشتی‌خوازان‌ه‌ی شه‌ره‌ف قاپی‌کی ده‌یانکاته که ،هه‌ل‌ده‌بێژیت.

بوون گل به شیکیان و ناسن به شیکیان قاچ په نجه کانی چۆن وهک ۲:۴۲ دان ده بیټ ناسک به شیکیی و به هیژ به شیکیی شانشینییبه ئهم شیوه ههمان به

له بوو به رده وام جیهان کوټایی تا رۆمانی ئاسنی بدهن سهرنج - 42أ و یه کیټی 395 سالی له رۆمانی ئیمپراتوریه تی ههرچه نده ، به کارهیټان بالاده ستیدایه و هرگرتنه وهی له رۆونکردنه وه که ، له ده ستدا خوئی بالاده ستی ئه و به هوئی ئهمه ش . کاسۆلیکی رۆمانی باوهری ئایینی بانگه وازی رپگهی له ده وروبه ری له بیزه نټین ئیمپراتوره کانی و کلۆفیس چه کدارییه ی پشتگیریه نوئی ده سه لاتی و ئه و شکۆمه ندی ئه وان ، رۆما قه شه ی به دا 500 سالی ، مرۆقه کاند چاوی له ته نها به لام ، لیکرد وای ئهمه ش ، بنیاتنا پاپاییان به دواوه 538 سالی له بیټ مه سیحی که نیسه ی زه مینی سه روکی

رپگهی له چونکه ، بووه تی که ل گل له گه ل که بینی ئاسنت ۲:۴۳ دان یه کتردا له گه ل به لام . ده بن یه کتر به تی که ل مرۆقه وه هاوپه یمانی ناییټ تی که ل گل له گه ل ناسن چۆن وهک ، یه کناگرته وه

و جه سه ته دواي 24 و 7:7 دانیال له قوچ ده ده بیټه قاچ په نجه ی ده - 43a له ده که ن ئه وروپا رۆژئاوای مه سیحی گهلانی نوینه رایه تی پپیه کان ئیدانه کردنی به خودا . ئیقه سه رده می واته ، کوټاییدا سه رده می ناسکی له مه و به ر سال ۶۰۰ ، ئه وروپا گهلانی دوورووییه کانی هاوپه یمانیه یه کده خه ن ئیستا ئه وروپای گهلانی که کرد ئاشکرا رپکه و تنانه ی ئه و یه کگرتوون "رۆما په یماننامه کانی" بنه مای له سه ر وردی به رپکه و تنه کان

شانشینیه ک ئاسمان خودای پاشایانه دا ئه و سه رده می له ۲:۴۴ دان دیکه گه لیکی ده ستی ناچټه و ناچټ له ناو ههرگیز که داده مه زرینټیټ بو خوئی و پیده هیټیټ کوټاییان و ده چه وسینټیته وه شانشینییانه ئهم هه موو ده بیټ به رده وام هه میشه

پاشایانه دا ئهم سه رده می له - 44أ

گه رانه وه ی له گه ل هاوچه رخن قاچ په نجه ی ده ، ده کرټه وه پشتراست . مه سیح شکۆمه ندانه ی

ناچټ له ناو ههرگیز که داده مه زرینټیټ شانشینیه ک ئاسمان خودای - 44ب

له ئەنجامدراوه مەسیحەو عیسا ناوی بە ھەلبژێردراوێکان ھەلبژاردنی گوناھێ کە فارەتی بۆ، زەوی سەر بۆ ھاتنی یەكەم کاتی لە، خزمەتە کە یەو ھەم دواي سالی ھەزار دوو ھەو بۆ بەلام. دەکات رزگاریان کە کەسانە ی ھەو لەلایەن گۆشەگیری لەناو و خۆبەزلزانی بە ھەلبژاردنە ھەم، وەزارەتە عیسا ئەوانە ی ۱۸۴۳ ھەو سالی لە ھە. ئەنجامدرا خراپە کاریبەو ھێزەکانی ۱۲ و ۸ دانیال لە لیکۆلینەو ھەو، بوو ھەم ژمارەیان دەکات رزگاریان دەکاتەو پشتراستی.

ھەلبژاردنی سالی ۶۰۰۰ ماوێ ھاتنی کۆتایی لەگەڵ تەنھا بۆ دەکاتەو ئەبەدیەت شەمە ی ھەو تەم ھەزارە ی، ھەلبژێردراوێکان. رزگارکراون ھەو ھەو و ئادەم لە مەسیح عیسا خۆینی بە کە، ھەلبژێردراوێکان مەوخی خودا چونکە، ھەلبژێردراون دلسۆزیانەو بەھوێ وردی بە ھەموویان و یاخیبووێکانی فریشتە و شەیتان، دەبات خۆیدا لەگەڵ گۆپرایەل و دلسۆز. رۆحیان تەواوێ لەناوچوونی بۆ دەکات رزگار سەرپێچیکارەکانی مەوخی.

تێنایە رێت تردا گەلێکی دەسەلاتی ژێر لە کە و - 44c

دەھێنێت مەوخی ھەو جێنشینی و زەمینی ھەو ژموونی بە کۆتایی چونکە. بۆ خۆی، دەبات لەناویان و دەشکێنێت شانشینیانە ئەو ھەموو - 44d دەگێت بەرگە ھەمیشە.

مانای "کۆتایی" و شە ی بە دەیدات کە دەکاتەو ھەو ھەو مانایە ئەو رۆح بۆمان ۲۰ پەخشانی ھەو. دەبێت مەوخی تەبە ی ھەموو لەناوێردنی. رەھایە پلانە ئەو شەو یە بەم. ھەو دەدات چێ ھەو تەمدا ھەزارە ی ماوێ لە کە دەکات ئاشکرا دیل بە شەیتان، وێرانە زەوی لەسەر. دایرشتوو خودا کە دەدۆزینەو بۆ ئاسمانیش لە ھەو. زەمینی و ئاسمانی ھەو پێتەبە ی ھەو بەبێ، دەگێرێت کە دەکەن خراپە کارانە ئەو دادوێ ھەلبژێردراوێکان، سالی ھەزار ماوێ بۆ دەبنەو زیندوو خراپە کاران سالی ھەزار ھەم کۆتایی لە. مەوخی کە، دەکاتەو پاک زەوی، دەبات لەناویان ئاگرە ی ئەو. کۆتایی دادگاییکردنی و تەختە کە ی ھەو رگرتنی بۆ دەکات شکۆمەندی، دەکات تازە ی خودا کردارە لە کورتە یە کە بینینە کە وێنە ی بۆیە. رزگارکراو ھەلبژێردراوێکانی. دەکات ئاشکرای مەسیح عیسا وەحی کتیبی کە ھەو دەخاتە ئالۆزترەکان.

به بهلام، براوه شاخه که له بینیتان که بهردهیه ئەو مانای ئەمه ٢:٤٥ دانیال کردووو پارچه پارچه زیری و زیو و گل و برۆنز و ئاسن و نهبوو مرۆف دەستی خهونهکه. روودهدات چی ئەمه دواي که دا پاشای نیشانی گهوره خودای متمانهیه جیی لیکدانهوهکهی، راسته.

دهکریت هێما بهردهکه به مهسیح، هاتنی دواي، کووتاییدا له -45a زهوی لهسهر، دادوهی دوا جییهجیکردنی و ئاسمانی سألهی ههزار هوکمدانی له که گهورهیهی شانه ئەو، کراوتهوه نوژن خوداو لهلایهن که نوپی ئەبهده بو دهبیئت شوینی و شیوه، راگهیهندراوه بینینهکهدا.

پهرست دانیالی و خوئی رووی سهر کهوته پاشا نهبوخودنهسر پاشا ٢:٤٦ دان بکریت پیشکەش بوی بخور و قوربانی کرد فهرمانی.

دواي. دهبیئت کاردانهوهی خوئی سروشتی بهپی پاشا، تاغوته هیشتا -46a سوچدهی، کردبوو داواي که وهگرتهوه دانیال له شتانهی ئەو ههموو ئەوهی نییه بتههرستانه کاره ئەو دژی دانیال. دهگریت بهلینهکانی له پێز و دهبات بو یان بکهین دژایهتی زوو زۆر هیشتا. دهدهات ئەنجامی بهرامبهری دانیال که دهکات خوئی کاری، خودایه هی که کات. بکهین تهحهداي.

خودای خوداکهت بهراستی: وتی و کرد دانیال لهگهڵ قسهی پاشا ٢:٤٧ دان چونکه، دهکات ئاشکرا نهئینییهکان و پاشاکانه پهروهردگاری و خوداوهندهکانه بکهیت ئاشکرا نهئینییه ئەم توانیت تو.

ئایینهکهی گوپینی بو بوو نهبوخودنهسر پاشا ههنگاوی یهکهم ئەمه -47a بنیئت بهوهدا دان کرد ناچاری ئەمهش، نهدهکرد لهبیر ئەزموونهی ئەم ههرگیز خودای راستیدا له، راستهقینه خودای لهگهڵ هاوبهشیدایه له دانیال که بتههرستانه دهووبه ره ئەو بهلام. پاشاکان پهروهردگاری و خوداوهندهکان کاریگهری شایهدهی قسهکانی. دوادهخست موسلمانبوونی، دهدها یارمهتیا که چی ئەوهی پیشبینیکردنی بو خودا هیژی. دهدهن پیغه مبهرایهتی کاری راستییهکی لهگهڵ دهبیتهوه ئاساییهکان مرۆقه رووبهرووی روودهدات بهههنگاری کهوتوووهکان و دهدهن ملکهچی ههلبژێردراوهکان که زۆرهملی دهبنهوه.

دهوآلمهندی دیاری چەندین و بەرزکردەوہ دانیال پاشا پاشان ٢:٤٨ دان
سەرۆکی بە کردی و پێدا بابلی پارێزگای هەموو فەرمانرەوایی .پێبەخشی
بابل داناکانی هەموو

48a- که کرد دانیال لەگەڵ مامەڵەی شیۆه هەمان بە نەبوخودنەسر
بە و بن زیرەک کاتیۆک .کردبوو یوسفدا لەگەڵ مامەڵەی خۆی پیش فیرەوون
گەرەکان سەرکردە ،نەبن نەگۆر و داخراو بیرى سەرسەختانە شیۆه یەکی
بەرز ،بیۆت بەنرخ سیفەتی خاوەنی که خزمەتکارێک خزمەتەکانی چۆن دەزانن
بەسەر که ئیلاهیانەى نیعمەتە لەو سوودمەندن گەلەکیان و ئەوان .نرخین
راستەقینە خودای حیکمەتی شیۆه یە بەم .بەخشاو هەڵبژێردراو هەکانیدا
هەیه هەمووان بۆ سوودی

وہک عەبدنەگۆ و میشاخ و شەدراک کہ کرد پاشا لە داوای ٢:٤٩ دانیال
.بوو پاشا دەرباری لە دانیالیش .دانیۆت بابل پارێزگای حاکمی

49a - تایبەتیان دڵسۆزی هەلۆیستی بە ،جیاکردەوہ خۆیان گەنجە چوار ئەم -
بابل بۆ هاتبوون لەگەڵیان که دیکە جولەکیەکانی گەنجە لە ،خودا بە بەرامبەر
پەزنامەندی ،کارەسات بیۆتە هەمووان بۆ دەکرا که ،تاقیکردنەوہ ئەم دواى
نیوان لە خودا که دەبینین جیاوازییە ئەو شیۆه یە بەم .دیارە زیندوو خودای
خزمەتیان ئەوانەى و دەکات خزمەتیان که دەکات دروستی کەسانەدا ئەو
نیشان شایستە بە خۆیان که دەکاتەوہ بەرز خۆی هەڵبژێردراوانی ئەو .ناکەن
گەلاندا هەموو چاوی لە ،ئاشکرا بە ،داوہ

۳ دانیال

شەست بەرزىيەكەى ،دروستکرد زېرپىنى وئىنەيەكى پاشا نەبوخودنەسر ۴:۱ دان
داینا بابل پارێزگای لە دورا دۆلى لە .بوو بآل شەش پانییەكەى و بآل

دانیالەو زیندوو خودای لەلایەن هیشتا بەلام پیکراو قەناعەت پاشا 3أ-
کەسایەتیە .ئەویەتی تایبەتمەندی هیشتا میگالۆمانیای وە .نەگۆراو
لە رپۆی چۆن هەروەک ،ئاراستەيە بەم دەدەن هانی دەوروبەری بەهێزەکانی
لێدەگرن رپۆی و دەپەرستن خودایەک وەک دەیکات؛ کۆتردا لەگەڵ ئەفسانەدا
دەبیّت .خودایەک بە دەکات بەراورد خۆی کۆتاییدا لە خۆی پاشا شیوەیە بەم .
دیکە درۆینەکانی خوداوەندە چونکە ،ئاسانە رپگایە ئەم بپەرستیدا لە بگوتری
بە ،پاشا ،ئەو کاتیکدا لە ،بەستوون و جوولە بپەرستیدا شیوەی لە
خراپی بە چەندە زپەر ئەم بەلام .بالاترە لەوان ئیستاو لە ،زیندوویی
بەرەمی هیشتا پێشوو دیدگای بەروونی !پەیکەرێکدا دانانی لە بەکارديت
نیشانی خوداوەندەکان خودای کە شەرەفانەى ئەو تەنانەت رەنگە .نەبوو
،زپەر .شانازییەكەى زیادکردنی تەنانەت و پاراستن لە کردیّت بەشدارییان ،داو
پەترۆس یەكەمى بەپپى پاکراو تەو تاقیکردنەو بە کە باوەرپکە هیماى
لە دەکات ئاشکرا دانیالدا هاوړپى سى لە بەرزە باوەرە جوړە ئەم بوونی ،۷ :۱
خودا کە وانەيەک .گێردراو تەو بابەتەدا لەم کە نوێیەى ئەزموونە ئەو کاتی

كۆتايى دادگايى له دهكات هەلبژێردراوهكانى ئاراستەى تايبەتى بە
پیشبینى ۱۵: ۱۳ پەخشانى له كه مردن فەرمانىكى كاتىك ،ئەدقئىنتىستەكاندا
دەبات ژيانان خەرىكە كراوه.

و سەرۆكايەتییەكان و سەرۆكايەتییەكان پاشا نەبوخودنەسر پاشا ۳:۲ دان
و دادوهرەكان و ياساناسان و گەنجینەكان و دادوهرەكان سەرۆك و حاكمەكان
تەرخانکردنى سەر بۆ ئەوەى بۆ ،کرد بانگ پارێزگاكانى دادوهرەكانى هەموو
هەلیگرتبوو نەبوخودنەسر پاشا كه پەيكەرەى ئەو.

بەهۆى ئەزموونەكه ،6.دان له دانیال تاقیکردنەهوى پێچەوانەى بە 2a-
سیفەتى بەرهەمى لیژەدا .نییه پاشایان دەوربەرى ئەوانەى پیلانگێڕییەكانى
دەبیئت ئاشكرا كه خۆیەتى.

سەرۆك و حاكمەكان و سەرۆكايەتییەكان و سەرۆكايەتییەكان پاشان ۳:۳ دان
هەموو و دادوهرەكان و ياساناسەكان و گەنجینەكان و دادوهرەكان
پاشا كه پەيكەرەى ئەو تەرخانکردنى بۆ كۆبوونەوه پارێزگاكان دادوهرەكانى
كه وەستان پەيكەرەدا ئەو لەبەردەم .كردبوو دروستى نەبوخودنەسر
هەلیگرتبوو نەبوخودنەسر.

فەرمانتان كه ئەمەیه :دهكات هاوار بەرز دەنگىكى بە مژدەدەریك ۳:۴ دان
!زمانىك هەموو پیاوانى ،گەلان ،گەلان ،پێكراوه

چەقۆ و گۆل چەپكه و زیتێر و فلووت و هۆرن دەنگى له گویت كاتىك ۳:۵ دان
زێرپنە پەيجه ئەو و دەكهوئیت ،دەبیئت مۆسیقا ئامیژىكى جۆره هەموو و
داناهه نەبوخودنەسر پاشا كه بپەرستن.

دەبیئت شمشال دەنگى له گویت ساتەى ئەو 5a-

له مەسیح عیسا گەرانەهوى چۆن هەروەك ، دەدریئت شمشال دەنگى
سزای شەش هەروەها ، كراوه هێما حەوتەم شمشالەكهى دەنگى بە ۱۱:۱۵ پەخشانى
كراوه هێما شمشال بە پیشوو

دەبەن سوچدە - ب 5

له .دەكریئت پیشكەش كه شەرەفه جەستەى فۆرمى سوچدە
نیشانەى كه دهكات بۆ هێمای مرقەهەكان دەستی بە خودا ،۱۶:۱۳ پەخشانى

خۆرى رۆژى لە رېزگرتن و پراكتيزەكردن لە پېكدېت كە ،*وهردهگرن درنده* . گرتۆتەووە خودايى پېرۆزى شەممەى جېگەى كە بتيەرسەت

دەوئەت خۆشت و - 5c

لە .دەكرېت پېشكەش كە شەرەفە دەروونی فۆرمى پەرسەن *نیشانەى* كە دەدات نیشان پياووە ئەو وئەى خۇدا ،*۱۳:۱۶* پەخشانى *وهردهگرېت پېشەووەى لەسەر درندهكە* .

لە كە هېمايانە ئەم كېلى ئاشكراكردنى بۆ يارمەتيدەرە ئايەتە ئەم بېركردنەووە لە كورتەيەك مەوۆف *دەستى و پېشەووە* .باسكراون وەحيدا كتيبي ، *وهردهگرن خۇدا مۆرى* هېمايانە ئەم ،هەلېژېردراووەكاندا لە و كردارەكانى و رۆمانى ئايىنى "يەكشەممە" لەگەل كە ، *درندهكە نیشانەى* پېچەوانەى بە وەرگىراووە پرۆتستانتەكانەووە لەلايەن كە ،دەناسرېتەووە كاسۆليكىدا ئىكۆمېنيكىيەووە هاوپەيمانى ناو چوونە دواى لە دەكرېت پشەتگىرى

نەبوخودنەسرەووە پاشا لەلايەن كە رېوشوئە ئەم سېستەمى تەواوى خوداي شەممەى بۆ دلسۆزى تاقىكردنەووەى لە جيهاندا كۆتايى لە سەپېنراووە كارە رەتكردنەووەى ،شەممەيەك هەر .دەبېتەووە دووبارە دروستكەردا لە وە .دەدات نیشان مەوۆفەكان ياساى بەرامبەر بەرگريان ،هەلېژېردراووەكان كۆمەلەيەتى پەرسەتنى لە بەشدارىكردنيان رەتكردنەووەى ،يەكشەممەدا رۆژى پاشان .لەناوبېرېن دەبېت كە دەناسرېت يەخيوو وەك ئەوان ،سەپېنراودا ئاوينەيەكى تەواوى بە پرۆسەكە شيوەيە بەم .دەدرېت لەسېدارەدان سزاي بە خۇيان ،دەكەن ئەزموونى دانيال هاوړپكەى سى كە دەبېت شتانه ئەو پېشتر كە دلسۆزىيان بەهۆى دەكرېن بەرەكەتدار خۇداووە لەلايەن تەواوى .دراووە نیشان

بە پېشكەش يەكەمجار بۆ وانەيە ئەم ،جيهان كۆتايى پېش بەلام زايين پېش ۱۶۸ بۆ ۱۷۵ سالانى نيوان لە كە ،كرا كۆن پەيمانى جولهكەكانى يۆنانى پاشاي لەلايەن ،بوونەتەووە هاوشيوو تاقىكردنەووەيەكى رۆوبەرووى گۆشەگىرييان مردن تا ،ناسراووە ئېپيفانىس بە كە چوارەمەووە ئەنتيۆكۆس جولهكەكانى لە هەندېك كە دەدات ئەووە شايتەحالى ۱۱ دانيال .كراووە لەسەر خۇياندا راستەقېنەى خوداي لەبەردەم نەك بكوژرېن بوووە باشتەر پېيان دلسۆز

نەکرد دەستووردانى خودا پۇژانەدا لەو چۈنكە .بدەن ئەنجام قىزەون شىپكى بۇ دواتر چۆن ھەروەك ،بكات رزگارىيان موعجىزەنامىز شىۋەيەكى بە ئەوۋى بۇ كۆژران پۇما كە نەکرد مەسىحىانە ئەو

دەدرىتە فرى يەكسەر ،نەپەرسىت و نەبات كرنۇش ھەركەسىك ۳:7 دان
ئاگرىن كورەيەكى ناوەرەستى

ھەپەشەى ئەم . ئاگرىنە كورەى ھەپەشەكە ،دانىيال ھاوپپىكانى بۇ 6a- ئەو نىۋان لە ھەيە جىاوازى بەلام .مردنە فەرمانى كۆتايى سىبەرى ،مردنە كورەى كۆتايىدا لە چۈنكە ،كۆتايىدا لە ئەوۋى و سەرەتاو لە ئەزموونە دوو گۆشەگىركەرانى و دەستدرىژكاران بۇ كۆتايى حوكمى سزاي دەيتە ئاگرىن خودا ھەلپىژدراوەكانى پىرۋزە

و زەيت و فلوت و ھۆرن دەنگى لە گوپپان گەلان ھەموو كاتىك بۇيە 3:7 دان
و گەلان ھەموو ،بوو مۇسىقا ئامپىزىكى جۆرە ھەموو و گول چەپكە و زەنگ
زىپىنەيان پەيچە ئەو و خوارەو كەوتنە زمانىك ھەموو پىاوانى و گەلان
دانابوو پاشا نەبوخدنەسر كە پەرسە

و ياسا بۇ جەماوەر كۆدەنگىيەى و گشتگىر نىزىكەى ملكەچبوونە ئەم 7a- كۆتايى تاقىكردنەوۋى كاتى لە پەفتارەكانىيان بۇ سىبەرە ،مروڤ رپساكانى ترسەو ھەمان بە زەوۋى گەردوونى حوكمەتى دوا .زەوۋى لەسەر ئيمان دەيت گوپپايەلى

جولەكەكانىيان و پيشەو ھاتنە كلدانىيەكان لە ھەندىك كاتەدا لەو ۳:۸ دان
كرد تۆمەتبار

8a- حوكمپرانى كە ،شەيتان تووپەيى ئامانجى خودا ھەلپىژدراوەكانى خۆى ھەلپىژدراوەكانى وەك خودا كە دەكات پۇجانەدا ئەو ھەموو بەسەر لە و ئىرەيى وەك شەيتانانەيە كىنە و رق ئەم زەوۋى لەسەر .نايناسىتەو ھەپەشەى ئەوان پاشان .دەردەكەوئ توند كىنەيەكى و رق وەك كاتدا ھەمان ھەرچەندە ،دەكەن تووشى مروڤايەتى كە خراپانەى ئەو ھەموو لە دەبن .بۇيان خودايە نەپاراستنى دەرئەنجامى تەنيا خراپانە ئەم :پاستە پىچەوانەكەى بىيانكەنە ئەوۋى بۇ دادەپژن پىلان ،ھەلپىژدراوەكانە لە رقيان ئەوانەى .بىرپن لەناو كوشتنىيان بە ئەوۋى بۇ ،جەماوەرى رقى بابەتى

بۇ پاشا ئەي: گوت نەبوخودنەسريان پاشا بە و کرد قسەيان ۳:۹ دان
"بژی هەمیشە"

۹- پوونتر پلۆتەکە، گۆرەپانەکەو و ناو دەچنە شەیتان بریکارەکانی دەپیتەو.

و فلوت و هۆرن دەنگی لە گوئی هەركەسێك كە داو و فەرمانت ۳:۱۰ دان
مۆسیقا ئامیژیکی جۆرە هەموو و چەقۆ و گۆل چەپکە و زەنگ و زەیت
بەهرستیت زێرین پەیکەری و خوارەو بەکویتە، دەپیت.

بیردەخەنەو و شاھانە دەسەلاتی پێزەندی و خۆی قسەکانی پاشا 10-
دەکریت بۆ گۆپرایەلی داوای کە.

نەپەرستیت و نەدەنیت کړنۆش هەركەسێك ئەو ش بەپێی و ۳:۱۱ دان
ئەگرین کورەپەکی ناوەرستی دەخریتە.

پیرۆزە لەسەر تەلەکە هینراوەتەو؛ وەبیر کوشتنیش هەرەشە 11-
دادەخریت هەلبێژدراوەکان.

شەدراخ و بابل ویلایەتی بەرپرسیاریتی تۆ کە هەن جولەک هەندیک ۳:۱۲ دان
بە خزمەت ئەوان. پێنادهن گرنگیت، پاشا ئەي، پێداون ئەبێدەگۆت و مەشاخ و
ناپەرستن دامەزراندوو تۆ کە زێرینەي وینەپە ئەو نە، ناکەن خوداوەندەکان.

جولەکەکان بیانییە بە کە بەرزانی پۆستە بەو، دەکرا چاوەروان وەک - 12a
رق لە دنیاییەو بە، هەلگیرسابوو کە خیانهتکاری ئیرەیی ئەو، سپێردابوو
هەلبێژدراوەکانی، شیوەیە بەم و. دەهینا بەرھەم کوشندەدا کینەپەکی و
کران ئیدانە و کران تاییەت جەماوەری تۆلەسەندەوێ بە خدا.

کە دا فەرمانی خۆیدا توورەیی و توورەیی لە نەبوخودنەسر پاشان 3:13 دان
بەردەم هینرانە پیاوانە ئەم، ژوورەو بەهینرینە ئەبێدەگۆت و میشاخ و شەدراخ
پاشا.

13- شانیشینی لە پلەیان بەرزترین پیاو سێ ئەم بیّت لەبیرت -
ژیرتر خۆی گەلەکەیی لە کە دەرکەوت بۆی چونکە، بەدەستەینا نەبوخودنەسر
ئەو ساتەوختی چاودێرکردنی، ئەو ی "توورەبوون و تورە" بۆیە. زیرەکترن و
دەکاتەو و پوون ناوازهکانیان سیفەتە بۆ.

و میشاخ و شه‌دراخ ئایا: گوتن پپی و کرد قسه‌ی نه‌بوخودنه‌سر ۳:۱۴ دان
به‌یکه‌ره ئه‌و و نه‌که‌ن خوداو‌نده‌کانم به‌ خزمه‌ت ئه‌نقه‌ست به‌ عه‌بدنه‌گۆ
نه‌پهرستن؟ دامه‌زراندوو‌مه‌ که‌ زێڕینه‌ی

به‌ ئایا :بده‌نه‌وه‌ پرسیاره‌که‌ی وه‌لامی ناکات ئه‌وه‌ چاوهرپپی ته‌نانه‌ت -14
ده‌که‌یت؟ فه‌رمانه‌کانم سه‌رپپچی ئه‌نقه‌ست

فلوت و هۆرن ده‌نگی له‌ گویت که‌ ساته‌دا له‌و و ئاماده‌به‌ ئیستا ۳:۱۵ دانیال
بکه‌ونه‌ ،ده‌بی‌ت ئامپیریک جۆره‌ هه‌موو و بۆری و گۆل چه‌پکه‌ و زه‌نگ و زه‌یت و
ئه‌گه‌ر به‌لام .کردوو‌ه‌ دروستم من که‌ به‌پهرستن وێنه‌یه‌ ئه‌و و خواره‌وه‌
چ وه‌ .ئاگرین کوره‌یه‌کی ناوه‌راستی ده‌درینه‌ فری یه‌کسه‌ر ،نه‌یه‌پهرستی
بکات؟ رزگارت من ده‌ستی له‌ هه‌یه‌ خودایه‌ک

پاشا ،بۆی به‌سوودن چه‌نده‌ پیاوانه‌ ئه‌م تیگه‌یشتنی به‌ له‌ناکاو -15
فه‌رمانه‌ گوپرایه‌لی به‌ بکات پێشکه‌ش نوییان ده‌رفه‌تیکی ئاماده‌یه‌
گشتگیره‌که‌ی ئیمپراتۆرییه‌

خودای له‌ چاوهروانه‌کراو وه‌لامیکی ده‌کرپت که‌ پرسیاره‌ی ئه‌و
چۆن وه‌ک ،کردبی‌ت له‌بیری نه‌بوخودنه‌سر پیده‌چپت که‌ ،وه‌رده‌گرپت راسته‌قینه‌
بۆ نییه‌ پێگه‌یه‌ک هه‌یج له‌وه‌ش جگه‌ .ئیمپراتۆرییه‌که‌یه‌ ئه‌رکه‌ سه‌رقالی
رووداو‌ه‌که‌ رۆژی دیاریکردنی

نه‌بوخودنه‌سریان پاشا وه‌لامی عه‌بدنه‌گۆ و مه‌شاخ و شه‌دراخ ۳:۱۶ دان
» .بده‌ینه‌وه‌ وه‌لامت بابه‌ته‌دا له‌م ناکات پئویست: دایه‌وه‌

و تووره‌یی ،کراوه‌ خۆی سه‌رده‌می پاشای به‌هێزترین بۆ که‌ قسانه‌ ئه‌م -16
پێچه‌وانه‌وه‌ به‌ .نین یاخی ده‌یلین پیاوانه‌ی ئه‌و به‌لام ،ده‌رده‌که‌ون رپزی بی
داوه‌ برپاریان توندی به‌ که‌ زیندوو‌ه‌ن خودایه‌ ئه‌و گوپرایه‌لی مۆدی‌لی ئه‌وان
به‌مێننه‌وه‌ دلسۆز بۆی

کوره‌ی له‌ ده‌توانی‌ت ،ده‌کات خزمه‌تمان که‌ خوداکه‌مان ،سه‌یرکه‌ ۳:۱۷ دان
.پاشا ئه‌ی ،ده‌کات رزگارمان تۆ ده‌ستی له‌ و بکات رزگارمان سووتاو

که‌ گرت به‌لگانه‌ له‌و گوئیان دلسۆز هه‌ل‌بژێردراوانی ،پاشا پێچه‌وانه‌ی به‌ -17
بینینه‌که‌دا تاقیکردنه‌وه‌ی له‌ که‌ بدن نیشان ئه‌وه‌ی بۆ به‌خشیون پپی خودا
یاده‌وه‌رییه‌ له‌گه‌ل که‌سییه‌ ئه‌زمونه‌ ئه‌م تیگه‌ل‌کردنی به‌ .بووه‌ له‌گه‌لیان

كۆيلايه تىيان و بوو رزگارىيان مىسرىيه كان له كه گه له كه يان شكۆمه نده كانى ئىرادەيان . كرد پاشا له سەريچىيان بويرانه ، دلسۆزه وه خوداى هەمان لەلايه ن پىشبینى لىكردن واى رۆح بەلام . ژيانىشيان نرخى به تەنانەت ، بوو رەها . *پاشا ئەى ، دەكات رزگارمان تۆ دەستى له ئەو : بکەن خۆى دەستپۆردانى*

و ناکەين خوداوەندەكانت بە خزمەت ئێمە بزانە ، پاشا ئەى ، ئەگەرنا ۳:۱۸ دان
ناپەرستين دامەزراندوو تۆ كه زىرپەنى پەيكەرە ئەو

و هك بۆيان باشتەر ، خودا يارمەتى دەرئەكەوتنى ئەگەرى له وه - 18^أ ئەم . بعمینەوه ترسنۆك و خیانەتكار و هك نەك بمرن دلسۆز هەلبژێردراوى زاییندا پيش ۱۶۸ سالى له یۆنانى گۆشەگیرکەرى تاقیکردنەوى له دلسۆزییه نیو له ، مەسیحى سەردەمى درێژایى به ، ئەوەش دواى وه . دەدۆزێتەوه ياساى لەگەڵ خودا ياساى ، جیهان کۆتایى تا كه راستەقینەکاندا مەسیحییه ناکەن تێکەڵ شەیتانییه کان مروّقه .

کاتیک گۆرا روخسارى و توورەيى له بوو پر نه بوخودنه سر پاشان ۳:۱۹ دانیال
حهوت کوره که که دا فهرمى . کرد ئەيدينه گۆى و ميشاخ و شهدراك سهيرى
بکريت گهرم ئاسايى له گهرمتر هيئده

و نهيبينيو ههريز ژيانيدا له پاشا ئەم كه تيبگهين ئەوه دەييت - 19^أ به دەدات رەوايهتى ئەمەش بکات؛ بپارەکانى دژايەتى کەسيک نهيبستوو بکات رپهرايهتى تا ناويه وه دهچيته شهيتان . دەرپینەکەى گۆرانى و تورەيى خودا هەلبژێردراوه کانى کوشتنى بۆ .

کرد سوپاکهى بههيزهکانى سهريازه له ههنديک به فهرمى پاشان ۳:۲۰ دان
کورهى ناو بدنه فرپيان و بهستنه وه عهبدنه گۆ و ميشاخ و شهدراك که
ئاگرينه که

بهريگى و جل و بهرگ و جل و ژيره وه بهريگى و جل به پياوانه ئەم ۳:۲۱ دان
سووتاه وه کورهى ناو فرپيدانه و بهستران دیکه يانه وه

جەستەى هەروەها ، سووتینەرن باسکراون کە ماددانە ئەم هەموو - 21^أ گۆشتاويشيان .

بَلَيْسَه‌ی ،بوو گهرم زۆر کوره‌کش و بوو توند پاشا فهرمانی چونکه ۳:۲۲ دان فرېدا بوو عه‌بدنه‌گۆيان و ميشاخ و شه‌دراک که کوشت پياوانه‌ی نه‌و ئاگره‌که ناويه‌و.

22- کوره‌یه ئهم ئاگری کوشنده‌ی کاریگری شایه‌دی پیاوانه ئهم مردنی

له ئەبیدنه‌گۆ و میشاخ و شه‌دراخ ناوکانی به پیاو سێ ئەم ۳:۲۳ دان
خوارەو کەوتنە ئاگرینە کەدا کورە ناو راستی

خۆیشی خزمه‌تکاره‌کانی ته‌نانه‌ت ،ده‌کړت جییه‌جی پاشا
 ده‌کوزت. 23- فهرمانی

و کرد قسه‌ی .هه‌ستا به‌په‌له و ترسا پاشا نه‌بوخودنه‌سری پاشان **۳:۲۴ دانیال**
 ناو فرپینه‌دایه به‌ستراومان پیایوی سی ئایا: گوت راوئیکاره‌کانی به
 "پاشا نه‌ی دنیاییه‌وه به": دایه‌وه پاشایان وه‌لامی «ئاگره‌که‌وه؟»

نەدەکرد چاوەکانی بە باوەرپی خوۆی سەردەمی پاشاکانی پاشای -24
 کرد پێویستی بە هەستی .تێپەری مروۆف خەیاڵی هەموو لە دەییینی ئەوەی
 سئ فرپیدانی کردی ئایا دەوروبەری لە پرسیارکردن بە بکاتەو دەلنیا خوۆی کە
 /دنیایە :کردەو پشتراست بویان وە راستەقینەیه؟ کورەکە ئاگری ناو بۆ پیاو
 /پاشا ئەه

له‌ناو، ده‌بینم شل پیاوی چوار سه‌یرکه»: گوټی و دایه‌وه وه‌لامی **3:25 دان** کورپی وهک چواره‌میش ده‌رکه‌وتنی، ناگات پیئ ئازاریان و ده‌رپۆن ئاگردا «.وايه خوداو‌نده‌کان»

ئەوى كە ھەبوو چوارەمەى فيگەرە ئەو دیدگای پاشا تەنھا دیارە وا - 25أ
پۆزی خوداو لەلایەن پیاو سئ ئەو نەوونەیی ئیمانی .ترساندوو
جیا پیاوکان دەتوانی پاشا ئاگرەدا لەم .دەدری تەو وەلامی و لی دەگیریت
ئەم .وەستاو لەگەڵیان کە دەبینی ئاگر و پروناکی فيگەریکی و بکاتەو
زیاتر زیندوو خودای واقعی .تیدەپەرپیت یەكەم ئەزموونی لە نوییە ئەزموونە
دەسەلمننریت بۆی

ده حیٔت خوداوه‌نده‌کان کوری وٲینه‌ی له جوارهم فیگهری و -ب25

مرۆڤه‌كان له جياوازه ئه‌وه‌نده چوارم كه‌سايه‌تييه ئهم ده‌ركه‌وتنى
چونكه ،گونجاوه ده‌ربرينه‌كه . *ده‌يناسينيت خوداوه‌نده‌كان كورى* وه‌ك پاشا كه

دەبىتە مەشھۇرەكان بۇ كەسەيە ئەو راستەوخۇ دەستىۋەردانىكى بەپاستى
مەسىح عىسا واتە ، **مەشھۇرە كورى و خۇدا كورى**

و بوو وە نەزىك سووتلەو كە كورە دەمى لە نەبوخودنەسر ئىنجا 3:26 دان
وەرە ، بەرز خۇداى خەمەتكارانى ، ئەبىدەگۇ و مەشخا و شادراخ» :گوتى
هاتنە ئاگرەكە ناو لە عەبدەگۇ و مەشخا و شەدراخ جا !ئىرە بىنە و دەرەو و
دەرەو .

بۇ دەگۇرپ شىردا پاشايەكى لەبەردەم نەبوخودنەسر دىكە جارپكى - 26a
دىدگى شايەتخالى بىرخستەوئەيە ئەم . بەھىزترە خۇى لە زۇر كە بەرخىك
دەكات بۇ دووئەمى بانگەوازى ئاسمان خۇداى . دەھىنئەتەو بەئاگا پىشوو

كۆبوونەو پاشا راوئىزكارانى و حاكەكان و سەرۆك و سەرۆك ۳:۲۷ دان
، نىيە پىاوانەدا ئەم جەستەي بەسەر دەسەلتەيكى هەيچ ئاگرەكە كە بىنيان
و پىنەگەيشتوو زىانيان ئىرەوئەيان جەلەبەرگى ، نەبوو گۇرانى سەريان مووى
دەستيان نەگەيشتوو تە ئاگر بۇنى

بە خۇى راستەقىنەي تواناي ھەموو بەلگەي خۇدا ئەزموونەدا لەم - 27a
كردوو و دروست زەمىنى ياساى . نەبوخودنەسر ھەرۋەھا ، دەبەخشىت ئىمە
لە و خاكەكەي لەسەر كە ئازەلپك ھەموو و مەشھۇرەكان ھەموو ئىاني كە
سەلماندوئەتە تازە بەلام . دەبات بەرپو ، دەژى رەھەندەكەيدا چوارچىۋەي
دروستكەرى . نىن زەمىنيانە ياسا ئەم ملكەچى فرىشتەكان نە و ئەو نە كە
ئارەزووى بە دەتوانىت و ئەوانەوئەيە سەرۋوى لە خۇدا ، گەردوونىيەكان ياسا
و شكۆمەندى خۇيدا سەردەمى لە كە رېكبخت موعجىزەئامىز رووداوى خۇى
دەھىنئەت مەسىح عىسا بۇ ناوبانگ

و شەدراخ خۇداى بۇ ستايش :وتى و كرد قسەي نەبوخودنەسر 3:28 دان
كە كرد رزگار خەمەتكارەكانى و نارد خۇى فرىشتەي كە ، ئەبىدەگۇ و مەشخا
وازەيئا جەستەيان و كرد سەرىپچى پاشايان فەرمانى ، بوو پىي مەمانەيان
”!خۇيان خۇداى لە جگە بېرستەن و بكنە خۇدايەك هەيچ بە خەمەت نەك

ئەو فىرى ، خۇى پىي لەسەر تر جارپكى . بوو بوو وە كەم پاشا تورەيى - 28a
دووبارە لەوئە دەكات رېگرى كە دەرکرد فەرمانىكى و بوو ئەزموونە

که دابوو بابلییه‌کانی نیشانی خودا .بوو ئازار به ئەزموونه‌که چونکه .نەبیته‌وه
هێژ و هێژ له پڕه و چالاکه و زیندوو

،بوو پێی متمانه‌یان که کرد رزگار به‌نده‌کانی و نارد خۆی فریشته‌ی که - ب28
و خزمهت نهک هینا جهسته‌یان له دهستیان و کرد پیشیل پاشایان فه‌رمانی وه
!خودا که‌یان له جگه تر خودا وه‌ندیکی هیچ په‌رستنی

ئهو دلسۆزی که تی‌ده‌گات پاشا ،قوولدا ئاشکرای و روون ساتیکی له
چه‌نده به‌راستی دها کوشتنی هه‌ولێ گه‌مژانه‌یه‌که‌ی شانازییه که پیاوانه‌ی
،ده‌سه‌لاته‌که‌یه‌وه خودی به‌هۆی که تی‌ده‌گات گومان بی .ستایشه جیگه‌ی
به‌هۆی که بگری‌ت به‌دوور گه‌مژانه‌یه تاقیکردنه‌وه له‌م خۆی ده‌یتوانی
هه‌له‌یه‌ک که ئه‌وه‌ی هۆی ده‌بیته ته‌نها که ،بووه دروست غروره‌که‌یه‌وه
مه‌ترسییه‌وه ده‌خاته بی‌تاوانه‌کان ژبانی که بکات

هه‌ر له ،که‌سیک هه‌ر :ده‌رده‌چم من که فه‌رمانه‌یه ئهو ئه‌مه ۳:۲۹ دان
و شه‌دره‌خ خودای له‌سه‌ر خراپ قسه‌ی ،زمانیک یان ،نه‌ته‌وه‌یه‌ک ،گه‌لێک
ده‌کریته‌وه بچووک ماله‌که‌ی و ده‌کری‌ت پارچه‌ پارچه ،بکات عه‌بدنه‌گۆ و میشاخ
ئهو وه‌ک بتوانی‌ت که نییه تر خودا وه‌ندیکی هیچ چونکه ،زبێ که‌له‌که‌یه‌کی بۆ
بکات رزگاری

به پیشکەش خۆی پاراستنی نه‌بو‌خودنه‌سر پاشا ،پاگه‌یانده به‌م - 29a
ده‌کات خودا هه‌لبژێردراوانی

ناشرین قسه‌ی که ده‌کات که‌سیک هه‌ر له هه‌ره‌شه کاتدا هه‌مان له
پارچه‌ پارچه که ده‌لێت و بکات عه‌بدنه‌گۆ و مه‌شاخ و شه‌دراک خودای له‌سه‌ر
هیچ چونکه ،زبێ که‌له‌که‌یه‌کی بۆ ده‌کریته‌وه بچووک ماله‌که‌یان و ده‌کری‌ن
ئهم به‌رامبه‌ر له .بکات رزگاری بتوانی‌ت ئهو وه‌ک نییه تر خودا وه‌ندیکی
هه‌لبژێردراوانی ،بکات هوکمرانی پاشا نه‌بو‌خودنه‌سری تا دلنیا‌یه هه‌ره‌شه‌یه
نابنه‌وه کی‌شه‌یه‌ک هیچ رووبه‌رووی پیلانگی‌په‌وه به‌هۆی خودا دلسۆزی

بابل پارێزگای له عه‌بدنه‌گۆی و میشاخ و شادراخ پاشا ئه‌مه دوای ۳:۳۰ دان
کرد سه‌رفراز

هه‌لبژێردراوانی بۆ "دی‌ت کو‌تایی باشی به که باشه شتی‌ک هه‌موو" - 30a
هه‌ن و ده‌ژین که شتانه‌ی ئهو هه‌موو دروستکه‌ری ،زیندوو خودای دلسۆزی

تۆزى لەسەر ھەتايە ھەتا بۆ و ھەل دەستن دواجار ھەل بێژدراو ھەکانى چونکە دەپۆن نۆژەنکراو ھە زەويیە لەسەر ،پیشووین دۆژمنەکانى ،مردوو ھەکان

شپۆھە بەم .دیت بەدى خۆشە کۆتاییە ئەم کۆتاییدا تاقیکردنەوى لە راستەوخۆ دەستپۆھردانى لە سوودمەندن تاقیکردنەوى کۆتا و یەکەم عیسا لە رزگارکردنیان بۆ دیت کە ھەل بێژدراو ھەکانیەوى بەناوى زیندوو خودای "دەکات رزگارى یەھوفا" واتای بە عیسا ناوى چونکە ،رزگارکەردا ،مەسیح

4 دانیال

لە کە زمانەکان و نەتەو و گەل ھەموو بۆ ،پاشا نەبوخدنەسرى 1:4 دان
!بیت زۆر بۆ ئاشتیتان :نیشتنەجین زەويدا ھەموو

ئەو دەکات قسە پاشایەى ئەو :دەیسەلمیئیت ستایلەکەى و تۆن 1-
نووسینەکانى لە دەرپرینەکانى .دانیال خودای بۆ گۆپیوہ خۆى کە کەسەى
ئىستا خۆى چونکە دەکات پیشکەش ئاشتى .دەچن نوێ پەیمانى نامەکانى
،دادپەرورەى و خۆشەويستى خودای لەگەل ،خۆیدا ئینسانى دلّى لە ،ئارامە
،ناواژە ،تاکە ،راستە

که سهرسورھئینەرانی و نیشانە ئەو که بوو باش منەو بەلای ٤:٢ دان
بزانم، کردوووم بۆی بالادەست خودای

٢a- بھئیزەکانی و کوێر بە عیسا ئەوێ وەک دەکات مامەلە پاشا ئیستا
و بدەن نیشان پەرستگا که لە خۆتان، برۆن "، کردوووتەو چاکی که وتوو
ئیلھامبەخشی ئارەزووی ھەمان پاشا "، کردوون بۆ چی خودا که راببگەبەنن
بەلام، مومکینن پۆژیک ھەموو گۆرانکاریبەکان چونکە. دەخوێت لێی خودا
پاشایەکی که نابەخشیت ھەموویان بە کاریگەریبە ئەو کاریگەری خودا
کردوو ئەزموونی بەھیز و بەھیز ئیمپراتۆریکی، پاشاکان.

بەھیزن چەند سهرسورھئینەرەکانی! گەرەن چەندە نیشانەکانی ٤:٣ دان
نەو یەکەو لە حوکمرانییەکی و ھەمیشەیی شانشینییەکی ئەو شانشینی
بەردەوامە تر نەو یەکی بۆ.

٣- بەختەو یە و ئارامی ئەو شتانە لەم دنیابوون و تیگەیشتن
پادشا. بەردەستە خوارەو لە لێرە پێشتر که پێدەبەخشیت راستەقینەیی
تیگەیشتوو و بوو فیڕ شتیک ھەموو.

کۆشکەکەمدا لە و بووم ئارام مائەکەمدا لە نەبوخدنەسر من ٤:٤ دان
بووم دلخۆش.

٤a- خودای بۆ نەگۆراو و تاغوتیکە ھێشتا بەلام، بەلێ ؟ دلخۆش و ئارام
راستەقینە.

جیگاکەم لەسەر که بیرکردنەوانەیی ئەو ترساندم؛ که بینی خەونیکم ٤:٥ دان
ترس لە کردم پریان میشکم دیدگاکانی و دەھاتن بەدوایدا

٥a- پێشکەشمان ونبوو مەرە ئەو وەک بەراستی نەبوخدنەسرە پاشا ئەم
بکات رزگاری ئەوێ بۆ بەدوایدا گەرەن بۆ دیت مەسیحدا لە خودا که دەکریت
،خۆشە و ئارام زەمینییە کاتە ئەم دواي چونکە. بکات رزگاری بەدەختی لە و
رزگاری بۆ. دەبوو ھەتاهەتایی مردنی و لەناوچوون پاشا داھاتووی
بدات ئازاری و بدات تیکی ئەوێ بۆ دیت خودا، خۆی ھەمیشەیی

لێکدانەوێ تا، بەردەمم بەھیزنە بابلی داناکانی ھەموو کرد فەرمانم ٤:٦ دان
بدەن پێ خەونەکم.

بۆچى .هەيە بىرەوهرى گەورەى كېشەى نەبوخودنەسر بەروونى 6a-
ناكات؟ دانيالەو بە پەيوەندى يەكسەر

*و کلدانییهکان و ئەستیره ناسەکان و جادووگەرەکان پاشان ۷:۴ دان
من بۆ نەیان توانی بەلام، وتن پێ ئەو نەكەم .پێشەو هاتنە فەلەکناسەکان
لەیکبدەنەو.*

پێیان بپەرستەکان بینەرە ،پروودەدەن بینین یەكەم وەكو شتەکان 7a-
كە بگێرنەو پاشایە ئەو بۆ ئەفسانە نەك بنین خۆیاندا بپتوانایی بە دان باشە
کردوو ژبانیان لە هەرەشەى پێشتر.

*ناوی بە بەلتەشاسرە ناوی كە دانیال كۆتاییدا لە ۸:۴ دانیال
پێشم هاتە ،تێیدا یە پیرۆزەکان خوداوەندە رۆحى و خوداوەندەكەمەو
وت پێ ئەو نەكەم:*

لێردا .بوو پاشا خودای هیشتا بپل .خراوەتەرپوو وازەینانەكە هۆكارى 8a-
و ،فارسی داریۆسى ،فارسی كوروشى ،مادى داریۆسى كە دەخەمەو بىرتان
سەردەمى لە هەموویان ، ۷ و ۱:۶ عەزرا بەپێى ، یەكەم ئەرتەشەقەسى
بەرز خۆیان خودای یەك بۆ پەرۆشییان و هەلژێردراو جولەكەكانى خۆیاندا
پێشبینى ۴۴:۲۸ ئیشایا لە خودا كە ،بوو كورش ئەوانەدا نپو لە .نرخاندوو
هەموو و منە شوانى ئەو :دەلێم كورشەو لەبارەى من « :وتى و كرد لەسەر
ئەودان با» :دەلێت ئۆرشەلیمەو لەبارەى ،دەكات جێبەجێ من ویستى
"« .دابنرێت بناغەكانى با» :دەلێت پەرستگاگەش لەبارەى هەرەو ها ،«بكرێتەو
بەویدا دان كە ، دینیت بەدى خودا پێغەمبەرەنەى ویستى پێشبینىكراو شوانى
پشتراست پێشبینىكراوى گۆرانكارى تر دەقەى ئەم .بوو گۆپرایەلێ كە دەنیت
بە ،دەفەرمویت مەسكراوەكەى بە ئەمە یەزدان" ۴:۵۰ ئیشایا :دەكاتەو
راستودروستى لە كورشەم كە منم ئەو " ۱۳:۱۳ ئایەتى لە و ،" كورش
شارەكەم ئەو ،دەكەمەو راست رێگاكانى هەموو و هەلساندەو خۆمدا
یەزدانى ،پاداشت و باج بۆ نەك ،دەكات ئازاد دیلەكانم و دەكاتەو ئەودان
۱۵-۶:۳ عەزرا لە پلانی ئەم جێبەجێکردنى وە " .دەفەرمویت سوپاسلار
كوروش پاشا ،كوروشدا پاشا سەردەمى یەكەمى سالى لە " :دەردەكەویت
مالەكە با' :دەركرد ئۆرشەلیم لە خودا مالى بە سەبارەت فەرمانەى ئەم

بناغەيەكى با و قوربانى پېشكەشكەشكەردنى بۇ شوئىنك وەك بىرئەو ئاودان
 بىرپەرى سى، بىت بآل شەست پانى و بآل شەست بەزىيەكەى، ھەبىت پتەوى
شاھانە مالى لەلەين تىچوونەكان ”نوئ دارىكى كۆلى يەك و براو بەردى
 ھەتبوون خوداوە مالى لە زىوانەى و زىرپىن شتە ئەو لەووش جگە . **دەدرىت**
 ،بابل بۇ بىرپەرى و دەرىھىناو بۇ ئۆرشەلىم پەرسىگەى لە نەبوخودنەسر كە
 شوئىنى بۇ ئۆرشەلىم پەرسىگەى بۇ دەھىنەنەو و دەگەرىنەنەو
مالى لەلەين تىچوونەكان .دادەنرپىن خودا مالى لە و خۇيان سەرەتايى
 سلىمان پاشا بە كە پىدەبەخشىت رىزلىنە ئەو خودا .**دەدرىت شاھانە**
 لە كە نادات حىساباتە بەو رىگە فەرمانە ئەم !ئاگداربە بەلام .بەخشىو
 دەبىتە مەسىح؛ ھاتنى يەكەم رۆژى دىارىكەردنى بۇ كراو پىشنىار ۹:۲۵ دانيال
 ،دەكاتەو ئاودان پەرسىگەى كوروش .فارس ئەرەشەقەسى پاشا ھى
 قودس دىوارەكانى ئاودانكەردنەو بە دەدات دەسەلات ئەرەشەقەس بەلام
 .باوپىرانىان خاكى سەر بۇ جولەكە گەلى تەواو گەرانەو و

خوداوەندە رۆجى دەزانم كە ،جادوگەرەكان سەرۆكى ،بەلتەشاس **۹:۲۵ دان**
 ئەو لىكدانەو ،نىيە قورس بۇى نەئىنەكى ھىچ و تىيدايە پىرۆزەكان
 .بىنىومە خەودا لە كە بە پى بىنىنانەم

بىپەرسىك وەك ، مىشكىدا لە .تىبگەىن پاشا ھەلوئىستى لە پىويستە ۹-
 ئەو تەنھا ،ناسىو تر خوداى يەك وەك تەنھا دانيال خوداى و ماىو
 دەبىت كە ئەو بىرۆكەى .لىكداتەو خەونەكان تەوانى كە نەبىت
 يەك تەنھا دانيال خوداى .نەھاتەو بىرى بە ھەرگىز بگۆرپىت خوداوەندەكانى
 .تردا ئەوانى نىوان لە بوو خودا

جىگاكەم لەسەر كاتىكدا لە ،مىشكەن بىنىنەكانى ئەمانە **۱۰:۴ دان**
 زەویدا ناوہراستى لە زۆر بەرزى دارىكى بىنىم و دەكرد سەرىم .پالکەوتبووم
 ھەبوو .

كەسە ئەو فىركەردنى بۇ دەھىنەت بەكارى عىسا كە وىنانەى لەو ۱۰-
 وىنەى دەبىتە دارەكە ،دەكات رىنمايىكەردنى ئارەزووى كە رۆحىانەى
 سىدرە دەگاتە تا دەچەمىتەو و دەچەمىتەو كە كانىيەو لە ،مرؤفايەتى
 بە ميوەى قەدرى دەتوانىت مرؤفايەتى چۆن ھەرەكە و .مەزەكە و بەھىز

بوونەوەرەکانی کە دەزانیت میوهیه ئەو قەدری خوداش ،بزانیت دارپک تامی و قیژەون تەنانەت ،دلخۆشکەر کەمترین تا خۆشتەینەو و لە ،هەڵیدەگرن قیژەون .

لە و ئاسمانەکان دەگەیشتە سەری ،بوو بەهێز و گەورە دارەکە ٤:١١ دان دەبینرا زوویەو و هەموو کۆتاییەکانی .

بەراورد دارپک بە پێشتر کلدانەکان پاشای ،پەیکەرەکەدا بینینی لە -١١١ لەلایەن کە ئیمپراتۆریەتە و هێز و دەسەلات ئەو وینە و پێی کرابوو بەخەشراوو پێی راستەقینەو خودای .

بۆ خۆراکی .بوون زۆر بەرەمەکانی و بوون جوان گەلاکانی ٤:١٢ دان و دەبرد پەنایان سیبەریدا ژێر لە کێلگە کە درندەکانی دەکرد؛ دابین هەمووان دەکێشا لێ خۆی خۆراکی زیندووێک هەموو .

ژێر لە خۆراکە و سامان و سەرۆت ئەو زلەهێزە پاشای ئەم -١٢٢ لە ئیمپراتۆریەتەکەیدا لە کەسێک هەموو لەگەڵ هاتبوو بەرەم رێنماییەکانیدا دەکرد دابەش .

کرد لەقەکانیدا نیوان لە مائەکانیان ئاسمان بآئندەکانی - ب١٢

بآئندەکانی ئەم وشەیی واتای بە .وەرگێراو ٢:٣٨ دانیال لە دەربرپەنە کە حوکمرانی ئەودا دەسەلاتی ژێر لە کە ئارامییەن و ئارامی ئەو هێمای ئاسمان ،دەکەن خودا ئاسمانی فریشتەکانی بە ئاماژە رۆحییەو رووی لە .دەکەن خودا ئەو ،هاتوو ٢٠هه ١٠: بانگەواز لە کە ئاماژەیدا تاکە لەم بەلام کەسێک هەر بیرکردنەوکانی ئەو تەنیا چونکە ،دەکرێت باس کە خۆیەتی *لە نەفرەت ،بیرکردنەوکانیدا لە تەنانەت ،مەکە پاشا لە نەفرەت " :دەزانیت بآئندەیهکی چونکە ،نووستنەکەدا ژووری لە مەکە دەوڵەمەندەکان رابگەیهێت تۆ رەنگە بآلدار بوونەوهریکی و هەلبگریت دەنگت ئاسمانی نیچیر بآئندە و هەلۆ هەوا بآئندەکانی وەرگێرەکاندا زۆربە و " . و شەکان .بآلدارەکاندا بوونەوهرە نیوان لە بآلادەستن جۆریکی کە دینەو وەبیر شیوەیه بەم زۆرە؛ خۆراکەکانیان کە دەبن نیشتهجێ شوینانە لەو بآئندەکان .دەکاتەو پشتراست زۆری و خۆشگوزەران وینەکە*

سەيرم ،ھەمبوو جېڭاكەم لەسەر كە مېشكەدا دیدگاكانى لە ٤:١٣ دان ھاتە ئاسمانەو لە پېرۆزن و لىيە چاويان كە كەسانەى لەو يەككە ،دەكرد خوارەو.

بەردەوام بۆيە نىيە؛ خەوتن بە پىوستان ئاسمانى فرىشتەى بەراستى -13أ
بۆ دادەبەزن ئاسمانەو لە ،خودادان خزمەتى لە و پېرۆزن ئەوانەى .چالاكن
زەمىنى بەندەكانى بۆ پەيامەكانى گواستنەو.

لقەكانى و بېرن دارەكە» :گوتى و كرد ھاوارىكى بەرز دەنگى بە ٤:١٤ دان
لە درندە با ،بەنەو بۆ بەرھەمەكانى و ھەلبىشپوئىن گەلاكانى ،بشكىن
»!ھەلبىن لقەكانىدا نۆو لە بالندەكان و ھەلبىن ژىرەو

ھوكمرانى و خۆى شانشىنى پاشا كە دەكات ئەو پىشپىنى بىننەكە -14أ
دەدات لەدەست بەسەرىدا

بە و بەجىھىلە زەوىدا لە رەگەكانى لەگەل كۆلەكە بەلام ٤:١٥ دانيال
شەبنەمى بە با .بىبەستە كۆلگەكەدا چىمەنى لە برۆنزى و ئاسن زنجىرەى
بىت زەوى چىمەنى ھاوبەشى درندە وەك و بىت تەر ئاسمان

زەوىدا بە لە رەگەكەى كە جىھىلە شوئە لەو چەقۆكە بەلام -15أ
دەركرئ لىى دەمىننەو؛ خۆيدا شانشىنى لە پاشا

كۆلگەكاندا چىمەنى نۆو لە ،بىبەستە برۆنزى و ئاسن زنجىرەى بە و -ب15
دەبىتە تەنیا خودا چونكە ،ناكات برۆنزى و ئاسن زنجىرەى بە پىوستان
و جەستەى لایەنە ھەموو بە ،نیاكەى و نەرم بوونەوەرە كە ئەوەى ھۆى
بەدات لەدەست خۆى ساغى عەقلى و عەقل ،ئەخلاقیەكانىيەو و دەروونى
شانشىنى ئاگاكانى بۆيە .بىبىت كۆلگە درندەى وەك خۆى دىت زلھىز پاشاى
بەكەن زەوت لى ھوكمرانىيەكەى دەبن ناچار ئەو

بىتە زەوى چىمەنى ،درندە وەك و بىت تەر ئاسمان شەبنەمى بە -ج15
خۆى بەشى

كە بەبىت خەيالدا بە گەورەكانى سەرسوپمانى دەتوانىت مروف
شوئى ئەو .مەر يان مانگا وەك ،دەخوات زەوى چىمەنى دەبىبىت
و بژى كۆلگەكاندا لە باشتەرە پىى ،رەتدەكاتەو داپۆشراو نىشتەجىبوونى
بەخوئەت.

پېدەدرېت؛ درنده يه کی دلی و دسه ندرېته وه لی مرؤفی دلی ۴:۱۷ دان
تېدە پەرېت به سهرېدا جاریش هوت

توانای هه موو له سهر زیاتر به لگهی خودا ، تاقیکردنه و هدا له م
هه موو ژيانی دروستکهری وه ک چونکه .روو ده خاته خوئی راسته قینه ی
مرؤف ،خوئی شکۆمه ندی بۆ ،ساتیڤدا ههر له ده توانیٔ ،بوونه وهره کانی
به ئه وان چاوی به چونکه .گه مژه بیکاته پیچه وانه وه به یان بکات زیره ک
به لام .به رده وامه هه رده شه له و ناگیه بی مرؤف ،ده مینیتته وه نه بینراوی
،ده کات ده ستوهردان کاتیکیش و ده کات ده ستوهردان ده گمه ن به ته نیا راسته
،دیاریکراو مه به ستیکی و هۆکار بۆ

نه بوخودنه سر پاشا بۆ **ماوه یه ک هوت ماوه ی** بۆ .ده پیوریت سزا که
له نییه شه رعیه تیڤک هیچ .سال هوت ته نها واته ، به کارده هیئریت
لیره شدا .پاشا خودی له جگه تر شتیکی هیچ بۆ ماوه یه ئه م به کاره یئانی
"شاهانه ی مۆری" "۷" ژماره ی هه لېژاردنی به دروستکهر خودای دیسانه وه
،ده دریت ئه نجام خهریکه که ده چه سپینیت کرداره ئه و له سهر خوئی

بۆ ،پیرۆزه کانه فهرمانی برپاره ئه م ،چاودیرانه فهرمانی رسته یه ئه م ۴:۱۷ دان
،ده کات مرؤقه کان شانشینى هوکمرانی به رزترین که بزانی زیندوو هکان ئه وه ی
به سهریدا مرؤقه کان نزمترینى و ،لییه هه زی که که سیڤ ههر ده یبه خشیته و
،داده نیٔ

،ده که ن چاودیریمان که که سانه یه ئه و فهرمانی رسته یه ئه م -171

خوداییه ده ستیوهردانه ئه م ناوازه ی سروشتی له سهر جه خت رۆج
که سانه ی ئه و له لایه ن که بۆی ده گه رپنیتته وه "فهرمانیڤ" رۆلی ،ده کاته وه
ده رکه وتنی سهره پای که فییریٔ ده بیٔ مرؤقایه تی . ده که ن چاودیریمان
،ده کړیت چاودیری ئاسمانییه کانه وه بوونه وهره له لایه ن به رده وام ،فریودهرانه
کوټایى تا مرؤقایه تی بۆ وانه یه ک بیٔته نموونه یه ئه م مه به ستیه تی خودا
به کوومه لی یه کیټی ، ده که ن چاودیریمان ئه وانه ی باسکردنی به .جیهان
و پلان له ،ده کات ئاشکرا خودا ئۆردوگای له فریشته کان ته واهه تی
،ده خات یه کیان کرداره کانیدا

خۆراکی، بوو زۆر بهرهمهکهی و بوون جوان گه‌لاکانی که داره ئەم ٤:٢١ دان و دەدا په‌نایان کێلگه‌کان درنده‌ی ژیریدا له‌، ده‌کرد دابین هه‌مووان بۆ ده‌کرد هێلانه‌یان له‌که‌کانیدا نێو له‌ ئاسمان بآنده‌کانی.

21أ- بوون جوان گه‌لاکانی

به‌رگ و جل و جه‌سته‌یی روخساری

21ب- زۆر میوه‌ی و

خۆشگوزهرانی زۆری

21c - هه‌لگرتبوو هه‌مووان بۆ خواردنی که

کرد مسۆگهر گه‌له‌که‌ی هه‌موو بۆ خۆراک دابینکردنی که

21d - ده‌برد په‌نایان کێلگه‌کان ئازله‌ ژیره‌وه‌ له‌ که

خزمه‌تکاره‌کانی پارێزهری، پاشا

21 - کرد نیشه‌جیوونیان شوینی ئاسمان بآنده‌کانی له‌که‌کانیدا له‌نێو و

ده‌ژیا زۆره‌وه‌ ئاسایشیکی به‌ گه‌له‌که‌ی ئه‌ودا ده‌سه‌لاتی ژیر له‌

داره‌که‌یان و ده‌فرین مه‌ترسیدا نیشه‌نه‌ی بچووکتین له‌ بآنده‌کان به‌جێده‌هێشت.

زیاد گه‌وره‌یی که .بوویت به‌هێز و گه‌وره‌ که‌ تۆیت ئه‌وه‌، پاشا ئه‌ی ٤:٢٢ دان درێژ زه‌وی کۆتاییه‌کانی تا ده‌سه‌لاتی و ئاسمانه‌کان گه‌یشه‌تووته‌ و بووه‌ بووه‌ته‌وه‌.

هاته‌ ئاسمانه‌وه‌ له‌ که‌ بینی پیرۆزه‌کانی چاودێرانی له‌ یه‌کێک پاشا ٤:٢٣ دان له‌گه‌ل کوله‌که‌ی به‌لام، بیه‌ن له‌ناوی و بېرن داره‌که‌» :ده‌یگوت و خواره‌وه‌ چیمه‌نی له‌ برۆنزی و ئاسن زنجیره‌ی به‌، به‌جێبه‌هێلن زه‌ویدا له‌ ره‌گه‌کانی بۆ بێت به‌شێک با، بێت ته‌ر ئاسمان شه‌به‌نه‌می به‌ با، بیه‌سته‌وه‌ کێلگه‌که‌دا ”ده‌چیت به‌سه‌ر به‌سه‌ریدا جار ته‌وت تا کێلگه‌که‌ ئازله‌که‌کانی

،بآلاده‌سته‌ خودای فه‌رمانی ئه‌مه‌، لێکدانه‌وه‌که‌ ئه‌مه‌، پاشا ئه‌ی ٤:٢٤ دان ده‌بێت جێبه‌جێ گه‌وره‌م پاشای له‌سه‌ر که‌

کێلگه‌کاندا ئازله‌ له‌گه‌ل، ده‌خه‌نه‌وه‌ دوورت مرۆقه‌کاندا نێو له‌ ٤:٢٥ دان ته‌ر ئاسمان شه‌به‌نه‌می به‌. خواردن بۆ پێده‌دریت چیمه‌نت گا وه‌ک و ده‌ژیت

حوکمرانی بهرترین که دوزانیت تا، تئیده پهریت به سهرتدا جار هوت و ده بیت
 لایه هزی که ههرکه سیک به دهیبه خشییت و دهکات مرۆقه کان شانیشینی
 و دهکات مرۆقه کان شانیشینی حوکمرانی بهرترین که دوزان تا - 25أ
 لایه هزی که ههرکه سیک به دهیبه خشییت

پاشا بیرى شیویه بهم . "بالاترین" به دهکات خودا به ئاماژه دانیال
 لایى به زهحمهت پاشا که بیرۆکه یهک دهکات؛ ئاراسته خودا یهک بوونی بهره و
 بۆی کور بۆ باوکه وه له که موشریکانهی بنهچه ئه و بههۆی ،تئیده گات
 ماوه ته وه .

داره که یه تی رهگی که شوینهی له و چه قۆکه جیهیشتنی فهرمانى ٤:٢٦ دان
 ئه و که ده نییت به وه دا دان کاتیك ده مینیتته وه له گه لت تۆ شانیشینی واته
 ئاسمانه له دهکات فهرمانه وایی که سهی

ئه زموونی ،ئاسمانه له دهکات حوکم که سهی ئه و که زانی کاتیك - 26أ
 ده بیت موسلمان و پئده کریت قه ناعهت پاشا چونکه وه ستاوه زه لیل بوون

به کۆتایی !بۆت بکه ن قبول ئامۆزگارییه کانم ،پاشا ئه ی بۆیه ٤:٢٧ دان
 به به زه بی کردن به و دادپه روه ری جیه جی کردنی به بهین گونا هه کانتان
 بیت درێتر خوشگوزه رانیان رهنگه ،بهین تاوانه کانتان به کۆتایی ،تاوانباران

له م دانیال که جیه جی کردنه وه بواری ده خاته شتانه ئه و پاشا کاتیك - 27أ
 دراوه ته پیاوه ئه م به لام . ده گۆریت به راستی ،پیکردوو ئاماژه ی ئایه ته دا
 که لیکردوو وای مشتومره که ی جیگه ی بی ده سه لاته لووتبه رزی؛ ده ست
 فیزی پیشوو ئاشکراکانی ئه زموونه وهک ،بیت نادادپه روه ر زۆرجار و کاپری
 کردوین .

. بوون جیه جی نه بوخودنه سر پاشا له سه ر ئه مانه هه موو ٤:٢٨ دان

پیشبینیه ئه م دیکه ی لیکدانه وه یه کی جوړه هه ر دانیال لیدوانه ی ئه م - 28a
 که ده کاته وه پووچه ل پیغه مبه رانه بنه ما ئه و شیویه بهم ،دهکات قه دهغه
 که فی کران دیکه وه ئایینی گروپیکی هه ر و یه هۆفا شایه تحالانی له لایه ن
 له وه ش جگه . کردوو پیناسه ی دانیال که بیت یاسایه ئه و پیچه وانه ی
 گێرانه وه که چونکه . روو ده خاته ئه وه به لگه ی بابه ته که ته وای ناوه رۆکی

لیی نه فره تیگ داره کهدا پیشبینی له پاشا بوچی که دهکات ئاشکرا ئه وه
دراوه.

بابلدا له پاشایه تی کوۆشکی له ،مانگدا دوانزه کوۆتایی له ۴:۲۹ دانیال
ده سورایه وه.

جیبه جیکردنیدا و بینین نیوان له " کاتیگ " یان سالیگ یان ،مانگ 12 - 29a
تییده په ریگت.

به که نییه گه وره یه بابلله ئه وه ئه مه ئایا: گوتی و کرد قسه ی پاشا ۴:۳۰ دان
شوینی وه ک خوۆم شکۆمه ندی شکۆمه ندی بو و ده سه لاتم ه یزی
کردووه؟ دروستم پاشایه تی نیشته جی بوونی

بوایه بیده نگ بوو باشترا پاشا که چاره نوو سسازه ساته وه خته ئه وه ئه مه - 30a
سه رسورپه ی نه ره به راستی بابلله که ی چونکه ،تیبگات لیی ده توانیگت مروۆف به لام
باخچه ی .هاتوو "جیهان سه رسورپه ی نه ره ی هه وت" له یه کیگ وه ک هیشتا ،بوو
چوارگۆشه یه کی که گه شاهه دیواره و فراوان گۆره پانی و هه وز و هه لواسراو
به ده یان توانی گالیسه دوو که گه وره کان دیواره .ده گریته وه کیلۆمه تری ۴۰
خۆی سه رده می سه ره کی ریگی -تیپه رن یه کتردا به درێژه که ی درێژایی
دوو ناوه راستی له ،دروستکراوه ته وه به رلین له که ده روزه کانی له یه کیگ
پاشایان ئالای و دروستکراون شین و شین به ردی له که وه ستاوه دیواردا
۷:۱۴ دانیال له وه ک ،هه یه هه لۆی باله کانی که شیریک :هه لکه ندراوه له سه ر
به لام .بکات شانازی ئه وه ی بو هه بوو هۆکاریکی هه موو .پیکراوه ئاماژه ی
سه رووی له به لام ،ده بینیت خوۆبه زلزانین نابینیت؛ شانازی قسه کانیدا له خودا
ئه زموونه کانی به سووکیه تیکردن و له بیرچوونه وه ،شتیکه وه هه موو
له سه ر نییه سه ره ره ز بوونه وه ریگی تاکه پاشایه ئه م دلنیا ییه وه به .رابردووی
و ،ده ویت ئه وی خوۆدا ئاسمانی له ئه وه هه لییژاردوو؛ خودا به لکو ،زه وی
پواله ته کان ده ره وه ی له خودا :پروونکردنه وه یه شایه نی ئه مه .ده بیگت ئه ویشی
به بی ،ده گه ریگت میشکیاندا و دل له .ده دات دروستکراوه کانی له سه ر هوکم
رزگار بوون شایه نی که ده ناسیته وه مه رانه ئه وه ،بیگت هه له هه رگیز ئه وه ی
بدات ئه نجام مو عجیزه هه ندیکجاریش و بیگت به رده وام لیده کات وای ئه مه ش
په وایه کوۆتایی ئه نجامی کوالیتی به شیوازه که به لام

هاته ئاسمانهوه له دهنگيک، بوو پاشادا دهمی له وشه که کاتيک ٤:٣١ دان "وهرگيراوه لیت شانشینی، سهیرکه، نهبوخودنهسر پاشا": خوارهوه

داناوه بۆ تهلهیهکی که، خودایه خوښهویستی قوریانی نهبوخودنهسر - 31a ئاسمان هوکمی پهنگه. کردوووتهوه ئاگاداری پیغه مبهرایه تیدا خهونی له و دهبات به سهری خودا خراپهیهی ئه و چونکه، بین شاد با بهلام، بیټ پرزگاری ههتهاته تایی دهیکاته و دهکات پرزگار ژیا نی.

کيلگهکاندا ئاژهله لهگهڵ، دهخه نهوه دوورت مرۆقهکاندا نیو له ٤:٣٢ دان تا، تیده په ریت به سهرتاندا کات ههوت. دهخویت چیمه ن گا وهک و دهژیت و دهکات مرۆقهکان شانشینی هوکمرانی بالادهست خودای دهرانن لاییه هزی که ههرکه سیک دهیبه خشیته

له دهست خو ی روونی پاشا، جار ههوت یان، سال ههوت ماوهی بۆ - 32أ نییه تر هیچی ئاژهله جگه که پیده کات قهناعهتی میشکی و دهکات

نیو له. بوو جیبهجی نهبوخودنهسر قسهی ساته دا له و ههر ٤:٣٣ دان به جهستهی و دهخوارد چیمه نی گا وهک و خراپه وه دوور مرۆقهکان و کرد گه شهی هه لۆ په رهکانی وهک قژی تا، بوو ته ر ئاسمان شه بنه می کرد گه شهیان بالنده په رهکانی وهک نیوۆکهکانی

راگهیه ندرابوو که شتی که هه موو که دهکات ئه وه شایه تحالی پاشا - 33أ نووسینی له گوړاو پاشای. بوو جیبهجی ئه ودا ناو له دیدگا که به راستی خو ی به ئاماژه، دههینیته وه وه بیر زه لیلکه ره ئه زموونه ئه م ئیفاده کهیدا. بکشیته وه دهکات ناچاری شهرم هیشتا. سییه مدا که سی له دهکات به شایه تحالییه ئه م که ئه وهیه ئه گهری دیکه ی روونکردنه وهیه کی راسته قینه دا خودای له نوییه که ی برا، دانیال و پاشا له لایه ن هاو به شی نووسراوه.

به ره و چاوه کانم نه بوخودنه سر من، دیار ی برا ودا کاتی کو تایی له ٤:٣٤ دان به رزترین به به خشی به ره که تم من. گه رایه وه عه قلم و به رز کرد وه ئاسمان و دهژی هه می شه بۆ که کرد که سه ئه و بۆ شکۆمه ندیم و کرد ستایشم له شانشینییه که ی و هه تهاته تایییه هوکمرانییه کی هوکمرانییه که ی به رده وامه تر نه وهیه کی بۆ نه وهیه که وه

دەھىيىت بەدەست ونبوو مەرى خۆشەويستى بەتوانا و دانا خوداى -34أ
شكۆمەندى بۇ ستايشەكانى و كردوو مەرەكانىيەو بە پەيوەندى تر جارېكى
دەكات ھىندە چەند ئەو

و ھەتاهەتايىيە ھوكمرانىيەكى ھوكمرانىيەكەى كە كەسەى ئەو - ب34
بەردەوامە تر نەوہيەكى بۇ نەوہيەكەو لە شانشينييەكەى

بينىنى لە ،ھەميشەيى ئەمجارە ، دەكات پىنجەم شانشىنى بە ئاماژە فۆرمولەكە
شانشينييەكى و شكۆمەندى و ھوكمرانى " ۷:۱۴ دانيال لە مرقۇمەو كورى
ھەرۈەھا . بکەن خزمەتيان زمانەكان و نەتەوہكان و گەلان ھەموو كە ،پېدرا
خوداى پاشايانەدا ئەو سەردەمى لە " ۲:۴۴ دانيال لە پەيكەرەكەدا بينىنى لە
گەلېكى بۇ و ناچېت لەناو ھەرگىز كە دادەمەزىنېت شانشينييەك ئاسمان
كۆتاييان و دەچەوسىنېتەو شانشينيانە ئەم ھەموو ،بەجىناھىلرېت دىكەش
" . دەمىنېتەو ھەميشە بۇ خۆى بەلام ،پېدەھىن

ئەو ،دادەنرېت ھىچ ۈك لەبەردەمىدا زەوى دانىشتوانى ھەموو ۴:۳۵ دان
،دەيكات خۆى ئارەزووى بە زەويدا دانىشتوانى و ئاسمان سوپاى لەگەل
دەكەيت؟ چى تۆ :بلايت پېى يان بگرېت دەستى بەرگەى نييە كەس
شتېك ھەموو لە پاشا ئەمجارە بۇ !زىندوو خوداى بۇ شكۆمەندى -35أ
بووە موسلمان و تېگەيشتوو

و من شانشىنى شكۆمەندى .بۆم گەرايەو ەقلم كاتەدا لەو ۴:۳۶ دان
جارېكى ئاغاكانم و راوئىركارەكانم گەپنرايەو: بۇ شكۆمەندىم و شكۆمەندى
زىاد تەنيا دەسەلاتم و خۆم شانشىنى بۇ گەرامەو من گەرام: بەدواياندا تر
بوو.

تاقىكرەنەو كەدا كۆتايى لە خودا كە ،راستگۆ و راستگۆ ئەيۈبى ۈك - 36a
و ۈەرگرتەو ئاغاكانى مەمانەى پاشا ،گەرانەو بۇ نەوہكانى و كچ و كور
راستەقىنەدا ژىرەكانى نېو لە ئىستا ،دەكاتەو خۆى ھوكمرانى بە دەست
ئەزمۈنە ئەم .بوو ۈۆشنگەر زىندووہو خوداى لەلايەن ،دانايە
ئەو ھەر .دەبەخشىت يەوېت ھەركەسىك بە تەخت خودا كە دەيسەلمىنېت
گەرانەو داواى ئەوہى بۇ كدان ئاغاكانى بۇ بوو ئىلھامبەخش كە بوو
بکەن پاشاكەيان

شکۆمەندی و بەرز و ستایش ئاسمان پاشای، نەبوخودنەسر من **٤:٣٧ دان** توانای و دادپەرورن پێگاکانی و راستن ھەمووی کارەکانی کە، دەکەم بکات زەلیل، دەرۆن لووتبەرزبەو بە ئەوانە ی ھەبە ئەوێ

بیلێت بتوانێت ئەوێ بۆ داوێ پارێ چونکە، بیلێت دەتوانێت -37أ

ئازار بەخش زۆر دەتوانێت ددان پاکێشانێ، خراپترین لە دوورکەوتنەو بۆ بەدەستھێنانێ بۆ. بەھێن ئازارەکان بۆ پاساو دەتوانن گەرەوکان بەلام بێت؛ زۆر یان سەختەکان تاقیکردنەو بە بێت پێویست رەنگە، ئەبەدیەت بۆ پاساویان دەتوانێت کە کاتیگدا لە غرور لابردنی تیپەرین؛ سەختەکاندا پێگای لە پۆلسی، خۆی توانای زانیی بە مەسیح عیسا. دەھێنێتەو رۆوی لە کە، "براکانی گۆشەگیرکەری" ئەوێ بۆ، کرد کوێر دیمەشقا شایەتھالی بێتە، وەرگرتەو خۆی بینایی ئەوێ دوا، بوو کوێر رۆحییەو مێشکی بینینی، ھەمووشیانەو سەرۆوی لە بەلام، دلسۆزی و پەرۆش بە

5 دانیال

ژمارەیان کە سازکرد ئاغاکانی بۆ گەرەوێ جەژنیکی بەلشاسر پاشا **٥:١ دان** خواردەو شەرابی لەبەردەمیاندا و بوو کەس ھەزار

کوچی خودا ئاشتێ بە بەرچاودا تەمەنیکی لە نەبوخودنەسر پاشا -١ئە ١ نەبوو ئامادە کە نابۆنیدۆس. گرتەو شوینی کورێ نابۆنیدۆسی و کرد دواپی بکات حوکمرانی ئەو شوینی لە کورێ بەلشەسری دا پێگە ی، بکات حوکمرانی مەبەستی خودا کە تەحەدایە ک -"دەپاریژێت پاشا بێل" واتای بە کە ناوێ ئەم کە بکریت تیگەل ناوێ ئەو لەگەل نابیئ -بیئتەو رۆوبەرۆوی بوو "دەپاریژێت بێل" واتای بە، بەلتەشاسر: دانیال بە بەخشی پێی نەبوخودنەسر تاکە پشتیەو لە کە، بێلیالدا یان بێل پەرستنی لە ناوانە ئەم سەرچاوە ی جێنشینەکانی دەبینن وەک. شەیتان، شەیتان: وەستاوێ شیرک تەلارسازێکی نەرۆیشتن بەدوایدا پێگایەدا لەم گۆراو پاشای

هینا زیوانه‌ی و زېږین قاپه نهو، کرد تام شه‌رابه‌که‌ی کاتیک به‌لشاسر ۵:۲ دان و پاشا تا، وهریگرتبوو ئۆرشه‌لیم په‌رستگای له باوکی نه‌بوخودنه‌سری که بخۆنه‌وه لایان خه‌زووره‌کانی و ژنه‌کانی و ئاغا‌کانی.

۲- بوون غه‌نیمه‌ت ته‌نها زیو و زېږ قاپانه‌ی ئهم، بته‌پرسته پاشای ئهم بۆ 2- له و چاوپوۆشی که هه‌لییژارد ئه‌وه‌ی دوای. وهرگیراون جوله‌که‌کان له که راستیه‌ی ئه‌و، گۆریبوو بۆی نه‌بوخودنه‌سر که بکات راسته‌قینه‌یه خودایه کاره‌کانی هه‌موو له‌سهر حوکم زیندووو خودایه ئهم که خست پشتگوئ و پیرۆز دروستکه‌ردا خودای خزمه‌ت له که، شتانه ئهم به‌کاره‌ینانی به. دهدات ته‌مه‌نی کوۆتایی هه‌له‌ی، بی‌پیزی و چه‌وت مه‌به‌ستیکی بۆ، پیرۆزکرا‌بوون ده‌سه‌لاتی نه‌بوخودنه‌سر خۆیدا سه‌رده‌می له. ئه‌نجامدا خۆی کورتی خوداوهنده که تی‌گه‌یشتبوو چونکه، ناسیبوو جوله‌که‌کانی خودای چالا‌کانه‌ی پاشای ژێرده‌سته‌ی گه‌لانی هه‌موو. نییه بوونیان به‌راستی نه‌ته‌وه‌یه‌یه‌کانی و ئاسمان پاشای به‌رژه‌وه‌ندی له بیستبوو ئه‌ویان به‌هیزی شایه‌ت‌حالی، بابل بۆ هه‌بوو هۆکاریکی هه‌موو خودا بۆیه. خۆی خیزانه‌که‌ی زیاتر له‌وه‌ش بدات نیشان بی‌ه‌زه‌یی و دادپه‌روه‌ر خۆی ئیستا ئه‌وه‌ی.

له وهرگیرابوون په‌رستگا‌که له که هینا زېږینیان قاپانه‌ی ئه‌و ئینجا ۵:۳ دان لایان خه‌زووره‌کانی و ژنه‌کانی و ئاغا‌کانی و پاشا. ئۆرشه‌لیم له خودا مالی خواردوه‌وه.

3- له لابراون که ده‌کات گول‌دانانه ئهم بنه‌چه‌ی له‌سهر پێداگری دانیال که ئه‌وه‌ی بینینی به گه‌نج پاشای. ئۆرشه‌لیم له خودا مالی له، په‌رستگا له‌وه‌ ده‌بوو، لابیرین په‌رستگا‌که‌ی له شتانه ئهم داوه‌ پێگه‌ی جوله‌که‌ خودای به که دهدات که‌سانه ئه‌و توندی سزای و سزا راسته‌قینه‌ خودای که تی‌یگات و ناکه‌ن کارانه جوړه ئه‌و بته‌پرسته‌کان خوداوهنده. ده‌که‌ن خزمه‌تیان خراپی که، ده‌گه‌رپن مرۆقه‌کاندا دلخۆشکردنی به‌دوای ته‌نها قه‌شه‌کانیان ده‌قۆزنه‌وه باوه‌پێکرا‌وییان.

زیو و زېږ خوداوهنده‌کانی بۆ ستایشیان و خواردوه‌وه شه‌رابیان ۵:۴ دان کرد به‌رد و دار و ئاسن و برۆنزی.

نووسینه که نه یانتوانی به لّام. ژووروو هاتنه پاشا داناکانی ههموو **0:۸ دان**
بدن پاشا بۆ لیکدانه ویهک و بخویننه و

به بته رسته کان حه کیمه بۆ ئه مه ، نه بوخودنه سردا سهردهمی له وهک - 8^f
دهمینته وه مه حال

و گۆرا ده موچاوی رهنگی و ترسا زۆر پاشا به لاشاسر قسه یه بهم **0:9 دان**
بوون شوک تووشی ئاغاکانی

هۆلی ناو چووو ئاغاکانیه وه و پاشا قسه کانیه به هۆی شازن **0:۱۰ دان**
با! بژی هه میسه بۆ ، پاشا ئه ی : کرد قسه ی شیویه بهم و ئاههنگه که وه
! نه گۆریت رهنگ روخسارت با وه ، نه کهن گرفتت بیر کردنه وه کانت

خودا وه ندو رۆحی که هه یه تۆدا شانشینی له پیاویک **0:۱۱ دانیال**
تیگه یشتن و تیروانین که ده رکهوت باوکتدا سهردهمی له . تیادیه پیروژهکانی
، نه بوخودنه سر پاشا بۆیه . هه یه خودا وه ندو کان حیکمه تی وهک حیکمه تی و
و کلدان و ئه ستیره ناس و ساحیر سه رۆکی وهک - باوکت ، پاشا - باوکت
کرد ده ستنیشان فه له کنا سه کان

کرد ده ستنیشانی به لته شاسر پاشا که دانیالدا له چونکه **0:۱۲ دانیال**
و خه ونه کان لیکدانه وه ی توانای ، تیگه یشتن و زانست و نایاب رۆحیکی
دۆزرایه وه ، سه خته کان کیشه چاره سه رکردنی و مه ته له کان روونکردنه وه ی
ده دات لیکدانه وه که ئه ویش ، بکریت بانگ دانیال با که واته

شاهانه بنه ماله ی ههموو و ده کات سه رلیشیواو شازن ئیفاده ی ئه م - 12^f
نه گرین له بهرچاو که هه لمه انبژارد به لّام ... ده زانی ئه وه مان ئیمه : ده کات ئیدانه

به و کرد قسه ی پاشا . پاشا به ردهم هینرایه دانیال پاشان **0:۱۳ دانیال**
پاشا که ، یه هودا ده ربه ده رکهانی له یه کیکی ، دانیالیت تۆ ئایا : گوت دانیالی
«هیناویه تی؟ یه هودا له باوکم

و خۆتدایه له خودا وه ندو کانت رۆحی که بیستوو مه تۆوه له باره ی **0:۱۴ دان**
ده بینریت تۆدا له نائاسایی حیکمه تی و تیگه یشتن و رووناکی

نووسینه ئه م تا به ردهم هینراونه ته تازه ئه ستیره ناسه کان و دانا **0:۱۵ دان**
و شه کان لیکدانه وه ی نه یانتوانی به لّام . بدنی لیکدانه وه و بخویننه وه
بدن

سهختهکان کیش و بدهیت روونکردنه و ده توانیت که بیستومه **0:17 دان** و بخوینیته و نووسینه ئهم بتوانی ئه گهر ئیستا بکهیت. چاره سهر زنجیریکی، ده کهیت له بهر و نهوشهیی جلیکی، بدهیت پی لیکدانه و کهیم حکومهتی له ده بیست سییه مت پلهی و ده بهستیت خۆتا ملی له زیرین شانشینیدا.

خۆی و باوکی و نابۆنیدۆس دوای سییه م پلهی -16أ

و ههلبگره بهخشه کانت: دایه و وهلامی پاشا له بهردهم دانیال **0:17 دان** و ده خوینمه و پاشا بۆ نووسراوه که بهلام تر کهسیکی به بده دیاریه کانت دهدهم بۆ لیکدانه و کهی.

زێر و زیو به هاکانی و کال و شهرهف به گرنگی و بووه پیر دانیال -17أ، عهیهکانی له گهجه پاشای ئهم بیرخسته و ده رفهتی بهلام، نادات خودایه بندهی و ناکریته و رهت، بیدات خۆی ژبانی به ده بیست که گونا ههکانی کاره جوړه ئهم بۆ.

و شکۆمندی و گهورهیی و شانشینی بهرز خودای، پاشا ئهی **0:18 دان** بهخشیبوو باوکت نه بوخودنه سری به شکۆمندی.

بووه راسته قینه خودای بهخششی و کار نه بوخودنه سر حوکمرانی -18a له، نۆی هیزی بۆ گهراوندۆته و ههله به که شکۆمندییه کهی ههروهها گه مژه سال حهوت ماوهی بۆ خوداوه له لایه ن ئه وهی پیش، شانازییه و ده بکریت.

و گهلان هه موو، بهخشیبوو پیی که گهوره ییهی ئه و به هۆی **0:19 دانیال** هه رکه سیکی پادشا. ده له زین و ده ترسان له بهردهمیدا زمانه کان و گهلان بویت هه رکه سیکی پیده دا؛ به زهیی بیه ویت هه رکه سیکی و ده یکوژیت بویت ده کرد زه لیلی بو یستایه هه رکه سیکی و ده کرده و به رزی.

کوشت ده یویست ئه وانهی پاشا -19أ

گهلی سزای که لیکرد وای خودایه ده سه لاته ئهم تاییه تی به سیداره و به خاته نوینه رهکانیان له زۆریک و بدات جووله که یاخیبووی.

کرد رزگاری ده یویست که که سانهی ئه و ژبانی و - 19ب

وه رگرت شته له م سوودیان دیل جو له کهکانی و دانیال

ويستبووی که کرد پهروه رده که سانهی ئه و - 19c

له نه بوخودنه سره وه پاشا له لایه ن دل سوژه که ی هاوړئ سئ و دانیال
به رزکرانه وه کلدانه کانه وه سهرووی

خواره وه هینایه ويستبووی ئه وانه ی و - 19d

گه نجه له لایه ن که ده ربېرن په زامه ندی ده بوو ئه و شانشینى ئاغاگانى
به هیژه که ی ده سته به . به رپوه بېرېن جوله که کانه وه دیلېتې بیانییه کانی
له ناوچوون و زه لیل جووله که کان نه ته وه یی شانازی

لووتبه رزی بۆ بووه وه ره ق رڼو ی و بووه وه به رز دلې کاتیک به لام 5:20 دان
لایسه ندراپه وه شکو مه ندی و لادرا پاشایه تی ته ختی له

تیبگه یین خو به زلزانینه له و یارمه تیده رمانه نه بوخودنه سر پاشا ئه زموونى - 20a
ده دات نیشان پاشا بۆ دانیال . پاپا پاشای بۆ ده گه رپته وه دا 7:8 دانیال له که
لایه هزی که هه رکه سیک به ده درپت خدا وه له لایه ن په ها ده سه لاتى که
نه بوخودنه سر پاشا زه لیل بوونى وه بیره یئانه وه ی به ، به لام . پلانه که ی به پپى
به پشت به لام ، بپت به هیژ هه رچه نده زه مینى پاشایه کی که ده خاته وه بیرى
ده به ستپت ئاسمانى پاشای بپسنوورى ده سه لاتى

بوو درنده دلې وه ک دلې ، خراپه وه دوور مرؤقه کان نه وه ی نیو له 5:21 دان
وه ک پیدرا چیمه نى . بوو کیوى که ره کانى له گه ل نیشه جپوونى شوینى
ده نپت به وده دا دان تا ، بوو ته ر ئاسمان شه بنه مى به جه سته ی و بیخوات گاکان
به ده بیه خشپت و ده کات مرؤقه کان شانشینى هوکمرانى بالا خودای که
لایه هزی که هه رکه سیک

"کیوییه کان که ره " باسکردنى ، ئایه ته دا تاکه له م ، ده که م تیبینى من - 21a
تایبه ت به ، "سه رسه خته که ره وه ک": سه رسه ختییه تایبه تی هیمایه کی که ر
رڼو ی نوینه رایه تی که هیمایه ئه و . بپت مالې بئ و بپت یش "کیوى" ئه گه ر
رپگه ی له خودا که بگرپت وانانه به و گوئ په تیده کاته وه که ده کات مرؤف
ده دات پپیان پیرۆزه وه کتیبى ئاشکراکردنى و ژبان ئه زموونه کانى

هه موو هه رچه نده ، خواره وه نه چووه دل ت کورې به لسه سرى توئش 5:22 دان
ده زانى ئه مانه ت

دهكات رهفتار "کيوي کهريکی" وهک که بوو بهلشهسر نهوه راستيدا له - 22أ
ژياوه (باپيرهی) "باوکی" که نهزموونهی نهو بو حسابیک هيچ به

قاپهکانی. *ئاسمان يهزدانی به بهرامبهرد کردوتهوه بهرز خوتت تو 0:23 دان*
خهزورهکانتان و ژنهکانتان و ئاغاکانتان و ئيوه ،بهردهمتان هيترانه مالهکهی
و برؤنزی و زير و زيو خوداوهندهکانی ستایشی تو .خواردوهو لي شهرابتان
و نازانن هيچ و ناييستن و نايينن هيچ که ،کرد بهردت و دار و ئاسن
به رڭگاکانت ههموو و ههناسهت که نهکرد خودايه نهو بو شکۆمهندیت
گرتوهو دهستهوهو .

ئايینی خزمهتی بو که کرد پيس زيرپنانهی دهفره نهو بهلشاسر - 23أ
بو بهکارهينانيان به بهلام .دروستکهرد خودای بو پيرؤزکراوون پهريستگاکی
قيزهونهکانی بهرزی ،دروينهکان بتهپرسته خوداوهنده ستايشکردنی
دهكات ئاماده 17:4 پهخشانی ويتهی بو خوی ويتهيه نهو . **بهدهستههينا**
بهنرخ بهردی و زير به ،بوو لهبهردا سووری و ونهوشهیی بهرگی و جل ژنهکه
شته له بوو پر که بوو دهستدا له زيرپنی جاميکی .رازاوتهوه مرواری و
" ناوی پينجهمدا ئايهتی له . لهشفرؤشيهکهی پيسي و قيزهونهکان
پيدراوه ی " گهوره بابلی .

نوووسيوه نووسينهی نهو که نارد دهستهی کوټايی نهو بوئه ههر 0:24 دان
راستهقینه زيندوو خودای بوونی درهنگ زور بهلشهسر بهرامبهردا له - 24أ
مروقهکان رهفتاری به بهرامبهرد موعجيزهئاميز شيويهکی به که دهمؤزيتتهوه
دهبيت کاردانهوی و دهكات مامهله

تهکيل ،ميني ،ميني :نووسراوه که نووسينهيه نهو نهوه 0:25 دان
ئوفارسين .

دابهشکردن و کيش و ژماردن و ژماردن :وهرگيران - 25أ
توی شانشينی خودا :ژماره :نهمهيه قسانه نهو ليکدانهوی 0:26 دانيال
پيهينا کوټايی و ژمارد .

" و ،ئامانج دهکاته هوکمرانی سهرهتای يهکهم ی " ژماردن - 26a
ئامانج دهکاته هوکمرانييه نهو کوټايی ،دووم ی "ژماردن

بوويت کهم که دؤزرايهوه و کيشراويت تهرازوودا له :کيشراو 0:27 دان

بۆ مړۆقه‌كان .خوداييه حوكمدانى هيځمى *ليره‌دا* تهرارزووه‌كان - 27a
 وه‌ريگرتووه؛ دادپه‌روه‌رى خزمه‌تگوزارييه‌كانى نوينه‌رايه‌تيكردنى
 و ته‌واو خودا دادپه‌روه‌رى به‌لام .ته‌واوبوون له دووره كه دادپه‌روه‌رييه‌ك
 و باش كاره نه‌و سه‌نگى ؛ *په‌نجه‌ره دوو تهرارزووى* ويښه‌ى بنه‌ماى له‌سهر
 تاوه نه‌گهر .دهدات نه‌نجامى ده‌كرېت دادگايى كه‌سه‌ى نه‌و كه دهدات خراپانه
 خراپه نوينه‌رايه‌تى كه تاوه له بېت سووكتر ده‌كات چاكه نوينه‌رايه‌تى كه
 پاشا حاله‌تى نه‌مه‌ش وه .په‌وايه ئيلاهي مه‌حكومكردنى نه‌وا ،ده‌كات
 به‌لشاسره .

و ماد به دهرېت و ده‌كرېت دابه‌ش تۆ شانشينى :دابه‌شكراو 0:28 دان
فارسه‌كان

خواردنه‌وه سه‌رقالى خويدا پاشايه‌تى كوڅكى له كه كاتيځدا له -28أ
 بنى رېگه‌ى له ماده‌كان ،داريؤس پاشا سه‌روځايه‌تى به ،بوو قيژه‌ونه‌كان
 وشك و لابراوو كاتى ماوه‌يه‌كى بۆ كه ،بابل ناو چوونه رووباره‌كه‌وه
 بوو بووه‌وه .

وه‌نه‌وشه‌يى به‌رگى و جل دانيال و دا فهرمانى به‌لشاسر يه‌كسه‌ر 0:29 دان
له سييه‌مى پله‌ى كه راگه‌يه‌ندرا و دانرا مى له زېرين زنجيرېكى ،بوو له‌به‌ردا
ده‌بېت شانشينيدا حكومه‌تى

كوژرا كلدانه‌كان پاشاى به‌لشاسر شه‌ودا له‌وه‌ر 0:30 دان

بوو سال دوو و شه‌ست ته‌مه‌نى ،گرت شانشينى مادى داريؤسى 5:31 دان

ناناسرېته‌وه ميژوونووسانه‌وه له‌لايه‌ن دانيال ورده‌ى شايه‌ت‌حاله‌ نه‌م -31a
 له گه‌وره دووه‌مى كوروشى فارس پاشاى بۆ ده‌گه‌رېننه‌وه كاره نه‌م كه
 539 - سالى

7 دانیال

ئەمجارەيان ۳. دانیال فیئركارى ھاوشیووی ۶ بابەتە ئەم فیئركارى ئەووی بۆ ، نموونەیی دلسۆزی تاقیکردنەوویەکی لە ڕوو دەخاتە دانیال کە بەرھەمبھێنریتەووە ھەلبژێردراوێکەنەووە ھەموو لەلایەن و بکریت تەقلیدی بەلام ، یارمەتیدەرن شرۆفەکان . بانگراون مەسیحدا عیسا لە خوداو لەلایەن لە نەبوخودنەسر وەک *داریۆس* پاشا . وانەکە پاراستنی و خویندنەووە بۆ بەسە بە دان *سالیڤا ۶۲ تەمەنی لە* بەرامبەردا لە و دەکات مامەلە خۆیدا سەردەمی ڕیڤگەیی لە کە گۆرانکارییەک دەنیئ؛ دانیالدا زیندووی خودای شکۆمەندی *پاراست شیرەکان* لە خودا کاتیک ھات بەدەست دانیالەووە دلسۆزی شایەتھالی دانیال بۆ ئارەزووی و ھەز و سۆز ، پەيوەندییەکیانەووە سەرەتای لە ھەر . ئ کە تیئەگات تییدا و دەکات خزمەت راستگۆیانە و دلسۆزی بە کە ، ھەبە *بالاتر عەقلى* .

شانشینى سەرپەرشتیاری بیست و سەد زانی باشى بە داریۆس 1:۶ دان
بەن شانشینییەکا ھەموو لە بوو بریار کە ، دابنیت

ھوکمرانی سپاردنی بە دەکات ئاشکرا خۆی ھیکمەتی داریۆس پاشا --1
دامەزراون پارێزگا 120 لەسەر کە حاکم 120 بە شانشینى

ئەم ئەووی بۆ ، بوو دانیال لەنیویاندا ، دانا بەسەریان فەرماندەى سى 2:۶ دان
پێنەگات زیانیکی ھیچ پاشا و بکەن بۆ حسابیان سەرکردانە

سەرپەرشتى کە سەرەکیانەدایە سەرکردە ئەو لەنیو ھیشتا دانیال 2a-
دەکەن ساتراپەکان

رۆڭچىكى چۈنكى، تېيەرى سەرۆكايەتتەيەكان و بەرپىرسان لە دانيال 7:۳ دان
شانىنىيەكە ھەموو سەر بىخاتە كە دانا پلانى پاشاش ھەبوو؛ ناوازەى

دانيال بالاترى ھىكمەتى و زىرەكى سەرنجى بەرامبەردا لە داريۆس 3-
ترەو ۋە ئەوانى ھەموو سەرۋى لە بەرزكردنەو ۋە بۆ پلانەكەى .دەدات
دەورۆڭنىڭ دانيال بە بەرامبەر كىنە و رڧ و ئىرەى

دەگەرەن دەرفەتتە بەدۋاى سەرۆكايەتتەيەكان و بەرپىرسان پاشان 7:۴ دانيال
نەيانتۋانى بەلام .بەن تۆمەتبار شاننىنى كاروبارى لەسەر دانيال ئەو ۋەى بۆ
و عەيب ھىچ ،بوو دلسۆز چۈنكى ،بۆزەو ۋە عەيبىك و بنەما ھىچ
نەدۆزرايەو تىدا گەندەلىيەكىشى

بە بەشۋەيەك ،دەكات خۇدا خزمەتى داينىڭ شۋىنك ھەر لە دانيال 4أ-
تاوان بى شۋەيە بەم .دەكات پاشا خزمەتى دلسۆزى و پەرۋشى ھەمان
رۆژانى "ئەدقۇنتىستى" پىرۆزەكانى نىو لە كە پىوهرىك ; دەردەكەوئ
۱۴:۵ پەخشانى بەپى دۆزرايەو كۆتايىدا

لە لىيچىنەو ۋە بۆ نادۆزىنەو ۋە بنەمايەك ھىچ» :گوتيان پياوانە ئەم 7:۵ دان
»نەدۆزىنەو خۇداكەيدا ياساى لە يەككىيان مەگەر ،دانيالىيە ئەم دژى

تاقىكردنەو ۋە دوايىن شەيتانى ئۆردوگى بىركردنەو ۋە ھۆكارانە ئەم 5أ-
ھەوتەمى رۆژى شەممەى پشووۋدانى تىدا كە دەكەن ئاشكرا ئيمان زەمىنى
پىيەى بەو ،دەدات دلسۆزەكانى بەندە كۈشتنى بە رڭگە خۇدا ياساى
،كراو ۋە واجب كە يەكەم رۆژى باقى لە رڭگرتن بۆ نادەن رەزامەندى
،رۆمانى ئايىنى ياساى يەكشەممەى

گىژاو لە پىر شۋەيەكى بە سەرۆكايەتتەيەكان و بەرپىرسانە ئەم پاشان 7:6 دان
بۆ ،داريۆس پاشا :كرد لەگەل قسەيان شۋەيە بەم و پاشا لى چوونە
!بژى ھەمىشە

بەھىزى پاشا ئەو ۋەيە لى مەبەست گىژاو لە پىر ناو ۋەى ھاتنە ئەم 6أ-
چەسپاندنى پىويستى بۆيە ھەر و ناارامى دروستكردنى تواناى و ژمارەكان
،بخاتەو پاشا بۆ دەسەلاتەكەى

و سەرۆكايەتتەيەكان و شاننىنى مېرەكانى ھەموو 7:۷ دان
فەرمانىكى كە رڭكەوتوون ھاكەكان و راوئىزكارەكان و سەرۆكايەتتەيەكان

ماوهی له ههرکهسێک که ،توندهوه قهدهغهکردنی به ،دهربکریت شاهانه له جگه ،پیاویک ههر بۆ یان بکات خودایهک ههر ئاراستهیی دوعایهک رۆژدا سی شایرهکانهوه کۆشکی ناو بدریته فری ،پاشا ئهیی ،تۆ

ناچار خۆی شانشینی پیاوانی نهداوه ههولێ داریۆس پاشا خاله ئهم تا 71- ئازادی شیرکدا له .تر خوداوهندیکی نهک بکهن خودایهک به خزمهت بکات چهپله پیلانگیڕهکان ،پیبکهن قهناعهتی ئهوهی بۆ وه .رههایه ئایینی ههموو وهک لیڕهشدا .خودایهک وهک ،داریۆس پاشا ،لیدهگرن پیزی ،لیدهدهن فرمانه ئهم ئهوهی سهر دهیباته و دیتهوه بهئاگا غرور ،گهورهکان فهرمانهوا نهگرتوووه سهرچاوهی خۆیهوه عهقلی له ئهوهشدا لهگهڵ که ،بکات پهسهند

،بنووسه یاساکه و بکهروهوه پشترپاست فهرمانهکه ،پاشا ئهیی ئیستا 7:8 دان ناتوانریت که ،فارسهکان و ماد یاسای بهپیی ،ههلبوهشیتهوه ئهوهی بۆ بگۆردریت .

که فهرمانهیه ئهو پیشبینی سهرنچراکیش شیوهیهکی به فهرمانه ئهم 8- ئهوه تیبینی با بهلام .دهکات واجب رۆمهکاندا سهردهمی له یهکشهممه رۆژی پیاوه لهلایه که فارسهکان و ماد یاسای نهگۆرهی سیما ئهم که بکهین خودای هی نهگۆران .نارهوایه تهواوی به ،دامهزراون گوناهبارهکانهوه و ههله راستهقیینهیه دروستکهری و زیندوو

،نووسی یاساکهیی و فهرمان داریۆس پاشا 7:9 دان

و فهرمانهکه خۆی ئهوهی بههۆی چونکه ،جهوههارییه ههنگاوه ئهم 9- بگیرییت فارسهکان و ماد نهگۆری یاسای له ریز دهبیئت ،نووسیوه بهرگرییهکهی بۆ مالهوه چوو ،نووسراوه فهرمانهکه که زانی دانیال کاتییک 7:10 دان رۆژانه و .کراونهتهوه ئۆرشهلیم بهروه پهنجهرهکانی که سهرهوهی ژوورهکهی ،دهکرد خودای ستایشی و دهکرد نوژی و دادهبهزی ئهژنۆی لهسهر جار سی کردبووی پیشتر چۆن ههروهک

مرۆقاییهتییه پێوهره بهم نه ،ناگۆریت خۆی رهفتارهکانی دانیال 10- دلسۆزی دهیهویت که دهدات نیشان پهنجهرهکهی کردنهوهی به .دهلهزیئت قودس له روو دانیال کاتهدا لهم .بناسریت ههمووان بۆ گهوره خودای بۆ خۆی وهستاوه هیشتا خدا پهستگای لهناوچوونیشتا له تهناهت که دهکات

که ،دهرخستبوو خۆی پیرۆزه‌دا په‌رستگایه‌ له‌م بوو میژ له‌ خودا رۆحی چونکه‌ زه‌مینی نیشته‌جی‌بوونی شوینی ،خۆی نیشته‌جی‌بوونی شوینی به‌ کردبووی خۆی.

نا،وه‌ هاتنه‌ گێژاو له‌ پر جموجۆڵیک‌ی به‌ پیاوانه‌ ئهم ئینجا 7:11 دان
ده‌کات خوداکه‌ی بانگی و ده‌کات نوێژ که‌ بینی دانیالیان

کرده‌ی له‌ ئه‌وه‌ی بۆ ده‌کرد چاودێریان و چاودێری پیلانگێره‌کان -11a
یه‌"ئاشکرا تاوانیک‌ی" ئیستادا له‌ ؛ بیگرن شاهانه‌دا فه‌رمانی سه‌رپێچیکردنی

پێیان پاشایه‌تی فه‌رمانی به‌ سه‌باره‌ت و پاشا به‌رده‌م هاتنه‌ ئینجا 7:12 دان
بۆ دوعا رۆژدا سی ماوه‌ی له‌ هه‌رکه‌سیک‌ که‌ ده‌رنه‌کرد فه‌رمانت تۆ ئایا: گوت
ناو بدریته‌ فری ،پاشا ئه‌ی ،تۆ له‌ جگه‌ بکات پیاویک‌ یان خودایه‌ک هه‌یچ
به‌پێی ،دنیایه‌ مه‌سه‌له‌که‌ :وتی وه‌لامدا له‌ پاشا «شیره‌کانه‌وه‌؟ کۆشکی
بگۆردی ناتوانی‌ت که‌ ،فارس و ماد یاسای

خۆی که‌ بکاته‌وه‌ پشتراست فه‌رمانه‌ ئه‌و ده‌توانی‌ت ته‌نها پاشا -12أ
کردوو و واژۆی و نووسیویه‌تی

له‌ یه‌کیک‌ ،دانییل: گوت پاشایان به‌ و کرد قسه‌یان دیسان 7:13 دان
فه‌رمانه‌ی به‌و نه‌ ،پاشا ئه‌ی ،نه‌داویت پێ گرنگییه‌کی هه‌یچ ،یه‌هودا دیله‌کانی
»ده‌کات نوێژ جار سی رۆژانه‌ ،نووسیوته‌ که‌

به‌رز دانیال پاشا .ده‌کری‌ت ئیدانه‌ ،گیراوه‌ نوێژکردندا کرده‌ی له‌ دانیال -13أ
ده‌یبه‌ستیته‌وه‌ یه‌کسه‌ر .راستگۆکانییه‌وه‌ و دلسۆز په‌فتاره‌ به‌هۆی ده‌نرخینی‌ت
رۆژانه‌ ،دلسۆزییه‌ و خرۆشه‌وه‌ و جۆش به‌و ده‌کات خزمه‌ت که‌ خودایه‌ی به‌و
پوون ناخۆشییه‌ و ئازار ئه‌و ئه‌مه‌ش . لێده‌کات دوعای به‌رده‌وامی به‌ جار سی
ئایینه‌که‌ی گۆرینی سه‌ره‌تای و بۆی دانیال مه‌حکومکردنی که‌ ده‌کاته‌وه‌

بکات رزگار دانیال بریاریدا .بیست ئه‌مه‌ی کاتیک‌ بوو دلتنه‌گ زۆر پاشا 7:14 دان
بکات رزگاری هه‌ولیدا خۆرئاوابوون تا و

بۆ ده‌دات هه‌ول زۆر و کراوه‌ ده‌ستکاری تی‌ده‌گات پاشا پاشان -14أ
پاشا و یه‌هوده‌ن هه‌وله‌کانی به‌لام .سه‌رسامه‌ زۆر که‌ دانیال رزگارکردنی
،ده‌کوژی‌ت پیته‌که‌ :که‌ ده‌رده‌که‌وی‌ت بۆی که‌سیک‌ هه‌موو پێش به‌داخه‌وه‌
به‌ دواتر ده‌ربهرینه‌ ئه‌م پێدانی به‌ خودا . ده‌به‌خشیت ژیان رۆح به‌لام

ياسا پیتی به ژیان .دهدات نیشان یاساکان له پږگرتن سنووری ،مرؤقایه تی دهگړت له بهرچاو ورده کارییه کان خویدا ئیلاهی حوکمی له خودا .پږکناخړت خودا بئ کهسانی و دهخات پشتگوږی نووسراوه که یاسا مردووی پیتی که بکهن شت ههمان ئه وهی بۆ نییه حکمه تیان

ئهی: گوت پږیان و پاشا سهر خسته فشاریان پیاوانه ئهم بهلام 7:10 دان
یان یاسایه که ههموو که دهکات داوا فارسه کان و ماد یاسای که بزانه ،پاشا
»ههلو شاهوتهوه ،بکاتهوه پشتراستی پاشا که فهرمانیک

برپارانه مان ئه و ی(نارهوا) هه لگه پانه وهی سروشتی پیلانگیړان -15أ
میراتی کولتوری به خو ی .داوه فارسه کان و ماد پاشای که بیرده خنه وه
دژی که پیلانیک قوربانی بوو ته که تیده گات بهلام .خواردوو گیری خو یه وه
کراوه ئاراسته دانیال

فری و ژووره وه بهیئرته دانیال که دا فهرمانی پاشا پاشان 7:11 دانیال
:گوت دانیالی به و کرد قسه ی پاشا .شیره کانه وه کۆشکی ناو بدرته
»!بکات رزگارت ،دهکهیت خزمه تی دلسۆزی به که خوداکه ت»

به بهلام ،شیره کانه وه کۆشکی ناو بداته فری دانیال ده بیئت ناچار پاشا -16أ
،دهکات خزمه ت دلسۆزانه شیویه به و که خودایه ی ئه و ئاواته خوازه دله وه
رزگارکردنی بۆ بکات دهستوه ردان

ئهلقه ی به پاشا .دایاننا چاله که دا ده می به سهر و هیئا به ردیکیان 7:12 دان
هیچ ئه وه ی بۆ ،کرد مۆر ئاغاکانی ئیمزاکانی ئهلقه ی به و ئیشاره ته که ی
نه گۆرپت دانیاله وه له باره ی شتیک

که ،ههیه مه سیحی ناشتنی هاوشیوه ی دانیال ئه زموونی لیږده -17أ
مرؤف دهستوه ردانی له پږگیردن بۆ مۆرکراوو بازنه ییشی به ردی ده رگای

بۆ خه زووری ،بوو به رۆژوو شه وه که ی .کۆشکه که ی چوو پاشا 7:13 دان
خه و بداته خو ی نه یده توانی و نه هیئا

کارانه ئهم ئه نجامدانی به .دلسۆزییه که یه شایه دی پاشا ره فتاره ی ئهم -18أ
لئ خو ی رزگاری و بکات رازی دانیال خودای ده یه ویت که دهدات نیشان
خودایه یه ک بۆ گۆپینی سه ره تای ئهمه .وه رېگړت

کۆشکی چوو به پهل و ههستا به يانيدا له گهڵ، به ره به يان پاشا 7:19 دان شيره کان.

به هۆی دیت خۆیدا به دوای بێخه و شهوێکی که پاکی بۆ ئاماده کاربیهک -19 پهل کردنه ئهم و دانیال مردنی له بیر کردنه وه به میشکی ئهشکه نهجهدانی بته رست پاشایهکی که نین کارانه ئهو به يانيدا له شيره کان کۆشکی به ره و خودادا له براهی که براهه کن کارانهی ئهو به لکو ده دات ئه نجامی خوشده ویت.

بانگی خه مناکه وه دهنگێکی به، بووه وه نزیک چاله که له کاتیک 7:20 دانیال خزمهتکاری، دانیال: گوت دانیالی به و دایه وه وه لامی پاشا. کرد دانیالی له توانیویهتی، دهکات خزمهتت دلسۆزی به که خوداکهت ئایا، زیندوو خودای «بکات؟ رزگارت شيره کان

دانیالی بانگی خه مناکه وه دهنگێکی به، بووه وه نزیک چاله که له کاتیک -20 کرد

و ده ترسیت دانیال بۆ شت خراپترین له به لام، ههیه هیوای پاشا و دهکات بۆ ته له فۆنی که ده رده خات له وه ئهو هیوای به لام. ده ترسیت. لیدهکات پرسیاریکی.

خۆراگرییه وه به که خوداکهت ئایا، زیندوو خودای به ندهی، دانیال -ب20 بکات؟ رزگارت شيره کان له توانیویهتی، دهکات خزمهتت

گۆڕینی سه رهتای شایهت خالی، " زیندوو خودای " به به و ئاماژهدان به شيره کان دهستی له توانی ئایا " پرسیاره کهی به لام. ده دات ئایینه کهی ئایا " ده یگوت ئه گه رنا. نایناسیت هیشتا که پیده لیت ئه وه مان، " بکات؟ رزگارت "؟ بکات رزگارتان شيره کان له ویستویهتی

"!بژی هه میشه بۆ، پاشا ئهی: گوت پاشای به دانیال 7:21 دان

مانایهکی ده ربړینه که، شه شه مدا ئایهتی له، پیلانگێراند ده می له -21 ژبانی به ده ستره گه یشتن پێشبینی، دانیالدا ده می له به لام، هه بوو که می ته رخانکرا وه خودا هه لێژدرا وانی بۆ که دهکات هه ته هه تایي.

دانست شیرکانی دەمی و نارد خۆی فریشتەى خوداکەم **7:22 دان** ئەى دۆزرایەووە بێتاوان لەبەردەمیدا چونکە، پێنەگەیاندم زیانیان ئەوانیش نەکردوووە ستمەیکم هیچ تۆشدا لەبەردەم، پاشا

و گەمژە چەندە کە دەکات بەو درک داریۆس پاشا ئەزموونەدا لەم - 22أ مرۆف شاھانەییەکانی فەرمانە نەگۆری چەمکی لە پەسەندنەکراوە و ناپەوا بشاریتەووە خۆی ئەوێ بەبێ دانیال کە راستەقینەووە زیندوو خودای لەلایەن دەکات خزمەت.

دەربەئینرێت چالەکە لە دانیال دا فەرمانی، بوو دڵخۆش زۆر پاشا **7:23 دانیال** چونکە، نەدۆزرایەووە لەسەر برینێکی هیچ و دەرھێنرا چالەکە لە دانیال ھەبوو خوداکەى بە متمانەى

بوو دڵخۆش زۆر پاشا پاشان - 23أ

ھەلبێژدراوی یەکیکی، خۆبەخۆ و سروشتی خۆشی کاردانەووەی ئەم و خۆی بوونی دڵنیایی ئیستا پاشا چونکە، دەکات ئاشکرا خودا داھاتووی ھەبە خۆی دەسەلاتی.

نەدۆزرایەووە لەسەر برینێکی هیچ و، بەرزکرایەووە چالەکە لە دانیال - 23ب

فرێدراوونە کە دانیال ھاوھەلەکەى سێ بەرگی و جل چۆن ھەرۆک نەسووتێن سووتێنەرەووە کورەى ناو

بەستبوو خوداکەى بە پشتمی چونکە - 23ج

فەرمانە بەو نەبوو پابەند کە دەرکەوت بپارەکەیدا لە متمانەى ئەم ھەلبێژاردنیکی دەکرد؛ بێبەش دوکانی لە گەرە خۆی کە شاھانەییەى مرۆیی تەنیا ئیمانێکی کە نمونەییەى پیاو ئەم بۆ بیرنەکراوە و مەحەل ھەبە.

ئەوان، کردبوو تۆمەتبار دانیالیان کە پیاوانەى ئەو دا فەرمانی پاشا **7:24 دان** ئەوێ پێش. شیرەکانەووە کۆشکی ناو بەئینرێنە ژنەکانیان و مندالەکانیان و ھەموو و گرت بەسەردا دەستیان شیرەکان، کۆشکە کە بنی بگەنە شکاند ئیسکەکانیان.

خراپەیان پیلانی کە گۆری خراپەکارانەدا ئەو بەسەر میژەکانی خودا - 24a لەگەڵ ئەزموونەکە، دەھاتن کە فارس پاشاکانی سەردەمی لە. دارشت

و ئاسمان له ،دهكات رزگاری و دهكات رزگاری که کهسهیه ئه و 7:27 دانیال ژیر له دانیالی که کهسهیه ئه و .دهدات ئه نجام سه رسورهینه و نیشانه زه ویدا کرد رزگار شیرهکان دهسهلاتی

دهكات رزگاری و دهكات رزگار که کهسهیه ئه و -27أ

ئهم بهلام ،بووه شایهتخالی که دهدات ئه وه شایهتخالی پاشا ،ههیه جهستهیه وه جهستهی به په یوهندی ته نیا رزگار بوونه و رزگار بوون له ئه وهی بۆ بکهین مه سیح عیسا هاتنی چاوه پچی پپو یسته .دانیال ژیا نی تیبینی با بهلام .گوناه له رزگار بوون و رزگارکردن بۆ تیگهین خودا ئاره زووی خۆی که ده کرد پپو یستی به ههستی خۆی سروشتی به پاشا که بکهین ئه وه بکات پازی زیندوو خودای ئه وهی بۆ بکاته وه پاک

ئه نجام زه وی له سه ر و ئاسمانه کان له سه رسورهینه و نیشانه که - ب27 دهدات

کاریکی ،دهدات سه رسورهینه رانه و نیشانه ئهم شایه دی دانیال کتییی و شهیتان ،ئاگدارین بهلام ،داوه ئه نجامی خودا که سروشتی سه روو بۆ .بکه ن ساخته ئیلاهی موعجیزه هه ندیک ده توانن جنۆکه کانیش که تیگات له وه پپو یسته ته نیا مروّف ،ئه گه ری سه رچاوه ی دوو جیا کردنه وه ی گوپرایه لی هۆی ده بیته ئایا .ده گه یه نریت که په یامه ی له و سوو دمهنده کی نافه رمانی؟ یان ،دروستکه ر خودای

فارسدا کوروشی سه رده می له و داریؤس سه رده می له دانیال 7:28 دان .بوو سه رفراز

بهلام ،خۆی زیدی نیشتمانی خاکی بۆ ناگه رپته وه دانیال که تیده گهین -28أ ئه وهی به بی لی کردوو وای کردوون فیری 9.دان له خودا که وانانه ی ئه و بکات قبول داوه له سه ر برپاری خوداکه ی که بییت چاره نووسه ئهم تووشی

۷ دانیال

دانیال ،بابل پاشای بهلشاسری سهردهمی یهکهمی سالی له : ۷:۱ دانیال
جیگاکهی لهسهر که هات میشکیدا به بینینهکانی و بینی خهونیکهی
گیپایهوه سهرهکییهکانی خاله و نووسی خهونهکهی پاشان .پالکهورتوو

1-بابل پاشای بهلشاسر سهردهمی یهکهمی سالی

۶، ۵۰ دانیال بینینهکهی کاتهوهی لهو .زایین پیئش ۶۰۵ سالی له واته
بهلشاسری و کرد دوایی کوچی گهوره پاشای نهبوخودنهسر .تیپهپیوو سال
گرتهوه جیگهی نهوهکهی

،دهکرد سهیرم شهوانه‌مدا بینینی له :وتی و پیکرد دهستی دانیال : ۷:۲ دان
دهجوولاند گهوره‌یان دهریای ئاسمان بای چوار

2a- ته‌قینه‌وه ئاسمان بای چوار

به‌رهو بالاده‌سته‌کان زله‌یزه که گشتگیره‌کانن شهره ئه‌وه
به‌رهو ، سهره‌کییه‌که خاله چوار ئاراسته‌ی به خویان ده‌سه‌لاتی درێژکردنه‌وه‌ی
ده‌بات رۆژئاوا و رۆژه‌لات و باشوور و باکوور

2b- گه‌وره دهریای له‌سهر

هه‌رچه‌نده دهریا چونکه ،نییه لی‌دان چه‌پله مرو‌قایه‌تی لای وینه‌که
بو که نییه ژینگه‌یه ئه‌و ،خودا پلانی به ،نییه ئه‌وه .مردنه هی‌مای ،بی‌ت فراوان
ژیان سهره‌تای به‌پیی ،کراوه دروست ئه‌و وینه‌ی به ،کراوه ئاماده مرو‌قایه‌تی
رێگهی له ،ره‌سه‌نه‌وه گونا‌هی له مرو‌قایه‌تی به‌لام .زه‌وییه ئه‌و ژینگه‌ی 1.
و پاک چاو له و له‌ده‌ستداو خوی خودایی وینه‌ی سه‌ری‌چیه‌وه

که نییه زیاتر خوځه‌خه‌کان و ناپاک دهریاییه بوونه‌وره له ئیستا ،پیرۆزه‌کانیدا هیځمای دهریا دیدهدا لهم .دهخون یه‌کتر جنۆکه‌دا و شه‌یتان کاریگه‌ری ژیر له مروّقه ییناوه‌که‌ی بارسته .

گهلانه ئهو ده‌یگریت‌هوه پېش‌بینیه‌که که ناوچه‌یه‌ی ئهو له‌وش جگه به‌ستراونه‌ته‌وه به‌یه‌که‌وه که‌نارییه‌کانیا‌نه‌وه کوّمه‌لگه له‌لایه‌ن که ده‌گریت‌هوه ده‌گیریت به‌رچاو رۆل‌یک‌ی *دهریا بویه* .ناوه‌راست دهریای له‌گل هاوسنوورن که فه‌تکه‌راندا سه‌ریازییه‌کانی هه‌لمه‌ته له

. یه‌کتر له جیاواز ،دهره‌وه هاتنه دهریاوه له گه‌وره درنده‌ی چوار **۷:۳ دان** تر له‌وانی یه‌ک‌یک

دهره‌وه هاتنه دهریاوه له گه‌وره ئاژه‌لی چوار 3a-

به‌لام ،هاتوو ۲دا دانیال له که ده‌بینینه‌وه فی‌رکارییه ئهو نویدا دید‌یک‌ی له . ده‌گرنه‌وه په‌یکه‌ره‌که جه‌سته‌ی ئه‌ندامه‌کانی جیگه‌ی ئاژه‌له‌کان ،لیږه‌دا

تر له‌وانی یه‌ک‌یک جیاوازه‌کان **3b- 1 e s**

2.دان په‌یکه‌ری که‌ره‌سته‌ی وه‌ک

تا ده‌کرد سه‌یرم .هه‌بوو هه‌لۆی با‌له‌کانی ، **بوو شیر** وه‌ک یه‌که‌میان **۷:۴ دان** پێی له‌سه‌ر مروّف وه‌ک و به‌رزکرایه‌وه زه‌ویه‌وه له هه‌لک‌یش‌ران؛ با‌له‌کانی .پیدا مروّفی دل‌یک‌ی و وه‌ستا نو‌ی

هه‌بوو هه‌لۆی با‌له‌کانی و ، **بوو شیر** وه‌ک یه‌که‌میان **4a- The**

که شیر‌یک ده‌بیته ۲.دان له کل‌دانه‌کان پاشای زێږینی سه‌ری لیږه‌دا بابل شینه‌کانی به‌رده له‌سه‌ر که هیځمایه‌ک ؛ هه‌یه هه‌لۆی با‌له‌کانی 4.دان له نه‌بوخونده‌سر پاشا شانازی ،هه‌لکه‌ندراوه

درا با‌له‌کانی ساته‌ی ئهو تا ده‌کرد سه‌یرم 4b-

که جاره‌ی هه‌وت یان سا‌له هه‌وت ئهو بو ئاماژه‌یه پېش‌بینیه‌که (هه‌وت) سا‌له‌دا هه‌وت لهم .بووه ملکه‌چ خوداوه له‌لایه‌ن پاشا نه‌بوخونده‌سری *لایرا مروّقایه‌تییه‌که‌ی دل‌ی* ،کراوه پېش‌بینی ۱۶:۴ دانیال له که زه‌لیل‌بوون (جار) .دانا شوینی له درنده‌یه‌ک دل‌ی و

پێیه‌کانی له‌سه‌ر مروّف وه‌ک لیک‌را وای و هه‌لگیرا زه‌وی له‌سه‌ر 4c- .به‌خسرا پێ مروّفی دل‌یک‌ی و بوه‌ست‌یت

دهكړېته وه پشتراست لېره دا دروستكړ خدای بۇ گۆړېنى
تهنھا مړوځ ،خودا بۇ ،كه تيېگهين له وه پېدهدات رېگه مان ئەزموونهكەى
له ئەمه ئەو .خودايه ويڼه ى رهنگاندهوى دلى كاتيېك مړوځه بهراستى مړوځه
ئېلاهى مۆدېلى كه ،دهكات ئاشكرا مهسيح عيسا وهك خویدا جهستهبوونى
گويړايه ليه و خوښه ويستى تهواووتهى .

نيوان له .وستابوو لايهك له ، ورچ وهك ،دووم درندهيهكى ،بينين 7:5 دان
هسته :دهگوترا پييان ،بوو دهميدا له پشتى برپرې سى ددانهكانيدا
بخو زور گوشتيكي .

5a- *وستابوو لايهك له ، ورچ وهك ،دووم ئاژه لېكى ،سهيړكه و*
دېنه فارسهكان و ماد زيوينى قوځى و سنگ ،كلدانهكان پاشاى دواى
نيشان فارسهكان زالبوونى " *وستابوو لايهك له كى* " وردهكاربيهكانى . *ورچ*
،دركهوت دوومدا پلهى له مادهكانه وه ههژموونى دواى له كه ،دهدات
،بهدهستهيڼا فارس دوومى كوروشى پاشا كه فهتانهى ئەو بهلام
،پيېهخشي مادهكان له زياترى زور دسهلاتيكي .

5b- *هسته :گوت پييان ،بوو ددانهكانيدا نيوان له دهوى ناو برپرې سى*
بخو زور گوشتيكي

دهكرد داگير ولاتيان سى و مادهكان بهسەر دهبوون زال فارسهكان
له بابل ، 5۴۶- سالى له كرؤسؤس دهولمههه پاشاى سهردهمى له ليديا
5۲0- سالى له ميسر و 5۴۹- سالى .

بالى چوار و بينى پلنگ وهك ترم يهكيكى ،كرد سهيرم ئەمه دواى 7:6 دان
دهسهلاتى و ههبوو سهرى چوار درندهيه ئەم .بوو پشتى لهسهر بالنده وهك
پيدرا .

6a- *بوو پلنگ وهك تر يهكيكى ،كرد سهيرم ئەوه دواى*
دېنه يوڼان فهريمانهواكانى رقاوى بى رانى و سك شيوه ههمان به
هيماى دهيكاته يوڼانى پلنگى پهلهى ؛ ههيه بالندهى بالى چوار كه پلنگي
گوناه .

6b- *بوو بالنده وهك پشتى لهسهر بالى چوار و*

خېراييه ، ههيه پلنگهكهوه به پهيوهندييان كه بالندهيهي باله چوار نه و ۳۳۶- نيوان له) گهوره ئهسكهندهرى گهجهكهى پاشا فتهحهكانى زورهكانى دهكهنهوه پشتراستى و ددهن نيشان دا(۳۲۳-

بهخشا پپى حوكمراى ،ههبوو سهري چوار ئازله نه - ج6

" گهوره قوچكى چوار " دهپته ۸.دان له بهلام " سهر چوار " ،ليړه دا دهكهن ديارى گهوره ئهسكهندهرى جيئشيني يوئانيهكان فهرمانهوا كه كاساندر و ليسيماكوس ،بهتليموس ،سيلوكوس

درندهيهكى ،كرد سهيرم شهوانه دا بينيني له نه مه دواى ۷:۷ دان گهورهى ئاسنى ددانى .بوو بههيز زور و ترسناك و ترسناك ،بينى چوارهمم جياواز ده دا: پيدا ژير له مابووهو نهوهى ،بوو پارچه پارچه و خوارد ههبوو: ههبوو قوچى ده و پيشوو درندهكانى ههموو له بوو

درندهيهكى ،بينيم ،كرد سهيرم شهوانه دا بينيني له ،نه مه دواى 7a- بههيز زور و ترسناك و ترسناك ، ههبوو چوارهم

نههريمهنيك دهبنه رومانى ئيمپراتوريهتى ئاسنييهكانى قايه ليړه شدا تهنيا به ،۱۳:۲ پهخشانى بهپپى چونكه . ههيه قوچيان ده و ئاسنين ددانى كه ، شير هيزى :دهكات بهرجهسته پيشوو ئيمپراتوريهتى سى تايبهتمه ندى هيزى ؛" نئاسايى بههيزى " :كراوه ديارى كه ئايهته دا له م پشتراستكراوه تهوه پهلهكانى به كه گوناوهكهى ميراتى له گهل . پلنگيک خيراى و ؛ ورجيک دهكرت هيا

دهشكاند و دهخوارد مابووهو نهوهى ،ههبوو گهورهى ئاسنى ددانى -ب7 پپى: ژير دهخسته پيدا ژير له و

بو دهگهړپنهوه كوومهلكوژييهكانى و كوشتار هوكارى وردهكاريانه نه م كوټايى تا كه ، نهجامدراوه رومانيهوه ئاسنى هيامى لهلايهن كه نه و نهوهو پاپاي ههژموونى رپگهى له ،دهپت بهردهوام جيهان

ههبوو قوچى ده و ،پيشوو ئازلهكانى ههموو له بوو جياواز -7c

،ئلامانيهكان ،لومباردهكان ،فرانكهكان نوينهرايهتى قوچهكه ده ،هيروليهكان ،سوييهكان ،بورگوندييهكان ،قيزيگوتهكان ،ئنگلوساكسونهكان مهسيحيهين شانسينيه ده نهو نه مانه .دهكهن ئوستروگوتهكان و قانداكهكان

،پيكرد دهستى ۳۹۵هـ سالى له كه روم ئيمپراتوريه تى پروخانى دواى كه ،داوه دانيال بو ۲۴دا نايه تى له فريشته كه كه روى كړدنه وه نهو به پيى .پيكردهيښ

هاته نيوانياندا له ديكه بچووكى قوچيكي بينيم و كردهو قوچه كانم ۷:۸ دان هه لكه ندران قوچانه دا هم له بهر دهم يه كم قوچه كانى له سى و سره وه هه بوو قسه ى خوبه زلزانى به دميكي و پياو چاوى وهك چاوى

نيوانياندا له تر بچووكى قوچيكي بينيم و گرت له بهر چا قوچه كانم 8ا- سره وه هاته

كه ، دهر وه دپته قوچه كه وه ده له يه كي له بچووكه كه هورنه ى "پيروز كورسى" به ناو و روم شارى كه دهكات ديارى ئوستروگوتيك ئيتاليى واتاى به لاتينى ناوى كايلىان؛ گردى له سر لاته ران كوشكى له ،لييه پاپا به ههشت

8b- *دراون هورنه دا هم له بهر دهم قوچه كان يه كم له سى و*

نايه تى له پاشا كهن سى هى :كروښلورښ به پيى ، دراو قوچه كانى پاشان ، ۵۱۰ و ۴۹۳ سالانى نيوان له هيروليه كان واته ، پيكر او ناماژه ى ۲۴دا سالى له ئوستروگوتيه كان و ۵۳۳ سالى له شاندا له كان يهك دواى له يهك له يه كم يوستينيانى فهرمانى به بيليساريوس وه ژنه رال له لايه ن كه ، ۵۳۸ يه كلا كه روه شيوه يه كى به راڅينا له ۵۴۰دا سالى له ۹ دوورخانه وه روم " هورنه هم پيش " دهر برينى دهر نه نجامى ده بى چونكه .هينا شكستيان سهر بازى هيژيكي هيچ هورن كه مانايه يه بهو نه مهش .بگري له بهر چاو ليى كه وهرده گريت پاشايانه نهو چه كدارى هيژى له سود و نيه كه سى باشه پيان شيوه يهش بهم و دهر سن خوى ئايينى ده سلا تى له و دهر سن پشتر است ۸:۲۴ دانيال له ئيستدلاله هم .بكات گوپرايه لى و پشتگيرى و " نا خوى هيژى به به لام ، دهكات زياد هيژى " :دهخوينه وه كه ، دهكريته وه سهر كه وتنى و خوشگوزهرانى به هوى " :دهكات ديارى ۲۵ نايه تى كه دهرده كه وى شيوه يه بهم ". ده بى خوبه زلزان دلدا له ، پيلانه كانيه وه سهرانسهرى له كه هاوشيوه كان په يامه كوكردنه وه به ته نيا راستى ته واوى له فراوانتر شيوه يه كى به و دانيال كتيبى جياوازه كانى بابته

جیابوونووه دهکریتتهوه پشتراست ،بلاوونوونهتتهوه پیرۆزدا کتیبی و وردترین په یامهکانی؛ و پیشبینی له سهر "مۆر" کتیبه که بابهتهکانی دهمیښنهوه دهستنهگه یشتن به گرتیښان

8ج - بوو پیاو چاوی وهک چاوهکانی ،سهیرکه و

بهم .دیت "وهک" زاراوهی به وهسفهکانی پیش رۆح ،۹دا په خشانى له دهیت لیږه شدا .نییه واقع که دهکات پیشنیار ږووکه ش لیڅوونیکى شیوهیه عیسا له خویدا کاملی له که پیاووهی تهو له گهل لیڅوون بدهینه سهرنج زیاتریش بهلام .ئاواتیکه تهنهئا تهمه بهلام ،وهرگرتوه جهستهی مه سیحدا عیسا ش که ،عیسایه پیغه مبه رانهی بینینی هیماى "چاوهکان" چونکه ،ههیه که ،پاپایهت پیغه مبه رایه تی ئیدیعی بۆ ئاماژهیه رۆح وه .تهواوه تییه مودیلى وشهیه که ،داده مبرزینیت قاتیکان شاری له خوی فهرمی کورسی کوټاییدا له په خشانى له تهمه . "vaticinare" لاتینی له ،دیت "پیشبینیکردن" واتای به که کاسولیکیه رۆمانی که نیسهی تهم رۆح کاتیک ،دهکریتتهوه پشتراست ۲۰:۲ و دهپه رست به علهکانی که بیانیهیه ژنه تهو ، ئیزاییل به دهکات به راورد یه هوهی پیغه مبه رانی که ،کردووه ئه حاب پاشا له گهل هاوسه رگیری راسته قینهکانی پیغه مبه ره پاییزم چونکه په وایه به راورد کردنه که .کوشتووه ئینکویزیشندا کاتی له مه ترسییه وه دهخاته مه سیحدا له خودا

8د - دهکرد قسهی خو به زلزانى به که ،دهمیک و

له ،ئیلاهی دهرهینه ری و سینه ماکار ،حهوته مدا بابه ته لهم تایبه تی به که ږوو دهخاته مه سیحی سهرده مهی تهو ،نزیکه وه ږوانگه یه کی ئیمپراتوریه تی کوټایى نیوان له ماوه یه ی تهو :ههیه به وه وه په یوه ندی ناوه ،میکائیل وهک مه سیح شکو مهنده نی گه رانه وهی و رۆمانی ،خو به زلزان پاشایه کی هاتنی .فریشته کاند له نیو ئاسمانیه که ی سهر دهکاته هیرش که ، به رزترین .راده گه یه نیټ پیرۆزه کان گوشه گیرکهری و فهرمان ده ، یاسا و سهردهم گوږپنی هه ولی خودایى ئایینی نورمهکانی تهو راده گه یه نیټ؛ خوی کوټایى سزای رۆح .دهدات تر ئیلاهییهکانی ږوپره سمه ته مه شه له بهر هه ر . "لووتبه رزه کانیه وه قسه به هو ی . "دهسوتیت ئاگر به "

باسکردنی دواى راسته و خو حه و ته مدا هه زاره ی له ئاسمانى دادوه رى ديمه نى
ده خريته روو خو به زلزانه كانى قسه .

ئاسمانى حوكمى

و دانران خويان شوينى له تهخته كان كه ده كرد تهخته كانم سهيرى **7:9 دانىال**
وهك سه رى مووى و بوون سپى به فر وهك جله كانى . دانىشت رۆژه كان پيره
ئاگرى وهك تايه كانى و ، بوو ئاگر بلایسه ی وهك تهخته كه ی بوو؛ پاك پشمى
گه وره .

9a- دادنه ران تهخته كان كه ده كرد نهوم سهيرى

پيرۆزه له لايه ن كه دهكات دادگاييكردن كاتى نوينه رايه تى ديمه نه ئه م
به پيى كه ، ده دري ت نه نجام ئاماده بوونيدا له مه سيحه وه عيسا رزگار كراوه كانى
نهو ماهوى له ، دانىشتوون ئاسمان له تهخته كان له سه ر ٤ په خشانى
مه رجه كانى برپاره ئه م . باسكراوه ٢٠ دا په خشانى له كه سالى هه زار
١١ دا ئايه تى له جي به جي كرده نى كه ، دهكات ئاماده كو تايى دادگاييكردى
هاتوو ه .

9b- دانىشت رۆژان پير .

تاكه و تاكه خوداى ، خودا كراو مه سيحى بو ئاماژه يه ئه مه ش
راست؛ چالاكويه كى وه ستانى بو ئاماژه يه "ئاسيت" كردارى كردارى . دروستكه ر
زه وى له سه ر . ره هادايه ئاراميه كى له به هه شت . پشووه وي نه يه كى
له ناوچوون مه سيحدا گه رانه وى له خراپه كاران .

پاك پشمى وهك سه رى مووى ، بوو سپى به فر وهك به رگه كه ی و جى - 9ج
بوو

هه موو به په يوه ندى كه ، خودايه ته واوه تى پاكي هي مای سپى
مووى تا ، كاره كانى هي ماکانى ، جله كانيه وه له ، هه يه خو يه وه سروشتى
. گونا هيك هه موو له دوور ، ته واو و پاك حيكمه تى تاجى كه ، سه رى

قسه پیکهوه با، وهره ئیستا " :دهکات ۱:۱۸ ئیشایا پیشنیاری ئایه ته ئهم وهک، بن سوور وهکو گوناوه کانتان ههرچه نده». دهفهرمویت یهزدان "بکهین «.دهبن پشم وهک، بن سوور سور وهک ئه گهرچی، دهبن سپی بهفر، بوو ئاگر بلیسهی وهک تهخته کهی - د9

حوکمدانی واته، دهکات گهوره دادوهری شوینی نوینه رایه تی تهخت مهسیح چاوی دهیته که، دانراوه ئاگر بلیسهی وینهی ژیر له.خودا عهقلی لهناو ئاگر.دهبین ئایه ته ئهم وهسفه کانی که، 1:14 پهخشانی له دادوهر به هلبژێردراوه کانی و خودا دوژمنانی لهناوبردنی ئامانجی ئهمهش، دهبات بریاره ئهم، مردوون پیشتر ئهوان ئهوهی له بهر.دهبهخشیت حوکمه ئهم له یهکلاکهروهو شیوهیهکی به که ههیه دوومهوه مردنی به پهیوهندی دهکات مهحکومهکان.

9 - گهوره ئاگریکی وهک ویله کانی و

لهسهر که دهچوینت گهوره ئاگریکی به که ههیه تایه تی تهخته که. ئاگر ده ریچهی ...دووم مردنی: ۱۰-۱۴: ۲۰ پهخشانی: ههلهگیرسیت زهوی بۆ ئاسمانهوه له دهکهن دادوهرهکان جو لهی پیشنیاری تایهکان شیوهیه بهم دادوهری، زیندوو خودای. دهکرکاون که بریارانهی ئهو جیبهجیکردنی بۆ زهوی دیکه جاریکی، پاککرایهوه و دهیتهوه نوئ زهوی کاتیک و دهجوولیت، گهوره بهپی، بکات جیگیر لهویدا پاشایهتییه کهی تهختی ئهوهی بۆ دهجوولیتتهوه ۳-۲: ۲۱ پهخشانی

ههزاران. دهروه دههاته و دهژا پیشیهوه له ئاگر رووباریکی ۱۰:۷ دانیال له بهردهمیدا ههزاریش ده جار ههزار ده و بوون ئامادهی ههزاران لهسهر کرانهوه کتیه کانی، دانیشتن دادوهرهکان. وهستا بوون

دوره وه هاته پیشیهوه له و ژا ئاگر رووباریکی - 10أ

گیانی خواردنی بۆ داده بهزیت ئاسمانهوه له که پاککهرهوه ئاگری و ۹:۲۰ پهخشانی بهپی، زیندوو بوونهوه دواتر و مردوو هکان، کهوتوو هکان شاره و پیرۆزهکان ئوردوگی گه مارۆی و زهوی پانایی سهر چوونه. خواردیان و دابهزی ئاسمانهوه له ئاگر بهلام. دا خوشه ویسته کهیان

کرد خزمه تیان ههزار ههزاران - ب10

زهوى له **رزگارکراو** هه لېژېردراوى ،رۆح مليوڻ يهک واته

وه ستابوون له بهر ده مي دا مليوڻيش هه زار ده و ج 10

زېندوو **بانگراون** خداوه له لايه ن که زه ميني رۆحى مليار ده
بۆ دادوهرهکانى و ئه و بهردهم بۆ دهکړېن بانگهيشت و دهکړېنه وه
پاستيهک ، **دووه مردنى** ئيلاهى دادپهروهرانهى سزاي پووبه پووبوونه وهى
من دوژمنانهى بهم سه بارهت به لام " :پشتراستکراوه ته وه ۱۹:۲۷ لوقا له که
و ئيره بيانهيته ، به سهرياندا بکهم حوکمرانى من نه يانويستوووه که
دهکاته وه پشتراست قسانهى ئه و رۆح شيويه بهم " . **بيانکوژن له بهر ده مي دا**
زورېک چونکه " :کردووه قسه ى ۱۴ : ۲۶ مه تا له عيسا رېگه ى له که
رۆژانى له تاييه تى به ئه مه " . **هه لېژېردراون کهم به لام ، بانگراون**
ديت مرووف کورې کاتيک به لام ... " ۸ : ۱۸ لوقا به پېي ، ده بېت راست کو تاييدا
" **ده بيني ته وه ؟ زه وى له سه ر باوهر تاي**

کرانه وه کتي به کانيش ، دانيشتن دادوهره کان - د 10

برياردانه که هوى بووه ته که ئيفادانه ى ئه و بنه ماي له سه ر بالا دادگاي
دادوهرى ، دارپژراون مه حکومکراو رۆحىکى هه ر بۆ تاک به که تو مه تانه ى ئه و و
خودا ياده وهرى له که ، تي دايه بوونه وهرېکى ژيانى کتي به کانى . دهکات
زه وى خه لکى بۆ ئي ستادا له که ، دل سوژه کان فريشته له گه ل ، پارپژراوه
شايه تحال وهک ، نابينرېن .

که خو به زلزلانه ى قسه ئه و به هوى ده کرد سه یرم کاته ئه و ۷:۱۱ دان
کوژرا درنده که ، ده کرد سه یرم من کاتيکدا له و . ده يگوت قوچه که

هۆرن که لووت به رزيانه ى قسه ئه و به هوى ، ده کرد سه یرم کاته ئه و من - 11أ
ده يگوت

وشه ى " هاتوو ئايه ته که دا له وهک ... به هوى " زاراوهکانى وهک
و هۆکار په يوه ندييه ئه و ئه وه يه ئامانجى که ئه وه ى بۆ ئاماژه يه " **خو به زلزلان**
هۆکار بى . دهکات پي ناسه خودا حوکمدانى که بدات پيشان کاربگه ريبه مان
نادات حوکم .

کوژرا ئاژه له که ، ده کرد سه یرم من کاتيکدا له و - ب 11

رۆمى ،دەكات جېنشىنى نوپنەرايەتى كە ئازەل چوارەم ئەگەر
ئەو ،بچىت لەناو ئاگر بە ،پاپا رۆمى - ئەوروپى شانشىنى دە - ئىمپراتورى
تا كە چالاكىەك پاپايە؛ رۆمى ئۆبەزلزانانەى زارەكى چالاكىى **بەھۆى**
دەبىت بەردەوام مەسىح گەرانەوہى

بسوتئىرئىت ئەوہى بۇ ئاگر دەست درايە ، **لەناوچوو** تەرمى و - 11c

ئەو و بچووگە قۆچە ئەو سەر دەكاتە ھېرش كاتدا يەك لە حوكمەكە
گوناهەكانىدا لە بەشدارىيان و كردووہ پىشتىگىريان كە مەدەنىيەى قۆچە دە
و دەيانخوات دووہم مردنى ئاگرى دەرياپچەى ۱۸:۴. پەخشانى بەپپى كردووہ
دەبات **لەناويان** .

تەمەنيان بەلام ،لەيسەندرايەوہ دەسەلاتيان تر ئازەلەكانى **۷:۱۲ دان**
دىارىكراو ماوہيەكى بۇ درئىركرايەوہ

كرا زەوت لئى دەسەلاتيان تر ئازەلەكانى -12أ

كە دەكات ئاشكراى رۆح ۱۲۱ دا و ۱۹:۲۰. ئاپۆ لە وەك لئىرەدا
كە ،دانراوہ بۇ پلانى بئەپرستى ئاسايى گوناھارانى بۇ جياواز چارەنووسىكى
بە مرؤقاىەتى جەماوہرى بۇ ئادەمەوہ لە كە رەسەنن گوناھى مىراتگرى
گواستراوہتەوہ زەمىنى مئىزووى درئىرايى

پئىدرا دىارىكراو ماوہيەكى بۇ تەمەنيان درئىركردنەوہى بەلام - ب12

سوودى سەر خستە تيشك مەبەستى بە روونكردنەوہ ئەم
ھاتنى كۆتايى جىھاندا كۆتايى لە كە پئىشووترە ئىمپراتورىيەتەكانى
لە رۆمانى دېندەى چوارەمىن بۇ چۆن وەك ،نەكردووہ ئەزموون خۇيان حوكمرانى
عيسا گەرانەوہى كاتى لە گشتگىردا مەسىحى حوكمەتى كۆتايى فۆرمى
دەكرئىت ديارى تەواوہتییەوہ لەناوچوونى بە چوارەم دېندەى كۆتايى .مەسىحدا
لە كە كۆتاييەى ئەو وەك ،دەمئىنئىتەوہ چۆل و فۆرم بئى زەوى ئەوہ دواى
ھاتووہ ۱:۱۲ ئيان سەرەتايى

مرؤف كورى مەسىح عيسا

كەسپك ئاسماندا ھەورەكانى لەگەل ،بىنىم بىننەكانمدا لە شەوانە **۷:۱۳ دان**
بووہوہ نزيك لئى و بووہوہ نزيك رۆژان پيرە لە و ھات مرؤف كورى وەك

ئاسماندا ھەورەكانى لەگەل ،كرد سەيرم شەوانەمدا بىننىنى لە -13أ
ھات مرۆف كورى وەك كەسەك

ئەو ماناى سەر دەخاتە رۆشنايى مرۆف كورى دەرکەوتنەى ئەم
لە بەلام .مەسیحە ھى دادگاييکردنەكە .كرد باسما تازە كە حوكمەى
دەكات ئەو پيشينى خودا بۆيە ،نەھاتبوو ھىشتا عيسا ،دانيالدا سەردەمى
چى زەمىنيەكەيەو خزمەتە پڭگەى لە زەويدا سەر بۆ ھاتنى يەكەم لە كە
دەھيئەت بەدەست .

كردەو نزيك لايان ،بوو ھو نزيك پيرەرۆژان لە -13ب

راستودروستى پيشكەشکردنى بۆ ھەلدەستتەو ،مردنى دواى
ليخوشبوون ئەو ھى بۆ ،تورەبوو خوداى بۆ قوربانيەك وەك كە ،تەواو ھەى
ئەو ھە لەلایەن كە ،بەدەستبەھيئەت خۆى دلسۆزى ھەلېژدراوانى بۆ
بنەماى فيرى كراو پيشكەش ويئەيەى ئەو .ھەلېژدراون و ھەلېژدراون
لە خودا خۆبەخشەنى قوربانيدانى بە باوەرپوون پڭگەى لە كە دەكات رزگارى
پشتراست خودادا لەبەردەم خۆى رەوايەتى وە .ھاتوو بەدەست مەسيحدا
دەكاتەو .

و گەلان ھەموو كە ،پېدرا شانشينى و شكۆمەندى و حوكمرانى ۷:۱۴ دانيال
حوكمرانيەكى حوكمرانيەكەى .بەن خزمەتيان زمانەكان و نەتەوكان
ناچيئ لەناو ھەرگيز شانشينيەكەى و تيناپەرئەت كە ھەتاهەتايە

پېدرا شانشينى و شكۆمەندى و حوكمرانى -14أ

۲۸ مەتا لە كورتكراو ھەو ئەيەتەندا لەم ئايەتە ئەم زانياريەكانى
عيسا :مەسیحە عيسا ھى دادگاييکردن كە دەكەنەو پشتراستى كە ،۲۰-۱۸
پيم زەوى لەسەر و ئاسمان لە دەسەلاتيەك ھەموو " :وتى و ئەوان لای ھاتە
كۆتايى تا ،لەگەلتم ھەميشە من ،سەيركە و پيكردووئەت فەرمانم كە دراو
" . سەردەم

دەکرد خزمەتيان زمانىك ھەموو پياوانى و گەلان و گەلان ھەموو - 14ب

دواى كۆنەى زەويە ئەو ،دەبيئ نوئ زەوى لەسەر ئەمە كۆتاييدا لە
رزگار كراوكان بەلام .دەكرئەت شكۆمەند و دەكرئەتەو نوئ ھەوتەم ھەزارەى
يەك ئەو بەھۆى ھەلېژدراون زمانەكان و نەتەوكان و گەلان ھەموو لە

له چونكه هیناوه به دهستیان مه سیحه وه عیسا رښگه ی له كه رزگارییه ی
ئهم ۱۷:۱۵ و ۱۰:۱۱ په خشانى له . **کردوو خزمه تیان** ژبانیاندا ماوه ی
لهم . رښاوا جیهانی و کراو مه سیحی ئه وروپای بۆ ئاماژه یه ده رښینه
نایه تی له و بووه رزگاریان كه ده بینینه وه هه لښیردراوانه *ملیونه* ئه و گرووپه دا
ده كه ن خودا به خزمه ت ۱۰ ادا

ناچیت له ناو هه رگیز هوکمرانییه که ی و - ج ۱۴

لیږده ئه و به سه باره ت باسکراون ۶:۴۴ دان له كه ورده کاریانه ی ئه و
ناچیت له ناو هه رگیز هوکمرانییه که ی : ده کړینه وه پشتراست
بینینه کانی و بووم شله ژان تووشی رښدا له ناومدا له دانیال من ۷:۱۵ دان
ترساندم سهرم

بووم شله ژان تووشی می شکمدا له دانیال من - ۱۵أ

بۆ ده کات مه ترسی پیشبینی بینینه که ره وایه؛ دانیال ناره حه تی
خودا پیرۆزه کانی

ترساندم سهرم ناو بینینه کانی و - ب ۱۵

له سه ری کاریگه ری هه مان میکائیل بۆ ئه و بینینی ، نه خایاند زۆری
بینینه ئهم و مابوومه وه ته نیا به من " ۸: ۱۰ دانیال به پپی ، ده کرد دروست
، بوو خراپ و بوومه وه کال رووخسارم ، هینا شکستی هیزم ، بینی گه وره یه م
که سی یه ک میکائیل و مرۆف کوری : روونکردنه وه " . له دستدا هیزم هه موو
دوو لهم چونکه ، ده بوو رښما سهرده می تایبه تمه ندی تیرۆر . خودان
و نه بوخودنه سر وه ک پیرۆزی فه رمانره وای ، یه که دا دوا ی له یه ک بالاده ستیه
نه ده کرد دا بین خه لک بۆ فارسی کوروشی و مادی داریۆسی

راستی و بوومه وه نزیک وه ستابوون له وئ له وانه ی یه کی ک له ۷:۱۶ دانیال
: کردمه وه روون بۆی و وتم پپی . پرسی لی ئه مانهم هه موو

فریشه که زیادانه ی روونکردنه وه ئه و پیده کات ده ست لیږه وه - ۱۶أ
ده یکات

هه لده ستن زه وی له که پاشان چوار گه وره یه درنده چوار ئهم ۷:۱۷ دان

یه‌کانه دواى له یه‌ک ئه‌و ئه‌وه‌نده‌ی پیناسه‌یه ئه‌م که بده سهرنج -17a له لیږه‌دا وه‌ک ، *بوون ئاشکرا په‌یکه‌ره‌که* وینه‌ی به 2.دان له که ده‌گریته‌وه ئاژه‌له‌کان وینه‌ی به 7.دان .

بۆ و وهرده‌گرن شانشینی بالاده‌ست خودای پیروژه‌کانی به‌لام ۷:۱۸ دان .
ئه‌به‌د تا ئه‌به‌دوه له ،خاوه‌نی ده‌بنه شانشینی هه‌میشه

به په‌یوه‌ندی پینجه‌م لیږه‌شدا .یه‌ک دواى له یه‌ک چوار سهرنجی هه‌مان -18أ له‌سهر مه‌سیح که هه‌یه هه‌لېژېردراوه‌کانه‌وه هه‌میشه‌یی *شانشینی* ده‌نیّت بنیات مردندا و **گونا به‌سهر** سهرکه‌وتنی .

بوو جیاواز که ،بزنام چوارهم درنده‌ی ده‌ریاره‌ی راستی ویستم ئینجا ۷:۱۹ دان ،
هه‌بوو برۆنزی نینۆکی و ئاسن ددانی ،بوو ترسناک زۆر ،تر ئه‌وانی هه‌موو له
ده‌دا پێیدا ژیر له مابوووه ئه‌وه‌ی و ده‌کرد پارچه‌ی پارچه و ده‌یخوارد

19a- *هه‌بوو ئاسنی ددانی که*

په‌قیی هی‌مای ئیستاوه له که ، ده‌بینینه‌وه ئاسن ، *دانه‌کاندا*
2.کراوه دیاری دان په‌یکه‌ری *قاچه‌کانی* به که ،رۆمانیه ئیمپراتۆریه‌تی

19b- *و مس بزما‌ری* .

. *برۆنزی نینۆکی و :ده‌کات دیاری فریشته‌که ،زیادانه‌دا زانیارییه له‌م*
پشت‌راست ناپاکه ماده‌ به‌م **یۆنانی گونا‌هی میراتی** شیوه‌یه به‌م
و سک له بوو یۆنانی ئیمپراتۆریه‌تی هی‌مای که ئالۆوی‌که که ،ده‌گریته‌وه
2.دان په‌یکه‌ری **رانه‌کانی**

پێیدا ژیر له و شکاند و خوارد مابوووه ئه‌وه‌ی که - 19c

گه‌شه شته‌کان که ،داگیرکراوه که له‌وه‌ی قازانج‌کردن یان ، *خواردن*
یان ، *trampling underfoot* له‌ناوبردنی؛ و ناچار‌کردن یان ، *شکاندن* ده‌که‌ن؛
له یه‌ک ی "رۆما" دوو که کرداران‌ه‌ن ئه‌و ئه‌مانه -گۆشه‌گیری و سووکایه‌تی‌کردن
پراکتیزه‌ی مه‌سیح گه‌رانه‌وه‌ی تا ئاییینیان و مه‌ده‌نی لایه‌نگرانی و یه‌ک دواى
ده‌کات "ئه‌دقیئنتیسته‌کان" دوا به ئاماژه رۆح ، ۱۷:۱۲ په‌خشانی له .ده‌که‌ن
". *پاشماوه* " وه‌ک

به‌و سه‌بارت و بوون سه‌ری له‌سهر که قۆچانه‌ی ده به‌و سه‌بارت ۷:۲۰ دان
که‌وتنه له‌به‌رده‌میدا قۆچه‌که‌ی سی و سه‌روه‌وه هاتبوونه که تر قۆچه‌که‌ی

خۆبەزلانايەو بە دەمى و ھەبوو چاويان كە قۇچانەى بەو سەبارەت ،خوارەو
تر لەوانى گەورەتر روالەتێكى و .دەکرد قسەى

" چۆن 8. ئايەتى بە دەناسيێت بەيەك دژ وردەكارىيەكى ئايەتە ئەم -20أ
لەوانى گەورەتر روالەتێكى وەردەگرێت؟ مانای لێرەدا " بچووك قۇچيێكى
دەكاتەو جىاى قۇچەكە دە ترى پاشاكانى لە كە ئەو يە ئەو شەش رێك تر؟
ترسى و باوەرپێكردن پێگەى لە ئەو شەدا لەگەڵ و ناسكە و لاواز زۆر ئەو .
ئارەزووى بە ،زەوى لەسەر دەكات نوێنەرایەتیکردن بانگەشەى كە خوداوە
نەيێت دەگمەنەكاندا حالەتە لە تەنھا ،دەكات دەستكارىيان و دەيێت زال خۆى
و دەكات شەر پیرۆزەكان دژى لە كە بينى قۇچەم ئەم ۷:۲۱ دانیال
بوو زال بەسەرياندا

بەرترین كە دەكات ئەو بانگەشەى ئەو .بەردەوامە پارادۆكسەكە -21a
گۆشەگیریکردنى بە دەكات تۆمەتبارى خودا بەلام ،دەكات بەرجەستە پیرۆزى
ئاسانى بە ھەناسەدان بەقەد :ھەيە روونکردنەو يەك تەنھا .پیرۆزەكانى
كە ، وێرانكەرە و فریودەر و بیئەندازە درۆيەكى ئەو سەرکەوتنى .دەكات درۆ
داپرشتوو مەسیح عیسا كە وێرانكەرە رێگایە ئەو تەواوى بە

پیرۆزەكانى بە دەسەلاتى و ھات رۆژان پیرۆزى كە كاتەى ئەو تا ۷:۲۲ دان
بەسەر دەستیان پیرۆزەكان كە ھات كاتەش ئەو ،دا بەرز خودای
گرت شانشینیەكەدا

تاریكەكانى كردهو دواى .دەكرێتەو پشتراست مژدە خۆشەختانە -22أ
و مەسیح بۆ كۆتایی سەرکەوتنى ،ئایینی و مەدەنى لایەنگرانى و پاپا رۆمای
دەيێت ھەلبژێردراوەكانى

دەكەن دیارى يەك دواى لە يەك رێژبەندى ۲۴ و ۲۳ ئايەتەكانى

شانشینی چوارەم درندەى :کردم لەگەڵ قسەى شۆو یە بەم ۷:۲۳ دان
و شانشینیەكان ھەموو لە جیاوازه ،دەيێت بوونی زەوى لەسەر كە چوارەمە
دەيچەوسێنێتەو و خوارەو دەيخاتە و دەخوات زەوى ھەموو

- نیوان لە خۆى ئیمپراتۆرى شۆو ی بە بێتەرست رۆمانى ئیمپراتۆریەتى -23أ
395 بۆ 27

سەرھەلەدەن شانشینیە لەم کە پاشایە دە قۆچە کە دە ۷:۲۴ دانیال
سێ و پیشووتر لە جیاوازی کە سەرھەلەدەت ئەوان دواى لە تر یەکیکی
دەسەلاتەو ژێر دەخاتە پاشا.

دە ئەو لەگەڵ قۆچانە دە ئەم دەتوانین کە وردبینییە ئەم لەبەر ھەر - 24أ
ئیمپراتۆریەتی رۆژناوای خاکی لەسەر کە بناسین مەسیحییە شانشینی
ئێستامانە ئەوروپای ھى خاکە ئەم .بوو پارچە پارچە و رووخاو رۆمانی
(ئەمریکا یان) ئەوروپا یەکیکی.

و دەکات سەم بەرزترین پیرۆزەکانی ،دەکات قسە بەرزترین دژی ۷:۲۵ دان
و کات و ماوەیە کە بۆ پیرۆزەکان .دەخاوت یاسا و سەردەم گۆرینی ھیواى
دەستی دەدرێنە کات نیو.

دەکات قسە بەرزترین دژی قسە - 25أ

بۆ دەگێڕێتەو کە گوناھانەى ئەو ئیدانەکردنی ئایەتەدا لەم خودا
لە کە ،دەکاتەو چر پۆما لە خۆی پیش قەشەکانی و پۆمانی پایا رژی
فیژی و رەوا و جەماوەری دەدرا ئەنجام خراپەکارییەى ئەو رێگەیانەو
دەست جددیتربنەو لە ،دەژمێرێت تۆمەتەکان رۆح .دەکرا نەزان جەماوەری
شیوەیەکی بە . کراون قسە بەرزترین خودی دژی کە وشانەى ئەو :پێدەکات
نۆینەرایەتی و دەکەن خودا خزمەتکردنی بانگەشەى پاپاکان پارادۆکسیکال
،پێدەھێنێت گوناھەکە ئیدیعیە ئەم ھەر بەلام .زەوی لەسەر دەکەن ئەو
و . ناکات پەسەند پاپا خۆنمایشکردنەى ئەم شیوەیەک ھێچ بە خودا چونکە
خودا دەربارەى دەکات فیژی درۆ بە پۆما شتانەى ئەو ھەموو ئەنجامدا لە
لەسەرە کەسى کاریگەری

دەکات بالادەست خودای پیرۆزەکانی لە سەم - 25ب

و ھبیر لێرەدا ئەمەش ۲۱ ئایەتی لە پیرۆزەکان نارهواى گۆشەگیری
ئاینییەکانەو دادگا لەلایەن بریارەکان .دەکرێتەو پشتراست و دەھێنرێتەو
بەکار دێت ئەشکەنجە .لەسەرە یان"پیرۆز ئینکویزیسیۆنى" ناوی کە دەردەچن
بنین تاوانەکەیاندا بە دان بێتاوان کەسانی ناچارکردنی بۆ

دەبێت یاسا و سەردەم گۆرینی ھیواى و - 25c

ئەو بىرەتتەكەنى راستىيە تا خويىنەر بە دەدات دەرەت تۆمەتە ئەم ناوازه و زىندوو و راستەقىنە خوداى بە پىشكەش كە بىكەتەو جىگىر پەرسىتە دەكرىت.

ئايىنىيە سەركردە لەلايەن ،دامەزراندوو خودا كە جوانەى رىكخستە ئەو دەرچوون كاتى لە خودا ،۱۶:۲ دەرچوون بەپىي .كرا دەستكارى رۆمانىيەكانەو **مانگەكان سەرەتاي ئىو بۆ مانگە ئەم** " :وتوو عىبرانىيەكانى بە مىسر لە تەنەا نەك فەرمانىكە ئەمە ."**سالى مانگى يەكەم دەيتە ،دەيت** عىسا بەپىي دىت جولهكەكانەو لە رزگارپوون پىيەى بەو وە .پىشنيارىك ناو دەچىتە ،رزگارىيەو ناو دەچىتە كە كەسەك ھەر ،كۆچەو لە ،مەسىح .لىگىرىت رىزى و بىكات حوكم رىكخستەكەى دەيت كە ،خوداشەو بىنەمالەى بوو وا نىردراوانەو سەردەمى لە و رزگارپوونە راستەقىنەى عەقىدەى ئەمە سەرەپاى بەلام ،وەرگرتوو رۆحى لاىەنىكى خودا ئىسرائىلى مەسىحدا لە خۆى عەقىدەكانى و رىكخستن بۆى كە ،خۆيەتى ئىسرائىلى ئەووش چەقى و رەگ بە نەتەوہى گۆراوہكەى ،۲۴ :۱۱ رۆمىان بەپىي .دامەزراندوو لەو دەدات ھۆشدارى پۆلس .نىيە پىچەوانەو بە و دەچىنرىت ئىبراھىم عىبرى بۆ و كوشندە بوو تە كۆن پەيمانى ياخيپووى جولهكەكانى بۆ كە بىباوہرىيەى دەيت؛ كوشندە شىو ھەمان بە نوئ پەيمانى ياخيپووەكانى مەسىحىيە و ،ھەيە كاسۆلىكىيەو رۆمانى باوہرنامەى بە پەيوەندى راستەوخۆ ئەمە بۆ ،۱۸۴۳و سالى لە ،دەكەتەو پىشتراست ئەمە ۸.دان لە لىكۆلىنەو پىرۆتستانتەكان مەسىحىيە

كە پىغەمبەرەنەداين دىرئخايەنى وەحىيەكى سەرەتاي لە تەنيا ئىمە ،ھەيە شوينىكدا ھەموو لە ھاتوو ئايەتەدا لەم كە ئىلاھىيەى تۆمەتە ئەو ،گۆرا رۆما كە سەردەمانەى ئەو .دراماتىكن و ترسناك دەرئەنجامەكانى بۆيە :ھەيە بەمەو پەيوەنديان

ئازارى ۷ى لە ھەوتەم رۆژى .خودا چوارەمى فەرمانى شەممەى پىشودانى - 1 و عەلمانى رۆژىكى بە خوداوە لەلايەن كە گۆردراوہ يەكەم رۆژى بە ۳۶۱ ئىمپراتۆرى لەلايەن رۆژە يەكەم ئەم لەووش جگە .دادەنرىت ھەفتە سەرەتاي پەرسىتنى بە بوو تايبەت پىيەى بەو ،سەپىندرا يەكەمەو كۆنستانتىن رۆمانى

خوداوه‌ند بټپه‌رسته‌کانه‌وه له‌لایه‌ن که خۆره‌ی ئه‌و ،"رېژدار نه‌دوړاوی خۆری" 0 دانیال .گونه‌و بۆ ئینجیلییه هېمایه‌کی که ،میسریشدا له ته‌نانه‌ت ،کراوه نه‌نجام به‌رامبه‌ری که ده‌دات تاوانانه ئه‌و سزای چۆن خودا که ده‌دات نیشانمان چاوه‌رپی چی ده‌زانیت و ده‌کرېته‌وه ئاگدار مروّقایه‌تی شیویه به‌م ده‌درېن؛ کوشتنی و دادوهری چۆن وه‌ک ده‌کات له‌سه‌ر دادوهری خودا کاتی‌ک ده‌کات سه‌ره‌تای له پیرۆزکراوه خوداوه له‌لایه‌ن که ،شه‌مه‌ه .به‌لشاسر پاشا و کات هه‌ردوو به‌په‌یوه‌ندی که هه‌یه دووانه‌ی تایبه‌تمه‌ندی ،جیهانه‌وه ده‌کات باسی ئایه‌ته‌که‌مان وه‌ک ،هه‌یه خودایه‌وه یاسای

که وشه‌یه‌ک ،روویداوه به‌هارد له‌بنه‌رته‌دا له که‌سāl سه‌ره‌تای - 2 .رووبدات زستاندا سه‌ره‌تای له ئه‌وه‌ی بۆ گۆراوه ،دیت یه‌که‌مجار واتای به

به ،رووده‌دات خۆرئاواووندا کاتی له رۆژ گۆرانی خودا برپاوی به - 3 نه‌ستېره‌کان به و رېتمیه‌ی چونه‌که ،شه‌ودا نیوه‌ی له نه‌ک رۆژ شه‌و رېکوپېکی کردوو دروستی مه‌به‌سته ئه‌م بۆ که کراوه دیاری

ده‌فره رۆما .زیاتره شه‌مه‌ه بابه‌تی له زۆر یاسادا له گۆرانکاری که وشانه‌ی ئه‌و رېسه‌نی ده‌قی گۆرینی نه‌کرد؛ پیس په‌رستگای زېږینه‌کانی ،نووسیویه‌تی موسا به‌دراوه که به‌ردانه‌ی لوه‌حه ئه‌و له‌سه‌ر په‌نجه‌ی به خودا لیدان ده‌ست که بوون پیرۆز هینده شتگه‌لیکی ئه‌مانه .بوو خۆیدا ئه‌ستوی له مردنی سزای خوداوه له‌لایه‌ن ،هه‌لگیرابوون تییدا که ،که‌شتیه‌که له ده‌درا ده‌سته‌جی

ده‌ستی ده‌درینه کات نیو و کات و ماوه‌یه‌ک بۆ پیرۆزه‌کان و - ج25

ده‌داته‌وه وه‌لاممان نه‌بوخودنه‌سر پاشا ئه‌زموونی ؟ چیه‌ه واتای کاتیک
کۆییه‌کان ئاژه‌له له‌گه‌ل و ده‌خړینه‌وه دوور مروّشه‌کان له " ٤:٢٣ دانیال له
دان تا تیده‌په‌ریت به‌سه‌رتدا کات جه‌وت ،ده‌خۆیت چیمه‌ن گا وه‌ک ،ده‌ژیت
سه‌ر شانشینییه‌کانی هه‌موو هوکمرانی کات به‌رزترین که ده‌نییت به‌وه‌دا
ئه‌زموونه ئه‌م دواي ."بیه‌ویت که که‌سیک هه‌ر ده‌یبه‌خشیته و ده‌کات زه‌وی
من ، دیاریکراودا کاتی کۆتایی له " :ده‌لپت ٣٤ دا ئایه‌تی له پاشا ،سه‌خته
من ، گه‌رایه‌وه عه‌قلم و ،ئاسمان بۆ کرده‌وه به‌رز سه‌رم ،نه‌بوخودنه‌سر
بۆ که کرد که‌سه ئه‌و بۆ رېزم و ستایش ،به‌رزترین به به‌خشی به‌ره‌که‌تم

و، هه تاهه تاييه هوكمپانييه كي هوكمپانيه كه كي، دهژي هه ميشه ده توانين ". بهرده واره تر نهويه كي بو نهويه كهوه له شانشينييه كه كي پييه بهو، دهكه ن سال جهوت نوينه رايه تي كاته جهوت هم كه دهريكه ين نهويه كه واته. ديت كو تايي و پيدهكات دهست ژيانيدا ماوهي له ماوه كه دهوري به خول يهك تا دهويت زهوي كه كاته به نهو، كات دهبات ناوي خودا هيماي خوږ به خودا. سه رهه لدهدن په يام چهندين له مهوه. بكات تهواو خوږدا نهويه بو، هه لدهستيت شانازييه وه به بوونه وهرپك كاتيپ و دهكرپت بو من بزانه و برپو خوداييه كه مدا دهوري به: ده لپت خودا، خوئي شويني بيخاته ديكه وانه يه كي. كاريگه ره به لام پيوسته بازنه جهوت نه بوخودنه سر بو. كيپم كات " وشه به ههروه ها كه، هه يه پاپايه وه هوكمپاني ماوهي به په يوه ندي، نه بوخودنه سر نه زمووني له گهل به راورد به. كراوه پيشبيني نايه ته دا له م " **دوخپكي** ژير خستنه به ده دات مه سيحي لووتبه رزي سزاي خودا. پيغه مبه رايه تي سالاني **كات نيو و كات و ماويه ك بو سه رسورمانه وه**، بووه له دايك گه مره ييه وه له كه، نه زاني و لووتبه رزي، ۳۶۱هوه ئازاري ۷ي له فهرمانپكي كه فهرمانپك گوپرايه لي له سه ر په زامه ندي سه ر ده باته مره قه كان، بيت گوپرايه لي ناتوانيپ مه سيح زه ليله كه كي به نده كه شتيپ ده گوپريت؛ خودا ده برپت خوئي رزگار كه ري خوداي له خوئي، بكات كاره نهو نهويه به بي چونكه به رواره كاني و راسته قينه به هاي به دواي گه ران به ره و نايه ته هم ده رده كه وپت بومان. ده مانبات پيشبيني كراوه دا قوناغه هم كو تايي و سه ره تا فورموله يه هم راستيدا له. دهكات مانگ شهش و سال سي نوينه رايه تي كه ۱۲۷۰ / فورموله ي له گهل هاوته ري به كه ده رده كه وپته وه ۱۴:۱۲ په خشاني له **ماوهي بو رپوژنيك**، ۶-۵:۴ هه زه قيل كو دي جيبه جيكردي ۶. نايه تي له رپوژ دريژ سالي ۱۶۶۰ بو ئاماژه يه به راستي كه تيپگه ين پيده دات رپگه مان، **سالپك** مردن و ئازار له ترسناك و.

بو و ليدسه ندرپته وه ده سه لاتي و ديت دادگايي كرن پاشان ۷:۲۶ دان ده چپت له ناو و ده چپت له ناو هه ميشه.

هاتني كو تايي و هوكمدان: ورده كارييه هم گرنگي سه ر بخه ره تيشك 2a- نهو كه ده سه لمي نپت نهوه نه مهش. رووده دن كاتدا يهك له پاپا ده سه لاتي

٢٠٢١ سالی له پیناکات دهست مهسیح گهړانهوهی پېش باسکراوه حوکمهی له پیکراوه ئاماژهی دانیالدا له که برپارهی ئه و بویه، چالاکن هیشتا پاپاکان ئه دقینتیتست برایانی، پینه کردوو دهستی ١٨٤٤ سالی

ژیر شانشینییهکانی هه موو گه وره یی و حوکمرانی و شانشینی ٧:٢٧ دانیال
ئه و شانشینی بهرز خودای پیرۆزهکانی گهلی به دهرین ئاسمان گوپرایهلی و خزمهت فهرمانپرواکان هه موو و هه تاهه تاییه شانشینییهکی دهکهن.

شکوهمندی به گهړانهوهی دواي دادگاییکردنه که بهراستی بویه - 27أ دهدریت ئه نجام هه لپژیردراوهکانی ئاسمانی بۆ هه لگرتنی و مهسیح

دهکهن گوپرایهلی و دهکهن خزمهتی فهرمانپرواکان هه موو و - ب 27

خراوه تهروو کتیبه دا له م که ده دات پیشان فهرمانپروایه مان
٢. فارس پاشای کورش و ماد پاشای داریؤس، کلدان پاشای نه بوخودنه سر

بیرکردنه وهکانم به زۆر دانیال من. هات کو تایي قسه کان لیره دا ٧:٢٨ دانیال
دلما له قسانهم ئهم و بووه و کال پروو خسارم، بووم ناروحتی تووشی هیشته وه.

خاله دا له م چونکه، ره وایه هیشتا دانیال سه رلیشیواوییه که ی - 28a وه ک ناسنامه که ی که من؛ هیشتا پاپا رۆمی ناسنامه ی بۆ به لگه کان به لام، قه ناعه تبه خشه زۆر گریمانه یه کی هه رچه نه ده، ده مینیتته وه "گریمانه یه ک" پلیته حه وت پلاکی دووه م ته نها ٧ دانیال به لام. یه "گریمانه" ته نها هیشتا، ئیستا وه له وه. خراوه تهروو دانیالدا کتیبه ی له م که پیغه مبه رایه تییه، گه یان دراو ٧ دا دانیال و ٢ دانیال له په یامانه ی ئه و که بزاین توانیومه مانه بۆ زیاده مان توخمه گه لیکی نوئ پلیتیکی هه ر. ته و او که رن و یه کسانن په یامی، دراو ن ئه نجام پیشتەر لیکۆلینه وه یانه ی ئه و بنیاتنانی به که ده هیئت پروونتر تادیت شیویه به م که، دهکهن به هیزی و دهکهنه وه پشتراست خودا ده بیته وه.

حهوتم به شه ی ئه م ی "بچو و که که هۆرنه " که گریمانه یه ی ئه و به لام. دهدریت ئه نجام ئه مه ش. نه کراوه ته وه پشتراست هیشتا، پاپایه رۆمای

درېدې " ،رۆما به سەبارەت مېژووېيە جېنشينيە ئەم بەدەينە سەرنج پېشتەر با ديارى رۆمانى ئيمپراتوريەتى ". هەيە ئاسنى ددانى كه چوارم ئەهرىمەنيى له كه ،ئەوروپا سەربەخۆكانى و ئازاد شانشينىيە ى" قۆچ دە " دواتر و دەكات جياوازه پاشا " ئەم ، گریمانەكراو پاپای ى" بچووك قۆچيكي " ، ۱۵۳۸دا سالى و قانداڵەكان ،هېرولى -" پاشا سى يان قۆچ سى " لەبەردەمیدا كه ،یە" ۱۵۳۸ دا و ۸ ئایەتەكانى له ۵۳۸ و ۴۹۳ سالانى نیوان له -ئۆسترۆگۆتەكان 24. كراون ژێردەستە

۸ دانیال

بینینیکم، دانیال من، بهالتهشاسردا پاشا حوکمرانی سییه می سالی له ۸:۱ دان
بینیووم پیشتر لهوی جگه، بینی

یه کهدا له م. وهرده گریت نوئ دیدیکی دانیال. سال 3: تیپه پیه کات 1a-
و ماد وهک روونی به ۲۱دا و ۲۰ ئایه تهکانی له که، ههیه گیاندار دوو تهنها
پیشوودا بینینهکانی له که، دهستنیشانکراون یۆنانیهکان و فارس
پیشبینیکراویان یه کهکانی دواي له یهک سییه می و دووم ئیمپراتۆریه تی نوینه رایه تی
له گهل زیاتر ئاژه لهکان، بینینهکاندا له، کات تیپه روونی به. کردوو
; روو دهخاته بزنیک و بهرخ ۸ دانیال. دهگونجین عیبریهکاندا رپوره سمهکانی
جوله کهکاندا رپوره سمی له که فارهدا رۆژی قوربانی له که ئاژه لانهی ئه و
سهریه کخستنی له گونا هیمای دهتوانین شیویه به م. دهکران پیشکesh
۲، دانیال برۆنزی رانی و سک: بکهین چاودیری یۆنانیدا ئیمپراتۆریه تی
8. دان بزنی ... و ۷ دانیال پلنگه کهی.

پاریزگای له پایتهخت، سوزام له وابوو پیم، بینی بینینه م ئه م کاتیک ۸:۲ دان
بووم ئولای رووباری لای له، بینیندا کاتی له و. ئیلام

ئولای خویدا سهرده می له که کارون رووباری نزیک له فارس له دانیال 2a-
شوینیکی بو ئاماژهن، گهلکه هیمای که رووباره که و فارس پایتهختی. بوو
شیویه به م. ده بهخشیت پیی خودا که بینینهی ئه و بو ئاماژهیه که جوگرافی
له که دهدهن بابه تهدا له م بهنرخ جوگرافیای زانیاری پیغه مبهریهکان په یامه
نه مابوون هه وتهدا و دووم بهشی.

رووباره کهدا له بهرده م بهرخیک، کرد سهیرم و بهرز کرده و چاوه کانم ۸:۳ دان
بهرزتر یه کیکیان بهلام، بوون بهرز قۆچانه ئه م. هه بوو قۆچهکانی و وهستابوو
سهره وه هاته دواجار و دیکه ئهوی له بوو

که بهرانه ئه م هیمای، دهکات فارس میژووی له کورتهیهک ئایه ته ئه م 3a-
له لایهن سهره تا چونکه دهکات بابل نوینه رایه تی ژماره بهرزترین قۆچه کهی
پاشا دهسهلاتی سهر هاتنه به دواجار، بوو زال هاوپه یمانه کهیه وه میدیای

هاوچه رخی دوا که ،زایین پېش ۵۳۹ سالی له فارس دووهمی کوروشی له دهکهم کیشیهک به ئاماژه من بهلام ۱۰:۱۰ دانیال بهپېی بوو دانیال بۆ دهخن پشتگوئ تهاووی به میژوونووسان چونکه ،راسته قینه دا بهرواری بابل فهتکردنی ،۵:۳۱ دانیال له که ،دانیال شایه تحالی گپړانه وهی ساتراپی ۱۲۰ بۆ رېکخستوو بابلې که ،داریؤس ماد پاشای بۆ دهگه پښتته وه بویه ،دهسه لات سهر هاته داریؤس مردنی دواي کوروش ۶:۱۰ دانیال بهپېی ،پېچه وانه وه به یان دواتر؛ رادهیهک تا بهلکو زایین پېش ۵۳۹ سالی له نهک زایین پېش ۵۳۹ بهرواری پېش کهمیک دهکرا داریؤسه وه له لایه ن فهتکردن پرووبات.

بۆ که فؤرمهی به و ،دهرده که ویت ئایه ته دا له م ئیلاهی وردینییه کی -ب 3 پشتراست نه وه ئهمه ش .به کارهاتوو ه گه وره و بچووک قوچیکي دياریکردنی ،که وتوو ته وه دوور وردی به که ،" *بچووک قوچیکي* " دهرپرینی که دهکاته وه .به ستراوه ته وه رؤما ناسنامه ی به تایبه ت و تایبه تی به

باشوور و باکوور و رؤژناوا به ره و قوچه کانی به که بیني به رخنه که م ۸:۴ دان نه بوو که سیش و ببیتته وه به رهنگاری نهیده توانی ئاژه لیک هیچ .ده دا لیی به هیز به بوو و ،کرد خوی ئاره زووی به بکات؛ رزگار قوربانیه کانی

فهتکه کانی یه که کانی دواي له یهک قوئاغه ئایه ته ئهم وینه ی -ب 4 پاشاکان پاشای زالبوونی ،ئیمپراتۆریه ت به ره و که روو دهخاته فارسه کان ده یانبات.

زایین پېش ۵۳۹ بۆ ۵۴۹ سالانی نیوان له دووهم کوروشی : *رؤژناوا* له کرد میسرییه کان و کلدانه کان له گه ل هاوپه یمانی

پېش ۵۴۶ سالی له ،کرؤسوؤس پاشا دهستی ژیر له ،لیدیا : *باکوور* له داگیرکرا زایین

داریؤسی ماد پاشای ۵۳۹- دواي ،داگیرکرد بابلې کوروش : *باشوور* له میسری ۵۲۵- سالی له دووهم کامببسیسی فارس پاشای دواتر و گرته وه داگیرکرد.

به هیز به بوو و -ب 4

يەكەم دەكاتە فارس كە ئىمپىراتۇرىيە دەسلەتتە ئەو دەگاتە
لە يوو دووم ئىمپىراتۇرىيەتى، كراو پېشېنى ۸ دا بابەتە لەم كە ئىمپىراتۇرىيەت
كە فارس ئىمپىراتۇرىيەتى دەسلەتتە لەم ۷. دانيال و ۲ دانيال ديدگاكاني
ماراسۇن لە كە، يۇنان سەر دەكاتە ھېرش، ناوهراس تە دەرياي تا درېژدەيىتەو
پېدەكەنەو دەست شەرەكان. دەيوەستېنىت زايىن پېش ۴۹۰ سالى لە

ھەموو بەسەر و ھات رۇژئاواو لە بىزنىك، دەكرد سەيرم كاتېك ۱:۵ دان
چاوەكانيدا نېوان لە بىزە ئەم. لېيدات دەستى ئەوئى بەبئ، رۇيشت زەويدا
ھەبوو گەورە قۇچېكى.

5a- *و، يۇنانىيە پاشاي بىز: دەناسيىتەو بىزەكە روونى بە 21 ئايەت*
و كۇن ناوى ... يۇنانىيەش. پاشايە يەكەم چاوەكانى نېوان گەورە قۇچېكى
خۇي وەحى، يۇنانى لاوزەكانى پاشا پىشتگوئىخستنى بە رۇج. يۇنان كۇنى
دەنيىت بىيات گەورە ئەسكەندەرى يۇنانى گەورە فەتھكەرى لەسەر.

5b- *ھات رۇژئاواو لە بىزنىك سەيركە*

رۇژئاواو لە بىزەكە. دەخىنەرەو جوگرافىيەكان وردەكارىيە ھېشتا
ئامازەي خالى وەك كە فارس ئىمپىراتۇرىيەتى لەگەل پېئەندى لە ھاتوو
وەرگىراو جوگرافى.

5c- *دەستى ئەوئى بەبئ، رۇيشتوو زەويدا رووى تەواوى بەسەر و*
لېيدات

خىرايىيە بۇ ھېما ۷:۶ دان لە پلنگە بالەكەي چوار ھاوشىوئى پەيامەكە
سالدا دە لە كە دەكات مەقدۇنيا گەنجەي پاشا ئەم فەتھەكانى زۆرەكانى
دەكاتەو درېژ ئىندوس رووبارى تا خۇي دەسلەتتى

5d- *ھەبوو چاوەكانيدا نېوان لە گەورە قۇچېكى بىزە ئەم*

نېوان لە گەورەيە قۇرنە ئەو: ھاتوو دا ۲۱ ئايەتى لە ناسنامەكە
۵۴۳-۵۴۴) گەورەيە ئەسكەندەرى پاشايە ئەم. يەكەمە پاشاي، ھەيە چاوەكانيدا
كە پېدەبەخشىت يەكەشمەشەكوئىرەي روالەتى رۇج. (زايىن پېش ۵۲۳
بەپىتى و نەبراو خەيالى ئەمەش. ئەفسانەيىيە ئەفسانەيىي ئازەلېكى
و، بەكاردەھىنرېت ئايىن بۇ كە داھىئا ئەفسانەي كە يۇنانى كۆمەلگەيەكى
فريدەرەنەي رۇژئاواي لە ئېمە سەردەمى تا سەدەكان درېژايى بە رۇجەكەي

پشتراست بزن وینهی به گولاه لایه نهی ئەم .بوو بەردەوام مەسیحیدا
 سالانهی پیرۆزی رپورەسمی لە گولاهی رۆلی کە ئاژەلە ی ئەو ، دەکریتەو
 خودایی کاملی لە ،مەسیح عیسی خاچدانی لە .بینیو دا"کەفارت رۆژی"
 ،زۆر بە ...بەستیت ئەو دوا ی بوو بپار کە ،بەجیھنا رپورەسمی ئەم ،خویدا
 رۆمەکانەو لەلایەن جولهکەکان نەتەو ی و پەرستگا لەناوبردنی رپگە ی لە
 .زایینی ۷۰ ی سالی لە

لەبەردەم کە ،هەبوو قۆچەکانی کە بەرنە ی ئەو لای هاتە 1:7 دان
رایکرد توورەبیەو هەموو بە و بینییووم رووبارەکەدا

کە دەستپێدەکات فارسەکان سەر بۆ خۆی هیژشی مەزن ئەسکەندەر ی -6
 و هەلدیت ،دۆراو ئیسۆس لە دوو میان ئەم .سییەمە داریۆسی پاشایان
 و هاوسەرەکە ی هەروەها و پۆشاکەکە ی و قەلغانەکە ی و کەوانەکە ی
 لە دوو لەلایەن دواتر ۳۳۳ - سالی لە ،بەجیدەهیلت میراتگرەکە ی
 .دەکوژیت ئاگاکیەو

لێکرد پەلەیهکی توورەبیەکەیهو هەموو بە و - 6ب

نیوان ئالوگۆرە ی ئەم پێش .رەوا یە میژوو بیەو رووی لە **تورەبیە** ئەم
 پاشای ،بناسیت داریۆس ئەسکەندەر ئەو ی پێش» :ئەسکەندەر و داریۆس
 پێگە ی لەسەر جەختکردنەو لێ مەبەست کە نارد بۆ دیارییەکانی فارس
 هیشتا سەردەمەدا لەو ئەسکەندەر -بوو منداڵ و پاشا وەک هەریەکیان
 ،یەکەم لقی) بوو جەنگ هونەری تازەپێگەیشتوو ی ،بوو گەنج شازادەیهکی
 سنگیکی و ئەسپ کۆتریک ی ،قامچیەک ،نارد بۆ تۆپکی داریۆس .(۸۹ برگە ی
 پوون ناوەرۆکەکە ی گەنجینەکە هاوپی کە نامەیه ک .زێر لە زیوین لە پر
 هەیه تی کە منداڵە ی ئەو وەک بتوانیت کە ئەو یە بۆ تۆپەکە :دەکاتەو
 قامچی ،خۆبەدەستەو دان فیڕکردنی بۆ کۆتەکە ،پاریکردن لە ییت بەردەوام
 مەقدونیەکان کە دەکات باجە ئەو نوینەرایەتی زێریش ،دیسپلینکردنی بۆ
 ."فارس ئیمپراتۆری بە بیدەن دەبی

ترسی سەرەپای ،نەدا نیشان تورەپی نیشانەیهکی هیچ ئەسکەندەر
 بکەن داریۆس لە پیرۆزبایی لێکردن داوای پێچەوانەو بە .پێغەمبەرەکان
 پێیه ی بەو ،دەزانی داهاوو ی ،دەیگوت ،داریۆس .زیرەکییەکە ی لەسەر

داھاتوودا له جیھان داگیرکردنی نوینەرایەتی که داوه ئەسکەندەر به تۆپکی دەبن؛ ئەو ملکهچی ھەمووان که دەکرد بەو ناماژە کۆنترۆڵکە دەکات؛ زۆرەکش و بکەن؛ دژایەتی دەیانویژا که دەدا کەسانە ئەو سزای قامچی له .وهریدهگرت رەعیەتەکانی ھەموو له که دەکرد باجە ی ئەو پیشنیاری لێنا ناوی که ھەبوو ئەسپکی ئەسکەندەر ،پێغەمبەرانی دا وردەکارییەکی ،شەرکانیدا ھەموو له ."سەر" ،زیادکەر پیشگریکی واتای به ،"بوسیڤالۆس" ده "ماوێ بۆ وه .بوو بەدەستەووە چەکیکی ،دەبوو سوپاکەیدا ی"سەر" له پیشبینییە که جیھانە ی ئەو فەرمانرەوای ی"سەر" دەبوو ،"سەر" و یۆنانی کولتوری بەرەوپیشبردنی ھۆی دەبیته ناوبانگەکی .دەگریتەووە دەکرد چەواشەکارییەکی که **گوناھە ی** ئەو

و لێدا بەرخەکی .بوو توورە لێی و بوووە نزیك بەرخەکی له بینیم ۸:۷ دان
که نه‌بوو به‌هێز ئەوئەندە بەرخەکی بەلام ،شکاند قۆچەکی ھەردوو
بەرخەکی نه‌بوو کەس ،دای پێیدا له و زەوی سەر فرییدایە ییتەو؛ بەرەنگاری
بکات رزگار

333 - سالی له :پیکرد دەستی مەكدونی ئەسکەندەری شەرە ی ئەو 71-
 ھینا شکستی فارسەکان ئۆردوگای ،ئیسۆس له

گەرەکی ھۆرنە ،بوو بەهێز کاتیکی بەلام بوو؛ بەهێز زۆر بزەکی ۸:۸ دانیال
ئاسمان بای چوار بەرەو ،بوون گەرە ئەو شوینی له گەرە قۆچی چوار .شکا
 8a- *شکا گەرەکی ھۆرنە*

له سالیدا ۳۲ تەمەنی له (۳۲۳ - ۳۵۶ -) گەنج پاشای ۳۲۳ سالی له
 کرد دوایی کۆچی میراتگر بەبی بابل

8b- *ئاسمان بای چوار له ،ھەلھاتن جیگرتەووی بۆ گەرە قۆچی چوار*

کاتی له .دیادۆچیەکان :بوون ژەنەرالەکانی مردوو پاشای جینشینەکانی
 خۆیاندا نیوان له سال بیست ماوێ بۆ و بوون کەس دە ئەسکەندەردا مردنی
 ژیاندا له کەسیان چوار تەنیا سالەکەدا بیست کۆتایی له تا کرد شەرپان
 خانەدانیک ی ،دەکرد فەرمانرەوایی که ولاتە ی له و ھەریەکیان .مانەووە
 ناسراووە نیکاتۆریش به که بوو سیلۆکۆس گەرەترینیان .دامەزراند شاھانەیان
 شامیان شانشینی ھوکمرانی که ،دامەزراند سیلۆسیەکانی بنەمالە ی که

که دامه‌زراند لاگیدی بنه‌ماله‌ی که بوو لاگۆس به‌تلیمۆس دووه‌میان .ده‌کرد
یۆنان فه‌رمان‌پره‌وایی که بوو کاساندەر سییه‌میان .ده‌کرد میسری حوکمرانی
تراکای فه‌رمان‌پره‌وایی که ،بوو (لاتینی ناوی) لیسیماکۆس چواره‌میان و بوو
ده‌کرد.

خاله‌ چوار .به‌رده‌وامه‌ جوگرافیا بنه‌مای له‌سەر پیڤه‌مبه‌رایه‌تی په‌یامی
به‌شداربوو شه‌رکه‌رانی ولاتانی ناسنامه‌ی ئاسمان بای چوار سه‌ره‌کییه‌که‌ی
ده‌که‌نه‌وه‌ پشت‌پراست.

بچووک‌که‌ هۆرنه ،رۆما له‌ گه‌رانه‌وه

بوو گه‌وره‌ زۆر که ، ئاراوه‌ ها‌ته‌ بچووک قۆچیک‌ی به‌کیکیانه‌وه‌ له‌ ۸:۹ دان
خاکه‌کان جوانترین به‌ره‌و و رۆژه‌لات به‌ره‌و و باشوور به‌ره‌و

له‌ که ده‌کات شانشینیه‌که‌ فراوانبوونی له‌ باس ئایه‌ته‌ ئه‌م لایه‌نی ۹^ا-
و پێش‌وودا وانه‌کانی له‌ ئیستا .بالاده‌ست ئیمپراتۆریه‌تیکی ده‌یته‌ به‌رامبه‌ردا
زیاتر ناسینه‌وه‌یه‌ ئه‌م .رۆمایه‌ یۆنان جینشینى شانشینى ،جیهاندا میژووی له
قۆچه‌که‌ی پێچه‌وانه‌ی به‌ که ،ده‌بینرێت ر‌ه‌وا "بچووک قۆچیک‌ی" ده‌رب‌ری‌نی به‌
ب‌ل‌ی‌ن پ‌د‌ه‌د‌ات ر‌ی‌گ‌ه‌مان ئه‌مه‌ش .پ‌ی‌ک‌راوه‌ ئاماژه‌ی ر‌وونی به‌ ،میدیان کورتتری
کۆماربخوازی رۆمای ،چوارچ‌پ‌وه‌یه‌دا له‌م ،ه‌ی‌مایه‌ "بچووک هۆرنه‌" ئه‌م که
پ‌ۆ‌لی‌سی وه‌ک ،ده‌کات ده‌ست‌وه‌ردان رۆژه‌لات به‌ره‌و چونکه‌ .گه‌شه‌س‌ه‌ندوو
بۆ ده‌کرێت بۆ بانگه‌وازی ئه‌وه‌ی له‌به‌ر زۆرجار ،ده‌کات مامه‌له‌ جیهان
وه‌ .د‌ژ‌به‌ره‌کاندا لایه‌نه‌ نیوان له‌ ناوخ‌ۆ‌یی م‌ل‌م‌ل‌انییه‌کی چاره‌سه‌رکردنی
به‌د‌وا‌یدا که ده‌ه‌ی‌ن‌ی‌ته‌وه‌ و‌ی‌نه‌یه‌ ئه‌و بۆ پاساو که هۆکاره‌یه‌ ئه‌و ر‌ی‌ک ئه‌مه‌ش
د‌ی‌ت.

ده‌رکه‌وت بچووک قۆچیک‌ی به‌کیکیان له‌ ۹ب-

له‌م رۆما که یۆنانه‌وه‌یه‌ له‌ ه‌ر و بووه‌ یۆنان پ‌ی‌شوو فه‌رمان‌پره‌وای
،یۆنان هه‌له‌که‌وتوو؛ تییدا ئیسرائیل که ده‌ی‌ت ز‌ا‌ل رۆژه‌لاتیدا ناوچه‌یه‌ی
،قۆچه‌که‌ چوار له‌ یه‌کیکه‌.

ولاتان جوانترین به‌ره‌و و رۆژه‌لات به‌ره‌و و باشوور به‌ره‌و زۆر که 9c-
ده‌ی‌ت فراوان

بەرەو جوگرافىيەكەيەو شويىنى لە سەرەتا رۆمانەكان گەشەى رۆما لەگەل ، دەكاتەو پشتراست ئەمە ميژوو . **پيكرد دەستى باشوور** 250 دەوروبەرى لە ،ئىستا تونسى ،كارتاژ دژى پونىك شەرەكانى ناو چوونە زايىن پيش .

بە ،**رپويدا رۆژھەلات بەرەو** فراوانبوون داھاتووى قۇناغى پيش ۲۰۰ دەوروبەرى لە ،يۆنان : **قۆچەكە چوار لە يەكك** لە دەستپەرەدان ئەوھى بۆ بانگرا لەوئ ئايتۆلياوھ كۆمەلەى لەلايەن رۆم سوپاى .زايىن لە كاتيك .(ئەخيا بەرامبەر ئايتۆليا) ئەخيا كۆمەلەى دژى لە بكات پشنگىرى سالى لە يۆنان ھەموو و نەرۆيشت ھەرگيز رۆم سوپاى ،بوو يۆناندا خاكى رۆمانى كۆلۆنيەكى بە بوو زايىنەو پيش ۱۶۰ .

لە پئ دانانى بە خۆى فراوانبوونى لە بوو بەردەوام رۆما يۆنانەو لە رۆمانى پارىزگايەكى بە بوو زايىن پيش ۶۳ سالى لە كە ،جولەكە و فەلەستين رۆح كە جولەكەيە ئەم ھەر .داگيركا پۆمپيۆو ژیەنەرال سوپاى لەلايەن كە دانيال لە كە دەرپينيک ، "**خاك جواترين**" :دەكات ديارى جوانە دەرپينە بەم .پيكراوھ ئاماژەى ۱۵ و ۲۰:۶ حەزەقيل و ۴۲ و ۱۱:۱۶ .

رۆمايە "بجوو كە ھۆرنە" ،دەكریتەو پشتراست گريمانەكە

ئاشكرا ۷ دانيال پاپاى رژیى نەماو؛ گومانیک ھيچ ئيتەر ،ئەمجارەيان رۆح ،ناپيويستەكاندا سەدە بەسەر پەرپینەو بە ،شيۆەيە بەم .دەبيت ئيمپراتۆرەكانەو لەلايەن كە كاتيك كارەساتبارەو كاتەى ئەو دەمانباتە بە دەست مەسيحيدا ئايىنى ئايىنى پۆشاكیكى ژیر لە رۆما ،ليھینراوھ وازى بە كە کردارانەى ئەو بۆ دەگەرپینتەو كە ،دەكاتەو خۆى حوكمپرانى . **بوون** ئاشكرا خوارەو ئايەتەى ئەم ھيماكانى .

گۆشەگيرى پيرۆزەكان پاپاى رۆمى پاشان و ئيمپراتۆرى رۆمى
کرد .

ئايەتە تاكە ئەم بۆ يەك دواى لە يەك خويندەوھى دوو

له هەندىك و سوپاى له هەندىك و ئاسمان سوپاى بۇ بوووه بەرز ۸:۱۰ دان
دا پىيان له و خوارووه فرىدايه ئەستىرهكانى

۱0أ- ئاسمان سوپاى بۇ هەلسا

كروئولوژى پىزىبەندى له ،رۆما بۇ ئاماژەيه " ئەو " وتنى به
۱۷:۱۰ پەخشانى له كه حكومت جۇراوجۆرى فۆرمى دواى ،فراوانبوونىدا
به كه ئۆكتاقيان رۆمانى ئىمپراتۆرى سەردەمى له رۆما .پىكراوه ئاماژەيه
عيسا كه بوو ئەودا سەردەمى له .ئىمپراتۆرىيەت گەيشته ناسراوه ئۆگستۆس
هاوسەرە ،مەريەم پاكيزەيه هېشتا جەستەيه له لەدايكبوو رۆخەوه له مەسيح
پاشا له رەچەلەكيانەوه بەهۆى تەنها هەردووکیان يوسف؛ گەنجەكەيه
پىشبینى وهك هەستايەوه مردن له كه ،مردنى دواى .هەلثىردان داودەوه
و نىردراوان به ي(ئىنجىل) رزگارى مژدەيه راگەياندى ئەركى عيسا ،کردبوو
زەويدا سەرانسەرى له هەلثىرداوه مەروۆى ئەوهيه بۇ سپارد شاگردەكانى
ناشتىخوازى و نيانى و نەرم رۆوبەرۆوى رۆما سەردەمەدا لهو .بكات دروست
رۆلى له مەسيح شاگردەكانى ،قەسابدا رۆلى له ئەو بوووهوه؛ مەسيحى
له مەسيحى باوەرى ،شەهيد زۆر خويندەشتى تىچووى به .سەرپرەداوه بەرخى
،رۆما ،ئىمپراتۆرىيەتەكه پايتەختى له تايبەتى به و جيهان سەرانسەرى
له .راپەرى مەسيحىيەكان دژى ،گۆشەگىرکەر ،ئىمپراتۆرى رۆمى .بلاو بوووه
دووم ،ئىمپراتۆرى يەكەم :دەخەن سەريەك رۆما کردەيه دوو دا ۱۰ ئايەتى
پاپا.

پىشتەر کارانەيه ئەو ئىستاوه له دەتوانين ئىمپراتۆرىدا رژىمى سەردەمى له
:ئەو بۇ بگەرپىنەوه کرد باسمان

مەسيحىيەكان رۆوبەرۆوى : هەلسا ئاسمانى سوپاى بەرهو ئەو
هەلثىرداوى ،" ئاسمانى سوپاى " ،رەمزىيەوه دەرپرەنە ئەم پىشت له .بوووه
هاووئلتيانى :بەردبوو ناوى خۆى دلسۆزانى به پىشتەر عيسا وهك ،مەسيحى
بەراورد راستەقىنەكان پىرۆزه ۱۲:۳ دانيال ،لەووش جگە . ئاسمان شانشىنى
ژيان سەرەتاي له ئىبراهيم نەوهيه هەروها كه ، ئەستىرهكان به دەكات
كچەكانى و كور شەهيدکردنى بۇ بوپىکردن ،يەكەمدا خويندەوهيه له ۱0:0
و خۆبەزلانانە کردەوهيهكى ،بەپرەستى رۆمايه بۇ پىشتەر خودا

خویندنه وهی له . پیکهینابوو نارهوای و ناشایسته بهرزکردنه وهیهکی ههلبژێردراوی بهسهر پاپا وهک هوکمرانی بۆ پۆما قهشهی ئیدیعی ، دووهما و خۆبهزلزانه کرده وهیهکی ههروهها ، بهدواوه ۵۳۸ سالی له مهسیدا عیسا . نارهواتره و ناشایسته تر بهرزکردنه وهیهکی .

له و خوارهوه هینایه ئهستیرهکانی له ههندیکی و سوپایه لهو بهشیکی گۆرپانهکانیدا له ئهوهی بۆ کوشتیان و لیکردن گۆشهگیری : *داینا پێیاندا ژیر* و دۆمیتیان ، نیرۆ یهکهه پلهی به گۆشهگیرکهرا . بکات گهلهکهی میوانداری له ۳۱۴ و ۳۰۴ سالانی نیوان له فهرمی گۆشهگیرکهری دوا ، بوون دیۆکلیتیان ژیر له دووهما پهخشانی له دراماتیکییه قۆناغه ئهم ، یهکهما خویندنه وهی خودایی وهی یۆحهنا که کاتهی ئهو ، هاتوووه دا " *ئفسوس* " هیمادار ناوی خویندنه وهی له . بووه " *سمیرنا* " و " *ئهپۆکالیپس* " ناوی که وهرگرتوووه خۆی دووهما پهخشانی له کردارانه ئهم ، پاپا پۆمای بۆ دهگهڕێتهوه که دووهما واتای به ، " *پیرگامۆم* " لێنراوه ناویان که دانراون قۆناغاندا ئهو ژیر له وتنی به پۆح . مردن و قێزهون واتای به ، " *تیا تیرا* " و ، زینا یان شکاو پهیمانیکی بۆ دهگهڕێنێتهوه *خویناوی کردهوهی جۆری ههمان* ، " *دا پێیان له ئهویش و* " ۱۹: ۷ دانیال له " *پێیدا ژیر له* " دهبرپینهکهی و " *پیدا له* " کرداری . *پۆما ههردوو* ۲۳۰۰ کۆتایی تا *پێکردن* له کردی بهلام . بتههرست پۆمای بۆ دهگهڕێتهوه بهپێی ، دهپێت بهردهوام ههشتمه بابهته ئهم ۱۴ ی ئایهتی *ئێوارهی بهیانی ژیر له سوپاکان و پیرۆزی کهی تا* " : هاتوووه ۱۳ دا ئایهتی له لێدوانهی ئهو و روودهدات مهسیحیدا سهردهمی له کاره ئهم "؟ *پێ ژیر دهخړینه پێدا* راستییهک پاشایهتی ؛ لایهنگرانی و پاپا پۆمای بۆ بگهڕێنینهوه دهپێت ههریوه بکهین تیبینی گرنج جیاوازییهکی با بهلام . دهکاتهوه پشتراستی میژوو که مهسیح عیسا پیرۆزهکانی رستهیی شیوهیهکی به تهنیا بتههرست پۆمی ئایینییه فیڕکارییه پێگهی له پاپا پۆمی کاتییدا له ، *ئهژنۆیان سهه* دهخاته به ئهوهی پێش ، *ئهژنۆیان سهه* دهیانخاته پۆحییوه رووی له ، درۆینهکهیهوه . بکات گۆشهگیرییان رستهیی شیوهیهکی به نۆره

تا ، ئاشتیدا قۇناغەكانى نىۋان لە ، بوون بەردەوام وردەكان وردە گۆشەگىرىيە پايتەختى كە ميلانۇ فەرمانى بە كە ، يەكەم كۆستىنتىن ئىمپىراتۇر ھاتنى لەسەر *ھىئا* گۆشەگىرىيەكان بە كۆتايى ۳۱۳ دا سالى لە ، بوو رۆمانى بەدەست ھىچى مەسىحى باوەرى ئاشتىيەو ۋە ئەم رېگەى لە . *مەسىدىيەكان* ، گۆشەگىرى بەربەستى بەئى چونكە . لەدەستدا زۆرى خدا و نەھىئا ئىمپىراتۇرىيەتەكەدا سەرانسەرى لە نوپىيە باوەرە بەم نەگۆرەكان پابەندبوونى شەھىدان خويىنى زۆرتىن كە رۆما لە تاييەتى بە ، بوو زۆرتىر و سەند پەرەى رىژابوو لى .

ئەم دووھىمى خويىندەنەوھى سەرەتاي دەتوانىن قۇناغە بەم ھەر بۆيە فەرمانەكانى گويىرايەلى بە رۆما كە قۇناغەيە ئەو ئەمە . بىبەستىنەو ئەيەتە فەرمانىكى تازە ۳۲۱ دا سالى لە كە ، مەسىحى بە بوو كۆستىنتىن ئىمپىراتۇر شەممەى : دەكرد ھەفتانەى پىشووكانى رۆژى گۆرپىنى فەرمانى كە دەرکردبوو لەلايەن رۆژە ئەم كاتەدا لەو جىگىركرا ؛ ھەفتە رۆژى يەكەم بە ھەوتەم نەدۇراو و رىژدار خۆرى " خوداۋەند پەرستىنى بۇ تەرخانرابوو بىپەرستەكانەو *زىرپىنەكانى دەفرە بوو جددى لەئالەلەوگەى خواردنەوھى ھىندەى كارە ئەم .* " برپارى كاترەمپىر نايىت ؛ كاردانەوھى خدا ، ئەمجارەيان بەلام ، *پەرستگاگە* خۆى مەسىحى عەقىدەى ، خۆى پىشووكانى نوپى رۆژى بە رۆما . بەسە كۆتايى ، خۆى ناوخۆيى دەسەلاتى و بۆلۈدەكاتەو ئىمپىراتۇرىيەتەكەدا سەرانسەرى لە بەرزكردنەوھى بە كە ، دەھىنئىت بەدەست پىشتىوانى و شكۆ ، رۆما قەشەى لەلايەن ۵۳۳ سالى لە فەرمانىك بە كە ، لوتكە دەگاتە پاپا نازناۋى بالالى چاۋەرپى ^{پىنوئىستە} . بەخىشرا پىيى يەكەمەو ۋە يۆستىنيانى بىزەنتىن ئىمپىراتۇرى ، فەرمى پاپاي يەكەم ئەوھى پىش بىركىت دوزمىنكارانە ئۆستروگوتى دەرکردنى كۆشكى لە ، ۋەربىگىرپ رۆما لە خۆى پاپاي كورسى بتوانىت ، شىجىليۇس ھاتنى و ۵۳۸ سالى بەروارى . دروستكراۋە كايلىان گىردى لەسەر كە لاتەران كە باسكراۋە ۱۱۱ دا ئايەتى لە كە كردارانەيە ئەو جىبەجىكردنى ، يەكەم پاپاي ھوكمرانى ى-سال -رۆژە ۱۲۶۰ سەرەتاي ھەروەھا بەلام . دىت ئەو ھەم ۋە داۋى لە ۷ دا دانيال لە ۋەك ، ھەيە پىۋە پەيوەندىيان كە شتانەى ئەو ھەموو و پاپا جارىكى ، پىرۆزەكان ماۋەيەدا لەم كە بەردەوام ھوكمرانىيەكى . دەرەكەوتوۋە

ههژموونی له‌لایه‌ن ئه‌مجاره‌یان به‌لام ، پئی ژێر ده‌خزێنه پێدا ژێر له ، دیکه ناوی به ...کووتایی و ، پاشاکان ، مه‌ده‌نییه‌وه لایه‌نگرانی و پۆمانی پاپای ئایینی مه‌سیحه‌وه .

دامه‌زرا ٥٣٨ ساڵی له که پاپیزم تایبه‌ته‌کانی کرداره

و برد پۆژانه‌ی قوربانی و سوپا فه‌رمانده‌ی بۆ به‌رزکرده‌وه خۆی ٨:١١ دان
بوو پیرۆزگاکی بنکه‌ی که هه‌ڵوشاندوه شوێنه‌کی

11أ- *سوپا سه‌رۆکی بۆ هه‌لسا*

عیسا ئینجیلییه‌وه و لۆژیکی رووی له سوپایه فه‌رمانده‌ی ئه‌م **مه‌سیح چۆن وه‌ک ژنه سه‌ری می‌رد چونکه** ٥:٢٣ ئه‌فسیان به‌پێی ، مه‌سیحه به " هه‌ستا ئه‌و " کرداری . **رزگارکه‌ری که ، خۆی جه‌سته‌ی ، کایسا سه‌ری** له بوو ئاسمان له عیسا ، ٥٣٨ ساڵی له ، وردی به ، چونکه هه‌لبێژدراوه باشی ، بوو ئه‌و ده‌ستی ده‌ره‌وه‌ی له به‌هه‌شت . بوو زه‌وی له‌سه‌ر پاپایه‌ت کاتی‌کدا ئه‌و که هه‌بی‌ت به‌وه باوه‌ریان کرد خه‌لک له وای " ، هه‌ستا ئه‌و " به‌لام هه‌بوو که‌می چانسی عیسا ، ئاسمانه‌وه له . زه‌وی له‌سه‌ر ده‌گرێته‌وه جی‌گه‌ی شه‌یتان که ته‌له‌یه‌ی ئه‌و بکه‌ویته که بکات مرۆ‌فایه‌تی له پێ‌گری ئه‌وه‌ی بۆ ئه‌م ده‌یانگه‌یه‌نیته خۆی کاتی‌کدا له ، ده‌کات وا بۆچی له‌وه‌ش جگه . داینا‌بوو ٧:٢٥ دانیال له روونی به چونکه نه‌فره‌ته‌کانی؟ هه‌موو و ته‌له‌ ده‌خزێنه کات نیو و جارێک و ماوه‌یه‌ک بۆ پیرۆزه‌کان " ، خوێندوو‌مانه‌ته‌وه ، ده‌کرێن رزگار خوداوه مه‌سیحی له‌لایه‌ن مه‌به‌ست به ئه‌وان " . ئه‌و ده‌ستی له‌لایه‌ن ٣٦١ دا ساڵی له که یاسایه‌ی ئه‌و . **یاسا‌کانه‌وه و کات گۆرانی** به‌هۆی له به‌لام ، بێ‌گومان ، شه‌مه‌هه‌ پۆژی به سه‌باره‌ت کراوه ده‌ستکاری کو‌نستنتینه‌وه ساڵی دوا‌ی له رۆمییه‌وه پاپایه‌تی له‌لایه‌ن **یاساکه** ، هه‌موو‌شیانه‌وه سه‌رووی ، سه‌ر ده‌کرێته هێرش و نییه کاریگه‌ری شه‌مه‌هه‌ پۆژی ته‌نها که ، گۆردرا ٥٣٨ ده‌کریت بۆ پێ‌دا‌چوونه‌وه‌ی رۆمانی یاسای به‌پێی یاساکه ته‌واوی به‌لکو .

11ب- *سه‌نده‌وه لی هه‌میشه‌یی قوربانی*

ده‌که‌م عیبریدا ره‌سه‌نی ده‌قی له "قوربانی" وشه‌ی نه‌بوونی تی‌بینی به‌لام ، بکات پێ‌شنیار کو‌ن په‌یمانی کو‌نتی‌کستی ئه‌و بوونی ره‌نگه ، ووتمان که

توربانیدان نویدا پهیمانی ژیر له .داوه نیشانم تازه ئهوهی وهک ،نیهی وه ئههه له که ههفتهکهدا ناوهراستی له مهسیح مردنی ،وهستا پیشکهشکردن و بهلام .ناپوویست شتیکی کرده پورهسانهی ئهه ،باسکراوه ۹:۲۷ دانیا له شفاعهتکار و کاهین سهروک خزمهتکردنی :مايهوه کوڤ پهیمانی له شتیکی که کرد ئاسمانیهی خزمهته ئهه پیشبینی ههروهها که ،گهل گوناهاکانی بو له ،دهدات ئههجامی ههلبژێردراوهکانیهوه بهناوی تهها عیسا ئاسمان بهروه مهسیح .بووه رزگاری خووی خوینی به زیندوووبوونهوهیهوه ،ئهو قهشهی ئهرکی وهربگیریت؟ لیی که مابوووه چی پاشان بهرزبووهوه؛ گوناھی لیخوشبوونی بو شفاعهتکار وهک تاییهتی رۆلی واته سهروکیکی دامهزراندنی ،۵۳۸هه سالی له بهراستی .ههلبژێردراوهکانی عیسا ئاسمانیهکهی خزمهته ،رۆما له ،زهوی لهسهه مهسیح کلپسای گوناهابارانیس و نارژین بهناودا دوعاکان ئیتر .کردوو بهسوود و بههوه دههیننهوه خوینهوه تاوانباری و گونا بهارگرانی به خودادا لهبهردهم ،ئهو بهلام " ،دهلیت و دهکاتهوه پشتهراست شیکارییه ئهه ۷:۲۳ عیبرانییهکان بو ناگوارزیتهوه که ههیه کاهینایهتییهکی ،دهژی هههیشه بو چونکه بهرههه بهه رهوایهتی زهوی لهسهه سههرکرده گوڤینی " . نهوهکانی ئهو ههلیگرتوو؛ مهسیح بهبی مهسیحیهت ئهه که دههات قیزهوانه بهه مهسیحیهکان بوچی .دانیا له کردوو پیشبینی خودا که میوانه وهلامهکه دیت ئهوه دوا له که ۱۲ ئایهت داوه؛ لیان ترسناکه نهفرته دههاتوه . گوناهاوه بههوی :دههاتوه

دهبیته کراوه تازه که هههیشیهی کاهینایهتییه ئهو ناسینهوهی رۆژ ۱۳۳۵ و ۱۲۹۰ سالانی ماوهی بهکارهینانی به حیساباتهکان بو بنههایهک ،بوو ۵۳۸ بهرواری دامهزراو بنههای دهکریڤ؛ پیشنیار ۱۲ و ۱۱:۱۲.دان له که زههینییهوه پای سهروکی لهلایه هههیشیهی قهشهی که ساتهی ئهو دههزیت.

بیرۆزگاکه بنکهی ،ههلهوشاندوه شوینهکی و 11c-

وشه ئهگهری مانای دوو نیوان له ،نوئ پهیمانی کوئتیستی بههوی "بنکه" به وهرگیرانهکهیم ،وهرگیردراوه "شوین" به که "میکوون" عیبری

كۆنتيكتى لەگەل دەگونجىت باشتىر و رەوا شيۆە ھەمان بە كە پاراستووە
ئامانچ دەكاتە پيشبينيەكە كە مەسىحى سەردەمى

رۆج كە ورد لىكۆلەنەوھى بەلام ،ناكات ئاشكرا ھېچ خىرا خويىندەوھىەكى
،دانيال كىتېبى وردەكارىيەكانى بۆ دەكاتەوھى مړوڤ چاوەكانى دەكات پېنمايى
،سەرليشيواوى ھۆى بېتە دەتوانىت كە ، *كراوہ پېرۆزگاكە* باسى زۆرجار كە
ئەو وەسفكردى بۆ كە كردارەى ئەو بەھۆى نەچىت بەلارپدا دەتوانىت بەلام
، *ئەنجامدراوہ پېرۆزگاكەدا* لە بەكارھاتووہ كردارە

، *ھەلدەوھى شىتەوہ* پاىپەتەوہ لەلايەن بناغەكەى ۷:۱۱.دان لە لىرەدا

4 *كراوہ پېس* ئەنتىۆكۆسەوہ يۆنانى پاشاى لەلايەن 11:30.دان لە
168 - سالى لە ،جولەكەكان گۆشەگىركەرى ،ئىپىفانىس

بەلكو-*ناكات پېرۆزگاىەك* بە ئاماژە دەقەكە ،۹:۲۶ و ۸:۱۴ دانيال لە
ھەموو لە بەردەوامى بە "كۆدەش" عىبرى وشەى . *دەكات پېرۆزى* بە ئاماژە
وەك عىبرى رەسەنى دەقى بەلام .وەرگىردراوہ ھەلە بە وەشانەكاندا باوترىن
،رەسەنەكەيە راستىيە شاىەتھالى و ماوہتەوہ خۆى

شويەنى ئەو بۆ ئاماژەيە تەنيا " *پېرۆزگا* " زاراوہى كە تىيگەين گرنگە
و عيسا زىندوووبوونەوہى لە .نىشتەجىيە تىيدا كەسى شيۆەيەكى بە خدا كە
بۆيە . نەماوہ *زەموى لەسەر پېرۆزگاىەك* ھېچ ئىتر ،ئاسمان بۆ بەرزبوونەوہى
عەقىدىيەكانە بناغە تىكدانى واتاى بە *پېرۆزگاكەى بناغەى ھەلوہشاندەوہى*
مەرجەكانى ھەموو نمونەى كە ،ئاسمانىيەكەى خزمەتە بە سەبارەت
كراوہ بانگ كەسەى ئەو ،وەرگرت مەعمودىيەت كاتىك بەراستى .رژگاربوونە
پشتبەستن بە كە ،وەرگرت مەسىح عيسا رەزامەندى لە سوود بتوانىت دەبىت
ناوى بە يان دەدات ئيمانىيان لەسەر حوكم رەزامەندىيەكانىيان و كار بە
سەرەتاي مەعمودىيەت .نەبن خۆش گوناھەكانىيان لە قوربانىيەكەيەوہ
،كۆتايىيەكەى نەك ،دەژى خودادا دادپەرورەنەى حوكمى ژىر لە كە ئەزموونىكە
ھەلېژىردراوانى نىوان راستەوخۆى پەيوەندى كاتىك كە مانايەيە بەو ئەمەش
نامىنىت مومكىن رېژگاربوون ئىتر ،تىكدەچىت ئاسمانىيان شەفاعەتى و زەمىنى
لەلايەن كە ترسناكە رۆحى كارەساتىكى ئەمە .دەشكىت پېرۆزىش پەيمانى و
سالى و ۳۲۱ ئازارى ۷ى لە ،خراوہ پشتگوئ مړوڤايەتییەوہ جەماوہرى

عیسا *ھەمیشەیی* قەشەیی تییدا کە ،فریودراو و فریودراو 0۳۸ogo
 گیراو بەسەردا دەستی خۆی بەرژەووەندی بۆ پاپاو لەلایەن مەسیح
 دوانزە بۆ گەرانەووەیە ھەر و ھا ،*پیرۆزگاکە ی بناغە ی ھەلۆەشانەووە ی*
 ،رۆحی مائی ،دەکەن ھەلۆێردراو بناغە ی یان بنەما نوێنەرایەتی کە ،نێردراوان
 و ڕەوا ئیلاھی یاسای دژی لە گوناھ کە درۆینە مەسیحییەکی عەقیدە ی
 نەیدەکرد نێردراویک ھیچ کە شتێک دەکات؛ یاسایی

قۆچە کە .بەخشرا رۆژانە قوربانی بە سوپاکە گوناھەو بەھۆی ۸:۱۲ دان

بوو سەرکەوتوو رێگاکانیدا لە و زەوی سەر فرێدایە راستی

بوو رزگاری ھەمیشەیی قوربانیدانی بە سوپاکە -12أ

ھە یە ۷:۲0 دانیال مانای ھەمان دەرپرینە ئەم ،پرەمزیتر زمانیکی بە
 دەکات زیاد ھەمیشەیی *لە گەل* رۆح لێرەدا بەلام ... *کرا تەسلیم سوپاکە*
گوناھەو بەھۆی - ب 12

۷:۲0 دان لە یاسا سەرپێچی بەھۆی ،۳:۴ یۆحەنا یەکەمی بەپێی واتە
بکات گوناھ ھەرکەسێک :نووسیویەتی و فەرموویەتی یۆحەنا چونکە . *گۆراو*
 میژوووەکە ی سەرپێچیە ئەم . *یاساییە بێ گوناھ راستیدا لە .دەشکێنێت یاسا*
 لە وازھێنان یەکەمەو بە پەیوەندی و ۳۲۱ ئازاری ۷ ی بۆ دەگەرێتەووە
 پیرۆز ئەووە لەلایەن *کە پیرۆز* شەممە ی ھە ی؛ خوداو پیرۆزی شەممە ی
 و ناوازە ی " *ھەوتەم رۆژی* " لە ،جیھانەووە دروستکردنی لە ،کراو
 ھەمیشەیی

زەوی سەر فرێدایە راستی ھۆرن - ج 12

یاسا ۱۵۱-۱۴۶:۱۱۹ زبور بەپێی کە رۆحییە وشەییەکی راستی ھەر و ھا
 . *راستین فەرمانەکان ت ھەموو...راستیە یاساکە ت* :دەکات دیاری

دەبێت سەرکەوتوو ھەوڵەکانیدا لە g -12d

سەرت ئەوا ،کردوووە ئەمە ی پێشبینی دروستکەر خودای رۆحی ئەگەر
 رۆحی ساختەکاری گەورەترین ،فیڵە لەم بوویت ئاگا بێ تۆ کە لەو ی سورمئ
 لە جددیتربنیان ،ھەر و ھا بەلام مرۆقاییەتیدا؛ میژوو ی ھەموو لە
 ئەمە ۲۴ ئایە ت .خودا بۆ مرۆف رۆحی لەدەستدانی لە دەرئەنجامەکانیدا
ئەو نا؛ خۆی ھیزی بە بەلام ،دەکات زیاد ھیزی :دەلێت و دەکاتەووە پشتراست

سەرکەوتوو ھەولەکانیدا لە ،باوەرپێنەکراو و ڤیرانکارییەکی ھۆی دەبێتە
دەبات لەناو پیرۆزەکان خەلکی و بەھێزەکان ، دەبێت

پیرۆزکردن بۆ ئامادەکاری

دەکەن فیڤی کۆن پەیمانی ئایینی رپۆرەسمی کە وانانە لەو
نیوان لە :یەکەم .دەردەکەوێت بەردەوام پیرۆزکردن بۆ ئامادەکاری تەوهری
پۆیست پەسح جەژنی ئاھەنگی ،کەنعان ناو چوونە و کۆیلایەتی سەردەمی
،ئیسرائیل ،خۆی زیدی خاکی بەرەو خودا کە گەلە ئەو پیرۆزکردنی بۆ بوو
پیرۆزکردنی و پاککردنەو و تاقیکردنەو ٤٠ ساڵ ٤٠ راستیدا لە .بەلێندراو خاکی
بگات ئەنجام بە کەنعان ناو چوونە تا بوو پۆیست

لە ھەوتەمدا رۆژی لە کە شەممەیی بەو سەبارەت شیو ھەمان بە
بوو پۆیست ئامادەکاری ماوەی ،بەرپۆلەدەچێت خۆرئاواوون تا خۆرئاواوون
گۆرینی و جەستە شۆردنی بە پۆیستی عەلمانییە کە چالاکییە رۆژی شەش
بە ئەو ھەوێ بۆ دەکرا داوا قەشە لە شتانە ئەم ھەروەھا بوو؛ بەرگ و جل
خزمەتە ئەنجامدانی بۆ پەرستگاکە پیرۆزی شوینی ناو بچیتە سەلامەتی
رپۆرەسمییەکی.

ھەوت مۆدیلی ،کاتژمێر ٢٤ و رۆژە ھەوت کە دروستکردن ھەفتە
یەکەم رۆژی شەش شیو ھەوێ بەم .خودایە رزگاری پلانی سالی ھەزار
خودا ماوەیەدا لەم کە دەکەن یەکەم ھەزارە شەش نوینەرایەتی
شەممە کۆتایی ٩ ھەوتەم ھەزارە و .ھەلەبژێریت ھەلەبژێردراوەکانی
ئاسمان لە کە ھەلەبژێردراوەکانی و خودا تییدا کە پیکدەھێنیت گەورە
گوناھباران .و ھەردەگرن تەواو و راستەقینە پشوویەکی ،کۆبوونەتەو
ماوەیە لەم کە شەیتان لە جگە ،مردوون کاتی ماوەیەکی بۆ ھەموویان
بۆ زەویەکی لەسەر دەرکەوتوو ٢٠ دا پەخشانی لە کە دا"سال ھەزار"
،"بەھەشتەو" ناو بچنە ئەو ھەوێ پێش ،دەمیئیتەو ھەلەبژێردراوەکان پۆیستە
لەسەر پاککردنەو .بکری پیرۆز و پاکبکریئەو ھەلەبژێردراوەکان پۆیستە
لە پیرۆزکردن بەلام ،و ھەستاو ھەسح خۆبەخشانی قوربانیدانی بە باوەرپوون
حساب پاککردنەو .دیت بەدەست مەعمودیەت دواي ئەو ھەو ھەو یارمەتی رپگە

له ،باوهړ بنه‌مايه‌كى بنه‌ماي له‌سهر ديت به‌ده‌ست پيشوخته يان ،ده‌كرټ پوحي هه‌موو له راستيدا له كه به‌ره‌مه‌يه نه‌و پيرؤزكردن كاتيكد له‌گه‌ل نه‌وان راسته‌قينه‌ي هاوكاري پيگه‌ي له ديت به‌ده‌ست هه‌لبژيردراودا دژي كه ديت به‌ده‌ست مملانييه‌كه‌وه پيگه‌ي له .مه‌سيح عيسا ،زیندوو خودای بيته‌وه گونا به‌ره‌نگاري نه‌وه‌ي بو ،خراپه‌كه‌ي سروشتي دژي له ،خوي

له‌سهر نه‌وه‌ي بو هاتوو مه‌سيح عيسا كه ده‌ليټ پيمان ۹:۲۵ دانيال هاتوو چونكه ،نه‌كهن گونا چيتر هه‌لبژيردراوه‌كاني نه‌وه‌ي بو بعريت خاچ ،بينيمان ۱۲ دا ثايه‌تي له تازه وهك به‌لام . **به‌ينيټ گونا به كوتايي** ديسپوتيزمي ده‌ستي دراونه‌ته گوناوه‌وه به‌هوي مه‌سيحي هه‌لبژيردراواني *كه‌سه نه‌و به‌بي* ،پيرؤزكردن به‌ده‌سته‌ياني بو پيوسته‌پاك‌كرده‌وه بو‌يه .پاپا *ناشتيدا به‌دواي* " :نووسراوه ۱۴:۱۴ عيبرانييه‌كان له وهك ،*ناينيټ خودا* " . *ناينيټ يه‌زدان كه‌سه نه‌و به‌بي كه ،پيرؤزي و هه‌مووان له‌گه‌ل بگه‌ري*

عيسا مردني له ،مه‌سيحي سه‌رده‌مي سالي ۲۰۰۰ بو به‌كاره‌يئراوه و ئاماده‌كاري كاته‌ي نه‌م ،۲۰۳۰ سالي له گه‌رانه‌وه‌ي تا مه‌سيحه‌وه باوه‌ره پيچه‌وانه‌ي به .ده‌بيټ ئاشكرا ۱۴ دا و ۱۳ ثايه‌ته‌كاني له پيرؤزكرده نييه حوكمدان سه‌رده‌مي سه‌رده‌مه نه‌م ،ئه‌دثيټيسته‌كانه‌وه ره‌سه‌نه‌كه‌ي ميراتي به‌هوي كه پيرؤزكرده سه‌رده‌مي به‌لكو ،باسكراوه ۷ دا دانيال له كه كه گوناوه‌كان بووه پيوست هه‌تاويه‌وه ۱۳۹۵ ي سالي سالي سه‌دان .پيدراوه شه‌ريه‌تيان پاپايه‌وه رومي قيژه‌ونه‌كاني فيركارييه به‌هوي نه‌و ، پيكردوو ده‌ستي ۱۳ سه‌ده‌ي له كه چاكسازي كاري كه بكه‌مه‌وه رووني پيوسته سي رزگاركه‌ري خوداي له‌لايه‌ن دادپه‌روه‌رانه به پيرؤزكرده‌ي و پاك‌كرده‌وه نه‌هينا به‌دي پاكه‌وه ته‌واو و پيرؤز جار

پيرؤزي پياويكي ،ده‌كرد قسه‌ي كه بوو پيرؤز پياويكي له گويم ۸:۱۳ دانيال
كه سه‌ريپچي و روزه‌قورباني بينيني كه‌ي تا» :گوت قسه‌يه‌ي به‌و تربش
ژير له ئه‌مريكا سوپاي و پيرؤزگا ،ده‌خايه‌نيټ كه‌ي تا ،ويړانبوون هوي ده‌بيته
«ده‌خريت؟ پيدا»

بهو دیکهش پیرۆژیکی دهکرد؛ قسهی که بوو پیرۆژیک له گویم - 13أ
دهکرد قسهی که گوت کهسهی

له که دهبن گوناھانه ئهو ئاگاداری راستهقینهکان پیرۆزه تهنه
که دهیاندۆزینهوه بینینه کهدا دیمهنی له تر جاریکی .ماوهتهوه بۆیان رۆمهوه
خراوتهروو ۱۲ دا دانیال له

دهخایه نیت؟ کهی تا بینین - 13ب

شته هاتنی کووتایی که دهکهن بهرواریک داوای پیرۆزهکان
بکات دیاری رۆمهکان قیزهونهکانی

هه میشهیی قوربانیدانی له سهر - 13ج

دهستی کردنهوهی هۆی دهیته که دهکهن بهرواریک داوای پیرۆزهکان
مه سیحه وه له لایهن هه میشهیی کاهینایهتی

؟ ویرانکهر گوناھای له سهر و - 13د

حه وتهمی رۆژی گه رانهوهی که دهکهن بهرواریک داوای پیرۆزهکان
سزا رۆمانییهکان شهپی و ویرانکاری به سه ریچییه کهی که ،بیت شه ممه
ده بیت بهردهوام جیهان کووتایی تا سزایه ئهم سه ریچیکارانای بۆ و دهریته؛

دهدری؟ پی له سوپا و پیرۆژگا کهی تا - ۱۳

گۆشه گیرییه بهو کووتایی که دهکهن بهرواریک داوای پیرۆزهکان
خودا که پیرۆزانهی ئهو ،ئهو ان دژی له که **بکات دیاری پاپایانه**
هه لیباردوووه

پاشان ،بهیانی و ئیواره سهد سی و ههزار دوو: وتم پی 1:14 **دان**
» .ده بیتهوه پاک پیرۆژگا که

نایه ته ئهم بۆ منی لیکوئینهوهی گه وره خوای هه 1991 سالی له - 14أ
دهقی له راستهقینهی وه رگی پیرانی لیڤه دا .ئاراسته کردوو وه رگی پیراوه خراپه
ده خهینه روو عیبریه وه

رهوا و سهد سی و ههزار دوو بهیانی-ئیواره تا: وتم پی
ده بیت پیرۆزی

پیرۆز کردنی بۆ بهیانی-ئیواره ۲۳۰۰ ماوهی ده بینین وه که
که پیده کات دهست بهرواریکه وه له ،هه لیباردوووه خودا که هه لی پیردراوه کانه

له كه ههميشه بيهي راستودروستيه ئه و .دهكرېت ديارى ماويه ئه و بۆ
 پرسياره وه ژېر دهخريته ،هاتووه به دهست خاله ئه و تا مه عموديه ته وه پړنگه
 بووه به هيزتر و گوړاوه ،پيرۆز رۆحى و كور و باوك و خودا جار سئ مهرجى
 به بهرام بهر نه كهن گونا چيتر هه لېژېردراوه كان كه ئه وهى پيوستى به هوى
 بهم .دهرچوو خوداوه له لايه ن كه تر رپوره سميكي هه ر يان شه ممه رۆژى
 وه .دهگه رپته وه كردبوو فيرى عيسا كه رزگارى ته سكه كه رپگا شيويه
 ، **خراوه ته روو ئه يوبدا و دانيال و نوح** له كه هه لېژېردراوه كان مۆديلى
 كه وتوو مىلار ده بۆ هه لېژېردراون كه ده هينته وه مليونه ئه و بۆ پاسا و
 ۷:۱۰ دانيال كوڤتايى دادگاي .

لېي ددها هه وۆلم و ده كرد بينينه م ئه م سه يري دانيال من كاتيک ۸:۱۵ دان
وه ستا له بهرده ممدا هه بوو پياوڤكى رواله تى كه كه سيك سه يركه ،تيبگه م

و تيبگات بينينه كه ماناي له دهيه ويٽ دانيال ،لوژيكي شيويه كه به -15a
 رهوا ره زامه ندييه كي ،10:12.دان له به دهسته ينانى هوى ده يته ئه مهش
 وهك نادريٽ خوڤدا خواستى له ته واوى به هه رگيز به لام ،خوداوه له لايه ن
 چونكه ،دانيال برۆ :دابه وه وه لامى :دهدات نيشان 12:9.دان له خودا وه لامى
 . **كوڤتايى كاتى تا بكرين مۆر و به يلىرئنه وه نه ينى به ده بئ قسانه ئه م**

و كرد هاوارڤكى .ئولايدا ناوه راستى له بوو پياوڤك دهنگى له گويم ۸:۱۶ دان
بكه ره وه روون بۆ بينينه كه ي ،جبريل :وتى

دهكات وانهيه ئه و پيشبيني ئولايدا ناوه راستى له مه سيح عيسا ويئنه ي - 16a
 ئهركى ،مه سيح نزيكى خزمه تكارى ،جبريل فريشته .12 دانيال بينيني له كه
 به دواى وردى به با بۆيه .له سه ره بينينه كه ي ته واوى ماناي روونكرده وه
 دابه زين دواتردا ئايه ته كانى له كه بگه رپين زيادانه دا زانياريه ئه و

ترسام ،هات كاتيک .بووم لېي من كه شوينه ي له و بووه نزيك ۸:۱۷ دانيال
چونكه ،بېر بكه ره وه مړۆف كورى ئه ي» :وتم پڤي .رووخسارم سه ر كه وتمه و
»هه يه كوڤتاييه وه كاتى به په يوه ندى بينينه كه

له سه ر كاريگه ريه ئه م ههميشه ئاسمانييه كان بوونه وه ره بينيني - 17أ
 ئه وهى وهك ،بين ئاگدار با به لام .ده هينٽ به ره هم گوشت مړۆقى

دەكرېت لېوۋە باسى كە كۆتايى كاتى .بىكەين ئەوۋى بۇ دەكات بانگھېشتمان
پېدەكات دەست بېنېنەكەدا تەواۋى كۆتايى لە

دەموچاوم و كەوت قوولم خەۋىكى ،دەكرەم لەگەل قسەى كاتېك ۸:۱۸ دان
پالگەوتبووم كە شوئەى لەو لېكرەم واى و لېدام دەستى .بوو زەویدا بە
هەستەمەو

يەكسان كە گۆشت نەفرەتى سەر دەخاتە تېشك خۇدا ئەزموونەدا لەم -18ا
دلسۆزەكان فرېشتە ئاسمانىيەكانى تەنە پاكى بە نېيە

رەودەدات چى توورەيىدا كۆتايى لە دەلېم پېت» :وتم پېئى ئىنجا ۸:۱۹ دان
” كۆتايى بۇ ھەيە ديارىكراو كاتېكى چونكە

نافەرمانى بە توورەيىيە ئەم بەلام ،دېت خۇدا توورەيى كۆتايى - 19a
بۆيە .رۆمانى پاپاي عەقىدەى لە مىراتىكە كە ،دەبېنرېت رەوا مەسىحىيەكان
پېيەى بەو ،دەبېت بەشېك پېشېبىنىكراو ئىلاھىيە توورەيىيە ئەم وەستانى
لە مەروفايەتى تەواوەتى لەناوچوونى دواى تا نايەت كۆتايى بەراستى
مەسىحدا شكۆمەندەنى گەرانەوۋى

پاشاى نوئەرايەتى ،هەبوو قۆچەكانى كە ،بېنىوتە كە بەرخەى ئەو ۸:۲۰ دان
دەكات فارسەكان و ماد

دايىن ھەلېژېردراوۋەكانى بۇ ئاماژە خالەكانى كە ئەوۋىيە خۇدا ئامانجى - 20a
پېشكەشكراو ھېماكانى يەكبوونى دواى لە يەك بنەماى لە بتوانن تا بكات
دەكەن ديارى وەحى سەرەتاي مېژوۋىيى زەمىنەى فارسەكان و ماد .تېبگەن
بوون دووۋەمدا پلەى لە ۷ و ۶ دانىال لە

پاشاى چاۋەكانى نېوان گەورەى قۆچېكى و يۆنانىيە پاشاى بزن ۸:۲۱ دان
يەكەمە

7. و 2.دان لە سېيەمىيان يەكە؛ دواى لە يەك دووۋەم يۆنان بەرامبەردا لە -21a
يەكەم پاشاى واتە ،چاۋەكانى نېوان گەورەكەى قۆرنە - 21ب

ئەسكەندەرى ،يۆنانىيە گەورەى فەتھكەرى ئەمە بېنىمان وەك
كە ،شەرانگېزىيەتى و شەرانگېزى سىروشتى ھېماى گەورەكە ھۆرنە .گەورەيە
و خۆى شانشىنى چونكە ،كرد زەلېلى كە بوو ھەلە بە سېيەم داريۇسى پاشا
لە بەلكو پېشەوۋى لەسەر نەك ھۆرنە ئەم دانانى بە رۆج .بەفېرۇدا ژيانىشى

که ،دهکات ئاشکرا فەتحکردن بۆ خۆی تێرنه‌کراوی تینویتی ،چاوه‌کانیدا نیوان بینینی نوێنه‌رایه‌تی چاوه‌کان به‌لام .ده‌یکوژنیته‌وه مردنه‌که‌ی ته‌نها ناوازه چاره‌نووسیکی ،له‌دایکبوونی‌وه له‌ هەر و ده‌که‌ن پێغه‌مبه‌رانه‌ش به‌ باوه‌ر ژيانی درێژایی به‌ ئه‌ویش و کراوه‌ بۆ پێشبینی بینهرێکه‌وه له‌لایه‌ن هه‌بووه‌ خۆی پێشبینیکراوی چاره‌نووسی .

هه‌له‌داوه سه‌ریان شکاوه قۆجه ئهم جياتی له قۆچانه‌ی چوار ئه‌و ٨:٢٢ دان به‌هێژ شیوه‌یه به‌و به‌لام ،سه‌ره‌له‌ده‌دن نه‌ته‌وه‌یه له‌م که شانشینی چار نابن .

ژهنه‌راله‌ی چوار ئه‌و له‌لایه‌ن که ده‌بینینه‌وه یۆنانی شانشینی چوار -22 شه‌ری ساڵ 20 دوا‌ی ماون ژياندا له‌ هێشتا ،دامه‌زراون ئه‌سکه‌نده‌ره‌وه دوا‌ی بوون له‌سه‌ره‌تادا که ده‌یه‌ی ئه‌و نیوان .

پاشایه‌کی ،ده‌چن له‌ناو گونا‌ه‌باران کاتیکی ،ده‌سه‌لاتیان کۆتایی له ٨:٢٣ دان سه‌ره‌له‌ده‌دات فیلباز و بی‌شهرم .

سه‌رده‌می فريشته‌که ،نیوانیاندا قۆناغه‌کانی به‌سه‌ر په‌رینه‌وه به‌ -23a به‌ ئاماژه‌ کاره‌دا له‌م .ده‌هێننه‌وه وه‌بیر پاپا رۆمی هوکمرانی له‌ مه‌سیحی دیکه وانه‌یه‌کی پوونکردنه‌وه ئه‌م به‌لام .ده‌کات وه‌حی سه‌ره‌کی ئامانجی کۆتایی له " :هاتوو ئایه‌ته‌دا ئه‌م یه‌که‌می رسته‌ی له‌ که ده‌هێننه‌ت گونا‌ه‌بارانه ئه‌م که‌واته . "ده‌خوژین گونا‌ه‌باران کاتیکی ،هوکمرانیدا جوله‌که ئه‌وان دین؟ پاپا رژیمی سه‌رده‌می پێش که کین به‌کارهێنراوانه ،رژگارکه‌ر و مه‌سیح وه‌ک مه‌سیحیان عیسا که یاخیبوو‌ه‌کانن نه‌ته‌وه‌یه ئه‌و بۆ ته‌نها و ئه‌نجامدراو گونا‌ه‌ه‌کانی له‌ ته‌نها به‌لام ،به‌لێ ،رژگارکه‌ر به‌راستی .ده‌یانناسیته‌وه باوه‌ره‌که‌یان کوالیتی به‌ که په‌تکردوه که‌سانه قودس که شاره‌که‌یان و ئه‌وان ،رۆما سه‌ربازانی له‌لایه‌ن ٧٠دا ساڵی له‌ ئه‌وان له‌ که وێرانکارییه‌ی ئه‌و دوا‌ی دووه‌مجاره بۆ ئه‌مه‌ش و *له‌ناوچوون* ،بوو به‌لگه‌ی خودا ،کاره به‌م ٥٨٦ - ساڵی له‌ ئه‌نجامدرا نه‌بوخودنه‌سردا سه‌رده‌می عیسا مردنی دوا‌ی له‌ هاتوو کۆتایی کۆن په‌یمانی که دا ئه‌وه‌ی به‌شدا دوو له‌ په‌رستگا که جیاکردنه‌وه‌ی په‌رده‌ی قودس له‌ کاتیکی مه‌سیحه‌وه

له کرداره که ده دات نیشانی شیویه بهم ،خواره وه بۆ سهره وه له ،دراوه
خۆی خودا هاتوو خواره وه بۆ سهره وه

سهره له دات فیلباز و شهرم بی پاشایه کی - ب23

خۆبه زلزانین به ۷:۸ دانیال به پپی که ،پاپایهت بۆ خودایه وه سفی ئه مه
پیکدیت فیل " . فیلباز و " ،ده شلیت . تاییه تمه نده خۆی بیئده بی به لیژدها و
نییه مروث ئه وهی رواله تی گریمانه کردنی و راستی پهرده پۆشکردنی له
یهک پاپا که ئه وهیه ئه مهش ده کات؛ دراوسی فریودانی به خزمهت فیلکردن
دهیکه ن یه که کان دوا ی له

ویرانکارییه کی . نا خۆی هیزی به به لام ،ده کات زیاد هیزی ۸:۲۴ دان
به هیزه کان ،ده بیست سهرکه وتوو ئه رکه کانیدا له ،ده کات دروست باوه ریئنه کراو
ده بات له ناو پیروژه کان خه لکی و

ده بیست زیاد ده سه لاتی - 24أ

،کراوه وه سف " بچووک قوچیکی " وه ک ۷:۸ دان له ،راستیدا له
" تر له وانی گه وره تر رواله تیکی " بۆ ده گه ریئنه وه ۲۰ ئایه تی

نییه خۆی هیزی به به لام - ب24

پشتیوانی به بی که ده کاته وه پشتراست ئه وه میژوو دیسان لیژهدا
یه که م . بمیئنه وه ژياندا له نهیده توانی پاپا رژی می ،پاشاکان چه کداری
دواتر ،میروشینجی شانشینی فرانکه کانی پاشای ،بوو کلوقیس لایه نگری
ده سه لاتی پشتیوانی کاپیتان؛ شانشینی دوا جار و کارولینجی شانشینی
پشتگیری به ئه م که ده بینین وه . بوو له رزوک ده گمه ن به فهره نسا پاشایه تی
شانزه هه می لويس شا سهر برینی نه وونه ی به ئه مهش . هات نرخیک به
ئایینی پیاوانی و پاشایه تی ده رباری و ئه نتۆنیهت ماری شارن و فهره نسا
له که گیلۆتینه ی ئه و ،بوون به رپر سیار یه که م پله ی به که کاسۆلیکی رۆمانی
شۆرشگی پانی و دانرا پارێزگا کان شارۆچکه کانی و پایتهخت له فهره نسا
پیتی به که " تیرۆر " قو ناغی دوو ۱۷۹۴؛ و ۱۷۹۳ سالانی نیوان له فهره نسی
سزایه ئه م ۲:۲۶ په خشانی له . نووسراوه مروثایه تیدا یاده وه ری له خوین
جیگه ی سهر ده یخه مه ئه و *La* " :کراوه پی شبینی زاراوانه به م خوداییه
ئه وانه ی هه یه تی " . گه وره ته نگانه یه کی سهر بۆ ده نییرم و نه خووشی

مندالہ گانی من . نہ کہن کارہ گانیان لہ تہوبہ مہ گہر ، دہ کہن لہ گہ لیدا زینا و دل کہ کہسم ئہو من کہ دہزانن کایساکان ہہموو ؛ دہ کوژم . دہدہموو کردہو گہ کانتان بہ بیی ہہریہ کیکتان و دہ کوآلمہو دہروو نہکان

24c - دهکات دروست باوهرپینه کراو ویرانکارییه کی

ژماره‌ی خودا ئاسماندا له به‌لام ،بیانژمیږیت ناتوانیت کهس زه‌وی له‌سهر
که‌فاره‌تیاں هه‌موویان ،کوټاییدا دادگای سزای کاتژمیږی له و ده‌زانیت وردیاں
نووسه‌ره‌کانپانه‌وه له‌لایه‌ن ،ترسناکترین تا بجووکتږینه‌وه له ،ده‌کریت پو

دەبىت سەرکەوتوو ھەولەکانیدا - 24

بۆ پىيەخشى رۆلەي ئەم خودا كاتىكدا لە ،نەبوو سەرکەوتوو چۆن بانگەشەي كە داوہ ئەنجامى گەلەكەي كە گوناھەي ئەو سزادانى ھيئاوہ؟ بەدەستى مەسيح عيسا كە كردووہ رزگار بوونيان

24 - دهبات له ناو پيرۆزه کان گه لی و به هیزه کان

و زهوى لەسەر خۆدا نوێنەرى وەك خۆيان تێپەراندنى بە پاپايەت ،بەهەشت ناو چوونە بۆ بکات لى پڤگرييان كە دەرکردنيان لە هەرپەشەکردن ملکەچى زياتر لەوہش و پوژئاوا جيھانى پاشاکانى و گەرەکان ملکەچى و بياوہرى بەھوى ،نەزان ھەموويان بەلام ،ھەژار يان دەولەمەند و بچووک ھيئا بەدەست ئىلاھىيەکان راستىيە بە بەرامبەر بياکييان

سالی له والدۆوه پیتەر له‌لایهن که چاکسازیه‌وه سه‌ره‌تای له‌هر هاندانی، هه‌بوو کاردانه‌وه‌ی توو‌په‌یه‌وه به‌پایا پزێمی، ده‌ستی‌پێ‌کرد ۱۱۷۰ پیرۆزه‌تاکه - خودا دڵسۆزه‌کانی خزمه‌تکاره‌ دژی بکوژه‌کانی کاسۆلیکییه‌ خوله‌ دادگا‌کانی له‌لایهن که - ئارام و ئارام هه‌میشه‌، راسته‌قینه‌کان درۆینه‌ی پیرۆزی چه‌واشه‌کارییه‌کی که، ده‌کران پشتگیری ئینکویزیسیۆنه‌وه له‌ ترسناکیان ئه‌شکه‌نجه‌دانی فه‌رمانی که که‌واداران‌ه‌ی دادوه‌ره‌ ئه‌و. بوو دژی بیدعه‌ به‌ بوون تۆمه‌تبار هه‌موویان، دا‌دیکه‌ ئه‌وانی و پیرۆزه‌کان دژی له‌به‌رده‌م بده‌نه‌وه تا‌وانه‌کانیان وه‌لامی ده‌بی‌ت هه‌موویان، پۆما و خودا و ۷:۹ دانیال له‌ که‌ دادپه‌روه‌ران‌ه‌دا دادوه‌ری دوا کاتی له‌ راسته‌قینه‌دا خودای کراوه‌ پێشبینی ۱۵-۹:۲۰ په‌خشانی.

دليدا له ،پيلانه كانپه وه سهركه وتنى و خوښگوزهرانى به هوى ۱:۲۵ دان
دژى و ده بات له ناو ده ژيا ئاشتى به كه له وانى زورېك ،ده بېت خو به زلزان
هيچ هه ولى به بى ،ده شكيت به لام .هه لدوستيتته وه سهرۆكه كان سهرۆك
ده ستيتك .

پيلانه كانى سهركه وتنى و خوښگوزهرانى به هوى - 25أ

كه ،ده كات ئه و ده و له مەندبوونى پيشنيارى خوښگوزهرانيپه ئه م
فيلبازي ده بېت مروف به راستى . فيلبازيپه كه يه وه به به ستر او ته وه نايه ته كه
و پاره و ده و له مەندوكان له ئه وهى بو لاوازه و بچووك كاتيك به كاربه نييت
ئاماژهى ۱۳ و ۱۲: ۱۸ په خشانى كه ،به ده سته نييت سامانيك جوړه هه موو
پيكر او ه .

ده بېت دليدا له خو به زلزانين - ب 25

له نه بوخودنه سر پاشا ئه زموونى كه وانپه يى ئه و سهره راي ئه م
۱۵. دان له به لاشاس نه وه كه يى له تراژيدير يه كيكي و ۴. دان

ده ژيا ئارامى به كه پياوانى له و زورېك مردنى هوى ده نيته - ج 25

به لام ،راسته قينه يه مه سيحيه تى به ره مى ئاشتيخوازانه كاره كتەرى
كو تايى تا تايه تى به و به رواره ئه و پيش چونكه ۱۸۴۳ سالى تا ته نها
۷: دانيال له كه پايدا ده سه لاتى سالى ۱۲۶۰ كو تايى له ،فه رنسا شو رشى
هي رش كه تايه تمه نده درنده يى به ساخته باوه رى ،كراوه پيش بينى ۲۵
له م ته نها .ده داته وه درنده يى وه لامى يان درنده يى سهر ده كاته
ئه و .ده كات دروست جياوازي ئارامى و نيانى و نه رم كه سهرده مانده يه
نه گو راو نيردراو انه وه سهرده مى له دامه زران دوو عيسا كه ياسايانه يى
نيپه قه ساب هه رگيز ،بكر يت قوربانى ده كات قبول كه مه رپكه هه ليردراو

هه لدوستيت سهرۆكه كان سهرۆك دژى و - د 25

له سهر كرده يه يى ئه و .نه ماوه گو مانپك هيچ ئيتر ،روونكر دنه وه به م
پاشاي ،مه سيحه عيسا به راستى ،پيكر او ه ئاماژهى ۱۲ دان و ۱۱ نايه ته كانى
په خشانى له گه رانه وهى شكومهندى به كه ،ئاغاكان په روه ردگارى و پاشاكان
هه ميشه يى قه شه يى كه ئه ودايه له ئه وه وه .ده رده كه وي ت ۱۶: ۱۹
ليسه ندرايه وه كاسوليكيپه وه رومانى ئايينى له لايه ن شه رعى

ئەم، تۆ بەلام. راستە، دەكات باسى كە بەيانىان و ئىواران بىنىنى ۸:۲۶ دانىال ھەيە دورەو رابردووى بە پەيوەندى چونكە، بەيلىلەرەو نەيىنى بە دىدە

راستە، دەكرىت باس كە بەيانىان و ئىواران بىنىنى وە - 26أ

-ئىوارە ۲۳۰۰" پىشبینى خودايى سەرچاوى ئىسپاتى فرىشتەكە ئەم بۇ، كۆتايىدا لە، رادەكىشىت سەرنج بۆيە. دەكات ۱۴ ئايەتى "بەيانى ھەلېژىرداۋن مەسىح عىسا كە پىرۆزانەى ئەو لەلایەن دەيىت كە مەتەلە دىت ئەو كاتى كاتىك تېيگەين و بكرىتەو رۆش

بە پەيوەندى چونكە، بەيلىلەرەو نەيىنى بە بىنىنە ئەم تۆ بە سەبارەت - ب 26 ھەيە دورەو كاتىكى

۲۶ نىزىكەى، ئىمەدا سەردەمى و دانىال سەردەمى نىۋان لە بەراستى دەيىت كە، دەبىنىنەو **كۆتايىدا سەردەمى** لە خۇمان بۆيە. تىپەرپو سەدە لىكۆلىنەو پىش بەلام، دەدرىت ئەنجام ئەمە بكرىتەو؛ روناك نەيىنە ئەم كراۋەكان پىشنيار حىساباتە ئەنجامدانى بۇ بنەرەتى كىلى كە، نا ۹ دانىال لە دەكات دابىن

.بووم نەخۇشەيەكەمدا و لاۋازى لە رۆژىك چەند، دانىال من ۸:۲۷ دانىال سورما سەرم بىنىنە بەو منىش. پاشا كارەكانى سەر چوومە و ھەستام پاشان نەيدەزانى كەسەش و

ئىمە بۇ. نىيە كەسى دانىال تەندروستى بە سەبارەت وردەكارىيە ئەم - 27a بەيانى و ئىوارە ۲۳۰۰ بە تايبەت زانىارىيەكانى وەرگرتنى زۆرى گرنگىيەكى دەتوانىت نەخۇشى چۆن ھەروەك چونكە رۆو؛ دەخاتە خوداۋە لە پىشبينىكراۋ **سەردەمى** لە كە مەسىحىيەكان دوا مەتەلەكە لە نەزانىن، مردن ھۆى بىيىتە . دەكات مەحكوم ھەمىشەيى رۆحى مردنى بە، دەژىن كۆتايىدا

9 دانیاڵ

له ،ئەحاشوئیرۆس کورێ دارپۆسی سەردەمی یەكەمی سالی له 9:1 دان
كلدانهكان شانشینی پاشای به بوو كه ،ماد رهگهزی

فیر ،هه‌لنه‌گه‌ره حاشا بۆیه كه دانیال چاودیرانی شایه‌ت‌حالی به‌پێی -ئه‌1
ره‌چه‌له‌کی له ،ئەحاشوئیرۆسه کورێ 5:30 دانیال دارپۆسی پاشا كه ده‌بین
سالی .نه‌بووه‌ته‌وه شوینی هه‌شتا دووهم کوروشی فارس پاشای بۆیه ماد؛
له شیوه‌یه به‌م و داگیرکردوو بابلێ تازه كه سالییه ئه‌و هوکمرانی یه‌که‌می
وه‌ریگرتوو کلدانه‌کان

كه بینیم کتێبه‌خانه‌وه له دانیال من ،هوکمرانی‌دا یه‌که‌می سالی له 9:2 دان
سالانه‌ی ئه‌و ژماره‌ی به‌پێی ،ئۆرشه‌لیم و‌یرانبوونی بۆ تێده‌په‌رێت سالی ده‌فتا
کردوو قسه‌ی پێغه‌مبه‌ر یه‌رمیا له‌گه‌ڵ یه‌زدان كه

پێغه‌مبه‌ر یه‌رمیا پێغه‌مبه‌رییه‌کانی نووسینه بۆ ئاماژه‌یه دانیال 2أ
به‌نده‌کانی كه ده‌هێنێته‌وه بۆ متمانه‌یه‌مان و ئیمان ئه‌و جوانی نموونه‌یه‌کی
یه‌که‌می قسه‌کانی شیوه‌یه به‌م .یه‌که‌ده‌خات چاودیره‌که‌یدا چاوه ژێر له‌ خودا
ملکه‌چی پێغه‌مبه‌ران رۆحی " :ده‌کاته‌وه پشته‌راست 14:32 کۆرتیه‌کان
پیشبینی كه ژیاوه بابل له‌ سالی 70 ئه‌و زۆری به‌شیکی دانیال ". پێغه‌مبه‌ران
بۆ گه‌رانه‌وه‌یان له‌ نیگه‌رانه‌ بۆیه .کردوو عیبری گه‌لی دیپۆرت‌کرده‌وه‌ی بۆ
خودا له‌ وه‌لامه‌کان ئه‌وه‌ی بۆ .بی‌ت نزیک ته‌واو ده‌بی وایه‌ پێی كه ،ئیسرائیل
لێ ئیستا كه ،ده‌کات بۆ قسه‌ی شایسته‌ دو‌عایه‌کی به ،وه‌ریگری‌ت
ده‌کو‌لینه‌وه

پیرۆزیک نمونه‌یی ئیمانیکی نوێزی

بۆچی تیبگه‌ین كه ئه‌وه‌یه دانیال ی 9 بابه‌ته ئه‌م وانه‌ی یه‌که‌م
ده‌رکه‌وێت دانیالدا کتیبی به‌شه‌ی له‌م ویستویه‌تی خودا

گوناھبارانی پیغهمبەرایەتی راگەیانندی پێگەیی لە ٨:٢٣ دانیال لە
 نەتەوێ جولهکەکانی کە وەرگرت پشتراستکردنەوهمان ئێمە , *laila* و
 ناگر بە زایینیدا ٧٠ ی سالی لە رۆمەکانەو لەلایەن تر جارێکی ئیسرائیل
 لە دانیال کە شتانی ئەو هەموو بەهۆی , لەناوچوون و کران مەحکوم
 پەیمانی لە کە بوو کێ ئیسرائیلە ئەم ئیستا . دەنیۆت بەویدا دان نوێژەکەیدا
 دوانزە تا ئیبراھیمەو لە , کرا پێشکەش زیندوویدا خودای لەگەڵ یەکەمدا
 نمونەیک تەنها بوو؟ جولهکە خۆی کە مەسیح عیسا شاگردەکانی و نێردراوی
 جگە بوو یەک وەک مەروڤایەتی ئادەمەو لە چونکە , مەروڤایەتی هەموو لە
 بەلام . تاریک زۆر تا پێدەکات دەست پووناکەو زۆر لە کە پێست رەنگی لە
 لە بۆماوەییەو رۆوی لە کە شتانی ئەو - نەتەویان و رەگەز گۆیدانە بەبێ
 بە . یەکسانە دەروونیان باری - دەگوازیێنەو کچ و کور بۆ دایکەو و باوک
 خۆشم من" - گۆلەبەرۆژەیک گەڵای هەلوهرینی بنەمای پەپەرەکردنی
 ئەم مەروڤەکان - "شیوەیک هیچ بە , شیتانە , سۆزەو بە , زۆر , کەمیک , دەویتی
 هەموو دروستکەری , زیندوو خودای بە بەرامبەر هەستکردنە سپێکتیری
 شیوەیک بەم . دەدۆزنەو ئەو بوونی کاتی , دەهێنێتەو بەرھەم , شتەکان
 کەسانی , دەکەن شوێنکەوتنی بانگەشە ئێوانە نیو لە گەورە دادوهری
 کە دیکە هەندێکی , دەکەن گۆپرایەلی و دەویتی خۆشیان کە دەبینیت دڵسۆز
 , دەکەن سەرپێچی بەلام دەویتی خۆشیان کە دەدەن نیشان وا خۆیان
 کە دیکەش هەندێکی و دەژین ئایینەکەیان بێباکییەو بە کە دیکە هەندێکی
 حالەتە لە و کۆنەپەرست لێدەکات وایان کە دەژین تالەو و رەق دلیکی بە
 و , سەرزنشتکردن لە کەمتر زۆر , نەگرن دژایەتی بەرگە , توندەکاندا
 ئەم . دەکەن نەگیراو بەرگە نەیارێکی هەر سێدارەدانی لە لە پشتگیری
 نیو لە ئیستاش تا چۆن وەک , دۆزرایەو جولهکەکاندا ناو لە رەفتارانە
 کە , دەبینرێن ئایینەکاندا هەموو لە و جیهان سەرانسەری لە مەروڤەکاندا
 نین یەکسان هەموویان ئەوەشدا لەگەڵ .

خۆتدا لە رەفتارانە لەم کام : دەکات تۆ تەحەدای دانیال دوعای
 گۆپرایەلی و خۆشدەویتی خودای کە نییە کەسیک هی ئەگەر دەناسیتەو؟
 ژێر بخەرە ئیمان لە تیگەیشتن ئەوا , دڵسۆزی شایەتەالی وەک دەکات

،بده خودا به راسته‌قینه و دلسۆز تهوبه‌ی به‌ره‌مه‌ی و بکه تهوبه پرسیاره‌وه؛ ده‌یکات دانیال چۆن وهک.

ئه‌وه‌یه نۆیه‌مدا به‌شی له دو‌عایه ئهم بوونی دووه‌می هۆکاری له رۆمه‌کانه‌وه له‌لایهن ئیسرائیل کۆتایی له‌ناو‌چوونی هۆکاری که بۆ مه‌سیح هاتنی یه‌که‌م :کراوه وردتر و باسکراوه زایینیدا ۷۰ ی سالی کام‌لبوونی خه‌تای تاکه که مه‌سیحه ئهم ره‌تکردنه‌وه‌ی به . زه‌وی سه‌ر تۆمه‌تی به ئاینیه‌کان سه‌رکرده ،ده‌کرد ئیدانه‌یان که ،بوو به‌ره‌مه‌کانی راستیه‌کان به ئه‌مانه هه‌موو که ،دا هان ئه‌و دژی خه‌لکیان بوختانکردن له‌سه‌ر خۆیان کۆتایی تۆمه‌تی ته‌نانه‌ت .ده‌کران دژایه‌تی و پو‌وچه‌لکرانه‌وه بانگه‌شه‌ی و پیاوی‌که که کرد تۆمه‌تبار ئه‌ویان و دانا ئیلاهی راستیه‌کی خه‌لۆزی وهک ئاینیه‌کان سه‌رکرده ئهم رۆحی .خودایه کورێ که ده‌کات ئه‌وه به‌لام .ده‌یان‌خوات راستگۆدا تو‌وره‌یی کاتی له که بوو ره‌ش ئاگرین کۆشکی‌کی که بوو ئه‌وه به‌لکو ،کوشتیان که نه‌بوو ئه‌وه جوله‌که‌کان گونا‌هی گه‌وره‌ترین ئه‌و به‌رامبه‌ر له .بیناسنه‌وه نه‌یان‌توانی ئیلاهی زیندوو‌بوونه‌وه‌ی دوا‌ی ،ده‌درا ئه‌نجام نی‌ردراوه‌که‌یه‌وه دوا‌نزه له‌لایهن که چاکانه‌ی کاره و مو‌عجیزه ئه‌وه‌یان شایه‌ت‌حالی و کرده‌وه ره‌ق خۆیان خۆیدا سه‌رده‌می له فی‌رعه‌ون وهک به‌بی کرد به‌ردباران خۆیان که ستیق‌نانه‌ی دلسۆزه دیاکۆنه ئه‌و کوشتنی به دا .به‌هن رۆمیه‌کان بۆ په‌نا ئه‌مجاره ئه‌وه‌ی

تیی‌نیه‌کی وهک که ئه‌وه‌یه دو‌عایه ئهم سی‌یه‌می هۆکاری له که در‌یژخایه‌ندا ئه‌زموونی‌کی کۆتایی له دلته‌نگه‌ر و کۆتایی له جو‌ری‌که ،شایه‌ت‌حالی‌ک ؛ ده‌کات خزمه‌ت ،ژیاوه خودادا له‌گه‌ل په‌یوه‌ندی هه‌یشتوو به‌جێ مرۆ‌قایه‌تی باقی بۆ جوله‌که‌کان په‌یمانی که وه‌سیه‌ت‌نامه ئاماده‌ی خودا خۆپیشان‌دانه‌ی ئه‌و که بابل‌دایه ده‌ربه‌ده‌رییه‌ی له‌م هه‌ر چونکه بۆ وه ،خۆیان زی‌دی بۆ ده‌گه‌رپنه‌وه جوله‌که‌کان راسته .دی‌ت کۆتایی کردوو به دلسۆزی به‌لام ،ده‌کریت گو‌یراپه‌لی و لی‌ده‌گیریت پژی خودا ،ماوه‌یه‌ک تاقی‌کردنه‌وه‌ی به ته‌نها مانه‌وه‌یان که راده‌یه‌ی ئه‌و تا ،نامی‌نیت خیرایی چونکه ،ده‌بینریت ره‌وا مه‌سیح هاتنی یه‌که‌م بنه‌مای له‌سه‌ر باوه‌ریان کۆتایی جوله‌که‌کاندا له‌نیۆ بی‌ت جووله‌که‌یه‌ک ،بی‌ت ئیسرائیل کورێ ده‌بی‌ت

ئەو كە وەستاوئە ئەوئە لەسەر دوعايە ئەم چوارەمى ھۆكارى
لەلایەن ھەموویان ،ناوئە پێدا دانیان و باسکراون كە گوناھانەى
و ئەنجامدراون خۆیان سەردەمى درێژايى بە مەسیحییەكانەوئە
تا ۳۲۱ ئازارى ۷ى لە شەممە رۆژى لە وازھێنان لە ،دووبارەكراونەتەوئە
۱۸۷۳وئە سالى لە كە فەرمى دامەزراوئەى دوایین . ئێمە سەردەمى
پزگارى كات نەفرەتى لە ،۱۸۴۴وئە سالى لە تاك بە و ،كراوئە بەرەكەتدار
كوئە لە لێكوئێنەوئە ،رەتیکردەوئە ۱۹۹۴ سالى لە عیسا كاتەوئەى لەو ،نەبووئە
روون كوئەتایەكان نەئێنەوئە و بەروارانە ئەم وەحى كتیى و دانیال بابەتەكانى
دەكاتەوئە.

قسە گەرە خودای لەگەل دانیال كاتیك بگڕین گوئە وردى بە با ئیستا
دەكات.

پارائەوئە و نوێژ لە ئەوئەى بۆ ،پەرورەدگار یەزدانى کردە رووم ۹:۳ دان
خۆلەمیشەوئە و گونى و رۆژوو بە ،بگەرێم بەدواید

پەيوەندییەكەى و نالەرزێت باوئەرەكەى بەلام ،بووئە پیر ئیستا دانیال 3-
كە ئەودا دۆخى لە .دەپارێزێت و دەكرێت پەرورەدە و پارێزراوئە خودا لەگەل
گرنگییەكى خۆلەمیش و گونى و رۆژوو ،بێت دلسۆزى قوولئەى بە دلئەى
بۆ ئەو ئارەزووى بەھێزى بۆ ئاماژەن پراكتیزانە ئەم .ھەيە راستەقینەیان
بالادەستیئەى ئەو رۆژوو .بدرێتەوئە وەلام و بیستریت خوداوە لەلایەن ئەوئەى
دەدات نیشان خواردن چێژەكانى بە بەراورد بە خودا وەلامى سەر دەپخاتە كە
بەبئى نامەوێت چیتەر" بلێین خودا بە كە دەگەيەنێت ئەوئە بێرۆكەى کردەيە ئەم
بەرۆین خۆكوشتن تا ئەوئەى بەبئى ،"بژیم وەلامەكەت

کرد دانیپدانانەم ئەم و کرد دوعام پەرورەدگارم یەزدانى لە ۹:۴ دان
خۆى خۆشەویستى پەیمانى كە ،سەرسورھێنەر و گەرە خودای ،پەرورەدگار
دەپارێزێت ،دەپارێزێت فەرمانەكانى و دەوێت خۆشیان ئەوانەى لەگەل
سەرسورھێنەر و گەرە خودای ،پەرورەدگار 4-

بۆ داوه باجهكهى شۆوه بهم و دهر به دهريدايه له بابل له ئيسراييل
سهرسورهيئهره و گهوره خودا بزانييت ئهوهى

كه دهكهيت كهسانه بهو رحم و دهپاريزيت پهيمانهكهت كه تۆ - ب4
!دهپاريزن فهرمانهكانت و دهوئييت خوڤيان

ئارگيومينتهكانى كه پييهى بهو دهناسييت خودا كه دهدات نيشان دانيال
كاسوليكه كه ، وهردهگرپت خوداوو فهرمانهكهى ده دووهمى دهقى له
شۆوهيهكى به چونكه ، نايزانن تاريكييهوه سهدهكانى رپگهى له بهدبهختهكان
ده له خوڤى وهشاني له ئهوهى بۆ كرد دهستپيشخهرى پاپايهت ، سهروهري
بۆ بوو گوشت لهسهه سهرنجى كه زيادكرا فهرمانپك چونكه ، لابييات فهرمانهكه
بيئهدهبى جوانى نموونهيهكى بمينيئتهوه؛ فهرمانهكهدا ده له ژمارهكه ئهوهى
كرا ئيدانه پيشووودا بابتهتى له كه فريودان و

له ، بووين ياخى و خراپهكار ، كرد تاوانمان ، كرد گوناھمان 9:5 دان
كهوتينهوه دوور رپورهسمهكانت و فهرمانهكانت

كه بوون ههلانە ئەم هەر چونكه نهدهكرا روونتر و راستتر لهوه مرؤف - 5أ
سى و دانيال كه نهبيت ئهوه تهنها ، ديپورتكردنهوه گهيانده ئيسراييليان
له ناكات رپگرى ئەمەش ههلانە؛ جۆره بهم نهبوون تاوانبار هاوهلهكهى
خۆيدا لهگهڵ تاوانبارى بارى ههلگرتنى به گهلهكهى دۆزى باوهشكردى

وهك ئيمهش كه بزانيين دهبيت كه ۲۰۲۱ دايه سالى له بۆيه
پاگهياندهكهى بهپيى ، ناگوپت كه دهكهين خودايه بهم خزمهت مهسيحييهكان
، ياقوب نهوهى ئهى ، ئيوهش ، ناگوپيم ، يهزدانم من چونكه " ۳:۶ مهلاكى له
لهوهتهى چونكه . " بهكارنههاتوووه هيشتا " بليين دهبيت وردتر . " نهچوون لهناو
رهتيان ياقوب نهوهى ، دهركهوتوووه مهسيح ، نووسيوه قسانهى ئەم مهلاكى
پيشبيني ۸:۲۳ دانيال له وشهيهى ئەو بهپيى و كوشتووويانه و كردوووتهوه
وه . لهناوچوون رۆميهكانهوه لهلايهن زاييني ۷۰ى سالى له دواجار ، كراوه
كه ناپاكهكان مهسيحييه كه ئهوهيه ماناي ئهوه ، نهگوپت خودا ئهگهر
تهنانهت ، پيرۆز شههمهى شتيك ههموو پيش ، دهكهه سهريپچى فهرمانهكانى
دهكوژرين تونديتر به خۆياندا سهردهمى له رهسهه جولهكهكانى و عيبرى له

که ،بوون پښغه مبهران که نه گرتووو خزمه تکاره کانت له گويمان ئيمه **9:7 دان** و باوباپيرانمان و سهرکرده کانمان و پاشاکانمان له گهل قسه يان توو ناوی به کرد خاکه که خه لکی هه موو

که مه سيحييه کان ئه ی به لام ،شتانه له م تاوانبارن عيبريه کان ،راسته 6أ به تاوانبارن ،دامه زران دوو و ئه ووه له لايه ن که دامه زراوه ی دوايين له تهنانه ت کردار؟ هه مان

بۆ رووخسار شهرمه زاری به لام ،تۆيه هي راستودروستی ،يه زدان ئه ی **9:7 دان** هه موو بۆ و ئورشه ليم دانيشتوانی بۆ ،يه هو دا پياوانی بۆ ،ئه مرۆ ،ئيمه تو که ولاتانه ی ئه و هه موو له ،دوورن ئه وانه ی و نزیکن ئه وانه ی ،ئيسرائيل کردوو به رامبه رت که ناپاکييه ی ئه و به هو ی رايانکردوون

ئه وانه ی تهنه ا و هه بوو زۆر مردنی بوو؛ ترسناک ئيسرائيل سزای 7أ به سهر له ویشه و و بابل بۆ ديوورتکرانه ووه که بوون به خته وهر بوو ره زگاريان هاته ئه و دواي که فارسی ئيمپراتوريه تی و کلدان ئيمپراتوريه تی خاکه کانی و هه لوه شايه ووه ييگانه دا خاکی له جوله که کان نه ته ووه ی .بوون بلاو و په رش کوډه کاته ووه جوله که کان زووانه به م خودا به لينه که ی به پپی ئه و هه شدا له گهل هيژ چ خاوه نی زيندووو خودايه ئه م .باوباپيرانيان خاکی ،باوباپيرانيان خاکی بۆ ئه م ده يیت که دهرده برپت قووله ته وبه ئه و دوعا که يدا له دانيال !هيژيکه و کاتيک تهنه ا به لام ،بدات نيشانی پيروژه که يان خاکه بۆ گه رانه ووه پيش گه له يیت له گه ليان خودا

سزا خوداوه له لايه ن ،ده نيیت جووله که کاند ناپاکی به دان دانيال شت هه مان که ده کات مه سيحيانه ئه و چاوه رپی سزايه ک چ به لام ،ده درپت مردن؟ يان ،ديوورتکردنه ووه ده که ن؟

باوباپيرانمان و سهرکرده کانمان و پاشاکانمان و ئيمه ،پهروه ردگار **9:8 دان** کردوو به رامبه رت گونا همان چونکه ،ده که ين خو مان رووخساری له شهرم

به و کو تايی ده توانيیت کئ .کراوه باس "گونا ه" وشه ی ،ترسناک وشه ی 8أ وه لامه که بابه ته ئه م گه وره ؟ وه ها نازاری هو ی ده يیت که به ينيیت تاوانه تووشي ئيسرائيل :له بيرکردنه و فيربوون شايه نی وانه يه ک .ده داته ووه بوو پياوسالاره کان و سهرکرده و پاشا کرداره کانی و هه لپژاردن دهرئه نجامی

نافه‌رمانی که ده‌خه‌ینه‌روو نموونه‌یه‌ک لیږدها که‌واته .ده‌کرد حوکم‌پرانپیان که خودادا نیعمه‌تی له ئه‌وه‌ی بۆ بدریټ هان گه‌نده‌له‌کان سه‌رکرده به به‌رامبه‌ر و کردوو‌یانه هاوړپکه‌ی سی و دانیال که هه‌لبژاردنه‌یه ئه‌و ئه‌مه .بمی‌نټه‌وه به‌خته‌وهرن به‌هۆیه‌وه ئه‌وانیش

ئیمه چونکه ،په‌روه‌ردگارمانه یه‌زدانی هی لیځو‌شبوون و میه‌ره‌بان۹:۹ دان بووین یاخی دژی له

ئه‌وه‌یه ئه‌ویش ده‌می‌نټه‌وه ئومید یه‌ک ته‌نها گونا‌ه‌دا بارودو‌خی له -10ئم .بیه‌خشیټ خو‌ی لی‌بور‌دنی تا میه‌ره‌بان و چاک خودای به بسی‌پ‌ریټ خو‌ی که و کو‌ن په‌یمانی جوله‌که‌ی ده‌بیټ؛ هه‌میشه‌یی و هه‌میشه‌یی پرۆسه‌یه خودا لی‌ره‌شدا .هه‌یه لی‌بور‌دن به پی‌ویستی‌یان هه‌مان نو‌ی په‌یمانی مه‌سیحی بدات بۆ به‌رزی زۆر باج‌یکی ده‌بیټ که ده‌کات ئاماده وه‌لام‌یک

بۆ ،نه‌گرتوو په‌روه‌ردگارمان یه‌زدانی ده‌نگی له گو‌یمان ئیمه ۹:۱۰ دان پی‌غه‌مبه‌ران‌وه به‌نده‌کانی ر‌پ‌گه‌ی له که بکه‌ین ج‌یه‌ج‌ی یاسا‌کانی ئه‌وه‌ی دانا له‌به‌رده‌ممان

وایه یش 2021 سالی مه‌سیحیه‌کانی بۆ ئه‌مه‌ش -10ئ

روویان و کردوو سه‌ر‌پ‌چی تو‌ی یاسا‌کانی ئیس‌رائیل هه‌موو ۹:۱۱ دانیال و نه‌ف‌ره‌ت ئه‌و بو‌یه .بن ده‌نگت گو‌یر‌پ‌یه‌لی ر‌ه‌تیان‌کردوو‌ته‌وه و کردوو‌ته‌وه ،ر‌ژاوو به‌سه‌رماندا ،نووس‌راون خودادا به‌نده‌ی ،موسا یاسای له نه‌ف‌ره‌تانه‌ی کردوو خودا به‌رامبه‌ر گونا‌ه‌مان چونکه

ئاگادار سه‌ر‌پ‌چی له ئیس‌رائیلی خودا به‌راستی موسادا یاسای له -11ئ که ،بوو دانیال هاوچه‌رخ‌ی که پی‌غه‌مبه‌ر حه‌زه‌قیل ئه‌و دوا‌ی به‌لام .کرده‌وه که یه‌هۆیا‌قیم برای ،یه‌هۆیا‌خین پاشا دوا‌ی سال ۵ واته) دانیال دوا‌ی سال ۱۳ نیوان ده‌که‌ویټه که که‌بار رووباری له خو‌ی ،دی‌پ‌ورت‌کرایه‌وه (گرت‌ه‌وه شوینی ئه‌وه‌ی بۆ بوو ئیله‌هامبه‌خش خودا له‌و‌ی .بینیه‌وه دیل به فورات‌ه‌وه و دی‌ج‌له له وه .ده‌ید‌ۆزینه‌وه پیر‌ۆزماندا کت‌ییی له ئه‌م‌پ‌ۆ که بنووسیټ په‌یا‌مه‌کان له نه‌خشه‌که‌یان که ده‌بینین سزا یه‌ک دوا‌ی له یه‌ک که ۲۶ دایه حه‌زه‌قیل له ،ر‌ۆحیه‌وه رووی له ته‌نها نه‌ک به‌لام ،کراوه ج‌یه‌ج‌ی ر‌ۆحیه‌وه رووی لی‌ک‌چوونه ئم ۹ و ۸ په‌خشانی له ئاپ‌ۆکا‌لی‌پ‌س شمشاله‌که‌ی حه‌وت

گوناھەکان. ناگۆرپت بەراستی خودا کە دەکاتەوێ پشتراستی سەرنجراکێشە دەدرێن سزا کۆن پەیمانی لە چۆن وەک نوێدا پەیمانی لە

حوکمرانیان کە *فەرمانرەواکانمان و ئێمە دژی لە قسانە ی ئه و 9:12 دان* هیچ و هێناوێ ئێمەدا بەسەر *گەورە ی بەلایەکی*. کرد جێبەجێی، دەکرد بەسەر ئەوێ وەک، *نەداوێ رووی ئاسماندا هەموو ژێر لە جۆرە لەو شتێکی هاتووێ ئۆرشەلیمدا*.

یان بێت بەرەکەتدار چ جە، خۆی لێدوانەکانی ئەو نەلەرزین؛ خودا -12 کە هێ "بەلایە" ئەو و دەکات جێبەجێ یەکسان وردبینییەکی بە، نەفرەتکردن کە گەلانیە ئەو ئاگادارکردنەوێ لێی مەبەست، هات دانیالدا گەلی بەسەر ئەو سەرەپای دەکەین؟ چی چاودێری ئێمە بەلام. دەزانن شتانی لەم تەنانت وانیە ئەم بەلام، نووسراون پیرۆزدا کتیبی لە کە شایەتەتالیانیە *خودا: بێت لەبیرت پەیمانی ئەم*. پشنگوێخراوێ دەخویننەوێ ئەوانە ی لەلایەن مەسیحییەکان بۆ ئەوانیش دوا ی و جەلەکەکان بۆ تر *گەورە ی بەلای دوو* دەبێت ئاشکرا دانیالدا کتیبی لە دواتر کە، دەکات ئامادە

بەسەرماندا بەلایە ئەم هەموو، نووسراوێ موسادا یاسای لە وەک 9:13 دان لە، *نەکردووێ پەرورەدگارمان یەزدانی لە لێبوردنمان داوای ئێمەش. هاتووێ نەداوێ راستییەکانتان لە گوێمان و نەگەرێتەوێ تاوانەکانمان*.

نووسیویەتی پیرۆزدا کتیبی لە خودا کە شتانی بەو سووکایەتیکردن -13 هێشتا مەسیحییەکان، ٢٠٢١ شدا سالی لە تەنانت دەبێت؛ هەمیشەیی تاوانەکانیان لە ئەوان. ناکات دژایەتییان خودا وایە پێیان، گوناھە بەم تاوانبارن ئەوەندە کە، نادەن ئینجیلی راستی بە زیاتر گرنگی هەرێهە، ناخەنەوێ دوور بە و چری بە پێغەمبەراییەتی راستی: کوۆتاییمان سەردەمی بۆ گرنگە لە تیگەشتن کلیلەکانی پێیە بەو، بووێ ئاشکرا تیگەشتوو شیوێهەکی پیرۆزدا یە کتیبی خودی.

چونکە. هێنا بەسەرماندا و کرد بەلایە ئەم چاودێری یەزدان 9:14 دان بەلام، *راستگۆیە، کردووێهەتی کارانە ی ئەو هەموو لە پەرورەدگارمان یەزدانی نەبووین ئەو دەنگی گوێرایەلی ئێمە*.

ئەمىرۇ كە بزانه باش بەلام !بەراستى بگوتىرى؟ دەتوانرىت زياتر چى - 14a
 بە و كراوه ئامادە مرۇقايەتى بۇ خداوه لەلايەن گەورەتر زۇر بەلايەكى
 شەرىكى شىۋەى لە ، ۲۰۳۰ بۇ ۲۰۲۱ سالانى نىۋان لە ،دېت .ھۆكارىش ھەمان
 بەپىي ،مرۇقايەتییە سىيى لەسەر يەك كوشتنى خودايى ئەركى كە ئەتۇمىدا
 ۹:۱۵. پەخشانى

*بەھىزىت دەستى بە كە تۇ ،پەرورەدگارمان يەزدانى ئەى ئىستاش 9:۱۵ دان
 ،کرد گوناھمان ،کرد ناوت ئەمىرۇ وەك و دەرھىنا مىسر خاكى لە گەلەكەت
 .کرد تاوانمان*

مەحكومە خداوه لەلايەن بىباوەرى بۇچى كە دەخاتەوہ بىرمان دانيال -15أ
 ،نااساييە رووداوه ئەم شايەتخالى جولەكە گەلى بوونى زەوى لەسەر
 .مىسر لە عىبرى گەلى دەرچوونى :سروشتييەوہ سەروو ھىزىكى بەھوى
 ئىمە .وہستاوہ موعجيزەنامىزە رووداوه ئەم لەسەر مىژوويان تەواوى
 ناتوانىت كەس بەلام ،بىين كۆچكردنە ئەم شاھىدى نىيە ئەوہمان دەرغەتى
 .بن ئىمەدا نىو لە ئەمىرۇش تا ئەزموونە ئەم نەوہكانى كە بكات لەوہ نكۆلى
 رقى رادەستى گەلەى ئەم خدا ،بقۇزىتەوہ بوونە ئەم باشتر ئەوہى بۇ وە
 سەرنجى شىۋەيە بەم .دووەمدا جىھانى جەنگى كاتى لە کرد نازىيەكان
 نىشتەجىكردنى ۱۹۴۸دا سالى لە كە ،بوو رزگاربووان ناراستەى مرۇقايەتى
 سال ۷۰ ماوہى بۇ كە ،بەدەستەھىنا پىشووويان زىدى خاكى لەسەر خۇيان
 حاكىمى بە كە باوبايرانيان قسەكانى دا رپگەى تەنھا خدا .لەدەستچوون
 لە ئەوہى بۇ ،عيسا بە سەبارەت وتبوو پىلاتۇسيان پۇنتىۋۇس رۇمانى
 و ئىمە لەسەر خوینى" :سەريان بکەونەوہ ،بەئىن بەدەست سىدارەدانى
 مەسىحييەكانى بەلام .دايەوہ نامەكەى وەلامى خدا ."بىت مندالەكانمان
 و خستوہ پىشتگوئ ئىلاھىيەيان وانە ئەم شەرمەوہ بە ئايىنەكان ھەموو
 .نەفرەتەكەى لە ھاوبەشن ھەموويان پىيەى بەو ،بۇچى تىدەگەين
 ياساكانى مەسىحييەكان بەلام ،رەتكردەوہ مەسىحيان جولەكەكان
 تەواوى بە ھەردووكى بۇ خدا ئيدانەكردنى بۇيە .پىدەکرد سووكايەتيان
 .رەوايە

و توورەیی با، گەورەت میهرەبانییەکی بەپێی، پەرورەدگار 9:17 دان بکەوێتەو دوور پیرۆزت شاخی، ئۆرشەلیم لە شارەکەت لە توورەییەکەت و ئۆرشەلیم، باباپیرانمانەو تانکارییەکانی و گوناھەکانمان بەهۆی چونکە دەوروبەرمان هەموو بۆ سووکایەتیکردن بوونەتە گەلەکەت.

کردبوو خودای پێشکەشی موسا کە دەکات قسەیکە دانیال لێردا -16ا ئاگاداری خودا دەبن؟ گەلەکەکی سزای شایەتەتالی کاتیکی دەلێن چی گەلان لە، پرایدەگەیهێت جولهکەکان بە سەبارەت خۆی پێیە بەو، کێشەکەیه نەتەوکاندا لەناو خودا ناوی چونکە " ٢:٢٤ پۆمیان لە پۆلسەو و پێگەیی حەزەقیل دەقی بە ئاماژە ". نووسراوە وەک، دەکرێت کوفر ئیووە بەهۆی بەشەیی ئەو و کردوو درێژ ئیووە بۆ دەستم ئینجا » :دەلێت و دەکات ١٦:٢٧ **دەستی داوێتە ئیووم و کردوو تەووە کەم سپیڤرداو پیم کە خراپەکانتان رێگا لە شەرم کە، فەلەستینیەکان کچانی، دۆژمنەکانتان** دەربارەیی بێت فیڤی ماووە شت زۆر هێشتا دانیال، خۆیدا بەزەیی لە ". **دەکەن** بەلام، قودس، پروو دەیخاتە خۆیدا شارەکەکی بەسەر خودا کە حوکمەیی ئەو " دەوروبەرمان هەموو بۆ سەرزەنشێکن گەلەکەت و قودس " دەلێت کاتیکی ئارەزووی و تەندروست ترسیکی ئیسرائیل سزای ئەگەر چونکە، نییە هەلە ئەوا، بەرھەمەینابا نەتەوکاندا لە راستەقینەیی خودایە ئەم خەمەتکردنی بەرھەمیکی دلتەزینە ئەزموونە ئەم بەلام، هەبوو راستەقینەیی بەهای سزاکە ئایینی گۆرینی هۆی بوو چونکە، نەبوو بایەخ بۆ هەرچەندە، هەبوو کەمی ماد داریۆسی پاشا و نەبوخودنەسر پاشا.

بگرە بەندەکەت پارانەوکانی و دوعا لە گوێ خودامان ئەی ئیستا 9:17 دان !بدرەوشێتەو وێرانەکەت پیرۆزگا لەسەر رووخسارت با یەزدان پێناو لە و

ئەوێ لەبەر نەک بەلام، دەکرێت جێبەجێ دەکات داوای دانیال ئەوێ - 17a ئیسرائیل بۆ گەرانەوێ ئەم ئەوێ لەبەر تەنھا بەلکو، دەوێت خۆشی خودا دانیال بەلام، پلانەکەیی لە بەشیکی پەرستگاکی بنیاتنانەوێ دووبارە و، دەکرێتەو ئاوەدان دووبارە بەراستی کە پەرستگاکی کە نییە ئەوێ ئاگاداری، دەکرێتەو وێران پۆمەکانەو لەلایەن دیکە جاریکی زایینیدا ٧٠ ی سالی لە لەو دەکەن چارەسەری، وەریدەگرن ٩دا بەشی لە زانیاریانەیی ئەو بۆیە

له كه بهردینهی پهرستگایه ئه و لهسهر ئیستاش تا كه جوولهكهیهی گرنگیه
بیمانای مهسیح فیزیکی پهرستگای زووانه بهم دادهنیت؛ دروستکراوه قودس
سوپای لهلایه زایینی ۷۰ ی سالی له هۆکارهش ئه م له بهر ههر و دهکات
دهچیتهوه لهناو دیکه جاریکی رۆمییهوه.

و بکهروهو چاوهکانت! بیبیسته و بکه مهیل گویت، گیان خودایه ۹:۱۸ دان
له بهر چونکه! هه لگرتوووه تۆی ناوی که بیینه شاره ئه و، بیینه ویرانه مان
له بهر به لکو، دهکهین ئیوه پیشکەشی دوعا کانه مان که نییه راستودروستیمان
گه وره که تان میهره بانییه.

به که شوینیهی ئه و بیته ئه وهی بۆ هه لباردبوو قودسی خودا راسته - ۱۸
کاتی که ته نه ا شوینیک به لام. بکریت پیروژ خۆی شکۆمهندی ئاماده بوونی
به. نه بووه وا ئه مه زایینه وه پیش ۵۸۶ سالی له و بیت له وێ خودا که پیروژه
بیلایهی شایه تحالی پهرستگایه و قودس ویرانه کانی پیچه وانه وه
خودای مروقه کان ئه وهی بۆ بوو پیویست وانهیه ئه م. بوون ئه و دادپهروهی
و دهکات دادوهی و دهبینیت که بینن زیندوو بوونه وه ریکی وه که راسته قینه
ته نه ا که بته رستانه ی خودا وه نه ئه و پیچه وانه ی به، ههیه کاردانه وهی
دلسۆز که سی. ههیه شهیتان ئوردوگای خراپه کانی فریشته له گه ل مامه له یان
بۆ وه رده گریت که لک خودا له وه فا بی که سی به لام، دهکات خودا به خزمهت
ئه و. ده وره به رکه ی له بهر چاوی بدات به خۆیان ئایینی شه رعیه تی ئه وهی
زووانه به م و راسته قینه، دهکات بۆ بانگه وازی دانیال که خودا به زه ییه ی
مه سیحدا عیسا له ده دات له سهر به لگی جوانترین.

گویت پهروردگار! خوشبه لیی پهروردگار! بگره گویت، پهروردگار ۹:۱۹ دان
شاره که ت چونکه! گیان خوايه ئه ی، خۆتدا پیناو له، مه که دوا و بکه کار! بگره
هه لده گرن خۆت ناوی گه له که ت و.

وه که چونکه دهکات ره وای پیداکرییه که ی دانیال پیشکەوتوو ته مه نی - ۱۹
بۆ گه رانه وهیه ئه م بتوانیت که ئه وهیه ئه و که سی ئاره زوو ی ئازیزترین موسا
شایه تحالی دهکات ئه وه ئاره زوو ی ئه و. بکات ئه زموون "پیروژه که ی" خاکه
و خودا بۆ شکۆمهندی دیکه جاریکی که بیت پیروژ پهرستگای بنیاتنانه وهی
ده هیئت ئیسراییل.

و گونا به دانم و دهکرد نوژم و دهکرد قسم هیشتا کاتیک 9:20 دان یەزدانی به پیشکش دوعاکانم، دەنا ئیسرائیلدا گەلەکم گوناھی خوداکەم پیرۆزی چیا یۆ کرد پەرورەدگارم.

خۆبەزلانینە مۆدیلکی ئەو خۆشەوێت؛ دانیالی خودا کە نییە سەر - 20a دەکات داوای کە دەگرێتەو پیرۆزییە پۆرەر ئەو و دەکات خۆش دلی کە و دەکات هەلە، بژی فیزیکیدا جەستەیکە لە کاتە ی ئەو تا مرۆڤیک هەموو لاوازی ئاگاداری، دەنێت گوناھەکانیدا بە دان. نییە بیبەری لەو دانیالیش رۆحییە سیفەتە بەلام. دەبێ هەموومان چۆن وەک، خۆیەتی ئەوپەری خۆی، مرۆڤە تەنیا چونکە، داپۆشن خەلک گوناھی ناتوانن شەخسییەکانی مەسیحدا عیسا لە دیت خوداو لە چارەسەرەکە. ناتەواو.

سەرەتاو لە کە پیاو جبریلی، دهکرد قسم نوژدا لە هیشتا کاتیک 9:21 دان لام هاتە خیرایی بە ئیوارەدا قوربانیکردنی کاتی لە، بینیبووم بینینەکەدا لە

ساتە ی ئەو ، هەلیبژارد جبریل سەردانەکە یۆ خودا ساتە ی ئەو - 21a پیشبینی کە بەرخیکە هەمیشەیی قوربانیدانی واتە، ئیوارە یە قوربانی بێتاوانی و پیرۆز تەواو جەستە ی داھاتووی خۆبەخشانی پیشکشەشکردنی گوناھی کەفارەتی ئەو یۆ دەمرێت خاچدا لە. دەکات مەسیح عیسا بەم. پێکدەھێنن ئەو راستەقینە ی گەلی تاکە کە، بکات هەلبژێردراوەکانی دانیال بە دواتر کە دەبێت جیگیر وەحییەدا ئەو لەگەڵ پەيوەندی شیوہیە دەدرێت.

خودا وەلامی: دیت کۆتایی دوعاکە

ئێستا دانیال: وتم پێی. کرد قسمی لەگەڵم و کردم رێنمایی 9:22 دانیال بەدەم پێی تیگەیشتن ئەو یۆ هاتوووم.

داخراو عەقل، کاتە ئەو تا کە مانایە یە بەو "بکەرەو عەقل" دەرپرینی - 22ا ساتەوختی تا کە، دەکات خودا رزگارکردنی پلانی باسی فریشتەکە. بوو شاراوہیی بە هەلیبژاردوو خودا پێغەمبەرە ی ئەو لەگەڵ بەریەککەوتنی هێلدرایەو.

هاتووم و دەرەو هاتە قسەکە ،نوێژکردن بە کرد دەستت کاتێک ٩:٢٣ دانیال
دیدگاکە لە و ەدە وشەکە بە گرنگی .خۆشەویستیت زۆر تۆ چونکە ،بڵێم پێت
!تێیگە

دەرەو هاتە وشەکە ،نوێژکردن بە کرد دەستت کاتێک -٢٣

ساتەوختی ،پێکخستبوو شتیکی هەموو ئاسمان خودای
جبریل فریشتە و ،هەمیشەیی رووناکی کاترەمیری لە بەریەککەوتنەکە
سەرەتای لە یۆحەنا چۆن وەک ،کرد دەستنیشان "وشە" وەک مەسیحی
راگەیانندی بۆ هات فریشتەکە . *گۆشت بە بوو وشەکە* :دەیکرد ئینجیلەکیدە
کرد پیشبینی موساوو لە ،مەسیح هاتنی راگەیانندی بۆ هات واتە ،"وشە"
پێغەمبەرێکی پەرورەدگارت یەزدانی" :19-15:18 دووبارەکردنەوی بەپێی
ئەو .*لێبگریت گوێی دەبێت هەڵدەگرێت؛ بۆت خۆتەو گەلی لە من وەک*
هۆرێب لە پەرورەدگارت یەزدانی لە کە دەداتەو داواکارییە ئەو وەلامی
'نەبێت دەنگەکە لە گوێم ب' :وتت کاتێک ،کۆبوونەووەکەدا رۆژی لە کردوویت
'دەمرم یان ،ببینم گەورەیه ئاگرە ئەم نە ،پەرورەدگارم یەزدانی لە تر جارێکی
هەڵدەگرم بۆیان براکانیان لە من ،دەکەن راست ئەوان :وتم پێی یەزدان
ئەو هەموو ئەویش و تۆ وەک پێغەمبەرێکی دەمی دەخەمە قسەکانم
لەو گوێ کەسێک ئەگەر وە . دەلێ پێیان پێدەکەم فەرمانی کە شتانە
لەگەڵ لێپرسینەووی خۆم من ،دەیکات منەو ناوی بە کە نەگرێت وشانە
من کە دەزانیت منەو ناوی بە خۆی کە پێغەمبەرەوی ئەو بەلام . دەکەم
بکات قسە ترەو خوداوەندەکانی ناوی بە یان ،ببێت نەکردوو پێ فەرمانم
دەکوژرێت پێغەمبەرە ئەو

لە جولهکەکان تاوانباری لە تیگەیشتن بۆ بنەرەتییه دەقە ئەم
کرد جێبەجێ پێوهرانهی ئەو هەموو ئەو چونکە ،عیسا مەسیح رەتکردنەووی
مرۆقەکانەو نیو لە کە عیسا .هاتنی بە سەبارەت کرابوون پیشبینی کە
دەگونجێت وەسفەدا ئەم لەگەڵ ،خوداییە وشەیی گواستەرەووی و وەرگیراو
بوون خودایی کردەووی شایەتەحالی داووە ئەنجامی کە موعجیزەیی ئەو و

خۆشەویستیت تۆ چونکە - ب٢٣

خۆشى دانيال ئەوھى لەبەر تەنھا خۆشدەوێت؟ دانيالى خودا بۆچى
 ۋەك ژيانى خۆى پيش خودا كە ھۆكارىكە خۆشەويستى .دەوێت
 بە پيويستىيەكەيتى ئەوھ .كردووھ دروست ئازاد بوونەوھرپكى
 بۆ بيدات دەبوو كە دا بەرزە زۆر نرخە بەو رەوايەتى كە خۆشەويستى
 لەسەر ۋە .مرۆپيەكانى زەمىنيە بوونەوھرە لە ھەندىك لە بەدەستەينانى
 ھەتايە ھەتا بۆ ھەلپدەبژارد ئەوانەى ،بيدات دەبوو كە خۆى مردنى باجى
 ھاوھەلەكانى دەبوونە .

!تايگە بينين لە و ،بەدە وشەكە بە گرنكى - ج23

كە خودايى ى"ۋشە" يان فريشتە قسەى :دەكرىت ۋشە كام بە ئاماژە
 و مومكىن ھەردووكيان كە ئەوھىە دانيايە ئەوھى شاراوھتەوھ؟ مەسيحدا لە
 كە دەبىت ھوھ"ۋشە" بەو پەيوەندى بينينەكە پيپەى بەو ،يەكترن تەواوكەرى
 گرنگىيەكى پەيامەكە لە تايگەيشتن بۆيە .دېت مەسيحدا عيسا لە جەستە بە
 ھەيە سەرەكى .

ھەفتەيى ۷۰ پيشبينى

بۆ كراوھ ديارى پيرۆزەكەت شارە و گەلەكەت بۆ ھەفتە ھەفتا 9:24 دان
كەفارەتى و گوناھەكان بە كۆتاييھيئان و سەريپچيەكان تەواوكردنى
و بينين مۆركردنى و ھەميشەيى راستودروستى ناوھوھى ھيئانە و تاوانەكان
پيرۆز شوينى مەسكردنى و پيشبينىكردن .

براوھ پيرۆزەكەت شارە و گەلەكەت لە ھەفتە ھەفتا - 24أ

پارچەكردن يان برين واتاى بە يەكەم پلەى بە "hatac" عيبرى كردارى
 "چاككردنەوھ يان ديارىكردن" ماناى بە مەجازى شيۆەيەكى بە تەنيا و ؛ دېت
 ئيبراھيم كارەكەى بە گرنكى چونكە دەھيئلمەوھ يەكەمم ماناى من .دېت
 لە ،چەسپاند قوربانييەكەوھ رپگەى لە خودا لەگەل پەيمانەكەى كە ،دەدات
 و برين نيوھ لە و برد ئازەلانى ئەم ھەموو ئەبرام " ۱0:۱۰ ژيان سەرەتاي
 دابەش بالندەكانى بەلام دانا؛ ديكەدا ئەوھى بەرامبەر لە پارچەيەكيان ھەر
 بۆيە .بوو بەندەكەى و خودا نيوان پەيمانى ويئاكردنى رپورەسمە ئەم " .نەكرد
 يەك ماوھى بۆ زۆرپك پەيمانى" لە خۆى تەواوى ماناى "برين" كردارە ئەم

بۆ که ،جولهکهن گهلی انه"زۆر" ئەم ،وهردهگرێت ٢٧دا ئایهتی له "ههفته خاچدراو له مهسیحی به باوهپوون سوودی سهرتا ئەوان سوودی سأل ههفتهی ٧٠ که ئەوهیه "برین" کرداره ئەم گرنگی دووهم .دهخێتهروو وانهیهک وه ٨:١٤ دانیال ی"بهیانی-ئێواره ٢٣٠٠" له دابهشکراوه ٩ بابهته لهم باوهپری پێش له مهسیحی ئیمانی که ،سهرههڵدهدات کرۆنۆلۆژیایهه لهم عیسا له که دهکات فیрман خودا شیوهیه بهم .دادهنیّت جولهکهکهانهوه که باوهپدارێک ههموو بۆ رزگاربوونێک وهک دهبهخشیت خۆی ژیانی مهسیحدا کۆن پهیمانی بۆیه .مرۆقایهتیدا سهرانسهری له بیّت رزگاربوونی شایهنی نوێی پهیمانی ئەوهی بۆ رشت خۆی خۆینی عیسا کاتیک نهمیّنیت دهوو .بیرپت زهوی ههموو ههلبژێردراوانی لهگهڵ

به بکات گشتگیره رزگاربوونه ئەم فیّری ئامانجیهتی دانیال کتیبی دانیالمان؛ هاوچهرخى پاشاکانى گۆرانکارییهکانی پێشکهشکردنی فارسی کوروشی و مادی داریۆسی و نهبوخودنهسر

و جولهکهکان گهلی له ههپهشه که رێزلیپانه هۆشداریهکی پهيامهکه نیعمهتیا ههفتهی ٧٠ ماوهی ،قودس که دهکات پیرۆزهکهیان شاره سالیک بۆ رۆژیک ٦-٤:٥ ههههقیل کۆدی دیسانهوه لیّرهشدا .پێدهبهخشیت دانیال دهبی .دهکات سأل ٤٩٠ نوینهرايهتی ماوهکه کۆی که ،دهکات دیاری که شارهکهی سهر بۆ ههپهشهیهک مانای له تیگهیهشتن بۆ کردیّت خهباتی .بوو وێرانه پێشتر

گوناهاهکان و سهپپچی به هینان کۆتایی - ب24

گوئی کاتیک تیّدهپهپت دانیالدا میّشکی به چی که بهرچاوت بیهینه خۆی گوناهاهکانی له لیّخۆشبوونی داواى خودا له تازە که ،دهبیّت شتانه لهم له چی که تیّدهگات خیرایی به .کردوو ههلهکهی گوناهاهکانی و .دهربردراوه که تیّدهگهین ئیلاهییه مهرجه لهو خۆمان ئیمه بهلام .مهترسیدایه به کۆتایی ،نهکهن گوناه چیتر ،بیّت رزگاریان ههلبژێردراوهکانی دهیهویّت خودا ،بهینریت گوناه به کۆتایی شیوهیه بهم ،بهینن یاساکانی له سهپپچییهکانیان :دهنووسیت ٣:٤ یۆحهنا یهکهمی له خودا نیّردراوی یۆحهناى ئەوهی بهپیی ئەم " . نایاساییه گوناه راستیدا له ،دهشکێنیت یاسا بکات گوناه هههرکهسیک"

سروشستی بهرەنگاری دەبێت کە دەکرێت کەسانیک ئاراستەى ئامانجە
نەکەنەووە گوناوێک تر جارىکى ئەوێ بۆ ببنەووە خۆيان گوناھبارى

هەمیشەى دادپەرەوى هێنانەدى و تاوان کەفارهتى - ج 24

وہبیر "کەفارەت پۆژى" پۆرەسمى پەيامە ئەم ، جۆلەکە دانىال بۆ
لابردنى بۆ دەگێرێت ئاھەنگ و سالانە فێستيفالێکى کە ،دەھێنێتەووە
گوناو کۆنەى هێما ئەم .بزنیکەووە قوربانیکردنى پێگەى لە گوناھەکان
لەناو پێشبېننەکەى بوونى و ٨ دانىال لە دەکرد یۆنان نوێنەرایەتى
چۆن بزنیک مردنى بەلام .دانا دا"کەفارەت پۆژى" ئەم پۆحى کەشوەھواى
قوربانى سال درێژایى بە کە تر ئازەلانەى ئەو مردنى ئەگەر لابیات گوناھەکان
عېبرانىيەکان لە دووفاقییە ئەم وەلامى کارەدا؟ لەو هێنانیشت شکستى کراون
گوناھەکانمان سالانە قوربانیدانەکاندا لە بەلام " :هاتوووە ٧-١٠:٣
بۆیە . لابیات گوناھەکان بزن و گا خوینی مەحالە چونکە .بیردەخێتەووە
بەلکو ،نەویستوووە قوربانیتان و قوربانى: وتى ،جیھان ھاتە مەسیح کاتیک
قوربانى و سووتاندن قوربانى بە : ئامادەکردووم بۆ جەستەيەکتان
لە) هاتوووم من ،سەیرکە :وتم بۆیە "" .بوو دلخۆش " .نەبوون گوناھەکانتان
ئەى ،بیکەم ئەوێ بۆ (نووسراووە منەووە لەبارەى کتیبەکەدا پەرتووکی
خودا نێردراوى پۆلۆسى کە روونکردنەوانەى ئەو . تۆ ویستی ،خودایە
تەرخان خۆى بۆ خودا کە دەردەکەوێت لێرەووە .لۆژیکین و روون زۆر داویانە
فریشتە کە گوناھانەى ئەو کەفارەتى کارى ،مەسیحدا عیسا لە ،کردوووە
پۆژى" پۆرەسمەى لەم مەسیح عیسا بەلام .پایانگەیان دوو دانىال بۆ جبریل
پەرمزى شیوەیەکی بە کە تەواو کەسى ییتاوانى بوو؟ کوێ لە دا"کەفارەت
گوناھى ،دەبات جیھان گوناھەکانى کە خودا پەسحى جەژنى بەرخى بە کردى
.بوو هێما کەفارەت پۆرەسمى بزنى بە کە ،ئەستۆ گرتە ھەلبێژدراووەکانى
ئەو پێناو لە بەرخەکە بەجۆرێک ،شاردبوووەووە بزنەکەووە لەلایەن بەرخەکە
بۆ خاچ لەسەر مردنى قبوڵکردنى بە .مرد ،گرتبوو خۆیدا بەسەر کە بزنەى
،ئەستۆ گرتە کە گوناھانەى ئەو ،ھەلبێژدراووەکانى گوناھەکانى کەفارەتى
،پێبەخشى ئەوان بۆ خۆى خۆشەویستى بەلگەى جوانترین ،مەسیحدا لە ،خودا

هەمیشەى دادپەرەوى هێنانەدى و - د 24

ئەم .رژگار كەرە مەسىحى مردنى بەختەوهرى دەرئەنجامى ئەمە ،بەينىت بەرھەمى نەيتوانى ،ئادەمەوہ لە ،مرۆقايەتى كە ،راستودروستىيە نيشاندانى بەم باوەرپان پڭگەى لە ،ئەوہى بۆ دەژمڭردىت ھەلڭڭرداوەكان بۆ عيسا تەواوەتى راستودروستى ،پاك نىعمەتى بە ،خودايى خۆشەويستى بەسەر باوەر مەملانى تەواوەكو ،سەرەتادا لە ، بکړت حساب بۆيان مەسىح دەوترىت ،نامىنىت تەواوى بە گوناہ کاتيک وە .دەيت زال گوناھدا ھەر .دەيت مامۆستاکەى وەك قوتابى .بەخشاوہ مەسىح راستودروستى ،نراوہ بنيات عيسا نڭرداوانى ئيمانى كە بووہ عەقيدەبيانە بناغە ئەم لەسەر پڭا ئەو شيوہىە بەم ،بيانگۆږن تاريكى ھىزەكانى و كات ئەوہى پيش **راستودروستىيە** ئەم .بووہ فراوانتر كردوون فيرى مەسىح عيسا تەسكەى داواكارىيە گۆڭرايەلى بە ئەوانەى ،دلسۆز ھەلڭڭرداوانى بۆ تەنھا . دەيت **ھەتاھەتايى** ،دەدەنەوہ وەلاميان و دەبيستن خودا راستگۆكانى

پڭغەمبەر و بينين مۆڭردنى بۆ - ٢٤

پڭغەمبەرى دەرکەوتنى پڭگەى لە بينينەكە شيوہىە بەم كە ،خودا مۆرى بۆ ئاماژەيە "مۆڭردن" کردارى .ديت بەدى پيشبينىکراوہوہ و پيشبينى بە ھەلنەگر حاشا و تەواو ئىلاھى شەرعیەتى و دەسەلات ئەنجام دەبى كە کارەى ئەو .دەربکەويت خەريکە كە دەبەخشيت پڭغەمبەر مۆرە ئەم ھىماى ژمارەى .کراوہ مۆر ئەو ئىلاھى شاھانەى مۆرى بە بدريت تايبەتمەندى كە پڭيەى ئەو بۆ ئاماژەيە ھەرۋەھا . "٧: ھەوت" لە برىتيە ھەلڭڭاردنەدا ئەم دلى لە .رۆحيەتى سروشتى و دروستکەر خوداى سروشتى کاتەکانى بۆيە ھەيە؛ سالدأ ھەزار ھەوت ماوہى لە پلانەكەى بنياتنانى ھەزار ھەوت ئاوڭنەيەكى كە ،دابەشکرد پۆژدا ھەوت ھەفتەكانى بەسەر مۆرى ، ٧ ژمارە بە دەدات پۆليک ھەفتە ٧٠ پيشبينى شيوہىە بەم .سالە ٧ ژمارە ئەم گڭنگى دواتر ئايەتانەى ئەو . ٧ پەخشانى لە زيندوو خوداى دەكەنەوہ پشتراست .

پيرۆزەكان پيرۆزى مەسكردنى بۆ و - 24f

كاتى لە عيسا كە پيرۆز پۆحى مەسكردنى بۆ ئاماژەيە ئەمەش ئاسمانەوہ لە كۆترەى ئەو :نەكەين ھەلە با بەلام .وہريگرتووہ مەعمودىەتدا

قەناعت يۇھنا ئەوھى بۇ ،ھەبوو مەبەستى يەك تەنھا ،دابەزى بەسەرىدا شايەتھالى بەھەشت بوو؛ بەلئىندراو مەسىحى بەراستى عيسا كە پېيكات كەنيسەكاندا لە فېركردنى و بوو مەسىح ھەميشە عيسا ،زەوى لەسەر .ئەو ھەلئىردراون وردى بە كە پرسىارانەى ئەو پېگەى لە ،سالىدا ۱۲ تەمەنى لە نىوانياندا لە كە گەلەكەى بۇ .ئەوھن بەلگەى ،كردوون كاھىنەكانى بۇ كە لە زايىنى ۳۶ پايىزى لە ئەو فەرمى ئەركى ،بوو گەورە و بوو لەدايك زايىنى ۳۰ سالى بەھارى لە بوو بېيار و ،پېيكات دەست مەمودىەتتېوھە ناوى گونجاو شىوھەكى بە پىرۆزەكان پىرۆزى نازناوى .بدات خۆى ژيانى دەكات بەرجەستە زىندووھە خودايە ئەو گۆشتدا شىوھى لە پېيەى بەو ،دەبات زىندووھەكان پىرۆزە بەلام .ترساند عىبىرەكانى موسادا سەردەمى لە كە شوپنى پىرۆزىترىن يان پىرۆزىترىن :ھەبوو زەوى لەسەر ماددى ھىمايەكى مرقاھەتى كە رەھەندەى ئەو ،بوو بەھەشت ھىماى .ئۆرشەلىم لە پەرسىگا كورسى .نىشتەجېن تىيدا فرىشتەكانى و خودا كە پېنەگەشتووھە دەستى خويىنى چاوپېى دادوھەر وەك خودا ،تەختەكەى شوپنى و خودايى دادوھەرى لە ھەلئىردراوھەكان گوناھەكانى لىخۆشبوونى چەسپاندنى بۇ بوو مەسىح بەم .تەرخانرابوو ھەلئىردانە ئەم بۇ كە سالى ھەزار شەش ئەو ماوھى لىخۆشبوون .بەدھىئا كۆتايى "كەفارەتى رۆژى" عيسا مردنى شىوھە ھەموويان كردوو قبوليان خودا كە كۆنانەى قوربانىيە ئەو و ھات بەدەست رىشتنى بە كەفارەتدا رۆژى لە پىرۆزىيەكان پىرۆزى مەسكردنى .چەسپىنران كە قوربانگايەك ،روويدا رەحمەتتېوھە كورسى لەسەر كوژراوھەكە بزە خويىنى خوداى سەرىچىكراوھەكانى فەرمانە كە دانرابوو سندوقەكەوھە سەرووى لە پىدەدرا پېگەى كاھىن سەروۆكى ،جارېك سالانە ،كردەوھە ئەم بۇ .تىدابوو دواى ،شىوھە بەم .پىرۆزىترىن ناو بچىتە جىابوونەوھە پەردەى لەودىو ئەوھى بۇ ئاسمان ھىنايە خويىنەكەى كەفارەتى عيسا ،زىندووھەوھەى پېگەى لە ھەلئىردراوھەكانى رىزگاركدنى بۇ شەرىعت ،وھربگرېت ھوكمپانى مەھكومكدنى مافى ھەروھە ،راستودروستىيەكەيھە تۆمەتباركدنى و كەوتووھەكان فرىشتە لەنىوياندا ،پەشىماننەبووھەكان گوناھبارانە بۇ ئامازەيە ھەروھەكە پىرۆزەكان پىرۆزە .شەيتان ،شەيتان سەركردەكەيان

له ،پېدهدات رېگه ی ،رژاوه زهوی لهسهر عیسا که خویننه ی ئه و ،ئاسمان پهخشانی له وهک ،دهربکات ئاسمان له جنوکهکانی و شهیتان ،میکائیلدا تیښهگهیشتیان ،جولهکهکان ئایینییه سهرکرده ههله ی بویه .هاتووه ۱۲:دا۹ پېیان ههله به ئهوان .سالانه ی"که فارهت رۆژی" پېغه مبه رانه ی سروشتی له دهتوانیټ دهکریټ پېشکەش ئاههنگه دا له م که ئاژهل خوینی که وابوو مروث .بکاتهوه پشتراست رژاوه سالدا ماوه ی له که دیکه ئاژهلکی خوینی چوون — زه مینین ژبانی به رهه می ئاژهلکان بووه؛ دروست خودا ویننه ی به بهیټتهوه؟ جوړه دوو ئه و بو به ها یه کسان ی بو پاساو دهتوانیټ مروث وهک بووه مهسکردهن زهیتی خو ی ،خودایه ئه وه ی به هو ی مه سیح عیسا خو ی شه ریعه تی مهسکردهنی ئاسماندا بو به رزیوونه وه ی له و پیرۆز رۆحی هیناوه به دهستی زهوی لهسهر که دهیټته خو ی له گهل

حیساباته کان کیلی

بۇ دەرچوو قسه ی که کاته وه ی له و :تیښگه و بزانه بویه ۹:۲۵ دان
حهوت ،فه رمانره وا ،مهسکراو تا ئورشه لیم ئاوه دانکرده وه ی و نوژه نکرده وه
ئاوه دان خنده قه کان و شه قام و ده بیټ هه فته دوو و شه ست و هه فته
تهنگانه دا کاتی له به لام ،دهکریټه وه

!تیښگه و بزانه ئه مه که واته - 25أ

ئه وه ی بو دهکات بانگه یشت دانیال که دهکات راست ته و او فریشته به پېویستی که دهکات داتا کان له گهل مامه له چونکه بدات سهرنجی بکریټ حیسابات ده بیټ چونکه هه یه؛ زور فیکری و رۆحی چرپوونه وه ی

تا دەرچوو ئورشه لیم ئاوه دانکرده وه ی قسه ی که کاته وه ی له و - ب25
فه رمانره وا مهسکراوی

ئامانجی چونکه ،هه یه زوری گرنگیه کی ئایه ته که به شه ی تاکه ئه م
که گه له که ی به ده دات ئامرازیک خودا .دهکاته وه کورت بینینه که
بویان سالیټکا چ له بزانه ئه وه ی بو ده که ن مه سیحه که یان چاوه رپی
ئاوه دان قودس که رایگه یاند وشه که که ساته وه خته ئه م وه .دوره ده کویت
دیاری پېشبینی کراودا سالی ۴۹۰ ماوه ی له گهل پېوه ندی له ده بیټ ،دهکریټه وه

فەرمانى سى، عەزرا دا كىتېبى لە، ئاۋەدان كىردنەۋە فەرمانەى ئەم بۇ. بىكرىت فارسەۋە پاشاى سى لەلەيەن يەك دواى لە يەك بە كە دەبىننەۋە ئەگەرى ئەو كە رۈودەدات وا. ئەرتەخەسىرش و داریۋس و كوروش: دەرچوون، زابىن پېش ۴۵۸ سالى لە، دامەزرا دواھەمىننەۋە لەلەيەن كە فەرمانەى پىۋىستە بۇيە. لوتكە بگاتە زابىنیدا ۲۶۱ سالى لە سالەكە ۴۹۰ دەدات رېگە ئەو لەبەرچاۋگرتنى بە، بىگرىت لەبەرچاۋ ئەرتەشەقەسە فەرمانەى ئەم مانگى رۆژى يەكەم لە " ۷:۹ عەزرا بەپى، بەھار: نووسراۋە تېپىدا كە وەرزەى گەيشتە پېنجدە مانگى رۆژى يەكەم لە و بەجېھىشت بابلى يەكەمدا فەرمانى سالى ". بوو لەسەرى خوداكەى بەخشندەى دەستى، ئۆرشەلىم، لېقى و كاهىن، ئىسرائىل نەۋەى لە زۆرىك: ۷:۷ عەزرا لە پاشا سالى لە ھەرۋەھا، پەرستگا خزمەتكارانى و دەرۋازەۋان و گۆرانىيىژ. ئۆرشەلىم ھاتنە ئەرتەشەقەس پاشا ھەۋتەمى.

بۇ رۆج، پىدەكات دەست بەھارۋە لە فەرمانەكە پىيەى بە لە مەسىح عىسا كە ئامانج دەكاتە بەھار پەسحى جەژنى، پىشېننەكەى دەبەن ئامانجەمان ئەم بەرەۋە ھىساباتەكان. مرد خاچدا و گۆرۈپان، لەمەۋبەر ھەفتە دوو و شەست و لەمەۋبەر ھەفتە ھەۋت - 25c نارەھەتەكاندا كاتە لە بەلام، دەكرىنەۋە ئۆژەن كانىەكان.

ھەفتە ۶۹ باسى فرىشتەكە. پىدەكەين دەست ھەفتەۋە ۷۰ لە ئېمە ئاۋەدان كىردنەۋە سەردەمى بە يەكەم ھەفتەى ۷، ۶۲ + ۷ واتە، دەكات جولەكەكان چۈنكە سەختدا قۇناغىكى لە، لوتكە دەگاتە پەرستگاگە و قودس ناۋچەيەدا لەو كە دەكرى كارىان عەرەبەكاندا بەردەۋامى ناخۇشى ژېر لە ئەم. مابوۋەۋە بەتالى بە دىپۇرتكىردنەۋەيانەۋە بەھۆى كە بوون نىشتەجى " :دەكات دۆخەكە لە باس گونجاۋ شىۋەيەكى بە ۴:۱۷ نەھەمىيە لە ئايەتە بە، ھەلگرتوۋە بارەكانيان ئەۋانەى، كىردوۋە دروست دىۋارەكەيان ئەۋانەى ئەمە ". گرتوۋە چەكىكىيان تر دەستەكەى بە و كىردوۋە كارىان دەستىك ۷۰. ھەفتەى لە سەرەككىيەكە خالە بەلام، كراۋە دىارى كە وردەكارىيەكە دەدۆزىتەۋە .

۷۰ ھەفتەى

جېنشېنىي و دەبردېت مەسكراو ،ھەفتە دوو و شەست دواى ۹:۲۶ دانیال پېرۆز شوینی ،پېرۆزگا و شار دیت كە فەرمانرەوايەى ئەو خەلكى . نابیت شەرەكە كۆتایی تا دیت؛ لافاویك وەك كۆتاییەكەى و دەبەن لەناو دەدریت لەسەر بریاری وئیرانکارییهكان.

دەبردېت مەسكراویك ،ھەفتە دوو و شەست دواى -26أ

راستەقینە پەيامى واتە ، دیت ھەفتە ۷ پېش ھەفتەى ۶۲ ئەم ھەر تەنھا نەك بەلام ، دەبردېت مەسكراویك "ھەفتە ۶۹ دواى" ئەوھە مەسكردنى خۆى ،راگەيەندراوہ شیوہە بەم كەسەى ئەو مەسكراویك؛ ، "مەسكراو" **يەك** " فۆرمولەى بەكارھێنانی بە .دەكات بەرجەستە خودایى پیاویكى لەگەڵ بەریەككەوتنیان بۆ دەكات ئامادە جوولەكە گەلى خدا بەگوێرەى .خودایى سنوورداركردنى لە دوورە كە ،پوخسار ئاسایی ،ترئ باخى وەستای كۆرى ،مرۆف كۆرى ،كرێچیهكان بە سەبارەت مەتەلەكەى لەگەڵدا مامەلەیان خراپ و بوون خۆى پېش كە ئێردراوہكانى ناردنى دواى تەنھا عيسا ،مرۆفەوہ روانگەى لە .كرێچیهكان بەردەم دەخاتە خۆى ،كردووە دەردەكەوێت تر مەسكراوہكانى دواى كە مەسكراویكە

شیوہە بەم ،ھەفتە 69 ماوہى كۆى " دواى " وتى فریشتەكە جەژنى دەمانباتە فریشتە داتاكانى ھەنگاو بە ھەنگاو بۆیە 70 بۆ ئاماژەى ۷۰ ھەفتەى ئەم ناوہراستى دەكەوێتە كە ۳۰ سالى بەھارى ئیستەرى جەژنى .رۆژەوہ سالانى

نابیت بۆ كەسى - نابیت جېنشېنىكى ھېچ و - ب26

،نووسەرەكەى پێیەى بەو ناشەرعییە تر ھێندەى وەرگێرانیە ئەم " :لە بریتیە وشەى وەرگێرانی كە دەكات دیارى پەراوێزدا لە ،سێگۆند.ل مندا لەگەڵ تەواوى بە وشەى وەرگێرانی من بۆ وە . " **ئەو بۆ كەس** چى خاچدانیدا لە كاتى لە راستیدا لە كە دەگەيەنیت ئەوہ چونكە دەگونجیت لە وایان خۆیان ئێردراوان :دەدات ئەمە شایەتھالى ئینجیل .پروویداوہ باقى وەك چونكە ،بووہ چاوہروانكراو مەسیحى عيسا كە ھێنابوو باوہربوون

له رۆمییەکان که دهکرد جهنگاوهریان مهسیحیکی چاوه‌روانی، جوله‌که گه‌لی ده‌ربکات ولاته‌که.

له‌ناو پیرۆزگا‌که، پیرۆزگا‌که و شار دیت که فهرمان‌روایه‌ک خه‌لکی - ج 26 ده‌به‌ن.

نه‌ته‌وه‌یی بیاوه‌ری بۆ پیکده‌هێنیت خودا وه‌لامی ئەمه‌ش به‌ خودا به‌ سووکایه‌تیکردن . *نییه‌ ئەو بۆ که‌س* :چاودێرکراو جووله‌که‌کانی له‌ چونکه‌ ; ده‌درێته‌وه‌ درۆزنه‌که‌ی *پیرۆزی* و قودس وێرانکردنی به‌ یه‌کجاری یه‌ک چیتر پیرۆزگا‌که‌ ! نه‌ماوه‌ جوله‌که‌کان خاکی له‌سه‌ر *پیرۆزی* ، 30هه‌ سالی رێگه‌یان‌ه‌وه‌ له‌ ئەوانه‌ی ،به‌کارهێنا رۆمییەکانی خودا کاره‌ ئەم بۆ .نییه‌ نه‌یان‌توانی و نه‌یان‌وێرا ،خاچدا له‌ مه‌سیحیان جوله‌که‌کان ئایینییه‌ سه‌رکرده‌ و سال سئ" ستیشن دیاکۆن چۆن ده‌یان‌زانای هه‌رچه‌نده‌ ،بکه‌ن کاره‌ ئەو خۆیان ئه‌وان به‌بێ ،دواتر "مانگ شه‌ش

بیت لافاوێک به‌ ئەوه‌ی وه‌ک کۆتاییه‌که‌ی و - ج 26

گه‌مارۆدانێ له‌ سالی‌ک چه‌ند دوا‌ی که‌ بوو زایینیدا 70ی سالی له‌ بۆیه‌ ،وێرانکه‌ر کینه‌یه‌کی و رق له‌ بوو پر و ،ده‌ستیان که‌وته‌ قودس ،رۆمییەکان *ئهو و شاره‌که‌یان* هێمنی به‌ ،بووه‌وه‌ زیندوو خودایی زه‌وقی‌کی به‌ که‌ دیکه‌ به‌ردی‌کی له‌سه‌ر به‌ردی‌ک تا ،نه‌بوو پیرۆزی چیتر که‌ *له‌ناو‌برد پیرۆزییه‌یان به‌لام* :رایگه‌یان‌دبوو 24:12 مه‌تا له‌ مردنی پێش عیسا وه‌ک ،*نه‌هێل‌درايه‌وه‌ ؟ ده‌بینیت ئەمانه‌ هه‌موو تۆ بیکه‌ن* :وتبوون پێی

بیت به‌رده‌وام شه‌ر کۆتایی ^٦ وێرانکارییه‌که‌ که‌ دراوه‌ بریار ٦٦

شه‌ر ده‌نگۆی و شه‌ر له‌ ده‌بیستن :فه‌رموویه‌تی عیسا 24:6 مه‌تا له‌ *به‌لام ،به‌دن روو شتانه‌ جوړه‌ ئەم ده‌بێ ،نین ترسناک خه‌ریکی که‌ بزانی به‌لام* سالی هه‌زار دوو درێژایی به‌ شه‌ره‌کان رۆمه‌کان دوا‌ی «*ماوه‌ کۆتایی* له‌ که‌ ئاشتی درێژه‌ی ماوه‌یه‌ ئەو و بوون به‌رده‌وام مه‌سیحی سه‌رده‌می به‌لام ناوازه‌یه‌ وه‌رگرتوو له‌ چێژمان دووه‌مه‌وه‌ جیهانی جه‌نگی کۆتایی ده‌توانیت مرو‌قایه‌تی شیوه‌یه‌ به‌م .کراوه‌ ده‌ست‌نیشان خوداوه‌ له‌لایه‌ن پێش به‌هێنیت به‌ره‌م خه‌یاڵه‌کانی ته‌واوی تا چه‌واشه‌کارییه‌که‌ی به‌ره‌می بدات کۆتایی باجی ئەوه‌ی

که بچیت له بیرمان ناییت ،دهکهین رۆمهکان له باس کاتیک بهلام درېژ بته رست ی "ویرانکه ر یان ویرانکه ر " کارهکانی نهوان پاپای جینشینی خودای ههلبژێردراوانی دژی شه رهی نهو کو تایی تا لهویشدا و دهکاتهوه بهرپوهچوو مهسیح.

و دهکات کهس زۆر له گه ل پته و پهیمانیکی **ههفتهیهک ماوهی بو 9:27 دان** پیشکهشکردن و قوربانیکردن به کو تایی **ههفتهکهدا ناوهراستی له** یان) قهرکردن تا و ویرانکاری قیزهونهکانی بالهکان لهسهر [دهییت] و .دههینیت [زهوی] لهسهر ،بریاردراوه نهوهی [بهپیی] ،دهشکینریت و ،(تهواو لهناوچوونی ویران .

کهسیک چهند له گه ل بههیز هاوپهیمانییهکی **ههفتهیهک ماوهی بو -27أ** دهکات دروست

دهیته چونکه پتهوه ؛ دهکات نوێ پهیمانی دامهزراندنی پیشبینی رۆح "زۆر" زاراوهی به خودا .دهکریت پیشکهش جیهان کو تایی تا که رزگاری بناغهی شاگردهکانی یهکهم و نێردراوهکانی و جوولهکهکان هاوولاتییه بو ئاماژهیه نهتهوهی به که ماوهیهی نهو کو تایی **سالی ههوت** ماوهی له که ،جولهکه یان بکهن قبول خاچدراو له مهسیحی فهرمی به نهوهی بو دراوه جولهکه ئایهتی له که پهیمانهیه ئهم ههر . پهیمانهکهیهوه ناو دهچنه ،بکهنهوه رهتی پاییزی له . " شکاوه " تهوبهکاردا جولهکه گونا هبارانی و خودا نیوان له ٢٤ نارهوا کردهوهیهکی به رابردوو ههفتهیهی ئهم کو تایی ،زایینیدا ٣٣ی سالی تاکه .نوێ دیاکوئی ،ستیشن بهردبارانکردنی :ئاراوه دیته دیکهدا قیزهونیکی و بهرگهی که بلیت جولهکهکان به راستیهکان که بوو نهوه نهو خهتای .خویهوه دهمی خسته قسانهی ئهم عیسا کاتیکدا له ،ندهگرت بیستنیان فهرمی رتهکردنهوهی ،خوی دۆزی شاگردیکی کوشتنی بینینی به عیسا ،زایینیهوه ٣٣ی سالی پاییزی له .کرد تۆمار شهفاعهتهکهی له نیشتمانی به زایینیدا ٧٠ی سالی له که ،وروژاند رۆمیان تورپهی جولهکهکان یاخیووانی .ئازادکرا قودس لهسهر یهکجار .

دههینیت قوربانیهکه و قوربانی به کو تایی **ههفتهش نیو - 27ب**

۷۰ پیشبینی که، ساله ۳۰ به هاری ههفته *ناوهراستی ماوهیهی* ئەم ئایهتی له که کردارانهی ئەو هه موو که کاتهیه ئەو. ئامانج دهکاته ههفته **ئەو هاتنی، که فاره ته که ی، گوناوه کۆتایی**: ده بن جیبه جی باسکراون ۱۲۴ **هه می شه یی دادپهروه ری دامه ز راندنی به دیدگا که که یغه مبه ره ی به ره و که زیندوو بووه مه سیحی مه سکر دنی و، دینیت به دی خۆی مه سیح که فاره تی مردنی . گه وه و سه رکه وتوو، ده ییته وه به رز ئاسمان** یه کلاکه ره وه ی وه ستانی : وه بیر ه ی نه ره وه ئەو ده ر نه نجامی وه ک لیره دا په رستگای له ئیواران و به یانیان که ئاژه ل *پیشکه شکر دنی و قوربانیدان* گوناھی بۆ، ئیواره تا به یانییه وه له هه ره وه ها به لام، ده کرا جوله که کانا کۆندا په یمانی له پیشتر که ئاژه لانه ی هیما ئەو مه سیح عیسا مردنی. خه لک که گۆرانکارییه ئەو جه وه ره ی ئەمه ش و ده کات به سه رچوو، کردوو و پنیان په رستگا که په رده ی دراندنی. ئاراه هاتۆته ئەوه وه قوربانیدانی به هۆی یه کلاکه ره وه ی کۆتایییه کی عیسا دا مردنی ساته وه ختی له خوداه له لایه ن له ناوچوونی و ده کاته وه پشتراست زه مینی ئاینیه کانی رپۆره سمه له . ده کات به هیتر پشتراست کردنه وه یه ئەم زایییدا ۷۰ ی سالی له په رستگا که یغه مبه رایه تی هه موویان که جوله که کان سالانه یه کانی جه ژنه به رامبه ردا پراکتیزه کردنی شیوه یه ک هیچ به به لام نه مین؛ ده بوو، بوون ئەو هاتنی، وه رده گریت مردنه دا له م خۆی راسته قینه ی مانای که هه فتانه شه ممه ی رپگهی له که ده کات هه وته م هه زاره ی ئاسمانی پشوودانی پیشبینی : وه ستا راسته قینه کانی هه لبرێدراوه و خودا بۆ مه سیح عیسا، سه رکه وتنه که یه وه *نۆی ته واوه تی و ته واو هه می شه یی دادپهروه ری که، ده هیئت به ده ستی* باسکراوه ۱۲۴ ئایه تی له که *بۆیان ده گه رپیتته وه*

روودهات ۱۲۶ دا پاییزی له رۆژدا سالانی له " *هه فته یه* " ئەم سه ره تای مه عمودیه تی مه عموده وه یۆحه نا له لایه ن که عیسا مه عمودی له گه ل وه رگرتوو.

ویرانه قیزه ونه کانی شته بالدا له - ج ۲۷

خراپی به سیگۆندا وه شانی له ئایه ته که به شه ی ئەم به لام، بیورن وه حییه کانی له به رچا و گرتنی به . لیکدراوه ته وه هه له به چونکه، وه رگێدراوه

كە ،دەخەمەرپوو عىبرى دەقى بۇ خۆم وەرگىپرانى ،وھى كىتپى ناو ھىماى كە ،" *بالدا /لە* " دەرپىنى .دەكەنەو پىشتراستى دىكە وەرگىپرانەكانى ئايىنى بەرپرسىيارىتپىيەكى پىشنىارى ،ھوكمرانىيە و ئاسمانى كارەكتەرى " ۸:۱۰-۱۱ دانىال لە كە ،ئامانج دەكاتە پاپا رۆمى راستەوخۇ كە دەكات *بالەكانى* .كۆتايىدا رۆژانى لە ئايىنىيەكانى ھاوپەيمانە و ،" *ھەلدەستىتەو شىرى* نموونە بۇ ،ئىمپراتۆرىيە نازناوى بالدى بەرزبوونەوھى ھىماى *ھەلۆكان* گەلى كە ،خودا خودى يان ،نەبوخودنەسر پاشا بۇ ئامازەيە كە *ھەلۆ بالى* رزگارى مىسر كۆيلەيتى لە كاتىك *ھەلگرتبوو ھەلۆ بالى* لەسەر خۆى عىبرى ، وەرگرتوو ھەلۆيەيان ھىما ئەم ئىمپراتۆرىيەتەكان ھەموو .كردبوون ۸:۱۳ پەخشانى لە وەك ،۱۸۰۶ سالى لە *يەكەم ناپليۇنى لەنيوياندا* لەم و ئەلمانىا و پرۇس ئىمپراتۆرەكانى دواتر ،پىشتراستىكرائوتەو ھەلۆى ئەم ئەمريكا كاتەو لەو بەلام .ھىتلەر ئەى دىكتاتور ،دوايىانەشدا دۆلار :روو خستوووتە خۆى نىشتىمانى دراوى سەوزەى لەسەر ئىمپراتۆرىيەش

دوژمنە بۇ دەگەرپتەو رۆج ،پىشوو بابەتەكەى جىھىشتىنى بە ئامانجى ئەنجامدەرى ،مەسىح عىسا زەمىنى ئەركى دواى .رۇما :دلىخوازەكەى ،رۇمايە بەراستى ،زەوى *كۆتايى وىرانبوونى ھۆى دەبنە كە قىزەوانانى* ئەو قودسى زايىنىدا ۷۰ى سالى لە تازە بىپەرستەكەى ئىمپراتۆرىيە قۇناغى كە " *وىرانكارى قىزەوانەكانى* " ئەنجامدانى كەردەى وە .(۲۶ ئايەت) كردبوو وىران پىش ،فرەيى بە ،*قىزەوانانى* ئەم بۆيە .دەبىت بەردەوام جىھان كۆتايى تا ھەلېژاردە كە ،ئىمپراتۆرى رۇماى بۇ دەگەرپىندىنەو شتىك ھەموو سەرنجپراكىشەكانى رۇوداو لە كوشتىيان بە دەكات گۆشەگىرى دلىسۆزەكان كە شتگەلىك -رۇمانى خوينرپىژى دانىشتوانى سەرقالكەردنى بۇ "شانۆگەرىدا" خۇيدا بەدواى دىكە قىزەونىكى بەلام .وەستاون زايىنىدا ۳۱۳ى سالى لە ھەوتەمى رۆژى پراكتىزەكەردنى بە كۆتايىھىنان لە پىكھاتوو كە ،دىنىت ئىمپراتۆرىيەتى بۇ دەگەرپتەو كارە ئەم زايىنى؛ ۳۲۱ى ئازارى ۷ى لە شەممە ئەويشدا لەگەل ، يەكەم كۆنستنتىن ئىمپراتۆرىيەكەى سەركرەدە و رۇمانى لە بىزەنتىن ئىمپراتۆرەكانى دەسەلاتى ژىر كەوتە رۇمانى ئىمپراتۆرىيەتى دىكەى *قىزەونىكى* ، يەكەم يۇستىنيانى ئىمپراتۆر ،بەرامبەردا لە ۵۲۸دا سالى

پۇمانى تەختى لەسەر يەكەم شىجىليۇسى پاپاي رۇيى دامەزراندنى بە ئەنجامدا دواتر دەپت جيهان كۆتايى تا قىزەونەكان بەردەوامبوونى ئەم و ، خۇي دەكات ئيدانە ۷ دە دانىال لە خودا كە ، پاپاييە قۇناغە ئەم بۇ بگەرپنرپتەو كارە ھەمان بەردەوامبوونى تەنيا يەكەدا دواي لە يەك قۇناغە دوو لەم دەپنپت قىزەونەكان .

قىزەونە جۇرە ئەو كە ليكردووين واى پيشوو بابەتەكانى لە ليكۆلپنەو بۇي دەيگىرپتەو ئايەتە ئەم كە بكەين دەستنيشان جياوازانە

ئەوھى [بەپيى] ، **دەشكيت** و (تەواو لەناوچوونى يان) قىركردن تا و 27d- . وئيران [زەوى] لەسەر ، دراوہ لەسەر برپارى

و ۹-۱۰: ۷. دان لە و " دراوہ لەسەر برپارى ئەوھى [بەپيى] " **دەشكيت** " . دان .

لە جياوازە كە ، روو دەخاتە ئىلاھيە بىركردنەو ئەم عىبرى دەقى باو وەرگىراني .

گوناهى ئەوھى بۇ دامەزراوہ خودا پلانى بنەماي لەسەر نوانسە ئەم ئەمەيە ; دەژين لەسەرى كە زەوى ھەسارەي ئەو سەر بكەويتە مرۇقايتە باوهرى كە بكەين بەوہ ئاماژە گرنگە . دەكات فيرمان ۲۰ پەخشانى كە قىركردنى لە پىكدىت كە ، دەخات پشتگوئ ئىلاھيە پلانى ئەم درۆينە مەسيحى مەسيحدا شكۆمەندانەي گەرانەوھى كاتى لە زەوى رووى لەسەر مرۇقايتەي يىھودە ، ھاتووہ ۲۰ دا پەخشانى لە وەحيانەي ئەو پشتگوئخستنى بە و ليڤەدا بەلام . زەوى لەسەر دەكەن مەسيح شانشينى دامەزراندنى چاوهرپى كراوہ رووبەرەكەي تەواوہتى لەناوچوونى پيشبينى ۲۰ دا پەخشانى لە ، خودايىبوونىوہ ھەموو بە سەرکەوتوو مەسيحى شكۆمەندانەي گەرانەوھى كە زەوى سەر بۇ دەگەرپنپتەو ميژووہكەي سەرەتاي ئاژاوہگىرانەي دۇخى . خۇي سەرەتايى دۇخى ، "tohu wa bohu" . باسكراوہ ژياندا سەرەتاي لە شەيتان زىندانى دەپتە بەلكو ، نامپنپتەو زىندوو بە لەسەرى مرۇقايك ھىچ . مردنى كاتزميڤى تا گۆشەگىرە لەسەرى سالى ھەزار

ههفتهی "، یهکهم، به سهارهت زیاتر زانیاری دهیئت، توژیینهوهکهدا قوئاغهی لهم سالانی و رۆژان له جیبهجیکردنی. کراوه بۆ پشکینینی تازه که، بخهههروو " ۷۰ بههۆی چونکه. یهکدهگریتهوه رستهیی جیبهجیکردنی لهگهڵ پیغههبهرایهتیدا جهژنی ههفتهی پیکهاتهی ئیمه، جولهکهکانهوه سالنامهیهکی شایهتدالی سهروبهندی، بوو چوارشههمه ناوهندهکهی. دهزانین ۳۰ سالی پهسحی که، بوو رهوا جولهکهکانهوه پهسحی جهژنی بههۆی که ناوبهناو شههمههی تهواوی به دهتوانین شیویه بهم. پینجشههمه کهوته سالهدا لهو مرد جهژنهدا لهم عیسا که، بنیینهوه بنیات پهسحیه جهژنه ئهم پهرهسهندنی بهیانی عیسا، کرا دادگایی شهودا له، دهستگیرکرا سیشهمه ئیوارهی پاشنیوه رۆ ۳:ی ۱۰۰ کاتژمی، درا خاچ له بهیانی ۹:ی ۱۰۰ کاتژمی چوارشههمه تهرمی ئاریماتیا یوسفی، پاشنیوه رۆ ۱۰:ی ۶ کاتژمی پیش. کرد دوایی کوچی وهرگیرا، بوو لهسهر مۆرهکهی که بهردهی ئهو و دانا گوڤرهکهدا لهناو خوی ژنه ههینی رۆژی بهیانی. تیپهپی پینجشههمه پهسحی جهژنی شههمههی مهسحکردنی بۆ دهکرد ئامادهیان رۆژ به که، دهکپی بههاراتیان خواپهستهکان ههفتانه شههمههی، ئیواره ۱۶ کاتژمی ههینی ئیوارهی. عیسا جهستهی خوداو لهلایه که تیدهپهپت پشوودان به، رۆژیک، شهویک پیدهکات؛ دهست ههفتهی رۆژی یهکهم، ئیواره ۱۶ کاتژمی شههمه ئیوارهی وه. کراوه پیرۆز بهیانیدا رووناکی یهکهم له و تیدهپهپت شهو. پیدهکات دهست عهلمانی بهردهکه که بدۆزنهوه کهسێک هیوایهی بهو، گوڤرهکه سهر دهچنه ژنهکان چوونه له. بووه کراوه گوڤرهکه و وهرگهراوهتهوه بهردهکه دهبین. بگپهپتهوه فریشتهیهک، عیسا دایکی مهريهمی و مهجدهلی مهريهمی، گوڤرهکه ناو فریشته. ههستاوتهوه عیسا دهلیت پێیان و دانیشتوووه لهوئ که دهبین له که مهجدهلی مهريهمی. نیردراوانن که بلین براکانتان به بچن دهلیت پێیان و لهبهردایه سپی بهرگی و جل که دهبینت پیاویک، دهمیئیتتهوه باخچهدا، لیژهدا. دهناسیتتهوه عیسا، دواتردا گفتوگوئی له. باخهوان دهیباته مهريه به عیسا، دهسکینیت بهربلاو باوهپێکی که گرنگ زۆر وردهکارییهکی خودی و خاچ سهر دزهکهی ". نهیوومهتهوه بهرز باوک بهرو هیشتا " : دهلیت، خودا شانشینی، بهههشت ناو نهچوونه خاچدانیان له رۆژی له ههر عیسا

رهنگه بویه. ئاسمان نهچووبووو هیشتا عیسا، تهواو رۆژی سئ دواى چونكه قسهیان پهروهردگاروه ناوى به هیچیان ئهوانهى، بلیم پهروهردگار ناوى به نهبن شهرمهزاری و گالته تووشی رۆژیک ئهوهی بۆ! بن بیدنگ با، نییه

۷۰ سهرهتای سهرهتا كه ۴۵۸ - بهروارهكه له سوودوهرگرتنه شت دووهم دوو خودا كه كراوه دیاری جولهكه گهلی بۆ كه رۆژه سالانی ههفتهی گۆشت خهتهنهکردنی و شههمه: پێبهخشیون ناسینهوهی سهرهکی نیشانهی به، نوئ پهیمانی ناو چوونهته و گۆراون كه كهسانهی ئه، ۱۱ رۆمیان بهپێی نوئ پهیمانی بناغهکانی بهلام. دهچینرین جوولهكه و عیبری چهقۆی و رهگ ئهوهی ئیوه " :کردهوه لهوه جهختی ۴:۲۲ یۆحهنا له عیسا و جولهكه نهها له رزگاربوون چونكه، دهپهرستین دهیزانین ئهوهی ئیمه، دهپهرستن نایزان ههیه سهرنجراکیشی پهیهوهندیهکی پهيامه ئهم ئهمپۆ "جولهكهكانهوهیه درۆ به میژوو درێژایی به كه دهكات گهلانه ئه و ئاراسته ی عیسا چونكه هانیان شهیتان، بکات گومرایان باشتتر ئهوهی بۆ. هاتوو بهسهردا گۆرانکاریان له لیکردوون وای ئهمهش، بیته پهیمانهکیان و جولهكهکان له رقیان داوه ئهم پێویسته بویه. بخاتهوه دوور خۆی پیرۆزی شههمهی و خودا فهرمانهکانی **سهیری جولهكه ناسنامهیهکی چاویلکهی له** و بکریتهوه راست ههلهیه " ئه و گۆراو تازه جولهكهکانی شاگرده و نیژدراوان. **بکریته نوئ پهیمانی** ۹:۲۷ دانیال له وهک، دههستن عیسا لهگهڵ بههیز پهیمانیکی كه ن " زۆرانه کاریگهری ئهوانیش دهمنیتهوه؛ جوولهكه وهک بناغهکیان بهلام. باسکراوه نهتهوهی به بهخشیوه خودا كه لهسهره یان " ههفتهیه ۷۰ " ئه و سهرهتای كه نوئ پهیمانی پێوهرهکانی رهتکردنهوهی یان قبولکردن بۆ جولهكهکان به. رژاوه ئامادهیهوه به مهسیح عیسا كه مرقهخانه خۆینی بنهمای لهسهر -ئێواره 2300" سهرهتای دهیته 458- بهرواری، ئیستدلاله بهم پشتبهستن 8:14 دانیال له "بهیانی

سئ، سال ۲۳۰۰ واته، پیغهمبهرایهتییه درێژخایهنه قۆناغه ئهم کوتهایی له بوهستین ۸:۱۳. دان بهپێی دهبوو شت

ههمیشهیی کاهینایهتی -1

- 2- وېرانكەر گوناھى
- 3- سوپا و پېرۇزى سەر گۆشەگىرى
۱. كراون دەستىنىشان شتە سى ئەو
 - 1- پاپا ھەمىشەيى زەمىنى قەشەيى
 - 2- يەكشەممە: گۆردرا ناوى پشوووان رۆژى يەكەم
 - 3- ھاوولتايانى ،مەسىھىيەكان پېرۇزە و پېرۇزى سەر گۆشەگىرى
 ئاسمان شانشىنى
- ئەوئە ئامانجيان گۆرانكارپانە ئەم
 - 1- بۇ پېرۇزەكەي ھەمىشەيى ئاسمانىيە كاھىنايەتتە گەراندەوئەي بۇ ۱- مەسىھ عىسا
 - 2- پشوووانى لەوانەش ،خودايى ياساى تەواوى گەراندەوئەي بۇ ۲- . ۷ رۆژى شەممەي
 - 3- مەسىھىيەكان پېرۇزە و پېرۇزى گۆشەگىرىيەكانى بە كۆتايى ئەوئەي بۇ 3- بىيىن

- بەروارى لە كە ،"بەيانيان-ئىواران ۲۳۰۰" ماوئەي پېشنياركرائى حىساباتى ۴۵۸ - ۲۳۰۰ :دېت كۆتايى ۱۸۴۳ سالى بەھارى لە ،پېدەكات دەست ۴۵۸هە كە ،پېدەبەخشىت تەواومان سالى ۱۸۴۲ حىساباتە ئەم بەراستى ۱۰ + ۱۸۴۲ = پېشنىنى كاتېك ،۱۸۴۳ سەرەتاي بەھارى ديارىكردى بۇ بکەين زياد ۱+ دەپت بەروارە ئەم .دېت كۆتايى ماوئەي "بەيانى-ئىوارە كرئوئەي" ۲۳۰۰" ھەولەدەت شېئوئەي بەم كە ،خودايە دەستپوئەردانى گەرانەوئەي دەستپېكى ۱۲۶۰ ماوئەي لە كە بکات رزگار ئاينىيەنە درۆ لەو خۆي راستەقىنەكانى پېرۇزە بە ،شېئوئەي بەم .ماوئەتەوئە بۆي رۆمانىيەوئە پاپاي كاسۆلىكى ئايىنى لە سالد كە ،ئەمريكا لە رۆحى بوژانەوئەيەكى دروستكردى بۇ دەستپېشخەرى بە ميلەر ويلىام بۇ بوو ئىلھامبەخش رۆح ،بردبوو پەنايان پرۆتستانتەكان بۇ يەك دوائى لە يەك بەروارى دوو ۸:۱۴ دانيال پېشنىيەكانى بە گرنگيدان ۱۸۴۳ سالى بەھارى بۇ يەكەميان :كرا پېشنيار مەسىھ عىسا گەرانەوئەي مانايە بەو پېرۇزگا كە پاكردەوئەي ئەو بۇ ۱۸۴۴ سالى پايىزى بۇ دووئەميان

له نائومیڊی دوو دواى .زهوى پاککردنهووى بۆ دهگهړېتهوه عیسا که بوو که کۆلنهدهرانهى بهو دا نیشانهیهکی رۆح ،پیشبینیکراوهکاندا بهرواره تشرینی ۲۳ی بهرهبهیانی .کردبوو ئیماندا تاقیکردنهووى دوو له بهشداربیان کێلگهکاندا بهناو که پیرۆزهکانهوه له یهکیک لایهن له ،۱۸۴۴ یهکهمی دیمهنيک نهووى بۆ کرایهوه بهههشت .وهرگيرا ئاسمانی بینینیکی ،دهرۆیشت له که دهدات نیشان کاهین سهروۆکی وهک مهسیح عیسا که بکات ناشکرا خهريکی بینینهکهدا له .دهبات بهرپوه رپورهممهکه ئاسمانیدا پیرۆزگای سال ۱۲۶۰ دواى شیوهیه بهم .پیرۆزترین بۆ پیرۆزهوه شوینی له بوو تیپهپین شوینکهوته به پهيوهندي بوو خهريک مهسیح عیسا ،تاریکی له دواى له یهک تاقیکردنهوه دوو بههوى که ،بکاتهوه دروست دلسۆزهکانیهوه .ههلبژێردرابوون یهکهکانهوه

- 1- **هههمیشهیی دهستیڅرگندنهووى** . به بۆیه .
به دهستی ۱۸۴۴دا یهکهمی تشرینی ۲۳ی له فهرمی به خودا که کردهوه خۆی ئاسمانی هههمیشهیی کاهینایهتی
- 2- **پیرۆزهکان له دیکه یهکیکی ،مانگهدا لهو ههر . شههممه گهراپانهووى** .
دواى حهوتهم شههممه رپۆژی جیهجیڅکردنی به کرد دهستی کێلساکهیهوه له نامیلکهیهکی که ،ئۆکس رهچهل خاتوو سهردانیکى ،کات تیپهپبوونی به ،یهک به یهک .".حهوتهم رپۆژی باپتیستهکانی": پێدا ،ههلبژێردرابوون تاقیکردنهوهکه دوو بههوى که پیرۆزانهى نهو بهو کۆتایی خودا شیوهیه بهم .گرتهبهر حهوتهمیشیان رپۆژی شههممه لهلایهن بهلام دايمهزراند بتهپرستی رپۆمای که هیئا وێرانکهره گوناوه .کرا یاسایی "یهکشهممه" ناوی به پاپاوه رپۆمی
- 3- **به بوو تایبته سیهم تهوهرى . گۆشهگیریهکان وهستاندن** .
لهسهر گۆشهگیریان سال ۱۲۶۰ ماوهی بۆ که مهسیحیهکان و پیرۆزی ئایینی ئاشتى ،۱۸۴۴ و ۱۸۴۳ سالانى له ،دیسانهوه لیڤهشدا وه .کرا پیشبینیهکه که کرد حوکمرانى رپۆژئاوادا جیهانی سهرانسهری له به شۆرشیڤر فهرههناى لهبهرئهووى ئهمهش .دهیگرپتهوه شیوهیه بهم .کرد بێدهنگ ئایینی درندهی بهپرسانى گیلوتینهکهی

به پيئي *ئايىپه كان زيناكاره* سزادانى خويناوى سالانى دوايىن دواى ۵۳۸ سالى له كه ساله ۱۲۶۰ تهو كوټايى له ۲۲۲-۲۳ په خشانى *همميشه يى* نهزمى لابردي به بوو په يوه ست بهرواريك، پيكر دده ستى ناشتى ۱۷۹۸ سالى له واته، پاپا رږيى دامه زراندى به *كه نيسه يى* به رږگه دامه زراو ويژدانى نازادى وه. كرد حوكمپرانى ئايىنى خودا به خزمهت خويان زانبارى و هه لبراردن به پيى دده پيروزه كان *سوپاى و پيروزى ...* دا ۱۸۴۳ سالى له دهكات زياد خودا كه، بكنه عيسا له لايه ن كه ئاسمان شانشينى هاوولتايانه ى تهو، *پيروزه كان* وهك، ناكريټ له سهر گوشه گيريان ئيتر، هه لبراردن مەسيحه وه كردبوو پيشبيني ۱۴-۱۳: ۸ دانيال پيشبيني

كه، كراون رږنمايى و رږكخرا گه وره وه خوداى له لايه ن نهزموونانه هم هه موو نه وه ى بو دهكات ناراسته مروقه كان ميشكى، تهواودا نه بينينى له كه جيهان كوټايى تا، به ديبه يئن به رنامه كه ى هه موو، خو ى مه به سته كانى كه روونه نه مانده هه موو له دهبيټ تهواو هه لبراردن او هه كانى هه لبراردن تهو هم كه خودايه تهو هه لئابريټ؛ رووناكيه كه ى و شه ممه له رږز مروف و خو ى رهامه ندى نيشانه ى وهك، خو يه تى هى كه، پيډه به خشيت شتانه يان فيرى ۲۰: ۱۲-۲۰ حزه قيل وهك، بويان خو ى راسته قينه ى خوشه ويستى *و من نيوان له نيشانه يه كه وهك پيداون شه ممه كانم هه روه ها* " دهكات شه ممه كانم ... ده كم پيروزيان كه يه زدانم من كه بزائن تهو ى بو، نه واندا يه زدانى ئيوه دا و من نيوان له نيشانه يه كم من كه بزائن با و، بكنه پيروز ونبوه كانيدا مه ر به دواى كه كه سبه تهو تهو چونكه ". *په روه رديگارتان* نابيت ون هه لبراردن كه سيكى هيچ له وه ى بين دنيا با، ده گه ريت

ئاپه تى پرسپاره كه ى بو ۱۴ ئاپه تى له خودا ناوازه ى وه لامى له ۸ دانيال له شتانه تهو هه موو پيروزى چونكه گونجاوه تهواوى به "*پيروزى*" وشه ى ۱۳، حاله تى نه ممش. نازيزن تهو لاي تايبه تى به و خودان هى كه ده گريته وه له *پيروز كراوى شه ممه ى*، بوو تهو ئاسمانى *همميشه يى* كاهيناپه تى

، پېرۆزه‌کانی و ، ئادەم دروستکردنی دواى پۆژېک جیهانه‌وه دامه‌زراندنی دلسۆزه‌کانی هه‌لبژێردراوانی.

١٨٤٣ سالى نىوان له‌ کراون پېشبینى ١٤-١٣: ٨ دانیال له‌ ئەزموونانەى ئەو ،بوون جیه‌جی ١٨٤٤ سالى پاییزی و خودایى فەرمانى جیه‌جیکردنى به‌روارى له‌ مەسیح عیسا گه‌رانه‌وه‌ى چاوه‌پوانى بنه‌مای له‌سەر هه‌ردووکیان به‌ ،ژباون ئەزموونه‌دا به‌م که‌ ئەوانه‌ى .بوون به‌روارانەدا ئەو ده‌وروبه‌رى به‌و یان"ئەدقینتیسټ" ناوى ، مەسیح عیسا هاتنى بیرۆکه‌ى به‌ پشتبەستن لاتینى له‌ ،چاوه‌پوانیانە به‌م بوون پا‌به‌ند که‌ به‌خشى به‌شداربووانه‌ کتییى ١٦ى به‌شى له‌ ئی‌مه‌ .دیټ "هاتن" واتای به‌ وردى به‌ که‌ "adventus" ده‌بینه‌وه‌ "ئەدقینتیسټیه" ئەزموونه‌ ئەم ڕووبه‌‌رووى دیکه‌ جارێكى دانیالدا فەر‌میه‌ و فەر‌مى کۆتاییه‌ "په‌یمانە" ئەم گ‌رنگى له‌سەر جه‌خت پۆج که‌ ده‌کاته‌وه‌.

۱۰ دانیال

بۆ په‌ياميک فارسدا پاشاي کورش سهرده‌می سئیه‌می سالی له ۱۰:۱ دانیال
په‌یوه‌ندی و بوو راست په‌یامه‌که .بوو به‌لته‌شاسر ناوی که بوو ئاشکرا دانیال

تېروانىيىكى و تېگەيشت پەيامەكە لە ئەو .هەبوو گەورەو کارەساتىكى بە
هەبوو ديدگاگە بۆ

دانيال بۆ قسەيەك ،فارس پاشاي كورش سەردەمى سىيەمى سالى لە 1أ-
بەلتەشاسر دەگوترا پىي كە بوو ئاشكرا

536- بينينهكە بەروارى بۆيە .کرد حوكمرانى 539- لە دووم كوروشى
يە.

1ب- رادەگەيەنيت گەورە بەلایەكى ،راستە كە وتەيە ئەم
دەكات كۆمەلكوژيەك پيشبيني ،"گەورە بەلایەكى" ،زاراويە ئەم
گەورە ئاستىكى لەسەر

1ج- هەبوو بينينيشى تېگەيشتنى ،داو ووشەيە بەم بايەخى
تېدەگەين لىي ئيمەش ،تېگەيشتيت ماناكەى لە دانيال ئەگەر

گېرا ماتەمينيم هەفتە سى دانيال من كاتەدا لە 10:2 دان

،هەيە دانيال لەسەر كارىگەرى كە كەسيە لەدەستدانى ئەم
بەل ئەو كاتىك كە دەكاتەو پشتراست كۆمەلكوژيە ئەو تارىكى سروشتى
،روودەدات روودەدات كراو پيشبيني كە گەورەيەى

ناو نەهاتە شەراب و گوشت ،نەخوارد هەلبژێردراوم خواردنىكى هېچ 10:3 دان
نەکرد مەسحەم خۆم بوو تەواو هەفتەكە سى تا و دەمەو

،دەگەرپت زياتردا پيرۆزى بەدواى كە دانيال ئامادەكارىيەى ئەم
پيشبيني 11:30 دان لە فريشتهكە كە دەكات دراماتيكيە دۆخە ئەو پيشبيني
دەكات

گەورە رووبارى كەنارى لە يەكەمدا مانگى چوارەمى و بىست لە 10:4 دان
ديجلەيە كە بووم

كە رووبارى ئەو بۆ ئاماژەيە ئەمەش .ديجلە دەوترپت پىي هيدىكل بە
و دەژا كلدانيدا بابلى شارى بەناو كە ،فورات لەگەل ،دەدا ئاوى ميزۆپۆتاميا
دانيال .نەبوخودنەسر پاشا سزادراوى لووتبەرزى هوکارى ،دەدا ئاوى
تا چونكە .بوو من بۆ وردەكارىيە ئەم بەلام ،تېيگات شتە لەم نەيدەتوانى
ديجلە رووبارى كە ،کرد ئاشكرا 12م دانيال راستەقینەى مانای 1991 سالى
بە ئيمان تاقىکردنەوہى .دەخوات مرؤف رۆحى كە دەگيرپت " پلنگ " رۆلى

دەتوان هەلبژێردراوەکان تەنها .دەکرێت هێما مەترسیدارهکەى پەرپنەو
 ئەمەش .گەشتەکیان لە بن بەردەوام مەسیح عیسا لەگەڵ و بێرپ
 لەلایەن سوورە دەریای بەزاندنی دەنگدانەوێ ،دیکەیه وێنەیهکی
 گوناھبارانی بۆ کوشندەیه و مەحەل پەرپنەوێهکی ،عیبرانییەکانەو
 دواھەمین دەھێنێتەو وەبیری ١٢ دانیال کە کەسەى ئەو بەلام .میسری
 دەبێت بەردەوام ئەرکەکەى کە ،هەلدەبژێرێت "ئەدقیقەتیستی" هەلبژێردراوی
کۆتایی گەورەى کارەساتی ئەزموونی دواھەمینیان .مەسیح گەرانیەوێ تا
 مەسیح دەستیوەردانی بە پێویستی کە توندپەرەوێهکی فۆرمە ، **دەکەن**
 و رزگارکردن کە شکۆمەنددا و بەھێز گەرانیەوێهکی لە دەبێت
 تۆلەسەندنەو.

کراوە باس ١١:٣٠ دانیال لە کراوە دانیال بۆ پێشبینی کە بەلا یەکەم
 دیکەى **بەلایەکی** بەلام ،هەیه کۆنەو جۆلەکانی گەلی بە پەيوەندی
 .یەکەمدا پەخشانی لە هاوشیۆ وێنەیهکی بە دەکرێت پێشبینی **هاوشیۆ**
لەسەر یەک تییدا کە ،دیت بەدی سییەم جیھانی جەنگی دواى کارەساتە ئەم
 رێگەى لە ١٣-٢١ :٩ پەخشانی لە مەملانییە ئەم . **دەکوژرێت مەروفايەتى سیی**
 کۆتایی لە دانیال کتیبی لە روون زمانیکى بە بەلام ،خراوەتەرپوو هێماکانەو
 دواى لە یەک ،شیۆیە بەم .پێدراوە پەرەى ٤٥-٤٠ ئایەتەکانى لە ١١ بەشى
 لە پاشان ،دەبیننەو جۆلەکان گەورەکەى بەلا ،١١دابەتە لەم ،یەک
 و مەسیحی ئایینی هەلبژێردراوانى کە گەورەیهى بەلا ئەو ، ١: ١٢ دانیال
 دەکاتە مەسیح بۆ دەگۆردرێن کە کۆتایی سەردەمى دڵسۆزی جۆلەکانى
 ئامانجى و ناودەبرێت "نارەحەتى کاتى" بە لەویدا بەلایە ئەم .ئامانج
 .کردوو پیرۆزى خودا کە دەبێت شەممە رۆژى جێبەجێکردنى سەرەکییەکەى

پێشبینی کراوەکان کارەساتە دیدگای دوو بەراوردکردنى

- 1- ٥-٦ : ١٠ دان :کۆن پەیمانى لە دانیال گەلى نەوێ بۆ
- 2- ١٤-١٣ : ١ پەخشانی :نوێ پەیمانى لە دانیال گەلى نەوێ بۆ

به‌لایه دوو بهم بیدهین ده‌بیټ که بزانیڼ گرنګییه ئه‌و ته‌واوی به ئه‌وه‌ی بۆ یه‌که‌میان به‌لام، پرووده‌دهن یه‌که‌وه به هه‌رچه‌نده که تیښگه‌ین له‌وه ده‌بیټ دوا، مه‌سیحدا عیسا گه‌رانه‌وه‌ی له که، ده‌کات دووهمیان پیشبینی که جوړی‌که ه‌اوه‌له‌که‌ی سی و دانیال وهک، ئامانج ده‌کاته خودا د‌لس‌و‌زه‌کانی من‌داله و‌یرانکهری و ترسناک ئه‌تۆمی شه‌رپکی دواتر و ئاشتی له سال ده‌یان دوا‌ی حکومه‌ته له‌لایه‌ن پ‌شوودان رۆژی وهک رۆمانی یه‌کشه‌مه‌ی، ترسناک کاره‌ساته‌که‌وه رزگاربووانی له‌لایه‌ن که ده‌سه‌پ‌ئ‌ند‌رپ‌ت گشت‌گیره‌که‌وه د‌لس‌و‌زانه ژيانی له‌سه‌ر مه‌ترسی مردن تر جارپکی پاشان. رپ‌کده‌خرپ‌ت و هه‌نانيا و دانیال سه‌رده‌می له وهک، ده‌کات دروست هه‌ل‌ب‌ر‌د‌راوه‌کان پیش ۱۶۸ سالی له مه‌کایه‌کان سه‌رده‌می له وهک و ئه‌زاریادا؛ و می‌شاعیل ده‌کاته ئه‌وان، کردووه پیشبینی دانیالدا له باب‌ه‌ته‌دا له‌م **به‌لام** که، زایین سالی له حه‌وته‌م شه‌مه‌ی تا که ئه‌دقی‌ئ‌ت‌سته‌کان دوا، کو‌تاییدا له و ئامانج؛ مانه‌وه د‌لس‌و‌زی به ۲۰۲۹.

که پاپا درپ‌ژخایه‌نی حوکمرانی، کو‌تاییه تاقیکردنه‌وه ئه‌م پیش به‌لام خوداوه به‌ناوی بوونه‌وه‌ر کو‌مه‌ل‌یک مردنی هۆی بووه‌ته پیشتر، ساله ۱۶۶۰.

به که ده‌یگه‌یه‌ن‌یت بینینه ئه‌م که په‌یامه‌ی له‌و تیښگه‌یشتن، کورتی به په‌خشانی له که تیښگه‌ین په‌یامه ئه‌و مانای له پ‌د‌ه‌دات رپ‌گه‌مان، دراوه دانیال ده‌یدات یۆحه‌نا به ۱۴-۱۶: ۱.

بوو له‌به‌ردا که‌تان که پیاو‌یک، کرد سه‌یرم و به‌رزکرده‌وه چاوه‌کانم ۱۰:۵ دان بوو که‌مه‌ره‌که‌یه‌وه له ئوفاز ز‌یرپ‌نی پ‌شت‌ن‌ن‌ی‌کی

5أ- بوو له‌به‌ردا که‌تان‌ی‌کی که هه‌بوو پیاو‌یک

له خوداوه له‌لایه‌ن، ده‌کرپ‌ت ه‌ی‌ما که‌تان به که، دادپه‌روه‌ری کارپکی شی‌وه‌ی خودا، باسکراوه که و‌ینه‌یه‌دا له‌و. ده‌درپ‌ت ئه‌نجام مرۆف‌ی‌که‌وه رپ‌گه‌ی له. ناسراوه ئ‌ی‌پ‌یفانی‌س به که وه‌رده‌گرپ‌ت چوارم ئه‌نتی‌و‌کو‌سی یۆنانی پاشای که، جوله‌که‌کان گو‌شه‌گیرکهری ده‌بی‌ته زایین پیش ۱۶۴ بۆ ۱۷۵ سالانی نی‌وان حوکمرانییه‌که‌یه ماوه‌ی.

به‌ستووه که‌مه‌ره‌که‌یه‌وه له ئوفاز ز‌یرپ‌نی پ‌شت‌ن‌ن‌ی‌کی 5ب-

زۆرەملۈ پاستىيەكى بۇ ئامازەيە ،دانراۋە كەمەر دەۋرى لە پىشتىنەكە
ۋەك كە ،ھاتوۋە ئۆفازەۋە لە دروستكراۋە لىۋى كە زىپرەى ئەۋ لەۋەش جگە
بتپەرستانەى بتپەرستى بەكارھىنەنى بۇ ئامازەيە ۱۰:۹ يەرميا

رەشەبا ۋەك رۋونخسارى ،بوۋ كرىسۆلىت ۋەك جەستەى ۱۰:۶ دان
ۋەك پىيەكانى و قۇل ،بوۋن ئاگر بلىسەى ۋەك چاۋەكانى ،دەدرەوشايەۋە
بوۋ خەلكىك ژاۋەژاۋى ۋەك دەنگى دەنگى و بوۋن پۇللىشراۋ برۇننى

6a- *بوۋ كرىسۆلىت ۋەك جەستەى*

بتپەرست خودايەكى ھاتنى بەلام ،بىننەكەيە نوۋسەرى خدا
سروشتيە سەروو و شكۆمەند لايەنە ئەم لىرەۋە ،رادەگەيەنىت

6ب- *دەدرەوشايەۋە رەشەبا ۋەك دەموچاۋى*

زىوسە .دەكرىتەۋە پىشتراست خداۋەندە ئەم يۇنانى ناسنامەى
خداۋەندى ھىماى رەشەبا .چوارەم ئەنتىۋكۆسى پاشا يۇنانى خداۋەندى
ئەفسانەى لە ئۇلۇمپى خداۋەندەكانى خداۋەندى زىوسە؛ ئۇلۇمپى
يۇنانىدا

6ج- *بوۋن ئاگر بلىسەى ۋەك چاۋەكانى*

دەكەۋىتە چاۋەكانى دەبات؛ لەناۋ ناكات پەسەندى و دەيىنىت ئەۋەى
كە ئەۋانەى سەر دەخاتە چاۋەكانى ... ۱۱:۳۰ دانيال بەپى ،جولەكەكان سەر
پىس خەلك لادان نايەت؛ عەقل بى بە بەلا .جىھىشتوۋە پىرۇزبان پەيمانى
دەكات

6د- *دەچوۋ پۇللىشراۋ برۇننى لە پىيەكانى و قۇل*

دەيىت گوناھبار قوربانىيەكانى ۋەك ناردويەتى خدا جەلادەيەى ئەۋ
برۇنن لە ،دەكرىن ھىما پىيەكانى و قۇل بە كە وپرانكەرەكانى كارە
۲. دانيال پەيكەرى لە يۇنانىيە گوناھى ھىماى كە ،دروستكراۋن

بوۋ جەماۋەزىك ژاۋەژاۋى ۋەك دەنگى دەنگى - شەشەم

كۆمەللىك پىشەۋە لە و پىشت لە .ناكات مامەلە تەنيا بە يۇنان پاشاى
بن فەرمانەكانى گوپرايەللى ئەۋەى بۇ دەيىت بتپەرستى خۇى ۋەك سەربازى

كاتى لە پىغەمبەرايەتيە راگەياندە ئەم لوتكەى و لوتكە
ئەۋ فەرمانى بە ھىزەكان " :لوتكە دەگاتە ۱۱:۳۱ دانيال جىبەجىۋونى

رۆژانه قوربانى، دهكهن پيس قهلاكه، پيرۆزگاكه دهردهكهون؛
 له "ویرانکاری هۆی دهیته كه دادەنێن قیزهونه ئەو، ههڵدەموهشینهوه
 دهقی له كه، لابردوووه م"قوربانى" وشهى، پيرۆزدا كتيبى وردىنى پیناو
 " بۆ يهك دواى له يهك و جياواز رۆلى دوو خودا چونكه، نه نووسراوه عيبريدا
 كۆن پهيمانى له. كردوووه ديارى نویدا و كۆن پهيمانى له " رۆژانه قوربانيدانى
 و بهيانيان سووتاندن قوربانى وهك بهرخیك پيشكهشکردنى له پیکديت
 كه، مهسيح عيسا ئاسمانى شهفاعهتى بۆ ئاماژهيه نویدا پهيمانى له. ئیواران
 وهبیر ههلبێژدراوهكان دوعای بۆ شهفاعهتکردن بۆ خۆى قوربانيدانى
 ،كۆندايه پهيمانى له كه، ۱۱:۳۱ دانیال له چوارچۆیههه لهم. دههینیتهوه
 بهم. دههینیت موسا ياسای رۆژانهى پيشكهشکردنى به كۆتايى یۆنان پاشای
 كه دهكریت بۆ بانگهوازی تێیدا كه میژوویه چوارچۆیهى ئەو تهنيا پێیه
 يان زهمنى كاهينىكى ههميشهيهى شهفاعهتى خزمهتکردنى لیکدانهوهى
 ههميشهيهى بۆیه. مهسيح عيسا: دهكات ديارى ئاسمانى كاهينى سهروكى
 و لاوهكى شيۆهيهكى به يان مرۆپیهوه خزمهتێكى به پهيوهسته
 . مهسيحهوه عيسا ئاسمانى خودايى خزمهتێكى به يهكلاكرهوه.

بوون لهگهڵم پياوانهى ئەو، بينى بينينهكهه تهنيا به دانیال من 10:7 دان
 .شاردهوه خۆيان و ترساون بهلام، نهيانبينى.

بهديهینانى له بیهیزه و كāl وینهيهكى تهنها بهكۆمهله ترسه ئەم 7-
 ههلبێن باشتري چاكهكاران، پيشبينىكرادا كوشتارى رۆژى له چونكه. دیدگاكه
 زهويدا ريخۆلهى له تهناهت، بشارنهوه خۆيان و.

هیزم. بينى گهورهيهه بينينه ئەم و مابوووه تهنيا به من 10:8 دان
 هیزم ههموو، بوو شيواوى و گۆرا رهنگى دهموچاوم، هینا شكستى
 لهدهستدا.

پيشبينىکردنى له بهردهوامه ههستهكانيهوه رېگهى له دانیال 8-
 ديّت داها توودا له كه بهدبهختيهى ئەو دهرئههنامهكانى

دهنگى له گویم كاتيك و. بوو قسهكانى دهنگى له گویم 10:9 دان
 .بووم داماو، زهوى سهر كهوتمه رووخسارمهوه به، بوو قسهكانى

كارىگەرىيە ھەمان گۆشەگىركەر پاشاى دەنگى بەدبەختىدا پۇژى لە 9أ- قاقچەكان و بەرىەكدەكهون ئەژنۆكان لىدەكهوئەو؛ ترسناكهكانى زەوى سەر دەكهونە كە بگرن جەستەيانە ئەو بەرگەى ناتوان، دەبەستەو

لەقاندە دەستەكانى و ئەژنۆ و لىدام دەستى دەستىك ۱۰:۱۰ دان

ئەوھى ئەركى كە پىغەمبەرەيە ئەو تەنھا دانيال ئەو بۇ خۆشەختانە 10أ- و رابگەيەنيٹ گەلەكەى بە **گەورەيە بەلا** ئەم ھاتنى كە لەسەرە نىيە خودا دادپەرۋەرەنەى توورەيى ئامانجى بە خۆيشى

كە بدە قسانە بەو گرنگى، بەرئىز پياوى، دانيال: «وتم پىي ئىنجا ۱۰:۱۱ دانيال
». نىردراوم بۆت ئىستا چونكە، بوستە خۆت شوئىنى لە و دەلئىم بۆت خەرىكە
ووستام لەرزەو بە، وتم پىئ ئەمەى كاتىك

بۆت خەرىكە كە بدە قسانە بەو گرنگى، خۆشەويست پياوى، دانيال 11أ-
بوستە خۆت شوئىنى لە و دەلئىم

لە ئەوھى بۇ نىيە ھۆكارىكى ھىچ خودا خۆشەويستىكى گوناھبارانى ئاراستەى خودا توورەيى. بترسىٹ ئاسمانى دەستپۆردانەكانى كەسانە جۆرە ئەو پىچەوانەى دانيال. دىندەيە و خراپەكار و شەپانگىز و ياخى ئەو جياوازى نىشانەى ھەر ئەمە چونكە بمىنيٹەو وەستانەو بە دەبيٹ تۆزى لە تەنانەت. دىٹ ھەلئىردراوەكاندا بەسەر دواجار كە چارەنووسەيە دادەنرپن خۆيان پىي لەسەر و دەبنەو بەئاگا، پالکەوتوون زەمىنىشدا مردنى بۇ دەبنەو بەئاگا خراپەكارانىش، دەمىننەو پالکەوتوويى بە خراپەكاران لەو، "دەكات ديارى فريشتەكە. لەناوبچىٹ ھەمىشە بۇ كۆتايى برپارى ئەوھى پووبارى كەنارى لە، سروشىدا لە كوييە؟ لە وە". لىي تۆ كە شوئىنەى مەسىحى ئەوروپاي نوئىنەرايەتى كە، فورات، ئىنگىلىزى زمانى بە، "ھىدىكل" لە دەتوانىٹ مروڤ كە ئەوھى يەكەم وانەى. وەحىدا لە دەكات نوئ پەيمانى بەرەكەتى خوداوە لەلايەن لەوئىش و بىيٹەو خودا پووبەرووى شوئىنك ھەر كە ھەلدەوھىيەتەو بىپەرستانە پىشەوختە ئەو وانەيە ئەم. بىبەخشىٹ پى و پەرستگا و پىرۆزەكان بىنا و كلىسا لە تەنھا خودا، كەس زۆر بۇ وايە پىيان لە. نىيە لەوانە كام ھىچ، لىرەدا بەلام، دەبيٹەو پووبەرووى قوربانگاكاندا ۲۴-۲۱: ۴ يۆھەنا لە، دەكردەو دووپات وانەيەى ئەم عىسا، خۆيدا سەردەمى

باوک تۆ که دیت کاته ئەو، بکه پئی باوەرم: گوت پئی عیسا، "ژن": دەیگوت، دیت کاته ئەو بەلام. ئۆرشەلیم لە نه و شاخه ئەم لەسەر نه دەپەرستیت، باوک راستی به و رۆح به راستەقینە پەرستیارانی که، لایەدایە ئیستاش ئەوەی بۆ دەگەریت کەسانەدا جۆرە ئەو بەدوای باوک چونکە، دەپەرستن راستی به و رۆح به دەبیت دەپەرستن ئەوانە، رۆحە خودا. بیپەرستن بیپەرستن.

دامەزرانە هیدکێل رووباری بنەمای لەسەر وردترە؛ دووم وانی خزمەتکارە دوا بۆ تەنھا کتیبەکە لە تیگەیشتن داناو پلانی رۆح چونکە هەلبژاردنەکیان که تاقیکردنەووەکیان و ئەزموون که، بکاتەو دلسۆزەکانی رووباری مەترسیدارەکی پەرینەو وینە به دەدریت ئەنجام بەهۆیەو لە هەروەها، ناو ئەو ئازەلەکە وەک، دیجلە، فەرەنسی زمانی به، هیدکێل مەرۆشەکان رۆحی خواردنی، ئیماندا تاقیکردنەووەی لێگەل قسە شێوەیە بەم کاتیک. نێردراو ئیو بۆ ئیستا چونکە - ب 11 ووستام لەرزووە به، کردم.

گفتوگۆ بۆ دەگۆریت نییە؛ دیدگایەکی تەنیا ئیتر بەریەککەوتنەکە، ئەوی، دیت ئاسمانەو لە یەکیکیان، خودا بوونەووەری دوو نیوان لە ئالوگۆرێک زەویەووەیە لە هیشتا دیکەیان.

دلت که رۆژووە بەکەم لە هەر چونکە، مەترسە، دانیال: وتم پئی ۱۰:۱۲ دان و بیستراون قسەکان، خوداکەتدا لەبەردەم خۆبەزلانین و تیگەیشتن بۆ دانا. پێشەو هاتوو مەتە که بووم قسەکانتەو بەهۆی.

بریار ئەگەر. بیلیم ئایەتە ئەم تەواوی لەسەر هەیه شتم یەک تەنھا نیشانمان که، بێت لەبیرت ئایەتە ئەم لانیکەم، بەدەیت لەدەست یادەووەریت بوو. بکەین رازی دروستکەرمان خودای چۆن دەدات.

بنەمای لەسەر لۆژیکی زنجیرەییەکی خۆی؛ جۆری لە نموونەییەکی ئایەت لێگەل هەیه خۆی کاریگەری هۆکاریک هەموو که دامەزرانە راستییە ئەو دەکریت راستەقینە خۆبەزلانینی به هاورپیەتی که تیگەیشتن تینویتی: خودا دەدریتەو وەلام و دەبیسترت.

كتیبي كۆتايى له تهنها كه پیدهكات دهست دريژ وهحييهكى ليړهدا
۱۲. دايه بهشى له كه ،ديت كۆتايى دانيالدا

*بهلام گرتم؛ بهرگه ي رۆژ يهك و بيست فارس شانشينى سازاده ي و ۱۰:۱۳ دان
و هات منهو هاناي به ،گهوركاهان سهروكه له يهكيك ،ميكائيل ،سهيكره
مابوومهو فارسدا پاشاكاني لهگهل لهوي منيش*

*بهرونگاريم رۆژ يهك و بيست ماوي بۆ فارس شانشينى فهرمانرهوي و 13a-
بوومهو*

و ديدات فارس پاشاي دوومه ي كوروش يارمهتي جبريل فريشته
كارهكاني نهوي بۆ ههيه برپارهكاني لهسر كاريگهري خودا بۆ ئهركي
نهو فريشته شكستي نموونه ي .نهبن ناكوك گهوركاهيدا پلانه لهگهل
هر ،سهربهخون و نازاد خودا دروستكراوهكاني بهراستي كه دهسهمينييت
كردارهكانيان و ههلبژاردن ههموو له بهرپرسيارن بويهش

*هاناي به ،سهرهكييهكان سازاده له يهكيك ،ميكائيل ،سهيكره بهلام - ب13
هات منهو*

حالهتهكاني له كه دهكات فيرمان ئاشكراكراو نموونه ي ههروهها
دهتوانييت " مايكل ،سهرۆكهكان له يهكيك " ،راستهقينهدا پيوستي
بهو ،خوداييه بالايه يارمهتييه ئهم .برپاريك ناچاركردي بۆ بكات دهستوهردان
سر ديته كه كهسهيه نهو "وايه؟ خودا وهك كي" واتاي به مايكل پييهي
رۆحي نوينهرايهتي ئاسماندا له .دهبيت جهسته مهسيح عيسا وهك و زهوي
له يهكيك " دهربريني رهنكه حالتهدا لهم .فريشتهكان بۆ بوو خودا
هيچ به ئهمه بهلام .بكات سهرساممان رهوا شيويهكي به " سهروكهكان
و نهرمي و خوڤهزلزاني نهو چونكه ،نييه سهرسورهينهر شتيكي شيويهك
پيشتر ،ديتات نيشاني زهوي لهسر عيسا كه خوڤهويستيهي و هاوبهشي
ياساكاني .كرابوو پراكتيزه دلسوژهكانيدا فريشته لهگهل ئاسمانيدا ژياني له
زهوي لهسر .نيشانيدا زهمينييهكهيدا خزمهته كاتي له كه ئهوانه ئاسمان
يهكسان خو ،بههشتدا له كه دهبين فير وه .بهندهكاني خزمهتكري به بوو
تر فريشتهكاني سهركرده به كردوو

ماينهوه فارس پاشاكانى له گه‌ل لهوئى من و - ج 13

هه‌ژموونى تا ماوه‌يه‌ك بۆ فارس پاشاكانى شانشىنى هه‌ژموونى بۆيه
ده‌بوو به‌رده‌وام يۆنانى

چى دواييدا رۆژانى له كه بزانه پيتان ئه‌وه‌ى بۆ هاتوو ئىستا 10:14 دان
هه‌يه رۆژانه‌يه‌وه به‌و په‌يوه‌ندى ديدگاكه چونكه .دئيت گه‌له‌كه‌تدا به‌سه‌ر

له وه‌ك كۆنه‌كاندا له ،ده‌بن نيگه‌ران دانيال گه‌لى ،جيهان كۆتايى تا 14a-
ميسرى گوناھى له خودا كه ئيسرائيله گه‌له‌كه‌ى چونكه ،نویدا په‌يمانى
گوناھه‌كه له و مه‌سيحه‌وه عيسا له‌لايه‌ن ئاده‌م گوناھى له ،ده‌كات رزگارى
پاك‌كراوه‌ته‌وه عيسا خويى به كه مه‌سيحيدا ئايىنى له دامه‌زراوه‌ پۆما كه

هه‌ناويه‌تى دانيال بۆ فرشته كه وه‌حييه‌ى له و مه‌به‌ست
ئىستاوه له دانيال .داهاتوو كاره‌ساته‌كانى له گه‌له‌كه‌يه ئاگاداركرده‌وه‌ى
به په‌يوه‌ندى چيتر ده‌بيت ئاشكرا بۆ ئه‌وه‌ى كه تيبگات له‌وه ده‌توانيت
داهاتوو‌دا له فيركردنانه ئه‌م كه له‌وه‌ى دلنياه به‌لكو ،نييه كه‌سايه‌تياه‌وه
ئه‌و هه‌موو هۆيه‌وه به‌و و ده‌گه‌يه‌نن گه‌له‌كه‌ى به‌نده‌كانى به سوود
ديارى بۆ قه‌ده‌ريان ئه‌وه‌وه رپگه‌ى له و ده‌كات ئاراسته‌يان خودا كه كه‌سانه‌ى
ده‌كات.

و كرد زه‌ويم سه‌يرى ،ده‌گوت پيم قسانه‌ى ئه‌م ئه‌و كاتيكدا له 10:10 دان
بووم بۆده‌نگ.

هه‌ولده‌دات و هه‌يه مي‌شكيدا له به‌لا ترسناكى ديدگاي هه‌يشتا جين 15a-
سه‌رى ناويزيت چيتر ،ده‌بيستيت كه بيت شتانه ئه‌و بيستنى له‌سه‌ر سه‌رنجى
ده‌كات له‌گه‌ل قسه‌ى كه بكات كه‌سه ئه‌و سه‌يرى ئه‌وه‌ى بۆ بكاته‌وه به‌رز

له ده‌ستى هه‌بوو مرۆشى كوراني روخسارى كه كه‌سيك ئينجا 10:17 دان
له‌به‌رده‌مم كه كه‌سه‌ى به‌و و كرد قسه‌م ،كرده‌وه ده‌مم .دا ليوه‌كانم
و تۆقاندن و ترس له كردووم پرى بينينه‌كه ،گيان ئاغاي :گوتم وه‌ستابوو
داوه له‌ده‌ست هه‌يزم هه‌موو

دا ليوه‌كانم له ده‌ستى هه‌بوو مرۆشى كورى سيماي كه كه‌سيك ئينجا 1a-
بوو ناراسته‌قينه و خه‌يالئى وي‌نه‌يه‌كى ترسناكه ديدە ئه‌و كاتيكدا له
فۆرمى له پيچه‌وانه‌وه به فرشته‌كه ،بوو دروست دانيالدا مي‌شكى له كه

وینەى بە ئەویش :یەكەم .دەردەكەوێت زەمینی مرۆقی هاوشیۆهێ مرۆقدا
زەمینییەكان یاسا لە دوور ئاسمانی تەنێکی لە بەلام ،بوو دروست خودا
هەردوو بە بگات دەستی پێدەدات رێگهی ئەو ئاسمانی سروشتی
لێوی لە دەست .رەهەندێكدا هەر لە چالاكە توانایەكی خاوەنی ،رەهەندەكە
دەكات لێدانه دەست بەم هەست دانیالیش و دەدات دانیال

بكات؟ قسه پەروەردگارم لەگەڵ پەروەردگارم خزمەتکاری چۆن 1۷:1۰ دان
نەماو هەناسەم و لەكاركەوتوو هەيزم ئیستا

و زالە زەمینی یاسای ،جیاوازه زۆر دۆخەكە زەمینی پاکی مرۆقی بۆ -17
بەدات لەدەست هەناسەى و هەيز وایكردوو ترس

لێدامەو دەستی ،هەبوو پیاویکی سیمای كە كەسەى ئەو ئینجا 18:10 دان
كردم بەهەيزى و

دانیال هەيزى توانى فریشتەكە نیان و نەرم پێداگرییەكی بە -18
دانیال هەيزکردنەوێ بە بگەرێنێتەو

،بیت لەگەڵتان ئاشتى ،مەترسە بەرێزت ئەى» :وتم پێی ئینجا 19:10 دان
با» :گوتم و بووم بەهەيز ،كردم لەگەڵ قسەى كاتێك «!بە بەهەيز ،بە بەهەيز
*».*كردم بەهەيزت تۆ چونكە ،بكات قسە گەورەم

ئاراستەى عیسا كە كەسەى ئەو هاوشیۆهێ !ئاشتى پەيامى - 19a
ترساو عەقلى دڵنیاكردنەوێ بۆ نییە باشتر شتێك هێچ !دەكات شاگردەكانى
خۆى هەيزى و بگرت هەناسەى دەدات یارمەتى "بویری ،ئازایەتى" وشەى
وهربگرتەو

لات؟ هاتوو مەتە بۆچی دەزانى ئایا :وتم پێی 20:10 دان

فارس سەرکردەى لەگەڵ شەرکردن بۆ دەگەرێمەو ئیستا - 20a

خۆى مەسحى بە خودا كە دوو مە كوروشى فارس سەركردهیهى ئەم
بۆ بجهنگیت دژی لە بیت ناچار كە لەوێ ناكات رێگری ئەمەش دەزانیت!
بكات ئاراستە خۆى ئاراستەى بە بریارەكانى ئەوێ

دیت جاقان سەرۆك ،دەرۆم كاتێك - 20b

هیرشیکى ، بهجیده هیئت دووم کوروشى فریشته که کاتیک نیوان پهره سهندووو کهى دوژمنایه تییه ، سهردهمه ئەو یۆنانى سهرکردهى دهکاتهو یۆنان و فارس ههژموونى ههردوو

نووسراوه راستیدا کتیبى له چى بلیم پیتان دهمه ویت بهلام ۱۰:۲۱ دانیال

سهرکرده کهت مایکل له جگه پیاوانه ئەم دژى نادات یارمه تیم کهس

راستى کتیبى دهوتریت پى وهريده گريت دانیال که وهحييهى ئەم - 21a پشتراست شتانه ئەو ههموو جیبه جیبوونى دهتوانم ۲۰۲۱ دا سالى له ئەمرو له لایهن تهواوى به تیگه یشتنه کهى چونکه ، دهرکه وتوون تییدا که بکه مه وه و کۆن پهیمانى له دانیال بو ، دراوه سهرکرده که مانه وه میکائیل نهمرى رۆحى ناوه ئەم ئیدیعاى مه سیح عیسا پییهى بهو ، نویدا پهیمانى له ، منیش بو گهرانه وهى تا چالاکن هیشتا که جنۆکانهى ئەو دادوهریکردنى بو دهکات شکۆمهندى

۱۱ دانیال

به دانیال و فریشته نیوان باسى ، بابته که گۆرینی سهره پای ! سهرنج . بهردهوامه ۱۰ بهشى ئایهتى دوا له گهل بهردهوامى

بووم له گهلیدا مادیدا داریۆسى سهردهمى په کهمى سالى له من ۱۱:۱ دان

بدهم پشتگیریکردنى و یارمهتى ئەوهى بو

ئەو ، بژى ههتا ههتایی بو ئەوهى بو دروستکراوه خوداوه له لایهن - ئە1 و یارمهتى که دهلیت پى دهکات دانیال له گهل قسه که فریشتهیهى

بابلی سالیڊا 62 تەمەنی لە کە ،داوێ مادێ پاشای داریۆسی پشتگیری و دانیال پاشایە ئەم 6. دەکات حوکمرانی دانیالدا لە هیشتا و داگیرکردووێ خستە دانیالی ژيانى ،خواردبوو گیرى ،بەلام ،خۆشدهويست خداکەى کە بوو دانیال ئەوێ بۆیە .شیرەکان لای بۆ فریدانی بە مەترسییەوێ .بکات رزگار ژيانى و دابخات شیرەکان دەمى ئەوێ بۆ کرد دەستوەردانى دانیال خودای کە تیڤگات دا داریۆسی پاشا یارمەتى کە بوو دانیال هەروەها دەژین و هەن کە شتانهیە ئەو هەموو دروستکەرى و راستەقینە خودای تاکە .نییە ئەو وەک دیکە کەسیکی هیچ و

فارسدا لە دیکە پاشای سى ،سەیرکە .دەلیم پى راستیت ئیستا ۱۱:۲ دانیال و کۆدەکاتەوێ زیاتر سامانى و سەرۆت تر ئەوانى هەموو لە چوارەم .دەبن دژی هەموویان ،بوو دەسەلاتدار دەولەمەندییەکانیەوێ رێگەى لە کاتیک .وروژنییت یۆنان شانیشینی

2a- *دەلیم پى راستییەکانتان من ،ئیستا*

ئەو ئەمە و دەناسرێت راستەقینەوێ خودای لەلایەن تەنها راستی لەگەڵ پەيوەندییەکەى لە دەبەخشیت خۆى بە خدا کە ناوێیە راستی ۳:۱۴ پەخشانی بەپێى ،مەسیحدا لە خۆى کۆتایی هەلبژێردراوانى هەروەها .نییە فەرمانەکانى و رپۆرەسمەکانى و خودایی یاسای تەنها لە وردى بە و دادەنێت بۆ پلانى خودا کە دەگریتەوێ شتانه ئەو هەموو پلانه لەم بەشیک ،ژیانمان رۆژیکى هەر .دەیکەیهنیت خۆیدا سەردەمى ،بەکۆمەل ،و ژيانمان کۆتایی تا پێشدهکەوین تییدا کە دەدۆزینەوێ گەورەیه هەلبژێردراوێکان دەبینین کە کۆتایی رزگارکردنى پلانى تەواوبوونى تا .بەلێندراو ئەبەدیەتیکی دەگەنە

2b- *دەبن فارسدا لە تر پاشای سى ،سەیرکە*

(۵۲۸ - ۵۲۱) دووێ کامیسی :دووێ کوروشى دواى پاشا یەکەم .لێرا سەمیردیسایان نازناوى یۆنانیەکان لەلایەن کە سەربەرى باردیا کورەکەى دەگریتەوێ سەمیردیس ناوى کە گاوماتا ماج ، درۆژن سەمیردى : دووێ .دەکات حوکم کورت ماوێیەکی بۆ تەنها

.ههستاپیئس کورى (۴۸۶ - ۵۲۱) فارسی یەکەم داریۆسى : سییەم

کۆدەکاتەو زياتر سامانی و سەرۆت تر ئەوانی هەموو لە چوارەم - 2ج
 ،ئەو دوای راستەوخۆ (465 - 486 -) یەکەم خەركسی : چوارەم پاشای
 نازاد دیل جولهکەکانی هەموو و دەکات پاشایەتی یەکەم ئەرتەشەقەسی
 7 **عزرا بەپێی 458 - بەهارد لە ،حوکمرانیدا هەوتەمی سالی لە** دەکات
 :7-9.

لە شتیکی هەموو ،بوو بەهێز دەولەمەندییەکیەو بەهۆی کاتیکی وە - 2د
 دەکاتەو بەرز جاوان شانشینی دژی

دژی شەری پاشان ،کردەو ئارامی و سەرکوت یاخیبووەکانی میسرییە یەکەم خەركسی
 سەلامی لە زایین پێش ۴۸۰ سالی لە بەلام .لەناوێرد ئەسینای و داگیرکرد ئاتیکی و دەستپێکرد یۆنان
 پاشای نیوەندەدا لەم .پاراست خۆی خاکی کۆنترۆلی یۆنان .هێنا شکستی
 داگیرکردنی ئارەزووی کە دەستپێکرد هێرش و مایەو ئاسیا لە فارس
 نیشاندا یۆنانی

زۆرەو هێژیکی بە کە ،سەرھەڵدەدات بەهێز پاشایەکی بەلام ۱۱:۳ دان
 .دەیکات خۆی ئارەزووی بە و دەکات حوکمرانی

یەکەم زەركسی فارس گۆشەگیرکراوی پاشای ،خۆی خاکی لەسەر دۆران -3أ
 .تیرۆرکرا ئاگانیهو لە دوو لەلایەن ،کەوت مردنەکی بە چاوی کۆتاییدا لە
 پاشان .پێکدبوو گالتهیان فیلهو بە کە هێنا شکستی گەنجیکەو لەلایەن
 ،زایین پێش ۳۵۶ (لەدایکبووی) سال ۶۰ تەمەن مەكدۆنی ئەسکەندەری یۆنان
 کۆچی زایین پێش ۳۲۳ سالی لە ،کردوو حوکمرانی زایین پێش ۳۳۶ سالی لە
 پێدەکات ئاماژە ی پێشبینیەکی .هەلبژارد خۆی پاشای وەک (کردوو دوایی
 و ۷ دان ئاژەلی سییەم ، ۶ دان پەیکەری سییەمی ئیمپراتۆریەتی دامەزرێنەری وەک
 ۸. دان ئاژەلی دوووم

ئاسمان بای چوار بەرەو و دەشکێت شانشینی ،هەستا کاتیکی ۱۱:۴ دان
 چونکە ،نابێت بەهێز جارێ وەک و بێت نەوکانی هی نابێت .دەبێت دابەش
 .دەگوازیتهو دیکە کەسانی بۆ لەوان جگە و دەدرێت

شکاوی گەورە قۆچەکی لەسەر کە دەبینین وردە پێناسە ئەو لیڤەدا -4ا
 . دان یۆنانی بزنی

دەکەن چی نوێنەرایەتی " گەورە قۆچی چوار " کە بخەمەو بیرتان با

لەلایەن سوریا لە کە یۆنانی سیلۆسیدی شانشینی : یەكەم قۆپنی
دامەزرارو نیکاتۆرەو یەكەم سیلۆکۆسی

بەتلیمیای لەلایەن میسر لە کە یۆنانی لاگیدی شانشینی : دووهم قۆپنی
دامەزرارو لاگۆس یەكەم

لیسیماکۆسەو لەلایەن تراکیا لە کە یۆنانی شانشینی : 3rd horn
دامەزرارو

کاساندرە لەلایەن مەقدۆنیا لە کە یۆنانی شانشینی : 4th horn
دامەزرارو

لە بەرپرەسەکانی لە یەكێک بەلام . دەبیئت بەهێز باشوور پاشای **11:5 دانیال**
دەبیئت بەهێز ھۆکمرانییەکە دەکات؛ ھۆکم و دەبیئت بەهێزتر خۆی

دەبیئت بەهێز باشوور پاشای 5أ-

" یان میسر پاشای 285-383- لاگۆس سۆتەر یەكەم بەتلیمۆسی
باشوور پاشای ."

فەرمانرەوایی و دەبیئت بەهێزتر خۆی لە سەرکردەکانی لە یەكێک بەلام 5ب-
دەبیئت بەهێز ھۆکمرانییەکە دەکات؛

پاشای " یان سوریا پاشای 281-312- نیکاتۆر یەكەم سیلۆکۆسی
باکوور ."

کچی و دەکەن دروست ھاوپەیمانییەک سائیک چەند دواي **11:7 دانیال**
بگەرێنێتەو ھاوسەنگی ئەوێ بۆ باکوور پاشای لای دێتە باشوور پاشای
قۆلی؛ نە و ئەو نە ،بوەستێت ناتوانێت ئەویش و ناپارێزێت قۆلی ھێزی بەلام
کەسە ئەو و باوکی و ھینایان کە ئەوانە لەگەڵ ،دەست دەدرێتە ئەویش
دەکرد پشەتگیریان کاتەدا لەو کە

261-281) یەكەم ئەنتیکۆسی ھۆکمرانی سەردەمی لە پێشبینییەکە 6a-
جەنگی " یەكەم کە " باکوور پاشای " دووهم ،دەپەرێتەو (زایین پێش
دووهم بەتلیمی " ،باشوور پاشای " دژی (زایین پێش **271-274) "سوریا**
"سوریا جەنگی" دووهم دواتر .ئەنجامدا (زایین پێش 282-286) فیلادلفۆس
ئەنتۆکۆسی " ،باکوور نوێیەکە پاشا " کە ،دیت (زایین پێش **253-260)**
دانا میسرییەکان دتە لە ی(زایین پێش 246-261) تیۆس دووهم

پاشای کچی، دهکەن دروست ھاوپەیمانییەک سائیک چەند دواى -ب6
ھاوسەنگى گەرانەنەوہى بۆ باکوور پاشای لای دیتە باشووریش

ئەنتیۆکۆسى ئەوہى بۆ. پێدەکات دەست فەزىحەییەکان رەفتارە
لاودیس حەللەکەى ھاوسەرە لە، بکات بێرینیس لەگەل ھاوسەرگىرى دووہم
لەگەلیدا زاواکەى مالى لە و دەکات کچەکەى یاوہرى باوکەکە. دەبیئەوہ جیا
دەمیئیتەوہ.

ئەو نہ، نابیتەوہ بەرەنگارى ئەویش و ناپارێزیت قۆلى ھیزی ئەو بەلام -ب6c
کەسەى ئەو لەگەل و باوکى لەگەل، ھینایانە ئەوانەى لەگەل قۆلى؛ نہ و
دەستى دەدریتە، بووہ پشٹیوانى کاتەدا لەو کە

میرات لە بێرینیس دووہم ئەنتیۆکۆسى، مردنى پێش تەنھا بەلام
قۆلى (بچووکەکەى کچە و باوکى لەگەل و کردەوہ تۆلەى لاودىقىا. وەرگرت
لە عیسا، ٣:١٦ پەخشانی لە یاسە شایەنى. کوشت ى (مەندالەکە نوینەراییەتى
رەمزی شیوەیەکى بە کە دەبیئەوہ جیا ئەدقیئیتىستى فەرمیەکەى ھاوسەرە
دووہم ئەنتیۆکۆسى چونکە گرنگە تر ھیندەى ئەمەش بووہ؛ لاودىقىا ناوى
لەوہ ھەشتەم ھینرى شا ئینگلتەرا لە. خودا، ناودەبات "تیۆس" بە خۆى
و رۆما ئایینى دەسەلاتى شکاندنى بە جیاکردەوہ خۆى و رۆیشت زیاتریش
یەک دواى لە یەک ژنەکەى حەوت و دروستکرد خۆى ئەنگلیکانى کەنیسەى
ھاتە (زایین پێش ٢٤١-٢٤٦) سوریا سییەمى جەنگى پاشان. کوشت
· ئاراوہ

ناو دیتە. دەکات گەشە ئەو شوینى لە رەگەکانییەوہ لە لقیک ١١:٧ دان
و دەدات فریيان خۆى ئارەزووى بە، باکوور پاشای قەلاکانى ناو دەچیتە، سوپا
بەھیز دەبیئە.

دەکات گەشە خۆیدا شوینى لە رەگەکانییەوہ لە لقیک -7أ
بێرینیس برای 222-246- یۆرگیتس سییەم بەتلیمۆسى

باکوور پاشای قەلاکانى ناو دەچیتە، سوپا بۆ دیت -ب7
226-246- کالینیکۆس 2 سیلۆکۆس

بەھیز دەکاتە خۆى و دەدات فریى خۆى ئارەزووى بە -ج7

لە میسرییە ھەژموونە ئەم .باشوورە پاشای ھی ھەژموونی زۆر .سیلۆسیدەکانەو ھەژموونی پێچەوانە بە ،جولەکاندا بەرژەو ھەندى ئیسرائیل خاکی دژبەیکەدا زلھێژە دوو ئەم نیوان لە کە تیڤگەین گرنگە پاشەکشەکردنیاندا یان ھێرشەکانیان کاتی لە دەبێت ھەردوولا کە ،ھەبە تیڤەرن بەسەریدا .

بەنرخەکانیان شتە و پەیکەرەکانیان و خوداوەندەکانیان تەنانەت 11:8 دانیال
باکوور پاشای لە سائیک چەند پاشان .میسر دەیانباتە و دەبات زێر و زیو لە دەکەوێتەو دوور

بەتلیمۆسی ،دەکەن زیاد ناوەکەى بۆ میسرییەکان ،دانپێدانان بۆ 8ا-
خێرخوازی واتای بە "Euergetes" ناوی ،سییەم .

بۆ دەگەرێتەو و باشوور پاشای شانشینی سەر دەچێتە ئەمیش 11:9 دان
خۆی ولاتەکەى

چوارەمى شەرى تا ھینا شکستی دووھم سیلۆکۆسى وەلامى 9a-
4 بەتلیمۆس دژی لە 3 ئەنتیۆکۆس کە (219-217) "سوریا جەنگى"
· دانا فیلۆپاتۆر .

کۆدەکەنەو زۆر سەربازێکى و دەرەو دەچنە کورەکانى 11:10 دان
و دەبێت سەررێژ ،بلاودەبێتەو لافاوێک وەکو ،دەکات پێشەرەوى یەکیکیان
دەدەن ئەنجام دوژمنایەتى باشوور پاشای قەلای تا دەگەرێتەو؛ دواتر

بەرامبەر (زایین پێش 187-223) میگاس سییەم ئەنتیۆکۆسى - 10a
ئەو زیادکراو نازناوەکانى .(زایین پێش 205-222) فیلۆپاتۆر چوارەم بەتلیمۆسى
چونکە ،پێدەکەن ھەستى لاگید گەلى کە دەکەن ئاشکرا گالتهجارییە حالەتە
کە باوکیک دیت؛ یۆنانیدا زمانى لە "باوکانە خۆشەویستى" واتای بە فیلۆپاتۆر
شکستیان سیلۆسیدەکان ھێرشەکانى تر جاریکى ...کوشتبوو بەتلیمۆس
دەمێنێتەو لاگید ئۆردوگای لەگەل دۆمینيون .ھینا

سەر دەکاتە ھێرش و دەرەو دەچێتە ،دەبێت تورە باشوور پاشای 11:11 دان
باکوور پاشای سەربازەکانى و کۆدەکاتەو زۆر جەماوەریکى .باکوور پاشای
دەستى دەدرێنە

جولهكهكان بۇ باشه شتېكى سەلووسىيەكان چەقېنەرەى شكستە ئەم -11أ
دەكەن لەگەل باشيان مامەلەيەكى چونكە باشترە پى مىسرىيەكانيان كە

هەزاران .دەپتەو بەرز پاشا دلى و دەبن سەربەرز جەماوەرە ئەم 11:12 دان
ناھىيەت بەدەست سەركەوتن بەلام ،كەوتن دەكاتە كەس

كە (200-202-) "سوريا جەنگى" ەمىن5 لەگەل دەگۆرپت دۆخەكە -12a
· (181- 205-) ئەپىفانىس 5 بەتلىمۆس لەگەل دەكات 3 ئەنتىكۆس دژايەتى

بەكەم لە زۆرتر خەلکىكى و دەگەرپتەو باكوور پاشاى چونكە 11:13 دان
و گەرە سوپايەكى بە ،سالىك چەند دواى ،ماوہيەك دواى .كۆدەكاتەو
بەرپدەكەوت زۆرەو دەولەمەندىيەكى

ناو بۇ پەرپنەو سىلۆسىيەكان يۆنانىيە ،جولهكهكان بۇ ئەفسووس -13أ
ميسر سەر ھىرشكردنە بۇ خاكەكەيان

پياو و ھەلدەستن باشوور پاشاى لە زۆرپك كاتەدا لەو 11:14 دان
و بەئىن بەدى بىننەكە ئەوہى بۇ دەبن ياخى گەلەكەت ناو توندوتىژەكانى
دەكەون

يان - ئەپىفانىس پىنجەم بەتلىمۆسى ،ميسر باشوورى نوپى پاشاى -14a
ھىرشىكى بەھۆى ،سالە پىنج تەمەنى ،(زايىن پىش 181-205) ناودارەكان
،دەكرپت پىشتىگىرى نەيارەكانىو لەلايەن كە ،سىيەمەو ئەنتىكۆسى
لەگەل شەركردن بە جولهكهكان ھەندىك بەلام .دەكرپت تەحەداى
شكستيان ھەر نەك ،ئەوان .دپن ميسرەو پاشاى ھانى بە سىلۆسىدەكان
لە ژيان بۇ فانى دوژمنى بە كردوو خۇيان تازە بەلكو ،كوژراون و ھىناو
سورياو سىلۆسىدەكانى يۆنانىيە

بەھۆى ،بوو ھاشكرا ئايەتەدا لەم كە جولهكهكان راپەرپنە ئەو
دوژمنايەتى بۆيە رەوايە؛ ميسرى لايەنى بۇ جولهكهكان پەسەندكردنى
ئايە بەلام .دەكەنەو دۆخەكە كۆنترۆلى خەرىكە كە دەكەن سىلۆسىد لايەنى
ميسر" نەكردەو؟ ئاگادار ميسرىيەكان لەگەل ھاوپەيمانى لە گەلەكەى خودا
كون بىسەنتىت پى پىشتى كە كەسپك ھەر دەستى كە واىە كانىيەك وەكو
كانىيە ئەم و داناو ميسردا لە تۆ ،بزانە " ۳۶:۶ ئىشايە پىپى "دەكات
دەكات كون ھەركەسپك دەستى كە ،وگرگرتوو خۆت پىشتىگىرى بۇ شكاهوت

ھەموو بۇ شىۋەيە بەم مىسر پاشاى فىرەئونى .بەستىت پى پىشتى كە گەلى لەلەين ھۆشدارىيە ئەم پىدەچىت . پىيەتى متمانەيان ئەوانەى خراپترىن لەخودا لەگەل پەيوەندىيان و خرايىت پىشتگوى جولەكەو وەيان سىيەم ئەنتىۋۆكۆسى .لەدەدات و دەبىتەو نەزىك سزا ئاستىدايە؛ بەدەن دوژمنايەتيەكەيان گرانبەھاي پارەيەكى لەدەكات

بەدەيەئەنى " ئامانجى جولەكەكان راپەرپە ئەم : **سەرنجە جىگەى** ئامادە جولەكەكان گەلى دژى لە سوربەكان رقى كە مانايەى بەو " دىدگە ۱ : ۱۰ دانىال لە كە **گەرەيەى بەل** ئەو شىۋەيە بەم .دەچىنەت و دەكات دىت بەسەرياندا كراو پىشەينى

دروست گەمارۆدان رپرەوى و دەكات پىشەرەوى باكوور پاشاى **۱۱:۱۵ دانىال** پاشا نوخبەى و باشوور سەربازانى .دەگرت قەلدارەكان شارە و دەكات نىيە بەرەنگار بوونەو پەيان ھىزى بوەستىن؛ ناتوان

ئۆردوگەى لەگەل ئىستا گۆرپو؛ دەستى ھەمىشە بۇ زالبوون -15۱ سالە پىنج تەنھا تەمەنى مىسر پاشاى ،ئەوان بەرامبەر .سىلۆسىدا

كەس و دەيكات خۆى ئارەزووى بە ،دەرۋات دژى ئەوەى **۱۱:۱۶ دان** بکەوئە ھەرچىيەك و دەوەستىت خاكەكاندا جواترىن لە .نابىتەو بەرەنگارى دەبات لەناو دەستى

و ،مىسر داگىركردنى لە ھىناوە شىكستى ھىشتا سىيەم ئەنتىۋۆكۆسى -16۱ قوربانى بزنى دەكاتە جولەكە گەلى و دەكات توورە داگىركردن بۇ تىنوئىتى " بە و روو دەخاتە شەھىدەكە جولەكە نەتەوەى لەسەر خۆى تورەيى ۸:۱۹ دانىال لە وەك ،دەبات ناوى " خاك جواترىن

لەگەل و بىت خۆيدا شانشىنى ھىزەكانى ھەموو لەگەل بەنيازە **۱۱:۱۷ دان** ئەوەى بەنيازى ،دەداتى ژنىك وەك كچەكەى .بكات ئاشتى باشوور پاشاى نابىت سەركەوتوو و روونادات ئەو بەلام ئاراو؛ بەئىتە وئىرانكارىيەكەى

ھەولدا سىيەم ئەنتىۋۆكۆسى ،نەبوو سەركەوتوو شەرەكە پىيەى بەو - 17a ستراتىژە گۆرپىنى ئەم .بكات بەتلىمۆسدا ئۆردوگەى لەگەل ھاوپەيمانى ناكۆكىيەكان ھەولدا بۆيە .مىسر پارىزەرى بە بوو بوو رۆما :ھەبوو ھۆكارپكى لە بوو ناوہ ئەو يەكەمى كە كلىۋپاترا كچەكەى پىدانى بە بكاتەو يەكلايى

ئەو بەلام، پروویدا ھاوسەرگىرىيەكە، پىنچەم بەتلىمىيە لەگەل ھاوسەرگىرىدا بىپارېزن سىلۆسىد ئۆردوگى لە خۇيان سەربەخۇي دەيانويست ھاوسەرە دوو دىكە جارىكى مىسر دەستبەسەرداگرتنى بۇ سىيەم ئەنتىئۆكۆسى پلانى ھىنابوو شىكىستى.

سەرکردە بەلام، دەبات زۆر و دوورگەكان دەخاتە خۇي سەرنجى 11:18 دان و بەھىنئىت بەسەرىدا وىستوىەتى كە دەھىنئىت سەرزەنشە بەو كۆتايى دەگىرئىتەو.

رۇما سوپاى پرووبەرووى كۆتايىدا لە بەلام دەكات داگىر ئاسيا خاكەكانى -18 ئەمەش 9:26 دانيال لە وەك ناودەبرېت " سەرۆك " بە لېرەدا، دەبىتەو ھەلمەتەكانى بۇ دەنېرېت سوپاكانى، كۆمارىكە ھىشتا رۇما كە ئەوئە لەبەر دەسەلاتى نوینەرايەتى، لىگاتەكاندا فەرمانى ژېر لە زۆرەملى ئاشتىخووزى ئىمپىراتورى رېئىمى بۇ گواستەو. پىلېيەكانن كە، دەكات خەلک و سىناتۆرەكان لوسىئۆس لە برىتېيە سەرۆكە ئەم. ناگۆرېت سەربازىيە پىكخستەن جۆرە ئەم گرتە پرووبەرووونەوئە مەترسى ئەنتىئۆكۆس پاشا. ئەفرىقائۆس سىكىپۆ و ھىنا شىكىستى زايىن پېش ۱۸۹ سالى لە مەگنېزىا شەرى لە و ئەستۆ بەھرە ھەزار ۱۵ كە رۇما بە گەورە جەنگى قەرەبووكردەوئە بە كرا مەحكوم ئىپپانېسى چوارەم ئەنتىئۆكۆسى، بچووكەكى كۆرە، لەوئەش جگە. بوو لە ەى" بەلا " ئەو ۳۱ دا ئايەتى لە كە جولەكەكان گۆشەگىركەرى، داھاتوو بارمەتە بە رۆمەكانەو لەلايەن، دىنئىت بەدى، كراو پىشېنى ۱۰: ۱ دانيال دەگىرېت.

و دەكەوئىت كۆسپى و. ولاتەكەى قەلاكانى دەچىتە پاشان 11:19 دان نادۆزىتەو و دەكەوئىت.

كۆرە شوئىدا لە، دىت كۆتايى پاشا مردنى بە فەتھكردن خەونەكانى -19 (187-175). 4 سىلۆكۆس گەورەكەى.

بەشى باشتىرىن دەھىنئىتە تالانچىيەك، بگىرئەو جىگەى ئەوئە 11:20 دان نايىت شەر و توورەيى بە و دەشكىت رۆژىك چەند دواى بەلام، شانشىنى

پاشا، بىكاتەو يەكلايى رۆمەكان لەسەر قەرەزى ئەو ئەوئە بۇ - 20a دەستبەسەرداگرتنى بۇ ئۆرشەلىم بۇ نارد ھىلىئۆدۆرۆسى وەزىرەكەى

لەناو ترسناکەووە بینینیکی بەهۆی، بەلام، پەرستگاکی گەنجینەکانی ئەم. هێنا پلانی لەم وازی ترسەووە بە، گیرا بەسەردا دەستی پەرستگاکیدا هەر، چوارەم سیلۆکۆسی دەیکرد دواتر کە، بوو هیلۆدۆرۆس زەحمەتکێشە بکریت تیرۆر، پیسپێردرابوو قودس بۆ ئەرکە ی ئەم کە پیاوێ ئەو مردنی بە لیکرد وای خۆدا و بوو باش کارە ئەو بەقەد مەبەستەکە بەهۆی ئەو و تورەیی لە ئەو، تیرۆرکرا هەرچەندە کە، بەدات بەرپۆلەبەرەکی . مرد شەرەووە .

وینا گەرەکەدا بەلا دیدگای لە پیاوێ ئەو، چوارەم ئەنتیۆکۆسی کراوە

شکوومەندی کە، دەگریتهووە جیگە پیکراو سووکایەتی پیاوێ 11:21 دان فیتنە بە و، دەردەکەوێت ئاشتیدا ناوەراستی لە. ناکات لەبەر پاشایەتی دەگریت شانشینیەکەدا بەسەر دەست.

سییەم ئەنتیۆکۆسی بچوو کەکی کۆرە، ئەنتیۆکۆس بۆ ئاماژەییە ئەمە - 21a لەسەر کارە ئەم کاریگەرییەکانی دەتوانیتر مەرۆف، پۆمەکان بارمتە ی و دیل نمرە ی، پاشا بە بوو ئەوێ بەهۆی. خەیاڵدا لە هەبوو ئەو کارەکتەری کاتەکانی، لەوەش جگە. بیتهووە یەکلایی ژياندا لەگەڵ ئەوێ بۆ هەبوو کرد پەرورەدە ئەواندا لەگەڵ دیاریکراوی تیگەیشتنیکی پۆمییهکان لەگەڵ بە دیکە کۆریکی چونکە، بوو فیتنە بنەمای لەسەر شام تەختی سەر هاتنە بینیان کە. بەسەریدا هەبوو پیشینە ی، بوو گەرەتر کە دیمیتریۆس ناوی پۆمییهکان دوژمنی و مەقدونی پاشای، پەرسیۆس لەگەڵ دیمیتریۆس دانا تەختیان لەسەر و بوون بەدڵ هاورپیان ئەنتیۆکۆسی، دەکات پەیمانیک

دەبن زāl لەبەردەمیدا، هەلەدەفرن لافاوێک وەک سەربازانە ی ئەو 11:22 دان دەچێت لەناو پەیمانەکەش سەرکردەییکی چۆن هەرۆک، دەچن لەناو و زāl مەدا رەدە بە لە وە بنە بڵاودە لافاوێک ک وە کە ی رپازانە سە و ئە - 22أ چن دە ناو لە و بن دە .

دەستى (168-170-) "سوريا جەنگى" شەشەمىن لەگەل دوژمنايتى

پىكر دەو

لە باوكى شەرى چوارەم ئەنتىيۆكۆسى دا رېگەيان رۆمىيەكان ئەمجارە زياتر لەو ھەرگىز مىسر .دەستىيىكاتەو ھەمىسر لە بەتلىمۆس ئوردوگى دژى لەسەر ھۆك .چوارچۆيەدا لەم يۆنانى ،نەبوو ھەمىر گوناھەكەى ھىمى شايەنى ئوردوگى لە .كردبووى كاتەدا لەو خودا چۆن ھەك ،بەدە راستىيەكان خوشكەكەى لەگەل نزيك شۆيەيەكى بە شەشەم بەتلىمۆسى ،بەتلىمۆسدا ھەشتەم بەتلىمۆسى ،بچووكەكەيان برا .كرد ھاوسەرگىرى دووھم كليوپاتراى دەتوانىت مروف پاشان .بوو لەگەلپان ھاوپەيمانى ،ناسراو ھەمىسكۆن بە كە .بكات لەت سوپاكەيان دا ئەنتىيۆكۆس بە رېگەى خودا بۆچى كە تىيگات

22b- ھاوپەيمانييەكە سەركردەيەكى ھەرۆھە

ئۇنياسى پېگەى تامەزرۆى ،سېلۆسىدەكان ھاوكارىكى ،مىنېلاوس تيرۆر ئەندرونيكۆسەو لەلایەن لېكرد واى .بوو شەرى كاهىنى سەرۆك لەم خودايە؟ ئيسرائىلى ھىشتا ئەمە ئايا .گرتەو ھۆى جېگەى و بگرت بە رۆما كە كردارەنى ئەو سېبەركردنى بە دەكات دەست خودا كارەساتەدا مەسيح ئىمپراتۆرى رۆمى بەراستى .دەدات ئەنجامى سەدەكان درېژايى و دەكات ئەو ھەمىشەيى قەشەيى تەماحى پاپاش رۆمى و دەكوژىت بۆ كوشت ئۇنياسى مىنېلاوس چۆن ھەرۆك ،دەگرت بەسەردا دەستى .بگرتەو جېگەى ئەوھى

دەكات فىل ،دەكەن پېو پەيوەنديان ئەوھى دواى 11:23 دان سەردەكەوئىت كەسەو كەم بە و بەرژدەكەوئىت

بېشكىنئىت ئامادەيە ،دەكات ھەمووان لەگەل ھاوپەيمانى ئەنتىيۆكۆس -23ا مىژووى وئەنى بەتەنھا كارەكتەرە ئەم .بىت ئەودا بەرژوھەندى لە ئەگەر ،دروستكران ھاوپەيمانييەكان ئەوروپايە؛ و ھەرەنسا پاشاكانى كورتى ماوھەكى كە خويناوييەكان شەرە و شكىنران ھاوپەيمانييەكان .تېدابو ئاشتىيان

بۆ ،خویندەوھەكەو دوو رېگەى لە ،بەردەوامە ئايەتەش ئەم بەلام سالى ۱۲۰ ماوھى بۆ كە پېيدات پاپامان رېژمى پىكھاتەيى وئەنىەكى ئەوھى

زور پاپايه ت و يوښاني پاشاي چونكه .دهكرد پيروزهكان لهسهر گۆشهگيري دهبيښت هردوو كياندا له *فيلازي و فيل* :دهچن ليهك

ئو . پاريزگاكه شوينهكاني بهپيتيرين دهچته ئاراميدا كاتي له ۱۱:۲۴ دان سامان و غنيمهت و تالان نهيانكردوو؛ باوكي و باوك كه دهكات كارو .ماوهيك بو ئههش و دادهړښت قهلاكان دږي له پيلان دهكات؛ دابهش

ئهم بو .بدرېت دهوو بوو رومكان قهرزاري كه گهورهيهي قهرزه ئو - 24a ههر ،وهرگرت پاريزگانكي لهسهر باجي چوارهم ئهنتيوكوسي مههستههش نهوهي .دهكرد بهسهريندا فرمانروايي كه جولهكه گهلي لهسهر بويهش كويلهكراوي گهلاني ساماني و سهرووت و گرت بهسهردا دهستي نهچاندوو يان زور به ميسري داگيركردني ئامانجي ئو .ليسهندهوه خوي دهسهلاتي ژير رهامهندي بهدهستهيناني بوو وه .نههينابوو لي وازي قايلكردن به لهگل غنيمهتهكاني ،پشتيوانيان دهستهبهركردني و سهربازهكاني خداوهنده له ريزي گهوره شيويهكي به و دهكرد دابهش سهربازهكاني پاشاي ،وو ئولومپي زيوسي گرنگترينيان كه ،دهگرت يونانيهكاني .يونانيدا ئهفسانهي له خداوهندهكان

مامهلهي شيوه ههمان به روماني پاپاي رږيمي ،ليكدانهوهدا دوو له كهساپهتيه بوو ناچار ،وو لاواز سروشتدا له نهوهي لهبر .دهكرد نهوهي بو بكات دهولمهندر و رابكيشيت شانشينهكان بههيزهكاني .بهدهستهينيت چهكدارهكانيان هيزه لهگل پشتيوانيان و دانپيدانان

له خوي زهوقي و هيز گهورهدا سوپايهكي سهركرديتهي له ۱۱:۲۵ دانيال سوپايهكي لهگل باشوور پاشاي وه .بهكاردههينيت باشوور پاشاي دږي پلاني چونكه ،بگريت بهرگهي ناتوانيت بهلام دهكات؛ شهر بههيزدا زور و گهوره .دادهښت دږي له خراب

و گرت پيلوسيومدا بهسهر دهستي 4 ئهنتيوكوس 170 - سالي له 25a- .پايتهختهكي ئهسكهنهريه له جگه گرت ميسردا ههموو بهسهر دهستي

هوي دهبه ،دهخون خواردن ميزهكهي لهسهر ئهوانهي ۱۱:۲۶ دان زور ژمارهيهكي به كوژراوهكان و دهرژين لافاو وهك سهربازهكاني .لناوچووني .خوارهوه دهكهونه

مامیدا چوارەمی ئەنتیۆکۆسی لەگەڵ شەشەم بەتلیمۆسی پاشان - 26a
کرد سیلۆسیدەکانەو ئۆردوگای بە پەيوەندی .کرد دانوستان بە دەستی
لەلایەن ئەسکەندەریە لە ،نەکرا پەسەند میسرییەکانەو لەلایەن بەلام
لەلایەن شیۆیە بەم ،گرتەو جیگەى براپەو هەشتەمی بەتلیمۆسی
بەردەوام شەر . دەیانخوارد مێزەکەى لەسەر کە لیکرا خیانهتیان خیزانەکەپەو
دابهزین زۆر ژمارەپەکی بە مردووکان و بوو .

درۆ مێز پەک لەسەر و دادەنێن دلیاندا لە خراپە پیلانی پاشا دوو 11:27 **دانیال**
دیاریکراودا کاتی لە تەنھا کۆتایی چونکە ،نابێت سەرکەوتوو بەلام .دەکەن
دێت.

دەهێنن شکست چوارەم ئەنتیۆکۆسی فیتنەکانی تریش جارێکی -27a
پەيوەندی کە کورەزای شەشەمی بەتلیمۆسی لەگەڵ پەيوەندییەکەى
فیڵکردنە بنەمای لەسەر ،کردوو بەووەو

دیاریکراودا کاتی لە تەنھا کۆتایی چونکە ،سەرناگرت ئەمە بەلام -ب27
دێت.

ئامانجێک چەند ،راستیدا لە دەکات؟ کۆتایییەک چ باسی ئایەتە ئەم
برازا و سییەم ئەنتیۆکۆسی نیوان شەری کۆتایی یەکەمیان ، دەکات پێشنیار
دیکە ئامانجەکانی .نزیکە کۆتایییە ئەم .بوو میسرییەکانی خوشکەزا و
کاتی و 7-12 دانیال لە پاپا سألەى 1260 حوکمرانی ماوەى بە پەيوەندییان
جیهانی جەنگی بەدیھێنانی کە ،دەبێت بابەتەدا ئەم 40 ی ئایەت کۆتایی
دادەنێت گشتگیر **گەورەى بەلای** دوا بۆ زەمینە کە ،دەبینرێت سییەم

" بە راستەوخۆی پەيوەندییەکی هیچ دەربەرینە ئەم ئایەتەدا لەم بەلام
ئەوێ وەک ،پیکراوە ئاماژەى 40 دا ئایەتی لە کە نییە وە" کۆتایی کاتی
فریودەرە زیرەکانە بابەتە ئەم پیکھاتەى .دەدەین نیشانی و دەیدۆزینەو

دلیدا لە .وڵاتەکەى بۆ دەگەرێتەو زۆرەو دەوڵەمەندییەکی بە 11:28 **دان**
دواتر و دەکات مامەلە پیرۆز پەیمانی دژی ،دەکات پیرۆز پەیمانی دوژمنایەتی
وڵاتەکەى بۆ دەگەرێتەو .

وڵاتەکەى بۆ دەگەرێتەو زۆرەو دەوڵەمەندی بە -28أ

میسرییه کان له که دهو له مهندي به بوو بارگاوی چوارهم ئه نتيو کؤس به تليمی ،ئەنتیکه بۆ گه رانه وه بۆ ده ستپي کرد گه شته که ی ،وه رگيرابوو میسر داگیرکراوی نیوهی به سهر پاشا وه ک که به جي هيشته شه شه می کرد تووره نارازی پاشای به شه کییه سهر که وتنه ئه م به لام .دانا بوو به بویه .ئه و توړه یی ئامانجی ده کاته جوله که کان پاشا بیزاری -ب 28 هیور به لام ،هه لده داته وه به سهر دا توړه ییه یان له م به شیک سهر دان کردنیان نابیتته وه .

دهرواتنه وه باشوور به ره و دیکه جاري کی دیاریرکراودا کاتي کی له 11:29 دان نابن پيشوو وه ک شته کان دوا جاره ئه م به لام .
 گه وه به لای سالی ناو ده چینه ئیمه - 29أ

تر جاري کی برازاکانی که زانی ئه نتيو کؤس زایین پيش 168 سالی له به تليمؤسی له گه ل شه شه م به تليمؤسی بوونه ته وه ؛ ئاشت له گه لیدا ژیر گه رابوو وه میسر داگیرکراوه کانی خاکه .کردبوو ئاشتی بریدا هه شته می ،کوره زاکانی دژی کرده وه هه لمه ته که ی به ده ستی بویه .میسر ده سه لاتی ...به لام ،له ناو بیات به رخودانی ک هه موو بریاریدا

ده گه رپته وه ،بوو بی هیوا سهری ؛ دینه کیتیمه وه له که شتی 11:30 دانیال کاتي ک نامینیتته وه ؛ چالاک بی ،پیرۆز په یمانی له تووره ییه وه به پاشان .دوا وه پیرۆزیان په یمانی که که سانه ی ئه و سهر ده خاته خوی سهرنجی ده گه رپته وه جي هيشته وه .

ده که ن پيشره وی دژی له کیتیم که شتییه کانی - 30a

دوو رگه ی له سهر که رۆمانی به له می بۆ ئامازه یه رۆح پییه به م گه لانی و ناوه راست ده ربای گه لانی له ویشه وه .دامه زراوه ئیستا قوبرسی سییم ئه نتيو کؤسی ،باوکی دوا ی .کرد کؤنترۆل ئاسیایان ده ربای که نار تووره ی که بوو زه لیل بوونی ک تووشی .بووه وه رۆمانی قیتۆی روه به روه ی ده وری له زه وی له سهر باز نه یه کی لایناس پۆپیلیۆس رۆمانی نوینه ری .لی کرد یان رۆما له گه ل شه رکردن برپاری به ته نها پي کرد فه رمانی و کیشا پییه کانی ئه و ،بووه بارمه پيشتر که ئه نتيو کؤس .به جي هيشته یان باز نه یه ئه و گوړاپه لی داگیرکردنی ده سته ردار ی بوو ناچار و فیروبووو دراوه باوکی به وانه یه ی

دەخەينەرۋو 64 تا 1 Macc.1:41 ۋەشانى يەكەم لېرەدا

**ئىمپراتۇرىيە تەكەيدا لە ھەموو كە دا فەرمانى پاشا 1:41 مەكايىيەكان 1
گەل يەك بىنە .**

**نەرىتى و داب دەستبەردارى دەبوو ھەمووان 1:42 مەكايىيەكان يەكەمى
بوون پاشا فەرمانى ملكەچى تاغوتەكان ھەموو . بن خۇيان**

**زۆر خەلكىكى ، ئىسرائىلىشدا لە تەنانەت و 1:43 مەكايىيەكان 1
و دەكرد بتەكان بۆ قوربانىيان ، كرد ئەو پەرستنى لە پېشوازيان
دەكرد پيس شەممەيان .**

**بۆ نېردراوى فەرمانەكانىيەو بە پاشا 1:44 مەكايىيەكان يەكەمى
نەرىتى و داب دەبوو ئەوان ، نارد يەھودا شارەكانى و ئۆرشەليم
بەكەن جىبەجى خاكەكەدا لە بېگانە .**

**و قوربانى و سووتاندن قوربانى بە كۆتايى 1:45 مەكايىيەكان يەكەمى
و شەممە بوو برىار . پەرستگا كەدا لە ھىنا بەخشىنەكان خواردنەو
بەكەن پيس جەژنەكان .**

**بەكەن پيس پېرۋىيەكان ھەموو و پېرۋزگا 1:46 مەكايىيەكان يەكەمى
بۆ پەرستگا و پەرستن شوئىنى و قوربانگا 1:47 مەكايىيەكان يەكەمى
قوربانى بەكەنە پيسەكان ئازەلە و بەراز و بەكەن دروست بتەكان .**

**و بەجىيەئىلن نەكراو خەتەنە بە كورەكانيان دەبوو 1:48 مەكايىيەكان يەكەمى
قېزەون پىسىيەكەو و پىسى جۆرە ھەموو رېگەى لە خۇيان شىۋەيە بەم
بەكەن .**

**ھەموو و بەكەن لەبىر دەبوو ياسا ، كورتى بە 1:49 مەكايىيەكان يەكەمى
بەكەن پىشتىگوى رېۋرەسمەكانى .**

**پاشا فەرمانەكانى پابەندى ھەركەسىك 1:50 مەكايىيەكان يەكەمى
بەكەن پىشتىگوى دەبوو ، نەبوو .**

**ھەموو بۆ كە پاشا نامەكانى كە ئەمەيە 1:51 مەكايىيەكان يەكەمى
و دانا گەلەكەدا ھەموو بەسەر پىشكەنەرى . ناردبوو خۆى شانشىنى
بەكەن پىشكەش قوربانى كرد يەھودا شارەكانى ھەموو بە فەرمانى .**

ئەوانەى ھەموو ،بوون گوڭراپەلى گەل لە زۆرىك 1:52 مەكابییهكان 1
،کرد خاكەكەدا لە خراپەیان .هینا یاسا لە وایان

بیات پەنا دەكات ناچار ئیسرائیل ۱:۵۳ مەكابییهكان یەكەمى

سالى لە ،كيسلهف مانگی رۆژی پانزەهەمین لە 1:54 مەكابییهكان 1
دانا وڤرانکاری قوربانگی ،سووتاندن قوربانى قوربانگی پاشا ،145
دانران یەھودا دراوسڤى شارەکانى لە قوربانگانیش و

گشتیدا گوڭراپانی لە و مالهكان دهركای لە 1:55 مەكابییهكان یەكەمى
دەسووتاند بخوریان

و دۆزرانەوه کاتیک دراند یاسایان کتیبەکانى 1:56 مەكابییهكان یەكەمى
،ئاگرەوه ناو فرڤیاندا

یان پەیمانە کتیبى کە دەرکەوت کەسڤک ئەگەر 1:57 مەكابییهكان 1
دەکوژریت پاشا فەرمانى بەپڤى ئەوا ،خودایە یاسای گوڭراپەلى

لە مانگ دواى لە مانگ کە ئیسرائیلییانەى ئەو 1:58 مەكابییهكان یەكەمى
دەدران سزا ،دەشکڤنن یاسا شارەکانیاندا

قوربانگایە ئەو لەسەر قوربانى مانگڤکدا ھەر 25 لە و 1:59 مەكابییهكان 1
دانرابوو سووتاندن قوربانى قوربانگی جياتى لە کە دەکرا پڤشکەش

بەپڤى ،دەکرا خەتەنە مندالەکانیان کە ژنانەى ئەو ۱:۶۰ مەكابییهكان یەكەمى
دەکوژران یاسایە ئەم

ھەلواسرابوو؛ ملیانەوه بە کە کوڤەکانیانەوه بە 1:61 مەكابییهكان یەكەمى
کوشت ،کردبوو خەتەنەیان ئەوانەى و بنەمالەکەیان خەلکى ھەرۆھە

بە ئیسرائیل لە زۆرىک ،ئەمانە ھەموو سەرەراى 1:62 مەكابییهكان یەكەمى
نەخۆن ناپاک خواردنى کە بوون بوڤر ئەوەندە و مانەوه دلسۆزى

خۆیان نەک بمرن بوو باشتەر پڤیان ئەوان 1:63 مەكابییهكان یەكەمى
بوۋە ،بوو پیرۆز پەیمانى پڤچەوانەى کە خواردنڤک بە بکەن پيس
کوژران

ئیسرائیل بوۋ بوو گەورە تاقیکردنەوهیەکى ئەمە ۱:۶۴ مەكابییهكان یەكەمى

وەستانی کە ۴۷ تا ۴۵ ئایەتەکانى بەدینە سەرئنج با باسەدا لەم
و ، **دەکەنەوه پشتراست ھەمیشەى** شەفاعەتى بوۋ پڤشکەشکردنەکان

كتیبی پاشا :دهدات پیرۆزگا که پیسکردنی شایهتالی که ۵۴ ئایهتی **دانا سووتاندن قوربانی قوربانگی له سهر و یرانکاری قیزهونی**.

۱:۱۱ مه کابیه کان یه که می : ئیسرا ئیلدا یه لاده رایه تی له خراپانه ئهم رهگی **سهریان ئیسرا ئیل له خراپه کار نه وه یه کی که بوو کاته دا له و ههر له گه ل هاو په یمانی با** : **برد به لاریدا دیکه یان که سی زور و هه لدا لییان خومان له وه ته ی چونکه ، بکه یین ده ور و بهرمان گهلانی** له به دبەختییه کان . **هاتوو به سهرماندا به دبەختی زور ، جیا کردۆته وه** به بوو بریار و خودا به بهرام بهر بوو ناپاکییان ده رئه نجامی ئیستاهو به ئین خۆیادا به سهر زیاتر به دبەختی خۆیان یاخیگه رانه ی هه لۆیستی .

شیوه یه کی به یۆنانیه کان هه ژموونی ،خویناوییه دا کاره ساته له م **برۆنزی په یکه ری** له خۆی شوینیکی هه موو له گونا هی هیما ی گونجاو **بۆگه نه که ی بز نه و ۷** ؛ دانیال له په له دار بزنیکی **پلنگه که** کرد؛ رهوا دا 2. دان بریکاره ئه و . پیبکریت ئاماژه ی تر ورده کارییه کی ده بیئت به لام ۸. دانیال قودس بۆ زایین پێش ۱۶۸ سالی له چواره م ئه نتیۆکۆسی که سزاده ره ی به که یۆنانیه ی ناوه ئهم و بوو ئه پۆلۆنیۆس ناوی قودس بۆ نارد بووی له ئه وه ی بۆ هه لده بژێردرا رۆحه وه له لایه ن ،دیٹ "تیگدهر" واتای به ئینگلیزی له لایه ن پیرۆز کتیبی و یرانکه رانه ی به کاره یینانی ، ۱۱: ۹ په خشان ی ههر واته بکات؛ ئیدانه کۆتاییه وه رۆژانی پرۆتستانی ساخته ی مه سیحیه تی ئه پۆلۆنیۆس . **رێکده خه ن کۆتایی گه وره ی کاره ساتی** که که سانه ی ئه و نمایشیکی کاتی له **شه ممه ش یه ک** و قودس هاته سه ربازه وه هه زار ۲۲ به ئه وان . کوشت جوله که کانی بینهرانی هه موو ،گشتیدا چه کی سه رنجرپاکیشی لی کرد وای خوداش و ده کرد پیس شه ممه یان رۆژی قیزه ونه به رژه وه ندییه به م کاره ئهم پشت له چونکه ، نه بووه وه که م توره یییه که ی وه . بکوژرین جیرۆنتسی . ده رچوو له سهر بریاری جوله که کان هیلینکردنی به ،خویناوییه وه به سهر نه ربیتی و داب و په رستن هیلینکردنی به ،شاهانه نوینه ری ،ئه سینای قودس په رستگای پاشان . سه پاند سامریادا و قودس خه لکی هه موو زیوسی بۆ گه ریزیم چیای سهر په رستگای و ، ئۆلۆمپی زیوسی بۆ ته رخانکرا و خۆی په رستگای له خۆی پاراستنی خودا ده بینین شیوه یه به م . میواندۆست

تادیت پیرۆزه که شاره .دهکیشیتته وه نهته وه که هه موو له و قدوس له هیئده ،بوو خودا ویستی ته نیا ئەمه به لām .بوو قیزه ون توو پیهی تووشی گه وه بابلی دهر به دهری هۆشداریی دواي ئایینی و ئەخلاقی شلبوونه وهی بوو.

په یمانه که یان که راده کیشیت ئەوانه چه واشه کاری به ۱۱:۳۲ دانیال به ،دهناسن خۆیان خودای که خه لکه دا ئەو له ناو ئەوانه ی به لām .شکاندوووه ده که ن مامه له توندی

هه لده خه له تینیت هاویه یمانی خیانه تکارانی لیدان چه پله به - 32أ

رەوا و شایسته خودایی سزای :دهکاته وه پشتراستی ورده کاریبه ئەم .نۆرم بوو بوووه پیسبوون پیرۆزه کاند شوینه له .بوو

مامه له توندی به ،دهناسن خۆیان خودای خه لکه دا له ناو ئەوانه ی به لām - ب 32 ده که ن

خۆیان دلسۆزی به شایسته و دلسۆز ئیماندارانی کاره ساته دا له م له ده سته رداربوون نه ک بمرن شه هید وه ک بوو باشت ر پێیان و جیا کرده وه .پیرۆزه کانی یاسا و دروست که ر خودای له ریزگرتن

خویناوییه ی ئەزموونه ئەم ،دووهمدا خویندنه وه ی له ،دیکه جار پکی سال-رۆژ ۱۲۶۰ که ده چیت پایا هوکمرانی بارودۆخی له راسته قینه رۆژی ۱۰۹۰ و ۱۲:۷ ،۷:۲۵.دان له یه ک دواي له یه ک شیوه یه کی به کراوه پێشبینی 13:5 ۳-۶: ۱۱: ۱۴-۱۲: ۱۷.ئایۆ

دیرینی ئیستای چوارچۆیه ی له ئاوردانه وه

کامیرامانیک وینه ی ،روودهدات چی که تیبگه م له وه باشت ر ئەوه ی بۆ له م .ده گهریت به دوایدا نزیکه وه له که ده گریت دیمه نیک که به کارده هیئم و ده هیئیت به ده ست به رزییه که ی کاتدا هه مان له و ده کات زووم خاله دا ئایینی میژووی بۆ کاتیک شیوه هه مان به .ده بیئت فراوانتر زۆر بینین مه یدانی مه سیحه ت ئایینی میژووی ته واوی سه ره رشتی رۆح نیگی ،به کارده هیئیریت ،ئازاره کانیه وه کاتژمیره کانی له ،زه لیلانه یه وه سه ره تای له ،ده کات

گهراڻه وهی به که شکومهنده کهی کوټاییه تا ، شههیده کان سهردهمی دهکریټ دیاری چاوه پروانکراو رزگارکهری

به ماوهیه ک بو هندیکیان . دهکهن خه لک رینماییه دانترینیان و ۱۱:۳۳ دانیال دهکهن تالان به و دیل به و ناگر بلایسهی به و شمشیر

33a- دهکهن جه ماوه ر فیری ژیرترینیان و

ئیمه که ، تهرسوس پوټسی ههروهه ، مهسیح عیسا نیردراوانی ناویکی نوییه ئایینییه رینماییه هم . نویین پهیمانی نامه ی ۱۴ قهرزاری پیشکesh خودایی نیعمه تی به که رزگاری مژده ی واته ، "ئینجیل" : هه لگرتوه پیشه وه مان به ره و کاتدا له رۆح شیوهیه به م . دهکریټ هه لبرټیردراوه کان به مهسیحی باوه ریکی ده بیته پشکنین نویی فوکوسی و ده بات

و دیلبوون و ناگر بلایسهی و شمشیر ملکه چی ماوهیه ک بو هندیکیان - 33b ده بن تالانکردن .

ده بیته همجاره یان و "ماوهیه ک بو" : وتی فریشته که وه ریگهی له رۆح هه ندیک سهردهمی له به لام . کراوه پیشبینی که درټژه ی ساله ۱۲۶۰ ئه و به بوون مهسیحی - دیوکلیتیان و دو میتیان ، نیرۆ ، کالیگولا - رۆمانیدا ئیمپراتوری به ئاماژه رۆح ۱۰:۱۳۱ پهخشانی له . بهریټ شههید ده بیټ که بوو ئه وه مانای *کهسیک ئه گهر* " : ده لیټ و ده کات پاپا رۆمانییهکانی زهحمه ته سهردهمی شمشیر به کهسیک ئه گهر ، دیلییه وه ده چیته ئه و ، دیلییه وه به چیته بیه ویت دلسۆزی و سه بر بهرگه گرتنی لیږده . بکوژریټ ده بیټ شمشیر به ، بکوژریټ " . پیرۆزه کانه

و وهرده گرن یارمه تی که میک ، خواره وه ده کهونه که کاته ی له و ۱۱:۳۴ دان دوو رووی له ده بن له گه لیان که سیش زۆر

34a- که بوو پاپایه تدا درندانه ی هه ژموونی قوټاغی له م ههر به راستی له سر ناسینه وه یان . هه لدا سهریان ئایه ته هم دوو رووهکانی و کردوون فیری مهسیح عیسا که فه رمانانه یه و به ها به و سووکایه تی کردنیان به کوشتن قه دهغه کردنی ، تایبه ته سهردهمه هم بو ، تایبه ته دا حالته له م که تیبگه یه له وه ده توانیت ، میژوو سهردانکردنه وه ی به پاشان . شمشیر دادوه ری له لایه ن ئیستا تا پازده هه وه سده ی له پروتستانت فراوانی بزووتنه وه ی

تهواویان وازهینانی بۆیه .دادهنریت دوورپوویی به مهسیحهوه عیسا ،راستگۆ
قبولکردن و تیگه‌یشتن بۆ ده‌بیئت ئاسانتر ۱۸۴۳هه‌و سالی له ئیمان له

پاک کۆتایی کاتی تا تاكو ،خوارهوه دهكهونه داناکان له هه‌ندیک ۱۱:۳۵ دان
دیاریکراودا کاتی له هه‌یشتا چونکه ،بن په‌له‌ بی و بکرینهوه پاک و بکرینهوه
دیت.

پاک و پالوته نه‌وهی بۆ ،خوارهوه دهكهونه داناکان له هه‌ندیک - 35أ
کۆتایی کاتی تا ،بکرینهوه سپی و بکرینهوه

و تاقیکردنه‌وه مه‌سیحی ژیا‌نی ستانداردی ،ای‌دوانه به‌م حوکمدان به
کۆتایی تا گۆشه‌گیری ئازاردانی و به‌رگه‌گرتن توانای پێگه‌ی له ، هه‌لبژاردنه
،راهاتوه لی‌بورده‌یی و ئاشتی به‌ که‌ مۆدیرن مروّقی شیوه‌یه به‌م .جیهان
له‌به‌ر هه‌ر .ناناسیته‌وه‌ خۆی ژیا‌نی په‌یامانه‌دا له‌و .تیئناگات هه‌یج له‌ چیتر
ده‌دریئت بابته‌ ئه‌م له‌سه‌ر روونکردنه‌وه ۱۰-۱۰: ۹ و ۷ په‌خشانی له‌ ئه‌مه‌شه
یان ،بوو راسته‌قینه‌ سالی ۱۵۰ که‌ ئایینی ئاشتی درێژخایه‌نی ماوه‌یه‌کی
سالی له‌ به‌لام ،ده‌ست‌نیشانکرا خ‌وداوه‌ له‌لایه‌ن ،پێغه‌مبه‌رانه‌ مانگی "پینج"
پێ‌کرده‌وه‌ ده‌ستیان ئایینییه‌کان شه‌ره‌ و هات کۆتایی ماوه‌یه‌ ئه‌م ۱۹۹۵هه‌و
چاره‌نووسی و ده‌کوژیت؛ جیهان دیکه‌ی شوینه‌کانی و فه‌ره‌نسا له‌ ئیسلام
تی‌به‌رده‌دریئت ئاگریان جیهان هه‌موو تا بینه‌وه‌ چتر کرده‌وه‌کانی

ده‌گات دیاریکراودا کاتی له‌ ته‌نها چونکه - 35ب

هه‌یج ده‌لیت پێمان فره‌شته‌که‌ و جیهان کۆتایی ده‌بیته‌ کۆتاییه‌ ئه‌م
په‌یوه‌سته .بکات پێش‌بینی نادات که‌س به‌ پێگه‌ شه‌ر و ئاشتی نیشانه‌یه‌کی
ئه‌و کۆتایی واته‌ ،کردوه‌ دیاریی خ‌ودا که‌ *کاته‌ی* ئه‌و :هۆکاره‌وه‌ یه‌ک به‌
وه .زه‌مینی هه‌لبژێردراوی هه‌لبژاردنی بۆ کراوه‌ ته‌رخان که‌ سالی ۶۰۰۰
خ‌ودا که‌ دوورین کۆتاییه‌ له‌م سال ده‌ له‌ که‌متر ئیستا که‌ ئه‌وه‌یه‌ له‌به‌ر
پیش به‌هاری ئازاری ۲۰ی :بزانی به‌رواره‌که‌ که‌ به‌خشیوه‌ ئی‌مه‌ به‌ نیعمه‌تی
بۆ .مه‌سیح که‌فاره‌تی مردنی دوا‌ی سال ۲۰۰۰ واته‌ ، ۲۰۳۰ نیسانی ۳ی
که‌ بکوژانه‌ی یاخ‌بووه‌ ئه‌و له‌ناو‌بردنی و هه‌لبژێردراوه‌کانی رزگارکردنی
ده‌رده‌که‌و‌یت سه‌رکه‌وتوو و ده‌سه‌لاتدار به‌ ،بوون کوشتیان به‌‌نیازی

له گهوره گۆشه گيركهرى: "مه سىحى" پۆمى كاسۆلىكى پاپاى رژیى **پۆژئاوادا جیهانى ئایینی میژووی**

سهرکردایه تیمان ده بوو چوارهم ئهنتیۆکۆسى مۆدیلى كه بوو ئه و به ره و ئه وه به راوردکردنه ئه م له سه ر چى و كرد ئاماده خۆى جۆرى دژه جۆره كه . بکات رۆژى ۱۰۹۰ ماوه ی بۆ یۆنانى گۆشه گيركهرى كه دُنیا بیه وه به بگوترى؟ ۱۲۶۰ نزیکه ی ماوه ی بۆ خۆیه وه لای پاپایهت به لām , کرد مامه له ی راسته قینه میژوو مۆدیله کانی هه موو شیوه یه ش به م , ده بیئت تووره راسته قینه سالى . تیپه راند .

له خۆى و ده کاته وه به رز خۆى . ده یكات خۆى ئاره زووی به پاشا ۱۱:۳۶ دان
له باوه رپینه کراو قسه ی و , ده کاته وه به رز خودا وه نده کانه وه هه موو سه رووی
, ده بیئت ته واو تووره یی تا ده بیئت سه رفراز ده کات؛ خودا وه نده کان خودای دژى
. ده بیئت جیه جی دراوه له سه ر برپارى ئه وه ی چونکه .

بۆ ده توانیئت هیشتا و ماونه ته وه ناروونى به ئایه ته ئه م وشه کانی - 36
پیکهاته ی . به کار به یئرئی پۆمانى پاپای پاشای و یۆنانى پاشای هه ردوو
رووکه ش خوینه رانى له وردى به ده بیئت پيشبینیه كه ئاشکراکهرى
: ده کات پاپا ئامانجى به ئامازه بچووک ورده کاریه کی به لām . به شاردریته وه
ئه م . " ده کریئت جیه جی **دراوه برپار ئه وه ی چونکه** " , ورد ده سه ته واژه ی
دوو و شه سه ت دواى " : ده داته وه ۹:۲۶ دانیال ده نگدانه وه ی وه رگێرانه
فه رمانه وایه ی ئه و گه لی . نابیئت هه یچی و ده بردیئت مه سه کراوه كه , هه فته
کۆتاییه که ی و ده به ن له ناو پیرۆزه که شوینی , پیرۆزگاکه و شاره که دیت که
" . برپار دراوه شه ره که کۆتایى تا وئیرانکاریه کان دیت؛ لافاوئیک وه ک

که خودا وه نده ش ئه و و نازانیئت باو باپیرانى خودا وه نده کانی ئه و ۱۱:۳۷ دان
سه رووی له خۆى چونکه , ناکات خودایه ک هه یچ سه یری . ده کات دلخۆش ژن
. ده کاته وه به رز هه موو یانه وه

نادات باو باپیرانى خودا وه نده کانی به بایه خێک هه یچ - 37

دهكاتوهه روون تیگه‌یشتنمان كه بچووكه وردەكارییه ئه‌و ،لیڤه‌دايه قسانه ئه‌م كه پاشایه‌ی ئه‌و كه هه‌یه‌یه‌ فهرمیمان به‌لگه‌ی لیڤه‌دا ئی‌مه‌ خوداوهنده‌كانی له‌ ږیزی كه‌ بیټ چوارهم ئه‌نتیۆكۆسی ناتوانیټ ئامانج كراوه‌ته‌ خوداوهندی ،زیوس ،گه‌وره‌ترینیان نیویاندا له‌ و ده‌گرت باوباپیرانی قودس له‌ جوله‌كه‌كانی په‌رستگای كه‌ ،ئۆلیمپوس خوداوهنده‌كانی كه‌ ده‌هینین به‌ده‌ست هه‌لنه‌گر حاشا به‌لگه‌ی شیوه‌یه‌ به‌م .كرد پیشكه‌شی بۆیه‌ .مه‌سیحیه‌ سه‌رده‌می رۆمانی پاپای رژی‌می به‌راستی ئامانج‌كراو پاشای *جیاواز ،ده‌بیټ پاشاوه* به‌م په‌یوه‌ندی ئاشكرا‌كراو وشه‌كانی هه‌موو له‌مه‌ودوا ئه‌م ،ده‌كه‌م زیاد ئه‌وه‌ش من ۸؛ دانیال له‌ *فیلباز و بی‌شهرم* و ۷ دانیال له‌ "موشه‌ك قۆناغه‌كانی" .۹:۲۷ دانیال *ویرانكه‌ره‌ی یان ویرانكه‌ر پاشای* له‌ ،*خۆبه‌زلزان و بچووك* ، پاپا *پیاویکی ده‌كه‌ن سه‌ر* پشتگیری هه‌موویان دانراوه‌ زالبوونه‌كاندا لوتكه‌ی

نیشان خۆی باوباپیرانی خوداوهنده‌كانی بۆ ږیژیک هه‌یج پاپا رۆمی ئایا لی‌کرد وای مه‌سیحی ئایینی بۆ گۆږینی چونكه‌ ،نه‌خیر فهرمی به‌ ده‌دات؟ و فۆرم به‌لام .بیټ رۆمانی بته‌پرسته‌كانی خوداوهنده‌ ناوی ده‌ستبه‌رداری یان ،په‌یكه‌رسازییه‌ ،نه‌خشینراو وینه‌ ئه‌و :پاراست ئه‌وانی په‌رستنی شیوازی نوێژدا له‌ و ده‌به‌ن كرنۆش له‌به‌رده‌میاندا په‌رستیاره‌كانی كه‌ قالی‌كراوانه‌ی هه‌موو له‌ خوداو له‌لایه‌ن كه‌ ،ره‌فتاره‌ ئه‌م پاراستنی بۆ .داده‌نیټ ئه‌ژنۆیان خه‌لكی به‌ ده‌ستگه‌یشتن كرده‌ پیرۆزی كتی‌بی ،كراوه‌ ئیدانه‌ یاسا‌كانیدا ئه‌م چونكه‌ كرد سه‌ركوت زیندوو خودای فهرمانی ده‌ له‌ دووه‌می و ئاسایی سه‌رپێچیکاره‌كانی بۆ كه‌ ده‌كات ئاشكرا سزایه‌ ئه‌و و ده‌كات قه‌ده‌غه‌ كاره‌ ئه‌گه‌ر بشاریته‌وه‌ بووه‌ تووشی كه‌ سزایه‌ی ئه‌و ده‌یه‌و‌یت كی .كراوه‌ دیاری پیناسه‌یه‌دا ئه‌و له‌گه‌ل پاپا رژی‌می كه‌سایه‌تی پی‌یه‌ به‌م نه‌بیټ؟ شه‌یتان .كراوه‌ پیشكه‌ش ئایه‌ته‌دا له‌م كه‌ ده‌گونجیټ

ده‌كات دلخۆش ژنان كه‌ خوداییه‌ی ئه‌و بۆ نه‌ -ب37

به‌ ،لی‌هیناوه‌ وازی پاپا كه‌ ،بته‌پرسته‌ رۆمانی ئایینی به‌ ئه‌وه‌ له‌ پشتی چونكه‌ .ده‌كاتوه‌ به‌رز ناسكه‌ بابه‌ته‌ ئه‌م خودا رۆحی كه‌ بیركردنه‌وه‌ بدات پیشان پیرۆزی به‌ها‌كانی ئه‌وه‌ی بۆ كرد خۆی ئاشكرای سی‌كسی میراتی

باوکه له لایه ن که نیره فالۆسه ئه و ، پریاپوسه کراوه پېشنیار خوداوندده ئه م
ئهمه ش . لیده گیریت ریزی خوداوندیک وه ک رۆما که نیسه ی بته رسته کانی
میراته ئه م له گه ل ئه وه ی بۆ وه . بوو یۆنانی گوناھی دیکه ی میراتیکی
رۆح و جهسته هه ردوو پاک ی له به رگری له راده به در ، بشکیت سیکیسیه دا
ده کات .

بۆ . ده گریت قه لاکان خوداوندی له ریز خۆی پایه ی له سه ر به لام 11:38 دان
و به نرخ به ردی به ، زیو و زیز به ، نه یانده ناسی باو بایرانی که خوداوندده ئه م
ده گریت ریز گرانبه ها که لویه لی .

ده گریت قه لاکان خوداوندی له ریز خۆی پایه ی له سه ر به لام - 38أ

. قه لاکان خوداوندی : بوو له دایک بته رست نوپی خوداوندیکی
له سه ری کاریگه ریه ی به و یه کسانه بالای و مرۆقدا یه میشکی له پایه ی
. بووه دروست .

توخمه کاند؛ به رووی کراوه ن که دروستکرد په رستگا کانی بته رستی رۆمای
به رۆما به لام . بوون به س ستوونه کان به پشتگیریکراو پایته خته کانی
جووله که مۆدیلی جیگه ی که بوو ئه وه ئامانجی مه سیحی ئایینی وه رگریتی
به کاتییدا له که هه بوو په رستگایه کیان جووله که کان . بگریته وه له ناوچوو
شکوومه ندی و شکۆمه ندی سه رچاوه ی و بوو به هیز به لام ، بوو داخراو رواله ت
دروست رۆمانی کلپسای به رامبه ردا له و ده کرد ته قلیدی رۆما بۆیه . بوو ئه وان
ده و له مه ندترین و ده کرد حوکمرانی نائه منی چونکه ، ده چوو قه ل له که ده کرد
تا . کرد شتی هه مان رۆماش . ده کرد به هیز نیشته جیوونیان شوینی ئاغاگان
و دروستکرد کلپسا کانی تیژ و توند شیوازیکی به کاتدراییله کان سه رده می
به ئاماژه یان که تاوه ر بوونه گولاهه کان سه قفه . گۆرا شتیکی هه موو دواتر
دانته یلیان دیعه نی ده ره وه ی روه به ری . بوو به رزتر هه میشه ، ده کرد ئاسمان
که ، کرابوون ده و له مه ند رهنگیکی هه موو به رهنگا وره نگ په نجه ره ی به ، وه رگری
و رۆحانییه کان ئه مه ش ، ناوه وه بچپته رهنگا وره نگ روه ناکییه کی ده دا رپگیه ی
ده کرد سه رسام سه ردانکه رانی و دلسۆزه کان .

به ردی به ، زیو و زیز به ، نه یانده ناسی باو بایرانی که خوداوندده ئه م بۆ - 38ب
ده گریت ریز به نرخ که لویه لی و به نرخ .

و زیو و زېر به ناووه دیوارهکانی، بن ئیغراکردن زیاتر ئهوهی بۆ
له شفرۆشی بابلی : **رازینراونه تهوه به نرخه کان شته و به نرخ مرواری**
و راکیشان بۆ بکات پیشکەش خۆی چۆن دهزانیت ۱۷:۵ پهخشانی گهورهی
موکلهکانی راکیشان.

ئهو بۆ سوودی شکۆمهندییه جوړه ئهو چونکه، نادریت فریو راستهقینه خودای
بچووکتربین **هەرگیز** که، دهکات ئیدانه پاپای رۆمای پیشبینیه کهیدا له نییه
تهنیا گۆتیک و رۆمانی کلێساکانی، ئهو بۆ. نهبووه لهگهڵدا په یوهندی
دهکهن رۆحی کهسانی راکیشان به خزمهت تهنه، بتهپرستترن خوداوهندی
خوداوهندی: دهییت له دایک نوێ خوداوهندیکی: دهخه نهوه دووریان لیی که
دیوارهکانیدا له ناو خدا وایه پێیان که رادهکیشیت زۆر خه لکه ئهو و، قه لاکان
مه حالهکانیدا بهرزه سهقفه ژیر له، ده دۆزنه وه.

~~قه لداره کان شوینه دژی که بیگانه دایه خوداوهندی له گهڵ ۱۱:۳۹ دان~~
~~قه لاکان قه لاکانی له سهر کاری بیگانه خوداوهندی له گهڵ وه. دهکات مامه له~~
~~لیدهکات وایان، شهرهف له دهکات پر ده نین پێدا دانیان ئهوانه ی و کردوو~~
~~پاداشت وهک دهکات دابهش به سهردا زهویان، بکهن زۆریک حوکمرانی~~
~~ده کرد قه لاکان قه لاکانی له سهر کاری بیگانه خوداوهندی له گهڵ - 39أ~~

واته، دهکات دژایه تی که ههیه چالاک خودای یهک تهنه، خودا بۆ
و نێردراوان مهسیح عیسا که، شهیتان، شهیتان: **له گه لیدا نامۆیه** که که سیک
بهرامبهر" پرسی عیبریدا دهقی له. کردهوه ئاگادار دژی له شاگردهکانی
پهخشانی له په یام هه مان. ه"ئه نجامدانی" پرسیاری به لکو نییه "مامه له کردن
دهسه لاتی و تهخت و دهسه لاتی ئه ژدیها... : شیوهیه بهم، ده بینریت ۱۳:۱۳
هه مان له به لام ۱۲:۹. ئاپۆ له شهیتان که ئه ژدیها که ". **پێیه خشی گهوره ی**
۱۲:۳. ئاپۆ به پێی ئیمپراتۆری رۆمی کاتدا

خودای، مهسیحی ئایینی گۆرینی به رۆمانی دهسه لاتی له وهش جگه
خودای بنه رته دا له پێیه ی به و له گه لیدا بوو نامۆ که وهرگرت راستهقینه ی
بوون ئیبراهیم نهوه ی عیبریه کان، بوو جوله که کان

دهیناسنه وه که دهباریت که سانه دا ئهو به سهر شهرهف و - 39ب

دەسەلاتى بۇ خودايى دەسەلاتى مۆرى پاپا .ئاینىن شەرەفانە ئەم زەوى لەسەر خودا نوینەرى وەك كە پاشانەى ئەو دەبەخشیتە خۇيان لە كەنيسەكە كە پاشا دەبنە بەراستى كاتىك تەنھا پاشاكان .دەیناسن و دینیس سانت ،فەرەنسا لە ، *کردبیت پیرۆزیان پیرۆزەکانیدا قەللا* لە یەکیك ریم .

كەسیكدا چەند بەسەر بن زال لیدەكات وایان - 39c

كە ،دەبەخشیت ئیمپراتۆرى پاشای نازناوى كاسۆلیكى كەنيسەى ترى پاشاكانى بەسەر حوكمرانى كە دەكات دیارى سەرور پادشایەكى چارلى ،شارلمانگ لە بریتین نموونەكان بەناوبانگترین .دەكات ژێردەستەى هیتلەر^۹ یەكەم ناپلیۆنى ،پینجەم

پاداشت وەك دەكات دابەش بەسەردا زەوییان - 39d

،لەخۆدەگریت ئاسمانى و زەمینی كاتى هەردوو كە ، زلەیزە ئەم چونكە .دەگونجیت زەویدا پاشاكانى لەگەل باش زۆر ،خۆى ئیدیەى بەپى زەویە بە سەبارەت بەتایبەتى ،دەكردەو یەكلایى ناكۆکیەكانیان ئەلیكساندەر ۱۴۹۴ سالى لە شىۆەىە بەم .دۆزراوەكان یان داگیركراوەكان كە لیکرا وای ،پۆستەكەیدا لە بکوژیک ،پاپاكان خراپترین ،بۆرجیا شەشەم پورتوگالدا و ئیسپانیا نیوان لە ئەوێ بۆ دابەمزینیت میریدانى هیلى لە كە ،بكات دابەش باشوور ئەمریکای خاكى خاوەنداریتی و دابەشکردن .دۆزرایەو كۆنەو

۹. پەخشانی شەشەمى شمشالەكەى

كۆتایی بە و دەكاتەو كەم دانیشتوانەكەى سیى لەسەر یەك بە مرقایەتى كە دەكات نامادە گەردوونیە رژیە ئەو ،نەتەوێى سەربەخۆیى بە هیئان .كراو پێشبینى ادا وەحى لە كە دادەمەزرینیت گەورە بەلا دوا

ئیسلام رۆلى

ئەو -رەزگارکردن بۆ نەك .پێیەتى پێویستى خودا چونكە هەیه بوونى ئیسلام بەلكو -هیناویەتى مەسیح عیسا كە وەستاو نەعمەتە ئەو لەسەر **تەنیا** رۆلە

بۆ، كۆن پەيمانى لە ھەر .دوژمنەكانى كۆمەلگەوژکردنى و كوشتن و لێدان بۆ پەيمانى لە .برد فەلەستين گەلى بۆ پەناى خدا ،ئيسرائيل ناپاكي سزادانى لە .دەكات موسلمانان بانگەوازی ،مەسیحییەكان ناپاكي سزادانى بۆ ،نوێدا ھاجەر و ئیبراھیم كۆرى ئیسماعیل عەرەبدا و موسلمان ھەردوو بنەچەى ئیسماعیل كاتەشدا لەو تەنانت .ھاوسەرەكەيەتى سارا میسرى خزمەتكارى پادەيەك بە مەملانییە ئەم .بوو مەملانییدا لە شەرى كۆرى ئیسحاق لەگەڵ ئیسماعیل و ھاجەر ،سارا داواى لەسەر خدا پەزنامەندى بە كە سەند پەرەى ،بوو دەرکراوان ئاگادارى خوداش .دەرکران ئۆردوگاگە لە ئیبراھیمەو لەلایەن بە بەرامبەر دوژمنکارانەیان ھەلوێستێكى ،بوون برا نیووە كە نەوەكانیان كە عیسا لە ،دووەمیان بوو؛ جۆلەكە يەكەمیان :دەپاراست ئیبراھیم نەوەكانى و ئیسماعیل دەربارەى دەكات پێشبینی چۆن خدا لێرەدا .مەسیحى ،مەسیحدا ،دەبێت كۆی كەركى وەك ئەو " ١٦:١٢ ژيان سەرەتای لە عەرەبەكانى نەووە بە و ،دەبێت بەرامبەرى ھەمووان دەستى و دەبێت ھەمووان دژى دەستى و بێرکردنەووە دەيەوێت خدا " .دەژى براكانى ھەموو لەگەڵ دوژمنایەتى خدا پلانەى ئەم دەبێ مەسیح ھەلبژێردراوانى .بكات ئاشكرا خۆى حوكمى ویستى بەپێى زەوى دەسەلاتەكانى و گەلان كە ،بکەن ھاوبەشى و بزەن دامەزرێنەرى محەمەد پێغەمبەر كە باسە شایەنى .بەكاردەھێنێت خۆى بالای رۆمانى پاپای دامەزراندنى دواى ، لەدايکبوو شەشەمدا سەدەى كۆتايى لە ئىسلام ئايىنى لە لێدان ئەووى بۆ سەریھەلدا ئىسلام .٥٣٨ سالى لە كاسۆليكى خدا نەفرەتى بە كاتێك گشتى بە مەسیحییەكان و بێپەرست كاسۆليكى ئیمپراتۆر كاتێك ،بوو و ٣٦١هە ئازارى ٧ى لە ئەمەش وە .دەدات لێیان لە ھینا شەمە حەوتەمى رۆژى پشوودانى لە وازى يەكەم كۆنستنتین (سۆل) "داگیرنەكراو خۆرى" بە تايبەتە كە ،خۆیدا رۆژى يەكەم بەرژەووەندى لە زۆرێك وەك كۆنستنتین .ئێستامانە يەكشەممەى كە ،(ئینقیكەتوس و مەسیحییەكان نیوان لە درزێك ھەوڵیدا ھەلە بە ئەمرو مەسیحییەكانى بە خۆى سەردەمى مەسیحییەكانى ئەو .بكات دروست جۆلەكەكاندا حوكمە ئەم .خودا پیرۆزى شەمەمى لە پێرگرتن بە كرد تۆمەتبار جۆلەكەكەردن ،دەبێت بەردەوام كۆتايیش تا و پێدراو پەرەى بێپەرست پاشایەكى نەرەوايەى

مەسىحى سەردەمى ناو دەكەوئىتە نوئىيە ڤووبەڤووبوونەوئىيە ئەم كۆتايى ھاوپەيمانى ناو چووبووە كە گشتگىر ڤرۆتستانتىزمى و پاپا كاسۆلىكى رژیىمى ڤۆلەكان دەكات ناچارمان چوارچۆودا لە گۆرانكارىيە ئەم .خۆيەو ئىكۆمىنىكى بکەينەو دابەش

مەسىحىيە ئايىنە و كاسۆلىكى پاپاى ئەوروپاى : " ئەو " ڤۆلى لە ھاوپەيمانهكانى

بە مړۆف دەبێت كە ئىسلام داگیرکردنى : " باشوور پاشاى " ڤۆلى لە محەمەد كە كارانهى ئەو بەپێى ،كۆيله بىكاتە يان بگۆرپت زۆر ئەنجامیداو دامەزرێنەرەكەى

"ناگا" عىرىدا زمانى لە ; /لیدان/ :کردار ھەلژاردنى بدەنە سەرنج لێرەدا دەستدرېژكارىكى لە باس سىفاتىك ھەك .قۆچ بە دیت لیدان واتاى بە كە ئىسلامە لەگەڵ تەواوى بە كردارە ئەم .لیدەدات خووى كە دەكات تووڤە جەنگى ھاتنى كۆتايى دواى لە كە دەگونجیت عەرەبىيەكەدا شەرانگیزی .كردوو ئاراستەى ڤۆژئاوا جىھانى دژى پچپان بەبئ دووھەو جىھانى نزیكى بۆ ئاماژەن " /لیدان/ و "خەباتکردن" ،"شەركردن " ئەگەرەبىيەكانى كردارە .ئاراو دیتە شەقام/شار يان نىشتمانى نزیكى بىرۆكەى لێرەو ،نزیك زۆر دەكەنەو پشتراست ئەوروپادا لە ئىسلام بەھیزی بوونى ئەگەرەكە ھەردوو گەرەنەو دواى لە مەملەنىكان .ئەوروپىيەكان ئايىنى بېبەرژەوھەندى بەھۆى چارەنووسى ،بوون توندتر ۱۹۴۸ سالى لە فەلەستىن بۆ جولەكەكان كۆلۇنيالىستە بەرامبەر لە موسلمانى گەلانى فەلەستىنىيەكان ھېرشە ،۲۰۲۱دا سالى لە ،و .ڤوو خستۆتە ڤۆژئاوادا مەسىحىيەكانى ،دەكەن دروست ئەوروپادا گەلانى لەئىو نائەمنى و دەبن زیاتر ئىسلامىيەكان .ئەفرىقا و باكور گەلانى پېشووى كۆلۇنيالى ،فەرەنسا شتېك ھەموو پېش ،رەنگە ڤوودەدات؟ نىشتمانى شىۋازى لەسەر و گەرەتر پېكدادانىكى ئايا كە ڤادەيەى ئەو تا تېكېچیت ناوخوايى دۆخى ئەو پېش نەك بەلام گەرەكە شارە خودى خاكى لەسەر گروپەكاندا نىۋان لە ڤرندەنە پېكدادانى لە دەبیت؛ ناوخوا شەرى ھالەتى لە فەرەنسا ئەوكات .بھيئیت بەرھەم

بئى كافره يان ، مەسىھىيەت دژى ئىسلام : راستەقىنە ئايىنى شەپكى ، واقعەدا خوداكان .

و گالىسكە بە ، **دەسورپتەو** دەوریدا بە **زىيانىك وەك** باكوور پاشای - ج 40
زۆرەو كەشتىيەكى بە و سوارەكان

رۆش شازادەى ، ماگۆگ ناوى باكوور پاشای ئەم ، ۳۸:۱ حەزەقىل لە
دەخوئىنەو ۹ ئايەتى لە و ، (تۆبالسك) توپال و (مۆسكۆ) مەشخ و (پووسيا)
بۇ دەبىت ھەورىك وەك ، **دبىت زىيانىك وەك** ، سەرەو دەچىتە تۆ و
خۆتدا لەگەل زۆر گەللىكى و ، سەربازەكانت ھەموو و تۆ ، خاكەكە داپۆشىنى
و ئۆرتۆدۆكس پووسىيى ، " باكوور پاشای " رۆلى لە : رۆل دابەشكردنەو
" will swirl " کردارى ھەلپزاردنى لێرەشدا . ھاوپەيمەنەكانى موسلمانە گەلە
لە دەكات گەرە و لەناكاو لەناكاوى ھېرشىكى پېشنيارى " ئەو " .
لە بەرچاو مەودايەكى بەراستى ، پووسيا پايتەختى مۆسكۆ . ئاسمانەو
سەربازىيە رمزى سەرى كە پاریس و ئەوروپا پايتەختى برۆكسلى
تواناى رادەيەى ئەو تا کردوو كۆر سەرکردەكانى ئەوروپا خۆشگوزەرانى
دەستدەريژەكانیدا لە پووسيا . بکەن سەیر كەم بە زلھیز پووسىيى سەربازىيى
كۆمەللىك لەگەل ، دەكات ئازاد وشكانى لەسەر تانكى ھەزاران و فرۆكە
لە دۇنيابوون بۆ وە . ژێردەريايى چ و دەريايى ھېزى چ ، جەنگى كەشتى
و پووسيا وەستان بئى ئەوروپايانە سەرکردە ئەم ، زۆر بە سزاكە جېبەجېكردنى
دەگاتە تا ئاگرینەو ژیرینۆفسكى قلادىمىر لە ، کردوو زەلیل سەرکردەكانیان
زمانى بە جیھان شازادەى : قلادىمىر) پوتین قلادىمىر ، ئىستایى "تزار"
(پووسى).

لە بەشداربوو "پاشا" سى ، ئەكتەرەنە ئەو دەستنيشانکردنى لەگەل
كە ، بىت "سوريا جەنگى" حەوتەمین پېدەچىت كە دەبنەو پووبەروو شەپكىدا
ئايەتەى بەم كە راستىيەك دەبىت؛ بەشدار تىیدا نوئ نىشتمانى ئىسرائىلى
پووسيا كە (نۆى) "پاشا" ئەو ئىستا بۆ بەلام . دەكرپتەو پشتراست خوارەو
رۆمايە پەيمانى ئەوروپاى ، سەر کردوو تە ھېرشى .

سەررېژ و بۆلۆدەبىتەو لاڤاویك وەكو و ناوگە بۆ دەكات پېشپەروى - 40d
پووسيا بە رېگە ولاتە ئەو سەرسەختى سەربازىيى بالادەستى . دەبىت .

میسر بہنرخہکانی شتہ ہموو و زیو و زیر گہنجینہی خاوەنی دەبیته - 43ا

سوێس کەنالی بەکارھێنانی بۆ کە پارەییە ئێو داھاتی بەھۆی لە تەنھا سامانە ئەم بەلام .بوو دەولەمەند رادەبەدەر لە میسر ،دەدری ت دەبن چۆل بازەرگانی پێگاکانی شەپدا کاتی لە چونکە ،بەنرخە ئاشتیدا کاتی ھەموو لە خەلک .بوو دەولەمەندتر گەشتیارییەو پێگەیی لە میسر ھەروەھا ،مۆزەخانەکانی و ھەرەمەکانی بە سەرسامبوون بۆ دین زەویەو گۆشەکانی لە کە میسری گۆرەکانی بەردەوامی دۆزینەو بەھۆی دەولەمەندترن کە گۆرەکەیی ،گۆرانەدا لەو یەکیک لە .شاردراونەتەو زەویدا ژیر لە کۆنەو ەق زیری لە کە کردوو ئاشکرا شتگەلیکی ،توتانخامون گەنج پاشای ئێو میسریدا لە ڕووسیا بۆیە .ھەییە یێئەندازەیان بەھایەکی و دروستکراون بۆ خۆی شەھووەتی تێرکردنی بۆ پێویستیانە کە دەدۆزیتەو شتانە .جەنگ غەنیمەتەکانی

بۆ ئارگومێنتیکی ڕۆح ، ٢٠٢٢ ژانویە ٢٢ی لە شەممە ڕۆژی کۆتایی لە پشتراست ١١ دانیال بۆ من لیکدانەو ، **گومانیک ھیج بەبی** کە ھیئام باسکردنی گەنگی دەخەینە سەرنج ئێمە ،٤٣ و ٤٢ ئایەتەکانی لە .دەکاتەو **جیلاوژە ولاتیکی** چوارچێوەیەدا لەم کە ، " **میسر** " ناوی کۆدکراوی بۆ و ڕوون " ٣٢دا تا ٥ ئایەتەکانی لە بەلام . " **باشوور پاشای** " دەوتریت پێی کە لەوێ ناسیندرا " **باشوور پاشای** " وەک بەلام بوو دەمامکدار بەتلیمۆس ی " **میسر** **شیوہەکی بە میژوویدا چوارچێوەی لە گۆرانکاری شیوہە بەم** لە سەرەتا . **دەسەلمینریت و دەکریتەو پشتراست رەتەکراو** " **کۆتایی سەردەمی** " بە ١١ دانیال گێرانەو ،دیرینیەو کۆنتیکستی مەسیحی ئۆردوگای ھاوپەیمانی کە " **میسر** " تییدا کە ،دیت کۆتایی جیھان ی " **باشوور پاشای** " ئامانجی ،١٩٧٩و سالی لە ڕۆژئاوایە ئەگنۆستیکی و ، **نوی** " **باکوور پاشای** " تاییەتی بە و شەرانیگێز ئیسلامی واتە ، **نوی** . ڕووسی ئۆرتۆدۆکسی

دەرۆن بەدوایدا ئەسیوپیەکان و لیبیەکان - ب43

پیشبینیەکەدا لە ی " **کوش و پوت** " وشەیی وردی بە وەرگێرەکە **باکووری** لە موسلمان ولاتانی وەک دەکات " **لیبیا** " بە ئاماژە کە ،وەرگێراو

ژېر ئەفرىقاي وەك "ئەسيوپيا" و ئەفرىقا دەرياي كەنار ولاتانى ،سەحرا ولاتانەش لەو زۆرىك .دەگرېتەو سەحرا باشوورى ولاتانى ھەموو كە ،سەحرا ھاوبەشى بە ئەمە ،عاجدا كەنارى دۆخى لە گرتوو؛ باووش لە ئىسلاميان قەرزارى ئېمەش كە ،ھات بەدەست فەرەنسا سەرۆكى ساركۆزى نىكۆلاس .ليبياين ئاژاوەگىرپىيەكانى

و نېچىرەكان ھەموو نېچىرى دەبىتە رووسيا لېدانى بە " مىسر " پاككردەنەوى بۆ دادەبەزن بەسەرىدا ،براكانى ،موسلمانەكان كەرويشكە تالانكردى دواى ھىشتا كە وەربگرن تالانىيە لەو خۆيان پشكى و خۆى تەرمى ماونەتەو رووسيا

ئايىنييە ھاوپەيمانە ،" ئەسيوپيا و ليبيا " روونى باسكردنى بە رۆج لەگەل دەبىت كە ،دەكات ديارى " باشوور پاشاي " ئەفرىقييەكانى ،دەركەوت لەوئ ۶۳۲دا سالى لە محەمەد پېغەمبەر كە ،بناسىنين عەرەبستاندا لەلايەن ئەو .بلاوبكاتەو مەككەو لە ،ئىسلام ،نوئىيەكەى ئايىنە ئەوئ بۆ دواى ،كوئاييەدا چوارچىوئەى لەم كە ،دەكرېت پالېشتى زلھىزەو توركيائى ،رۆژئاوا عەلمانيەكانى بەھا بۆ خۆى كاتى ملكەچبوونى زەليلكردى و فراوانخوئى و بناژۆخواز موسلمانانى ئايىنى پابەندبوونىكى بۆ گەراوئەوئە نين دا " باشوور " لە كە موسلمان دىكەى ولاتانى بەلام .تۆلەسەندەوئە بۆ " باشوور پاشاي " پال بچنە رەنگە ،ئەندەنوسيا و پاكستان ،ئىران وەك ھەموو لەلايەن ئەخلاقييەكانيان بەھا كە رۆژئاوا گەلانى لەگەل شەركردن جگە نييە تر ھىچى ،راستيدا لە ،كىنە و رق ئەم .بىزارن موسلمانەوئە گەلانى مەسيحييەكانى لەلايەن كە ،مەسيح عيسا ،راستەقینە خوداى لە رق لە و ئىسلام رېگەى لە شىوئەى بەم .پىدەكرېت سووكايەتى رۆژئاواوئە و ئۆرتۆدۆكس و كاسۆلىك و جوولەكە ناپاكى سزاي ئۆرتۆدۆكسييەوئە ئەو ھەموو .دەدات رۆژئاوا جىھانى ئەدقېنتىستى تەنانەت و پروتستانت بەو بەرامبەر تاوانبارە يەكتاپەرستىيە باوئە

توورەبىيەكى بە و دەبىترسېنېت باكورەوئە و رۆژھەلات لە ھەوأل 11:44 دان خەلك لەناوبردنى و خەلك لەناوبردنى بۆ دەرەوئە دەچىتە زۆرەوئە

دەبىترسېنېت باكورەوئە و رۆژھەلات لە ھەوأل -44

بۇ ئامازەن تەنیا "، *باکوور و رۆژھەلات* "، سەرەككە خالە دوو ئەم پاپاوە ئەوروپای لە ئایا کە بەووە بەندە ئەمەش، پروسیا دەولەتی و ٤٠ ئایەتەکانی لە پېشبینییە کە چونکە، ئیسرائیلەو لە یان وەرگیراوەتەو دەستنیشانکراون پروسیاوە لەلایەن یەک دوای لە یەک ھێرشیکى وەک ١٤٤١ سەرچاوەی پروسیا خاکی لە باسکراوە تیرۆرەى ئەو کە مانایە بەو ئەمەش بەسەر چى بترسیڤت؟ شیوێە لەو داگیرکەرێکی دەتوانیت چى بەلام، گرتووە، نییە دانیالدا کتیبی لە وەلامە کە بترسیڤت؟ رادەى ئەم تا ھات وڵاتە کەیدا دەیکاتە و دەکات ئاشکرا پەرۆستانتى ئایینی کە ٩ دایە پەخشانی لە بەلکو لەبەرچاوەگرتنى بە نەینییە کە. ئەمەریکایە لە جیھانییە کە قەلای کە، ئامانج یاخیبوو پروسیای کە ١٩١٧ هە ساڵی لە. دەیتەو پرونتەر ئەمریکا بوونی ھەمیشە بۇ بۆشاییە ک، گرتەبەر خۆی کۆمۆنیستى و سۆسیالیستى رژیمی خۆی ناتوانیت تاک. جیا کردەو ئیمپریالیستى سەرمايەدارى ئەمریکای لە ھەر بێت؛ کۆمۆنیست ئەگەر دراوسێکەى حیسابى لەسەر بکات دەولەمەند ئاگرى ئاشتیدا خۆلەمیشى ژێر لە. ئاشتەبەن بژاردەى دوو ئەو ئەمەشە لەبەر و کێرکى تەنھا. بکریڤ ئازاد کە ئەو ھەن چاوەرپى و دەسووتیت کینە و رق ئەمە. بختەو دوور شتەکان خراپترین توانیویەتى ئەتۆمى شەرى ھەرپەشەى، ئەتۆمى چەکی بەکارھێنانى بەبى بەلام. بوو ئەتۆمى تیرۆرى ھاوسەنگى لەگەڵ. دەگریڤ میسردا و ئیسرائیل و ئەوروپا بەسەر دەست پروسیا و دەکات ھەرپەشە و خیانت بە ھەست ئەمریکا، ھێز ھاوسەنگى تێکچوونى، شەپەکەو ناو دەچیتە، بکاتەو کەم زیانەکانى ئەو ھى بۇ، بەمجۆرە دەبیتە پروسیا ئەتۆمى لەناو بردنى. لێدەدات بەھێزەو ھێزیکى بە یەکەمجار ناوچە سەرانسەرى لە کە پروسیا سوپای لە تیرۆر چاندنى ھۆی. بۆلەوونەتەو داگیرکراوەکاندا.

قەرکردنى و لەناو بردنى بۇ دەروەو دەچیتە زۆرەو توورەییەکی بە و -ب 44 جەماوەر.

بەلام، دەبیت تالانکردندا و فەتھکردن پۆحى لە پروسیا ساتە ئەو تا بۇ ناییت نیشتمانیکى چیتەر پروسیا سوپای دەگۆرپت؛ دەروونى بارى لەناکاو بۇ... *و لەناو بردنى* " خواستى بۇ دەگۆرپت بێھىوايیە کەى و، گەرانەو

شمشالەكەى لە "كوژراوهكان مړوځه سږيه مى" ده بڼته كه: "خه لكاننك قركردنى چه كى كه گهلانەى ئەو هه موو شيوه به ۹. په خشانى شه شه مى دژى له به كار بيهښن كه راستيه كانه وه به هوى دهن ناچار، پښه ئەتوميان ئەگه ربه كانيان كه سبه دژمنه.

پيرۆزى چپاى بهرو، دهرياكندا نيوان له كوڅكه كەى چادره كانى ۱۱:۴۵ دان نادات يارمهتى كهس و كوټايى دهگاته و. داده نيت شكۆمەند

و شكۆمەند شاخى بهرو، دهرياكندا نيوان له كوڅكه كەى چادره كانى ۴۵- داده نيت پيرۆز

نه ماون زهوى له سهر كوڅكه كانى چونكه، دهرياكندا نيوان له چادر وهسف رۆحه وه له لايهن روونى به رووسيا سهربازانى نائوميدي دۆخى، نه ياره كانياندا ئاگرى له ژير. كرد مه حكوم چاره نووسه بهم ئەوانى كه ده كريت پشتيوانى هيچ، ههيه هه مووان له رقيان. ئيسرائيل خاكى بۆ راوه دوونرينه وه شيوه بهم. ده كرين قري جوله كه دا خاكى له و ناگات پي به زه بيه كيان و دواى له داناوه له سهرى خودا كه قهرزيك بۆ ديدات قورس باجيكي رووسيا كاتى له، كوڅن په يمانى له ئيسرائيل رۆحيه كانى دژمنه پشتگيري كردنى شاريكى كه ده فروشت سور خه لكى به ئەسپى. بابل بۆ ديپورت كردنه وهى، ده كاته وه پشتراست ئەمه ۱۴-۱۳: ۲۷ حهزه قيل. بوو بته رستانه له شفروشي بازارگانبيان (مۆسكو) مه شخ و (توبولسك) توبال و جاشان: "ده لیت تير به خودا برۆنزيان كه لويهلى و كويله كالاکانتاندا به رامبه ر له ده كرد؛ ئيوه دا له گهل بازاره كانتان بۆ كهريان و سوار و ئەسپ (ئەرمينيا) توگارما خه لكى. پيدەدا كه جوله كانهى ئەو بۆ بوو بازارگانى به ربه ستىكى ههروه ها." ده كرد دابين ئيسرائيل خاكى و يه هو دا: "۱۷: ۲۷ حهزه قيل: ده كرد پيوه بازارگانبيان رۆن و ههنگوين و نانه واخانه، مينيته وه له گه نميان، كرديت له گهل بازارگانبيان حيسابى له سهر تاير شيوه بهم "كالاکانتاندا به رامبه ر له پيدايته به لميان و"، سور پاشاى "نازناوى ژير له ۱۲: ۲۸ حهزه قيل له دواتر. بوو ده ولهمه ند ئەوان كه بوو ئەو وه كه تيدەگهين. ده كات قسه شهيتان له گهل راسته وخۆ خودا بته رسته كاندا گه وه شاره له كه له كه بووه سامانه و گرانبه ها له و قازانچى تا، ده كرد خزمه تيان زۆرانده دا تاغوته خودا وهنده ئەو به رگى له كه وه رگرت

فۆرمه‌کانی له شوینیک هه‌موو له و هه‌میشه به‌لام، ناناگایی به راده‌یه‌ک سه‌ده به‌دریژایی که بیزارییه‌ک قورسایی. ده‌زانیت قیزه‌ون به خودا که په‌رستن خۆی دلی له‌سه‌ر، بووه که‌له‌که مرۆفایه‌تیدا میژووی له سال هه‌زاران و له به‌شیکی که، ئه‌و توپه‌یی به ده‌دات ره‌وایه‌تی بیزارییه ئه‌م. هه‌له‌گریت ده‌کریت ئازاد و پیرانه‌ره‌دا و ترسناک نیوده‌وله‌تییه مملانی دوا ئه‌م شیوه‌ی

دی‌بین بازرگانی بازرگانی به به‌رامبه‌ر ئیلاهییه تووپه‌یه ئه‌م به‌لام بکاته‌وه چی له بیر ره‌نگه خودا که تی‌بگه‌ین ئه‌وه‌ی بۆ ده‌کات بانگه‌یشتان نیوده‌وله‌تیدا چوارچۆیه‌کی له هاوچه‌رخ نیوده‌وله‌تی بازرگانی به سه‌باره‌ت و پیرانه‌کردنی وایه پیم من. نراوه بنیات بازار ئابووری له‌سه‌ر ته‌واوی به که ٢٠٠١، ئه‌یلوولی ١١ی له نیویۆرک له جیهانی بازرگانی ناوه‌ندی تاوه‌ره‌کانی جه‌خت پیش‌بینیه‌که ١٨دا په‌خشانی له چونکه راسته زیاتر ئه‌مه. وه‌لامیکه و بازرگانی رینگه‌ی له ده‌کاته‌وه ده‌وله‌مه‌ندکردن زیانبه‌خشی رۆلی له‌سه‌ر یاسا یان رپسا هه‌موو له‌به‌رده‌میدا که، نیوده‌وله‌تییه‌وه ئالوگۆری ده‌رووخین ته‌واوه‌وه خودایی بی به‌هۆی خودایی ئایینییه‌کانی

ده‌چیت له‌ناو، پرووسیا، ئه‌مریکا دی‌بینی نه‌یاریکی، ١١دا دانیال کو‌تایی له رزگاربووانی هه‌موو به‌سه‌ر پیده‌به‌خشیت ره‌هایان ده‌سه‌لاتی ئه‌مه‌ش ملکه‌چی و به‌ن کړنۆش ده‌بی‌ت! دۆراوه‌کان بۆ ئاخ. نیوده‌وله‌تییه‌که‌دا مملانی ژياندا له ئه‌گه‌ر، بن زه‌ویدا شوینیکی هه‌ر له بن سه‌رکه‌وتوو یاسای به‌ینه‌وه.

١٢ دانیال

*گه‌له‌که‌ته پاسه‌وانی که گه‌وره سازاده‌ی، میکائیل کاته‌دا له و ١٢:١ دانیال
ئهو تا گه‌لانه‌وه سه‌ره‌تای له که ئاراوه دیته ناره‌حه‌تی کاتیکی. هه‌له‌سه‌ستیت
له ناوی هه‌رکه‌سیک -گه‌له‌که‌ت کاته‌دا له و به‌لام. نه‌داوه رووی کاته
ده‌گه‌یه‌نریت -نووسراوه کتیبه‌که‌دا
هه‌له‌سه‌ستیت مایکل کاته‌دا له و -ئه‌1*

و ئاسمان بانگه‌وازی ئەمرۆ " :مرۆقايەتی بەردەم خراوەتە ٢٠:١٩-٣٠ پیرۆز
مردنم و ژيان که بن ئیوه دژی شایەتدالی ئەوهی بۆ دەکەم زه‌وه‌ی
ئیه‌وه ئەوه‌ی بۆ ،هه‌ڵبژێرن ژیان ئیستا .نه‌فره‌ت و نيعمه‌ت ،داناه‌وه له‌به‌رده‌متان
گوێرايه‌لی ،خۆشبویت په‌روه‌ردگارت په‌زدانی .”بژین نه‌وه‌کان ره‌نگه ئیوه و
رۆژه‌کانت و ده‌ژیت کاره‌دا له‌م چونکه :بچه‌سپینیت پێیه‌وه و بیت ئەو ده‌نگی
کو‌تایی چاره‌نووسی که خراپه بۆ ئەوه هه‌ڵبژاردنی به‌پێی ...ده‌که‌یته‌وه درێژ
ناشکرا بۆمان ١٠-٩:٧ دان له ، سووتاوه ئاگرده‌ له که رۆمانی پاپیزمی
خوداه‌نده‌کان خودای دژی خۆبه‌زلزانه‌کانییه‌وه قسه به‌هۆی ئەمه‌ش ده‌ییت!
١١:٣٦ دان به‌پێی

زیندوو‌بوونه‌وه‌ی له‌گه‌ڵ مه‌سیح گه‌رانه‌وه‌ی ،٢٠:٥ په‌خشانی له
: یه‌که‌م زیندوو‌بوونه‌وه‌ی ده‌وتریت پێی که ،مه‌سیحدا له‌ مردوو‌وه‌کان
یه‌که‌مدا زیندوو‌بوونه‌وه‌ی له به‌شداری ئەوانه‌ی پیرۆزن و به‌خته‌وه‌ران
. نییه به‌سه‌ریاندا ده‌سه‌لاتێکی هه‌چ دوو‌م مردنی چونکه ، **ده‌که‌ن**

،ده‌بنه‌وه به‌ئاگا ،ده‌خه‌ون زه‌ویدا تۆزی له له‌وانه‌ی زۆریک ١٢:٢ دان
سووکایه‌تی و شه‌رمه‌زاری بۆ هه‌ندیکیان و هه‌تا هه‌تایی ژيانی بۆ هه‌ندیکیان
هه‌میشه‌یی.

،ده‌بنه‌وه به‌ئاگا ، **ده‌خه‌ون زه‌ویدا تۆزی** له‌ناو له‌وانه‌ی زۆریک 2أ-
،هه‌تا هه‌تایی ژيانی بۆ هه‌ندیکیان

ئارامی به‌ **مردوو‌وه‌کان** ،باو زمانی به‌ که‌ به‌هین ئەوه تیپینی با سه‌ره‌تا
سه‌رسو‌ره‌یه‌نر به‌هه‌شتی هه‌ندیک له‌ نه‌ک ، **ده‌خه‌ون زه‌ویدا تۆزی** له‌ناو
بته‌رسته‌کان یان درۆینه‌کان مه‌سیحیه ئایینه وه‌ک ،سووتاودا دۆزه‌خیکی یان
راسته‌قینه‌ی پێگه‌ی روونکردنه‌وه ئەم .پێده‌که‌ن باوه‌ریان و ده‌که‌ن فی‌ری
بۆ " :ده‌کریت فی‌ر ١٠-٦-٥ :٩ بانگه‌واز له وه‌ک ،ده‌گه‌رپێیته‌وه مردوو‌وه‌کان
شێری له‌ باشت‌ره زیندوو سه‌گی ته‌نانه‌ت ،هه‌یه هیوا ده‌ژین ئەوانه‌ی هه‌موو
هه‌چ مردوو‌وه‌کان به‌لام ده‌مرن؛ که ده‌زانن به‌راستی ،زیندوو‌وه‌کان "مردوو
له‌بیرکراوه یاده‌وه‌رییان پێیه به‌و ،نییه بۆ پاداشتیان ئیتر و نازانن
هه‌چ تر جارێکی هه‌رگیز و له‌ناوچوون؛ پێشتر ئیره‌ییان و رق و خۆشه‌ویستی
هه‌رچی بدریت ئەنجام خۆردا ژێر له که شتێک هه‌ر له ناییت به‌شیکیان

کارکردن نه چونکه بیکه؛ هیژتهوه هه موو به، ئەنجامدانی بۆ دۆزیهوه دەستت
 دەرۆیت تۆ که، مردوووهکاندا کایه ی له حیکمهت نه و زانیان نه و پلاندانان نه و
 (**زهوییه تۆزی** که مردوووهکان کایه ی)

بیرکردنهوه چونکه نییه بوونی مردن دوا ی له بیرکردنهوهیه ک هیچ
 خۆراکمان، ژيانداين له ئیمه لهکاتیڤدا ههیه بوونی مرۆڤدا میشکی له تهنها
 خۆینه ئەم وه . دەنێردرێت دلمان لێدانی به که خۆینه ی ئەو بههۆی پێدەدرێت
 جیاوازی شتیکی هەرگیز خودا . بکریتهوه پاک ههناسهدان به خۆی دهییت
 رێگه ی له که وتوووه ئادهمی به ۱۹: ۳ ژيان سهرهتای له پێیه ی بهو، نهوتوووه
 تا دهخۆیت خواردنهکەت برۆت ئارهقه ی به " :گوناھبار به بوو سه رپێچیهوه
و تۆزیت تۆ چونکه ،وه رگیراویت لێیهوه چونکه ،زهوی سهر دهگه رپێتهوه
 له ههچى حالهته ی ئەم پشتراستکردنهوه ی بۆ " . **تۆز بۆ دهگه رپێتهوه**
 بهدهست چیت خوینم رشتنی به " :دهخۆیننهوه ۳۰:۹ زبور له ،مردوووهکاندا
 دلسۆزیت ئایا ، دهکات ستایشت تۆز ئایا ،چال بۆ دابهزینم به ،دههینیت
 مردوووهکان" ۱۷: ۱۱۵ زبور بهپێی ،ناتوانی ت چونکه ،نهخیر "را دهگه یه نیت؟
 بهلام " .بێدنگی بۆ خوارهوه دهچێته هه رکه سی ک و ناکه ن یه زدان ستایشی
 هه بووه بوونی پێشتر که ژيانیک بتوانی ت که خودا له ناکات رێگری ئەمه
 نه ک خودا دهیکاته که داھێنهریه هیژه ئەم هه ر و ئاراهه ییته دووباره
 مرۆڤ یان فریشته

کاتیڤدا له . دهکریتهوه جیا لهیه کتر هه وتهم هه زاره ی سالی هه زار
 زهوی رووی سهر له سالا دا هه زار ئەم سهرهتای له مرۆڤ ژيانی هه موو
 عیسا و پیرۆزهکان له لایه ن دادگاییکردنیان دوا ی تهنها کهوتوووهکان ، نامینی ت
 که په یامه ئەم .دهبنهوه زیندوو خۆیدا ئاسمانی شانیشینی له مه سیح
 پشتراست ۱۱:۱۸ په خشان ی به ، هه وتهمه وه شمشالعه کی به په یه وهسته
کاتی ، هاتوووه تۆش تووهری ی ،بوون تووهره گه لان " :دهلێت که ،دهکریتهوه
خزمهتکاره کانت پاداشتی و ، هاتوووه مردوووهکان دادوهریکردنی
بۆ و " .گه وره و بچووک ،دهترسن ناوت له ئەوانه ی و پیرۆزهکان و پێغه مبه ران
هو کمدانی ئایه ته دا له م . دهبن له ناو زهوی ئەوانه ی له ناو بردنی
 هه لێژیدراوه ،شتیک هه موو پێش ،زیندووکردنهوه ی دهباته خودا مردوووهکان

بدەن خراپەكارانە ئەو لەسەر حوكمەتوان ئەوەی بۆ مردوون كە دلسۆزەكانى
هەيلاوانەوە مردندا دۆخى لە كە

2-ب- *هەميشەيى شەرمەزارى بۆ ،سەرزەشتكردن بۆ تر ئەوانى و*

كۆتايىيان لەناوچوونى دواى .دەبىت زىندووەكان هى تەنھا ئەبەديەت
لە تەنھا كەوتووەكان *شەرمەزارى و شەرمەزارى* , دادگايىكردندا دوا لە
دەمىنئەتەوە خودادا و فرىشتەكان و هەلبرئەرداوەكان هەميشەيى يادەوهرى

و دەدرەوشينەوە ئاسمانەكان درەوشاوەيى وەك دانان ئەوانەى ١٢:٣ دان
هەتا بۆ ئەستێرەكان وەك ،دەبەن راستودروستى بەرەو كەس زۆر ئەوانەى
هەتايە.

3-أ- *دەدرەوشينەوە ئاسمان شكۆمەندى وەك بوون زيرەك ئەوانەى*

پڭەي لە .دەكاتەوە بەرز ئاژەلەوە سەرووى لە مرۆفایەتى زيرەكى
پڭەي لە يان راستىيەكان چاوديرىكردنى لە دەرنجام ،عەقلىكردنەوە تواناى
پڭيان خودا ئازادىيەى لەو مرۆفەكان ئەگەر .دەبىت ئاشكرا سادە لڭيرپنى
هەمان بەرەو مرۆفایەتى هەموو زيرەكى ،نەبووايە ياخى دەبەخشىت
خودا موساوە دواى لە چونكە .دەبرد ياساكانى و خودا بوونى بە دانپڭدانان
كردووە تۆمار نووسين بە مرۆفایەتى بۆ خۆى وەحى رووداوەكانى گرنگترين
باوەرى .لڭيكەين پەيرەوى دەبىت كە دەخەينەرەو ئىستدللكردن پڭگاي لڭرەدا
و شاىەتحال بۆيە .سەريهەلدا عىبرىدا گەلى مڭزووى لە يەكتاپەرستى
كە ترەوون پىروژانەى كتيبە ئەو هەموو پڭش لە نووسينەكانيان
خودا گەلى رەنگە كە ئەوەى .خودايە يەك ئەم هەمان بۆ دەگەرڭندرڭنەوە
كتيبە كە ئەوەى بەلام ،دەمىنئەتەوە ئاسايى ئەگەرڭكى وەك ،بكرڭن دژايەتى
باوەرەى ئەو .شەيتانى كارڭكى دەبىتە ،بكرڭن دژايەتى خۆيان پىروژەكان
پىروژە كتيبە لە ئاماژەكانى و سەرچاوە ،دامەزراندووە مەسيح عيسا
خۆى شەرعىيەتى كە ئەوەيە ئەمەش ،دەمىنئەتەوە كۆن پەيمانى عىبرىيەكانى
ناگريت؛ بنەمايە لەم پڭز كاسۆليكى رۆمانى عەقيدەى بەلام .پڭدەبەخشىت
و زىندوو خوداى كە بكەن ئەو بانگەشەى ناتوان ئىسلام قورئانى نە بۆيە
بنەمايەى ئەم عيسا .هەن و دەژين كە شتانەيە ئەو هەموو دروستكەرى

له *رزگار بوون* كه ٤:٢٦ يوحنا له ئيمه بيرهيڼانه وهى به پشتراست كرده وه دهيزانين *ئوهى ئيمه ، ده پهرستن نايزانن ئوهى ئيوه* : *دئيت جوله كه كانه وه* . *جوله كه كانه وه به له رزگار بوون چونكه ، ده پهرستين*

كه دهكات ديارى كه سانه ئه و خودا ، هه لېژدرا وه كاندا به كه مهى كۆمه له له كه دلسۆزبان به هۆى بووه رزگاريان تايهت زانياريه كى هيج به بى رزگاريان ١٨٤٣ سالى تا حه و ئادهم له دراوه نيشان ژياناندا مهترسى ياسا قبول كردنى و زيره كييان شايه تحالى كاره كانيان چونكه ده بئت ، گروپه دا ئه م له ناو . ده ركه وتوووه گوپرايه لايان به كه ، بووه ئيلاهييه كانيان ١٨٤٣ سالى به هارى تا پرۆتستانته كان **ناشتيخواز ترين** و دلسۆز ترين به دواوه به رواوه وه له و ته نها كه ، وه رگرت خودا خۆراگرى و سه بر له سووديان ئه م ٢٥-٢٤: په خشانى . ئيجبارى كرده پيرۆزى شه ممهى ره چاوكردنى **كه ، تياتيرا له ديكه ئيوه بۆ ئيستا** : ده كاته وه پشتراست ئيستسانيه **شته ده لئين پئي هه ندېك كه نه بوون فير و ناگرن فيركارييه به م ده ست به سه رتاندا ديكه بارگرانويه كى هيج : ده لئيم ، شه يتان قووله كانى دئيم من تا بگره پئ ده ستى ، هه ته تۆ ئوهى ، ته نها . ناسه پئيم**

ئه ستيره كان وهك ، كردوو جه ماوه ر بۆ راستو دروستيبان فيرى ئه وانهى - ب 3 *هه تايه هه تا بۆ ، ده دره وشينه وه*

به رزهى ئاسته ئه و به هۆى جياكراوه ته وه دووه مه گروپه ئه م ١٨٤٣ وه سالى له زهوى له سه ر دهكات نوينه رايه تى كه پيرۆز كردن له سه ر سه رته تا بنه ماي له سه ر ، ئيمان تاقى كردنه وهى رېگه كى به هه لېژدرا وه ١٨٤٣ سالى به هارى بۆ يهك دواى له يهك ، مه سيح عيسا گه رانه وهى هيواي به ده كرېته وه فه رمى به خودا وه له لايه ن پيرۆز كردنى ، ١٨٤٤ پاييزى و سه دهى چه ندين دواى ، دهكات پراكتيزهى دووباره كه شه ممهى گه راندنه وهى . پئي سووكايه تي كردن و له بير كردن ، تاريكى له دريژ

دۆخى ده كاته وه جيايان ئه وهى ، گروپ دوو بۆ دابه شكردنه دا له م ده به سه بارهت خۆيانه پيگه كى واته ، خودا دادپه روه رى به سه بارهت ئه وانه ده رچوون ره سه نى ده قى له . ترى رپساكانى و ته ندروستى و فه رمانه كهى گرنگيه ئه و روونى به ، لا برا پۆمه وه له لايه ن كه دووم فه رمانى ، ١٦-٥ : ٢٠

پښتای دوو و ، فەرمانه‌کانی گوږپایه‌لی سەر ده‌یخاته خودا که ده‌کات ئاشکرا ئیره‌ییه‌رم خودایه‌کی من ... :بیرده‌خاته‌وه کوټاییمان چاره‌نووسی و دژبه‌یه‌ک و سییه‌م نه‌وه‌ی تا منداڵه‌کان له‌سەر ده‌دات باوکان تاوانه‌کانی سزای ... که ده‌کهن سهرپښچی فەرمانه‌کانم و لیمه رقیان ئه‌وانه‌ی له‌سەر چواره‌م و خوشده‌وئیت منیان که ده‌دا که‌سانه‌ ئه‌و نه‌وه‌ی هه‌زار به‌ به‌زه‌یی هه‌روه‌ها . ده‌پارښن فەرمانه‌کانم .

دروستکراوی له ئه‌ستیره‌کان بوونی هۆکاری پوچ نایه‌ته‌دا له‌م گه‌لی بۆ هێمایه‌ک وه‌ک ئه‌وه‌ی بۆ ته‌نیا ئه‌وان . ده‌کات ئاشکرا زه‌مینیماندا : ۱: ژبان سهره‌تای ئه‌وه و هه‌بووه‌؛ بوونیان زه‌وی له‌سەر خودا هه‌لبژێردراوی داناه‌ ئاسمانه‌کاندا فراوانی له‌ خودا : ده‌کات ئاشکرا په‌یامه‌که‌یان که‌ یه‌ ۱۷ نیشان‌دانی بۆ ده‌هینیت به‌کاریان خودا پاشان . زه‌وی سهر بنه‌هه‌ رووناکی تا ئاسمان ئه‌ستیره‌کانی : ۵: ۱۵ ژبان سهره‌تای له‌ ئیبراهیم بۆ نه‌وه‌کانی زۆری ده‌بن شیوه‌ هه‌مان به‌ نه‌وه‌کانت -بیانژمی‌ری بتوانیت به‌راستی ئه‌گه‌ر -بژمی‌ره‌

ئه‌و به‌پیی بگۆریت ده‌توانیت رۆحیانه‌ ئه‌ستیره‌ ئه‌م پښگی به‌لام له‌ پوچی که‌وتنی به‌ . ده‌دات ئه‌نجامی رزگارکراوه‌که‌ باوه‌پداره‌ که‌ کارانه‌ی ئاسمانه‌وه‌ له‌ ; خواره‌وه‌ ده‌که‌وئیه‌ ئه‌ستیره‌که‌ ، نافه‌رمانیه‌وه‌ پښگی که‌وتنی ویناکردنی بۆ وه‌بیرده‌هینریته‌وه‌ وینه‌یه‌ ئه‌م . خواره‌وه‌ ده‌که‌وئیه‌ ئاسمانی نیشانه‌یه‌کی به‌ که‌ ۱۸۴۳ سالی له‌ پرۆتستانت باوه‌رنامه‌ی په‌خشانی شه‌شه‌می مۆری له‌ ، کراوه‌ پښبینی ۱۸۴۳ سالی له‌ راسته‌قینه‌ ، هه‌نجیریک دار وه‌ک ، زه‌وی سهر که‌وتنه‌ ئاسمانیش ئه‌ستیره‌کانی " : ۱۳: ۶ نه‌پښگه‌یشتوووه‌کانی هه‌نجیره‌ ، ده‌له‌رزیت به‌هیزه‌وه‌ بایه‌کی به‌هۆی کاتیک سییه‌کی کلکی " : ۴: ۱۲ په‌خشانی له‌ دیسانه‌وه‌ ⁹⁹ " . خواره‌وه‌ ده‌خاته‌ په‌یامه‌ ئه‌م " . زه‌وی سهر فریاندایه‌ و خواره‌وه‌ برده‌ ئاسمانی ئه‌ستیره‌کانی و ئاسمان سوپای بۆ بووه‌وه‌ به‌رز " : ده‌کاته‌وه‌ دووپات ۸: ۱۰ دانیال په‌یامی پښاندا له‌ و خواره‌وه‌ فریادایه‌ ئه‌ستیره‌کانی له‌ هه‌ندیک و سوپاکه‌ له‌ هه‌ندیک رزگارکراو باوه‌پدارانی سیی له‌سەر یه‌ک پوچی که‌وتنی هۆکاری پوچ " . به‌تالی به‌ که‌ فریودراون خه‌لکی . رۆمانی پاپای رژیمی بۆ ده‌گه‌رښتیته‌وه‌

به كه دهكهن ئهوه بانگهشه‌ی و ده‌ییت مه‌سیح رزگار بوونی به باوه‌ریان بوون ره‌وا راستودروستییه‌كه‌ی

كاتی تا و به‌یله‌ره‌وه نه‌یینی به قسانه ئه‌م دانیال تو به‌لام ۱۲:۴ دانیال ده‌كات زیاد زانستیش، ده‌یخویننه‌وه زۆریك. بكه مۆر كتیبه‌كه كو‌تایی

به به‌لام، هه‌یه یه‌ك دوا‌ی له یه‌ك قو‌ناغی چه‌ندین **كو‌تاییه كاته** ئه‌م 4a- فه‌رمانه ئه‌و جیبه‌جی‌کردنی به پێ‌کرد ده‌ستی 1843 سا‌لی به‌هاری له فه‌رمی **سا‌لی به‌یانی-ئێواره تا** " :نووسراوه 8:14 دانیال له پێشتر كه ئیلاهییه‌ی كات دووه‌مین، ۱۹۹۴ دا سا‌لی له ". **پێده‌دری‌ت ره‌وایه‌تی پیرۆزی و 2300** سا‌لی له .دیاری‌كرا ئه‌دقی‌تتیستی یونی‌قی‌رسا‌لی دامه‌زراوه‌ی ئیدانه‌کردنی به به‌هه‌رگیز كاره ئه‌م پێش به‌لام، خویندراوه‌ته‌وه دانیال كتی‌بی ۱۸۴۳ هه‌و ۲۰۲۱ دا سا‌لی له ئیستاش تا كه ،لی‌كنه‌دراوه‌ته‌وه دروست شی‌وه‌یه‌كه‌ی ئه‌م هه‌ر بۆیه ،ئاماده‌كاریدایه له ۲۰۲۰ هه‌و سا‌لی له و ده‌كه‌م ئاماده‌ی كاتی‌كه‌ی ،ئه‌نجامدا له ، **و** ده‌كات دیاری تی‌گه‌یشته‌كه‌ی لوتكه‌ی كه به‌رواره‌یه گه‌رانه‌وه‌ی به كه ،دی‌ت **كو‌تایی سه‌رده‌می** راسته‌قینه‌ی كو‌تایی سا‌لی به‌هاری له ،بوو چاوه‌پوان و ناسراوه كه مه‌سیح عیسا راسته‌قینه‌ی به‌و ،كراوه دیاری خوداوه له‌لایه‌ن پێشتر ، ۲۰۲۰ ،ئه‌مسال كه ده‌بینین ۲۰۳۰ هه‌ر كه ،بووه Covid-19 قایرۆسی مردنی تووشی مرۆ‌قایه‌تی هه‌موو پێیه‌ی ،پاپا و كاسۆلی‌كه‌ی ئه‌وروپای له به‌لام ،ده‌ركه‌وتووو چین له ۲۰۱۹ سا‌لی له گۆ‌ران‌كارییان قایرۆسه‌كان ۲۰۲۱ دا سا‌لی له ۲۰۲۰ هه‌و سا‌لی له ته‌نها مرۆ‌قایه‌تی یاخییوون و تاوانبار لی‌دان‌ی له به‌رده‌وامن و دی‌ت به‌سه‌ردا

وینا‌کراو ئه‌دقی‌تتیستی ئیمانی تاقی‌کردنه‌وه‌ی

،هه‌ستا‌بوون دیکه پیا‌وی دوو بینیم و کرد سه‌یرم دانیال من 12:5 دان ،رووباره‌كه كه‌ناری له دیکه‌یان ئه‌وی و رووباره‌كه كه‌ناری لای له‌م یه‌ك‌ی‌کیان ،"هیدیکل" ،دی‌جله‌یه رووباری كه‌ناری له دانیال ای‌ت له‌بیرت 5أ- واته ،هه‌ستا‌ون رووباره‌كه‌دا به‌رامبه‌ر له پیا‌و دوو ئیستا .مرۆ‌ق‌خۆ‌ره‌كه

له هەر .دهکات وا خەریکه دیکهیان ئهوی و په‌پوه‌ته‌وه پێشتر یه‌کیکیان
روویدا پیرۆزدا دوو نیوان له‌ باسیک ۸:۱۳ دانیال

ئاوی سه‌رووی له و بوو له‌به‌ردا که‌تان که‌ پیاوه‌ی به‌و یه‌کیکیان ۱۲:۶ دان
ئه‌م کو‌تایی تا ده‌می‌نیه‌وه که‌ی تا» گوت وه‌ستا‌بووی رووباره‌که‌وه
«سه‌رسور‌ه‌ینه‌رانه‌؟»

له‌ وه‌رگرتوو خودایان وه‌لامی پیرۆزه‌کان پرسیاره‌کانی 8:14 دانیال له‌ 6a-
پرو‌سه‌یه ئه‌م .دهکات دیاری 1843 سا‌لی به‌رواری که‌ ،به‌یانی-ئی‌واره 2300
جیهانه‌وه کو‌تایی به‌ په‌یوه‌ندی ئی‌ستا پرسیاره‌که‌ و ،ده‌یته‌وه دووباره‌ لی‌ره‌دا
ئاراسته‌ی پرسیاره‌که‌ .نامی‌نیه‌ سوودی پێشبینیکردن که‌ ساته‌ی ئه‌و هه‌یه‌؛
سه‌رووی له و له‌به‌ردایه که‌تانی پیاوه‌ی ئه‌و هی‌مای که‌ ،ده‌کری‌ت مه‌سیح
له‌لایه‌ن دهکات په‌رینه‌وه‌که‌ی چاو‌دی‌ری ، وه‌ستاوه رووباره‌که‌وه
که‌ وه‌رده‌گری‌ت که‌لک سوور ده‌ریای له‌ په‌رینه‌وه وینه‌ی خودا .مر‌و‌ق‌ایه‌تی‌یه‌وه
خنکان می‌سری‌یه‌کانیان دو‌ژمنه به‌لام کرد رزگار عی‌ری‌یه‌کانی

ئاوی سه‌رووی له ،بوو له‌به‌ردا که‌تان که‌ بوو پیاوه‌که‌ له گو‌یم ۱۲:۷ دان
و ئاسمان بو‌ به‌رزکرده‌وه چه‌پی ده‌ستی و راست ده‌ستی .بوو رووباره‌که‌وه
نیو و کات و ماوه‌یه‌ک بو‌ که‌ ده‌ژی هه‌میشه بو‌ که‌ خوارد که‌سه به‌و سو‌یندی
به‌ پیرۆز گه‌لی ده‌سه‌لاتی کاتی‌ک ده‌بن ته‌واو شتانه ئه‌م هه‌موو و ده‌ییت کات
بشک‌یت ته‌واوی .

ئاوی سه‌رووی له ،بوو له‌به‌ردا که‌تان که‌ بوو پیاوه‌که‌ له گو‌یم 7a-
به‌رز ئاسمان به‌ره‌و چه‌پی ده‌ستی و راستی ده‌ستی .بوو رووباره‌که‌وه
کرده‌وه ،

و نیعمه‌ت راستی ده‌ستی مه‌سیح عی‌سا ،ناو‌بری‌واندا داد‌وه‌ر پێگه‌ی له‌
ئه‌وه‌ی بو‌ ده‌کاته‌وه به‌رز ئاسمان به‌ره‌و سزاده‌ری چه‌پی ده‌ستی
بدات پێزلی‌نان راگه‌یان‌دی‌کی .

و کات له که‌ ،ده‌ژی هه‌تایه هه‌تا بو‌ که‌ که‌سه‌ی به‌و خوارد سو‌یندی - ب7
ده‌ییت کاتدا نیو و سه‌رده‌م

پاپا ده‌سه‌لاتی پێغه‌مبه‌رانه‌ی ماوه‌ی به‌ ئاما‌ژه‌دان به‌ مه‌سیح
که‌نیه‌که‌ی را‌برد‌وودا له‌ که‌ ،ده‌خاته‌وه بی‌رمان و دهکات ئاشکرا حوکمه‌که‌ی

نهفرتتهکانی و پاپا رژیمی بهکارهینانهکانی خراپ توووشی که دهکرد مهحکوم له وازهینان بههۆی ئەمەش بوو؛ خوێ پێش بهربهریانهی لهشکرکێشییه ئەو سهردهمی له باوهرداران شیوهیه بهم ۳۲۱هه نازاری ۷ی له شههمه دووهم هۆکاری بهلام. دهکرینهوه ئاگادار ئەدقینتیستهکاندا تاقیکردنهوهکانی، دهستییکردنی بهرواری: بکات پاپایه هوکمپانییه ئەم باسی خودا دهکات وا دهیته ۵۳۸، بهرواره ئەم چونکه، دادپهروهراهییه ههلبژاردنهکه. زایینی ۵۳۸ی ماوهی، دهکات پێشکهشمان پێشبینیهکه که حیساباتانهی ئەو بۆ بنهمایهکی رپوو دهخاته ۱۲ا و ۱۱ ئایهتهکانی له نوێ پێغه مبهرایهتی.

به پیرۆز گهلی هیزی که دیت کۆتاییان کاتیگ ئەمانه ههموو که و - ج7
بشکیت تهواوی

راستهقینهی ساتهوهختی باشی به ئەمجاریان کورته رسته ئەم ، **گهروه دا بهلا** دوا کۆتایی له کاتیگ که: دهکاتهوه کورت کۆتایی بنهر زهوی رپوو له، دهبیننهوه قهرکردندا خالی له خوێان ههلبژێردراوهکان . **شکاوه تهواوی به**: وردبینی بدنه سهرنج دهکرین؛

دەرئهنجامی، گهروهه: گوتم. تینهگهیشتم بهلام، بوو لی گویم ۱۲:۸ **دان**
 «دهییت؟ چی شتانه ئەم»

له ئەوانه ی بۆ هیشتا کتیبهکهی له تیگهیشتن ئهگەر! ههژار دانیال 8a-
 ئەو دهستی له چهنده تیگهیشتنه ئەم، نهیینه، دهژین ۲۰۲۱ا داسالی
 !بوو کهلک بی خوێ رزگاری بۆ و دهرحوو

به کۆتایی کاتی تا قسانه ئەم چونکه، دانیال برۆ: دایهوه وهلامی ۱۲:۹ **دان**
 «.دهکرین مۆر و دههیلرینهوه نهیینه»

بهلام، دههیلرینهوه زیاتری ئارهزووی به دانیال فریشتهکه وهلامی 9a-
 سهردهمی بۆ که دهکاتهوه پشتراست پێشبینیه ئەو جیهجیکردنی درهنگ
 تهرخانکراوه مهسیحی سهردهمی کۆتایی

بهلام. دهکرینهوه پاک و دهکرینهوه سپی و دهکرینهوه پاک زۆریک ۱۲:۱۰ **دان**
 ،تیناگهن خراپهکاران له کام هیچ و خراپهکاری له دهبن بهردهوام خراپهکاران
 .تیدهگهن دانان ئەوانه ی بهلام

دەبنهوه پاک و دهکرینهوه سپی و دهبنهوه پاک زۆریکیان 10a-

. **دان** له وشه به وشه وردی وهرگړېږانی **لیره دا** به کارهینانی به
تیناگن خراپه کاران له کام هیچ و دهکات خراپه خراپه کار - ب 10
 به ردهوام جیهان کوټایی تا که دههینیتوه وهییر بنه مایه ک فریشته
 " درېژکړدنه وهی به دانیالدا پېشبینیه کانی له خراپه درېژبوونه وهی دهیت؛
 گه پانه وهی تا پښمانی دهسه لاتی ی " **ناسن** " و یونانی گوناھی " **بروژنی**
 :تیگه یشتن له لیده کړیت پښتیبیان هینده دوو خراپه کاران .کراوه هیما مه سیح
 له لایه ن که **وههمیه وه هیژکی** به هو، دوووم ،خویان ئینکاری به ،یه که م
 به پی، **بکه ن دروکه به باوهر** پیده دات نه وه یان توانی که دراوه پییان خوداوه
بو به هیزیان وههمیکی **خودا بویه** " ۱۲-۱۱ : ۲ ته سالوئیکیه کان ۲
نهوانه ی هه موو و هه بیت دروکه به باوهریان نه وهی بو .دهنیریت
مه حکوم ،بوون دلخوش نادادپه روهی به به لام ،نه کردوو راستی به باوهریان
بکړین .
تیده گن هه یه زیره کییان نهوانه ی به لام - ج 10

تایبه ته به خششیک ی روهی زیره کی که دهیسه لمینیت نموونه یه هم
زیره کی دروستی به کارهینانی به پیش به لام ،به خشیوه پیی خودا که
له تهنات .ناساییه کان مروقه هه موو به ددریت که ، دیت بنه روتی
له گهل بروانامه کانی و په روه رده مروقه کان ستاندارده شدا هم چوارچپوهی
په روه رده :ده که مه وه دووپات جیاوازیه هم بویه . ده که ن تیکهل زیره کی
زیره کی تهنه به لام ،هه لېگیریت مروقا یادوه وری له زانیاری دودات رېگه
دهکات ژیرانه و دروست کاریکړدن

ویرانکاریه نه و لیده گیریت روزه قوریانی که کاته وهی له 12:11 دان
ده بیت رۆژ 1290 ،ده بیت جیگیر قیزه ونه

هوستاوه هه میشه یی قوریانیدانی که کاته ی له 11أ

دهقی له " **قوریانی** " وشه ی به لام ،بکه مه وه دووپاتی دهیت
 شه فاعه ته هم چونکه گرنه زور جیاکاریه هم .نییه عیبریدا ره سه نی
 .هه یه مه سیحه وه عیسا ناسمانی کاهینایه تی به په یوه ندی **هه میشه ییه**
 مه سیح عیسا ،زه وی له سر شه فاعه ته که ی دووباره کړدنه وهی به کاسوئیکیزم

ههلبژێردراوهكهی گهله گوناوهكانی بۆ شهفاعهتكار وهك خۆی رۆلی له دهكات بێبهش.

دهستی 538 سالی له دهستبهسهرداگیراوه هاوتهریبه زهمینییه وهزارهته ئهم رۆما له ،نازناو پاپای یهكهم ، یهكهم قیجیلیۆسی كه بهروارهی ئهو پێکرد؛ (ئاسمان) کایلیان گردی لهسهر ،لاتهران کۆشکی له ،بوو نیشتهجێ

دادمهزرێت قیزهون وێرانیهکی لهویدا و - ب11

كه رۆمانی پاپای هوكمپانی كه بهروارهی ئهو ،538وه سالی له واته **قیزهونهكانی ...بالی له و** :پێکردوو دهستی باسکراوه 9:27 دانیال له **دراوه لهسهر بریاری ئهوهی** [بهپێی] **دهشکێنرێت و ،قرکردن تا ،وێرانکاری** . [وێران زهوی] **لهسهر**

به پهيوهندی تهنها رۆح ئیستا ،دهكات 538 سالی به ئاماژه كه ئایهتهدا لهم رۆون "قیزهون" وشهێ تاکهکەسی فۆرمی که ،ههیه پاپایهوه رۆمی ،رۆما قوئاغی ههردوو که ،نهبوو وا 9:27 دانیال له ئهمه .دهکاتهوه ،بوون بهشدار تییدا ،پاپا پاشان و بتهپرستی

دوو ئایهتهدا لهم گرووپکردن گرنگی و گرنگیدان به بدهین سهرنج با " که پاپای " بال" و 8:11 .دان له مهسیح بۆ " ئهبهدی هه لگرتنی " :شتهکه دوو ئهم بهستنهوهی به رۆح .9:27 .دان له که دههینیت " قیزهون وێرانکاری و دهکاتهوه پشتهپرستی ،بوون ههمان به و 538 بهرواری ههمان به کرداره رۆمانییه پاپایهتی بهپرستی خراپانه ئهم نووسهری که دهیسهلمینیت

یۆنانی پاشای بۆ دهگهڕێتهوه که کردارهی ئهو ،11:31 دانیال له پپی خودا که کردین پیشکش شتهی ئهو ئارکیتاییی ،چارهم ئهنتیۆکۆس بۆ بهلام ،دههینیتهوه بهرههم ئهمه پاپیزم . " وێرانکاری قیزهونی " دهلیت خویناوی و درێژ سال 1260 ماوهی

.دهییت رۆژ نهود و سهه دوو و ههزار - ج11

کاتی به سهبارهت ئاماژهپێکراو پێغه مبهرایهتی ماوهی ئهوهی بۆ پیشبینیهکانی ههموو له ژمارهکه پێش له یهکهکه ،نهییت ساخته کۆتایی 8:14.دان ؛(داهاوو ئایتی) 1330 رۆژانی ؛ 1290 رۆژانی :دانراوه دانیالدا 70. ههفتهی 9:24.دان له ئیستاوه له و ؛ 2300 بهیانی-ئیواره

+ 538 :ئەنجامدانى بۇ ھەيە سادەمان زۆر حىسابىكى تەنھا ئىمە
1290 = 1828.

ئەدقئىتتىستى رووداوى كە ئەوھىيە ۱۸۲۸ سالى ،بەروارە ئەم گرنگى
ئەدقئىتتىستى كۆنفرانسى سىيەم پىيەى بەو ،بدات گشتگىر كارەكتەرى
بنەمالەى ئامادەبوونى بە لەندەن لە ئەلىپرى پاركەكەى لە كە ئامانج دەكاتە
بەپۆۋەدەچىت ئىنگلتەرا شاھانەى

*۱۳۳۰ كۆتايى دەگاتە و دەكات چاۋەرپى كەسەى ئەو خۆشەنتە ۱۲:۱۲ دان
رۆژ!*

پىغەمبەرايەتيەمان ماۋەى دوو ئەم ماناى ئايەتەيە ئەم تەنھا -12
بەلام ،مەسىح گەرەنەۋەى چاۋەرۋانى لە برىتيە بابەتەكە .پىدەبەخشىت
كە دامەزراۋە ژمارەيىەكان گەللە بنەماى لەسەر كە تايبەتە چاۋەرۋانىيەكى
1873 = 538 + 1335 :پىۋىستە نوئ حىساباتىكى .روو دەيخاتە پىرۆز كىتپى
و سەرەتا رېككەوت بە كە دەكات پىشكەش بەروارمان دوو فرىشتەكە
و 1828 سالانى نىۋان لە كە ئەدقئىتتىستىيە باۋەرپى تاقىكردنەۋەى كۆتايى
بۆيە ،ئەمريكا لە مەسىح عىسا شىكۆمەندانەى گەرەنەۋەى بوۋە تەۋاو 1873
پىرۆتستانت خاكى لە

نوینەرايەتى رۆخخۆرەكە پىلنگە ،دا"دىجلە" رووبارى لە پەرپنەۋە وینەى لە
مردنى بۇ رۆحىيەۋە ژيانى لە گواستەنەۋە كە ،دەكات ۱۸۴۳-۱۸۴۴ سالانى
كەسەى ئەو پىچەۋانەۋە بە .دەكات دىارى مەحكومكراۋ پىرۆتستانتى بۇ رۆحى
پەرپنەۋە لەم ،كردوۋە تەۋاو تاقىكردنەۋەكە سەرکەۋتوۋىيى بە كە
لە .دەردەكەۋىت خوداۋە لەلايەن بەرەكەت بە و زىندوۋى بە مەترسىدارەدا
دەگاتە كەسەى ئەو پىرۆزە " :ۋەردەگرىت تايبەت بەختەۋەرىيەكى خوداۋە
۱۸۷۳!" سالى

*كۆتايى لە و دەدەيت پىشوو .برۆن خۆت كۆتايى بەرەو تۆش ۱۲:۱۳ دان
مىراتەكەت ۋەرگرتنى بۇ ۋەستاوېت رۆژەكاندا*

ماناى ،دەيئەۋە زىندوۋ تىيدا كە زىندوۋبوۋنەۋە يەكەم دۋاى دانيال -13
ئەو بۇ بەلام .گواستۆتەۋە ئىمەى بۇ كە دەدۆزىتەۋە شتانە ئەو ھەموو

دهولمه‌ندتر زیاتر فی‌کاربیه‌کانی، ژباندایه له هیشتا که ئەدقیئتیه‌ته‌ی هاتوو وەحیدا کتییی له که وەحیانە‌ی ئەو بە‌هۆی دەبی‌ت

ناماژەمان ئی‌مه .دەشارپتە‌و وە‌خۆی بی‌ئەندازە‌ی دەولمه‌ندییه دانیال کتییی ئاراستە‌ی کۆتاییدا پۆژانی له پە‌روه‌ردگار که کردوو هاندەرانه وانه به و ئەو بۆ ده‌گه‌رپنه‌و و کۆتاییانه پۆژه ئەم چونکه ،دە‌کات هە‌لبژێ‌ردرا‌وه‌کانی زāl زه‌وی له‌سەر م‌رو‌ق‌ایه‌تی می‌ژ‌وو‌ی در‌ی‌ژ‌ایی به که نائە‌منی و ترس نۆ‌رمه‌ی و ده‌کر‌پن تاییه‌ت هە‌لبژێ‌ردرا‌وه‌کان ،دواجار بۆ به‌لام ،تر جار‌پ‌کی .بووه جه‌نگی یاخ‌بووی ر‌زگار‌بووانی به‌سەر که به‌دبه‌ختییه‌ی له‌و ده‌کر‌پن به‌ر‌پ‌سیار پیش‌بینی ۹:۱۳ په‌خشان‌ی و ۱۱:۴۰-۴۵ دانیال له که د‌یت سی‌یه‌مدا جیهانی .ئه‌یوب و دانیال ،نوح :پ‌وو ده‌خاته با‌وه‌ر ئار‌ک‌یتایه‌یه‌کانی ۱۴ حه‌زه‌قیل .کراوه خودا بۆ د‌لسۆ‌زیمان که‌شتی‌ی در‌وست‌کردنی به ده‌بی نوح وە‌ک ئی‌مه‌ش وە‌ک ئی‌مه‌ش .بی‌ینه‌و د‌ونیا بی‌ر‌کردنه‌و‌ی ر‌ه‌وتی به‌ره‌نگاری و بی‌ت ر‌زگار‌مان ،دامه‌زاندوو در‌وینه ئایی‌نی که نۆ‌رمه‌ی ئەو ر‌ه‌ت‌کردنه‌و‌ی به ده‌بی دانیال وە‌ک وە .بع‌ینینه‌و چه‌قه‌ستوو به هە‌لبژێ‌ردرا‌وه‌کان وە‌ک خۆ‌مان ئه‌ر‌کی بکه‌ین قبول د‌ه‌روونییه‌و و جه‌سته‌یی ر‌ووی له ئازاره‌کان ده‌بی‌ت ،ئه‌یوب ر‌پ‌گه‌ی له :ئه‌یوبدا به‌سەر هە‌بی‌ت سوود‌مان یه‌ک ،پ‌یدا ر‌پ‌گه‌ی خودا هە‌ر‌کات‌یک د‌ه‌دات تاق‌یک‌ردنه‌وانه به‌م ر‌پ‌گه‌ خودا بۆ‌چی فی‌ژ‌بووین ،ئە‌زم‌و‌نه‌که‌یه‌و نه‌ب‌ینراو ئاسمانی ژ‌بانی له با‌ش‌تر پ‌یدا‌ین ر‌پ‌گه‌ی دانیال کتییی هه‌روه‌ها ناوه‌که‌ی که هات به‌ده‌ست جبریل فی‌گه‌ری دۆ‌زینه‌و‌ی به ئە‌مه‌ش .تی‌ب‌گه‌ین ئه‌ر‌که هه‌موو له .د‌یت "ده‌بی‌ت خودا ر‌وو‌خساری که‌سه‌ی ئەو" واتای به شان‌شینی له ،که بزانی‌ن ده‌بی‌ت وە .ئاماده‌یه خودادا ر‌زگاری پ‌لانی گ‌ر‌نگه‌کانی ،میکائیل ئاماده‌بوونی له باشه‌کان فری‌شته هه‌موو و ئەو ،خودادا ئاسمانی سالی ۳۵ که ،زه‌مین‌یدا جه‌سته‌بوونی کاتی له ،خودا فری‌شته‌ی د‌ه‌ر‌پ‌ینی مایکل ،خۆ‌شه‌ویستی‌دا گه‌وره‌ی ها‌وبه‌شییه‌کی له .بوون بی‌به‌ش ،خایاند له بی‌ت یه‌ک‌یک " ته‌نها که ده‌کات قبول ،کرد ها‌وبه‌ش خۆ‌یشی د‌ه‌سه‌لاتی ،کرد دانیال‌یشی پیش‌که‌شی هه‌روه‌ها جبرائیل به‌لام ."سه‌ره‌کییه‌کان وە ."گه‌له‌که‌ت سه‌ر‌کرده‌ی " وە‌ک ،هە‌لبژێ‌ردرا‌وه‌کان نی‌وان هە‌لبژێ‌ردرا‌وی

بۆ هات عیسا که دهکات ئاشکرا شتانه ئه و هه موو روونی به زۆر ۹ دانیال بهم .دلسۆزهکانی هه لێژێردراوانی رزگارکردنی بۆ بگهیهنیت ئه نجام به ئه وهی نیسانی ۳ی له پاشان ،رادهگهیهنریت روونی به رزگاری ئیلاهی پلانی شیوهیه دهکریت جیهجی مه سیح عیسا خاچدانی له به زایینی ۳۰ی گهروهو که سیکی له لایه ن ته نها ئیمان که داین نیشانی دانیال کتییی سیژده ته مه نی له گه ل مندا ل خودا گویره ی به که وه . بدریت نیشان ده توانریت تاله به ره مه ئه و په چاوی ده توانین ته نها بۆیه .گهروه سال ده بیته سالی دا ئایینییه پراکتیزه ئه و و هه لیده گریت کوپه مه عمودی که بکهین ۱۶:۱۶ مارک له عیسا .ده بینرین درۆینه کانا ئایینه هه موو له که بۆماوه بیانه ی رزگاری وه رگریت مه عمودیه ت و بکات باوه ر هه رکه سیک " :رایگه یاندووو پیش واته ئه مه ش ". ده کریت مه حکوم نه کات باوه ر ئه وه ی به لام ،ده بیته خودا مه عمودیه ت دوا ی . بدریت نیشان و بیته ئاماده ئیمان ده بیته مه عمودیه ت دانیالدا له که دیکه گه وه ره یکی ،له وه ش جگه .تاقیکردنه وه به ر ده یخاته له " :ده کریته وه پشتراست ۷:۱۳ مه تا له عیسا قسانه ی بهم ،بووه ئاشکرا رێگا که و فراوانه ده روازه که چونکه . ژووروه بچۆره ته سکه که وه ده روازه ؛ تیده په رن له وئ ئه وانه ی زۆرن وه ". ده بات له ناوچوون به ره و که فراوانه ؛ هه لێژێردراون که م به لام ،بانگراون زۆریک چونکه : ۲۶:۱۴ مه تا له ههروه ها خودا بۆ حساب ئه وه ی بۆ بانگراون له وانه ی ملیار ده ، ۹: ۷ دانیال به پیی به راستی چونکه ،رزگار بووان و رزگار بووان له ملیۆن یه ک ،ته نها ،بۆ بکه ن پۆحی له مه سیحدا له ،کردوووه دروستکه ر خودای به باشیان خزمه تیکی پیروژدا .

به داناوه وهی کتییی پیکهاته ی بناغهکانی تازه ۱۲ به شی و شاراوو که ۱۸۴۳-۱۸۴۴ ، ۱۸۲۸ ، ۱۷۹۸ ، ۵۳۸ به روا رهکانی وه بیره ی ئانه وه ی ۱۸۷۳ و وهی له کات دابه شکردنی بۆ بنه په تین به لام کراون پیشنیار هه ندیکی به خته وه ری و هه ندیک به ده بختی بۆ له وئ ، ۱۹۹۴ ، دیکه به روا ریکی ده نریت بنیات تر .

پېغمبرايه تی هیما سازی بو پېشه کی

زهمینییه کان توخمه رۆح، پیرۆزدا کتیبی مه ته له کانی ههموو له بوونه هیمای ده توانن تایبه تمه ندییه کانیان هه ندیکیان که، به کار ده هیئیت هیما یه کی ههر بۆیه. هه یه هاوبه شیان تایبه تمه ندی که بن بیئاوه کان ئه وهی بۆ بکو لری ته وه لیی گۆشه نیگایه که وه ههموو له ده بیئت به کار هیئرا و " وشه ی نموونه بۆ. ده ربه یئریئت شاراو ته وه له ناویدا خودا که وانا نه ی ئه و ئاژه له له ده کات پری خودا، ۱:۲۰ ژیان سه ره تای به پپی. وه ربگره " *دهریا* مرۆف بۆ ژینگه که ی. جو ره کانیه وه ههموو به بیئاوه کان و بیئشومار هیمای ده بیئه شیوه یه به م. ده ژین هه وا هه ناسه دانی به که، کو شنده یه که، بترسن شووتییه که یش له ده توانن به راستی که، مرۆقه کان بۆ مردن نییه له بار مرۆقایه تی بۆ هیما یه ئه م به روونی. ده کات به ره هم بی زه وییه که عیبرییه کان شۆردنی هه وزی به خۆی ناوی خودا، مردنه وه و اتاکانی به هو ی و مه عمودیه تکردن، ئیستا. ده کات مه عمودیه ت ئاوه کانی پېشبینی که داوه بیته وه له دایک مه سیحدا عیسا له ئه وه ی بۆ خنکان به مردن، نو قمبوون واته. ده بیئت مه سیح راستودروستی هه لگری، هه لده ستیته وه نار هوا و کۆن خودی: ده بینین خودای دروستکردنی توخمی کی تاکه ته واوی ده و له مه ندی لیژدها له م خودا که تی ده گه ین مانایه له و باشتر ئیمه، فیژکردنه دا ئه م ژیر له. *دهریا* *دهریا* ئاسمان بای چوار، سه یرکه و "... ۷:۲-۳ دانیال له ده یدات ئایه ته دا، *دهره وه هاتنه دهریا که له گه وه درنده ی چوار، ده جو و لاند گه وه که یان* پېشنیاری " *ئاسمان بای چوار* " که بزانه ". *تر له وانی بوو جیاواز هه ربیه که یان* سه ر ده هیئنه سه رکه وتوو گهلانی که ده که ن گشتگیرانه شه ره ئه و که بته ره سه گهلانی جه ماوه ری هیمای " *گه وه دهریا یی* " لیژدها. ده سه لات له ". *دهریا* " ئاژه له کانی به یه کسانن ئه ودا چاوی له، نه گرن خودا له ریز ئاراسته ی چوار نوینه رایه تی " *چوار*، " *دا* " *ئاسمان بای چوار* " ده ربپینی " *ئاسمان بای* ". رۆژئاوا و رۆژه لات، باشوور، باکوور: ده کات سه ره کی هو ی ده بنه، هه وه ره کان پالنانی ده هیئیت؛ ئاسماندا رواله تی له گۆرپانکاری

بەرەوپېش خۆر تېشكى ،دەكەنەو جيا ھەورەكان دەبارېنن؛ باران و زريان گەورە كۆمەلایەتى و سیاسى گۆرانكارى شەرەكان شیۆ ھەمان بە .دەبەن نوپە سەرکەوتوو گەلە بەو زالبوون كە گەورە ھەلچوونپكى ،ئاراو دەپنە پى بەرەكەتیان مەرجه ئەوئى بەبى بەلام ،ھەلپژاردوو خودا كە دەبەخشیت نىعمەتانەیان ئەو مافى ،كراون دیارى " *لژەل* " وەك كە ،چونكە .بەخشیت لە كە دلسۆزەكانى ھەلپژاردراو دانراون؛ راستەقینە مرۆشى بۆ كە نپە كۆتایى تا ئەمەش و پۆشتوون خوداییدا پووناكى لە ھەواو و ئادەم تیدا خۆى وینەى كە ئەوانەى كین؟ ھەلپژاردراوكانى وە .جیھان بەپى بوو دروست خودا وینەى بە مرۆشایەتى پپەى بەو ،دەناسیتەو خوداو لەلایەن مرۆشایەتى :جیاوازییە ئەم بدەنە سەرنج .۱:۲۶ ژيان سەرەتای لەلایەن ئازەلەكان لەكاتیكد ، دروستكراوە یان دروستكراوە خۆى وینەى بە بەو-ئاسمانى یان ،زەمینى ،دەریایى -بەرەمدەھینن ژینگەكەیانەو جیاوازی سەر دەخاتە تیشك كراو ھەلپژاردنى .داو پپى خودا كە فەرمانەى پپگە.

" *زەوى* " ناو ئەم ، ۱۰-۹ : ژيان سەرەتای بەپپى . وەربرگین " *زەوى* " خودا كە وینەىەك -دەرکەوتوو ھەو " *دەریا* " لە كە وشكەى خاكە بەو دراو كە پڕۆتستانتى باوەرپكى ھیماكردنى بۆ دەھینت بەكارى ۱۳دا پەخشانى لە *زەوى* " تری لایەنەكانى با بەلام .سەریھەلداو كاسۆلیکییەو باوەرەكەى لە نالەبارە بەلام ،پدەدات خۆراکیان كاتیک لەبارە مرۆشایەتى بۆ . بكۆلینەو " دەبەستیت زۆر ئاوى بە پشت بۆیە .وەربرگیت وشك بیابانیكى سیمای كاتیک لە دەتوانیت ئاودانەش ئەم .مرۆشایەتى بۆ نىعمەتیک بییتە تا ئاسمانەو لە قسەى كە ئەمەشە لەبەر ھەر دەرژین؛ تیدا كە ییت چەمەكانیشەو و پووبار ئەو .پیرۆزدا كتیبى لە " *زیندوو ئاوى كانیپەكى* " بە كراو بەراورد خۆى خودا و ،دەكات دیارى " *زەوى* " سروشتى كە یە " *لەو* " ئەم نەبوونى یان بوونى ئا و ۷۰% لە كە دەكات دیارى مرۆشایەتى ئیمانى كوالیتی ،رۆحییەو پووى لە پپكەتوو.

یەكەم .بگین لەبەرچاو ئاسمانیەكان تەنە با سییەم نموونەى وەك ، ئەو ، ۱:۱۶ ژيان سەرەتای بەپپى دەبیتهو؛ پووناك ،ئەرنیدا لایەنى لە ، *خۆر*

مړوف كه ددهات ږووهكانه ئه و گهشه و دهكات گهرم . *ږوژه* ږووناكى كه مى يان زور گهرماي ږيگه و له ، نهړنييدا لايه نى له . وهرده گړت لئ خوراكي ناوه ندى له : دهكات راست گاليلو . ده سوتنييت به رهه مه كان بارانه وه دهوريدا به سيستمه كه و ناو هه ساره كانى هه موو و گهر دوونه كه ماندايه " به ږيرور كتبي - گه وره ترينه ، هه موو شيانه وه سهر ووى له و . ده سورپنه وه نزيك لي و ، گهرم ترينه - پيددهكات ئاماژه وى 1:16 ژيان سهره تاي له " *گه وره ترين* ، بيت خدا ته واووتى وي نه و ليده كهن واي تاي به تمه نديانه ئه م هه موو . نييه و بييت خدا ناتوانييت كه س . ده بينرپن ناويدا له سيفه تانه ئه م هه موو كه ئاسمانى ته نى تاكه ؛ *د/بنييت خور* له سهر پي ناتوانييت چون ههروهك ، بږى دواي . ئاسمانين ته نى يان ميينه هه ساره وى هه موويان تر ئه وانى ، پياوانه ئه و ، شه و ږووناكى ، 1:16 ژيان سهره تاي به پي : "*بجووكترين* " ، "*مانگ* " ، ئه و په يامپكى ته نها "*مانگ* " شيويه به م . دهكات سهر و كايله تى كه تاريكيه يه ته نه ئه م به لام ، ئيمه له بوو نزيكترين هه رچه نده . له خوده گړت نه رپنى به . پاراست خو تاريكه كه و لايه نه نه پنى زور ماويه كي بو ئاسمانيه له ، تر هه ساره كانى هه موو وهك به لام ، نادره وشيته وه خو ئاره زووى بو ، وهریده گړت "خوره وه" له كه كال ږووناكيه كي ، ورده دا ورده خولپكى مانگ ، پيوهرانه ئه م هه موو به پشت بهستن به . ددهاته وه رهنك ئيمه ئايينى ، يه كه م ، نوينه رايه تيكردن بو كه موكوپيه بي و ته واو هپمايه كي له ، كاسوليكي ږوماني ئايينى ساخته وى مه سيحي ئايينى ، دووم ، جوله كه كان ئه نكليكان ږووتستانتي و كالشيني و لوته راني ئايينى و ، ئيستا تا ۵۳۸ سالى به پي كه ، *هه ن ئاسمانيش* ئه ستيره كانى ههروه ها . ۱۸۴۳ سالى له *خوردا و خور* له گهل كه هه يه ږوليان دوو ، ۱۷-۱۵-۱۴ ژيان سهره تاي . *زه وى له سهر ږووناكى و سال و ږوژ و وهرز دياريكردنى بو* : *مانگ هاوبه شن* . هپماي ئه مه . شه وانه ، دهره وشيته وه تاريكيدا كاتى له ته نها زور به يان پيشبيني تا ، خدا راسته قينه وى به نده كانى نوينه رايه تيكردن بو ئايدياله . ږوحييان پيگه وى له گورانكارى بو ئاماژه يه ئه مه ش ، ده گهرپنيته وه بو كه و تنيان و هيرهيانه وه وى بو ده پنييت به كارى خدا كه ده بيت په يامه ئه و ئه مه و ۸:۱۰ دانيال له ، ږومانيه دروي قوربانى كه مه سيحي ئايينى كه و تنى

۸:۱۲ و ۷:۱۳ پەخشانی لە گشتگیر پرۆتستانتیزمی کەوتنی و ۱۲:۴ پەخشانی دیاری ۱۰-۱۱: ۸: پەخشانی لە کاسۆلیکی پاپایەتی "ئەستیرە" ،گۆشەگیر کەسیدا ۱۲ تاجیکی لە و ۱: ۹: پەخشانی لە پرۆتستانت باوەرپی ،دەکات دان. ۱۲:۱. پەخشانی لە ،سەرکەوتوو هەلبژێردراوی کۆبوونەوهی ،کۆبوونەوه نەلک بۆ راستودروستییان فییری کە ئەوانە " هێمای وەک ئەوان 12:3 خودا کە رووناکیە بەو " دەکەنەوه رووناک زەوی ئەوانە " واتە ،" کردوو دەکات دیارییان ،بەخشیوه پێی

بۆیه .وەحیدا پێشبینی لە دەگیرن گرنگ رۆلێکی هێمایە پێنج ئەم بە کە شاروانە پەيامە ئەو دۆزینەوهی بە بکەیت مەشق دەتوانیت بەلام .دەگوازینەوه دەکڕین پێشکەش کە هێمایانە ئەو پێوەرەکانی کتیی ئایەتەکانی لە خۆی خودا بۆیه ،ئەستەمە دۆزینەوهیان هەندیکیان ،" کلک و سەر " وشەکانی وەک ،پێدەکات ئاماژەى نەینییەکە کلیلی پیرۆزدا ۹:۱۴ ئیشایا لە دەبەخشیت پێیان خودا کە مانایە ئەو رێگەى لە تەنها کە ،سەرە گەرە یان فەرمانرەوا " :دەخویننەوه تییدا کە ،تیبگەین دەتوانریت پێشکەش ۱۳ ئایەتی بەلام . " کلکە دەکات درۆ فییری کە پێغەمبەرەى ئەو و نورما لقی " ،مانا هەمان هەلگری هەربۆیەش و ،هاوتەریب بە ،دەکات پەخشانی لە دەکات رۆمانی پاپایەتی نوینەرایەتی کە " کانییەک " ؛" کانی ۱۱:۱.

یاسایەکی وەک .هەیه ژمارە و ژمارە بۆ رەمزی مانایەکی هەروەها ئیعمە ،بەرزبوونەوه رێکوپێکی بە ،گشتی

(ژمارەیی یان ئیلاهی) تایبەتمەندی "1" ژمارەى بۆ

.ناتەواوی "۲" ژمارەى بۆ

.کاملبوون "۳" ژمارەى بۆ

(کاردینال خالی 4) گشتگیری "4" ژمارەى بۆ

. (مى یان نیڕ مرۆقى) پیاو "5" ژمارەى بۆ

(نیژدراو یان ئاسمانی بوونەوهرى) ئاسمانی فریشتەى "6" ژمارەى بۆ

خودای مۆرى (ههروهه) دهکات پړپوون نوینه رایه تی "7" ژماره ی (دروستکه ر

ژماره ی ههوت کۆی پیکهاته ی ئیمه ،ژماره یه وه ئهم سهرووی له $11 = 7+3$ ؛ $10 = 6+3$ ؛ $9 = 6+2$ ؛ $8 = 6+2$ ؛ نموونه بۆ ههیه؛ یهکه ممان بنه رته تی گرنگییه کی هه لژاردنه نه ئهم $13 = 7+6$ ؛ $12 = 7+5$ و $6+6$ ؛ $7+4$ و $6+5$ وه حیدا به شانه ی له م که بابه تانه ی ئهو له گه ل پیه وندی له ههیه رۆحییان سه رده می به سه بارهت پیغه مبه رایه تی په یامی ،دانیا لدا کتییی له .باسکراون ده بیینه وه ۱۲ دا و ۱۱، ۹، ۸، ۷، دووهم به شی له مه سیحی مه سیحی

رهمزی کۆدی ،دابه زی خودا نیژدراوی یۆحه نای بۆ که وه حیدا کتییی له سه رده می .ئاشکرایه و ئاشکراکه ر راده به ده ر له بابه ته کان ژماره کانی میژوویدا سه ره کی قوئاغی دوو به سه ر بووه دابه ش مه سیحی

قوئاغی زۆربه ی ،ههیه وه "۲" ژماره ی به په یوه ندی که یه که میان ۵۳۸ سالی له که ،ده گریته وه مه سیحیدا باوه رنامه ی له عه قیده ی "نا ته واوی" ده کریت نوینه رایه تی کاسۆلیکییه وه رۆمانی پاپایه تی له لایه ن به دوا وه ئیمپراتۆری له لایه ن ۳۲۱ ئازاری ۷ ی له که ئاییینییه نۆر مه ئهو میراتگری ته واوی دووهم به شی . دامه زرا وه یه که مه وه کۆنستنتین بتپه رست رۆمانی ده گریته وه ۱۸۴۳ و ۹۴ سالانی نیوان ماوه ی

۱۸۴۳ سالی له ،ده کریت نوینه رایه تی "۳" ژماره به که دووهم به شی خودا که کاتیک ،ههیه وه "ئه دقینتیستی" سه رده می به په یوه ندی به دوا وه به رنامه یه ی ئهو به پیی ده کات گه را وه نیژدراوی عه قیده ی "ته واوی" داوی ئاماژه ی ۸:۱۴ دان له که خوداییه وه فه رمانی له لایه ن کرا وه پی شیبینی که که مه سیح گه رانه وه ی تا دیت به ده ست ورده کمالییه ئهم .پیکرا وه ۲۰۳۰ سالی به هاری له ده کریت چا وه روا ن

کاره و (۲) نا ته واوی کاتی ،۶+۲ یان ۸، ژماره ۷، ژماره سهرووی له کاتی بۆ ئاماژه یه ،۶+۳ یان ۹، ژماره .ده هیئته وه وه بیر (۶) شه ی تانییه کان پی شیبینی ۷+۳ یان ۱۰ ژماره (۶) شه ی تانییه کان کاره ههروهه ها و (۳) کاملبوون ده کات خودایی کاری (۷) پړپوونی و (۳) کاملبوون کاتی

فهره‌نسی بی‌دینی سەردەمی 6+0 یەكەم پەلە بە یان "۱۱" ژمارە (۶) شەیتانەو بە پەیوەستە (0) مرۆف تێیدا كە ئامانج دەكاتە

دروستكەر خودای لەگەڵ (5) مرۆف پەیوەندی 7+5 واتە "12" ژمارە (شاهانەییەكەى مۆرى و پربوون = 7) دەكات ئاشكرا

بە پەیوەست مەسیحى ئایینی (۷) پڕپی 7+۷ واتە "۱۳" ژمارە (7) شەیتان لە (*زەوى*) پڕۆتستانت و (*دەریا*) یەكەم پاپا دەكات؛ دیاری (۶) شەیتان كۆتاییدا پۆژانى.

پەيامە و ئەدقێنتیستی كاری بە پەیوەندی 7+۷ یان "۱۴" ژمارە (*ئەبەدى ئینجیلی*) ھەبە گشتگیرەکانیەو

وہیر مرۆف کامبوونی کاتی 0x۳ یان 0+0+0 یان "۱0" ژمارە " *گەنەشامی* ". نیعمەتە سەردەمی ھاتنی کۆتایی (0) (۳) دەھێنێتەو ئاسمانیدا دانەوێڵەکانی لە و بکریت دروینە ئەوێ بۆ پێگەشتوو و رۆحی ئەو گەشتووئەتە چونکە تەواو ھەڵبژێردراوان ئامادەکاری ھەڵبگیریت دەكات داواى خودا ئاستەى

قاپى ھوت " خودا كە كاتەى ئەو بۆ ئاماژەى وەحیدا لە "۱۶" ژمارە مەسیحیەتى ،ئایینیەکانی دوژمنە سەر دەپۆژیتە " *خۆى توورەپى کۆتایی* " ۱۳ بەشى لە ناپاک

پیرۆزدا کتییى لە . خودایە ی " *گەرەكە لەشفرۆشە حوکمدانى* " جەژنى جەژنى ھەفتەى بە پەیوەندی رەمزىيە ژمارە ئەم بەکارھێنانى یەكەم و پێدەكات دەست سألەو یەكەمى مانگی ۱۰ رۆژى لە كە ھەبە ئیستەرەو مەسیحەو عیسا ، " *خودا بەرنى* " مردنى پۆژانى لەرووی . دیت كۆتایی ۱۷ رۆژى لە ۲۷-۲۶:۹ دانیال لە سألدا ی " *ھەفتە* ۷۰ " ۷۰ ی لە سأل و رۆژ بە پەسح جەژنى نیوان سألې ھوت ۲۷دا ئایەتى لە ۷۰ ھەفتەى پێشبینى بۆیە . کراو پێشبینى ئاماژەى پێشبینیەكە كە ئامانجەى ئەو . دەگریتەو ۳۳ و ۲۶ بەروارى ئەم " *ناوڕاستى لە* " ، پروودەدات بەھاردا لە كە ، پەسحە جەژنى پێدەكات باسکراو ۲۷:۹ دانیال لە كە پێغەمبەراییەتى ھەفتەى سألې ھوت

سەدە ۱۷ نوینەرایەتى ۱۷ ژمارە ، راستەقینە " ئەدقێنتیستی " دوا بۆ نازارى ۷ لە كە گوناھێك ، رۆمانى یەكشەممەى جێبەجێکردنى لە دەكات

کاتی " ۲۰۲۱، ئازاری ۷، سەدەیه ۱۷ ئەم کۆتایی سألپۆژی. دامەزراره ۳۲۱ " کاتە " ئەم. کراوه پیشبینی ۱۱:۴۰ دانیال لە که ئاراهە هینایە ی " کۆتایی ناماژەدان بە که، کۆتاییە ئاگادارکردنەوی سزای ئەم جیبهجیکردنی بۆ لەبارە لە کراوه پیشبینی خوداوه لەلایەن هەروەها، سییەم جیهانی جەنگی بە بووه ئاشکرا ۱۳-۱۲:۹ پەخشانی لە که " شەشەم شەمشالەکە ی " رپگە ی، بووه دروست Covid-19 ڤایرۆسی بەهۆی که ئابوورییە و پیرانکارییە ئەو سزای سەرەتای وەک (۲۰۲۱ ئازاری ۲۰ تا ۲۰۲۰ ئازاری ۲۰) ی ۲۰۲۰ سالی دەکات دیاری ئیلاهی.

دایە " گەورە بابلی " سزای دەوری لە " ۱۸ " بەشی.

شکۆمەندانە ی گەرانەوی چوارچۆی سەر دەخاتە تیشک " 19 " بەشی. مرۆڤ یاخیووانی لەگەڵ ڕووبەر و بوونەوی و مەسیح عیسا.

و پیران زهوی لەسەر، دەهینتەوه وهبیر ههوتەم ههزاره ی " 20 " بەشی بەرهو هەلبژێردراوهکان که، ئاسمان لە و گیراوه دیل بە شەیتان که و مردوون که دەرپۆن خراپانە یاخیوووه ئەو کارەکانی و ژیان دادگاییکردنی. ڕەتکرانەتەوه خوداوه لەلایەن.

پیرۆزکردنی ی (3) کاملی واتە، دەبینتەوه 3x7 هیما سازی " 21 " بەشی ڕزگاری زهوی لە و هینراوهتەوه بەرهم هەلبژێردراوهکانیدا لە که (7) خودایی بووه.

هەلبژێردراوهکانی پیشبینییه که که بینین دهتوانین شیوهیه بهم کاملبوونی بهرهو گەشەکردن) ۳x۷ = ۲۱ و ۲x۷ = ۱۴، ۷، ۳. ئاپۆ لە ئەدقینتیزم. وەردهگریت بابەتەکی وەک (پیرۆزکردن.

دووبارە زهوییه لەسەر که دەستپێدەکات کاتە ئەو " ۲۲ " بەشی هەلبژێردراوانی و خۆی تەختەکی خودا، نوێبووهوه و دروستبووهوه. دادەمەزرینت خۆی هەمیشەیی شانیشینی.

ئەدقئنتىزىم

چونكى، بىكەين باسى يەكسەر با كىن؟ خودا كچانەى و كور ئەم كەواتە
وەحييە ئەم :رۈو دەخاتە پئويست بەلگەيەكى ھەموو بەلگەنامەيە ئەم
كراو "ئەدقئنتىستى" مەسحىيەكانى ئاراستەى خوداوە لەلايەن ئىلاھىيە
سالى بەھارى لە و سەرورە خودا ويستى، نا يان بىت خۆش پيمان چونكى
پيشبىنى ۱۴ : ۸ دانيال لە كە فەرمانىكە جىبەجىكردى بەروارى كە ۱۸۴۳و
تا كە تايبەتەيە كەنالا ئەو "ھەوتەم رۆژى ئەدقئنتىستى" نۆرمەكەى، كراو
بەلام .دەبەستىتەو بەيەكەو مەسحىيەكانى خزمەتكارە و خودا ئىستاش
ئەم رەتكردنەو و پەرەسەندىايە لە بەردەوام نۆرمە ئەم !ئاگداربە
نويئەرايەتى كە ئەو وى ھۆى بووئە، خودا ويستى بە، پەرەسەندە
رەت ۱۹۹۴و سالى لە مەسحىو عيسا لەلايەن فەرمىيەكەى دامەزراوەيى
،ھاتوو "adventus" لاتىنى لە وشەيە ئەم چىيە؟ ئەدقئنتىزىم .بكرتەو
و كۆتايى ھاتنى بۆ، مەسح عيسا گەرانەو وى .دېت ھاتن :واتاي بە كە
پايىزى لە ۱۸۴۳ سالى بەھارى لە، باوك شكۆمەندى ناو بۆ شكۆمەندانەى
شيۆەيەكى بە ئەوان دەكرا چاوەروان ۱۹۹۴دا سالى پايىزى لە و ۱۸۴۴ سالى
بەم .كراوون دەستنيشان دروستكەرەو گەرە خوداي لەلايەن سەرورەى
عيسا كە بناسىت تىروانىنانە ئەو بەلگەنامەيەدا لەم ھەركەسيك، شيۆەيە
دەبىتە، راستەوخۆ دەرئەنجامىكى وەك، كردوو پيشكەشى مەسح
مروڤەكاندا چاوى لە ئەگەر، "ھەوتەم رۆژى ئەدقئنتىستى"، "ئەدقئنتىست"
رۆژى ئايىنى پشوودانى لە واز كە ھەر ئەمەش خودادا! چاوى لە ئەوا، نەبىت

،شەممە دەوترېت پېي كە ھەوتەم رۆژى باقى پراكتىزەكردنى بۇ ھېنا يەكەم بە سەر .دەبېت وا ،جىھانەوۋە دروستبۈۋىنى لە پېرۆزكراۋە خداۋە لەلايەن كە ،شەممەدا لەگەل دەگەيەنېت؛ زىادە ئىلاھىيەكانى پېداۋىستىيە واتاى خدا بەم و خودايە مۆلكى فېزىكىيەكەى جەستەى كە بزائېت دەبېت ئەدقېنتىست ،بەنرخ ئىلاھى بەخششېكى ۋەك پېدات گىرنگى و خۆراك دەبېت ،پېيەش خۆراكى ۱:۲۹د: ژيان سەرەتاي لە خدا چۈنكە .جەستەيى پېرۆزگايەكى *من ئەوتە*؛ *فەرەموۋى خوداش* " :کردوۋە ديارى مروڤ بۇ خۆى ئايدىالى *ھەموۋ روۋى لەسەر دەھېنن بەرھەم تۆۋ كە پېدەدەم روۋەكېكتان ھەموۋ ئەوان ،بەرھەمدارە تۆۋى دارېكى بەرھەمى كە درەختېك ھەموۋ و زەۋى* " .خواردن بۇ ئېۋە ھى دەبنە

خودا كە مەسىھىيەى پلانى لە ۋە ناكىتەۋە جيا ئەدقېنتىستى بېرى پېرۆزدا كىتېبى بىرگەى چەندىن لە مەسىھ عېسا گەرانەۋەى .کردوۋە ئاشكرای *لەبەردەمېدا ،نايېت بېدەنگ ، دېت خودامان* " :۳:۵۰ زبور :ھېنراۋەتەۋە ۋەبېر بەردەم... " :۱۳:۹۶ زبور "؛ بەھېزە زىيانېكى دەۋرى لە ،خواردوۋە ئاگرېكى ، *بكات زەۋى لەسەر دادوۋەرى ئەۋەى بۇ دېت چۈنكە ،دېت چۈنكە !يەزدان* "؛ خۆى دلسۆزى بە گەلان و دەكات جىھان لەسەر دادوۋەرى راستودروستى بە ،سەيركە !مەترسن ،بن بەھېز :بېلېن ترساۋە دلىان ئەۋانەى بە " :۴:۳۵ ئېشاييا *بۇ دېت خودايى تۆلەسەندەۋەى بە ،دېت تۆلەكردنەۋە بە خداكەتان* سەرى بخەينە فشار با ،بنېين يەزداندا بە دان با " :۳:۶ ھۆشە "؛ *رېزگارکردنتان ۋەك ،دەردەكەۋېت ،ھەلدېت خۆر ۋەك ، بنېين بەۋدا دان ئەۋەى بۇ* "؛ دەدەن ئاۋ زەۋى كە *بەھار بارانەكانى ۋەك ، لام دېتە زستان بارانەكانى* كەۋاتە " :۴۰:۲۱ مەتا :دەخوېننەۋە نوېدا پەيمانى پېرۆزەكانى كىتېبە لە *ئاغاي ...* " :۲۴:۵۰ "؛ دەكات؟ كىچىپانە بەۋ چى ، *دېت باخەكە خاۋەن كاتېك* كە كاتىزىمېرېكدا لە و *ناكات چاۋەرپى كە دېت رۆژىكدا لە بەندەيە ئەۋ* و *ھات خۆيەۋە شكۆمەندى بە مروڤ كورې كاتېك* " :۲۵:۳۱ "؛ *نايزانېت شكۆمەندەكەى تەختە لەسەر ئەۋا ،لەگەلېدا فرىشتەكانى ھەموۋ* ،*ھاتوۋە كوېۋە لە پياۋە ئەم دەزانېن ئېمە بەلام* " :۷:۲۷ يۆحەنا "؛ *دادەنىشېت زۆرېك* " :۷:۳۱ "؛ *ھاتوۋە كوېۋە لە نازانېت كەس دېت مەسىھ كاتېك بەلام*

، **دیت مەسیح کاتیک** ' :گوتیان و ھینا پئی باوەریان خەڵکە لە **چونکە** " 10:37 عیبرانییەکان " دەدات؟ ئەنجام پیاوێ لەم زیاتر نیشانەییەکی شایەتەتالی دوا " . دواناکەوێت و **دیت، دیت ئەوێ** ،کەم ماوەییەکی ھێشتا و **دیمەو** ، بکەم ئامادە بۆ شوێنیکتان بچم ئەگەر " ۱۴:۳ یۆحەنا :عیسا شایەتەتالی " . لایم من کە بن شوێنە لەو ئێوێش تا ، **خۆم لای بۆ دەتانەم** بۆچی ،جەلیل پیاوانی' :گوتیان و " ۱۱: ۱ پێغەمبەرەکان کارەکانی :فریشتەکان ئێو لە **کە عیسا ئەم** ھەر دەکەن؟ ئاسمان سەیری و وەستان **دەچیتە بینوتانە کە دیت شێو ھەمان بە ،ئاسمان بۆ وەرگیراو** منی ،رابگەینەم ھەژاران بە مژدە ئەوێ بۆ کردوو مەسحی منی ئاسمان و رابگەینەم دیلەکان بۆ ئازادی و بیەستمەو دڵشکاوەکان ئەوێ بۆ ناردوو ...یەھو نەعمەتی لە سالیکی رابگەیانندی بۆ «بەستراون ئەوانە بۆ زیندانیش لە وازی عیسا ،ناسرێ کەنێسە لە دەقە ئەم خۆیندەوێ بە ،لێردا سەبارەت ،ھات بەدوایدا ئەوێ چونکە ،داخست کتێبەکی و ھینا خۆیندەوێ جێبەجێ دواتر سال ۲۰۰۳ سالی تا بوو بپار " تۆلەسەندەو " ...رۆژی " بە **تۆلەسەندەو رۆژیکی** و " :شکووەندی خودایی گەرانەوێ بۆ ،نەکریت " خەمبارن: ئەوانە ھەموو دڵنەوایی بۆ : **خوداکەمانەو لەلایەن**

شتیک ھەموو پێش و ،ھەبە زۆری رووخساری ئەمپۆ ئەدقیئتیزی کوٹاییە رووناکی ئەو ۱۹۹۱دا سالی لە کە ،فەرمی دامەزراوەیی لایەنی زەلیلەییە مروییە نامیرە ئەو پێگە لە ،کرد پێشکەشی عیسا کە پەتکردووە .دەردەکەون بەلگەنامەیدا لەم گونجاودا شوینی لە وردەکارییەکان .منم کە جیھاندا سەرانیسەری لە ناکۆکی ئەدقیئتیزی گروپی زۆر ژمارەییەکی ئەو .دەکریت ئەوان ئاراستەیی یەکەم پەلی بە رووناکییە ئەم .بلاو بوونەتەو ئیلین ،گەورەکەمان رۆحییە خوشکە کە پێکدەھێنیت "گەورەییە رووناکی" وەک کارەکانی ئەو .ببات ئەوێ بەرەو ئەدقیئتیزی گەلی ویستویەتی ،وایت لە وە .دەبات "گەورە رووناکی" بەرەو کە کرد پێشکەش "بچووک رووناکی" بەرز دەستی ھەردوو بە پیرۆزی پیرۆزی کتیبی کە ،گشتیدا پەيامی دوا ئیستا " .دەکەم خۆش پێ کتیبەتان ئەم ،برایان " :رایگەیان ،کردووە بەکارھێنانی پێگە لە تەواوی بە وەحی و دانیال ھاتوو؛ بەدی ئاواتەکی

تەواو ھاوئاھەنگىيەكى .دەكرېنەو شى پېرۆزەو ەكتىبى كۆدەكانى توندى داوات بىت ھەركەسىك خويىنەر .دەكات ئاشكرا خدا گەورەى حىكمەتى دەبىت كە كەسەى ئەو تۆ .نەكەيتەو دۈوبارە رابردو ھەلەكانى لېدەكەم دىدگای لەگەل گەورە خودای چونكە ،بگۈنجىت ئىلاھىدا پلانى لەگەل خۆت نىيە؛ چارەسەرى كە فانییە گوناھىكى رۈوناكى رەتكردنەو ەى .ناگۈنجىت تۆدا دادەخەم گرنگە كەوانە ئەم .نايگىرئەو ،رژاوە مەسىح عىسا كە خويىنەى ئەو . كراوە پېشبینى كە " بەل " ئەو بۆ دەگەرئەمەو و

رۈون ئەو پېويستە ،وەحى كىتېبى ناو بەمەو قوول ئەو ەى پېش ئېمەى بۆ خدا ئىلاھامبەخشى پېشبینىيەكانى گشتى بە بۆچى كە بكەمەو پىشتگۈيخستىيان يان زانىن پىيەى بەو ،ھەيە سەرەككىيان گرنگىيەكى مەوۆف :ئەمەيە ھۆكارەكەى .كۆتايى مردنى يان ھەتاهەتايى ژيانى ھۆى دەبىتە .دەترسن گۆرانكارى لە پىيەش بەم و خۆشەوئ سەقامگىرىيان مەوۆقەكان ھەر ،نەرىت بۆ دەگۆرن ئايىنەكەيان و دەپارژن سەقامگىرىيە ئەم ئەنجامدا لە پەيمانى جولەكەكانى .رەتدەكەنەو ،بەت پىشان نوئ وەك خۆى كە شتېك " بە ئىدانەكردنى لە ناكات درېغى عىسا كە ،كرد مامەلەيان شىوہە بەم كۆن بە .خۆيان لەناوبردنى بۆ ،۳:۹ و ۲:۸ پەخشانى لە " شەيتان كەنىسەى دەتوانن شىوہە بەم وابوو پىيان ،باباپىرانيان نەرىتى بە چەسپاندن رۈودەدات؟ چى حالەتەدا لەم بەلام .پىارژن خدا لەگەل خۆيان پەيوەندى لە داوا بەلكو ،دەكات لەگەل قسەى كاتېك ناگرېت خدا لە گوئ چىتر مەوۆف رازى خدا دۆخەدا لەم .بكات لەگەل قسەى كە لېبگرېت گوئى دەكات خدا كە ،ناگۆرېت حوكمدا و سىفەت لە خۆى راستە كاتېكدا لە كە تايبەت بە ،ناپىت بەردەوام پلانەكەى كە راستە ئەو ەش ،دەمىننەو خۆيان وەك ھەمىشە بۆ ئەم پىشتراستكردنەو ەى بۆ بەسە ئايەتېك .پەرەسەندىايە و گەشەكردن لە **زىاتر رۆژ رۈوناكى تا ،وايە بەيانى خۆرى وەك چاكەكاران رېگای** " :بىرۆكەيە ھاوتايە ئايەتە ئەم ى " رېگا " .(۴:۱۸ پەندەكانى) " **دەبىت گەشاوتر**

دەيسەلمىنىڭ ئەمەش. بوو بەرجەستە مەسىھدا عىسا لە كە "رېگا" لەگەل بەپىي، پەرەدەستىنىڭ كات تىپەربوونى بە مەسىھىش بە باوەر راستى كە پىويستە، ئەبەدىيەت بۇ كاندیدن كە ئەوانەي. پلانەكەي بەپىي و خودا ويستى *gə* "دەلىت پىيان كاتىك شايەنيەتى كە بدەن عىسا قسەكانى بە مانايە ئەو (۲:۲۶) پەيدا بوون) " دەدەم... من، دەپارزىڭىز كارەكانم كۆتايى تا كە كەسەي كە بگرين شتانه بەو دەست سادەيى بە كۆتايى تا بەسە وايە پىيان كەس زۆر جولهكەكانى ھەلەي پىشتەر ئەمەش و ھاتوو؛ بەدەست سەرەتاو ھەلە بەلام. بەھەرەكان بە سەبارەت مەتەلەكەيدا لە بوو عىسا وانەي و نەتەوپی پەيوەندىيەكى راستەقىنە ئىمانى كە بكەين لەبىرى ئەوئەيە بۇ ئەمە لەوئەي دەدات دلىيەي كە زىندوو خوداي رۆحى لەگەل ھەمىشەيى و كاتىكدا ھەموو لە دىت دەمىيەو ھەلە كە وەردەگرن خۆراكە ئەو مندالەكانى پىرۆزدا كىيى پىرۆزەكانى كىيە لە تەنھا خودا قسەي. كاتىكدا ھەموو لە زىندوو "لۆگۆس" ھەمىشە بۇ، ئەوان دەرەوئەي لە نىيە؛ سنووردار پىرۆزدا رۆحى لە مەسىھ، بوو گۆشت ساتىك بۇ وشەكە، دەمىنىتەو دەوئەت خۇشيان ئەوانەي لەگەل گەتوگۆكانى لە بەردەوام بوون بۇ كاردەكات شتانه ئەم شايەتەلى دەتوانم من. دەگەرپن بەدوئەي رۆحىيەت ھەموو بە و رووناكىيە لىشاو ھەم سوودم شەخسىي شىئەيەكى بە من پىيەي بەو بدەم من بەقەد كە دەكەم بەشى كەسانەدا ئەو لەگەل كە، وەرگرتوو نوئە بەردەوام وەرىدەگرين ئاسمانەو ھەلە تازەيەي ئەو. دەوئەت خۇشيان كەي بزائين دەيىت و دەكات باشتەر ئاشكراوئەكەي پلانە لە تىگەشتەمان ئىنجىل. بەسەرچوون كاتىك لىبەئىن وازيان و بىرپن بەسەرچوونەكان لىكەدەو *شەيىك ھەموو* " :بەكەين مامەلە شىئەيە بەم ئەوئەي بۇ دەكات بانگەشتەمان (۲۱: ۵ تەسالۋنىكەكان ۱) *بگرە؛ باشى بە بەكرەو؛ تاقى*

پىشكەوتووانەي پەرەسەندە ئەم لەگەل بەردەوام خودا ھۆكەمدانى كە، كراو ئاشكرا ھەلەبىرەدراوكان بۇ و وەرگىراو ئىلھام كە رووناكى بە توند پابەندبوونى شىئەيە بەم. دەگونجىت، ئەون قسەكانى پارىزەرانى لەگەل خۆگونجاندن لە دەكات رېگرى چونكە وىرانكارى ھۆي دەيىتە نەرىت بەروپىشچوون جىھان كۆتايى تا كە، مەلۇقايەتى رزگارى پەرەسەندى پلانە

خۆی تهواوی مانای ئایینیدا کایه‌ی له که هه‌یه ده‌ربهرینیک .ده‌بی‌ت ئاشکرا بۆ . ئیستا ساته‌وه‌ختی راستی یان ،ئیستا سه‌رده‌می راستی :وه‌رده‌گریت له که ،بی‌ت رابردوو له چاومان ده‌بی‌ت ،تی‌بگه‌ین چه‌مکه له‌م باشت‌ر ئه‌وه‌ی له دواتر .بووین ته‌واو ئیمانیک‌ی عه‌قیده‌ی خاوه‌نی ،نێ‌ردراواندا سه‌رده‌می به‌ نێ‌ردراوان عه‌قیده‌ی ،پیش‌بینیک‌راودا و توند تاریکیه‌کی سه‌رده‌می پلانی هه‌مان قو‌ناغی دوو ،پایا و ئیمپراتۆری :جی‌گیرکرا "پۆ‌ما" دوو عه‌قیده‌ی ره‌وا ناوه‌که‌ی چاک‌سازی کاری بۆ‌یه .ئاماده‌کرا‌بوو شه‌یتان بۆ که خودای تۆ‌وی چاندنی و درۆ عه‌قیده‌ی هه‌لۆ‌ه‌شاندنه‌وه‌ی له‌ بریتیه‌ چه‌ونکه ،ده‌کات کاتیکی زۆ‌ره‌وه سه‌بریک‌ی به‌ خودا .نێ‌ردراوان عه‌قیده‌ی له‌ناوچووی و باش جیه‌جی‌کردنی بۆ بگه‌رێ‌ته‌وه رووناکیه‌که‌ی ئه‌وه‌ی بۆ ،زۆ‌ر کاتیکی ،به‌خشی بوونیان ئه‌وه‌ی له‌به‌ر که بته‌هرسته‌کان خوداوه‌نده پی‌چه‌وانه‌ی به .ته‌واوه‌تی پێ‌گه‌ی له و ده‌ژێ هه‌تا‌هه‌تایی بۆ دروست‌که‌ر خودای ،نییه کاردانه‌وه‌یان نییه ده‌دات؛ نیشان خۆی بوونی ته‌قلیده‌کانییه‌وه بی‌ کرداره و کاردانه‌وه ئه‌وه‌ی .ده‌رده‌که‌ون توند سزای وه‌ک کردارانه ئه‌م مرۆ‌قاییه‌تی بۆ به‌داخه‌وه ،ده‌کات ئاراسته ره‌شه‌با و ره‌شه‌با و ره‌شه‌با که ،ده‌کات سروشت به‌ فه‌رمان مرۆ‌قاییه‌تی به‌سه‌ر ئاگر لی‌ده‌کات وایان و ده‌هینێ‌ته‌وه به‌ئا‌گا گر‌کانه‌کان ئازاد وێ‌ران‌که‌ر بای و مه‌ل شه‌پۆ‌لی و وروژینیت بوومه‌له‌رزه ،برێ‌ژن تاوانباردا هه‌لبێ‌ژێ‌ردراوه‌کانیدا می‌شکی له که که‌سه‌یه ئه‌و هه‌روه‌ها ،ده‌کات ئه‌وه‌ی وه‌ک ،ده‌یکات خه‌ریکه که ئه‌وه‌ی ،ده‌چرپینیت پلانه‌که‌ی پیش‌که‌وتنی به‌بی‌ ناکات هه‌یچ په‌روه‌ردگار یه‌زدانی چونکه " .کردبوو پیش‌بینی می‌ژه له ئامۆ‌س به‌پێ‌ی " بکات ئاشکرا پی‌غه‌مبه‌رانی به‌نده‌کانی بۆ پلانه‌که‌ی ئه‌وه‌ی ۳:۷.

ئەپۆكالىپس لە وردىنى يەكەم

وينا ئەو باسى پيشكەشكردىدا لە مەسىح يەزدانى ئىزدراوى يۆھەنا كە پەيامانەى ئەو و دەبەخشىت پىيى بىننەكاندا لە خودا كە دەكات وەرگىرانى كە وەحى ،رووكەشدا لە تەنيا بەلام ،رووكەشدا لە .دەبىستىت نەينىيەكەى لايەنە چونكە ،ناكات ئاشكرا هېچ ،يۆنانىيەى "ئەپۆكالىپسىس" تىناگەن دەخویننەو كە زۆرانەى باوەردارە ئەو بۆ كە ،پاراستوو خۆى ئەو پشتگوڤخستنى لە دەكرىنەو كورت و دەكات يۆھىوايان نەينىيەكە دەبن ئاشكرا كە نەينىيانەى .

بەم مامەلەكردن بە .ناكات مامەلە شىوئە بەم عەقل بەئى خودا بۆ تەنھا پىيەش بەو و پىرۆزە چەندە وەحىيەكەى كە دەكات فېرمان ،شىوئە هەلېژىردراوەكانى :بين روون گرنگە كە لىرەدايە وە .دانراوە هەلېژىردراوەكانى كە ئەوانەن تايبەتى بە بەلكو ،دەكەن ئەو بەنگەشەى كە نين كەسانە ئەو و دلسۆزى بە ئەوان چونكە ،دەيانناسىتەو خۆى بەندەى وەك خۆى دەكرىنەو جيا درۆزن باوەردارانى لە خۆيان گوڤرايەلى .

نیشانى ئەوئەى بۆ بەخشى پىيى خودا كە ،مەسىح عىسا وەحى " فرىشتەى ناردنى بە ئەو . رووبادات خىرايى بە دەبىت كە بدات بەندەكانى بوو شتىك هەموو شايبەتخالى كە ،ناساند خۆى بەندەى يۆھەنا لای بۆ خۆى ١: پەيدا بوون) .مەسىح عىسا شايبەتخالى بۆ و خودا قسەى بۆ - بىننىبووى كە (٢-١).

رېگا من " ،رايگەياندوو ١٤:٦ يۆھەنا لە كە كەسەى ئەو ،شىوئە بەم ،" نەبىت مەو رېگەى لە تەنھا باوك لای بۆ نايەت كەس ،زبانم و راستى و

راستی پښتای تهوهی بو، وهحیهه کهی، نهپوکالیپسه کهیهوه پښتای له، دیت هه تاهه تایی ژبانی پښتدات پښتایان که بدات بهندهکانی پیشانی بویه. کراوه پښتیار و کراوه پښککش تهوهوه ناوی به که بهدهستبهینن. داده نیت وهگر تیان شایستهی که دهینن بهدهستی کهسانه تهوه تهنه کونکرتی شیوهیه کی به زه مینیه کهیهوه خزمه ته پښتای له تهوهی دواي تهوه عیسا، پښتدهینن راسته قینه باوه پښکی مودیلی چی که دا نیشانی خوبه خشانه کی که فاره تی قوربانیه و تهون شایه نی که دهناسیتتهوه کهسانه که نمونه ییهی پښتای بهم کردوه پابه ند خویان به راستی پښتای بهو، خوی بو تهواوه تی و تهواو تهرا نکر دنی. رویشتهوه له سهری تهوان پښتوت: پلاتوسی به ماموستا تهگر. کراوه که پښتیار پیوه ره خودا خزمه تکر دنی یوحنه) " ... بدهم راستی شایه تدا لی تهوهی بو جیهان هاتوومه ته من... " هه مان به ده بی هه لږ ږدراوهکانی، جیهانه دا ته م هه مان له تهوا، (۱۸:۳۷) شیوه.

بهدهستهینانی بو به لام، ههیه خوی روونکر دنهوهی نهینیه که هه موو نهینیهکان به ده ستر اگه یشتن که به کار بهینن کللانه تهوه ده بیت مروث روو که شدا له که تهوانه ی بو به داخه وه به لام. داده خن و ده که نهوه کاتی له. که سی شیوهیه کی به، خودایه خودی سهره کی کللیکی، کنجکولن، خوی دادپهروه رانه ی تهواو و هه له بی حوکمدانی پیی به و پشوو کتیه به که مه به ربه سته ته م. دایده خات یان ده کاته وه مروث تیگه یشتنی گشتی به پیروز ئینجیلی و تینه گه یشتن شتیکی ده کاته ئاشکرا کراوه که بابه ت کوومه لیک ده بیت، دروژنه وه باوه پدارانی خویندنه وهی ژر ده خریته کاتیک هه ر زورن؛ دروژنه اش باوه پداره ته م وه. ده کهن پښککش ئایینی تهلیبی که بهو سهبارت خوی هوشداریهکانی عیسا، زهوی له سهر، ته مه شه له بهر به پیی، کرد هینده چنه دهرده کهون جیهان کو تایی تا که دروینانه ی مه سیحه ئیدیعی له ده دات هوشداری تییدا که، ۲۳-۲۱:۷ مه تا و ۲۴-۱۱-۵: ۲۴ مه تا راده گه یهنن بوی خویان به یعه تی بهرزه دهنگی به که کهسانه ی تهوه دروی.

عیسا که راسته‌قینه‌یه باوهره ئه و میژووی وه‌حی وه‌حی کتییی بویه سهرچاوه‌ی باوک‌هوه له که ،ناسیویه‌تی پیروژ رۆحی و باوک وهک مه‌سیح راسته‌قینه‌یه باوهره ئه و .دروست‌کهره تاکه و تاکه خودای که ،گرتووه تاریکه‌کان سهرده‌مه درێژایی به که خۆیه‌تی هه‌لبژێردراوه‌کانی تایبه‌تمه‌ندی دۆخه ئه و .گرتووه ئایینیان زۆر سهرلیشیواوییه‌کی سهرده‌می به‌رگه‌ی ئه و بۆ ده‌یگیرێته‌وه خودا که ده‌دات ئه‌ستیره‌کان هه‌یما به‌و ره‌وايه‌تی ئه‌وان وهک چونکه ،ساتیکیش بۆ ته‌نانه‌ت ،ده‌یانناسیته‌وه که هه‌لبژێردراوانه‌ی روه‌وناکی ئه‌وه‌ی بۆ " ،ده‌دره‌وشینه‌وه تاریکیدا له ۱:۱۵ ژيان سهره‌تای به‌پێی .بدنه‌ن زه‌وه‌ی به

که ،شاراوه‌ته‌وه پێغه‌مبه‌ردا دانیال کتییی له وه‌حی دووه‌می کیلی " شایه‌ت‌دالی دوو " کتییی یه‌که‌م که ،کۆن په‌یمانی کتیه‌کانی له یه‌کیکه و وه‌حی دووه‌میان باسکراوه؛ ۱۱:۳ دا:۱۱ په‌خشانی له که پێکده‌هێنێت خودا سهرنجی زه‌مینییه‌که‌یدا خزمه‌ته کاتی له عیسا .نوێ په‌یمانی کتیه‌کانی له‌نیو شایه‌ت‌دالییه‌که‌ی که ،پاکیشا دانیال پێغه‌مبه‌ره ئه و بۆ شاگرده‌کانی کراوه پۆلێن جوله‌که‌دا پیروژی ته‌وراتی میژووییه‌کانی کتیه

ئه‌وه‌نده ئه‌مه .وه‌رده‌گرێت رۆحی پایه‌ی دوو شیوه‌ی ئیلاهی وه‌حی و وابه‌سته‌ن ،دراوه یۆحه‌نا به که وه‌حی کتییی و دانیال کتیه‌کانی که راسته خودایی وه‌حیه‌کی پایته‌ختی له پشتگیری پایه‌ی دوو وهک ،یه‌کترن ته‌واوکهری ده‌که‌ن ئاسمانی و

له‌م خودا که راسته‌قینه‌یه باوهره ئه و چیرۆکی ئاپۆکالیپس بویه به‌رز ده‌نگی به که که‌سه‌ی ئه‌و خۆشه‌خته " :ده‌کات پێناسه‌ی ئایه‌ته‌دا و ده‌بیستن ئه‌وانه‌ی خۆشه‌ختن ،ده‌خوینێته‌وه پێشبینیه ئه‌م وشه‌کانی په‌یداوون) " نزیکه کاته‌که چونکه ،ده‌گرن له‌به‌رچاو نووسراوه تییدا ئه‌وه‌ی (۱:۳).

ده‌کات په‌یه‌وستی ،خودا بۆ هه‌یه وردی مانایه‌کی "خویندنه‌وه" کرداری ۱۱-۱۲ :۲۹ ئیشایا له بیرکردنه‌وه ئه و .خویندراوه‌وه په‌یامی له تیگه‌یشتن به په‌رتووکی قسه‌کانی وهک ئیوه بۆ وه‌حیه‌که هه‌موو " :ده‌رپردراوه

ئەمە: 'دەلّیت و بخوینیتەوہ بتوانیت کہ کەسّیک بە دەدرّیت کہ ،مۆردارە یان 'کراوہ مۆر چونکہ ،ناتوانم' :دەداتەوہ وەلامی ئەویش ،'بخوینەرەوہ دەلّیت ،بخوینیتەوہ ناتوانیت کہ کەسّیک بە دەدرّیت کہ ،پەرتووکە کہ وەکو لە "' . بخوینمەوہ ناتوانم' ،دەداتەوہ وەلامی ئەویش و ،'بخوینەرەوہ ئەمە' ئیلاھییە پەيامە لە تیگەشتن مەحالبوونی رۆح ،بەراوردکردنەوہ ئەم رپگە ییوہکانیان و دەم بە " کہ دەکاتەوہ پشتراست کەسانە ئەو بۆ کۆدکراوہکان بەزدان " ٢٩:١٣ ئیشایا بەپێی ،" دوورە لێی دلّیان بەلام ،لیدەگن رپزی لێ رپزم لّیوہکانیان بە و ببنەوہ نزیک لّیم دەمیان بە 'گەلە ئەم' :دەفەرمویت نەریتی فەرمانیکی تەنھا من لە ترسی و ،دوورە من لە دلّی بەلام بگن؛ " **مرۆڤایەتیە** ."

خودادا لە ھەر وەھا .دەبەستریتەوہ یەکەمەوہ بە سییەم کیلی کەسە ئەو ھەلبژێردراوہکانی لەنیو سەرورەییەوہ بە کہ ،دەبیریّت خوشک ئەوہی بۆ دەدات پشبینییە کہ "خویندەوہی" توانای کہ ھەلدەبژیریّت یەکەمی لە پۆلس چونکہ .بکات رۆشنبیر مەسیحدا عیسا لە براکانی و شتیّک ھەموو پشیش خودا " :ھیناینەوہ بیی ٢٩-دا-٢٨ :١٢ کۆرتیەکان پاشان ،داناوہ کڵیسادا لە سییەمی مامۆستای ،دووم پیغەمبەری ،نێردراوان کہ ئەوانە ی پاشان ،ھەبە موعجیزەیان بەخششەکانی کہ ئەوانە ی قسەکردنیان و بەرپووەبردن و یارمەتیدان و چارەسەرکردن بەخششەکانی ھەموویان ئایا پیغەمبەرن؟ ھەموویان ئایا پیغەمبەرن؟ ھەموویان ئایا .ھەبە " مامۆستان؟

نابیّتە مرۆڤایەتی شەخسی برپاری بە مرۆڤ خودادا رپزبەندی لە ،کردووہ فیّری مەتەلەکانیدا لە عیسا چۆن وەک شتیّک ھەموو .پیغەمبەر لە دەبیّت بەلکو ،شانۆ ناوہندی وەرگرتنی لە بکەین پەلە نابیّت :دەکریتەوہ تا ،پیغەمبەر ھاتە دەرڤەتیّک ئەگەر ،بکەین چاوہرپۆ و دابنیشین پاشخانەکەدا بۆ نەبوو تاییەتم تەماحیّکی ھێچ من .پیغەمبەر بۆ بکات بانگھێشتان خودا گەرە برسیّتیەکی دەکرد ئەوہم ئارەزووی تەنھا و کارەکانیدا لە رۆلّیک ھێچ وەحیدا لە کہ سەیرانە ی پەيامە ئەو مانای لە تیگەشتن بۆ بوو

ئەوان مانای لە بتوانم ئەوەی پێش که بوو خودا ئەو وە .خویندبوومەو
 ڕووناکی سروشتی لە سورمئ سەرت بۆیە .کردم بانگی بینینیڤدا لە ،تیبگەم
 ئەرکیکی بەرەمەمی ئەوان دەیخەمەرۆو؛ که بەرەمانەیی ئەو ناوازی
 نێردراویین بەراستی

له که ،خودا نه‌یښه‌کاني له تیځه‌یشتن له کاتي بیټوانایی که‌واته
خودا که کراوه پښبینی رېزبه‌ندیی به و ئاساییه ،بووه ئاشکرا کوډدا
ئو په‌تکرده‌وه‌ی دهرئه‌نجامی مهرچیک به ،نییه گونا نه‌زانی .دامه‌زراندووه
رېځگی له که ئه‌وه‌ی په‌تکرده‌وه‌ی حاله‌تی له .دراوه که نه‌بیټ رووناکییه
رسته‌ی ،راسپېردراون ئه‌رکه ئم بو که ده‌کات ئاشکرای پیغه‌مبه‌رانه‌وه
به‌م .هیوايه و پاراستن و په‌یوه‌ندی پچرانی ئه‌وه :ده‌سته‌جییه ئیلاهی
دیدیکی کوټاییدا سهرده‌می له ،یوچه‌نا ،راسپېردراو پیغه‌مبه‌ریکی شیویه
بینینه ئه‌مړو راسپېردراو دیکه‌ی پیغه‌مبه‌ریکی وه‌رگرت؛ خوداوه له کوډکراوی
گه‌ره‌نتییه‌کی هه‌موو ،ده‌کات پیشکesh وه‌حیتان و دانیال کوډکراوه‌کاني
ئم بو .به‌رزیانه‌وه روونی رېځگی له ده‌کات پیشکesh خوداییتان نیعمه‌تی
پېروژ کتیبی له جگه ،پېروژ کتیبی :هه‌یه سهرچاوه یه‌ک ته‌نها ،کوډکدرده‌وه
پېروژ رۆحی به که ،پېروژ کتیبی ته‌واوی به‌لکو ،نییه تر هېچی
مروّقه‌کان ساده‌ترین به‌ره‌و خودا خوّشه‌ویستی و سهرنج .رؤشنکراوه‌ته‌وه
بوون ده‌گمه‌ن کوټاییدا سهرده‌می له که ،گوږپایه‌ل مندالی وه‌ک ،ده‌روات
پری و چر و نزیک هاوکارییه‌کی رېځگی له ته‌نها ئیلاهی بیری له تیځه‌یشتن
هینراوه به‌ده‌ست نادریت؛ راستی .دیت به‌ده‌ست به‌نده‌که‌یه‌وه و خودا نیوان
،خودایی دهرچوونیکی وه‌ک ده‌ویت خوّشیان که که‌سانه‌ی ئه‌و له‌لایه‌ن
،وه‌ریده‌گرن به‌رستراو و خوّشه‌ویست به‌روه‌ردگاری جه‌وه‌ه‌ریکی ،به‌ره‌مه‌یک

له‌لایهن ته‌واو‌کهر شیۆه‌یه‌کی به که گه‌وره وه‌حی ته‌واوی بنیاتنانی شیۆه‌یه‌کی به و زه‌به‌لاحه ،کراوه پێش‌که‌ش وه‌حیه‌وه و دانیاڵ کتێبه‌کانی ده‌کات باب‌ه‌ته‌کان هه‌مان له باس خودا زۆر‌جار واقیعه‌دا له .ئالۆزه فریوده‌ر ئاستی له‌به‌ر‌چاو‌گرتنی به .ته‌واو‌کهر و جیا‌واز ورده‌کاری و پ‌وانگه به به‌لام ته‌واو راس‌تی‌دا له ئاشک‌را ئایینی می‌ژووی ،باب‌ه‌ته له‌م ئیستام تی‌گه‌یش‌تنی کور‌ت‌کردنه‌وه پۆ ساده‌یه

چونکہ، بین ھەلبژێردراوان لە دەبیّت. خۆمان :دەمیّنیتەو ھەموو چوارەم کلیلی و چاکە لە چەمکەکانی ھەموو دەبیّت کەسایەتیمان ھەموو و پۆحمان بە، نەبیّت ئەو ھەسێک ئەگەر .بن ھاوبەش خودادا لەگەڵ خراپەدا وەحی .دەکات ئەو عەقیدە تەحەدای تردا خاڵیکی یان خاڵیک لە دنیایبەو ھەردەکەوێت پوون ھەلبژێردراوەکاندا پیرۆزکراوی میّشکی لە تەنیا شکۆمەند دەبیّت ناکرێ؛ دانوستان ،ناکرێ لەسەر موزایەدە کە بەجۆریکە حەقیقەت ،کردوو ھەوێ عیسا وەک .بەمیّنیتەو خۆی وەک یان وەریگیرێت خۆی وەک مەوایەتی ئەو ھەوێ وە .دەکرێتەو یەکلایی "نا" یان "بەلێ" بە شتێک ھەموو .دەگرێت سەرچاو خراپەکارەو لە دەکات زیادی

خۆبەزلزانی: دەکات داوای خودا کە دەمیّنیتەو بنەرەتی پێوھری یەک :نابیّت ھەرگیز خۆبەزلزانی بەلام ،پەوایە مەوایەو کارەکانی بە شانازی .تەواو *خۆبەزلزانیەکان بە نیعمەت بەلام " .دەبیّتەو سەر بەرزەکان بەرەنگاری خودا "* پووخانی ھۆی بوو کە خراپە پەگێ بە شانازی .(٦ : ٤ یاقوب) *دەبەنشیت* بوونەو ھەموو بۆ و خۆی بۆ ئەھریمەنییەکانی دەرئەنجامە لەگەڵ شەیتان لە ھەلبژاردن سەر بەرز کەسێکی مەحالە ،خودا زەمینیەکانی و ئاسمانی بەدەستبھێنێت مەسیحدا .

و مەوایەتیمان لاوازی ناسینی لە پێکدێت راستەقینە خۆبەزلزانی *ھیچ ناتوانن من بەبێ " دەلیت پیمان کاتیک مەسیح قسەکانی بە باوەرکردن ئەگەری ،شتێک ھەموو پێش ،دا" ھیچ " ئەم لەناو .(٥ : ١٥ یۆحەنا) " بەکن* پێت بۆچی .ھەبە کۆدکراوەکانی پێغەمبەرییە پەيامە مانای لە تیگەیشتن ساپیوی ،حیکمەتەکەیدا لە پەروردگار .دەدەم بۆ پوونکردنەو ھەوێ و دەلیم دەیان بە کە ،پیشبینییەکانی بە دانیال بۆ بوو ئیلاھامبەخش ،خۆیدا ئیلاھی ئەو ھەوێ بۆ بیّت ئیلاھامبەخش ئەو ھەوێ پێش .جیاکرا بوونەو لەیەکتر سأل کە ،بکەم دروست پیشبینیانە ئەم ھەموو لە بەراوردکاری کۆکردنەو ھەوێکی چونکە .نەکردبوو کارە ئەو کەس پێشتر ،دابەشکراون بابەتدا چەندین بەسەر ،دەختارەو خودا کە تۆمەتانە ئەو کە تەکنیکەو ھەوێ ئەم پێگە لە تەنھا کۆکردنەو لە پۆشنگەری نەینی .دەھێن بەدەست پوونی و وردبینی بەشە لە داتاگان لە ھاوتەریب لیکۆلینەو ھەوێ و پێغەمبەرییەکان دەقە ھەموو

مانای بهدوای گه‌پان له هه‌مووشیانه‌وه سه‌رووی له و جیاوازه‌کانیاندایه کتییی سه‌رانسه‌ری له ده‌بیته‌وه پووبه‌پوویان که هی‌مایانه‌ی ئه‌و رۆ‌حی ئه‌و به‌بئی که دانیال کتییی ،به‌کارهات شی‌وازه ئه‌م کاته‌ی ئه‌و تا .پیرۆ‌زدا تۆ‌مه‌ته ئه‌و که بوو مانایه به‌و ،تینه‌گه‌یشته‌وه ته‌واوی به وه‌حی پیشینییه‌ی زۆ‌ریان ،هه‌بوو پۆ‌وه‌یان په‌یوه‌ندیان که که‌سانه‌ی ئه‌و ،باسکراون ئیلاهیانه‌ی عیسا پیرۆ‌زی رۆ‌حی که دۆ‌خه‌یه ئه‌م گۆ‌پینی بۆ .نه‌کردوو که‌ی‌شه تووشی به چ‌ی کاته ئه‌و تا که بکه‌مه‌وه پوونی ئه‌وه‌ی بۆ بوو ئیله‌امبه‌خش مه‌سیح سه‌ره‌کی ئامانجی چوار ده‌ست‌نیشان‌کردنی شی‌وه‌یه به‌م .پاگیرابوو ناروونی ده‌سه‌لاتی‌کی هه‌یج خودا .ده‌بی‌ت ئاشکرا گومانیک هه‌یج به‌بئی خودایی تووره‌یی به‌پیی که وشه‌یه ئه‌م هه‌ر و نانا‌سی‌ته‌وه نووسراوه‌که‌ی وشه له جگه تر " *شایه‌ت‌دالی دوو* " وه‌ک ئاسمانی و زه‌مینی گونا‌ه‌بارانی ۱۱:۳ په‌خشانی چیرۆ‌که ئه‌م سه‌یری کورته‌ی به با ئیستا .*ده‌کات تۆ‌مه‌ت‌بار و ئیدانه نو‌ی* بکه‌ین دابه‌زیوه پی‌غه‌مبه‌رایه‌تییه .

۶۰۰ سالی له دی‌پۆ‌رت‌کردنه‌وه‌دا له ئیسرائیل می‌ژووی : یه‌که‌م به‌شی زایینه‌وه پیش

1. دان (605-) بابل ده‌گاته دانیال
- یه‌که‌کان دوای له یه‌ک فه‌رمان‌په‌وا بۆ دانیال دید‌گا‌کانی
- 7:4؛ 38-37-32:2. دان :کل‌دانه‌کان ئیم‌پراتۆ‌ریه‌تی-1
- ۸:۲۰ کاتر‌می‌ر ۷:۰؛ 39-32:2. دان :فارس و ماد ئیم‌پراتۆ‌ریه‌تی-2
- 11:3-4-21؛ ۸:۲۱ ۷:۶؛ 39-32:2. دان :یۆ‌نان ئیم‌پراتۆ‌ریه‌تی-3
- 11:18-30؛ ۹:۲۶ ۸:۹؛ ۷:۷؛ 40-33:2. دان :پۆ‌مانی ئیم‌پراتۆ‌ریه‌تی-4
- 24-20-7:7؛ 33:2. دان :ئه‌وروپا شان‌شینیه‌کانی-5
- ۹:۲۷؛ ۱۰:۱۰؛ ۸:۷؛ ۸:۷. دان :پاپا رژی‌می-6
- 11:36.

وه‌حی + دانیال : دوو‌ه‌م به‌شی

لەلایەن كە مەسیح ھاتنى يەكەم بە سەبارەت پېشبینى
۹. دانیال :رەتكرايەووە جولهكەكانەووە

ئەنتیۆكۆس یۆنانى پاشای لەلایەن جولهكەكان لەسەر گۆشەگیرى
10:1. دان : گەرە کارەساتىكى راگەياندى : (168-) ئەپیفانىس چوارەم
9:26. دان : (70) رۆمەكان گۆشەگیرىيەكانى . ۱۱:۳۱. دان : جېيەجېكردنەكە

بەسەر زالبوون ،یۆنانیەكان ،فارسەكان و مادەكان و كلدانەكان دواى
دوو لە مەسیحى ئیمانى ،رۆما لە ۵۳۸ سالى لە ،پاپا پاشان ،ئیمپراتۆرى ،رۆما
فانى دوژمنى رۆوبەرۆوى يەكدا دواى لە يەك پاپای و ئیمپراتۆرى قۇناغى
بۆ ۱۱:۳۶ كاتژمێر ۱۲؛ تا ۸:۹؛ تا ۷-۸-۱۹؛ تا ۷:۴۳؛ تا ۶:۴۰. دان : دەپیتەووە خۆى
14:8. ۱۰؛ تا ۱۳:۱؛ تا ۱۶؛ تا ۱۳؛ بۆ ۱۲:۳؛ ۱۱:۱۱؛ تا ۸:۸؛ ۷ Rev.2؛ ۱۲: ۴۰؛

مەسیح گەرانهووى تا چاكسازى كارى ،(والدۆ پیتەر) ۱۱۷۰ سالى لە
۱۸. تا ۱۳:۱۱ كاتژمێر ۱۲؛ تا ۹:۳؛ تا ۳:۱؛ تا ۲۹؛ تا ۲۴-۲۰-۱۹. ۲: ئاپۆ

شۆرشگێرى بېدىنى سزادانى كردهووى ،۱۷۹۸ و ۱۷۸۹ سالانى نیوان لە
13. تا 11:7؛ ۱۲؛ ۸:؛ ۲۲؛ ۲: ئاپۆ :فەرەنسى

۸:۱۳. پەخشانی : يەكەم ناپلیۆنى ئیمپراتۆریەتى

و ئەدقیئتیستی ئیمانى تاقیکردنەووى بەدواووە ۱۸۴۳ سالى لە
پروتستانتیزمى كەوتنى 3. وەحى ۱۲:۱۱؛ ۱۲: ۱۴؛ ۸: دانیال :دەرئەنجامەكانى
(شمشال °) ۱-۱۲ : ۹: پەخشانی :سزاكەى ؛ 3:1-3 پەخشانی :نەرىتى
۶-۴: ۳: پەخشانی :پیرۆز ئەدقیئتیستی پېشەنگەكانى

گشتگىرى دامەزراوى فەرمى نیعمەتى ،۱۸۷۳هـ سالى لە
: نودا/ مۆرى ۷؛ ۳: پەخشانی ۱۲؛ ۱۲: دانیال :جەوتەم رۆژى ئەدقیئتیستی
:فریشتەكە سى پەيامەكانى يان گشتگىرەكەى ئەرکى ۷؛ پەخشانی
۱۳. تا ۷: ۱۴: پەخشانی

باوەرپكى تاقیکردنەووى تووشى كە ،بەدواووە ۱۹۹۴ سالى لە
:دادەبەزىت ئەدقیئتیستی دامەزراوہیى باوەرپكى ،بوو پېغەمبەرایەتى
پروتستانتەووە ئۆردوگای ناو دەچیتە :دەرئەنجامەكەى ۱۹. بۆ ۱۴: ۳: پەخشانی

پەخشانی: سزاكەى ۰-۱۰: ۹ پەخشانی: رەتكر او تەو ۱۸۴۴و ۱۰و سالى له كه
(... , دهخواتهوه ئهويش) ۱۰:۱۴

۱۱:۴۰ دانيال: سيپهه جيهانى جهنگى, ۲۰۲۹ و ۲۰۲۱ سالى نيوان له
(شمشال^۱) ۱۳-۱۹: ۹ پەخشانی ۴۵:

و بهكۆمهل نيعمهتى سهردهمى هاتنى كۆتايى ۲۰۲۹ سالى له
۱۵. ئايۆ: تاكهكهسى

يهكشهमेه سهپنراوى ياساى: باوهر گشتگيرى تاقىكردنهوى
كۆتايى بهلاكاني ههوت ۱۴: تا ۱۷:۱۲ تا ۱۸: تا ۱۳:۱۱ تا ۱۷: ۱۲: پەخشانی
۱۶: پەخشانی

گهراپهوهى و مردن فهرمى: "ئهرمهگدون" ۲۰۳۰, سالى بههاري له
۱۳: ۱۴: پەخشانی ۱: ۱۲: ۴۵-۴۴-۳۵-۳۴: دانيال: مهسيح شكۆمهندانى
بهلاى 19:11-19: ۱۹-۱۵: ۱۱: ۷: ۱: پەخشانی: ههوتهم شمشالهكهى 16:16
ههلگرتنى يان دروينهکردن ۱۶:۱۷: پەخشانی: كۆتايى و ههوتهم
ئايىنى مامۆستايانى سزاي يان ئينتاز ۱۶-۱۴: ۱۴: پەخشانی: ههلبژيردراوهكان
19:20-21: ۱۸: 17: ۱۹: ۱۶: ۱۷-۱۴: ۱۴: پەخشانی: درۆژن

بۆ گهوره شههمهى يان ههوتهم ههزارهى ۲۰۳۰و سالى بههاري له
سال ههزار ماوهى بۆ شهيتان, شكستخواردوو: ههلبژيردراوهكانى و خودا
ئاسماندا له ۳-۱: ۲۰: پەخشانی: بهستراوهتهوه زنجير به وييران زهوى لهسهر
۴: وهحى ۹: ۷: دانيال: دهمهه كهوتوووهكان لهسهر حوكم ههلبژيردراوهكان
۶-۴: ۱۸: ۱۱:

شكۆمهندى: دادگاييكردن دوا, ۳۰۳۰, سالى دهوروبهري له
۷:۱۱: دانيال: زهوى لهسهر دووم مردنى ۲۱: پەخشانی: ههلبژيردراوهكان
7:22-27: ۴۴-۳۵: ۲: دانيال ۲۲: پەخشانی: نوپوووهوه زهوى لهسهر ۱۵: تا ۷: ۲۰:

پیشبینییه کهدا له رۆما هیماکانی

جیاوازدایه هیما به کارهینانی له پیشبینییهکان مه تهلاوی سروشتی ده بنه هیمایانه ئەم شیوهیه بهم .بوون یهک بو ئاماژهن هه موویان که خودا به پێگه ئەمهش .بکه نه وه جیا له یه کتر یه کتر نهک ،یه کتر تهواوکه ری لایه نه له پیکهاته یی وینه یه کی و بپاریژیت دهقهکان نهین لایه نی ده دات که ئەویش سه ره کی ئامانجی .بکات دروست ئامانجار بابه تی جیاوازهکانی .شیوهیه بهم ،رۆمایه .

که ،ئیمپراتۆریه تییه چواره م ئەو ،په یکه ره کهدا بینینی له ،٦ دانیال له کاره کته ری نوینه رایه تی " ئاسن " .ده کرپت هیما " ئاسن قاجه کانی " به شیوهیه بهم که ده کات "DVRA LEX SED LEX" لاتینی دروشمی و ئەو توندی " ،له وهش جگه . "یاسایه یاسا به لام ،تیژه و توند یاسا" :وه رگی پدراوه به که یاد ده هیئت ه وه رۆمانی له شکره کانی ده رکه وتنی " ئاسن قاجه کانی

و قوڭ و شان و سەر و جەستە كە پۇشپوو سىڭيان ئاسنى پلاكى دىسپلېنكراو و رېڭخراو و درېژ ستوونى بە پى بە ، داپۇشپوو قاچەكانيان دەكرد پېشپرووييان .

و كۆمارى ،خۇيدا بىپەرستى قۇناغى دوو لە رۇما ،۷دا دانيال لە *و ترسناك ئەھرىمەئىكى* " بە كە ،ئىمپراتۇرىيەتتە چوارەم ھىشتا ،ئىمپراتۇرى ئاسنىيەكانى قاچە بە ددانەكانى ئاسنى .كراو وەسف " ئاسنى ددانى دە نوپنەرايەتى كە ، *ھەيەى* " قۇچ دە " *ھەر وەھا* . دەبەستىتەو ۶ دانيال ئىمپراتۇرىيەتى رووخانى دوای كە دەكەن ئەوروپى سەربەخۇى شانشىنى ھاتوو دا ۷:۶۴ دانيال لە كە فېركردنەيە ئەو ئەمە .پېكدەھىنن رۇمانى

لە كە دەكات يازدەھەم يكى " قۇچ " دەرکەوتنى لە باس ۷:۸ دانيال پېى .خودايى توورەيىيەكى ھەموو سەرەكى ئامانجى دەبىتە پېشپىيەكەدا دانيال ،پارادۇكسىكال شىوہيەكى بە بەلام ، " *بچووك قۇچىكى* " دەوترىت لە روونكردنەو كە . " *تر لەوانى گەرەتر رووالەتتىكى* " بۇ دەگەرپىننەو ۷:۶۰ *پىلانەكانىدا لە ...فېلېبازە و بىئەدەب پاشا ئەم* " :دەدرىت ۸:۶۳-۶۴ دانيال بەشىكە تەنھا ئەمە " . *دەبات لەناو پېرۇز گەلى و بەھىز ،دەبىت سەرکەوتوو* كە ،رۇمانىيە دووہمى زالبوونە ئەم بۇ دەيگىرپىتەو خدا كە كردارانەى لەو رېگەى لە كە پېكد دەستى پاپا رېئىمى دامەزراندنى بە ۵۳۸ سالى لە كاسۆلىكى رۇمانى باوہرى يەكەمەو ەيۇستىنيانى ئىمپراتۇرى دەسەلاتى بە ،روو دەيخاتە خدا كە بکۆلپنەو تۆمەتانە ئەو ھەموو ^{دەبىت} ،سەپاند رېئەم ئەم دژى ،پېشپىيەكەدا سەرانسەرى لە بلّو و پەرش شىوہيەكى رۇمانى پاپايەتى كە ،ئايىيە ئەوہشدا لەگەل بەلام ،دىسپۆتتە و خۆسەپنە " *پېشوو پاشاكانى لە جياواز* " بە ۷:۶۴ دانيال ئەگەر .دەكات نوپنەرايەتى لەسەر و ئايىيە دەسەلاتەكەى كە ئەوہيە لەبەر رېك ئەو ، ببات ناوى لە و دەترسن لېى كە وەستاو دەسەلاتدارانە ئەو باوہرپىكراوى بۇ دەگەرپىننەو ۸:۶۵ دانيال كە شتىك دەترسن؛ خدا لەگەل كارىگەرىيەكانى پاشاى من كە بزائن نائاسايى بە ھەندىك رەنگە " *پىلانەكانى سەرکەوتنى* " ئەم بۇ پاساو دەبىت بۇيە .بەستەو ۸ دانيال پاشاى بە ۷ دانيال بەدم نىشان پەيوەندىيە

۷ و ۶ دانیال ئىمپىراتۇرىيەكە يەك دوای لە يەك چوار چىتر ۸، دانیال لە دەقەكەدا لە روونى بە كە ،ئىمپىراتۇرىيەتەنە لەم دوو تەنھا بەلكو ،نادۆزىنەو نوینەرايەتى " *بەرخ* " بە كە ،فارس و ماد ئىمپىراتۇرىيەتى :دەستىشانكراون پىش كە ،*دەكرىت ھېما* " *بزن* " بە كە يۆنانى ئىمپىراتۇرىيەتى و ،دەكرىت فەتحكەرى ،زايىن پىش ۳۲۳ سالى لە .كەوتووو رۆمانى ئىمپىراتۇرىيەتى *گەرەسى قۇچى* " ،کرد دوایى كۆچى گەرە ئەسكەندەرى يۆنانى گەرە ژەنەرالەكانىدا بەسەر ئىمپىراتۇرىيەتەكەى ،مىراتگر بەبى بەلام . " *شكا بزنەكە* " :مانەو شانشىنى چوار تەنھا ،نىوانىاندا لە شەر سال ۶۰ دوای .بوو دابەش چوار ئەم " . *ئاسمان باى چوار بەرەو ،ھەلھاتن خۇيدا شوینى لە قۇچ چوار* رۆج ،ھەشتەمدا بەشەى لەم .تراکیا و یۆنان ،شام ،میسر لە بریتىن قۇچانە تەنیا سەرەتا كە ،روو دەخاتە بۆ چوارەممان ئىمپىراتۇرىيەتە ئەم لەداىكبوونى كۆمارىخواز پاشان ،بوو پاشايەتىخووزى سەرەتا ،بوو رۆژئاوایى شارپكى رۆما كە كۆمارىيەكەيدايە رۆژمە ژېر لە .زايىنەو پىش ۵۱۰ سالى لە بوو ئەو رۆمانى كۆلۆنى بۆ گۆرىنى بە دەھىنئىت بەدەست دەسلالت وردە وردە لە ،ئايەتى لە ،شېوہیە بەم .دەكەن يارمەتییەكانى بانگەوازی كە گەلانەى ۷دانیال لە رۆمانى پاپای رۆژمە پىشتر كە " *بچووك قۇچپىكى* " ناوى ژېر لى ئىسرائىل كە ،رۆژھەلتدا مېژوووى لە كۆمارى رۆمى ھاتنى ،دەكات ديارى *لە يەككە* " ،دېت بەدى يۆناندا لە دەستپووردانى پىگەى لە ،ھەلكەوتووو كرا بانگەھىشت زايىن پىش ۶۱۴ سالى لە ،کرد باسم تازە وەك . " *قۇچەكە چوار* خولى و ئەخيا خولى ،يۆنانى خولى دوو نىوان ناكۆكى يەكلايىكردنەوى بۆ ژېردەستەيى و یۆنان سەرپەخۆيى لەدەستدانى ئەنجامەكەى و ئىتۆلى ئەو ۹ ئايەتى .زايىن پىش ۱۴۶ سالى لە رۆمەكان بۆ بوو كۆلۆنيالىزم بچووكە شارە ئەم كە دەھىنئىتەو وەبىر يەكانە دوای لە يەك فەتحكردنە بە پىشووودا پىشېنىيەكانى لە كە چوارەم ئىمپىراتۇرىيەتى بۆ دەگۆرپ ئىتالىيە رۆمای كە ئىتالىايە گېرانەوہیە ئەم جوگرافىاي شوینى . *كراو ھېما* " *ئاسن* " مېنە گورگىكى وەك ،رېموس و رۆمۆلۆس ،دامەزىنەرانى لەداىكبوونى .لېيە مېنە گورگى وشەى لاتىنىدا زمانى لە .پىدەدان شىرى كە دەكرىت وینا ئەم شېوہیە بەم .دېت لەشفرۆش و گورگ ھەردوو مانای بە كە ،يە"لویا"

چارەنووسی بەھۆی خوداو لەلایەن دامەزراندنیەو سەرەتای لە ھەر شارە مەرەکانی لە گورگیک وەک دیسانەو. کرا دیاری پێغەمبەراییەتیەو دووانە لە شفرۆشیک بە دەکات بەراورد ۱۷دا پەخشانی لە کە، دەیدۆزینەو عیسادا ئیتالیا باشووری داگیرکردنی بە خۆی "باشووری" بەرەو فراوانبوونی، دواتر لە سەرکەوتوو دەرکەوتنی بە پاشان، بەدیھات (زایین پێش ۲۷۲-۴۹۶) زایین پێش ۲۶۴ سالی لە کە، ئیستا تونسی، کارتاژ دژی شەرەکانی، یۆنان لە بوو دەستیوەردانی "رۆژھەڵات" بەرەو دواتر قۆناغی. دەستیپێکرد *قۆچەکەو چوار لە یەکیک لە* "بە رۆما کە لەویدا ھەر. بینیمان تازە وەک لە کە دەکریت وەسف پارچەپارچە کراو یۆنانی ئیمپراتۆریەتی لە "ھەلکشلاو" زایین پێش ۶۳ سالانی تا رۆما. ماوەتەو بۆ گەرەو ئەسکەندەری بەسەر خۆی کۆلۆنیالیزی دەسەلاتی و خۆی بوونی دواجار، بوو بەھێزتر چونکە "ناک جانتیرین" دەبات ناوی پیروز پوچی کە، دەسەپاند جۆلەکەدا ئەم. میسر لە گەلەکە کۆچی دواي دامەزراندنیەو لە رۆمایە دروستکردنی جاریکی: میژوووی تیپینی. کراوەتەو دووبارە ۱۵-۶: ۲۰ حەزەقیل لە دەرپرینە برای ئەرسنۆبولۆسی دژی کە کرا بانگھێشت ھیرکانۆسەو لەلایەن رۆما تر فۆرمی ھەمان بە، باسکراون کە رۆمانی فەتھکردنی سی. دەکرد شەری لەگەڵ، بابەتدا ھەمان لە فارسی-میدۆی "بەرخ" ئەوانە وەک جوغرافی خودا کە ئامانجە و ئەو شیوەیە بەم. یەکدەگرەو میژوویدا شایەتدالی لە ۸:۹ و ۷:۸ دانیال لە "بچووک قۆچیک" دەرپرینی: دیت بەدی داناو و نمایشکراوە ئەمەش. رۆمانی ناسنامە بۆ ئامازە، بڕگەکەدا ھەردوو دەتوانیت ئیستا خودایی پوچی، دڵنیا یە ئەم بنەمای لەسەر. مشتومرە جی تەواو پاپایە ئایینیە پڕیمە ئەم دژی لە خۆی تۆمەتەکانی و فیکارییەکانی دواي لە یەک. دەکیشیت خۆیدا بەسەر ئاسمانی توورەیی ھەموو کە بکات، لێرەدا، دەرکەوتوو ۷دا دانیال لە ئیمپراتۆری رۆمی بۆ پاپا رۆمی یەکبوونی لە و دەکەنەو جیايان کە سەدانە و ئەو بەسەر دەدات باز پوچ، ۸دا دانیال لە فانی دوژمنە، پاپا بوونە: دەستیپێدەکاتەو ئامانجەکە، بەدواو ۱۰ ئایەتی ھاوڵاتیانی مەسیحی ئایینی چونکە. نەبیت ھۆکاریش بەی و دلخوازەکی؛ لەخۆدەگریت کۆکراوەتەو مەسیحەو عیسا لەلایەن کە ئاسمان شانیشینی

فەرمانى بە ۵۴۸ سالى لە ئەمەش "ئاسمان سوپاي بۇ بەرزكردەو نوى" پاپاي تەختى و ئايىنى دەسەلاتى كە ھات بەدى يەكەم يۆستىنيانى ئىمپراتورى بەم چەكداربوون بە ،بەلام . بەخشى يەكەم قىجىليۆسى بە قاتىكانى ئايىنى بەناوى كە ،كرد مامەلەى خودا پىرۆزەكانى دژى ،دەسەلاتە ماوەى بۇ مېژووويەكانى جېنشېنە چۆن وەك ،كرد گۆشەگىرييان مەسىحيەو دەيكەن (۱۷۸۹-۱۷۹۳ و ۵۴۸ سالانى نيوان لە) سال ۱۲۶۰ نزيكەى بە ،دەكاتەو پىشتراست قۇناغە ئەم وردى مېژووويى وردەكارىيەكى ۱۲۶۰ بۆيە ،نووسراو ۵۴۳ سالى لە فەرمانەكە كە ئەوۋى لەبەرچاوغرتنى لە كە سالەى ئەو ،ھاتوۋە كۆتايى ۱۷۹۳ سالى لە حىساباتەدا لەم سال كاسۆلىكى رۆمانى كەنيسەى ھەلۆەشانەوۋى برپارى ،تيرۆردا سەردەمى *لە و زەوى سەر بۇ خوارەو فرېدايە ئەستېرەكانى لە ھەندېك* " .دەرچوو *سېيەكى كلكى* " :دەداتەو دەنگ ۱۲:۴۷ پەخشانى لە وېنەكە " . *پېياندا* كىلەكان " . *زەوى سەر فرېدايە و خوارەو برە ئاسمانەو لە ئەستېرەكانى* ۱:۱۵ ژيان سەرەتاي لە *ئەستېرەكان* بە سەبارەت .ھاتوۋە پىرۆزدا كىتېبى لە *بخاتە رۋوناكى تا داياننا ئاسمانەكاندا فراوانى لە خودا* " :كراو لى باسيان " :ئىبراھىم نەوۋەكانى بە كراون بەراورد ،۱۵:۵ ژيان سەرەتاي لە " *زەوى سەر ،بىائىزمېرى توانيت ئەگەر ،ئىمېرە ئەستېرەكان و بكة ئاسمانەكان سەيرى كەس زۆر ئەوانەى* " :۱۲:۳ دانيال لە " *دەبن شېۋە ھەمان بە نەوۋەكانت ھەتايە ھەتا بۇ ئەستېرەكان وەك ،دەبن راستودروستى بەرەو ،ھەيە زۆرى گىرنگىيەكى وەحيدا كىتېبى لە " كلک " وشەى* " . *دەروەشېنەو ۋەك* " ،*دەكات درۆ فېرى كە پېغەمبەرەى ئەو* " ديارىكردنى و ھېما پېيەى بەو ئىلاھى پەيامى لە تىگەشتنمان شېۋەيە بەم ،دەكات ئاشكراى ۹:۱۴ ئىشايا سەدەكانى درېژايى بە رۆما لە پاپا رېژمى بۆيە .دەكرېتەو كۆدكراو و پىرۆز ھوكمە ئەو پېيى بە ،خۆيەو سەرەتاي لە ھەر و ھوكمپرانى درۆينەكانەو پېغەمبەرە لەلايەن ،كردوۋە ئاشكراى خودا كە دادپەرۋەرەنەى كراو سەركردايەتى

عيسا دژى راپەرپىن بە دەكات تۆمەتبار پاپايەت خودا ،۸:۱۱ دانيال لە ،دەكاتەو رۋونى ۲۵ ئايەت ۋەك ،" *سەرۆكەكان سەرۆكى* " تاكە ،مەسىح

له " ئاغاکان پەروردگاری و پاشاکان پاشای " به پیکراوه ئاماژەى هەر وه ها
 فەرماندهى بۆ بهرزکردوه خۆى " :دهخویننه وه ۱۹:۱۶ و ۱۷:۱۴ پهخشانی
 ". رووخاند پیرۆزگاکهى بنکهى و لایسهنده وه رۆژانهى پیشکهشکردنى و سوپا
 ههیه ئه وهى شایستهى بهلام ،باوهکان وهرگێرانه له جیاوازه وهرگێرانه ئهم
 پهيامى فۆرمه دا لهم وه .عیبرى رەسەنى دهقى به بیّت پابه‌ند توندی به که
 پیشکهشکردنى " زاراوهى .دههینیت به‌دهست وردبینى و یه‌کدهنگى خودا
 دهقى له وشهیه ئهم چونکه ،نبیه "قوربانى" بۆ ئاماژهیه لێره دا " رۆژانه
 مانای له‌وش جگه ناره‌وايه؛ و نایاسایى بوونى نه‌ووسراوه؛ عیبریدا
 ده‌کاته مه‌سیحى سه‌رده‌مى پیشبینیه‌که به‌راستى .ده‌شۆینیت پیشبینیه‌که
 هه‌لوه‌شاوه‌ته‌وه پیشکهشکردن و قوربانى ۹:۲۶ دانیال به‌پێى که ئامانج
 واته ،مه‌سیح عیسا تایبه‌تى مولکێکى بۆ ئاماژهیه " هه‌میشه‌یى " زاراوهى
 به‌ناوى شه‌فاعه‌تکار وه‌ک ده‌سه‌لاتى ،کاهینایه‌تییه‌کهى
 به بهلام .هه‌لاینده‌بژێرت و ده‌یانناسیته‌وه ئه‌و که ،هه‌ل‌بژێردراوه‌کانیه‌وه
 به‌ره‌که‌تدار لێکراوان نه‌فره‌ت پاپای رژیى ،ئیدیعه‌یه ئهم خۆبه‌ده‌سته‌وه‌دانى
 ده‌کات تۆمه‌تباریان درۆ به ،ده‌کات خودا به‌خته‌وه‌ره‌کانى له نه‌فره‌ت و ده‌کات
 به که ئیدیعه‌یه‌ک -داده‌نیّت خودایى ئیمانى مۆدی‌لێکى وه‌ک خۆى و بیدعه به
 ،پووجه‌ل‌کراوه‌ته‌وه پیغه‌مبه‌رایه‌تییه‌که‌یدا وه‌حیه له خوداوه له‌لایه‌ن ته‌واوى
 کاته گۆربنى بۆ پیلانگێرى " به ده‌کات تۆمه‌تبارى ۷:۲۵ دانیال له که
 رژیى کاره‌کانى ته‌واوى له بیدعه که‌واته . " یاساکان و دیاریکراوه‌کان
 ئایینى حوکمێکى هه‌یج ئه‌وهى بۆ ده‌کریت ناشایسته شیوه‌یه به‌م که ،پاپادایه
 به‌پێى ، هه‌میشه‌یى کاهینایه‌تى .بدریت یان بیّت شیوه‌یه‌ک هه‌ر به
 عیسا ی " نه‌گوازراره کاهینایه‌تى " ۷:۲۶ عیبرانییه‌کان فێرکارییه‌کانى
 ده‌سه‌لاتى و ده‌سه‌لات گواستنه‌وهى ئیدیعه‌ی ناتوانیّت پاپا بۆیه .مه‌سیحه
 شیوه‌یه‌کى به ده‌یتوانى ته‌نها بکات؛ مه‌سیحدا عیسا له خوداوه له خۆى
 له‌و دزییه‌کى که ده‌رئه‌نجامانهى ئه‌و هه‌موو له‌گه‌ل ،بیدزیّت نایاسایى
 دانیال له ده‌رئه‌نجامانه ئهم .ده‌دات فریویان ئه‌وانه‌ی و خۆى بۆ شیوه‌یه
 که ، ده‌بیّت دووهم مردنى " تووشى ،دادگادا دوایین له .بوون ئاشکرا ۷:۱۱
 میژه له خۆى که ، " گۆگرد و ئاگر ده‌ریاچه‌ی ناو فرێدرايه زیندووى به

و بکەن خزمەت دەدا هانیان ،دەکرد خەڵک هەموو و پاشاکان لە هەرەشەیی قۆچەکە کە خۆبەزلانانەیی قسە ئەو بەهۆی دەکرد سەیرم من " :بترسن لێی و لەناوچوو جەستەیی و ،کوژرا درندەکە ،دەکرد سەیریم لەکاتی کدا و ،دەبگوت ئاپۆکالیپس وەحی ،بەرامبەردا لە " . بسوتینرێت بۆی ئاگرەکە دەست درایە بیهیوا و تورە راستەقینەیی خودای دادپەرورەرانەیی حوکمدانی رستەییەیی ئەم هەلمبژارد من ١٩:٢٠ کاتریم ٨: ١٨ دەکاتەو؛ پشتراست ١٧:١٦ پەخشانی لە سروشتی بەهۆی " روخاند پیرۆزگاکەیی بناغەیی و " ،وەریبگێرم شیوەیی بەم وشەیی ،راستیدا لە .دەکرا پاپا رژییمی ئاراستەیی کە تۆمەتانەیی ئەو رۆحی وە . *بنەما* یان *شوین* :وەریبگێردرێت شیوەیی بەم دەتوانرێت "میکۆن" عیبری " زاراوەیی ئەم .دەروختی کە رۆحییە پیرۆزگای بناغەیی وردی بە ،حالتەدا لەم بەردی " ،مەسیح عیسا خودی بۆ ئاماژەیی ٢١-٢٠:٢ ئەفسیان بەپێی " بناغە بە کە ،نێردراوی بناغەیی تەواوی بە هەروەها بەلام ،" بناغە سەرەکی کە ،مەسیحە عیسا هی کە " پیرۆزگایەکی " ،دەچوینرێت رۆحی بینایەکی پەترۆسی گوماناییی میراتی پێی بەم .دروستکراوە لەسەری خداوە لەلایەن میراتی تاکە ،پاپایەت بۆ .دەکرێت دژایەتی خداوە خودی لەلایەن پیرۆز مامۆستا دواي لە کە جەلادەکانیەتی کارەکانی بەردەوامبوونی پەترۆس مۆدیلی دلسۆزیوە بە ئینکویزیشنەکی رژییمی .دا خاچیان لە ئیلاهییهکی کە درندەیی و نالیبۆردە رژییمە ئەم .هینایەو بەرھەم بپەرستی رەسەنی کە ،دامەزراندوووە خودا کە " گۆری یاسای و سەردەم " کە ،دامەزراندوووە خودا وەک ،بەناوبانگ تاوانبارانی و بکوژ لە بوون بریتی پاپاکانی سەرکردە ،کاردينال و جەلاد ،کۆرەکی سیزاری و بۆرجیا شەشەم ئەسکەندەری رۆمانی پاپای دامەزراوەی شەیتانانەیی تەواو سروشتی شایەتەحالی ئەم لەلایەن ئاشتیخواز خەڵکی زەبەلاحی کۆمەڵکوژییەکی .کاسۆلیکییە سزای لەژێر زۆرەملی گۆرینی لەرپگەیی ،ئازادکرا ئایینییەو دەسەلاتە دژی کە خاچپەرستانەیی جەنگە ئەو ئایینی فەرمانی لەرپگەیی و لەسێدارەدان لە کە خاکێک داگیرکردبوو؛ ئیسرائیلیان خاکی کە ئەنجامدران موسلمانانە ئەو هاتبوون رۆمییهکان کاتیک ،لێکراوو نەفرەتی خداوە لەلایەن ٧٠هەو سالی پیشبینی ٩:٢٦ دانیال لە وەک ،" پیرۆزییەکی و شارەکە " لەناوبردنی بۆ

“ جوله که کانه وه له لایه ن مه سیح ره تکرده وهی دهرئه نجامی وهک ، کراوه که ده گریته وه عه قیده بیانه راستیه ئه وه هه موو ” *پیرۆزگاکهی بناغهی* بۆ نوێوه په یمانی پیرۆزه کانی کتیبه ریگهی له که ، وه ریانگرتوو و نیردراوان ، خودا ” *شایه تحالی دوو* ” له دووهم . گواستوو یانه ته وه داهاتوو نه وه کانی ناوی ته نها که نیسه که ، بێدهنگه شایه تحاله له م . ۱۱:۳ په خشانى به پێی چه ندین که ، پاراستوو و پیرۆزی کتیبی باوه رنامه ی پال هوانه کانی ده که ن خزمه تیان و ده یانه رستن زۆر ژماره یه کی به که هه یه شوینکه وتوو ی (مهس رێنمایی) تۆمار کراوه ه که یدا ” میسال ” له به شیکی ، رۆما به پێی راستی کۆن په یمانی نووسینه کانی : ده گریته وه خودا ” *شایه تحالی دوو* ” جیگهی که پیرۆزه ی کتیبه ئه وه هر ، پیکده هیئن پیرۆز پیرۆزی کتیبی پیکه وه که ، نوێ و کردوو و شه ری دژی دلسۆزه کانی شوینکه وتوانی کوشتنی به که

ناچار خۆی خودا بۆچی که ده کات ئاشکرا بۆمان ۸ دانیال ۱۲ ی نایه تی *دهست درایه سویاکه* ” . ئاراو به یئیتته قیژه ونه و قیژه ون ئایینه ئه م بوو ئه م قیژه ونه کانی و ترسناک کرده وه ، شیوه یه به م ” . *هه میشه یی گوناهی* که ، بدات ” *گول* ” سزای ئه وه ی بۆ ، هه بووه بوونی خودا ویستی به رژی مه ده توانریت ئیستاوه له کاره ئه م . یاسایه سه ری پچی ، ۳:۴ یه که م یۆحه نا به پێی چونکه ، خۆیدا تاغوتی ئیمپراتۆری قوئاغی له به لام ، رۆما بۆ بگه ریندریته وه له ، شیوه یه یه له و سزایه کی شایه نی که ، قورسه ئه وه نده که ، گونا هه که وهک شکۆمه ندیه که ی : داوه خودا له دهستی هه ستیاردا زۆر بواری دوو ده بینین ۷-۸ : ۸ په خشانى له . مه سیحدا له سه رکه وتوو و دروستکه ر خودای که پیکده هیئیت سزا دووهم ۵۳۸ دا سالی له پاپا رژی می دامه زراندنی که *شمشال* ” ناگادار کردنه وه ی هیما ی به و سه پینراوه به سه ریدا خودا وه له لایه ن به هۆی که ، هات ئه و پێش دیکه سزایه کی . کراوه پێشبینی ” *دووم* ناپاک شیوه یه کی به که ، به دیهات ئه وروپا بۆ به ره بریه کانه وه له شکرکی شییه ، ده گریته وه ۴۷۶ تا ۳۹۵ سالی له که کرده وانه ئه م . مه سیحی به بوو بوو ۳۹۵ سالی پێش دراوان که سزایه نی ئه و هۆکاری که ده که ن به وه ئاماژه ئیمپراتۆری که ، ده کاته وه پشتراست ۳۲۱ نازاری ۷ به رواری ئه مهش . بووه به ناشتی ئه وه وه ریگهی له که ، یه که م کۆنستنتینی ، بته رست رۆمانی

بە و دا شەممەى وازھىنانى بىپارى ،بەخشا ئىمپراتورىيەتەكە مەسىھىيەكانى پەرستنى بۇ تەرخانكراپوو پۇژە يەكەم ئەم .گرتەوۋە جىگەى يەكەم پۇژى باقى دوو توۋشى خۇدا شىۋەيە بەم .نەفەوتاو و خۇداكراو خۇرى تاغوتى كارە بۇ يادگارپىيەك ،خۇى شەممەى لەدەستدانى :بوو سووكايەتى شوپنى لە ،دوژمنەكانىدا ھەموو بەسەر كۇتايى سەركەوتنى و داھىنەرەكانى يەكەم پۇژى بە كە بىپەرستانەى شەرەفى ئەو درىژكردنەوۋەى ئەویش لە ھەيەكەس كەم .مەسىحدا عىسا شوپنكەوتوانى نىو لە تەنانەت ،بەخشا بکەين بەو درك كە جەوھەرىيە شتىكى چونكە ،تېيگات گوناھە ئەم گرنگى و كاتە پىكخەرى و دروستكەر بەلكو ،نىيە ژيان دروستكەرى تەنھا خۇدا كە پۇژى لە خۇر .دروستكردوۋە ئاسمانىيەكانى تەنە مەبەستە ئەم بۇ تەنھا و شەو ديارىكردنى بۇ مانگ ،دەردەكەوېت پۇژەكان ديارىكردنى بۇ چوارەمدا بە ھەفتە بەلام .سالەكان ديارىكردنى بۇ ئەستېرەكان لەگەل ديسانەوۋە خۇر خۇداى سەرۋەرى بىپارى لەسەر تەنھا ناكىت؛ ديارى ئاسمانىيەكان تەنە ،دەكات دەسەلاتەكەى نىشانەى نوپنەرايەتى بۇيە .وہستاوہ دروستكەر ،دەكات مسۆگەر جىبەجىكردنى دروست شىۋەيەكى بە خۇداش

شەممەدا پۆڭى لە ڤووناكى

ئىلاھى ويستى دەرپرېنى ھەفتەكە ناوھوھى ڤېڭخستنى ھەرۈھە
فەرمانى دەقى لە بىردەخاتەوھ ئەمەمان خۇيدا كاتى لە خودا و خۇيەتى

پۆژ شەش، بکەیت پیرۆزی ئەوەی بۆ، بکە لەبەر شەممە پۆژی " چوارەمیدا
 یەزدانی پۆژی ھەوتەم پۆژی بەلام، بەدەیت ئەنجام کارەکان ھەموو دەبێت
 نە و خۆت نە، بەدەیت ئەنجام کارێک هیچ نابێت پۆژە ئەو لەسەر، پەرەردگار تە
 لە کە **بێگانە یەک** کارێک هیچ نە و ئازە لەکان نە و مندالەکان نە و ژنە کەت
 " . نیشتنە جێیە شارەکانتان .

" ژمارەکانی بە ئاماژە تەنیا وەرگێڕانەدا لەم، بکەن سەیر وردی بە
 لە وە . نەکراوە باسی تەنانەت شەممەش وشە دەکات؛ " ھەوت و شەش
 یاسادانەر و دروستکەر، پێزبەندی ژمارە یەکی، " ھەوتەم " وەک فۆرمە کەیدا
 پێداگرییە ئەم . داگیرکراوە پۆژ . دەکاتە *ھەوتەم* ئەم پێگەی لەسەر جەخت
 بۆ دیدگا کەتان، بوو پێویست ئەگەر، گۆڕینی بۆ دەدەم پێ ھۆکار یکتان بۆچی؟
 لە کە بکاتەو نوێ کات پێزبەندییە ئەو ویستویەتی خودا . فەرمانە ئەم
 ئەو، بکات پێداگری ئەوەندە ئەگەر وە . دامەزراندوو جیھانەو بئاغە
 رزگارکردنی پلانی تەواوەکە کاتە وینە بە ھەفتە کە ئەوەیە لەبەر
 ئەوەی بەھۆی . سالی ۱۰۰۰ + ۶۰۰۰، وردتر یان، سالی ۷۰۰۰: دارپێژراوە خۆی
 ، جار دوو ھۆرێب لە بەردەکە لێدانی بە شیواندوو خۆی رزگاربوونی پلانی
 خودا کە بوو وانەیە ئەو ئەمە . زەمینی کەنعانی ناو بچێتە کرا موسا لە پێگە
 ۱۸۴۳- سالی لە . نافەرمانییەکە بە سەبارەت بکات فیڤی ویستویەتی
 بەلام، ھەلگرتوو دەرنەنجامەکانی ھەمان یەکەم پۆژی باقی، ۱۸۴۴-
 ئیمانی پاداشتی کە، ئاسمانی کەنعانی ناو چوونە لە دەکات پێگە، ئەمجارە
 پیشکش مەسیحەو عیسا کە فارەتی مردنی بەھۆی کە ھەلپێردراوەکانە
 وەک چونکە یاخیبووەکان سەر دەکەوێتە ئیلاھیە ھوکمە ئەم . دەکرێت
 ، دامەزراندوو خودا پلانە ئەو لەگەڵ یەکەم پۆژی باقی، موسا کارەکانی
 بەلام، بگۆردرێن زۆر دەرنەنجامیکی بەبێ ناوەکان دەتوانرێت . ناگونجێت
 کە دروستکەر خودای بۆ . نەگۆڕانیەتی ژمارەکان پێناسەکردنی تایبەتمەندی
 لە کات پیشکەوتوووانە پەرەسەندنی، دەکات دروستکراوەکانی سەرپەرشتی
 بەبێ . پروودەدات یەکەو دوا لە یەک پۆژە ھەوت ھەفتە یەکی پێگە
 " وەک " ھەوتەم " و دەمیانی ئەو یەکەم پۆژی وەک یەکەم پۆژی، گۆڕان
 کە دەپارێزێت بەھایە ئەو ھەمیشە بۆ پۆژێک ھەر . دەمیانی ئەو " ھەوتەم

بهشی له ،دهلێت پێمان ژيان سه‌ره‌تای وه .به‌خشیوه پێی سه‌ره‌تاوه له‌ خودا ،" *پیرۆزکراوه* " :تایبه‌ته چاره‌نووسیکی بابته‌ی هه‌وته‌م رۆژی که ،دووهمدا به‌ها ئه‌و راسته‌قینه‌ی هۆکاری مرۆفایه‌تی ئیستا تا .جیاکراوه‌ته‌وه واته‌ روونکردنه‌وه‌ی ئه‌وه‌وه‌ ناوی به‌ ئه‌م‌رۆ به‌لام ،خستوو پشنگوێ تایبه‌ته‌ی رها و رپوون خودا هه‌ل‌بژاردنی ،رووناکییه‌که‌یدا له .ده‌که‌م پشک‌ه‌ش خودا سا‌له‌ی ۷۰۰۰ خۆری پلانی هه‌وته‌می هه‌زاره‌ی پشبینی هه‌وته‌م رۆژی :ده‌بی‌ت ئاماژه‌ی ۲۰دا په‌خشانی له‌ وه‌ک که " *سأل هزار* " دوا که ،ده‌کات خودا و خۆشی ناو ده‌چنه‌ مه‌سیح عیسا هه‌ل‌بژێردراوه‌کانی ده‌بینین ،پیکراوه‌ رپگه‌ی له‌ پاداشته‌ ئه‌م .خۆشه‌ویسته‌که‌یانه‌وه مامۆستا ئاماده‌بوونی شه‌مه‌ی ئیتر .هاتوو به‌ده‌ست مردنه‌وه و گونا به‌سه‌ر عیسا سه‌رکه‌وته‌نی زه‌مینیمان گه‌ردوونی دروستکردنی بۆ نییه‌ یاده‌وه‌رییه‌ک ته‌نها پیرۆزکراو ناو چوونه‌ به‌ره‌و پشک‌ه‌وتن هه‌فته‌یه‌ک هه‌ر هه‌روه‌ها خوداوه‌؛ له‌لایه‌ن *شوینیک* " عیسا ،۳-۱۴:۶ یۆحه‌نا به‌پێی که ده‌کات دیاری ئاسمان شانشینی به‌راستی ئه‌مه .هه‌ل‌بژێردراوه‌کانی خۆشه‌ویسته‌ بۆ " *ده‌کات ئاماده* کاتیکی ،پیرۆزه هه‌وته‌م رۆژه له‌م رپزگرتن و خۆشویستن بۆ جوانه‌ هۆکاریکی .شه‌مه‌دا رۆژی کۆتایی له ،خۆرئاواوون کاتی له ،هه‌فته‌کانمان کۆتایی ده‌گاته

یان ده‌خوینیته‌وه چواره‌م فه‌رمانه‌ ئه‌م قسه‌کانی کاتیکی له‌مه‌ودوا به‌ خودا ،ببیسیت ده‌قه‌که‌وه قسه‌کانی پشت له‌ ده‌بی‌ت ،ده‌بیسیت کاره‌ به‌ره‌مه‌یانی بۆ له‌به‌رده‌مدايه‌ سا‌لتان 6000" :ده‌فه‌رموێت مرۆفایه‌تی ،سه‌رده‌مه‌ ئه‌م کۆتایی گه‌یشته‌وونه‌ته‌ چونکه ،هه‌ل‌بژێردراوه‌کان ئیمانییه‌کانی ته‌نها نابێت؛ ئیوه‌ هی چیت *هه‌وته‌م* هه‌زاره‌ی *سالی 1000* سه‌رده‌می ئیتر ئه‌به‌دیته‌تیک . "منه‌وه‌ ناو چوونه‌ته‌ که ده‌کریته‌وه درێ هه‌ل‌بژێردراوه‌کانم بۆ مه‌سیح عیسا که راسته‌قینه‌یه‌ی باوه‌ره‌ ئه‌و یارمه‌تی به ،ئاسمانی "ناسیویه‌تی

په‌غه‌مبه‌رانه‌ و رهمزی نیشانه‌یه‌کی وه‌ک شه‌مه‌ شپوه‌یه‌ به‌م ته‌رخانه‌کراوه‌ زه‌وی رزگاربووایی بۆ که هه‌تا هه‌تایی ژیا‌نی بۆ ده‌رده‌که‌وێت مه‌تا له‌ که مه‌ته‌له‌که‌یدا له " *زۆر نرخیکی به‌ مرواری* " به‌ عیسا هه‌روه‌ها *وه‌ک ئاسمان شانشینی ،دیسانه‌وه* " : ده‌کات وینا ،هاتوو ۱۳:۴۵-۱۴:۴۶

بەنرخى يەككى كاتىك . دەگەرپت جواندا مروارى بەدوای که وایە بازرگانیک نایەتە ئەم ". کرى و فروشت شتیکی هەموو و پۆشت ، **دۆزیەو زۆری** شانشینی " دەرپینی . لیکدەرپتەو بەیەک دژ شیوازی دوو بە دەتوانرپت ویناکردنی بە مەسیح عیسا .خودا رزگاری پلانی بۆ ئاماژەیه " ئاسمان بەدوای که " مرواری " لە " بازرگانیک " بە دەکات بەراورد خۆی پلانیەکی فەرمان که مروارییە ئەو ، هەربۆیە و ، تەواوترین ، جوانترین ، دەگەرپت مرواریدا هەربۆیە و ، دەگمەنە مروارییە ئەم دۆزینەوێی بۆ . دەکات نرخ بەرزترین بە مردنە نرخى بە ، و بەجیھشت شکۆمەندیەکی و ئاسمان عیسا ، **بەنرخ** مولکی ببە تا رزگارکرد زەوی لەسەر پۆچیەکانی مروارییە ئەم ، ترسناکەکی که هەلبژێردراوێ کەسە ئەو **بازرگان** پێچەوانەو بە . هەتایە هەتا بۆ ئەو ئیمانی پاداشتی دەبێتە که ، ئیلاهی کاملبوونی بۆ ، رەهایە تینووی واز ، ئاسمانی بانگەوازی خەڵاتەى ئەم بەدەستەینانی بۆ لێرەشدا . راستەقینە تەرخان خۆی ئەوێ بۆ دەهێنێت نادادپەرورەکان و یهودە زەمینییە بەها لە خۆش پێی دلی که دروستکەر خودای بە پەرستنی پێشکەشکردنی بۆ بکات عیسا که ، هەتاهەتاییە ژبانی **زۆرە نرخیکی مرواری** وەشانەیدا لەم . بێت کردوو هەلبژێردراوێکانی پێشکەشی ٢٠٣٠ سالی بەهاری لە مەسیح .

کۆتایی سەردەمی بە ئاماژە دەتوانیت تەنیا **زۆرە نرخە بە مروارییە** ئەم گەرانەوێ تا نوینەرەکانی دوا که سەردەمەى ئەو بکات؛ ئەدقیقەتیزم **بەنرخە مروارییە** ئەم ئەمەشە لەبەر هەر . دەژین مەسیح عیسا راستەقینەى هەلبژێردراوێکان دوایین پیرۆزی و مەسیح گەرانەوێ و شەممە پۆژی دۆزرایەو کۆتاییەدا سەردەمە لەم عەقیدەییە کاملییە ئەو . دەگرپتەو چوونە لە ئەوان تاییەتی ئەزموونی . **دەبەخشیت** پیرۆزەکان بە مرواری وینەى وە . **دەکاتەو** پشتراست مرواری وینەیهى ئەم زیندووی بە ئەبەدیەت ناو هەزارەى بۆ دەکات پێشبینی دەزانن که ، حەوتەم شەممەى بۆ پەرۆشییان حەوتەم هەزارەى و شەممە بە ناوایە بەنرخى گەوھەرپکی وینەى ، حەوتەم **مروارییەکی** " لە جگە لەگەڵیدا ناکرێ بەراورد شتیکی هیچ که دەبەخشیت **دوانزە** " :هاتوو ٢١:٢١ پەخشانی لە بیرۆکەیه ئەم . " **زۆر نرخیکی مرواری بەک لە** دەروازەیه کیش هەر ، بوون مرواری دوانزە دەروازەکه

شووشه وهك ،بوو پاك زېږې له شارهكه گهورهكهى شهقامه . **دروستكرابوو** خدا پېوهرهكهى تايبهتمهندى لهسهر جهخت ئايهته ئهم . " **بوو روون** به گهيشتن ناوازهى پاداشتى كاتدا ههمان له و پېرؤزكردن بؤ دهكاتوه ههزارهى شهممهى رؤزى بؤ ژوورهويان چوونه پېگهى له ههتههتايى ژيانى نوينهرايهتى كه هيمادارهكانهوه " **دروازه** " پېگهى له ههتههتايى نوينهرايهتى كه هيمادارهكانهوه . دهكهن ئهدهقئيتيستي باوهپكى تاقيكردنهوهكانى راستييه ئهو تهنها . هاتوون خويان پيش لهوانهى نين باشتريزگاركراون **مرواربيهك** وهك ئهوان ويئنهى كه كردووو ئاشكرا بؤى خدا كه عهقيديهيه ههركيز خدا . **پيښدات رهوايهتى دهگريتهوه براو بهنرخى بهردى** شوينى كه خؤى مافى ،كات ماوهى بهپيى ،بهلام ،ناكات تاكهكان بؤ ئيستسنا بؤ پېويسته كه پېرؤزيهه پېوهره ئهو بؤ بكات ئيستسنا كه پاراستووو يهكهم پلهى به دهگريئت لهبهرچاو كه مهسيحى سهردهمى .رزگاربوون له كه ،كراوه ديارى گوناوه پانهوهى به كه ههيه ماويه بهو پهيوهندي سالى له واته ، رؤمهوه پاپايهتى دامهزراندنى له دراوه سزا ئايينييهوه رووى پهخشانى له عيسا لهلايهن مرواربيهكه كرپنى ،ورددا ئاماژهيهكى له . ٥٣٨هه **له ئاگردا له پالوتهكراو زېږې دهكهم ئامؤژگارييت** " :دهكريئت پيشكهش ١٨:٣ **خؤت ئهوهى بؤ ،سپيش بهرگى و جل ،بيت دولهمههه ئهوهى بؤ ، بكرپيت من بؤ دهرمانيك و ،دهرنهكهوئيت خؤت رووتى شهرمهزارى و بكهيت لهبهر پيشكهشى عيسا كه شتانه ئهم . " بېينييت ئهوهى بؤ ،چاوهكانت مهسكردنى لايهنى كه پيكددهئين توخمانه ئهو ،ههيه كهميان كه دهكات كهسانه ئهو حوكمدانى و چاو له " **مروارى** " كه دهبهخشن ههلبژيردراو به خويان رهمزى بهدهست ئازادى به ليى؛ " **بكرديئت** " دهبيئت " **مروارى** " .مهسيحدا يهزدانى ،ريزهندييه بهم .ئيمانه خهباتى بناغهى ،خؤبهدهستهوهدان نرخهكهى .ناهئيريت ،تاقيكرايئهوه تاقيكردنهوه به كه دهكات باوهپك فروشتنى پيشنيارى عيسا بئ و پاك راستودروستى دهبهخشيئت؛ ههلبژيردراو به رؤحى دولهمهههدى كه يارمهتى و دادهپوشيئت؛ ليخوشبوو گوناهبارى رؤحى رووتى كه ،ئهو پهلهى ئهو بؤ دهكاتوه گوناهبار مرقايهتى تيگهيشتنى و چاو كه پېرؤز رؤحى كردووو ئاشكراى پېرؤزدا كتيبي له پېرؤزهكانيدا كتيبه له خدا كه پلانهى**

خوله ئەم كۆتايى تا خودا ،مەسىحيدا سەردەمى سالى ٦٠٠٠ لە
پۆژى شىكۆمەندى ھەلېژىردراوھەكانى دوا بۆ تا دەكرد چاوەپۆى زەمىنيە
ئاشكرا ،پىرۆزكرا بوو پشوودانىان بۆ كە ،شەممە يان ،خۆى پىرۆزى ھەوتەمى
بۆ ھەيە ھۆكارىكيان ھەموو ئىستا تىدەگەن ماناكەى لە ئەوانەى .بكات
.لېبگرن رېزى و بویت خۆشيان مەسىحەو ھەيسا لەلايەن ديارىيەك وەك ئەوھى
ھەيە ھۆكارىكيان ھەموو ،دەجەنگن دژى و ناویت خۆشيان بەوانەى سەبارەت
دەكات ديارى زەمىنيان بوونى كۆتايى ئەو ھەچونكە ،بیت لى رقيان دەبیت و

۸:۱۴ دانیال فەرمانى

له و زهوى سەر فرېدايه راستى قوچ " :دهلېت و بەردەوامە ۸:۱۲ دانیال بەلام ". ياسا " ۱۱۹:۱۴۶ زبور بەپيى " راستى " ". بوو سەرفراز کارەکانیدا " تاييەتمەندى ، ۹:۱۴ ئيشايا بەپيى كە يە " درؤ " رەهاى پيچەوانەى هەروەها له راستەوخۆ كە دەكات " كلک " زاراوەى بە پاپا ی " درؤزن پيغەمبەرى بۆ زهوى سەر دەخاتە راستى راستیدا له .دەكات تۆمەتبارى ۱۲:دا۴ پەخشانی تەنيا " بەلئینهکانى " .دانبئت خویدا شوپنى له ئايینیەکانى " درؤ " ئەوەى بۆ ئاراوە هیئایە دەرکەوتنى خۆى خودا چونکە ، " بن سەرکەوتوو " دەیاننوانى دەکریت پەپرەو ۳۲۱هەو ئازارى ۷ى له كە مەسیحییەى ناپاکییە ئەو سزادانى

له .وەردەگرن ژيانى گرنگییەكى جیهان کۆتایى تا ۱۴ و ۱۳ ئایەتەکانى هەمیشەیی گوناھى " زەوتکردنى كە دەكەن پرسیار پیرۆزەکان ، ۱۳دا ئایەتى تازە كە شتانەى ئەو -دەخایەنئیت چەند تا " ویرانکەر گوناھى " و " " ویرانکەرە گوناھە " ئەم لەسەر كەمىك با بەلام .کردوو دەستنيشانمان يان پۆح ویرانکاری ،دەکریت لیۆە باسى كە ویرانکارییەى ئەو . بەیئینەووە سأل هەزار " بۆ ، لەناوچوو مرۆفایەتى تەواوى ،كۆتاییدا له .مرۆفەكانە ژيانى بئ " ،خویدا سەرەتایى شیۆەى بە زهوى هەسارەى ،حەوتەم هەزارەى ی " ۳-۱:۲۰ و ۱۷:۸ ، ۱۱:۷ ، ۹:۲-۱۱ ، پەخشانی له كە ،بەجیدەهئیت " چۆل و فۆرم . بەدەستدەهئیت ۱:۲ ژيان سەرەتایى " کۆمەلایەتى " ناوى

ژیر له " مەسیحى سوپایى و پیرۆزى " كەى تا دەپرسن " پیرۆزەکان " خزمەتکاری وەك " پیرۆزانە " ئەم دیمەنەدا لەم " پي؟ ژیر دەخريئە پيیدا نموونەيەك وەك كە ،كراون زیندوو دانیال وەك ،دەكەن رەفتار خودا دلسۆزى پلانى له تیگەيشتن بۆ بۆ " رەوا ئارەزووى بەهۆى ،هاتوو ۱۲:دا۱۰ دانیال له

له كه دههين بهدهست وهلام يهك ،باسكراون بابتهى سى ئه و بۆ خودايى هاتوو ٤١ ادا ئايهتى

بيكه لىكردم واى خودا كه باشتكرندنه و راستكردنه وه ئه و بهپى و ٢٣٠٠ ،*به يانى و ئىواره تل* " :ئوهيه وهلامهكه ،عبرى رهنهنى دهقى بۆ ٢٣٠٠ *تل* " :نييه نهريت ناروونى دهقى چتر ئمه . *دهبينرئىت رهوا پيرؤزى پيرؤزگايهك* بۆ ئامازهيه ئىتر . *دهكرئتهوه پاك پيرؤزگاكه و ،به يانى و ئىواره چهسپاو* " به *" پاككراوه "* كردارى ،لهوش جگه ؛ *پيرؤزى* بۆ ئامازهيه بهلكو *ئىواره به يانى* " دهبرپنى به پهيوهنى سييم گورانكارى . دهكرئت جيگر " خودا شيويه بهم . تاكهكسيه عبرىدا دهقى له بهراستى كه ،ههيه وه " دهدهن ژماره كۆى گۆرپنى ههولئى كه دهبات لا كهسانه وه بۆ پاساويك ههر دهكه ن به يانيان له ئىواران جياكردنهوى بانگهشهى ،نيوه بۆ دابهشكردنى به *" ئىواره به يانى "* وهك حيسابكردنهكه يهكهى كه ئوهيه رپبازكهى دهكات پئناسه ادا ژيان سهرهتاي له كاثرميرى ٢٤ رۆژيكي كه ،بخاتهروو شيويه بهم . "٢٣٠٠" :دهكات ئاشكرا يهكهيه ئه ژماره رۆج كاته وه تهنه *" كردارى . پاريزراوه پىكراوه ئامازهيان كه پيغه مبه رانه رۆژه وه ژماره كۆى بويه . "تزيديك* ، *" راستگويى "* بۆ ههيه عبرىدا وشه له ريشه و رهگ *" رهوا* ههلهيهكه ،لهوش جگه . رهوايه خۆى ،دهكه م پيشنيارى من وه رگپارانه وه ،وه رگپراوه *" پيرؤزگا "* به زاراويه ئه " *كوڊيش* " عبرى وشه به سه بارهت دانيال ١١ ئايهتى له *" پيرؤزگا "* وشه . ه *" ميقداش "* عبرىدا زمانى له كه رۆج كه نييه ١٤ و ١٣ ئايهتهكانى به سهر بهلام ،وه رگپردراوه باشى به ٨ دا وه رگپردريت *" پيرؤزى "* به پيوسته كه به كاردنهينئى *" كوڊيش "* وشه

له وازهينان تايهتى به *" ويرانكه ر گوناھى "* كه تيدهگهين كايتىك ، تايهته خودايى **پيرؤزكردنى** بابتهى خۆى كه ،ئامانج دهكات هه ممه پيغه مبه رايهتى پهيامى ماناي بهرچاو شيويهكهى به *" پيرؤزى "* وشه و *ئىواره ٢٣٠٠* " وه كوئايى له ،كه رايدهگهيه نيئ خودا . دهكات وه رووناك راستهقينه ي *" ههوتهم رۆزى "* باقى رهچاوكردنى ،باسكراوه كه *" به يانى* و پيرؤزى ئيديعاى كه كهسيك هه موو له دهكرئت داوا ئه وه وه له لايه ن خۆى مهسيحه وه عيسا رپگه ي له كه دهكات *" هه ميشه يى راستودروستى "*

له وازهيئانه واتاي " ويړانكهر گوناھي " هاتنی كۆتايی .هاتوو به دهست كۆنستنتین له لایه نه كه ،بوو خور پوڅی پيشتو كه ،يه كشه ممه ئايینی پهرستنی بهرامبهردا له خدا شیوه به به .دامه زراوه بته پرسته وه ئیمپراتوری ، به كه م سهرده می له كه داده مزرینیتته وه پرگار بوون عه قیده یانه ی نورمه ئه و راستیه هه موو ته نیا به " پیرۆزی " زاراو به ی ئه م .بوون زال نیردراوان به .له خۆده گریټ مه سیحی باوه ری و باوه ر بناغه کانی عه قیده یه کانی سهرچاوه ی و مۆدیل وه ک دراوه جوله كه كان به كه فیركاری به ی ئه و هه بوونی قوربانی گۆرینی له جگه ناهینیت نوئ شتیکی هیچ مه سیحی ئیمانی ،خوی كه میهره بانی کورسی له سهر رڅاوه مه سیح عیسا كه خویننه ی به و ئاژه له كان له پییه کانی ژیر ده كه ویتته كه شاراو ته وه زه ویدا ژیر ئه شكه وتیکی له و بکات ئاشکرای كه بوو دل به پرگار که ره که مانی ئه وه ی وه ک ،گولگوتا ...دۆزینه وه ی .۱۹۸۲ سالی له وایت پوڅ خزمه تکاره که ی به بدات نیشانی و پیشکه وتنخوازانه " پیرۆزی " وشه ی به په یوه نیدار بابه ته کانی ئه ژمار کاته ئه م ۲۰۱۸ وه سالی له به لام ،ته مهنیک ماوه ی بو دريژده ییتته وه بو ماوه سال ۹ ته نها ،۲۰۲۰ دا سالی له ،ئهمرو و ،سنوورداره و ده کړیت .لایه نه کانی هه موو گه راندنه وه ی .

خودادا دادوه ری له گۆرانکاری چونکه ،پوڅکوژه فه رمانیکی ۸:۱۴ دانیال هه موو بو مه سیح پرگاری پیشکه شکردنی له ده ستدانی هو ی ده بیته به م .ده که ن په یوه و كه کاسۆلیکی پۆمانی یه كشه ممه ی مه سیحیه کانی ،خه لکانیک هه میشه یی مردنی هو ی ده بیته بۆماوه یی نه ریتی پوڅی شیوه به كه لیږه دایه .خوداو له لایه نه مه حکومکردنیان له ئاگان بی ژورجار كه بکات جیاوازییه ک ده دات خدا به رپگه راستی بو خو شه ویستی نیشاندانی ئه وانیه ی و ده که ن خزمه ت كه که سانه ی ئه و چاره نووسی به سه باره ت ئه وانیه ی و ده که ن خزمه ت كه که سانه ی ئه و چاره نووسی به سه باره ت (۱۸: ۳ مه لاکي) ناکه ن خزمه تیان.

بیرۆکه ی خودی له سهر کیپرکی ده یانه ویت یاخیوو عه قلی له هه ندیک من " راپده گه یه نیت خوی كه ،خودا بو ده گه رپته وه كه بکه ن گۆرانکارییه ک له گۆرانکارییه ی ئه و كه بزانی پئویسته پاشان ۳:۶ مه لاکي له ،" ناگۆریم په سه ن نۆرمیکی گه راندنه وه ی له ته نیا ،به دیه ات ۱۸۴۴-۱۸۴۳ سالانی

به كه نيعمهتهى ئهو بۆيه . گۆپاوه و شيواوه مۆژه له كه پىكهاتبوو ناوازهيه ،ناتهواوهكانيان كاره سهرهراي ،بهخشاوه چاكسازى ههلبژيردراوانى راستهقينه ئيمانى مۆدىلى وهك ناتوانرپت عهقیدهیهكهى لایه نه و ئهوهنده سهرهتايى چاكسازىخوازانى بۆ تاييهته هوكمه ئهم .بخريتهروو ،دهكات ئاشكراى ٢:١٤د: پهخشانى له و دهنيپت بهوهدا دان خودا كه ناوازهيه *ترتان بارگرانبييهكى هيچ من* " ١٨٤٣ سالى پيش ،دهليپت پروتستانتهكان به كه . *دويم من تا بيهيلهرهوه ههته ئهوهى تهنها .ناكهم لهسهر*

٨:١٤ دانيال له فهرمانه ئهم جيپهجيكردى به پهيوهست " *ئانى* " *ئانى* " سى راگهياندى به پيڊهدات ئاماژهى خودا كه " *گهروهيه* " ئهوهنده ،وههادا سهختهكانى دهرئهنجامه لهگهل وه .٨:١٣ پهخشانى له " *گهروه* له بوو " *پيروژهكان* " خهمنى رپك ئهمهش .جيپهجيكردى رۆژى بزاني بهپهلهيه ، *بووه ئاشكرا پيغهمبهرانه رۆژى* " 2300 وهك ماوهكهى ئيستا .٨:١٣ دانيال ،دراوه ههزهقيل به كه كۆدهى ئهو بهپيى ،راستهقينه خۆرى سالى 2300 يان بابتهكهى كه ٨ بابته ئهم .(4:5-6 ههزقييل) دانيال هاوچهرخى پيغهمبهريكى ٩ دانيال له ونبووهكان توخمه ،رۆمانى ي " *گوناه* " به كۆتاييهيئانه ،" *گوناه به كۆتاييهيئان* " سهر دهخريته سهرنج ،ديسانهوه كه ،دهدۆزپتهوه لهدهستدانى هۆى بووه كه رهسهن ي " *گوناه* " لهسهر ،ئهمجارهيان بهلام ئۆپهراسيۆنهكه .دهستپيڊهكات ههواوه و ئادهم له كه ،ههتهاهتايى ژيانى ژيانى خۆبهخشانه قوربانيدانى و مهسيح عيسا زهمينى خزمهتكردنى به پشت و -ههلبژيردراوهكانى گوناوهكانى بۆ رزگاروونيپك وهك ،دهبهستپت تهواوهتى ناو بۆ هاتنى كاتى .لهوان تهنها ،دهكهمهوه ئهو لهسهر جهخت من به پهيامهكه .كراوه ديارى پيغهمبهرايهتيدا رۆژانى له پيشبيني به مړۆقهكان له ئهوان پييهى بهو ،ههيه جولهكهكانهوه گهلى به پهيوهندى يهكهم پلهى *گوناه به كۆتاييهيئان* " بۆ ،دهدات جولهكهكان گهلى .خودا لهگهل پهيماندان سالى راستهقينه رۆژى 490 نوينهرايهتى كه ،" *ههفته هفتا* " ماوهى ،" *ههفته* خالى ميژووى دياريكردنى چۆنيهتى به ئاماژه ههروهها بهلام .دهكات *بۆ دهرچوو قسهى كه كاتهوهى لهو* " :دهكات حيساباتهكه دهستپيكي *ههفته* 69 (= 62 + 7) ...*دهبييت ،مهسكراو هاتنى تا قودس ئاوهدانكردنهوهى*

پاشا سییهم تهنه به لّام ،پیدا مؤلّه تەیان ئەم فارس پاشای سیئ .".
 فرمانه .کرد جیبه جیی تهواوی به ۷:۷ عەزرا به پیی ، یه کهم ئەرته شهقه سی
 ۶۹" زاراهوی .پراگه یه ندرا زایین پیش ۴۵۸ سالی به هاری له پاشایه تیبه که ی
 به .دادەنیّت ۲۶ سالی له مه سیح عیسا خزمه تکردنی سهره تای "هه فته
 عیسا کارهکانی بۆ که کۆتایی ی"سالی هوت" سهر دهخاته سهرنج تایبه تی
 په یمانی بناغهکانی ،خۆیه وه که فاره تی مردنی رپگهی له که ،تهرخانکراوه
 " ئەم ،دهکات پیشکەشی ۲۷دا ئایه تی ،۹ دانیال له رۆح ،دادەمه زرنیّت نوئ
 مردنی رپگهی له که " *ناوه راستیدا له* " سالی له کان/رۆژان ی" *هه فته یه*
 -" *پیشکەشکردن و قوربانیان به کۆتایی دادەنیّت* " ،خۆیه وه خۆبه خشانه ی
 که فاره تی بۆ مه سیح عیسا تا دهکرپن پیشکەش که شتانه ی ئەو
کۆتاییه یان " بۆ شتی که وه یه هه موو پیش له مردنه که ی به لّام ." گونا هه کان
 خۆی خۆشه ویستی نمایشکی خودا تیگه یین؟ په یامه له م چۆن . " *گونا به*
 رپگهی له که دهگریّت هه لّیژێردراوه کانی دلی که دهکات پیشکەش
 گونا دژی ئەو یارمه تی به ،سوپاسگوزارییه وه و خۆشه ویستی گه رانه وه ی
هیچ " :دهلیّت و دهکاته وه پشتراست ئەمه ۳:۶ یۆحه نا یه که می .دهجه نگن
له بیّت به رده وام که که سیّک هیچ ،ناکات گونا به ییّنیه وه تییدا که که سیّک
 دیکه وه رگیّرانی چه ندین به وه " . *نه یناسیوه یان نه ییینیوه نه ،گونا هکردن*
 دهکات به هیژتر په یامه که ی.

،دامه زانده وه مه سیح عیسا که نوییه ی په یمانه ئەو ،عه قیده ییه وه رووی له
 په یمانه که هه ردوو شیوه یه به م .دهنرپن بنیات کۆن په یمانی له سهر ته نیا
 .هاتوه ۹:۱۵ دانیال له که وه ستاون پیغه مبه رایه تی بنه مای هه مان له سهر
 هه فته یه ی ۷۰ ئەو حیسا بکردنی بۆ بنه مایه ک بییته ده توانیّت ۴۵۸ سالی بۆیه
 سالی رۆژی ۲۳۰۰ هه روه ها ،کراوه دیاری جوله که کان گه لی بۆ که
 .هه یه مه سیحیه وه باوه رنامه ی به په یوه ندییان که ۸:۱۴ دانیال راسته قینه ی
 سالی و مه سیح مردنی وه ک ۳۰ سالی ده توانین ورده وه به رواره ئەم به هوی
 " په یامه که هه ردوو .دابنیین ۸:۱۴ دانیال فرمانی جیبه جی کردنی وه ک ۱۸۴۳
 بۆ کوشنده کان و ئەبه دی ده رئه نجامه له گه ل " *هینا گونا به کۆتایی*
 ده دات لییان مردن تا یان ،دهخن پشتگوئیان سه رسه ختییه وه به که ئەوانه ی

که تاکه کەسی و بەکۆمەڵ نێعمەتی ماوەیە ئێ و هاتنی کۆتایی دواى یان
کۆتاییە خالە ئێ و تا . دەبێت مەسیح عیسا شکۆمەندانەى گەرانەوێ پیش
پێگەى بگاتە بتوانیت مەرووف کە دەدات دڵسۆزانە گۆرینی بە پێگە ژيان
هەلبژێردراو.

نایۆکالیپس بۆ ئامادەکاری

وشەکان کە کەسەیه ئێ و .خودایە کاری تەواوی بە کتیبەکە نووسینی
ئاگادار نووسەرانی و وەرگێڕ ئێ و ۱۸-۱۹: ۲۶ پەخشانی لە و هەلدەبژێرت
گێرانەوێ نووسینەوێ یان گواستنەوێ لە دەبن بەرپرسیار کە دەکاتەوێ
لە گۆرانکاری بچووکتین کە تر نەوێهەکی بۆ نەوێهەکەوێ لە ڕەسەن
لێردا ئێمە بۆیە .بەن لەدەست ڕزگاربوونیان ئێوێ هۆی دەبێتە وشەکاندا
بە بکەم بەراورد دەتوانم .هەیه قوولمان پیرۆزی تایبەتی زۆر کاریکی
ڕەسەنیش پارچەى بچووکتین تەنانەت ئێگەر کە زەبەلاح مەتەلێکی
خودایەوێ ڕووی لە کارەکە پێیه بەم .نەدەکرا تەواو کۆکردنەوێ ،بگۆردیت
،راستە دەبێت تێیدا خودا کە شتێک هەموو ،خۆی سروشتی بە و گەورەیه
پلانی جێبەجێکردنی بە پەيوەندى کە راستە ڕادەیه ئێ و تا تەنیا بەلام

خزمه تکارهکانی ئاراسته ی پېشبینیه ئه م چونکه هه یئ؛ خۆیه وه رزگارکردنی ته نیا پېشبینیه که .کۆتایی سهرده می له ، *کۆیلهکانی* ،وردیتر به ،دهکات یان دهبن جیبهجئ خه ریکه پېشبینیکراوهکان رووداوه که لیکدهدریتهوه کاتیک بکړن جیبهجئ پېشتر کاتهکاندا زۆربه ی له

لهلایه ن هه میسه خدا رزگارکردنی پلانی گشتی ماوه ی بهندهکانی ،میژوو درژایی به ،شیوهیه به م .خراوه پشتگوئ مرؤقایهتییهوه و بن جیهان کۆتایی شایهتخالی که بخوازن ئه وه هیوای دهیانتوانی خدا **کاتهکه** :دهلیم ئه مه برایان " :دهدات ئه وه شایهتخالی قسهکانیدا له پۆلس بژین؛ نهیانبووه ئه وه ی وهک ،ههیه ژنیان ئه وانیه له مهودوا . **کورته** ،دخۆشن ئه وانیه نهگیرا؛ ماته میان ئه وه ی وهک ،دهگیرن ماته مینی ئه وانیه خۆیان خاوه نی ئه وه ی وهک ،دهیکرن ئه وانیه نهبن؛ شاد ئه وه ی وهک ئه وه ی وهک ،بهکاردههینن جیهان شتهکانی که ئه وانیه "و نهبوون؛ (۱ " تێدهپهړیجیهانه ئه م ئیستای شیوه ی چونکه ،نههیناییت به کاریان (۷:۲۹-۳۱) کۆرنتیۆس.

خودا که کاته داین له م که ههیه سووده مان ئه و پۆلسدا له ئیمه وه .دههینیت خۆی هه میسه یی هه لېژدراوی هه لېژاردنی به کۆتایی خه ریکه هه لېژدراوی لهلایه ن ئیلهامبهخشهکانی ئامۆژگارییه پێویسته ،ئه مرۆش ژبانی ته نها و تێدهپهړیج دنیا .بکړیت جیبهجئ دواچارمانه وه راسته قینه ی له خودا قسهکانی بۆیه .دهیئ بهردهوام هه لېژدراوهکان هه تاههتایی و رهوا تهواوی به ،راستن ،۱:۳ پهخشانی له ،" **دیم زووانه بهم** " ،مه سیحدا کاتیکدا له ،گه رانه وه ی پېش سال نۆ ئیمه؛ کۆتاییه ی کاته ئه م بۆ گونجاون .دهنوسم ئه مه

خودایی یاسای و *سهردهم* " به نیازه رۆما که بینیمان ۷:۲۵ دانیال له به دراوه که مه سیح عیسا ئاپۆکالیپسی نهینیهکانی له تیگه یشتن . "بگۆریت بنه رتهدا له ،کراوه زیندانی په تمۆس دوورگه ی له که خودا نێردراوی یۆحه نای بۆیه .دامه زرانده وه خودا که وه ستاوه راسته قینه یه کاته ئه و زانینی له سهر ئه م دهوری له خودا که ،ئه پۆکالیپس له تیگه یشتن بۆ بنه رته ییه کات بابته ی چه مکه ئه م ناروونی به یاری شیوهیه به م .دهکات پیکهاته کاتدا له چه مکه

رېځگه، بپاريزيت خوځى نهښتى و زبان بى کاره کتېره کتېبه که نه وهى بۇ دهکات
 نه و له لايه نه وهى به بى تېپه رېت ئېمه دا سهرده مى سده ى ٢٠ به پېده دات
 به و گوږاوه کان سهرده مه . له ناوېرېن ئيدانه کراوه و تۆمه تبار لايه نانه ى
 که دامه زانده و ساخته دا به رواړکى له رۆما که سالنامه يه ى نه و تايه تى
 هه لېږدراوه کان نه ده دا رېځگه ، هه بوو عيساه وه له دايکبوونى به په يوه ندى
 له بهر نه مه ش ليکده ده نه وه؛ ئيلاهييه کانين پېشبينيه کاتيک بدرېن فريو
 و سهره تا که روو ده خاته ماوه يانه نه و پېشبينيه کانيدا له خدا که نه وه يه
 له لايه نه ئاسانى به که ميژووييه کانه رووداوه بنه ماي له سهر کوټاييه کانين
 دهکريت ديارى بۇ به رواړيان و ده ناسرېنه وه پسپوره وه ميژوونووسانى

چونکه ، شتيکه وه يه هه موو پيش له کات چه مکى وه چيدا له به لام
 تيگه يشتنه که ى ، نه جامدا له . وه ستاو له سهرى کتېبه که پيکه اته ى ته واو ى
 له و پيکرده فرمانى خدا که ، بوو شه مه دروستى ليکدانه وه ى وابه سته ى
 ، ده ستيپيکرده ١٩٨٠ سالى له که خزمه ته که م . گه رانده وه ١٨٤٤ دا سالى
 که ، بکه م ئاشکرا شه مه پيغه مبه را به تى رۆلى گرنگى بوو نه وه ئامانجى
 و خدا بۇ ، دهکات حه و ته م هه زاره ى گه وره ى پشوودانى پېشبينى
 وهک رۆژنيک " ٣:٨ په ترؤس ٢ به پيى ٢٠ وه حى ته وه رى - هه لېږدراوه کانى
 له که په يوه ندييه ى نه و " ، وايه رۆژنيک وهک سالى هه زار ، وايه سالى هه زار
 ١٢ دا و ١ ژيان سهره تا ى له که دامه زرا دروستکردندا رۆژى حه و ت ويڼه ى نيوان
 تاکه خدا پلانى گشتى کاتى چوارچپوه ى سالى هه زار حه و ت و بوو ئاشکرا
 پېشبينيه که ، مه عريفه به م . تيگه م کتېبه که پيکه اته ى له توانيم که بوو رېځگه
 دهکات ئاشکرا نهښتيه کانى هه موو مروارى به مروارى و ده بيته وه رۆشن

کاريگه ر و ده بيته وه زيندوو کاته دا له و ته نيا پېشبينى شيويه به م
 سهرده مى ميژووى له دياربکراو رۆژنيکى به به سترېته وه په يامه که که ده بيت
 عيسا له خدا پيرؤزى رۆحى ئيلاهامبه خشى که نه وه يه نه مه ش . مه سيحيدا
 کتيبه " نه م ده توانم بويه . بگه يه نه م نه جام به ليکدووم واى مه سيحيدا
 پشتراست ئيلاهييه پلانه نه و جيېه جيېکردنى که ، رابگه يه نه م " کراوه بچوکه
 . رابگه يه ندر او ١٠:٢ و ٥:٥ په خشانى له که دهکاته وه

مەسیحی سەردەمی ماوەی وەحی کتیی، پیکھاتەکە یەوە ڕووی لە و زایینی ٩٤ی سالی دەوروبەری لە، نێردراوان سەردەمی کۆتایی نیوان لە عیسا کۆتایی گەرانەوێ دواي کە، دەگریتهووە حەوتەم هەزارە کۆتایی ١٢ و ١١، ٩، ٨، ٧، ٦ بەشی دانیال لەگەڵ بۆیە، دیت ٢٠٣٠ سالی لە مەسیح، مەسیحییەکان بۆ. دەکات هاوبەش مەسیحی سەردەمی گشتی تیروانییەکی بەرواری، دەبن فیڕی کتیبەدا لەم لیکۆلینەووە لە کە سەرەکی وانە بەلام، دامەزرێوە ٨:١٤ دانیال لەلایەن کە، ١٨٤٣یە سالی بەهاری سەرەکی کۆتایی تییدا باوەر تاقیکردنەوێ کە، ١٨٤٤دا سالی پاییزی لە هەرێوەها بناغەکانی خودا کە بوو بەدواوە ١٨٤٤ سالی پاییزی لە هەرێوەها. هات گرنگ ئەوەندە بەروارە دوو ئەم. دانا حەوتەمی ڕۆژی ئەدقیئیتستی ئیمانی ئەوێ بۆ. وەحی بۆ خۆی دیدگای دارشتنی بۆ دەهینیت بەکاریان خوداکە دەیت، تیئگەین یەکتەر لە نزیکە بەروارە دوو ئەم گرنگی لە تەواوی بە مۆف بە سەبارەت بەسیتتەووە ئیمانەووە تاقیکردنەوێ سەرەتای بە ١٨٤٣ سالی بەروارەدا لەم هەر ڕۆحییەکان قوربانییە یەکەم. پیغەمبەراییەتی وشە یەکەم لە سووکایەتیپێکردنیان ڕەتکردنەوێ ڕیگە لە خوارووە کەوتنە دەرەتە دادگاییکردنە کاتی بەلام. مێلەر ویلیام ئەدقیئیتستی ڕاگەیانندی ٢٢ی بۆ عیسا گەرانەوێ دوووەمی ڕاگەیانندی بە ڕەخساند بۆ دوووەمی کۆتایی دادگاییکردنە کە یەکەمدا تشرینی ٢٣ی لە. ١٨٤٤ یەکەمی تشرینی تاقیکردنەوێ. بوو ئاشکرا و دارپێژا خودا دادگاییکردنی شیوەیە بەم و هات جگە. مابوووە ئەگەری بە تاکەکەسی گۆڕینی بەلام، هات کۆتایی بەکۆمەل ڕۆمانیان یەکشەممە هەموویان ئەدقیئیتستەکان، پراکتیکدا لە، لەوەش دەستنیشان گوناوە وەک هیشتا کە بوو پشوو ڕۆژیک کە، بەڕێوەدەبرد تاک بە ئەدقیئیتستەکانەووە لەلایەن وردە وردە شەممە ڕۆژی وە. نەکراوە کۆمەلگە لەلایەن تەواوی بە سەرەکییەکی ڕۆلی ئەوێ بەبێ، وەرگیرا کە دەکات وا ئیستدلالە ئەم. بەدییهینریت گشتی بە ئەدقیئیتستەکانەووە و پڕۆتستانت درۆیینەکی باوەر هاتنی کۆتایی بۆ ١٨٤٣ سالی بەهاری ئەدقیئیتستی دەستپێکردنی بۆ ١٨٤٤ یەکەمی تشرینی ٢٣ی پاییزی بەرواری بەیەکەووە پاییز و بەهار، عیبریەکاندا نیو لە ئیستاووە لە هەر. پیرۆز خودای

ناههنگيان كه فيستيفال له كان سهره له لداني هوؤى بووه ئهمه ش ،گرېدرا بوون تهواو كهرى بابه تگه ليكي ،دژبه يه ك دياميترى شيويه يه كى به كه ده گيړا قوربانى كراوى ي " بهرخ" هه ميشه يى راستودروستى :به رپوه دهر د يه كترى ان "كه فاره ت رپوؤى" بو كه " بزى " گونا هى كوؤتايى و لايه ك له ،"په سح" به هارى ئاييني به كه جه ژنه هه ردوو .ديكه وه لايه كى له ،كوژرا پاييزدا له گونا هه كان بو خوؤى ژيانى مه سيح عيسا كه ،به ديهات ١٨٤٣ سالى په سحى جه ژنى له ١٨٤٤ يه كه مى تشرينى ٢٢ى و ١٨٤٣ سالى به هارى پييه بهم .به خشى به راستى باوه ر تاقيكر دنه وهى ئامانجى پييه بهو ،گرېدراون به يه كه وه مانادا پراكتيژه كړدى كه ئه وهى ٧:٢٤ دانيال به پيى ،ه" گونا به كوؤتايي هينان " بو خودا كاتيک ،پيكرده ينيئ يه كه مدا رپوؤى له هه فتانه پشوو داني قيژه ونى كوؤتايى له ، كړد پيرپوؤى به كارهيئانه ئهم بو ته نانه ت كه ، دياريكرد حه وته مى پيش سال ٥٩٩١ ،٢٠٢١ سالى له زه مينى؛ دروست كړدى يه كه مى هه فته ي ئيمه .

كه ٨:١٤ دانيال له بين فرمانه كه دا به روارى له گه ل ده توانين هه روه ها ده بيت ،هه لېژار دنه ئهم پاساودانى بو .ده كات پيئاسه ١٨٤٣ سالى به هارى نيوان دامه زراوه كانى پيشتر په يوه ندييه هه موو ساته ئهم كه بگرين له بهرچاو كوؤتايى هه لېژاردنى به رواروه له م كه ،خودا ده برپت؛ بوونه وه ره كانى و خودا يه كى دواى له يه ك راگه ياندنى دوو بنه ماي له سهر ده دات ئه نجام به لام ،پيويسته شه ممه رپوؤى ١٨٤٣وه سالى به هارى له .ئهدقيئنتيستي تاقيكر دنه وه كه سهر كه وتووانى به به دواوه ١٨٤٤ پاييزى له ته نها خودا به پيى ،ئه ون هى ئه وان كه پيرپوؤ و پيرپوؤ نيشانه يه كى وهك ،ده به خشيت بينيمان پيشتر وهك ،٢٠-١٢: ٢٠ حه زه قيل ئينجيليه كه ي فيركاري به

به بئى كه بيرخاته وه ئه وه مان ئامانجيه تى پيئجه م به شى ،كتي به دا له م به ده ستي ئازيزه وه به ،" خودا به رنى " ،مه سيح عيسا كه سهر كه وتنه ي ئه و مه حال ،ئاشكرا رووناكييه كى هه موو ،خوداييه كان يارمه تيه هه موو ،هيئاوه رووناكى .بيت رزگارى نه ده كرا روؤف روؤيكي هيچ ،هه ربويه و ده بوون ،قبول كراوه ئاماده ييه وه به كه له خاچدانى به قهد پيغه مبه رايه تيه كه ي دانيال به پيى قوربانيدانه كه ي به باوه رپوون .ده كات رزگار هه لېژدراوه كانى

وہیہکے بہ لَام، دہزانیٹ ئیمہ بۆ خۆی " *ہمیشہیی راستودروستی* " ۷:۲۴، کہ دہدات پیشان رۆحییانہمان تہلہ ئەو و دہکاتہوہ رۆوناک رینگاکہمان لہم . ترسناکەکیدا چارہنووسی لہ بەشداریین ئەوہی بۆ داناوہ شہیتان وەردەگریٹ کۆنکریٹی فۆرمیکی رزگاربوون حالەتەدا .

سہیر بەراستی ئینجیل . دہخەینەرۆو وردانہ تہلہ لہم نموونہیہک لیژەدا لەلایەن وشەییہ ئەم بە لَام . دادەنریٹ خودا نووسراوی وشەیی بە و دہکریٹ بوون نوقم خۆیاندا سەردەمی چوارچۆہی لہ کہ نووسراوہ پیاوانہوہ ئەو ھەلپەرستانہ بە ، شہیتان ، دۆژمنەکەیی ، ناگۆرپٹ خودا کاتیڤدا لہ ئیستا بە خودا ھەلبژێردراوی گەلی بە بەرامبەر خۆی رەفتاری و ستراتیژی " *ئەژدیھا* " وەک کہ شہیتان ئەمەشە لەبەر ھەر . دہگۆرپٹ کات تیپەرپوونی لہ توانی - گۆشەگیرکەرەکەیی و ئاشکرا شەرہ ھیما - دہکات مامەلہ یەکەمی لہ یۆحەنا ، کاتہ ئەو بۆ تەنھا بە لَام ، راییگەییەنیت خۆیدا سەردەمی *بەلکو ، مەکەن رۆڤیک ھەموو بە باوہر ، خۆشەویستان* " ۱-۳: ۴ یۆحەنا زۆریک چونکہ ، *ھاتوون خوداوہ لە ئایا بزانی ئەوہی بۆ بکەنہوہ تاقی رۆحەکان خودا رۆحی شۆوہیہ بەم . جیھان بۆ دەرہوہ چوونەتە درۆژنەکان پیغەمبەرہ لە وەرہ ھەییوہ عیسا کہ دہنیت بەوہدا دان کہ رۆڤیک ھەموو : دہزانی خوداوہ لە عیسا کہ نانیت بەوہدا دان رۆڤیک ھەر ، خوداوہیہ لە جەستەدا . جیھاندا یە لە ئیستاش و دیت بیستووتە کہ ، دہجالەکەییہ رۆحی ئەمە ، نییہ مەسیحی ناسینہوہی بۆ تەنھا " *وەرہ جەستہ بە* " قسەکانیدا لہ یۆحەنا رۆڤیک *ھەموو* " ، لیدوانەکەیی بە لَام . دہکات دیاری چاودیرەکەیی شایەتھالی " ، *خوداوہیہ لە ھاتوہ جەستہ بە مەسیح عیسا کہ بنیت بەوہدا دان کہ ناو کەوتە مەسیحی ئایینی کاتہوہی لەو لەدەستداوہ خۆی بەھای لە وازی ، پیڤکردوہ دەستی ۳۲۱ ئازاری ۷ی لە کہ گوناھوہ و لادەراییەتی کہ ھیناوہ راستەقینہ ھوتەمی رۆژی راستەقینہی شەممەیی پراکتیزەکردنی " بەھای ، ۱۸۴۳ سالی تا ، گوناہ پراکتیزەکردنی . پیروژکراوہ خوداوہ لەلایەن ، بەروارہوہ ھەمان لە و کەمکردوہ " *جەستەدا بە مەسیح عیسا بە دانپێدانان* ، بانگەشەیی مەسیح عیسا دۆژمنانی دوا . کردوہ بیہش بەھایەکی ھەموو پیڤشینی ۷:۲۱-۲۳ مەتا لە وەک ، *دان " ناوہکەیی* " لە کہ دہکەن ئەوہ**

ناو ناچیتته 'پهروهردگار، پهروهردگار': بآین پیم ئهوانه ی هه موو " :کردووو
 دهکات باوکم ویستی که **کهسه ی ئه و ته نه**ا به لکو، ئاسمانه و شانشینی
 ئایا، پهروهردگار، پهروهردگار': ده لآین پیم رۆژهدا له و زۆریک. ئاسمانه له که
تۆ ناوی به جنۆکهکان "؟ **نه کردووو پیشبینیمان تۆوه ناوی به** ئیمه
 به پاشان. **تۆوه به ناوی** نه کرد موعجیزه مان زۆر ئیمه ئایا وه ؟ **دهربه ئین**
!خراپه کاران ئه ی من له دوور. نه ناسی ئیوه م ههرگیز " :ده لآیم پیاپان روونی
 و شهیتان له لایه ن انه " موعجیزه " ئه م کهواته " **! نه مزانیوه ههرگیز** " "
 ئه نجامدراون جنۆکهکانیه وه.

كورتى به ئەپۆكالىپس

پۆچ ،شکۆمەندەکەى وهحییە سەرەتای ،یەکەمدا بەشی پیشەکی له تەوهرى لهویدا .دەکرێت نامادە که دەکات پیشکەش جەژنەمان ئەو مینیوی له پیشتر که ،دەبیننەووە مەسیح عیسا شکۆمەندانەى گەرانهووی راگەیاندى به و گشتگیر باوەرە تاقیکردنەووی بۆ پێکخراوو ۱۸۴۴دا و ۱۸۴۳ سالانى :هەیه شوینێک هەموو له تەوهرە ئەم پرۆتستانت؛ ،ئەمریکی یەکەم پلەى *له گەل ئەو ،ببینە* ،حەوتەم ئایەتى ؛ *"نزیکه کات چونکه "* ، ۳ ئایەت *له ،بووم پۆدا له یەزدان پۆژى له "* ، ۱۰ ئایەتى ؛ *"...دیت هەورەکاندا که یۆحەنا ."* *شمشال دەنگى وهک بوو بەرز دەنگێکی له گویم پشتمهوه* عیسادا شکۆمەندى گەرانهووی پۆژى له خۆى ،دەگوازیتهووە پۆحهووە لەلایەن مەلاکى بەپێى *"ترسناک و گەورە پۆژیکى "* ، *پەرەردگار* پۆژى ،دەبینیتەووە له که ،هەیه مەسیحییەت سەردەمى میژوووی رابردووی *پشتمهوه له* و ۴:0 (ئێستا تورکیای) *ئاسیا شارى حەوت* له قەرزکراو ناوى حەوت هێمای ژێر *و مۆر و نامە* تەوهرى سێ دانیالدا له وهک پاشان .دەکرێت پیشکەش مەسیحى سەردەمى تەواوى هاوتەریب شیوەیهکی به *شمشالەکان* .دابهشکراون بابەتدا دوو بەسەر هەریهکیان بەلام ،دەگرێتەووە سالى بنەمای لەسەر دابهشکردنە ئەم که دەریدەخات ورد لیکۆلینەووەیهکی هەر لەناو .دامەزراو ۸:۱۴ دانیال له که دامەزراو ۱۸۴۳ سالى سەرەکی له که گونجینراون پۆحییەکاندا ستانداردە لەگەل که پەيامەکان ،تەوهرێکدا که کاتهى لهو سات حەوت ،دامەزراون ئامانجدارەکان قۆناغە بۆ دانیالدا " وهک که ، خوداییه **پیرۆزکردنى** ژمارەى حەوت دەکەن؛ دیارى دەگرێتەووە ۷. پەخشانی تەوهرى دەبیته و کاردەکات خۆى ی "مۆر

چونکه نەبوووە کاریگەر هەرگیز دیت ئەووە دواى له که روونکردنەووە ئەو بەشی له که "کەنیسەى حەوت" ناوى مانای پێگەى له تەنها کات چەمکی و ۲ پەخشانی له ،نامەکاندا تەوهرى له .دەبیته ئاشکرا باسکراون یەکەمدا و دووهم فریشتەى ،یەکەم فریشتەى "شیووی له تاییهتەندییهک هیچ ،۳دا *توورەیی کۆتایی بەلای حەوت و شمشال و مۆر "* بۆ چۆن وهک نییه؛ دا"هتد به پەيامەکان که وابوو پێیان هەندیک شیوویه بەم . دەبیته " خودا/ له که کراووە مەسیحییەکان ئاراستەى راشکاوانه و رستەیی شیوویهکی

که رېزبه ندييهی ټه و. ده ژين ئیستادا تورکیای له ،کون کاپادوکیای شارهکانی ټه و ،خستووتهروو رېکوپیکي به شارهکان ناوانهی ټه م پېشبینییه که درېژایی به نایینییهکان میژوویییه رووداوو که دهکات په پړه و رېکوپیکیه که وه حیانهی ټه و بنه مای له سهر وه .روویانداوه مه سیحیهکان سهرده می کاره کتیره ټه و خودا که هاتوون به دهست دانیاله وه کتیبی رېگهی له پېشتر ناوی مانای رېگهی له سهرده میک ههر به دهیبه خشیت که دهکات پیناسه :شیوه ییه به م ،یه ک دواي له یه ک به ،ئاشکراکراو رېزبه ندي .شاره که یه وه

(خودا پیرۆزگای یان مه جلیس ټه وهی) هه لدانی :واته : *١- نه فسوس*

خودا! بۆ مردوووکان به سمه کردنی و خوښ بوونی) میر :واته : *2- سمیرزا* بۆ 303 سالانی نیوان له دلسوز هه لېژېردراوی له سهر رۆمانی گۆشه گیری (313).

نازاری ی 7 له ،شهممه رۆژی له وازهینان دواي له) زینا :واته : *3- پیرگام* ناینی شیوه ییه کی به فهرمی به دامه زراو پایای رېژیمی 538 سالی له 321 (گۆری یه کشه ممه ی ناوی ،دامه زرانده یه که می رۆژی باقی

سهرده می بۆ ئاماژه یه) فانی نازاری و قیزه ون :واته : *4- تیاتیرا* کاسولیکی باوه رپی شهیتانانیهی سروشتی ئاشکرا به که پرۆتستانت چاکسازی چاپی به هووی که ^{١٦} سه دهی به سه بارهت سهرده میک ده کرد؛ ئیدانه (بوو ئاسانتر پیرۆز کتیبی بلبوونه وهی ،میکانیکیه وه

حوکمی). به نرخ به ردی و ته شه نوچ :به یه ک دژ و مانا دوو : *5- سهر دیس* مانای : دهکات ئاشکرا ١٨٤٤-١٨٤٣ سالی ئیمانی تاقیکردنه وهی له سهر خودا *تۆ* " :هه یه پرۆتستانت ته وه ره تکراره که ی باوه ره به په یوه ندي ته شه نوچه که که دهکات دیاری هه لېژېردراوانه ټه و به نرخ به ردی و ،" *مردوویت به رگی و جل به ده رۆن له گه لمد ئه وان* " :بردوو ته وه تاقیکردنه وه که یان (". *شایسته ن چونکه سپییه وه*)

ساردیس به نرخهکانی به رده) برایانه خوښه ویستی :واته : *6- فیلا دلفیا* هه وته مدا رۆژی نه دقینتیستی دامه زراوهی له 1863 سالی له 12:12.دان له لایه ن که به خشراوه 1873 سالی بۆ په یامه که کوکراونه ته وه؛

ئاگادار ئەۋەش سەرەپاي، بوو بەختەور كاتەدا لەو. كراو پیناسە
(*لایسەندریتەو تاجەكەى ئەۋەى مەترسى لە دەكریتەو*).

بەلكو، گەرم نە و سارد نە " : دەدا حوكمیان خەلك : واتە : *لاودىقيا* 7-
بەدبەختى تۆ " : *لایسەندراو تەو تاجەكەى فىلادلفيا* ئەمە) " *شلەتین*
نەكردبوو ئەۋەى خەيالى دامەزراوەكە. (" *رووت و كویر، هەژارى، بەدبەختى*
بە، بكریتەو تاقى و بكریتەو تاقى ۱۹۹۴دا و ۱۹۸۰ سالانى نیوان لە كە
سالى پيشەنگەكانى كە ئەۋەى هاوشیۋەى ئیمانى تاقیکردنەو ئەۋەى
دامەزراوەكە، ۱۹۹۴دا سالى لە : بەدەستەینا خویان خودایى نیعمەتى ۱۸۴۴ى
ئەدقیقتیستە پێگەى لە پەيامەكە بەلام، خوارەو دەكەوێتە
پووناكى بۆ خۆشەویستیان بە خدا كە بەردەوامە پەرشوبلاوەكانەو
سروشتى... لەلایەن و، هەلیدەبژیریت و دەناسیتەو خۆى پێغەمبەرایەتى
لە مەسیحە عیسا راستەقینەكانى شاگردە تاییەتمەندى كە ملەچ و نەرم
سەردەمەكاندا هەموو.

شكۆمەندانەى گەرانهۋەى بە كە زەمینى سەردەمى بۆ بەدواداچوون
بۆ بەكاردەهێنیت تەخت ۲۴ هێمای ۴ پەخشانی، هات كۆتایی مەسیح خودای
خودا كە (*ئاسمان لە*) ئاسمانى دادوهرى دیمەنیكى ویناكردى
خراپەكان مردوو لەسەر حوكم ئەۋەى بۆ كۆدەكاتەو هەلبژیردراوەكانى
هەزارەى سالى هەزار بابەتە ئەم، ۲۰ پەخشانی لەگەل هاوتەریب. بەدات
بەهۆى نییە؟ تەخت ۱۲ و، تەختە ۲۴ بۆچى : تیبینی. دەگریتەو حەوتەم
بەروارەكانى بە پشتبەستن بە بەش دوو بۆ مەسیحى سەردەمى دابەشبوونى
سەردەمەدا لەو بوو ئیمان تاقیکردنەو كۆتایی و سەرەتا كە، 1843-1844

گرنگى سەر دەخاتە تیشك ۵ پەخشانی، گرنگ لایەكێكى وەك، دواتر
كە دەكریت سەرکەوتنە بەو تەنها كە پيشبینیەكان؛ كتیبى لە تیگەشتن
هێناو بەدەستى مەسیح عیسا خوداییمان رزگارکەرى و پەروەردگار

نویدا بابەتیكى چاویلکەى لە ۷ و ۶ پەخشانی لە مەسیحى سەردەمى
کارەكتەرە یەكەم بەشى شەش. "مۆر حەوت" : دەكریتەو سەردانى
دوو تاییەتمەندى كە دەناسین سەردەمە ئەو نیشانەكانى و سەرەکیەكان

له و شه شەم؛ پەخشانی بۆ ۱۸۴۴ سالی تا :مەسیحیین سەردەمی بەشەکە ی
۷. پەخشانی بۆ ،بەدواوە ۱۸۴۴ سالی

ئاگادارکردنەوێن سزای هێمای کە دیت " شەمشالەکان " تەوهری دواتر
هەوتەم شەمشالە " بۆ کۆتایی سزای و ۹ و ۸ پەخشانی له یەکەم شەش بۆ
۱۹. تا ۱۵ : ۱۱ پەخشانی له ،جیاکراوەتەو هەمیشە ،"

سەردەمی سەر دەخاتە تیشک ۱۰ وەحی ،۹ پەخشانی دوا بەدوای
کە دەکات مەسیح عیسا گەورە دۆژمەنی دوو رۆحی دۆخی له باس ،کۆتایی
کە ،پرۆتستانت و کاسۆلیکی باوەڕەکانی :دەکەن شوێنکەوتنی بانگەشە ی
۱۹۹۴و سالی له کە ،بوون پەیوەست ئەدقیقەتیستی فەرمی بزووتنەو ه ی
وەحییەکانی یەکەمی بەشی بە کۆتایی ۱۰ بەشی ،کەوتوو نەعمەت له
باس گرنگ بابەتگەلیکی دواتردا بەشەکانی له بەلام .دەهێنیت کتیبەکە
پێدەدریت پەرەیان و دەکرین

خۆی گشتی تیروانییەکی بە دەستپێدەکاتەو ۱۱ وەحی ،شیوەیە بەم
کە ،دەدات فەرەنسا شۆرشی گرنگی رۆلی بە پەرە و مەسیحی سەردەمی بۆ
ژێر له ،بەکار دەهێنریت خوداوە لەلایەن دامەزراوەکە ی نەتەو ه یی بیاوهری
لەناو بردنی بۆ ،" هەلدەستیت کۆتاییەو له کە درندەیه ی ئەو " رەمزی ناوی
له ،" هەلدەستیت دەریاوە له درندەیه ی ئەو " کاسۆلیکی رژی می دەسەلاتی
بەم ،باسکراوە ۷دا پەخشانی له کە ،گشتگیر ئایینی ئاشتیی ۱۳:۱۰ پەخشانی
به ،پاشان .دەکریتەو پشتراست و دیت بەدەست ۱۸۴۴دا سالی له شیوەیە
" یان سییەم جیهانی جەنگی وینە ی وەک شۆرشیگێرە رژی مە ئەم وەرگرتنی
راستەقینە ی " دۆم ئاخ ی " کە ،۹:۱۳ پەخشانی له نزیک ی " شەشەم شەمشالی
" کۆتایی تەوهری ،راگە یەندراوە ۸:۱۳ پەخشانی له وەک پێک دەهێنیت
بەدی مەسیح عیسا شکۆمەندانە ی گەرانەو ه ی به کە ،" شەمشال . " هەوتەم
دەکریت پێشکەش ،دیت

سەردەمی بۆ دیکە مان گشتی تیروانییەکی رۆح ،۱۲دا پەخشانی له
بەتایبەتی ،دەکات فراوانتر خۆی پێشوو ی زانیارییەکانی .روو دەخاتە مەسیحی
کە دەکات ئاشکرای .فریشتەکانی شوێنکەوتە و شەیتان دۆخی به سەبارەت
دانیا ل له پێشتر) میکائیل ئاسمانی ناوی به ،خاچ لەسەر سەرکەوتنی دوا ی

جەستەبوونی پېش ئاسمان لە کە ناوەی ئەو، (باسکراوە ۱: ۱۲ و ۱۳: ۱۰) لە ئاسمانی پەرورەدگارمان، هەلیگرتوووە عیسا وەک خۆی مرۆڤایەتی بەو دەستراگەیشتیان هەمیشە بۆ و، پاککردووە خراپەکارانەیان ئامادەبوونی هەوالپکی ئەمە. کردوووە دروستی خودا کە لەدەستداوە ئاسمانیانە کایە خوشک بۆ بەرەکەتدارەکانی ئاسمانییە دەرئەنجامە عیسا سەرکەوتنی! خوشە جنۆکەکان بێرکردنەوی و تاقیکردنەوی لە کە، هەبووە ئاسمانییەکانمان برا و ئێمەدا زەمینی کایە لە ئەوان، دەرکردنە ئەم دواي لە. بووە رزگارمان لە ۲۰۳۰ سالی لە خودا زەمینیەکانی دوژمنە لەگەڵ لەوئ، بوون قەتیس تیروانینە لەم. دەکوژرێن مەسیحدا خودای شکۆمەندانەي گەرانەوی، دەدات نیشان "مار" و "ئەژدەها" یەکبوونی دواي لە یەک رۆج، گشتییەدا شەپي: دەکەن شەیتان خەباتی ستراتیژی دوو نوێنەرایەتی رێککەوت بە کە، بەرپووەدەچێت ئیدانەکراوەو پاپای یان ئیمپراتۆری رۆمی لەلایەن کە، کراوە و نەبووە دەمامکیان کە ڤاتیکان پاپای فریودەرانی ئایینی وەسوەسەي و ئەزموونەکانی لە کە ورددا وینەیهکی لە. مرۆڤدۆستی لە نزیکە شەپانگیزی قووتدانی بۆ "دەکاتەووە دەمی زەوی"، کراوە قەرر عیبریەکانەو شۆرشیگێرە لایەن لە کارە ئەم بینیمان تازە وەک. کاسۆلیکیەکان خولە پاپای سەربازە لەلایەن هەروەها بەلام. دەدرێت ئەنجام فەرەنسائە مولىدەکانی دەست درۆزنەو و شەپانگیز و شەپانگیز مەسیحیەتیکی پرۆتستانیەکانی "ژنەکە نەوکانی باقی" وەبیرەینانەوی بە گشتی تیروانینیکی. پێدەکات سەردەمی راستەقینەکانی پیرۆزە بۆ خۆی پیناسەي رۆج پاشان. دیت کۆتایی خودا فەرمانەکانی کە پیرۆزانەي ئەو کۆلنەدانی لێرەدا": دەدات کۆتایی بۆ بەکار دەهێنێت زاراوانە ئەم رۆج". عیسا شاہتەدالی بە پابەندن و دەپارێزن دەلکێن پێغەمبەراییەتیەو وەحی بە من وەک کە کەسانەي بەو ئاماژەکردن ئاسمان کە مرواریانەي ئەو کۆتایی تا، وەربگرێت لییان کەس نادەن رێگە و کۆدەکەنەو بەخشیون پێي.

کە دەخریتەرۆو شەپانگیزی ئایینی دوژمنی دوو ۱۳دا بەشی لە، دەکات وینایان "درێدە" دوو وەک. دەکەن مەسیحی ئیمانی نوێنەرایەتی نیوان پەيوەندی لە وەک، سەریهەلداوە یەکەمەو لە دووهمیان کە

که ، دهردهکهوئت ژياندا سهرهتای گېړانهوهی له " *زموږ و دريا* " وشهکانی و کردووه کاری ۱۸۴۴ سالی پېش يهکهمیان .دهکات پېناسهيان بابهتهدا لهم بهم ، دهردهکهوئت زهمینیدا سهردهمی کوټایي سالی له تهنه دووهمیان " دوو ئهم .دراوه مروټایهتی به که نیعمهته ماوهیهی ئهو کوټایي شیوهیه کلېسا ،دووهم و دایک کهنیسهی ،کاسوټلیکی کهنیسهی ،یهکهم ،" *درندهیه* .کچهکانی کهنیسهی ،هه‌لداوه سهریان لیبهوه که پروټستانت چاکسازیهکانی .

سالی له مه‌سیحی سهردهمی دووهمی نیوهی تهنه ۱۴ په‌خشانی ه‌وته‌م روژی ئه‌دقینتیستی راستیه‌کانی په‌یامی سی ،ده‌گرېته‌وه ۱۸۴۴وه داوای که ،خودا شکو‌مه‌ندی :ده‌هیلېته‌وه وه‌بیر ههمیشه‌یه‌وه مه‌رجی به نایینی ئیدانه‌کردنی ده‌کات؛ پیروژی شه‌ممه‌ی ره‌چاوکردنی گه‌راندنه‌وهی خو‌ی یه‌کشه‌ممه‌ی له رېز که پروټستانتیزم ئیدانه‌کردنی و کاسوټلیکی؛ رو‌مانی ههردوو شه‌یتانی و مروټی ده‌سه‌لاتی بو " *نیشانه‌یه‌ک* " وه‌ک که ،ده‌گرېت کوټایي ئاماده‌کاری ئهرکی کاتی کاتیک .ده‌بات ناوی پاپا و ئیمپراتوری رو‌مای " هی‌مای که ،هه‌لېژدراوه‌کان پیروزه هه‌لگرتنی به ،یه‌ک دوا‌ی له یه‌ک ،دېت کرداره‌کان ،بی‌باوه‌پان ههموو و یاخی‌بووه‌کان مامو‌ستا له‌ناوبردنی و " *دروینه* روژی یه‌که‌م ی " *کو‌مه‌له* " بو ده‌گه‌رېته‌وه زه‌وی ،ن " *شینتاز* " هی‌مای که " *سال هزار* " بو به‌لام .زه‌مینی ژيانی ههموو له خالی ،دروستکردن چاوهرپې که ،شه‌یتان خودی ،شه‌یتان ،هه‌لېژدراو دانیشه‌توویه‌کی فریشته و پیاو ههموو له‌گه‌ل ،داد‌گاییکردندا دوا له ده‌کات له‌ناوچوونی . ده‌هیلېته‌وه زیندووی به ،دیکه یاخی‌بووه‌کانی .

نیعمه‌ت سهردهمی کوټایي ساته‌وه‌ختی سهر ده‌خاته سهرنج ۱۵.ئاپو

دوا‌ی که ده‌کات ئاشکرا " *خودا تووریه‌ی به‌لای دوا حوت* " ۱۶.ئاپو تادیت که بی‌باوه‌ر یاخی‌بووانی دوا ،نیعمه‌ت سهردهمی هاتنی کوټایي پېش تهنه ئیلاهی شه‌ممه‌ی چاو‌دیرانی مردنی تاوه‌کو ،ده‌بن شه‌رانیگیزتر ده‌ده‌ن برپار ه‌وته‌م به‌لای .

له‌شفرۆشه " ناسینه‌وهی بو ته‌رخانکراوه ته‌واوی به ۱۷ په‌خشانی " بو ئاماژه‌یه شیوه‌یه به‌م رو‌ج . " *گه‌وره بابلی* " ده‌وتریت پی‌ی که " گه‌وره‌که له‌سهر خودا حوکمی شیوه‌یه به‌م .رو‌ما ، *پاپا و ئیمپراتوری ی* " *گه‌وره شاره*

و داهاټوو حوکمدانی بابه ته که ههروه ها .دهیټ ئاشکرا ږوونی به ئه و
هه لټږدراوه و بهرخه که چونکه ،ږاده گه یه نیټ ئاگر به له ناوچوونی
ده بن زال به سه ریډا دلسوژه کانی

ټامانج ده کاته " گه وره بابلی " سزای یان " دروینه " کاتی ۱۸. ئاپو

ږووبه ږووبوونه وهی و مه سیح عیسا شکو مه ندانه ی گه ږانه وهی ۱۹. ئاپو
ده دات نیشان زه وی سهر ترساوه کانی یاخیبووه هیژه له گه ل

هه زاره ی سألهی هه زار ماوه ی سهر ده خاته تیشک ۲۰ په خسانی
له لایه ن ئاسمان له :کردوو ه ئه زموونی جیاواز زور که ،حه وته م
له لایه ن گو شه گیری له ،ویړانه زه وی له سهر و ،هه لټږدراوه کانه وه
ږیکده خات کو تای ی ږپاری خدا ،سآلدا هه زار کو تای ی له .شه ی تانه وه
مروقه هه موو ژیرزه وی و ئاسمانی زه مینی ئاگری به له ناو ږدنی
فریشته چ و زه مینی چ ،یاخیبووه کان

به که ده دات نیشان که نیسه یه ئه و شکو مه ندی ۲۱ په خسانی
مه سیح عیسا خوینی به که پیکه اتوو ه هه لټږدراوه کان کو کردنه وه ی
له گه ل به راورد کردن به هه لټږدراوه هه لټږدراوانی کاملبوونی .بووه ږزگاریان
،زیو ،زیر :به نرخ ترینه مرو قایه تیډا چاوی له که ده کات پیکه شه ی زه وی ئه وه ی
ده رده که ویټ به نرخ به ردی و مرواری

بو که ،ده هیټته وه وه بیر ونوو عه دهنی بو گه ږانه وه وینه به ۲۲. ئاپو
دروست دووباره که دامه زراوه و دوزراوه ته وه گونا ه زه وی له سهر ئه به دیه ت
تاکه و یه ک ئه و گه ردوونیی ته ختی بیته ئه وه ی بو گو ږاوه و بووه ته وه
ږزگاریوو ه له گه ل که ږزگار که و یاسادانه ر ،دروست که ر ،گه وره یه خودای
ده کات گه ردوونه کانی هه موو حوکمرانی زه مینییه کانیدا

که ،دیت وهی کتیبی بو گشتیه تیروانینه کورته به م کو تای ی ئه مه
تازه که ده کات به هیزی و ده کاته وه پشتر است شتانه ئه و وردی لی کو لینه وه ی
وتراوه .

شاراوه ی ئیستدلالیکی که ،ده کم زیاد ږوخییه به رزه ږوونکر دنه وه ئه م
گومانلیکراو په یامی ورده وه ئاماژه ی ږیگه ی له ئه و .ده کات ئاشکرا خودا بیر ی
له ،په ږه وکردنی به .ده کاته وه ږو شنای ږیرو ز کتیبی که ده گه یه نیټ

بنیاتنانی له بهکارهیناوو که شیوازانهی ئەو هەمان ،وەحیدا بنیاتنانی
 " که و " ناگۆرێت " ئەو که دەکاتەو پشتراستی خودا ،دانیال بۆ وەحییەکانی
 سێ دانانی شیوازی هەمان وەحیدا له بۆیە . " دەپێت ئۆی وەک هەمیشە بۆ
 شمشالەکان " و " مۆرەکان " ، " کۆبوونەوکان بۆ نامەکان " :دۆزیەو بەبەتم
 دەوت " بە که کراوە هێما کتییەک بە وەحی کتییە که ،0 پەخشانی بەپێی .
 دەدات رێگە " دەوتەم مۆری " کردنەووی تەنها ،کراوە مۆر " مۆر
 و لێکدانەو ئەو ، ٢٢٢ تا ٨ بەشی له که بگات بەلگانه بەو دەستراگەیشتن
 تا یەکەم بەشی له لێکۆڵینەو بەهۆی که دەکاتەو پشتراست گومانانە
 نەینییە له تیگەیشتنە کلیلی دەوتەم بەشی بۆیە .وروتێراون شەشەمەو
 چونکە ،بێت سەرسورمان جیگە ناییت ئەمەش وە .ئاشکراکراوەکان
 جیاوازییەکی هەموو ١٨٤٣و سالی له که ،شەممەیه وردی بە بابەتەکی
 پەخشانی له شیوەیه بەم .دروستکردوو درۆینه و راستەقینە پیرۆزی نیوان
 ئایینی ١٨٤٣دا سالی بەهاری له که دەبینینەو گەورەیه راستییه ئەو ٧دا
 پشتراست بنەرەتییه فیڕکارییه ئەم تەنها وەحی .کردوو کون پرۆتستانی
 بە کاتەدا لەو که ئەدقیئتیزم بۆ بەلام .بوو ئاشکرا دانیال بۆ که دەکاتەو
 ئاشکرا تاقیکردنەو یەک ،١٩٩٤ سالی بۆ ،وەحی ،دەرکەوت سەرکەوتوووی
 " ،دیکە جارێکی ،نوییه رووناکی ئەم .دەکات کون بەرامبەردا له که دەکات
 ئەوانە و دەکەن خودا بە خزمەت ئەوانە نیوان له جیاوازی " ، " دیسانەو
 .دەکات دروست زیاتر یان ، " ناکەن خودا بە خزمەت که

کتیبی له ورد لیځولینه وهیه کی: دووهم به شی وهی

گه رانه وهی - پیښه کی: یه کهم په خشان - مه سیح نه دقینتیستی ته وهی

پیشکه شکر د نه که

نه وهی بۇ به نشی پئی خدا که، مه سیح عیسا وهی: "یه کهم نایه
به نهو. پروو بدات چی خیرایی به ده پیت که بدات به نده کانی نیشانی
". ...، ناساند به نده که ییو نه بۇ فریشته که ی ناردنی

نهم پاریزه ری، ویستووو خو شی عیسا که پیغه مبه ری نهو، یو نه نا
وه ری ده گریټ باو که وه له مه سیحه وه عیسا ناوی به که، خوداییه وه وحیه
ناوی ههروه ها و به خشیوه؛ خدا: واتای به، "یوهان" عیبریدا زمانی له، یو نه نا
زیاتری هه یه تی که که سه ی به و "نه یگو تووو عیسا ئایا. منه یه که می
به بویه،" ده ریټ "باو که وه" خدا "له لایه ن په یامه نهم؟" پی ده ریټ
دهستی مه سیح عیسا، زیندوو بوونه وهیه وه له چونکه. بیسنوور ناوهر ځو کی
ئاسمانییه باو کی وه که نهو و کردوو ته وه خو ی ئیلاهییه کانی سیفه ته به
، بلین وردتر یان، به نده کانی وه به ناوی ئاسمانه وه له ده توانیت که
پیش ناگدار کردنه وه پیستر" دهو تریت وه که. بکات کار "کو پله کانی"
به نده کانی به وهی پیدانی به و، هاو رایه نه مه دا له گهل خدا. "چه کدار کردنه
چی زووانه بهم ده پیت" ده برپینی. ده یسه لمینیت داهاتوو به سه باره ت

که بگریت له بهرچاو مرؤف کاتیک بیټ سهرسورمان جیگهی رهنگه " پووبدات " ۲۰۲۰ سالی له ئیمه ئیستا و دراوه زایینی ۹۴ ی سالی له پهمه که دۆزینه وهی به بهلام. نووسراوه به لگه نامهیه ئهم کاتهی ئهو، ۲۰۲۱ داین وشهیی مانای ئهمهش "به پهل" ئهمه که تیده گهین پهمه کانی عیسا شکۆمه ندانهی گهرانه وهی هاوچه رخی وهرگره کانی چونکه وهرده گریت چونکه، ده بیټ شوینیکدا ههموو له وه حیدا له تهوهره ئهم. ده بن مه سیح خوداوه له لایه ن که کراوه "ئهدقیئتیتسه کان" دوا ئاراسته ی وهی کوټاییدا تاقیکردنه وهیه کی له که باوه رهی ئهو پښگهی له، هه لبریدراون له باس که، ۱-۱۲: ۹ په خشان ی زانیارییه کانی بنه مای له سهر دراوه نیشان ئاماژه ۱۰ و ۵ ئایه ته کانی بابته دا له م. ده کات " پینجه م شمشاله " تهوهری هه له به ئیستا تا که، ده که ن " مانگ پینج " پیغه مبه رایه تی ماوه ی به بهرورایکی ماوه یه ئهم، بابته دا له م لیکوټینه وه که مدا له. لیكدراوه ته وه، راده گه یه نیټ ۱۹۹۴ سالی بو عیسا گهرانه وهی گوایه که کردوو دیاری نوپی ئهم. مه سیحه راسته قینه ی له دایکبوونی ۲۰۰۰ ی راسته قینه ی سالی که که، پویشتوووه فهرمیدا ئهدقیئتیزمی به ناو دوا جار بو ئیمان ه تاقیکردنه وهی له گه ل ئه وهی بو ده کرد ئاماده خو ی و فورمالیستی و گور و گهرم بووبوووه که ده کات ئاشکرای وه حیدا له خودا که به ستیت په یمانیک که سانه دا ئهو عیسا راسته قینه ی گهرانه وهی بهرورای ۲۰۱۸ وه سالی له. بن خو ی دوژمنی و دانیال پشبینیه کانی له داتایه ک هیچ بنه مای له سهر و، زانیوه مه سیحم پوټلی جیبه جیکردنی به ههمووی ژماره ییان ماوه ی که، نه بووه وهی راسته قینه ی گهرانه وهی. بووه جیبه جی دیاریکراوه کاند کاته له ریزکردنیان که باوه رهی به و، تیگهین ژبانوه سهره تای باسه که ی له ده توانریت عیسا که ساله یه هه زار ۷ پلانه ئهو وینه ی ده وری له هه فته که مان پوژی حه وت خو شه ویسته هیئانی و، گونا هباران و گونا نه هیشتنی بو خوداوه له لایه ن یه که مدا سالی ۲۰۰۰ ماوه ی له که ئه به دیه ته که ی بو هه لبریدراوه کانی ماوه ی، عیبری چادره که ی یان پیروژگا پژه ی وه ک. دارپژراوه، هه لبریدراون سییه می سهره تای. پیکه اتوووه سال ۲۰۰۰ سیی له سهر سی له ساله ۲۰۰۰ عیسا رزگار کهرمان که فاره تی مردنی به، زایینی ۳۰ ی نیسانی ۳ ی له، کوټای

سەردەم دیکە یۆحەنايەکی، من که هەلبکاتەووە مۆرەکە ی و بکریتهووە " راستەقینەکانی هەلبژێردراو هەموو ئەوەی بۆ کرام؛ بانگ خوداو لەلایەن پیشبینییەکەدا وینەکانی و وشە لە که راستیانە ی ئەو " *بیپارێزن و بیستن* بواری خستنه و تیگەشتن" واتای بە کردارانه ئەم .دەرکەوتوون دەداتە هۆشدار ی خودا ،ئایەتەدا لەم .دیت "جێبەجێکردنەووە ئەو " ،مەسیحدا لە براکانیان لە یەکیک لە ئەوان که هەلبژێردراوەکانی نەینییەکانی که پووناکیە ی ئەو ،وەردەگرن " *دەخوینێتەووە کەسە ی بن شاد پێی ،بەرامبەردا لە ئەوانیش ئەوەی بۆ دەکاتەووە پوون پیشبینییەکە عیسا سەردەمی وەک بۆیە .جێبەجێکردنەووە بواری بخەنە فیڕکارییەکانی و شیوازە بەم خودا .دەبیئت بنەرەتی شتیکی خۆبەزلزانی و متمانە و باوەر بە بۆیە .دەبات لایان و دەشوات ،بکریئن فیڕی و دەکەن شانازی زۆر ئەوانە ی بیروکراتە ئەم ،بکەن لەبیر پیاووە ئەو" :دەلێم هەلبژێردراوەکان بەرپرسە راستەقینە نووسەری لە چاو و ،دەکات گواستەووە و وەرگیڕان که بچووکه "مەسیح عیسا گەورە خودای :بکەن .*

ئاسیادان لە کلێسایە ی حەوت ئەو بۆ ،یۆحەنا " :چوارەم ئایەتی و هەبوو و هەیه که کەسە ی ئەو لەلایەن بیئت ئیووە بۆ ئاشتی و نیعمەت ..." ،تەختەکەیدان لەبەردەم که رۆحەکە ی حەوت لە و دیت

بە ، *مەجلیس* چونکه ،گوماناییه " *مەجلیس حەوت* " بە ئاماژەکردن بەپێویستی " *کۆبوونەووە حەوت* " بۆیە .هەمیشەیی ،یەکه A، گەورە ی پیتی و جیاواز سەردەمی حەوت لە مەسیح عیسا *یەگرتووی کۆبوونەووە ی دەزانێت* خودا که دەزانین پیشتر و دەبیئتەووە پیشتراست ئەمەش .یەکدا دوا ی لە یەک .دەکات دابەش دیاریکراودا قوئاغی حەوت بەسەر مەسیحی سەردەمی ئایەتی لە ناوانە ی ئەو پێیە ی بەو ، رەوايە و بەسوودە ئاسیا بە ئاماژەکردن کۆن ئەنادۆلی لە ،هەن بچووکه ئاسیای لە که ناوانەن ئەو ،خراوەتەر و و ۱۱دا و ئەوروپا سنووری ئیستاو لە رۆح .ئیستا تورکیای رۆژئاوای دەکەویتە که وەک *ئاسیا* وشە ی بەلام .دەکاتەووە پیشتراست ئاسیا کیشوهری سەرەتای بە یۆنانی و ئەکەدی زمانی بە .دەشارپتەووە رۆحی پەيامێکی ئەنادۆل وشە ی خودا ئۆردوگای پیشنیاری شیوہیە بەم و **دیت "هەلھاتوو خۆری** " مانای

لوقا له ، " *ههلهاتوو خۆرى* " ، کردووو سەردانى مەسیح عیسا کە دەکەن
 بەهۆیهوه کە ، *خوداکەمان ناسکەى میهرەبانیه ئەو بەهۆى* " : ۷۹-۷۸: ۱
ئەوهى بۆ ، کردووو ئیمەى سەردانى بەرزەوه له ههلهاتوو خۆرى
بۆ ، دادەنیشن مردندا سیبەرى له و تاریکی له ئەوانەى بۆ بدرەوشیتەوه
 له " *راستودروستی خۆرى* . ئاشتى پێگای بۆ بکەین پێنمایى پێهکانمان ئەوهى
راستودروستی خۆرى ، دەترسن ناوم له کە ئیوه بۆ بەلام " : 2: 4 مەلاکى
 ئەو لهگەڵ سلاوکردنەکه فۆرمولەى . *بآلهکانیدا له شیفاهەگەل هەلدیت*
 ئالوگۆریان یۆحەنادا سەردەمى له مەسیحیەکان کە یەکدەگریتەوه ناماندا
 کاتە ئەو تا کە ، پێدەکریت ئاماژەى نوێ دەریپێنکى بە خودا بەلام . دەکرد
 دەریپێنە ئەم " . *دیت کئ و بووه کئ و هەیه کە کەسەى ئەو له* " : نەزانراوو
 مانای دیکەدا وەرگێرانەکانى و پەرسەن یۆنانى وەرگێرانەکانى له سادەیی بە
 کەسى له کە "ه"بوون" کردارى . "یەهوه" : دەگەیهنیت خودا عیبرى ناوى
 کاتە ئەم . کۆکراوەتەوه عیبریدا زمانى له ناتەواوەکاندا کاتە تاکى سییەمى
 بە کە دەکات تەواوکراوەکە کردارە له گوزارشت ، ناتەواو دەوتریت پێى کە
 عیبریدا لکاندنەى له ئیستا کاتى پێیهى بەو ، دەبیّت بەردەوام کات تیپەربوونى
 ، مەسیح عیسا گەرانەوهى تەوهرى زیاتر " *دیت کئ و* " . نییه بوونى
 بۆ مەسیحى ئیمانى کراوهرى شیوهیه بەم . دەکاتەوه پشتراست ئەدقیقیتیزم
 . دەگونجینیت ناوەکەى خودا ئەوان بۆ دەکریتەوه؛ پشتراست نەتەوهکان
 " : دەکات دیارى پیرۆز پۆحى کە دەردەکەویت نوێ دیکەى زاراوەیهکى ، پاشان
 پەخشانی له وەرگێرانە ئەم " . *تەختەکیدان لەبەردەم کە پۆحەى دەوت ئەو*
 پۆحى ئەو ، حالەتەدا لەم ، پیرۆزکردن بۆ ئاماژەیه ۷ ژمارە . دەردەکەویت 6: 0
 له " *تەختەکەى بەردەم* " بۆیه ، پزراوه بوونەوهرەکانیدا بەسەر کە خوداییهى
 بەم و هێمایانەوه بەم بەستراوەتەوه " *کوژراو بەرخى* " دا 6: 0 پەخشانی
 پشتراست مەسیح عیسا خودایى توانای هەموو پێشبینیهکە شیوهیه
 چادرەى " *لقدار دەوت چارخانەى* " بە " *خودا پۆحى دەوت* " . دەکاتەوه
 بەم . دەکات خودا رزگاربوونى پلانى پێشبینى کە ، دەکرین هێما عیبریهکە
 و لەمەوبەر سالى ۴۰۰ ، ئادەمەوه له . دارپازرا پوونى بە بەرنامەکەى شیوهیه
 ۳ى له دەکات هەلبێژدراوەکان گوناھى کەفارهتى عیسا ، مردنیهوه پێگەى له

پښگه‌ی و دهرېښت گونا په‌رده‌ی شیوه‌یه به‌م .زایینی ۳۰ ی نېسانی
سالی هه‌زار دوو ماوه‌ی له که هه‌لېږدراوانه‌ی نه‌و بۆ ده‌کاته‌وه به‌هه‌شت
هه‌لېږاردنی بۆ ته‌رخانکراو سالی هه‌زار شه‌ش له بووه‌ی رزگاریان کۆتاییدا
بلاوده‌بنه‌وه زه‌ویدا گهلانی له‌نیو جیهان کۆتایی تا که ،هه‌لېږدراوه‌کان

*یه‌که‌م و دلسوز شایه‌تدالی ،مه‌سیحه‌وه عیسا له و... " :پېنجه‌م نایه‌تی
خوشی که‌سه‌ی نه‌و بۆ !زه‌وی پاشاکانی فه‌رمان‌پوه‌ای و مردوو مندالی
" ،کردووین رزگاری گونا‌هه‌کانمان له خوی خوینی به و ده‌ویت*

خودا که زه‌مینیه‌وه خزمه‌ته به‌و په‌یوه‌سته " مه‌سیح عیسا " ناوی
که بیرده‌خاته‌وه کارانه‌ی نه‌و نایه‌ته‌وه نه‌م .زه‌وی له‌سه‌ر نه‌نجامدانی بۆ هاتووه
ته‌نها که ،گه‌یاندووه نه‌نجام به‌ نیعمه‌ت به‌ رزگاری به‌ده‌سته‌یانی بۆ
و خودا بۆ ته‌واودا دلسوزیه‌کی له .ده‌کات هه‌لېږدراوه‌کانی پېشکه‌شی
بۆ پېشکه‌شکرا مۆدیلېک وه‌ک که ،بوو " دلسوز شایه‌تدالی " عیسا ،به‌هاکانی
به ،سه‌رده‌می‌کدا هه‌موو له شاگرده‌کانی و نېردراوان بۆ ،ته‌قلیدکردن
کوژرا ناژه‌ل یه‌که‌م مردنی به‌ نه‌و مردنی پېشینی .ئیمه‌شه‌وه شاگرده‌کانی
له .پوشرا رووتیدا رووتی له گونا‌هه‌که‌یان دوا‌ی حه‌وا و ئادهم نه‌وه‌ی بۆ
به‌لام . بوو " مردوو‌ه‌کان له‌دایکبووی یه‌که‌م " به‌راستی ،نه‌وه‌وه پښگه‌ی
و کاریگه‌ری ته‌نیا به‌ مردنه‌که‌ی وایه؛ ئیلاهییه‌کانیشه‌وه گرنگیه‌ به‌هوی
له .بکات مه‌حکوم گونا‌ه‌باران و گونا و شه‌یتان که هه‌بوو نه‌وه‌ی هی‌زی
له‌دایکبوو یه‌که‌م " وه‌ک " یه‌که‌مه‌وه " هه‌موو سه‌رووی له نایینیدا می‌ژووی
بۆ بوو پېویست که مردنېک ،بوو نه‌و مردنی می‌شکی به‌ نه‌وه . ده‌مینته‌وه "
هه‌موو نه‌وه‌ی هوی بووه خودا که ،هه‌لېږدراوه‌کانی گونا‌ه‌ی رزگارکردنی
،بوو گونا وینه‌ی که ،یاخیوو میسری " له‌دایکبوو یه‌که‌م " ناژه‌ل و مرو‌ف
خویان که ،کۆیلایه‌تی له عیبریه‌که‌ی گه‌له " رزگارکردنی " نه‌وه‌ی بۆ بمرن
مافی ، " له‌دایکبوو یه‌که‌م " وه‌ک .بوون " گونا " وینه‌ی و هی‌ما
شازاده‌ی " وه‌ک خوی خسته‌ن‌پرووی به‌ عیسا .نه‌وه‌هی رپو‌حی له‌دایکبوونی
زه‌وی پاشاکانی " .رزگاربووه‌کانی خزمه‌تکاری ده‌کاته‌وه خوی " زه‌وی پاشاکانی
ده‌کرین؛ رزگار نه‌و خوینی به‌ ،نه‌وه‌وه شانشینی ناو ده‌چنه که نه‌وانه‌ن "
ناستی که سه‌رسوپه‌ینه‌ره .ده‌گرن میرات به‌ نویووه‌وه زه‌وی نه‌وان

ئەو خۇشەويستى و براپەتى و ھاورپپەتى و بەزەپى و خۇبەزلانين ئاسمانى ژيانى ئىلاھىيەكانى پېۋەرە بە كە بدۆزىتەۋە ئاسمانىيانە بوۋنەۋەرە لەم ،شۆرد خۆى نېردراۋانى پېى عيسا ،زەۋى لەسەر .مانەۋە دىلسۆزى بە بەھەشتدا لە .*ه" پەرۋەردگار و مامۆستىا "* ئەو كە كىردەۋە دوۋپاتى ماۋەپەدا خىزمەتكارى *" پاشاكان "* بەلام .*" پاشاكانى "* *ى" شازادە "* دەپتە ھەمىشە بۇ بە *" شازادە "* نازناۋى پېدانى بە عيسا شېۋە ھەمان بە .دەبن براكانىشىيان پىكابەرە و نەپار ،شەيتان لەگەل دادەنپت ئاستدا ھەمان لە خۆى ،خۆى لە خودا جەستەبوۋنى .*" جىھانە ئەم شازادەى "* دەنپت ناۋى كە ،دۆراۋەكەى جىھان چارەنوۋسى بوۋە؛ *" شازادە "* دوو روۋبەرۋوبوۋنەۋەى بەھۆى عيسادا مايكل عيسا ،گەرە سەرکەۋتوۋى ھېزى بە پەيوەستە بوۋنەۋەرەكانى و خوداى قەرزارى بەشىكى تەنھا سەرکەۋتەكەى عيسا بەلام .پەھۋە لە ،كىردوۋە شەيتان لەگەل شەرى يەكسان مەرجىكى بە چونكە ،خۆپەتى دۋاى سال ۴۰۰۰ ،ئېمەپە جەستەى ھاۋشىۋەى كە گۆشتدا جەستەپەكى بۇ ئىرادەپى و دەرۋونى بارى .دۆرا شەپەرەكەدا لە يەكەم ئادەمى ئەۋەى سەرکەۋتەنى تەنپا بە ھەلپىزىدراۋەكانى رىزگاركىردنى پېناۋ لە فەتھكىردن *" كە نىشانىدا ،كىرد خۇش ھەلپىزىدراۋەكانى بۇ پېگەى ئەو .پېپەخشى و گۆشت كە پىت زال دا" گورگەكان"* بەسەر دەتۋانپت گۆپراپەل *" بەرنىكى راستەقېنە و دىلسۆز خوداى يارمەتى بە ،دەخۇن رۇخ*

بۇ كاھىن ،شانىشىنى بە كىردوۋە ئېمەى ئەۋەى و " :شەشەم ئاپەتى *" ئامىن !پىت بۇ دەسەلەتى و شكۆمەندى ھەمىشە بۇ ،باۋكى و خودا*

كۆبوۋنەۋەى كە دەكات ئەۋە پېناسەى كە يۆخەناپە ئەۋە لە كۆن ئىسرائىل مەسىحدا عيسا لە .پېكەھىنپت چى ھەلپىزىدراۋان پېشىبىنى كۆن پەيمانى رېۋرەسمەكانى لە كە بەردەۋامە رۇخىدا فۇرمەكانى ،*" ئاغاكان پەرۋەردگارى و پاشاكان پاشاى "* خىزمەتكىردنى بە .كراۋە ،لەگەلپىدا و ،دەكەن پاشاپەتپەكەپدا لە بەشدارى راستەقېنە ھەلپىزىدراۋى ،رۇخىن *ى" قەشە "* ئەۋان ھەرۋەھا .پېكەھىن ئاسمان شانىشىنى ھاۋلاتى تپپدا كە ،بەرپۋەدەبەن رېۋرەسمەكان جەستەپاندا پەرسىگى لە چونكە خىزمەتكىردنى بۇ دەكەن پېشكەش پېرۋزى بە خۇيان ،دەكەن خودا بە خىزمەت

لەسەر کە بخورەى لەو دەبن بەردەوام ،خودا بۆ دوعاکانیان پښگەى لە وه دهکړت پيشکەش ئورشلیم کۆنى و کۆن پەرستگای لە بخور قوربانگای ئەو لهگەل هاوتایه بهلام ،چهواشهکارانهیه باوک و عیسا نیوان جیابوونهوهى .ههیانه بابەتەدا لەم درۆزنەکان مەسیحییه لە زۆرپک کە تیگەشتنەى لەسەر دهکات کور لە "پښگرتن" بانگەشەى کە دەروات شوینە ئەو تا ئەمەش ئازاری ۷ى لە مەسیحییهکانه باوهره گوناھى یان ،ههله ئەمه .باوک حیسابى پهيوەندى تەنها کە پۆرهسمیکه شەممه پشوودانى ،کەس زۆر بۆ ۳۲۱هوه پښهى بهو .باوکە سەردەمیکی کە ،هەبوو کۆنەوه پەیمانی جولهکەکانی به پښى وابوو پښیان کە دەبن عیسا توورەیی تووشى ،کەسن یەک عیسا و باوک " ،ئەبەد بۆ و ،باوک وهک خۆیدا خودایى سروشتى لە عیسا .لیدەگرن به کە " ئامین " " !ئامین !هەمیشە و هەمیشە بۆ ،دەسەلات و شکۆمەندى !بەرستى !راسته واتای

ئەدقیقتىستى تەوهەرى

چاوهکان هەموو ،دیت هەورەکانهوه به ،سەیرکە " :حهوتەم ئایەتى زەویش سەر هۆزەکانى هەموو ،کردوو کونيان ئەوانهى تەنانەت ،دەبیین " !ئامین ،بەلێ ،دەگێرن ماتەمینى ئەوهوه بههۆى

نیشان خۆى هێزى و شکۆمەندى عیسا کە دەگەریتەوه کاتیکی پښ هەمان به " دەگەریتەوه ، ۱:۱۱ پښغەمبەران کردەوهکانى بهپښى .دەدات ئاسمانى شکۆمەندییهکی به گەرانهوهى بهلام ،" ئاسمان بەرهو شیوهى " کردوو کونيان ئەوانهى " ،دەترسیڤت دۆژمنەکانى کە دەبیت لەرادهبەدەر بۆ ئاماژەیه تەنها دەرپرینە ئەم .راستهقینەکەى مەبەستە دژایەتیکردنى به هەرەشەى خزمەتکارەکانى کاتیکی .دەژین هاتنیدا کاتى لە مرۆفانەى ئەو دهکات هاوبەش ئەوانى چارەنووسى عیسا ،لیدەکړت کوشتنیان یان کوشتن بهراستى :دەداتەوه وهلامیان پاشان " :دەناسیڤت لهگەلیان خۆى چونکە منتان بۆ ،کرد بچووکانهم برا و خوشک لهم یهکپک بۆ ههرچیتان ،دەلیم پښتان داوه خاچیان لە کە پۆمانییهکان سەربازە و جولهکەکان .(۲۵:۴۰ مەتا) " کرد

ئەو ھەموو بۇ دەگەرپىنئەتتە ھەم كارە ئەم خودا پۇھى .ئىن پەيامەدا لەم شىكستى ھۆى دەبنە و دەكەن ئەو رزگار بوونى كارى لە پىگىرى كە مرۇقانى تر ئەوانى و خۇيان بۇ ئەو ھەمىشەيى رزگارى و نىعمەت پىشكەشكردى درۆزانە مەسىحىيە ئەو ،" زەوى سەر ھۆزەكانى " بە ئامازەدان بە عىسا نويدا پەيمانى لە ئىسرائىل ھۆزەكانى پىگەيانەو لە بىرپارە كە ئامانج دەكاتە دەكەن ئامادە خۇيان كە دەرگەوت بۇيان گەرانەویدا لەكاتى .درىژبكرپنەو بۇ دەبىت رەوايان ھۆكارىكى ،راستەقىنەى ھەلبىژدراوەكانى كوشتنى بۇ لىپى مەبەست كە خودايەن ئەو دۆژمنى كە دەبىننەو خۇيان ،ماتەمىنى بە كۆتايى رۆژانى بۇ بەرنامەكە وردەكارىيەكانى .بوو رزگاركردىان ئاشكرا وەحىدا كىتپى بابەتەكانى سەرانسەرى لە بلاء و پەرش شىوئەيەكى دىمەنەكە زاراوانە بەم ۱۵-۱۶ : ۶ پەخشانى كە بلىم دەتوانم بەلام .دەبىت ،دەولەمەندەكان ،ژەنەرالەكان ،شازادەكان ،زەوى پاشاكانى " :دەكات باس لە ،ئازاد چ و كۆيلە چ ،دىكە كەسىكى ھەموو و دەسلەتدارەكان و شاخ بە " .شاردەو خۇيان شاخەكاندا بەردەكانى نىو لە و ئەشكەوتەكان لەسەر كەسەى ئەو رووخسارى لە و سەرمان بكەونە :گوت بەردەكانيان » !بەمانشارنەو بەرخەكە توورەيى لە و دانىشتوو تەخت

بەرورەردگار يەزدانى ،"ئۆمىگام و ئەلفا من " :ھەشتەم ئايەتى . "گەرە بەرورەردگارى ،داهاتوو و بووم و ھەيە كە" ،دەفەرمويت

لە كە ،نيان و نەرم عىساى ،دەكات قسە شىوئەيە بەم كەسەى ئەو . يە " گەرە خوداى " ئەو وەرگرتەو؛ خۆى خودايى شىكۆمەندى ئاسمان ۱۶-۱۳: ۲۲ پەخشانى ئايەتەكانى بە ئايەتە ئەم پىوئىستە تەنھا مرۇف ،كۆتايىم و يەكەم ،ئۆمىگام و ئەلفا من " :بەلگە دۆزىنەوئە بۇ بىسەستىتەو ئەوئە بۇ ناردوو فرىشتەكەم عىسا من ... /... .كۆتايىم سەرەتائو نەوكانى و رەگ من .كۆيساكان بۇ شتائە بەم سەبارەت بەم بۇ شايبەتداليتان خۆى عىسا ،چوارەمدا ئايەتى لە وەك " . گەشاو بەيانى ئەستىرەى ،داودم عىبرى ناوى كە ،موسا ھاوړپى ،دروستكەر خوداى سىفاتەكانى روو دەخاتە ناوى كە بكەمەو روونى پىوئىستە بەلام . ۱۴: ۳ دەرچوون بەپىي يە"يەھوہ"

دەگۆرپت دەهینن ناوی خەلک یان دەنیت خۆی ناوی ئەوەی بەپێی خودا:
"یەهوه" شیوەی لە "هەیه ئەو" دەبیته "منم".

کورتەیهک "ئۆمیگا و ئەلفا" دەرپرینی ٢٠٢٢ سالی لە زیادکرا تیپینی
،پیرۆزەکهیدا کتیبی لە کردوو پێشکەشی خودا که وهحییە ئەو تەواوی لە
پێغەمبەرانی مانای ٢٠١٨هه سالی لە ٢٢ وهحی تا ١ ژبان سەرەتای لە
پشتراستکراوه تەوه هەفته رۆژی شەش بە دراوه که سال "هەزار شەش"
لەو که ،راستەقینە رۆژی شەش وەک بکات بەهاکەیان لە پرسیار ئەوەی بەبئ
.بووه بەردهوامبوونی بۆ که دروستکردوو ژبانە ئەو و زەوی خودا ماوهیەدا
"٦٠٠٠" یان ،رۆژه شەش ئەم ،خۆیان پێغەمبەرایەتی مانای پاراستنی بە بەلام
عیسا کۆتایی سەرکەوتووایە گەڕانەوێ پێناسە داوه رێگەیان ،سالە
رێگە لە ٢٠٣٠ سالی بەهاری بۆ دلسۆزەکانی پیرۆزە هەلگرتنی و مەسیح
رۆژانی پیرۆزەکانی بە دەدات کیلیک عیسا ،" ئۆمیگا و ئەلفا " دەرپرینی
خۆی دووهمی هاتنی راستەقینە کاتی پێدەدات رێگەیان که دواوی
ئەم چۆن که تیگەشتین که بوو ٢٠١٨ سالی بەهاری تا بەلام .بدۆزەوه
گریدا دەرپرینانەمان بەم ٢٠٢٢دا ژانویهی ٢٨ی لە و بەکاربەهینین سالە ٦٠٠٠
" کۆتایی و سەرەتا " ،" ئۆمیگا و ئەلفا " .

و شانیشینی و تەنگانە هاوبەشی و براکەت ،یۆحەنا ،من " :٩ نایەت
شایەتەتالی و خودا وشە لەبەر ،هەیه عیسادا لە که سەبردار بەرگەگرتنی
» .بووم پاتمۆس ناوی دوورگی لە عیسا

بەیهکەوه شتە سی ئەم مەسیح عیسا راستەقینە خزمەتکاریکی بۆ
عیسا لە کۆلنەدان لە پشک و شانیشینی لە پشک ،تەنگانە لە پشک :گریدراون
خۆی خودایی دیدگای تییدا که دەدات چوارچۆیە ئەو شایەتەتالی یۆحەنا
گۆشەگیران کۆتاییدا لە ،زانی لەناونەچوو رۆالەت بە که رۆمەکان .وەرگرتوو
لە شایەتەتالییەکە ئەوەی بۆ پاتمۆس دوورگی بۆ کرد دەرەدەریان و کرد
قسە شایەتەتالی لە هەرگیز ژبانی درێژایی بە .بکات سنووردار مەروفاوەتیدا
دەتوانین بەلام .بکات شکۆمەند مەسیح عیسا ئەوەی بۆ نەوستا خودا
و ئارامی بە ئەوەی بۆ بردراوه پاتمۆس بەرەو یۆحەنا که تیگەین ئەوەش

لە لەوئ کە ،پێکدەهێنێت وەحی کە وەرگیرێت عیسا شایەتەتالی ئارامییەو وەرگیرتوو وەخداو و.

بە وەحی و دانیال پێشبینییەکانی نووسەری دوو کە باسە شایانی ددانی لە دانیال بوون؛ پارێزراو وەخداو لەلایەن موعجیزەیی شیوەیەکی کۆلۆو وە پۆنی دەفریکە لە زیان بەبێ یۆحەناش و بوو رزگاری شیرەکان لە دەکات جیاوازی وە :دەکات فیڕ وانەییەکمان ئەزموونەکیان .دەرچوو زۆرتەری کە ئەوانە سەروشتی سەروو و بەهێز پاراستنی بە بەندەکانیدا نیوان ئارەزووی تاییبەتی بە کە روو دەخەنە مۆدیلێک وینە و دەکەن شکۆمەندی یەکەمی لە پیغەمبەرایەتی خەمەتکردنی شیوەیە بەم .دەکات هاندانی و هەیه پیغەمبەر بەلام .کراو وەداری " نایاتەر رزگاری " وەک ١٦:٣١ کۆرتییەکان وەرگرتنی بۆ نەکراون بانگ پیغەمبەران هەموو .هەیه پیغەمبەریش دواتر نامۆزگاری هەلبژێردراو وەکان هەموو بەلام .خداو لە پێشبینی یان بینین راستییەکانی لەسەر - بەدەن شایەتەتالی واتە - بکەن پێشبینی کە دەکریں .بەن رزگار بوونیان بەرەو ئەوێ بۆ دراوسێکانیان بۆ یەزدان

ئەدقێنتییستەکان سەردەمی بۆ جۆن دیدگای

لە گویم پشتمەو وە ،بووم رۆدا لە یەزدان رۆژی لە " ١٠ : ئایەت " ،شمشال دەنگی وەک بوو بەرز دەنگێکی

لێکدانەو بە دەدات قەرر بە خۆی " پەرەردگار رۆژی " دەربرینی لە ناکات درێغی داری .ن.ج ،پیرۆزدا کتیبی وەرگیرانی لە .کارەساتبارەکان شەرمەزارکەر " نیشانەییەکی " بە وەخدا کە ،"یەکشەممە" بە وەرگیرانی پەخشانی لە دەکات سەرکردایەتی شەیتان کە " درندە" ئەو بۆ دەزانێت حەوتەمین ،ئەو شاھانە " مۆری " لەگەڵ جیاوازی راستەوخۆ ئەمە ١٦:١٣ "یەکشەممە" وەشە ،ئیتیمۆلۆژییەو وە رووی لە .پیرۆز پشوو دانی رۆژی سەرچاو وە کێشەکە بەلام ،دیت "پەرەردگار رۆژی" مانای بە بەراستی وە کە شتێک ،پشوو دانی بۆ دەکات تەرخان هەفتە رۆژی یەکەم کە دەگرت بۆ حەوتەمی رۆژی هەمیشە بۆ خۆیەو وە لای چونکە ،نەداو فەرمانی هەرگیز

ئايەتەدا لەم كە " *پەروەردگار رۆژى* " كەواتە .كردوو پيرۆز مەبەستە ئەم ئايەتى لە پيشتر وەلامەكە بەلام ؟ چى بۆ ئاماژەيە راستيدا لە باسكراوە ،ئەوئەيه . " *دەيت هەورەكاندا لەگەڵ ،سەيركە* " :دەلێت كە دراوە حەوتەمدا *ئيليا من ،سەيركە* ' :ئامانج كراوەتە خوداوە لەلايەن كە ' *يەزدان رۆژى* ' *يەزدان ترسانكەكەى و گەورە رۆژە هاتنى پيش دەنيرم بۆ پيغەمبەرت* لە "چاوەروانيبەكەى" سى و ئەدقئيتيزم كە كەسەى ئەو ؛"(٣:٥ مەلاكى) و باش دەرئەنجامە هەموو بە پيشتر كە ،بوو لەدايك عيسا گەرانهوئەى و ١٨٤٤ ، ١٨٤٣ سألانى لە ،هاتوون بەدى تاقىكردنەو سى ئەم خراپەكانى رۆحەو لەلايەن يۆحەنا ، ١٩٩٤ سالى لە ژيان لە ،شيۆەيه بەم . ١٩٩٤ خۆيدا خودايى لە عيسا كە ،حەوتەم هەزارەى سەرەتاي بۆ دەگوازپتەو تەواوى هەيه ؟ " **پشتيهو لە** " چى كەواتە .شكۆمەندى دەگەرپتەو لە سال ٢٠٠٠ ،عيسا مردنى دواى لە مەسيحى؛ سەردەمى ميژوويى رابردووى هەلبژيردراوەكانيدا ناوەراستى لە عيسا كە سال 2000 مەسيحى؛ ئايينى بن زال خراپەدا بەسەر ئەوئەى بۆ ،پيرۆزدا رۆحى لە ،دەدا يارمەتيان ،وہستا *بەرزەى دەنگە* " ئەو .بوو زال مردندا و گوناہ و شەيتان بەسەر خۆى چۆن وەك " *شمشالېك* " وەك كە عيسايە دەنگى " دەبيستريت " *پشتيهو لە* " ئەو سروشتي و هەلبژيردراوەكانى ئاگادارکردنەوئەى بۆ دەكات دەستوەردان ئەو هەموو لە ژياناندا لە كە دەكات ئاشكرا بۆ شەيتانەيان ئايينى تەلە ناوى خوارووە ئايەتەى ئەم كە دەبيتەو رۆوبەرپويان سەردەمەدا "حەوت" دەهيئن .

بۆ بينيره و بنووسە كتيبيكدا لە دەبيينيئ ئەوئەى ؛وتى كە " ١١ :ئايەت و فيلادلفيا ،سارديس ،تياتيرا ،پەرگام ،سميرنا ،ئەفسوس بۆ ،كلېساكە حەوت لاوديقيا ."

لە ئاسيا ناودارەكانى شارە پێدەچوو دەقەكە روالەتى فۆرمى هەريەكەيان بختەرپوو؛ خۆى رستەيى موخاتەبەى وەك يۆحەنا سەردەمى كە بوو فريودەر روالەتيكى تەنھا ئەمە بەلام .هەيه خۆيان تايبەتى پەيامى بە عيسا كە بوو راستەقینەيه مانايە ئەو داپۆشيني لێى مەبەست كە دروستانەى ناوہ ئەو ،پيرۆزدا كتيبي سەرانسەرى لە .دەيدات پەيامەكانى

چ جا ،ههيه شاراوھيان ماناي خۇياندا رېشەي و رەگ لە ،دەدرېن مەوھەکان بە ئەم یۆنانی ناوی بۆ بنەمايە ئەم .بێت یۆنانی یان ،بێت کلدانی چ ،بێت عیبری دەکات ئاشکرا سەردەمە ئەو سیمای ناویک ھەر .دەگونجێت شارەش ھەوت شیۆھە بەم ناوانە ئەم کە رېزبەندییە ئەو وە .دەکات نوینەرایەتی کە خوداو لەلایەن کە کاتدا لە پێشکەوتن رېزبەندی لەگەڵ ھاوتایە ،دەخرینەروو لە رېز کە دەبینین ۳دا و ۲ پەخشانی لیکۆلینەوھەکانی لە .کراوھ دیاری ،ناوھ ھەوت ئەم مانای ،دەکرێتھوھ پشتراست و دەگیرێت ناوانە ئەم رېزبەندی ئەو تەنیا بە ،" لاودیقیا و ئەفسوس " ،کۆتایی و یەکەم ئەوانە بەلام بۆ" ،رېککەوت بە ،واتای بە .دەکات بۆیان رۆح کە دەکەن ئاشکرا بەکارھێنانە " کۆتایی و سەرەتا ،ئۆمیگا و ئەلفا " ئێمە ،"دادگاییکراو خەلک" و "فرپدان ۸دا ئایەتی لە عیسا کە نییە سەیر .دەبینینھوھ مەسیحی نیعمەتی سەردەمی شیۆھە بەم " . ئۆمیگام و ئەلفا من " :رۆو خستۆتە خۆی پێناسە بەم سەردەمی تەواوی درێژایی بە دڵسۆزەکانیدا خزمەتکارە نیوان لە خۆی بوونی دەکات جیگیر مەسیحی .

لەگەڵ قسەي کە ببینم دەنگە ئەو ئەوھي بۆ وەرگەرپام " ۱۲: ئایەت " ،بینی زێرینم چارادارێکی ھەوت ،گەرپامھوھ کاتێک ،دەکردم

سەر بخاتە خۆی چاوی کە دەکات یۆھەنا لە وا " وەرگەرپامھوھ " کردەي ساتەوھختی بۆ گواسترایەوھ خۆی پێیە بەو ،مەسیحی سەردەمی تەواوی " لێرەدا ،" پشتمھوھ " دەستەواژەي بەدواي .عیسا شکۆمەندانەي گەرپامھوھ بە رۆح ؛ ھەيە مان " وەرگەرپان دواي ،و " ،دیسانھوھ و ،" وەرگەرپامھوھ من بتوانین ئەوھي بۆ ،دەکاتھوھ دواوھ بۆ ئاوردانەوھيە ئەم لەسەر جەخت توندی چرای ھەوت " دەبینیت؟ چی جۆن کاتە ئەو وە .بکەوین لۆژیکەکەي شوین چونکە " .مەجلیس ھەوت " وەک ،گومانناوییە شتەکە دیسانھوھ لێرەدا " .زێرین ،کە ھەبوو لقى ھەوت و ،بوو عیبریدا چادرەکەي لە " چارادار " مۆدیلى ئەم .بوون رۆوناکییەکەي و خودا رۆحی پیرۆزکردنی ھێمای پێشتر ،پێکەوھ لە وەک " ،مۆمدانەکە ھەوت " " .ھەوت " وەک ،کە مانایەيە بەو تێبینییە لە بەلام ،خودان رۆوناکی پیرۆزکردنی ھێمای ، دەوترێت پێیان مەجلیسەکاندا مۆمدانیک ھەر .مەسیحی سەردەمی درێژایی بە جیاوازدا ساتەوھختی ھەوت

خودا پښتو ژبې ; دهکات دیاریکراو سهرده میکی هه لېژدراوانی نوینه رایه تی
پووناکی به پووناکردنه و بیان بو به ستووو پشت له سهری که ، وهرده گریټ
خوی.

گه وره به لایه کی راگه یاندنی

مرؤف کورې وهک که سیک چراداره که دا **حهوت نیو له** " ۱۳: نایه ت
» . بوو سنگیدا له زیرپینی په رویه کی ، بوو له بهر دا درېژی جلیکی ، هه بوو

دیمه نه هم . پیډه کات دهست مه سیح یه زدانی رهمزی وهسفی لیږه وه
"لیږه دایه ، سهیرکه : نالیت کهس " ۱۷:۲۱ لوقا : روو ده خاته عیسا به لینه کانی
" **نیوه دایه ناو له** خودا شانشینې به راستی چونکه " له وییه نهو ، سهیرکه " یان
که بکه ن جیبه جی شتانه نهو هه موو که بکه فیریان و " ۲۸:۲۰ مه تا :
" . سهرده م کوټایی تا ، له گه لثم هه میشه من ، سهیرکه و . پیگردوویت فهرانم
وهک یه که م نایه تی که ، ده چټ ۱۰ دانیال بینینی له زور بینینه هم
هه روه ها . روو ده خاته جوله که کی گه لی بو " **گه وره به لایه کی** " راگه یاندنی
به لام ، راده گه یه نیټ " **گه وره به لایه کی** " یه که م په خسانی دیدگی
زور دیدگا که دوو به راورد کردنی . مه سیحی کوټوونه وهی بو ، نه مجاریان
چوارچپوهی دوو له هه ریه کی له گه ل ورده کارییه کان چونکه ، بنیاتنهره
، ده خرپنه روو که هیما دارانه ی وهسفه نهو . ده گونجین جیاوازا زور میژووی
گه رانه وهی چوارچپوهی له هه یه مه سیحه وه عیسا به په یوه نندیان
دوو نهو کوټایی له که هه یه هاو به شییان " به لا " دوو . کوټاییدا شکو مهندي
دوو با نیستا . دامه زران دوو یه ک دوا ی له یه ک خودا که روو ده دهن په یمانه دا
له بوو " **پیاوټک** " نایه ته دا لم " **مرؤف کورې** ... : بکه ین به راورد بینینه که
" له پیچه وانه وه به . نه بوو بوو جهسته عیسادا له هیشتا خودا چونکه ، دانیال دا
ناماژهی به رده وام عیسا که ده بینینه وه " **مرؤف کورې** " دا " **مرؤف کورې**
نه وهنده خودا نه گهر . دهکات خوی باسی ئینجیله کاند له کاتیټک پیډه کات
توانای که نهو یه له بهر نهو ، کردیټ دهر پینه هم له سهر پیډاگری

"، *له بهردايه دريژي جايكي* " ليږه دا. ددهات شهرعيت مروځايه تي رزگار كړدني ۷: په خشانې له *دريژه جله* هم مانای كلیلی. دانیالدا له *"له بهردايه كه تانيكي* پېناو له شههید و هك كه ده كړیت له بهر كه سانه نه و. هاتووو دا ۱۴-۱۳ و كړدم بۇ قسه ی گه وړه كان له به كېك ئینجا " :ده مرن راسته قینه دا ئیمانی 'هاتوون؟ كوږوه له و له بهردايه سپیيان بهرگی و جل كه كین ئه مانه': وتی تهنگانه له كه ئه واننه نه مه": وتم پېی و " .ده زانیت ،كاكه :گوت پېم من بهر خه كه خوینی به و شوږدووو جله كانیان ،دهروو هاتوونته گه وړه كه له بهردايه سنگی دهوری له زېړینی پشتنیكي " عیسا " .كردووو تهوه سپیيان له ،هیز هیماکانی "، كه مه ره كه ی دهوری له " به لام ،دلی دهوری له واته " " ۷:۱۴ : ئه فسیان به پېی راستیه هیماي " زېړین پشتنه ی " و .دانیالدا سنگی و به ستر او تهوه كه مه رتهوه به راستی پشتنه ی كه واته له لایه ن ته نها راستی ،عیسا و هك " . بوسته خویدا شوینی له راستو دروستی دهویت خویشان كه لیږه گیریت پزی كه سانه وه نه و

،بوون سپی به فر و هك ،بوون سپی پشم و هك قزی و سر " : ۱۴ نایهت ، " بوون: ئاگر بلیسه ی و هك چاوه کانی

كه ،مه سیحه عیسا خودا تایبه تمه ندی ،تهواو پاکیه کی هیماي ،سپی " گه وړه به لایه کی " راگه یان دنی ،ئیستا .ده بیت گونا له رقی ئه نجامدا له هوکاره هم .بیت گونا هباران سزادانی مه به ستی به ده توانریت ته نها دانیالدا له و لیږه شیوه ی به و هه یه کاره ساته كه وه هه ردوو به په یوه ندی . " ئاگر بلیسه ی و هك چاوه کانی " كه ،ده بیینه وه گه وړه دادوهری ،خودا عیسا هه لېږد راوی به لام ،ده خوات گونا هبار یان گونا نه وه نیگی و دروژنه كه جوله كه پیچه وانیه به ،هه لږه بژیریت گونا ده سته رداری مه سیح عیسا دادگایی كړدنی كو تاییدا له كه یاخیوو دروژنه كه ی مه سیحیه دیاری میژووییه کانی دوژمنه " به ل " هم كو تایي كو نتيكستی وه .ده یان خوات دانیالدا بابته کانی له و کتیبه هم بابته کانی له هه موویان كه ،دهكات به كه روو ده یان خاته " درنده " دوو و هك ۱۳ په خشانې .كراون ده ستی نشان نه و و كاسو لیکي باوهری كه ،ده ناسرینه وه " وشکانی و دریا " ناوه کانیان ناوه کانیان و هك ،سهریه لږاوه لییه وه كه ده كهن دیاری پروتستانته باوهره

درېنده دوو ، گهړانه وهيدا له گهړ . د درده كه وېټ ۱۰-۹ : ۱ ژيان سهره تاي به پېږي و خوي شه مهي شهرې بو يه كده گرن ، يه ك دهنه هاوپه يمانه كه راوهستن و ، ۱۶:۶ په خشانې به پېږي ، د ترسېن د وژمنه كانې . شوېنكه وتوواني

له نهوهي وهك ، بوون بريقه دار برؤنزي وهك پييه كانې » ۱۵: نايه ت
» . بوو په له هور ناوي دهنگي وهك دهنگي ، بن پالاوت كوره يه كدا

پېږي به ، وېنه يه دا له م به لام ، پاكن جهسته ي باقې وهك عيسا پييه كانې ، *» برؤنر " ۲:۳۶ دانيال له وهك . دهن پيس ، ياخي وو گونا هباراني خويني نهو " : ده خوينينه وه ، ۱۰:۶ په خشانې له . گونا هه هيماي ، ناپاك ئالوويه كي*
دهر يا سهر خسته راستي پيږي . گرتبوو ده ستيه وه به بچووكي په رتوو كيكي
به كاره هم ۲۰-۱۷:۱۴ په خشانې " . زهوي سهر خسته چه پي پيږي و ،
كه " سه ندوو په رهي ۶۳ ئيشايا له كه بابته تيك ، ناوده بات " درويته "
ناماژيه كه ناويك ، ده كه ن " گه وره بابلي له شفرؤش " له گهړ هاوپه يمانې
خوله كدا كوتا له هاوپه يمانيه هم . كاسوليكي روماني كه نيسه ي بو
كراوه پيرؤز خوداوه له لايه ن كه شه مهي يه ئه و دژايه تيكردي بو يه كده خات
بويه . بكوژن دلسؤزه كانې چاوديره دده ن برپار كه دهرؤن نه وه نده ته نانه ت
، بينينه كده له . تيېگه ين نه و دروستي و راست تورهي هيماكاني له ده توانين
كه سيي ئيلاهي " دهنگي " تاكه كه دده ت هه لېژدراوه كانې نيشاني عيسا
يه كه وه به زهوي سهر گهلاني هه موو دهنگي له به هيزتره خوي

، بوو به ده سته وه نه ستي رهي هه وت راستيدا ده ستي له " ۱۶: نايه ت
كه بوو خور وهك رووخساري ، دهرچوو ده مي له دووده مي و تيژ شمشيركي
» . ددرو شايه وه خويه وه هيزي هه موو به

" گرتوو " راستيدا ده ستي له " كه " نه ستي رهي هه وت " هيماي
نيمه تي ده يتواني ته نيا به كه ، بيرده خاته وه خوي هه ميشه يي حوكم راني
هه له به به رفر او ان شيوه يه كي به و زورجار كه حوكم رانيه ك به خشيټ؛ خودا
نيردراوي هيماي نه ستي رهي . ده كريت ئيديعاي بياوهره كانيه وه دژمنه له لايه ن
" نهو رولي ، ۱۰:۱ ژيان سهره تاي نه ستي رهي وهك ، پييه ي به و ، ئايينييه
له . خوداييه وه داپه روه ري به ، نه ودا دؤخي له ، " زهوي به دده ت روناكي
زيندوو ته مهنه كانه وه هه موو له هه لېژارده كانې عيسا ، گهړانه وهيدا رؤژي

پېی که کاتی و تهواو لهناوبردنی دواى واته ،دهکاتهوه زیندوو) دهکاتهوه . دهکرت هېما کليساكه ههوت ناوى به که ،دهکاتهوه زیندوو (مردن دهوتریت خوۍ ،دلسۆزهکانى ههلبژێردراوه و خوۍ بۆ ،شکۆمهندهدا چوارچېوهى لهم دوودم و تيز شمشيرېكى " ،هېماكهى که ،روو دهخاته " خودا وشهى " وهک و ژيان شمشيره ئهم که کاتهيه ئهو ئهمه .هاتوو ١٦:٤ عېرانييهکان له " خوداييه وشه ئهم شايهتخالى که باوهړهۍ ئهو بهپېى ،دهبهخشيت مردن شايهتخالهکه دوو " وهک ١١:٣ پهخشانى که ،نووسراوه پېروژدا کتېبى له که رووخسار دهركهوتنى تهنيا مرۆقهکاندا نيو له .دهکات بۆ هېماى خودا ى" .ناسينهوه سهرهکييهكهى توخمه بۆيه دهکاتهوه؛ جيايان و دهيانناسيتهوه تاييهتدا چوارچېوهى لهگهڵ خوۍ رووخسارى ديدهدا لهم خودا ههروهها خوۍ رووخسارى هېماى " رهشهبلا " به خودا ،دانبالدا بينينى له .دهگونجينييت دوژمنى چونکه ،زيوسه يوئنانى خوداوهندى تاييهتى هېمايهكى که ،دهکات که ،دهييت چوارهم ئهنتيۆکۆسى پاشا سيلۆسىدى يوئنانى گهلى پيشبينيهکه وهيدا ديدگای له .کرد جييهجئ زايين پيش ١٦٨ سالى له پيشبينيهکهى نۆره " ئهمجارهيان که ،وهردهگرېت دوژمنهكهى رووخسارى عيساش رووخسارى بۆ کۆتاييه ههول له ئهم راسته . " دهرهوشيتهوه خویدا هيزى له کاتيک لوتكهى ،زهوى لهسهر پېروژ خودايى شهممهى چاوديرانى ههموو بنبرکردنى نۆرى رۆژى " له ريزگرتن بهرزهوهندى له پيکدههينييت ياخيگهرايه خهباتى کۆنستنتين ئيمپراتور لهلايهن ٤٢١دا نازارى ٧ى له که ، " داگيرنهکراو ٢٠٣٠ بههارى رۆژى يهکهم له ،ئهمهش و ،دهسهلات دامهزراوه يهکهمهوه

دهستى ،پييهکانى بهر کهوتمه مردوو وهک بينيم کاتيک « ١٧ ئايهت
«!مهترسه :گوتهى و سهرم خسته راستى

ئهو چارهنووسى پيشبينى تهنيا ،شيويه بهم کاردانهوى به جۆن به دانياليش .دهبنهوه رووبهرووى گهراپانهويدا کاتى له که دهکات کهسانه بهنده عيسا حالتهکهدا ههردوو له و کردبوو رهفتارى شيوه ههمان دهستى " .دهکات بههيزى و دهکاتهوه دلنيا ،کۆيلهکهيه که دلسۆزهكهى پيچهوانهى به دلسۆزیدا له و دهکاتهوه پشتراست نيعمهتهكهى " راستى خودا له بۆ نييه هۆکارىكى هيچ ههلبژێردراو ،ترهوه ديوهكهى ياخيپووانى

"مەترسەن" دەربېرىنى. بىكەت رىزگارى دېت خۇشەويستىيەو لە كە ،بىترسىت بەم ۱۸۴۳و سالى لە كە ،دەكەتەو پىشتراست كۆتايى كۆننىكىستى :تايىبەتمەندە ۱۴:۷ پەخشانى لە فرىشتەو يەكەم لە ئەدقېنتىستىيە پەيامەى چونكە ، **پېدەن شىكۆمەندى و بىترسەن خۇدا لە** ، *وتى بەرز دەنگىكى بە* " *زەوى و ئاسمانەكان كە بېرستەن كەسە ئەو .هاتوو دادگايىكىردنى كاترېمىرى دروستكەر خۇداى واتە ."* *دروستكردوو ئاوى كانياوى و دەريا و*

بۇ ،سەيركە ،مردبووم ،زىندووم ،دواھەمىن و يەكەم مىن " ۱۸: ئايەت *دەستدايە لە ھەدەسم و مردن كىلى ،زىندووم ھەتايە ھەتا*

و گوناھ و شەيتان بەسەر سەركەوتوو كە عىسايە ئەو بەراستى پەيامى ،"كۆتايى و يەكەم" ،قەسەكانى .دەكەت قەسە زاراوانە بەم كە مردندا ،دەيگىرئەو پىشېبىنيەكە كە دەكەتەو پىشتراست زەمەن كۆتايى و سەرەتا لە كە ،دەكەتەو پىشتراست خۇى خۇدايىبوونى عىسا ،كاتدا ھەمان لە بەلام ئەو .بەخشىو ژیانى مەوئىيەكانى بوونەوەرە دواھەمىن تا يەكەمەو بەدات بېرار ھەيە ئەوئە دەسەلاتى "بەدەستەويە مردنى كىلى" كەسەى لە پىرۆزەكانى كە كاتەيە ئەو گەرانەوئەى كاترېمىرى .دەمىت كى و دەژى كى *لە كە بەختەوەرەكان* " بۇ كە دەبنەو زىندوو دا" *يەكەم زىندوو بوونەوئەى* " ئەفسانەى ھەموو با ۶:۶۰ پەخشانى بەپىى ،تەرخانراو " *مردوون مەسىدا* مىرات بە رۆمەو و يۇنان لە كە بەدەين فرى مەسىحى درۆيىنەكانى نەرىتە تەنھا " *مردووكان نىشتەجىبوونى شوئىنى* " كە تىبگەين و ،وەرگىراون لە وەك ،تۆز بۇ گۇراو ،وەرگرتوو مردووكانى كە زەويە زەويەكى دەخۇيت *خواردنەكانت برۆكەت ئارەقەى بە* " :نووسراو ۱۹:۱۳ ژيان سەرەتاي و *تۆزىت تۆ چونكە .وەرگىراويت لىيەو چونكە ،زەوى سەر دەگەرئىتەو تا* ،نايىت سوودىكىان ھىچ تر جارىكى پاشماوہيانە ئەم " .*تۆز بۇ دەگەرئىتەو* لە كە خۇيان كەسايەتى تەواوى بە دەكەتەو زىندووئەىان دروستكەريان چونكە *نەفەوتلادا* ئاسمانى جەستەيەكى لە ،ھەلكەندراو خۇيدا ئىلاھى يادەوہرى خۇدا بۇ دىلئۆزى بە كە فرىشتانەى ئەو ھاوشىوئەى (۱۵:۴۶ كۆرنۇس ۱) *بە دەرىن نە و دەكەن ھاوسەرگىرى نە زىندوو بوونەودا لە چونكە* " :مانەو

کاتریمیر. مات. بههشت... له خودان فریشتهکانی وهک بهلکو، هاوسه رگیری ۲۲:۳۰".

پشتراست داهاتوو به سهبارت پیغه مبرایه تی په یامی ده کرپته وه

هه ن که شتانه ی نه و بینیوتانه که شتانه ی نه و که واته " ۱۹: نایهت " بنووسه رووده دهن نه وان دوا ی شتانه ی نه و و

سهرده می ته وای پیغه مبرانه ی رومالی عیسا پیناسه یه دا له م. لوتکه ده گاته شکو مهن دی گه رانه وه ی به که، ده کاته وه پشتراست مه سیحی و پیده کرپت نامه ژه ی " بینیوته تۆ که " ده سته واژه ی به نیردراوی سهرده می خزمه تکر دنی راسته قینه ی شایه تحالیکی وهک یو حه نا شیوه یه به م خودا ی " یه که م خو شه ویستی " شایه تحالی نه و. ده کات دیاری نیردراوی نامه ژه یه " که نه وانه ی ... ". کراوه باسی ۲:۴ په خسانی له که بوو هه لېژېردراو چالاک و زیندووی به یو حه نا تییدا که، نیردراوی سهرده می نه م کو تای ی بو نه و بو نامه ژه یه " دین نه وانه وه دوا ی له که نه وانه ی و ... ". ده می نیته وه تا، دواتریش و مه سیح عیسا گه رانه وه ی کاتی تا که ناینیانه ی روودا وه. رووده دهن هه و ته م هه زاره ی کو تای ی.

راستمد ا دهستی له که نه ستیره یه ی هه و ته نه و نه یی " ۲۰: نایهت هه و ته فریشته ی نه ستیره که هه و ته. زېړپنه که چراداره هه و ته و بینیوته ". کلپساکه هه و ته چراداره که ش هه و ته و کلپساکه

هه و ته هه ر هه لېژېردراوه کانی " مه جلیس هه و ته فریشته کانی " "aggelos" یونانی له که، " فریشته " وشه ی چونکه. سهرده مه که ن دیاری ناسمانی فریشته ی کاتیک ته نها و، دپت نیردراو واتای به، وه رگیراوه چرادار هه و ته " شیوه هه مان به. ده کات دیاری " بهه شتی " وشه ی که ده کات لیړه دا مندا شو قه ی له لیډه کرپت گومانیان که " مه جلیس هه و ته " و " هه و ته ": ده کاته وه پشتراست لیډه کانه وه که م رۆح شیوه یه به م. یه کگرتوون هه و ته له و ده که ن خودا رووناکی پیرو زکردنی نوپنه رایه تی " چراداره که دیاریکراون " کو بو و نه وه که هه و ته " ناوی به که سهرده مه دا

مه سیح کۆبوونهوهی: دووم پهخشانی

۱۸۴۳ سالی تا دهستیځردنیهوه له

که دهبینینهوه په یام چوار ۲ پهخشانی له ، نامهکاندا تهوهری له
سې، ۳ پهخشانی له و ، ئامانج کردۆته ۱۸۴۳ یان و ۹۴ سالانی نیوان ماوهی
خه لک و ، کاست دهگریتهوه ۲۰۳۰ تـ ۱۸۴۳-۴۴ سالانی ماوهی که په یام
پهخشانی له . مه سیحی نیعمهتی سهردهمی کۆتایی و سهرهتا دا؛ حوکمیان
ئهدقینتیستی تهوهری " سهرهتای رۆح ، بابهتهکه کۆتایی بهره و ، دوومهدا
دهکاته ۱۸۲۸ سالی بهرواری که ، دههینیهوه وهبیر "مه سیح گه پانهوهی
به ، شیویه بهم . دامهزراوه ۱۱ دا ۱۲ دانیال له پیشوهخته که ئامانج
به دهتوانریت سییهم بهشی وهی سهرهتای ، ریکوپیک ریکوپیک
سهرهتای که ، ۱۸۴۳ سالی بهرواری به بهستریتهوه رهوا شیویهکی
بۆ دیت گونجاو په یامیکی پاشان . بوو ئهدقینتیستی ئیمانی تاقیکردنهوهی
ئهم " . *مردوویت تۆ* " : بدات سزا پروتستانی تاقیکراوی باوهپی ئهوهی
بهو په یامهکان په یوهندی پشتراستکردنهوهی بۆ بوون پپویست روونکردنهوانه
به سهبارت وهی وهی دیدگی بهلام . دامهزراون دانیالدا له که بهروارانهی
وردهکارییهکانی دانیال که روو دهخاته مه سیحی سهردهمی سهرهتای
ئیمه سهردهمی درێژایی به عیسا که په یامانهی یان نامانه ئه و . نهخسته روو
درۆین وههمه و ئایینی تیغه گه یشتنه ئه و ، دهکات شوینکه وتووانی ئاراسته ی
باوه پدارانی کۆمه لیک له سهر کاریگرییان که ده رهویننهوه فریودهرانه و
و رهواکانی داواکارییه به راسته قینه عیسا له وانهدا . ههیه مه سیحی
له یهک ۲ وهی پیتی چوار . دهبینینهوه رهواکانیهوه ههمیشه سهرزه نشته
دايه ۱۸۴۳ و ۹۴ سالانی نیوان له که دهکهن قۆناغ چوار له باس یهک دواي

ئەفسوس : يەكەم قۇئاغى

مەجلىسى دەستېڭىزدىكى شاھتەئالى دوا ، ۱۹۹۴ سالى لە

مەسىح

ئەمە : *بنووسە ئەفسوس كائىساي فرىشتەى بۇ* " : يەكەم ئايەتى
و گرتووه راستى دەستى بە ئەستېڭىزەكەى ھوت كە كەسەيە ئەو قەسەكانى
": دەروات زېرپىنەكەدا چاردارە ھوت نىوان لە

يۇنانى وەرگىرپانى ، يەكەمەو لە ، ئەفسوس ناوى رېڭەى لە
دەكات خزمەتكارەكانى لەگەل قەسە خودا ، دەستېڭىزدىكى واتاى بە "ئەفسوس"
ئىمپراتورى سەردەمى لە ، مەسىح كەنيسەى دەستېڭىزدىكى سەردەمى لە
كە دەكات سەردەمە بەو ئامازە رۇخ شىۋەيە بەم . (81-96) دۆمىتيان رۇمانى
دوا ئەو . دەكات باسى كە وەرگرتووه خوداوە لە وەھىيەى ئەو يۇھەنا
، تەنيا بە ، نوپنەرايەتى و بوو رزگارى موعجىزەيى شىۋەيەكى بە كە نېردراو
خودا . مەسىح عىسا كەنيسەى دەستېڭىزدىكى بۇ دەكات چاودېر شاھتەئالى دوا
راستىدا دەستى لە " تەنيا بە ئەو دەھىنئىتەو؛ بەبىر خۇى ئىلاھى ھىزى
، " *ئەستېڭىزەكان* " ، ھەلېڭىزدراوۋەكانى ژيانى ، نىعمەتەكەى ھىماى ، " *دەگىڭىز*
كەيسەكە بەپىي . دەكات دادوهرى ، ئىمانەكەيان بەرھەمى ، كارەكانىان كە
پلانەكەيدا كاتى ھىللى لە واتە ، " *دەروات* " خودا . دەكات جىئو يان نىعمەت
ھەلېڭىزدراوۋەكانى ژيانى ، نەو دواى لە نەو ، دەكات ياوهرى ، پېشەكەوئىت
فىرپان و " : دەكات لەگەل شەپپان يان پىكەدەخات كە جىھان رۇوداۋەكانى و
" . *پىكردوۋىت فەرمانم كە بكن شتانه ئەو ھەموو رەچاۋى كە بكات*
تا . ۶۸:۶۰ كاترېمىر . مات . *سەردەم كۆتايى تا ، لەگەلتانم ھەمىشە من ، سەيركە*
كە بگەيەنن ئەنجام بە كارانە ئەو دەپىت ھەلېڭىزدراوۋەكانى ، سەردەم كۆتايى
مەسىحدا عىسا لە ، ئەوئىن كارى ئىمە چونكە " : كىردوۋە ئامادە بۇيان پېشتىر
ئامادەى پېشەۋەتە خودا كە ، بكنەين باشەكان كارە ئەوۋى بۇ دروستكراۋىن
بارودۇخە ئەو لەگەل خۇيان دەپىت وە . 2:10 " . *بىكەين ئەوۋى بۇ كىردوۋە*
چونكە . پىۋىستىن تەمەنەكەدا ھوت لە ھەرىكەكە لە كە بگۇنچىنن تايىبەتەنەدا
دەگىڭىزەو؛ سەردەمەكە ھوت ھەر ، ھاتوۋە دا " *ئەفسىيان* " لە وانەيەى ئەو
لېھىنئىت وازى دەتوانىت " *گرتوۋە راستى دەستى بە كە ئەستېڭىزەكە ھوت* "

سەر بىخاتە ھەيە ياخيىووھكانەوھ مەسىحىيە بە پەيوەندىيان ئەوانەى و كە بەسوودە كاتىك تەنھا " چرادار " كە بىت لەبىرت بىرۆكەيە ئەو .زەوى ھىماى كە پۆن لە بىرېت پىر دەبىت ،بەت پووناكى ئەوھى بۆ و بەت پووناكى خوداييە پۆھى .

،دەزانم كۆلنەدانت و ماندووبوونت و كردهوكانت من « :دووم ئايەتى دەكەن نىردراوى بانگەشەى ئەوانەى ،ناگرېت خراپەكاران بەرگەى كە دەزانم ؛ درۆزن كە دۆزرايەوھ كردهوھ تاقىتان و كردهوھ تاقىتان ،نېن بەلام

دىارىكراو ماوھى چونكە ،گرنگن لەپادەبەدەر كردار كاتەكانى !تېيىنى لە كە كردارەى ئەو ئايەتەدا لەم .دەكەن ديارى نىردراواندا سەردەمى لەناو لە ئەوانەى كاتىكدا لە ، ۹۴ سالى بۆ ئاماژەيە كۆكراوھتەوھ ئىستادا كاتى ئىمپراتورى گۆشەگىرىيەكانى قوئاغى بە پەيوەندىيان رابردوودان كاتى ۶۸ بۆ ۶۵ سالىنى نىوان لە ،ھەيە نىرۆوھ پۆمانى

دەزانى نرخی بە راستىيەيان ئەو مەسىحىيەكان زايىنىدا ۹۴ى سالى لە " خراپەكارەكان " بىپەرستە لە بىزاريان و مابووھوھ نەشیاووى و خۆى وەك كە بۆ ھۆكارىك .سەردەمە ئەو بالادەستى پۆمانى لەنىوياندا تايبەت بە ،بوو لە زۆرىك لەگەل ،بوو ژياندا لە ھىشتا خدا نىردراوى پۆھەناى :ھەبوو ئەمە كردبوو فىرى مەسىح عيسا كە راستىيەى ئەو دىكەى سەرەتايى شاھتەئالى ھەموو لە چونكە .بوون ئاشكرا ئاسانى بە " درۆزنەكان " شىوھە بەم ،بېن تىكەل گەنەدا لەگەل ھەولەدەن نەگۆرەكان گۆگيا سەردەمىكدا و ئىغراکردن رزگارى پەيامى و بەھىزە ھىشتا خدا لە ترس چونكە لە بەلام .عەقىدەكەوھ ناو دەخەنە درۆ بىرۆكەى .سەرنجراكىشە لەلەيەن و دەھىنن شكست ،راستى بۆ خۆشەويستىيان تاقىكردنەوھى ھەمان بە .لېدەكرېتەوھ دەمامكىان راستەقىنەكانەوھ پۆشنېرە ھەلېژىردراوھ پۆج ،" كردهوھ ئەزموونتان ئىيوھ " ،نىردراوان سەردەمى بە سەبارەت ،شىوھ فرىودەرانەى دەمامكى مردن تاقىكردنەوھى چۆن كە دەخاتەوھ بىرى ئايەتەدا لەم كە راستەقىنە " درۆزنەى " ئەو ،دراوند درۆينەكانى مەسىحىيە نىرۆ كاتىك ،زايىنى ۶۸ى بۆ ۶۵ سالىنى نىوان لە ،ئامانج كرابوونە لە كۆويەكان درندە بۆ فرېدا مەسىحى ھەلېژىردراوى شوپىنكەوتوانى

با بەلام. پۆما...دانىشتوانى به پيشكەش خويناوى بينينيكي، كۆلۆسيۆمەكەى رابردوو سەردەمىكى زەوقەى ئەم بۆ ئاماژەىە عيسا، بگەين تيبينى

ئازارت مندا ناوى پيناو لە كە، بوويت خۆراگر كە " :سيپەم نايەتى " .نەبوويت ماندوو و چەشت

!بە كەردار كاتەكانى به گەنگى ديسان ليرەشدا

ئازارەكان شايەتەتالى، پاريزراو كۆلنەدان شايەتەتالى هيشتا كاتيكا لە ۳۰ نەزىكەى كە بەيئيتەو بەبىر ئازارەكان قبولكردنى ناچارە خدا وە .نەماو ۶۰ سالانى نيوان لە ،ليگيرا پىزى بەرز شيۆەىەكى بە و دەرکەوت پيشتر سال وەك ،كرد مردن پادەستى مەسيحىيەكانى ،نيرۆ ،خوينرپژ پۆمانى كاتيكا ،۶۸ بۆ كاتەدا لەو تەنيا .كرد گەندەلەكەى و چەوت خەلكە پيشكەشى تەماشايەك ماندوو " و چەشت " ئازاريان " ئەو " ناوى " بە هەلبژيردراوەكان كە بوو " .نەبوون

لە وازت كە ئەوەىە تۆم دژى من ئەوەى بەلام " :چوارەم نايەتى " .هيناو يەكەم خۆشەويستى

.دەكرپتەو پشتراست و دەبيتەو روونتر كراو كە پيشنيار هەرەشە سەردەمى لە زەوقەى ئەو بەلام ،دلسۆزن مەسيحىيەكان سەردەمەدا لەم " دەبات ناوى عيسا ئەوەى نەماو؛ يان بوو لاواز نيشاندرا نيرۆندا سەردەمى بۆ پيشنيارى شيۆەىە بەم ،" يەكەم خۆشەويستى لەدەستدانى لە كەمترە زۆر كە ،دوووم خۆشەويستى بوونى ،دەكات ۹۴ سالى يەكەم خۆشەويستى

،كەوتووويت كە شوينەى لەو بىت لەبىرت ئەو لەبەر " :پينجەم نايەتى و لات بۆ ديم من ،نا ئەگەر ،كردوتە سەرەتا كە بگە كارانە ئەو و بگە تەوبە » .نەكەيتەو تۆبە مەگەر ،لادەبەم خۆى شوينى لە چرادارەكەت

زياتر داواى خودا .ناهيئت پزگارى راستى بە داننان يان پزگرتن تەنها بۆ خۆى هاووپى بيانكەتە ئەوەى بۆ دەكات پزگارى كە دەكات كەسانە لەو پيشوو ژيانى بەهاى دابەزىنى واتاى ،هەتاهەتايى ژيانى بە باوەرپوون .ئەبەد مەتا لە وەك ،دەميئيتەو خۆى وەك هەميشە بۆ عيسا پەيامى .دەكات كەسيك ئەگەر» :گوت شاگردەكانى بە عيسا ئينجا " :هاتوو ۲۶-دا ۱۶:۲۶

و ھەلۋىگىز خاچەكەي و بکات خۇي ئىنكارى با ،بىت مندا بەدواي بىھوئىت
 لەدەستى ،بکات رزگار خۇي ژيانى بىھوئىت ھەركەسېك چونكە ،بکەوئىت شوئىنم
 مندا پېناو لە بدات لەدەست خۇي ژيانى ھەركەسېك بەلام ،دەدات
 جىھان ھەموو ئەگەر دەبىت مرؤف قازانجى چى ،دەيدۆزىتەو
 لە بدات چى دەتوانىت مرؤف يان بکات؟ رزگار خۇي رۆحى لە و بەدەستبھىئىت
 " چرادار " بە كە ،رۆحى لېسەندەوھى ھەرەشەى " " نۆيدا؟ رۆحى بەرامبەر
 دوورە راستەقىنە باوھپكى ،خودا بۆ ،كە دەدات نىشان ئەو ،دەكرىت ھېما
 ئەفسوسدا سەردەمى لە .لكېنراو رۆحكەو بە كە نامازىيەك تەنھا لە
 باوھپى كە بوو قودس لە و رۆژھەلات لە خودا رۆحى رەمزىيەكەى چرادار
 توركيای و يۆنان لە كە پۆلس كلىساكانى لە و بوو لەدايك لىي مەسىحى
 بە ،دەگۆرپ رۆژئاوا بەرەو ئايىنى ناوھندى زووانە بەم .دامەزراندوو ئىستا
 ئىتاليا لە رۆما بۆ يەكەم پەلەى

لە رقت :خۆتدايە بەرژەوھندى لە ئەمەت بەلام " :شەشەم ئايەتى
 » .لېيە رقىم منىش كە ،نىكۆلايەكانە كارەكانى

" ناوى بە ،لېنراو ناويان رەمى شىوھىەكى بە رۆمەكان ،نامەيەدا لەم
 يان سەركەوتوو خەلكى واتاى بە ،" نىكۆلايتانەكان " وەك ،" خراپەكارانەو
 زمانى لە .سەردەمە ئەو فەرمانرەواكانى ،تر واتايەكى بە -سەركەوتن خەلكى
 " كەواتە .كراو كەسايەتى كە سەركەوتنە ناوى "نايك" زاراوھى يۆنانيدا
 ھەلۋىگىز دراوھەكانىيەو و خودا لەلايەن كە چىن " نىكۆلايتىيەكان كارەكانى
 خوداوەندى كۆمەللىك لە رېز .ئايىنى ھاوكاتى و بىپەرستى لېيە؟ رقىان
 بەوانە تايبەتە كە ھەيە ھەفتەيان رۆژىكى گىرگىزىيان ،دەگىر بىپەرست
 يان ،ھەسارە ،ئاسمانى تەنى ھەوت ناوى كە ئىستامان سالىنامەى
 ،كردوو ديارى ھەفتە رۆژى ھەوت بۆ خۆرمان كۆمەلەى ئەستېرەكانى
 تايبەتە كە يەكەم رۆژى پەرستى وە .رۆمانىيە ئايىنى راستەوخۇ مىراتىكى
 ھۆكارىكى ،بەدواو ۳۲۱ سالى لە ،خۆيدا كاتى لە ،"نەدۇراو خۇرى" بە
 رۆمىيەكان ئايىنىيەكانى "كارە" لە رقى بۆ دروستكەر خوداى بە دەدات تايبەت

که لایبگریٹ گوئی با، بیبیسٹیٹ ههیه گوئی نهوهی " :حهوتم نایهتی به دهیدهم من سهرکهوتوو کهسهی نهو، دهلیت کلّیساکان به چی رۆح " .خودادایه بهههشتی له که ژیان درختی

وهبیر سهرکهوتن زهمینی کاتیکی نایهتهدا لهم پهيام دوو ئاسمانی کاتی و، " دهلیت سهرکهوتوو که کهسهی نهو " ،دههینیتوه پاداشتهکی

سهردهمهدا ههوت لهو یهکیک له عیسا که پهيامه دوا فۆرمولهیه ئهم رۆح .دهکات خزمهتکارهکانی ئاراستهی ،ئامانج کردوویهتیه پیشبینیه که که سهردهمی .دهیگونجینیت سهردهمییدا ههر تایهتی بارودۆخی لهگهل شیویه بهم و دهیگریتهوه پیشبینیه که که کاتهیه نهو سهرهتای ئهفسوس پیشکهشیان زهمینیدا میژووی سهرهتای شیوهی له ههمیشهیی رزگاری خودا زهمینیدا باخچهی له ژیان درختی وینهی وهک لهویدا عیسا وینهی .دهکات کردبوو دروستی پاک و بیتاوان مرۆفایهتی دانانی بۆ خودا که وهبیرهاتهوه بۆ دهکات نوێکراوه عهدهنیکی گهراندنهوهی ئهم پیشبینی ۲۲ پهخشانی فۆرمولهیهی نهو .نوێ زهوی لهسهر سهرکهوتوو ههلبژێردراوانی بهختهوهری ههتا ههتاییهوه ژیان لایهنیکی به پهیوهندی ،دهخریتهروو جاریک ههر که دهکات ههلبژێردراوهکانی پیشکهشی تهنها مهسیح عیسا که ههیه

سمیرنا : دووهم

"ئیمپراتۆری" گۆشهگیری دوا، ۳۱۳ بۆ ۳۰۳ سالانی نیوان له رۆمانی

ئهمه : بنووسه سمیرنه کلّیسی فریشتهی بۆ " ۸ : نایهت " :بووهو زیندوو و مرد و دوا ههمین و یهکهم که کهسهیه نهو قسهکانی

یۆنانی وشهیه له که ،دووهمدا پیتی له " سمیرنا " ناوی رێگهیه له سهردهمی به ئاماژه خودا ، " میر " واتای به ،وهرگیژدراوه هو "سمورنا" دیۆکلیتیان رۆمان ئیمپراتۆری که دهکات ترسناک گۆشهگیرییهکی عیسا پێی لهسهر مردنی پێش کهمی که بۆنیکه میر .دهکات سهرکردایهتی رۆژهلاتهوه سهرهکانی لهلایه لهدایکبوونیدا کاتی له و کراوه مهسح

راسته‌قینه‌یه باوه‌ره زه‌وقی ئەو عیسا تاقیکردنەوه‌دا لەم .کراوه پیشکەشی بە مردن ئەوانەى .دابوو لەدەستى زایینیدا ٩٤ى سالى له که دەدۆزێتەوه ،و کردوو زāl مردنى عیسا که بزائن دەبێت ،دەکەن قبول ئەوه‌وه ناوی .بکاتەوه زیندووێان خۆى وهک دەتوانێت ،زیندووێى به دیکه جارێکى به .یه "یه‌که‌م" نوێنەرى خۆى عیسا که ،مەسیحییه‌کانه بۆ تەنیا پیشبینییه‌که لەلایەن هەروەها ،خزمەتکارەکانى ژيانى به که‌سایه‌تییه‌که‌ى شوواندنێ دەکرێت نوێنەرایەتى مەسیحییه‌وه "دواین"

و (دەولەمەندیت هەرحەندە) دەزانم هەژاریت و ناخۆشى من : ٩ ئایەت
« .شەیتان کە‌نیسه‌ى بە‌لام ،نین و جوله‌کەن دە‌لێن ئەوانه‌ى بوختانه‌کانى

له مەسیحییه‌کان ،پۆمه‌کانه‌وه لەلایەن گۆشه‌گیرى به‌هۆى ئەم بە‌لام .سێدارەدان له کات زۆریه‌ى و دەکران بێهەش سامانه‌کانیان و ئیمان پێوه‌ره‌کانى پێى به‌ لێکردن وای جەسته‌ییه‌ و ماددى هەژارییه‌ حوکمه‌که‌ى ،له‌وش جگه .بن دە‌ولەمه‌ند پۆحییە‌وه‌ پووێ له‌ خودا حوکمى له‌سەر که کرد ئاشکرا به‌هایه‌ى ئەو ،پروون زۆر زاراوه‌یه‌کى به‌ و نه‌شارده‌وه مەسیح ئەوه‌ى وهک مەسیح عیسا نه‌ناسینی به‌ که ،دانابوو جوله‌که ئایینی .په‌تکردبووه‌وه‌ پزگاری خودایى پێوه‌رى ،کردبوو پیشبینى پیرۆزدا کتیبى له‌ جنۆکه‌کانیه‌وه‌ و شەیتان لەلایەن ،جێهێڵراون خوداوه‌ لەلایەن جوله‌که‌کان " بوونه ئەودا راسته‌قینه‌ى هە‌ل‌بێ‌ژدراوى و خودا چاوى له‌ و گرت دە‌ستیان " .شەیتان کە‌نیسه‌یه‌کى .

شەیتان ب‌روانه ،دە‌چێ‌ژن ئازار خەریکه‌ که له‌وه‌ى مه‌ترسن " : ١٠ ئایەت
پۆژ ده‌ ماوه‌ى بۆ و بک‌رێ‌نه‌وه‌ تاقى تاكو ،زیندان فرێ‌ده‌داته هە‌ندێ‌کتان خەریکه
« .دە‌ده‌م پێ‌ ژیان‌تان تاجى ،بن د‌ل‌سۆز مردن تا ،د‌ی‌ت به‌سه‌ردا ته‌نگانه‌تان

درنده‌ى ئیمپراتۆرى ،لێ‌نراوه دی‌وکلێ‌تیان ناوی شەیتان ئایه‌ته‌دا لەم مەسیحییه‌کان له‌ توندیان ر‌قێ‌کى ،"تیت‌رارک" ،هاوکاره‌کانیدا له‌گه‌ل که‌ پۆمانى " یان ،پیشبینیکراو گۆشه‌گیرى .بیه‌ن له‌ناویان دە‌دا هە‌ولیان که هە‌بووه‌ نی‌وان له ،خایاند "س‌ل ده‌" ،پاستیدا له ،یان ،" پۆژ ده‌ " ماوه‌ى بۆ ،" ناخۆشى ت " به‌خته‌ور زۆر شه‌هیدێ‌کى وهک که ،هە‌ندێ‌کیان بۆ .٣١٣ و ٣٠٣ س‌لانی

، ھەتھەتايى ژيانى - دەدات " ژيان تاجى " عيسا ، مانھو " دلسۆز مردن . سەرکەوتىيان نىشانى

رۆج كە لىيىت گويى با ، گويگرتن بۆ ھەيە گويى ئەوھى « : ۱۱ ئايەت
، نايىت ئازارى دووم مردنى بە سەرکەوتووه ئەوھى ، دەلىت كاپساكان بە چى
»

لە باس رۆج ئەمجارەيان . مردنە دەورى لە تەمەن كۆتايى پەيامى
مردنى يەكەم ئەوانەى كە بىردەخاتەو ئەوھمان ، دەكات رزگاربوون
، بىت رزگاربان لىيى بتوانن ئەوھى بەبى ، ناكەن قبول خدا بۆ شەھىدبوون
" . دەچىژن دادگايىكردندا دوا لە " ئاگر دەرياچەى " ى " دووم مردنى " ئازارى
ھەمىشە بۆ چونكە نادات ھەلپژىردراوھكان لە دەست كە " دووم مردنىكى
، ھەتھەتايى ژيانى چوونەتە

پىرگامۆن : سىيەم

رۆما پاپاي رژیى دامەزرانى ۵۳۸ سالى لە

ئەمە : بنووسە پەرگامۆ لە كۆبوونەوھ فرىشتەى بۆ " : ۱۲ ئايەت
" : ھەيە دوودەمى و تىژ شمشىرى كە كەسەيە ئەو قەسەكانى

لە . دەھىيىتەوھ وەبىر رۆحى زىنا كاتى پەرگامۆھ ناوى رېگەى لە
بۆ وەرگىرداون ، "گامۆس" و "پىراو" ، يۆنانى رەگى دوو ، پىرگامۆدا ناوى
كە چارەنووسسازىيە كاتژمىرە ئەو ئەمە . "ھاوسەرگىرى سەرىچىكردنى"
مەسىحيدا گەلانى بەسەر جىھان كۆتايى تا كە بەدبەختىيانىيە ئەو سەرەتاي
سەرھەلدىنى پىشنيارى پىشوو سەردەمى ، ۳۱۳ بەروارى ئامانجكردنى بە . دىت
كۆپى يەكەمى كۆنستنتىن ئىمپراتۆر بىتەرستى حوكمرانى و دەسەلات
بە . كرد ماكسىنتىيۇسدا بەسەر سەرکەوتنى و تىترارك كلۆرۇسى كۆنستنتىن
شەممەى ھەفتانەى پشوودانى ، ۳۲۱ ئازارى ۷ ى لە ئىمپراتۆرى فەرمانى
، ئىستانمانە شەممەى كە ، ھەلوھشانەوھ خودايى ھوتەمى رۆژى پىرۆزى
بە بوو تايبەت كاتەدا لەو كە ، بوو باشتىر پىي يەكەمى رۆژى ئەوھ لەبرى
نەدۇراو خۆرى ، "ئىنقىكتوس سۆل" ، خۆر خوداوەندى بىتەرستانەى پەرستنى
سالى لە كە ، ئەنجامدا يان"رۆحى زىناى" ، ئەو گويپرايەلى بە مەسىحيەكان

بە پەيوەندى كە ،رۆمانى پاپايەتى فەرمى نۆرمىكى بە بوو بەدواو ۵۳۸
 ،كەوتن قىجىليۇس شوين ناپاكەكان مەسىحيە . *هەبوو پېرگامەو* سەردەمى
 ،دامەزراندبوو يەكەم يۆستىنيانى ئىمپراتۆر كە نوپىيە ئايىنيە سەركردە ئەو
 كە لەشفرۆشە ئەو ،تيۆدۆرا لەگەل پەيوەندىيەكەى لە سوودى پىلانگېرە ئەم
 ئەم بەدەستەھىنانى بۇ قۆستەو ،كردبوو ئىمپراتۆر لەگەل ھاوسەرگىرى
 گەرەتر نوپىيەكەيەو گشتگىرە ئايىنيە دەسەلاتە بەھۆى كە ،پاپايە پېگەى
 خدا ، *پېرگامۇدا* ناوى ژېر لە ،شېوہيە بەم .كاسۆلىكى واتە -بوو
 ھۆكارىكى و نوپىيە ناوېكى كە ،كرد ئىدانە ي"يەكشەممە" پراكتىزەكردنى
 لە كە ،پېشوو ي"خۆر رۆژى" ناوہ ئەو بەپېى كە ، *رۆدىيە زىناى*
 كەنيسەى لەلايەن رېزلىئان لە بوو بەردەوام ،ماوہتەوہ بۆى قوستەنتىنيەوہ
 لە و دەكرد مەسىحى عيسا شوينكەوتنى ئىديعاى .رۆمانىەوہ مەسىحى
 كورپى جېگروہى يان جېگروہ" ،خۆيەوہ پاپاي سەركردەى نازناوى رېگەى
 " 666 " پىتەكانى ژمارەى كە ،"VICARIVS FILII DEI" لاتىنى زمانى بە ،(خودا
 13:18 پەخشانى كە ژمارەيەى ئەو لەگەل يەكگرتوہ ژمارەيەكى
 بەم .كردەوہ لەوہ جەختى ،" *دزىدە* " ئايىنيەكەى توخمە بۇ دەيگېرپتەوہ
 و لىيورە پاپاي ھوكمپانى لە *ناسراوہ پېرگامۇم* بە كە قۇناغەى ئەو پېيە
 گەرەى خوداى ،مەسىح عيسا كە ،پېدەكات دەست دەستبەسەرداگرتنى
 " ۵:۲۳ ئەفسىيان ۸:۱۱ دانيال بەپېى ،كلېسا سەرۆكى نازناوى لە ،جەستەيى
 كە ،*جەستەى ،كلېسا سەرى مەسىح چۆن ھەك ژنە سەرى مېرد چۈنكە*
 .وەرگىراوہ ئىلھام خوداوہ خودى لە كردارە ئەم !ئاگاداربە بەلام " .*زىگاركەرى*
 بئى فەرمى بە ئىستا كە مەسىحى باوہرى كە كەسەيە ئەو ئەوە واقىعدا لە
 لە كە رېژىمە ئەم بوپرى .پاپا رېژىمى دەست دەگەيەنپتە و دەكشپتەوہ وەفايە
 دەستپېشخەرى ھۆى دەپتە كە دەروات ئەوہندە ،كراوہ ئىدانە ۸:۲۳ دانيال
 بەپېى ،دامەزراون خۆيەوہ خودا لەلايەن كە " *ياساكان و سەردەم گۆرپنى* "
 بە كە ھۆشدارىيەكەى پىشتگوپخستنى بە ،لەوہش جگە .۷:۲۵ دانيال
 باوكى" ھەك خۆى ،"باوك" نەكات ناوژەد مروثېك ھېچ بە رۆحى مانايەكى
 بەرز ياسادا و دروستكەر خوداى لە خۆى شېوہيە بەم ،پەرسىتوہ "پىرۆز
 و " :دەداتەوہ پاداشت كە كەسەيە ئەو دەيدۆزپتەوہ رۆژىك كە ،دەكاتەوہ

له ئهو و، ههيه باوكت يهك تۆ چونكه، باوكت مهكه بانگ زهوى لهسهر كهس له كه ههيه جينشيني مرؤفايهتبيه پاشاي ئهم (٩: ٢٣ مهتا) "ئاسمانه كه دادوهري رۆژى تا دهيت بهردوام زيادهر وهويهكانى و رۆژم رېگه يانه وه باوكى" كه، كراوه ديارى دادپهروه رترينه وه و بههيزترين و گه وره ترين لهلايه ن راسته قينهيه ي "ئاسمان پيرۆزى

كه، دامه زراندا ئايينييه ي رۆژمه ئهم شوويه بهم يه كه م يوستينياني ئيمپراتۆر سووكا يه تبيه ئهم گه وره يى ده بوو بۆيه. ده زانى بهرام به ريدا له "زينا" به خودا سه رده مى له، ٥٣٦ و ٥٣٥ سالانى له. چه سپنرئيت و بكرئيت ديارى ميژوودا له و كرد تاريك بهرگه هه واي زه به لاح گركاني ته قينه وه ي دوو، ئهو دا ده سه لاتى ٧٦٧ سالى تا كه ليكه وته وه كوشنده يان تا عونى په تا يه كى ٥٤١ دا سالى له ئيلاهي نه فره تى. ٥٩٢ سالى له لوتكه ي له گه ل، نه ده بو وه كه م له م باب ته ئهم ورده كار يه كانى و هه يت تر سنا كترى فۆرميكي نه يده توانى ده خريته روو خواره ودا ئايه ته ي

. كوييه له شه يتان ته ختى و ده ژين كوئ له ده زانم " ١٣ ئايه ت

وردى به ده كاته وه شوينه كه ي و "ته خت" لهسهر جهخت پيشبينييه كه. ده يده ن ئهمرۆش تا گونا بهاران كه شه ره فانه ي ئهو و ناو بانگه كه ي به هو ي ده كاته وه دووپات خۆي زالبوونى كه يه "رۆما" ئهو ديكه جاريكى ته وا و مه سيحى درؤينا نه ي ئايينييه پۆشاكه ئهم ژير له ئهمجاره يان يان) "جيگره وه ي" كه ده كات ئهو بانگه شه ي كه كه سه ي ئهو. بته رستانه دا تا يبه تى ناو نيشانيكى خودا وه لهلايه ن ته نانه ت، پاپايه ئهو "جيگره وه ي قۆرخكاريك نه، كه وتوو نهك، هه لېژېردرا ويكه پيشبينييه كه وه رگري. پينادريت ئاييني بهرزه ي شوينه ئهم. ده كات شكۆمه ند بته رستانه رپوره سمى كه كه، لاتهران كۆشكى له، هه يه رۆما له خۆي پاپاي ته ختى كاسؤليكى رۆمانى لاتهرانه كۆشكه ئهم. رۆما قه شه ي به خشييه به خشنده يى به يه كه م كۆنستنتين كه، "رۆما گردى كه وت" له يه كيكه كه كاييلان گردى سه ر ده كه ويته "به هه شت" واتاي به كاييلان ناوى شاره كه؛ رۆژه لاتى باشوورى ده كه ويته رووى له، گرده كه وت له گرده گه وره ترين و دريژترين گرده ئهم. ديت گرنگترين نوينه را يه تى ئيستاش تا كه لاتهران بازيكاي نزيك له. روو به ره وه

گه‌وره‌ترین ،ئایینی پیاوانی و پاپایەت بۆ دەکات جیهان کاسۆلیکی کەنيسەى ،گشتى بە ئۆبیللیسک ۱۳ لە یەکیکە کە ،وەستاوہ پۆما لە ئۆبیللیسک پارچە سئ بۆ و دۆزرایەوہ زەوی مەتر ۷ ژێر لە .مەتر ۴۷ دەگاتە بەرزىیەکەى کە ،دروستکرا پینجەمەوہ سیکستۆسى پاپا لەلایەن ۱۵۸۸ سالى لە ،شکیندرا سەردەمى لە فاتیکان شارى دەولەتى ھەژموونی کاتدا ھەمان لە ھیمايەى ئەم . *رێکدەخست ناسرابوو تیاتیرا* بە کە دواتر دا پینجەمەرایەتى کە ،لەسەرە گەورەى نووسراویکی بنکەکەى لەسەر میسرى خۆرى کولتورى کورەکەى ئەوہ واقیعدا لە .دەھینتەوہ وەبیر کۆنستنتین پيشکەشکردنى میسرەوہ لە لیكد وای ،باوکی مردنى دواى کە ،دووہم کۆنستەنتیۆسى ،بوو بۆ ھینانى بۆ بەدیھینا باوکی خواستى بەشیکی ،پۆما بیھینریتە قەرزارى زیاتر یەکەم کۆنستنتین شکۆمەندى بۆ تەرخانکردنە ئەم .قوستەنتینیە بە ،ئۆبیللیسکەکە تەواوى چونکە .کۆنستنتین کورى نەک خودایە ویستى کە ،دەکاتەوہ پشتراست پيشبینیکراوہ پەيوەندییە ئەو ،بەرزەکەيەوہ پایەى پۆژى" لە پشوودان پۆژى کە مەدەنى دەسەلاتى دەکاتە یەکەم کۆنستنتینی کەنيسەى قەشەى تەنیا کاتەدا لەو کە ،پاپاش ،دادەمەزرپنیت دا"خۆر ئەم ،ئایینییەوہ رووى لە کە ئایینییەى دەسەلاتە ئەو ،بوو پۆما مەسیحى .پەرورەدگار پۆژى واتە ،دەسەپنیت دا"یەکشەممە" ناوى ژێر لە بتپەرستە پۆژە ریزبەندییە بەم کە ھەن ئاشکراکەر ھیماى چوار ئۆبیللیسکەدا ئەم لوتکەى لە ،دانیشتوون خالەکەى لەسەر شیر چوار :دەرپۆن یەکتەدا بەدواى بەرزبوونەوہیە شاخ چوار سەرەوہیان لە ،کردووہ کاردینال ئاراستەى چوار بە ئاراستەیان ئەم سەررووى لە و گرتووہ بەسەریاندا خۆر تیشکى تیشکى کە ھەيە چوار ئاراستەى بە شیرەکان ھیماى .زالە مەسیحى خاچیکی کۆمەلەيەوہ دەسەلاتە لە دەکات پاشایەتى نوینەرایەتى ،کاردینال ئاراستەى و ۷ دانیال لە کە دەکاتەوہ پشتراست وەسفەکەى ئەمەش گشتگیرەکەیدا؛ پۆما بە سەبارەت ،دەکاتەوہ پشتراست ئەمە ۱۷:۱۸ پەخشانى .ھاتووہ ۱۸دا *فەرمانرەوایی کە گەورەيەيە شارە ئەو بینيوتانە ژنەى ئەو* " :دەلیت باوەرە ئەو راستەقینەى سروشتى ئەمانە ھەموو .دەکات زەوى پاشاکانى بەسەر بووہ زال یەکەمەوہ کۆنستنتینی دواى لە کە دەردەخەن مەسیحییە

و ئۆيلىسىگە ئەم . سەرکەوتنەكەيە بەرۋارى كە ۳۱۳ھو سالى لە ۋاتە ، رۇمادا خزمەتكارى ئەو ى " *سەرکەوتن* " شايدى ، ھەلگرتووۋە كە ھىمايانەى ئەو كۆنستنتىن رېگەى لە كە ، كراۋە پېشېينى ۸:۲۵ دانيال لە كە دەدەن شەيتان كە بدات مەسىحى باۋەرى بە ئايىنى سىنكرىتيزمىكى رۋالەتى ^{تۋالى} يەكەمەۋە ئەم پەيامى . كراۋە ئيدانە مەسىحدا عيسا لە تۈندى بە خداۋە لەلايەن : "خۆر تىشكى" مەسىحى؛ باۋەرىكى : "خاچ" : دەكەمەۋە كورت ھىمايانە ھىزى و پاشايەتى : "شېر چۈر" زەمىنى؛ دەسەلاتى : "شاخەكان" خۆرپەرستى؛ و ، كۆچەۋە فىرەۋەنى ياخيۋۋونى لە ، گوناۋە ۋاتە ، مىسر : "ئۆيلىسك" گشتگىر؛ ھىمايانە ئەم خدا . ئامون خۆر خداۋەندى بىپەرستى گوناھى بۇ يەكەم كۆنستنتىنى كە كاسۋلىكىيەى رۇمانى باۋەرە ئەو بۇ دەگەرېنېتەۋە ، مىسرىيەۋە كارتۇشى رېگەى لە ، ھىمايانە ئەم بۇ ^{۹۰} . پېداۋە پەرەى كە ، دەكات زىاد رۇما قەشەكانى ئايىنى پابەندبوۋنى لەسەر خۆى ھوكمدانى شارەكەۋە ئايىنىيەكانى برا لەلايەن ئىستاۋە لە دەزائىت؛ ناپاك بە ھەردوۋىكان خۆرەۋە كولتورى بە مەسىحى ئىمانى پەيوەستبوۋنى . "پاپا" دەوترىت پېيان لە ، لېدەگىرېت رېزى و كراۋە پراكتىزە كۆنستنتىنەۋە خۇدى لەلايەن پېشتەر كە كۆتايى تا بەردەۋامى بە مرۇقاىەتى كە ترسناكدايە نەفرەتچىكى سەرچاۋەى رۇمەۋە ئىمپىراتۆرەكانى لەلايەن *لاتەرانە تەختە* ئەم . دەدات باجى جىھان نىشتەجى رۇما لە چىتر ، يەكەمەۋە كۆنستنتىن دۋاى لە چۈنكە ، نىيە رىكابەرى بە شىۋەيە بەم . قۋستەنتىنە لە ، ئىمپىراتۆرىيەتەكە رۇژھەلاتى لە بەلكو ، نىن يۇخەنا بە مەسىح عيسا كە پېغەمبەرايەتتىيەى ۋەحىيە ئەو پىشتگۈيخستنى ھەموۋ لە ئايىنى فرىودانى گەۋرەترىن قوربانى دەبنە مرۇف كۆمەللىك ، داۋە ناۋىت خۇش ھەقىقەتەيان ئەۋان چۈنكە ، تاۋانبارە نەزائىيان بەلام . سەردەمىكدا ھەموۋ بە درۇزەكان و درۇ رادەستى ، خۇيەۋە خدا لەلايەن شىۋەيە بەم و *al بەرگامۇ* خەلكى نىۋ لە پەرۋەردە نەبوۋنى . دەكرېن جۆرەكانىيەۋە دۋاى لە يەك ئىمپىراتۆرە لايەن لە كە پاپا رېژىمى سەرکەۋەتنى ، *سەردەمەدا* رۋون ، لېدەكرا پىشتىۋانى و سەپىئرا سەردەمەۋە ئەو رۇمانى يەكەكانى راستەقىنە ھەلېئىرداۋى كەسى ھەندىك لە ناكات رېگىرى ئەمەش . دەكاتەۋە عيسا كە بىكەنەۋە؛ رەت و بىكەنەۋە رەت نوييە ناشەرىيە دەسەلاتە ئەم كە

بناسیټ خۆی راسته‌قینه‌ی خزمه‌تکاری وه‌ک ئه‌وان که ئه‌وه‌ی هۆی ده‌بیته بده‌ن سه‌رنج ،دامه‌زراند هه‌لبژێردراوه‌کان گه‌له‌ پۆمانی شوینی ئه‌وه‌ی دوا‌ی ناوی به‌ باوه‌ریان که ده‌دۆزیته‌وه‌ خزمه‌تکاران ، ۵۳۸ سا‌لی له‌ ،له‌و‌ی رۆح که به‌شه‌ی له‌م به‌لام .ده‌گرن یه‌کشه‌مه‌مه‌ له‌ پێژ له‌کاتی‌دا پاراستوه‌ عیسا له‌ ،نیرۆ سه‌رده‌می له‌ ته‌نها "د‌لسۆز شایه‌ت‌حالی" یان شه‌هیدان دوا ،پۆمادا ئه‌م . بینراون ۳/۳ بۆ ۳۰۳ سا‌لانی نیوان له‌ ،دیو‌کلیتیان و ۶۸ بۆ ۶۵ سا‌لانی پۆلسی بۆ ئاماژه‌یه‌ پ‌یده‌چ‌یت .د‌یت "هه‌مووان د‌ژی" واتای به‌ یۆنانیه‌ ناوه‌ که شاره‌دا له‌م مه‌سیح عیسا ئینجیلی مژده‌ده‌ری یه‌که‌م ،خودا ن‌یردراوی به‌م .نیرۆ ئیمپراتۆر سه‌رده‌می له‌ ،۶۵ سا‌لی له‌ ،بر‌ی سه‌ری ،بوو شه‌هید "خودا کور‌ی ج‌یگ‌ری" فریوده‌ره‌ی و درۆین نازناوه‌ ئه‌و ته‌حه‌دای خودا شیوه‌یه‌ نه‌ک ،بوو د‌لسۆز پۆلسی راسته‌قینه‌ ج‌یگ‌ری .به‌خشاوه‌ پاپاکان به‌ که ده‌کات ج‌ینشینه‌کانی له‌ کام ه‌یج نه‌ و باوه‌ر ب‌ی ج‌یجیلیو‌سی

سه‌رده‌می ئایینی میژووی گ‌رنه‌گه‌کانی ساته‌ مه‌زن دروستکه‌ری خودای کاره‌کته‌ری نه‌فره‌ته‌که‌ که ساتانه‌ی ئه‌و هه‌لکه‌ندوه‌؛ سروشتدا له‌ مه‌سیحی .ده‌بیټ مه‌سیحی گه‌لی بۆ قورسه‌کانی ده‌رئه‌نجامه‌ و ده‌بیټ پر‌ی و چ‌ر خۆی زالبوونی به‌لگه‌ی مه‌سیح عیسا ،زه‌مینییه‌که‌یدا خزمه‌ته‌ کاتی له‌ ته‌نانه‌ت و سه‌رسوره‌یه‌نر ن‌یردراوی دوانزه‌ به‌ جه‌لیلدا ده‌ریای له‌ زریان‌یکدا به‌سه‌ر به‌ ،کرده‌وه‌ ئارامی چ‌رکه‌یه‌کدا له‌ که زریان‌یک دا؛ خۆی سه‌رسوره‌یه‌نری ۵۳۸ بۆ ۵۳۳ سا‌لانی نیوان ماوه‌ی ،ئ‌یمه‌دا سه‌رده‌می له‌ .خۆی فه‌رمانی له‌ پاپا رژیمی دامه‌زراندنی به‌ چونکه‌ ،وه‌رگرت تایبه‌تی نه‌فره‌تی کاراکته‌ری مه‌سیحیانه‌ ئه‌و سزای هه‌ول‌یدا خودا ،یه‌که‌مه‌وه‌ یۆستینیانی ئیمپراتۆر پ‌یگه‌ی کۆنستنتین ئیمپراتۆر له‌لایه‌ن که بوون فه‌رمانه‌ ئه‌و گو‌پ‌رایه‌لی که بدات یه‌که‌م له‌ ی"نه‌فه‌وتاو خۆری پۆژی" له‌ پ‌یزگرتن که ،پاگه‌یه‌ندرا یه‌که‌مه‌وه‌ له‌م 321. پ‌یده‌کات ده‌ست ۶۰۱۹ ئازاری ۷ی له‌ که ،کرد واجب هه‌فته‌دا پۆژی نیوه‌گۆی و ته‌قینه‌وه‌ گ‌رکان دوو ،ل‌یک‌ردبوو نه‌فره‌تی خودا که قۆناغه‌دا به‌ج‌یه‌شت باشووریش نیوه‌گۆی له‌سه‌ر خۆیان ج‌یه‌نجه‌ی و خنکاند باکووریان کۆتاییه‌ له‌ ،دووره‌ له‌یه‌کتره‌وه‌ مانگ‌یک چه‌ند .ئه‌نتارکتیکا گه‌یشتنه‌ و کاریه‌گ‌رییه‌کی هه‌م تاریکی ب‌لا‌بوونه‌وه‌ی ،ئ‌یستوایی ه‌ی‌لی به‌رامبه‌ره‌کانی

خۆل و خۆل و خۆل و تۆز تەن ملبارەھا بە .بوو ویړانکەر هەم و هەبوو زۆری
 و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و
 خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و
 و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و
 خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و
 لە مەروڤایەتی و کرا ئازاد خاشاکییە و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و خۆل و
 لوتکەیی لە خۆر .کرد بێبەش ئاساییەکانیان خۆراکییە بەرھەمە و ڕووناکی
 .نەما تەواوی بە خۆی کە دەکرد پێشکەش پێی مانگی ڕووناکی هەمان خۆیدا
 سوپای باسە ئەو بەپێی , کردوو بەسە بەم ئاماژەیان میژوونووسان
 زریانکی کاتی لە وەرگرتەو ئۆستروگۆتەکان دەستی لە ڕۆمایان یۆستینیان
 ناوی کە گرکان یەکەم .تەمەوزدا مانگی ناوەراستی لە بەفراویدا
 ۵۴۵ سالی یەکەمی تشرینی مانگی لە و ئەندەنوسیا دەکەوێتە ،یە"کراکاتوا"
 گۆری کیلۆمەتری ۵۰ شاخیکی بەشیکی و تەقیەو خەیاڵنەکراو هیژیکی بە
 لە و ناوەراست ئەمریکای دەکەوێتە و یە"ئیلۆپانگو" ناوی دووهمیان .دەریا بۆ
 .تەقیوئەو ۵۴۶ سالی شوباتی

*هەندیکیان کە ،هەیه تۆ دژی لە شتیکم چەند من بەلام " ۱۴ ئایەت
 کە کرد بالاکێ فییری کە ،بەلامەو فییکارییەکانی بە پابەندن کە لەویدان
 بتهکان بۆ قوربانی خواردنی خواردنی بە ئەوێ بۆ رابکیشیت ئیسرائیلییەکان
 » .رابکیشن سیکسی بەدرەوشتی و*

۵۴۸هه سالی لە .دەکات ڕۆما لە دامەزراو ڕۆحی دۆخی لە باس ڕۆج
 دەسەلاتیکی دامەزراندنی شاهیدی سەردەمە ئەو دلسۆزی هەلبژێردراوانی
 خزمەتی پیاو ئەم . بەلام پیغەمبەر بە دەکات بەراورد خۆدا کە بوون ئایینی
 مالی و مولک و قازانج هاندانی بە خۆی دا پێگەی بەلام دەکرد خودای
 پاپای ژێمی لەلایەن کە شتانەیی ئەو هەموو رابکیشیت؛ زەمینییەو
 بە ئیسرائیل ڕووخانی هۆی بوو بەلام ،لەوێش جگە .هاوبەشن ڕۆمانییەو
 ئیسرائیل ڕووخانی بەهۆیانەو بتوانیت کە ئامرازانەیی ئەو ئاشکراکردنی
 نیوان لە هاوسەرگیری بدات هانی ئەوێ بۆ بوو بەس ئەو :ئاراو بەیئیتە
 .کرد ئیدانەیی توندی بە خۆدا کە شتیکی بکات؛ قبول تاغوتەکاندا و جولهکە

پاپامان رژیمی پیکهاتهیی وینهیهکی ، *به‌لعم* به به‌راوردکردنی به خدا که تیډه‌گه‌ن کردارانه ئه‌و مانای له هه‌لبژێردراوه‌کان پاشان .پێده‌به‌خشیت .ده‌ده‌ن ئه‌نجامی زه‌مینییه‌کانی و ئاسمانی هاوبه‌شه و شه‌یتان خۆی خودا ی"نه‌دۆراو خۆری پۆژی" وه‌رگرتنی له‌سه‌ر مه‌سیحی که‌نیه‌ی له‌سه‌ر نه‌فره‌ت ناپاکه‌که‌نه‌وه مه‌سیحیه له‌لایه‌ن ٣٦١هه‌ سالی له که ،بتپه‌رستانه و ده‌کات رووخانیان بۆ کار " *به‌لام* " وه‌ک پاپاش رژیمی وه .به‌پۆوه‌ده‌چیت ته‌نها " *بته‌کان قوربانی گۆشته‌کانی* " .ده‌کاته‌وه چتر ئیلاهییان نه‌فره‌تی بتپه‌رستی خه‌ریکه پۆما .بتپه‌رست ی"خۆر پۆژی" به به‌راورد به مه‌تافۆرێکن که ئه‌وه‌یه تیڤگه‌یت ده‌بی‌ت ئه‌وه‌ی به‌لام .مه‌سیحیه‌وه ئایینی ناو ده‌هی‌نێته ژێر له سه‌خته‌کانیان ده‌رئه‌نجامه هه‌مان و هه‌یه سروشتیان هه‌مان ئه‌وان که نه‌فره‌تانه‌ی ئه‌و له‌به‌رئه‌وه‌ی له‌وه‌ش زیاتر ...هه‌لده‌گرن خودادا حوکمی جیهان کۆتایی تا ئاراوه هی‌نایانه مه‌سیحیه‌وه سه‌رده‌می ی" *به‌لام* " له‌لایه‌ن دیاری مه‌سیح عیسا شکۆمه‌ندانه‌ی گه‌رانه‌وه‌ی به که ،ده‌بن به‌رده‌وام ناپاکیی به ده‌کریت به‌راورد مه‌سیحیه‌کان ناپاکیی هه‌روه‌ها .ده‌کریت ده‌خودا ئه‌وه‌ی دوا ی " *زیناکردن* " به به‌خشی خۆیان که عیبریه‌کان مه‌سیحیه ٥٣٨ بۆ ٣٦١ سالانی نیوان له .کرد ئاشکرا بۆ فه‌رمانه‌که‌ی به‌رده‌وامه ئه‌م‌پۆش تا ئه‌مه‌ش و .کردوو په‌فتاریان ئه‌وان وه‌ک ناپاکه‌کان

*به پابه‌ندن که هه‌یه هه‌ندیکتان شیوه هه‌مان به " ١٥: ئایه‌ت
» .نیکۆلایه‌که‌نه‌وه فی‌رکارییه‌کانی*

له‌م ،*هاتوو ئه‌فسوسدا* له که " *نیکۆلایتییه‌کان* " ناوی په‌یامه‌دا له‌م له به‌وانه سه‌باره‌ت " *کارانه‌ی* " ئه‌و به‌لام .ده‌رده‌که‌ویته‌وه دووباره نامه‌یه‌دا له پۆمه‌کان له هه‌ندیک له‌پاستیدا . " *عه‌قید* " ده‌بنه لی‌ره‌دا *ئه‌فسوس* ناپاک مه‌سیحی ٣٦١هه‌ سالی له پاشان ، مه‌سیحی بوونه‌ته *ئه‌فسوسه‌وه* به ،٥٣٨هه‌ سالی له ئایینی شیوه‌یه‌کی به فه‌رمی به ئه‌مه‌ش و بوون . پۆمانی پاپای کاسۆلیکی " *عه‌قیده‌ی* " له ریزگرتن

به و لات بۆ دیم فی‌رایی به ئه‌گه‌رنا ،بکه تۆبه بۆیه " ١٦: ئایه‌ت
" .ده‌که‌م له‌گه‌ل شه‌ریان ده‌مم شمشیری

ئەنجام ھوہ "وشەكەى" لەلایەن كە "جەنگە" بەو ئاماژەدان بە رۆج پەيامى بۆ دەكات ئامادە كۆنتىكستەكە رۆج ، " دەمى شمشىرى " ، دەدرىت وشەى ، پىرۆز كىتەبى كە ، دەبىت ۱۶ سەدەى پەيامى ئەمە .دەت كە چوارەم راستى ، ۱۱:۳ پەخشانى بەپىي " شایەتخالى دوو " ، ئەو پىرۆزى نووسراوى كاسۆلىكى رۆمانى درۆینەى باوەرە دەمامكى و بۆلۆدەكاتەو خودایى دەكات ئاشكرا .

رۆج كە لایبگىرەت گۆيى با ، گۆیگرتن بۆ ھەيە گۆيى ئەوھى " ۱۷: ئایەت ماننا لە بەشەك من سەرکەوتوو كەسەى ئەو ، دەلەت كۆپساكان بە چى ناوێكى بەردەكە لەسەر و دەدەمى سىپى بەردىكى و دەدەمى شاراوھە " . وەریبگىرەت لەوھى جگە نایزانەت كەس كە نووسراوھ نوێ

دەھەیتەوھ وەبىر ھەتاهەتایى ژيانى لەیەنەكى رۆج ھەمیشە وەك كراوھ پىشەبىنى كە دەكات پىشكەشمان وینەيەوھ ئەو رێگەى لە ، لایرەدا و بەرھەم بۆ و وشك بىابانى لە برسەكان عىربىيە بە كە ماناوھ ئەو لەلایەن داھەنەرى ھەزى رێگەى لە دەتوانەت كە كرد فەزى خودا پاشان . دراوھ وشكدا پەدانى بە كە بكاتەوھ؛ درێژى و بپارێزەت ھەلەبێردراوھكانى تەمەنى خۆيەوھ ئەنجام بە خۆى رەزگاركرائى ھەلەبێردراوھكانى بە ھەتاهەتایى ژيانى ئەو رەزگارى پلانى تەواوى لوتكەى دەبەتە ئەمەش . دەگەيەنەت

كە ، دەدرەتەوھ ھەتاهەتایى ژيانى پاداشتى كاتە ئەو ھەلەبێردراوى ، ئاسمانىيە خۆراكى وینەيەكى " Laila " . دەكات باسى وینەوھ رێگەى لە رۆج لە . بەرھەمەيەنەريەتى خۆى خودا ، شاراوھتەوھ ئاسماندا شانەبىنى لە پىشتەر كە ، بووھ پىرۆزدا شوینى پىرۆزترین لە مانا ، كۆنەكاندا ھەماسازیيە . دەكات ھوكمرانى بۆ بە تەختەكەى لەسەر خودا كە بووھ بەھەشت ھەمەى "بەلەى" دەنگى نوینەرايەتى " سىپى بەردى " ، رۆمەكاندا پراكتیزەكردنى لە " سىپى بەردى " ھەروھە . بوو "نا" نیشانەى رەش بەردى كاتێكدا لە ، دەكرد ھەتاهەتایى ژيانى . ھەمیشەيى ئىستا ، ھەلەبێردراو ژيانى پاكى بۆ ئاماژەيە و خرۆش و جۆش پىشوازیيەكى رەنگدانەوھى كە ، خودایىيە "بەلەى" ئەو ئاسمانیدا تەنەكى لە ھەلەبێردراو ئەوھى لەبەر . خوداوھ لەلایەن سەرسەختانە ئەم وە . دەچوینەت " نوێ ناوێكى " بە نوێى دۆخى ، دەبەتەوھ زىندوو

" :تاکه کەسییە و نەینى هەمیشە ،هەلژێردراوەکانى بۆ ئاسمانییە سروشتە ئەم ناو چوونە و میراتگرتن بۆ دەیت پۆیست بۆیە " . *نايزانیت کەس* چییە بزانیٲ ئەوەى بۆ سروشتەو

تیاتیرا : چوارەم

ئایین شەرەکانى ١٨٠٠ بۆ ١٥٠٠ سالانى نیوان لە

ئەمانە : بنووسە تیاتیرا کلێسای فریشتەى بۆ " ١٨ : ئایەت
وێک پێیەکانى و ئاگرین ئاگرى وێک چاوەکانى کە ،خودان کورى قسەکانى
" :وان بریقەدار برۆنزی

دەهینیتەو وەبیر سەردەمێک ،" *تیاتیر* " ناوی ژێر لە کە چوارەم پیتی
پێگەى لە پرۆتستانت و کاسۆلیکی خولەکانى مەسیحى ئیمانى کە
ئەم بەلام .کرد پیشکەش قیزەونیان دیمەنێکی خویناویانەو پێکدادانەکانى
،یۆنانى رەگى دوو ، *Thyatire* ناوی لە .تێدایە گەورەى سەرسورمانى پەيامە
لەگەل مردن هۆى بێتە ئەوەى بۆ و قیزەون" بۆ وەرگێردراو ،" *thuao, teiro* ،
،دەکات رەوا قیزەونەکان بۆ لێکدانەویە ئەم کە یۆنانییەى زاراو ئەو . "ئازار
دۆخیکی لە کاتیک بەراز یان بەراز بۆ ئاماژەى ،بەیلیدا یۆنانى فەرەهنگى لە
بە ١٦ سەدەى .پۆیستە روونکردنەو هەندیک ،لێرەدا وە .خراپدان
پاپای دەسەلاتى تەحەداى کە ،بوو پرۆتستانتیزمەو ئایینى سەرەلداوەى
بە پاپایەت ،خۆى کاتى دەسەلاتى بەهێزکردنى بۆ بۆیە .کرد رۆمانى
،دامەزراند قاتیکانى شارى دەولەتى ،پێنجەم سیکستۆسى پاپا نوینەرایەتى
دەسەلاتى بە بیت پەيوەست کە پێدەبەخشیت مەدەنى شەریەتى کە
کە کورسییەکەى پاپا رژیمی ^{١٦} *ogoh* سەدەى لە کە ئەمەشە لەبەر هەر .ئایینیەو
پیشتر کە قاتیکان مالى و مۆلک بۆ گواستەو ،بوو لاتەرەن کۆشكى لە پیشتر
تەنیا گواستەوێە ئەم بەلام .پێکھێناوو پاپای سەرەخۆى دەولەتێکی
قاتیکان دەولەتى نوینەرایەتى بانگەشەى کەسەى ئەو چونکە ،فیلیکە
کە ،لاتەرەن لە ،لەوێیە چونکە نیشتەجییە؛ لاتەرەن کۆشكى لە هیشتا ،دەکات
هەر وە .وەرەگرن سەردانیکەرەکانەو بیانییە دەولەتە لە نێردراو پاپاکان
٣ى لە کە چاکراوێ ئۆبیلێسکە ئەو ،١٥٨٧دا سالى لە کە بوو شیوێە بەم

۷ ژېړ له که دۆزرایه وه ،دروستکرایه وه لاتهران کۆشکی نزیك له ۱۵۸۸ ئابی دهکه ویتته قاتیکان دهولته تی .نیژرا پارچه دا سی له و نیژرابوو زه ویدا مه تر که تیبه رپووباری پوژئاوای که ناری له ،قاتیکان گردی له سهر ،پوما دهره وهی پشکیننی له کاتی .شاره که دا له گهل هاوسنووره باشوور بو باکووره وه له بهرازېک سهری له شیوهی که سوپما سهرم ،قاتیکانه دا شاره هم پلانی .پوژئاوایه باشووری به ره و پووکه کهی و باکوور به ره و گوچکه کانی ،دهچیت هم پیکه هری که خداه له لایه ن یونانی ی "thuao" په یامی شیوهیه به م کاسۆلیکی باوه ری .دهبینریت ره و و دهکریته وه پشتراست هینده دوو شتانه و رق به .قیزه ونه کانی لوتکه ی دهگاته ،*magoteog* بو ی *piirgamaog* له که به که که سانه ی به و به رامبه ر دهیت توندوتیژی کاردانه وهی درنده ییه وه و گونا هه کانی ،بلاو بوونه وه چاپخانه وه به هو ی دوا جار ،پیرۆز کتیبی رۆشنبری پاریزه ری ،کاته نه و تا ،خراپتر له وهش .دهکه ن ئیدانه به کارهیئانه کانی خراپ ئابایه کاند و خانه قا له دهرویشه کانیه وه له لایه ن که پیرۆزه کان کتیه که دهکات پیرۆزه کتیه نه و له سهر گۆشه گیری ،به ره مه هیئابوو ییه وه هیژی به زانیاریده ره کان که وایکردوو وه .دهکات تاوانه کانی ئیدانه کردنی گوپرایه له کانی جیه جیکاره بکوژین؛ خورازیه کان و کویر پاشا ژیره وه له خوی عیسا که دهرپرپانه ی نه و شیوهیه به م .وه سیه تنامه که ی ،"ناگرن بلایسه ی وهک چاهه کانی که سه ی نه و " هیئانه وهی به ،روو دهخاته سزادانییه که ی کرده وه ،" بریقه دارن برۆنزی وهک پییه کانی وه " . ده بن ئاشکرا سهر بو گه رانه وهیدا کاتی له که ،بکه ن ئاشکرا ئاینییه کانی دوژمنه دژی له لهم که مه سیحیه ن ئایدۆلوژیای دوو نه و پیک نه مانه .دهبات له ناویان زه وی چه کی و "شمشیر به " مردن تا تیاتیرادا سهرده می میژوو ییه ی چوارچیه ی و دهریا " له سهر " پییه کانی " پاشان . کردوو به کتر له گهل شه رپان ناگرین له پروتستانته کانه و کاسۆلیک باوه ره هیما ی که ، وه ستاون " زه وی له سهر ههردووکیان ،پروتستانتیزم و کاسۆلیکی ئایینی ۱-۱۱ و ۱۳: ۱۰:۵ په خشان ی وه سف " بریقه دار برۆنزی " وهک ،په شیمان بی ، (برۆنزی = گونا ه) گونا هبار به .وه رده گریت مه سیحه وه عیسا خدا له دادوه ری تووره یی که دهکرین ،گه رکه " به ل " راگه یاندنی بو ۱:۱۵ په خشان ی له وینه یه هم به کارهیئانی

له بوون يه گرتوو، گۆشه گيركه ران دوا كه دهكات ئاشكرا كاترميره ئهو خدا
 كرد شهريان مردن تا كيوييه كان درنده وهك، دلسۆزه كانى منداله دژى
 فرانسيسى له. پيشبينييه كه دريژايى به پيناسه كردنيان بۆ ديت كه هيمايهك
 وه. هاتبوون يه كدا به دواى ئايينييه كان شه ره چوارده هم لويىسى تا يه كه مه وه
 فهره نسا گه لى له سهر نه فرهت خودا چۆن كه بكهين به وه ئاماژه گرنگه
 كه كلۆفيسه وه دواى له بوون پاپا چه كدارى پشتيوانيكي كه، دهكات ئاشكرا
 بكات ديارى نه فره تيبه ئهم لوتكهى ئه وهى بۆ. بوو فرانكه كان پاشاى يه كه م
 ته مه نى كه فهره نسا ته ختى سهر خسته چوارده همى لويىس گهنجى خودا
 ۱۰:۱۶، بانگهواز، پيرۆزه وه كتيبي له ئايه ته ئهم. بوو سال پينچ ته نها
 و، منداله پاشا كهت كه خاكهى ئهو، تۆ بۆ ئاخ " :دهرئه برپت په يامه كهى
 ويژان فهره نساى چوارده هم لويىسى " !دهكه ن جهژن به يانيان سازاده كانت
 شه ره و قيژساي كۆشكى بۆ گرانبه هاكانى خه رجيه رپگه لى له كرد
 لويىسى و بوو نوقم هه ژاريدا له كه به جيّه يشت فهره نسا يه كى. گرانبه هاكانى
 له گه ل كه ژيا ئازادى خوازه ژيانيه شپۆازه ئهو بۆ ته نيا جيّنشيني پازده همى
 هاوبه شى، دوبيويس كاردينال، خراپه كاريدا كارى له جيانه بووه كهى هاوړ
 بيياكييه كى پازده هم لويىسى، بوو قيژه ون كه سايه تيبه كى. ده كرد
 جه ماوه رييه توره ييه ئهو و دا نيشان گه له كهى چاره نووسى له ته واوه تى
 كرپكار پاشاى، جيّنشينه كهى سهر ده كه ويته دلنبايه وه به، وروژاندى كه
 له لايه ن توره ييه ئهم ئامانجى كردنه به خودا. ئاشتيخواز شانزه همى لويىسى
 ليدانى بۆ كرد ئاشكرا خۆى مه به ستى، ئاشتيخوازه وه و نيان و نهرم پياويكى
 به كلۆفيسه وه له كه كوړه ي متمانه ئهو بۆ بۆ ماوه يى پاشايه تى ده سه لّاتى
 دابووى پايدا ئاييني ئيديعاى به ناره وا.

و ئيمان كهت و خۆشه ويستيت و كرده وه كانت من " ۱۹: ئايهت
 » . كرده و ته سه ره تا له وهى زياتر ئيستا و ده زانم كۆلنه دانت و خزمه ت كرده ن

" مردن تا دلسۆز " دهكات به نده كانى ئاراسته ي خودا، قسانه ئهم
 كاره كانيان " مامۆستا كه يان؛ ويّنه لى ده كه ن پيشكه ش قوربانى وهك خويان
 راسته قينه ي " خۆشه ويستى " شايه تحالى چونكه خودا بۆ دلخۆشكه رن "
 " پييه ي به و ده يّيت ره وا يان" ئيمان ". دمه دن رزگار كه ره كه يان بۆ خويان

ئامازەى لېرەدا كە " بەردەوامى " وشەى . لەگەلدايە " دلسۆزانە خزمەتتەىكى "كۆنستانس تاوهرى" لە ھەر .ھەيە بەرچاوى مېژوويى گرنگىيەكى ،پېكراوھ ماوھى بۆ ،ئيمان مۆدېللىكى ،دوراندى ماری كە بوو مۆرتېس-ئايگېس شارى لە مەسىحىيەكانى لە زۆرىك .ژباوھ خۆيدا دىلېتتى لە تاقىكارى و درېژ سالى ۴۰ ئەمەش .مانەوھ مېژوو نادىارى بە زۆرجار ،داوھ شايەتخاىيان ھەمان دىكەش دوا .كرد زىادى شەھىدان ژمارەى كات تېپەربوونى بە كە ئەوھەيە لەبەر تا ۱۶۴۳) ھوكمرانى سەردەمى بە پەيوەندى بەرھەمانە ئەم بەرھەمى دەستىدا ژېر لە كە ،ھەيە چوارەدەھەمەوھ لويىسى پاشا ى(۱۷۱۵ ئەم بۆ كە ئەنجامدراوون فەيلەقەوھ ئەو لەلايەن كە "ئەژدىھاكان" كە دەكرد راو پرۆتستانتىيان دلسۆزەكانى مەسىحىيە ،دامەزران مەبەستە بدەنە سەرنج باشى بە .چۆلەكان شوپنە و دارستان بۆ كەردبوو پاشەكشەيان كەردەوھ و ،دەكات دىارى "شەيتان" كە " ئەژدىھا " ناوى ئاشكراكەرى رۆلى ۱۳-۹-۱۲: پەخشانى لە پاپا و ئىمپراتۆرى رۆمى ئاشكراى شەرانگېزەكانى ،كاسۆلىكى ئايىنى خەباتى ،ناوبەرد "خۆر پاشا" بە خۆى كە كەسەى ئەو .۱۶. كۆنستانتىن لە كە نەرىتېك ،لوتكە گەياندە ى"خۆر رۆژى" بەرگىركارى .^{ملاوتەوھ} بۆى يەكەمەوھ

ژنە ئەو تەھەمۇل كە ،ھەيە تۆ دژى لە ئەمەم بەلام " ۲۰: ئايەت و بكات فېر خزمەتكارەكانم ،دەزانىت پېغەمبەر بە خۆى كە دەكەيت ئىزابېل .» .بەھكان قورىانى خواردنى و سېكىسى بەدەرەوشتى بۆ رابكېشىت

والدۆوھ پېتەر لەلايەن پېرۆز كىتېبى واىكرد خۇدا ۱۱۷۰ سالى لە دوكتۆرىنى كە بوو مەسىحى يەكەم ئەو .پرۆفانسال زمانى سەر وەربگېرېدېتە راستەقىنە شەمەمى رەچاوكەردنى لەوانەش ،دۆزىوھ نېردراوى تەواو راستى ،دامەزراند والدنسىيەكانى ،ناسراوھ والدۆ پېتەر بە .رەوھكخۆرى وەرگرتنى و ئەو .بوون نېشتەجئ ئىتالىا لە ئەلب بەرزاىيەكانى لە پېدمۆنت ناوچەى لە كە كاسۆلىكىيەوھ كەنيسەى لەلايەن دەكرد نوپنەرايەتيان كە چاكسازى كارەى ئەوروپاي ھەموو خۇدا ئەنجامدا لە .لەدەستچوو پەيامەكەش و كرا دژايەتى پەتايەكى دواتر و مەغۇلەكان بكوژى لەشكركىشىيەكى دەست گەياندە ،بوو مەغۇلەكانەوھ بەھۆى ھەروھە ،ھېنا خۆيدا بەدواى تاعونى ترسناكى

نزیکهی بۆ سی له سەر یهک نیوان له ،دهستیپێکرد ۱۳۴۸هه سالی له که ژنه له واز ئیوه " ،ئایه ته ئهم په یامی .سپیه وه دانیشتووانه کهی نیوهی نهو که چاکسازیخوازانهی نهو بۆ سهرزه نشتکردنی که ، " ..دین ئیزاییله که تهواو کاره که چونکه ،بوو شایه ن که نه دا والدۆ پیتهر کاره کهی به گرنگیه یان پرزگاری راستی تهواوه تی عه قیده ی ،۱۵۱۷ بۆ ۱۱۷۰ سالانی نیوان له .بوو قوئاغه دا نهو کوئیای له که چاکسازییه که یان و خست پشتگوئ مه سیحییان بوو ناتهواو زۆر و به شه کی ،ئه نامدرا

لای والدۆ پیتهر که عه قیده یه کاملیه نهو : تیینی
،ئه ودا له که ده دات نیشان نهو ،کردوو جیه جیی و تیگه یشتوو
به پیویستی که روو خستۆته چاکسازییه کهی تهواوی به رنامه ی خودا
 مه رچی ،دا روویان قوئاغه دا دوو له شته کان کرده وه به .بووه جیه جی کردن
 که کاته ی نهو به پیی ،پینه کرد دهستی ۱۸۴۳-۱۸۴۴ سالی تا شه ممه
 پی کردوو ئاماژه ی ۸:۱۴ دانیال له فهرمانه که

ده کات به راوردی خودا ،پاپا کاسۆلیکی رۆمانی باوه پکی وینا کردنی بۆ
 پیغه مبه رانی که ترسناک ی " ئیزاییل " ،ئه حه ب پاشا بیانییه کهی هاوسه ره به
 و ئه سلی بۆ دلسۆزه کوپییه که .رشت بیتاوانی خوینی و کوشت خودای
 خودا .ده مینیته وه چالاک زیاتر زۆر ماوه یه کی بۆ که هه یه زیانیکی ههروه ها
 :ئامانج ده کاته "ته خته کهی" نوئی شوینی ناوی "ژن پیغه مبه ر" ناوه یانی به
 :دی "vaticinare" واتای به کوئ لاتینی و فهره نسی به که ،قاتیکان
 له راده به در شوینه که به سه بارت میژوو ییه کان ورده کاریه .پیشبینی کردن
 تاییه ت رۆمانی په رستگایه کی بوونی به شوینه ئهم بنه رته دا له .ئاشکرا که رن
 بۆ دی ت هیمایه ئهم .کراوو دیاری ئه سکلیپیۆس " مار " خودا وهندی به بوو
 نیرو ئیمپراتۆر ۱۵-۱۴-۹: ۱۲ په خسانی له پاپا رژی می و شه ی تان نوینه رایه تی
 له "ساحیر سیمۆنی" و دانا له وئ گالیسکه کانی پیشبرکیی بازنه کانی
 وه ک که بی ت نهو پاشماوه ی نهو پی ده چیت .نیژرا له وئ گۆرستانیکدا
 پژی ،دراوه خاچ له رۆما له که خودا نی درواوی په ترۆسی پاشماوه ی
 ئاههنگی ،بوو کوئستنتین دیارییه کی که بازلیکایه ک لی ره شدا .لی ده گیریت
 درۆ ئهم .بووه تالو بنه رته دا له ناوچه که .ده گیرا مه سیحی شکۆمهندی

له كه ،دهدات قاتيكان بازليکاي ئهم نوڤي ناوي به ږهوايه تي هه لېه ستراره
له پيتهر سانت بازليکاي " چه واشه کارانه ي ناوي ، دهکړت ږاواوه ي و گه وره پاژده همددا سده ي
" و **ساحيرک** به به خشراره راستيدا له که شهره فته هم . وهرده گړت " ږوما
ږوځ که ده ځيښته وه " **سحر** " ږاواوه يه نه و ږو پاساو ، نه سکولاپيوس " *مار*
په خشان ي له کاسو ليکي ږوماني ئاينبيه کاني ږوپره سمه ږو ده ي گړپته وه
تودا له چراکه ږووناکي " :ده لیت پيمان داربي پيروړي کتيبي که ، ۱۸:۲۳
ږو نابيستریت؛ تودا له بووک و زاوا دهنګي هه روه ها ، نادره وشيته وه
هه موو تو جادوو گهري به چونکه ، بوون زه وي سهر گه وره کاني بازرگانه کانت
سانت بازليکاي دروستکردني ته واو بووني تاييه تي به «. بردران به لارېدا گهلان
که نه وه ي هو ي بووه ، بوو زور پاره يه کي ږه به پيوستي که ږوما له پيتهر
به لوتير مارتن ماموستا و دهرويش . بفروشيت ئيندو لجنسه کاني تيتريل پريلات
سروشتي ، ده فروشريږن پاره به که گونا هه کان ليخوشبووني بينيني
سروشتي پاشان . دوزيه وه خو ي کاسو ليکي ږوماني که نيسه ي راسته قينه ي
تيزه ۹۵ داناني به کرد ئيدانه هه له کاني له هه نديک و شهيتانانه ي
سالي له ئوگسبورگ له نه لمان ي کليسا ي ده رگاي له سهر به ناو بانگه که ي
سالي له خودا که ، ناساند چاکسازييه که ي کاري فهرمي به کارهش به م . ۱۵۱۷
کردبوو والدو پيتهر ږو پيشناري ۱۷۰هـ .

نه و چاکسازيکراوه کاني خزمه تکاره له گهل قسه راسته وخو ږوځ
و ده ستله کارکي شاوه قوربانييه ، راسته قينه نه وانه ي - ده کات سهرده مه
داوه ئيزاييل به ږيگه يان که ده کات سهر زه نشتيان ږوځ - ناشتيخوازه کان
هه موو سهر زه نشته دا له م ده توانين . *ږاږکيشيت و بکات فير خزمه تکاره کاني*
بخو يښنه وه چاکسازي سهره تاييه ي قوناغه هم عه قیده ييه کاني ناته واوييه
، عيسا نه وانه ي ، ده کات " *خزمه تکاره کاني* " " *ږاکيشاني و فيرکاري* " نه و
فيرکاريه که ي به لام . مه سحي که نيسه ي بيته ليده کات واي نه مهش
" *گوشه* " ويښه ي و " *بيته ده بي* " تو مه تبارکردني که ، *په رگامويه* سهرده مي
ده رکه وتني سهره ږاي . ده کرا ئيدانه ئيستاوه له " *بته کان به قوربانيدان* "
خودي به لکو نييه " *ئيزاييل ژنه* " گرنگه که بوونه ئايه ته دا له م ، فريودر
ژنه له واز تو " پي و تني به ، له سهره تاوه ههر . ږرو تستانته مه سحي

سەر فرېدراووتە " ، دەكات لەگەڵ مامەلەى "لەشفرۆشیك" وەك خودا " بە تەوهرە ئەم ى " ئىزابېل ژنەكەى" پێدەدات رېگەمان ئەمەش ، " جېگایەك " گەورە تەنگانە " . بېستینەو ۱۷:۱ پەخشانی ى "گەورە لەشفرۆشى بابلى ئەم هەمان .دیت پېرۆز كتیبی راگەیاندى شكستى دواى راگەپەندراووەكه لە دژدەپەى ئەو " لەگەڵ " گەورەپە ناخۆشییە " ئەم ناسینەوێ پەيامە " كاری دواى .دەكاتەو پشتراست ۱۱:۷ پەخشانی لە " هەلدەستیت كۆتایی و كۆن پەیمانى نووسینەكانى كه ، هەلدەستیت خودا " شایەتدالى دوو " و لېنراوێ ناوی و دەكرێتەو پشتراست رۆحى " زینا " .پېرۆزە كتیبی نوێى دا" ئىزابېل " لەگەڵ كه بەوێ دەكات تۆمەتباریان خودا كه " ئەوانەى قەشە شانەشانی .فەرەنسییەكانن پاشایەتیە و پاشا ،دەدەن ئەنجامى بېدینى توورەپەى سەرەكى ئامانجى دەبنە پاشایەتیخوازەكان ،كاسۆلیکیەكان عیسا گەورە خودای توورەپەى بۆ بوو دەرپرېنێك تەنیا كه ،شۆرشگێر نەتەوێى لەلایەن كه كاتەدا لەو دووانە توورەپەى بۆیە و نەكرد تەوێیان ئەوان .مەسیح ۱۷۹۸دا و ۱۷۹۳ سالانى نیوان لە پاپادا دەسەلاتى كۆتایی لە خوداوە .سەریان هاتە ،دیاریكراوو

بەپێى خودایی نەفرەتى دەرئەنجامى بۆ ئاماژەپە " ناخۆشى " وشەى **كه دیت مرۆشكدا هەموو بەسەر نارهەتى و ناخۆشى** " ۲:۱۹ پۆمیان " ئەو بەلام " . یۆنانى بەسەر پاشان ،جولەكه لەسەر سەرەتا ، **دەكات خراپە** و كاسۆلیكى پاشایەتى دەسەلاتى گوناھەكانى سزای كه " تەنگانە بە ۱۷:۵ پەخشانی لە ،كاسۆلیكى رۆمانى كەنیسەى ،دەدات هاوپەیمانەكەى " **گەورەپە تەنگانەپەكى** " لۆژیکییەو رۆوى لە " **گەورە** " ...بابلى " ناوی

من كه دەرزانن كلیساكان هەموو ،دەكوژم مندالەكانى من « ۲۳ ئایەت كردهوكانتان بەپێى هەریەكێكتان ،دەكۆلمەو مێشك و دل كه كەسەم ئەو » .دەدەمەو

بۆ دەهینیت بەكارى رۆح كه دەرپرېنەپە ئەو " مردن بە مردن بۆ " بەم ۱۷۹۴ و ۱۷۹۳ سالانى شۆرشگێرى رژیمنى ى"تیرۆر" دوو وەسفکردنى لە دواتر كه ،رەتەدەكاتەو رۆحى مردنى تەنھا چەمکیكى هەر ،دەرپرېنە فریشتەى بە كه پەيامەكەیدا لە دەگونجیت پرۆتستانتەكان بۆ ۱۸۴۳دا سالى

مرۆقايه تی .گه یاندووو ۳:۱۱ پەخشانی له " *سەردینیا* " ،سەردەمه ئەو
 که نه بوو شپۆیه له خویناوی تاقیکردنەوه یه کی شاهیدی هەرگیز پیشتر
 لویسه و دکتۆر له لایه ن که ،بدریت ئەنجام کوشتنەوه ئامیڤی له لایه ن
 خودی به ناوه که ی که ،بوو بەدل گیلۆتینه و دکتۆر له لایه ن به لام داهێنرابوو
 پوخته کان بریاره پاشان .ناسراوه گیلۆتین به له مه و دوا که ،دراوه ئامیڤه که
 لیدانی زیادکراوی بنه مای له گهل ، دەرکرد بپشوماریان له سیڤاره دانی فەرمانی
 بوو دیار وا ،بنه مایه ئەم به پپی .پیشوو رۆژی تۆمه تبارانی و دادوهر
 ئەم خودا که هۆکاره یه ئەم له بهر هەر و دانابوو نه مانی قه ده ری مرۆقايه تی
 ،*کوۆتاییدا له " کوۆتایی "* به ناو بردوو قه که ره ی شوڤشگپیه ده سه لاته
 رۆژی یه که م له که " *کوۆمه لایه تی* " ده کرده زه وی ، ۱:۲ ژیان سه ره تای به پپی
 له ، ئاسماندایه له ته نیا به لام .*ژیانیک هه موو له بوو بیبه ش دروستکردنه و*
 جیبه جپی کوۆبوو و هه لێژدراوانی که ئاسمانییه ی هوکمه ئەو کاتی
 هه لێژدراوانی واته - "*کوۆبوونه و کان یان*) *کلێسا کان هه موو* " که ، ده که ن
 خودا که ده دۆزنه و مانایه به و میژوو بیانه راستیه ئەم - سه رده مه که هه وت
 درۆ به ئەوانه ی که موکوڤیه ؛ بئ و ته و او خودا دادپه ره ری . به خشیون پپی
 ، "*خوێان کاره کانی به پپی* " ، ئەوه و دادپه ره ری به هۆی ، ده دا هوکمیان
 به به رامبه ردا له و ده کوژن تر ئەوانی ناڤه و به ئەوان . ده درا لیان
کاره کانتان به پپی من و " : ده کوژین ئیلاهی ته و او دادپه ره رییه کی
 . " ده ده مه و هه ریبه کی *کتان* .

قبول فیڤکاریه ئەم که ، تیاتیرا باقی هه موو ئیوه ی بۆ " ۲۴ ئایه ت
: ده لیم پیتان ، شه یتان قوولله کانی شته ده لپن پپی که نه بوون فیڤ و نا که ن
" دانانم ؛ له سه رتان تر بارگرانییه کی هه یچ

به ئاینیه کانی رپۆره سمه و ده که ن ئیدانه کاسۆلیکی باوه ری ئەوانه ی
 له که بن چاکسازیخوازانه ئەو ده توانن ته نیا ، ناوده به ن " *شه یتان قووللایی* "
 سه ریان ۱۷۸۹ سالی له فه ره نسا شوڤشی تا ۱۲۰۰ سالی ده ور به ری
 راستیه له و بوو دوور زۆر عه قیده که یان ، هه بیټ ره فتاریکیان هەر . هه لداوه
 ته نیا . کردبوو مه سیحی عیسا شاگرده کانی و نێردراوان فیڤی رۆح که پا که ی
 به باوه رپوون : ده رده که ون ئەواندا به رژه وه ندی له ئەرپنی لایه نی سی

بەخششى و پېرۇز كىتېبى تەنيا بە متمانەكردن ،تەنيا بە عيسا قوربانيدانى ئايىنى لە تر عەقىدەيەكانى خالە ھەموو ژيانان؛ و كەسايەتییەكانیان شیۆەيە بەم .پرسىار بۆ كراوون ھەربۆیە و بوون بۆماوہی كاسۆليكيیەوہ بەلام ،بوون ناتەواو مەسحيدا باوہرى حەقىقەتى عەقىدەى لە ئەگەرچى زىندوو قوربانى وەك خۆيان ژيانى توانيان ھەلېژېردراوہكان چاكسازىخوازە فەرمانى جېبەجېكردنى بەروارى كە ١٨٤٤ سالى تا و بکەن خودا بە پيشكەش ئەمەيە .کرد قبول خزمەتەكەيان كاتى ماوہيەكى بۆ خودا ،بوو ٨:١٤ دانيال *ناخەمە تر بارگرايىيەكى ھيچ* " دەليّت كاتيک دەريدەپړت روونى بە زۆر كە ديارە روونى بە وشانەدا لەم ناوازە ئيلاھى حوكميكي دۆخى . "*سەرتان*

" .*دېم من تا بگرە شتانه بەو دەست ،تەنھا* " ٢٥ ئايەت

باوہرە سەر بختە بەرەكەت دەدەن خودا بە پېگە كە ھۆكارانەى ئەو و بپارېژيڻ ھەلېژېردراوہكانەوہ لەلايەن دەبيّت ،پروّتستان ناتەواوہكەى مەسح عيسا گەرانەوہى تا بکړيڻ پراكتيزە .

دەپارېژيڻ كۆتايى تا كارەكانم و دەبيّت زال كەسەى ئەو " ٢٦ ئايەتى ،
" .*دەدەم گەلاند بەسەر دەسەلات*

پرزگارى لەدەستدانى ھۆى دەبيّتە چى كە دەكات ئاشكرای ئايەتە ئەم تا دەبئ ھەلېژېردراوہكان .مەسح گەرانەوہى تا چاكسازيیەوہ سەردەمى لە كردووە ئاشكرايان و كردووە ئامادەيان مەسح عيسا كە كارانەى ئەو كۆتايى پەتكردنەوہى بە بانگراون ئەوانەى .بپارېژن جيھان كۆتايى تا بەردەوامى بە نەشاردۆتەوہ خۆى مەبەستى ھەرگيز بەلام .دەكەون خودا نوييەكانى مەرجە خۆى شكۆمەندى گەرانەوہى كاتى تا بكات زياد خۆى رووناكى وردە وردە كە *گەشاوہتر رۆژ رووناكى تا ،وايە بەيانى خۆرى وەك چاكەكاران رېگای* " پېرۇزەوہ كىتېبى لە ئايەتە ئەم ؛(٤:١٨ پەندەكانى) "*دەردەوشيتەوہ* ،١٨٤٤وہ سالى لە كە پلانەكەيدايە چوارچېوہى لە بۆيە .دەيسەلمينيّت و كراون پيشبينى كە دەردەكەون بەروارانەدا لەو خوداييەكان پيداويستيبە تەنھا .ئىنجىلييەوہ ناوازەى پېغەمبەرايەتى وشەى لەلايەن كراون پيشبينى دەسەلات" خوداوە لە ھەلېژېردراوہكان كە ئاسمانيدايە دادوہرى تواناى لە .وہردەگرن "گەلاند بەسەر

کەسیک چۆن وەک ،دەکات ھوکمرانییان ئاسن چەقۆی بە " ٢٧: ئایەت باوکم لە دەسەڵاتم چۆن ھەر وەک ،دەکات پارچە پارچە خاکییەکان دەفرە وەرگرتوو » .

مافیک .دەکات لەسێدارەدان مەحکومی مافی پێشنیاری دەرپرینە ئەم ھوکمدانیان لە دەکەن ھاوبەشی مەسیحدا عیسا لەگەڵ ھەلبژێردراوەکان کە ھەزار " ماوەی لە ،دامەزران کۆتایی دادگاییکردنی بۆ کە ،خراپەکاران لەسەر .حەوتەمدا ھەزارە گەورە شەمعی ی "سأل

" .دەدەمئ بەیانی ئەستێرە " ٢٨: ئایەت

زەوی لەسەر کە ،پێدەبەخشیت خۆی خودایی تەواوی ڕووناکی خودا " .ڕووناکیم من " :وتی عیسا بەلام .دەکریت ھێما خۆر ڕووناکی بە ئیستامان خۆی خودا کە ،رادەگەییەنیت ئاسمانی ژبانی ڕووناکی شیوەیە بەم ئیمە خۆری وەک ئاسمانی تەنیکە بە پشت چیت کە ،ڕووناکیە سەرچاوەی نابەستیت .

رۆح کە لاییت گوئی با ،گوێگرتن بۆ ھەبە گوئی ئەوەی " ٢٩: ئایەت " !دەلێت کایساکان بە چی

نھۆمی ،پیکھاتوو نھۆمی حەوت تاوەریکی وەک وەحی کتیبی لەم .دەکات خودا لەگەڵ بەریەکەوتن کاتی نوینەرایەتی حەوتەم تەواوی بنەرەتی پیکھاتە سێبەم و دووم بەشی ،چوارچێوەیەدا .دەگرێتەو ٢٠٣٠ تا ٩٤ سالی لە کە ،پیکدەھێن مەسیحی سەردەمی خۆیان جیگە کراوە لەسەر لیکۆلینەویان وەحیدا لە بابەتانە ئەو ھەموو وەک تەنھا خوارو نھۆمەکانی بەلام .دەدۆزنووە بناغەییەدا ئەم لەناو لە وەحییە کە گرنگی .سەرەو نھۆمەکانی دەچنە کە کاردەکەن پلیکانە ئاستی لە گرنگیە ئەم . پیرگامۆم ناوی کە دەرەکەوئ سێبەمدا ئاستی کە قۆناغەدا بە لەم ھەر . تیاتیرا دەوتریت پێی کە ،دەبێت بەھێزتر زیاتر دا4 لەسەر خودا ھوکمدانی .دەبێت فریودەر و سەرلێشیواو مەسیحی باوەری بۆ بۆیە .دەبێت لیکەوتە جیھان کۆتایی تا سەردەمە ئەم رۆحی دۆخی خودا کە دەکەمەو کورت پەیامە ئەم ،ھوکمە لەم تیگەشتنتان چەسپاندنی

لویسی سەردەمی لە کردوو هەڵبژێردراوەکانی پڕۆتستانی ئاراستە
چوار دەهەمدا.

هەمەچەشن مەسیحییەکان ڕەفتارە چاکسازیدا سەردەمی لە: **پوختە**
بە بەلام کرا لەسەر گۆشەگیریان کە هەبوون راستەقینە پیرۆزی. بوون
تیکەل سیاسەتیار و ئایین کە هەبوون تریش هەندیک و مانەو ئاشتیا
کاسۆلیکی شاهانە سوپای لە تۆلەیان و هەلگرت چەکیان و دەکرد
کەم. دەکات دەستینیشانیان "دووڕوو" وەک ڕۆح ۱۱: ۳۴ دانیال لە. دەکردوو
عیسا لاساییکردنی واتای بە بوون مەسیحی کە تیگەیشتوو ئایینی کەسی
بۆ ملکەچبوونە و فەرمانەکانی گۆڕاپەڵی و شتییدا هەموو لە
لە و قەدەغەکردنە لەو بوو یەکیک چەک بەکارهێنانی قەدەغەکراوەکانی؛
راستییه بەو عیسا سەرزنشتهکە. بوو ئەو وانە دوا دەستگیرکردنیدا کاتی
کاسۆلیکیەکان نەریته پراکتیزەکردنی لە بەردەوامبوون بە کە بوو ڕەوا
و فیڕکردن ئەو، نموونەکەیانەو ڕیگە لە خۆیان پڕۆتستانیەکان
. *بوو کاسۆلیکی ئیزایی* بە سەر کە کرد پەرورده وەسوەسیان
کە، کرد ناوبانگیان بۆ خودادا چاوی لە ناتەواویان ئایینی پراکتیزەکردنی
چاکسازی سەرەتاییە قۆناغە ئەم. پێدەکرد بپێزییان دۆژمنەکانیدا لەبەردەم
" دەلێت کە کردوو لەو جەختی کە، بەدات ناوازه حوکمیکی کە لێکرد وای
کە *بگرن شتانە بەو دەست تەنھا، ناسەپێنم بەسەرتدا تر بارگرا نییەکی هیچ*
و بوو ڕەوا سەرەتاییەدا قۆناغە لەم عەقیدە ناتەواوی بەلام. " *دیم تا هەتە*
و گۆشەگیری ئەووە ناوی بە کە کرد قبول کەسانە ئەو خزمەتی خودا
شتیان زۆرتین، بەدەن زیاتر نەیان دەتوانی ئەوان. گرتوو باوەش لە مردنیان
قوربانیان ڕۆحی ئەم لەسەر جەختی خودا. خۆیان ژیا: دەکرد پیشکەش
(۱۹ ئایەت) کرد وەسفی " *یەکەم لە زیاتر کارەکانی* " بە کە، کردوو
دەکرێتە کە دەچواندن گۆشتیک بە کاسۆلیکی ڕۆمانی ئایینی بپەرستی
ڕۆشنبیرەکانی قوولە بەرھەمە لە ڕۆمەکان فریودانی ئیدانەکردنی. *بەتەکان*
وەشانیکی ۱۱۷۰ دا سالی لە هەر کە، پێکرد دەستی (قۆدیس) والدۆ پیتەر
و زانین. نووسی پڕۆفانسال، لاتینی لە جگە تر زمانیکی بە پیرۆزی کتیی
تەواو سەرسۆرھێنەر شیوەیەکی بە خوداییەکان پێداویستیە لە تیگەیشتنی

، كالقین جۆن کاریگەری ژېر له .دابەزی پرۆتستانت باوەری ئەویش دوای و بوو کاسۆلیکی نەیارەکی وینە و بوو وەرەق پرۆتستانت باوەرەکی تەنانت چونکە ،خودا بۆ قیژەونیکیە شایەدی "ئایین جەنگەکانی" دەرپرینی .وەرگرت تۆلە .ناکەنەو تۆلە ،راستەقینە ئەوانە ،مەسیح عیسا هەلبژێردراوانی کە ،چەک هەلگرتنی بە پرۆتستانتەکان .دیت یەزدانەو خودی له ئەوان بە سووکایەتیان ،بوو "پیرۆز کتیی تەنها" ،بوو "sola scriptura" دروشمی لەم عیسا .دەکرد قەدەغە توندوتیژیەکانیان کە دا نیشان پیرۆز کتیی پیویستە کە فێرکرد شاگردەکانی ،رۆیشت زیاتریش لەو ڕوو وەرە دەدات لێیان کە کەسە ئێو بۆ بگەرێننەو "تر ڕوومەتەکی"

مردنی هۆی بوو تە کاسۆلیکی گۆشەگیری کە سەردەمە ئەم خراوەتە تیشک جار سێ وەحیدا کتیی له ،عیسا دلسۆزەکانی خزمەتکارە بەشی *مۆری* ^{پێنجەمیشدا} سەردەمی له بەلام ، *تیاتیرا* سەردەمی له لێرەدا :سەر ٢٢٠دا ئایەتی له ،لێرەدا :هەشتەم بەشی *شمشالەکی* ^{سییەمدا} له و شەشەم بۆ پادەگەیه نیت خۆی نیازی ،دەدات شەهیدەکانی خزمەتکارە هانی عیسا خزمەتکارە و ڕۆما کە ئازارانی ئێو یان مردنیان تۆلەسەندنەوی *پەرگامۆدا* ناوی له کە سەرەکییە وشە ئێو .بوون تووشی پاشایەتیەکانی *زیناکردن* بە تاوانبارە کاسۆلیکی ئایینی :دەردەکەویت ڕوونی بە *شاراوتەو* کاسۆلیکی پاشاکانی -دەدەن ئەنجامی لەگەڵیدا ئەوانە و خودا بە بەرامبەر فەرەنسیدا شۆرشگیرانی گیلۆتینی ژێر له -دروژنەکانیان ئاگیە و لیگەکانیان و ،سەیرکە " ٢٣-٢٢ پەخشانی .رژاوە نارهوا بە کە خوینە ئێو بۆ دەدەن پاره ،**دەکەن لەگەڵ زینای ئەوانە** و ،نەخۆش جیگای سەر دەیخەمە من *منداڵەکانی من ،نەکەن کارەکانیان له تەوبە مەگەر ، دەچێژم زۆر ئازارێکی کەسەم ئێو من کە دەزانن کۆیساکان هەموو پاشان ، مردوویی بە دەدەم دەدەمەو کەردەو کانتان بەپێی هەریەکیکتان ،دەکوڵمەو مێشک و دل کە لەگەڵیدا زینا ئەوانە " ، ١٨٤٣ سالی دوای له چونکە !ئاگادار بەلام .
لەگەڵ ،دەکات ئامادە خودا بۆیە ، دەگرێتەو **پرۆتستانتەکانیش " دەکەن** ،کاسۆلیکی زیناکردنی بۆ نوێ سزایەکی ،ئەتۆمی ی"سییەم جیهانی جەنگی" لەگەڵ هاوتەریب .ئەدقیقتیستی و پرۆتستانت ،ئەنگلیکان ،ئۆرتۆدۆکس*

پېنجه مى مۆرى كاتېك " ۶:۹-۱۱: پەخشانى : مۆر دەئىت ۵۰ له رۆج ئەوهشدا وشەى بههۆى كه بىنى كهسانم ئەو رۆحى قورىانگاكهدا ژىر له ,كردهوه ئەى: كرد هاواريان بهرز دهنگىكى به ,كوژراون شايتەتالپيهوه ئەو و خودا كهسانه ئەو لهسەر حوكم كهى تا ,راستگۆ و پيرۆز ,سەرور پەروردگارى پاشان 'دهكهيتەوه؟ خوئىمان تۆلهى و نيشتهجىن زهوى لهسەر كه ددهيت چاوهپۆ زياتر كهمىك گوت پىيان و پىدرا سپىيان جاپىكى بوو ههريهكهيان خۆيان وهك بوو بپيار كه براكانيان و خزمەتكار هاو تهواوى ژمارەى تا ,بكهن "بكوژرين

بهلاپدا ناناگدار عهقلپكى و بىت سەرلپشپواو دهتوانپت پېنجه مۆرى دهكات ئاشكرا خودا نهپىيهكانى بىركردنهوه وپنهيه ئەم :بين روون با .ببات دۆخپدا له مهسپىدا له مردوووهكان , ۹:۵-۶-۱۰ بانگهواز بهپپى چونكه ناكهن شتپدا هپچ له بهشدارى چپتر ,دهكرپت لهبىر يادهوهرييان كه دهخهون به ديدات بوون تهواوى لهناوبردنى ماناى ئىنجيل . رووبدات خۆدا ژىر له كه ,نهبووپت بوونى ههركيز كه وايه ئەوه وهك مردوو مروقى يهكهم! مردنى مپشكى له بوونيان ههموو ,ههبووه ئەوهى بههۆى :جياوازييهدا ئەم لهگهڵ كه زىندوووهكانپهتى بهنده بۆ ئەوه بۆيه .دهمپنپتهوه ههلكهندراو خودادا بپريان .بدات هانپان ئەوهى بۆ دهپرپت دلنهواپى پهيامهى ئەم خودا ههيه ديارپكراو كاتپكى ,مردن خهوى دواى ,بهلپنهكانى بهپپى كه دهخاتهوه پاشان .دهكرپنهوه زىندوو ئەوهوه لهلاپهن كه , بهئاگابوونهوپان بۆ ,مهسپىدا عيسا له خودا حوكمدانى و نىگا ژىر له ئەوهى بۆ دهپت دهرفتهپان له . سالد ههزار كوئاپى له بهلام ,بدهن حوكم زىندوووبوووهكانپان ئازاردهره لهگهڵ زىنا ئەوانهى بۆ كراوه پپشپىنى مردنهى ئەو , تپاتپرادا پهيامى كارى ,زهوى لهسەر .دهپت جپبهجپ قات دوو ,دهكهن كاسۆلىك ئپزابپلى و خۆپدا سهردهمى له ,دپت ئەوهى دواى بهلام ,يهكهمه قۆناغى شۆرپشگپران كه كاتهى ئەو ,كوئاپى دادوهرى دووهمى مردنى ,دووهمدا قۆناغى له ههموو له ,دلسۆز پان بپباوهر , مهسپىپهكان كوئوبوونهوه ههموو خودا دادپهروهراپه حوكمى كه دهپنن مهسپىپهوه سهردهمى قۆناغهكانى .دهكرپت جپبهجپ رۆحى زىناى دژى له

ههشته‌مدا به‌شی له *شمشال بانگه‌وازی* چوارەم، ڕەمزییە‌که‌یدا وێنە له
 بۆ داپۆژراوه بۆ به‌رنامه که ده‌کاته‌وه پشتراست " *گه‌وره ته‌نگانه* " کرده‌وه‌ی
 و ئۆر. لێ‌کردووه پش‌ت‌گیریان که پاشایه‌تیانه‌ی ئه‌و و پاپیزم *زینای* سزادانی
 ، *ئه‌ستێره‌کان* و کاسۆلیکی تاریکی ئایینی و *مانگ* و ئیلاهی ڕووناکی
 گۆشه‌گیرکردنی به‌هۆی ، به‌شیکیان یان ، سێ سێ به‌ ، ئایینی خه‌لکی
 ۱۷۹۴دا و ۱۷۹۳ سالانی له‌ فەرهنسییه‌وه شۆرش‌گیرانی له‌لایه‌ن بیاوه‌ری
 . *ده‌درت لێیان* .

ناشتی‌خوازه‌کان پ‌رۆتستانته ئاراسته‌ی که په‌یامه‌ی ئه‌و کۆتایی له
 بیران ، ده‌کاته‌وه پشتراست چه‌ک به‌کارهێنانی ئیدانه‌کردنی ڕۆح ، کراوه
 ئاسمانی دادوه‌ری کاتی له‌ که ، داد‌گایی‌کردن‌دایه دوا له‌ ته‌نها که ده‌خاته‌وه
 . لێ‌ده‌کرێته‌وه تۆله‌ی هه‌لبژێردراوه‌که که ، ئاماده‌کراوه هه‌وتمه‌دا هه‌زاره‌ی
 تۆله‌ خۆی ئاسمانیه‌یه حوکه‌م ئه‌م به‌رده‌م نییه ئه‌وه‌ی ده‌سه‌لاتی بۆیه
 گۆشه‌گیرکه‌رانی داد‌گایی‌کردنی مه‌سیح‌دا عیسا له‌گه‌ڵ دواتر که ، بکاته‌وه
چه‌تۆی به " . ده‌کات له‌سێ‌داره‌دانیان سزای ب‌پاری له‌ به‌شداری و ده‌کات خۆی
 مه‌به‌ست " . *ده‌کات پارچه‌ پارچه‌ کۆفه مرۆف چۆن وه‌ک ، ده‌کات حوکه‌میان ئاسن*
 به‌ که تاوان‌بارانه‌ی ئه‌و بۆ ده‌بی‌ت ئازاره‌کان ماوه‌ی دیاری‌کردنی ب‌پاره له‌م
ئه‌ستێره‌ی باسی ۲۹ ئایه‌ت . کراون مه‌حکوم کۆتایی داد‌گای دووه‌می مردنی
 ده‌رب‌پینه ئه‌م " . *ده‌ده‌م پێ به‌یانیه‌که‌ی ئه‌ستێره‌ی من وه* " . *ده‌کات به‌یانی*
 ئه‌به‌د بۆ سه‌رکه‌وتوو . خوداییه ڕووناکی وێنه‌یه‌کی که خۆر بۆ ئاماژه‌یه
 ئه‌م ، ئه‌به‌دییه کۆنتی‌کسته ئه‌م پێش به‌لام . خوداییه‌وه ڕووناکی ناو ده‌چێته
ئه‌ستێره‌ی . ده‌کات ئاماده دێت ب‌پاره که پێنجه‌م پیتی بۆ ڕیگا ده‌سته‌واژه‌یه
وشه‌ی ئێمه وه " : باس‌کراوه ۲۱-۲۰-۱۹ : ۱ : په‌ترۆس ۲ له *به‌یانی*
 به‌ گ‌رنگی باشت‌ره که ، *پشتراست‌کراوه‌ته‌وه ته‌واوی به‌ پێغه‌مبه‌رایه‌تیمان*
به‌یانی ڕۆژ تاوه‌کو ، ده‌دره‌وشیته‌وه تاریک‌دا شوێنیکی له‌ که به‌ده‌ن چ‌رایه‌ک
ویستی له‌ سه‌رچاوه‌ی هه‌لدێت دله‌کانتاندا له‌ به‌یانی ئه‌ستێره‌ی و ده‌بی‌ت
خوداوه له‌ به‌لام ، بوون مرۆف هه‌رچه‌نده ، پێغه‌مبه‌ران به‌لام ، بووه مرۆقه‌وه
 له‌سه‌ر جه‌خت ئایه‌ته ئه‌م " . *هه‌لیانده‌گرت پیرۆز ڕۆحی کاتی‌ک ده‌کرد قسه‌یان*
 سه‌رده‌می کۆنتی‌کستی چونکه ده‌کاته‌وه پێغه‌مبه‌رایه‌تی وشه‌ی گ‌رنگی

فەرمانه ئه و جیبه جی کردنی به دهریٲ قالب له رۆحیه وه روهی له داهاتوو
 پیرۆزی، به یانی و ئیواره تا " :کراوه پیشبینی ۸:۱۴ دانیال له که ئیلاهییهی
 وه رگی پانه کهدا له تهنه ئایه ته ئه م کاته دا له و به لام ". ده کړیته وه راست
 تهنه نه ت ". ده بیته وه پاک پیرۆزگا که و، به یانی و ئیواره ۲۳۰۰ بۆ " :ناسرابوو
 له م بوو؛ ورد که متر به لام، بوو یه ک وه ک خودا په یامی وه رگی پانه شدا له م
 رپیگهی له جیهان کوٲایی که لی کبدریته وه شیوه یه به و ده توانریٲ فۆرمه دا
 مه سیحه وه عیسا رزگار که رمان و په روه ردگار شکۆمه ندانه ی گه رانه وه ی
 بۆ به کاره ی نا میله ری ویلیام ئه مریکی پروٲستانتی خودا . راده گه یه نیٲ
 ۱۸۴۳ سالی به هاری له ئه دقینتیستی ئیمانی تا قیکردنه وه ی دوو ئه نجامدانی
 دوو ئه م نیوان له ، ده کات فیрман ۱۱-۱۲ : ۱۲ دانیال وه ک . ۱۸۴۴ پاییزی و
 رزگار که ره ی راستودروستییه ئه و خودایی فهرمانی، ۱۸۴۳ سالی له به رواره دا
 ، کردبوو پیشکه شی مه سیح عیسا که کشانده وه که وتوو هکان پروٲستانتیه له
 خودا که نه بوون نوییه کاند پیرۆزییه ستانداردی له گه ل ئه وان چیت ر چونکه
 به و سوود تهنه به لام، هه تاهه تاییه عیسا راستودروستی . لی ده کات دا وایان
 و هه لی بژاردوو خۆی عیسا که هه ل بژێردراون به راستی که ده گه یه نیٲ که سانه
 ده مینیتیه وه راستی به جیهان کوٲایی تا کاته کان هه موو درپژایی به ئه مه ش
 سالی به هاری رۆژی یه که م له ، ساردیس و تیاتییرا نیوان له ، لی ره دا
 ئیمه و جیبه جی کردنه وه بواری ده چیته ۸:۱۴ . دان فهرمانی، ۱۸۴۳
 به رواره ئه و مه سیحیه کانی بۆ رۆحدا په یامه کانی له ده رئه نجامه کانی
 ده دۆزینه وه .

- ۱۸۴۳ سالی له مه جلیس : سییه م وه حی

۱۸۴۴ هه

گه راوه نیردراوی مه سیحی ئیمانی

سەردىنبەھەر : پىنجەم

دادگايىکردنى دواى مەسىح عىسا كە بىرلەشكەن ئەو
يەكەمى تىرىنى ۲۲ى و ۱۸۴۳ سالى بەھارى لە ئەدەبىيەتتە
دەريانىڭ ۱۸۴۴دا

ئەمە : **بنووسە سەردىس كۆپىنچە فرىشتەى بۇ** " : يەكەم ئايەتى
لە ئەستىزەى ھەوت و خودا رۆھى ھەوت كە كەسەيە ئەو قەسەكانى
تۆ بەلام ، بىت زىندوو كە ھەيە ناوبانگت تۆ ، دەزانم كىدارەكانت من ، دەستدایە
" . مردوویت .

دوو سەر دەخاتە تىشك ، پىنجەمە نامەى تەوهرى كە " سەردىنى " .
بۇ دەگەرپتەو يەككىيان : پىرۆتستان مەسىحىيەكانى لە دژبەيەك رەفتارى
، زىندوویت كە ھەيە ناوبانگت تۆ " ، راپىدەگەيەنپت عىسا كە ، كەوتووكان
" : ۴دا ئايەتى لە ، ھەلبۇزىرداۋەكان بۇ دىكەيان ئەوى و " : " مردوویت تۆ بەلام
شايەنى چونكە ، لەبەردايە سىپىيان بەرگى و جىل ، دەرۆن لەگەلمدا ئەوان
، پەيامە دوو ئەم ناوەرپۆكى رەنگدانەوھى بە " سەردىنى " ناوى " . ئەوھن
بىرۆكە . بەيەكن دژ بنەرەتدا لە ھەستەكانى ، ھەلگرتوو مانايەكى دوو
و تەشەنوج بەردى : دەھىلمەوھو يۆنانىم رېشەى و رەگ ئەم سەرەككەيەكانى
ساردۆنى پىكەننىكى تەشەنوج و رۆخسار رۆخسار . ژيان و مردن واتە ، بەنرخ
تۆرى سەرەوھى پەتى ساردۆنىو ، يۆنانىدا زمانى لە دەكات ؛ پىناسە
ساردۆنىكس و ساردۆ ، پىچەوانەوھو بە و ماسىيەكە ؛ سەردىن ماسىگرتنە ؛
ئەم سەرەتاي لە . قاوھىي چالسېدۆنى لە جۆرپكە ساردۆنىكس بەنرخن ؛ بەردى
و خودا رۆھى ھەوت كە دەدات نىشان كەسە ئەو " وەك خۆى عىسا نامەيەدا
بەسەر دادگايىکردن و رۆخ پىرۆزکردنى واتە " ھەيە ئەستىزەى ھەوت
رۆوبارى سەرەوھى لە ، ۱۲دا دانيال لە وەك . سەردەمدا ھەوت بەندەكانى
بىرلەكەى و ئەدەبىيەتتە ئىمانى تاقىكردنەوھى كە ، وەستاۋە مردنەوھو
ئەوھى بۇ ئامازەيە كە " تو " ئاشناى فۆرمى بەكارھىننەى بەدەنە سەرنج . دەدات
پىرۆتستان نۆرمەكەى تەواۋى . بەكۆمەلە بوونەوھىكى قەسەكەرەكەى كە
لە كە دەھىنپت پىرۆتستاننى ئىستىسناى بەو كۆتايى عىسا . لەسەرە كارىگەرى
تىگەشتىنى بەپىي) نوئ " بارگىرانى " . پىكرەوھ ئامازەى تىياتىرادا پەيامى

له واز دهیټ .دهکړټ داوای و دهسهپنرټ ئیستا (یاخی باوهپدارانی جیځه شهمه شهمه و بهپنرټ رڼمانی یهکشهمه پراکتیزهکردنی له که دهکاتهو پچهوانه دڅخه ئه و ۸:۱۴ دانیال فهرانه ئه .بگریتهو له دامهزراوه یهکهمهو کوښتننن ئیمپراتور لهلایه ۳۲۱هـ و ئازاری ۷ی نهیزهکی بارانیکی رپځه له ۱۸۴۴ سالی پش سال یازده ۱۸۴۳ سالی له و بوو بهردهوام بهیانی ۵۰ کاترمیر تا شهوهو نیوهی له که ،بهردهوامه و و وینا خودا ،بوو دیار ئهمریکادا یهکگرتووهکانی ویلایهته سهرانسهری نهوهی بو .کرد پروتستانتی مهسیحیهکانی بهکوځهلی کهوتنی پیشبینی پیشانی ئاسمانی ئهستیرهکانی خودا ،لیکدانهو بهم پییکات قهناعهت شیویه بهم " . *دوبن شیویه بهم نهوهکانت* " :گوت پیی و دا ئیبراهیم نهوهکانی بهکوځهلی کهوتنی پیشبینی ۱۸۴۳ سالی نهیزهکی بارانبارینی باسکراوه *شهشهمدای موری* تهوهری له ئاسمانیه نیشانه ئه .کرد ئیبراهیمی *بهلام ،بیت زیندوو که ههیه ناوبانگت تو* " ،دهلیت عیسا ،۶:۱۳ پهخشانی له خودا نوینهرایهتی به دهکات باسی کهسهی ئه و شیویه بهم " . *مردوویت تو* به باوهپوون به که پروتستانتیزم لهگهل هاوتایه وردهکاریه ئه و دادهنرټ ئیلاهی بریاری .بووتهوه ئاشت خودا لهگهل وایه پیی ،چاکسازیهکهی خودی له حوکه ئه " . *مردوویت تو و* " ، *دزائم کارهکانت من* " :دهدرټ پشتگوئ حوکه ئه پروتستانت رهنه .گهورهیه دادوهری که دټ خوداوه فهرانی ۱۸۴۳ سالی له .بیت رزگاری دهرئهجامهکانی له ناتوانیت بهلام ،بخات له مهسیحیهک هیچ نییه بریار و جیهجیکردنهو بواری هاته ۸:۱۴ دانیال وشهی پشتگوئخستنی له نهزانیه ئه .بیت بیئاگا زیندوو خودای یاسای نیردراوی پهتروسی که ،دهگریټ سهرچاوه پیروزهو کتیی پیغهمبهرایهتی بو تهواومان سهرنجی ۱۹-۱۲۰ :۱ پهتروس ۲ له که دهکات ئاموژگاریمان خودا *باشتره که ،پشتراستکراوتهوه تهواوی به پیغهمبهرایهتیمان وشهی* " :بدین رژهکان تا ،دهدروشینتهو تاریکدا شوینیکلی له که بدن چرایهک به گرنگی پیشبینیهکی هیچ هلدټ دلکاناندا له بهیانی ئهستیره و دهیټ بهیانی پیشبینیهکی نایهت کهسپکهو لیکدانهوی له پیروز کتیی

دەمىرېت خەرىكە و دەمىنئىتەو ئەوھى ،ئاگاداربە « :دووم ئايەتى
» . *نەدۆزىو تەو تەواو* **تەواو** *خودا كەمدا لە بەردەم* كارەكانتم چونكە ،بكە بەھىزى

باشماوھى ئەوا ،نەگرن باوھش لە پىرۆزى نوپىيەكەى پۆوھرە ئەگەر
دەكات مەحكومى ھۆكار دوو لەبەر خودا چونكە . " *دەمرن* " پىرۆتستانتىزىم
جىبەجىكردنى بەھۆى كە ،پۆمانىيە يەكشەممەى پىراكتىزەكردنى يەكەمىيان
وشەى پىشتگوپخستنى دووھمىيان دەكرېت؛ ئىدانە ٨:١٤ دانىال لە فەرمانەكە
پىگەى لە خودا كە وانەيەى ئەو پىشتگوپخستنى بە .پىغەمبەرايەتتە
تاوانە ئەو پىرۆتستانتەكان نەو ،كردووھى فېرى ئەدقېنتىستىيەو ئەزموونى
،خالەكە ھەردوو لەسەر .ماوھتەو بۆيان باو پىرانيانەو لە كە ھەلدەگرن
" . *نەدۆزىو تەو تەواو* *خودا كەمدا لە بەردەم* *كارەكانتم* *من* " :دەئىت عىسا
دە پۆوھرەكەى پىرۆتستانتەكان ، " *خودا كەمدا لە بەردەم* " وتنى بە عىسا
كە باوكەى ئەو ،نووسراوھى خودا دەستى بە كە ،بىردەخاتەوھى فەرمانەكە
باوھرە .بكات رزگارىيان بىپارە كە ،كۆر بەرژەوھەندى لە پىدەكەن سووكايەتى
ھاوبەشىيەكى ھىچ ،ھەلىگرتبوو مۆدىلېك وەك كە گوپرايەلەكەى تەواو
گوناهەكانى لە زۆرېك مىراتگرى كە نىيە پىرۆتستانتدا باوھرەكەى لەگەل
رزگارى دەرگى .ھەفتانە پىشوودانى پۆژى ھەموويانەو پىش لە ،كاسۆلىكىيە
" ،دادەخرېت پىرۆتستانت بەكۆمەلئى ئايىنى نۆرمىكى لەسەر ھەمىشە بۆ
دەكەون " *شەشەم مۆرى* " *ى* " *ئەستىزەكان*

بىت لەبىرت بىستووتە و ھەرتگرتووتە ئەوھى كەواتە " :سىيەم ئايەتى
چ لە نازانىت ،دېم دز وەك ،ھەلنەستىت خەو لە ئەگەر ،بكە تەوبە و بگرە خۆت
» .سەرت دېمە كاترمېرېكدا

بەرھەمەكانى لە پەخنەگرانە پەنگدانەوھى " ،*بىت لەبىرت* " ،كردارە ئەم
ئەوھندە راستەقىنە ھەلېژىدراوانى تەنھا بەلام .دەگەيەنئىت رابردوودا
ئەم لەوھش جگە .بگرن خۆيان بەرھەمەكانى لە پەخنە كە خۆبەزلزان
وھىر چوارەمدا فەرمانى سەرەتاي لە " *بىت لەبىرت* " " ،*بىت لەبىرت* " ،فەرمانە
دەكات ھەوتەم پۆژى پىرۆزىراوى پىشوودانى بە فەرمان كە ،دەھىنئىتەو
بۆ دەكرېت بانگھېشت فەرمى پىرۆتستانتىزىمى ،ھىندە دوو ،دىسانەو لېرەدا
ويليام لەلايەن كە پىغەمبەرىيەكان پەيامە ھەرتگرتنى بە پىداچوونەوھى

بهلام، دهستیپیکرد ۱۸۴۴ پاییزی و ۱۸۴۳ سالی به هاری له میله ره وه ۱۸۴۳ وه سالی له که، خودا فه رمانه که ی ده چواره می دهقی له هه ره وه ها جیا بوونه وهی ده رنه نجامی جدیتترین. دهکات سه ریچی فانی گونا هیکی وهک *وهک من، بکه سهیری نهیکهیت تۆ ته گهر* " :هاتوو مه سیحدا عیسا له گهل سالی له، چۆن ده بینین *"سهرت دیمه کاترمیژکدا چ له نازانیت تۆ و، دیم دزیک تهوبه به بی و وریایی به بی. گرتوو زیندوو واقعیکی په یامه ئه م، ۱۸۰۶ وه یه کلاکه ره وه شیوه یه کی به پروتستان ئیمانی، تهوبه به ره می به بی و مردوو.*

که سهر دیس له ههیه پیاویکتان چهند بهلام " :چواره م ئایه تی *له بهردایه سپیان بهرگی و جل و ده رۆن له گهلما، نه کردوو پیس جلهکانیان شایسته ن چونکه* »

به عیسا، په یامه دا له م. سه ره له ده دات نوئ پیروزییه کی خه ریکه ورده کاریانه ی ئه و به پیی، ده دات *"پیاویک چهند"* بوونی شایه تحالی ساده یی پیاو ۵۰ ته نها بووه؛ له نیویاندا که، بووه ئاشکرا وایت جی ئیلین بۆ که و ژن ئه و بۆ ئاماژهن *"پیاوانه که م"* ئه م. وه رگرت خودایان ره زامه ندی ئیمانیان شایه تحالی به هووی به ره که تدارن و په سه ند تاک به که پیاوانه ی *پیاویکتان چهند بهلام* " :ده لیت عیسا. په ره ردگار چاوه روانییه کانی به پیی و ده رۆن له گهلما ته وانیش، نه کردوو پیس جلهکانیان که ساردیس له ههیه موناقه شه ده توانیت کئ ". *شایسته ن چونکه، له بهردایه سپیان بهرگی و جل بۆ ناوه؟ پیدانانیان مه سیح عیسا خودی که بکات که رامه تی که له سه ر عیسا، ۱۸۴۴ و ۱۸۴۳ سالانی له ئیمان تاقیکردنه وه کانی سه رکه وتووانی له که، ده دات زه مینی ته وای دانپیدانانی و هه تا هه تای ژیا نی به لیئی *"پیسبوونی. وه رده گریت فه رمی فۆرمی فیلادلفیادا* داهاتوو ی په یامی ئه و که *"به رگ و جل"*. مرؤفایه تی ئازادی ره فتاری بۆ ده گه رپته وه *"جلوبه رگ"*، *"سپی"* حالته دا له م، ده کات بۆ حسابی مه سیح عیسا که راستو دروستییه نه ریتی ئۆردوگی بۆ راستو دروستییه ئه م له ده ستدانی بۆ ئاماژه یه پیسبوونی بۆ ئاماژه یه پیسبوون نه بوونی، پیچه وانه وه به لیژدا. پروتستان عیسا ی *"هه میشه یی راستو دروستی"* تۆمه تبارکردنی به رده وامبوونی*

شەممە رۆژی پراکتیزەکردنی و زانین ،زوانە بەم ٩:٢٤ دانیال بەپێی مەسیح ئەو نیشانە و بەرھەم ،پێدەبەخشیت راستەقینەیان پیرۆزییەکی و ژیرانە ھەڵبژاردنە ئەم .بەخشیویەتی مەسیح عیسا کە راستودروستیەیی شکۆمەندی و پیرۆزکردن لە ھەمیشەیی دەبێتە زوانە بەم زیرەکانە *ھێما 0 خواروو ئایەتە ئەم ی سپی بەرگی و جل " بە کە ئاسمانیدا درۆیەک ھێچ دەمیاندا لە و " : دەیانناسیڤیت " تاوان بی " بە رۆح .دەکریت لەگەڵ ئاشتیی " ئەوان .(٥: ١٤ پەیدابوون) " تاوان بی چونکە ،نەدۆزراوەتەو بەپێی ، دەدۆزنەو " نابینیت یەزدان کەسە ئەو بەبی کە ،پیرۆزی و ھەمووان بەرگە و جل " ئەم پراکتیکییەو رووی لە ١٤:١٢ عیبرانییەکان لە ،پۆلس یەکشەممە پراکتیزەکردنی کە وەرەگرن گوناھ لابردنی شیوەی " *سپیانە* لە ،کردوو ئەویان چاوەرپی دڵسۆزی بە دووجار چونکە .پێکدەھێنیت رۆمانی لەلایەن پێدەدریت خودایان مۆری ،ئەو رەزامەندی نیشانە وەک ،ئەو شوینی کە یەزدان ھەڵبژێردراوەکانی پاککردنەوێ بو دیت کە ،شەممەو بەدی "پیرۆزگا پاککردنەوێ" شیوەی بەم .دەپاریژن راستودروستیەکی ھەر ،رووناکیەدا لەم .وەرگیژدرا کاتەدا لەو ٨:١٤ دانیال کە فۆرمەیی ئەو ،دیت ھەڵبژاردە بە ئاسمانی دیدیکی عیسا ،١٨٤٤ یەکەمی تشرینی ٢٣ی لە شوینی لە خۆی تێپەرپوونی بە سەبارەت بەخشی سەرکەوتووکانی ئەو ویناکردن بە شیوەی بەم .زەمینی پیرۆزی شوینی پیرۆزترین بو پیرۆزەو گوناھە کەفارەتی ،خاچ لەسەر مردن لە کە بیرھێناوە ساتە *یۆم " کە ،بەدیھینا ی " کەفارت رۆژی " شیوەی بەم ،کرا ھەڵبژێردراوەکانی* لە کردارە کە نوێبوونەوێ ،روویدابوو پیشتر رووداو ئەم . *عیبریە ی " کیپور* راستودروستی بە گەشتن یەکەم تەحەدای مەبەستی تەنیا دیدگا کەدا بە ئەمەش .ھاتبوو بەدەست عیسا مردنی رێگەیی لە کە بوو ھەمیشەیی ئیمانە کە ،دیت بەدی سەردیس کەوتووایی بو رستەیی شیوەیەکی دوو لەبەر .نییە رەزامەندی جیگەیی دروستکەر خودای بو نیشانراوەکی راستییە بو خۆشەویستییان بەھۆی بکاتەو رەتیان دەتوانیت خودا ،ھۆکار رۆژی لە سەرپێچکردن بەھۆی ھەروەھا ،راگەیندراوەکی پێغەمبەراییە*

به بوو ۸:۱۴ دانیال فەرمانی جیبه جی کردنی له گه‌ل ۱۸۴۳ سالی له که ،شهممه ئیجباری.

دهکات؛ له بهر سپی بهرگی و جل ،دهیئت زال ئهوهی " :پینجهم ئایهتی فریشتهکانیدا و باوکم له بهردم به لکو ،ناسرهمهوه ژياندا کتییی له ئه و ناوی .دهنیم ناوه کهیدا به دان

بوونهوه ریکی ،کردووو پرزگاری مهسیح عیسا که هه‌لبژێردراوهی ئه و ،دروستکه‌ره خودای قهرزازی خۆی ئه‌به‌دیته‌ی و ژیان که ئاگاداره ،گوپرایه‌له ناتوانیئت .سه‌رکه‌وته‌نه‌که‌یه‌تی نه‌یئی ئه‌مه .دادپه‌روه‌ره و دانا و چاکه .دهکات په‌سه‌ند کاره‌کانی و قسه هه‌موو چونکه ،بکات مونا‌قه‌شه له‌گه‌لیدا ناوی به و ده‌یناسیته‌وه که ،ده‌یئیئت پرزگارکه‌ره‌که‌ی بۆ خۆشی خۆی بۆیه خۆیه‌وه پێش‌ناسینی پێگه‌ی له که ،جیهانه‌وه بناغه‌ی له هه‌ر ،دهکات بانگی سه‌رکرده درۆی بانگه‌شه‌ی که ده‌رده‌خات بۆ ئه‌وه‌مان ئایه‌ته ئه‌م .بینویه‌تی ده‌یکه‌ن ئه‌وانه‌ی بۆ ته‌نانه‌ت ،فریودهرن و بی‌ه‌وده چهنده درۆینه‌کان ئاینیه .کاره‌کانتان من " :ده‌لیئت هه‌مووان به که ،ده‌یئت مه‌سیح عیسا هی وشه دوا لای له مه‌ره‌کانی ،دهکات دابه‌ش مه‌ره‌کانی ،کارانه ئه‌م به‌پێی " .ده‌زانم که ،داده‌نیئت خۆی چه‌پی لای له یاخیه‌وه‌وه‌کان گورگه و بزنی و خۆی راستی .یئت دادگاییکردندا دوا له دووهم مردنی ئاگری وایه قه‌ده‌ریان

رۆح که بی‌یستیئت با ،بی‌یستیئت هه‌یه گوئی ئهوهی " :شه‌شهم ئایه‌تی " !ده‌لیئت کایساکان به چی

له گوئی رسته‌یی شی‌وه‌یه‌کی به ده‌توانیئت که‌سیک هه‌موو کاتییدا له ئه و که هه‌لبژێردراوه‌کانی ته‌نها به‌لام ،بگرێت رۆح پێغه‌مبه‌رییه‌کانی قسه تی‌یگه‌ن مانا‌کانیان له به‌راستی ده‌توانن ،دهکات په‌روه‌رده‌یان و ئیله‌امبه‌خشن روویانداوه ؛ می‌ژوویدا سه‌رده‌می له که تایبه‌ته‌کان رووداوه بۆ ئاماژه‌یه رۆح هه‌روه‌ها ،یئت عه‌لمانی و ئایینی می‌ژووی له هه‌زی ده‌یئت هه‌لبژێردراو بۆیه پێش‌بینی و ستایش و شایه‌ت‌حالی و گێرانه‌وه له که پیرۆز کتییی ته‌واوی پێکهاته‌وه .

وت که‌وتوو‌ه‌که‌ی پرۆتستانته به مه‌سیح عیسا دا ۳ ئایه‌تی له :تینینی و بگره پێ ده‌ستی ،یئت له‌بیرت بیستووته و وهرت‌گرتوو ئهوهی که‌واته "

چ له نازانيت و، ديم دژېک وهک من، هه لنه ستيت خو له نه گهر، بکه تهوبه به هاری له، زالېووه کان ميراتگرانی بو پېچېه وانه وه به "لات ديمه کاترميرېکدا/ نايه م دز وهک من، هه لسا خو له تو نه گهر": بو گوړاوو په يامه هم ۱۸۰۲ووه جيبه جی به لینه کانی په روهردگار وه. "لاتان يو ديم کاترميرېکدا چ له دهزانن و بهرواری هه لېژېردراوه کانی، ۲۰۲۰ سالی له، نه مړو نه وهی له بهر، کردووو ناشکرا ۲۰۳۰ سالی به هاری بو که، زانیوه خويان راسته قينه ی گهړانه وهی "، خراپه کان خزمه تکاره به بهرام بهر رهفتاره کانی پېچېه وانه ی به چونکه. بووه ۳: ناموس) "پېغه مېهران بهنده کانی ناگدار کردنه وهی به بی ناکات هيچ يه زدان (۷).

فيلادلفيا : شه شه م

گشتگير نه رکيکی به دهکات دهست نه دقينتيزم

رؤژي که، شه ممه ئيلاهی شه ممه ی، ۱۸۷۳ و ۱۸۴۳ سالانی نيوان له له لايه ن، دهستنيشانکراوو خوداوو له لايه ن که بوو راسته قينه حه و ته می که، وهرگيرا و نوژه نکرايه وه حه و ته موه رؤژي نه دقينتيزمی پيشه ننگه کانی له که گرته بهر فهرمی نه مریکی مه سیحی ئايینی دامه زراويه کی شیوه ی به پيی. "حه و ته م رؤژي نه دقينتيستی که نيسه ی" لينا ناوی ۱۸۶۳ووه سالی ئاراسته ی عيسا په يامی، ناماده کراوه ۱۲:۱۲ دانيال له فيرکارييه ی نه و سالی له، پيرؤزکراون شه ممه پشوودانی به هو ی که، کراوه هه لېژېردراوه کانی دانيال به خته وهری له سوودمه ندن هه لېژېردراوانه هم کاتدا هه مان له ۱۸۷۳ "دهکات رؤژ ۱۳۳۵ چاوه رپی که که سه ی نه و به خته هوره " ۱۲:۱۲

له، دامه زراون ۱۸۴۳ووه سالی له نوپيانه ی ستاندارده نه و. گشتگير بوونه ته ۱۸۷۳دا سالی.

نه مانه : بنووسه فيلادلفيا له کلپسا فريشته ی بو " ۷: ئايه ت دهستدایه له داود کليلی، راستگو یه و پيرؤزه که که سه يه نه و قسه ی ناتواني ت که س دايد ه خات نه وهی و دايب خات ناتواني ت که س ده يکاته وه نه وهی " : »

دهكات ناشكرا ههلبژێردراوهكهى عيسا ، " *فيلادلفيا* " ناوى ڕيگهى له ئهگهر ، *من شاگردى ئيوه كه دوزانن ههمووان بهمه* " : ڕايگهياند ئهو ڤهگ كه *فيلادلفيا*يه حالهتى ئهمهش . (١٣:٣٥ يوحنا) " *بويث خوش يهكترتان* ئهو ئهو . ديت " *برايانه خوشهويستى* " واتاي به يوئانييهكهى ڤيشهى و ئهم بۆ و تاقيكردوهو ئيمانكهيان ، پيكددهين كه ههلبژارد ههلبژێردراوانهى و ڤوو دهخاته خوڤى پهيامهدا لهم . ڤژاوو خوشهويستيهكهى سهركهوتووانه كه كاتيكه ئهمه چونكه ، *پيروژ* . " *دهليث ، راستى ، پيروژ كه ئهمهيه* " دهليث ٨:١٤ دانيال فهرمانى به ههلبژێردراوهكه ئهوهى و شهمه پيروژكردنى خودا . *جيبهجيكردهوه* بوارى هاته ١٨٤٣ سالى بههارى له كه ، داواكراوه لهلايه ٣٢١هوه نازارى ٧ى له كه ، دهگهڤيئتهوه خوڤى چوارهمى فهرمانى پيروژى *داودى كليلى كهسهى ئهو* " دهليث ههروهها . دراوه لهپيى مهسيحييهكانهوه ڤۆمانى مولكى وهك كه نين پهترۆس پيروژى كليلى ئهمانه . " *ههيه* . عيسا خودى ، *يه " داود كورى "* هى " *داود كليلى* " . دهكرت بۆ بانگهشهى كليله ئهم چونكه ، بيهخشيت ههميشهيهى ڤزگارى ناتوانييت كهس ئهو له جگه بهپيى ، خاچهكهيدا شيوهى له " *شانى لهسهر* " ههلگرتنى به بهدهستهيئاوه دهيكاتهوه ئهوهى ، *دادهنيى شانى لهسهر داود مالى كليلى* " : ٢٦:٢٦ ئيشايا ئهم . " *بيكاتهوه ناتوانييت كهس دايبخات ئهوهى ، دايبخات ناتوانييت كهس* ليڤهدا و ديئيت بهدى ئايهته ئهم ، دهكات نازارهكانى خاچى به ئاماژه كه ، كليله *دادخات ئهوهى ، دايبخات ناتوانييت كهس بكاتهوه ئهوهى* " : دهخويئينهوه ئهدهقيئتتستى بزووتنهوهى بهڤووى ڤزگارى دهركاى . " *بيكاتهوه ناتوانييت كهس* سالى بههارى له و بوو گهشهكردندا له كه كرايهوه ههوتهمدا ڤۆژى چونكه . داخرا ڤۆمانيدا يهكشممه ئايينى شوينكهوتوانى بهڤووى ١٨٤٣هوه و پيشكهشكراوون كه بن عهقيديهكان راستيه ملكهچى بوون ڤازى ئهوان به عيسا ڤۆخى ، باوهڤهكهيان به گرت ئهو پيغهمبهرايهتى وشهى له ڤژبان . *دوزانم كارهكانتان من* " ، *وت فيلادلفيا له* سهردهمه ئهو پيروژهكانى *جيبهجي قسهكهمتان ئيوهش و ، ههيه كهمتان هيزيكي ئيوه چونكه ، سهيركه* ، *داناوه لهبهردهمتان كراوهم دهركايهكى ، نهكردوو ناوم ئينكارى و كردوو* تهنها ، فهرمى به ، بچووكه ئايينيه گروپه ئهم . " *دايبخات ناتوانييت كهس كه*

کۆنفرانسی له ۱۸۷۳ سالی له بهلام ۱۸۶۳هه سالی له بوون ئەمریکی گشتگیری میسیۆنەری دەرگایەکی رۆح، بەرپۆهچوو کریک باتل له که گشتیدا مەسیح عیسا راستەقینە ی گەڕانەوهی تا یێت بەردەوام بپارە که کردەوه بۆ بکریت بهوه ئاماژە پێویستە. دەکات چاودیاری خۆداش و لێناکات پێگری کهس باش وهک راستەقینەکاندا پیرۆزه له عیسا که شتانهی ئەو هەموو که له پرۆتستانیتهکان باوهپی کهوتنهخوارهوهی هۆکارهکانی، پێدەکات ئاماژە ی که په‌یامه‌یه ئەو پێچه‌وانه‌ی ته‌واو په‌یامه ئەم، دەکات دیاری ۱۸۴۳دا سالی ئەو چونکه، دەکات سەردهس که‌وتووی ئاراسته‌ی ۳دا ئایه‌تی له عیسا پێچه‌وانه‌ن خۆیان ئامانج ده‌کریته که کارانه‌ی

ده‌که‌ن گه‌شه ۷ په‌خشانی هۆزی ۱۲

هێزێکی تۆ چونکه، بزانه، ده‌زانم کرده‌وه‌کانت من " :هه‌شته‌م ئایه‌تی ناوم ئینکاری و پاراستوو قسه‌که‌مت ئەوه‌شدا له‌گه‌ڵ، هه‌یه که‌مت دایب‌خات ناتوانیته کهس که داناه له‌به‌رده‌متدا کراوه‌م دەرگایه‌کی، نه‌کردوو»

ئەو له‌سەر ده‌کریته دادگایی باشی به سەردهمه ئەو هه‌لبێژدراوی بچووکه‌که‌ی ده‌سه‌لاته ". ده‌زانیت بۆی راست‌ودروستی وه‌ک عیسا که کارانه‌ی بپاوه کهم " له‌سەر که ده‌کاته‌وه پشتراست گرووپه ئەو له‌دایک‌بوونی " به‌ره‌و خۆیان پێشکه‌وتنی عیسا، ۱۸۷۳ سالی له دامه‌زراوه ۴ ئایه‌تی کانێ " ئاسمانی دەرگای هێمای پێگه‌ی له‌ راگه‌یاند ئەدقینتیسته‌کان به گەڕانەوه‌ی په‌یامه‌که‌ی له .سالد ۱۵۷ له ،ده‌کریته‌وه ۲۰۳۰ سالی به‌هاری له که ،کراوه ئەم له‌به‌رده‌م عیسا ،کرا لاودیقا ئاراسته‌ی که په‌یامه‌ی ئەو ،دواتردا گەڕانەوه‌ی نزیک‌بوونه‌وه‌ی به ئاماژە ی شیوه‌یه به‌م ،وه‌ستابوو دەرگایه‌دا ده‌ده‌م دەرگا‌که له و وه‌ستاوم دەرگا‌که له‌به‌رده‌م من ،سه‌یرکه " :ده‌کرد ده‌چه‌م من ،بکاته‌وه دەرگا‌که و بوو من ده‌نگی له گوێی که‌سیک ئەگه‌ر ۳:۲۰ .په‌خشانی .له‌گه‌لمدا ئەویش ،ده‌خۆم نان له‌گه‌لیدا و لای بۆ ژووره‌وه

جولهكهكان به كه مهسيحيه باوهږه بهو دهستراگه‌يشتن

دراوه

كه ،دهكم دروست شه‌يتان كه‌نيسه‌ي له‌ ئه‌وانه‌ي ،سه‌يركه " ۹: نايه‌ت و بڼن لږده‌كم وايان ،سه‌يركه ،ده‌كهن درؤ به‌لكو ،نين و جوله‌كن ده‌لڼن » .ويستووي خوښم كه بزائن و پښه‌كانتان بهر بكه‌ونه

به ،راسته‌قينه جوله‌كه‌كاني ناوه‌وي هاتنه به ئاماژهدان به نايه‌ته‌ ئم شه‌مه پشودداني گه‌راندنه‌وي ،ئهدقينتيستي گروپي ناو بو ،خوين و ږه‌گه‌ز .ناكات موسلمان‌بوونيان له‌ ږگري چيتر يه‌كشه‌مه ده‌كاتوه؛ پشتراست جوله‌كه‌كاني كه‌ ئه‌وي هوې وازه‌ينانيسي ۳۲۱هـ سالي له‌ چونه جوله‌كه‌كان له‌سهر حوكمداني .وه‌رېگرن مه‌سيحي باوه‌ږي نه‌توانن دلسوز ئه‌وه دلسوز؛ شايه‌تدالي ،نه‌وو پوښ كهي بوچوونكي ږه‌گه‌ز به‌پي له‌ پيستر ،ده‌كاتوه پشتراستي وه‌حييه‌دا لم كه ،وو مه‌سيح عيسا په‌يامي كه‌ كراوه خزمه‌تكاره‌كاني ئاراسته‌ي كه‌ په‌يامه‌كه‌يدا له ،۹:۲ په‌خشاني سهرده‌مي ږومييه‌كاني له‌لايه‌ن و كراوه بو بوختانيان جوله‌كه‌كانه‌وه له‌لايه‌ن به جوله‌كه‌كان كه‌ بكرت به‌وه ئاماژه پويسته . گوشه‌گيركراون سميرنبييه‌وه بو بناسن ئهدقينتيسته‌كاندا چوارچيوه‌ي له‌ مه‌سيحي ږزگاري ده‌يټ ږه‌گه‌ز ته‌نيا به‌ گشتگير ئهدقينتيزمي .وه‌رېگرن خدا نيعمه‌تي له‌ سوود ئه‌وي **فه‌رمي پاريزه‌ري** ۱۸۷۳هـ سالي له‌ كه ،خوداييه‌ ږووناكي هه‌لگري په‌يامه‌كاني و عه‌قیده‌كه‌ي و ږووناكيه‌ ئم !ئاگداربن به‌لام . بووه **تايه‌تي** ناتوانيټ دامه‌زراوه‌يه‌ك و مروث هېچ .مه‌سيح عيسا تايه‌تي مولكي .مه‌ترسييه‌وه بخاته‌ خوې ږزگاري ئه‌وي به‌بي بكا‌ته‌وه ږه‌ت په‌ره‌سه‌ندنه‌كه‌ي نايه‌ . " خوشويستووه *توم من كه* " ده‌لټ عيسا ،ئايه‌ته‌دا لم ،كوټاييدا له‌ خوښي چيتر ږه‌نگه ،نيعمه‌ت ماوه‌يه‌ي ئم دواي كه‌ مانايه‌يه به‌و ئمه " *لؤديقيا* " ده‌گه‌يه‌نريته كه‌ ده‌يټ په‌يامه‌ ئه‌و ماناي ئمه‌ش ،به‌لئ نه‌ويټ؟

عيسا ئيماني و خودا فه‌رمانه‌كاني

، بگره سهر که کرد جیبه جی منت فهرمانی نهوهی له بهر " ۱۰: نایهت
بۆ ، ده تپاریزم ناسراو زهوی سهر دیته که تاقیکردنهوه کاترمییری له منیش
» . نیشته جین زهوی له سهر نهوانه تاقیکردنهوهی

پشتراست نه دقینتییستی چاوه پروانی کۆنتیکستی "سهر" زاراوهی
که که سهی نهو خوشبهخته " : باسکراوه ۱۲: ۱۲ دانیال له که ده کاتهوه
په یوهندی تاقیکردنهوه که " !رۆژه که ۱۳۳۵ کۆتایی دهگاته و دهکات چاوهی
" ناسراو خاکی " له نهوانه ، ههیه وه " زهوی دانیشتوانی " باوه ره که ی به
بۆ دیت . ناسراوه دروستکهر خودای ، مه سیح عیسا که خاکی نهو واته ، ده ژین
ئۆردوگای یاخیگه رانهی رۆحی ئاشکراکردنی و مرۆف ئیرادهی تاقیکردنهوهی
نامازه کردن بۆ به کارده هیئت "ئۆیکۆمیئ" یۆنانی وشه ی که ، "ئیکومینیکی"
نایهته نه ی " ناسراو خاکی " به

دامه زراوه که که ده به ستیته وه عیسا مه رجه بهو ته نها به لینه نه
نه دقینتییسته کان په یامی نه گهر . بپاریزیت سهره تای باوه ره که ی کوالیتی
له م که گشتگیر ئیمانی کۆتایی تاقیکردنهوهی کاته ی نهو تا بیته به رده وام
چونکه . بیته دامه زراوه یی فۆرمیککی له نییه مه رج ، کراوه پیشبینی نایه ته دا
تا په یامیکه ، دواتر که ، ئاراوه دیته ۱۱۱ نایه تی له په یامه دا له م هه ره شه
به لینه که ی . کراوه به ره که تدار خوداوه له لایه ن و ئه رینی ته وای به ئیستا
ژبانه له ۲۰۳۰ سالی له که ده بیته نه وه کانیه وه به په یوهندی عیسا
له " ۱۸۷۳ سالی راسته قینه ی هه لبرێدراوی ، کاته دا له و . ده مینه وه
ده نگیک له گویم پاشان " : ۱۳: ۱۴ په خشان ی به پپی ، خه وتوون " په روه ردگاردا
له مردووانه ی نهو خوشبهختن : بنووسه نه مه ' : ده یگوت که ئاسمانه وه له بوو
له نهوه ی بۆ ، به لئی : ده لیت رۆح ' . ده مرن په روه ردگاردا له ئیستا وه
به لام . دیت به دوا یاندا کرده وه کانیان چونکه ، بدن پشو و ماندوو بوونه کانیان
نیشان کرده وه به که ره فتاریکه ، ده به خشیت پی به ره که تی عیسا نهوه ی
، ۲۰۳۰ سالی له ، دلسۆزیه وه به " فیلا دلفیا " میراتگرانی . ده دریته
ئاسمان خودای که راستیانه ی نهو قبولکردنی ، ئیمان که ی ، به ره مه کانی
ده هینه وه ؛ به ره مه ، به خشیون پی که کۆتاییدا فۆرمه کانی له داوه پی

پلانى له تېگەشتن كه كۆتايى تا دېت بەسەردا بەرچاويان گۇرپانكارى چونكه دەپت تەواو خودايى

هۆشدارىيەكەى و مەسىح عيسا ئەدقېنتىستى بەلېنى

هەتە كه بگرە شتانه بەو دەست ، دېم خېرايى بە من " ۱۱: ئايەت
» .نەبات تاجەكەت كەس تاكو

شېوئە بەم .ئەدقېنتىستىيە جوړى له " دېم زووانە بەم " پەيامى
چاوەروانى .دەكاتەو پشتراست تر ئايىنەكانى هەموو له وازەينان عيسا
لهو يەككە ،جيهان كۆتايى تا ،دەمىنئەتەو ئەو شكۆمەندى گەرانهوئە
دەكات دەستىشان راستەقىنەى هەلېژدراوكانى كه سەرەكەنەى پېوئە
بگرە شتانه بەو دەست " :دەكات قورس هەرەشەيەكى پەيامەكە باقى بەلام
تاجەكەى دەتوانت كى وە " .نەبات تاجەكەت كەس ئەوئەى بۆ ،هەتە كه
سەرەتا نەوكانى دەپت بۆيە نەبن؟ دوژمنەكانى ئەگەر وەرېگرت
قوربانىيە كه نەكردىت وایان ئەوان كه ئەوئەى لەبەر ئەوئەى و بىانسانسەو
۱۹۶۶هـ سالى له ،بەن لەگەلېان هاوئەيمانى ،مرۆفدۆستانەيان رۆحى
پېدەكات دەست

له ستوونېك بە دەيكەم ،سەرکەوت كەسەى ئەو " ۱۲: ئايەت
ناوى و خوداكەم ناوى ،ناھيئەم بەجېئى تر جارېكى ،خوداكەمدا پەرستگای
دېتە مەوئە خودای له ئاسمانەوئە له كه ،نوئ قودسى ،خوداكەم شارى
» .دەنووسم لەسەرى نوئم ناوى و خوارەوئە

،سەرکەوتووەكان بە تايبەتە كه نىعمەتەكانىدا قسەى كۆتا له عيسا
" .كۆدەكاتەو هاتووە بەدەست رزگاربوونەى ئەو وئەكانى هەموو
هەلگرتنى بۆ تۆكەم پشگىريەكى :واتە "خوداكەمدا پەرستگای له ستوونېك
" دەروئە ناچېتە لەوئەشەو و... " .هەلېژدراو ،كۆيساكەم ناو بۆ راستىيەكانم
لەسەرى خوداكەم ناوى ؛... " .دەپت هەمىشەيى رزگاربوونى " :زىاتر
لەسەرى ،بوو وئەدەن له كه خودا كارەكتەرى وئەى " :دەنووسم
له دەكات بەشدارى " :خوداكەم شارى ناوى و... " .هەلەكەنم
قودسى له "... .باسكراو ۲۱دە پەخشانى له كه هەلېژدراو شكۆمەندكردنى

"نوی قودسی " : "خواروگو دیتە منوو خودای له ئاسمانوو له که ،نوی فریشتە وەک تەواوی بە که شکۆمەندە هەلبژێردراوی کۆبوونەوی ناوی و بەرد رەمزی وینەیی بە ٢١ پەخشانی .بوون ئاسمانی بە خودا ئاسمانییەکانی خودایە خۆشەویستی بەهیزی شایەدی ئەمەش ،دەکات باسی بەنرخ مرواری بۆ دادەبەزێت نوێبووو زەوی سەر بۆ .بوو پرگاریان زەوی له ئەوانەیی بۆ لەوێ تەختەکی که ،بژی خودادا ئامادەبوونی له هەمیشە بۆ لەوێ ئەوێ له تێپەرپوونی بە ناوەکی گۆرینی عیسا : "نویم ناوی و ...". دادەمەزرێت کەسە ئێ .گرێدەدات ئاسمانی سروشتی بۆ زەمینییەو سروشتی زیندوو یان بێئیتەو زیندوویی بە جا ،بوو پرگاری که هەلبژێردراو و شکۆمەند و ئاسمانی جەستەییکی و دەژی ئەزموون هەمان ،دەبێتەو وەرەگرێت ئەبەدی و نەفەوتاو .

بەو خودا لەگەڵ بەراوردکردن لەسەر جەختکردنەو ئایەتەدا لەم ئیلاهی لایەنی له هەلبژێردراو و کانەو لەلایەن خۆی عیسا که رەوايە راستییە دەدۆزێتەو خۆیدا .

پۆج که لاییت گۆیی با ،گوێگرتن بۆ هەیه گۆیی ئەوێ " ١٣ ئایەت " !دەلێت کڵیساکان بە چی

لێی دەیتوانی تەنیا بە بەلام ،تیگەیشتن وانەکه له هەلبژێردراو و کانەو ئەو پەيامە ئەم .ئامادەکراوو ئەو بۆ تەنھا پەيامە ئەم راستە .تیگەشت دابەزیوکان نەینییە له تیگەیشتن و لیکدانەو که دەکاتەو پشتراست هەلێدەبژێرت و دەکاتەو تاقی بەندەکانی که خوداو بە پەيوەستە تەنھا

فێر وانەکی کۆتاییدا سەردەمی له فەرمی ئەدقێنتیزی
پەيامی رەتکردنەوی بەهۆی ،عیسا حوکمدانی بە و نەبوو
 . رەتدەکرێتەو ئەدقێنتیستی **سییەمی چاوەروانی**

کەس ئەوێ بۆ ،هەتە که بگرە شتانە بەو دەست . دیم زووانە بەم " ئەو ئەدقێنتیستی فەرمی کەنیسەیی بۆ بەداخوو " . نەبات تاجەکەت ١٥٠ دواي ،کات تێپەرپوونی لەگەڵ و بوو دوور هیشتا کۆتایی ،سەردەمە ،بوو رەوا عیسا هۆشدارییەکی .نەدەبوو خۆی وەک ئیمانەکه ئێتر ،سال

دامه زراوهی، ۱۹۹۴دا سالی له وه . تیځه‌یشت نه و گیرا لی گوږی نه به‌لام
 پرووناکی" دوا ،دهدات له‌دهست خو‌ی " تلج " به‌راستی ئەدقیئتییستی
 عیسا ئی‌دراوی ،وایت جی ئیلین له‌لایه‌ن که ره‌تده‌کاته‌وه ی"گه‌وره
 له ،"سه‌ره‌تاییه‌کان نووسراوه" کتیبه‌که‌یدا له ،کراوه پیشبینی مه‌سیحه‌وه
 خواره‌وه ده‌قه‌ی ئەم ۱۵ و ۱۴ لاپه‌ره‌کانی له ،"بینیم یه‌که‌م" به‌شی
 چاره‌نووسی پیشبینی که بکه‌م زیاد ئە‌وه‌ش ده‌مه‌و‌یت .لاپه‌رانه له‌و به‌شی‌که
که فی‌رکاریانه‌ی ئە‌وه هه‌موو خو‌یدا له و ده‌کات ئەدقیئتییستی کاره‌کانی
۱۹۹۴ ، فی‌لادلفیا ۱۸۷۳ ، ساردیس ۴۴-۱۸۴۳ :ئایۆ کۆبوونه‌وه‌ی سی
. ده‌کاته‌وه کورت ،کردوه پیشکه‌شیان لاودیسیا

ئەدقیئتیزم چاره‌نووسی

بووه ئاشکرا وایتدا جی ئیلین دیدگای یه‌که‌م له

له‌سهرم پی‌روژ رۆ‌حی ،ده‌کرد نو‌یژم خیزانیدا په‌رستنی کاتی له کاتی‌ک
 به‌رز تاریکییه‌وه جیهانه ئەم سه‌رووی له به‌رزتر و به‌رزتر بوو دیار وا و ،وه‌ستا
 به‌لام ،مانه‌وه جیهانه‌دا له‌م که ئەدقیئتییسته‌کانم برا کرده رووم .ده‌بوومه‌وه
 به‌لام ،بکه سه‌یر دیسانه‌وه' ،وتم پی‌ی ده‌نگی‌ک پاشان .بیاندۆ‌زمه‌وه نه‌متوانی
 له به‌رز ،بینی ته‌سکم و به‌رز پ‌ی‌گایه‌کی و به‌رزکرده‌وه چاوه‌کانم .'به‌رزتر که‌می‌ک
 شاره به‌ره‌وه ئەدقیئتییسته‌کان ...که بوو لی‌ره .جیهانه‌وه ئەم سه‌رووی
 ،هه‌بوو دره‌وشاوه رووناکییه‌کی ،پ‌ی‌گاکه‌دا سه‌ره‌تای له ،ده‌رۆ‌یشتن پی‌روژه‌که
 ته‌واوی رووناکییه ئەم ،بوو نیوه‌شه‌وه هاواره‌که‌ی که وتم پی‌ی فریشته‌که که
 بۆ رۆ‌یشتن سه‌ریاندا به عیسا ئە‌وه‌ی بۆ ده‌کرده‌وه رووناک پ‌ی‌گاکه در‌یژی
 بکات ر‌ی‌نمایییان ئە‌وه‌ی

هیشتا شاره‌که گوتیان و بوون ماندوو هه‌ندیکیان نه‌خایاند زۆ‌ری به‌لام
 به‌رزکرده‌وه‌ی به عیسا پاشان .ئە‌و‌ی ده‌گه‌نه زووتر وابوو پی‌یان و دووره زۆ‌ر

که دەرچوو لایه وه رووناکییه ک که ،دا هانیان شکۆمهندی راستی قۆلی بهلام "هالیلویا" کرد هاواریان .دهدره وشایه وه ئەدقیئتییسته کاندای بهسەر ئەوه دهیانگوت و ڕهتکرده وه رووناکییه یان ئەم غیره تییه وه بئ به ههندیکیان له بوو پشتیان وه له که رووناکیه ی ئەو .کردوو ڕیبه رایه تییان که نییه خودا ههم و کهوتبوون .بینیه وه قوولدا تاریکییه کی له خۆیان و کوژایه وه کۆتاییدا و خواره وه کهوتنه ڕیگا که له پاشان ،نهما له بهرچاو عیسیان ههم و ئامانج خواره وه خراپه کاری جیهانی له بوون نوقم .

هارمۆنی گۆلد ئیلین به خودا وه له لایه ن که بینیه یه کهم ئەم باسی پیشبینیه کانی به قهه که پیکده هیئت کۆدکراو پیشبینیه کی ،دراوه گهنج به پیویسته ،بینین لئ سوودی ئەوه ی بۆ بهلام .به نرخه وه محی یان دانیال ده کهمه وه روونی بۆیه .لێکدهینه وه دروستی .

له زاوا هاتنی راگهیاندنی بۆ ئاماژه یه "نیوه شهو هاواری" دهربرینی چاوهروانی تاقیکردنه وه کانی . ۱-۱۳: ۲۵ مهتا له "کچه که ده مهته له که ی" دووم و یه کهم ۱۸۴۴ پاییزی و ۱۸۴۳ سالی به هاری له مهسیح گهرا نه وه ی رووناکی" نوینه رایه تی پیکه وه چاوهروانییه دوو ئەم پیکه ینا؛ جیبه جیکردنی ڕۆژی ئەدقیئتییستی" گروپی "پشت له" که ،ده کهن گێڕانه وه که ی"یه کهم ئەو لهسەر ،ده ڕۆیشتن پیشه وه به ره و کاتدا له که دانراون وه"حه وته پیشه نگه کانی بۆ .پیه خشیوو به ره که تی مهسیح عیسا که ڕیگایه ی دوا و جیهان کۆتایی بهرواری نوینه رایه تی ۱۸۴۴ سالی ،ئەدقیئتییستی پیشکەشی دهیتوانی پیغه مبه رایه تی وشه ی که ده کرد ئینجیلی بهرواری کۆتاییه یان بهرواره ئەم ئەوه ی دوا ی .بکات سهرده مه ئەو هه لئێردراوانی کات بهلام .نزیکه که وابوو پییان ،بوون عیسا گهرا نه وه ی چاوه پێی ،تیه پاند ده هیئتیه وه وه بیرری دیدگا که که ئەمه یه نه گه رایه وه؛ هیشتا عیسا و تیه پری زووتر کردبوو وه له وه بیریان و دووره زۆر که بینی شاره که یان" ده لیت کاتیک ههروه ها .ئوه دوا ی کهم ماوه یه کی یان ۱۸۴۴ سالی له واته " .ئهو ی بگه نه ،گۆره پانه که وه ناو چوومه کاتیک ،گریان ۱۹۸۰ سالی نزیکه ی تا بیه یوایی **سییه می چاوهروانی** که وه رگرت شکۆمه نده م و نو ی رووناکی ئەم **بۆ عیسا گهرا نه وه ی ئەمجاره یان . ده کات دروست ئەدقیئتییسته کان**

پەيامە ئەم راگەياندىنى كە بنرېت بەوودا دان . دانراو ۱۹۹۴ سالى پايزى
كە ھەبوو گشتگىرەو ۋە ئەدقېنتىزىمى جىھانىكى وردە بە پەيوەندى تەنيا
ئەم بۇ خودا ھەلېژاردنى . فەرەنسا لە رۆن سور قالېنس شارى دەكەوېتە
خۆى روونكردنەو ۋە فەرەنسا رۆژھەلاتى باشوورى لە بچووكە شارۆچكە
دىلدا لە ۱۷۹۹ سالى لە شەشەم پېوۆسى پاپا كە بوو لەوئ ھەر . ھەيە
۱۳:۳ پەخشانى لە كە كرد جېبەجئ رووداو ۋە ئەو و كرد دوايى كوچى
يەكەم خودا كە بوو شارۆچكەيە ئەو قالېنس لەووش جگە . كراو پېشېنى
بوو لەوئ بۆيە . دامەزراند فەرەنسا خاكى لەسەر خۆى ئەدقېنتىستى كالېسى
سالى كوئايى لە و ئاراو ھېنايە خۆى شكۆمەندى كوئايى رووناكى ئەو كە
بەنرخترين دلسوزانە و بەردەوامى بە كە دەكەمەو پىشتراستى ، ۲۰۲۰دا
دەيخەمەروو بەلگەنامەيەدا لەم كە ، وەرگرتوو لئ كوئايىبەكانىم وەحييە
بۇ گشتگىر قۇناغى وەك قالېنسىا ئەدقېنتىستى گەردوونى وردە
لە شكۆمەند كوئايى رووناكى بە بوو تايبەت كە بەشەي ئەو جېبەجئكردى
بۇ عيسامان ھوكمدانى يىننە ئەم . كرد كارى ئيليندا خوشكەكەمان ديدگاي
سىيەم واتە ، ژباو ۋە قالېنسىا لە ئەزموونەي ئەو لەسەر دەكات ئاشكرا
بە راستەقىنە ئەدقېنتىستى عيسا . كچەكە دە مەتەلئ جېبەجئكردى
ئەدقېنتىستى . دەناسيئەو پېشكەشكراو رووناكى بە بەرامبەر رەفتارەكانيان
، پېرۆزە رۆحەو بەھۆى دەرئەبېت؛ خۆى خۆشى ، " ! ھالېلويلا " بە راستەقىنە
بئ" درۆزنەكان ئەدقېنتىستە ، پېچەوانەو بە . رۆن لە كردوو پېر پەرداخەكەي
خودايى رووناكى رەتكردنەو ۋە ئەم . " رەتدەكەنەو رووناكييە ئەم شەرمانە
ئەوان بۇ كە ئېلھامبەخشەكاندا پەيامە لە خودا چونكە ، كوشندەيە ئەوان بۇ
نەريئىيە كاردانەو لەم ، نېردراو پېغەمبەرەكەي بۇ كە ، بوو مەبەست
كە رۆنەي لەو دەبن بېبەش ، بەتال دەفرېكى دەبنە . كردوو ۋە تەو ئاگاداريان
پېشېنى ھەتمىيەكە دەرئەنجامە . دەھيئېت بەرھەم چراكە " رووناكى "
ئەوان ؛ " دەكوژيئەو دواجار بوو پىشتيانەو لە كە رووناكيەي ئەو " : دەكرېت
" : دەكات جېبەجئ خۆى بنەماكەي عيسا . دەكەن ئەدقېنتىزىم بنەماي ئينكارى
ئەو ۋە بەلام ، دەيئ زۆرى و پېدەدرېت زياترى ، ھەيەتى ھەركەسيك چونكە
ھەم كوئاييدا لە... " ۲۹:۲۵ مەتا . لېدەسەندريئەو ھەيەتى ئەو ۋە ، نىيە

پەيامە بەو بەرامبەر دەبن يېھەست ،"لەدەستدا عيسايان ھەم و ئامانچ مەبەستى شىۋەيە بەم ،پادەگەيەنن مەسيح گەرەنەوھى كە ئەدقېنتيانەي دا"ئەدقېنتىستى" ناۋى لە ھەر كە رەتدەكەنەوھ ئەدقېنتىستى بزوتنەوھى جىھانە ئەو لەناو بوون نوقم و خوارەوھ كەوتنە پېگاگە لە پاشان" نووسراوھ؛ ھاوپەيمانى بە خۇيان فەرمى بە ۱۹۹۵ سالى لە "بوو ژېرەوھ لە كە خراپەي ناو چوونە و عيسا شىۋەيە بەم .كرد پابەند ئىكۆمىنيزمەوھ و پروتستانت بەپېي .بوو ئەدقېنتىستى باوهرەكەي ئامانچى كە لەدەستداوھ بەھەشتيان " سەرخۆشەكانەوھ " و " دوورەوھكان " بە پەيوەندىيان ئەوان ،۱۱:۲۹.دان سەرەتاي لە شتانەي ئەو رايگەياند؛ ۲۴:۱۵۰ مەتا لە عيسا وەك ،كرد دراون نیشان كارەكەدا .

سالى نېوان لە ئەوان .دەبن جېبەجېي پېغەمبەرەنە قسە ئەم ئەمرو پ ۱۹۹۴ سالى لەگەل ،بوو "پشتيانەوھ لە" رووناكى يەكەم بەروارى كە ،۱۸۴۴ كەنيسەي يەكەم لەلايەن كە پېغەمبەرايەتى گەرەي رووناكى ئەو بەروارى سور قالېنس شارى لە ،دامەزرا فەرەنسا لە كە رەتكرايەوھ ئەدقېنتىستىيەوھ لە فەرمى ئەدقېنتىزىمى ئەمرو .ھيئا بەكارى خۆي نیشاندانى بو خودا كە ،رۆن و پروتستانت و راستى دوژمنانى لەگەل ئىكۆمىنيزمدايەي "قوول تاريكى" .كاسۆليكەكان .

لاودىقىا : ھەوتەم

رەتكردنەوھى - دامەزراوھىي ئەدقېنتىزىمى ھاتنى كۆتايى
ئەدقېنتىستى سېيەمى چاۋەرۋانى.

ئەمانە : **بنووسە لاودىقىا كۆيساي فريشتەي بۆ** " ۱۴ : ئايەت
فەرمانرەۋاي ،راستەقىنە و دۆسۆز شايبەتخالى ،ئامىنن قسەكانى
"خودا دروستكراۋەكانى"

ھاتنى كۆتايى كە كۆتايىيە؛ و ھەوتەم سەردەمى ناۋى لاودىقىا
،ھەيە يۇنانى رەگى دوو ناوھ ئەم .دامەزراوھىي ئەدقېنتىزىمى نىعمەتى

من پیش "دهکړن دادگایي خه لک" واتای به که "laos, dikeia" دامه زراوه که به لām، وهریانگړا "دادوهری خه لکی" به ئەدقیئتییسته کان له وهک، پیده کات دهست لایه وه حوکمه ئەم که نه بوو ئەوه ئاگداری **که هاتووو ئەوه کاتی چونکه** " :فیڅکراوه ٤:١٧ په ترۆس په که می دهست ئیمه وه له ئەگەر و پښکات؛ دهست خوداوه مالی له دادگاییکردن خودا ئینجیلی گوږاپه لای ئەوانه ی بو دهیئت چی دهرئهنجامه که ی، پښکات، ئامینن قسه کانی ئەمانه " ده لیت و ږوو ده خاته خوی عیسا " نین؟ " خودا دروستکراوه کانی فهرمانږه وای، راسته قینه و دلسوز شایه تحالی شایه تحالی به پیی "عیریدا زمانی له "به راستی" واتای به ئامین وشه ی سهره تاوه له، هیناوه به کاری (جار ٢٥) زورجار عیسا، خودا نیږدراوی یووه نای پراکتیزه کردنی له به لām. ږاگه یاننده کانی پیش، کرده وه دوو باره ی جار دوو یان نوږته کان کوټایی له خالبه ندی هیما ی بوته تهقلیدیدا ئایینی له که "بیټ هه روا" که لیکده درېته وه مانیه به و زورجار پاشان. ږاگه یاننده کانا " به راستی " چه مکه ئەم ږوڅ وه. ماوه ته وه بو ی کاسو لیکیه وه ئایینی. بدات خوی ږه وای ته و او مانای دوو ئامین وشه ی ئەوه ی بو به کارده هیئت بو ده کات پښککش گه وره ږووناکییه کی عیسا که کاته یه ئەو لاودیقیا کوټایی سهرده می بو که بکاته وه ږووناک پښبینیانه ئەو ته و او ی به ئەوه ی ده بیته ئەوه ی. ئەمه له سهر به لگه یه ده یخوینیته وه کتیه ی ئەو. ئاماده کراون ږه تکرده وه ی، ئەدقیئتییستی فهرمی دامه زراوه ی و عیسا نیوان پچرانی هوی ١٩٨٠ سالانی نیوان له، ږه وادا و لوژیکی هه لېژاردنیکی له. ږووناکییه که یه تی که ئیمانیه وه تاقیکردنه وه یه کی ژیر خسته ئەدقیئتیزمی خودا، ١٩٩٤ و و ږووتستانته کان ږووخانی هوی بووه که بوو تاقیکردنه وه یه ئەو مؤدیلی له سهر پیشتتر دادگاییکردنه که. ئەدقیئتییستی پښه ننگه کانی نیعمه تی ١٨٤٣ سالی به هاری بو که، وه ستابوو عیسا گه ږانه وه ی به باوه ږوون ١٩٨٣ وه سالی له، به رامبه ردا له. ١٨٤٤ سالی پاییزی بو پاشان، ږاگه یه ندرا ١٩٩٤ سالی بو عیسا گه ږانه وه ی ږاگه یانندیکی هاو به شکردنی به کرد دهستم له " پینجه م شمشالی " په یامی له که " مانگه پینج " ئەو به کاره یانی به نه فره تی بو ته وهره ئەم گه ږانده وه ی به. باسکراوه ٩:٥-١٠-١١ په خشانی

نويڤنەرايەتی کە ،باسکرا کە " مانگە پینج " ئەو ، ١٨٤٤ سالی پڕۆتستانتەکانی بینینی بە ١٩٩٤ سالی ئەوەی هۆی بوو ،دەکات راستەقینە سالی ١٥٠ و ،بکات دیاری قۆناغە ئەم کۆتایی ئەوەی بۆ مەسیح عیسا گەرانەوەی تەنها بەرگرم ،دەقەکەدا لە وردەکارییەک بۆ خداوە لەلایەن بووم کوێر بەشیکێ ،فەرەمی هۆشدارێ دوای .زانی خوداییم راستی بە من کە کرد لەوە ،ئەمە راگەیاندا؛ منی دەرکردنی ١٩٩١دا دوووەمی تشرینی لە دامەزرراوەکە پووچەڵکردنەوەی و سەلماندن بۆ ماوە سەلیم سێ هیشتا هەرچەندە مانای کە بوو ١٩٩٦ سالی دەورووبەری لە و دواتر تەنیا .راگەیانندنەکانم لە عیسا قسانەئەو .بوووەو پوون بۆم ئەزموونە ئەم راستەقینەئە وردی مانایەکی ئیستا و بوون جێبەجێ تازە ،وتووێتەتی لاودیقیا بۆ نامەکەیدا سالی ئەوەندەئە گۆرەکان و گەرم ئەدقیئتییستە ١٩٩١ سالی لە .وەرگرتبوو و راکێشان بە مۆدێرن جیهانی هەروەها ،نەدەویست خۆش راستییان ١٨٧٣ ئەفسوسدا سەردەمی لە وەک .کردبوون لاوازی دلایان بەدەستەئێنایی عیسا . لەدەستدایوو خۆی نۆشەوویستی یەکەم فەرەمی ئادقیئتیزمی ژێر لە .نەبوو ئەوان شایستەئە ویش چونکە ، برد تاجەکەئە و چارادارەکەئە " وشەئە .دەبیئتەووە پووناک پوونی بە پەيامەکە راستیانەدا ئەم پۆشنای پڕ پەيوەندییەکی هاتنی کۆتایی و تەواو راستییەکی بۆ داواکاری "ئامین " راستگۆ و دڵسۆز" . "شایەتەئەل " ئەو .دەکاتەووە پشتراست بەرەکەت ،" خودا دروستکردنی بنەمائە " .رەتدەکاتەووە فیلباز و وەفا بێ هەلبێژدراوی بیرێ تاک بە و دادەخات ناشایستە میشکی بەکۆمەل ،دروستکەر بۆیە سەرەتای گێرانەوەئە لە کە راستیانەئە ئەو بۆ دەکاتەووە هەلبێژدراوەکانی بنەمائە " بۆ بانگەوازکردن بە کاتدا هەمان لە .شاراوون و هاتوووە ژياندا گەرانەوەئە ،" ئامین " وشەئە بە پەيوەستکردنی بە رۆح . "خودا دروستبوونی بەلام . "زوووانە بەم" :دەکاتەووە پشتراست مەسیح عیسا لە نزیک زۆر کۆتایی وادەئە کە ،تێدەپەرێت 2030 بۆ 1994 سالانی نیوان لە سالی 36 هیشتا زەوی لەسەر مەرقایەتیئە هاتنی کۆتایی .

کوشنە گەرمییەکی

نۆزگە، گەرمیت نە و ساردیت نە کە، دەزانم کارەکانت من " ۱۵: ئایەت
"تر ئەوی یان بوویت یەکیک یان

دەکرپت دامەزراوە کە ئاراستە ی (نافەرمی ی "تۆ") "تو" بەکارهێنانی
،گیراون میرات بە کچ و کور بۆ باوکەو لە کە ئایینانە یە ئەو بەرھەمی ئەمە
شتیکی ھەر لە ترس و پۆتینی و فۆرمالیستی و نەریتی دەپتە ئیمان کە
ھەرچەندە ببەخشیت پێ بەرەکەتی ناتوانیت چیتەر عیسا کە حالەتە ی ئەو نوێ؛
بکات ھاوبەشی لەگەڵیدا ئەو ی بۆ ھە یە نوێی رووناکی زۆر

نەریکە، سارد نە و گەرم نە، شلەتین تۆ چونکە، کەواتە " ۱۶: ئایەت
"دەمم لە دەکەم تفت

۱۹۹۱ سالی دووھمی تشرینی لە عیسا لەلایەن دۆخە کە
لەلایەن ھەلگرتبوو پە یامە کە ی کە پیغەمبەر کاتیک، پشتراستکرایەو
،دەکرایەو رەت ۱۹۹۴ دا سالی بەھاری لە .دەرکرا فەرمییە کەو دامەزراوە
پە یوھستبوون بە روو دەخاتە ئەو بەلگە ی خۆی .کردبوو پیشبینی عیسا وە ک
کە نیسە ی لەلایەن ۱۹۹۵ دا سالی لە کە ئیکۆمینیکییە ی ھاو پە یمانییە بە و
بە و، یاخیبوو وە کەنەو پڕۆتستانتە پال دەچیتە لەویدا، پیکرا بوو کاسۆلیکییە وە
بوو ئەوان نەفرەتی ھاوبەشی ئیستا پییە ی

رۆحی میراتی بنەمای لەسەر کە فریودەرەکان وەھمە دامەزراون

و بووم دەوڵەمەند، دەوڵەمەند من: دەلایی ئەو ی لەبەر " ۱۷: ئایەت
و بەدبەخت کە ناکەیت بەو درک ئەو ی لەبەر و '، نییە ھیچ بە پیویستم
"، رووت و کویر و ھەزار و بەزەیی

ئەو و ،بوو 1873 سالی لە ئەدقینتییستە کە ژنە "، دەوڵەمەند ..."
پۆحییە وە رووی لە زیاتر درا وایت جی ئیلین بە کە زۆرانە ی ئاشکرا کردنە
ئەو لیکدانە وە کانی، پیغەمبەرییە وە رووی لە بەلام .کرد دەوڵەمەندترین
ھاوسەری، وایت جەیمس وە ک، گرتەو جیگە یان خیرایی بە سەردەمە
خودای، مەسیح عیسا .ھەبوو پیی باوەرپان بە راستی، پەرورەدگار پیغەمبەری
کەموکوری بی و تەواو کۆتایی جیەجیکردنی بۆ خۆی پیشبینییە کانی، زیندوو

ئەم رېگەي لە ۳:۴ پەخشانى لە بوون "شايسەي" پېشەنگەکانى که ۱۹۹۴ سالى پېش بەراستى که دەدات نیشان ئەووە عيسا، بەراوردکارییەووە ئەدقینتیستیەووە چاوەروانییەکی ژېر خستە ی "لۆدقیلا" ئەدقینتیستیەکانى مەبەستى بە بوون؛ ۱۸۴۴ و ۱۸۴۳ سالانى پېش ئەوانەي هاوشیووی که لە که فیڕکراوە پەيامەکەدا لە وەک، ئەزموونە سێ بەو باوەر تاقیکردنەووی لە کراوە "سەردینیلا" ئەدقینتیستیەکانى ئاراستەي ۱۸۴۴ سالى عيسا که تیڤگات نەیتوانی دامەزراوەکە، یاخیگەراندەدا و داخراو هەلۆیستیکی لە فەریسییەکان وەک، بوو "کوئیر" ئەو. دەکات سەرزەنشتی چی لەسەر بۆ تیڤگات مەسیح بانگەهێشتی لە نەیتوانی بۆیە. عيسادا زەمینی خزمەتکردنی وینەي که ۱۳:۴۵-۴۶ مەتا مەتەلەکەي لە "زۆر نرخیکی بە مرواری" کړینی لە وەک، دەکات داوای خودا که دەکات دیاری هەتا هەتایی ژيانی پێوهرەکەي هاتوووە ۳ پەخشانى ۱۸ ی ئایەتی

میهرەبان بانگەوازی

و دەکەم سەرزەنشتیان دەوین خۆشم ئەوانەي « ۱۹ ئایەت
» .بکەن تەوبە و بن بەجدی بۆیە، دەکەم دیسپلینیان

که دەوێت خۆشی ئەوێندە عيسا که کەسانەي ئەو بۆ سزا که بێ، تەوبەکردن بۆ بوو بانگەهێشتیک که بانگەوازه که. دەرەووە بۆ ڕشانەوویان بەدەست شايسەيیەووە رېگەي لە نییە؛ بۆماوەی خۆشەویستی وە. گوێدانە و دەکات تاکەکەسی بانگەوازیکی عيسا، بوو تەووە رەق دامەزراوەکە. دیٲ دەگەرپن ئاسمانیدا بانگەوازیکی بەدوای که دەلێت کەسانە بەو

گشتگیر بانگەوازی

دەرگا لە و وەستاوم دەرگا که لەبەردەم من، سەیرکه " ۲۰ ئایەت
من، بکاتەووە دەرگا که و بێت من دەنگی لە گوێی کەسێک ئەگەر، دەدەم
". لەگەڵم ئەویش، دەخۆم نان لەگەڵیدا و ژوورەووە دچمە

پەخشانى لە لیڤەدا ۳:۸ پەخشانى لە "دەرگا" وشەي، پەخشانیدا لە
بیرمان ۳:۸ پەخشانى. هاتوووە ۲۱:۲۱ پەخشانى لە و ۴:۱ پەخشانى لە ۳:۲۰

بەم ژورەووە چوونە بۆ دادەخرێن و دەکرێنەووە *دەرگاگان* کە دەخاتەووە مەسیح بە دەستپراگەیشتن کە ئیمان تاقیکردنەووەکانی هێمای دەبنە شیوەیە دەکەنەووە نزیك یان دەکەنەووە نیعمەتەکە و راستدروستی و

تەواوکەری بەلام جیاواز مانای سی " *دەرگا* " وشە دا ٢٠ ئایەتی لە *دەرگای* "١٠:٩ یۆحەنا . *دەرگاگەم من* " :عیسا خودی بۆ ئاماژەیه .وەرگرتوو و " *کرایەووە ئاسمان لە دەرگایەک* " :کرایەووە ٤:١ پەخشانی لە *ئاسمان* هەلبژێردراوەکە ئەوەی بۆ بدات لێی دیت عیسا کە مڕۆف دلی *دەرگای* بەلگەئەوەی بۆ بکەنەووە بۆ خۆیان دلی ئەوەی بۆ بکات بانگهێشت بەدەن خۆیان خۆشەویستی

راستیە بۆ هەیه دلی کردنەووە بە پێویستی تەنیا دروستکراوەکانی و خۆی نیوان لە ئینتیمی پەيوەندیەکی ئەوەی بۆ ئاشکراکراوەکە ئیوارەدا لە ئیوارەخووان .مومکین شتیکی بیته ئیلاهییدا دروستکەری بەم مڕۆفایەتی .دەهینیت رۆژ کارەکانی بە کۆتایی شەو کاتیک ، *هەوبەشە* (یۆحەنا) " *بکات کار ناتوانیت کەس کە* " شەووەو جۆرە ئەم ناو دەچیتە زووانە و مڕۆف ئایینی هەلبژاردنی دوا هەمیشە بۆ نیعمەت سەردەمی کۆتایی .(٩:٤) خۆیاندا فیزیکی بوونی لە توند تەواوکەری و بەرپرسیار یەکسانی بە پیاو و ژن چەسپاندوو

لاودیقیا سەردەمی لە هەلبژێردراو ، فیلادفیا پەيامی پێچەوانە بە " *ئاسمان لە* " ."*کراوە دەرگای* " .مەسیح عیسا گەرانهوی نزیکبوونەووە لە ، دەکرێتەووە ٤:١ پەخشانی لە پەيامە ئەم لەگەڵ بەردەوامی بە

رۆح کۆتایی ئامۆژگاری

رایدەگەیهینیت عیسا ،سەرکەوتوو تاکە بۆ

لەگەڵم پێدەدەم رێگەم منیش ،سەرکەوتوو *کەسە بەو* » ٢١ ئایەت
لەگەڵ و *بووم سەرکەوتوو منیش چۆن وەک ،دابنیشیت تەختەکەم لەسەر*
« .*دانیشتم تەختەکە لەسەر باوکم* »

ئەم بەدوایى كە رادەگەيەنئىت ئاسمانى دادوهرى چالاكىي شىۋەيە بەم تەنھا بەلئىنە ئەم بەلام ۴. پەخشانى تەوهرى دەيئە و دئت پەيامەدا راستەقىنە سەرکەوتووى ھەلئىردراوئىكى بەرەو دەيەستىتەو

چى رۆج كە بىيىستىت با ،گوئىگرتن بۆ ھەيە گوئى ئەوھى " ۲۲: ئايەت
" !دەلئىت كائىساكان بە

دئت كۆتايى دامەزراوھىيە شىكستە دوايىن بەم " نامەكان " تەوهرى ئىلھامبەخشەو پىاوئىكى لەلەيەن رۋوناكى لەمەودوا چونكە ،دواھەمىنيان بۆ كەسئىكەو لە تاك بە .بچووكەو گروپئىكى لەلەيەن پاشان ،ھەلدەگىرئىت ئاراستەي خۆي عيسا كە ،دەگوازئىتەو ئىنتەرنىتەو رېگەي لە و تر كەسئىكى راستىيە بلاقردنەوھى سەرچاوھى بەرەو ھەلئىردراوھەكانى ،دەكات ،شىۋەيە بەم .پىرۆزە خۆي ئىلاھى كەسايەتى وەك كە ،دەبات كۆتايىيەكانى لئىيئىت گوئى با ،بىيستن بۆ ھەيە گوئى ئەوھى " :بئت زەويدا شوئىئىكى ھەر لە " !دەلئىت كائىساكان بە چى رۆج كە

دادگايىكردنى ئاسمانى ھەزارەي پاشخانى لە خوارەو تەوهرەي ئەم بنەماي لەسەر تەواو بابەتى .دادەنرئىت پىرۆزەكانەو لەلەيەن خراپەكاران بلاقوونەتەو ۲۰دا و ۱۱ و ۴ پەخشانى سەرانسەرى لە كە فئىركارىيەكانە

ئاسمانى ھوكمى : چوارەم پەخشانى

ئاسمان لە دەرگايەك بىنيم ،كرد سەيرم ئەمە دوای " 1: ئايەت قسەي كە ، بوو شمشائىك دەنگى وەك بىيستم كە دەنگ يەكەم ، كرايەوھ پيشان شتانهتان ئەو ، ئىرە بۆ سەرەوھ وەرە ' :گوتى و كردم لەگەل " .بدەن رۋو ئەمە دوای دەيئىت كە دەدەم

"بوو شمشال دهنگی وهک بوو لی گویم که دهنگ یه کهم " وتنی به یۆحه نای که سهردهمه ی نهو وهک " لاودیقیا " سهردهمه ی نهو په یامی رۆج رۆحدا له یهزدان رۆژی له " :دهکات پیناسه ۱:۱۰ په خشان ی له بۆی گواسته وه بۆیه " . شمشال دهنگی وهک بوو بهرز دهنگیکی له گویم پشتمه وه له ، بووم دیاری " یهزدان رۆژی " به کۆتاییه که ی که سهردهمه ی نهو لاودیقیا به راستی شکۆمه ندانه یه و گه وره گه رانه وه ی رۆژی که ، ده کریت

دوای له یهک بیرۆکه ی له پشتگیری توندی به رۆج ، نهو وته ی به روونکردنه وه نهو . دهکات لاودیقیا په یامی له گه ل ته وهره نهو یه که بوونی هوکمدانی عه قیده کانی نه یه توانیوه ههرگیز دامه زراوه که چونکه گرنه که ، ده خمه روو به لگه یه ک ، نهو رۆ . بسه لمی نیت ره خنه گرانی بۆ خۆی ئاسمانی په یامه کانی به په یوهستن که به روارانه ی نهو وردی پیناسه ی به هۆی ، په خشان ی و لاودیقیا نیوان له . مه مکین بوو ته ، ۳ و ۲ په خشان ی نامه کانی به سه ر خۆیان هه ژموونی " عیسا ، ۱۱ په خشان ی " ده وته م شمشالی " به . سه نده وه یاخیبووه کان پیاوه و شه ی تان له " زه مینیدا جیهانی شان شینی ئهرکی و ئاسمان برده هه لێژدراوه کانی ، ۱۴ په خشان ی " دروینه " له گه ل مردوو ه رابردوو ی زه مینی ژیا نی ، خۆیدا له گه ل ، سپارد پێ دادوه ریکردنیان ئاسن داریکی به ده ییت زال که سه ی نهو " که کاته یه نهو . خراپه کان ئه گه ر . کراوه پێشبینی ۲:۲۷ په خشان ی له وهک " دهکات گه لان هوکمرانی چاوه رپیان که هه بوایه چاره نووسه یان نهو دلنیا یی من وهک گو شه گیرکه ران توندی ئیراده ی رێک به لام . ده گو پێ رێگا کانیان نییه تیدا گو مانی ، دهکات کرداریان خراپترین به ره و که هۆشداریه ک ههر پشتگو یخستنی بۆ نه وانه له که سزایه ک ، ده که ن ئاماده خۆیان بۆ سزا خراپترین شیوه یه به م و ده بات بۆ بگه رپینه وه با که واته . نایته وه دووباره ئیستادا زه مینی بارودۆخی ژێر دهنگی وهک ، بوو لی گویم که دهنگ یه کهم " . 4 . بابته نهو دهقی نیشانت من ، ئیره بۆ سه ره وه وه ره ' :وتی ، کردم له گه ل قسه ی ، شمشالیک ۱۰ ی نایه تی به ئامازه یۆحه نا " . رووبدات چی نه مه دوای ده ییت که دده م پشتمه وه له و ، بووم رۆحدا له یهزدان رۆژی له " :دهکات یه کهم په خشان ی گه رانه وه ی ته وهره ی نهو " . بیست شمشالیکم وهک به رزی دهنگیکی

كه ،هينراوتهوه وهبیر حهوتهدا ئایهتی له پیشتر مهسیح شکۆمهندانهی
 چاوهکان ههموو و دیت ههروهکاندا لهگهڵ ئهو ،سهیرکه " :نووسراوه تییدا
 زهویش سهر هۆزهکانی ههموو ،کردوو کونیان ئهوانهی تهناهیته ،دهییین
 پهیهندی "ئامین! دهییت ههروهها ،دهگیرن ماتهینی ئهوهوه بههۆی
 رۆژی شکۆمهندی کۆتایی کۆنتیکستی ،دهقه سی ئهم نیوان پیشنیارکراوی
 لهلایهن ههروهها که ،دهکاتهوه پشتراست پهروهردگار عیسا گهراوهوهی
 میکائیل به دلسۆزهکانیهوه فریشته و دهستیپشخهر ههلبژێردراوهکانی
 لهبهر ئهوه ، شمشال به بکریته بهراورد عیسا دهنگی ئهگهر .ئاودهیریته
 سوپای سهرکردایهتی له ،سوپاکان دهنگدانهوهیهی ئامیره ئهم وهک ،ئهوهیه
 دهستیپکردنی بۆ لیدهدات سهربازهکانی عیسا ،خۆی ئاسمانی فریشتهی
 ئاگادارکردنهوهی له ئهوهدهنگی ، شمشالیک وهک ،لهوهش جگه .شهرکه
 خۆی وهک داگیرکردن بۆ ئامادهکردنیان ،ئاگادارکردنهوهیان ،ههلبژێردراوهکانی
 وهبیرهینانهوهی به عیسا . نهوهستاوه ،نهبووه زال مردندا و گونا بهسهر
 تهواوی له بابته گرنترین و نهینترین ،ه" شمشال " وشهیه ئهم
 ئهم ،خزمهتکارهکانی دوا بۆ راسته وه .دهکات ئاشکرا بۆمان وهحیهکهیدا
 له لیڕهدا .شاردهوه یهکلاکهروهی و کۆتایی تاقیکردنهوهیهکی تهوهره
 سهرنج تهنها چونکه نییه تهواو باسکراوه دیمهنهی ئهو ٤:١٦ پهخشانی
 بکات رزگاریان مردن له ئهوهی بۆ دیت که ههلبژێردراوهکانی سهر دهخاته
 زاراوه بهم ٦:١٦ پهخشانی له چوارچیویهیدا لهم خراپهکاران رهفتاری
 و سهزمان بکهونه: گوت بهردهکانیان و شاخ به و " :باسکراوه ئاشکراکهراوه
 بهرخهکه توورپهی له و دانیشتوو تهنت لهسهر کهسهی ئهو رووخساری له
 دهتوانیته کێ و هاتوو ئهوان توورپهی گهورهی رۆژی چونکه !بمانشارنهوه
 له...له خودا ،نهدراوتهوه وهلام بهروالهت که پرسیاره ئهم بۆ " بووستیته؟
 ،مۆرکراو ههلبژێردراوانی :ببنهوه بهرهنگاری دهتوانن ئهوانهی ٧ بهشی دواي
 یان ،چوارگۆشه ١٢ له زۆر ژمارهیهکی ، دهکرین هیما ١٤٤،٠٠٠ ژماره به که
 گهراوهوهی له که ههلبژێردراوانی ئهو بۆ ئاماژهیه تهنها ئهمه بهلام. ١٤٤
 ،٤دا پهخشانی چوارچیویهی لهم ،ئیستا .ماونهتهوه زیندووی به مهسیحدا
 دواي له که ههیه ههلبژێردراوانهشهوه بهو پهیهندی ئاسمان بۆ ههلگرتن

پاداشته‌یان ئەو ئەوەی بۆ دەکاتەو زیندووێان عیسا کە ،مردوون ھابیلەو
 شیوەیە بەم .ھەتاھەتایی ژیاڤی :باوەرەکیان بۆ پێدراو بەلێنی کە پێدات
 ئەم رێگە لە رۆح "ئێرە بۆ سەرەو وەرە " :دەلێت یۆحەنا بە عیسا کاتی ک
 لە خودا ئاسمانی شانیشینی بۆ دەکات سەرکەوتن پێشبینی تەنیا وینەو
 ئەم .بوو رزگاریان مەسیح عیسا خوینی بە کە ھەلێژێردراوانە ئەو ھەموو
 ھەلێژێردراوکان مرۆڤە؛ زەمینی سروشتی کۆتایی ئاسمان بۆ بەرزبوونەو
 فێرکاریەکانی بەپێی ،دەکرێنەو زیندوو خودا دلسۆزەکانی فربشتە وە ک
 پەشیمانی بەبێ بوو؛ تەواو نەفرەتەکی و گۆشت ٢٦:٣٠ مەتا لە عیسا
 کە خواراوە ئەوەندە مرۆڤایەتیدا مێژووی لە ساتە ئەم .دەھێلن بەجیا
 دەست دانیالەو لە کە ،بیردەخاتەو ئەوەمان وەحیەکیدا لە بەردەوام عیسا
 ،کراوە نەفرەت مرۆڤایەتیەو بەھۆی کە زەوی وە ک .پێدەکات
 دووم ئایەتی پێدەچێت .رزگاریوونیاڤان تامەزرۆی راستەقینە ھەلێژێردراوانی
 ئەو نیوان پەییوەندی بەھێزتر رۆح ،راستیدا لە کراوە؛ کۆپی ١:١٠ پەخشانی لە
 پلانی مێژووی لە رووداو ھەمان بۆ ئاماژەن کە ،دەکاتەو پشتراست دووانە
 پێشبینی ١٦:١٦ پەخشانی لە کە " گەرەکیدا رۆژە " لە گەرەنەو، خودادا
 کراوە.

*ئاسمان لە تەختێک ،سەیرکە ،بووم رۆحدا لە یەکسەر " :دووم ئایەتی
 " .دانیشتبوو تەختەکە لەسەر یەکیک و دانرا*

" بۆ ھەلێژێردراوکان سەرکەوتنی ،یۆحەنادا ئەزموونی لە وە ک
 رەھەندی بۆ دەکرێن پرۆژە ئەوان و " ھەلیاندەگرێت رۆحدا لە " " بەھەشت
 خودا چونکە ،دەمێنیتەو دەستەکەوتوو مرۆڤەکان بۆ ھەمیشە کە ئاسمانی
 .دیارە و دەکات حوکمرانی لەوێ

*یاسپێر بەردی شیوەی ،دانیشتبوو لەوێ کەسە ئەو " :سپێم ئایەتی
 دەچوو زمرە لە کە ھەبوو کەوانەیک تەختەکەش دەوری لە ،بوو ساردیوس و
 " .*

تاکە خودای کە ،دەبیننەو خودادا تەختی لەبەردەم خۆیان لەوێ
 ئاسمانییە شکۆمەندییە ئەم .دادەنیشیت لەسەری شکۆمەندی بە دروستکەر
 کە دەردەکەوێت بەنرخ بەردی بە ئەوەش سەرەپای نەکراوە وەسف

جياواز زور رهنگی و روالهت *جاسپر بهردی*. پيی ههستیاره مروڤایهتی دهدات نیشان خودایی سروشتی فرهیی شیویه بهم ، وهردهگریت که سروشتیه دیاردهیهکی *کهوانه*. دهچیت لیی سوور *ساردونیکسی* سهراوهکهی دهییت هیشتا بهلام ، کردووو سهرسام مروڤایهتی ههمیشه دا مروڤایهتی به بهلینی خودا که بوو پهیمانه ئه و نیشانهی ئه و. تیبگهین ۹-۹: ژیان سهرهتای بهپیی ، نهبات لهناوی لافاودا ئاوی لهگهل تر جاریکی که ، خودایه پهمزی وینهیهکی که خور لهگهل باران جاریک ههر شیویه بهم ۱۷. بوونهوهره دلنیاکردنهوی بو دهردهکهویت کهوانه ، کۆدهبیتهو بیرمان پترۆس ، ئاوهکاندا لافاوی وهبیرهینانهوی له بهلام .زهمینیهکانی پترۆس (۲) خودا پلانی له بهشیکه " *گۆگرد و ئاگر لافاویکی* " که دهخاتهو ئاسمانی له خودا که قهرکهریه " *ئاگر لافاوی* " ئهم روانگهی له ریک (۷: ۳) ههلبێژدراوی دادوهرهکانیان که ، ریکدهخات خراپهکاران بو حوکمدانیک خۆیدا دهبن رزگارکهریان ، عیسا و رزگارکراو

و بینی تهختم چوار و بیست تهختهکه دهوری له " :چوارهم ئایهتی سپریان بهرگی و جل ، دانیشتبوون *پیر چوار و بیست تهختانه ئهم لهسه* " . *بوو سهریان لهسه زبیرین تاجی و بوو لهبهردا*

سهردهمی دوو رزگارکراوهکانی ، *پیر ۲۴* هیماي به ، شیویه بهم نوینهرایهتی بوون ئاشکرا خوارهو بهمایهی ئهم بهپیی که پیغهمبهرایهتی نیوان له نێردراوی؛ ۱۲ دامهزراندنی ، ۱۸۴۳ و ۹۴ سالانی نیوان له :دهکرین مۆر *هۆزهکه ۱۲* له ئەدقینتیستی رۆحی ئیسرائیل ، ۲۰۳۰ و ۱۸۴۳ سالانی له پیکهاته ئهم ۷. پەخشانی له ، ههوتهم شههمهی ، " *خودا مۆری* " به کراوه *له که نوێ قودسی* " وهسفکردنی له ، دهکریتهو پشتراست ۲۱ پەخشانی بییت؛ نیشتهجی نوێبووهو زهوی لهسهر ئهوی بو " *خوارهو دێته ئاسمانهوه* نوینهرایهتی *مرواری ۱۲* شیویه له *دەروازه ۱۲* به لهویدان *هۆزهکه ۱۲* که ، کراوه پیناسه ۲۰:۴ پەخشانی له دادگاییکردن تهوهری . *دهکرین دهسهلاتی که دانیشتبوون ئهوانه و بینی تهختهکانم* " :دهخوینینهوه *شایهتعالی بههۆی که بینی کهسانم ئه و رۆحی* " . *پیدراوه دادوهریان که ئهوانهی ههروهها ، براوه سهریان خودا وشهی و عیسا به سهبارت خۆیان*

دەستیان و پېشەوہ لہ سہر نیشانہ کھیان و نہ پەرست وینہ کھی یان درندہ
 " کرد حوکمرانییان مہ سیح لہ گہل سال ہزار و بوون زیندوو ئہوان . نہ بووہ
 دادگایی کئ بہ لام دادوہرہکانہ حوکمرانی ہہ لٲژدراوہکان حوکمرانی
 پاداشتی و ، **ہاتووہ مردووہکان دادگاییکردنی کاتی** ؟ دہ کرٲت
 بچووک چ ، دہ ترسن ناوت لہ ئہوانہی و پیرۆزت گہلی و پیغہ مہبران بہندہ کانت
 لہم " . ہاتووہ دہبہن لہناو زہوی ئہوانہی لہناویردنی و -گہورہ چ و
 ناشکرا کوٹایی سہردہمی بو کہ بابہت سی یہک دوا ی لہ یہک رۆح ، ئایہ تہدا
 ، " توورہ گہلانی " بو " شہ شہم شمشالہ " : دہ ہیئتہوہ و ہیر ، بوون
 و ، " ہاتووہ ئیوہ توورہیی " بو " کوٹایی بہلای حہوت " سہردہمی
 مردووہکان دادگاییکردنی کاتی " بو " سال ہزار " ئاسمانی حوکمدانی
 بہ کہ کراوہ دیاری کوٹایی بہرنامہی ئایہ تہکہدا کوٹایی لہ . " ہاتووہ
 لہناو خراپہ کاران کہ ، دٲت بہدی گوگرددا و ئاگر دہریاچہی لہ کوٹایی حوکمی
 زیندووہوونہوی دہکەن بہ شداری دووہمدا لہ ہہموویان دہبات
 " : ئہوہیہ ۲۰:۵ پەخشانی بہ پیی ، دا " سال ہزار " کوٹایی لہ ، پٲشنیارکراوی
 رۆح " . ہات کوٹایی سالہکہ ہزار تا نہ بوونہوہ زیندوو دیکہ مردووہکانی
 لہ " . دہبہن لہناو زہوی ئہوانہی " : خراپہ کاران بو پٲدہدات خویمان پٲناسہی
 ۸:۱۳ دانیال لہ کہ ہہیہ " وٲران یان وٲرانکەر گوناہی " کاروہہ ئہم پشت
 کہ دہ ہیئت؛ زہوی سہر بو وٲرانکاری و مردن کہ تاوانہی ئہو باسکراوہ؛
 لہ رۆمانی پاپای درندہی رٲٲمی دہستی بخاتہ مہ سیحی ئایینی خودا وایکرد
 دہگہیہیئتہ مروٲایہتی سیی لہ سہر یہک کہ ۱۷۹۸؛ بو ۵۳۸ سالانی نیوان
 ئہوہ خہیالی نہیدہ توانی کەس ۲۰۲۱ سالی لہ یان دوا ی ئہتۆمی ئاگری
 رۆژی پیرۆزی شہمعی سہر پٲچیکردنی ، ۳۲۱وہ ئازاری ۷ لہ کہ بکات
 کارہساتبارہکانی و ترسناک دہرئہنجامہ ئہوہندہ راستہقینہ حہوتہمی
 جیا ۸:۱۴ دانیال فہرمانی بہ تہنہا پیرہکہ ۲۴ . بہ ہیئت خویدا بہدوا ی
 عیسا خوینی ہہمان بہ رزگار بوونیان ہاوبہشی ہاوبہشی چونکہ ، دہکرٲنہوہ
 " سپی بہرگی و جلی " ہہموویان ، ۳:۵ پەخشانی بہ پیی ، بویہ ہەر . مہ سیحن
 شہری لہ دراوہ سہرکەوتوووان بہ بہلٲنی کہ دہکەن لہبەر " ژبان تاجی " و

به که باوه ږه هیځمای *تاجه کان ی* " *زیرین* " ۲:۱۰ په خشانۍ له ، باوه ږدا ۱:۷ په ترؤس یه که می به پښی پاککراوه ته وه تاقیکردنه وه

ژماره . دهرکه وتوو جار سی " *دانیشتوو* " وشه ی چواره مدا بابه ته لهم هزاره ی دادگاییکردنی ته وهره ی ئم ږوځ ، کاملبوونه هیځمای که سی وهک ، سهرکه وتوو وکان ته واهوتی پشوودانی نیشانه ی ژیر ده خاته ه و ته م *بؤ پیلو ده که مه دوژمنه کانت تا دابنیشه راستم دهستی له* " : نووسراوه له دانیشتوون ئه وانه ی . (۴۴ : ۲۲ مه تا و ۱ : ۱۱۰ زه بوری) " *پښیه کانت* ه و ته م هزاره ی ږوونی به ږوځ ، وښه یه وه ئم ږښه ی له و ، **پشوودان** ، دروستکردنه وه له کراوه پښیبینی که پشوویه ک یان گه وره شه ممه ی وهک ده خاته ه ه فته کانه وه ه و ته می ږوژی پیروژکراوی پشوودانی ږښه ی له ږوو .

و دهنگ دهنگه و ره شه با تیشکی ته خته وه له " : پښجه م نایه تی که *سووتاند ئاگری چرای ه و ت ته خته که دا له به رده م ، ئاراوه هاته ره شه با* " . *خودان ږوخی ه و ت*

راسته وخؤ " *درووه دښه ته خته وه له* " که دهرکه وتنه ی ئه و ئم ، ۱۹:۱۶ دهرچوون به پښی . دروستکه ر خودای خودی بؤ ده گه ږښدرږښه وه سینا چپای له سهر خودایان بوونی ، عبیریدا گه لی ترسی له پښتر دیاردانه ده که ده ښښته وه وه بیر ږوځله ئه و پښنیاره ئم پښه به م . کردبوو دیاری ئم . ده ښښته خراپه کاندو مردووو هوکمدانی کاره ی له م خودا فهرمانی نه بښراوی به ، که ده ښښته وه وه بیر راستیه ئه و ههروه ها بیرخسته وه یه سروشتی که خودا ، ږا بر دوودا له بوونه وهره کانی بؤ هه تمی مردنی مه ترسی و ږزگارکراو هه لږ ږیردراوه کانی له لایه ن مه ترسی به بئ ، نه گؤراوه **کورته دهسته واژه ئم ! تیبینی** . ده بښږت شکو مه نده وه و زیندوو بووه وه **کتیپی پښکاته ی له هیځمایه ک ده بښته ، لیکدراوه ته وه ئیستا که که تیښگات له وه ده بښت خوښه ر ، دهرده که وږت که جاریک هه ر . وه حیدا هزاره ی دادوهی سهره تای کوښتی کستی بؤ ئاماژه یه پښبښنیه که میکائیل له خودا بښراوی و راسته وخؤ ده ستیوهردانی به که ، ه و ته م کتیبه که ته وای پښکاته ی شیویه به م . ده کرږت دیاری مه سیحدا عیسا**

پیشکش مەسیحیمان سەردەمى لە يەك دواى لە يەك گشتى تێروانىيىكى سەرەكییه دەستەواژە بەم كە ،جیاوازدا بابەتگەلى ژێر لە دەكات " *هەبوو رەشەبا دەنگى و دەنگ دەنگە ،رەشەبا ترشەپانى* " :جیاكراونەتەووە كراوە زیاد " *بوومەلەرزەيەك* " كە ،دەیدۆزینەووە ۸:۱۵ پەخشانی لە دیسانەووە لە مەسیح عیسا ئاسمانى ھەمیشەيى شەفاعەتى تەوهرى .كلیلەكە بۆ " ۱۱: ۱۹ پەخشانی لە پاشان . *دەكاتەووە* جیا شەمشالەكان تەوهرى پەخشانی لە ڕوونکردنەووەكە .كلیلەكە بۆ دەكریت زیاد " *توند تەپۆتۆزێكى* تەوهرى بە كۆتايى " *گەورەيە تەپۆتۆزە* " ئەم كە ،هاتوووە ۱۶:۱۶ " *شیووە ھەمان بە . دەھێنێت خودا كۆتايى بەلاكانى ھوت ھوتەمى ئەم .* " *گەورە بوومەلەرزەيەكى* " ، 16:18 پەخشانی لە ،دەيێتە " *بوومەلەرزە و وەحى كۆتايى فێركارىيەكانى بەرپۆھەردنى فێريوونى بۆ بنەرەتییە كلیلە .* *پێكھاتەكەى بنەماى لە تێگەيشتن* .

" ئەمجارەيان كە دەكەين ئەو تێيىنى ، ۵ ئايەتى بۆ بگەرێنەووە ئەگەر " *ھێماى ئەوان .دانراون " ئاگرين چرای ھوت* " ،دانراون " *تەختەكە بەردەم* ،لێرەدا ،پیرۆزکردنە ھێماى ئەمەش . " *ھوت* " ژمارەى .ن" *خودا ڕۆحى ھوت* ژيان ھەموو كە ئەووەوھە ڕۆحى ڕێگەى لە .خودايە ڕۆحى ئەوھى " و ئەواندایە لەناو دەكات؛ كۆنترۆل بوونەوھەكانى ھەموو خودا ،دەگريێتەووە لە ،کردوون دروستى ئازادى بە چونكە ، دایاندەنێت " *تەختەكەيدا لەبەردەم* پیرۆزکردنى ھێماى " *سووتاو چرای ھوت* " وێنەى .خۆيەووە بە پەيوەندیدا تاريكى ئەگەرەكانى ھەموو چرەكەى و تەواو ڕووناكى خودايیە؛ ڕووناكى بۆ شوینێك ھيچ رزگاركراوەكاندا ھەتاھەتايى ژيانى لە چونكە .دەبات لەناو نيبە تاريكى .

وەك ھەبوو شتێك تەختەكەدا لەبەردەم " :شەشەم ئايەتى *و تەختەكە ناوھراستى لە .بوو ڕوون بلورى وەك ،شووشەيى دەريايەكى* *لە و پيشەووە لە ،ھەبوون زیندوو بوونەوھرى چوار تەختەكەدا دەوروبەرى* " . *چاو لە پڕ پشتمووە* .

...*ئەو پيش* " چيیە .دەكات لەگەڵ قسەمان خۆى رەمزی زمانى بە ڕۆج بەشداری بەلام شاھتەحالیين كە ئاسمانییەكانى بوونەوھرە بۆ ئاماژەيە *تەخت*

دهریایه ک لایه نی زۆر ژماره یه کی به بوونه وهرانه ئهم .ناکهن دادگاییکردنه که
 . *بلوری* به دهکات به راوردی که پاکه ئه وهنده کاره کتهری پاکی که وهرده گرن
 به که زهمینیانه یه و ئاسمانی بوونه وهره ئه و بنه پهرتی سیمای ئهمهش
 دیکه هیمایه کی بانگه وازی رۆح ،دواتر ،دروستکهر خودای بۆ مانه وه وهفادار
 ئاسمانیه کانی بوونه وهره و ، تهخته که ناوهندی له ،خودا به سه بارهت دهکات
دهوروبهر ! تهخته که دهوری له ،تره وه ره ههنده کانی و تر جیهانه کانی له
 بلاقون و پهرش خودایه دا ئه و چاوی ژیر له که بوونه وهرانه ی ئه و بۆ ئاماژه یه
 " *زیندوو بوونه وهری چوار* " دهرپرینی . *دانیشتوو تهخته که* له سهر که
 چاوکان فرهیی .دهکات دیاری زیندوو وهره گشتگیری ستانداردی
 چه ند هیمای " *پشت و پیش* " پیگهی و ده بینریت ره و " فرهیی " وشه ی به
بوونه وهره به م دهکات فره ره ههنه یان ، فره ئاراسته نیگایه کی :یه که م .شتیکه
 بۆ ئاماژه یه " *پشت و پیش* " دهرپرینی ،رۆحیترا ئاستیککی له به لام . *زیندوو وانه*
 ،هه لکه ندراوه سینا چپای له سهر خودا په نه ی به که ئیلاهییه ی یاسای ئه و
 یاسای له گه ل گهردوونی ژپانی رۆح .به رده که لوحه دوو رپوی چوار له سهر
 له سهر ،به رد له سهر که ،خودان کاری ههر دووکیان .دهکات به راورد گهردوونی
 ئه و به خته وهری بۆ ته و او ژپانی پپوهری ،رۆحه کاند له یان ،گۆشت
 چاو ئهم .دهتاشیت ،دهویت خۆشیان و تپده گن لیی که بوونه وهرانه ی
 به دوایدا و ده که ن شتانه ئه و سهیری به زه ییه وه و سۆز به فره ییه کان
 پۆلس ٩:٤ کۆرنیه کان یه که می له .رپوده دهن زه وی له سهر که ده گهرپین
کۆتایی له نیردراوانی ئیمه ی خودا وایه پیم چونکه " ،رپایده گه یه نییت
 ،مردن به مه حکومن که مرۆفانه ی ئه و وهک ،نمایشه وه خستۆته کاروانه که دا
 " *مرۆقه کان بۆ و فریشته کان بۆ و جیهان بۆ چاویلکه به بووین ئیمه چونکه*
 ئهم ههر .یۆنانییه ی "گهردوون" وشه ی ئایه ته دا له م " *جیهان* " وشه ی
 له سهر .ده که م پیناسه ی فره ره ههنده کان جیهانه وهک من که گهردوونه یه
 به که دیت نه بینراو بینهری به دوایدا ململانیکیان و هه لپژیردراوه کان ،زه وی
 مه سیح عیسا که دهوین خۆشیان ئیلاهییه خۆشه ویستییه ئه و هه مان
 ده گرین ئه وانه ی له گه ل و ده بن شاد خۆیان شادی به .کردوو ئاشکرای
 گهردوونه ئهم به لام .ناره حه تییه و سه خت ئه وهنده خه باته که ،ده گرین

كوشتنى شايه تحالى كه رۆم گهلى وهك بيباوه پيش جيهانى بۆ ئاماژهيه گۆرپانه كانياندا له بوون دلسۆزهكان مهسيحييه.

دهكات پيشكهش ئاسمانيمان بينهري له گروه سى ئهم 0 پهخشانى ههموويان , گهورهكان و , فرشتهكان , زيندووهكه بووندهره چوار گهوره دروستكهري خوداي خۆشهويستى نيگاي ژير له ئهوان , سهركهوتوون ئهبه بۆ كۆكراونهتهوه.

خوداييه وه ياساي به " زۆرهكان چاوه " كه بهستهره ئه ده ياساي به دهيه خشيت خودا كه دايه " شايه تحالى " ناوى له , ده بهستته وه پاريزراو دا " پيرۆزترين شويني " له ياسايه ئهم كه ديتته وه بيرمان . فهرمانه كه له جگه كراوه قهدهغه مرؤفايه تي بۆ و كراوه تهرخان خودا بۆ تهنيا كه , بووه خودا له گه " شايه تحالىك " وهك ياساكه . " كه فارهت رۆژى " جهژنى " شايه تحالى دوو " به و دهن دووم ماناي " لوحه كهى دوو " و ماوته وه فرهيى " وانهيه دا له م . باسكراوه ۱۱:۳ دا پهخشانى له كه هيماداره ي رووداوه له كه دهكات ئاشكرا نه بينراو شايه تحالى كۆمه لپك بوونى " چاوهكان وشه له " شايه تحال " وشه خوداييدا بيرى له . بوون ئاماده زه مينيه كاندا " شه هيد " به كه " مارتۆس " يوئانى وشه . ناكريتته وه جيا " دلسۆزى " داواي خودا دلسۆزييه ئه و چونكه , دهكات پيناسه ي تهواوى به , وه رگيردراوه له ريز ده بيت عيسا ي " شايه تحال " , كه م لاني وه . نييه سنوورپكى هيچ دهكات دادوه ري و دهكات به راورد خودا كه , بگريت فهرمانه كه ي ده ئيلاهي ياساي دهكات له گه ل

دهكات پيشيني ئيلاهي ياساي

ئه و باسكردنى بۆ بكه م لايهنگرى ساتيك بۆ دهكه م ههز , ليره دا به پهيوه ندى . وهرمگرتوو ۲۰۱۸ دا سالى به هارى له كه ئيلاهييه ي رووناكييه ئهم گرنگى ليكردم واى رۆج . ههيه خوداوه فهرمانه كه ي ده ياساي ياساي لوحه كهى دوو به و گهرايه وه موسا " : بزانم خواره وه ورده كارييه ي

له لوههكان ،شاخهكه له خوارهوه هاته دهستهكانيدا به پهيمانهوه
كاري لوههكان ، نووسرابوون لا ههردوو له ، نووسرابوون لا ههردوو
ههلهكهندرابوو لوههكان لهسهر ،بوو خودا نووسيني نووسينهكesh ،بوون خودا
لهم بيري ههرگيز كهس كه سوپما سهرم سهرهتا .(۱۶-۱۵ : ۳۶ دهرچوون) "
لاوه چوار ههر له ياساكه ئهسلهكانى تابلۆ كه ،نهكرديتهوه وردهكارييه
بوونهوهره چوار چاوى " وهك ، "**پشتهوه و پيشهوه له** " واته ،نووسراون
ئهم .كردبوو لهسهر ليكولينهوهمان كه پيشوودا ئايهتهكهى له "**زىندووهكه**
پيگهى رۆج كه ههبوو هۆكارپكى ،پيدهكرا ئاماژهى زۆرچار كه وردهكارييه
يهكسان شيويهكى به سهرهتادا له دهقهكه تهواوى .بيدۆزمهوه پيدام
له .بهردهكهدا لوحى دوو لاي چوار بهسهر بووه هاوسهنگ و كراوه دابهش
پشتى تيدابوو؛ دووهى نيوه و يهكهم فهرمانى يهكهمد لوحى پيشهوهى
تابلپتى لهسهر .ههلهگرتبوو سييهى تهواوى و دووهم دووهى نيوه
شەش پشتى دهدا؛ پيشان تهواوى به چوارهم فهرمانى پيشهوه له ،دووهم
فهرمانى بينراو بهرهى دوو پيكهاتهيهدا لهم .ههلهگرتبوو كوئايى فهرمانى
رۆژى پيرۆزكراوى پشوودانى به تايبهته كه چوارهم و دووهم نيوه و يهكهم
سى ئهم سهر دهخاته تيشك شتانه بهم چاوخشانديك .روو دهخهنه ههوتهم
و نوژهنكرايهوه شهممه كاتيک ، ۱۸۴۳ سالى له پيرۆزيين نيشانهى كه ،فهرمانه
قوربانى بوونه پرۆتستانتهكان كاتهدا لهو .پيكره فهرمانى خداوه لهلايهن
ههلهبژاردنى دهرئهئجامهكانى شيويه بهم .رۆمانى ميراتى يهكشممه
وا .دهكرپن نمايش لوحهكه دوو پشتى لهسهر پرۆتستانت و ئهدهقينتيست
سييهميش فهرمانى ، ۱۸۴۳هه سالى له ،شهممه رهچاوكردى بهبئ كه دياره
به " وشهيبى واتاي به ، "**وهرگيراوه بهتالى به خودا ناوى** " :كراوه سهريپچى
دواى يان مهسيح راستودروستى بهبئ كه كهسانهى ئهوه لهلايهن ، "**درۆ**
دهكهنهوه دووباره گوناوه ئهوه شيويه بهم .دهكهن بانگهوازي لهدهستدانى
درۆ وهك خودايان به سهر ئيديعاى كه ،دهدهن ئهئجامى جولهكهكان كه
ئهلوانه " :كراوه ئاشكرا ۹ : ۳ پهخشانى له مهسيحهوه عيسا لهلايهن
له . "**دهكهن درۆ بهلكو ،نين و نين جولهكه دهلپن كه ،شهيتان كهنيسه**
كاسوليكهكان ميراتگرى كه بوو پرۆتستانتهكان له رووى ئهوه ۱۸۴۳دا سالى

حوكمه ئەو دووھم دووھمى بەشى ،سېيەم فەرمانى پېش بەلام .بوون بەيەكدا دژ سەرەكى ئۆردوگى دوو بەسەر خودا كە دەكات ئاشكرا ،كاسۆلىكن رۆمانى ئايىنى مىراتگرانى كە پىرۆتستانتەكان بۆ .تېدەپەرپىت گوناھى لەسەر مندالەكان ،ئىرەيبەرم خودايەكى من " :دەفەرمويت خودا "؛ لېمە رقيان ئەوانەى چوارەمى و سېيەم نەوھى تا دەدەم سزا باوك و دايك ۱۹۹۴دا سالى لە " رەتكرايەوھ " فەرمى ئەدقېنتىزىمى ،ئەو بۆ بەداخەوھ پىرۆزانەش بەو پېچەوانەوھ بە بەلام .دەبن ئەوان چارەنووسى ھاوبەشى سالى لە پېغەمبەرايەتتەكەى رووناكى و خۆى پىرۆزى شەممەى كە دەلېت ئەوانەى نەوھى ھەزار بە بەزەيى ئەوانەى و " :دەپارېزن ۲۰۳۰ تا ۱۸۴۳ شىوھەكى بە " ھەزار " ژمارەى . دەپارېزن فەرمانەكانم و دەوېن خۆشم كە ،دەھىننەوھ وەبىر ۲۰ پەخشانى ھەوتەمى ھەزارەى " سالى ھەزار " ناديار ئەبەدى چوونەتە كە سەرکەوتووانەى ھەلبژدراوھ ئەو پاداشتى دەبېتە ،مەسىح عيسا پىرۆزى رۆحى يارمەتى لە بېبەشبوون .ئاراوھ دېتە تر وانەيەكى لە يەك خوداوھ لەلايەن كە ئەدقېنتىستانەى و پىرۆتستانت ئەو ،ئەنجامدا لە شەش لە پېز ناتوانن ،لېھىنراون وازى ۱۹۹۴ و ۱۸۴۳ سالى لە يەك دواى پېشەوھى كە ،نووسراوھ ۲ لوحى پىشتى لەسەر كە بگرن كۆتايى فەرمانى ئەوانەى پېچەوانەوھ بە .ھەوتەم رۆزى خودايى پىشودانى بۆ تەرخانراوھ پابەندبوون بۆ وەردەگرن مەسىح عيسا يارمەتى ،دەكەن جېبەجى پىشووھ ئەم يەكتر بە بەرامبەر مەرقايەتى ئەركەكانى بە سەبارەت فەرمانانە بەم و مانايەك ،كۆنن موسا بە ياسا لوحەكانى بەخشىنى ھىندەى ،خودا كارەكانى ئەوھى وەك سەرسورھىنەرن چەندە كە وەردەگرن بەكارھىنانىك و رۆلېك كە پەيامەى ئەو وە ۲۰۱۸ سالى لە ،كۆتايىدا سەردەمى لە چاوەرواننەكراون لەلايەن ،ئامرازوھ ئەم رېگەى لە ،شەممەيە رۆزى گەراندنەوھى لېى ئامانج پىشتراستكراوھتەوھ و بەھىزتر مەسىحەوھ عيسا گەورە خوداى

دەخريتەرۆو شىوھەيە بەو فەرمانەكە دە كە فۆرمەى ئەو ،ئىستا ،لېرەدا

رېنمايەكان :پېشەوھ - يەكەم خستەى

روو دەخاتە خۆى خودا

مالى له و مىسر خاكى له ئۆيۈم كە ،پەروەردىگارتانم يەزدانى من "

بە و پەننارون گوناھ لە كە ھەلبەتدراوھەكان ھەموو) ". دەرھەنارون كۆيلايەتى

مالى نىگەرەنن؛ ،بووھ رزگارىيان رزاوھ مەسىح عىسا كە كەفەرەتكەر خويىنى

(شەيتان تەقلىدى بەرھەمى گوناھە؛ كۆيلايەتى

گوناھى ،0۳۸o سالى لە كاسۆلىكى گوناھى : يەكەم ^{فەرمانى}

سالى لە ئەدقۇنتىستى گوناھى و ،۱۸۴۳o سالى لە پىرۇتستانت

(0۱۹۹۴o).

" نەبىت تىرت خوداوندىكى ھىچ من پىش "

0۳۸o سالى لە كاسۆلىكى گوناھى : يەكەم بەشى : دووھم ^{فەرمانى}

ھەر ھاوشىوھى يان ،مەكە دروست خۆت بۆ نەخشىنارو وئەيەكى

ژىر ناوى لە يان ،بىت زەويدا ژىر لە يان ،سەرەوھدايە ئاسمانى لە كە شتىك

» .مەكە خزمەتپان و دانەنى بۆ كىرۇشپان ،بىت زەويدا

دەرئەنجامەكانى :پىچەوانە لايەنى - يەكەم خشتەى

دووھم بەشى : دووھم ^{فەرمانى}

مندالەكان ،ئىرەبىبەرم خودايەكى ،ئۆيۈم خوداى ،يەھۇشا ،من چونكە ..."

چوارەمى و سىيەم نەوھى تا باوك و دايك گوناھى لەسەر دەدەم سزا

لە پىرۇتستانتەكان **وھە:538 سالى لە كاسۆلىكەكان** (لەمە رقىيان ئەوانەى

بە بەزەيى بەلام ، **(وھە:1994 سالى لە ئەدقۇنتىستەكان وھە:1843 سالى**

(دەپارزىن فەرمانەكانم و دەوین خۆشم ئەوانەى نەوھى ھەزار

سالى لە دووھمىيان ئەم ۱۸۴۳؛ كاتەو لەو ھەوتەم ئەدقۇنتىستى

وھە:۱۹۹۴o)."

سەرىپچى كاسۆلىكەكانەوھ لەلایەن 0۳۸o سالى لە : سىيەم ^{فەرمانى}

۱۹۹۴o سالى لە و پىرۇتستانتەكان ۱۸۴۳o سالى لە ،كراوھ

(ئەدقۇنتىستەكان

كەسەى ئەو يەزدان چونكە ،مەبە پەروەردىگارت يەزدانى ناوى درۆ بە "

" نازانىت تاوان بى ،دەبات ناوى درۆ بە

ره‌چته ته :پیشه‌وه - ۲ خشته‌ی

سال‌ی له مه‌سیحیه‌وه مه‌جلیسی له‌لایه‌ن سه‌ری‌چیه‌که‌ی : چواره‌م
سال‌ی له ۱۳:۸.دان ی "ویران‌کهر گونا‌هی " بی‌ته لی‌ده‌کات وای ۳۶۱وه
سال‌ی له و ،کراوه سه‌ری‌چی کاسۆلیکیه‌وه ئایینی له‌لایه‌ن ۵۳۸وه
سال‌ی له به‌لام .کراوه سه‌ری‌چی پرۆتستانته‌وه باوه‌رنامه‌ی له‌لایه‌ن ۱۸۴۳وه
لی‌گیراوه پیزی حه‌وته‌مه‌وه رۆژی ئەدقی‌نتیستی باوه‌رنامه‌ی له‌لایه‌ن ۱۸۷۳وه و ۱۸۴۳

کار رۆژ شه‌ش ،بکه‌یت پیرۆزی ئەوه‌ی بۆ ،بکه‌ له‌بیر شه‌مه‌ت رۆژی «
بۆ شه‌مه‌یه حه‌وته‌م رۆژی به‌لام ،به‌ ئەنجام کاره‌کانت هه‌موو و بکه
،کچه‌کەت و کور نه و تۆ نه ،مه‌که کارێک هه‌یج له‌سه‌ری ،په‌روه‌ردگارت به‌زدانی
شارۆچکه‌کانتدا له‌ بیانییه‌ی ئەو نه ،ئازە‌له‌کانت نه ،می و ئیز خزمه‌تکاری نه
و دروستکرد ئاسمانه‌کانی رۆژدا شه‌ش ماوه‌ی له‌ به‌زدان چونکه ،نیشته‌جیه
حه‌وته‌مدا رۆژی له‌ به‌لام ،تیدایه‌ شتانه‌ی ئەو هه‌موو و ده‌ریا و زه‌وی نه
» .کرد پیرۆزی و کرد به‌ره‌که‌تدار شه‌مه‌ی رۆژی به‌زدان بۆیه ،دا پشوویان

فه‌رمانه‌ی شه‌ش ئەم : ده‌رئه‌نجامه‌کان :پچه‌وانه :دووه‌م خشته‌ی

کراوه ؛ سه‌ری‌چی مه‌سیحیه‌وه ئیمانی له‌لایه‌ن ۳۶۱وه سال‌ی له‌ کو‌تایی
ئایینی له‌لایه‌ن ۵۳۸وه ؛ سال‌ی له‌ کاسۆلیکیه‌وه ئایینی له‌لایه‌ن
،ئەدقی‌نتیستییه‌وه باوه‌رنامه‌ی له‌لایه‌ن و ؛ ۱۸۴۳وه سال‌ی له‌ پرۆتستانته‌وه
رۆژی ئەدقی‌نتیستی باوه‌رنامه‌ی له‌ به‌لام . "ره‌تکرایه‌وه " ۱۹۹۴دا سال‌ی له‌ که
مه‌سیحه‌وه عیسا پیرۆزی رۆحی له‌لایه‌ن که ،لی‌ده‌گیرێت پزبان حه‌وته‌مدا
تا ۱۹۹۴ سال‌ی له‌ "کو‌تاکان" ۱۸۷۳وه ؛ و ۱۸۴۳ سال‌انی له‌ ،کراوه به‌ره‌که‌تدار
۲۰۳۰.

پینجه‌م ^{فه‌رمانی}

به‌زدانی که بژیت خاکه‌دا له‌و ئەوه‌ی بۆ ،بگره‌ دایکت و باوکت له‌ ریز «
» .ده‌دات پیت په‌روه‌ردگارت

شه‌شه‌م ^{فه‌رمانی}

له‌لایه‌ن که قیزه‌ون تاوانی جو‌ری له‌) " .مه‌که کوشتن .مه‌کوژه
(درۆوه ئایینی به‌ناوی یان ده‌دریت ئەنجام بکوژیکه‌وه

ئەو ئەوان .دەبىنرېن ئاسمانىدا گەردوونى ھەمىشەيى ژيانى سەرانسەرى كە ،دەكاتەو ۋە روون ئىلاھى پلانى سەرکەوتنى كە پىكەدەھىنن ستانداردە تەواوۋەتى مۆدېلى عىسا ۋە .دەكرېت دژايەتى ياخيۋوۋەكانەو ۋە رۆحە لەلايەن زەمىنيە خەمەتە ماۋەى لە كرد شاگردەكانى و نېردراۋان بە پېشكەش ئەمەى پېش بشوات شاگردەكانى پىي كە شوپنەى ئەو تا تەنانت كورتەكەيدا؛ ئەوۋەى بۇ ،بكات خاچدان لە نازارى بە پېشكەش خۆى جەستەى ئەوۋەى ھەموو گوناھى بۇ ،"گويدريژېك " ۋەك ،ئەوان شوپنى لە ،بكات كەفارتە بزانېت ئەوۋەى بۇ بېشكېت خۆى مروڤېك ھەر با بۆيە .ھەلېژېردراۋەكانى و ئاۋات و سروشە لەگەل ھەتەتايەى ژيانى پېۋەرە لەم خۆبەدەستەۋەدان پېشكەشكردنى ستانداردى ئەمە .نا يان دەگونجېت خۆيدا ئارەزوۋەكانى بكرېتەۋە رەت يان بگيرېت باۋەش لە كە رزگاريە

شەش زىندوۋەكە بوۋنەۋەرە چۈر لە ھەريەك « :ھەشتەم ئايەتى ژېر لە تەنانت ،دەۋرۋەريدا ھەموو لە داپۆشراۋو چاۋ بە و ھەبوۋ باليان پېرۆزە ،پېرۆز ،پېرۆز» :ۋتنى لە نەۋەستن ھەرگىز رۆژ و شەۋ ،بالەكانىشىدا «!دېت و ھەيە و ھەبوۋە كە ،گەرە پەرۋەردگارى يەزدانى

ۋو دەخاتە بنەمايانە ئەو ديمەنە ئەم ،ئاسمانىدا ھوكمى پاشخانى لە جېبەجى بوۋنەۋەرەنە ئەو لەلايەن زەۋى لەسەر و ئاسمان لە ھەمىشە كە ماۋنەتەۋە خودا بۇ دلسۆزى بە كە دەكرېن

بە پېۋىستيان تر جىھانەكانى بوۋنەۋەرەكانى ئاسمانىيەكانى تەنە رۆج بەلام .نېن زەمىنى رەھەندى ياساكانى ملكەچى چونكە نىيە بال جولەى بە .تېبگات لېى دەتوانېت مروڤايەتى كە دەگرېتەبەر زەمىنيەكان ھېما ئاشكرا بۇ ۶مان ژمارە رەمىزى بەھى ، بۆيان " بال شەش " گەراندەۋەى پەيوەندى .فرېشتەكان ژمارەى و ئاسمانى كايەى ژمارەى دەپتە كە ،دەكات ،شەيتان كە فرېشتەكان و ماۋنەتەۋە گونا بەبى كە ھەيە جىھانانەۋە بەو ژمارەى خودا پېيەى بەو .بوۋە دروست لېيان يەكەمجار ،ياخيۋو فرېشتەى ،كردوۋە ديارى خۆى بۇ خۆى شەخسى شاھانەى ي"مۆر" ۋەك ي"ھوت" ي"نېشانە" ،شەيتاندا ھالەتى لە يان ،"مۆر" بە ۶ ژمارە دەتوانرېت كە جىھانانەى ئەو لەگەل ۶ ژمارە ئەم بەلام ،بكرېت ھەژمار كەسايەتېيەكەى

چاکه چ، کردوون دروستی خودا که فریشتانهی ئەو هەموو و ماونەتەووە پاک که، دیت مرۆڤایەتی فریشتەکەووە خوار لە. دەکات هاوبەش، خراپە چ و پەنجە پێنج و دەست پەنجە پێنج و هەست پێنج بە، "0" دەبێتە ژمارەکی ئەو نوینەرایەتی که، دیت ٤ ژمارە ئەمە خوارەووەی لە. دەبێت پەراوە پێیان: کراوە دیاری سەرەکییە که خاڵە چوار بە که دەکات گشتگیرە کاراکتەرە که دیت ٣ ژمارە ئەمە خوارەووەی لە. پۆژئاوا و پۆژھەلات، باشوور، باکوور ناتەواوی نوینەرایەتی که ٢ ژمارە پاشان، دەکات کامڵبوون نوینەرایەتی یان، دەکات یەکییەتی نوینەرایەتی که ١ ژمارە کۆتاییدا لە و دەکات *و دەروەر ھەموو* " زیندوووە بوونەووە چوار چاوی. تەواو یەکییەتی نیگای لە ناتوانیت شتیک هیچ. " *پشتەو و پێش* " لەو ش جگە و " *لەوگەو* ئیلاھی پۆچی که، بێت رزگاری گەردوونییە و فرەپەھەند و ئاسمانی ژبانە ئەم ئەم. خۆیدا یە لەناو سەرچاوەکە چونکە، دەکۆڵێتەووە لێ تەواوی بە خراپەکاری و گونا بەهۆی ئەم پۆ زەوی لەسەر، چونکە بەسوودە فیڕکردنە بیرکردنەووە دەتوانن مرۆڤەکان، خۆیاندا " *glial* " هێشتنەووەیان بە، گوناھباران دیکە کەسانی لە دراوسێکانیان دژی خراپەکانی پلانە و نەهێنییەکانیان وەک ئاسمانی ژبانە. مەحەلل شتە جۆرە ئەم ئاسمانیدا کایە لە. بشارنەووە فریشتە و شەیتان لەگەڵ، دەرکرا لێ خراپەکاری کاتەووەی لەو شەفافە بلوری دواي، ١٢:٩ پەخشانی بەپێی، زەوی سەر بۆ خوارەووە فرێدرانە که، خراپەکانی لە خودا پیرۆزی ڕاگەیانندی. مردندا و گونا بەسەر عیسا سەرکەوتنی پاکاندا جیھانە ئەم دانیشتوانی لەلایەن (*پیرۆز*: جار سێ) خۆیدا کامڵبوونی کامڵبوونی ئەو ناکرێ؛ قسەووە پێگە لە ڕاگەیانندنە ئەم بەلام. دیت بەدی کامڵبوونی بەردەوامەکاندا کارە لە که بەکۆمەلانە و تاکەکەسی پیرۆزی خۆی سروشتی خودا. ڕادەگەیەنیت کردوون دروستی که خۆدایە ئەو پیرۆزی ئاماژەي ٨: ١ پەخشانی لە که دەکات ئاشکرا شیوەیە بەو ناوەکەي و *ھەبوو و ھەبە کە*، *دەلێت خودا یەزدانی، "ئۆمێگام و ئەلفا من"* : پیکراوە " *دیت کێ و بوو کێ، ھەبە کێ* " دەرپرینی. " *گەرە پەرورەدگاری، دیت و* بە. دەکات پێناسە دروستکەر خۆدای ھەمیشەي سروشتی تەواوی بە پێی خەلک، بکات بانگی "یەھوفا" ناوە خۆی که ناوەی ئەو رەتکردنەووەي

و ناوازه که پێیهی بهو، نهبوو ناو به پێویستی خودا راسته. "ئه بهدی" دهلێن له جیاکردنهوهی بۆ نهبوو ناویک به پێویستی، بوو ئیلاهی پکابهری بێ بوو رازی خودا ئهوهش سه ره پای. نییه بوونیان که دیکه خوداوهندهکانی. دهو یست خۆشی و دهو یست خۆشی که بداتهوه موسا داواکاری وهلامی که، وه رگێردراوه "بوون" کرداری به که داناوه خۆی بۆ "یه هوه" ناوی بۆیه کاته ئهم. کۆکراوه تهوه عیبریدا ناتهواوی کاتی له تاک سییه می کهسی به، داهاتوو بۆ درێژده بیتهوه که دهکات دیاری تهواو کرداریکی ه"ناتهواو" کئ" دهسته واژهی. داهاتوو مان کاتی له فراوانتر کاتی چوارچێوهیه کی عیبرییه ناتهواوییه کاته ئهم مانای تهواوی به "ده ییت کئ و بووه کئ، ههیه " دیت کئ و بووه کئ، ههیه که کهسهی ئهو " فۆرمولهی بۆیه. دهگهیه نییت به پێویستی کاتیک "یه هوه" عیبرییه کهی ناوه وه رگێرانی بۆ خودایه رێگهی له جگه تر زمانیکی هه ر یان، رۆژئاوا زمانهکانی له گه ل ههیه گونجاندنی مه سیحی باوه رپی ئه دقینتیستی کۆتایی قو ناغی "دیت کئ و" به شی. عیبری سالی له ۱۴: ۸ دانیال فه رمانی به خودادا پلانی له که، دهکات دیاری که هه لبرێردراوه کاندایه ئه دقینتیسته گۆشتی له بۆیه. دامه زراوه ۱۸۴۳هوه کیپرکی زۆرجار. دهکریت جیه جئ خودا قاته کهی سئ پیرۆزی راگه یاندنی له سه ر ئینجیل. هه لئه گره حاشا به لام، کراوه مه سیح عیسا خودایی له سه ر، خودا ئه ی: ده لیت کور به به لام " : ده لیت ۱: ۸ عیبرانییه کان له بابته ئهم " . راستودروستییه عه صای تۆ شانیشینی عه صای، هه تایه هه تا بۆ ته خته کهت وه لامی عیسا، بدات پیشان باوکی دهکات عیسا له داوی که فیلیپ بۆ وه، نه مناسیوه هیشتا و، بووم له گه ل ماوه ئه وه نده من ئایا " : ده داته وه بلایی ده توانی چۆن ". باوک بینویه تی، بینویه منی هه ر که سیک فیلیپ؟ (۹: ۱۴) یۆحه نا) بده؟ پیشان باوکمان

و شه ره ف و شکۆمه ندی زیندوو هه کان کاتیک " ۱۱-۱۰-۹ ئایه تهکانی کهسهی بهو، داده نیشت تهخت له سه ر کهسهی بهو ده دهن سوپاسگوزاری ئهو به رده م ده که ونه پیره که چوار و بیست، ده ژێ هه تایه هه تا بۆ که ئهو به رده م ده خه نه کرێش و ده پهرستن و دانیشتوو تهخت له سه ر کهسهی و تهخت به رده م ده خه نه تاجه کانیان و، ده ژێ هه تایه هه تا بۆ که کهسهی

و شکۆمەندی وهگرتنی بۆ، خودا و پهروهردگارمان ئهوه شایهنی تۆ: دهلێن ویستی به و، کردوووه دروست شتیکت ههموو تۆ چونکه، دهسهلات و شهرف "ههیه بوونیان و بوون دروست تۆ

خودای شکۆمەندی که دیت کۆتایی دیمه نیک به چوارهم بهشی له "، خودایی فهرمانی که دهردهخات ئهوه دیمه نه ئهم. دهکات دروستکه له فریشتهدا یه کهم په یامی له که، "... پێیده شکۆمەندی و بترسه خودا له ههلبژێردراوه وه ههلبژێردراوی دوا له لایه، دهبرپدراوه ۱۴:۱۷ پهخشانی سهرووی له بهلام تیگه یشتوو؛ تهواوی به و بیستراوه ۱۸:۴ سهو سالی شکۆمەندانهی گهراوهی کاتی له که ئهوانهی له لایه، ههمووشیانوه وهی کتیبی که ئهوانه بۆ تهنها چونکه. مانه وه زیندووی به مهسیحدا عیسا واته، پۆشنکراوه تهوه تهواوی به و ئاماده کراوه خودادا دیاریکراوی کاتی له دهکات شتانه به و باوه پ تهنها بیباوه پ مروڤایه تی. ۲۰:۱۸ وه سالی به هاری له نه بینراوه خودا ئهوهی له بهر و خودا نێردراوی تۆماسی وهک، ده بیینیت که لێدهکات وای ئهمهش، خۆی ئهوپه پ لاوزیه پشتگو یخستنی به مه حکومه لانی. بکریت دهستکاری خۆی خودایی ویستی به پێی که بیت یارییهک تهنها، نه ناسیوه خودای که - نادات پاساوی ئهمه هه رچهنده - ههیه بیانووی کهم ههلبژاردوو؛ دژی شه پ، خودا ناسینی به چونکه، نییه شهیتان که بیانوویهک که وتووانهش فریشته ئه و بۆ ئهمهش و راسته بهلام، باوه پێکراوه به دهگمه ن له زۆریک، پارادۆکسیکال شیویهکی به. که وتوون شوینی که دهگریته وه ئه و شایه دی، ئازاد ههلبژاردنی دژ بهیه کهکانی ته نانهت، جیاوازه کان به رهه مه و ئاسمانی بوونه وه ره به خودا که دهن تهواوه تییه و په سه ن ئازادییه به خشیوه خۆی زه مینییهکانی.

مرۆف کوری: پینجه م په خشانى

پیاوکه نهوه «: وتی، خه لکه که به رده م خسته عیسی پیلاتوس کاتیک
" نهوه یی بو وهریگریت گۆشت شیوهی خوی خودا بوو پیویست ». بینه
گوناهی هووی به مردن. ناروزووهکانی و دل به پیی، دهریکه ویت " پیاوکه
نوی دۆخی نیشانهی وهک. کهوتبوو میرددا و ژن یه کهم له خوداو ناهه رمانی
تهنیا که، کردبوو ئاشکرا نهوانی جهسته یی رووتی خودا، شهرمه زارکریان و
سهره تاوه له م ههر. روچییان و ناووه رووتی بوو دهره کی نیشانه یه کی
بوو ئازهل پیستی له جلوه رگیان پیدانی به رزگار بوونیان راگه یاندنی یه کهم
به رخیکی پیده چیت کوژرا؛ مرۆفایه تیدا میژووی له ئازهل یه کهم شیوه یه به م
،سال هه زار چوار دواى. هیماکانی له بهرچا و گرتنی به، بیت به رخیکیان گهنج
تهواو ژبانی نهوه یی بوو هات، ده بات جیهان گونا ههکانی که خودا به رخی
مرۆفایه تیدا نیو له هه لېژېردراوه کان نهوه یی بوو بکات پیشکش خوی یاسایی
پاکه وه نیعمه تیکی به خوداو له لایه ن که رزگار بوونه ئه م. بکات رزگار
سوودهکانی که، وه ستاو عیسی مردنی له سهر تهواوی به، ده کړیت پیشکش
هه مان له و ده به خشیت؛ هه لېژېردراوهکانی به خوی تهواوتهی دادپهروه ری
ناماده ییه وه به که، ده کات گونا ههکانیان که فاره تی مردنه که ی کاتدا
گوناهباریک ده توانیت که ناو تاکه بوو ته مه سیح عیسی کاته وه له و. هه لیگرت
و ئاده م له ئه ویش رزگار بوونی و بکات رزگار زهویه که مان هه موو له سهر
،بووه کاریگهر حهواوه.

پولی ژېر ده که ویتته که پینجه م بابه ته ئه م هوکارانه ئه م هه موو له بهر
که فاره تی مردنی ریگهی له ههر نهک عیسی. به و تایبه ته، وه " مرۆف "
ژبانی دریژیای به پاراستنیان به به لکو، ده کات رزگار هه لېژېردراوهکانی خویه وه
ده کاته وه ئاگاداریان مه به ستهش ئه م بوو ههر وه. ده کات رزگاریان زه مینیان

تەكنىكەكەى .داناو رېڭاكەياندا لە شەيتان كە رۆحييانەى مەترسىيە لەو دەكات لەگەل قەسەيان مەتەل بە عيسا ،نۆردراوان سەردەمى وەك :نەگۆراو وە هەلېژىردراوەكانى بۆ ئەمە تىنەگات؛ بەلام بيبىستىت جيهان ئەو وى بۆ .وەرەگرن لى رۆونكرەنەوەكانى راستەوخۆ نۆردراوان وەك كە نيبە راست وەرەگىرەدراوەدا يۆنانىيە ناو وە ئەم ژېر لە ،"ئەپۆكالىپس" ،وەحييەكەى بۆ بەلام .تىبگات لى جيهان نايىت كە زەبەلاحە مەتەلە ئەم ،دەمىنئەتەو وە .يە " وەحى " بەراستى پېشبينىيە ئەم ،هەلېژىردراوەكانى

لەسەر كەسەى ئەو راستى دەستى لە پاشان " :يەكەم ئايەت بە و نووسرابوو لا هەردوو لە كە بينى پەرتوووكىم ،دانىشتبوو تەختەكە " .مۆركرابوو مۆرەوت

ژېر لە ،راستىدا دەستى لە و دانىشتووو خدا تەختەكە لەسەر . نووسراو دەرەو لە چ و ناو وە لە هەم كە هەيە كتيپىك ،نيعمەتەكەيدا هەلېژىردراوەكانى بۆ كە شىكرەو وە پەيامە ئەو نووسراو ناو وە لە ئەو وى دوژمنى ،جيهان خەلكى بۆ تىنەگەيشتن و داخراوى بە ،تەرخانراوە خۆى ديارە ،كۆدكراوە دەقى دەنووسرېت دەرەو لە ئەو وى .دەمىنئەتەو وە خدا . كراو مۆر مۆرەوت بە وەحى كتيپى .تىناگات مەوفايەتى زۆرى بۆ بەلام بە رېگە مەوتەم مۆرى كرنەو وى تەنھا دەلېت پيمان خدا وردەكارىيەدا لەم بەم .ناكرېتەو وە كتيپەكە ،بەمىنئەتەو مۆرىك تا .دەدات تەواوەتى پەردەلادانى بۆ خدا كە كاتەى بەو بەندە كتيپەكە لەسەر تەواو پەردەلادانىكى پىيە " زىندوو خوداى مۆرى " بە ۷.دا.ئاپۆ لە . كرددوو ديارى مەوتەم مۆرى تەوهرى ،پىرۆزى شەممەى ،مەوتەم رۆژى باقى ديارىكرەنى بە تىيدا كە ، ناودەبرېت كاتى دەبېتە بۆيە كە ۱۸۴۳ بەروارى بە بەستراو وەتەو نۆژەنكرەنەو وى مەوت " تەوهرى ،كتيپەكەدا پىداگۆژى لە كە " ،مەوتەم مۆرى " كرنەو وى .ئەوانەى هەلېژىردراوەكەى ،گرنە ئەوئەندە ئىمە بۆ كە ،دەهينئەت " شمشال

بەرز دەنگىكى بە كە بينى بەهيزم فرىشتەيەكى " :دوووم ئايەتى مۆرەكانى و بكاتەو پەرتوووكە ئەو وە شايەنى كى :دەكات هاوار "بشكىنئەت؟

بههشتدا له .پیشبینییه کهدا پهره سەندنه له کهوانهیه دیمه نه ئەم
بکریتهوه وهحی کتییی که ،پیشوو چوارهمی بهشی جیگیرکردنی که ،نییه
له ،پییتهی پئویستیان مەسیح عیسا گەرانهوهی پیش هەلژێردراوهکان
،خودادایه ئۆردوگای له دەسەلات .دەکهون شەیتان تەلهی بهر کاتیکی
فریشتەیی فۆرمی له خودا واتە ،یههۆفایه فریشتەیی بههیزیش فریشتەیی
پییە بهو ،پیرۆزه و گرنگ له راده بهدەر مۆرکراو کتییی .میکائیلییه که خۆیدا
و مۆرهکانی شکاندنی بۆ ههیه کهرامەت بهرزی زۆر ئاستیکی به پئویستی
کردنهوهی .

*نەیتوانی زهوی ژێر و زهوی و ئاسمان له کەس " :سییەم ئایهتی
" .بکات ناوهوهی سهیری و بکاتهوه پهرتووکهکه*

و ئاسمانی بوونهوهره له کام هیچ ،نووسیویهتی خودا خودی کتیهکه
بیکه نهوه ناتوانن زه مینییهکانی .

*نەدۆزرایهوه ئەوه شایهنی کەس چونکە گریام زۆر " :چوارهم ئایهتی
" .بکات ناوهوهی سهیری یان بکاتهوه کتیهکه که*

له گوزارشت فرمیسکهکانی و زه مینییه بوونهوهریکی ئییه وهک یۆحهنا
که دهبیتهوه تەلانه ئەو پووبهرووی که دهکات مەرفایهتی سهراپیشیواوی
"دهبیته؟ رزگاری کئ وهحی بهبئ" :پیرسیت لیمان پیدهچیت .داناهو شەیتان
و ،دهکات ئاشکرا ناوهپۆکهکهی نهزانیی قوولێ کارهساتی شیویه بهم
دووانه مردنیکی :کوشندهکهی ده رنهجامه .

*بزانه ،مهگری :وتم پپی پیرهکان له یهکیک ئینجا " :پینجهم ئایهتی
پهرتووکهکه کردنهوهی توانای ،سهرکهوت ،داود رهگی ،یههودا هۆزی شیری
" .ههیه مۆرهکهی ههوت و*

پینگیهکی ،رزگارکراون زهوی له عیسا له لایه که " پیرانهی " ئەو
ههموو سهرووی له مەسیح عیسا ناوی بهرزکردنهوهی بۆ ههیه باشیان
خۆی که دهناسن هوکمرانییه ئەو ئەوان .زیندوووهکانهوه بوونهوهره
مهتا له وهریگرتوووه ئاسمانییهکان بوونهوهره و باوک له که رایگه یاندوووه
و ئاسمان له دەسەلاتیک ههموو' :وتی و ئەوان لای هاته عیسا " : ٢٨:١٨
عیسادا له خۆی جهسته بوونی به گرنگیدان به ئەوه " . دراوه پیم زهوی له سهرا

کورەکانیدا بەسەر پێشبینیکردن کە ،یاقوب بۆ بوو ئیلهامبەخش خودا کە ،کورم ،گەراییتهوه نیچیر لە شیر گەنجە یەھودا " :وتی یەھودا بە سەبارەت نە ،هەلیبگریت یەھودا لە دەویژیت کئ -پالەدەکەوئیت شیریک وەک ئەو گۆپرایەلی و دئت شیلۆ تا ،دەکەوئیتەوه دوور پێیەکانیدا نیوان لە دارەکە ی ترئ خوینی بە جەکانی و دەشوات شەراب بە جەکانی دەبێت بۆی گەلان ١٢-٨ :٤٩ بەندایەتی) دەبنەوه سپی شیر بە ددانەکانی و دەبنەوه سوور ٢٠-١٧ :١٤ پەخشانی لە کە " دروینە " تەوهری دەبێتە ترئ خوینی کۆلی لە لقیک " :١-١١ :١١ کراوه پێشبینی ٦٣دا ئیشایا لە کە ،پراگەینەندراوه رۆحی .دەهێنێت بەرھەم لقیک رەگەکانیەوه لە سەرەو: دئتە یسییەوه ئامۆژگاری رۆحی ،تیگەیشتن و حیکمەت رۆحی -دەبێت جیگیر لەسەری یەزدان بەو .دەبێت دڵخۆش یەزدان ترسی بە .یەزدان لە ترس و زانین رۆحی ،هێز و کە نادات بریار شتانە بەو یان ،نادات حوکم دەیبینن چاوەکانی شتە ی هەزارەکان لەسەر دادوهری راستودروستی بە بەلام دەیبیستن: گۆچکەکانی بە " .دەدات زەوی نیانەکانی و نەرم لەسەر بریار دادپەرەوهری بە و دەکات .دەکوژیت خراپەکاران لئووەکانی هەناسە ی بە و دەدات زەوی دەمی چەقۆ ی " .کەمەرەکە ی پەرۆی دەبێتە دلسۆزی و پشتینەکە ی دەبێتە راستودروستی و یاسایی مافی ،پاداشتەکە ی ،مردندا و گونا بەسەر عیسا سەرکەوتنی هەلبژێردراوەکانی ئەو ی بۆ ،بکاتەوه وەحی کتییی کە پێدەبەخشیت رەوای بۆ شەیتان کە کوشندەکان ئاینییە تەلە لە پارێزڕێن و ئاگادار بکړنەوه لەو دەکریتەوه تەواوی بە کتیبەکە بۆیە .رۆو دەیخاتە بیباوەران پراکیشانی لە واتە ،جیبەجێکردنەوه بواری دەچیتە ١٤ :٨ دانیال فەرمانی کە کاتە ی ناتەواوەکە ی تیگەیشتنە ئەگەر تەنانەت ١٨٤٣: سالی لە بەهار پۆژی یەکەم ٢٠١٨ سالی تا ،کات تیپەرپوونی بە هەبێت هەلسەنگاندنەوه بە پێویستی

لە ،کوژراییت ئەو ی وەک کە ،بینی بەرخیکم " :شەشەم ئایەتی و زیندوووەکە بوونەوهرە چوار بە ،وەستابوو تەختەکە دا ناوەراستی کە ،هەبوو چاوی حەوت و قۆچ حەوت بەرخەکە ،دراوه دەورە پیرەکانەوه " .زەوی هەموو سەر نیردراونەتە کە خودان رۆحی حەوت

چونکه ، سهرنجه جيڳهي " تهخته كهدا ناوه راستي له " بهرنه كه
 تاكله كاتدا ههمان له ، فرهلايه نهدا پيرؤز كردني له دهكات خودا نوينه رايه تي
 مه سيح عيسا ، سهره كي فريشته ي ميكائيلي ، راسته قينه دروستكهر ي خوداي
 سهر نيردراونه ته كه خودا رځي هوت " يان ، پيرؤزه رځي و خودا بهر خي
 و دهسه لاته كه يه تي پيرؤز كردني هيماي " قوچه كه ي هوت " . زهوي ههموو
 و بير كردنه وه قوولي به كه ، نيگا كه يه تي پيرؤز كردني " چاوه كه ي هوت "
 دهكوليتته وه بوونه وه ره كاني كرداره كاني

كه سه نهو راستي دهستي له پهرتوو كه كه ي و هات " :حه وته م نايه تي
 » . دانيشتبوو تهخته كه له سهر كه وهر گرت

عيسا وه جي " :روو دهخاته ۱:۱ په خشاني قسه كاني ديمه نه هم
 ده بيت كه بدات بهنده كاني نيشاني نهوي بو به خشي پلي خودا كه مه سيح
 ناوه رځي كه بليت پيمان نهويه ئامانجي په يامه هم . **روودات خيرايي** به
 كه ، دراوه خو يه وه باوك خوداي لهلايهن چونكه ده بيت سنوور بي **وه جي**
 ئاماژه ي " راستي دهستي " به كه ، داناوه له سهر خو ي نيعمه ته كاني ههموو
 پيكر اوه

بوونه وه ره چوار ، برد پهرتوو كه كه ي كاتيک " :هه شتم نايه تي
 چه پكه هه ريه كه يان ، خواره وه كه وتنه پيره كه چوار و بيست و زیندوو كه
 » . پيرؤزه كانن دوعاي كه ، بوو به دهسته وه بخوريان له پر زيريني قايي و گوليک

له پر زيرين قايي " :بكه ين له بير رهمزيه كيله هم نايه ته دا له م با
 كه زه مينيه كان و ئاسماني بوونه وه ره ههموو " . پيرؤزه كانن دوعاي كه ، بخور
 ، " بهرنه كه " بهردهم ده به نه سوجه ، هه ليردراون خو يانه وه دلسوزي به هو ي
 هاوئا هه نكي هيماي " گولله كان چه پكه " . بيه رستن نهوي بو ، مه سيح عيسا
 به كو مه لن په رستن ي و ستايش گشتگيري

پهرتوو كه كه نهوه ن شايه ني ئيوه ' :گوت نو ييان گورانييه كي " ۹: نايه ت
 بو كه سايه تيتان خوينتان به و كوژراون چونكه ، بكه نه وه مؤره كاني و وهر بگرن
 " . كړيوه نه ته ويه ك و گهل و زمان و هو ز ههموو له خودا

بو ، و گوناو له رزگار بوون بو ده گيرپت ئاههنگ " نو ييه گورانييه " هم
 تا نامين هه ميشه بو چونكه . ياخي بوون هانده راني نه ماني ، كاتي ماويه كي

و بنهچه هه موو له مەسیح عیسا رزگارکراوهکانی. کۆتایی برپاری دواى *هه موو له* "، هاتوون مرۆفایهتییهوه رەگەزەکانی هه موو و رەنگ هه موو رزگاربوون پلانی که دەیسەلمیئیت که " *نه ته وه یه که وه و گەل و زمان و هۆز که ئەوهی بهیپی* ، دەکریت پیشکش مەسیح عیسا ناوی به تەنها که بەردیه ئەو عیسا " :رایدەگەیهنیئ ١٢-١١:٤ پیغەمبەرەکانی *رزگاربوون، بناغه بەردی بووتە که، رەتکراوتەوه بیناکارانەوه ئیوهی لەلایەن به که نییه ئاسماندا ژیر له تر ناویکی هیچ چونکه، نییه تردا کەسی له ئایینەکانی هه موو* " . *بیئ رزگارمان به هۆیه وه ئیمه که نەدراوه مرۆفایهتی ئایینە پیچەوانەى به . شەیتانی، فریودەر و ناشەری وههمی بۆیه تر شیوهیهکی به خوداوه لەلایەن مەسیحی راستەقینەى باوەرى، درۆینەکانەوه نیشان لایەنگرییهک هیچ خودا نووسراوه . پیکدەخریت لۆژیکی و یه کگرتوو ئەو و یهکن وهک بوونەوه رەکانی هه موو بۆ داواکارییهکانی نادات؛ بیدات هاتبوو خۆی که هه بوو باجیکی کردبوو پیشکشى رزگاربوونەى رزگار کەسانه ئەو تەنیا، چەشتوو ئازارى رزگاربوونە ئەم بۆ ئەوهی به هۆی . دەزانیت خۆی شەهیدبوونی شایستەى به که دەکات*

لەسەر و خوداکەمان بۆ کاهین و شانیشینی به کردتان ئیوه " : ١٠ : ئایەت . *دەکەن هوکمرانی زهوی*

. وەرگرتوو شیوهی، دەکرد بۆ بانگەشەى عیسا که ئاسمانی شانیشینی به دەکرین بەراورد هەلبژێردراوهکان ، *دادوهریدا له ... مافی* " وەرگرتنی پەیمانی ژیر له چالاکییهکانیان له " *قەشە* " . ٤:٢٠ پەخشانی بهیپی پاشاکان له ههروهها . گوناو بۆ دەکرد پیشکش رەمزییان ئاژەلی قوربانى، کۆندا پێگەى له هەلبژێردراوهکان، ئاسمانیدا هوکمدانى ی " *سأل ههزار* " ماوهی قوربانیهکی بۆ دەکەن ئاماده کۆتاییهکان قوربانیه، خۆیانەوه هوکمدانى لەناو کەوتووکان بوونەوه رە هه موو جار یهک به که، گەورە گشتگیری له " *دووم مردنی ئاگری دەریاچەى* " ئاگری . زەمینی چ و ئاسمانی چ، دەبات زهوی لەناوچوونە ئەم دواى تەنها . دەبات لەناویان کۆتاییدا دادگای رۆژی هەلبژێردراوانی، دروستکراوتەوه دووبارە خوداوه لەلایەن که نوێبووهوه *پاشای* ، مەسیح عیسا لەگەڵ که کاتیه ئەو تەنها . وەرەگریت رزگارکراو

زهوی له سهر ئهوان " ١٩:١٦ په خشانى ئاغاکانى پهروهردگارى و پاشاکان دهکهن حوکمرانى ."

له بوو فریشتهکان له زۆرېک دهنگى له گویم ،کرد سهیرم " ١١: ئایهت
بوو بېشومار ژمارهیان ،پیرهکان و زیندوووکان بوونهوهره و تهختهکه دهورى
ههزاران سهر له ههزاران و ههزاران به ."

شهره شایهتعالى که ږوو دهخاته بینهرمان دهسته سئ ئایهته ئهم
وهک دهکات فریشتهکان باسى ږوونى به ئهمجاره ږوځ .زهمینیهکانن ږوځیه
ههزاران و ههزاران له سهر بېشومار " :بهززه زور ژمارهکانیان و تاییهت گروپیکى
،نزیکن شهرکهړیکى ئیستادا له پهروهردگار فریشتهکانى " . ههزاران له سهر
ناوى به که ،زهمینى ههلبژېردراوهکانى ،دهکهن ږزگارووهکانى به خزمهت
ئهم پېشهوه هیلى له .دهکهن ږنعمایییان و دهیانپارېزن و پاسهوانى ئهوهوه
سهر ژبانى بهکوومهلى و تاکهکەسى میژووى خودا بو یهکهمانه شایهتعالى
دهکهن تومار زهوى .

،کوژرا که بهرخهئى ئهو شایسته' :گوتیان بهرز دهنگیکى به " ١٢: ئایهت
" !وهربگرېت ستایش و شکۆمەندى و شهرهف و هیز و دانایى و سامان و هیز

میکائیلی خزمهتکردنى شایهتعالى زهوى له سهر فریشتهکان
بوو خوئى ئیلاهییهکانى هیزه ههموو دهستبهردارى که ،بوون سهرکردهکەیان
کرد پېشکەش خوئى خزمهتهکهیدا کوټایى له .تهواو مروځى بیته ئهوى بو
لهلایهن که گوناهاڼهئى ئهو ږزگارکردنى بو څوبهخشانه قوربانیهکى وهک
پېشکەشکردنى دواى .داوه ئهجامیان ههلبژېردراوهوه کهسانى
ناو چوونهته زیندووووهوه ههلبژېردراوانى ئهوى لهگهلا ،نیعمهتهکهئى
میکائیلدا له که سیفهتانهئى ئهو ههموو فریشتهکان ،بهلیندراو ئهبهديهتى
،دوولمهندى ،هیز " :گهړاندهوه خودایان خودایى مهسیحى بو ههیبوو
" . ستایش و شکۆمەندى ،شهرهف ،هیز ،حیکمهت

و زهوى ژېر و زهوى سهر و ئاسمان له که بوونهوهرېک ههر " ١٣: ئایهت
و ستایش :دهیانگوت بوو لئ گویم ،لهناویاندايه ئهوى ههموو و دهريا سهر
" !ههتایه ههتا بو هیز و شکۆمەندى و شهرهف

خۆشەويىستى نىشانىنى ھەموويان .يەكەنگىن خۇدا دروستكراۋەكانى مەسىھدا عىسا لە كەسايەتتە كەيدا بەخششى لە كە خۆشەويىست ئەويان .شكۆمەندە سەركەوتنىكى لىكردۆتەو ەيىرى خۇدا كە پلانەى ئەو .دەركەوت ئايەتەكە .بوو ە تەواو خۆشەويىستەكانى بوونەو ە ە ەلېئاردنى دەنگىكى بە " ۱۴:۷ پەخشانى لە يەكەمە فرىشتەى پەيامى دەنگدانەو ەى كاترەمىرى چۈنكە ،پېيدەن شكۆمەندى و بترسن خۇدا لە' :وتى بەرز و دەريا و زەوى و ئاسمان كە بېرستىن كەسە ئەو ،ھاتو ە دادگايىكردنى ۱۸۴۳ ە سالى لە كە كۆتايى ەلېئاردنى " . دروستكردو ە ئاوى كانياوى ەلېئېردراۋەكان ە .بوو ئايەتە لەم تىگەيشتىن بىنەماى لەسەر ئەنجامدراۋە پىشودانى پراكتىزەكردنى گەپاندەو ەى بە دايەو ە ەلاميان و بوو لى گوييان لە لىھىئەرا وازى تا عىسا شاگردەكانى و نېردراۋان لەلايەن كە ەوتەم پۇژى دىمەنىكى دەرنەنجامەكەى .مەسىھى باو ەرى بۇ ۳۶۱ سالى ئازارى ۷ى يەكەم پەيامى دواى بە ،دروستكراۋەكانى ەموو كە ئاسمانىيە شكۆمەندى لەسەر كەسەى ئەو بۇ " :دەلېن پىتەكە تا ، ۷: ۱۴ پەخشانى لە فرىشتە ەئىز و شكۆمەندى و شەرەف و ستايىش بەرخەكە بۇ و دادەنىشئىت تەختەكە خۇى ئاسمانى ژيانى عىسا ،زىندووبوونەو ەى ! بئىت ەتايە ەتە بۇ دوا ،زەوى لەسەر " . ەكەتەكەى و سامانەكەى و ەئىزى " :وەرگرتەو ە لى يان " دەسلەلات و شكۆمەندى و شەرەف و ستايىش " ئەو دۆمەنەكانى ەئىزى " بۇ بانگەواى .ئەو بۇ دەبوو دروستكەر خۇداى ەك كە كرد بېبەش .چەقاندان پىيەكانىدا ژېر لە و بوو زال ەمووياندا بەسەر دواجار ،كرد " خۇى و پىرۇز بوونەو ە ،سوپاسگوزارى و خۆشەويىستى لە پىر شىۋەيە بەم .دەگەرپىننەو ە بۇ شكۆمەندى ەۆكارەكانى خۇى مافى بە پاكەكانى

گەرەكان "ئامىن :گوتيان زىندوۋەكەش بوونەو ە چوار " ۱۴: ئايەت " . دانا كرنۇشيان و پىشەو ە ەتە

و دەكەن پەسەند نۆژەنكردنەو ە ئەم پاكەكان جىھانە دانىشتوانى خۆشەويىستى بە كە زەمىنى ەلېئېردراۋانى ە " !پاستە !بەپاستى" :دەلېن كە گەرەيان دروستكەرى خۇداى لەبەردەم دەبەن سوجدە ،دەكرېن رزگار بەرز .مەسىھدا عىسا لە جەستەيان ەتە

ئىلاھىيەكان سزا، ئەكتەرەكان: شەشەم وەحى،
مەسىحى سەردەمى سەردەمى نىشانەكانى و

" هیژی و پاشایه تی نوینه رایه تی " *زیندوو بوونه وهره* " یه که م ئەم دەنگه ئەم ۱۴:۱۸ دادوهره کان بهیچی، ۴:۷ پەخشانی له دهکات " شیر ئەوه بۆیه ۴:۵ پەخشانی له دیت خوداوو تهختی له و خوداییه ره شه بایه بانگهیشتی که " مۆزیک " ههر کردنه وهی. دهکات قسه که گهره یه خودای پیشتر عیسا. تی بگه م لی و بینم بیننه که په یامی تا من بۆ خوداوو له لایه ن بکهوئ شوینی که بدات هانی ئەوهی بۆ، " بزانه وهره " :گوتبوو فیلیپی به

ئهو هی، دهرکهوت سپی ئەسپیکی بینیم، کرد سهیرم " :دووهم نایه تی و دهره وه بۆ بوو سواری، پیدرا تاجیکی، هه بوو که وانیکی دانیشتبوو له سهری " . داگیرکردن و سه رکهوتن

گه له ئەو وینه ی ئەسپ ته واهو تهی؛ پاک ی بۆ ئاماژه یه سپی رهنگی ۳:۳ یاقوب بهیچی، دهکات فیژی و دهکات سه رکردایه تی یان که هه لژیردرا وه یه گوێرایه لی مان ئەوه ی بۆ ئەسه په کانه وه ده می بخرینه پارچه یه ک پارچه ئەگه ر " هیمای " که وانه که ی " ؛ " ده که یین رینمای ی جهسته یان هه موو ئەوا ، بن رپگه ی له که " ژبانه تاجی " ئەو " تاج " خۆیه تی؛ خودایی وشه ی تیره کانی وه ریگرتوو؛ ئاماده ییه وه به که ، هیناوو به دهستی شه هیدبوونیه وه گومان بی بووه وه؛ یه کلایی دروستبوونیه وه ساته وهختی له سه رکهوتنه که ی کو تای ی سه رکهوتنی . مه سیحه عیسا گهره خودای وه سفی وه سفه ئەم داگیرکردوو مردنی و گونا و شه ی تان گۆلگۆتا له پیشتر چونکه دلنایه له من توورپه یی " :ده لیت و ده کاته وه پشتراست وینانه ئەم ۴-۱۰:۳ زه که ریا په ره وردگار یه زدانی چونکه ، ده ده م بز نه کان سزای و هه لده گیر سی ت شوانه کان ئەسه په وه ک شه ردا له و یه هودایه مالی که کردوو مه ره کانی سه ردانی ، لاییه وه بزمار ، دیت لاییه وه بناغه به ردی " . شه ر ده یانکاته شکۆمه نده که ی " . کو دهبه وه سه رکرده کان هه موو ئەو له لای ؛ لاییه وه شه ر که وانه که ی ی " ده وته م رۆژی پیرۆز کردنی " به خودایی مه سیحی سه رکهوتنی ، شه ممه رۆژی جیهانه وه؛ دروستکردنی له ههر ، راگه یه ندرا هه فته کانمان له " سأل هزار " ناوی که ، دهکات " ده وته م " هه زاره ی باقی پیشبینی عیسا ، سه رکهوتنه که یه وه رپگه ی له که ، ۷-۶-۲۰:۴ پەخشانی شه ممه رۆژی دامه زراندنی ناویه وه ده هی نیت ته ئەبه دیه ت بۆ هه لژیردرا وه کانی

پشتراست دەرپرپنه ئەم زەمینیەو جیهانی دامەزراندنی سەرەتای لە
 کە پیڤەمبەراییەتی نیشانەیه ئەو شەممە " *بوو سەرکەوتوو* " :دەکاتەو
 و رادەگەیهنیت شەیتاندا و گوناو بەسەر مڕۆییە و ئیلاهی سەرکەوتنە ئەم
 " بۆ خۆی بەرنامەیی تەواوی خودا کە نیشانەیه ئەو لەسەر ،شۆوێەش بەم
 ،وهریدەگریٲ شەیتان لە ئەوێ و خۆیەتی هی ئەوێ واتە ،" *پیرۆزکردن*
 .دادەنیت ئەو بنەمای لەسەر

بوونەوهری لە گویم ،کردەو دووھی مۆری کاتیٲک " :سپپەم نایەتی
" .وهره' :دەگیٲ کە بوو زیندوو

قوربانییەکانی ی " *گویدریٲ* " بۆ ئاماژەیه " *دووم زیندوو بوونەوهری* "
 راستەقینەکانی شاگردە و مەسیح عیسا قوربانیدان پۆحی .٧:٤ پەخشانی
،بکەوٲ شوینم دەیهوٲ کەسٲک ئەگەر " :پاگەیاندن پٲی کە کردەو زیندوو
" .بکەو شوینم و هەلگریٲ خاچەکەیی ،بکات خۆی ئینکاری با

،بوو سوور ئەسپٲکی ،دەرەو هاتە تر ئەسپٲکی " :چوارەم نایەتی
،بکوژن یەکتر خەلک تاكو ،وهریگریٲ زەوی لە ئاشتی پٲدرا دەسەلاتی سواری
" .پٲدرا گەرەیی شمشیرٲکی

لەلایەن کە گوناو ئەو بۆ ئاماژەیه ،" *ئاگرین سوور* " یان ،" *سوور* "
 " *ئەپۆلیۆن ئەبادۆن* " وٲنەیی لە ،دراو هانی ،شەیتان ،تٲکدەرەو سەرۆکی
 ،ئەویش .لەناوچوونە هیماي هەم و ئامراز هەم " *ئاگر* " ١١:٩ پەخشانی لە
 کەوتووکان فریشتە لە کە ،دەکات خراپەکارییەکانی ئۆردوگای سەرکردایەتی
 تەنیا ئەو .پٲکەتوو دەستکاریکراوەکان و ئیغراکردن زەمینیە دەسەلاتە و
لە ئاشتی وەرگریٲنی بۆ " وەرگریٲو هٲزی خوداو لە " کە بوونەوهرٲکە
 " ،رۆما بۆ دەگەرٲتەو کارە ئەم " .*سەرپرین یەکتر خەلک ئەوێ بۆ ،زەوی*
پیڤەمبەران خوٲنی چونکە و " :٢٤:١٨ پەخشانی لە " لەشفرۆش گەرە بابلی
" .دۆزاییەو تٲیدا ،کوژراون زەوی لەسەر ئەوانەیی هەموو و پیرۆزەکان و
 هەرەوھا ،دەناسرٲتەو دلسۆزەکان مەسیحییە ی " *تٲکدەر* " شیۆیە بەم
 لە یەکەم بۆ ئاماژەیه وهریدەگریٲ کە ی " *شمشیرە* " ئەو .قوربانییەکانیشی
 ،*بەلٲی " :باسکراو ٢٢-٢١ :١٤* حەزەقیل لە کە خودایی و *ترسناک سزای* چوار
سزای چوار من هەرچەندە :دەلٲت یەهۆفا یەزدان کە ئەوێ ئەمە

بهلا و کيوييهکان درنده، برسيتي، شمشير - ئورشهليم بۆ دهنيرم ترسناکم
 نهوهدا لهگهڵ بهلام، ئازهل ههم و مرؤف ههم لهناوبردنی بۆ -
 "... کچ و کور، دهردهچيت ليی که، ههلهاتن دهيت که نامييت پاشماويهک
 زيندهوهری له گویم، کردوه سئيهمی مۆری کاتيک " :پينجهم نايهتی
 !بوو رهش ئهسيپکی له بهردهمدا، کرد سهيرم. 'وه ره: دهیگوت که بوو سئيهم
 ". بوو دهستهوه به تهرازووی جووتیک سوارهکهی

خودا ويهه به که، " مرؤفه " " سئيهم زيندوو بوونهوهری "
 بهلام، خهيايييه فيگهره ئهه. باسکراوه ٧:٤ پهخشانی له وهک، دروستکراوه
 ٢٠:١٤ حهزهقیل بهپيی، گوناوه بۆ دهکات خودایی سزای دووهم نوينهرايهتی
 له . برسيتييه ئههجارهيان، مرؤفایهتی رۆزی و رزق دژی مامهلهکردن
 رۆحيهوه رووی له ههم و وشهیی شیوهی به ههم ئيمههده سهردهمی
 ،کوشندهکانه دهرئههجامه ههلهگری، بهکارهينانهکهده ههردوو له .دهسهپيتریت
 دهرئههجامه، خودایی رووناکی بييهشکردنی رۆحی مانای به بهلام
 دادگاييکردندا دوا له کهوتوووهکان بۆ کهه " دووهم مردنی " راستهوخۆکانی
 کورت شیوهيه بهه دهتوانين سئيهم سوارچاکه ئهه پهيامی. تهرخانکراوه
 ويهه له بهلهکو، نهماوه خودادا ويهه له مرؤف پييهی بهو :بکهينهوه
 خۆراکی :پيهدات بهردهوامی که لهوهی دهکهه بييهشی، ئازهلدايه
 که خودا هيماي ليهدا، دادپهروهرييه هيماي تهرازوووهکان. رۆحی و جهستهی
 .دهدات مهسيحيهکان ئيمانی کارهکانی لهسهر حوکم

گویم زيندوووهکهده بوونهوهره چوار ناوهراستی له " :شهشم نايهتی
 بۆ جۆ ليتر سئ و دينار يهک بۆ گهنم ليتر يهک' :دهیگوت که بوو دهنگيک له
 '. مهگهيهنن شهرايهکه و رۆن به زیان بهلام، دينار يهک

درۆزنهوه باوهردارانی ناپاکيی بههۆی، مهسيحه دهنگی دهنگه ئهه
 ،نرخ ههمان به که دهکهين تيبينی ئيمه. بيزاره و پيدهکريت سووکايهتی
 ئهه پشت له . جۆ چاو له دهکريت پيشکهش گهنم له کهمتر برپيکی
 بهرزی زۆر ئاستيکی که ههيه پهياميک جۆوه بهخشندهی پيشکهشکردنی
 دهخاته " ج" پيشکهشکردنی ياسا ١٥:٥ ژمارهکان له لهراستيدا. ههيه رۆحی
 پيهدات ههستی ميژديک که ئيرهیی کيشهيهکی چارهسهرکردنی بۆ روو

له كه بخوینرهوه ریکاره ئەم ،تهواوی به ،وردی به .ژنهکەى به بهرامبەر ،رووناکییهکەیدا له .تییگهیت بتهوێت ئەگەر باسکراوه ۳۱ تا ۱۲ نایهتەکانی لێرهدا ،*بووکەکەى* ،کلیسادا مەسیحی عیسا له *زاوا* ،خۆی خودا که تیگهیشتم "*تالەکان ئاوه* " باسکردنی به که ؛"*ئیرهیی گومانی* " بۆ دەکات توۆمار سکالا پشتراست پیکراوه ئاماژەى ۸:۱۱ دەخشانى له "*سێیه شمشالێ* " له که ئاوی دهبوو ژنهکه ،باسکراوه ۱۵ ژماره له که ریکارهى لهو .دەکرێتهوه تال بێت تاوانبار ئەگەر بەلام ،نیه زبانی بێت بێتاوان ئەگەر ،بخواتهوه توۆزای به دەمامکهکەى) ۲:۱۲ پەخشانی له *بووک* زبانی .لێدەکرا نهفرهتی ،دەبوو بهم و کرا ئیدانه ۲:۲۲ پەخشانی و (هاوسەرگیری سهرپێچی :*پەرگامۆ* ناوی *مۆرى* نێوان له که پهيوهندییهک به دهکرایهوه پشتراست دووباره شیوهیه لهلایهن "*دنیاکردنهوه* " هۆی *بووه رێپاز ههمان ،دانیالدا له ئیستاهو له هەر . دامهزراوه شمشالدا و سێیه* وهک که ، ۷ *دانیال ی* "*بجووک قوچیکى* " رۆمانى ناسنامهى له ، ۸ دانیال ۸ و ۷ و ۲ دانیال نێوان هاوتهریبییهى ئەم .کراوه پیشکەش "گریمانهیهک" بۆ ئەمەش بسەلمێنم؛ رۆمانى ناسنامهى پێدام رێگهى که بوو تازهگرییه ئەو به شتهکان وهحیدا له لێرهدا .ئەدقیقیتیزمهوه بوونی دواى له یهکهمجاره سهرهکی تهوهرى سێ هاوتهریبی رشتنى من .خراوتهروو شیوه ههمان له .دەدەم نیشان مەسیحیدا سەردەمى سەرانسەرى له شمشال و مۆر و نامە دانیالدا کتیبى له ۸ دانیال رۆلى ههمان "*شمشالەکان* " تهوهرى ،وهحیدا پیشبینیه ئەو بهبێ که روو دەخەنە بەلگە توخمە دوو ئەم .بهجێدەهێنێت به دانیالدا لیکۆلینهوهکانى له من که دەکات پیشکەش "*گومانه* " ئەو تهنیا له که "*ئیرهیی گومانی* " وشەکانى ،شیوهیه بهم .بردووو ناوم "گریمانه" کلیسا و خودا بۆ ۶ تا یهکهم پەخشانی له ،بووه ئاشکرا ۵:۱۴ ژمارهکانى *مۆرى* " ناسینهوهى به که کتیبهکه کردنهوهى لهگهڵ ،پاشان .دەگونجیت که ، ۷ پەخشانی تهوهرى ،حهوتهما رۆژى شهممەى لهگهڵ "*حهوتهما* " له تهوهروهکەدا له "*دەکرێتهوه دنیا* " ،بوو ۷ پەخشانی تهوهرى بهشى له شیوهیه بهم .دواتر که ۲۲ تا ۱۰ بهشى له و "*شمشالەکان* " مۆلهتی دهییت لهویدا که ،دەدات گومرگی پۆستی رۆلى رۆح حهوتهما ،مەسیحه عیسا دەسەلاته ئەم وهحیدا دۆخى له .وهریگیریت ژوورهوه چوونه

ئەو بۇ كراۋەيە ژوورەو چوونە دەرگای .خۆی ،پېرۆز پۆحى و گەورە خودای دەكاتهو بۇ دەرگاگەم كە "، دەبیت دەنگم لە گوئی " كە ،دەلیت ،كەسە "، لەگەلیدا منیش ، دەخوات نان لەگەلم كە و ،دەدەم (دل دەرگای) لە كاتیک كە مانایە بەو " نەگەيەنن پئی زیانیان " ئەوەی بۇ 3:20 پەخشانی بەپئی " بۇ دەكات ئەمە خۆی میهرەبانى لە تیکەلەیهك بە بەلام ،دەدات سزا خودا ۱:۱۶ پەخشانی بەپئی ،زەویدا كۆتایی پۆژانی لە "توورەیی " ی " بەلا حەوت ۱۰:۱۴ و

دەنگی لە گویم ،كردهو چوارەمى مۆرى كاتیک " :حەوتەم نایەتی . وەرە :دەبگوت كە بوو چوارەم زیندەوهرى

بەلایە ئاسمانى بەرزایى ی "هەلۆ" " زیندوو بوونەوهرى چوارەم " .مردن :خودایە چوارەمى سزای دەرکەوتنى مژدەى

ناوى سوارهكەى ،بوو كآل ئەسپىكى بینیم ،کرد سەیرم " ۸: نایەت چارەكێكى بەسەر پیدرا دەسەلاتیان ،هات بەدوايدا هەدەس ،بوو مردن بكوژن زەوى سەر كۆوییەكانى درندە بە و بەلا و برسیتی و شمشیر بە ،زەویدا ."

بە بەلام ،ه "مردن " بەراستى :دەكریتەو پشتراست پاگەیاندەكە گوناھى لە مردن .هەلومەرجییەو سزای پێگەى لە مردن سەپاندنى مانای لیژەدا بەلام ،هەبوو مەروفايەتى هەموو لەسەر كاریگەرى سەرەتاییەو " مردن و برسیتی و شمشیر بە " ،دراوە لیی " زەوى چارەكێكى " تەنها مەروفا چ و ئازەل چ ،" كۆوییەكان درندە " و پەتاییەكان نەخۆشییە بەهۆی بەهێزانی گەلە ئەو و مەسیحى ئەوروپای ناپاکی بە " زەوى چارەكى " ئەم دوو : ئامانج دەكاتە سەرەلەدەن لییەو ۱۶دا ^{سەدەى} دەوروبەرى لە كە ئوسترالیا و ئەمریکا كیشوهرى

پۆحى قوربانگاگەدا ژیر لە ،كردهو پینجەمى مۆرى كاتیک " ۹: نایەت " .كوژراون شایەتەلاییەو ئەو و خودا قەسەى بەهۆی كە بینى كەسانەم ئەو

ئیمانى بەناوى كە ن"بێستیالانە" كردهو ئەو قوربانى ئەمانە پۆمانى پاپای رژیى لەلایەن .دەدرین ئەنجام ساختهو مەسیحى ژنە لەلایەن ۲:۱۰ پەخشانی لە پێشتر كە ،دەكریت فیڕ كاسۆلیکییەو

خزمه تکارهکانی فیکردنی کردهوی رۆح که ،کراوه هیما ئیزاییلهوه ژیر له " دانراون . " کۆیلهکانی " ،رستهیی شیوهیهکی به یان ،دهگه پینیتتهوه راستودروستی " که ،مهسیحدا خاچی پاراستنی ژیر له بویه " ، قوربانگا که ۱۳:۱۰ پهخشانی وهک (۹:۲۴ . دان بروانه) پیده بهخشیت ئهویان " ههمیشهیی یان جهلاد ههرگیز ،شههیدن قوربانی ههلبژێردراوهکان ،پیدهکات ئاماژهی چونکه " :ههلیانگرتبوو که شایهتدالییهی ئه و بۆ و خودا له نین مرۆف بکوژی دلیاکهروهوه درۆینه ئاماژهیهکی تهنها ههرگیز ،چالاکه راستهقینه باوهپێکی نییه .

ئهی: «گوتیان و کرد هاواریان بهرز دهنگیکی به " ۱۰: ئایهت لهسهر خوینمان تۆلهی و بدهیت حوکم تا کهی تا ،راستگۆ و پیرۆز ،پهروهردگار » دهکهنیتتهوه؟ زهوی دانیشتوانی

لهسهر رژاویان خوینی تهنها چونکه ،نه دات فریوتان وینهیه ئهم با خوینی وهک ،خودادا گوپی له تۆلهسهندنهوه بۆ دهکات هاوار که زهوییه " ۱۰: ۴ ژيان سه رهتای بهپیی ،کوژراوه برایهوه قاینی لهلایه ن که هابیل هاوار زهوییهوه له براکهت خوینی !بگره گوئ کردوو؟ چیت: و تی خوداش ئه و و ئیلیا و موسا و هه نوخ له جگه . ۱۰-۶-۵ : ۹ بانگخوازان بۆم دهکات ئهوانی ،بوونهتهوه زیندوو مهسیحدا عیسا مردنی کاتی له که پیرۆزانهی ،بدریت ئه نجام خۆردا ژیر له که ناکهن شتیکدا هیج له بهشداری چیت " دیکه بیرکردنهوه نه و حیکمهت نه " . له ناوچوووه یادوه ریبیان و بیرکردنهوه چونکه " . له بیرکراوه یادوه ریبیان چونکه " . نییه مردوووه کاندایهی له زانین نه و مردن به سهبارهت **وه رگرتوووه ئیلهامیان خودا** که پپوه رانهن ئه و ئه مانه بوون نوپی فۆرمیکی نهک و ،ژیانه ره های پپچه وانهی .

زیاتر که مپک گوترا پییان ،درا ههریه که یان به سپی جلیکی " ۱۱: ئایهت وهک بوو برپار که براکانیان و خزمه تکارهکانیان هاو ژماره ی تا ،بدن پشوو " . بوو تهواو بکوژرین خویان

یه که مجار بۆ عیسا که ،شه هیدانه پاکای هیما ی " سپی بهرگی و جل " وینه ی " سپی بهرگی و جل " . کردوو له بهری ۱:۱۳ پهخشانی له حساب ئاینیهکاندا گۆشه گیریه سهردهمی له که راستودروستییه که یه تی

۱۷۹۸ سالى تا عيسا سەردەمى لە شەھىدەكان سەردەمى .كراو
 ئەو " ۱۱:۷، پەخشانى بەپپى ،قۇناغە ئەم كۆتايى بەرەو .درېژدەبېتەو
 تېرۆرە و فەرەنسا شۆرشى ھېماي "، ھەلدەستېت كۆتايى لە درندەيەي
 كە دەھنېت گۆشەگىرېيانە بەو كۆتايى ، ۱۷۹۶ و ۱۷۹۳ سالى بېدېنەكانى
 بە خۇيان كە ،رېكخراوو كاسۆلىكېيەو پاپاي و پاشايەتى دەسەلاتى لەلایەن
 لە " ھەلدەستېت دەرياوە لە كە درندەيەك ناودەبرېن "كاسۆلىكى پاپايەتى "
 جىھانى لە ئايىنى ئاشتى ،شۆرشگېرپانە كوشتارى لەدواي ۱۳:۱. پەخشانى
 زياتر كەمېك گوترا بېيان و " :دەخوېنېنەو ھەرەو ھا .دەبېت جېگىر مەسىحيدا
 ھەك بوو برپار كە براكانيان و خزمەتكارەكانيان ھاو ژمارەي تا ،بەن پشوو
 تا دەن بەردەوام مەسىحدا لە مردووەكان باقى .بوو تەواو " بكوژرېن خۇيان
 " پېنجەم مۆرى " ئەم پەيامى كە بەگرىمانەيەك .شكۆمەندى گەرەنەو دوا
 پاپاي ئېنكويزىسيۇنى لەلایەن كە كراو پرۆتستانتانە ئەو ئاراستەي
 كاتى ،كراو لەسەر گۆشەگىرېيان ھەو " تياتىرا " سەردەمى كاسۆلىكى
 شۆرشگېرپانەي كەدەو ئەو بەھۆ وەستاو ھەلېژېردراوەكان لەسېدارەدانى
 شەپانگېزى دەسەلاتى ۱۷۹۸ بۆ ۱۷۸۹ سالانى نېوان لە كە فەرەنسا
 مۆرى " بۆيە .دەبات لەناو فەرەنسا پاشايەتى و پاپا نېوان ھاوپەيمانى
 فەرەنسىيەو شۆرشگېرپە رېژىمە بەم پەيوەندى ،دەكرېتەو كە " شەشەم
 .دەبەن ناوى " گەرە ناخۆشى " بە ۷:۱۴ و ۲:۲۲ پەخشانى كە ،دەبېت
 خۇيدا تايبەتمەندى عەقىدەي ناتەواوى لە پرۆتستانتى باوہرى ھەرەو ھا
 رېگەي لە .بېدېن شۆرشگېرپى رېژىمى لېبورەيى قوربانى دەبېتە
 سېدارە لە بوو برپار كە دەگات كەسانە ئەو ژمارەي كە كەدەوكانىەو يە
 .بدرېن

و كەدەو شەشەمى مۆرى كە كرد سەيرم " ۱۲: ئايەت
 مووى لە كە بوو رەش قوماشېك ھەك خۆر ،روويدا گەرە بوومەلەرزەيەكى
 " .بوو خويېن ھەك مانگ ھەموو ،دروستكراوو بزن

دراو " شەشەم مۆرى " كاترېمېرى نېشانەي ھەك كە " بوومەلەرزە
 / ۱۷۰۰ دەوومى تشرىنى ۱ى شەمەمە رۆژى لە رووداو كە پېدەدات رېگەمان
 ناوئەدەكەي جوگرافياو رووى لە .دابنېن بەيانى ۱۰:۱۰ كاترېمېر دەوروبەرى

كاسۆلىكى كۆپساي ۱۲۰ كە ،بوو كاسۆلىكى زۆر كە بوو لىسبۇن شارى كە ،كرد خۇي توورەيى ئامانجەكانى بە ئامازەي خودا شۆوھە بەم .تېداو بوو رووداو ۋە .دەكرد پېشېينى رۆحېش وېنەھەكى بە " *بوومەلەرزە* " ئەم دەسەلاتى دژى فەرەنسا گەلى راپەپنى بە ۱۷۸۹ سالى لە پېشېينىكراو ھەرۋەھا ،كرد ئېدانەي كە خودا دەھات؛ بەدى خۇيان پاشايەتى و ۱۷۹۳ سالانى لە ھەردووكان ،كاسۆلىكى رۆمانى ئايىنى ،ھاوپەيمانەكەي پەخشانى لە .شكاند ،فەرەنسا شۆرشى "تېرۆر دوو" بەروارەكانى ،۱۷۹۴دا " *بوومەلەرزە* " بە كراو بەراورد فەرەنسا شۆرشگېرانەي كردهو ۱۱:۱۳ روتر پېشېينىيەكە ،باسكراون رووداوانەي ۋە مېژووى ديارىكردنى تواناي بە ئايارى ۱۹ى لە " *بوو رەش ئەسپ مووى گونى وەكو خۆر* ... " .دەپتەو ۋە رۆژى" بە ،كرا ئەزموون باكور ئەمريكاي لە كە دياردەيە ئەم ۱۷۸۰ سالى ئەمەش ،نەبوو تېدا خۆرى تېشكىكى ھېچ كە بوو رۆژىك .ناسرا "تارىك رووناكى دژى لە بوو فەرەنسى شۆرشگېرى بېدىنى كردهكانى پېشېينى لە پېرۆز ئىنجىلى .دەكرېت ھېما " *خۆر* " بە لېردا كە ،خودا نووسراوى وشەي ھەرۋە كاتېك ،" *بوو نوپىن وەك مانگەكە ھەموو* " .سووتېنرا فېدا-دا-ئۆتۆ بەرچا سوورى رەنگىكى بە مانگەكە ئەو ۋە بۇ جىابوونەو ۋە ئەستورەكان چارەنووسەي ۋە وېنەھەو ئەم رېگەي لە خودا .بەكەن ئاشكرا -پا تارىكى ئۆردوگاي بۇ ۱۷۹۴ بۇ ۱۷۹۳ سالانى نېوان لە كە پىشتراستكردەو گېلۆتىنى تېژى تېغى بە زۆر شۆوھەكى بە خويىيان ،تەرخانرابوو شاھانە .دەرژا شۆرشگېرانە

مانگ سېيەكى و خۆر سېيەكى " لېدانى بە ۸:۱۲ پەخشانى لە :تېيىنى پىشتراستى " *چوارەم شەمشالى* " پەيامى ،" *ئەستېرەكان سېيەكى و* دەبن راستەقىنە ھەلېژدراوى ھەم شۆرشگېران قوربانىيەكانى كە دەكاتەو .رەكراونەتەو مەسىحدا عيسا لە خودا ۋە لەلەيەن كە ،كەوتوۋەكان ھەم و تازە كە دەكاتەو پىشتراست ىش" *بېنچەم مۆرى* " پەيامى ماناي ئەمەش كۆتايى كوشتنى كە بېدېنيەو ۋە كردهي رېگەي لە بەراستى .بېنيان دېت بەدى دلسۆز ھەلېژدراوانى

ئەوھى وەك ،زەوى سەر كەوتنە ئاسمان ئەستېرەكانى " ۱۳: ئايەتى
ھەنجىرە ،دەلەرزىت بەھىزەو بەھىكى بەھۆى كە ھەنجىرىك دار
" .خوارەو دەخاتە نەپىگەيشتووەكانى

بە ،ئاسمانىيە ئەمجارەيان كە سەردەم سىيەمەى نىشانە ئەم
لە كە ،ھاتەدى ۱۸۴۳دا دووھمى تشرىنى ۱۳ى لە رستەيى شىوہىەكى
بەلام ،بوو ديار بەيانىدا ۰:۵ و شەو نيوہى نيوان لە ئەمريكا دا سەرانسەرى
بئ قەبارەيەكى كە بوو رۆحى رۈوداويكى مژدەى ،پيشوو نىشانەى وەك
نيوہى لە كە بژميرت ئەستېرانە ئەو ژمارەى دەيتوانى كئ .بوو خەيالئ
ھەموو بەسەر چەترىي شىوہىەكى بە بەيانى ۰:۵ كاتژمير تا شەوہو
لە دەبەخشيت پيمان خودا كە ويئەيەيە ئەو ئەمە خوارەو؟ كەوتنە ئاسماندا
بوونە كە سالى ئەو ، ۱۸۴۳ سالى لە پروتستانت باوەردارانى كەوتنى
نيوان لە .جيبەجىكردەوہ بوارى ھاتە كە ۱۴ : ۸ دانيال فەرمانى قوربانى
ناوى كە (۴ : ۱۰ دانيال) "ديجلە" رۈوبارى كەردەى ، ۱۸۷۳دا و ۱۸۲۸ سالانى
لەم .دەكرپتەوہ پشتراست ۱۲-۵ : ۱۲ دانيال لە شىوہىە بەم ،كوژەكەيە درندە
كە نەيپت ئەو تەنھا ،خودايە گەلى دلسۆزى ھىماى " ھەنجىر دار " ئايەتەدا
زەوى لەسەر كە " نەپىگەيشتووەكان ھەنجىر " ويئەى بە دلسۆزىيە ئەم
پروتستانت باوەرى ،شىوہ ھەمان بە .پرسىارەوہ ژر دەخريتە ،بلاو بوونەتەوہ
بەلام ،ليكرا پيشوازى كاتى مەرجى و ئيحترام بە خوداوە لەلايەن
رەتكردنەوہى و ميلەر ويليام پيغەمبەريەكانى پەيامە بيابەخكردنى
لە ھەر ۱۸۴۳ سالى لە رۈوخانى ھۆى بووہ شەممە رۆژى گەراندەوہى
، مابووەوہ " سەوز " بە " ھەنجىر " كە بوو رەتكردنەوہىەوہ ئەم رپگەى
حالتەتەدا لەم .دەمريت خودا؛ رۈوناكى قبولكردنى بە پيىگات رەتيكردەوہ
گەراندەوہى كاتى تا ،پەرورەدگار نىعمەتى لە بيئەشە ،دەمپنيئەوہ
رۈوناكى رەتكردنەوہى بە ،ئاگاداربە بەلام . ۲۰۳۰ سالى لە شكۆمەندانەى
ھەنجىرىكى " بووہتە فەرمى ئەدقپننتيزمى ، ۱۹۹۴وہ سالى لە ،كوئايى
بەمريت جار دوو قەدەرە كە ،" سەوز

خواروگو دهچیتته كه پەرتوو كۆك وەكو ئاسمان « ۱۴: ئایەت
دووورخرایهوه خۆی شوینى له دوورگەیهك و شاخ هەموو و كرد پاشەكشەى
»

شكۆمەندیدا دەرکەوتنى كاتر میڤى له .گشتگیره بوومەلەرزیه ئەم
،ئازەل چ و مرۆف چ ،تییدايه كه شتانەى ئەو هەموو و زەوى خودا
توورەيى كۆتايى بەلای دەوت دەوتەمى " كاتى له ئەمەش .دەهەژینیت
بەراستى كه ئەوانەى بۆ ۱۶:۱۸ پەخشانی بەپێى ،پوودەدات دا" خودا/
كاتر میڤى ،" یەكەم " ،دەبیٹ زیندوو بوونەو هەیان كاتر میڤى ئەمە ،هەلێژێردراو
" ۶:۲۰ پەخشانی بەپێى ،" بەختەو رەكان "

،سەربازییەكان فەرماندە ،گەرەكان پیاو ،زەوى پاشاكانى " ۱۵: ئایەت
له ،ئازادەكان مرۆفە و كۆیلە هەموو ،دەسەلاتدارەكان ،دەولەتمەندەكان
» .خەشاردابوو خۆیان شاخەكاندا بەردەكانى نیو له و ئەشكەوتەكان

خۆیهوه هیڤى و شكۆمەندى هەموو بە دروستكەر خودای كاتێك
پەناگەیهك هیچ و بوەستیت ناتوانیت مرۆفایەتى هیڤىكى هیچ ،دەردەكەویت
ئامارە ئایەتە ئەم .پیارێژیت خۆی راستگۆی توورەيى له دوژمنەكانى ناتوانیت
مرۆفایەتى تاوانبارەكانى چینه هەموو خودا دادپەرورەى كه دەكات بەوه
دەترسینیت .

له و سەرمان بكەونە: گوت بەردەكانیان و شاخ بە " ۱۶: ئایەت
بەرخەكە توورەيى له و دانیشتوو تەخت لەسەر كەسەى ئەو رووخسارى
"بەمانشارنەوه

بەلام ،دادەنیشیت ئیلاهی تەختى لەسەر كه بەرخەكەیه خودى ئەوه
" ئەوه ،دەردەكەویت لەبەردەمیان كه نییه كوژراو بەرخى چیت كاتر میڤى لەم
دوژمنەكانى ئەوهى بۆ دیت كه " ئاغانەكان پەرورەدگارى و پاشاكان پاشای
.بكات لەت كۆتايى رۆژانى

دەتوانیت كۆ و هات توورەيى گەرەى رۆژى چونكه " ۱۷: ئایەت
" بوەستیت؟

راست دەستپوێردانى دواى مانەوه واتە ،" بژیت " بەراستى تەحەداكه
خودا دروستى و

که ئەوانەن بگرن ترسناکه کاتژمێره ئەم " بەرگهی " دەتوانن ئەوانهی ۱۵: ۱۳ پەخشانی له که یەکشەممە فەرمانی پلانی بهیپی، بمرن بوو برپار پیرۆزی شەممە چاودیوانی برپاروو پلانه ئەو بهیپی که، پیکراوه ئاماژە ی برپار که کەسانە ی ئەو تیرۆری شیۆهیه بهم. لەناو بیری زهوی لەسەر خودایی بهم و. دەکرێتەوه روون، دابەزیوه پیشوودا ئایەتی له که، بیانکوژن بوو شکۆمەندانە ی گەرانهوه ی رۆژی له بگرن بەرگه دەتوانن ئەوانە ی، شیۆهیه له بەشیکی خودا تییدا که، ۷ پەخشانی تەوهری دەبنه مەسیحدا عیسا. دەکات ئاشکرا بۆمان ئەوان به سەبارەت پلانهکە ی.

هوتهم رۆژی ئەدقینتیزمی

شەممە: کراوە مۆر خودا مۆری بە

زەوی گۆشەى چوار لە بىنى فرىشتەم چوار ئەمە دواى " :يەكەم نایەت زەوی بەسەر بايەك هیچ ئەوەى بۆ ،راگرتبوو زەوييان باى چوار و وەستابوون « .نەهەژت دارێكدا هیچ و دەريا و

سەرقالى كە خودان ئاسمانى فرىشتەى " فرىشتەيه چوار " ئەم " با چوار " .دەكرێت هێما " زەوى گۆشەى چوار " بە كە گشتگىرن كردارێكى ،" دەكرێن سنووردار " شێوەيه بەم گشتگىره؛ مەملانى و شەر هێماى گشتگىر ئايىنى ئاشتى ئەنجامدا لە ،لێدەكرێت پىگىريان و لێدەكرێت پىگىريان هێماى ،" زەوى " و كاسۆلىكى ئايىنى هێماى ،" دەريا " .دەبێت دروست " بۆ درێژدەبێتەو ئارامىيە ئەم .ئاستىن يەكتەدا لەگەڵ ،چاكسازىخواز باوەپى بەهۆى ئاشتىيە ئەم كە دەكات فېرمان مێژوو .تاك وێنەيهكى ،" دارەكە نەتەوہيى بېدىنى لەلایەن كە ،سەپىنراو پاپاو دەسەلاتى لاوازبوونى پاپا كە سالى ئەو ،چەقینراو ۱۷۹۹ بۆ ۱۷۹۳ سالانى نېوان لە فەرەنسىيەو ،كردوو دواى كۆچى سوررۆن ئالانس قەلای زىندانى لە شەشەم پىۆسى بۆ دەگەرپتەو كارە ئەم .نىشتەجىم ئىستاش تا و بووم لەدايك لەوئ من كە ۱۱:۷. پەخشانى لە " سەرەو دێتە كۆتايىيەو لە كە درندەيهى ئەو " ،ئەو دواى " چوارەم شەمشالى " دەوترێت پى ۸:۱۲ پەخشانى لە هەرەها هەلۆيهك " بە ۸:۱۳ پەخشانى لە كە يەكەم ناپليۆنى ئىمپراتۆرى رۆمى ،فەرەنسا لە كە ،دەپارێزێت كاسۆلىكىدا ئايىنى بەسەر خۆى دەسەلاتى ،كراوە هێما " .كراوەتەو نۆژەن كۆنكۆرداتەو لەلایەن

خۆرەو ھەلھاتنى لە كە بىنى ترم فرىشتەيەكى " :دووم ئايەتى
ئەو بۇ ھاوارىكى بەرز دەنگىكى بە ،بوو زىندوو خۇداى مۆرى و بەرزبوو ھو
و بگەيەنن دەريا و زەوى بە زيان پىدراوو دەسلەتايان كە كرد فرىشتەيە چوار
:"گوتى .

مەرەكانى سەردانى خۇدا ئەو ھى بۇ ئامازەيە " ھەلھاتوو خۆرى "
" زىندوو خۇداى مۆرى " ۱:۷۸. لوقا لە مەسىح عيسا لە دەكات خۆى زەمىنى
كە " بەرز دەنگىكى " بە .دەردەكەوئ مەسىح عيسا ئاسمانى ئوردوگای لە
دەسلەتە دەداتە ھەرمانيك فرىشتەكە ،دەكاتەو پىشتراست دەسلەتەكەى
بۇ " ھەرگرتوو خۇدايان مۆلەتى كە ،گشتگىرەكان شەيتانىيە فرىشتە
و پىرۆتستانت ئايىنەكانى بۇ واتە -" دەريا " و " زەوى " بۇ ،" زيانگەياندن
وشەيى بەكارھىنانىكى لە رېگرى رۆحيانە لىكدانەو ئەم .كاسۆلىكى رۆمانى
دروستكراو ھەلھاتەى " دارەكان و دەريا و زەوى " بە پەيوەندى كە ناكەن
شمشالى " كاتى لە ئەتۆمى چەكى بەكارھىنانى بە كە شتېك ھەيئەت!
بەكەوئەو دوور لىق قورسە ۱۳-۱۲: ۹ پەخشانى لە " شەشەم

تا مەدە دارەكان نە و دەريا و زەوى بە زيان " :سېيەم ئايەتى
" .نەكەين مۆر خۇدامان بەندەكانى پىشەو ھى

مۆركردنى سەرەتاي پىدەدات رېگەمان وردەكاريە ئەم
دواى ئەو ھە .دەبىيىن ۱۸۴۴ پايىزى تا ۱۸۴۳ سالى بەھارى لە ھەلپىرداواھەكان
جۆزىف كاپتن ،ئەدقېنتىست يەكەم كە بوو ۱۸۴۴ يەكەمى تشرىنى ۲۲ى
مۆركرا شەمە ھەوتەمى رۆژى پىشودانى تاكەكەسى ھەرگرتنى بە ،بەيتس
ئەو ئەدقېنتىستەكانى ھاوړ ھەموو لەلايەن ،وردە وردە ،نەخاياند زۆرى
يەكەمى تشرىنى ۲۲ى دواى لە مۆركردنەكە .دەكرا تەقلىدى سەردەمەو ھە
لە كە دەيئە بەردەوام " مانگە پىنج " ئەو بۇ و پىكرد دەستى ۱۸۴۴
بەيئى سالى 150 واقىعدا لە " مانگە پىنج " كراو؛ پىشېنى ۱۰-۹: پەخشانى
پىشېنى ئايىنى ئاشتى بۇ سالى ۱۵۰ ئەم 6-4: ھەزەقېل لە سالى رۆژ كۆدى
پەرەپىدانى و پاگەياندن بە پەرەى ،دامەزرا كە ئاشتىيەى ئەو .كراوو
ھەموو لە ئەمرو كە ،دا "ھەوتەم رۆژى ئەدقېنتىستى" پەيامى گشتگىرى
دەكرېت نوئەرايەتى بتوانرېت كە شوئېك ھەر لە و رۆژئاوايى ولاتانى

خوداوه به په یوه سته تهنیا پیېش بهم و گشتگیره ئەدقیئتییستی ئهرکی ئهوهی بۆ و وهریگریت دیکه مهسیحیهکانی ئایینزا له نییه هیچی بۆیه عیسا که بهستیت ئیلهامبهخشه بهو پشت تهنیا دهییت، ییت بهرکهتدار خویندنهوهی پښگه له که، سهرکردهکانی ئاسمانیهکهی سهرکرده، مهسیح که، خودا نووسراوی وشه، ئینجیل دهبهخشییت؛ تیگهیشتن پیرۆزهوه کتیبی سالی له ۱۱:۳ پهخشانی له دهکات "شایهتدالعهکی دوو" نوینهرایهتی له کردووه گهرهنتی خودا که ئاشتی کاتهی ئهوه، پیکردووه دهستی ۱۸۴۴ ۹ پهخشانی له لیکۆلینهوه له وهک، دیت کۆتایی ۱۹۹۴ سالی پاییزی دهريدهخات.

نییه بهس تهنیا به شههمه: **"خودا مۆری" به سهبارهت گرنگ تیپینی** ئهوه مۆرهکه. پیدات رهوايهتی "خودا مۆری" وهک خۆی رۆلی ئهوهی بۆ پیرۆزهکانی بۆ عیسا که ییت کارانهدا ئهوه لهگهڵ دهییت که دهگهیهنییت و، **پیغهمهبرایهتی راستی و راستی** خۆشهویستی: کردووه ئامادهی زۆریک. خراوهتهروو ۱۳دا کۆرتیۆس یهکهمی له که میوهیهی ئهوه شایهتدالی وازی، بکهن جیبهجی پیرهوانه ئهوه بهی دهپارێزن شههمه که لهوانهی شههمه. سهرههلهدهات جیبهجیکردنی بۆ مردن ههرهشهی کاتیک لیدههینن **ئوهی بۆ** نیشانهیهک وهک ههلبێژدراوهکه دهیبهخشیته خودا نییه؛ میرات بۆ **پیداون شههمهکانم ههروهها** " ۲۰:۱۲-۲۰:۱۶ هزهقیل بهپی. **ئهوانه هی** پیرۆزیان که یهزدانم من که بزانی تا، ئهواندا و من نیوان له نیشانهیهک وهک و من نیوان له نیشانهیهک بینه با و، بپارێزن پیرۆز به شههمهکانم.../...دهکهک دژایهتی ئهوهی بهی ". پهرودگارنانم یهزدانی من که بزانی تا، ئیوهدا تیمۆس ۲ له، بکهینهوه پشتراستی ئهوهی بۆ بهلکو، وتراوه تازه که ئهوهی بهم و چهسپاوه خودا پتهوی بناغه، ئهوهش سهرهراي " دهخوینینهوه ۱۹: ۲ ههرکهسیک، و، **دهناسیت خۆی ئهوانه** یهزدان: کراوه مۆر نووسراوه **" بکهوئتهوه دوور خراپهکاری له دهییت، دههینیت یهزدان ناوی**

و چل و سهه، کراون مۆر ئهوانهی ژمارهی له گویم " چوارم نایهتی **" ئیسراییل نهوهی هۆزهکانی ههموو له، ههزار چوار**

نیشانیدا وینیه‌که‌وه رښگه‌ی له ۱۱ رښمیان له خدا نږدراوی پوښوسی
 که ،ده‌چنږن باوکسالاره‌وه ئیبراهیمی رښگی به گوراوه‌کان نه‌ته‌وه که
 که گوراوانه نه‌ته‌وه‌یه هم .ده‌که‌ن لی رښه‌له‌کی ئیدیعی جولکه‌کان
 هوژی دوانزه رښحیه‌وه رښوی له ،نه‌و وهک ،بووه رزگاریان باوه‌ره‌وه به‌هو
 خه‌ته‌نه‌کردن هیماکه‌ی که جه‌سته‌یی ئیسرائیلی .ده‌که‌نه‌وه درښ ئیسرائیل
 باوه‌ری .عیسا مه‌سیحی ره‌تک‌ردنه‌وه‌ی به‌هو ،شه‌یتان ده‌ستی که‌وته ،بوو
 هه‌روه‌ها ،لاده‌روه‌و ناو که‌وتوته ۳۶۱وه‌و ئازاری ۷ی له که مه‌سیحی
 ئیسرائیلیکی خدا ،لیره‌دا .که‌وتوو به‌رواره‌وه له‌و که رښحیه ئیسرائیلیکی
 نه‌وه‌وه له‌لایه‌ن ۱۸۴۳وه‌و سالی له که ،ده‌کات پښکه‌ش ره‌سه‌نمان رښوی
 گشتگیری نه‌رکی هه‌لگری که ئیسرائیلیه‌یه نه‌و همه .کراوه به‌ره‌که‌تدار
 که " 144,000 " ،ژماره‌یه نه‌و ،ئیس‌تاوه له و .جه‌وته‌مه رښوی نه‌دقښتیزمی
 رسته‌یی شیوه‌یه‌کی به ناتوانرښت .روونکرده‌وه شایه‌نی ،پیکراوه ئاماژه‌ی
 نه‌سته‌یره‌کانی " به ئیبراهیم نه‌وه‌کانی به‌راوردکردنی به چونکه ،وه‌رېگریټ
 ژماره‌کان دروستکه‌ر خودای لای .ده‌رده‌که‌وټ کهم زور ژماره‌که " ناسمان
 که تیښگه‌ین له‌وه ده‌بټ که کاته‌یه نه‌و هه‌ر .ده‌که‌ن قسه‌ پښته‌کان به‌قه‌د
 ژماره‌یی چه‌ندایه‌تییه‌کی وهک نابټ ئایه‌ته‌دا له‌م " ژماره " ده‌سته‌واژه‌ی
 دیاری ئایینی ره‌فتاریکی که کوډکراو رښوی کوډیکی وهک به‌لکو ،لیک‌دږټه‌وه
 پیروژی خو‌ی که) ده‌کاته‌وه جیای و پښده‌به‌خشټ به‌ره‌که‌تی خدا که ده‌کات
 $12 = 144$:ده‌کرښته‌وه رښون شیوه‌یه به‌م " 144,000 " شیوه‌یه به‌م .(ده‌کات
 و خدا نیوان په‌یمانی = مروښ ژماره‌ی ،5 + خدا ژماره‌ی ،7 = 12 و ،12 x
 نه‌وه‌ی ،چوارگوښه‌که‌ی و ،کامل‌بوونه هیمای ژماره‌یه هم کوبی .مروښ
 په‌خشانی له که نوئ قودسی رښه‌که‌کانی ده‌بنه رښانه هم .رووبه‌ره‌که‌یه‌تی
 نه‌وه دوا‌ی له که " هه‌زار " زاراوه‌ی .باسکراوه رښویدا کوډیکی له ۱۶ : ۲۱
 بو ئاماژه‌یه " 144,000 " راستیدا له .بښشوماره جه‌ماوه‌ریکی هیمای دټ
 هم .ده‌به‌ستن خدا له‌گه‌ل په‌یمان که ته‌واو رزگارکراوی پیاوی کو‌مه‌لیک
 چونکه بکات سه‌رسورمانمان جښگه‌ی نابټ ئیسرائیل هوژه‌کانی بو ئاماژه‌یه
 له‌گه‌ل په‌یماننه‌کانی په‌که‌کانی دوا‌ی له یه‌ک شکستی سه‌ره‌رای خدا
 دوا‌ی له که جولکه‌انه‌ی موډیله نه‌و .نه‌هینا پلانه‌که‌ی له وازی مروښایه‌تیدا

نەبوو بەردەوام ھۆکار بەبئ مەسیح تا کرا پېشکەش ميسرهوه له دەرچوون بە ،فەرمانەکانی ھەموو لە پزگرتن و مەسیحییەکانی راستییە پزگە لە ھە و تەندروستی و ئەخلاقی پزورەسمەکانی و ،شەممە فەرمانەکانی تاییەتی ئەدقیئتییستی دلسۆزی بزووتنەوہی لە خودا ،گەراوہتەوہ کہ دیکە پزساکانی لەگەل کہ دەبیئتەوہ ئیسرائیل مۆدیلی ،کۆتاییدا پزژانی نازایی بە خودا ، چوارەمدا فەرمانی دەقی لە ،لەوہش جگە .دەگونجیئت ئایدیالەکەیدا دەبیئت پزژ شەش " :شەممە پزژی بە سەبارەت دەلیئت ھەلپزێردراوہکەیی .پەرورەدگار تە یەزدانی پزژی ھەوتەم بەلام ... بەدییئت ئەنجام کارەکانت ھەموو بەم .کاتزیمیرە ۱۴۴ گشتی کۆی کاتزیمیری ۲۴ پزژی شەش کہ روودەدات وا کراون مۆر کہ کەسەیی ھەزار ۱۴۴ ئەو کہ دەریکەین دەتوانین شیوہی ئەم دەوری لە ژیانیان .ئیلەھیەن پزورەسمە ئەم دلسۆزی چاودییری ،پزگەپزداروہ عەلمانیەکانیان چالاکیە بۆ کہ پزژی شەش ئەو پزورەسمەیی کہ دەگرن پزور پشوودانی لە پزژ ، ھەوتەمدا پزژی لە بەلام .پزکەتەدارە لە "ئەدقیئتییستی" ئیسرائیلە ئەم پزجی کاراکتەری .فەرمانەیی ئەم بابەتی عیبریانی پیاوہ ئەو ناوی .دەدریئت نیشان دیئت بەدوایدا کہ ۸ تا ۵ ئایەتەکانی ئەوانەیی .پزکەھیناوہ فیزیکییان ئیسرائیل کہ نین ئەوانە پزکراوہ ئامازەیان کہ چوارچۆہی لە شاراوہ پەيامیکی گەیانندی بۆ تەنھا ھەلیبژاردوہ خودا " ناوی ،" کالیسا ھەوت " ناوی ھەک .ھەن خۆیاندا بنەچەیی بە رەوايەتیدان بە سادەترە ئەوہی .لایەنەن دوو پەيامیکی ھەلگری " ھۆز دوانزە لەسەر ،ئالۆزترە و دەولەمەندتر ئەوہی بەلام .دەبیئت ئاشکرا ھەرگیزانەکەیان بە دەدات رەوايەتی کاتییک دەیکات دایکیک ھەر کہ وەستاوہ بەیاننامانە ئەو مندالەکەیی بە ناویک .

ھۆزی لە کران؛ مۆر ھەزار دوانزە یەھودا ھۆزی لە " :پینجەم ئایەتی " ھەزار؛ دوانزە گاد ھۆزی لە ھەزار؛ دوانزە روبین

کۆمەلیک :واتای بە " مۆرکراو ھەزار دوانزە " ژمارەیی ،ناویک ھەر بۆ .مۆرکراون شەممە پزژی بە کہ خودا ھاوپەیمانی پیاوی

من " ۲۹:۳۵ بەندایەتی لە دایکی قسەیی یەزدان؛ بۆ ستایش : یەھودا " .دەکەم یەزدان ستایشی

يەزدان " ۲۹:۳۲ ژيان سەرەتاي لە داىكى وشەى بىيەنە؛ كورپىك : روبىن
" بىيىنى منى زەلىلبوونى

چ " ۳۰:۱۱ ژيان سەرەتاي لە داىكى وشەى بەختەوهرى؛ : گاد
" !بەختەوهرىيەك

نەفتالى ھۆزى لە ھەزار؛ دوانزە ئاشپىر ھۆزى لە " :شەشەم ئايەتى
" ھەزار؛ دوانزە مەنەشە ھۆزى لە ھەزار؛ دوانزە

كۆمەلپىك :واتاي بە " مۆركراو ھەزار دوانزە " ژمارەى ،ناوئىك ھەر بۆ
مۆركراون شەممە پۆژى بە كە خدا ھاوپەيمانى پياوى

چەند " ۳۰:۱۳ ژيان سەرەتاي لە داىكى وشەكانى :دلخۆش : ئاسەر
" !دلخۆشم

لەگەل من " ۳۰:۸ بەندايەتى لە داىكى وشەى :خەبات : نەفتالى
" .بووم سەرکەوتوو و کردوو زۆرانبايىم خوشكەكەمدا

خودا " ۴۱:۵۱ بەندايەتى لە باوكانە قسەى :لەبىركردن بۆ : مەنەشە
" .بەكەم لەبىر ناخۆشپىيەكانم ھەموو لىكردوووم واى

،لىقى ھۆزى لە ھەزار؛ دوانزە ،شىمىعون ھۆزى لە " :خەوتەم ئايەتى
" ژمارەى ،ناوئىك ھەر بۆ " ھەزار؛ دوانزە ،ئىساخار ھۆزى لە ھەزار؛ دوانزە
مۆركراون كە خدا ھاوپەيمانى پياوى كۆمەلپىك :واتە " مۆركراو ھەزار دوانزە
شەممە پۆژى بە

يەزدان " ۲۹:۳۳ بەندايەتى لە داىكى قسەى :بىيستن بۆ : شىمىعون
" .نەبووم خۆشەويست من كە بىيستووويەتى

،جارپىك بۆ " ۲۹:۳۴ بەندايەتى لە داىكى قسەى :وابەستە : لىقى
" .دەبپت من وابەستەى ھاوسەرەكەم

منى كرىي خودا " ۳۰:۱۸ بەندايەتى لە داىكى وشەى :كرى : ئىسحاق
" .پيدام

يوسف ھۆزى لە ھەزار؛ دوانزە زابولون ھۆزى لە " :ھەشتەم ئايەتى
" .كراو مۆر ھەزار دوانزە بنيامين ھۆزى لە ھەزار؛ دوانزە

کۆمەللیک: واتای به " مۆرکراو ههزار دوانزه " ژمارهی ،ناویک هه ر بۆ
مۆرکراو شهممه رۆژی به که خودا هاوپهیمانی پیاوی

" ۳۰:۲۰ بهندایهتی له دایکی وشهکانی :نیشتهجیپوون : زابولون
". دهییت نیشتهجی لهگهلم میردهکم ئهمجاره

زیاد یان) لادهبات ۲۴-۳۰ بهندایهتی له دایکی وشهی ئهو : یوسف
بۆ ترم کورپکی یههوه با... / ...لایسهندهوه منی سهزرهنشتی خودا " : (دهکات
زیاد

له باوکایهتی و دایکی وشهکانی : راست دهستی کورپی : بنیامین
چونکه بهییت خۆی رۆحی له واز بوو خهریک کاتییک " ۱۸: ۳0 بهندایهتی
لاینا ناوی باوککه بهلام (خهمم کورپی) ئۆنی بن لاینا ناوی ،دهمريت بوو خهریک
(راست دهستی کورپی) بنیامین

دوا ئهموونی ،باوکایهتی و دایکی دهبرپینی و ناوه ۱۲ ئهم
بووککه " ههلبژاردوو؛ خودا که دهگهیهنن ئهدهقینتیهستهکان کۆبوونهوهی
که کۆتاییدا ناوی ژیر له 19:7 پهخشانی له مهسیح زاواکهی بۆ " ئامادهکاری
ههلبژێردراوهکهی کۆتایی دۆخی پیشبینی خودا ، " بنیامین " ،کراوه پیشکesh
لایدهکریت کوشتنی ههپهشهی یاخیبووهکانهوه پیاوه لهلایهن که ،دهکات
پیشبینی ،ئیسرائیل ،سهپێنراوه باوککه لهلایهن که ناو گۆرپینی
گهپانهوهی .ههلبژێردراوهکانیهوه بهناوی دهکات خودا دهستیوهردانی
بهرن بوو خهریک ئهوانهی .دهکاتهوه پێچهوانه دۆخکه ئهو شکۆمهندانهی
خودای ،مهسیح عیسا پال دهچنه لهوێ و ئاسمان دهبرینه و دهکرین شکۆمهند
مانای "راست دهستی کورپانی" دهبرپینی .شکۆمهند و بههیز دروستکهری
کهسه ئهو راست دهستی :وهردهگریت خۆی پیغهمبهرایهتی تهواوی
ههلبژێردراوهکانی ،کورپهکانی و ،رۆحی ئیسراییلی دوا یان ،بوو ههلبژێردراو
راستی دهستی له که مهپانهن ئهو ههروهها .پیکهینن که بوو رزگارکراو
(۳۳: ۲0 مهتا) دانراون یهزدان

کەس که زۆر جهماوهریکی بینیم و کرد سهیرم ئهمه دواي « ۹: ئایهت
و گهل و هۆز ههموو له ،نهتهوهیهکهوه ههموو له ،بیژمیریت نهیدهتوانی

به‌رگی و جل، وه‌ستابوون به‌رنه‌که‌دا له‌به‌رده‌م و ته‌خت له‌به‌رده‌م، زمانیکه‌وه
» بوو به‌ده‌سته‌وه خورمایان لقه‌کانی، بوو له‌به‌ردا سپییان

سروش‌تی " بیژم‌یژیت نه‌یده‌توانی که‌س که، زۆره جه‌ماوهره " ئەم
پشت‌پاست " ۱۶،۰۰۰ " و " ۱۴۴،۰۰۰ " ژمارانه " ئەو رۆحی کوډکراوی رهمزی
ده‌سته‌واژه‌ی، له‌هوش جگه. باسکراون پیشوودا ئایه‌ته‌کانی له که ده‌کاته‌وه
هه‌روه‌ها، ئیبراهیم نه‌وه‌کانی بۆ ئاماژه‌یه " بیان‌ژم‌یژیت نه‌یتوانی که‌س "
به‌م نه‌وه‌کانت " ده‌لپت، داوه نیشانی خودا که " ئاسمان نه‌ست‌پیره‌کانی "
و گهل و هۆز و نه‌ته‌وه هه‌موو له، هه‌مه‌چه‌شنه بنه‌چه‌یان ". ده‌بن شیویه
په‌یامی له‌سه‌ر تاییه‌تی به‌بابه‌ته ئەم ته‌وه‌ری به‌لام. سه‌رده‌می‌که‌وه و زمان
و جل " ئەوان. دراوه خوداوه له‌لایه‌ن که ئەدقی‌ن‌تیه‌ستییه گشت‌گیری و کو‌تایی
به‌هۆی، به‌رن شه‌هید وه‌ک بوون ئاماده چونکه ده‌که‌ن له‌به‌ر " سپی به‌رگی
په‌خشانی به‌پیی، ده‌رچووه یاخه‌بووانه‌وه دوا له‌لایه‌ن که فه‌رمانیک به‌ئه‌وه‌ی
له که انه‌ی " کفن " ئەو. سه‌پ‌ن‌راوه به‌سه‌ردا له‌س‌پ‌داره‌دان‌یان سزای، ۱۴:۱۵
گوناه‌باراندا ئۆردوگای به‌سه‌ر سه‌رکه‌وت‌نیان ه‌ی‌مای، گرتووه ده‌ستیاندا

هی رزگاربوون: گوتیان و کرد هاواریان به‌رز ده‌نگ‌یک‌ی به " ۱۰: ئایه‌ت
! به‌رنه‌که‌شه و دانیه‌شتووه ته‌خت له‌سه‌ر که خودا که‌مانه

وه‌بیر مه‌سیح عیسا شکۆمه‌ندان‌ی گه‌رانه‌وه‌ی چوارچ‌پ‌وه‌ی کرداره‌که
ئۆردوگای کاردان‌ه‌وه‌کانی وه‌سف‌کردنی له‌گه‌ل هاوته‌ریبه، ده‌ه‌ی‌ن‌ته‌وه
رزگاربوو هه‌ل‌ب‌ر‌پ‌دراوی وشانه‌ی ئەو ل‌پ‌ره‌دا ۱۶-۱۵: ۶ په‌خشانی له یاخه‌بووان
گه‌رانه‌وه‌ی، ترسان‌دنیان له دوور. یاخه‌بووه‌کانه ر‌ه‌های پ‌پ‌چه‌وانه‌ی ده‌ی‌ل‌ن
ئەو. ده‌کات رزگار‌یان و ده‌کاته‌وه د‌ل‌نی‌ایان و ده‌کات د‌ل‌خ‌وش‌یان مه‌سیح
ل‌پ‌ره‌دا، " بوه‌ست‌یت؟ ده‌توان‌یت ک‌ئ "، کردوویانه یاخه‌بووان که پرس‌یاره‌ی
د‌ل‌س‌ۆز جیهان کو‌تایی تا که ئەدقی‌ن‌تیه‌ستانه‌ی ئەو: وه‌رده‌گر‌یت وه‌لامه‌که‌ی
ژ‌یانی مه‌ترسی به‌ته‌نانه‌ت، سپ‌پ‌ردراون پ‌پ‌ی خودا که ئه‌رکه‌ی ئەو بۆ بوون
به‌پابه‌ندبوونیان له‌سه‌ر د‌ل‌س‌ۆزییه ئەم. بوو پ‌پ‌ویست ئه‌گه‌ر، خ‌ۆ‌یانه‌وه
سه‌ره‌تای له خوداوه له‌لایه‌ن که، پ‌پ‌ر‌ۆزه‌ویه شه‌ممه‌ی ج‌پ‌به‌ج‌پ‌کردنی
قسه‌ی بۆ ئاشکرایان خ‌ۆ‌شه‌ویستی و، پ‌پ‌ر‌ۆزکراوه جیهانه‌وه دروست‌بوونی
شه‌ممه که ده‌زانن ئ‌ی‌ستا چونکه راسته زیاتر ئەمه. پ‌پ‌غه‌مبه‌رایه‌تییه‌که‌ی

سەرکەوتوویی بە کە ، دەکات حەوتەم هەزارە گەورە پشوووانی پێشبینی هەتا هەتایی ژیاڵی وەرگرتنی بە ناویەو و بچنە دەتوانن ، مەسیح عیسا دواي ئەو و بە ناوی پێدراو بە لێیان کە

چوار و پیرەکان و تەختە کە دەوری لە فریشتەکان هەموو " ١١ : ئایەت
لە بەردەم خۆیان رووخساری بە و وەستابوون زیندوو کە بوونەو وەرە
" . دا کړنۆشیان خودادا لە بەردەم تەختە کەدا

گەورە پشوووانی ناو هاتنە ، دەکریت پێشکەشمان کە دیمەنە ئو
پێنجەمدا و چوارەم بەشی لە . دەهێنێتەو وەبیر خودا ئاسمانی
دەکەن تەو وەرە لەم باس کە ، دەبینێتەو وێنەکان دەنگدانەو و

و حیکمەت و شکۆمەندی و ستایش ! ئامین : دەلێ " ١٢ : ئایەت
خوداکەمان بۆ هەتایە هەتا و هەمیشە بۆ هێز و هێز و پێز و سوپاسگوزاری
" ! ئامین ! بێت

فریشتەکان ، زەمینی رزگاری ئەزموونی بۆ جوانە ئەنجامە بەم دلخۆشی
دروستکەری کە دەردەبەرن چاکە خودای بۆ خۆیان سوپاسگوزاری و خوشدالی
لە کرد دەستپێشخەری کەسە ئو ، ئێمە یە هێ ، خۆیانە هێ ، ئێمە یە
گۆشتی لاوازی لە جەستەبوون بە زەمینی هەلێژدراوی گوناھێ رزگارکردنی
دادپەرورەییە کە بێت ترسناک مردنیکی تووشی ئەو و بۆ ، مەوێدا
ئەم قوئاغەکانی هەموو بەدواي نەبێنراوانە چاو و فرە ئەم . دەکات داواي
بەرزی نیشانەکانی بە بوون سەرسام و رۆیشتوون رزگاربوونەدا پلانە
! بەراستی ! ئامین " لە بریتییە دەلێن کە وشە یە کەم . خودا خوشەوێستی
دوو و وشە " . پراستەقینە خودای ، پراستیە خودای خودا چونکە ! پراستە
" : بوو هۆزە کە ١٢ یە کەمی ناوی " ستایش " هەر وەها the... " لە بریتییە
خودا و " شکۆمەندی " the... " لە بریتییە سییەم وشە . ستایش = " یەهودا
پەخشانی لە چونکە ، دەکات خۆی شکۆمەندی لەسەر پێداگری بەراستی
، لێ دەکات داواي ، دروستکەر خودای تاکە وەک ، بێردەخاتەو ئەو مان ١٤ : دا
کردوو ئەویان رزگاربوونی ئیدیعی ١٨٤٣ وە سالێ لە کە کەسانە لەو
ئامانجیەتی بە لێگەنامە یە لەم لێکۆلینەو . " حیکمەت " چوارەم وشە
حیکمەتە ئەم . دۆزینەو و بۆ بدات هەلێژدراو وەکانی هەموو یارمەتی

هه موو -فیکرییه کان یارییه ،وردیینی .تێده پەرێت ئێمه خه یالێ له ئیلاهییه . دیت " سوپاسگوزاری " پینجه میان .لهوێه خودایی شیوهی به شتیکی پیرۆز کردی و وته به که ،سوپاسگوزارییه ئاییینی فۆرمی ئهمهش زۆرتین یاخیووان که ئهمهیه . دیت "شهرهف" شهشه میان .دەردەبردیت ،کرد له گه لدا مامه له یان سووکایه تییه وه به ئهوان .کرد خودا له بیبهشیان هه لێژێردراوه کان به رامبهردا له .ده کرد ئهویان ئاشکراکراوی ئیرادهی تهحه دای هه وته م .خۆیه تی مافی به که پێبه خشی شهره فیه یان ئه و شیوه باشتین به بۆ بوون پێویست ناچارکه ره هیزه دوو ئهم . دین " هیز و هیز " هه شته م و له خۆبه زلزانه کان یاخیووه چه قاندنی بۆ ،زهوی سته مکارانی رووخاندنی ، هیزه و هیز ئهم به بی .هه بوو خاکه که دا به سه ر ده سه لاتیان هیشتا کاتی که دا مه سیحیدا سه رده می له تر شه هیدانی له زۆریک وه ک هه لێژێردراوه کان دوا ده مردن .

گوتهی و کردم بۆ قسهی گه وره کان له یه کیکی ئینجا " ۱۳: ئایهت :
"هاتوون؟ کوپوه له و کین ،له بهردایه سپییان جلی ئهوانه ی

تایبه تمه ندی که ئه وه یه ئامانجی ئاراوه ده کریته که پرسیاره ی ئه و ۳:۴. ئاپۆ ی " سپی " جلوه برگی له گه ل په یوه ندی له " سپی پۆشاک ی " هیما ی کاره " ۱۹: ۱۸. ئاپۆ له که بکات ئاشکرا بۆ مان " ورد که تانی " و کو تایی رۆژانی ی " ئاماده کراو بووکی " ی " پیرۆزه کان راستو دروسته کانی بۆ هه لگرتهی بۆ ئاماده یه که دوا جار دلسۆزی ئه دقینتیزی واته ، ده کات دیاری به هه شت .

ئهمه : وتم پێی ئه ویش . 'ده زانی تۆ ، گه وره م' : گوته پیم " ۱۴: ئایهت
خوینی به و شۆردووو جله کانیان ، ده رچوون گه وره که ته نگانه له که ئهوانه ن
" . کردوو ته وه سپییان به رخه که

به راستی ، ده کرا له بهر پیره وه هه ندیک له لایه ن " سپی به رگی و جل " وه لامی . بخوازیت له وانه یه کیکی له وه لامیک هیوا ی ده یتوانی جو ن ده ره وه دینه گه وره که ته نگانه له که ئهوانه ن ئهمه " : هات چاوه روانکراویش ، بیدینی و ئاییینییه کان شه ره شه هیدانی و قوربانی و هه لێژێردراوان واته ، " ۱۱: ۹-۶: په خشان ی له . بوو ئاشکرا بۆمان دا " پینجه م مۆری " له وه ک

تا ،بدەن پىشوو زياتر كەمىك گوترا پىيان و ،پىدرا سىپيان جايىكى ھەرىكەتچىيان
 لە . كوژران خۇيان وەك براكانيان و خزمەتكارەكانيان ھاو تەواوى ژمارەى
 لە پىاو ھەزار ھەوت... " :دەخوینەنەو ،كراو تەو ە پىشتراست ۱۱:۱۳ پەخشانى
 .فرەيى بۆ " ھەزار " و ،ئايىنى بۆ " ھەوت " ؛ " كوژران بوومەلەرزەكەدا
 خوداش بەندەكانى كە واىە بوومەلەرزەيەك وەك فرەنسا شۆرشى
 ئەم شىووى يەكەم تەنيا " گەورەيە تەنگانە " ئەم بەلام .دەكوژىت
 ۹ پەخشانى لە " شەشەم شەمشال " بە دوومى فۆرمى .بوو جىبەجىكردنە
 .دەكات ئاشكرا راستىيە ئەم ۱۱ پەخشانى لە ورد پىكخستنىكى ؛ دىت بەدى
 " كە ،دەكوژىن سىيەمدا جىھانى جەنگى كاتى لە ناپاك مەسىحى كۆمەللىك
 ۱۸۴۳مە سالى لە بەلام .دەكاتەو پىشتراستى و ھىمايە " شەشەم شەمشال
 دوا و دەكات پىرۆزيان كە ھەلدەبژىرت ھەلبژىرداوانە كەسە ئەو خدا
 لەناو ناتوانن و بەنرخن زۆر ئەودا چاوى لە دەكاتەو جىيان كە كەسەش
 زەمىنى؛ رزگارى مۆزووى كۆتايى شايتەتالى بۆ دەكات ئامادەيان ئەو .بىرىن
 شەممەى بۆ مانەو دلسۆزى بە پىي دەيدەن كە دلسۆزى شايتەتالى
 ھەرەشەى ياخيىوانەو ئۆردوگى لەلەين كاتىك تەنانەت ،پۆژى ھەوتەمى
 پەيامەكەدا لە خدا پلانى كۆتايىەى تاقىكردنەو ئەم .لیدەكرىت كوشتىيان
 ۱۵: ۱۳ پەخشانى لە و ۳:۱۰ پەخشانى لە " فىلادلفيا " بە كە دەردەكەوئ
 كە رادەيەى ئەو تا و گرنگە كردار ھىندەى نىەت خدا بۆ .(مردن فرەمانى)
 ئەو ەو لەلەين ،دەكەن قبول مردن مەترسى ،بكرىتەو تاقى ئەگەر
 " سىپى عەباى " شىووى بەم و شەھىدەكاندا گرۇپى لە دەكرىن ئاسمىلە
 بەھۆى تەنھا ئەوان .پىدەبەخىرت راستەقىنەكانيان شەھىدە
 لەم .دەبىت رزگارىيان مردن لە مەسىحەو عىسا رزگار كەرى دەستپوەردانى
 رىگەى لە ، " گەورە ناخۆشى " دووم دواى ،كۆتايىەدا تاقىكردنەو
 خوئىنى لە و دەشۆن جەكانيان " بەرامبەردا لە ،خۇيانەو دلسۆزى شايتەتالى
 .دەمىنەو دلسۆزى بە مردنىش تا تەنانەت ، " دەكەنەو سىپيان بەرنەكەدا
 قەدەريان ئەوانەى ژمارەى ،ئىماندا كۆتايىەى تاقىكردنەو ئەم كۆتايى لە
 پىرۆزە فانى ى " پىشودان " و دەبىت تەواو ،بەرن شەھىد وەك واىە
 سالى لە .دىت كۆتايى زىندوو بوونەو ەيان بە " پىنجەم مۆرى " شەھىدەكانى

خودا که پیرۆزکردنه‌ی کاری ئه‌و، ۱۹۹۴هه‌و سالی له‌ تایبه‌تی به‌ و ۱۸۴۳ کاترمیڤری تا که، ده‌کات راسته‌قینه‌ هه‌لبژێردراوانی مردنی، پیکردووه‌ ده‌ستی کاته‌ی ئه‌و هاتنی کۆتایی و، ده‌میڤنه‌وه‌ دلسۆز و زیندووی به‌ گه‌رانه‌وه‌ی ده‌کات ناپیویست تر هه‌ینده‌ی، دیت خۆی پیش که‌ نیعمه‌ت.

له‌ رۆژ و شه‌و و خودادان ته‌ختی له‌به‌رده‌م بۆیه‌ هه‌ر « ۱۵: ئایه‌ت به‌ داده‌نیشی‌ت ته‌خته‌که‌ له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی، ده‌که‌ن خزمه‌تی په‌رستگا‌که‌یدا « ده‌دات؛ په‌نایان خۆی ئاماده‌بوونی

نوخبه‌یه‌کی نوینه‌رایه‌تی هه‌لبژێردراوه‌ جو‌ره‌ ئه‌م خودا بۆ که‌ روونه‌ دوو رۆح ئایه‌ته‌دا له‌م. پێده‌به‌خشی‌ت تایبه‌تیان پێزلێنانی. ده‌کات تایبه‌ت به‌رزی ئیستادا کاتی له‌ که‌ کردارانه‌ی ئه‌و. داها‌توو و ئیستا، به‌کارده‌هێنی‌ت کات په‌فتاره‌کانیان به‌رده‌وامی " ده‌که‌ن به‌و خزمه‌ت " و " ئه‌وانن "، کۆکراونه‌ته‌وه‌ که‌ خودان په‌رستگای که‌، ده‌که‌ن ئاشکرا خۆیاندا فیزیکی جه‌سته‌ی له‌ دوا‌ی ده‌بی‌ت به‌رده‌وام ئاسمان له‌ کاره‌ ئه‌م وه‌. نیشته‌جێیه‌ له‌ناویاندا خۆی وه‌لامی خودا داها‌توو‌دا کاتی له‌. مه‌سیحه‌وه‌ عیسا له‌لایه‌ن هه‌لگرتیان " ده‌دات په‌نایان داده‌نیشی‌ت ته‌خت له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی " :دلسۆزیان به‌ ده‌داته‌وه‌ ئه‌به‌د بۆ.

هیچ و نادات لێیان خۆر و نابن تینوو ئیتر، نابن برسی چیت " ۱۶: ئایه‌تی " نایانگرتی سووتینه‌ریش گه‌رماییه‌کی

سه‌رده‌می ئه‌دقی‌تتیستی هه‌لبژێردراوی که‌ مانایه‌یه‌ به‌و وشانه‌ ئه‌م " و، بوون بێبه‌ش خواردن له‌ که‌، کردووه‌ ئه‌زموون یان " برسی‌تی " کۆتایی ئاو له‌ زیندانییه‌کانیا‌نه‌وه‌ و ئه‌شکه‌نجه‌ده‌ر له‌لایه‌ن چونکه‌، بوون " تینویتی به‌لا‌کانی حه‌وت چواره‌می له‌ هه‌کی " گه‌رم " که‌ " خۆر ئاگری ". کراون بێبه‌ش هه‌روه‌ها به‌لام. ئازار هۆی بووه‌ته‌ و سووتاوه‌، ده‌بی‌ته‌وه‌ چتر خودادا کۆتایی که‌ بوو " گه‌رم " تری جو‌ریکی، پاپا ئینکویزیسیۆنی ئاگری ئاگری به‌هۆی هه‌روه‌ها. ده‌درا ئه‌شکه‌نجه‌یان یان سووتی‌نران " پێنجه‌م مۆری " شه‌هیدانی له‌ که‌ ئه‌تۆمی و ئاسایی چه‌کی ئاگری بۆ ئاماژه‌یه‌ " گه‌رم " وشه‌ی دوا‌یین ئه‌م رزگار‌بووانی. به‌کارده‌هێنری‌ن شه‌شه‌مدا شمشاله‌که‌ی چوارچێوه‌ی

هه‌تاهه‌تاییدا ژيانی له هه‌رگیز شتانه ئەم .تێپه‌ریون ئاگردا به مەملانییه ناویه‌وه ده‌چنه هه‌لبژێردراوه‌کان ته‌نها که ،پووناده‌ن

بهره‌و ،ده‌بیٲ شوانیان ته‌خته‌که ناوه‌راستی به‌رنی چونکه » ١٧: ئایه‌ت
چاوه‌کانیان له فرمیسکیک هه‌موو خودا و ده‌یانبات زیندوو ئاوی کانیاوه‌کانی
ده‌سپێته‌وه .»

خۆشه‌ویسته‌کانی مه‌رپه که چاکه شوانی راستیدا له " به‌رنه‌که " "ته‌خته‌که‌دا ناوه‌راستی له " پێگه‌ی به‌ زیاتر ئەو بوونی خودایی .ده‌پارێژت
بۆ " ده‌بات هه‌لبژێردراوه‌کانی ئەو ئیلاهی هیژی .ده‌کرێته‌وه دووپات
به ،وه .هه‌تاهه‌تایی ژيانی ره‌مزی وێنه‌یه‌کی ،"ژیان ئاوه‌کانی کانیاوه‌کانی
،گه‌رانه‌وه‌یدا له‌گه‌ڵ ،تییدا که کۆتایی کۆنتیکسته‌ی ئەو له‌سه‌ر قسه‌کردن
چاوه‌کانیان له فرمیسکیک هه‌موو " ئەو ،ده‌گرین هه‌لبژێردراوه‌کانی دوا
،مه‌سیحی سه‌رده‌می میژووی درێژایی به‌ فرمیسکه‌کان به‌لام . ده‌سپێته‌وه
گۆشه‌گیرییان و کراوه له‌گه‌ڵ مامه‌له‌یان خراپ ،هه‌ناسه‌یان دوا تا زۆرجار
.کراوه له‌سه‌ر

سه‌رده‌می له که فریوده‌رانه‌ی ده‌رکه‌وتنه ئەو سه‌ره‌پای :تییینی
،نه‌مایٲ تییدا راسته‌قینه باوه‌ری پێده‌چٲ که ،بینراون ئیمه‌دا ٢٠٢٠ی سالی
هه‌موو له ده‌کات "فه‌ره‌نگی" رزگاربوونی و گۆپینی پێشبینی خودا
ئیمتیازٲکی .زه‌وی له‌سه‌ر زمانه‌وانی و نه‌ته‌وه‌یی و ره‌گه‌زی پاشخانیکی
به‌پٲی که بزائن که ده‌به‌خشٲ خۆی هه‌لبژێردراوانی به‌ و راسته‌قینه
له‌لایه‌ن گشتگیر ئایینی ئاشتی و هاوسه‌نگی کاتی ، ١٠-٥ :٩ په‌خشانی
نیوان له (پێغه‌مبه‌رانه مانگی پٲنج یان) سال "١٥٠" ماوه‌ی بۆ ته‌نها ئەوه‌وه
جیاکه‌ره‌وه‌ی پٲوه‌ره ئەم .دارٲژراوه بۆ به‌رنامه ١٩٩٤دا و ١٨٤٤ سالانی
پٲکراوه ئاماژه‌ی وه‌حیدا په‌یامی له رۆحه‌وه له‌لایه‌ن راسته‌قینه هه‌لبژێردراوی
به‌رز کۆتاییه‌وه له خه‌ریکه ،نییه به‌لام ،بوو بینووتانه که درنده‌یه‌ی ئەو " 17:8
سه‌ره‌تای له که زه‌وی دانیشتیوانی " .ده‌روات له‌ناوچوون به‌ره‌و و ده‌بیته‌وه
سه‌رسام ،نه‌نووسراوه ژياندا کتیبی له ناویان جیهانه‌وه دروستبوونی
" .ده‌گه‌رٲته‌وه و نییه و هه‌بووه چونکه ، ده‌بینن درنده‌یه ئەو کاتیک ده‌بن
ئەو کاتیک سورنایٲ سه‌ریان هه‌لبژێردراون به‌راستی ئەوانه‌ی به‌لام

پښی پښه مبه رایه تییه وه وشه ی رښگی له خودا که ده بینن شتانه
پراگه یان دوون.

یه‌که‌م شمشاللی چوار: هه‌شته‌م په‌خشانی خودا یه‌که‌می سزای چوار

کاترمیر نیو نزیکه‌ی، کرده‌و هه‌وته‌می مۆری کاتیک " یه‌که‌م نایه‌تی
" بوو بیده‌نگی ئاسمان له

کردنه‌وه‌ی به‌رێگه‌ چونکه، گرنه‌ زۆر " هه‌وته‌م مۆری " کردنه‌وه‌ی
په‌خشانی به‌پێی " کراوه مۆر مۆر هه‌وت به " ، ده‌دات وه‌حی کتیی ته‌واوی

ناوازه رپورەسمیکی، دەکات دیاری کردنهوهیه ئەم که بێدەنگییە ئو ۰:۱. پچرانی بیرۆکە یەکەمیان. هەیه پاساوی دوو. دەبەخشیت بۆنەکە بە ۷ ی لە شەممە لە وازەینان بەهۆی که، زەوییه و ئاسمان نیوان پەیهوندی به: دەکرێتەوه روون شیوهیه بهم دووهمیان، بوو دروست ۳۶۱ دا ئازاری بەشی لە " *زیندوو خودای مۆری* " لەگەڵ " *هوتەم مۆری* " ئەم، باوەر دەکات دیاری پیرۆزه شەممە ئو، من بۆچوونی به که، دەناسینم هەوتەمدا لە جەختی. جیهانەوه دامەزراندنی لە پیرۆزکراوه خوداوه لەلایەن که وه. فەرمانەکە ده چوارەمی بابەتی به کردی و کردەوه گرنگیەکە دروستکەری، خودا بۆ ئەوپەڕیەکە گرنگیە که دۆزیهوه بەلگەیهکم، لەویدا که کرد تیبینیم، ژياندا سەرەتای کتیبی لە پێشتر بەلام. دەکات ئاشکرا بەرزمان لە یەکەم رۆژی شەش. خراوەتەروو دووهمدا بەشی لە جیا به هوتەم رۆژی پێشووتر ئەوانە وەک هوتەم رۆژی لەوش جگە. هاتوو یەکەمدا بەشی ئەم. نەهاتوو کۆتایی " *هەبوو بەیانی و ئیوارە و* " دەستەواژە به پلانی هوتەمی هەزارە لە پێغەمبەراییەتیوه رۆلی بەهۆی جیاکاریه نیشانە ژێر لە که هوتەم هەزارە. دەبینرێت رەوا خودادا رزگاری مەسیح عیسا خوینی به که دانراوه هەلبێژدراوانەدا ئو ئەبەدیەتی، ئەمە پشتراستکردنەوهی بۆ. وایه کۆتایی بێ رۆژیکی وەک خۆی، رزگارکراون فەرمانی دەقی، تەورات که، عیبریدا پیرۆزی کتیبی لە پێشکەشکردنیدا لە که دانراوه نیشانەیهک پێشی و جیاکراوەتەوه دیکە فەرمانەکانی لە چوارەم عیبری پیتی نیشانەیه ئەم. هەیه رێزدارانە بێدەنگییەکی ماوهی به پێویستی دیاری دەقەکەدا لە شکاندنیک که، کراوه گۆشەگیر شیوهیه بهم و، یه"پێ" به هوتەم رۆژی شەممە پشوودانی بۆیه. "پیتوھۆت" دەوتریت پێی، دەکات لە. بکریت دیاری تاییهت شیوهیهکی به خوداوه لەلایەن که رەوايه تەواوی، پرۆتستانت نەربتی ئایینی لەدەستدانی هۆی بوو ۱۸۴۳هه سالی بەهاری لە بەلام، تاقیکردنەوهوه هەمان لە وه. کاسۆلیکی ی"یهکشەممە" میراتگری که خودا به سەر نیشانە بوو تە دیکە جارێکی، ۱۸۴۴ دا سالی پاییزی *وێک پێداون شەممەکانم هەرۆهە* " :دەبەخشیت پێی ۲۰:۱۲-۲۰ *هەزەقیل که یەزدانم من که بزانی ئەوهی بۆ، ئەواندا و من نیوان لە نیشانەیهک*

كەسە ئەو پېگەيەوۈ لە تەنھا " پەرورەدگار تانم يەزدانى من دەكەم پېرۇزبان
پلانى وردى بەرنامەى و خوداو نەيىنى ناو بچىتە دەتوانىت ھەلېژدراو
".بدۆزىتەوۈ ئاشكرا كراوۈكەى

نەفرەت زنجىرەيەك لە باس خودا ،ھەشتەمدا بەشى لە ،ووتمان كە
پۇشنایى ژېر لە بگرم لەبەرچاو شەممە راستى كە دەكات وا ئەمەش .دەكات
ئازارى ۷ى لە مەسىحىيەكانەوۈ لەلايەن وازەيىنانى كە نەفرەتەنى ئەو
زىاتر ئەمەش .كردووۈ ئازادىيان مەسىحىيەكان سەردەمى درېژايى بە ،۳۶۱وۈ
صوت " بە شەممە تەوهرى كە ،دەكرىتەوۈ پىشتراست خوارەوۈ ئايەتەى بەم
كە ن"خودايى سزاي ھەوت" ھېماكانى كە ،دەبەستىتەوۈ ھەوت" شمشال
لېدەدەن ۳۶۱ ئازارى ۷ى مەسىحىيەكانى ناپاكي

و ھەستاون خودا لەبەردەم كە بىنى فرىشتەم ھەوت " :دوۈم ئايەتى
".پېدرا شمشاليان ھەوت

ھەوتەمەوۈ پۇژى شەممەى پېرۇزكردنى پېگەى لە كە ئىمتياز يەكەم
لەو تېگەيشتەن ،پېرۇزكراوۈ خوداو لەلايەن خۇى كە ، ھاتووۈ بەدەست
شىۋازى پېگەى لە . " شمشال ھەوت " تەوهرى بە دەيدات كە مانايەى
دەكاتەوۈ ھەلېژدراوۈكان مېشكى تەواۋى بە ،تەوهرە ئەم پېشكەشكردنى
كۆبوۈنەوۈى دژى لە " گولە " بە خودا تۆمەتباركردنى بەلگەى چونكە
ھەوت" ئەم بەراستى .ھاتووۈ ۸:دا۱۶ دانيال لە ھەك ،روو دەخاتە مەسىحى
نەبوۋايە بوۈنى گوناھە ئەم ئەگەر نەدەسەپىندرا خوداو لەلايەن "سزايە
لە كىنە و رق بە سزايانە ئەم ،۷۶دا لىقىياتى پۇشنایى ژېر لە ،لەوۈش جگە
بنەماى ھەمان پېشتەر خودا كۆنىشدا پەيمانى لە .دەبن رەوا فەرمانەكانى
خوداى .گەندەل و ناپاك جەستەيى ئيسرائىلى ناپاكي سزادانى بۆ گرتبوۈبەر
ئەمەمان بەھيژى نېشاندانى ،ناگۇپت كە ياسادانەر و دروستكەر
و گوپرايەلى داواكارى ھەمان ملكەچى پەيمانەكە ھەردوو .پېدەبەخشىت
دلسۆزىن

ئيدانە پېدەدات پېگەمان " شمشالەكان " تەوهرى بە دەستراگەيشتەن
:بەين نېشان مەسىحىيەكان ئايىنە ھەموو يەكەكانى دواى لە يەك
ھەرۈھە ،۱۸۴۳وۈ سالى لە پرۇتستانت ،ئۇرتۇدۇكس ،كاسۆليك

شمشالە " گشتگیری سزای ههروهه ها. ۱۹۹۴هـ سالی له ئەدقیئتییستی نیعمهت سهردهمی هاتنی کووتایی پیش که دهکات ئاشکرا " *شه شه*م. نرخین بهرز گرنگیه که دهتوانین شیوهیه بهم. لیدهدات پیکهوه ههموویان کردی واته، مهسیحهوه گهراوهوهی به پهیوهسته که " *هوتهم شمشالە* " بهشی له، شههمه وهک، دهکرت لهگهڵ مامهلهی جیا به، خودا راستهوخوی پیدهدریت پهرهی بهرفراوان شیوهیهکی به ۱۹دا و ۱۸ بهشی له دواتر و، ۱۱دا بلیین وردتر یان، ۳۶۱هـ سالی له، رابردوودا سهدهی ۱۷ ماوهی له رۆژی سهریچی بههۆی که کراوه دیاری نهفرهتیک به سال ۱۵۲۲، سال ۱۷۰۹ له ۱۸۴۳ سالی له بریاره که، نوژهنکردنهوهی تا بووه دروست شههمهوه تا نوژهنکردنهوهیهوه بهرواری لهو وه. بدریت ئەنجام ۸:۱۴ دانیال فهرمانی ساله ۱۸۷ تهنها شههمه، ۲۰۳۰ سالی له مهسیح عیسا گهراوهوهی بی کهسانی به زیاتری زیانی شههمه بویه. کردوو پشککش نیعمهتهکانی پییه بهم و زاله نهفرهت. دلسۆز ههلبژێردراوانی بۆ چاکه نهک گهیااندوووه وهفا نهفرهتی که ههیه ههشتهمهوه بابهته بهم پهیوهندی تهواو تهوهره ئەم روو دهخاته خودایی.

بخوړیکى، وهستا قوربانگا که له و هات دیکه فریشتهیهکی " ۳: ئایهت ههموو دوعای لهگهڵ، پیشکهشکردنی بۆ پیدرا زۆری بخوړیکى، پییوو زېړپنی. تهختهکه دایه له بهردهم که زېړپنه که قوربانگا له سهر، پیروژهکاندا

له پیروژهکان، " *ویران گوناھی* " باسکردنی دواى، ۸:۱۳ دانیال له پهیوهندی که، کردوو " *هه میشهیی* کاهینایهتی " به ئاماژهیان بینینه کهدا بهپی، ههبوو مهسیحهوه عیسا ی " *نهگواستراو* " ئاسمانی *کاهینایهتی* به لی پای رژیمی، ۵۳۸هـ سالی له، زهوی له سهر. ۷:۲۳ عیبرانییهکان عیسا لهگهڵ ئاشتهوایی ۱۸۴۳دا سالی له. ۸:۱۱ دانیال بهپی، وهگرتهوو که تهوهریه ئەو ئامانجی ئەمه. ههبوو گهراندنهوهی به پیویستی مهسیح مهسیحمان عیسا و دهکاتهوه ئاسمانهکان که، دهکهین باسی ۳دا ئایهته لهم، ئاسمانی کاهینی سهروک وهک خۆیدا رهمزی رۆلی له دهکات پیشان که بیته لهبیرت. ئەوان تهنها و ههلبژێردراوهکانی گوناهاهکانی بۆ شهفاعهتکار به رۆله ئەم و دیمه نه ئەم، ۱۸۴۳ بۆ ۵۳۸ سالانی نیوان له، زهوی له سهر

و کرا پارۆدی کاسۆلیکی پۆمانی یهکهکانی دواى له یهک پاپا کردوهی خۆی پهواى سهروهی بالای مافی له خودایان بهردهوام، گهرا دهستهسهردا کرد بیهش.

له ئهوهی لهبهر و، خراوتهروو ههشتهمدا بهشهی لهم ئهوهی لهبهر شهفاعهتی تهوهری ئهم، وهستا شهممه له وازهینان لهگهڵ کاتدا ههمان ئهو بۆ شهفاعهته ئهم وهستانی بۆ نهفرهتیک وهک مهسیحیش عیسا پۆمانی ی"خۆر پۆژی" قوریانی ئاگاداری بهبی که، مهسیحیه جهماوهره گۆپینی دواى، تایبهتی به و تهناهت، ئهم دهکریت؛ پێشکهشمان، بتهرستن بهلام، بهلی. پهروهردگار پۆژی: "یهکشهممه": ئیغراکردنهکهی و فریودهر ناوی خواروه ئهوی! ئهفسووس کئ؟ پهروهردگاری.

له پیرۆزهکان دوعای لهگهڵ بخورهکه دوکهلئى " چوارهم ئایهتی بووهو بهرز خودا بهرو فریشتهوه دهستی

خۆشی بۆنی هیمای " پیرۆزهکان دوعای " هاوپی که " بۆنه " ئهو و خۆشهویستی نیشاندانی ئهوه. مهسیحه عیسا قوریانیدانی حوکمدانی بۆ بیته دلخۆشکه ههلبژێردراوهکانی دوعای که دلسۆزییهکهیهتی دوعای " و " دوکهل " وشه ی نیوان پهیوهندی گرنگی. خۆی ئیلاهی ٩:٢ پهخشانی له وردهکارییه ئهم. سهرنجه جیگهی ئایهتهدا لهم " پیرۆزهکان لهو، پرۆتستانت درۆینهکانی مهسیحیه دوعای به ئاماژهدان بۆ بهکاردههێنریت دامهزراوه ١٨٤٣ سالی له نوێیهکه دۆخه که کاتهوهی.

نیوان له که دۆخهیه ئهو پێدهکات ئاماژهی ئایهتهدا لهم خودا ئهوهی پێش، بووه زال ٣٢١ دا ئازاری ٧ چارهنووسساز بهرواری و نێردراوان سهردهمی وهگرتهوه ههلبژێردراوهکانی دوعای عیسا، وازهینریت شهممه پۆژی ئهوهی که پێداگۆژییه وینهیهکی ئهمه. کردوو شهفاعهتی ئهوانهوه بهناوی و خودا نیوان چهپی و راست پهیوهندی که ئهوهی بۆ ئاماژهیه که کاتهی ئهو تا دهمینتهوه شیویه بهو. دهپارێزیت ههلبژێردراوهکانی تا واته -دهمدن نیشان راستیهکانی فیڕکردنی و ئهو بۆ دلسۆزیان ئهوان پیرۆزهکانی چالاکیه ههموو عیسا کاهینایهتی، ١٨٤٣ سالی له ٣٢١ سالی. *پێدهکاتهوه دست ئهدهقینتیهوه ههلبژێردراوهکانی پیرۆزه بهناوی خۆی*

له سووديان چاكسازيخوازن ۱۸۴۳ بۆ ۳۶۱ سالانى نيوان له بهلام
تياتيرا سهردهمى ئهوانهى وهك، وهرگرت نيعمهتهكهى

کرد پرى قوربانگاكه له و برد بخورهكهى فريشته ئينجا " :پينجهم ئايهتى
خوارهوه هاته بوومهلهرزه و رهشهبا و رهشهبا زهوى سهر فرپيدايه و ئاگر له
»

مهسيحه عيسا هى ئهوه .توندوتيزيه روونى به باسكراوه كارهى ئهوه
دهگات نيعمهت كوڤايى كاتى كاتيك ،شهفاعهتهكهيدا خزمهته كوڤايى له
كهفارهتى مردنى ويڤهيهكى كه ،" ئاگر " و ديت كوڤايى " قوربانگا" رۆلى
دهكات كهسانه ئهوه سزاي داواى ،" زهوى سهر دهرتته فرى " ،مهسيحه عيسا
پيكردوه سووكايهتبيان ،ههنديكيش بۆ و ،كردوه سهرپان كه به كه
ليردها ،كراوه ديارى خودا راستهوخۆى دهستپوهردانى به كه جيهان كوڤايى
۴:۵ پهخشانى له كه وهبيردههينرتهوه سهرهكيبهوه فۆرمولهى ئهوه بههۆى
سهردهمى گشتيهى تيروانينه ئهوه .بووه ئاشكرا ۱۹:۱۱۶ دهرچوون و
ديت كوڤايى مهسيح عيساى "ئهدقينتيستيه" هاته بهمه مهسيحى

عيسا ئاسمانى شهفاعهتى تهوهرى ،شهممهدا رۆژى له چۆن وهك
۱۸۴۳دا و ۳۶۱ سالانى نيوان له وهستانى نهفرهتى رووى له مهسيح
له ،پرسيارهوه ژير خسته لهباريهوه رۆحيان كه پيروژانهى ئهوه .دهخريتهروو
دان .

پرسيارهوه ژير بخريته پيشوو ليكدانهوى ئهوهى بهبئ : **تيپينى**
،دوهمهده ليكدانهوه لهم .ههيه ماناي تهواو دووهم روونكردهوهى
بهروارى به بهستريتهوه مهسيح عيسا شهفاعهتى تهوهرى كوڤايى دهتوانريت
لهلايهن شهممه رۆژى له وازهينان كه ساتهى ئهوه ،۳۶۱ ئازارى ۷ى
كه ،توورپهيهوه ناو بچيته خودا ئهوهى هۆى دهبيته مهسيحيهكانهوه
له كه " شمشالاهوه هوت " رپگهى له رۆژئاوايهوه مهسيحيهتى لهلايهن
دوولايهنيهوه روونكردهوه ئهوه .دهكرپت بۆ كهفارهتى دپن بهدواوه ۶ ئايهتى
تا دهرئهئجامهكانى شهممه رۆژى له وازهينان پييهى بهو رهوايه تر هيندهى
گهراڤانهوى رپگهى له كه سالهى ئهوه ،ههيه ۲۰۳۰دالى له جيهان كوڤايى
پاپاي رژيمى ههميشه بۆ مهسيح عيسا ،خۆيهوه بينراوى شكۆمهندانهى

ئىدىيەسى ، ماۋەتەۋە كە ئەمىرىكى پىرۇتستاننى لايەنگىرى دوا و رۇمانى عىسا پاشان . دەسەنئەۋە نوپىنەرايە تىكردىنى و خىزمەتكردن بۇ درۋىنەيان دەستى پاپايەتەۋە لەلەين كە وەردەگىرئەۋە كلىساكە " *سەرۋكى* " نازناۋى مەسىحىيە ، دلسۆزەۋە ھەلېژىرداۋى پېچەۋانەى بە بەراستى . گىراۋە بەسەردا كۆتايى تا دەرئەنجامەكانى و ۱۴ : ۸ دانىال ھەرمانى ، كەۋتوو ناپاكەكانى عىسا كاتىك دەكاتەۋە رۋون ئەۋان تىرۋرى ئەمەش . دەخەن پىشتگۈى جىھان ، ۲۰۳۰ سالى پىش ۱۶-۱۵ : ۶ پەخشانى فېركارىيەكانى بەپپى ، دەگەرپتەۋە لە . دەكرېن جىيەجى ۲۰۲۹ و ۳۲۱ سالانى نىۋان لە " *شمشال* " يەكەم شەش ، كۆتايى قىركردىنى پىش ئاگاداركدنەۋە سزاي دوا ، " *شەشم شمشال* " رېگەى سزاي ئەم دواى . دەدات ياخىيوۋەكان مەسىحىيە سزاي توندى بە خدا و رېكدەخات گەردوۋنى ئىمانى كۆتايى تاقىكردنەۋەى مەرجهكانى ، شەشم رزگارېۋان ھەموو بۇ و رادەگەيەنرېت دابەزىن رۋوناكى ، چوارچىۋەيەشدا لەم ئەۋكاتە كە دراۋەدايە نىشان راستىيە ئەم بەرامبەر لە . دەناسرېت پىش خۇيان ئازادى ھەلېژاردنى بە كەۋتووۋەكان و ھەلېژىرداۋەكان ژيانى : پىشەكەۋون خۇيان كۆتايى چارەنۋوسى بەرەۋە مردن ھەرەشەى بۇ رەھا و يەكلاكرەۋە مردنى و ، ھەلېژىرداۋەكان بۇ ھەتاهەتايى كەۋتووۋەكان .

کرد ئامادە *شمشالەكەيان ھوت فرىشتەى ھوت* " : شەشم ئايەتى
 " . *لېدانى بۇ* .

مەسىحى سەردەمى بۇ نويمان گىشتى تېروانىنېكى رۇخ ، ئايەتەدا لەم واتە ، بەكاردەھىنېت " *شمشال ھوت* " بابەتەكەى ۋەك ، دەكات پىشكەش سەردەمى بەسەر ۳۲۱ ۋە ئازارى ۷ى لە كە يەك دواى لە يەك ى " سزا " ھوت و ھەرمى شىۋەيەكى بە " *گولە* " كە سالەى ئەۋ ، دابەشكران مەسىحىدا ، يەكەمدا پەخشانى پىشەكەيەكەى لە كە دەخەمەۋە بىرتان . دامەزرا **مەدەنى** كە ئامپىرە ئەم . " *شمشال* " دەنگى بە كراۋە بەراۋرد خۇى مەسىح " *دەنگى* " ماناى تەۋاۋى خۇيدا لەناۋ ، بەكاردېت ئىسرائىل لە گەل ئاگاداركدنەۋەى بۇ لە دەدات ھۆشدارى ئاگاداركدنەۋەكە . ھەلدەگىرېت ئەپۇكالىپتىك ۋەحى دانراۋون دوژمنەۋە لەلەين كە تەلەكان .

که ،هات خوین به تیکه ل ئاگر و ته پوتۆز ،ایدر زهنگ یه کهم " ۷: نایهت و سووتا داره کان سییه کی ،سووتا زهوی سییه کی ،زهوی سهر فریدرایه « .سووتینرا سهوز چیمه نی هه موو

داگیرکاری ،نهجامدرا ۵۳۸ بۆ ۳۶۱ سالانی نیوان له که یه کهم سزای .بوو هوه "به ره بری" به ناو گهلانی له لایه ن پۆمانی ئیمپراتۆریه تی جوړاوجۆری به راستی سهر کرده کیهان ئاتیلای که ،هونه کان به سهرسام تاییه تی به له به شیک به لایه ئه م . "خودان به لای" که کردوو هوه ئه وهی بانگه شهی و کرواتیا) پانۆنیا و ئیتالیا باکووری ،گال باکووری له وانه ،کرد و پیران ئه وروپای له و: "بوو هوه ،بوو به ناوبانگ زۆر ئای که ئه و دروشمی .(ههنگاریا پۆژناوای " .ناکاته وه گه شه تر جاریکی چیمه نه که ،دهروات پیی ئه سپه کهم شوینه ی نه ماوه شتیک هیچ کراوه ته وه؛ کورت ته وای به ۷ دا نایه تی له کرداره کانی ئاگر " و ،به ره مه کانه و پیران کردنی هیما ی " ته پوتۆز " .له و یه شتیک هه موو زه ویدا به سهر رزاوه خوینی " بیگومان وه .به کاره پیراوه کان کال له ناو بردنی " ناماژه یه " فریدرا و " کرداری .مرۆقه کانه ژبانی توندوتیژی کوشتنی هیما ی " کرداره که ئاراسته ی و ئیلهام به خشه که یاسادا خودای ،دروستکه ر توو پره یی بۆ ۵. نایه تی له " قوربانگا له ئاگر فریدانی " دوا ی ده کات

گویم ئه گهر به لام " :ده خوینی نه وه ۱۷-۱۴ : ۲۶ لاوییه کان له هاوته ریب رپساکانم ئه گهر ،نه که ن جیه جی فرمانانه ئه م هه موو و نه گرن لی هه موو هوه ی بۆ ،ایبیت رقتان رپساکانم و بکه ن پی سووکایه تی من که ئه مه یه ئه و ،نه شکینن په یمانه کهم و نه که ن جیه جی فرمانه کانم و به یه شکست ده نیرم به سهر تاندا تا و نه خوشی و ترس ،ده کهم له گه لتان له من رووخساری من ،ده یخۆن دۆژمه کانت چونکه ،ده چینییت بیهوده رۆحت ته نانه ت ،ده هیینییت شکست دۆژمه کانتدا له به رده م تۆش و داده نیم تۆ دژی . نایه ت راوه دووت که س کاتیک

شاخیکی وهک شتیکی ،ایدر دووهم زهنگی " :هه شته م نایه تی به بوو ده ریا که سییه کی و ده ریا ناو فریدرایه ،سووتا لی ئاگری و گه وره « .خوین

و *بابل من* " ٢٥:٢٤-٥١ يەرميا لە ويناى ئەم کيلى : دووهم سزاي
سيپون له که خراپانهي ئەو هەموو بۆ دەدەمەوه کلدان دانیشتوانی هەموو
سەیرکە " :دەلێت پەرەردگار .دەفەرمویت یەزدان "چاوتدا لەبەردەم کردووایە
لەدەبەیت لەناو زەوی هەموو که تۆ ،وێرانکەر شانی ئەي ،تۆم دژی من
بە دەتکەم و *خواروو دەتخولینمە بەردەکانوو له ،دەکەم درێژ بۆت دەستم*
 "ئاگر" .2:18 و 5:17، 8:14 پەخشانی لە "گەرە" "...بابلې . سووتاو شاخێکی
 ئاگرە ئەو هەم ،هەيە کەسایەتیەکیەوه بە نزیک پەيوەندیەکی
 ،دەخوات دادگاییکردندا دوا و مەسیح گەرانەوی لە کە وەبیردەهێنێتەوه
 ئەو کینە و رق بە سووتاندنی بۆ بەکاریدەهێنێت کە ئاگرەي ئەو هەم
 و ئەوروپا پاشاکانی :دەکەن پشتگیری و دەکەن پەسەندی کە کەسانەي
 ئەو نوینەرایەتی " *دەریا* " دانیالدا لە وەک لیژەدا .کاسۆلیکەکانیان گەلە
 مەروفايەتی دەگیرێتەوه؛ پێغەمبەرایەتی پەيامی کە دەکات مەروفايەتیە
 مەسیحییە گۆرانکارییە ئەو سەرەرای بنەرەتدا لە کە بیناو گەلانی
 دامەزراندنی دەرئەنجامی یەکەم .مانەوه تاغوت بە ،دا ڕوویان کە ڕوولەتیانی
 گۆڕپینی مەبەستی بە بوو گەلان سەر هێرەشکردنە ٣٨٥١٠ سالی لە پاپا رژیمی
 ترسناک جوگرافی بەربەستیکی " *شاخ* " وشەي .چەکار هێزی بە گەلان
 هەرچەندە کە ،پاپا رژیمی پێناسەکردنی بۆ گونجاو زاراوہیەکی .دەردەخات
 ئاراوہ؛ ھاتە ئەو خودایي ئیرادەي بە ئەوێشدا لەگەڵ بەلام ،خودایە دژمنی
 لە کە ،ئەنجامدرا ناپاکەکان مەسیحییە ئایینی ژبانی رەقکردنی بۆ ئەمەش
 دەرەوہي کەسانی نیوان لە و نیوانیان لە مردن و ئازار و گۆشەگیری ئەنجامدا
 لە کە تازەگەرییەکە زۆرەملئ ئایینی .بوو دروست جیاوازەکاندا ئایینە
 .دەگرێت سەرچاوہ خوداوہ پیرۆزی شەممەي سەرپێچیکردنی ئەنجامی
 لەلایەن کە زۆرەملئ گۆڕپینی پێویستەکانی بئ کۆمەڵکوژییە لە بەرپرسیارە
 ئاراستەي کە خاچیەستی شەری فەرمانەکانی و ئەنجامدراوہ شارلمانگەوہ
 دەستیپێکردوو؛ دووہمەوہ ئۆربانی پاپا لەلایەن کە ،کراوہ موسلمان گەلانی
 . کراوہ پێشبینی " *دووم شەمشالە* " لەم شتیکی هەموو

و بوون دەريادا له بوونەوهرانەى ئەو سڤى لەسەر يەك " ٩: ئايەت
" . لەناوچوون كەشتىبەكانىش سڤىبەكى و مرد هەبوو ژيانيان

" وشەى .دەبن بەردەوام جىهان كۆتايى تا و گشتگىرن لڤكەوتەكانى
موسلمانانى لەگەل پڤكدادانەكاندا له خۆيان ماناى " كەشتى " و " دەريا
ئەمرىكاي و ئەفريقا گەلانى لەگەل بەلام ،دەدۆزنەو ناوەرپاستدا دەرياي
هۆى دەبڤتە سەپڤنراو داگىركەرى كاسۆلىكى ئيمانى كە باشووريشدا
رەسەن دانىشتوانى ترسناكانەى كۆمەلكوژى

سەرەراى ئەگەر « :دەخوڤڤنەو ٢٠-١٨ :٢٦ لاوڤبەكان له هاوتەرىب
لەسەر دەدم سزاتان زياتر هڤندە حەوت ،نەگرن لڤ گۆڤم ئەمەش
ئاسن وەك ئاسمانەكانتان ،دەشكڤنم دەسەلاتتان سەربەرزى ،گوناهەكانتان
بەرەهەمى خاكەكەتان ،دەبڤت بڤهودة هڤزتان ،دەكەم برۆنزى وەك زەويتان و
" بەرەهەمەكانيان نادەن خۆيان بەرەهەمى زەوڤش دارەكانى ،نادات خۆى
سەردەمى له كە رادەگەيەنڤت ئايڤنى رەقبوونەوئى خودا ئايەتەدا لەم
دڤت بەدى پاپايەت بۆ بڤپەرستىبەو له رۆما گواستەوئى بە مەسىحيدا
گردى رۆمانى دەسەلاتى ،گۆرانكارىبەو ئەم بۆنەى بە كە سەرنجە جڤگاي
بە كە ،لاتەران كۆشكى له پاپايەت دامەزراندنى بۆ جڤدەهڤلڤت كاپيتولين
پاپا توندى رژڤمى .ئاسمانەكان واتە -كايلىان گردى سەر دەكەوڤتە وردى
ئيمانى بەرەهەمى .دەكاتەو پشتراست پڤشڤينىكراو ئايڤنى رەقبوونەوئى
جڤگەى درندەيى و شەرانگڤزى بە مەسىح نەرمى .دەگۆرڤت مەسىحى
درۆى بۆ زەوقى و ناپاكى بۆ دەگۆرڤت راستى بۆ دلسۆزى و .دەگرڤتەو
ئايڤنى

وەك كە گەورە ئەستڤرەيەكى ،اڤدرا سڤبەم زەنگى " ١٠: ئايەت
و رووبارەكان سڤبەكى سەر كەوتە ئاسمانەو له ،دەسووتڤت مەشخەلڤك
» .ئاو كانياوەكانى

بەرەو و دەبڤتەو چتر دەبڤت لەدايك كە خراپەيەى ئەو : سڤبەم سزاي
چاپى پڤشكەوتنەكانى .لوتكە دەگاتە ناوەرپاست سەدەكانى كۆتايى
بە .دەكات پڤرۆز پڤرۆزى كتڤبى بلاقردنەوئى بۆ ئاسانكارى ميكانيكى
فڤزى كە دەدۆزنەو راستىيانە ئەو هەلڤژڤردراو كەسانى ،خوڤندەوئى

له خدا كه دهكات رهوايه تي " *شايه تداله دوو* " ئه و رۆلى ئەمەش .دهكات *دوو به دەدم دەسلالت من* " :دەبەخشیت پێی ۱۱:۱۳ پەخشانی و جل به ،دەكەن پێشبینی رۆژ ۱۲۶۰ *ماوهی بۆ ئەوانیش ،شايه تداله كەم* ئاینییەکانی دۆگما پەرەپێدانی بە کاسۆلیکی باوەری " *گونییەوه بەرگی* پیرۆزانە ئه و ناوی ئەوهی بۆ دەبەستیت پیرۆز کتیی بە پشت تەنها ،خۆی کتیی هەلگرتنی چونکە .دەپەرستن شوینکەوتووانی کە بدات رهوايه تي بهر دهكهوێته خاوهنهكهی ،دەکریت مەحکوم کەنيسهوه لەلایەن پیرۆز ئه و کە پیرۆزە کتیی راستییەکانی دۆزینەوهی ئەوه .مردن و ئەشکەنجە *له گهروه ئەستیرهيه کی* " :هاتوو ئەیتەدا لەم کە دهكات رهوا وينهيه رۆما وینەي " *دەسووتیت مەشخەلێک وهك ،خوارهوه كهوته ئاسمانهوه* *گهروهی ئەستیرهيه کی* " بە ئەمجارەیان ،ئاگرهوه بە پەيوهسته هێشتا *ئەستیره* " وشەي " *سووتاو گهروهی شانی* " وهك ،دەکریت هێما " *سووتاو* ئاشکرا ئاینییەوه رووی له " *زهوی رۆشنکردنهوهی* " بۆ خۆی ئیدیعی " کە ،مەسیحهوه عیسا بەناوی ئەمەش و ۱۵: ۱: ژيان سهرهتای بهپێی ،دهكات ئه و ،راستهقینه ی " *چرا* " وهك ،كهوتوو شوینی کە دهكات ئه و بانگهشەي وهك هێشتا .کراوه بەراورد ۱:۱۳:۲۱ پەخشانی له کە هەلگره ی رووناکی ،بووتهوه چتر گۆشەگیرکەرەکی ئاگرە بەلام ،" *گهروهيه* " خۆی سەرەتای کتیی لەلایەن ،سادەيه روونکردنەوهکە . " *سووتان* " بۆ هوه " *سووتاندن* " له به ناچاره چونکە ،گەرەتره لهوه تورەییەکەي :دەکریت ئیدانە پیرۆزەوه پەخشانی بهپێی ئەمەش .بکات خودا هەلژێردراوی گەلی دژایەتی ئاشکرا بۆ بگۆریت فیلبازەوه و فیلبازی " *مار* " ستراتیژی له دهكات ناچاری ،۱۶-۱۵:۱۲ هەلژێردراوی تەنیا نەیارەکانی .ئاشکرا گۆشەگیری ی " *ئەژدیها* " ستراتیژی هەمووشیانەوه سەرووی له و هەرۆهە نین؛ خودا گوێرایەلی و ئاشتیخواز ئه و چونکە ،ئاینی نەک سیاسیە زیاتر ،هەیه ساخته پرۆتستانییزمیکی ،چەک هەلگرتنی به و دەخات پشتگوێ داوه پێی مەسیح عیسا فەرمانانەي سییه می .دهكات کۆمەلکوژی و دهکوژیت کاسۆلیکی ئۆردوگای هێندەي تووشی ،مەسیحی ئەوروپای دانیشتوانی له بەشیك واتە ،*رووبارهكان* کانیه ئەم بۆ مۆدیل " *ئاو کانیاوی* " هەرۆهە ،دەبن کاسۆلیکی شەرانگیزی

مۆرى له 7:6 پەخشانی دواى له كه " ئیرهیی گومانى " تۆمهتیکی بۆ نووسراوهکەى قسە که کاتەى لەو ئەو . نەکراوه چارەسەر سێیه مهوه ۳۶۱هوه ئازارى ۷ى له که دهکاتهوه پشتراست زینا به تۆمهته ئەو ، دیت ئەو هەرمى به که زینایهى ئەو سەردەمى پیش که ، ڕوو دهیخاته مهجلیس دژی ناوی ۵۳۸ سالی بۆ ۶:۱۲. ئاپۆ له ئایینی شیوهیهکی به که دراوه سزا لیئراوه په رگامۆی .

بهرهنگاریم ئەگەر " :دهخوینینهوه ۲۶-۲۱: ۲۶ لایویهکان له هاوتەریب لیتان زیاتر هینده هەوت گوناوه کانتان به پێی ، نهگرن لی گویم و بینهوه دهکهن وهسیهت منداله کانتان که ، ده نیرم بۆ کۆییه کانتان ئازله ، ددهم ، که سیک چەند بۆ دهکهنهوه کهمتان و ده بن له ناو ئازله کانتان ، بۆتان له سەر خودا هوکمدانی وه حیدا له شمشال سیه م ده بن چۆل رێگا کانتان راسته قینهی هه لێژدراوه کانی . دهکات ئاشکرا چاکسازی سەردەمى سەرەتای وهک بوون دیل یان مردن ، ده مینه وه دهستله کارکیشانه وه و ئاشتی به " ته نیا ، به رزه که یان نموونه له جگه به لام . دهکهن قبول راسته قینه شه هیدی له کات زۆربهی ، دهکهن یه کتر له گه ل شهر که ده بینت درنده کان " درنده ئەم . دهکوژن پیاو درنده ییه کان ئازله درنده یی به و ، که سییه وه شانازی ئەو لوتکه ی ئەمه . ده بیئت خۆی شیوه ی ۱۱ و ۱۳:۱ پەخشانی له بیرۆکه یه (= " بیابان بۆ " هه لێژدراو ، **ناخوشیدا** نۆرمه کانی له که کاته یه که ئینجیلی " شایه تحالی دوو " له گه ل ۱۴-۱۲:۶ پەخشانی له (تاقیکردنه وه لیئورده یی هوکمرانی . ده بریت ، نووسراوه ۱۱:۳ پەخشانی له خودا وه له لایه ن دیت کۆتایی ، دهکرا پیشبینی سال ۱۲۶۰ ماوه ی بۆ که پایاهت

مانگ سیه کی ، لیدرا خۆر سیه کی و لیدرا چوارم زهنگی " ۱۲: ئایهت رۆژ سیه کی ، بوو تاریک رۆژیان سیه کی به جوړیک ، ئهستیره کان سیه کی و » . شهو سیه کی شیوه هه مان به ، بوو ڕووناکی بی

له که ده دات نیشان " گه وه ناخۆشی " لیژدها رۆح : چوارم سزای کاریگه ریه کانی ، ره مزی شیوه یه کی به . کراوه پیشبینی ۲:۲۶ پەخشانی . لیژده ریت ، خودا ڕووناکی هیمای ، " خۆر " ، به شییدا له : دهکات ئاشکرا له که ، تاریکی ئایینی ئۆردوگای هیمای ، " مانگ " ، به شییدا له ، ههروه ها

ھەرۋەھا ، لەخۇگرتبوو دووړووھکانی پرۆتستانته و کاسۆلیک ۱۷۹۳دا سالی
 که مەسیحییانە لەو بەشیکی ،دا" ئەستێرەکان " ھێمای ژێر لە .لێدەدریئ
 کئ کەواتە .لێدەدریئ تاکیش بە تاک بە ،زەوی رۆشنکردنەوہی بۆ بانگراون
 درۆینە ڕووناکی ھەم و راستەقینە مەسیحی ئایینی ڕووناکی ھەم دەتوانیئ
 .دادەنرێئ سەردەم گەورە ڕووناکی بە ،ئیلحاد ئایدۆلۆژیای :وہلام لێدات؟
 کتیبیان کە نووسەرانی ئەو .دەگرێتەوہ تر ئەوانی ھەموو ڕووناکیەکە
 " رۆشنبیر" بە خۆیان و لێدەگیرا رێزیان زۆر ،نووسیوہ بابەتە ئەم لەسەر
 ھەموو پێش ،ڕووناکییە ئەم بەلام .مۆنتیسکیۆ و شۆلتیر وەک ،ناودەبرا
 .دەرپێژت رێژا و رێژنی بە خۆین و دەبات لەناو بەکۆمەل مەزھەکان ژيانی ،شتیک
 سەرانی ،ھاوسەری ئەنتۆنیی ماری و شانزەھەم لویسی شا سەرانی دوا
 گیلۆتینەکانی ژێر کەوتنە نۆرە بە پراکتیزەکار پرۆتستانتەکانی و کاسۆلیک
 نادات؛ بیاوہری بۆ پاساو ئیلاھی دادپەرورە کردە ئەم .شۆرشگیرانەوہ
 ستەمکاران دەتوانیئ تەنھا خودا و دەکات ڕەوا ئامرازەکان کۆتایی بەلام
 " .بەھیزتر و بەھیزتر و بالتر ستەمکارییەکی بە دژایەتیکردنیان بە بروخیئ
 ۷:۱۲: پەخشانی لە یەزدان ھی " ھیز و ھیز

سزایانە ئەم ئەگەر « :دەخوینینەوہ ۲۵-۲۶: لاویيەکان لە ھاوتەریب
 دەبەھوہ بەرەنگاریتان منیش ،بن بەرەنگاریم ھەر ئەگەر و نەکەن دیسپلینتان
 دەھینم لی شمشیرتان ،دەدەم لێتان تاوانەکانتان لە زیاتر ھیندە ھوت و
 بۆ بەلایەکتان ،کۆدەبنەوہ شارەکانتان لە کاتیک ، پەیمانەکەم تۆلە بۆ
 تۆلەسەندنەوہی بۆ شمشیر " " .دوژمن دەستی دەدرێنە و دەنێرم
 بێدینی رێژمی بە خودا کە پۆلەییە ئەو ئەمە بەراستی -" پەیمانەکەم
 پۆحی زینای تاوانبارەکانی سەرە گەیانندی بە بەخشی فەرەنسی نەتەوہیی
 ،ئایەتەکە ناو تاعونی وەک بێدینە رێژمە ئەم .ئەنجامدراون دژی لە کە
 جەلادەکانی کە بەجۆرێک ،کرد ئازاد بەکۆمەل لەسێدارەدانی بنەمایەکی
 رێژمە ئەم پێدەچوو ،بنەمایە ئەم بەپێی .سبە قوربانی بوونە دوینی
 لەبەر ھەر .بگرێتەوہ مردندا لە مەزھەتی ھەموو بێت قەدەر دۆزەخییە
 لە کە دژدەیی ئەو" ، پێدەبەخشیئ ی " کۆل " ناوی خودا ئەمەشە
 تەوہرە بەم پەرە تییدا کە ،۷:۱۱ پەخشانی لە ،" سەرەوہ دێتە کۆتاییەوہ

بئ زهوى ناوه ئەم ١:٢ ژيان سەرەتای لە کە ئەوەیە لەبەر ئەمەش. دەدات سیستماتیکەى لەناوبردنى ئەو کە، دەکات دیاری پشیوی و فۆرم بئ و ژيان وەک. دەهێنێتەو بەرهەمی کۆتاییدا لە دەدات ئەنجامی بێدین ڕژیمی کە لەلایەن کە دەبینێتەو پاشایەتیخواز و کاسۆلیک قیئدی چارەنووسی نموونە بیکەن بوو ئەو پلانەکیان کە گۆردرا "تۆلەسەندنەو" ناوی شۆرشگێڕانەو دەدات. دانیشتوو بئ و وێران خاکیکی بە

ئاسماندا لە کە بوو هەلۆیەک لە گویم، کرد سەیرم " ١٣: ئایەت زهوى دانیشتوانی بۆ ئاخ، ئاخ، ئاخ: دەکات هاوار بەرز دەنگیکی بە و دەفریت فریشتەکەو سئ لە خەریکە کە مانەتەو کە شمشالانەى ئەو بەهۆی «!ئیدەدرین

بەلام، هینا بەرهەم خۆی کوشندەکانی کاریگەرییە فەرەنسا شۆرشى دواتر و هینا ئایینی ستەمکاری بە کۆتایی. بەدەستەینا خودای ئامانجی درندەى، " ١٣:٣ پەخشانی بەپێی کە ساتەیه ئەو ئەمە. بوو زال لیبوردهی بەهۆی " بووگە چاک بەلام بوو کوشندە بریندارێکی " کاسۆلیکی ی" دەریا لە کە، خراوەتەر و ئایەتەدا لەم کە، ناپلیۆنى ی" هەلۆ" بەهیزی دەسەلاتی ئاسماندا لە کە هەلۆیەک ...". نوژەنکردەو کۆنکۆرداتەکەیهو پێگەى دەسەلاتی. یەکەمە ناپلیۆنى ئیمپراتۆر هەژموونی لوتکەى هێمای " دەفریت رووسیدا بەرامبەر لە و درێژکردەو ئەوروپادا گەلانی هەموو بەسەر خۆی بە سەبارەت پێدەبەخشیت زۆرمان وردبینییەکی هەلێاردنە ئەم. هینا شکستی پێشنیار ١٨١٤ تا ١٨٠٠ سالی لە ماوهى شیوێه بەم رووداوێکان؛ میژووی تۆکمە ئاماژەى خاڵیکی حوکمرانییە ئەم گەورەکانی دەرئەنجامە. دەکریت ١٨٤٣، ٨:١٤ دانیال سەرەکی بەرواری لە هاتنى بە پەوايهتى کە پێکدەهین هەلگری، خودا بۆ، دەبیته فەرەنسادا میژووی لە گەرنگە ڕژیمە ئەم. دەدات دەچیتە گشتگیر مەسیحی ئیمانی، ئەو دواى چونکە، ترسناک ڕاگەیاندىکی " دەدریت لیی گەورەو سئ ڕێگەى لە خوداو لەلایەن کە سەردەمیەکەو " کاملبوونی بۆ ئاماژەیه ئەمە، کرایه و دووبارە جار سئ ". بەدەختییەکان وەک، ١٨٤٣ سالی ناو چوونە لەگەڵ، ئەوەیە لەبەر ئەمەش " بەدەختی ئیدیعی کە، دەکات مەسیحییەکان لە داوا خودا، دەکات فیڤی ٣:٢ پەخشانی

تەواو چاكسازىيەكە دواجار ،مەسىھەوۈ عىسا پېڭگەي لە دەكەن پزگار بوون والدۆ پېتەر كە بەروارەي ئەو ،دەستپېڭىردوۈ ۱۱۷۰ سالى لە كە بكەن " *تەواوكان كارە* " و ،گەراندەوۈ تەواۋى بە پېرۆزى كىتېبى راستىيەكانى ۸:۱۴ دانيال فەرمانى بە و ۳:۲ پەخشانى لە كاملىيە ئەم ؛ بەرھەمبەيئەن *بەدبەختى* " سى شىۋەي لە لېرەدا جېبەجېڭىردنى دەرئەنجامەكانى .داواكراۋە دەمەۋىت ھەروەھا .دەكۆلېنەوۈ لېي جيا بە ئېستا كە دەرەكەون گەرەدا " قۇناغەي ئەم پارادۆكسىكال شىۋەيەكى بە ئەۋەي كە بكەمەوۈ پوون ئەۋە بېباۋەرى مىراتى ،گەرە يەكى " *بەدبەختى* " دەكاتە ئايىنى ئاشتى رۆژئاۋادا مەۋشى مېشكى لە جىھان كۆتايى تا كە ،فەرەنسىيە نەتەۋەيى ئەۋ بەدبەختىنانى بۆ نادات يارمەتەيان ئەمە .دەبېت بەردەوام و سەندوۈ پەرەي " ،پېشتەر بەلام .۱۸۴۳ەۋە سالى لە كىردبوۋ داۋاى خۇدا كە چاكسازىيەنەي " وېنەي بەي " *ناخۇشپىيەنە* " لەم يەكەم ۶:۱۳ پەخشانى ي " *شەشەم مۆرى* ،دابوۋ نېشان " *نەپېڭەبىشتوۋ ھەنجىرى* " بە بەراۋرد " *ئەستېرەكان كەۋتنى* كە بكەن قېۋل تەواۋە رۆحىيە پېڭەبىشتەنە ئەۋ نەيانتۋانى شىۋەيەش بەم ھۆشدارى خۇدا ئاسمانىيەكەي نېشانە ۋە .۱۸۴۳ سالى لە دەكرد داۋاى خۇدا كاتى لەگەل بوۋ ھاۋكات كە ،درا ۱۸۳۳ دوۋەمى تشرىنى ۱۳ى لە نايەتەي ئەۋى " *بەدبەختىيەكان* " گەرەكە سى راگەياندنى پېشنىاركرەۋى كراۋە لەسەر لېكۆلېنەۋەي كە .

بۆ بەكاردەھىيەت " *زەۋى دانېشتۋانى* " دەرپىنى ۋەحىيەكەيدا لە رۆڭ كراۋەتە سەرەكىيەكەۋە زلەيژە سى لەلايەن كە مەۋقانەي بەۋ ئامازەدان و بېردېن خۇدا لە ئەۋەي بەھۆي .كرد پېشپىنيان " *بەدبەختەكان* " .ئامانچ بە دەيانبەستىتەۋە رۆڭ ،دەكرېنەۋە جيا گوناھەكانىيەۋە و بېباۋەرى بەھۆي و راستەقىنە ھەلېرېدراۋە بە ئامازە عىسا بەرامبەردا لە . " *زەۋى* " *زەۋى* " ۋلاتەكەيان ؛ " *ئاسمان شانشىنى ھاۋلاتى* " ۋەك دەكات دلسۆزەكانى بەپېي ، " *كردوۋە ئامادە بۆ شوپىنېكى* " عىسا كە ،ە " *ئاسمان* " بەلكو نىيە " لە " *زەۋى دانېشتۋانى* " دەرپىنى كە جاريك ھەر شىۋەيە بەم .۳-۱۴ يۆھەنا عىسا لە كە ياخيۋو مەۋقايەتى بۆ ئامازەيە ،پېكراۋە ئامازەي ۋەحيدا .جياۋونەتەۋە خۇدا لە مەسىحدا .

شەشەم و پینجەم شەمشالەکانی : ۹ پەخشانی
" گەورە بەدبەختی دوووم " و " یەکەم "

"گهوره به دېختی به کمه" : پېنجه م شمشال

(۱۹۹۴) ئەدقیئتیتته کان و (۱۸۴۳) پروتستانته کان بۇ

به " پېنجه م شمشال " تهوهره ی ئەم ، به کمه دا خویندنه وه ی له : **تییینی**
ده خاته پروتستانته کان ئایینه له سهر خودا حوکمدانی هیماداردا وینه به کی
کاره . ده رچوون ره زامه ندی له ۱۸۴۳ هه سال ی به هاری له که روو
ئیمانی کو تای ی تاقیکردنه وه ی سهرده می تای به تی به پیغه مبه ری به کانی
به لام . ده کرینه وه پشتراست په یامه دا له م پی شینی به کانی رو شنکرده وه ؛
سی به می چاو پروانی که بوو ئەوه نه ید زانی خوشکه که مان ئەوه ی
خودی تاقیکردنه وه ی بو دانرابوو بو پلانی خوداو له لایه ن ئەدقیئتیتستی
چاو پروانی به ئەم که بنیم به وه دا دان . هه وته م روژی ئەدقیئتیتستی کلپسای
پیشووی چاو پروانی به که ی دوو وه ک گشتی به که ی پی شینی به هه مان سی به مه
کراون ئاشکرا بو ی که نو ییانه ی راستی به ئەو گه وره یی به لام ، نه بوو ه
له لایه ن ئەوه ی دوا ی ، بو یه . ده کاته وه رو ال ته ی به لاوازی به ئەم قه ره بووی
رونی- سور قالپنس له ۱۹۹۱ و ۱۹۸۳ سالانی نیوان له مه سی به وه عیسا
کو تای ی رووناکی ره تکرده وه ی دوا ی ، تاقیکرایه وه مو ریس له سهر و فهره نسا
رزگار که ری له لایه ن فهرمی دامه زرا وه یی ئەدقیئتیتزی می ، پیغه مبه رای به تی به که ی
رپگه ی له که به روا رپک ، " رشانه وه " ۱۹۹۴ دا سال ی له روحه کانه وه
بابه ته ئەم ی ۱۰ و ۵ ئایه ته کانی " پیغه مبه رای به تی مانگی پینج " به کاره ییانی
له لایه ن که مه جازی به ی حوکمه ئەم ، دوو هه دا خویندنه وه ی له بو یه ۹.
بو ، ده رچوو پروتستانت ئیمانی جیاوازه کانی لایه نه دژی له په ره رددگار وه
له به رامبه ردا له که ، ده گرپته وه دامه زرا وه یی هه وته می روژی ئەدقیئتیتزی می
ناو که وئوته خودایی به وه پیغه مبه رای به تی رووناکی ره تکرده وه ی رپگه ی
به شی له وایت جی ئیلین که هوشداربانه ی ئەو سهره رای ئەمه ش لاده ره وه ؛
مامو ستایانی ئاراسته ی که کتیبه که یدا " رووناکی ره تکرده وه ی "
هاوپه یمانی ۱۹۹۰ سال ی له . " ئینجیلی وه زاره تی " ، کردوو ه ئەدقیئتیتستی

دادپهروهه وى حوكمه ئه و پرۆتستانتيزم و ئهدقېنتييزم نېوان فهرمى كهوتنهكه ههر دوو باسه شايانى. كردهو و پېشبينى خودا كه پشتراستكردهو و وشه به و سووكايه تيكردن و رتهكردهو و دهگرن سهرچاوه هوكارهوه يهك له بو كه بهندهيه كهوه رېگه ي له ، كردهو و پېشكهشى خودا كه پېغهمبهرهيه ي هه لېبژاردبوو ئهركه ئه م.

پېرۆزه و عيسا دوژمنى كه شهيتان كه خراپهيه كاترميژى " بهدبختى " دهكات ئاشكرا بو مان رۆح. پېدراوه ئېلهاميان و هانيداوه هه لېبژيردراوه كانى ئهوهوه له لايهن كاتيگ ديت مهسيحدا عيسا شاگردىكى به سهر چى ، وي نه به يهكى " بهدبختى " ئه مهش دهكريت؛ شهيتان رادهستى و رتهدهكريتهوه پيكددهينييت گهوره بهراستى.

له كه بينى ئهستېرهيه كم ، لېدرا پېنجهم زهنگى " :يهكه م ئايهت « . پېدرا كو تايبهكه شەقى كليلى ، زهوى سهر كهوتبووه ئاسمانهوه

هه لېبژيردراوانى ئاراسته ي هوشارى ، سهرهكى به لام ، " پېنجهم " له ئهستېرهيه ئه و " . جياكراونهتهوه ١٨٤٤وه سالى له كه دهكريت مهسيح بابته ي له " ئه بسينتي نيه " ئهستېره " " خواروه كهوته ئاسمانهوه " به لام ، " زهوى له سهر " لهوئ له سهر " ، " خواروه نهكهوته " كه پيشووهوه ئه و ئه مه " . ئاوهكان له سهرچاوهكان هكه و روهبارهكان هكه له سهر صهوت " كه دهخاتهوه بيرمان عيسا كه " سهردينه " سهردهمه ي " به كه " كارهكانى " ئهوه ي له بهر عيسا " . دهستهويه به ئهستېرهكه ي . زهوى سهر فرېدايه پرۆتستانتي نيردراوى " ئهستېره ي " ، راگهيه ندرا " ناتهواو

كو تايبى به ١٨٤٣دا سالى به هارى له ئهدقېنتيستهكان دادگاييكردى دووه مى چاوهروانى . دياريكرا مهسيح عيسا گهرا نهوه ي چاوهروانى يهكه م دواى ته نها ، هات كو تايبى ١٨٤٤ يهكه مى تشرىنى ٢٦ى له گهرا نهويه ئه م شه ممه ي پراكتيزه كرده و زانين خودا كه بوو دووه مه تاقىكردهوه ئه م شه ممه يه ئه م پاشان . بهخشى سهركهوتوووهكان به خو ي شه ممه ي پېرۆزى باسكراوه ٩دا بابته ئه م ٤ى ئايهتى له كه وه رگرتى " نودا مۆرى " رۆلى تاقىكردهوه ي هاتنى كو تايبى دواى بهندهكانى مۆركردنى شيويه به م : شيويهيه به م بيرۆكهكه . ١٨٤٤ سالى پاييزى له ، دهستپيكد دووه م

کۆتایی ۱۸۴۳ سالی به هاری بۆ ئاماژیه " *کهوتبوو که* " دهربرینی ،ئەدقیقتیسته کان دادگاییکردنی یه کهم کۆتایی و ۸:۱۴ دانیال له فهرمانه که ههلبژێردراوانی مۆرکردنی سه ره تای که ، ۱۸۴۴ سالی پاییزی پیچه وانه ی به خودا بۆ ئامانجی که ،ه " *پینجه م شمشاله* " ئەم تهوهری و سه رکه وتوو په یمانیک که ،ئەدقیقتیزمه باوه رکه ی و باوه ر که وتنی ئاشکراکردنی له که " *مانگه پینج* " ئەو کۆتایی ، ۱۹۹۴ سالی دوا ی له ده به ستیت له گه لیدا ی "مانگ پینج" کاتییدا له شیوه یه به م . 10 و 5 کراوه پیشبینی ئایه ته کاندای سه ره تای چوارچیوه ی که ،پێده کات ده ست 1844 سالی پاییزی له تهوهره ئەم ، *کهوتبوو* به رواره ئەو پیش . سه ره کییه بابته ی پرۆتستانت باوه ری ،مۆرکردنه چهنده خودایی وه حی که بزانی ده توانین پاشان . ۱۸۴۳ سالی به هاری له ههر ، ۱۸۴۴ و ۱۸۴۳ ، به رواره که دوو . میژوو ییه کانه وه راستیه به پابه نده وردی به گریډراوه پێیان دیاریکراویان پۆلێکی هه ریه که یان .

لئ وازی شه یتان ده یگه یه نیته که عیسا له لایه ن پرۆتستانت ئیمانی که ، کاسۆلیکه وه ی " *شه یتان قوولایی* " یان " *چال* " ناو که وتۆته ،هینراوه ئیدانه یان ۲:۱۴ په خشان ی له چاکسازیدا کاتی له خۆیان چاکسازخوازان " *زمو ی سه ر* " ده که ویتته که ئەوه ی وتنی به ،نادیار شیوه یه کی به . کردوو و " وشه ی به که ، ده کاته وه پشتراست پرۆتستانت باوه رکه ی ناسنامه ی رۆح کاسۆلیکیه وه ئایینی له سه ره له دانی که ، ده کریت هیما " *زمو ی* له " *دهریا* " دهوتریت پێی ۱۰:۱۳ و ۱۳ په خشان ی له که ،بیرده خاته وه یان کراوه ن که روه ده خاته " *دەرگا کان* " عیسا ،دا " *فیلادلفیا* " په یامی *کۆتایی* " به ره ، ده کاته وه بۆ جیاوازیان زۆر پێگایه کی کلییک لێره دا . داخراون *روولکی* " ئەوان بۆ که کاترمیره یه ئەو ئەمه . ده یانبات ژیان نه مانی هیما ی " بیر ی بنه ماکانی میراتگری به . " *روولکی* ده بیته *تاریکی* " و " *تاریکی* ده بیته ده دن له ده ست باوه ره ئەو راسته قینه ی پیروزی ، کۆمار یخوازانه فه لسه فی " وردی ده سته واژه ی بده نه سه رنج . پاککراوه ته وه مه سیح عیسا خوینی به که عیسا هه ریه که یان ده به خشیته کاره کانیان به پێی که سه ی ئەو " *دراوه پێی* " *داود کایلی* " کلێله کانیشه ؛ پارێزه ری ئەو چونکه . ئیلاهی دادوه ری ،مه سیحه

۳:۷، پەخشانی بەپێی ۱۹۹۴ و ۱۸۷۳ سالی لە بەرەكەتدار ھەلێژدراوانی بۆ ۱۹۹۴ و ۱۸۴۳ سالی كەوتووani بۆ "كۆتايی كلیلی" و

له دوکەل، کردەو کۆتاییەکی شەقی ئینجا " :دووم ئایەتی ھەواش و خۆر، بووگو بەرز گەورە کورەییەکی دوکەلی وەك چەقۆکە » .بوو تاریک چەقۆکەو دوکەلی بەھۆی

و دەگۆرێت خۆی چارەنووسی و ئاگاکە پرۆتستانت ئیمانی چارەنووسی دەگاتە شیوەیە بەم .دەگۆردێن شیوە ھەمان بە کارەکانیشی " بەھۆی بگرت دادگایی دوا لەناوچوونی بەرگی دەیت کە پینەدراو ئیرەیی باس ۲۰:۱۰ و ۱۹:۲۰ پەخشانی لە کە ،و" دووم مەرگی " ی" ئاگر ی" ئاگرە " ئەم ،" گۆگرد و ئاگر دەریاچە" وینە بەکارھێنای بە .دەکرێت کەسانە لەو ھەرەشە کە " گەورە کورەییەکی " دەیتە دادووری دوایین فەرمانەکانی سینا چپای لەسەر راگەیاندنەکیانەو دوا لە کە دەکات دوکەل بە سینا چپای " ۱۹:۱۸ دەرچوون بەپێی ،کردوو سەرپێچی خودایان **وەك دوکەلەكە** .دابەزی لەسەری ئاگرەو بە یەزدان چونکە داپۆشرا تەکنیکە رۆح پاشان " لەرزین توندی بە شاخەکە ھەموو و ، **کورە ئا دوکەلی** کارانە ئەو کە ،" فلاشباک" دەوترێت پێی کە بەکار دەھێنێت سینەمایەکە بە خزمەتیان کەوتووکان ،ژياندا لە ھێشتا ،کاتیگدا لە کە دەکات ئاشکرا " ئاگری ئەوی :ھەبە مانای دوو لێردا " دوکەل " وشە .کردوو شەیتان وە " 14:11 پەخشانی لە دەخویننەو لەبارەییەو کە " گەورە کورە رۆژ و شەو و ،دەیتەو بەرز ھەمیشە و ھەمیشە بۆ ئازارەکانیان دوکەلی ھەرکەسێک و ،دەپەرستن وینەکی و درندە کە ئەوانە ،نییە پشوویان پیرۆزەکان دوعای " دوکەلی ھەرەھا بەلام ،" وەردەگرت ناوکی نیشانە چالاکییە چونکە .درۆزەکان پیرۆزە ئەوانە ،لێردا ،5:8 وەحی بەپێی " کە دەکات رەوا قسانە ئەم ،دەردەکەون دوعاکان بە کە زۆرەکان ئایینیە ھەبە ناوبانگت تۆ " : کردوون ئاراستە ۱۸۴۳ دا سالی لە ساردیس لە عیسا پێیە بەو ،مردوو جار دوو و ،مردوو " .مردوویت تۆ بەلام ،بیت زیندوو کە چالاکییە ئەم .ه" بریار دوا " ی" دووم مردنی " کراو پێشنیار مردنە ئەو کە ھەلێژدراوکانی و خودا لە جگە دەدات فریو کەسێک ھەموو ئایینیە

جيهانى وهك ،"ساختهيه ههوالى" بهربلاوه فيله ئهم .دهكات رۆشنبيريان
پيشنبارى رۆج كه سهرخوشييه بىرۆكهى ئهوه بهراستى وه .دهليت مۆدير
تا بلاودهبيتهوه دا" *ههوا* " پڭهى له كه " *دوكه* " ويهه پڭهى له دهكات
هيماى دووهميان ئهم ئهگهر . دهكات تهمومژاوى " *نۆر* " كه رادهيهى ئهوه
دهكات ديارى ناوچهيه ئهوه " *ههوا* " ئهوا ،بيت راستهقينه خودايى پرووناكى
شازادهى " دهوتريت پيى ٢:٢ ئهفسيان له كه ،كراوه تهرخان شهيتان بۆ كه
شازادهى " دهبات ناوى ١٦:١١ و ١٢:٣١ يۆحهنا له عيسا و ،" *ههوا هيزى*
راستيانهيه ئهوه داپوشيى ئامانجى ناراست زانيارى جيهاندا له . " *جيهانه ئهم*
شته ههمان ههر ئايينيش ئاستى لهسهر .بميينهوه نهيينى به دهبيت كه
پروئتستانتهكان گروپه بلاوبوونهوهى .ههلبژيردراوهكانه بۆ تهنا حهقيقهت
حهوتهمى رۆژى ئهدهقئنتيستى ئايينى بوونى داپوشيى كاريگهرى بهراستى
" به ،ريزهكانياندا له ليكرد پيشوازيان كاتيک ١٩٩٥ سالى تا ئهمهش ههبووه؛
مردنى قوربانى دهبنه نوپيهدا رۆحيه دۆخه لهم . " *گهرى بهدبختيهكى*
،ترسناكه پهيامهكه . *ئاگرين كورهيهكى* بۆ دهگۆرپت زهوى پرووى كه ، *دووه*
ئهوانهى بۆ .نهکردوووه ئاشكرائى پروونى به خدا كه تيدهگهين وه
رزگاريان كه تيبگهن چارهنووسه لهوه ئهوهى بۆ تهرخانكراوه ههلبژيردراون
بووه.

بهسهر كه ،دەرچوون جرجهكان دوكهلهكهوه له " :سييم ئايهتى
» .پيدا دسهلاتيان زهوى عهقارهبهكانى هيزى وهك ،بلاوبوونهوه زهويدا

ميشكى و دم له دهكرين هيما " *دوكه* " به كه دوعايانهى ئهوه
هيما " *جرج* " به كه پياو و ژن ،دهگرن سهراوه كهوتوووهكانهوه پروئتستانته
ژمارهيهكى ١٨٤٣دا سالى له بهراستى .زۆرهكانيانهوه ژماره بههۆى دهكرين
،١٨٣٣دا سالى له كه دهخمهوه بىرتان و خوارهوه كهوتنه مرۆقهكان له زۆر
بهپيى كه ،هوه"ئستيرهكان كهوتنى" پڭهى له پهروهردگار ،پيشتر سال ده
،١٨٣٣ دووهمى تشرينى ١٣ى شهوى له ،ميژووييهكان شايهتاله گيپانهوهى
لهم بىرۆكهيهكى ،روويدا بهياندا ٥٠:٥ كاترميژ و شهو نيوى نيوان له
دووانهى ماناي ههلگري " *زهوى لهسهر* " دهرپينى تر جاريكى .داوه فرهيه
" *بهله* " قهدرى كئ .پروئتستانتييه ناسنامهى و زهمينى فراوانبوونى

بۇ زياترى قەدرزانیى خودا و جووتیاران نهك ؟ ده زانیٲ و ٲیرانكه رهكان و وٲیرانكه ر بۇ كاردكه نه یاردا له گهل و لیډه كهن خیانه تیان كه نییه باوه ٲدارانه نه و بۆیان هیمایه نه م نه مه شه له بهر ههر ههلٲیردراوه كانی؛ دروینه ی له ناوبردنی نایه ت ۱۰ كه كورته به شه نه م ، ۲، هزه قیل له ، دواتر . به كارد هیلریت *یاخیبوان* " به ئاماژه كردن بۇ هاتوو جار ۶ " *یاخیبوو* " وشه ی ، له خۆده گریٲ " زاراوه ی لیږدها . " *عهقاروب و درك و درك* " ده لیږ ٲیى خودا كه جوله كه ی " ، سییه مدا نایه تی له . ٲروٲستانت یاخیبوانی بۇ ئاماژه یه " *عهقاروب* له و ورد هیمایه کی به كارهیئانی بۇ ٲیگه ده سه لاته كه ی به ئاماژه كردن كه نهویه " *عهقاروبه كان* " هیژی . دهكات ئاماده چاره نووس ساز كاتدا هه مان نه م وه . بكوژن كوشنده شیویه کی به قوربانیه كانیان " *كلك* " چه قوی به كه ، وه رده گریٲ بنه ٲه تی مانایه کی خوداییدا بیركردنه وه ی له " *كلك* " وشه یه " . *كلكه دهكات درو فیږی پیغه مبه ره ی نه و* " :هاتوو ۹:۱۴ ئیشایا له میروو و میش ٲاوكردنی و ٲاوه دوونانی بۇ به كارد هیلن یان " *كلك* " ئاژه له كان " *ئیزابیل ژنه پیغه مبه ر* " وینه ی لیږدها . دهكهن بیزاریان كه تر مشه خۆره كانی بهنده و خودا به سهر ئازاردان و لیډان به كاته كانی كه . ده بینینه وه دروژنه كه شه ق ٲراكتیزه كردنی له وه ش جگه . ده بات به سهر ناپاكه كانیدا و فریودراو ئایینی فیركارییه كانی له به شیكه ، گونا ه كه فاره تی بۇ خۆبه خشانه لیډانی ده كاته وه ٲشٲراست به راوردكردنه نه م ٲوچ ، ۱۱:۱۱ ٲه خشانی له . كاسو لیکی وشه ی مانای هه مان ۹:۱۴ ئیشایا کیلی كه ، " *قهل* " وشه ی به كارهیئانی به بۇ ۱۸۴۴هه سالی له ٲاٲاش كه نیسه ی وینه یه ی نه م . ده دات " *كلك* " بوونه ته خودا وه چاوی له كه به كار هاتوو ٲروٲستانت كه وتوو ه كانی باوه ٲداره وشه ی . درو پیغه مبه ری ، تر واتایه کی به - دهكهن درو فیږی كه پیغه مبه ر ٲیډه كریٲ ئاماژه ی روونی به ۱۰ ادا نایه تی له " *كلك* " ٲیشنیار كراوی

(حهوتهم پۆڭى له ،ئەمجارەيان)

ئە و نەگەيەنن زەوى چىمەنى بە زيان گوترا پىيان » :چوارەم ئايەتى
مۆرى كە كەسانە ئەو تەنھا بەلكو ،دارپك هېچ نە و سەوز رووگىكى هېچ
» . نەبوو پىشەوەيان لەسەر خودايان

ئەو بۇ ھەيە زىيان بەلام ،ناخۆن سەوزايەكان " جەولە " ئەم
" خودا /مۆرى " لە باسە ئەم .نەن پارپزاو " خودا /مۆرى " بە كە كەسانەى
۷دە پەخشانى لە پىشتەر كە دەكاتەو پىشتراست قۇناغە ئەو كۆنتىكىستى
بە پەيوەندى ھەوتەم بەشى :ھاوتەربىن پەيامەكان بۆيە .باسكراو
بىرتان .جىھىلراو كەوتووانى ،۹ بەشى و ،ھەيە مۆركراو ھەلپىرداوانى
ھەلپىرداوى كەسىكى مەحالە ،۲۴ :۲۴ مەتا بەپىي كە دەخەمەو
دەدەن فرىو يەكتەر درۆزنەكان پىغەمبەرە بۆيە .بەدەيت فرىو راستەقىنە

بۇ ئاماژەيە ،" پىشەوە لەسەر خودا /مۆرى " ،ورد دەستەواژەى
،واتە ،ئەدقۇنتىستى خوداى ھەلپىرداواوكانى خزمەتكارە مۆركردنى سەرەتاي
ماوہى ھىنانەوہى پىش تەنھا وردەكارىيە كە .۱۸۴۴ يەكەمى تشرىنى ۲۳ى
۱۵۰ ماوہى باسكراو ؛خوارەوہدا ئايەتەى لەم " مانگ پىنج " پىغەمبەرايەتى
دەپىت بەروارە ئەم بنەماى لەسەر كە راستەقىنە سالى

ماوہى بۇ بەلكو ،بىانكوژن نەك پىدرا دەسەلاتيان " :پىنجەم ئايەتى
ئازارى وەك بوون تووشى كە ئازارەى ئەو ؛ بدەن ئازاريان مانگ پىنج
" .دەكوژىت مەوۇف كاتىك بوو ەقارەب

لە كە كۆدەكاتەو كەردەوانە ئەو وىنەسازىيەكەيدا لە خودا پەيامى
تەمومزاوى مەجازىيەكە لىكدانەو ئەمەش ،دەدرپن ئەنجام جىاوازەكاندا كاتە
پەيامەكە ،وەرگىرا و تىگەيشت تەكنىكە ئەم كاتىك بەلام .دەكات ئالۆزتر و
عيسا گەرەنەوہى راگەياندىنى بنەماى ۵ ئايەتە ئەم .دەپىتەو روون زۆر
تىدايە بەنرخى پىغەمبەرايەتى " مانگ پىنج " .۱۹۹۴ سالى بۇ بوو مەسىح
بەلام .دەبىپىن ۱۹۹۴ سالى بەروارى پىدەدات پىگەمان ۱۸۴۴وہ سالى لە كە
شكۆمەندانەى گەرەنەوہى بووم ناچار تەواوى بە ،خودا پلانى جىبەجىكدنى بۇ
كوپر بەشىكى كە ،شىوہيە بەم .بەستەوہ بەروارەوہ بەم مەسىح عيسا

، دهکرد مه‌حال ه‌یوایه‌ی ئه‌م که ده‌قه‌که‌دا له ورده‌کارییه‌ک به‌ه‌و‌ی بووم له‌راستیدا .بوو مه‌به‌ستی دروست‌که‌ره‌که‌م که ئاراسته‌یه‌ی به‌و بووم خ‌و‌را‌گر *ماوه‌ی ب‌و به‌ل‌کو ،بیان‌کوژن نه‌ک پ‌ی‌د‌راوه ده‌سه‌ل‌اتیان* " :ده‌کات دیاری ده‌قه‌که " ته‌وه‌ری نه‌دا ر‌پ‌گه‌ی "*نه‌کوشتنیان* " ورده‌کاری "*ب‌ده‌ن ئازاریان مانگ پ‌ینج* " که کاته‌ی له‌و ،کوشنده و ئه‌هریمه‌نیی شه‌ر‌پ‌کی ،"*شم‌شال* ناوه‌وه بخ‌ر‌پ‌ته " شه‌شه‌م ،خ‌و‌یدا سه‌رده‌می له به‌لام .راسته‌قینه س‌ال‌ی ۱۵۰ کاتی ؛ "*شم‌شال* " 5th خودا که کردار‌پ‌ک ئه‌نجامدانی ب‌و بووبوو کو‌یر به‌ش‌پ‌کی پ‌یشتر میله‌ر ویلیام پاییزی ب‌و مه‌سیح گه‌رانه‌وه‌ی ه‌یوای که هه‌له‌یه‌ک د‌و‌زینه‌وه‌ی :ویستویه‌تی حیساباته پ‌ییه‌ی به‌و ،در‌و‌یه هه‌له‌یه‌کی ب‌کاته‌وه؛ زیندوو ۱۸۴۴ س‌ال‌ی نو‌ی‌ترین له ئه‌مر‌و ۱۸۴۳ س‌ال‌ی به‌ه‌اری دامه‌زراندنی سه‌ره‌تاییه‌کانی و سه‌روه‌ره خودا ده‌سه‌ل‌اتی و ئیراده .پ‌یشتر است‌ک‌راونه‌ته‌وه حیساباته‌کانماندا له ر‌پ‌گری ناتوان‌پ‌ت که‌س و ش‌ت‌پ‌ک ه‌ی‌چ هه‌ل‌ب‌ژ‌یرد‌راوه‌کانی ب‌و خ‌و‌ش‌به‌ختانه وایکرد راگه‌یانده‌که‌دا له هه‌له‌یه ئه‌م که ئه‌وه‌یه راستیه‌که .ب‌کات پ‌لانه‌که‌ی سووکایه‌تیکردن هه‌ل‌و‌ی‌ست‌پ‌کی ۱۹۹۱دا س‌ال‌ی له فهرمی ئه‌د‌ق‌پ‌ن‌ت‌یزمی که ۱۹۹۴ س‌ال‌ی ب‌و که مه‌سیح عیسا گه‌رانه‌وه‌ی ه‌یوای به به‌رامبه‌ر بدات نیشان له بوون ب‌یبه‌ش که ئه‌وه‌یه ئه‌د‌ق‌پ‌ن‌ت‌یزته‌کان ب‌و ش‌ت خ‌راپ‌ترین وه .راگه‌یه‌ندرا دانیال ک‌ت‌یبه‌کانی به‌شی ۳۴ ته‌واوی به که پ‌ی‌غه‌مبه‌رایه‌تی ک‌و‌ت‌ایی رووناکی به ده‌توان‌پ‌ت که‌س‌پ‌ک ههر ئ‌یستا ئه‌وه‌ی وه‌ک ،ده‌کاته‌وه رووناک وه‌ح‌ی و ده‌بن ب‌یبه‌ش هه‌روه‌ها ،کاره‌دا له‌م .ب‌ی‌ب‌ی‌ن‌پ‌ت به‌ل‌گه‌نامه‌یه ئه‌م خ‌و‌پ‌نده‌وه‌ی به‌خ‌ش‌یووم پ‌پ‌ی ۲۰۱۸ه‌وه به‌ه‌اری له خودا که دیکه نو‌پ‌یانه‌ی ت‌ی‌روانینه له‌و له ده‌زانیان ئ‌یستا وه‌ک که ،مه‌سیح گه‌رانه‌وه‌ی و یاساکه‌ی به سه‌باره‌ت له جیا نو‌ئ بناغه‌ی له‌سه‌ر ئه‌مه‌ش و رووده‌دات؛ ۲۰۳۰دا س‌ال‌ی به‌ه‌اری ۱۹۹۱ ب‌و ۱۹۸۲ س‌ال‌انی نیوان له .وه‌ح‌ی و دانیال پ‌ی‌غه‌مبه‌رایه‌تی چوارچ‌و‌ه‌ی که در‌و‌زنه‌کانه‌وه پ‌ی‌غه‌مبه‌ره چالاکیی به بوو په‌یوه‌ست *مانگه‌که پ‌ینج* من ب‌و به‌م قه‌ناعه‌ت به .ب‌پ‌ت به‌رده‌وام مه‌سیح عیسا گه‌رانه‌وه‌ی تا بوو بر‌پ‌ار که نه‌بینی کاته‌م سنووردارکردنی ئه‌و ،پ‌ه‌وايه ،له‌وه‌ش جگه که ،ئ‌یستدلاله ۱۹۹۴ س‌ال‌ی به‌رواری ،کاته‌دا له‌و وه . *سه‌پ‌ی‌ن‌راوه کوشتن* قه‌ده‌غه‌کردنی ده‌کرد مه‌سیح‌ی عیسا راسته‌قینه‌ی له‌دایک‌بوونی ۲۰۰۰ی س‌ال‌ی نو‌پ‌نه‌رایه‌تی

دەستىشان ھەلەكەم ھۆكاری من پېش كەس كە دەكەم زیاد ئەوھش
 ئېستا .دەكاتەو پىشتراست خودا ويستى بەپېى جېبەجېكرديك كە نەكردووہ؛
مانگ پېنج ماوہى بۆ بەلام " وردى دەستەواژەى سەر بخەينە سەرنجمان با
 " ئەو چۈنكە چەواشەكارانەن لەپادەبەدەر وشەكان . " *بەدين ئازاريان*
 ى " *مانگ پېنج* " ماوہى لە قوربانىيەكان ،پېدەكات ئاماژەى ەى " *ئەشكەنجە*
 ئاماژەى رۆج كە ەى " *ئەشكەنجە* " ئەو .نەبوون تووشى پېشبينىكرادا
 بەھۆى كە ،دەسەپېندىت كەوتووہكاندا بەسەر كۆتاييدا دادگای لە ،پېدەكات
دووم مەرگى " سزای كە ،دەپېت دروست ەوہ " *ئاگر دەرياپەى* " سووتاندنى
 ۱۰- ۱۴ پەخشانى لە سېيەم فرېشتەى پەيامى لە " *ئەشكەنجە* " ئەم .ە
ئازارەكەيان " " *دوكلەى* " باسكردنى بە پېشوو ئايەتى كە ،راگەيەندراوہ ۱۱دا
 چۈنكە دەيزانن باش ئەدقېنتىستەكان كە پەيامېك ھېنايەوہ؛ وەبېرى " *ئەم*
 كەوتنى پېشووختە رۆج .پېكدەھېنېت گشتگېريان ئەركى لە توخمېك
 " ،دەلېت ناديار شېوہيەكى بە پەيامەدا لەم ،دەزانېت فەرمىيە ئەدقېنتىزەمە
ناو دەزىتە شلكردەوہ بەبى كە ،دەخواتەوہ خودا توورەيى شەرابى ئەويش
فرېشتە لەبەردەم سووتاو گۆگردى بە و ،خۆيەوہ تورەيى جامەكەى
 " ، *ئەويش* " ،تايبەتە دەستەواژە ئەم . " *دەدېت ئازار بەرخەكەدا و پېرۆزەكان*
 بزوووتنەوہى ئەوكات ،ئامانج دەكاتە پړۆتستان باوہرى يەك دواى لە يەك
 عيسا خودى لەلایەن ۱۹۹۴ سالى لە كە ،ناپاك ئەدقېنتىستى فەرمى
 ئەم ،نەفرەتەكەى پىشتراستكردەوہى بە كاتەوہ لەو .رەتكرايەوہ مەسيحەوہ
 كە ،كردووہ ئىكۆمېنيكىيەوہ ھاوپەيمانى بە پەيوەندى نوپيە " *ياخيوو* " *ئەم*
 بەلام .جيابوونەتەوہ خودا لە پېشتر كە يەكدەخات پړۆتستانتەكان و كاسۆليك
 پړۆتستانتە بۆ " *ئەويش* " دەستەواژەى ،فەرمى ئەدقېنتىزىمى رپووخانى پېش
 ،كەوتبوون ۱۸۴۴دا سالى لە ئەوہى بەھۆى ،چۈنكە ،دەگونجېت كەوتووہكان
 مەسيحيە و كاسۆليكەكان چارەنووسى ھاوبەشى لەمەودوا
 " *ئەويش* " راستيدا لە .دەبن درۆزن جولەكەكانى و ئۆرتۆدۆكسەكان
 كەنيسەى لە رېز كە ھەيە كاسۆليكەكانەوہ غەيرە ئەو ھەموو بە پەيوەندى
 و ئىكۆمېنيكىيەكەى ھاوپەيمانى بە پەيوەستبوون بە دەگرن رۆما كاسۆليكى
 و يەكشەممەى : يەكەم قسطنطينى رېپورەسمەكانى لە رېزگرتن بە

به رۆح .(دووهم كانوونى ۲۵ى له كرىسمس) "خۆر پۆژى" ،لهدايكبوونى ،"ئهوانيش" فرهيبهكهى نهك ،" ئهويش " تاكهكهسى فۆرمى ههلبژاردنى تاكهكهسييه ههلبژاردنىكى نايىنى ههلبژاردنى كه بىردهخاتهوه ئهوهمان رۆح به ههست لىدهكات واپان يان دهكات رهوا ،دهكات بهرپرسيار تاكهكهس كه ئهيوب و دانيال و نوح " وهك كۆمهلگا؛ نهك ،خودا به بهرامبهر بكات تاوانبارى ۱۴:۱۸. ههزهقىل بهپيى " دهکرد رزگار كچيان نه و كور نه كه

قيامهت دووهمى مردنى نازارهكانى

،دهگهريين مردندا بهدواى مرۆفەكان رۆژانهدا له و « :شهشم ئايهتى ،ههلدیت لىيان مردن بهلام ،مردن تامهزرۆى ،نايدۆزنهوه بهلام

" باسى تازە كه رۆح .دهريين لۆژيكي شيويهكهى به زۆر بيرۆكهكان پيشبىنى شهشمدا ئايهتى له ،کردوو ى " دووهم مردنى ئهشكهنبهكانى كه ، ديت ههوتهمدا ههزارهى كۆتايى له كه ،بهكارهينانى رۆژهكانى به سهبارەت دهكات ئهم تايهتەنديههكانى پاشان .ئامانج دهكرېته " رۆژانهدا له و " دهريينى به مردندا بهدواى خهلك " .دهكات ئاشكرا بۆ ترسناكترينهمان و كۆتاييه سزايه ههلدیت لىيان مردن بهلام ،دهبن مردن تامهزرۆى ناييدۆزنهوه؛ بهلام ،دهگهريين خراپهكاران زيندوووبوووهى جهستهى كه ئهويه نايانيت مرۆف ئهوهى " . بۆ .ئىستا فيزيكى جهستهى لهگهڵ دهبيت جياوازی زۆر تايهتەنديههكى لىدهكات وای ،دهكاتوه دروست ژيانان دروستكەر خودای ،كۆتايان سزای .ئهتۆميان دوا لهناوچوونى تا بيت بهردهوام هۆشياردا دۆخىكى له بتوانيت بهپيى ،دهگونجيت كهسيك ههر بۆ تاك به نازارهكانيان دريژايى ،لهوش جگه بهم ۹:۴۷-۴۸ مارك .دهرچوو تاكهكهسيان تاوانبارى لهسەر كه برپارهى ئهو كرمهكهيان كه ،دۆزنهوه فرىدريينه ...": دهكاتوه پشتراست ئهمه زاراوانه پۆژى يهكهم كه يهكشهممه پۆژى له جگه . ناكورژتهوه ئاگرهكەش و نامريت دهكات وا ئهمهش ،ههيه رۆح نهمرى به باوهربوون ،پشوودان بۆ تهرخانراوه كاسۆليكهكان ئهوهى وهك ،ههبيت دۆزهخ بوونى به باوهريان پرتستانتهكان نهفرت كه ،دۆزهخ كاسۆليكى ههپهشهى شيويه بهم .دهكەن فيرى كه ههپهشهيهك -دهريين ئهشكهنبه ئاگردا له ههميشه بۆ لىكراوهكان

و دل، دەللى ھوكمە ئەم كەسەى ئەو. ھەيە مرۇقايەتتيان روالەتتىكى
واقىع بۇ خۇى ديدگاي و دەناسىت مرۇق نھىنى بىرى. دەكۆلئىتەو دەروون
دەكات ھاوبەش خۇيدا ھەلېژىردراوانى لەگەل

وھك ددانەكانيان، ھەبوو ژن قژى وھك قژيان " :ھەشتەم ئايەتى
" بوو شىر ددانى

پەردەيەك وھك خانمان قژى. ۲۰۱۹، ۱۵: ۱۱ كۆرنىتەكان يەكەمى بەپپى
ناسنامەى واتە، پووخسار شاردنەوہى پەردە رۆلى وە. سەر دەچىتە بۇيان
دەركەوتنى، ھىماكانىيەوہ پېگەى لە ۸ ئايەتە ئەم. پەردەپۇشە كەسى
روالەتى ئەوان. دەكات ئىدانە مەسىحىيەكان ئايىنىيە گروپە فرىودەرانەى
بەلام، (۳۲-۵:۳۳ ئەفسىيان لە، ژن) ھەيە كلىساكانيان ى(قژيان) دەروہى
ئەمەش. " شىرەكان " ى(ددانەكانيان) دپندەيى لە پپە مىشكىيان
سىمايەكى تەنھا دەموچاويان بۇچى تىبگەين ئەوہى بۇ يارمەتيدەرمانە
شىوہيە بەم. شىر بە بكات بەراوردىان عيسا كە نىيە ھۇ بى. ھەيە مرۇقى
لە مەسىحىيەكانيان يەكەم كە دەھىنئىتەوہ بەبىر رۆمانى گەلى بىركردنەوہى
رەوايە بەراوردكردنە ئەم وە. خواردبوو شىرەكانەوہ لەلايەن گۆرەپانەكانياندا
ھەلېژىردراوى دوا دەيانەوېت ديسانەوہ جىھاندا كۆتايى لە چونكە
بكوژن مەسىح عيسا راستەقىنەى

وھك بالەكانيان دەنگى، ھەبوو ئاسن پلاكى وھك سىنگيان " ۹: ئايەت
" شەر بۇ دەكرد پەلەيان كە بوو ئەسپەكان و گالىسكە لە زۆرىك دەنگى

مەسىح عيسا راستەقىنەى سەربازى ساختەى زىپۇشى ئايەتە ئەم
(۱۴: ۶ ئەفسىيان) لەبەردايە راستودروستى " سىنگى " كە، ئامانج دەكاتە
ئىستاوہ لە كە، رەقە " ئاسن " وھك راستودروستىيە ئەم، لېرەدا بەلام
" بە چالاكن كاتىك " ملوولە. دانيالدا لە رۆمانىيە ئىمپىراتۆرىيەتى ھىماى
بەدوايدا كە بەراوردكارىيەى ئەو بۇيە. دەكەن دروست ژاوەژا " بالەكانيان
پەيوەندىيەكە دواتر روونكردنەوہكانى. ھەيە كردارەوہ بە پەيوەندى، دىت
" بە گالىسكەيەكانى پېشېركىي كە، دەكاتەوہ پىشتراست رۆما لەگەل
" وېنەيەدا لەم. دەكرد دلخۇش بازنەكانياندا لە رۆمەكانى " زۆرەوہ ئەسپىكى
" راکىشانى بۇ كۆبوونەوہ ئايىنى گروپىكى چەند: بۇ ئامازەيە " زۆر ئەسپىكى

كە رۇما رۇما؛ دەسلەتلى شىكۆمەندىكى بۇ واتە ، رۇمانى ي " گالىسكە
لە ئەۋەى بۇ بىكە ئاينىيەكانى سەركردە دەستكارى چۆن دەيزانى
كردەۋەكانى شىۋەيە بەم رۇج .بىكە ملىكەچىان خۇيەۋە ۋەسۋەسەى رېگەى
پىشتىگىرىكىردن بۇ گىردىۋەنەۋەيە ئەم ۋە .دەكاتەۋە كورت ياخيۋوان ئۆردۈگەى
نەيارانى ئاراستەى كە " ئەرمەگدۇن شەرى " دوا بۇ دەكات ئامادەيان رۇما لە
خوداۋە لەلەيەن پىرۋىزىراۋ شەممەى دىسۆزى چاۋدىرانى ،دەكرىت يەكشەممە
پارىزەريان ۋ بەرگىكار ،مەسىح دى ،ئاگادارى بەى ۋ

لە ،ھەبۋە چەقۇكىش ۋ عەقارەب ۋەك كلكيان " ۱۰: ئايەت
" مانگ پىنج ماۋەى بۇ ھەبۋە خەلەك بە زىانگەياندىن ھىزى كلكەكانياندا

" كلك " ۋشەى كە ،سىيەم ئايەتى سەر دەخاتە رۇشناى ئايەتە ئەم
،باسكراۋە رۋونى بە . " عەقارەبەكان ھىزى " بە ئاماژەدان بە كراۋە پىشنىار
۹:۱۴ ئىشايە لە كە نىيە دىار كەسانە ئەۋ بۇ يەكسەر ماناكەى ھەرچەندە
دوۋپات گىرگە كلىلە ئەم بۇيە ،نىيە من دۇخى ئەمە .ناكەن سەيرى
پەيامى من " . كلكە دەكات درۇ فىرى كە پىغەمبەرەى ئەۋ " :دەكەمەۋە
(كلك) درۇزن پىغەمبەرەى گىرۋپانە ئەم :دەكەمەۋە رۋون زاراۋانە بەم كۆدكراۋ
،ھەبۋە يان(چەقۇكىش) درۇزن زمانى كە ھەبۋە يان(عەقارەب) ياخيۋوان ۋ
بۇ بوۋ نىشتەجى دەسلەت كە (كلك) بوۋ درۇزنانەدا پىغەمبەرە لەم ھەر ۋ
يەكشەممەى لە رىزگىرتن بۇ رازىكىردىيان ۋ راكىشانيان بۇ ، خەلەك بە زىانگەياندىن
گەرەنتى بە كە ئايىنى ئاشتى لە (مانگ پىنج) سالى ۱۵۰ ماۋەى بۇ رۇمانى
ئەشكەنجەى " بەرەۋرۋى نەگۇر شىۋەيەكى بە شىۋەيە بەم خواۋەند؛ كرابوۋ
لەۋە بىر كاتىك . دەنەۋە ھەۋتەمدا ھەزارەى كۆتايى لە دادگايى دواى " دوۋم مىردى
بەم باۋەپىان ئەگەر !نابىن پىشۋو رۇزى گىرگى خەلەك ئەۋەندە كە دەكەمەۋە
دەگۇرى بىرۋەكەكانيان ئەۋا ،ھەبۋەيە كۆدكراۋە ۋ ئاشكرا پەيامە

بە ناۋى كە ،بوۋ بەسەرياندا پاشا ۋەك كۆتايىان فرىشتەى " ۱۱: ئايەت
» .ئەپۇلىۋنە يۇنانى بە ۋ ئەبادۇن عىبرى زمانى

ئەم :لوتكە دەگاتە ،دەيىتەۋە وردىر تادىت كە ئىلاھىيەكە تۆمەتە
كە .ھەيە پاشايان ۋەك " ،كۆتايى فرىشتەى " ،شەيتان ئايىنيانە گىرۋپە
ۋىرانەدا زەۋى لە " سالى ھەزار " ماۋەى بۇ ۲۰:۳ پەخشانى بەپى

زەوى بۇ ئامازەيە 1:2 ژيان سەرەتاي لە "كۆتايى" وشەي . بەستراوەتەو
 ئەو زارەوئە ئەم پيە بەم . ھەيئەت ژيانى نيشانەيەكى ھيچ ئەوئە پيش
 بەھۆ ژيان جۆرەكانى ھەموو ، بوو ويران كە دەكات ديارى زەويە
 " سأل هزار " ماوئە بۇ . دەچن لەناو مەسيحەو شكوئمەندانەي گەرەنەوئە
 ديل بە لەوئە ، دانىشتووى تاكە وەك فريشتە شەيتان ، دەيئەت ھالەتەدا لەم
 و " ئەژدەھا " ، دەبات ناوى ۱۲دا پەخشانى لە خودا كە كەسەي ئەو . گيراو
 ماناي ، وەرەدەگرېت تېكەر ناوى لېرەدا " ، شەيتان و " . شەيتان " ، مار
 ، ناديار شيوەيەكى بە " . ئەپۆليۆن و ئەبادۆن ، يۆنانى و عيبرى " وشەكانى
 ئەو لەناوبردنى بۇ دەروات چۆن فريشتەيە ئەم كە دەدات نيشانمان پۆخ
 زمانەكانى . " يۆنانى و عيبرى " دەكات لەگەل شەرى كە خودا كارەي
 پرۆتستانت باوئەرى لەوئەتەي ، شيوەيە بەم . پېرۆز كتيبي رەسەنى نووسىنى
 شەيتان يە " ۵۰م " ئەم تەوئەرى سەرەتاي ، ۱۸۴۴ سالى لە واتە ، خوارەو كەوتە
 شمشال " ھىماي بەسەر دەستى ، پېرۆز كتيبي بۇ خۆى ناسراوى ئارەزووى بە
 بۇ ئىستا ، چاكسازى شكوئمەندى سەرەتاي پېچەوانەي بە بەلام . گرتووەدا
 چاكسازىخوئە ئيمانى لەگەل شەيتان . بەكارەدەھيئەت خودا پلانى لەناوبردنى
 بە كە دەكات جيبەجئ شتە ئەو ، سەرکەوتوويى بە ئەمجارەيان ، كەوتوودا
 لە ھەر ، مەسيح خودى كەوتنى ھيئانەدى بۇ بيكات دابوو ھەولئە بەتالى
 بەرەنگاربوونەوئەيدا تاقىكردنەوئە ساتەوئەختى .

ئەمەو دواي لە دىكە ئازارى دوو ، تېپەرى يەكەم ئانى " ۱۲ : ئايەت
 دىن . "

" پىدەت كۆتايى " پىنجەم " تايپەتەي زۆر تەوئە ئەم ۱۲دا ئايەتى لە لېرەدا
 سالى چووەتە مەوئەتەي ئەوئە بۇ ئامازەيە ساتەوئەختە ئەم " . شمشال
 ھەموو نۆو لە ئايىنى ئاشتى كاتە ئەو تا . خۆيەو ئاسايى سالنامەي ۱۹۹۴ى
 بە پەيوەست پۆخى ھۆكارىكى بە كەس . بوو زال يەكتاپەرستەكاندا ئايىنە
 ئايەتى لە كوشتن قەدەغەكردنى بۆيە . نەكوژابوو ئايىنى پابەندبوونى
 كەردبوو پيشبىنى خودا ئەوئە وەك جيبەجىكرا و لىگرا پىزى پىنجەمدا .

موسلمانانى ئايىنى ھىرشى يەكەم ، ۱۹۹۴دا ئابى ۳ى لە ھەر بەلام
 ، كوژران جەزائير لە فەرەنسا باليوژخانەي نزيك لە فەرەنسى بەرپرسى پىنج GIA

سەر کرایه هیڤرشیک، ۱۹۹۴ دووهمی کانوونی ۲۴، یه‌لدا شهوی له دواتر له کەس سێ کوژرانی هۆی بوو کە فەرهنسی فرۆکەوانی فرۆکەیه‌کی چه‌کداره گروپه، دواتر هاوینی. فەرهنسی هاوڵاتییه‌کی له‌نیویاندا، جه‌زائیر توڤی سەر کرده کوشنده‌یان هیڤرشیک جه‌زائیر ی‌GIA ئیسلامیه‌کانی قه‌شه‌ی حه‌وت ۱۹۹۶ سالی له وه. پاریس له RER هاتووچۆی شه‌مه‌نده‌فهری شیوه‌یه به‌م. بری سه‌ریان جه‌زائیر له تی‌بیرین شاری له فەرهنسی کاسۆلیکی پیش‌بینیکراو "مانگ پینج" که ڤوو ده‌خه‌نه ئه‌وه به‌لگه‌ی ڤووداوانه ئه‌م کو‌تایی تا و پێکه‌نه‌وه ده‌ست ئایینییه‌کان شه‌ره ده‌کری‌ت بۆیه. تی‌په‌ڤوه ده‌کری‌ت دیاری شکۆمه‌ند مه‌سیحی گه‌رانه‌وه‌ی به که، بن به‌رده‌وام جیهان

"به‌ده‌ختی" گه‌وره دووهم : شه‌شه‌م شمشاله‌که‌ی

مه‌سیحی درۆینه‌ی پیرۆزییه‌کی هه‌موو بۆ شه‌شه‌م سزای

سێهه‌م جیهانی جه‌نگی

چار له بوو ده‌نگیک له گویم، لێ‌درا شه‌شه‌م هۆرپی " ۱۳: ئایه‌ت "، خودادایه له‌به‌رده‌م که زێڕینه‌که‌ی قوربانگا قۆچه‌که‌ی

" نلخ " گه‌وره "دووهم" شه‌شه‌م ئاگادارکردنه‌وه‌ی سزای ئه‌م هاتنی کو‌تایی پێش. ڤاگه‌یه‌ندراوه ۸:۱۳ په‌خشانی له که پێکه‌ده‌ی‌نی‌ت نیوان له شیوه‌یه به‌م و دی‌ت تاکه‌که‌سی و به‌کو‌مه‌ل نیعمه‌تی سه‌رده‌می ته‌وه‌ری ناو چوونه، ۱۳ ئایه‌ته‌ی ئه‌م له‌گه‌ل. دی‌ت به‌دی ۲۰۲۹ تا ۲۰۲۱ سالانی پشتراست کوشتن مۆله‌تی و شه‌ر گه‌رانه‌وه‌ی شمشال بانگه‌وازی " شه‌شه‌م " کۆماری ئایینییه‌کانی گروپه هه‌مان به په‌یوه‌ندی نوێیه ته‌وه‌ره ئه‌م. ده‌کاته‌وه شیوه‌یه به‌م. یه‌کسانن به‌کاره‌ینراو هێماکانی. پێشوو " شمشال " هه‌یه پێنجه‌مه‌وه

" 5th گەلانى :بكرېتەو ە روون شيۆەيە بەم شتەكان دەتوانرېت ئەوئەندەش تەنانت ، گرتوو " نەكوشتن " بە خوويان " شمشالژەنەكان دەولەتانی لە ەندېك و ئەوروا لە لەسېدارەدان سزای كە رۆيشتوون بە كە دۆزبوتەو ە رېگەيەكان شيۆەيە بەم ئەوان . ەلېوئەشېنەو ە ئەمرىكا بۆيە . كروون دەولەمەندى كە بەرپۆبەن نېودەولەتییە بازارگانىيە ئەو قازانچ بەم . ئاشتین پارېزەرى بېت نرخیك ەەر بە بەلكو ، نین شەر لایەنگرى چیتەر ئەوان ئایینیكى بەداخەو بەلام ، مەحالە مەسحیدا گەلانى نېوان لە شەر پېيە قاچ دوو لەسەر كە ئىسلام :ئاشتیخوازە كەمتر زۆر یەكتاپەرست سېيەمى دىكە لایەنگرانی ئەو ە و دەكەن مامەلە كە تیرۆریستەكان ەى :وئەستاو ە ئاشتى ئاسۆى قسەكەرە ئەم . لېدەدەن كوشتەكانیان كردهو ە بۆ چەپلە كە دەنگ " مۆلەتەكەى كە دروستكەر خودای بۆ بەسە و دەكات مەحال بەردەوام دەرئەنجامە و رووبدات ئایینەكان و شارستانیەت پېكدادانى ئەو ەى بۆ " بدات دوژمنى گەلېك ەەر جیھاندا سەرانسەرى لە . ەبېت بەرچاویان كوشتەكانى ئامادەیان جنۆكەكانى و شەیتان كە دابەشبووانەى ئەو ، دەبېت خۆى نەرىتى دەبېت ەەسارەكە ەەموو لەسەر كارىگەرییان كردهو ە .

ئەویش ، ئامانچ دەكاتە دیاریكراو خاكیكى پېشبینیەكە لېردە بەلام . ناپاك مەسیحى رۆژئاواى

، دېت مەسیح گەرانهو ەى پېش كە " بەلا ەوت " پېش ، كوئایى سزای لە قوولبېنەو ە ئەو ەى پېش تەنانت " . شمشال دېت ەو " شەشەم " ناوى بە " لەو دوو ەمین بەراستى تەوەرە ئەم كە دەزانین ، بابەتەكەدا وردەكارىيەكانى لە ناپلیۆنەو ە ئىمپراتۆرىيەتى " ەلۆ " لەلایەن كە " گەرەكانە ناخۆشییە ئەم بۆ گونجاودا رېكخستنیكى لە ، ئیستا ، راگەيەندراو ە ۸:۱۳ پەخشانی " ، دوو ەم ئانى " ، ناو ە ئەم ۱۱ پەخشانی پېشبینیەكانى ، مەبەستە كە دزەدەيەى ئەو " دەوترېت پېى كە ، فەرەنسى شۆرشی بۆ دەگەرېنېتەو ەى " چوارەم شمشالە " تەو ەرى ەەر ەها " . كوئایى ەلەدەستېت ۱۹/۲۰۱۲ سالى لە بۆ نزیكمان پەيوەندیيەكى بوونى پېشنيارى رۆخ شيۆەيە بەم ۸ . پەخشانی ۹ چوارەم شمشالەكانى" بە پەيوەندییان كە رووداوانەى ئەو نېوان لە دەكات

په یوه نډیانه هم که دهرده که ویت بو مان ئیمه ". شمشال. هه به "ogo" شه شهم چین.

شه فاعه تکار ،مه سیح دهنگی ،"لیده دات شمشال " 6th " که کاتیگ چادره وینه ی به پیی). دهرئه بریت فهرمانیک ،بخور قوربانگی له بهردهم شه فاعه تکار وهک ده کرد داهاتووی ئاسمانی پۆلی پیشبینی که زهمینی به که (هه لبریدراوه کان دوعای بو

مه سیح عیسا تووره یی ئامانجی ،پوژناوا ئه وروپای

هه بوو شمشال که ی که وت شه شه می فریشته ی به و " ۱۴: ئایهت " به ستراون فورات گه وری رووباری له که بکه ئازاد فریشته یه چوار تهو' له سر که " بکه ن ئازاد فریشته که چوار " :رایده گه یه نیئت مه سیح عیسا شه ی تانییه هیزه تهو ئه مهش " به ستراو تهو فورات گه وری رووباری بو هیما یان فورات ناوی به که ،ئه وروپان سه نته ری که ده کات ئازاد گشتگیرانه سالی له که ،ئوسترالیای و ئه مریکی دریتراوه ی و پوژناوا ئه وروپای ده کریئت؛ چوار تهو ئه مانه ۷:۲ په خشان ی به پیی ،به پوه ده برین له وئ ۱۸۴۴ هه . بگه یه نن ده ری و زه و ی به زیان پیدراوه ده سه لاتیان که فریشته یه ن کۆن بابلی که رووباره یه تهو "فورات". لوژیکی و ساده لیكدانه وه کیله کانی " ۱۷ دا په خشان ی له . ده کات باسی دانیال وهک ،کردوو ئاودی ری " زور ناوی سر له " ،" گه وری بابلی " ده وتریئت پیی که " له سفرۆشه که بو ئامازه یه " بابل " . " زمانه کانه و نه تهو و گهل" هیماکانی که ،دانیشتوو دیاری کردنی به خودا مه سیحی . ئه وروپین گهلانی په یوه ن دیدار گهلانی و پوما تهو سزای به نیازه ،کوژراوه که ی تووره یی سه ره کی ئامانجی وهک ئه وروپا که بکات ئازارانه لهو کهم تهو نده و لیده که ن خیانه تی که بدات که سانه تازه پیشوو ئایه ته که ی که ،گرتوو به رگه ی ئازاره که ی به خاچه که ی له سر پپوره سمه له که ،" قوربانگا " وشه ی هیئانه وه ی به ،هیئانه وه بی ری کردوو پیشبینی کۆن په یمانی په مزیه کانی

ده کات ولات دوو ئاراسته ی خوی تۆله ی ،ئه وروپا ئامانج کردنی به پوچ باوه ری له بریتین ئه مانه . ده که نه وه چر ولاته تهو به ره و خویان تاوانباری که

فەرەنسا دەبات ناوی وەك، گەورەكە كچە و دایك كەنيسەى و كاسۆلىكى، كلۆفیس لەگەڵ، دامەزراندنیەو سەرەتای لە ھەر، سەدەكان درێژایی بە كە، لێكردوو پشەنگیری شیوەیە بەو، فرانكەكان پاشای یەكەم.

نوێنەرایەتی و دەرەكەوێت *شمشال* " لەگەڵ یەكەم لینی نووسینی بلاوکردنەوێ بە كە شۆرشگیر گەلیكى، دەكات فەرەنسا ھەموو نیو لە چاند بیاوەرپیان تۆوی، ئازادەكان بیدینە، فەیلەسوفەكانیان كە دەكات پاپاش پۆمى نوێنەرایەتی بەلام. زەویدا سەر مەسیحی گەلانی لێكۆڵینەوێەكى. بكت بیدەنگی و بیات لەناوی بوو بپار فەرەنسا شۆرشى لە كە ئاگادار كەرەوێەیانەى سزا ئەو لەگەڵ شمشالەكان لە بەراوردكاری خودایی *"شمشیر"* پۆلى، كراوە عیبرانییەكان بە پێشكەش ۲۶ دا لێقیاتی. *"دەكاتەو پەیمانەكەى تۆلەى"* كە چوارەم شمشالەكەى دەداتە دەكاتەو پەیمانەكەى تۆلەى خۆى عیسا، *"شمشال بە"* " تا، ئەمجارەیان چونكە. ئەوروپیەكانیان ھاو پەیمانە و تاوانبارەكە نەتەو دوو كوشتنى بە گەلانی و *"بووبوو خوشال"* فەرەنسى بیدینی، ۱۱ پەخشانی بەپێى لە، *"دەنیرن یەكتر بۆ دیاری"* *"دا"* شادیکردن " لە كردبوو نوقم دەوروبەرى بەخشەكانى ئیلاھى مەسیحى بەرامبەردا لە. دەخوینینەو ۱۱:۱۰ پەخشانی قايرۆسیكى پێشتر ھەموویان ئەتۆمى؛ و ئاسایی بۆمبى: دەھینێت بۆ خۆى لەنیو. دەرکەوت ئەوروپا لە ۲۰۱۹ سالى كۆتایی لە كە بوون كوشندە درماوى ئازادیە پەیکەرى پێشكەشکردنى پیدریٹ ئاماژەى پێویستە كە دیاریانەى ئەو بوو نایاب ئەوەندە مۆدیلەكە. ئەمریکا لە نیویۆرك شارى بۆ فەرەنسا لەلایەن سالى لە. كۆمار بە بوون ئەوروپا دیکەى ولاتانی فەرەنسا نموونەى بە كە دەگریتەبەر مۆدیلە ئەو كوشتارەو ھەمان بە روسیا ۱۹۱۷ دا

جیھانى ئەتۆمى شەرى

و مانگ و رۆژ و كاترمیئر ئەم بۆ كە فریشتەییەى چوار ئەو " ۱۵: ئایەتى " مرۆڤایەتى سیى لەسەر یەك كوشتنى بۆ ئازادكران ئامادەكراوون سألە

دەریا و زەوى بە زەرەرگەیاندن " بۆ ئامادەكراوو، ۷:۲ پەخشانی بەپێى و، " مرۆڤایەتى سیى لەسەر یەك كوشتنى بۆ ئازادكران فریشتەكە چوار، "،

ورده کاربیه دا لم وهک ،چاوه پوانکراوو زۆر و دانراوو بۆ پلانی کاره که له بهلام " . *سأل و مانگ و رۆژ و کاترمیر بۆ ئاماده بوون که* " :پیکراوه ئاماژهی بهرواره ی ئه و ، ٣٦١هه ئازاری ٧ ی له پێویست؟ بوو ته سزایه ئه م که یه وه ، سه پێنا یه که مه وه کۆنستنتین له لایه ن که خۆر رۆژی په سه ندکردنی که *حوکمدانی* " له بریتیه به ته که ی که ١٧ په خشان ی به پێی . ^{٩٩} جیه جی ئه م . خوداییه حوکمدانی هیما ی ١٧ ژماره ، " *گه وره بابلی* " " *...له شفرۆش* ئازاری ٧ ی له ، به کارده هیئریت سه ده کان به ٣٦١هه ئازاری ٧ ی له ١٧ ژماره رپگه ئیلاهی نه فره تی کۆتایی سالی ٩ بهرواره وه له م لوتکه ؛ ده گاته ٢١٠٢١ دا ٩:١٣ په خشان ی له " *شمشال* ^{دهدات} " ^٦ " جیه جی کردنی به

ئه وه مان که ، " *مرۆفایه تی سییه کی* " باسکردنی به بدهین سه رنج با سییه مه جیهانییه جهنگه ئه م ، بێت ترسناک هه رچه نه ده ، که بیرده خاته وه بۆیه هه یه ؛ ی (*سییه م*) به شه کی هۆشدار ی کاره کته ری ، وێرانکه ره هه لبژێردرا و خه لکی رپه رایه تیکردنی و ئایینی گۆرپنی وروژاندنی له به سووده عیسا که ئه دقینتیستی کاری به بکه ن پابه ند ته واوی به خۆیان ئه وه ی بۆ بانگه یشته کردنی و سزادان بۆ له ناوچوونه ئه م . ده کات رپنمای مه سیح ی " راسته قینه سالی ١٥٠ " له سوودی که ، مرۆفایه تی بۆ دیت ته وه به کردن *پینجه م شمشاله* " ی " *مانگ پینج* " پێشبینی که ، وه رگرتوو ئایینی ئاشتی کردوو ی .

جهنگی سییه م که ، تیگه ی سزایه ئه م مانای له ته واوی به ئه وه ی بۆ به راوردی و بکیشین هاوته ربیک پێویسته ، ١٩١٤هه سالی له جیهانییه ده ستپوه ردانه دوا یین له و . بابل ده ربه ده ری سییه مین له گه ل بکه یین شانشین نه بوخودنه سر پاشا ، زایین پێش ٥٨٦ سالی له ، سه ربازییه دا و قودس بوو؛ ئیسرا ئیل نه ته وه ی پاشما وه ی دوا که ، له ناو برد یه هودای جهنگی که وێرانانه ی ئه و . کورته کرایه وه وێرانده له پیرۆزه که ی په رستگا مه سیحی په یمانی که ده یسه لمینیت هیشتوو به جی سییه م جیهانی ، شیویه به م . بووه لاده ر عیبری گه لی له گه ل جوله که کان په یمانی به قه د به ر ده که وتنه ، ئایینی یان بن بیباوه ر جا ، رزگار بووان ، نمایشه ئه م دوا ی پێشکه ش رزگار بوون ده رفه تی دوا که ، گشتگیر ئیمانی کۆتایی تاقیکردنه وه ی

دروستکەر خودای به لّام ده کرد؛ یه کتاپه رسته کان ئایینه هه موو باوه پدارانی به شه ممه ی و مه سیح عیسا به تایبه ته که ،ده کات فیڕ راستی یه ک ته نها .راسته قینه هه وته می رۆژی تاکه که ،شه ممه پیرۆزی

ئانی " دیکه ی لایه نیکی گشتگیره شه ره ئه م پیشبینی کراوی کوشتاری " فهره نسی شوڕشگیڕی بی دینی به ده یبه ستیته وه که پیکده هیئت " دووم چه قوی له پایته خته که ی پارێسی تایبه تی به و فهره نسا . " چواره م شمشالی بۆ ی " میسر و سوڤۆم " ناوی ۱۱:۱۸ په خسانی له .گه وه دایه خودای شیوه یه کی به خودا وه له لایه ن که کۆنه کان دوژمنه ناوی ، ده گه رینیته وه ،ئاسمانه وه له ئاگر به یه کیکیان ،نموونه یه ک وه ک له ناوچوون له بیرنه کراو پی ددهات رینگه مان ئه مه ش .کوێرکه ره که یه وه هیژی به هو ی دیکه یان ئه وی به رامبه ری یه کلاکه ره وه و ترسناک شیوه ی هه مان به که تی بگه یه ن له وه نه مانی له بنی ن زه به لاهه که یدا به رپرسیار بییه به دان ده بیّت .ده کات مامه له گرت باوه ش له ئایینی ئه وه ی دوا ی کۆماری رژی می .راسته قینه دا ئیمانی ئامرازیک ی ته نیا ئه و بۆ ئایین که .یه کم ناپلیۆنی دیسپۆتیانه ی دهستی که وته هه لپه رستی و شانازی به ئه وه .خۆی که سیی شکۆمه ندی بۆ بوو به سوود رینگه ی له خۆیه تی مانه وه ی قه رزاری کاسۆلیکی باوه ری که ئه وه وه یه له ناو برد ئیلاهی حه قیقه تی بنه مای که کۆنکۆرداته وه دامه زاندنی

شه رکهر ملیۆن سه د دوو :دیموگرافی روونکردنه وه یه کی

هه زاران به بوو هینده دوو سوپا ناو سواره کانی ژماره ی " ۱۶: ئایه تی " .بیست ژماره یانم :هه زاران سه ر له

شه رکهرانی ژماره ی به سه باره ت گرنگ ورده کارییه کی ۱۶ ئایه تی دوو واته ،" بيشومار بيشوماری دوو " :روو ده خاته شه ره که دا له به شداربوو به و شه رپک هچ ،ده نووسم بابه ته ئه م که ۲۰۲۱ سالی تا .سه رباز ملیۆن سه د دانیش تووانی نیو و ملیار حه وت به ئه مرۆ به لّام .نه بینیوه شه ری زۆره ی ژماره **ئهم که وردینییه ی ئه و** .بکریّت جیبه جی پیشبینیه ئه و ده کرا ،جیهانی **که ده کاته وه پووجه ل لیكدانه وانه ئه و هه موو روو ده خاته ئایه ته** .**گه راندوو ته وه رابردوو رووداوه کانی بۆ ململانییه یان ئه م**

ئايديۇلۇڭى شەرىكى

ئەوانەى و بىنى بىننەكەدا لە ئەسپەكانم شىۋەيە بەم : ۱۷ ئايەت
سەرى ،بوو گۆگدەو و زەنجەفیل و ئاگر رەنگى بە سنگيان ،بوو سواربان
دەميانهو لە گۆگرد و دوكل و ئاگر ،بوون شىر سەرى وەك ئەسپەكان
» .دەرجوو

" پىنچەم شمشالە " ھېماكانى ،خودايى حوكمى ژمارەى ،۱۷ ئايەتى لە
(پېدەكەن فەرمانيان ئەوانەى و (ئەسپەكان) گروپەكان : دەبىننەو
چ و ،ئاگرە سووتانى كردهى يان(سنگ) دادپەرەرى تاكە .(سوارەكان
زەوى ژىرەوى ماگماى ئاگرى بە دەكرېت بەراورد ،ئەتۆمى ئاگرى !ئاگرېكە
لە كە ، دەگەپىننەتەو بۇ ھېلكەدانىيان تايبەتمەندىيەكانى رۇح
. دوكل لەگەل ھاوتايە ،ئايەتەكەدا كۆتايى دەربىرەكەى دووبارەبوونەو
ئەو پىشوو! تەوەرەى لە پىرۆزەكانە دوعاى ھېماى ئىستاو لە ئەمەش
كە تېدەگەين لەوئىش و بىت لەبىرمان دەبىت كە بۇنەكەيەتى سىروشتى
بۇنەكەى و دەكات تورە پىست ،ژەھراويە گيايە ئەم .چىيە ماناى باسكردنى
سەرقال شەركەرانى نوئى پىوەرە كۆمەلە ئەم .سەرئىشە ھۆى دەبىتە
دروستكەرەو خوداى لەلايەن دوعايانە لەم كام ھىچ .دەكات پىناسە
قوولى بىزارى ئىلھامبەخشى و لېدەكەن سىچوونى ئەوان وەرناگىرېت!
ئايديۇلۇڭىيە و ئايىنى بىنەرتدا لە مەلەننە ئەم كە تىبگەين گىرگە .لېدەدەن
سەرەپاى بەلام ،دابران لى تەواوى بە كە دەگىرېتەو ئايىنانە ئەو تەنيا
،پروستانتىزم ،كاسۆلىكى ،جوولەكە :يەكتاپەرستى يەكەم پەلە بە ئەوەش
۹:۱۴ ئىشايە لە نوئ سەرەكى ھېمايەكى لېرەدا .ئىسلام و ئورتودۇكسى
گروپە سەرەوى لە شىۋەيە بەم " . پىرە يان دادوەرە سەر " :ھاتوو
ناودەبىن "سەرۆك" بە كۆمارەكاندا لە ئەمرو كە ،دادوەرەكانن دژبەرەكاندا
جەنگەل پاشاى و ئازەلان پاشاى ، " شىر " ھىزى بە سەرۆكانە ئەم وە
لە رۇح .دراو پى ۱۸: ۱۴ دادوەرەكان لە ھىز ماناى .بەخشاو
سەرۆكى لەلايەن دوورەو لە كە دەكات شەرىك پىشېنى پەيامەكەيدا
بەو ،بدرېت ئەنجام ئايىنەو پابەندى و دەسەلاتدار و بەھىز زۆر دەولەتانى

"دوكل" وشه به كه دوعاكانيانهوه له .ئوانهويه " دمی " له پیهی به نویرهكان ، " ئاگر " به لاناوبردنی *فهرمانی* كاتا هه مان له ، دهكرین هیما فهرمانی كه ، دهگرن *سهرچاوه زۆروهوه خه لکیکی لاناوبردنی و " دوكل* بهروونی . دهكرین هیما " گوگرد " به كه دهكهن ئهتۆمی بۆمبی بهكارهینانی كه بکاتهوه ئهتۆمییه هیزه ئهم گرنگی لهسهر جهخت دهیهوئیت رۆح دهسهلاتی کاتیك هیچ زهویدا میژووی له . پیاودایه تاكه له بهردهستی ئهمه بهراستی . مرۆفیکهوه تاكه برپاری به بهستراوهتهوه وا ویرانکهری جۆره لهم كه ئیمه بۆ بهلام . جهختکردنهوه شایهنی و سهرنجه جیگهی . ناکهن شوکمان تهنانهت زه بهلاحیه ئهم ئیتر ، دهژین سیاسیهدا پیکهسته بهکوهمه لاین شیتی له جۆرپک قوربانی ههمومان .

كوژران به لایه سی ئهم بههۆی مرۆفایهتی سییهکی " ۱۸ : ئایهت » . *دهرچوو ده میانهوه له كه گوگرد و دوكل و ئاگر بههۆی*

، دهکاتهوه خاله ئهم لهسهر جهخت پیشووهوه ئایهتی له ۱۸ ئایهتی ویستویهتی؛ خودا كه به لایهکن " گوگرد و دوكل و ئاگر " كه دهکات دیاری بۆ مرۆفایهتی سییهکی کوشتنی فهرمانی گهراندنهوی به ئایهتهکه كه کردوه پشتراستی تۆله سهندنهوه مهسیحی .

گهلان سهرکردهی ئهتۆمی هیزی

، *بوو کلکیاندا و دم له ئهسپهکان هیزی چونکه* « ۱۹ : ئایهت . *پیده گه یاند زیانیان له گه لایاندا ، هه بوو سهریان كه بوو ماریک وهک کلکهکانیان* »

پشتراست مملانیکه ئایدیۆلۆژی و ئایینی سروشتی ۱۹ ئایهت له (ئهسپهکان) شهركه رهکان لایه نه دهسهلاتی چونکه : ده لیت و دهکاتهوه له كه ، بوو (کلکهکان) درۆزنهکانیاندا پیغه مبه ره له و (ده میان) قسه کردنیان و دهو لهت سهرانی بهسهر بوون کاریگهر ، (*مارهکان*) بوون فریودهر روالهتدا زیانی . (جهنگاوهران) ئهوان پیکه یانهوه له كه ، (*سهرهکان*) دادوهرهکان هاوتایه تهواوی به ، کراوه پیناسه شیویه بهم بنه مایه ی ئه و . " پیگه یاندوووه زاله کو تاییدا سهردهمی له ئهمرۆ كه گهلان پیکهستنی له گهل

" تەوھرى بە ھېنان كۆتايى دېت كى سىيەمە جىھانىيە جەنگە ئەم بە سەرەتا خودا كە گىرنگە ئەوئەندە ئاگادار كىردنەو سزاي يان " *شمشالەكان* ۴۵-۴۰: ۱۱ دانىال لە يەك دواي لە يەك ،پاگەياندا كۆن پەيمانى جولەكەكانى كىتەي لەم ،نوئ پەيمانى مەسىحىيەكانى بۇ پاشان و ۳۹ و ۳۸ ھەزەقىل و پېش خودايى ھۆشدارى دوا وەك ، " *شەشەم شمشال* " وەك ،وھىدا فېركارىيە ئەم سەردانى لېرەدا با بۆيە .نيعمەت ...سەردەمى ھاتنى كۆتايى بىكەينەو دەولەمەندانە تەواو كەرە

۴۵-۴۰: ۱۱ دانىال

مەملانىي لەم لېكۆلەنەو لېدەكات وامان ، " *كۆتايى كاتى* " دەرپرېنى و بوو ئاشكرا ۴۵-دا-۴۰: ۱۱ دانىال پېشېينى لە كە ،بەين گەلان كۆتايى دەدۆزىنەو رېكخستەكە سەرەككەكانى قۇناغە لەویدا .پېدراو پەرەي شەرەنگىز ئىسلامى ،دامەزرا رۆژئاوا ئەوروپاي لە زۆر پادەيەكى تا كە سەرەتا زۆرىنەيان كە ئەوروپى خەلكى لەگەل ، " *باشوور پاشاي* " دەوترېت پېي كە ئامانجى كە كاسۆلىكى رۆمانى ئيمانى دەبېت؛ پېكدادان ،كاسۆلىكن تا كە رۆمانى پاپاي سەر كىردەي .بەدواو ۳۶: ۱۱ دانىال لە بوو پېشېينىيەكە ھېرش " *پاشا* " وەك دەكرېت؛ پېشكەش " *ئەو* " بە ،پېكراو ئامازەي ئېستا *لەگەلدا* " كە ،ئىسلامەو ، " *باشوور پاشاي* " لەلەيەن سەرى دەكرېتە و ورد " *لەگەل بەريەككەوتن* " كىردارى ھەلېژاردنى . " *دەبېت بەريەككەوتن بەريەككەوتن* " خاكدان ھەمان لە ئەوانەي تەنھا پېيەي بەو ،دادپەرورەرانەيە كە دۆخەي ئەو كە دەرەتەي لەو كەلگەرگرتن بە بوو كاتە ئەو . " كە ،تەواوئەو دەرەككەيەكى و ترس و پىشويى ناو خستە رۆژئاواي ئەوروپاي نېچىرە ئەم بەسەر " *زىيانېك وەك* " (باكوور يان) " *باكوور پاشاي* " داگىرى و بگىرت بەسەردا دەستى ئەوئەي بۇ ،دەسورپتەو گەمارۆدراوئەدا كە بەكار دەھېنېت جەنگاور و " *گالىسكە* " و " *زۆر كەشتى* " ئەو .بكات ئەوروپاي باكوورى لە نەك ،دەژى باكوور لە و ن " *سوارچاك* " تەنھا ئېستا ،ئىسرائىل باكوورى لە وردىتر بە .ئوراسيا كىشورەي باكوورى لە بەلگەو ،رۆژئاوا ئەو . " *خاك جوائىترىن* " ھېنانى ناوي بە دەكات پېشنىارى ۴۱ ئايەتى كە

ه،(كۆزاكهكان) "سوارچاكهكان" گەلپكى دەكرپت لپوه باسى كه رووسيايهى ئەمجارهيان .ئيسرائيل ميژووييهكانى دوژمنه بۆ ئەسپ دابينكهرى و بهخپوكهر "باكور پاشاى" ئەم دهپپت ئاسان ،زانيايرانه ئەم ههموو به پشتبهستن به ئايينى نهيارى كه ،بناسرپتهوه بههيزدا ئورتودۆكسى رووسياى لهگهڵ فهرمى جياوونوهوى دواى له پوژئاوايه پاپاى پۆمانيزمى پوژههلاتى ١٠٥٤هه سالى مهسيحييهكانى

له بهشداربوون كه دۆزيوتتهوه شهراڤانگيزانهمان لهو ههنديك تازه كه ههيه بههيزى هاوپهيمانى ئەوروپا بهلام .سييهمدا جيهانى جهنگى ئابوورييه كپيركييه ئەو بههوى خستووو پشتگوپيان تارادهيهك ئابوورييهكان ١٩-كۆفيد ،كۆرؤناوه قايرؤسى هاتنى دواى له كارساتبارانهى ناوهوه بهرهو تادپت نهتهويهك ههر و مانهوه بۆ خهباتدان له ماندوووبوون به هاوپهيمانى ،سهرههلهدات ئەوروپا له ململانئ كاتيپك بهلام .دهروات بنپت ههنگاو ئەوهى بۆ دهكات ساتهكهى چاوهرپى ئەمريكا

كه م دژايهتپيهكى رووبهرووى رووسيا سهربازانى ئەوروپا له فهرهנסا .كران داگير ئەوروپا باكوورى گهلانى يهك دواى له يهك .بوونهتهوه له رووسيا سوپاى و كرد پيشكهش لاوازى سهربازى بهرخؤدانى تهنيا به جددى كيشهى رووبهرووى باشوور بهشى .پاگيرا ولاته ئەو باكوورى بهشى لهوئ بهرچاو ژمارهيهكى به پيشتر كه ئيسلامهى ئەو لهگهڵ بووهوه و موسلمان شهرفانانى هاوبهش بهرژهوهندى پهيمانى له جوړپك .دامهزرابوو فهرهנסا و بوون تالانكردن تامهزرؤى ههردووكيان .بهستهوه رووسهكانى بوويپت ويران ئابووريشهوه رووى له ئەگهر تهنانهت ،بوو دهولهمههه و لاتپيكي .بوون تالانچى نهريت به عهرهب

.كراوه داگير ولات كارساتباره؛ دۆخكه ئيسرائيلهوه لايهنى له و مؤئاب ،ئهدؤم :دهپپت رزگارپان دهوروبهريان موسلمانى عهرهبى گهلانى .ئپستا ئوردنى :عهمؤنييهكان

ئوردوگى ميسر كاتيپك ،رووبدات نهدهكرا ١٩٧٩ سالى پيش كه شتيپك ،بكات ئيسرائيل لهگهڵ هاوپهيمانى ئەوهى بۆ بهجيپهشت عهرهبى به ،كراوو كاتهدا لهو ههلبژاردنهى ئەو لپكهوتهوه؛ كاردانهوهى

لەلایەن دەکرێت؛ دژی لە ئیستا، ئەمریکا بەهێزی پشتیوانییەکی *سروشستی*، " *نابیت دەرباز* " وەتەنی بە ڕۆح. داگیرکراوە ڕووسەکانەووە. ئەنجامدرا ۱۹۷۹ دا سالی لە کە دەکات ئاشکرا هەڵبژاردنە ئەو هەلیپەرستانەیی داگیرکەرەووە ڕووسەکانی لەلایەن: گەورەیی زۆر بەدەختییە کە وە، نەبێت بەس ئەووە ئەووی وەک وە. دەسەندریتەووە لێ دەولەمەندییەکانی، دەگەرێن ڕووسەکاندا بەدوای، دەکەن تالانی ئەسیوپیەکانیش و لیبی.

جیهانی مەملانی ئەتۆمی قوونای

ئەوروپای داگیرکردنی لەکاتی. گەورەیی وەرچەرخیکی خالی ۴۴ ئایەت سەبارەت " *هەوأل* " بەهۆی ڕووسیا سەربازانی، میسردا و ئیسرائیل و ڕۆژئاوا بە " *ڕۆژەهلات* " بۆ ئاماژەیی ڕۆح. مەترسین خەریکی خۆیانەووە خاکی بە " *باکوور* " بۆ ئاماژەیی بەلام، ڕۆژئاوا ئەوروپای داگیرکردنی بە ئاماژەدان " و یەکەم لە " *ڕۆژەهلات* " ڕووسیا ئیسرائیل؛ داگیرکردنی بە ئاماژەدان کوشتنی جەنجالییەکی کە ترسناکە ئەوەندە هەوالەکە. دوووم لە " *باکوور* " هەڵدەبژێرێت و شەرەکەووە ناو دەچێتە ئەمریکا کە ئەمەیی. لێدەکەوێتەووە ناوەکی قوونای پاشان. لەناووبات ئەتۆمی تەقەیی بە ڕووسیا خاکی بەرز شوین زۆر لە قارچک کوشندە هەوری. پێدەکات دەست مەملانیکان لەم هەر. ئازەل و مڕۆف ژبانی *فرەیی*. " *قەرکردن* " و لەناوێردن بۆ، دەبێتەووە " *راگەیانندی بەپێی* "، *کوژران پیاوکان سیی لەسەر یەک* " کە بوو چالاکییەدا گەڕێنرانەووە کە " *باکوور پاشای* " ڕووسییەکانی سەربازە. " *شەشەم شمشال*، پێبگات یارمەتییەکیان هیچ ئەووی بەبێ، ئیسرائیل " *شاخەکانی* " بۆ " *بیت هانایەووە بە کەس ئەووی بەبێ* "؛ لەناوچوون.

۳۹ و ۳۸ حەزەقیل

مەملانییە بەم ئاماژە خۆیان شیوازی بە ۳۹ و ۳۸ حەزەقیل هەروەها ئەو وەک، تێدایە سەرنجراکیشیان وردەکاری. میژوودا لە دەکەن کۆتاییە *لە قەلغانیک دانانی* " بۆ دەکات ئاشکرا خۆدا مەبەستی کە وردەیی وەسفە وێنەیی ئەم. مەملانیکەووە ناو بیکیشیتە ئەووی بۆ ڕووسیا پاشای " *چەناگەیی*

نیشان گەلەكەى و خۆى دەولەمەندكردنى بۆ وسوسەئامىزى دەرڧەتېكى بېيتەو بەرەنگارى ناتوانىت كە دەرڧەتېك ،دەدات

گۆگ :پېدەدات ناومان ئاماژە خالى وەك رۆج درېژەدا پېشېنبىيە لەم كۆنتېكىستى .(تۆبۆلسك) *توبال* ،(مۆسكۆ) *مېشېخ* ،(رووسيا) *رۆش* ،*ماگۆگ* كراوئەتە ھېرشىيان كە گەلانەى بەو سەبارەت وردەكارىيەك بە كۆتايى رۆژانى ،*دەرپۆم كراو* *ولتېكى بەرەو من :دەلېن ئېو* « :دەكرېتەو پېشتراست سەر لە ھەموويان ،ئاسايشن مآلەكانىندا لە و ئاسوودەن كە كەسانىك دژى **دېمە** (ھەزقېل) ھەيە دەرگايان نە و قوفل نە و ،*ديوار بەبى نېشتەجېيوون شوېنى* دژەرەكان ھېزە وە . *كراو*ن تەواوى بە مۆدېرنەكان شارە بەراستى .(۳۸:۱۱) دەخاتە " **دېم من** " كرداری لېرەدا رۆج .نايەكسانن كارەساتبار شېوئەيەكى بە و گەرە شەرانگېزىيەكى پېشنيارى كە ، دانىال ى " *باكوور پاشاى* " دەمى **دەسورېتەو زىيانىك وەك** " وېنەى و كرداری بەپېى ،دەكات ئاسمانى و خېرا پېشېنبىيەى لەم .دوورەو رادەيەك تا شوېنېكى لە ، ۱۱:۴۰ دانىال لە " ،ھەيە پېو پەيوەنديان كە ولتەنەى ئەو لەبارەى نەيئەك ھېچ ،ھەزەقېلدا لە تەنھا نەيئەكە .كراون دەستنيشان روونى بە ئيسرائيل و رووسيا نىيە؛ خاكە و رۆمانى پاپاى بە پەيوەندى كە ،بوو ۱۱:۳۶-۱۱:۴۵ دانىال كە رووسيا بە " *باكوور پاشاى* " ناوى پېدانى بە وە .ھەبوو ئەوروپىيەكەيەو وەحىيە بەو ئاماژە خودا ،كاسۆلىكى پاپاى ئەوروپاى سەر دەكاتە ھېرش يەكەم پلەى بە ،كرد باسم پېشتر وەك چونكە .دراو ھەزەقېل بە كە دەكات *باكوور* " لە رووسيا كە ئيسرائىلدايە جوگرافياى شوېنى لەگەل پەيوەندى لە كايەى پېگەى لە " *رۆژھەلات* " دەكەوېتە ،راستيدا لە . ھەلکەوتوو " بۆ وردى بە بۆيە .رۆژئاوا ئەوروپاى پاپاى كاسۆلىكى رۆمانى كە ،پاپادا ئەوروپاى لەم رووسيايە سەربازانى پېگەى پېشتراستكردنەو " لە ناخۆش ھەوالى ھاتنى رۆج كە ،بەسەريدا زالن و كردوو داگيريان *دەبارېنم سەربازەكانيدا و ئەو بەسەر گۆگرد و ئاگر* " .دادەنييت ھەو " *رۆژھەلات* سەر بۆ *دەنيېرم ئاگر* " :دەخوېنېنەو ۳۹:۶ ھەزەقېل لە ؛(۳۸:۲۲) ھەزەقېل " *باكوور پاشاى* " كە ناخۆشەيە ھەوالە ئەو ھۆكارى ئەمە كەواتە " *ماگۆگ* لە رووسى دەستدرېژكارى ،دانىالدا لە وەك .دەكات توورە ۱۱:۴۴ دانىال لە

هه موو و تۆ " :دهچیت له ناو و دهییت گۆشهگیر ئیسرائیل شاخهکانی بهلام (۳۹:۴ حهزقیل) " ئیسرائیل شاخهکانی سهر دهکهنه سهربازهکانت دهمیئیتهوه ههر کارهوه ئهم پشت له ئهمریکا ناسنامهی دهوروبهری نهیئی دهقهکه .دهبینمهوه ۳۹:۱۰۹ حهزهییل له سهرنجراکیش زۆر وردهکاریهکی سووتاندنی به " سأل هوت " ماوهی بۆ دهکات ئاگرکردنهوه ئهگهری له باس دار چیتر .بهکارهینراون ترسناکهدا جیهانییه ململانییه لهم چهکانهی ئهو ،باسکراوه ی " سأل هوت " ئهو بهلکو ،نییه مۆدیرن چهکی بۆ خاو مادهی ۲۰۲۱هوه ئازاری ۷ ی له .چهکهکانه بری و شهپر ئهم توندی رهنگدانهوهی خودا نهفرهتی کۆتایی سالی نۆ مهسیح؛ گهرانهوهی بۆ ماوه سال نۆ تهنها به که شهپرک روودهدات؛ نیودهولتهتی ململانیی کۆتایی ماوهیهدا لهم که تهرمی ۱۲، ئایهتی بهپیی .ویرانکهه مالی و مولک و ژیان ترسناک شیویهیهکی . دهنیژرین " مانگ هوت " ماوهی بۆ رووسهکان

پهحم بی و ترسناک ،ئیلاهی دادپهروهی

وردهکاریهکمان خودا ۹دا حهزهییل له و دهبن زۆر مردوووهکان تهرمی جیهانی جهنگی بۆ .رێکدهخات که درپدانهیهی کۆمهلکوژییه لهو پێدهدات جهنگی دژایهتی ، ۲۰۲۹ بۆ ۲۰۲۱ سالانی نیوان له دهکریت چاوهپوان که سییهم کۆن ئیسرائیل دژی زایین پێش ۵۸۶ سالی له نهبوخودنهسر که سییهمه جیهانی لهلایه که دروستکهه گهوره خودای که ئهوهیه لیڤهدا کهواته .برد بهرپوهی فهرمانی ۱-۱۱: ۹ حهزهییل له ،پیکراوه سووکایهتی و بیزار گهلهکهیهوه پێدهکات:

ئهو: «دهکات هاوار گویمدا له بهرز دهنگیکی به ئینجا ۹:۱ حهزهییل»
 ئامیری ههریهکهیان ،بینهوه نزیک ،دهدمن شارکه سزای که کهسهی
 «!دهستدایه له خۆیان لهناوبردنی

لای له سهرهوه دهروازهی رێگای له پیاو شهش ئینجا ۹:۲ حهزهییل
 .بوو بهدهستهوه خۆیان لهناوبردنی چهکی ههریهکهیان ،هاتبوون باکوورهوه
 له نووسینی کهیسیکی ،بوو لهبهردا کهتانیکی که ههبوو پیاویک لهنیویاندا
 .وهستان برۆنزییهکه قوربانگا تهنیشت له و هاتن .بوو تهنیشتی

و ھەلسا سەرى كەرۋىيى لە ئىسرائىل خۇداى شۇڭمەندى ۹:۳ ھەزەقىل
،بوو لەبەردا كەتائىكى كە كرد پىاۋە ئەو بانگى .مالەكە بەربەستى بۇ رۆيشت
،ھەبوو نووسىنى كەيسىكى تەنیشتيەو لە كە

بە و برۇ شارەكەدا بەناو: فەرموو پىي يەزدان ۹:۴ ھەزەقىل
و ئاە كە دابنى پىاۋانە ئەو پىشەوۋى لەسەر نىشانەيەك و برۇ ئۆرشەلىمدا
»،دەدرىن ئەنجام تىيدا قىزەونانەى ئەو ھەموو لەسەر نالە

بەدوايدا شاردا بەناو :گوت دىكەى بەوانى گوڭمدا لە ۹:۵ ھەزەقىل
!ئەدات بەزەيى و بىت بەزەيى بى چاوت با .بەن لىيان و بگەرپن

و بچوۋكەكان و كچەكان و گەنجەكان و پىاۋەكان پىرە ۹:۶ ھەزەقىل
كە مەنەو نىك كەسىك ھەر لە بەلام .بەن لەناويان و بكوژن ژنەكان
لە پىكرد دەستيان !بە پى دەست پىرۇزگاگەمەو لە و بىت: لەسەر نىشانەى
،بوون مالەكەدا لەبەردەم كە گەورەكانەو

لە بكن پىر ھەوشەكان و بكن پىس مالەكە: وتن پىي ۹:۷ ھەزەقىل
،كوشت شارەكەيان خەلكى و دەرەو چوونە بۇيە »!دەرەو بچنە ،كوژراۋەكان

ھىشتا من و دەدا لىيان ئەوان كە كاتىكدا لە ۹:۸ ھەزەقىل
ھەموو ئايا ،خودايە ،ئاخ: كرد ھاوارم و روو سەر كەوتەم ،وەستابووم
سەر دەرپىرئە خۆت توورەيى و دەبەيت لەناو ماۋنەتەو ئىسرائىل لە ئەوانەى
»ئۆرشەلىم؟

يەھودا و ئىسرائىل بنەمالەى ناھەقى: دامەو وەلامى ۹:۹ ھەزەقىل
چونكە ،نادادپەرەزى لە پىرە شارەكە ،خوینرپشتن لە پىرە خاكەكە ،زۆرە و زۆرە
»،نايىنئەت يەزدان ،جىھىشتوۋە خاكەكەى يەزدان :دەلئەن

كردەوكانيان .نايەت بەزەيىم و دەبەم بەزەيى بى منىش ۹:۱۰ ھەزەقىل
،خۇيان سەرى سەر دەھىنمەو

كەيسىكى ،بوو لەبەردا كەتائىكى كە پىاۋەكە ئىنجا ۹:۱۱ ھەزەقىل
تۆ ئەوۋى وەك من: دايەو وەلامەى ئەم ،بوو تەنیشتى لە نووسىنى
» .كردم پىكردم فەرمانت

نەن ئيمان شەھىدى دەكوژپن ئايىنى ھۆكارى بە ئەوانەى ھەموو
خۇيان ژيانى ئامادەن كە لەخۇدەگرپت كۆنەپەرستەكان لە زۆرىك پۆلە ئەم

يان سياسى ئايدۆلۆڭيايەكى ھەر بۇ بەلەم ،ئايىنەكەيان بۇ رەنگە ، بىدەن بە ،شتىك ھەموو پىش ،ئيمان راستەقىنەى شەھىدىكى .تريش ئايدۆلۆڭياي كەسىكى دەزانرېت بەپپويستى :دووم .مەسىحە عيسا شەھىدىكى تايىبەتى كاتىك تەنھا ،دەكرېت پىشكەش قورىانى ۈك كە ژيانى كە يىت ھەلېژىردراو كە بوويىت ژيانىك مردنيان پىش كە دروستكەر خوداى بۇ يىت دلخۆشكەر .ژياو سەردەمەكەيان بۇ ئەو ئاشكراكراوكانى مەرجە بەپپى

وھېرھېنانەوھى " شمشال " شەشەم " تەوھرى سەر بگەرپپىنەو با ئىستا .جەنگ دواى سەردەمى ئەخلاقى چوارچىوھى

رەزگار بووان تۆبەنەكردنى

،دەترسن لىي و لىدەكەنەوھى بىرى خەلک زۆربەى ئەوھى پىچەوانەى بە " چونكە نابات؛ لەناو مەوفايەتى ئەتۆمى چەكى ،بن وپرانكەر چەندە بە سەبارەت .دەمىننەوھى مەملەنىكان ھاتنى كۆتايى دواى " رەزگار بووان شەركەكان دەنگۆى و شەر لە گویت " :رايگەياند ۶:۲۴ مەتا لە عيسا ،شەركەكان روو شتانه جۆرە ئەم دەيىت .نېن ترسناك خەرىكى كە دەيىن بەلەم ،دەيىت دەگەرپپتەوھى مەوفايەتى لەناوچوونى " .نەھاتوھى كۆتايى ھېشتا بەلەم ،بەدەن لە شكۆمەندانەى گەرپپانەوھى دواى دروستكەر خوداى كەردەوھى بۇ كۆتايى تاقىكردنەوھى دەيىت رەزگار بووان چونكە .مەسىحدا عيسا كەسايەتى بەكارھېنانى يەكەم بەروارى كە ۱۹۴۵ەوھى سالى لە .يىت بەسەردا ئيمانينان تاقىكردنەوھى بۇ ئەنجامدراوھى تەقىنەوھى ھەزار دوو لە زياتر ،ئەتۆمىيە چەكى لە ،يەك دواى لە يەك ،راستە خاوەنيانن؛ كە زەمىنيانەى زلھېزە ئەو لەلايەن ئەو بەرگەى بەلەم ،سنووردارە ھەرچەندە ،يىئەندازە زەوى و ،سالدا ۷۵ ماوھى .دەدات لىي مەوفايەتى كە دەگرېت لىدانانە ئەو بەرگەى و دەگرېت لىدانانە چەندىن كورتدا ماوھى لە ،پىچەوانەوھى بە ،داھاتوودا ئەتۆمى شەرى لە ئەوھى ھۆى دەيىتە تيشكەدەرەوھى بىلەو بوونەوھى و روودەدەن تەقىنەوھى رېگەى لە خودايى مەسىحى .يىت مەھال زەوى لەسەر ژيان بەردەوامبوونى مردن لە و ياخى مەوفايەتتەيەكى نازارەكانى بە كۆتايى گەرپپانەوھى دەھېنېت .

له ، نهكوژران بهلايانه ئهم بههوى كه مرؤقايهتى باقى « ٢٠ : ئايهت و زيو و زېر له بته و جنوك ئهوهى بۆ ، نهبووهو پهشيمان دهستيان كارهكانى نه و ببيستن نه و ببينن دهتوانن نه كه ، نهپهرستن دارهكان و بهرد و برؤننى " برؤن؛

دهكات رزگاربوو گهلانى دلى رهبوونى پيشبينى رۆح ٢٠ دا ئايهتى له دهستهكانيان كارهكانى له ، نهكوژران بهلايانه بهم كه مرؤقايهتى باقى " ئيمپراتوريهتدا سهردهمى له كه " دووم ئاخى " . نهكرد تهوبهيانى " بهلا هوت " پيش بهلام ، خوداييه يكى " بهلا " بهراستى ، راگهيهندرا ١٥ پهخشانى له نيعمهت سهردهمى هاتنى كوئايى دواى كه ديت كوئايى . ديت تاوانباردا گوناھبارانى بهسهر

و بهرد و برؤننى و زيو و زېر بتهكانى و ، نههينا جنوكهكان له وازيان ... " . دهرون نه و ببيستن نه و ببينن دهتوانن نه كه ، دار

دهكات كاسؤلىكى باوهپى كولتبييهكانى ويئه رۆح ، ژماردنهدا لهم هم . بتهپرسته ئايينه هم شوينكهوتوانى بۆ پرستتن شتگهليكى كه ، ئامانج بهدوايدا ، دهكهن " پاكيزه مهربهمنى " نوينهرايهتى يهكهم پلهى به ويئانه ئايينهكه چونكه ، بيناون تر ههنديكى له زياتر ههنديكيان ، دىن پيرؤز چهندين دلخوازهكهيدا ههلبژاردنى له بهرچاو ئازادبييهكى ديدات تاكيك ههر به رېگه به چهناگه پادهكانى . دهبيت كراوه كاتزمير ٢٤ فراوانهكه بازاره . ههبيت ئه و تايهتى به پراكتيزيه جوړه هم . بهردهسته قهبارهيهك و ستايل ههموو بويه چهشتوو ؛ نازارى گولگؤتا خاچى لهسهر كه دهكات توره كهسه سالى له ئهوهى دواى ، ئيستاوه له وه . دهبيت ترسناك تۆلهسهندنهوهكهى له ههلبژيردراوهكانى بۆ خوى شكۆمهندانهى و بههيز گهراوهوى ٢٠٣٠ دا و كوشنده قايرؤسيكى به ٢٠١٩ دا سالى له ههر ، راگهياندوو ٢٠١٨ سالى ، دهكهن شهر ، دهبن ويران گهلان كاتيک وه . ديدات زهوى گوناھبارانى له درم ، دهكهن يهكتر لهگهلا شهر و شهر پاشان

له چونكه رهوايه تر هيندهى دهكات باسى خودا كه سهرزهنشتهى ئه و له ، هات جهستهدا له راستهقينه خوداى ، مهسيحدا عيسا دهركهوتنى ژير

"*رۆیشت و بیست و بینى*" یه کێکیان وهک لهوێ و مرۆقهکاندا ناوهراستی بکهن ئهوه ناتوانن که قالبکراوهکان یان نهخشیئراوهکان بته پیچیهوانه ی به

و زیناکردن له و جادووگهرییهکانیان له و کوشتنهکانیان له " ٢١: ئایهت نهبوونهوه په شیمان دزیهکانیان »

" باسکردنی به رۆح .کوۆتایی دهگاته بابهتهکه ، ٢١ ئایهتی لهگهڵ کوۆتاییدا له که دهکات وینا کوشنده یهکشهممه ی یاسای ، "*کوشتنهکانیان* خوداوه لهلایه ن که دهکات پیروژ شههممه ی دلسۆزی چاودێرانی مردنی داوای کاسۆلیکیانه جهماوهره ئه و ، "*سیهرهکانیان* " به ئاماژهدان به .پیروژکراون بۆ پاساو که کهسانه ی ئه و لهلایه ن لێدهگیرێت رێزیان که ئامانج دهکاته ی "*خۆر رۆژی*" و پهروهردگار درۆزنه ی رۆژه ئه م ، دهزانن خۆ ی "*یهکشهممه*" پهنجه ، "*ئهخلاقییهکانیان بئ* " بیرهیئانهوه ی به رۆح .پهسه ن بتههرستی کاسۆلیکی "*ئهخلاقی بئ* " میراتگری ، پروتستانت باوهههکه ی سه ر دهخاته " گه راندنهوه ی به وه . ٢٠:٢ پهخشانی له "*ئیزاییل* درۆزنه که ی ژنه پیغه مبه ره " ههموو پیش که دهکات رۆحییانه دزیه ئه و پیشنیاری ، ئه وان بۆ "*دزییهکانیان* ، ٨:١١ دانیال به پپی که ، ئه نجامدراون مه سیح عیسا خودی دژی له شتی ک "*خۆی رهوای و رهوا نازناوی و ههمیشه یی کاهینایه تی* " " پاپا پاشای ، ههروه ها به لام ؛ *سه ندهوه لی ٥:٢٣ ئه فسیان له ، مه جلیس سه رۆکی* به رزه لێکدانه وه ئه م . ٧:٢٥ دان به پپی ، "*یاساکه ی و کات* " رێکخستنی و خودا حوکمی له به لام ، ناکه ن به ده ر ئاسایی وشه یی به کاره یئانی رۆحییانه تی . ده پهرین لێیان زۆر تاوانبار نووسه رانی بۆ ده رئه نجامه کانی دا

كراوه بچووكى كىتابى : ۱۰ وەھى

ياخىيووان سزاي و مەسىھ گەرانەوھى

دەرئەنجامەكانى و كراوه بچووكى كىتابى

چوارەمى چاوەروانى كۆتايى لە مەسىھ گەرانەوھى
ئەدقئىنتىست

ئاسمانەوھ لە دىكە بەھىزى فرىشتەيەكى بىنىم ئىنجا " :يەكەم ئايەتى
كەوانەيەك سەرىدا سەرەوھى لە ،بوو لەبەردا ھەورىكى و خوارەوھ ھاتە
» .ئاگر ستوونى وەك پىيەكانى و خۆر وەك رووخسارى ،ھەبوو

تا که دهکاتهوه پشتراست رۆحیه دۆخه ئه و سادهیی به ۱۰ بهشی خودایی پیرۆزی پهیمانی خودای وهک مهسیح . دامهزراوه خاله ئه و نوح به دراوه لافاوهکه دواي که " کهوانه " وینهی به ، دهردهکهوئیت لهسهر ژیان تر جارێکی که بوو خودا بهلێنی نیشانهی ئهمهش . نهوهکانی له بهلام ، دهکات جیبهجی بهلێنهکهی خودا . نهبات لهناو لافاو ئاوی به زهوی - " ئاگر بۆ تهرخانکراوه " ئیستا وهک زهوی که رایگهیاندا ، پترۆسهوه رپگهی ههوتهمدا ههزارهی کوئایی حوكمی له تهنها ئهمهش . ئاگر لافاوێکی چهکیکه چونکه بهلام ، نهبووه تهواو ژیان لهناوبردنی له ئاگر . دهبیئت جیبهجی لهم . هیئاوه بهکاری عهمۆرا و سوڤۆم دۆلی شارهکانی دژی له پیشتر خودا " شهشم " دواي له که روو دهخاته رووداوانه ئه و کورتی به رۆح کورتهدا بهشه مهسیحی شکۆمهندانهی گهراوهوی وینهی به بابتهکه . " شمشال ^{دیت} . دهستیپدهکات تۆلهسهندنهوه

کرا مۆر تهواوی به پیشبینیهکه

پێی ، بوو بهدهستهوه **کراوهی بچووکى کتیبیکی** " :دووم ئایهتی " دانا: زهوی لهسهر چهپی پێی و دانا دهریا لهسهر راستی بۆ دیت عیسا ، ۱:۱۶ پهخشانی بهپێی ، کتیبهکهوه سههرتای له ههر روون هیماکان رۆلی . خوداکراو " خۆری " پهراستراوانی لهگهڵ شهپرکردن " خۆر " پهراستیارانی ، دوژمنهکانی و " ، بوو خۆر وهک رووخساری " :دهبیتهوه وهک پێیهکانی " چونکه !ئهوان بۆ ئاخ و ، پیللاههکانی :وهلام لیڤیت؟ چییان له " :دیتهدی پیرۆزهوه کتیبی له ئایهته ئهم کهواته . " ئاگر ستنوونی : ۱۱: (زهبوری) " پیتان پیللاوی دهکهمه دوژمنهکانت تا دابنیشه راستم دهستی " عیسا ، گهراوهوی پیش چونکه کرد زیادی ئهوان تاوانباری . (۴۴ : ۲۶ مهتا ۱ ؛ ۱۸۴۴وه سالی له ، مۆر ههلهدانهوهی به کردهوه وهی " بچووکهکهی کتیبه داخراوی به ۵:۱-۷ پهخشانی له هیشتا که " ههوتهم مۆری " که کۆنتیکستهی ئه و سالی ، ۲۰۳۰ و ۱۸۴۴ سالانی نیوان له . هیشتبوویهوه پههری شهمه مانای و تیگهیشتن ، هیئراوهتهوه وهبیر ۱۰ دا بابته لهم پاساون بئ سهردهمه ئه و خهلکی بۆیه . تهواو رووناکی دهگهنه تا سهندوهوه

رۆھى لەلايەن " *بچووکەكە كىيە* " پاشان .نەگرن لى پىزى ھەلدەبژىرن كاتىك
 نىيە بۆيان سوودىكى ھىچ *پەرستەكان خۆر و " كرايەوہ "* مەسىحەوہ پىرۆزى
 ئەو ماناى لە تىگەشتن بۆ .روو دەخاتە ئەوان چارەنووسى دووم ئايەتى
 پىويستە ،دۆزراونەتەوہ ئايەتەدا لەم كە " *وشكانى و دەريا* " ھىماكانى
 " دوو بە دەيانبەستىتەوہ خودا تىيدا كە ،بكەين ۱۳ پەخشانى لە لىكۆلىنەوہ
 مەسىحيدا سەردەمى سالى ۲۰۰۰ ماوہى لە كە رۆحىيەوہ ى " *دزىدە*
 رژىمى ھىماى ، " *ھەلدەستىت دەرياوہ لە كە ،دزىدە* " يەكەم .دەردەكەون
 ،ئايىنيەكانە و مەدەنى زلھىزە ھاوپەيمانى ،ئازەلانە ھەربۆيەش و ،نامرۆقانە
 رۆمانى پاپايەتى و پاشايەتى لە خۆيان مېژوووى فۆرمى يەكەم لە
 بەو پەيوەستن كە ،دەكرىن ھىما " *قۆچ دە* " بە پاشايەتيانە ئەم .كاسۆلىكى
 و ۱۲ پەخشانى و " *بچووك قۆچەكەى* " بە ۷دانىيال لە رۆماى كە ھىمايەى
 بەپىيى ، " *دزىدەيە* " ئەم .كردووە دەستنيشان " *سەر دەوت* " بە ۱۷ و ۱۳
 :باسكراون ۷دانىيال لە كە دەدات پيشان ھىمايانە ئەو ،خودايى حوكمى
 پىچەوانەى رىزبەندى بە ،رۆمانى ئىمپراتۆريەتى پيشووى ئىمپراتۆريەتەكانى
 خۆى " *دزىدە* " بۆيە . *شئير ،ورچ ،پلنگ* :ھاتووە ۷دانىيال لە ئەوہى
 " ھىماى ،۱۳دا پەخشانى لە ،لىرەدا بەلام ۷:۷ دانىيال لە رۆمانىيە ئەھرىمەنە
 " *ھىماى بە ،گرتەوہ ى* " *قۆچ دە* " شوينى كە ، پاپا ى " *بچووك قۆچىكى*
 " بە دەكات تۆمەتبارى رۆح وە . جىگىركراوہ رۆمانى ناسنامەى ى " *سەر دەوت*
 ئەو بۆ ئاماژەيە " *قۆچ دە* " لەسەر " *تاج* " بوونى .ئايىنى درۆى واتە " *كوفر*
 ئەمە بۆيە .كرد حوكمرانى بە دەستى ۷:۲۴ دانىيال لە " *قۆچ دە* " كە كاتەى
 دواى .چالاکە خۆى " *جياواز پاشاى* " يان " *بچووكەكە ھۆرنە* " كە كاتەشە ئەو
 داھاتووەكەى دىت خواروہ لە ئەوہى ،ناسىوہ مان " *دزىدەكە* " ئەوہى
 . كاردەكات " *كات نيو و ، (جار دوو) جارىك ،كاتىك* " بۆ ئازادى بە .رادەگەيەنيىت
 ۱۲۶۰ يان ،پىغەمبەرايەتى نيويكى و سالى سى بۆ ئاماژەيە دەربىرەنە ئەم
 " شىوہى لە ھەروہا ۱۴:۱۲ پەخشانى و ۷:۲۵ دانىيال لە ،راستەقىنە سالى
 پەخشانى لە " *مانگ 42* " پىغەمبەرايەتى يان دەدۆزىتەوہ سالىدا- " *رۆژ 1260*
 رۆح ،۱۳دا بابەتە ئەم ۳ى ئايەتى لە بەلام 13:5 و 12:6 ، 11:2-3
كوشندە شىوہەيەكى بە ئەوہى وەك " و لىدەدرىت ئەو كە رايەگەيەنيىت

۱۷۸۹ سالانى نيوان له فهرنسييه وه بېدنى له لايه ن وردى به ، " بېت بريندار چاك فانيه كهى برينه " ، يه كه مه وه ناپليونى كۆنكۆرداتى به هوۋى و ۱۷۹۸ و ، ناوېت خۆش ئىلاهييان حەقىقەتى ئەوانەى شيوويه بهم " . *دەريته وه* جەستە هەم و رۆج هەم كه درۆيانە له و رېزگرتن له بن بەردەوام دەتوانن .دەكوژن .

هاتە دەرياه وه له كه درندە " يه كه م ويّنهى رۆژەكاندا كۆتايى له كه دەكرېتە وه جيا راستييه به و نوپيه درندە ئەم .دەردەكهوېت " *دەرووه* ويّنهى له سودوهرگرتن به رۆج " . *دەرووه دېتە زهويه وه له* " ئەمجارەيان به رۆج ،دەردەكهوېت وه" *دەريا* " له " *زەوى* " كه ،ژيان سەرەتاي يه كه مه وه له دووهمە " *درندە* " ئەم كه دەلېت پيمان ناديار شيوويهكى ديارى چاكسازيكر او كاسۆليكى كه نيسەى ئەو شيوويهش بهم ،هاتووە سالى له .پرۆتستانت چاكسازيخوازى باوه پنامەى وردى پيناسەى دەكات؛ لەسەر دەكات سەربازى هيزى گەورەترين نوپنەرايەتى ئىستاوه له ۲۰۲۱دا له نازى ئەلمانايى و ژاپۆن دژى له سەرکەوتنى دواى له و زەوى هەسارەى كه ئەمريكايە ئەمە بېگومان .بەدەستەويه دەسەلاتى ۱۹۴۵-۱۹۴۴ سالانى به هوۋى ،كاسۆليكن زۆرينەيان ئەمپۆ بەلام ،پرۆتستانتن زۆرينەيان بنەرەتدا له " كه به وهى تۆمەتبارکردنى به رۆج .ئيسپانى كۆچبەرى دانىشتوانى زۆرى *له خۆى ميراتى* ،" *پەرستراوه ئامادەبوونيدا له كه هەبووه درندەى يه كه م* كه دەردەخات ئەوه ئەمەش .*دەكات ئيدانە كاسۆليكى رۆمانى يەكشەممەى* ئەوه ندە مۆديرن پرۆتستانتيزمى .بن فريودەر دەتوانن چەندە ئاينيبەكان ئاماژە پابەندكەرى ياسايەكى كه شوپنەى ئەو تا رۆمانيبە ميراتە ئەم وابەستەى :سزاكان سزاي بەپيى ناچارى كرده يەكشەممەى پشوودانى كه دەرکرد يەكشەممە .لەسپدارەدان سزاي كۆتاييدا له و ،بازرگاني بايكۆتى سەرەتا " يه كه م كه ، كراوه ديارى *رۆمانى* " *درندە* " دەسەلاتى " *نیشانهى* " وهك "VICARIVS" نازناوى پیتەکانى له كه كۆپيه ئەو " 666 " ژمارەى " *درندە* " *درندەكه ژمارەى* " دەلېت پيى رۆج ئەوهى ،هاتووە بەدەست "FILII DEI" .
لەوپیە ژمارەكه بکه؛ بىرکارییهكه.

فيسيفيليدى

$$5 + 1 + 100 + 1 + 5 = 112 + 1 + 50 + 1 + 1 = 53 + 500 + 1 = 501$$

$$112 + 53 + 501 = 666$$

لهسەر "يان" *دهست لهسەر* "نیشانه که: گرنگ پوونکردنه ووهیبه کی، کاره که هیماي "دهست" که وهرگیراوه رادهیه ئه و تا تهنها "پیشهوه که دهکات دیاری بوونه وهریک ههر کهسی ئیرادهی "پیشهوه" و، کرداره که من "پیدهکات ئاماژهی ۳:۸ حهزه قیل وهک بکات ههلبژاردنهکانی ئازاده". *دایبئییت پیشهوه یان بهرامبهر له تا دهکه مهوه رهق پیشهوه*

و دادپهروهر، مهسیح عیسا داهاتووی "پیی پیگهی" شیویه بهم به، نادیار شیویهکی به وه. دهکرپن دهستیشان روونی به، ئیلاهی دادوهری ئاشکرای رۆح، "چهپ پیی" *یان* "راست پیی" یهکهمایهتی به ئاماژهدان پایای باوهری واته بلیسهدار ی "راست پیی". دهزانیت تاوانبارتر به کئ دهکات *زهوی لهسەر ئهوانههی ههموو* "خوینی رشتنی خودا که، کاسۆلیکی رۆمانی تورهیی بۆ ئهولهویهتهکهی بۆیه. ۱۸:۲۴ پهخشانی بهپیی، دهزانیت "کوژراون به بهرامبهردا له چونکه، تاوانبار ههروهها، پاشان. ئهوهیه شایهنی، *کردوو تهقلیدی کاسۆلیکی ی درنده* "یهکهم" *وینهی* دروستکردنی چهپی پیی" له ئاگره که، "زهوی" دهوتریت پیی که، پرۆتستانت باوهرهکهی پیروژه دوا خوینی تۆلهی شیویه بهم که، وهردهگریت مهسیح عیسا "دهرژایه ئه و رزگارکهری دهستیوهردانی بهبی که دهکاتهوه ههلبژیردراوهکان.

قیژهی و هاوار وهک، دهکات هاوار بهرز دهنگی که به: سییهم ئایهتی "دهرپرپی خویان دهنگی رهشهباکه ههوت، دهکات هاوار کاتییک. شیر

که، کراوه مۆر یان شاراوتهوه ۷دا تا ۴ ئایهتهکانی له نهیینهی ئه بهم. دهبیئت ئاشکرا ئیستا، راگهیهندراوه "رهشهباکه ههوت دهنگی" لهلایه ن پهیهسته که "رهشهبا" دهنگی به دهکرپت بهراورد خودا "دهنگی" شیویه پهیامیک دهنگه ئهم. پیروژکردنیهتی هیماي که "ههوت" ژماره به پشتگوئ و شاراوتهوه مروّقایهتییهوه لهلایه ن میژه له که رادهگهیهنیّت و خودایی پهروهردگاری شکۆمهندانهی گهپانهوهی سالی به پهیهوهندی. خراوه بۆ ۲۰۱۸ سالی له بهرواره که. ههیه مهسیحهوه عیسا بهرزمان

کوټایي ده بیټه که ، ۲۰۳۰ یه سالی به هاری بوو؛ ئاشکرا هه لېژېردراوه کانی هه لېژاردنی بۆ خوداو له لایه ن که سال ۶۰۰۰ له سال ۲۰۰۰ له سال سییه م نیسانی ۳ ی له عیسا که فاره تی مردنی دوا ی ، کراوه دیاری هه لېژېردراوه کان ۲۰۳۰.

نهریک ، بهرزکردوه دهنگیان ره شه باکه دهوت کاتیکی " : چوارهم ئایه تی نهوه ی: ده یگوت ئاسمانه وه له بوو دهنگیک له گویم به لام ، بنووسم بوو . » مهینووسه و بکه موړ وتوو یانه ره شه باکه دهوت

نهوه یه یه که میان . ده گه پت ئامانجا دوو به دوا ی خودا دیمه نه دا له م کوټایي بۆ کاتیکی خودا به راستی که بزانی ده بی هه لېژېردراوه کانی که به و باوه رمان به په یوه سته پییه ی به و ، نییه شاراو به راستی داناوه ؛ جیهان پیشبینی هه فته کانمان عه لمانی رۆژی شهش که ساله ی ۶۰۰۰ به رنامه کاته ی ئه و تا به رواره ئه م بۆ گه رانه یی هیاو کردنی دوو م ئامانجی . کردوو سئ له هه ریه کی که له ئه مهش . ده کاته وه تیگه یشتن بۆ رپگا خوی که هه لېژاردنی و ورد کردنه وه بۆ که به دیه اتوو ه نه دق ئیتستیدا تاقی کردنه وه ی راستو دروستیه ئه و وه رگرتنی شایه نی که به کاره یئراون هه لېژېردراوانه ئه و ، ۱۸۴۳ سالانی له ، کردوو ه پیشکەشی مه سیح عیسا که بوون هه میشه ییه ، ۱۸۴۴ و ۱۹۹۴.

له سر و ده ریا له سر بینیم که فریشته یی ئه و " : پینجه م ئایه تی بهرزکردوه ئاسمان به ره و راستی دهستی ، وه ستابوو زهوی .

له سر پییه کانی که ، سه رکه وتوودا گه وه ی دادوه ریکی پۆزه ی له م به که داده رپژیت رپژلینراو سویندیکی مه سیح عیسا ، داناوه دوژمنه کانی ده بیه ستیته وه خودایی شیوه یه کی .

، ده ژی هه تایه هه تا بۆ که که سه ی به و خوارد سویندی و " : ۶ ئایه ت و ده ریا و ناوی شته کانی و زهوی و ناوی شته کانی و ئاسمانه کان که " ، نه مینیت دوا که وتن چیتر که ، کردوو ه دروست ناوی شته کانی

و گیراوه دروستکه ره وه خودای ناوی به مه سیح عیسا سویندی فریشته ی یه که م فره مانی له رپژ که ده کریت هه لېژېردراوه کانی ئاراسته ی گوپرایه لی رپگه ی له نیشان دانی به ئه مهش ده گرن ؛ ۷ : ۱۴ په خشانی

که چوارهمی فهرمانی ره چاوکردنی به ،خودا له یان " ترس " ،ئهوانه وه کاتیکه که " راگه یاندنی .دهکات ئه و دروستکردنی کرده وهی به شکۆمهندی سی پێشبینی خودا ،پلانه کهیدا له که دهکاته وه پشتراستی " نابیت زیاتر ۱۹۹۴ی و ۱۸۴۴، ۱۸۴۳ سالی ئه دقینتییستی بیهوده بیه کهی چاوهروانیه پشتنی له بیهوده یانه چاوهروانیه ئه م ،کردوو به اسم پشتر وهک .کردوو بیهوده کو تاییدا له هه رچه نده چونکه .بوون به سوود مه سیحیدا باوهردارانی له و دراماتیک ،کرده وه تاقییان ئهوانه ی بو دهرئه نجامه کانیان به لام ،بوون و نیعمه ت هۆکاری هه لبژێردراوه کان بو یان ،بوون کوشنده رۆحیه وه رووی خودا وه له لایه ن بوو پیرۆزکردنیان .

پیشبینی ۸:۱۳ په خسانی له که گه وره نازاری سیهم راگه یاندنی کراوه .

نهریکه ده و ته م فریشته ی که رۆژانه ی له و به لام " :حه و ته م ئایه تی به نده کانی به چۆن ههروهک ،دیت به دی خودا نه ینی ،ایده دات شمشاله که ی " .راگه یاند پیغه مبه رانی

به ئهوانه ی .هاتوو کو تاییی پیغه مبه رایه تی بهرواری بنیاتنانی کاتی ،یهک دوا ی له یهک ،به دیه یناوه خویان ئامانجی ،دامه زراون پیشبینیکراو داتای له ئه دقینتییسته کان ئیمانی و ۱۸۴۴-۱۸۴۳ سالی له پرۆتستانته کانیان ئیمانی چیتر ،نامینیت درۆ بهرواریکی هه یچ له مه و دوا بو یه .تاقیکردۆته وه ۱۹۹۴ سالی خراوه ته ۲۰۱۸ وه سالی له که نوێ نه زمی نامینئ؛ درۆ چاوهروانیه کی " دهنگی له گو ییان هه لبژێردراوه کان و ،ده بیئت دروست ریکوپیککی ،جووله وه ئیلاهی دادپهروه ری مه سیحی ده ستیوه ردانی که ده بیئت " ده و ته م شمشالی بوو ته جیهان شانشینی " ،۱۱:۱۵ په خسانی به پیی که کاته ی ئه و ده بیئت؛ شه یتان له شیوه یه به م و " مه سیحه که ی و پهروه ردارمان شانشینی وه رگیراوه .

پیغه مبه رایه تی وهزاره تی سه رده می و دهرئه نجام

پښی دیسانه وه بیستبووم ئاسمانه وه له دنگه ی نهو ئینجا " ۸: ټایهت نهو دهستی له کراویه که وهریگره بچوکه پهرتوکه نهو برؤ: گوتم "وهستاوه زهوی لهسهر و دهریا لهسهر که فریشتهیهی

که ددهن نیشان خزمهتکاره نهو ئهرکی ئهزموونی ۱۱ تا ۸ ټایهتکانی ساده زمانیکی به کؤدکراوهکان پیشبینیه پیشکهشکردنی ئهرکی

بچوکهکههم پهرتوکه: گوت پیم و فریشتهکه لای چوومه " ۹: ټایهت له بهلام، دهیئت تال گدهت له، بینؤ و وهریگره: وتم پښی نهویش 'بده پی » دهیئت شیرین ههنگوین وهک دهمتدا

و ئازار نهو زیندوو شیوهیهکی به " ریخؤلهکان ئازارهکانی "، پیئشه وه له پیشکهشکراو رووناکی رهتکردنه وهی بههؤی که روو دهخاته ناخوشییانه له ئازارانه ئهم. دهیئت دروست یاخیوووهکانه وه مهسیحیه لهلایه ن، پهروهردگادا رؤژی کاترمیژی له، لوتکه دهگه نه ئیماندا کؤتایی تاقیکردنه وهی، کؤتایی تا چونکه. لهسهره مردنی مهترسی ههلبژێردراوهکان ژبانی که زهمینییهکانیه وه و ئاسمانی جنۆکه و شهیتان لهلایه ن ههلگرانی و رووناکی ئهبادؤن "، "تیکدهره" ئهم نااگایی یان هؤشیار هاوپهیمانی، دهکرپن شهر به ههنگوینیش ...و نیان و نهرم و نهرمی " ۹: ۱۱. پهخشانی ی "ئهپۆلیؤن یان لهگهل که، روو دهخاته خودا نهیئیهکانی له تیگه یشتن خۆشی تهواوی لهسهر. راستی تینووی، دهکات هاوبهشی خؤیدا راستهقینهی ههلبژێردراوانی چر نهو وهک خؤی سروشتی شیرینی تامی تر بهرهمیکی هیچ زهوی خۆشه شیرینییه ئهم قهدری مرؤف ئاساییدا ههلوهرجی له. ناکاته وه له مهسیح ههلبژێردراوهکانی شیوه ههمان به. دهگه پیت بهدوایدا و دهزانیت، دهگه پین ئاشتیا نهدا و خۆشه ویستی په یوه ندییهکی شیرینی بهدوای خودادا. رپنماییهکانی ههروهها.

(وهحی =) "ئهپۆکالیپس"، وهحیه کهی وهسفکردنی به خودا رؤحی، مانای "به دهکات بهراورد خودا رؤحی"، ههنگوین وهک شیرین " وهک له عیبرییهکانی خؤراکی و ههبووه ی "ههنگوین تامی " که " ئاسمانی له که بهلێندراو خاکی ناو چوونه پيش سالی ۴۰ ماوهی له داوه بیابانهکاندا خواردنی بهبئ نهیده توانی عیبرییهک چؤن ههروهک. وهرگیراوه کهنعیهکان

له كه هـى " *مانگه پېنج* " ئهو كۆتايى ۱۹۹۴هـ سالى له ،بژى " *lil* " ئهم شپوهيه بهو تهنها ئهـدقېنتىستى ئيمانى ،كراوه پېشبينى ۱۰-۹:۰ پهخشانى " (۶۴:۴۵ مهتا) كۆتاييه پېغهـمـبـريـه رۆحيه " *نۆراكه* " بهم كه دهـمـيـنـتـهـوه ئهم .مهـسـيـح عيسا ى"شكۆمەندانە هاتنى *گونجاوى كاتى بۆ ئامادهـكـراوه* ۱۶ ى ى ^۴ كاتژمېر له شهـمـمـهـيه بهـيـانـيه ئهم تهنها حەقيقهـت خوداى كه فيركردنه بۆ بوو بهـسوود ،دهـبهـخشيت من به (خودا بۆ ۲۰۲۶ بهلام) ۲۰۲۱ ى به سهـبارەت ليكردم پرسىارى جارېك كه كهـسهـى ئهو وهلامدانهـوهـى عيسا وهلامى "بكات؟ بۆ چيم دهـتـوانـيت ئهمه" ،پېشبينىـهـكان خويندنهـوهـى ويـنهـى رۆح ئهـگـهـر .رۆحى مردنى له رزگارـبوون بۆ رۆحى ژيانى :سادهـيه و كورت ئهو ،بهـكاربهـيـت " *ههـنگوين شيرينى* " تهـنها بهـلكو ،بهـكارنهـيـت " *كۆك* " هـوـهـ " *lil* " خواردنه بهم پهـيوهـندى عبرى جهـستهـيى ژيانى كه ئهوـيه لهـبهـر .هـهـلـبـتـرـدراوهـكانه رۆحى بۆ تهـنها خواردنهـكه ،وهـحى به سهـبارەت .هـهـبووه پيويستى و پيويست و پيويست شپوه ههمان به ،بهـراوردـكـردنهـدا لهـم ،بهـلام رۆحى ژيانى پاراستنى بۆ مهـرجـيـك وهـك زيندوووه خوداى لهـلايهـن ئاماده خواردنهـى ئهم خودا چونكه ،لوژيكيه مهـرجـه ئهم وه .دهـردهـكهـويت پشـتـگـوئـى بهـندهـكانـيهـوه لهـلايهـن كۆتاييدا رۆژانى له ئهوـى بۆ نهـكـردوووه عيسا قوربانيدانى دواى له توخم پيرۆزترين .پيكرت سووكايهـتى و بخريت عيسا "پيـكـدهـيـت پيرۆز ئىوارهـخـوانى جيـهـجـيـكـردنى و فۆرم دوا و مهـسـيـح رېنمايهـ و خۆى جهـستهـى ،خواردن بۆ ،هـهـلـبـتـرـدراوهـكانى به بهـخشـينى .پېغهـمـبـريـهـكانى

و هـرگـرت فريشتهـكه دهـستى له بچووكهـكهـم پهـرتـووـكه " : ۱۰ ئايهـت
دا قووتـم كاتـيـك بهـلام ،بوو شيرين دهـمـدا له ههـنگوين وهـك تـامى ،دا قووتـم
» .بوو تال گهـدم

رووناكيه ئهو تهـنـياـيدا له خزمهـتـكارهـكه ،ژياوهـدا ئهـزمـوونـه لهـم پيش ،راستيدا له و ،كردبوو پېشبينى عيسا كه دۆزیهـوه سهـرسـوپـهـنـهـرهـى كه خۆشه چيژيكي كه ،دۆزیهـوه تيـدا ى " *ههـنگوين شيرينى* " ،شتيـك ههـموو كه ساردييهـى ئهو بهـلام .ههـنگوين شهـكهـرى شيرينى به دهـكرـيت بهـراورد ههـولـدا كه دا نيشانى ئهـدقېنتىستيهـوه مامۆستاكانى و ئهـندام لهـلايهـن

بە كە بەرھەمھېنا جەستەمدا لە سكى راستەقىنەى ئازارى ،بەكم پېشكەشى
و رۆحى جېبەجىكردىنى شاھتەئالى من بۆيە .ناسراو قۇلۇن ھەوكردىنى
دەدەم شتانە ئەم وشەيى

كۆتايىيەو سەردەمەى بەو پەيوەندى دىكە روونكردنەوئەيەكى بەلام
سەردەمى لە .دەدرەوشىتەو پېغەمبەرايەتى رووناكى تيايدا كە ھەيە
كۆتايى كوشندە تىرۆرى و شەر سەردەمى لە بەلام پېدەكات دەست ئاشتى
سەرەتاي لە كە تەنگانە كاتىكى " كە كردوو پېشېنى ۱۲:۱ دانيال .دېت
" ھۆى بېتە ئەوئى بۆ بەسە ئەمەش ؛' *نەداو رووى كاتە ئەو تا گەلانەو*
" :دەخوئىنەو 1:20 ماتەمىنى لە ئەوئى لەبەر لەوش زياتر . " *دەدا لە ئازار*
لە لەناومدا رۆم ،گىژاودايە لە دەلم !نارەحەتەمدا لە ،پەروەردگار سەيركە
مردن ناوئەو لە ،بوو وئىران شەمشىر دەروە لە .بووم ياخى چونكە ،ئازاردايە
ئازاردايە؛ لە خۆمدا لەناو ! *رۆم ،دەلم* " 4:19 يەرميا لە ھەروەھا " .ھەيە
لە گوئ ،رۆم ئەى تۆ چونكە .بم بېدەنگ ناتوانم لېدەدات؛ لەناومدا *دەلم*
نىوان لە بەراوردېك " *رېخۆلەكان* " تالېى .*شەر ھاوارى ،بگرە شەمشال دەنگى*
پېغەمبەر يەرميا بە كە ئەركەى ئەو و ئەدقېنتىستى كۆتايى ئەركى
نىوان لە ھەلېژدراوكان ،ئەزموونەكەدا ھەردوو لە .دەكېشېت ،سپېردراو
خۆياندا سەردەمى ياخيووكانى فەرمانرەوا بەربلاوى دوژمنايەتییەكى
ئيدانە گوناھانە ئەو راستەقىنەكان ئەدقېنتىستە دوا و يەرميا .كاردەكەن
ئەنجاميانداو خۆيان سەردەمى ئاينىيەكانى و مەدەنى سەركردە كە دەكەن
جىھان كۆتايى تا ،دەگەرپتەو ئەوان دژى تاوانباران توورەيى كارەدا لەم و
و *پاشاكان پاشاى* " ،مەسىح عيسا شەكۆمەندانەى گەرانەوئى بە كە
كراوە ديارى ۱۹:۱۶ پەخشانى لە " *ئاغاكان پەروەردگارى*

وھى بەكەمى بەشى كۆتايى

دۆزىيەو ھاوتەرىبمان تەوھرى سى و پېشەكى ،يەكەمدا بەشەى لەم
مۆر ھەوت ،كراون كەنيسەكە ھەوت فرېشتەكانى ئاراستەى كە نامانەى ئەو

که ئاگادارکردنه وه سزای یان شمشال شهش و سهردهمه که نیشانه ی یان
ئاراو هاتوونه ته خوداو توورپه یی بههوی

و گهل له سهر پیشبینی تر جاریکی ده بی :گوترا پیم ئینجا " ۱۱ : ئایهت
. بکه یته وه پاشایهک و زمان و نه ته وه

به رنامه یی ئه و سالی ۶۰۰۰ له ۲۰۰۰ کو تا ته وای رومالی ۱۱ ئایهت
گه رانه وه ی کاتی به گه یشتن . ده کاته وه پشتراست کردوو ئاماده ی خودا که
ژیر له ۱۱ ادا بهشی له پیشبینی وه بیره ی ئانه وه ی ، مه سیح عیسا شکۆ مه ندانه ی
مه سیحی سهرده می بو خۆی گشتی تیروانی نیکی جیا وازدا بابه تیکی
ده رباره ی بکه یته وه پیشبینی دیکه جاریکی ده بییت " : ده ستی ده کاته وه
". پاشاکان و زمانه کان ، نه ته وه کان ، گهلان له زۆریک

وهجى دووهمى بهشى كردنه وهى

سهردهمى بۆ هاوتهريب گشتى تيپروانيپكى كه ،دووهمدا بهشى لهم بهشى له پيشتر كه گرنگهكان رووداوه سهر دهخاته تيشك رۆج ،مهسبحى حوكمهكهى ،دووهمدا بهشى له ،ليزهده بهلام ،باسكراون كتيبهكهده يهكهمى ههر ديسانهوه .دهكات ئاشكرا بابتهانه لهم ههريهكيك لهسهر زياتر وردى به نهوه .بهكاردههينيت تهواوكر ههميشه بهلام جياواز ويتهى و هيما بابتهتيك بابتهكانى پيشبينييهكه كه پيكرهويه فيركاريانه ئهم ههموو گرووپكردنى به بنهمايهى ئهم دانيالهوه كتيبي له .دهكات دهستنيشان ئامانجدار جيپهجي ئاشكراكرهوه رۆجى لهلايهن پيشبيني بابتهكانى هاوتهريبكردنى .دهبينيت وهك ،كراوه

١٣ و ١٢ و ١١ پهخشانى

مەسىھى سەردەمى ھاوتەرىب شىۋەيەكى بە بەشە سى ئەم
تەواوگەرەكان بەلام جياوازەكان رووداوه سەر دەخاتە تيشك ،دەگرېتەوه
دەخەمەرۋو بابەتەكانيان لەسەر وردتر دواتر و پوختەيەك

۱۱ ۋەھى

ھەوتەم شەمشالى - نىشتەمانى بىدنى - پاپا ھوكمپرانى

پاپاى درۆى پېغەمبەرى ھوكمپرانى :دووم تا يەكەم ئايەتەكانى
گۆشەگىرىيەدا و لېبور دەيى ھوكمپرانىيە لەم :شەشەم تا ۳ ئايەتەكانى

،گۆشەگىرىيەدا و لېبور دەيى ھوكمپرانىيە لەم :شەشەم تا ۳ ئايەتەكانى
" لەلايەن ،پەيمانەكە دوو پېرۆزەكانى كىتېبە ،خودا " شايەتەئالى دوو "
پاشايەتەيەكانى ھاوپەيمانى رۆمانى ئايىنى ھاوپەيمانى ، " درندەكە
دەبن گۆشەگىرى و ئازار تووشى ،رۆژئاوا ئەوروپاى

دېتە كۆتايىيەو لە كە درندەيەى ئەو " لە باس ۱۳ تا ۷ ئايەتەكانى
بۇ كە خۆى نەتەوھىيى بېياوھەرى و "فەرەنسى شۆرشى" واتە " ،سەرەو
دەردەكەوئىت مەرقايەتەيدا مېژووى لە يەكەمجار

شەمشالى " بەشەكى گەشەيەكى لەسەر ۱۹ تا ۱۰ ئايەتەكانى
دەبىت " ھەوتەم

پاپا ھوكمپرانى رۆلى

بۆ :گوترا پېم ،پېمدرە پېوانە چەقۆى ۋەكو چەقۆيەكى " :يەكەم ئايەت
" .بېيۇ دەپەرستەن لەوئى ئەوانەى و قوربانگاگە و خودا پەرستەگى

" وشەى بە كە سزايە كاتىكى دەكرىت لېوە باسى كە ماوھەيى ئەو
سالى لە " ،گوناهەو بەھۆى " رەوايە سزاكە . دەبىت ئاشكرا " چەقۆ

ئايىنيەو ۋە ۋوۋى لە ۵۳۸و ۋە سالى لە ۳۲۱و مەدەنى شىۋەيەكى بە ۳۲۱و ۋە پاپايەو ۋە رۋىمى لەلەين گوناھ ،دوايىەو بەروارەى لەم .گەپنرايەو ۋە " نوپنەرايەتى كە ،دەكرىت هېما " كانىيەكە " بە لېرەدا كە ،سەپنراو ۋە ئەم .۱۴-۹:۱۳ ئىشايە لە " دەكات درۆ فېرى كە دەكات درۆزەكە پېغەمبەرە لەگەل ،بەخسرا سوپاكە " ۱۶:۸ دانيال پەيامەكەى ئاۋىنەيەكى پەيامە بۆ ئامازەيە " سوپا " تىيدا كە " ، گوناھەو بەھۆى ،ھەمىشەيى ئەۋى كە عيسا كاهىنايەتى بۆ " ھەمىشەيى ئەۋ " ،مەسىحى كۆبۈنەۋى سالى لە شەممە لە وازەينان بۆ " گوناھ " و ،لابرا پاپاۋ ۋە رۋىمى لەلەين رېگەى لە جار چەندىن كە پەيامىكە دووبارەكردنەۋى تەنھا ئەمە .۳۲۱و سزەبەخشە رۆلە ئەۋ .ھېماكان و لەين دووبارەكراۋەتەۋ جياۋازەۋ ديارى رۆمانى پاپاى رۋىمى دامەزراندنى بۆ خۇدا كە دەكاتەۋ پىشتراست دەرئەنجامى سزاكە بۆيە .دېت "دادوهر" واتاى بە " پېۋانە " كىردارى .دەكات بەكۆمەلى كۆبۈنەۋى ،" خۇدا لە " پەرستگا " دژى لە خۇدايە ھوكمدانى لەۋى ئەۋانەى " و ،قوربانىيەكەى خاچى ھېماى " قوربانگا " ،مەسىح دەكەن ئەۋ رزگارۋونى ئىدىعاى كە مەسىحيانەى ئەۋ واتە ،" دەپەرستىن

بۆ" بەجېبھىلە پەرستگا كە دەرەۋى ھەۋشەى بەلام " :دوۋەم ئايەتى پېرۆزەكە شارە مانگە دوۋ و چل و گەلان بە دراۋە چۈنكە ،مەپپون و دەرەۋە " .دەچەۋسىننەۋە پېيدا ژېر لە

ئيمانى تەنيا بە .ە " دەرەۋە " ئايەتەدا لەم سەرەكى ۋشەى ديارى دەكرىت لېۋە باسى كە كاسۋلىكى رۆمانى كەنىسەى رۋوكەشى " بە لېرەدا كە ،دەبىنرىت سالىدا/رۆژ ۱۶۶۰ ھوكمپانى وپنەى لە ۋەك ،دەكات ھەلېژېردراۋى وپنەيەكى ،" پېرۆزەكە شارە " .خراۋەتەرۋو " مانگ ۴۲ لە " پاپا دىسپۋتى رۋىمى ھاپەيمانى " گەلانەى ئەۋ لەلەين " ،راستەقىنە زېنا كە " ئەۋروپا شانشىنى پاشاكانى واتە ، پېيەۋە ژېر دەخرىتە پېيدا ژېر و درېژخايەن ھوكمپانى ماۋەى لە دەكەن كاسۋلىكى ى " ئىزابېل " " لەگەل ۋ 538 سالانى نېۋان لە ،بوۋ راستەقىنە سالى 1260 كە خۇيدا لېۋوردەيى ۋ راستەقىنە باۋەپكى نېۋان لە دەكات جياۋازى خۇدا ،ئايەتەدا لەم .1798 ۋ موسا چادەرەكەى :عېبرى پېرۆزگاي ھېماكانى لە سوۋدوهرگرتن بە درۆ

، حاله ته كه دا ههردوو له .دروستكراوه سلیمانوه له لایهن كه په رستگاكه جهسته یی ئایینی رپوروسمی ، " په رستگاكه دهرهوهی دهوشهی " له سهر رځی پیرۆزی .دهستنوږ ههوزی و قوربانیکردن قوربانگای :دهیینهوه ههوت چراداره كه پیرۆزدا شوینی له :دهیینریت په رستگاكه دا له ناو راسته قینه كه بخوره كه قوربانگا و ئاماده یی نانی دوانزه میزی ،تیدایه چراداره كهی كه ،شاردوه ته وه پیرۆزترینی شوینی كه دانراوه په رده یه دا ئه و له به رده م .دانیشته وه پاشایه تییه كهی تهختی له سهر خدا كه ئاسمانه نوینه رایه تی و دهیناسیت خدا ته نها ده گهرپن مه سیحیدا رزگاری به دواى ئه وانه ی دلسۆزی ده خړیت فربو " دهره کییه " و روو كهش ئایینه به و مرؤشایه تی زهوی له سهر ئایینی میژووی له شتیک هه موو پیش کاسۆلیکی رۆمانی ئایینی كه دهكات نوینه رایه تی ئیمه دا سهرده می له مه سیحیدا

گۆشه گیرى ،خودا قسه ی ،پیرۆز ئینجیلی

بۆ ئه وانیش ،شایه تدا له كه م دوو به دهم دهسه لات " ۳: ئایه ت " . گونییه وه به رگی و جل به ،ده كه ن پیشبینی رۆژ ۱۲۶۰ ماوه ی

" رۆژ 1260 " به لیږده دا كه ،دریژخایه نه دا حوکمرانییه له م تا ،کراوه هیما " شایه تدا دوو " به كه پیرۆز کتیبی ،پشتراستکراوه ته وه خوله له لایهن ته نه ات کاتیک ،خرا پشتگوږ به شیکى چاکسازى سهرده می شمشیر به كه ،کرا گۆشه گیرى پاپاکانه وه بۆ دلسۆز کاسۆلیکییه کانی " له به ردا یه گونیان پۆشاکى كه " پیاوه دوو ئه و وینه ی .ده کرد پشتگیریان به رگه ی ۱۷۹۸ سالى تا پیرۆز کتیبی كه دهكات ناخۆشى دۆخیکى نوینه رایه تی گۆرپانه له فهره نسى شۆرشگیرى بیدينی ،قوناغه دا ئه م کو تایى له .ده گرت بکات بنبر ته واه ی به هه ولیدا ههروه ها ،سووتاند گشتیه کاند

كه چراداره كه ن دوو و زهیتون دار دوو ئه مانه " :چوارهم ئایه تی " .وه ستاون زه ویدا پهروه ردگاری له به رده م

له یه ک په یمانی دوو هیما ی " چرادار دوو و زهیتون دار دوو " ئه م سهرده می دوو .دامه زرانده وه خۆیدا رزگاری پلانی له خدا كه یه کن دواى پیرۆز کتیبی میراته که یان كه ،ئو رځی هه لگری ،یه ک دواى له یه ک ئایینی

١٤-١١: زهکهریا له پهیمانهکه دوو پلانی. پهیمانهکهیهتی دوو دهقهکانی و چرادرکه چهپی و راست لای له که زهیتون دار دوو " به ،کراوه پیشبینی له خودا ، ٣ ئایهتی ی " شایهتعال دوو" پیش ،ئیستاو له وه ". دانراون که رۆن کورپی دوو ئهمانه " :وتی لهبارهیاوهوه زهکهریادا شایهتعالی " رۆن " ،هیماسازییهدا لهم " .وستاون زهویدا ههموو پهروهردگاری لهبهردهم ،دهکات مهسیح عیسا پیشبینی " چرادر " .دهکات خودایی رۆحی نوینهرایهتی و (7 =) پیروژکردنیدا له دههینیت رۆح رووناکی مرؤفدا جهستهیهکی له که چرادره چۆن ههروهک ،بلاودهکاتهوه مرؤفایهتیدا لهنیو زانیارییهکانی " ههوت " له که رۆنه ی ئه و سووتاندنی به بلاودهکاتهوه رووناکی رهمزییهکه ههیه دهفرهکیدا .

بۆری سهنتهری له چرادر ههوت ی " *candelabrum* " :سهرنجه جیگی ههفتهی چوارهمی رۆژی که ،ههفتهدایه ناوهراستی وینه ی له ئه مه ناوهراستدایه؛ ،خۆیهوه کهفارهتی مردنی رپگهی له که رۆژه ی ئه و دهکاته ئیستهر جهژنی رپورهسمی که ،هینا " پیشکهشکردن و قوریانیکردن" به کۆتایی مهسیح عیسا .کراوه پیشبینی 9:27 دان له که خوداییه ی پلانه ئه و بهپیی ،عیریه ئایینی هه لگرتبوو پیغه مبه رانهشی په یامیکی چرادرکه ههوت " مۆمه " بۆیه .

له ئاگر ،بدات زیانگه یاندنیان ههولئ کهسیک ئه گهر " :پینجه م ئایهتی ههولئ کهسیکیش ئه گهر ،دهخوات دوژمنهکانیان و دهرهوه دینه دهمیان » .بکوژریت شیویه بهم دهییت ،بدات زیانگه یاندنیان

،خۆی سزادانی قهدهغهکردنی خودا ،١٠:١٣ پهخشانی له وهک ،لیرهدا بۆ ،گه یاندوه هۆکارهکه ی و پیروژ کتیبی به زیانانه ی ئه و ،خۆیان که کردارپکه ئه مه .دهکاتهوه پشتراست خۆی راستهقینه ی هه لپژدراوانی .دیث دروستکهروه خودای دهمی له خراپه .دهکات تهرخان خۆی بۆ تهنها ،" خودا وشه ی " دهوتریت پیی که ،دهناسینیتهوه پیروژ کتیبی به خۆی خودا دهکاته هیرش راستهوخۆ بگهیه نیت شته به و زیان ههرکهسیک بهجوریک سهری .

بۆ دابخه ن ئاسمانهکان ههیه ئهوه یان هیزی ئهوان " :شهشم ئایهتی ئهوه یان هیزی ههروهها ،نهباریت باران پیشبینیهکانیادا رۆژانی له ئهوه ی

بدەن زەھى لى بەلەيەك جۆرە ھەموو بە و خويىن بىكەنە ئاۋەكان ھەيە
» دەيەنەۋىت كە ھەركاتىك

لە .كراون باس پىرۆزدا كىتەبى لە كە دەھىنەتەۋە رۇوداۋانە ئەو رۇج
نەبارىت باران كە ھىنا بەدەستى خۇداۋە لە پىغەمبەر ئىلىيا ،خۇيدا سەردەمى
كە ۋەرگرت خۇداۋە لە ھىزى موسا ،ئەو پىش نەبىت؛ ئەو قىسەى بە تەنھا
ئىنجىلى شاھتەلانى ئەم .بەدات لى بەلە دى بە و خويىن بىكەنە ئاۋەكان
و نووسراۋ ۋشەى بە سوۋكايەتىكرىدن ،كۆتايىدا رۇژانى لە چونكە گىرنگىرن
پەخشانى بەپى ،دەدرىت سزا ھاۋشىۋە بەلەيەكى بە خۇدا ئىلھامبەخشى
۱۶.

فەرەنسا شۇرشى نەتەۋەيى بىدىنى تارىكەكان گۆپە

درندەيەى ئەو ،كرد تەۋاۋ خۇيان شاھتەتەلى كاتىك « :خەۋتەم ئايەتى
و دەرىت زال بەسەرياندا و دەكات لەگەل شەريان سەرۋە دىتە كۆتايىۋە لە
» دەيەنەۋىت .

كۆتايى ۱۷۹۳ سالى :دەكات ئاشكرا بۇ گىرنگەمان خالىكى لىرەدا رۇج
ئەو دۈژمنەكانى بۇ كى؟ بۇ بەلام ،پىرۆزە كىتەبى شاھتەتەلى ھاتنى
لە ئىلاھىيان دەسەلاتى ،كردبوو گۆشەگىر پىرۆزىان كىتەبى كە سەردەمەى
رژىمى ،پاشايەتتەيەكان ئەرسىۋىراتە ،پاشاكان ۋاتە رەتكردەۋە؛ باۋەردا بابەتى
خۇدا بەرۋارەدا لەم .رۇدانىيەكانى تەۋاۋى و كاسۋلىكى رۇمانى پاپاى
كردەۋە بە كە دەكات پىرۆتستانت درۆزانەى باۋەردارە ئەو ئىدانەى ھەروەھا
لە ،۱۱:۳۶ دانيال لە .خستۋە پىشتگۈئ ئەۋيان فىركارىيەكانى پىشتىر
كە كاتەى لە و " : " دۈۋرۋوۋى " بە دەكات تۆمەتباريان خۇدا ،خوكمەكەيدا
دۈۋرۋوۋى لە دەبن لەگەلىان زۆرىك و ،ۋەردەگىر يارمەتى كەمىك ،دەكەۋن
لە چونكە ،پىرۆزە كىتەبى شاھتەتەلى يەكەمى بەشى كۆتايى تەنھا ئەمە " .
بە دەھىنەتەۋە بەدەست ژيانى گىرنگىيەكى رۇلەكەى ۱۸۴۳ سالى
پىشبنىيەكانى دۆزىنەۋەى بۇ ھەلپىردارۋەكان بانگەپىشتكرىدن
پىرۆزى كىتەبى فەرەنسا لە نەتەۋەيى بىدىنى دامەزراندنى .ئەدقۇنتىستى

خويناوى و بهربلاو بهكارهينانى .دا بنبرکردنى ههولئى و ئامانج كرده كه نوئ يهكى " درنده " بيبته كه ليكرد وای بهراستی "گيلوتينهكهى" گيرانهوهى له كه زاراويه بهم . " ههلبيت كۆتاييهوه له " دهبوو ئهمجارهيان كه بيردهخاتهوه ئهوهمان رۆج ،كراوه قهرز ۱:۲ ژيان سهرهتاي له دروستکردن زهوى لهسهر ژيانىك هيچ ،نهبووايه بوونى دروستكهرهكهى كه خودا ئهگهر *فۆرم بئى* " كاتيک ،دانىشتوو بهبئى زهوييه هيماى " *كۆتايى* " .نهدهکرد گهشه و 1:2 ژيان سهرهتاي بهپپى ، بووه " *سهرهتاوه له* " شيويه بهم . " *چۆله و* گهرانهوهى دواى ،جيهاندا كۆتايى له ، " *سال ههزار* " بۆ دهبيتوه دووباره بهشى له تهوهره ئهم كه تهوهرهيه ئهو كه ،مهسيح عيسا شكۆمهندانهى يهكبگرن چۆن دهزانن ياخييووهكان پياوه چونكه .دههيئت خويدا بهدواى دا11 پيوسته كه فۆرمانهى ئهو لهسهر دابهشبوون قوولئى به بهلام ،لهناوبردن بۆ بهرهههه ئهو نيشاندانى شايهتخالييه ئهم پاشان .بيگرتهبهه ئاوهدانكردهوه تهواوى به كاتيک بگريت بهرگهى دهتوانيئت مرؤفايهتى كه دهكات پيشكesh خيخوازييهكهى كردهوه له بوو بيبهش ببردريئت؛ خودا له

پيشنيارى دروستكهر خوداى رۆحى " ،*كۆتايى* " ناوهينانى به بهلام به ،شيويه بهم .دهكات زهوييمان رهسهنى دروستکردنى دۆخى و كۆنتيكتست كه ديدات پيشان زهوييهكمان ،دروستکردنه ئهم رۆژى يهكهم به گرنگيدان رپوناكى هيشتا خودا كاتهدا لهو چونكه ،رههادا " *تاريكى* " له بووه نوqm " ئهم رۆحيهوه رپوى له بيرۆكهيه ئهم .نهداوه زهوى به ئهستيرهيهكى هيچ پهخشانى ي " *چوارهم مۆرى* " به " *ههلهدهستيت كۆتاييهوه له كه درندهيه* وهسف " *قژ قوماشى وهك رهش خۆريک* " وهك كه ،دهبهستيتتهوه 7:۱۲ 8:۱۲ پهخشانى ي " *چوارهم شمشالى* " به پهيوهندييهكه ههروهها .كراوه و مانگ سييهمى و خۆر سپى لهسهر يهك ليڊانى " به كه ،دروستكراوه كارهكتهرى رۆج ،ويئانهوه ئهم رپگهى له .باسكراوه " *ئهستيرهكان سييهكى* **لهم و لايهنه لهم ههر بهلام .دهگهريئيتتهوه بۆ ي " تاريک** " تايههتى " **رۆشنگهرى** " نازناوى پيدانى به فهرههسا كه دايه " **تاريكهدا** " دهولهته مهسيح عيسا قسهكانى پاشان .دهكات شكۆمهند خۆى ئازادهكانى بيرمهنده *ناتهन्द्रوست چاوت ئهگهر بهلام* " :دينينهوه وهبير ، هاتوو 6:۲۳ مهتا له كه

ناوت پرووناكى كاتە ئەو ئەگەر ،تارىكى لە دەيىت پر جەستەت ھەموو ،بىت
 زەمەن كۆتايى تا و -جىھان ! **گەورەيە چەندە تارىكىيە ئەو ،بىت تارىكى**
 ،فەرەنسادا شۆرشى لەگەل .دەپارېژىت خۆى خراپەكارەكانى كارىگەريە
 ئەو لەگەلدا چۈنكە .گوناھدا لەگەل ،دەيىت جىگىر ھەمىشەيى بۇ "تارىكى"
 ،دەردەكەون نووسىويانە ئازاد بىرى فەيلەسوفەكانى كە كىتايانەي
 دانيال پېشېبىنيەكانى لە يۆنانىيە تايىبەتمەندى كە "گوناھە" بەو دەيىبەستىنەو
 زۆر پادەيەكى تا و دەكەن پېرۆز كىتېبى كىپرېكى نوپيانە كىتېبە ئەم .۷-دا ۸: ۷
 بە دەكرېت ئىدانە كە يەى "شەرە" ئەو بۆيە .خىكاندى لە دەبن سەرکەوتوو
 ،دووھم جىھانى جەنگى دواى و شۆرش لەدواى .ئايديۆلۇژىيە يەكەم پلەي
 پېچەوانە بەمەش ،دەگرېتەبەر مەرقۇدۇستى بالاترىن بەرگى تارىكىيە ئەم
 ئايديۆلۇژى "شەرى" بەلام ،دەشكىت رەسەندا لېيوردەيى لەگەل و دەيىتەو
 ئەم بۇ قوربانى بىكەنە شىتېك ھەموو دەبن ئامادە پوژئاوايىەكان .بەردەوامە
 و قوربانى دەكەنە خۇيان ئاسايشى ،نەتەوكانيان راستىدا لە ."ئازادىيە"
 كەردووھ ديارىي خۇدا كە مردنەي لەو ئەوھشدا لەگەل ،نايىت رزگاربان

شارە شەقامى لە مردووھكانيان تەرمى " :ھەشتەم ئايەتى
،ميسر و سۇدۇم دەوترىت پېي رۆحى مانايەكى بە كە ،دەكەون گەورەكەدا
» .دراوھ خاچ لە پەرورەدگارەكەيان كە

كە ،ن" شايبەتالانە دوو " ئەو ھى باسكراون انەي" تەرمى " ئەو
سىدارە لە يش " شار " ھەمان " گۆرەپانى " لە سەرەتايىەكانيان ھېرشبەرە
لە يەك ،باسكراوھ كە " چوارگۆشەي " ئەو و پاريسە " شارە " ئەم . دراوھ
لويىسى شوپىنى" ،"چواردەھەم لويىسى شوپىنى" لېنراوھ ناوى يەك دواى
ئىستاي"كۆنكۆرد لا دى شوپىنى" بۇ ئامازەيە و "شۆرش شوپىنى" ،"پازدەھەم
قوربانىيە .نادات نيشان ئايىنى فۆرمىكى ھېچ بۇ لايەنگرىيەك ھېچ بېدىنى
وھ .ئامانچ دەكرېنە ئايىنيانەوھ پەيوەندى بەھۆى وردى بە گىلۆتىنكراوھكان
لە برېتىن ئامانجەكان ،دەكات فىرى " چوارەم شەمشالە " پەيامى وەك
ھەر و ،(مانگ) درۆينە بەكۆمەلې پرووناكى ،(خۆر) راستەقىنە پرووناكى
فۆرمى ھەندېك ،لەوھش جگە .(ئەستېرە) تاكەكەسى ئايىنى ئېردراوېكى
بالادەستدا بېدىنى نۆرمەكانى لەگەل مەرجېك بە وەرگىراون گەندەل ئايىنى

له "دوتريت پيان گالته جاريه وه به قه شه كان له هه نديك پيه به م. بگونجيت " *سودوم* " به فهره نسا پايته ختي پاريسي رۆح. "دوورخراوه ته وه پوخته كه ي بوو سيكسي زياده روه ي نازادي به ره م يه كه م. دهكات به راورد " *ميسر* " و هم. بوو نه ريتيه كان خيزانيه و كوومه لايه تي ريكه وتنه شكاندني له گهل كه پيمان رۆح. دهبيت دلته زينه كان ي ده رئه نجامه كات تيپه رپووني به به راورد كردنه " *ميسر* " چاره نووسي و " *سودوم* " چاره نووسي تووشي شاره هم كه دهبيت له و. دژي له ياخييون و گونا جوه هري هيماي بوو ته خدا بو كه ، دهبيت له كه دامه زرا " *يوانني* " *فلسه في ي* " *گوناه* " له گهل پيشتريه يوه ندييه ي به نه وه ي بو. دهكرتته وه پيشتراست ليژدها كراوه ئيدانه ۷-۸: دانيال نه وه دهبيت ، تيپگه ين يوانني گونا هي ئيلاهييه ي چه واشه كاريه لم ته واوي بو فلسه في گوتاري به كارهيانني هه ولى له ، كه بگرين له به رچاو نيژدراوي پوئوسي ، پايته خت نه سينا ي دانيشتواني بو ئينجيل پيشكه شكردني بو فلسه في بيرى كه نه مه شه له بهر هه ر. دهركرا و هيئا شكستي خدا تا و كات دريژايي به. ده ميئيته وه دروستكه ر خدای دوژمني وهك هه ميشه به راورد كردني شايه تحالى ، وه "پاريس" ناوي به شاره هم ، كوئاييه كه ي ، ده پاريزيت ، ئايينين و سيكسي گونا هي هيماكان ي كه ، ناوه دوو هم له گهل كه ناوه كه ي وه پشت له. دهبيت شايه تحالى كرداره كانيه وه رپگه ي له و و سيلتيكيه رچه لك به وشه يه كي كه ، هه يه "پاريسي" ميراتي ، ه "پاريس" شيويه كي به پيغه مبه رانه ناويكي كه ، ديت "ده فره كه نه وانه ي" واتاي به بته رستي په رستراواني قه لاي شوينه نه و رومه كاندا سه رده مي له. دراماتيک پاريس شانويي و كيني وي نه ي به لام ، بووه ميسري خدا وه ندي ، ئيسييس له گهل زيناي نه وه ي به هوي. بووه به سالچوو پريامي ، ترؤجان پاشاي كوري دهبيت به رپرسيار ، كردوو ميئيلوس يوانني پاشاي هاوسه ري ، جوان هيلىني يوانيه كان ، نه بوو سه ركه وتوو گه مارويه كي دواي. يوان له گهل شه رپك له به جي هيشت ده ريكه كه نار له زه به لحيان دار نه سپيكي و كشانه وه ناو هيئايه نه سپه كه يان ، يوانيه خدا وه نديكي كه بروايه ي به و ترؤجانه كان سه رياره ، هات كوئايي ئاهه نكه كه و شه راب كه شه ودا نيوه ي له. شاره كه وه سه رياره به رووي ده روازه كانيان و ده رچوون نه سپه كه له يوانيه كان

دانیشتوانی هه موو و دهگه پانهوه؛ بیدهنگی به که کردهوه یۆنانیهکان ترۆجان کاره ی ئهم . په عیته نزمترین تا پاشاوه له ، کران کۆمه لکوژ شاره که پشتگو یخستنی به چونکه کۆتاییدا رۆژانی له پاریس رووخانی هۆی ده بیته پیشووی دوژمنانی به پێگه دان به دهکاتهوه دووباره خۆی هه له کانی ، وانه که ناوی ئه وه ی پێش . بن نیشته جئ خاکه که ی له سهر ، کردبوون کۆلونیکردنی که -"بۆگه ن تالوویکی" واتای به ، بووه "لوتیتیا" ناوی شاره که ، وه برگریت پاریس " میسر " له گه ل به راوردکردن . خه مناک چاره نووسی بۆ روونه ئاماژه یه کی یه که م ده بیته فهرمی به فهره نسا ، کۆماری رژیمی وه رگرتنی به چونکه په وایه " به ۱۷:۳ په خسانی له لیکدانه وه یه ئهم . رۆژئاوا دا جیهانی له گونا هبار رژیمی هاو په یمانیه وینه ی که ، ده کریته وه پشتراست " درنده " ی " سوور په نگی بنیات فهره نسا مۆدیلی له سهر و کۆتاییه رۆژانی کۆمارییه کانی و پاشایه تی له هاوته ریبیه ک ، " در خاچ له پهروه ردا گاریان که له وئ " وتنی به رۆح . نراوه و فهره نسی بیدینی له لایه ن مه سیحی باوه پنامه ی په تکرده وه ی نیوان ده کیشیت؛ مه سیددا عیسا مه سیح له جوله که کان نه ته وه یی په تکرده وه ی بی به ره ه می هه مان و ده رئه نجام هه مان و یه کسانن دۆخه دوو ئه و چونکه دواتردا ئایه ته کانی له به راوردکردنه ئهم . ده بیته نادا په روه ریبیان و خودایی ده بیته به رده وام .

به ده کات به راورد فهره نسا ، " میسر " پایته خته که ی ناوه یێانی به . خۆی ویستی به به رامبه ر مرۆقه به رخۆدانی جه وه هری نموونه ی که ، فیرعه ون هیچ هه رگیز . ده پارێزیت یاخیگه ریه هه لۆیسته ئهم له ناو بردنی تا فهره نسا خراپه چاکه و چاکه به خراپه " ناوه یێانی به . ناییت ئه وه وه له لایه ن ته وه یه ک ناوه یێانی : بیزارن لیی خودا که ده دات ئه نجام گونا هه کان خراپترین ، " یان " ئه و مرۆبییه کانی مافه " که " تاریکانه " بیرمه نده به و " رۆشن گه ری " ته قلیدی گه لان له زۆرێک وه . خودان مافه کانی دژی که ، دامه زران دووه به که ، به هیز رووسیای ، ۱۹۱۷ دا سالی له ته نانه ت ، ده که ن مۆدیله که ی ، ده بات له ناوی دا " شه شه م شمشال که ی " کاتی له ئه تۆمی ته قینه وه یه کی ئه وانه ی " واتای به ، کراوه پیشبینی سیلتیک زمانی به " پاریسی " ناوی له وه ک توانا بی ، کۆتاییه که ی تا فهره نسا شیوه یه به م . " ده فره که دان له که

دوآجار و دهکات ویران که تاقیکردنه وانه دا له و خودا بینینی له ده میښتته وه نه میښت تا لیښته میښت وازی، نامانچ به کردوویه تی نه و چونکه ده بات له ناوی

و زمان و هۆز و گهل هه موو له خه لکی «: نوځیه م نایه تی
رڼگه و ده بینن مردوو هکانیان تهرمی نیو و رۆژ سی ماوه ی بو نه ته وه یه که وه
» دابنریت گۆرڼکدا له مردوو هکانیان تهرمی ناده ن

له و شوړشه وه ناو چوونه ۱۷۸۹ دا سالی له خه لکه که، فهره نسا له به هه ردووکیان، دا سپداره له شاژنه که یان پاشان و پاشا که یان ۱۷۹۳ دا سالی به یه ک دواي له یه ک، بری سهریان شاره که دا سهره کی گۆره پانی له ناشکرا دی شوینی" به ئیستادا له و "شوړش شوینی"، "پازده هه م لویسی شوینی" نه م کاتی بو "نیو و رۆژ سی" تهرخانکردنی به نووسه ر پیده چیټ. "کۆنکۆرد لا شوړشگړه کان، ۱۷۹۲ دا سالی له که، بگریته وه قالمی شهر ی، ویرانکه ره کاره شکستیان و بوونه ته وه ئه وروپی شانشین ی شاهانه ی سوپای رووبه پرووی، نه مسا له نیویاندا، کۆمار ی فهره نسا ی سهر کردبو وه هیرشیان که پیښنا و رق نه م سهرچاوه ی له تیگه یشتن بو. نه نتوښت ماری شاژن بنه مالهی ولاتی به به کاره یان خراپ له سال ۱۲۶۰ که بگریټ له بهرچا و نه وه ده بیټ، کینه فهره نسا ی خه لکی دوآجار، شاهانه و پاپا هاوپه یمانی جوړه کانی هه موو ویرانکراوی ته وای به و گۆشه گیرکراو و مامه له کراو خراپ و ئیستغللکراو ئیسرافه به چوارده هه م لویسی کۆتایی سهرده می دوو. کردبوو تووره، بوو خراپه کار و گهنده ل پاشایه کی که پازده هه م لویسی و قیزه ونه کانی! ناگداربن. کرد ماندوو مرۆقه کانی هه م و خودا هه م نارامیی و سهر دوآجار له، خوی کۆتایی تا، ده بیټ به رده وام. نابیټ و نییه نیعمه ت فهره نسا بو کۆمار نه و ههر نه نجامدانی و خودا نه فره ته کانی هه لگرتنی له، پیښجه میدا فوړمی سهره تای له ههر، خوینرپژده سه لاته نه م. رووخانی هوی ده بنه که هه لانه ی بهرگری دوآجار، مرۆقدۆستی و "مرۆف مافی" خاکی ده بیټه، دامه زراندنیه وه بیزار لیقه و ماوان، ناداپه روه ربیه که یه وه رڼگه ی له و دهکات تاوانباران له نیشته جییان خاکه که یدا له و دهکات دوژمنه کانی له پیشوازی ته نانه ت. دهکات که دهکات ترؤیا به ناوبانگی نموونه ی تهقلیدی شیوه خراپترین به، دهکات

ههشتوو به جيان يو نانيه كان كه داره ئه سپه ئه و ناساندنى به به ناونانگه
کرد باسماڻ پيشتر وهک.

و دهبن دلخوش زهوى دانىشتوانى ئه وانوه به هوى " ۱۰: ئايهت
پيغه مبهره دوو ئه م چونكه ، دهنيڤن به كتر بۆ ديارى و دهبن دلخوش
» . ئازاردا زهوييان دانىشتوانى

يان گهنگرين وهک كه دهكات كاته به و ئاماژه رۆح ئايهتهدا له
ديكهى گهلانى بۆ تاغونيك وهک فهره نسي فهلسه فى نارهحه تى ، شيرپه نجه
دهكات؛ ديارى " شه شه م مۆرى " ى " سه رده م نيشانه ى " . بلاءوده بيتهوه رۆژئاوا
": ده بيتهوه رهش ئه سپ مووى كيسه يه كى وهك خۆر " كه كاته ى ئه و
بهرمه ندانى فهلسه فييه كانى كتيبه به هوى ، نامينييت پيرۆز كتيبي روهوناكى
ده خنكييت ئازاده وه

ئاسماڻ شانشيني هاو لاتيانى " پيچه وانهى به ، رۆحيدا ليكدانه وى له
" زهوى دانىشتووانى " ، دهكات عيسا هه لېژدراوى گهلى پيئاسه ى كه "
له كه ئه وانهى بۆ گشتيتر شيوه يه كى به و ئه مريكى پرۆتستانتى بۆ ئاماژه يه
تايه ته ى به و ئه وروپى شانشيني خه لكى . دهبن ياخى راستيه كانى و خودا
خهريكى نه ته وه يه ك ، له ويدا . فهره نسا يه له چاويان ئه مريكى شانشيني
كه ، كاسۆليكيه مه سيحى ئاييني و خۆى پاشايه تى ده سه لاتى چه قاندنى
" به ، " شا يه تحال دوو " ، ده خويننه وه پيرۆز كتيبي ئه وانهى له هه ره شه
كه ، به لام ، راسته قينه ى " ته شكه نجه " - هكه ى " دۆزه خ " ى " ته شكه نجه كان
ئاييني كه سا يه تيه ئه و له ناو بردنى بۆ ، ته رخانكراوه دادگاييكردن دوا بۆ ته نها
به پيى ، به كارد هه يڻن هه ره شه يه جوړه ئه م فيلبازانه به خويان كه دروينا نه ى
هه مان قوربانى فهره نسا ش ده ره وه ى له كه بيانيه كان . ۱۱- ۱۰: ۱۴ په خشانى
له م سوود بتوانن كه ئه وه ى هيو اى به ده كه ن ده ست ، ده ستر يژيكردن
فه ره نسي پشتيوانى به چونكه راسته زياتر ئه مه . وه رېگرن ده ستيپ شخه ريه
نو پي يه كگرتوو ه كانى ويلايه ته ، به خشيوو پيى شانزه هه م لويى سى كه
و به ده سته يڻابوو خۆى سه ره به خويى پيشتر ساليك چه ند باكوور ئه مريكى
زووانه به م و رپيواندا يه له ئازادى . كر دبوو رزگار ئينگليزى هه ژموونى له خۆى
به كتر بۆ ديارى " هاو رپيه تيه ئه م نيشانه ى وهك . گهلان له زۆر يك ده گاته

بۇ بوو "ئازادى پەيكەرى" فەرەنسىيەكەى ديارى دياربانه لهو يەكك "دەئيرن نيويۆرك بەرامبەر دوورگەيەكى له ۱۸۸۶ سالى له كه ،ئەمريكيەكان له كه ،کرد پيشكەش كۆپيەكيان بەرامبەردا له ئەمريكيەكان .دروستكرا رووبارى ناوهراسىتى له دوورگەيەك له پاريس له كه ،دروستكرا ۱۸۸۹ سالى له دياربە جۆره ئەم خودا .وەستاوه ئىفل تاوهرى نزيك له سىن بنەماى كه دەكات ئاشكرا ئالوگۆره و هاوبەشى ئەو كه ،بەرژەوهندىدایە پشتگوئى رۆحيەكانى ياسا هەولەدات كه **زيادەرۆيە ئازادى** نەفرەتى بخت.

هاته خوداوه له ژيان هەناسەى نيو و رۆژ سى دواى " ۱۱: ئايەت ئەوانەى سەر كەوتە زۆريش ترسيكى ،وەستان خۆيان پيى لەسەر و ناويان .بينويانە »

هەرەشەى پرۆسەوه و نەمسا لەلایەن فەرەنسا ۱۷۹۲ نيسانى ۲۰ى له له ،لەكارخست شانزەهەمى لويىس پاشاكەى ۱۷۹۲دا ئابى ۱۰ى له و ليكرا له ،بەدەستەينا سەرکەوتنيان شالمى له شۆرشگيران ۱۷۹۲ ئەيلوولى ۲۰ى رۆيىسپەر دىكتاتور ،کرا گيلوتين شانزەهەم لويىسى پاشا ۱۷۹۳دا ژانويهى ۲۱ى 1794، 28 کران گيلوتين تەمموزدا مانگى له نۆره بە هاوکارەکانى و گۆردا بەرپۆهەرايەتى بە 1795 يەكەمى تشرینی 25 له رېككەوتننامەكه .خاياند ساليكيان تەنها پيکەوه 1794 و 1793 سالى تيرۆرى حوکمرانى دوو ئەم وردى بە ،۱۷۹۵ يەكەمى تشرینی ۲۵ى و ۱۷۹۲ نيسانى ۲۰ى نيوان له هاوتايە واقيعدا له كه ، دەبينمەوه " نيو و رۆژ سى " پيشبينىکراوهى ماوهيه پەياميکى ماوهيه ئەم وایە باوەرم من بەلام . "نيو و سال سى" لەگەل رەنگە كه ،دەكات هەفتە نيو نوینەرايەتى ماوهيه ئەم .هەلگرتوو رۆحيشى و رۆژ سى" وردى بە كه ،مەسيح عيسا زەمینی خزمەتکردنى بۆ بێت ئاماژە کۆتايى مەسيح عيسا ،مەسيح مردنى بە و خاياند "پيغەمبەرايەتى نيوى دوو " ،پيرۆز کتيبي کارەکانى لەگەل دەكات بەراورد خۆى کردەوهى رۆح .هات پاريس له شۆرش شوینی له ئەوهى پيش هەروەها كه ،خۆى " شايەتخالى ئەم رېگەى له .کردوو فيريان و کردوو رەفتاريان ،بسوتين داردا له مەسيدا عيسا لەگەل ،باوەره ئەم ،پيرۆز کتيبي ،بەراوردکردنەوه

"کونکراوه" و دراوه خاچ له دیکه جارپکی ئەودا لەناو که ،دەناسرێتەووە گەلی دواجار خوینرشتن لافاوی .پیکراوه ئاماژەى ١:١٧: پەخشانی له وهک کۆنفرانسی سەرۆکی لەسێدارەدانى دواى شیوهیه بهم .ترساند فەرەنسای ،جەست سانت و کۆتۆن هاوڕێکانى و رۆبیسپێر ماکسیمیلیان ،خوینرێژەکەى رۆحى تینویتی خودا رۆحى .وهستا سیستematیکی و پوخته لەسێدارەدانى یاسایى دیکه جارپکی ئایین پراکتیزەکردنى و هینایهوه به ئاگا مرۆفایهتى ی"خودا له ترس". بووهوه ئازاد ههمووشیانوه سهرووی له و بووهوه ،دەرکهوتەو دووبارە پیروژ کتیبی به گرنگیدان و دەرکهوتەو تەندروست بیرمەندە لەلایەن که فەلسەفەى کتیبی به جیهان کۆتایی تا بەلام فۆرمە ههموو سەرچاوهى له یۆنانییان مۆدیلى که ،نووسراوه ئازادەکانهوه دەکریت تەحەداى و دەکریت له گەل شەرى ،جۆراوجۆرهکانیدایه

وهرنه': دهگوت پێی ئاسمانهوه له بوو دهنگێک له گوێیان " ١٢: ئایهت . بینییان دوژمنهکانیان و رۆیشتن ئاسمان بهروو ههوارێکهوه به و "ئێره

دواى له پیروژ کتیبی ی" *شایهتال دوو* " بۆ خوداییه راگهیاندنه ئەم دەگرێتەو ١٧٩٨وه سالی

که بوو ئەو ئەوه چونکه ،بەردەوامه عیسا له گەل بەراوردکردن بەروو چاویاندا لەبەردەم (پێغه مبه ر ئیلیا دواى) بینییان ههلبژێردراوهکانى سەردەمى له ههلبژێردراوهکانى ،بەرامبەردا له ،بەلام .دەبیتهوه بەرز ئاسمان دەیانبینن دوژمنهکانیان ههروهها .دەکەن مامەلە شیوه ههمان به کۆتاییدا دەیانکیشیتە عیسا لهوئ و دەبنهوه بەرز ئاسمان بەروو ههورهکهدا لەناو که بۆ شتە ههمان ،دەکات خۆی دۆزی بۆ خودا که پشتگیرییهى ئەو .خۆی لای ،فەرەنسادا شۆرشى چوارچێوهى لهم ،و ههلبژێردراوهکانى ،مهسیح عیسا هاتنى کۆتایی پشتراستکردنهوى بۆ . ١٧٩٨ سالی دواى پیروزی کتیبی پیۆسى پاپا ، ١٧٩٩ سالی له -سالان -" رۆژ ٢٧٠ / " پێشبینیکراوى ماوهى ،کرد دواى کۆچى رۆن-سور-قالنس له مالهوه دەستبهسەرى ژێر له شهشەم ماوهى ، 1994 و ١٨٤٣-٤٤ سالانى نیوان له ،ئەوهى هۆی بووه شیوهیه بهم پەخشانی له " *مانگ پێنج* " وهک کراوه پێشبینى سال 150 ئاشتى درێژخایهنى و پاشایهتى دەسهلاتى هاتنى کۆتایی و شانزههههه لويسى مردنى .9:5-10

ئەو " ئايىنى لىيوردەيى لە كوشندەيان زەربەيەكى دىل پاپايەكى مردنى كۆنكۆرداتى. دا ۱-۳: ۱۳ پەخشانى لە " *ھەلدەستىت دەرياو لە درندەيەي* پشتيوانى لە سوودى چىتر بەلام، كردهو چاك برىنەكەي بەرپو بەرايەتى كە نەدەكرد گۆشەگىرى كۆتايى سەردەمى تا ئىتر نەبوو؛ لەناوچوو شاھانەي *زەوى لە درندەيەي ئەو* " ناوى ژېر لە پرۆتستانتەكان لىيوردەيى دەرکەوت ۱۱:۱۳: پەخشانى لە " *ھەلدەستىتەو*

يەك و رويىدا گەورە بوومەلەرزەيەكى كاتەدا لەو ھەر » ۱۳: ئايەت و *كوژران بوومەلەرزەكەدا لە پياو ھەزار ھەوت، رويىدا شارەكە دەي لەسەر* . *بەخشى ئاسمان خوداي بە شكۆمەندييان و ترساون دىكەش ئەوانى*

پىشبينى پىشتەر كە " *بوومەلەرزە* " (*كاتىرمىردە لەو*) سەردەمەدا لەو كە، ۱۷۵۵ سالى لە لىسبون بوومەلەرزەكەي جىبەجىيونى بە كرابوو لە، ھەبوو ۱۲: ۶: پەخشانى لە " *شەشەم مۆرى* " تەوهرى بە پەيوەندى *لەسەر يەك* " پارس شارى، خودا رۆحى بەپىي. بوو جىبەجى رۆحيدا فۆرمى ۷:۲۴ دانيال بەپىي، دىكە مانايەكى بەلام. لەدەستدا دانيشتووانەكەي " دە يان، " *قۆچ دە* " دەيەمى بەشى بە پەيوەندى رەنگە، ۱۳:۱: پەخشانى و ئايىنى ژېر كەوتوونەتە كە ھەيىت رۆژئاواو مەسىحىيەكانى شانشىنيەي "گەورە كچى" بە رۆمەو لەلايەن كە فەرەنسا. رۆمانى پاپاي كاسۆلىكى لە و بىدىنيەو ناو دەكەويىتە، دادەنرېت كاسۆلىكى رۆمانى كەنيسەي دەسەلاتەكەي كە دەروات شوينە ئەو تا و دەكات بىبەش پشتيوانىيەكەي " *لەيدەدرېت خۆر سىيەكى* " :كرد ئاشكرا ئەمەي چوارەم ^{شمشالەكەي}. دەبات لەناو پىشتراست ئەمە " *كوژران بوومەلەرزەيەدا لەم پياو ھەزار ھەوت* " پەيامى :*ھەوت*) ئايىنى " *پياوى* " لە (*ھەزار*) زۆر جەماوەرىكى :دەليىت كە دەكاتەو كۆمەلەيەتتەدا سياسىيە بوومەلەرزە لەم، (سەردەمە ئەو ئايىنى پىرۆزكردنى *كوژران*.

" **دەيت خىرايى بە سىيەم ئاخى، تىپەرى دووم ئاخى** " : ۱۴: ئايەت

و ھەلگىرساندەو خوداي ترسى خوين پرى و چر رژانى شىوہيە بەم كە " *ھەلۇ* "، گرتەو جىگەي يەكەم ناپليۆنى ئىمپراتۆريەتى و ھەستا "تيرۆر" بۇ " *گەورە ناخۆشى* " سى، دەدا *كۆتايى* " *شمشال* " سى مژدەي

له فەرەنسا شۆرشی دوای راگەیانە ئەم پێیە بەو. زەوی دانیشتوانی بۆ ۱۷۸۹ تا ۱۷۹۸ هات، ئەو "دووم ئانی" ئەو، هات ۱۷۹۸ تا ۱۷۸۹ سالانی، رۆح بۆ بەلام. هەبێت بەووە پەيوەندی راستەوخۆ ناتوانێت، دەگەرێتەووە تەنها فەرەنسا شۆرشی نوێی فۆرمیکی کە بێت پێمان ئەوەی بۆ رێگایە کە بەپێی ئیستا. دەردەکەوێت مەسیح عیسا شکۆمەندانە ی گەرانهوی پێش هەبە شەشەمەو تەوهری بە پەيوەندی روونی بە "دووم ئانی"، ۸:۱۳ پەخشانی "دەکوژێت مرۆفایەتی سییهکی" وردی بە ۹:۱۳ پەخشانی شمشالەکە مەحکومکردنی لە تۆلەسەندنەو بۆ بگەرێتەووە مەسیح عیسا ئەوەی پێش دوا، فانییهکانیان دۆژمنە قێکردنی بە دلسۆزەکانی و پیرۆز بەندە نارهوای شۆرشیگێرانی کە کۆشتارگەیهی ئەو وەک کە تیگەیشتنە جیگای. یاخیبووان، رێکدەخات سییه مەجەهانی جەنگی کۆمەڵکوژی خودا، کرد دروستی فەرەنسی بە زەوی سەر دانیشتوانی ژمارە کە، ئەتۆمییه شەپکی ئەمجارەیان، تەواوەتی لەناوچوونی پێش کەمدەکاتەووە بەرچاو شیوەیهکی دەستیوەردانی دوای خۆی "کوئایی" سەرەتایی دۆخی بۆ دەیگەرێتەووە مەسیح عیسا وێرانکەری و کوئایی.

بە چوارەم شمشالێ رۆحی هۆکاریکی بە "دووم ئانی" مانای دوو بەسەر مەسیحی سەردەمی وەحی پێکھاتە. دەبەستێتەووە شەشەمەو کە دەدات کەسانە ئەو سزای "ئاخ" یەکەمدا لە. دەکات دابەش بەشدا دوو سزا ۱۸۴۴ سالی دوای لە ئەوانە دوووەمدا لە و تاوانبارن ۱۸۴۴ سالی پێش سزادانە کە کردەوێ هەردوو، ئیستا. جیهان کوئایی پێش کەمیک، دراوان لیقیهکان لە دەیدات نازارەکی چوارەم بە خودا کە مانایەن ئەو هاوبەشی یەکەم. "دەکاتەووە پەیمانەکەم تۆلە کە دەنێرم شمشیرەکە من" ۲۵:۲۶ کارە ئێو، وەرەگرت چاکسازیان پەيامی کە هات کەسانە ئەو ئاخ کە ئەوانە، دووهمیان، کردبوو ئامادە ی هەلێژێردراوەکانی بۆ عیسا کە چاکسازیە ئەم تەواوکردنی بۆ ئەدایەووە خودایان داواکاری وەلامی پێکرد دەستی ۱۸۴۳ سالی لە.

۱۷۹۵ تا ۱۷۸۹ سالانی لە خودا کە کردارانی و شت لەو لیکوئێنەو بە شتانەدا ئەو لەگەڵ هاوتەریبی، گەراندەووە فەرەنسی شۆرشی پیاوانی بۆ

پوڙٺاواييه کان بۆ بيگيرپتهوه کوٽاييدا پوڙٺانی له دهتوانيت که دهبيينهوه
 پوپرهسمه له رق هه مان و خودايی بئ هه مان و سووکايهتی هه مان
 له ئەمجارهيان که رهفتاريک دهبيينهوه؛ دهکهن فيري ئهوانه و ئايينييهکان
 له .ئاراهه دپته تهکنهلوژياوه و زانست نائاسايی گهشهسەندنی ئەنجامي
 داگیر پوڙٺاوايان جيهانی درۆ ئايینی و ئيلحاد ،ئاشتيدا سالانی ماهوی
 ليکدانهويهکی ئهوهی بۆ ههيه باشی هوکاریکی خودا کهواته .کردوووه
 جياوازی "رزگارپووان" رهفتاری بکات؛ پيشکەش تهوهره ئەم بۆ دوولايههه مان
 کوٽايی پوڙٺانی زانستی سهردهمی و شوپش سهردهمی نيوان له سهرهکیه
 رزگارپووان" ۱۱-۱۳: ۱۱ پهخشانی بهپيی ،بيت پوونتر ئهوهی بۆ .مرؤقايهتی
 ،"کرد تهوبهيان" " چواره شمشالە " به تايبهته که ،يهکهه خویندنهوهی ی
 " " شهشه شمشالە " به تايبهته که دووه ی "رزگارپووان" کاتيکدا له
 ۹:۲۰-۲۱: پهخشانی بهپيی ، نهکرد تهوبهيان

گهراپانهوهی : (گوناھباران بۆ) " گهوره بهدبهختی " سییهه راستودروست مهسیحی شکۆمهندانهی

بهرزهکانیش دهنگه ،ايڤا شمشالەکهی ههوتهم فريشتهی « ۱۵: ئايهت
 شانشینی بووته جيهان شانشینی :دهيانگوت که ،دههاتن ئاسمانهوه له
 » .دهکات پاشايهتی ههتايه ههتا بۆ ئهوه ،مهسيحهکهی و پهروهردگارمان

له وهک که ،ه" ههوتهم شمشالە " بابتهی بابتهکه تهوهری کوٽا
 بۆ خووی نهبينراو دروستکهری خودای که دهکات ديارى ساتهی ئهوه ،بیرمه
 " :دهکاتهوه پشتراست ۱:۷ پهخشانی که ،دهکات ديار دوژمنهکانی چاوی
 تهناهت ،دهبيينييت چاوچک ههموو و دپت ههورهکانهوه به ئهوه ،سهيرکه
 کون عيسايان که ،" کردوووه کونيان ئهوانهی " " .کردوووه کونيان ئهوانهی
 به ،مهسيحيين سهردهمی سهردهمهکانی ههموو دوژمنی ،کردوووه
 دلسۆزهکانی شاگرده گۆشهگیریکردنی به .دوايينييهوه سهردهمهکانی
 ههرييهکتان ،دهلیم پيتان بهراستی " :پايگهيانده لبارهيانهوه که ،کرد کونيان
 له .(۲۵:۴۰ مهتا) " کرد منتان بۆ ،کرد بچووکانهه برا و خوشک لهم يهکک بۆ
 ئەمانه .بۆنهيه بهو ئاههنگگيران بۆ دهبنهوه بهرز بهرزەکان دهنگه ئاسمانهوه

گیڙان ئاههنگ بۆ کردوو قسهیان پښتر که ،ئاسمان دانیشتوانی دهنگی مهسیحی لهلایه ن ئاسمان له جنۆکهکانی و شهیتان دهرکردنی بهبۆنه ی نهوان ۱۶: ۷-۱۲ پهخشانی له " میکائیل " ناوی که ،سهرکهوتوووه عیسا پښگهی له بهرامبهردا له ،دهکه ن ههلبژێردراوهکاندا خۆشی له بهشداری دیت کۆتایی زه مینی گوناھی میژوو ی .دهبن سهرکهوتوو و ئازاد مهسیحه وه .دهچن لهناو ئیلاهی مهسیحی قسه ی به که گوناهباران نهبوونی بههۆی لهو خۆی خاوه ندریستی ،عیسا گویره ی به " جیهانه ئهم سازاده ی " ،شهیتان ههزار .لهناوچوو خوداو لهلایه ن که ده دات لهدهست گوناهباره جیهانه کهس به زیان ئه وه ی بهبۆ ده مینیتته وه ویره نه زهوی لهسهر تر سالی لهگه ل کۆتاییدا دادگای له دهکات تهواوته ی لهناو بردنی چاوه پړی ،بگه یه نیئت دهکاته وه زیندوو یان مه بهسته ئهم بۆ خودا که تر گوناهبارهکانی هه موو

خوینی به که ههلبژێردراوهکان ئاسمانی گهره ی بهخته وهری بووه رزگاریان مهسیح عیسا

تهختهکانیان لهسهر خودا له بهردهم که پیر چوار و بیست " ۱۶: ئایهت
" په رست خودایان و خواره وه کهوتنه روو خساره وه به ،دانیشتبوون

لهسهر ،خوداو ئاسمانی شانیشینی ناو چوونه ته ههلبژێردراوهکان و دهکه ن حوکمرانی نهوان .دانیشتوون خودا ئاماده بوونی له تهختهکان ئایه ته ئهم ۴: ۲۰ پهخشانی به پړی ،دهکه ن خراپه کاران له دادوهری .دههینیتته وه وهبیر ۴ پهخشانی له رزگارکراو ئاسمانی سه رهتای کۆنیتیکستی ده بۆ خودا راسته قینه ی په رستنی که روو دهخاته فۆرمه ئه و ئایه ته ئهم خودا که فۆرمه یه ئه و ،زهوی له رووی ،ئهژنۆ لهسهر ،سوچه .بیگریته بهر داوه سزای

پهروه ردگاری پهزدانی ئه ی ،دهکهین سوپاست :ده لیت " ۱۷: ئایهت
و وه رگرتوووه گهره کهت ده سه لاتنه تۆ چونکه ،هه بووه و هه یه که ،گهره
" .حوکمرانی به کردوو دهست

ده به نه سوچه و دهکه نه وه نوێ خۆیان سوپاسگوزاری رزگارکراوهکان
" ،داهاتوو و " " هه بووه و هه یه که گهره خودای " ،مهسیح عیسا بهردهم

دەسەلاتە بە دەستت تۆ " . کردووو پېشبینی ۱:۴ پەخشانی وەک
 رزگارکردنی بۆ بوویت دەستبەرداری کە " ،گرتووو گەورەکەتەو
 لە مردنتەو پێگە لە گوناھەکانیان کە فارەتی و ھەلبژێردراوەکان
 " . دەبات جیھان گوناھەکانی کە خودا بەرخێ " ، " بەرخێک " وەک خزمەتەکەتدا
 پېشنیارکراوی کۆنتیکستی " : " گرتووو خۆتدا شانیشینی بەسەر دەستت " تۆ
 ۱۰:۱ پەخشانی لە دەرەووە بردە یۆحەناي پۆچ کە کۆنتیکستە یە ئەو بەراستی
 ھوت " خالەدا لەم . رابردووودایە لە زەوی لەسەر مەسیح کە نیسە ی میژوو
 و ھیوا ئۆبژە ی کە عیسا ھوکمرانی . ھەلبژێردراون ئەوانە ی پشت لە " کالیسا
 . واقع بووئە ، بوو ھەلبژێردراوەکان ئیمانی .

ئەو کاتی ، ھات تۆش توورەیی ، بوون توورە گەلان « 18 : ئایەت
 بەدەیتەو بەندەکان پاداشتی ، بەدەیت مردوووەکان لەسەر ھوکم کە ھاتوو
 و ، گەورە و بچووک چ ، دەرئەنجام ناوت لە ئەوانە ی و پیرۆزەکان و پێغەمبەرەکان
 » . دەبەن لەناو زەوی ئەوانە ی لەناو بردنی

پۆژی . پېشبینیکراوەکان پووداوو پێکوپێکی بە سەبارەت لەخۆدەگرت
 بوون توورە گەلان " واتە ، مەژوایەتی سیی لەسەر یەک کوژرا شمشال ^{شەشەم}
 ئەم ھۆکارەکانی شاھیدی ، ۲۰۲۱-د-۲۰۲۰ سالی لە ، چاوماندا لەبەردەم و " ،
 دەستدریژی ، دەرئەنجامی ئابوورییەکانی و ئێرانکارییە و Covid-19 : توورەییەین
 لەگەڵ رووسیا ھێرشێ ، کەم ماوہیەکی دواي ، و ، ئیسلامی
 پاگەیانندی دواي ، و ئێرانکەرە و ترسناک مەملانی ئەم دواي . ھاوپەیمانیەکانی
 و پرۆتستانت ھاوپەیمانی واتە - " زەوی درندە ی " لەلایەن یەکشەممە یاسای
 بەلای دوا ھوت " خودا - ئەوروپی و ئەمریکی رزگاربووانی کاسۆلیکی
 کاتی لە . باسکراوە ۱۶ دا پەخشانی لە کە رژاند بەسەریاندا ی " نۆی توورەیی
 لەناو بردنی و ھەلبژێردراوەکانی رزگارکردنی بۆ دەرکەوت عیسا ، ھوتەمدا
 ھەزارە ی " سالی ھەزار " بۆ کە دیت بەرنامە یە ئەو پاشان . کەوتوووەکان
 دادگاییکردنی ، ۴:۱ پەخشانی بەپێی ، ئاسمان لە . کراوە ئامادە ھوتەم
 " . ھاتووو مردوووەکان دادگاییکردنی کاتی و " : روودەدات خراپەکاران
 مەسیح عیسا کە ھەتاھەتایی ژبانی : وەردەگرن خۆیان پاداشتی پیرۆزەکان
 تاجەکە و بەیانی ئەستێرە ی کۆتاییدا لە . داو ھەلبژێردراوەکانی بە بەلێنی

ئيماندا شەرى لە كە دراوہ ھەلٴپڤرداوانە بەو بەلٴن كە وەرەگرن
 " پڤغەمبەرانن كە بدەنەوہ بەندەكانتان پاداشتى " :دەبينرڤن سەرکەوتوو
 سەرەدەمىك ھەموو بۆ بېردەخاتەوہ پڤشېينىكردنمان گرنكى لڤرەدا خودا
 و پڤرۆزەكان". كۆتاييدا رۆژانى لە تايبەتى بە و (۱۹ : ۱ : پەترۆس ۲ بەپڤى)
 بە ئەرڤنيان وەلامى كە ئەوانەى واتە - " دەترسن ناوت لە ئەوانەى
 يەكەميان داوہتەوہ؛ ۷-۱۳ : ۱۴ پەخشانى فرىشتەى سڤ پەيامەكانى
 ھەرمانەكانى لە پرسىارنەكردن و گوڤرايەلڤكردن و لڤى ترسان حىكمەتى
 رووھكەيدا لە ، " پڤيدەن شكۆمەندى و بترسن خودا لە " :دەلڤت و بېردەخاتەوہ
 ئەو و ، ھاتووہ دادگاييەكردنى كاترەمڤرى چونكە " ، دروستكەر خوداى وەك
 " دروستكردووہ ناوى كانياوى و زەوى و دەريا و ئاسمان كە بېرستن كەسە
 سندوقى و كرايەوہ ئاسمان لە خودا پەرستگايى " : ۱۹ ئايەت
 و رەشەبا و دەنگ دەنگە و رەشەبا ، بينرا پەرستگا كەيدا لە پەيمانەكەى
 » . خواروہ ھاتە توند تەپوتۆزڤكى و بوومەلەرزە

ئەم لەسەر ، وروژڤنراون وەحيدا كتيبەى لەم بابەتانەى ئەو ھەموو
 پەرورەدگارى شكۆمەندانەى و گەرە گەرەنەوہى مڤژووڤيەى ساتەوہختە
 ئەو سەر دەخاتە تيشك ئايەتە ئەم . كۆدەبنەوہ مەسيح عيسا خوداييمان
 پڤدڤت كۆتايى و جڤبەجڤ تڤيدا خواروہ تەوەرانەى ئەم كە چوارچۆپەيەى

ئەدڤڤنتيزم : ۱. ئايۆ

لە كە كڤسايەى ھوت ئەو بۆ ، يۆھنا " : چوارەم ئايەتى
 ھەيە كە كەسەى ئەو لەلايەن ، بڤت بۆ ئاشتيتان و نيەمەت : ئاسيادان
 لەبەردەم كە رۆحەكەيەوہ ھوت لە و دڤت و ھەبووہ و
 " ، تەختەكەيدان

ھەموو و دڤت ھەرەكانەوہ بە ، سەيركە " : ۷ ئايەت
 ھۆزەكانى ھەموو ، كەردووہ كونيان ئەوانەى تەنانەت ، دەبينن چاوەكان
 " ! ئامين بەلڤ . دەگڤرن ماتەمىنى ئەوہوہ بەھۆى زەويش سەر

پەرورەدگار يەزدانى ، " ئۆمڤگام و ئەلڤا من " : ۸ ئايەت
 " . گەرە پەرورەدگارى ، دڤت و بووم و ھەيە كە ، دەفەرەمۆڤت

پشتمهوه له ، بووم رۆحدا له یەزدان رۆژی له " ۱۰: ئایەت
"، شمشال دەنگی وەک بوو بەرز دەنگیکی له گویم

(= "لاودیقا" سەردەمی کۆتایی: حهوتەم کۆبوونەوهی: ۳. ئاپۆ
(دەکرین دادگایی خەلک).

مروقه دژی خودا توورەیی گەورەیی پۆژی: ۶:۱۷ پەخشانی
کئ و هاتووو ئەو توورەیی گەورەیی رۆژی چونکە " یاخیوووەکان
" بوسیتیت؟ دەتوانیت

" هەلدەستیت زەوی له درندەیهی ئەو " ۱۳: پەخشانی
ئایەتی یەکشەممە؛ یاسای و (کاسۆلیکی و پرۆتستانت هاوپەیمانی)
ئەوهی بۆ، درندەکە وینەیی بە بدات هەناسە پێدرا دەسەلاتی " ۱۵:
ئەوانەیی هەموو هەم و بکات قسە هەم درندەکە وینەیی
" بکوژن بپەرستن درندەکە وینەیی نەیانویست

هەلگرتنی و جیهان کۆتایی) "دروینە" تەوهری دوو: ۱۴. ئاپۆ
لەلایەن درۆزن شوانەکانی کۆمەڵکوژی) "کۆنە" و (هەلژێردراوەکان
(فریودراوەکانیانەوه و وەسوەسە شوینکەوتە

نەرمەگدۆن شەری گەورەیی رۆژی " ۱۶: ئایەت ۱۶: پەخشانی
"

رەشەبا و " ، دەبینەوه خودا بینراوی و راستەوخۆ دەستپۆردانی
و ۴:۵ پەخشانی لە پێشتر کە ، "هەبوو بوومەلەرزە و رەشەبا، دەنگ دەنگە
" "توند تەپۆتۆزیک و " دەکات زیاد رۆح لێردا بەلام . پیکراوە ئاماژەیی ۸:دا۵
لە " کۆتایی بەلای هوت " حهوتەمی تەوهری بەهوه کە " تەپۆتۆزیک
. پێدیت کۆتایی 16:21 پەخشانی .

تەوهری کۆتا بە مەسیح عیسا گەرانەوهی کۆنتیکستی شیۆیه بەم
رێزگاری ۲۰۳۰ دا سالی بەهاری لە ئەمجارەیان کە ، دەکریت دیاری ئەدقیئتستی
عیسا رزای خوینی پێگەیی لە کە ، دەهینیت هەلژێردراوەکان بۆ راستەقینە

ئەم .بووئەتەو كەم نىعمەت و ياسا نىوان گومانوۋى دژايەتییەكى بىانوۋى كە قسانەى ئەو بۇ دەگرېت سەرچاۋە ھەلەوۋە خوئندەنەوۋى لە ھەلەيە بە گومانېك ھەر لېرەدا بۆيە .وتوويەتى نامەكانىدا لە خودا نېردراۋى پۆلۆسى ۱۶، رۆمىيان لە .دەرەوئىنمەوۋە سادە و رۋون رۋونكردەنەوۋەيەكى خستەنەرۋوى " ئەوانەى لەگەل " *ياسادان ژېر لە* " كە دەكات كەسانە ئەو جىاۋازى پۆلۆس كاتېك ،خۆيەوۋە سەردەمى چوارچېۋى بەھۆى تەنھا ،" *نىعمەتدان ژېر لە* ئامازەيە ،" *ياسادا ژېر لە* " دەستەواژەى بە .پېكردبوو دەستى نوئ پەيمانى لەسەر كە رەتدەكەنەوۋە نوئ پەيمانى كە كۆن پەيمانى جولەكەكانى بۇ بەو ئامازە وە .دامەزراۋە مەسىح عىسا تەواۋەتى راستودروستى ئەم ناو دەچنە " *ياسا لەگەل* " دەستەواژەى بە كە دەكات ھەلېژېردراۋانە كە ،دەيھېنېت نىعمەت كە سوودەيە ئەو ئەمە چونكە . نوئىيەوۋە پەيمانە ھەلېژېردراۋەكانى يارمەتى ،پېرۆز رۆخى بە ،مەسىح عىسا ئەوۋە بەناۋى .بن گۆپرايەلې و خۆشبوئت خودايان پېرۆزى ياساى كە دەكات فېريان و دەدات ،*دايە* " *نىعمەتدا لەژېر* " و ،" *ياسادايە لەگەل* " كاتە ئەو ،ئەو گۆپرايەلې بە بە سەبارەت پۆلۆس كە دەخمەوۋە بېرتان دووبارە . نىيە " *ياسادا لەژېر* " ئەو من كە ؛" *باشە و دادپەرۋەر فەرمانەكە و پېرۆزە* " كە دەلېت خودايى ياساى ئىدانەى پۆلۆس كاتېكدا لە .دەكەم ھاۋبەشى لەگەلېدا مەسىحدا عىسا لە گوناھ چىتر نايېت كە پېبكات قەناعەت خوئنەرانى ھەولەدەدات ،دەكات گوناھ بەكاردەھېن دەقەكانى مۆدېرن ياخيۋوانى ،مەسىحدايە لە لەكاتېكدا بكەن ،دەكەن شوئىنكەوتنى بانگەشەى كە مەسىح عىسا كەردنى بە دژايەتېكردى بۇ *دامەزرا* ۳۶۱ ئازارى ۷ى لە رۆمەوۋە لەلايەن كە " *گوناھ خزمەتكارى* " بە با *! لەو دەۋرە "گوناھ؟ خزمەتكارى كاتە ئەو مەسىح ئايا ،گوناھپاران* ئىدانەكەردنى كە " *لەو دەۋرە* " ،بكەينەوۋە وردېينى گىرنگى لەسەر جەخت ئازارى ۷ى لە ئەمەش و ياخيۋو و مۆدېرن مەسىحى باۋەپى ئايېنى چەمكى ئىمپىراتۆرىكى دەسەلاتى بە رۆمانى ى " *گوناھ* " كە بەروارەى ئەو ،۳۶۱وۋە رۆژھەلاتەوۋە و رۆژناۋا مەسىحى باۋەپىكى ناۋ ھاتە ،يەكەم كۆنستنتىن ،رۆمانى بىتەرستى

كە يەكەم سالى ھەزار شەش ،دا" *تەۋتەم شمشالە* " چوارچېۋى لەم لە ،كراۋە تەرخان زەمىنى ھەلېژېردراۋى ھەلېژاردنى بۇ خوداۋە لەلايەن

پاشان .دیت کوټایی ،سالهیدا هزار هوت گشتیه‌که‌ی پلانه چوارچپوه‌ی که ،پیډه‌کات ده‌ست ۲۰ په‌خشان‌ی " *سأل هزار* " یان ،هوتهم هزاره‌ی هه‌لټیردراوه‌کانه‌وه له‌لایه‌ن یاخیووان ناسمانی حوکمدانی بو تهرخانکراوه .۴په‌په‌خشان‌ی ته‌وه‌ری که ،رزگارکراون مه‌سیحه‌وه عیسا له‌لایه‌ن که

گه‌وره‌ ناوه‌ندی پلانی : ۱۲ په‌خشان‌ی

**له شهريک: ئينته رلۆد - بيا بان له ژن - رۆمانى شهرانگيزى - ژن
بيدين - چاگسازى - بيا بان له ژن - بههشت
ئەدقئنتيستىن تريش ئەوانى**

خودا بهرخى ، مەسيح بووكى ، سەرکەوتووهكه ژنه

كه ژنيك :دهركهوت ئاسمان له گهوره نيشانهيهكى " :يهكه م ئايهتى
دوانزه تاجى و بوو پييهكانيدا ژير له مانگ ، بوو له بهردا خورى بهرگى و جل
» . بوو له سەر ئەستیره

تابلۆ . دهكرتهوه ديمه ندىان تابلۆ چەندىن له تهوهر چەندىن ليره شدا
ئەفسيان بهپيى كه ، تيدايه هەلبژدرى راوى كۆبوونهوى ويناكردنى يهكه م
ئەو سەرۆكى تاكه كه وەردهگریت مەسيح عيسا سەرکەوتنى له سوود ٥:٢٣
خورى " به مەسيحى " بووك " ، يكد " ژن " هيمای ژير له . ولتهيه
له . كراوه پيشيني ٤:٢ مهلاكى له كه دهپوشريت " راستدروستى
پييهكانيدا ژير له " ، تاريكيه هيمای كه " مانگ " ، دووانهيدا ليكدانهويهكى
كرۆنلۆژيهوه رېكوپيىكى به و ميژوويى پرووى له دوژمانه ئەم .
، كاسۆلىك - كهوتووهكان مەسيحيه و كۆن پەيمانى جولهكهكانى
" ، سەرى لەسەر . نوین پەيمانى - ئەدقئنتيست و پروتستانت ، ئۆرتۆدۆكس
(7) خودا نيوان پەيمانى له سەرکەوتنيهتى هيمای " ئەستیره دوانزه تاجيى
دهكات 12 ژماره گرنگى نوينهرايهتى دووهمیان ئەم ، (5) مرۆقايهتى و

كۆتايى سەرکەوتنى پيش گۆشهگيركراوهكه ژنه

له و بوو مندالبووندا له ، دهکرد هاوار ، بوو دووگيان . : دووهم ئايهتى
. بوو مندالبووندا ئازارهكانى

گۆشهگيرييه ئەو " مندالبوون ئازارهكانى " دووهمدا ئايهتى له
. بووه ئاسمانى شكۆمەندى سەردەمى پيش كه دههينتهوه وهبیر زەمینیيه
له كاتيک ژن " : بهكارهاتوو ٢٦-٢١ : ١٦ یۆحەنا له عيسا لهلايهن وپنهيه ئەم
بهلام ، هاتوو كاترمييرهكهى چونكه ، دهبيت پهژارهى و خەم ، مندالبووندايه
بههوى لهبیرناكاتوه ئازارهى ئەو چيتر ، دهبيت لهدايك مندالهكهى كاتيک

ئىستا ئىووش: واتە "جىھاندا لە دەبىت لەدايک مندايک کە خۆشپىيەكەيەو
کەس و دەبىت شاد دلتان و دەتانبىنمەو مەن بەلام، پەژاردان و خەم لە
وەرناگرىت لى خۆشيتان ».

ئىمپراتورى گەورەى شارە، رۆما: ژنان بىپەرستى گۆشەگىرکەرى

دەركەوت ئاسمان لە دىكە نىشانەيەكى " :سىيەم ئايەتى
لەسەر تاج ھەوت و قوچ دە و سەر ھەوت كە زەبەلاح سوورى ئەژدىھايەكى
» .سەرەكانى

شەيتان بىگومان :دەناسىتەو گۆشەگىرکەرى سىيەم ئايەتى
بەپىي كە كاردەكات جەستەيەكانەو و زەمىنى ھىزە رېگەى لە بەلام
كردارەكانىدا لە .دەكەن ھەلېژدراوەكان لەسەر گۆشەگىرى خۆى ويستى
و " ئەژدىھا " ستراتيژى :بەكاردەھىت يەك دواى لە يەك ستراتيژى دوو
رۆمى كە كراوہە ھىرشى ،" ئەژدىھا " ھىرشى ،يەكەمىان . " مار " ستراتيژى
دەبىنەو ھىمايە ئەو شىوہە بەم .ھىناو بەكارى بىپەرست ئىمپراتورى
دەندەيەكى شىوہى لە رۆما كە ،بىنراون ۷:دا۷ دانيال لە پىشتەر كە
كۆنتىكسى .ھەيەى " قوچ دە " كە دەركەوتوو چوارەمدا ئەھرىمەنى
" لەسەر لېرەدا كە ،دەكرىتەو پىشتراست " تاجەكان " بوونى بە بىپەرستى
۱۷. پەخشانى بەپىي رۆمانىيەكانە شارە ھىماى كە ، دانراون " سەر ھەوت
،پىدەدات ئاماژەمان چونكە ،ئىمەيە تەواوى سەرنجى شايەنى وردەكارىيە ئەم
، " تاجەكان " دانانى رېگەى لە ،دەخرىتەر و وىنەيە ئەم جارېك ھەر
،پىشېنىكراو مېژوووى كۆنتىكسى

پاپا كاسۆلىكى رۆماى: ژنان ئايىنى گۆشەگىرکەرى

و رشت ئاسمانەو لە ئەستىرەكانى سىيەكى كلكى " :چوارەم ئايەتى
بوو خەرىك كە وەستا ژنەدا ئەو لەبەردەم ئەژدىھاكە ،زەوى سەر فرېدايە
» .بخوات منداڵەكەى بوو لەدايک منداڵەكەى كاتېك تا ،بىت مندالى

پەيامى ،نوێيەكاندا ھىما ژېر لە ،دەكاتەو دووبارە ئايەتە ئەم
ژېر لە ،پىدراو دەسەلاتى خوداو لەلایەن پاپا رۆمى كە ۳ تا ۱۱:۱ پەخشانى

له مانگ ٤٢ ماوهی بۆ پێیدا ژێر له پیرۆزه که شاره " که ، " چه قۆ " ناویشانی " بخت پیئ .

" ده بوو رۆمانی ئیمپراتۆریه تی ی " قۆچ ده " ، دانیالدا کتیبی له یهک ئهم . بگرێتهوه جیگهی (١٧٩٨ تا ٥٣٨ سالی له) پاپا ی " بچووک قۆچیک ی پشتراستکراوه تهوه ٤ ئایه تی ، ١٢ پهخشانی له لیڤه دا یه کبوون دوا ی له

ئیزابیلی ژنه پیغه مبه ر. ئامانج ده کاته " ساخته که " کلک " زاراوه ی مه سیحی پاپای ئایینی رۆمای له یهک دوا ی له یهک ئهم ٢:٢٠ پهخشانی نو ئ لیڤه دا هاتوو ه ٨:١٠ دانیال له تۆمه ته ی ئه و . روو ده خاته درۆینه ی " مار " شایه نی که ، ئه و وه سو ه سه ی و فیلبازی قوربانیا نی . ده کړیته وه ، " ئاسمان ئه ستیره کانی " ه یما ی ژێر ده خړنه پیا نی ژێر له ، ژیا نی سه ره تا ی ده به خشیته عیسا که " ئاسمان شانشین ی هاو ولاتیانی " نازناوی ژێر له واته خۆی وشه یی مانا به سییه میان ". ده ژژیت له گه لیدا سییه میان ". شاگرد ه کانی به رچا و به شیکی وه ک ، بوو ه با و پیشبینیدا له وه ک به لکو پی نه کرا وه ئاماژه ی ته نا نه ت . ده بن نه خۆشی تووشی که مه سیحیا نه ی ئه و ژماره ی کۆی له بکه ن زیاتر رێژه یه ئهم رسته یی سیی له سه ر یه ک به قوربانیه کان ره نگه

ئاسن چه قۆی به که ، کرد له دایک کوریک ی " : پی نه م ئایه تی و خودا لای بۆ رفیندرا منداله که ی ، ده کات گه لان هه موو فه رمانه وای ی . ته خته که ی . »

شه یان چۆن که ده هی نه ته وه وه بی ری پیشینییه که به کاره ی نا نا دوو له . کردوو ه مه سیحی دۆزی شه ری سه رکه و تووا نه مردنی تا له دایک بوونی وه له هه وه ئه دوا ی ، منداله می که یه وتنی رکه سه وتنه رکه سه م ئه لام به ده وام رده به تی کۆشان مان هه ، بن ده وتوو رکه سه کانی لێژارده هه موو وه رگرتنی به ، ساته دا له و . دیت ست ده به کۆتایی وتنی رکه سه تا بن هاو به ش له گه لیدا خرا په کارا ن له سه ر ئه و هو کمدانی ، ئاسمانی ته نیکی ، ده که ن گه لان هو کمرانی ئاسن داریکی به " ، پی که وه ، که له ویدا یه و ده که ن . ده دات دادگایی کردن دوا ی " دووم مردنی ئازاره کانی " برپاری که " ئه زموونی یه ک بۆ یه کده گر نه وه هه لێژیدرا وه کانی و مه سیح ئه زموونی و خودا لای بۆ به رزکرا وه ته وه که منداله ی ئه و " وینه ی و هاو به ش

هه، لېږدراوه كانه زه مینی "رزگار کردنی" وینهی، ئاسمان بۆ بۆیه، "تهخته کهی" تۆله سەندنه وه مه سیحی گه رانه وهی له گه ل، دیت به دی ۲۰۳۰ دا سالی له که مه سیحی گۆپینی هیماي مندا ل. "مندا لېوون" ده بن رزگار "نازاره کانی" له . سه رکه وتوو و سه رکه وتوو ره سه نی

هه بوو شوینیکی له وئ، بیابان بۆ هه لاهات ژنه که " :شه شه م ئایه تی خۆراک رۆژ ۱۲۶۰ ماوه ی بۆ له وئ ته وه ی بۆ، ئاماده کرابوو خوداو له لایه ن که " . بدریت

تا که ، نییه چه ک و چه ک بی و ناشتیخواز گۆشه گیرکاو که نیسه ی ده توانی تهنه رۆحه؛ شمشیری، خودا وشه ی، پیرۆزه کتیبی چه که که ی پاپای هوکمرانی سه رده می ۶ ئایه ت. هه لیت ده ستریزکاره کانی دا له به رده م راسته قینه سالی ۱۲۶۰ یان، پیغه مبه رانه ی " رۆژ ۱۲۶۰ / " بۆ گۆشه گیرکەر مه سیحی ئیمانی بۆ کاته ئه م . یاد ده هیئتیه وه ۶-۰:۴ هه زه قیل کۆدی به پیی " بیابان " وشه ی باسکردنی به که ، نازاره له پر تاقیکردنه وه یه کی کاتیکی شیوه یه به م . " ده کریت سه رکردایه تی خوداو له لایه ن" که ، ده کریت پیشنیار ۱۲:۸ دانیال له ۳:۱۱ په خشان ی " شایه تحال دوو " نازاره کانی هاوبه شی درایه گونا هه وه به هۆی سوپاکه " : دارپژراوه شیوه یه به م خوداییه رسته ئه م جیه جیکردنی له وازه یان به که گونا هه ی ئه و ؛ " هه می شه یی خودای ده ست ئه نجام دراوه ۳۲۱ هه نازاری ۷ ی له شه مه رۆژی

ئاسمان له شه رپک : که وانه کردنه وه ی

شه رپان فریشته کانی و میکائیل، پرویدا شه ر ئاسمان له " : ۷ ئایه ت « . کرد شه رپان فریشته کانی و ئه ژدیها که ، کرد ئه ژدیها که دا له گه ل

رۆح که ، پروونکردنه وه که شایه نی پیرۆزه کان پیشبینیکراوی هه لگرتنی عیسا سه رکه وتنی به هۆی ئه مه ش . ده کات پیشکه شمان لایه ک له جۆرپک به دوای سه رکه وتنه ئه م . ده کریت مردندا و گونا به سه ر مه سیح بۆ ده رئه نجامانه مان ئه و لیږده رۆح به لام ، پشتر استکرایه وه زیندوو بوونه وه ی نزیک له کاته ئه و تا که هه یوو ئاسمان دانیشتوانی بۆ که ده کات ناشکرا ده ژیا شه یتاندا خودی و جنۆکه

نايىنرېت مرقىقو ۋە چاۋى بە كە ،ئاسمانىيە مەملەنى ئەم : **گىرگە زۆر** ، كاتىك عىسا كە مەتەلەنى لە پېر وشە ئەو ماناى سەر دەخاتە پۇشنايى " ،فەرموۋىيەتى عىسا ، ۱-۳ : ۱۴ يۆھەنا لە .وتوۋىيەتى بوۋە زەۋى لەسەر *بە باۋەرتان ،ھەيە خۇدا بە باۋەرتان ئىۋە ،بىت شەلەزان توۋشى دلتان مەھىلن پىم ئايا ،نەبوۋايە ۋا ئەگەر ،ھەيە زۆر ژوۋرى باۋكەدا مالى لە ،ھەيە مەنىش ئەگەر و بىكەم؟ ئامادە بۇ شوپىنكتان ئەۋەى بۇ ئەۋى دەچمە كە دەگوت لە تا ،خۇم لای بۇ دەتانبەم و دىمەۋە ،بىكەم ئامادە بۇ شوپىنكتان و بىم ئەم " ئامادەكارى " ...بە دراۋە كە مانايەى ئەو " .بن ئىۋەش من كوۋى دەپتەۋە روون خوارەۋەدا ئايەتەى لەم " **شوپىن** .*

ئاسمان لە شوپىنەكەيان و نەبوون بەھىز بەلام " :ھەشتەم ئايەتى نەدۆزرايەۋە .

شەپە لەگەل ھاۋبەشىيەكى ھىچ ئاسمانىيە شەپە ئەم بەرامبەرىش لايەنى دوو و مردن ھۆى نايىتە يەكسەر نىيە؛ زەمىنىيەكانماندا براپەتى و خۇبەزلان پۇشاكى بە كە دروستكەر گەۋرە خۇداى .نەن يەكسان بەھىزە خۇداى ئەۋەش سەرەپاى ، دەردەكەۋىت سەرەكى فرىشتەى مايكل .بن گوپرايەلى و بىن لەبەردەمىدا سوچدە دەپى بوۋنەۋەرەكانى ھەموو كە ژېر لە تەنھا كە ،ياخىبوۋانەدان بوۋنەۋەرە ئەم لەنىۋ جىۋكەكانى و شەيتان دەبن ناچار و بىنەۋە بەرەنگارى ناتۋان ،كۆتايىدا لە و دەبن گوپرايەلى فشاردا ئاسمانەۋە لە خۇى تواناى ھەموو بە گەۋرە خۇداى كاتىك بىكەن گوپرايەلى فرىشتە لەلايەن عىسا ،زەمىنىيەكەيدا خىزمەتە كاتى لە .دەرەۋە دەداتە فرىيان كە دا ئەۋەيان شاپەتھالى و بوون گوپرايەلى كە ترساۋە كەۋتوۋەكانەۋە .شپوۋە بەۋ دەستنىشانكردنى بە ،خۇدايە پلانى ى " ئودا كورپى " بەراستى .

*ئاسمان لە شوپىنەكەيان " :دەكاتەۋە روۋنى رۇخ ئايەتەدا لەم خۇدادا شاننىنى لە ئاسمانى ياخىبوۋانى كە " شوپىنە " ئەم " . نەدۆزرايەۋە ئاسمانىيە شاننىنىيە ئەم ئەۋەى بۇ بىرېت چۆل دەبوو ،كردبوو داگىريان ھەلېژدراۋانى ۋەرگرتنى بۇ " بىرېت ئامادە " و " بىرېتەۋە پاك " بتۋانىت بە ھاتنى لە زەمىنى ياخىبوۋانى لەگەل كۆتايىدا شەپرى رۆژى لە مەسىح **ھەمىشە** " ،خۇيدا لەگەل ھەلېژدراۋەكانى بردنى بە ،پاشان .شكۆمەندىدا*

ئىلاھىيەكان راستىيە و ھەلېژدراوھكان پىرۆزە دژى ئەوھى بۆ جنۆكەكانى
بىكەن مامەلە.

ئاشكرا مرقۇشايتى بۆ خوداى سيفەتى ھەر نەك عىسا ياسە شاھىنى
كۆن پەيمانى كە ،ئاساند شەيتانىشىيان ترسناكەكەى فيگەرە بە بەلكو ،کرد
لە .بەجىھىشتوو نەناسراوى تەواو نزىكەى ،وتوو لەبارەيەوھ كەمى زۆر
وردى بە ھەردوولا نىوان شەرى ،شەيتاندا بەسەر عىسا سەرکەوتنى دواى
شپوھىيەكى بە ئىستا كە ،بوو توندتر جنۆكەكانەوھ زىندانىکردنى بەھۆى
رەھەندى تەواوى درېژايى بە و زەوى لەسەر مرقۇشايتىدا لەنىو نەبىنراو
تاكە ئەمانە .ئاسمانىشەوھ ئەستېرەكانى و ھەسار بە ،دەژىن زەمىنيمان
ئىمەدا زەمىنى رەھەندى لە زەوين دەرەوھى بوونەوھرى

پلانى لە راستەقىنە تىگەيشتنىكى كە بىكەمەوھ دووپاتى دەبى لېرەدا
ھەلېژدراوھكانى بۆ كە تايبەتە ئىمتىيازىكى خودا دىزايىنى گشتى رزگارکردنى
بۆ بەردەوامى ھەلەى لىكدانەوھى بە درۆ ئيمانى .كراوھ تەرخان ئەو
كە جولەكەكان كە دەرکەوتووھ كاتەوھ لەو ئەمەش .دەناسرېتەوھ پلانەكەى
رزگارى ھىنانى رۆلى پېشېنى پىرۆزەكاندا كىتېبە لە مەسىح بۆ دەگەرپننەوھ
:دانابوو رۆحى رزگارکردنى پلانى تەنھا خودا كاتىكدا لە ،كردووھ جەستەبىيان
ساختە مەسىحى ئيمانى ،ئەمپۆش شپوھ ھەمان بە .گوناه لە رزگاربوون
دامەزراندنى ھۆى بېتە كە دەكات مەسىح عىسا گەرانەوھى چاوپروانى
پلانەكەيدا لە خودا كە شتگەلېك -زەوى لەسەر ئەو دەسەلاتى و شانشىنى
بە .دەكات فىرمان پىغەمبەرايەتى وەحى وەك ،پلانەكەيەوھ نىو نەيخستۆتە
بەھۆى كە ،دەكات ديارى ژيانىان كۆتايى ئەو شكۆمەندى ھاتنى پېچەوانەوھ
.دەمىننەوھ بارگرانى بە بەرامبەر تاوانەكانيانەوھ ھەموو و گوناھەكانيان

دەستى ئاسمانەوھ لە ئازاد ژيانى كە دەزانىت مەسىح ھەلېژدراوى
نیشاندانى بۆ بوو پىويست كە زەمىنېيەى كاتە ئەو دواى و پىكردووھ
ئەو تەمەنى دروستكەر خوداى ،دادپەرورەيىيەكەى و خۆشەويستى تەواوھتى
دلسۆزى بە زەويدا لەسەر و ئاسمان لە كە دەكاتەوھ درېژ بوونەوھرانەى
ياخىبووانى كاتە ئەو .خۆيدا ئاسمانى فۆرمى لە ھەمىشە بۆ ،ماونەتەوھ
.دەبرېن لەناو و دەبرېن لەناو و كراون دادگايى زەوى لەسەر و ئاسمان

ئازادە ئاسمان شانشىنى

ئىستا: دىگوت كە بوو بەرز دەنگىكى لە گويم ئاسمان لە " ۱۰: ئايەت مەسىحەكەى دەسلەتلى و خۇداكەمان شانشىنى و دەسلەت و رزگار بوون لە بەردەم رۆژ و شەو كە براكانمان و خوشك تۆمەتباركەرى چونكە ،هات .خوارەو فرېدرايە ،دەكات تۆمەتباريان خۇداكەمان »

دواى ھەفتەى رۆژى يەكەم ،نيسان ۷ى بۆ ئاماژەيە " ئىستا " ئەم و شەيتان ،خاچ قىبۇلكردنى بە عيسا كە رۆژەى ئەو ،نيسان ۳ى ،چوارشەممە " :پاگەيانە مەريەم بە ھەفتەدا رۆژى يەكەم لە .داگيركرد مردنى و گوناھ سەرکەوتنەكەى " . نەرويشتووم باوك بەروو ھىشتا ،مەچەسپىنە بەمەو ھەموو لە ،كاتەو ھەو و بەھەشتدا لە بوو فەرمى بە پىويستى ھىشتا ،" مايكل " خۆى گەپاوى فرىشتەى ناوى ژېر لە ،خۆيدا خۇدايى تواناى كە ،براكانمان تۆمەتباركەرى " وتەى .دەركرد ئاسمان لە جنۆكەكانى و شەيتان .سەرنجە جىگەى " دەكات تۆمەتباريان خۇداكەماندا لە بەردەم رۆژ و شەو كە ،دەكات ئاشكرا خۇدا ئۆردوگى بىئەندازەى گشتگىرى براپەتى ھەو بەشە زەويدا ھەلېژدراوانى لەگەل ياخيىووان ئۆردوگى پەتەردنەوھى ھەك ،زەوين لەسەر ئەوانەى و ئاسمان لە ئەوانەى ؟ كىن " برايان " ئەم كە بسەلمىنىت بۆى ئەوھى بۆ دەكرېت شەيتان رادەستى بەشىكى كە ئەيۇب .بنەمان بى " تۆمەتەكانى "

خۇيان شاھتەدالى قسەى بە و بەرنەكە خويىنى بە « ۱۱: ئايەت بچووك مردن لە كە نەويست خۆش ئەوندە ژيانيان ،سەركەوت بەسەرىدا .بىنەو »

سەردەمى پەيامى لە پىكراو ئاماژەى ئايەتەدا لەم كە نەخشەى ئەو كە باوھەپپەى پىوھە ئەو بۆ ئاماژەيە پەيامە ئەم و دەبىنرېت دا " سەمىرنا " گەپانەوھى تا پىشېبىنىكراوھەكان سەردەمە ھەموو بۆ مەسىح عيسا .دەكات داواى شكۆمەندانە

عيسا رزگار كەرمان ئىلاھى ئاسمانى ناوى " ،مىكائىل " سەركەوتنى ۲۸-۱۸: ۲۰-دەتا لە كە پىزدارانەى پاگەيانەنە بەو دەدات پەوايەتى ،مەسىح

ئاسمان لە دەسەلاتیک هەموو 'وتی و ئەوان لای هاتە عیسا " :هاتوووە
فەرمانم کە بکە شتانه ئەو هەموو فییری ،**رۆح دراوێ پێم زەوی لەسەر و**
سەردەم کۆتایی تا ،لەگەڵتم هەمیشە من ،سەیرکە و پێکردوویت

میژوووی خۆیدا پەیمانی یەکەم بناغە لە خودا شیوەیە بەم
بۆ تەنھا ئەو بەلام ،کرد ئاشکرا موسا بۆ زەمینیمان بوونی سەرچاوەکانی
پلانی لە تیگەیشتن کە ،دەژین مەژواوەتیدا کۆتایی پۆژانی لە کە ئێمەین
زەمینی گوناھێ ئەزموونی کەوانە ،دەکات ئاشکرا خۆی رزگاری گشتی
خودادا لەگەڵ ئێمە بۆیە .خایاند سالی هەزار شەش دواچار کە ،دادەخات
هەموو هەمیشەیی یەگرتنەوێ چاوەروانی لە هاوبەشین
ئیمتیازیکی پێیە بەم .زەمینی چ و ئاسمانی چ ،دەسۆزی هەڵبژێردراوەکانی
و بەهەشت بەرەو ،بەرامبەردا لە ،سەرنجمان کە هەڵبژێردراوەکانە
چارەنووسی خەمی لە هەرگیز ئەوانیش چونکە .رەبکێشن دانیشتوووانەکە
تا دروستکردنەو لە ،نەوستان زەمینیمان میژوووی و هەڵبژێردراوەکان
پێم چونکە " :نووسراوە ٤:٩ کۆرتیەکان یەکەمی لە وەک ،جیھان کۆتایی
وەک ،کردوووە نمایش جیھاندا کۆتایی لە نێردراوانی ئێمە خودا وایە
بۆ ،جیھان بۆ سیمایەکی بوونەتە چونکە ،مردن بە مەحکوم مەژووەکانی
" مەژووەکان بۆ هەروەھا و **فریشتەکان** .

دەبیئت خراپتر زەوی سەر دۆخی

بن شاد ،نیشتنەجین تییدا ئەوانە و ئاسمانەکان ئەو بۆیە " ١٢ ئایەت
هاتۆتە زۆرەو توورەیییەکی بە شەیتان چونکە ،دەریا و زەوی بۆ ئاخ
» .کورتە کاتەکە دەزانیت چونکە ،سەرتان

بە " بوون دڵخۆش " کە بوون کەس یەکەم " ئاسمان دانیشتوانی "
نەهامەتی " چەربوونەوێ خۆشییە ئەم هاوتای بەلام .مەسیح سەرکەوتنی
و ،مردندایە ریزی لە کە دەزانیت شەیتان چونکە . " زەوی دانیشتوانی " بۆ یە "
بکات مامەلە خۆی رزگاربوونی پلانی دژی ئەوێ بۆ هەیه " کورتی کاتیکی "
کە شەیتانییەکانەو هێزە لەلایەن ساڵ ٢٠٠٠ ماوەی بۆ کە کردارەنە ئەو
مەسیحەو عیسا لەلایەن هەموویان ،ئەنجامدراون کراون قەتیس زەویدا لە

ئەم بابەتى ئەمە .ئاشكراكراون ئەپۆكالىپسەكەيدا يان ،وەحىيەكەيدا لە عيسا ھەلبژىردراوھەكانى ،۲۰۱۸ھە سالى لە وە .دەنووسم بۆتان كە كىتەبە شەيتان بۆ كە كردوو ھەو بەش كاتەدا ئەو لەگەل زانيارىيەيان ئەم مەسىح گەرەنەھەي بە ۲۰۳۰ سالى بەھارى لە كراوھ؛ تەرخان وەسووسەي كارى بۆ ئايەتى بە تەوھرە ئەم .دېت كۆتايى خۇيان ئىلاھى مامۇستاي شكۆمەندانەي .دېت كۆتايى ۱۲

ئاسماندا لە شەرەكە كەوانەي داخستنى

دەكرېت سەركردايەتى كە ژنەي ئەو تەوھرى دووبارەبوونەھەي بيابان لە

ئەو بەدوای ،زەھى سەر فرېدراوھە بىنى ئەژدىھا كاتېك " ۱۳: ئايەتى " .كردبوو لەدايك نېرەكەي مندالى كە رۆيشت ژنەدا

تەوھرى بۆ بگەرېتەو ۶ھە ئايەتى لە دەدات رۆح بە پېگە لادانە ئەم ،شەيتان بۆ ئاماژەيە ھېشتا ئايەتەدا لەم " ئەژدىھا " زاراوھى .پاپا ھوكمپانى كردەھەي پېگەي لە " ژنەكە " دژى شەرەكەي بەلام .خۆي ،شەيتان .پاپا پاشان ،ئىمپراتۆرى يەك دوای لە يەك ،بەرپۆدەدەچېت رۆمانىيەو

بۆ بفرېت تا ،پېدرا گەورەي ھەلۆيەكى بالى دوو ژنەكە « ۱۴: ئايەت ،پېدرا خۇراكى كات نيو و كات و ماوھەك بۆ لەوچ ،بياباندا لە شوئىنەي ئەو ،مار پووى لە دوور »

ماوھى بە ئاماژە ،دەكاتەو دووپات پەيامەكە ۱۴دا ئايەتى لە كات نيو و كات و كاتېك " ،" نيو و سال سى " شىوھى لە دەكات پاپا ھوكمپانى دووبارەبوونەھەي لەم .بەكارھاتوو ۷:۲۵ دانىال لە پېشتەر كە ،" پېويستە .دەبېت ئاشكرا رووداوھەكان رېكوپېكى رېكوپېكى بە نوئ وردەكارى " مار " بە چوارەم ئايەتى " ئەژدىھا " :پېدريت ئاماژەي وردەكارىيەك " كلک " بە سېيەم ئايەتى " ئەژدىھا " چۆن ھەرەكە ، جېگىركراوھ ئاشكرا چالاكدا تاكتىكى لە گۆرانكارى " كلک و مار " زاراوھى . جېگىركراوھ .جىنۇكەكانىدا و شەيتان لە ئىلھامبەخشە " گەورە ھەلۆي " خودا كە دەكات

دېته " مار " ئايىنى و فيلبازانه فيلى " ئەژدىھا " ئاشكرای شەپانگیزی دواى دەكرېت جېبەجئ سائە 1260 پاپای پېشبینىكراوى حوكمرانى بە كە ، ئاراوھ گوناھى بارودۆخى لەگەل بەراوردېك دەدات خودا بە پېگە " مار " باسكردنى كرا وەسوسەسە وە " مار " لەلایەن ھەوا چۆن ھەروەك . بكات پېشنىار پەسەن ، مەسیح ى " بووكەكە " ، " ژنەكە " دەكرد؛ قسەى پېگەپەوھ لە شەیتان كە ، " پېگەى لە شەیتان كە دەبېت درۆزانە وشە ئەو تاقىكردنەوھى تووشى پېشكەشى كاسۆلىكىدا پۆمانى پاپای ئايىنى لە برىكارەكانىپەوھ " دەمى دەكات .

دواى بە رووبارېك وەك ئاوى خۆپەوھ دەمى لە مارەكە " : ۱۵ ئایەت
 " . بىبات رووبارەكەدا لەگەل تا ، رېشت ژنەكەدا "

باوھپېكى كە روو دەخاتە كاسۆلىكىپە گۆشەگىرىپە ئەو ۱۵ ئایەتى شتېك ھەموو كە " رووبارېك ئاوى " وەك دەبېت؛ تووشى مەسیحى ناپاكى كاسۆلىكى پۆمانى پاپای " دەمى " . دەبات " دەروات " دەستىداپە لە كە ئاینىپەكانیان نەیارە دژى لە خۆى درندەكانى و كۆنەپەرست كاسۆلىكىپە خولە بوو " ئەژدىھا " فەیلەقى دروستكردنى چالاكىپە ئەم لوتكەى . كرد ئازاد ئامۆژگارى تېلپېرەوھ لى قەشە لەلایەن كە چواردەھەمەوھ لویسى لەلایەن ئاشتىانەى بەرخۆدانى بەدواداچوونى بۆ كە سەربازىپە فەیلەقى ئەم . كرا ھەلبژىرداوانى ھەموو " ھېنانى " ئامانجى ، دروستكراوو پړۆتستانتەكان لەنیوان دەكرد ناچارىان ، دۆگماكانى بۆ بوو مەسیح نىانەكانى و نەرم و لاواز دواى مردن بەرەو یان دىلكردن یان كاسۆلىكى ئايىنى گۆپىنى ھەلبژىرن ترسناك ئەشكەنجەدانى و سووكاپەتیکردن .

ئەو و كردهوھ دەمى زەوى ، دا ژنەكەى یارمەتى زەوى " : ۱۶ ئایەت
 " . دەرھېنابوو دەمى لە ئەژدىھاكە كە دا قووت رووبارە "

ئایەتە تاكە ئەم بۆ سەرىپەكەوتوو مان لېكدانەوھى دوو پۆج جىلاوازن بوونېكى دوو " زەوى " و " ژن " كە بدەن سەرنج . دەكات پېشكەش زەوى یان پړۆتستانت ئیمانى ھېمای دەتوانېت " زەوى " كە و ، لېرەدا ئایەتە بەم لېكدانەوھ دوو ئەمەش . بېت ھەسارەكەمان خاكى ، وشەپى

یەکتەدا بەدوای ئیلاھیدا وەحی لە کرۆنۆلۆژی شیوەیەکی بە کە دەدات دەگەرێن.

رېكۆپێکی بە : **درندەیی درۆینەیی پرۆتستانیسمی : یەكەم** ^{پەيامی}
پرۆتستانیسم مەجازییەکی وەسفە لەگەڵ ھاوتایە " ژن " ،یەكەم لە لوتیڤ مارتین دەمی) فەرمییان " دەمی " کە چاکسازی ئاشتیخوازەکانی ڕەوا ناوەکەیان ئەمەش کرد؛ ئیدانە کاسۆلیکییان گوناھەکانی (۱۵۱۷ سالی بەو بەرامبەر دەرپرێ نەرەزایەتیان ئەوانە واته ،"پرۆتستانیسم" :کرد خزمەتکارە و دەکات خودا دژی گوناھ کە کاسۆلیکییە ئایینیە نادادپەرەییە کە پرۆتستانیسم دوورووێی دیکە پیکھاتەبە کە .دەکوژێت راستەقینەکانی ئیدانەکردنی بۆ کردەو " دەمی " ھەرۆھە ،دەکرێت ھێما " ناک " وشە بە " توندوتیژەکانی لیدانە و ھەلگرت چەکی بەلام ،کاسۆلیکی باوەرپی " ناک " وشە " گرتەو کاسۆلیکییەکانی خولە شەرئانانی بەرچاوی بەشیکی و سیفین پرۆتستانی شەرئانانی ،بەناوبانگەکانە "ھوگینۆت" ھێمای لێردا " ،دا"ئایین جەنگەکانی" کاتی لە پۆشیل لا وەک سەربازییەکانی قەلا ئەوانە و نە و کرا خزمەت نە دژبەیکەوھە شەرکەری گروپی دوو لەلایەن خودا تییدا کە لێدەگیرا رێزی .

نەتەوہیی بیدینی تۆلەسەندەوہی شمشیری : دووہم
۱۶ ئایەتە ئەم ،رېكۆپێکی بە و ،دووہمدا خویندەوہی لە . فەرەنسێ سەر بۆ پاپا دەستدریژی فەرەنسە شۆرشێ چۆن کە دەکات ئاشکرای ئەمە .دەگرتەوہ تەواوی بە کاسۆلیکییەکان پاشایەتیە دەسەلاتە " رۆلی بۆ خودا کە کەسەییە ئەو ئەمە وە .ئایەتە ئەم سەرەکی پەيامی دیتە کۆتاییەوہ لە کە درندە " و ۸:۱۲ پەخشانی ی " شمشال " دەکات دیاری " 4th ،دەلێت خودا ،دین ،۲۵:۲۶ لێقیەکان ھاوشیوەی ،۷:۱۱ پەخشانی لە " سەرەوہ گوناھبارە لەلایەن کە " پەیمانەکەم لە تۆلەسەندەوہ بۆ ،شمشیرێک " وەک بنەمای لەسەر وینەییە ئەم .لێدەکرێت خیانتیان کاسۆلیکەوہ یاخیبووہکانی و **کردەوہ دەمی زەوی** " ۱۶:۳۲ ژمارەکان لە " کۆرەح " یاخیوو سزای " مۆلکەکانیان ھەموو و کۆرەح گەلی ھەموو و مآلەکانیان لەگەڵ ،دا قوتی و ئیلاھی وەحی لەگەڵ تەواو ھاوئاهەنگییەکی بە بەراوردکارییە وینە ئەم

ياخىبووانه وه له لايه ن ئيلاهي ياساي رەتکردنه وهى ،مىژوويى جىبه جيکردنى
ياد دههينىته وه دۆخه كهدا هەردوو له

ژيان ئەدقئنتىستى پاشماوهى : ئەژديهى كۆتايى دوزمنى

باقى له گهـل شهـر چووـه ،بوو تووـره ژنهـكه له ئەژديهـكه " ١٧ : ئايهـت
خۆيان شايهـتـحـالـى و دهـپـارـيزـن خـودا فـهـرمانـهـكانى ئەوانـهـى ،نهـوهـكانى
» .دهـپـارـيزـن عـيسـا بهـ سهـبارـهـت

نهـفرهـتى ژيـر له پـرۆتـستـانتـهـكان چالاكـيى سـالى ١٥٠ بهـسهـر بـيـدهـنگـى بهـ
و شهـيتـان زهـمـينى شهـرى كۆتـايى ،هـ" پـيـنجـهـم شـمـشـالـه " تهـوهـرى كه ،خودايى
و رق ئامانجهـكانى و ،دهـهـيـنـيـتهـوه وهـبـير زهـمـينـيهـكانى و ئاسمانى خزمهـتـكاره
هـهـلـبـژـيرـدراوهـكان كۆتـايـيهـن ئامانجهـ ئهـم .دهـدات پـيشـان هاوبهـشهـكانـيان كـينه
ئـهـم كه ١٨٧٣ سـالى ئەدقئنتىستى پيشهـنگهـكانى مـيرـاتـگرى و نهـوه دوا ،دهـبن
ئـهـركى ئەوان . راگهـيهـندرا بۆيان ٣:١٠ پهـخشـانى بهـپـيـى كۆتـايـيه دادگايـيـكـردنه
خۆيان ئيـلاهـيـيهـكهـى نـيـعمهـته ههـمان ،دهـكهـن تهـواو پيشهـنگانه ئهـم
كه بـكهـن كار هـو پـشتـگـيرى دـلـسـۆزانه و تـونـدى بهـ دهـبـيـت ئەوان .هـهـلـدهـگـرن
نـيشـانهـى " شـيـوهـيهـك هـيـچ بهـ له رـيـزگـرتـن رەتـکردنهـوهى :سـپـيـردراوه پـيـى عـيسـا
،تـيـچـوونـيـك هـهـر ،پـاراسـتنـى دـلـسـۆزى بهـ ،رۆمانى يهـكـشهـممـهـى واتـه ،" دـرـزـده
راستهـقينـهـى رۆژى حهـوتهـمين ،شهـممـه له شهـممـه پـشوودانى پـراكتـيزهـكـردنى
و گهـوره دروستـكهـرى خوداي لهـلايهـن دامهـزراوه و رـيـكـخـراو كاتهـى ئەو ،هـهـفته
ژن نهـوهـكانى پاشماوهى " وهـسفـكـردنى له كه راستـيـهـيه ئەو ئهـمه .گهـورهـوه
و ده ،" دهـپـارـيزـن خـودا فـهـرمانـهـكانى ئەوانـهـى " :دهـردهـكهـويـت ئايهـتهـدا لهـم
چونكه ،" دهـگـرن عـيسـا شايهـتـحـالـى بهـ دهـست تـونـدى بهـ ئەوانـهـى و " نۆ: نهـك
" نه و " ئەژديهـكان " نه بـيـرـفـيـنـيـت؛ خۆيان دهـستى له كهـس نهـدا رـيـگهـيان
بهـپـيـى پـيـيهـى بهـو ،شته بهـنـرخـتـرين " عـيسـا شايهـتـحـالـى " ئهـم وه . " مارهـكان
ئـهـم هـهـر " . پـيـشـبـيـنـيـكـردنه رۆجـى عـيسـا شايهـتـحـالـى " ، ١٩:١٠ پهـخشـانى
شهـيتـان بـيـت مهـدال " دهـكات وا كه پـيـغهـمـبهـرايهـتـيـه شايهـتـحـالـيـه
مهـتا وهـك ،راستهـى خوداي ،مهـسيح له " بدات فـريـو راستهـقينـه هـهـلـبـژـيرـدراوـيـكى
درۆزنهـكان پـيـغهـمـبهـره و درۆزن مهـسيحـى چونكه " :دهـكات فيـرى ٢٤:٢٤

بۇ دەمدەن ئەنجام گەورەكان سەرسورھەنەرە و نیشانە و دەردەكەون
" . هەلبژێردراوەكانیش تەنانت ، بتوانرێت ئەگەر ، فریودانی

...شەیتان بۆ تەواو نزیكەى سەرکەوتنیکی

" . *ووستا دەریا خۆلەمیشی و خۆل لەسەر* " ۱۸: ئایەتی

کە دەدات پیشان سەرکەوتوویمان شەیتانیکی کۆتاییە ئایەتە ئەم
و کەوتن لە ،خۆیدا لەگەڵ خوارەووە راکێشانی لە بوو سەرکەوتوو
کە مەسیحیانەى ئایینیە دامەزراوە ئەو ھەموو ،فانیدا مەحکومکردنی
خودا ، ۱۰:۲۶ ئیشایا لە .هەلیگرتوووە خۆیدا دەسەلاتی ژێر لە و بەسەریدا زالن
خۆلەمیشی و خۆل وەک گەلەکەت ئەگەرچی ، ئیسرائیل ئەى " :راپدەگەییەنی
، دەدرێت بریار لەناوچوون ،دەگەرێتەووە پاشماوێک تەنھا بەلام ،بێت دەریا
شەیتانیە زالبوونە لەم ،خودا " ئیسرائیل" رۆحى سەر دەرژیتە دادپەرەوهرى
رۆح ،دا"ئەدقینتیس" ناوی ژێر لە کە دەخەمەووە بیرتان .دەبیّت رزگارى
لە کە دەکات دیاری هەلبژێردراوەكان دوا رزگارکردنی بۆ باوەر پێوهرەکانی
پراکتیزەیکى ئەو ، ۲۰:۲۰ دا سالی لە هەلبژێردراون: ۱۸۴۳و سالی
و کرد دادوهرى ۱۹۹۴دا سالی لە خودا کە ،نییە دامەزراوە چیتەر بەلام ،ئایینیە
لە ("رشانەو")رەتیکردەووە و ئیدانە

مەسىحى ئايىنى درۆزنەكانى برا : ۱۳ وەحى

خاك درېندەى - دەريا درېندەى

بەختى يان نوڭنەرايەتى ۱۳ ژمارە ،بىتەرست و خورافات كەسانى بۇ نىشتىمان و تاك بىروباهوپى بە بەندە ئەمەش ،خراپ بەختى يان دەكات باش ،دەكات ئاشكرا خۇى ژمارەى كۆدى خۇيدا شكۆمەندى وەحى لە خدا لېرەدا ۱۳ ژمارە .جۇراوجۇربان پىكەوگرتنى و ۷ تا ۱ ژمارەكانى بە پشتبەستن بە ژمارەى و شەيتان فرىشتەى ژمارەى ،"۶" ژمارەى زيادكردنى بە دىت بەدەست خوداى بۇ گەراووتەو شەرى ئايىنى ھۆپەو بە و خدا ژمارەى ،"۷" ئايىنى درۆزنەكانى برا" پووبەرپووى بابەتەدا لەم .مەسىحدا عىسا لە دروستكەر ھەلېژېرداوانى راستەقىنەى فانى دوژمنى كە ،دەيىنەو "مەسىحى فرىودەردا ئايىنى پوالتەى ژېر لە "گەنم" ژېر لە "گژوگيا" ئەم .راستەقىنەن دەكات ئاشكراى بابەتە ئەم كە ،دەشارنەو خۇيان

سەرەو دەتە دەرياو لە كە : درېندە يەكەم

مار-ئەژدىھا شەرى يەكەم

قۇچ دە ،ھەلدەستىت دەريا لە بىنى درېندەيەكم ئىنجا " :يەكەم ئايەت

كوفر ناوى سەرى و تاج دە قۇچەكانى لەسەر ، ھەبوو سەرى ھوت و

“ دوو بابەتەدا لەم ،بینیمان ١٠دا پەخشانی لیکۆلینەوهی لە وەک *هاتنە* ” ،یەکەمیان .دەبینینەوه ئیە سەردەمی مەسیحییەکانی بەناو “ *دژندە* ” و کاسۆلیکی باوەڕپکی بە پەیوەندی ،٧:٢٦ دانیال لە وەک ، “ *دەریا لە دەروو* ” ،بوو “پێغەمبەرایەتی مانگی ٤٢ ” کە هەیه گۆشەگیرییەکەیهووە حوکمرانی ئیمپراتۆریەتانی ئەو هێماکانی دەنگدانەوهی بە .راستەقینە سالی ١٢٦٠ یان دەبینین “ *بچووکە قۆچە* ” ئەو حوکمرانی ئیە ،٧دا دانیال لە خۆی پیش کە خۆیان شانیشینی “ *قۆچەکە دە* ” ئەوهی دواي دەریکەوێت بوو بریار کە “ *قۆچ دە* ” لەسەر کە انە “ *گۆلینە تاجە* ” ئەو .٧:٢٤ دانیال بەپێی وەرگرت .ئامانج دەکرێتە کە میژووییە چوارچێوهی ئەو ئەمە کە دەدەن نیشان ،دانراون مانا دوو بە تایبەتی بە کە ،دەکرێت هێما “ *سەر دەوت* ” بە پاپا رۆمی لیژەدا بنیات لەسەری رۆما کە “ *گەردەبە دەوت* ” ئەو وشەییترینیان .تایبەتمەندن هەموو پیش لە ،رۆحییە زیاتر کە دیکەیان ئەوی .١٧:٩ پەخشانی بەپێی نراوە “ :دادوهری پیرۆزکردنی بۆ ئاماژەیه “ *سەر دەوت* ” دەربڕینی شتیکەوهیه؛ لە دەکات دیاری پیرەکە یان دادوهر کە “ *سەر* ” و ،پیرۆزکردنە ژمارە “ *دەوت* ” خۆی چونکە ،پاپا رۆمای بۆ دەگەرێتەوه بالایە دادوهرییه ئەم .٩:١٤ ئیشایا کە ،ئایینی چ و مەدەنی چ ،دەدات پیشان سەرەخۆ دەولەتییکی وەک “ . *کوفرە ناوی سەری لەسەر و* ” :دەکات دیاری رۆح .پاپایە سەرۆکەکی “ *درۆ ناوی* ” :وهریگێڕین شیوهیه بەم دەیی و تاکەکەسییه “ *کوفر* ” وشە “ بۆ دەگەرێتەوه “ *درۆکە* ” مەسیح عیسا . “ *کوفر* ” وشە مانای بەپێی کە ، پێدەبەخشیت “ *درۆ باوکی* ” نازناوی بۆیه .رۆمانی پاپای رژیمی :دەستنیشانکردوو ٨:٤٤ دا:٨ یۆحەنا لە ،خۆی شەیتان ،شەیتانەکی بەهۆیهوه جێبەجێ *باوکت ئارەزووکانی دەتەوێت و ، شەیتان ،باوکت بە سەر تۆ* ” هیچ چونکە ،*ناوستانی حەقیقەتدا لە ،بوو بکوژ لەسەرەتاو هەر .“بکەیت قسە خۆیهوه کارەکتەری لە ،دەکات درۆ کاتیک .نییه تیدا حەقیقەتییکی “ .درۆکان باوکی” ... درۆزن چونکە دەکات؛*

به‌لام ، **بوو پلنگ** وهك بينيم كه درنده‌یهی ئهو " :دووم ئایه‌تی
 ئه‌ژدیهاكه ،بوون **شیریک** وهك ده‌می و **بوون ورچ** وهك پییه‌کانی
 «. پییه‌خشی گه‌وره‌ی ده‌سه‌لاتی و ته‌خت و خۆی ده‌سه‌لاتی

زۆر و ترسناک و ترسناک " به که ۷:۷ دانیال له " چواره‌م درنده‌ی "
 به راستیدا له .وه‌رده‌گری‌ت وردتر وه‌سفیکی لی‌رده‌ا ،کراوه وه‌سف " به‌هیزی
 که ،ده‌کات به‌رجه‌سته خۆی پیش ئیمپراتۆریه‌ته‌ی سی ئهو تاییه‌تمه‌ندی ته‌نیا
 ،ه " پلنگ " چالاک‌ی خاوه‌نی .پێده‌کات ده‌ست کلدانه‌کانه‌وه ئیمپراتۆریه‌تی له
 په‌خشانی له . " شیر " گۆشتخۆری و درنده هیزی و " ورچ " سه‌رسه‌ختی هیزی
 ،بوو " سه‌ر سه‌وت " له‌سه‌ر " تاجوان " که ، ۳ ئایه‌تی ی " ئه‌ژدیها " ، ۱۲:دا ۱۶
 ،بته‌رسته‌که‌یدا ئیمپراتۆریه‌ قو‌ناعی له ده‌کرد رۆمای نوینه‌رایه‌تی
 هه‌روه‌ک ،شی‌وه‌یه به‌م .ده‌کرد سه‌ره‌تاییه‌کان مه‌سیحیه له‌سه‌ر گۆشه‌گیری
 ،ده‌گری‌ته‌وه ۸:۹ دانیال شوینی ۷:۸-۲۴ دانیال ی " بچووک قۆچه‌که‌ی " چۆن
 راستیه‌ک وه‌رده‌گری‌ت؛ رۆم ئیمپراتۆریه‌تی له خۆی ده‌سه‌لاتی پاپایه‌ت لی‌رده‌ا
 یۆستینیانی له‌لایه‌ن که پشت‌راسته‌کراوه‌ته‌وه ئیمپراتۆری فه‌رمانی به که
 !ئاگاداره ،به‌لام .(یاسایی) ۵۳۸ و (نووسراو) ۵۳۳ سالی له ده‌رچووه یه‌که‌مه‌وه
 واته ، ۹: ۱۲ په‌خشانی له " شه‌یتان " بۆ ئاماژه‌یه " ئه‌ژدیها " هه‌روه‌ها
 گه‌وره‌که‌ی ده‌سه‌لاته و ته‌خته‌که‌ی و خۆی هیزی " ،خۆی ده‌سه‌لاتی پاپایه‌ت
 که ده‌کاته‌وه رۆون بۆ ئه‌وه‌مان ئه‌مه‌ش .وه‌رده‌گری‌ت شه‌یتان خودی له " *ناوده‌بات* " درۆ باوکی " به بوونه‌که هه‌ردوو پیشوودا ئایه‌تی له خودا بۆچی

فۆرمی ده‌سه‌لاتی و هیز پاپا رۆمای سه‌ربازی ئاستی له‌سه‌ر :تی‌بینی
 ده‌کات خزمه‌تی ئه‌وروپا شاهانه‌ی سوپای چونکه ده‌پاریزیت خۆی ئیمپراتۆری
 له‌سه‌ر هیزی ،ده‌کات فی‌ری ۸:۲۳-۲۵ دانیال وه‌ک .ده‌بی‌ت برپاره‌کانی پابه‌ندی و
 ئیدیعاکردنی له پیکدی‌ت که ،وه‌ستاوه " پیلانه‌کانی سه‌رکه‌وتنی " *ی*
 یان کردنه‌وه‌ی توانای ،شی‌وه‌یه به‌م ،و زه‌وی له‌سه‌ر خودا نوینه‌رایه‌تی‌کردنی
 مه‌سیحدا ئینجیلی له وه‌ک هه‌تا‌هه‌تایی ژبانی به ده‌سته‌پراگه‌یشتن داخستنی
 گونا‌ه‌بارانه‌کان کاتی‌ک ،ه‌وکمه‌رانیه‌که‌یاندا کۆتایی له " :کراوه پیشکه‌ش
 ده‌سه‌لاتی . سه‌ره‌له‌ده‌دات فی‌لباز و بی‌شه‌رم پاشایه‌کی ،له‌ناوچوون
 وێرانکاریه‌کی هۆی ده‌بی‌ته خۆی هیزی به نا به‌لام ،ده‌بی‌ت زیاد

بەبىئىي دەشكىت بەلەم . پىلانەكانىدا لە دەبىت سەرکەوتوو و باوەرپىنەكراو دەستىك ھىچ ھەولەى .

فەرەنسە شۆرشى بىدىنىي ، ۱۶۶۰دا سالانى كۆتايىھەكانى لە ۱۷۴۸و۵ سالى لە كە ھىنا دىسپۆتايىھەكەى دەسەلاتە بە كۆتايى دامەزراو .

كوشندە برىنچى ئەوھى وەك بىنى سەرەكانىم لە يەكك " : ۳ ئايەت بوون سەرسام جىھان ھەموو ، بووھو چاك كوشندەكەى برىنە بەلەم ، بووبىت . » . كەوتن درندەكە شوپىن و

نەبووھتەو پەشيمان ھەرگىز خۆى مېژوو درىزايى بە پاپا دادوھرى . زۆرەملئ بە بىت خۆى گۆشەگىرى دەسەلاتى دەستبەردارى بوو ناچار كە پاشايەتى دەسەلاتى كاتىك پىكرد دەستى ۱۷۹۲و۵ سالى لە ئەمەش . سەربردرا و رووخىنرا فەرەنسىيەو بىدىنى لەلەين ، بوو چەكدارى پشتىوانى بىدىنە " گەورەيە تەنگانە " ئەم ، كراو پىشبينى ۱۶۲۶دا : پەخشانى لە وەك " ئامانجەكانى و لەناوببات " ئىزابىل ژنە " رۆمانى ئايىنى دەسەلاتى ھەولدا پاشايەتخوازەكان ، پاشاكان : " كردوو لەگەلدا زىنايان كە بوون كەسانە ئەو شىوھەكەى بە ئەوھى وەك " دەبوو شىوھە بەم . كاسۆلىكىيەكان قەشە و ناپلېونى ئىمپراتور ، ھەلپەرىستانە ھۆكەرى بە بەلەم . " بىت برىندار كوشندە تر جارىكى . كار سەر ھىنايەو كۆنكۆرداتەكەيەو ناوى بە ۱۸۰۱ سالى لە يەكەم بۆ ئىغراکردنەكەى ھىزى بەلەم . نەدەكرد گۆشەگىرى راستەوخۆ ھەرگىز ھەموويان كە دەبوو بەردەوام كاسۆلىكى باوەردارانى لە زۆر كۆمەلچى عيسا شىكۆمەندانەى گەرانەوھى تا دەكرد ئىدىيەكانى و درۆ بە باوەرپان ھەموو " . " كەوتن درندەكە شوپىن و بوون سەرسام جىھان ھەموو " : مەسىح دوو بە " جىھان " وشەيە ئەم و " ، رۆيشتن درندەكەدا بەدواى جىھان پرۆتستانە باوەرپە ئەو بۆ ئامازەيە بەلەم ، ھەسارەكە بۆ ئامازەيە ، ماناكەيەو (= ئىكۆمىنىكە ھاوپەيمانىيە ئەو . سەرىھەلداو لىيەو كە چاكسازىيە پىشپاست پىشبينىيە ئەم ، دامەزراو كاتەو لەو كە (يۆنانى بە ، زەمىنى روون زمانىكى بە پەيامە ئەم بىكردايە ئەوھى ئارەزووى رۆج ئەگەر . دەكاتەو

ئايىنى ... *له پەيرەوى پرۆتستانت ئايىنى ھەموو* " :دەمانخویندەو، دەربرپت " *درندە* " دووم لە لیکۆلینەو بە قسەيە ئەم " . *لێبوردە کاسۆلیکی* نایەتی لە " *سەرەو دێتە زەویەو لە* " ئەمجارە کە دەکرێتەو پشتراست ١٣. بابەتە ئەم ١١ ی

درندە کە بە دەسەلاتی چونکە ، *پەرست ئەژدیھایان* " :چوارەم نایەتی دەتوانیێت کۆ و درندەيە وەک کۆ :گوتیان و پەرست درندە کەیان ، بەخشیبوو " *بکات؟ لەگەڵ شەری*

پەخشانی بەپێی ، شەیتان بۆ ھەم و ئیمپراتۆری رۆمی بە ئاماژەدان بە کەسانەو ئەو لەلایەن ، *شەیتان* خودی بۆیەش ھەر و *ئەژدیھا* ، ٩ : ١٦ تەواوی بە و دەرئەنجامیکە ئەمە دەگرن! پاپا رژیعی لە ریز کە دەپەرستریێت بە بەخشی خۆی دەسەلاتی " کە کەسەيە ئەو ئەو چونکە ، ئاگایە بێ ٨ : ٢٤ دانیال لە کە "پاپا کارگەي *سەرکەوتنی* " شیوەيە بەم . " *درندە کە* رپگەي لە پاپایەت . دەکرێتەو پشتراست میژوووەو لەلایەن کراوە پیشبینی سەررووی لە چەواشەکارییەو بێ درێژخایەنی و رەھا ئايىنى دەسەلاتی خزمەت کە دەگرێت کەسانە لەو ریز و دەدات زەوی . دەکات حوکم پاشاکانەو " :بخوینرێتەو ١١ : ٣٩ دانیال لە دەتوانریێت وەک ، پاداشت وەک نازناو بە دەکەن *کەسانە لەو ریز و قەلاکان سەر دەکاتە ھێرش نامۆ خوداوەندیکی بە ئەو زەوییان و کەس زۆر فەرمانرەوای دەکاتە ئەوان . ناو پێدا دانیان کە دەگرێت* رستەیی شیوەيەکی بە ئەمەش " . *پاداشت وەک دەکات دابەش بەسەردا* بۆرجیا شەشەم ئەلیکساندەر پاپا کاتیکی ھات بەدی ناسراو شیوەيەکی بە رۆژھەلاتترین و کرد دابەش جیھانی ١٤٩٤ سالی لە (بەناوبانگ بکوژیکی) زەویە باقی ھەموو و کرد تەرخان پورتوگال بۆ ھیندستانی و بەرازیل لوتکەي . دەکات پێداگری رۆح . کرد تەرخان ئیسپانیا بۆ دۆزراوەکانی تازە *باوەرە بەو قەناعەتی تەواوی بە دەبیێت مەسیح عیسا ھەلبژێردراوی* چ ، *کردارەکانی ھەموو و شەیتانە کاسۆلیکی باوەری کە بیێت* *ئاراستە شەیتانەو لەلایەن ، مرقودۆستانە یان بیێت شەرانیگیزی* رەوايە پێداگرییە ئەم . *ھەلبژێردراوەکانە و خودا نەباری کە دەکرێن* و *کارەکانی سەرکەوتنی* " ، دەکات پیشبینی ٨ : ٢٥ دانیال لە چونکە

و پاشاکان له لایه ن که نه و ئایینی دهسهلاتی. " پیلانهکانی سهرکهوتنی شکویهکی، دانپیدانراوه نه وروپاوه مهسیحی گهلانی و زلهیزهکان واقعیده له هه ربویه و دامه زراوه متمانه بنه مای له سهر که پیده به خشیت بۆ یه کده گرن هیزهکانیان شهیتان و خودا کاتیک به لام. ناسکه له راده به دهر گوپراهه لایه وه به، خه لک جه ماوهره که ی، قهره بالغیه که، سزادان کرده وه ی هه مووشیانه وه سهرووی له و دانراوه که ده گرنه به ر درۆینه رپگایه نه و، دهکات له دایک دهسهلات دهسهلات زهوی له سهر. سه پیدانراوه به سهریانه له و بکه ن به هیزی به ههست خو شده ویت زوریان مروقه کان چونکه، دهکات خودا نوینه رایه تیکردنی بانگه شه ی که پاپا رژی می دۆمهینه دا پرسیاره نه م بابه ته که، شه شه مده په خسانی له وهک. هونه ره وه ستایه کی به شی " بجه نگیت؟ ذری ده توانیت کی و درنده یه که وهک کی " :پوو ده خاته ۱۷۹۳ دا سالی له که، مه سیحدا له خودا :خسته روو وه لامه که یان ۱۲ و ۱۱ ده یگریته وه خوینرپیتیکدا له که، وروژاند فهره نسی شو ر شگپراهه ی بیباوهری رپوله ی نه و) " تۆله سهندنه وه شمشیری " نه م دهرکهوتنی پیش ته نانه ت به لام چه کداره کان پروتستانته، (۲۶:۲۵ لیقیه کان له چواره م سزای بۆ ده گه رپته وه که پیبهنن شکستی بتوانن به لام، نه وه ی به بی، ده کرد له گه لدا شهریان پیشتر هه موویان، نه نگلیکانه کان و نه لمانی و فهره نسی، پروتستانته کان - پیباوان کوشندهکانی لیدانه و ده کرد له گه ل شهریان به دواوه ۱۶ سه ده ی له - توندروانه نه و وهک سیاسی شتیکه وه هه موو سهرووی له باوهره که یان چونکه، ده گه رانده وه بوو.

کوفر و لووتبه رزی قسه ی نه وه ی بۆ پیدرا ده می " :پینجه م ئایه تی " بکات کار مانگ دوو و چل ماوه ی بۆ پیدرا ده سه لاتی، بکات

ده یخوینینه وه ۷:دا ۸ دانیال له که قسانه یه نه و هاوشیوه ی قسانه نه م ی " تۆچ ده " دوا ی له که رۆمانی پاپای ی " بچووک قۆچیک ی " به سه باره ت ده بینینه وه نه و ی " خۆبه زلزانین " لیژده. هه لده ستیت نه وروپا شانشینیهکانی درۆی و درۆ خو نهایشکردنی واته - دهکات زیاد " کوفره کان " رۆح لیژده به لام، خۆی حوکمرانی خودا. نراوه بنیات له سهری " سهرکهوتنه که ی " که ئایینی شیوه ی به که، بوو راسته قینه سالانی " 1260 " که دهکاته وه پشتراست

" کۆدی به پپى ،کراوه پيشکەش " مانگ دوو و چل " ئىنجىلى پېغەمبەرايەتى 4:5-6. حەزەقىل لە " سالىک بۆ رۆژ يەک

کوفر و بکات خودا له کوفر ئەوهى بۆ کردەوه دەمى " ٦: ئايەت
" .نیشتهجۆن ئاسمان لە ئەوانەى و چادرەکەى و ناوى به بکات

مرۆقايەتى کە هاوبەشەى مانايە ئەو بۆ رابکێشم سەرنج دەيێت لێردا
چەمکە ئەم .سووکايەتیکردن واتە ،دەيدات " کوفر " وشەى به
شیوەیەک هێچ بە " کوفر " ،درۆ دیاریکردنى بە چونکە چەواشەکارانەى
دەيگێرپتەوه خودا کە بەوانەى سەبارەت و وەرناگرن سووکايەتیکردن لایەنى
فەرىودەريان و درۆينە پيروزيەکى دەرکەوتنى پېچەوانەوه بە ،پاپا رۆمى بۆ
هەيە .

پشتراست ناسنامەکەى ئەمەش " :**دەکات خودا به کوفر** " پاپا دەمى
خۆى ئارەزووى به پاشا " :دەخوينەوه تێیدا کە ١١:٣٦ دانیال لە دەکاتەوه
خوداوەندەکانەوه هەموو سەرووى لە خۆى و دەکاتەوه بەرز خۆى ،دەیکات
خودای دژى دەکات باوەرپێنەکراو قسەى و ،دەکات گەورە
ئەوهى چونکە ،دەيێت تەواو توورەيى تا دەيێت سەرفراز ، **خوداوەندەکان**
عەقیدە هەموو تايبەتمەندى کە " . دەيێت جێبەجێ دراوه لەسەر برپارى
خودا ناوى بەتالى بە " ،**ناوەکەى به کوفرکردن بۆ ،خودا دژى** " ئایینیەکانین؛
بۆ کوشندەکانى شەیتانییە کردەوه ،دەشیوینێت کارەکتەرى ،وەردەگريێت
کە ،خۆى رۆحى پيروژگای واتە ،" **چادرەکەى** " دەگەرپێنێتەوه؛
" ،**دەژین ئاسمان لە ئەوانەى و** " هەلبژێردراوەکەيەتى؛ ،کۆبوونەوهکەيەتى
دەخاتە دانیشتووانەکەى و بەهەشت خۆى فیللەزانی شێوەیەکى بە چونکە
میراتیکی کە ،دەهيێنێتەوه وەبیر ئاسمانى دۆزەخى دۆگماکانیدا لە ،روو
و بەهەشت هەروەها ،کردوووە جیگیریان زەويدا ژېر لە کە یۆنانیەکانە
توورەن و دەچێژن ئازار ،پيروژ و پاک ،" **ئاسمان دانیشتوانى** " .پاکەرەوه
شەیتانەکانى هێزە لەلایەن کە دپندەيى و خراپەکارى مۆدیلی کە لەوهى
،ئەوان بۆ دەگەرپێتەوه نارهوا بە ،وەرگىراوه ئیلهام مرۆقايەتیدا لە زەمینیەوه

،**بەسەریاندا بێت زāl و بکات پيروژهکان لەگەل شەر پێدرا وه** " ٧: ئايەت
» .**پێدرا نەتەوهیەکدا و زمان و گەل و هۆز هەموو بەسەر دەسەلاتى**

تۆچم ئەم " :دەكاتهو پىشتراست ۷:۲۱ دانيال پەيامى ئايەتە ئەم مەسىحەتى ". بوو زال بەسەرياندا و كرد پيرۆزەكان لەگەل شەرى كە بينى رۆمانى باوەرى پىيەى بەو ،ئامانجەكەيەتى بەراستى جيهانى و ئەوروپى و خىل " لە راستيدا لە ،سەپنرا ئەوروپيدا گەلانى ھەموو بەسەر كاسۆلىكى سەربەخۆ مەدەنيەو پووى لە كە پىكھاتبوو " نەتەوكان و زمان و گەل " نەتەويەكدا و زمان و گەل و ھۆز ھەموو بەسەر ھوكمرانييەكەى " .بوون لە ،دەكاتهو پىشتراست " گەورە لەشفرۆشى بابلى " ھەك و پىنەكەى " ئاوەكان " پوو؛ دەخاتە " دانيشتوو زۆر ئاوى لەسەر " كە ، ۱۷:۱ پەخشانى ۱۷:۱۵. پەخشانى بەپىي ،ن" زمانەكان و نەتەو ،جەماوەر ،گەلان " ھىماى كە " خىل " وشەى نەبوونى " خىل " وشەى ۱۷دا بەشەى لەم كە سەرنجە جىگای كە ،ئامانجدارە سەردەمى كۆتايى كۆنتىكستى ھۆكارەكەشى ، بىينىن فۆرمى تىيدا كە ،ھەيە رۆژئاوايىو مەسىحەتى و ئەوروپا بە پەيوەندى گرتووئەو جىگەى جۆراوچۆر نەتەويى فۆرمى بە خىلەكى

،پاپادا رۆژمى دامەزراندنى سەرەتايى چوارچۆوى لە پىچەوانەو بە ،رۆمانى گۆلى ھەك ،رېكخراپوون " ھۆز " بە بنەرەتدا لە ئەوروپى دانيشتوانى لە . بوو دابەش و يەكگرتوو جياوازەكانەو زاراو و " زمان " بەھۆى كە ى" گەلان " لەلایەن پاشان ،" خىلەكان " بە ئەوروپا ،كروئۆلۆژيەو پووى ، ۱۸دەى لەگەل ،كۆتاييدا لە و ، بوو دانيشتوو پاشاكانەو ژيەدەستەى ئەمريكاي يەكگرتووكانى ويلايەتە ھەك ،كۆماريەكان ى" گەلان " لەلایەن لە "گەلانە" ئەم دروستبوونى .پىكدەھيىت سەرەكى درېژكراوھى كە ،باكوور ئەم ھەر پىيەى بەو ،بوو رۆمانىيەو پاپاي رۆژمى بۆ ملكەچبوون ئەنجامى ،دامەزراند و ناسى مەسىحى ئەوروپاي پاشاكانى دەسەلاتى كە بوو رۆژمە .پىكد دەستى فرانكەكانەو پاشاى ،يەكەم كلۆقىسى لە سەرەتا

،دەپەرستەن زەوى دانيشتووانى ھەموو " :ھەشتەم ئايەتى ژيانى كتيبي لە ناوى جيهانەو دروستبوونى سەرەتاي لە كە ھەركەسيك .» نەنووسراو كۆژراودا بەرى

نوینەرایەتى " زەوى " ھىماى كاتىك ،كۆتاييدا سەردەمى لە ھەموو :وەرەگرېت ورد مانايەكى پەيامە ئەم ،دەكات پرتوستان باوەرەكەى

له جگه ، هه موویان ده پهرستن؛ کاسۆلیکی باوه پۆکی پڕۆتستانتەکان " پێدەدات پێناسەییەیان ئەم نادیار شیوەییەکی بە ڕۆح کە - هەلبژێردراوه‌کان بەرخەکه‌دا ژێانی کتییی له جیهانهوه بناغهی له ناویان که ئەوانهی ئەم راستی شایەتە ئالی ڕووداوه‌کان . کۆژێر که بەرخەیی ئەو ، نه‌نووسراوه سەرەتای له چونکه . کراوه خوداوه ڕۆحی له‌لایەن که پێغەمبەرانه‌ن ڕاگەیانده باوه‌ری پڕۆتستانتەکان ، ١١٧٠ سالی له والدۆ پیتەر له جگه ، چاکسازییه‌وه له که ، گرتوووه باوه‌ری ئەو ی "یه‌کشەممە" له ڕێزیان ، پەرستوووه کاسۆلیکییان بۆ ڕێگه‌ تۆمه‌ته‌ ئەم . گرتوووه میرات به‌ یه‌که‌مه‌وه کۆنستانتین پتەرست ئیمپراتۆری له‌ هوه ٣٦١ ئازاری ٧ خراوه‌تەر وو ١١١١ ئایه‌تی له که ده‌کات ئاماده " درنده " دووهم ته‌وه‌ری

"!بیبیستیت با هه‌یه‌ گوئی که‌سیک ئەگەر " ٩: ئایه‌تی

له‌و ، کراوه‌ته‌وه خوداوه له‌لایەن تیگه‌یشتنی " گوئی " که‌سه‌ی ئەو ده‌کات پێشکەشی ڕۆح که تیگه‌گات په‌یامه

بێدینی تۆله‌سەندنه‌وه‌ی شمشیرێ که‌ سزایه‌ی ئەو ڕاگەیانده‌نی ئەنجام‌دراوه‌ فەرهنسی نه‌ته‌وه‌یی

ئەگەر ، دیلییه‌وه ده‌چێته دیله‌وه بچێته که‌سیک ئەگەر « ١٠: ئایه‌ت به‌ پێویستی ئەمه‌ش ، بکۆژێت ده‌بێ شمشیر به‌ ، بکۆژێت شمشیر به‌ که‌سیک . پیرۆزه‌کانه‌وه له‌لایەن دلسۆزییه‌ و خۆراگری »

هه‌موو له که بیرده‌خاته‌وه ئاشتیانه‌مان گوێرایه‌لییه‌ ئەو مه‌سیح عیسا ، یه‌که‌م شه‌هیدانی وه‌ک . ده‌کات داوی هه‌لبژێردراوه‌کانی له کاتی‌دا چاره‌نووسه‌ ئەو ده‌بێ ، هه‌لیان‌بژاردوووه پاپا درنده‌ی ده‌سه‌لاتی که ئەوانه‌ی که ڕایده‌گه‌یه‌نی‌ت ئەو به‌لام . کردوووه ئاماده‌ بۆی خودا که بکه‌ن قبول ، خۆیدا کاتی له ، ده‌دات سزا ئەمه‌ش ، ده‌بی‌ت چی دادپه‌روه‌رییه‌که‌ی دوا‌ی . ڕۆحانییه‌کانیان هه‌روه‌ها ، پاپاکان و پاشا ئاینیه‌کانی خراپه‌کارییه‌ ده‌چنه‌ خۆیان ، دیل بۆ کردوووه " سه‌رکرده‌یه‌تی " هه‌لبژێردراوه‌کانیان ئەوه‌ی ئەو " شمشیر به‌ " ئەوه‌ی دوا‌ی وه . فەرهنسی شو‌ڕشگێڕانی زیندانه‌کانی ی "شمشیر" به‌ خۆیان ، ویستوون خۆشی عیسا که‌ کوشوووه هه‌لبژێردراوه‌کانیان ئەو هه‌مان گیلۆتینی به‌ ڕۆله‌که‌یان که ، ده‌کۆژێن خودا تۆله‌سەندنه‌وه‌ی

که فەرەنسییەوێه شۆرشێ پێگهی له .دیت بەدی فەرەنسییانە شۆرشگێڕە
خوێنی بە که **دەداتەو تۆلەسەندەو** خواستەى ئەو وەلامى خودا
ھاواریان بەرز دەنگێكى بە " :دەرپرەواو ١٠:١٦ پەخشانی لە شەهیدەکان
لەسەر حوكم تۆ تا ،راستگۆ و پیرۆز ،سەرور پەروردگاری ،کەى تا ' ،کرد
گیلۆتینی و " ؟ **دەکەیتەو خوینمان تۆلەى و بەدەیت زەوى دانیشتوانى**
پۆحانییە و پاشایەتى ...کاسۆلیکەکانى منداڵە " دەکوژیت " شۆرشگێڕ
نیو لە بەلام .کراوە پێشبینى ٢٢:٢٦ پەخشانی لە وەك ،پاپاکان پۆمانییە
بۆچوونە لەگەڵ باوەریان که دەبن دوورووکانیش پڕۆتستانتە قوربانییەکانیدا
لە "دەست لە *شمشیر* " لە بەرگریان و کردوو تێکەڵ مەدەنییەکان سیاسییە
ئەمە .کردوو خۆیان ماددى و ئایینى میراتى و کەسییەکانیان بۆچوونە
جێنێف لە بوو خویناوییهکانى و ترسناک ھاوکارە و کالشین جۆن رەفتارى
ئێمە ،١٧٩٤ و ١٧٩٣ سالانى کردەوکانى بە ئاماژەدان بە پێشبینییەکە
سالە "١٥٠" ئەو بۆ که درێژخایەنەى ئایینیە ناستییە ئەو چوارچۆی دەخاتە
١٠:٩-١٠:٩ پەخشانی لە پێغەمبەرییەو "ی *مانگ پێنج* " لەلایەن که دامەزراوە
لە هەر ،ماوێه ئەم کۆتایى ،١٩٩٤ سالى دواى لە بەلام .کراوە پێشبینى
پاشان .گەڕێنرایەو ئایینی ھۆکارى بە " *کوشتن* " مافى ،١٩٩٥ سالى
بە لوتکە دەگاتە که ،ئیسلامى ئایینی دەبیته روونى بە ئەگەرى دوژمنى
نیوان لە "سێیەم جیهانى جەنگى" ھۆى دەبیته که شەرانگیزی فراوانبوونى
دەکریت چاوەرپوان که مەسیح گەرانهوێ پێش کەمێک .٢٠٢٩ و ٢٠٢١ سالانى
خراوەتەرپوو ١٣:١١ بابەتە لەم که " *درندە* " دووم ،٢٠٣٠ بەھارى لە
دەردەکەوێت .

سەرەو دێتە زەویەو لە که :دووم درندەى

بەرخ- ئەژدیھا کۆتایى شەپى

دوو ،*ھەلدەستیتەو زەوى لە تر درندەیکى بینیم ئینجا* " :١١ ئایەت
» .*دەکرد قسەى ئەژدیھا وەك بەلام ،بوو بەرخ وەك قۆچى*

١٠:٩-١١:٩ ژيان سەرەتای لە " *زەوى* " وشەى ناسینەوێ کلیلێ
شوێن یەك لە *ئاسمانەکان ژێر ئاوەکانى با :فەرمووی خودا* " :دەبینریت

ناونا وشكى خاكى خودا بوو وا وه'. دهرېكه وېت وشك زهوى با و كوښنه وه
باشه كه بينى خوداش 'دهرېكان' لېنا ناوى ناوه كانېش كوښنه وهى 'زهوى'
".

زهمینیدا دروستوونى رڼو دوه له چوڼ ههروهك، شپوه بهم
درېنده *به كه م له* دوه مهش درېنده هم، دهرچوو دهرېاو له وشك زهوى
دهكات؛ كاسوليكى ئايينى نوښه رايه تى *به كه م درېنده* هم. *دهرچوو*
پروټستانت هه ئايينى به په يوه ندى، سهره له ده دات لېه وه كه دوه ميان
چېتر نايېت سهرسور هېنره وه چې به هم. چاكسازى كه نېسه واته، هه به
به، پېشوو به شه كانى لېكو لېنه وه كانى پېه به به لام، بكات سهرسامان
به خودا كه كردين ئاشكرا بو رڅه يه يان پېگه نهو، ته واو كهر شپوه يه كى
نهو دواى كه، ده به خشيت پروټستانت يه ئايينه بهم خوځى خودايى حوكمى
ته واو چاكساز يه نهو رته يده كاته وه، "*تيا تيرا*" دهوترېت پېى كه ماوه يه
۸:۱۴ دانيال فه رمانى به ته واو بوونه هم به لام. پېكردوه ده ستى كه بكات
هه به ناوبانگت تو " ۳:۱۰ په خشانى له خودايه په يامى قهر زارى كه، كرا داواى
ده ستى ده داته فرېى رڅه يه مردنه هم ". *مردوويت به لام، بيت زېندوو كه*
به ننگى " بو دهكات ئاماده، ئېله هامه كه يه وه رېگه له كه، شه يتان
گوناهى كاتر مېرى دوا كه، ۱۶:۱۶ په خشانى له، خوځى " *نهرمه گدوڼ*
له كه، ئيماندايه كوټايه تاقېكردنه وه هم كاتر مېرى له. زه مېن يه
نهو نه دقېنتيسته كانى خزمه تكاره ئاراسته كه كراوه پېشېنې په يامه كه دا
كه دهكات لېبورده يى ده ستې پېشخه رېى كه، *كراوه فيلادلفيا له* سهرده مه
ى "*قوچ دوو*" نهو. "*هه له ده ستېت زهويه وه له كه درېنده يه ك*" ده يكا ته
ده يناسي ته وه و ده دات پاساو، دېت نهو دواى له كه ۱۲ ئايه تى كه، هه به
كاسوليكى و پروټستانت ئايينى، به كگرتوون ئېكو مېني كيدا په يمانى له چونكه
خودا وه له لايه ن كه پشوودان رڼو دږى دږى شه ركرديان له به كگرتوون
شه ممه ي يان شه ممه هه فته دا؛ راسته قېنه حه وته مى له پېرو زكراوه
كاتى له كه، مه سيحېش عيسا و موسا و نوح و ئادم به لام، جوله كه كان
نهو چونكه، نه كرد لې پرسياريان زه ويدا له سهر فيركردنى و خزمه تكردن
به كرابوون عيسا ئاراسته ياخي بووه جوله كه كانى له لايه ن كه تو مه تانه ي

به موعجيزه ئەنجامدانى به .بوون نارهوا و بنهما بئ ،شهممه رۆژى سهريپچى چه مكى پئناسه كردنهوى ئامانجى پالنه رهكهى ،شهممه دا رۆژى له مه به ست " رڤگهى له كه ئايينه دوو ئەم .بوو شهممه پشوودانى راسته قينهى خودايى ،دهكهن رزگار بوون ئيديعاى " دهبات جيهان گونا ههكانى كه به رخي كه وه " ويئهى ،وه سفويه كانيان پيوهره به پشت بهستن به ،ئوهن شايه نى به راستى ليبوردهيى له داکۆكي كردن به چونكه . " دهكات قسه ئەژديه ها وهك كه به رخي كه ،دهكهن مه حكوميان مردنيش به ته نانهت كه ،شهممه چاوديراني به به رامبه ر دووباره كه ، " ئەژديه ها " ستراتيژى ،ئاشكرايه شهري ئه وه به راستى ده رده كه ويته وه .

نۆيدا له به رده م يه كه مى درندهى ده سه لاتى هه موو « ١٢ : ئايهت كه ،به رستن يه كه م درندهى وا يكر د دانيش تو وانه كهى و زهوى و به كار هئينا » .بوو بو وه چاك كوشنده كهى برينه

كاسۆليكى ئيمانى ئيتير راده ست كردنه وين؛ له جۆر يك شاهيدى ئيمه ئەمه ش .پرۆتستانت ئاييني به دراوه پيشووى ده سه لاتى به لام ،نييه زال و لاتى به هيز ترين ئاييني فهرمى به پرۆتستانتيزم ئاييني كه ئه وه يه له به ر ئايينه يه كگرتنى .ئهمريكا يان ،ئهمريكا يه كگرتو وه كانى ويلايه ته :زه وييه سهر دامه زرا وهى ته نانهت ،روويدا وه پيشتر ئهمريكى و ئه وروپى پرۆتستانتى ئەم مرۆقه كان ئه گهر . مو ١٩٩٥ سالى له حه وته ميش رۆژى ئەدقئنتيستى ،ئايينيانه وه بيهرژه وه ندى و روو كه شى به هوئى ،بزائن ئاسايى به شتانه يان سزاي و ناگۆرپت خوئشى بيرى ،ناگۆرپت كه دروستكه ر خوداي خوئيه وه لاي وهك دهكات ميژووويه كانى وانه له چاوپوشى كه ده دات سه ريپچيه ئەم له به رگري كردن به به رامبه ردا له .تۆماركرا وه پيرۆزدا كتيبي له ئه وهى كۆنستنتين له لايه ن كه پشوودان رۆژيكي ،يه كه م رۆژى رۆمانى يه كه شه ممه ي كاسۆليكى درندهى يه كه م " پرۆتستانت " درنده " دووهم ، دامه زرا يه كه مه وه ناوى و پي به خشى فهرمى ئاييني پيگه ي كه درنده يه ي ئه و ،" په رسترا و ده كاته ئەم كه بير ده خاته وه ئه وه مان رۆح . " يه كه شه ممه " ، پي به خشى فريوده ره كه ي مه مكين بوو ته كاسۆليكه كاندا و پرۆتستانت نيوان له دوايى هاوپه يمانيه ي كۆتاييه وه له كه درنده يه كه وه " له لايه ن كه " فانييه برينه ئه و " چونكه

چونکه بیرده خاتوه ئه مه مان " *بووه چاره سهر* " ،بووه تووشی " *هه لده ستییت* شکۆمه ندانه ی هاتنی به .نابییت چاکبوونه وه ی چانسه ی ئه م دووم درنده ی ده چییت له ناو مه سیح عیسا .

ئاسمانه وه له ئاگری ته نانه ت ،ئه نجامدا گه وره ی نیشانه ی " ۱۳: ئایه ت " مرۆقه کاند له به رده م زه وی سهر بۆ دابه زی

ئه مریکای ۱۹۴۵ سالی له ژاپۆن دژی له سهرکه وتنی دوا ی له ته کنه لوژیا .جیهان پێشهنگی ئه تۆمی هێزی بووه ته پرۆتستانت ناکرئ؛ هاوتای هه رگیز به لام ده کرپت ته قلیدی به رده وام پێشکه وتوه که ی ده مینیت هه وه نه یاره کانیه وه یان رکا به رکهانی پێش له هه نگاوێک هه میشه پشتراست دا "سییه م جیهانی جهنگی" چوارچیوه ی له سه ره وریه ئه م پاشای " خاکی ،رووسیا ،دوژمنه که ی ، ۱۱:۴۴ دانیال به پیی که ،ده کرپته وه بیئه ندازه شکۆمه ندیه که ی کاته ئه و .ده بات له ناو پێشبینیه دا له م "باکوور ژیا نی ،سه رسامبوون له پرن و سه رسامن که مملانیکان رزگار بووانی و ده بییت ژیا نی هه موو به سه ر ده نیڤ خۆیدا ده سه لات ی به دان و ده سپێرن پیی خۆیان سالی له به لام ،بوو خودا هی ته نها " *ئاسمانه وه له ئاگره که " .مرۆقایه تیدا و خۆی سهرکه وتنی .ده کات کوئترۆلی و خاوه نییه تی ئه مریکا ۱۹۴۵ه وه که شکۆیه ک ،ده سه لاتیه ئه م قه رزاری خۆی ئیستای شکۆمه ندی هه موو .ده کات گه شه زیاتر داها توودا ئه تۆمی شه ری له سهرکه وتنی له گه ل*

دراوه پیی که نیشانه ی به و فریودا زه وی له سه ر ئه وانی " ۱۴: ئایه ت نیشه جئ زه وی له سه ر ئه وانه ی به ،بدن ئه نجامی درنده که دا له به رده م و هه بووه شمشیری برینه که ی که بکه ن دروست درنده ئه و بۆ وینه یه ک بوون .زیندوو

" .پیشومارن ده درپن ئه نجام که ته کنه لوژیانه ی " *سه رسور هێنه ره " ئه و و ژیا ن که ،بوون دا هینانه ئه م هه موو وابه سته ی " زه وی دانیشه توانی لیئا کات داوا ی ئه مریکا کاته ی ئه و تا .هه لده مژن بیرکردنه وه کانیان هۆش به ره کان ماده ئالووده بووانی وه ک که بن ئامپرا نه ئه م ده سته ردار ی لیبوره یی به شه ریه ت ئاماده ن " *زه وی دانیشه توانی " ،داگیرکردوو و پۆحیا ن له " ژنه که پاشما وه ی " ،"بچووک زۆر گروو پیکی" به به رام به ر بدن ئایینی**

کۆپیکردنی له پیکدیت " درنده بۆ وینهیهک دروستکردنی ... " ۱۷:۱۲ پهخشانی دهسهلاتی ژیر له بهرهمهینهوهی و کاسۆلیکی ئایینی کردوههکانی کردار دوو لهسهر، پهقبوو عهقلێکی بۆ گهراوهیه ئهم. پڕۆتستانتدا خودا و دهییت رزگاریان شهڕ ترسناکهکانی کردوه له " رزگاربووان ". وهستاوه لییان " خۆی توورپیی کۆتایی بهلای ههوت " به ورده ورده و بهردهوام باسکراوه ۱۶ دا پهخشانی له که، دههات

یهکشهممه مردنی فهرمانی

ئهوهی بۆ، درنده وینهی به بدات ههناسه پێدرا دهسهلاتی " ۱۵: ئایهت درنده وینهی نهیانویست ئهوانه ههموو و بکات قسه ههم درنده وینهی » . بکوژن بپهرستن

خۆی شیوهی، وهرگیراوه خوداوه ئیلهامهکهی له که شهیتان پلانی ئاشکرا توندپهوانه پڕۆشوینه ئهو فۆرمی رۆح. دهییت جیهجی و دهگریت به. دهگریتههر دا " کۆتایی بهلاکانی ههوت " شهشهمی ماوهی له که دهکات زهوی لهسهر رزگاروو یاخیبووانی ههموو لهلایه که فهرمی فهرمانیکی ۳ ی و بههار سههرهتای نیوان له بهرواریکدا له که دهدریت بریار، قهولکراوه دهپاریزن شههمه رۆژی که ههوتهم رۆژی ئهدهقیتهستی دوا، ۲۰۳۰ نیسانی گهراوههی سالی بهرواره ئهم لۆژیکی شیوهیهکی به. دهکوژین ئهو دهزانیت بهپێویستی ۲۰۳۰ سالی بههاری. مهسیحه عیسا شکۆمهندانهی پلانه جیهجیکردنی له رێگیرکردن بۆ دهکات دهستوهردان که کاتهیه رزگارکردنیان بۆ دیت که، ههلبێژدراوهکانی دژی له یاخیبووان کارهساتبارهکهی (۲۲: ۲۴ مهتا) " گهورهکهیان تهنگانه " " رۆژهکانی کورتکردنهوهی " به

دهولههمه، گهوره و بچووک چ، کرد ههموووان له وای وه " ۱۶: ئایهت لهسهر یان راستیان دهستی لهسهر نیشانهیهکیان، کۆیله و ئازاد، ههزار و " ، وهرگرت پێشهوهیان

دوو بهسهر سهردهمهی ئهو رزگاربووانی، پهسهندکراوه پڕۆشوینه ئهو مروقایهتی دهسهلاتی " نیشانهی " به خۆیان یاخیبووان. دابهشکرد کهمپدا خۆری رۆژی " پێشتر که، دهکرد دیاری کاسۆلیکی ی " یهکشهممه " که، ناساند

ئىمپراتورى ،پەرسىيەكانىيەو لە يەككە لەلايەن كە ،بوو "داگىرنەكراو " ھەرۈھە . سەپىندرا ۳۶۱ھو نازارى ى ۷ لە ، يەكەم كۆنىستىن رۆمانى ،بوو مرقۇشك ھەموو كەسى ئىرادەى ھىماى كە ، وەرگىرا " پىشەو لەسەر حوكمدانى ژىر لە تەواوى بە بەرپرسىارپىيەكەى شىۋەيە بەم كە ئەم چەسپاندنى بۇ .بوو سەرقال دروستكەردا خوداى دادپەرۋەرانەى كىتپى رېگەى لە " پىشەو " و " دەست " ھىماسازىيى بۇ لىكدانەوئەيە خدا كە ، ۶:۸ دووبارە دووبارەكردنەوئەى لە ھەيە ئايەتە ئەم ،پىرۋزەو **لەسەر نىشانە وەك دەيانبەستىت** " :دەلىت فەرمانەكانى بە سەبارەت " .چاۋەكانتدا نىۋان لە دەبن **پىشەو وەك و ، دەست**

پىشوو تۆلەسەندەنەكانى

كەسىك تەنھا بفرۆشپىت و بگرپىت نەيدەتوانى كەس و " ۱۷: ئايەت " .*ناوئەكەى ژمارەى يان ،درندەكە ناوى يان ،ھەبپىت نىشانەكەى كە نەبپىت*

ھەيە ئەدقپىنتىستى پىرۋزەكانى ئۆردوگى " كەس " وشەى پىشت لە بەھۆى .خوداۋە لەلايەن پىرۋزىكراو شەممەى بۇ مانەو دلسۆزى بە كە پۆژى كە ،يەكشەممەدا پۆژى لە بگرن " نىشانە " لە پۆژ رەتپانكردەوئەوئەى ئەوان سەرەتا . دەخپىن پەراۋىز ،بپەرستانەو پۆژى يەكەم لە پشوو ئەمىركادا پىوشوئەكانى لە ناسراۋە تاكتىكىكى كە ،ن"بايكۆت" قوربانى مافى مرقۇش ئەوئەى بۇ .دەبنەو بەرەنگارىيان كە كەسانەى بەو بەرامبەر كە ،يەكشەممەدا پۆژى لە بگرپىت " نىشانە " لە پۆژ دەبپىت ،ھەبپىت بازىرگانى بۇ كە ،"خودا كورپى جىگىرى" ،" درندەكە ناوى " دەگرپتەوئەى؛ پىرۋستانتەكان يە ۶۶۶ كە " ناوئەكەى ژمارەى " يان دەگونجپىت؛ كاسۋلىكەكان

كە كەسەى ئەو با ،دەكات حىكمەت داۋاى ئەمە " ۱۸: ئايەت و مرقۇشە ژمارەى چونكە ،بكات حساب درندەكە ژمارەى ھەيە تىگەپىشتنى " ۶۶۶ ژمارەكەى

زۆر .خودا رۆحى پەيامى لە تىگەپىشتن بۇ نىيە بەس مرقۇش حىكمەتى ،بوو سلىماندا حىكمەتى لە چۆن ھەرۈەك ،بگرپن مىرات بە ئەو لەلاى گىرنگە ناۋبانگىكى و بوو زياتر مرقۇشەكان ھەموو حىكمەتى لە حىكمەتەكەى كە

ژماره‌ی وه‌رگرتنی پیش. ناسراودا جیهانی سهرانسهری له به‌دهسته‌ئینا زۆری به‌های ئەلفووبی‌کانیان پیتەکانی، پۆمبییه‌کان و یۆنانی و عیبری نیو له، عهره‌بی وشه‌یه‌ک که پیتانه‌ی ئەو به‌های کۆی که به‌جۆرێک، هه‌بووه ژماره‌ییان هه‌"حیساب" پێگه‌ی له به‌راستی ئەمه. ده‌کات دیاری ژماره‌که‌ی پێکده‌هێنن 666 " " *ناله‌که‌ی ژماره‌ی ...* ". کراوه دیاری ئایه‌ته‌که‌دا له وه‌ک، دیت به‌ده‌ست پۆمانییه‌کان پیتە ژماره‌یییه‌کانی به‌ها زیادکردنی به‌ که *ژماره‌یه‌ی* ئەو واته‌ "، هاتوو؛ دا"VICARIVS FILII DEI" لاتینییه‌که‌یدا ناوه له که هاتوو به‌ده‌ست خۆی ناوه ئەم. ده‌رکه‌وتوو ۱۰ دا به‌شی لیکۆلینه‌وه‌کانی له که راستییه‌ک به‌ عیسا چونکه، پێکده‌هێنیت ئیدیعاکانی له " *درۆ* " یان " *کوفر* " گه‌وره‌ترین ه. "جیگر" وشه‌ی مانای که، دانه‌ناوه‌ی "جیگره‌وه" شیوه‌یه‌ک هه‌یچ

حهوتهم رۆژی ئەدقینتیزمی کاتی : ١٤ پەخشانی

قینتاز - دروینه - فریشتەکه سی پەيامهکانی

دهکات ٢٠٣٠ و ١٨٤٣ سالانی نیوان ماوهی له باس بهشه ئەم

٨:١٤ دانیال له پێشبینییهکه تایبهتی لێکدانهوهی ،١٨٤٣دا سالی له
بۆ که ،بکهن مهسیح عیسا گهڕانهوهی چاوهڕپێ ئەدقینتیستهکان که وایکرد
باوهڕ تاقیکردنهوهی زنجیرهیهک سه‌ره‌تای ئەمه‌ش .دانرابوو سālە ئەو به‌هاری
شایه‌ت‌حالی " واته -پێشبینییهکه رۆحی به‌ گ‌ر‌نگ‌یدان ماوه‌یه‌دا له‌م که ،بوو
نیشان مه‌سیح‌یه‌که‌نه‌وه له‌لایه‌ن تاک به -١٩:١٠ پەخشانی به‌پێی " *عیسا*
ناوی ژێر له مه‌سیحه‌وه عیسا رێگه‌ی له ده‌کرد ر‌ز‌گ‌ارب‌وون‌یا‌ن ئیدیعیای که ده‌درا
دیاری ده‌ر‌ئه‌ن‌ج‌امه‌که‌یا‌ن نه‌ما‌ی‌ش‌ک‌را‌وه‌کان " **کاره** " ته‌نها .ج‌و‌را‌و‌ج‌و‌ردا ئایینی
کورت ئەگه‌ری هه‌ل‌ب‌ژ‌ار‌ده‌ی دوو وه‌ک ده‌ت‌وا‌ن‌ر‌ێت به‌ره‌مه‌مانه ئەم .ده‌کرد
و وه‌ر‌گ‌یر‌ا‌وه‌ رووناکیه‌ی ئەو ر‌ه‌ت‌ک‌رد‌نه‌وه‌ی یا‌ن ق‌بو‌ل‌ک‌رد‌ن :ب‌ک‌ر‌ێته‌وه
ئێلاهیه‌کانی پ‌ێ‌دا‌و‌ی‌ستیه‌.

سالی پاییزی بۆ که دیکه چاوه‌روانییه‌کی ماوه‌ی دوای ،١٨٤٤ سالی له
بۆ کرد هه‌ل‌ب‌ژ‌ێ‌ر‌د‌را‌وه‌کانی شوێنکه‌وته سه‌ر‌ک‌رد‌ایه‌تی عیسا ،دیاریک‌رابوو ١٨٤٤
پ‌را‌ک‌تیکی گه‌ڕ‌اند‌نه‌وه‌ی به‌ که ،چاک‌سازی کاری ته‌وا‌و‌کردنی بۆ ئەر‌ک‌ێک
دروست‌کردنی له پ‌ی‌ر‌ۆز‌ک‌رابوو خوداوه له‌لایه‌ن که ،ده‌ست‌پ‌ێ‌ک‌رد شه‌مه‌مه

" به دواوه ۱۸۴۴ سالی له که " *پیرۆزیه* " لایه‌نی ګرنگترین ئەمه جیهانه‌وه سهرنجی به‌ردهم خراوته سهریچیه ئەم که به‌رواره‌ی ئەو، " *ره‌وايه* شیوه‌یه بهم خزمه‌ته‌که‌م تا که ۸:۱۶ دانیال وه‌رگړانه‌ی ئەم .به‌نده‌کانی *پاک پیرۆزگا که و به‌یانی و ئیواره سهد سی و هه‌زار دوو* " :وه‌رگړدراوه *دوو* " :عیری ره‌سه‌نی ده‌قی به‌پیی، ره‌سه‌نه شیوه‌یه‌کی به، " *ده‌بیته‌وه که‌سیک هه‌موو* ". *ده‌بیته ره‌وا پیرۆزی و به‌یانی و ئیواره سهد سی و هه‌زار ۳۶۱* وه‌ سالی له خودایی شه‌مه‌ی سهریچیکردنی که بزانیته ده‌توانیته له‌لایه‌ن که عه‌قیده‌یه‌کاندایه راستیه دیکه‌ی وازه‌یانی چه‌ندین له‌گه‌ل هوکمرانی له‌ سال ۱۲۶۰ دوا‌ی .دامه‌زراون نی‌ردراوان سهرده‌می له‌ خوداوه عه‌قیده‌ی له‌ پایه‌ت ،باوه‌ره‌که و‌یرانه‌ره‌کانی جینشینه و فی‌لبازانه به‌رگه‌ی راستیه‌وه خودای له‌لایه‌ن که به‌جیه‌یشت درۆی چه‌ندین پرو‌تستاندا که ،روو ده‌خاته سهره‌کی ته‌وه‌ری سی‌ پو‌ج ،۱۶ ادا به‌شه‌ی له‌م بۆیه .ناگیرته سی " په‌یامی یان ئەده‌قی‌تستی ئه‌رکی :یه‌ک دوا‌ی له‌ یه‌ک ،له‌ بریتین هه‌ل‌گرتنی و هه‌ل‌بژاردن ،کو‌تایی سهرده‌می " *درو‌ینه‌کردنی* " ؛ " *فریشه‌* شوانه‌کانی کو‌تایی سزای ،توو‌ره‌یی تری‌ی ی " *شینتاز* " و هه‌ل‌بژدراوه‌کان؛ مه‌سیحی ئایینی درۆیینی ئایینی مامۆستایانی ،درو‌ژن .

له‌ ده‌کریته هه‌ل‌بژدراوه‌کان پاراستنی فی‌ری ۱۸۴۴وه سالی له‌ کاته‌ی ئەو کو‌تایی بۆ ته‌رخانه‌وه کو‌تایی تاقیکردنه‌وه‌ی ،خودایی توو‌ره‌یی ئیلاهی ئیراده‌ی نی‌وان له‌ هه‌ل‌بژاردن بۆ ته‌رخانه‌وه مرو‌قايه‌تی بۆ که لادانه‌یه‌کی ناو که‌وتوونه‌ته که مرو‌ق یاخیوو‌وه‌کانی ئاره‌زووه و ئاشکراکراو هه‌موو بۆ هه‌یه ده‌ره‌نجامی کراوه که هه‌ل‌بژاردنه‌ی ئەو به‌لام .ته‌واوه‌وه د‌لس‌وز و پو‌شنبیر هه‌ل‌بژدراوانی ته‌نها .مردوون ۱۸۴۴وه سالی له‌ ئه‌وانه‌ی " به‌ تییدا که ،۱۳ ئایه‌تی فی‌رکارییه‌کانی به‌پیی ،" *ده‌مرن په‌روه‌ردگاردا له* " هه‌موو له‌گه‌ل ،مه‌سیح نیعه‌مه‌تی وه‌رگرانی واته -راگه‌یه‌ندراون " *به‌خته‌وه‌ر* ئاراسته‌ی که په‌یامه‌که‌دا له‌ پشت‌راسته‌کراوه‌ته‌وه پیشتر نیعه‌مه‌ته‌کانی مه‌عمودی بۆ نییه به‌س چونکه ،به‌وان سه‌باره‌ت کراوه " *فی‌لادلفیا* " فریشه‌ی هه‌ل‌بژدراوه‌کان له‌ یه‌کیک به‌ خوداوه له‌لایه‌ن ئه‌وه‌ی بۆ بیته "ئەده‌قی‌تستی" .بکریته هه‌ژمار .

خاله، دۆزینه وه بۆ ماوه وازهینانه کان ورده کارییه کانی کاتیڤدا له "فریشته کهدا سئ په یامه کانی" شپوهی له رۆحه وه له لایه ن جه وه هریه کان ئه م. ده کړینه وه کورت و سه ر ده خړینه تیشک ۱۱۱ دا تا ۷ نایه ته کانی له ده رۆن په کدا به دوا ی په که وه به په یامانه.

بیرتان، کاره ئه م ۲ لاپه رهی به رگی سه ر تیښینییه که ی دوا ی، لپړه دا به پیشتی که په یام سئ سه ر ده خه نه تیشک په یامه سئ ئه م که ده خه مه وه بوون ئاشکرا ۸ دا و ۷. دان له دانیال کتیبی له رهمزی وینه ی.

بوو رزگاری سه ر که وتوو ئه د قینتیستی

«*هوستابوو سیۆن چیا ی له سه ر به ر خه که ، کرد سه یرم " : په که م نایه ت نوو سرا بوو پیشه وه یان له سه ر باوکی ناوی که ، [مرؤف] هه زار ۱۴۴ له گه لیدا »*

لئ قودسی ئیسرائیلا له شوینه ی ئه و بۆ ئاماژه یه " *سیهۆن چیا ی* " له رزگار بوونه ئه م که فۆرمه ی ئه و و رزگار بوون هیوا ی هیما ی. دروستکرا وه ئه م. ده یگریته به ر، ئاسما نی چ و زه مینی چ، ئیما ندا تا قیکردنه وه کانی کو تایی چ و *زهوی* چ، دیت به دی شتیڤدا هه موو نو یکردنه وه ی له ته واوی به پلانه هیما ی " *[که س] 144,000* " ۱. ۲۱: په خشا نی به پپی، *ئاسما ن* -هه لپژیر درا ون 2030 و 1843 سالانی نیوان له که مه سیح هه لپژیر درا وه کانی دادگای، تا قیکرا نه وه مه سیحه وه عیسا له لایه ن ئه د قینتیسته کان مه سیحیه تاک به هه م و به کو مه ل هه م هو که مه کیه یان که، په سه ندکران و کران و ده دات دامه زرا وه که له سه ر هو کم به کو مه ل هو کمی. کار پیده کری ت *144,000* " .هه یه که سی که وه هه ر به په یوه ندی تاکه که سی ش هو کمدانی نیوان له مه سیح عیسا که ده که ن هه لپژیر درا وانه ئه و نوینه رایه تی " *[که س]* به ژماره یه ئه م. هه لپژیر درا دو وه ئه د قینتیستی با وه ر ه که ی شو ی که و توانی خودا که نه ینیه که هه لپژیر درا وانه راسته قینه ی ژماره ی و رهمزیه توندی پیشکه شکرا وه وینه ی له هه لپژیر دانیان هو کاری. ده یپا رژی ت و ده یزا نی ت *به رخ ناوی* "، بیر کردنه وه یان و ئیراده هیما ی " *، پیشه وه یان له سه ر* ". تی بگیه ن دا کو ن په یما نی له خودایه ی ئه و، نوو سرا وه " *باوکی ناوی* " و عیسا، " و دۆزی وه ته وه خودایان وینه ی ئه وان که ده گه یه نی ت ئه وه ئه مه ش. هاتوو وه

یه که می مرۆقی به گونا پێش دروستکەر خودای که هیئاو تهوه به رهه میان وینهیهش ئەم و پێهخشیوه؛ ژبانی و کردوو دروستی کاتیکی، بهخشیوه به نیازی خودا که پێکدههینن به رهه مه ئەو ئەوان. ئەوه کارهکتهری وینهی ههلبژێردراوی گونا ههکانی رزگارکردنی به بهیئیت به دهستی بووه ئەوه پێشهوهی له سهر که ده رده کهوێت وا. مه سیحدا عیسا له تهنها دلسۆزه کهی له خودا مۆری، ئیراده یاندا و بیرکردنه وه و می شک له واته، ههلبژێردراوه کان سیفه تی و ده کالۆگ چواره می فه رمانی شه ممه ی واته، ۷:۳ په خسانی، باوک وه ک کۆن په یمانی له ئەو وه حی و مه سیح عیسا به رخ جیا نه بوونه وهی مه سیحی راسته قینه ی ئیمانی، پێه به م. ده بینرێت، دروستکەر خودای واته وه ک، گرێدارون باوکه وه و کور به که ناکات ئایینی نۆرمانه ی ئەو دژایه تی نه بیئت وشه به ئەگەر، ده که ن ئیدیعا رۆمانی یه که شه ممه ی شوینکه وتوانی کرداردا له لانی که م.

دهنگی وه ک، بوو دهنگیک له گویم ئاسمانه وه له " دووم ئایه تی وه ک بیستم که دهنگه ی ئەو، بهرز ره شه بایه کی دهنگی وه ک و په له وه ر ئاوی ده ژهنن گو له کانیا ن چه پکه که بوو گو ل ژهنه کان چه پکه دهنگی

راستیدا له وروژینراون ئایه ته دا له م دژبه یه کانه ی توخمه ئەو بوونه وه ری کۆمه لێک هیمای " گه وه ر ئاوه کانی " یه کترن ته واوکه ری به. وه رده گرن " گه وه ر ره شه با ی " لایه نی خۆیا ندا ده برپینی له که زیندوو ن هاو سه نگیه ئەو خودا، " گو ل چه پکه " وینه ی رپگی له، پێچه وانه وه یه که ده خات سه رکه وتوو هکانی بوونه وه ره که ده کات ئاشکرا ته وا وه ت

بوونه وه ره چوار له به رده م و ته خت له به رده م " سییه م ئایه تی که سه ی هه زار ۱۴۴ له و جگه، گو ت نو ییان گو رانییه کی پیره کاند و زیندوو ه که " فی ریبی ت گو رانییه که نه ی توانی که س، رزگار کرابوو ن زه وی له

پشتر است ئەدقیئتییستی باوه ر ه که ی به رزی زۆر پیرۆز کردنی لێ ره دا خودا ۱۸۴۴-۱۸۴۳ سا لی له که ده کاته وه له سه ر جه ختی و ده کاته وه " ده کری نه وه جیا تر هیماداره کانی گرو په له هه لبژێردراوه کانی. دامه زرا وه نو ینه رایه تی دوو ه میان ئەم " گه وه ر ه کان و زیندوو بوونه وه ری چوار، ته خت رزگار کراون زه وی له سه ر ژبانیان ئەزموو نی له که ده که ن ئەوانه ی هه مو و

دوو له سەر سەرنجی تەنھا وەحی دەوترێت پێی کە ئیلاهی وەحی بەلام بۆ دەکات دابەشی ٨:١٤ دانیال فەرمانی کە، مەسیحییە ئیمانی سألە هەزار هەلبژێردراون ئەوانە، ١٨٤٣-١٨٤٤ سالی تا یەک دوای لە یەک قوئای دوو دەکرێن هێما، باسکراون ٤:١٤:٤ پەخشانی لە کە " ٢٤ " کۆی لە " پیر " ١٢ بە ٧:٣-٨ پەخشانی لە کە ئەدقیئنتیستەکانی " هۆز ١٢ " تر هەکی " پیر " ١٢ " *" کراون مۆر " بەدواوە ١٨٤٣-٤٤ سالی*.

نەکردوو پێس ژن بە خۆیان کە ئەوانەن ئەمانە « :چوارەم ئایەتی نیو لە ،بچیت کە شوینیک هەر بۆ دەرۆن بەرخە کەدا بەدوای ،پاکیزەن چونکە ،رزگارکران بەرخە کە و خودا بۆ بەرھەم یەکەم وەک مۆقاییەتیدا

" ژن " وشە دەگونجێت؛ پۆحی مانایەکی بە تەنیا ئایەتە ئەم مانای دامەزراندنیە وە سەرەتای لە کە مەسیحی کەنیسانە ئو بۆ ئاماژەیه سالی لە یان ،کاسۆلیکی پۆمانی باوەرنامە ی وەک ،لادەرەو ناو کەوتووئەتە باوەرپی بۆ ،١٩٩٤و سالی لە و ،پرۆتستانت باوەرکە ی بۆ ،١٨٤٣و-١٨٤٤ ئو بۆ ئاماژەیه ورووژینراوە کە " پێسبوون " .ئەدقیئنتیستی دامەزراوەیی و ئاراو دیتە خوداییە وە یاسای سەرپێچیکردنی ئەنجامی لە کە گوناھە لە رزگارکردنە بۆ ئو " *مردنە ئەو کرێی " ٦:٢٣* پۆمیان بەپێی [خەلک] 144,000 " لە جگە ،کرد پیرۆزی مەسیح عیسا کە گوناھ پراکتیزەکردنی "پاک" بوونەوهرێکی وەک و پۆحییە یان" کچینی " هەرۆهە .رەمزی ی" عیسا کە خوینە ی ئو بەهۆی راستدروستیایان کە دەکات دەستنیشانیان ،پێسبوونی و گوناھ میراتگرانی .بووتەو پاک پڑاوە ئەوانەو بەناوی مەسیح مەسیح عیسا کە ئیمانەکیان ،حەوا و ئادەم نەوکانی هەموو وەک ئەم ئەو ی بۆ بەلام .کردوو یان"پاککردنەو ی" تەواوی بە ،ناسیویەتی پاککردنەو ئەم ،بناسرێتەو مەسیحەو عیسا لەلایەن بەراستی باوەرە مانای ئەمە بۆیە .دەربکەوێت دا" *کارەکانیان* " لە و بیئت راستەقینە دەبیئت یان درۆینەکان مەسیحییە ئایینە لە کە گوناھانە ی لە وازەهێنانە ئایینە ،فراوانتر شیوێهەکی بە یان ،وەرگیراوان میرات بە جۆلەکەکانەو تاییەتی بە خودا ،پێغەمبەراییەتیە کەیدا وەحییە لە وە .یەکتاپەرستەکان

یەكەمى ھەفتەى لە كە ئامانج دەكاتە كاتەكان پۈزبەندى لە پۈزبەگرتن دامەزراندووہ ئاسمانىيەكەيەوہ سىستەمى و زەوى دروستکردنى

كە ھەيە ديارىكراو ئەزموونىكى "وتنەوہ گۆرانى" وینەى پشت لە دواى .كراوہ لەسەر مۆريان كە دەژين ھوہ" [كەس] 144,000 " لەلایەن تەنھا ھيماى ،گيپرا مىسر لە شكۆمەندانەى كۆچى ئاھەنگى كە " موسا گۆرانى " گوناہ لە رزگاربوونيان ئاھەنگى " 144,000 " ھەلبژێردراوى " گۆرانى" ،گوناہ لە كرد ھاوکاریان و بوون 8:14 دانیال ھەرمانى گويپرايەلى چونكە دەگيپرت سالىنى لە ،كردبوو داواى تەنانت و ،كردبوو ئارەزووى خودا كە ،پيروژکردنيان گوناھەكانى لە پاكبوونەوہى ئاسمانى بينىنىكى ،سالەدا لەو . 1843-44 ھوہ مەسىحەوہ عيسا مردنى پيگەى لە گۆلگۆتا خاچى لەسەر كە بىرھيئانەوہ بوو فيركارىيەك ھەم و بوو سەرزەنشتيك ھەم پەيامە ئەم .ھاتبوو بەدەست ميراتگري كە كرد پووتستانتي باوھپداريكي لە جوړيک پيشكەشى خودا كە لە .تري فريودەرەكانى گوناھە لە ھەندىك و رۆمانى يەكشەممەى " گوناھەكان پاككردنەوہى " ئەم ،عيبريدا پوپرەسمى تايپۆلوژياى خوینى ماوہيەدا لەو و بەپۆوہدەچوو پاييزدا لە كە بوو ئايينى فيستيفاليكى بۆ كە ،رەحمەتى كورسى سەر دەخرايە و پيروژتريين دەھيئرايە سەربەردا و بزنى كە بزە ئەم خوینى .بوو قەدەغە و پینەدەگەيشت دەستی سالەكە ماوہى بوو خۆى كە ،بوو مەسىح عيسا خوینى سيپەرى ،بوو گوناہ رەمزى وینەيەكى ئەو كە فارەتى ئەوہى بۆ خۆى ھەلبژێردراوى گەلى گوناھەكانى ھەلگري بە بزى پوپرەسمەدا لەم .گوناہ بە بوو خۆى عيسا بوون؛ شاينى كە بدات سزايە ئاماژەيە ئايەتە ئەم .ھەلبەدەگريت كە مەسىح نەك دەكات گوناہ نوینەرايەتى بۆ پيگەپيئدراوہوہ پيروژى شوینى لە كاھين سەرۆك جەستەيى جوولەى بۆ شوپيئىك ھەر لە " دەلييت كاتيک ،قەدەغەيە سالەكە ماوہى بۆ كە ،پيروژتريين ئەم وەبىرھيئانەوہى بە مەسىح رۆحى " . دەكەون بەرخەكەدا بەدواى بچييت ،ھەلبژێردراوہكەى گەلە ، ۱۸۴۴دا يەكەمى تشرينى ۲۳ى دیدگای لە ديمەنە گوناھى قەدەغەکردنى ،بوون عەقيدييەكان درۆ ميراتگري ئاگادارى بەبى كە رەسەنى گوناھى ،بەدواوہ ۱۸۴۴ سالى لە ،شيۆەيە بەم .بىرخستەوہ ،رۆمانىيە يەكشەممەى حالەتى كە ،دەكرپت پراكتيزە كە خۆبەخشانە

به رېځه جېهېلراو گوناھى و ، دهکات مهحال خودادا لهگهل پهيوهندی ههلېژدراوى کهسهى ئهو که دهدات پهيوهندييه ئهم بهردهوامبوونى خستنه و تېگهيشتن و وهرگرتن به خوى پېرؤزکردنى پړپى دهباته پهيوهنديدار بووه ئاشکرا که ئيلاهييهى راستييه لهو جېبهجېکردنهوه بوارى

نوښهرايه تى ، دادهنرېت " بهرخ و خودا بؤ بهرههم يهکهه " وهک له . دهکهن زهمينى ههلېژدراوانى له خودا ههلېژاردنى باشترينهکانى . ناسيندراوون " پېرؤز " به " بهرههمهکان يهکهه " ، عيبريدا رپورهسمهکانى بؤ تهرخانرابوو خودا بؤ سهوزه يان ناژهل ميوهى يهکهه ئهم پيشکهشکردنى بهخششهکهى و چاکه بؤ مرؤفقيه تى سوپاسگوزارى و لېبگرېت رپزى ئهوهى ، دادهنرېت " پېرؤز بهرههمى يهکهه " به که دیکه هوکارپکى . دهربرېت وهک ، دهبيت ئاشکرا بوپان تهواوى به که ، ئيلاهى رووناکى له وهرگرتنيان ، لوتکه دهگاته ئاشکراکراو رووناکى کاتيک دهژين کوټاييدا سهردهمى له چؤن . خوى رؤحى لوتکهى

بى چونکه ، نه دؤزراو تهوه درؤيهک هيچ دهمياندا له " : پينجهه نايه تى " . تلوانن .

له دايکبوونى رېگهى له که کهسهى ئهو ، راستهقينه ههلېژدراوى که نهبيت بيلار " درؤ " له خوى ناتوانيت ، بووه له دايک راستييهوه له نوييهوه دهرئه نجامى تهنه چونه قيژهونه درؤکه . نابيينتهوه تيدا چيژپکى هيچ باشهکان مرؤفه بؤ نازار هوى دهبيته و دهينيت خويدا لهگهل زبانبهخشى فريودان تالپى ، نائوميدي نازارى ئهوا ههيه " درؤ " به باوه پيان ئهوانهى بيت دلخوش ناتوانيت ههلېژاردووه مهسيح که کهسيک هيچ . دهکهن ئهزموون دلنيا راستى پېچهوانهوه به . هاومرؤفهکانى فريودانى و راکپشان به دروست راستهقينهکان برا و خوش لهگهل ئهرينى پهيوهندی دهکاتهوه ؛ ئهو لهگهل شتيک ههموو پيش ، شتيکهوه ههموو سهرووى له بهلام ، دهکات ئيديعاى که ، کردووه رزگارى و کردووه دروست ئيمهى رزگارى که خودايهى ، شيوهيه بهم . " راستى خوداى " وهک دهکاتهوه بهرزي و دهکات ناوهکهى ، ئاشکراکراو راستى گوپرايهلى به ، نهکردن پراکتيزه عقيدهى گوناھى چيتر ، دادهنرېت " سهزهنشت بى " به راستييهوه خوداى خودى لهلايهن ههلېژدراو

یه که مه وه فریشته ی له په یامیک

ئاسماندا له که بینی دیکه فریشته یه کی ئینجا " :شه شهم ئایه تی
بۆ ،ده ژین زه وی له سهر ئه وانیه ی بۆ هه بوو هه می شه یی ئینجیلی ،ده فری
» .رایبگه یه نیئت گه لیک و زمان و هۆز و نه ته وه هه موو

ته و او پرووناکییه کی ،دیکه نیردراویکی یان " دیکه فریشته یه کی "
هیما خۆر لوتکه ی یان " ناوه راست ئاسمانی " به که راده گه یه نیئت خودای
ی " نۆش مژده ی " یان " ئینجیل " به په یوه ندی پرووناکییه ئه م .ده کریت
ده کریت وه سف " ئه به دی " به .هیناویه تی مه سیح عیسا که هه یه رزگارییه وه
خودا شیویه به م .ناگۆریت کات تیپه رپوونی به و ره سه نه په یامه که ی چونکه
نیردراوانی به که ده گونجیت فیڕکردنا نه دا ئه و له گه ل که پیده دات بروانامه ی
پی کرد ده ستی ۱۸۴۳ سالی له راستی بۆ گه رانه وه یه ئه م .دراوه مه سیح عیسا
بۆ یان کاسۆلیکیه وه رۆمانی ئایینی له که زۆرانه ی شیواندنه ئه و دوا ی
دانیال له که په یامه ی ئه و هاوشیوه ی ،گشتگیره راگه یاندنه که .ماوته وه
ئاشکرا ئه دقینتیستی کاره کانی خودای نیعمه تی که ،خراوته پروو ۱۲: ۱۲
به ره هه می وه که ده کریت " هه می شه یی ئینجیلی " به ئاماژه لیږده .ده کات
۸: ۱۴ دانیال فه رمانی له که خوداییه ی مه رجه ئه و به پیی ،باوه ر راسته قینه ی
ره وای به ره هه میکی پیغه مبه رایه تی وشه ی به گرنگیدان .بووه ئاشکرا
" .هه می شه یی ئینجیلی " ...پیوره که ی

پئی شکۆمه ندی و بترسن خودا له :وتی به رز ده نگیزی به " ۷: ئایه ت
و ئاسمان که به رستن که سه ئه و ،هاتووو دادگاییکردنی کاتی چونکه ،بدن
" .کردووو دروست ئاوی کانیاوی و ده ریا و زه وی

ئیدانه شه ممه رۆژی سه ریچی یه که م فریشته ی هه وته مدا ئایه تی له
داوای .ده کات شکۆمه ند دروستکه ر خودای فه رمانه که دا ده له که ،ده کات
به لام ،ده ستپیده کات ۱۸۴۴هـ ئۆکتۆبه ری له که ،ده کات نۆژه نکرده وه ی
۱۸۴۳هـ به هاری له سه ریچییه کانی به ده کات تاوانبار پروتستانته کان

دوو مه وه فریشته ی له په یامیک

گهوره بابلی: گوتی و هات بهدوایدا دیکهش فریشتهیهکی " ۸: ئایهت
بی توورپیی شهرابی له گهلانی هه موو کسهی ئه و ، کهوتوو ، کهوتوو
!"خواردوو تهوه خۆی ئه خلاقی

که نیسهی گه وره ی تاوانباری دووم فریشته ی هه شته مدا ئایه تی له
به دا فریوی و پاکیشا مرۆفایه تی که ، دهکات ئاشکرا کاسۆلیکی رۆمانی
، "پهروهردگار رۆژی " یه کهم کۆنستنتین بته رستی ی "خۆر رۆژی" ناوی گۆرینی
dies: که ی "یه کشه ممه" هۆی بووه که لاتینییه که دهسته واژه وهرگی پانی
کهوتوو ، کهوتوو " دهسته واژه ی ، کراوه تهوه دووباره جار دوو . dominica
کاتی ، جینشینه کانی و ئه و بۆ که دهکاته وه پشته راستی ، " گه وره یه بابلی
به . هاتوو کۆتایی یه کلاکه ره وه شیوه یه کی به خودایی خۆراگری و سه بر
رپگی له ته نها به لام ، ده مینیتته وه مومکین به بوون موسلمان ، تاک به تاک
ته و به کردنه وه **کرده وه ی** رپگی له واته ، میوه به ره مه مینانی

راستییه وه خودای له لایه ن : واته " کهوتوو ئه و " : بیرخسته وه
دوای له . دوژمنه که ی دهستی ده که ویتته که شارپک وهک ، دۆراوه و ده گیریت
دلسۆزه کانی خزمه تکاره بۆ ، ۱۸۷۳ و ۱۸۴۴ سالانی نیوان له ، ۱۸۴۳ سال
پووناکی و دهکات ئاشکرا " نه یی " ئه و ، چه وته م رۆژی ئه دخیلتیستی
وه سه وه سه ی . ئه ویه تی تایبه ته مندی ۱۷:دا ۱۰ په خشان له که ، دهکاته وه
دهدات له دهست خۆی ده سه لات ی ئه و **درۆکانی**

پیشوودا په یامه کانی له حوکمه ی ئه و هه شته مدا ئایه تی له
هه لپژاردنی . ترسناک هۆشداریه کی له گه ل ، پشته راسته وه ته وه گه یاندراره
یه که مه وه کۆنستنتین له لایه ن که ، پیشوو رۆژی **ئه نه قه ستی به** و هۆشیارانه
ده بن یاخی به رامبه ریدا له ئه وانه ی ، ۱۸۴۴ هه و سال ی له ، دامه زرا ۳۶۱ سال ی له
دوایی له *دووم مردنی ئازاره کانی* و خودایی ئیدانه کردنی به رامبه ر له
خودا ، یه کشه ممه دژی تۆمه ته که ی داپۆشین ی بۆ . پاسیف به کردوو ، دادگادا
ی " مۆر " دژایه تی که ده یشاریتته وه به ناوبانگدا یه کی " نیشانه " ناوی ژیر له
ته حه دای که مرۆفایه تی ده سه لات ی نیشانه یه ی ئه م . دهکات خۆی خودایی
شایه نی که پیکده هیئت قورس توپه ییه کی ، دهکات کاته کانی رپکخسته ی
ئاگر له ئه و " : ده یئت ترسناک به راستی راگه یه ندراره سزای وه . یئت ئه و سزای

دوا کاتی له تهنه به لّام ،دهبات له ناو یاخیووان که " ،دهدریّت نازار گوگردا و دادگاییکردندا .

سییه مه وه فریشته ی له په یامیّک

به و هات به دوا یاندا سییه میښ ،دیکه ش فریشته یه کی " ۹: نایهت و بپهرستیّت وینه که ی و درنده که سیّک نه گهر' :گوتی بهرزه وه دهنگی کی " ،وهرگرتبیّت دهستی له سهر یان پیښه وه ی له سهر نیشانه یه کی

له گهل سییه م په یامه هم یه ک دوا ی له یه ک و ته واکهر سروشتی دیاری " رږیشتم به دوا یاندا " دهسته واژه ی به پیښوودا په یامه که ی دوو پشتراست که سه نه و نیلاهی بهرزی زور دهسه لّاتی " بهرزه دهنگی " . دهکریّت رایده گه یه نیّت که دهکاته وه

و پشتگیری که دهکریّت مروییانه یاخیووه نه و ناراسته ی ههره شه که ده کهن په سهن دی و " هه لّدهستیّت زهویه وه له که درنده " رږیعی په سهن دی ی " نیشانه " ،په کشه ممه دا رږوی له ،خویان گوپرایه لی به ،لیده گرن رږزی و هموو ،ئیستادا له که ،پیکراوه ئاماژه ی ۱۶:۱۳. ئاپو له که ،دهسه لّاته که ی مه سیحیه دانیشتوانی

له واته ،" خودا موری " و " نیشانه " هم نیوان راسته وخوی جیاوازی راستیه به و ،حه و ته م رږوی شه ممه ی تا یه که مه وه رږوی یه کشه ممه ی که ،وهرگیراون " پیښه وه سهر له " ههر دووکیان که دهکریّته وه پشتراست " که بدن سهرنج ۱۶:۱۳ و ۷:۳ په خشانی به پیی ،وه سیه تنامه که کورسی و بهرځه که ناوی " ده بیّته ۱۴:۱ په خشانی له ۷:۳ په خشانی له " خودا موری دووباره کردنه وه ی نایه تانه ی به م " دهست له سهر " پیښوازی . " باوکی ناوی :ده بیّته وه روون ۹-۴: ۶ دووباره

. یه که یهزدان پهروه ردگارمان یهزدانی :بیسته ئیسرائیل نه ی " **هموو به و گیان هموو به و دل هموو به پهروه ردگارت یهزدانی پیده دم فرمانت نه مرؤ که فرمانانه ی هم وو . بویت خوش هیزت**

له کاتیک و دهکەیت منداڵەکانتیان فیڤی پەرۆشەو بە . دەبن دلت لەسەر و پالەدەکەویت کاتیک و دەرۆیت ڕێگاکیدا له کاتیک و دادەنیشیت مالهکەت **لەسەر هێمایەک وەک** دەیانبەستیت . دەکەیت باسییان هەستایتەو کاتیک دەیاننووسیت **چاوکانتدا نیوان له** دەبن پێشەو وەک و **دەست خۆت** بۆ ئاماژەیه " دەست " " دەروازەکانت لەسەر و مالهکەت دەرگاکی لەسەر پۆخ ئایەتەدا لەم . بێرکەدەو ئیرادەى ، " پێشەو " و پراکتیزەکردن و کردار **بە و گیان هەموو بە و دل هەموو بە پەرودەرگارت یەزدانى** " : دەلیت ۳۷:۱-۲ مەتا له عیسا که ئەوێه ئەمەش " **بۆیت خۆش هیزت هەموو** بۆیه . روو دەیخاتە " **فەرمان گەورەترین و یەکەم** " وەک و پێدەکات ئاماژەى بەدى پێوەرە سێ ئەم دەلیت ، " **خودا مۆرى** " هەلگری ، هەلبژێردراوەکان پشووێ رەچاوکردنى و ڕێزگرتن بۆ " **خۆشبۆیت دلپان هەموو بە خودا** " : بەیئن **ناوی و** " ، مەسیح عیسا ، " **بەرخەکه ناوی** " و حەوتەمى ؛ پۆژى شەممەى **ناوی و** " دیاریکردنى بە پۆخ . هەبیت بێرکەدەوکانیاندا له ، یەهۆفا ، " **باوکی** ڕێسایانە و فەرمان ئەو و خودا فەرمانى دە گوێرایەلى پێویستی ، " **باوکی** بەرەوپێش کۆن پەیمانى له هەلبژێردراوەکان پیرۆزى که دەکاتەو پشتراست شتانەى ئەم خودا نێردراوى یۆحەناى خۆیدا سەردەمى له تەنانەت . دەبەن وتى ۳-۴ : ۵ : یۆحەنا یەکەمى له و پشتراستکردەو

، بکەین جێبەجێ **فەرمانەکانى که ئەمەیه خودا خۆشەویستى چونکه** ، **بەسەر بوو لەدایک خوداو له هەرکەسێک چونکه ، نین قورس فەرمانەکانى ، بوو زāl جیهاندا بەسەر که سەرکەوتنەیه ئەو ئەمە ، دەلیت زāl جیهاندا ، باوەرمانە تەنانەت** .

بەبێ ، **دەخواتەو خودا توورەپى شەرابى ئەویش** " ۱۰ : ئایەت و پیرۆزەکان **فریشتە لەبەردەم ، توورەپیهو جامەکەى ناو دەرژیتە شلکردنەو** » . **دەدریت ئازار گوگرد و ئاگر بە بەرخەکه**

" ئەوانەى چونکه دەلیت رەوا بەرفراوان شیوەیهکى بە خودا توورەپى ئیدیعی لەکاتیکدا دەگرن مەوۆف گوناھى له ڕێز وەردەگرن " **درندە نیشانەى** پێشبینى پۆخ ، ۱۷-۱۵ : ۶ پەخشانی له . دەکەن مەسیح عیسا راستدوروستى

ویرانکەری و راست توورەیی لەگەڵ ڕووبەر و بوونە وەیان دوا دەرنەجامەکانی کرد مەسیح عیسا.

ئىلاھىيە توورەيىيە لەم باشتەر ئەوەی بۆ : گەنگ زۆر تەيىنەيەکی
خودا توورەیی پیرۆز شەممەى بە سووکایەتیکردن بۆچی بزانی دەیت، تەبگەین ناگادارمان پیرۆز کتیی بەلام، هەن بچووکەکان گوناھە. وروژنیت زۆر دیاریکردنی بە، دەدرین ئەنجام پیرۆز ڕۆحی دژی کە گوناھەکان لە دەکاتەو لێخۆشبوونی بەدەستەینانی بۆ نییە پۆیست قوربانییەک هیچ کە ئەوەی جۆرە ئەم بۆ هەمانە کە نموونەیک تاکە، نێردراواندا سەردەمی لە. خودایی ئەمە بەلام. گۆراوەو مەسیحیەکی لەلایەن مەسیحە پەتکردنەو، گوناھە لە پیکدیت پیرۆز ڕۆحی بە کوفرکردن واقعیەدا لە چونکە، نموونەیک یەک تەنها پارێکردن بۆ. داوە خودا ڕۆحی کە شایەتەتاییەک پەتکردنەو و ئینکاریکردن. پیرۆز کتیی پیرۆزەکانی کتییە بۆ بوو ئیلاھامبەخش ڕۆح، مەرووف فیکردنی و کتیی لە ڕۆح کە بکات شایەتەتاییە ئەو موناھەشی هەرکەسێک بۆیە دەتوانیت خودا ئایا. خودا ڕۆحی بە دەکات کوفر ئیستاو لە، داوە پیرۆزدا کەسانە ئەو کە لەوەی، بناسینیت خۆی ویستی ئەوەی بۆ، بکات باشتەر ئایا نووسینەکانی؟ و پیرۆز کتیی بۆ بانگراون کە بکات سەرکردایەتی بە خۆی سەروەری حوکمی و بیرکردنەوکانی و خۆی ویستی دەتوانیت کە، پیرۆز کتیی بە سووکایەتیکردن ئەم، ١٦٨١ دەدە لە دەربیریت؟ ڕوونیت خودای خۆراگری و سەبر یەکلەکرەو کۆتاییەکی، ئەنجامدا دژی لە شەری لەگەڵ سەبرەکە کۆتایی بوو؛ کاسۆلیکیدا ڕۆمانی ئایینی لەگەڵ سووکایەتیکردن، ١٨٤٣دا سالی لە پاشان. نەیناسیەو هەرگیز کە عەقیدیکدا بە پڕۆتەستانت باوەری وەرگرتنی هاتنی کۆتایی، پێغەمبەرایەتی وشە بە " واتە، ڕۆمانی یەکشەممە میراتگری، خۆیەو فرەیی فۆرمەکانی هەموو کوفری ئەدقینتیزم، خۆیدا نۆری لە، کۆتاییدا لە و. بوو " *دەندە کە نیشانە* کە کۆتاییە پێغەمبەرییە وەحییە ئەو پەتکردنەو بە کرد پیرۆز ڕۆحی بە من کە، کرد پێشکەشی زەلیلەکە یەو خزمەتکارە ڕێگە لە عیسا چاودێرانی لەگەڵ هاوێیمانیان بەهۆی کە کوفریک دەکەم؛ بەرجەستەیی بوو گەورەتر و پشتر استکراوەتەو ١٩٩٥و سالی لە یەکشەممە

وهرده گریټ خوداو له دادپهروهرانه وهلامیځی ههمیشه رڅ دژی کوفرکردن *مردنی* " و یه کهم مه حکومکردنی بۆ دادپهروهرانه رسته یه کی .شایه نیه تی که پشتراستکراوه ته وه ۱۰ ادا ئایه ته له م که " *دووم*

شه و ده بیته وه بهرز هه تایه هه تا بۆ ئازاره کانیان دوکهلی " ۱۱: ئایه ت ههرکه سیټک و ده پهرستن وینه که ی و درنده نه وانهی ،نییه پشوویان رڅ و « .وه ریگریټ ناوه که ی نیشانه ی

کاتیټک ،دهرده که ویت کوټاییدا دادگایی کاتی له ته نها " *دوکهل* " " *ئاگر ده ریپچه ی* " له " *ده درین ئازار* " گوگردا و *ئاگر له* " یاخیوو که وتووانی هه وته مده هه زاره ی کوټایی له ئه مه ش ۱۴: ۲۰ و ۱۹: ۲۰ په خشان ی له کاترمیټری ،ترسناکه ساته وه خته ئه م پیش ته نانه ت به لام . پرووده دات پشتراست کوټایییان چاره نووسی مه سیح عیسا شکۆمه ندانه ی گه رانه وه ی لای . ده هیئیته وه وه بیر " *پشوودان* " بابته ی ئایه ته ئه م په یامی . ده کاته وه خوداو له لایه ن که پشوودان کاته ی ئه و ئاگاداری هه لټیډردراوه کان خۆیانه وه ،نین نیگه رانییه ئه م هاوبه شی پیچه وانه وه به که وتووکان به لام ،کراوه پیروژ که خودایی راگه یاننده کانی به ناده ن جدییبه و گرنگی ئه و چونکه سزای کاترمیټری له ،سووکایه تیکردنیاندا به رامبه ر له بۆیه .شایه نیه تی ئازاره کانیان که مکردنه وه ی بۆ پینابه خشیټ پشوویه کیان هیچ خودا ،کوټاییدا

فه رمانه کانی نه وانهی لیږده ،پیروژه کانه خۆراگری لیږده " ۱۲: ئایه ت « . *ده پاریزن عیسا به باوه ر و خودا*

راسته قینه کانی پیروژه تایه ته مند ی " *سه بر یان کوټنه دان* " وشه کانی له م . شکۆمه ندانه گه رانه وه ی تا ۴۴-۱۸۴۳ سالانی له عیسا خودایی مه سیحی و " *خودا فه رمانه کانی* " ده بیته یه که مه وه ئایه تی له " *باوک ناوی* " ئایه ته دا ریږبه ندی ههروه ا . ده کریټ جیگیر " *عیسا باوه ری* " به " *به رنخه که ناوی* " " *خودا فه رمانه کانی* " سه ره تا رڅ ،ئایه ته دا له م . ده گوډرپټ ئه وله ویه ته کان له و میژوویی پرووی له ئه مه ش ؛ دووم " *عیسا به باوه ر* " و ، *ده هیئیته وه* . کردوو په سه ندی رزگار بوونیدا پلانی له خودا که ریږازه یه ئه و به هاوه پرووی " *گه رانده وه ی بۆ* " *به رنخه که* . داوه " *به رنخه که ناوی* " به یه که مایه تی ۱ ئایه ت مه سیحی باوه رنامه ی بۆ هه لټیډردراو " *هه زار ۱۴۴*

ئەمە: دەيگوت كە ئاسمانەو لە بوو دەنگيک لە گويم " ۱۳: ئايەت رۆج، بەلئ، دەمرن يەزدان لە لەمەودوا مردووانەي ئەو خۆشەختن: بنووسە **کردهوهکانیان** چونکە، بەدەن پشوو ماندوو بوونەکانیان لە تا، دەلئیت . دئیت بەدواياندا .

زۆر چونکە وردە ڕوونکردنەووەیەکی شایەنی " لەمەودوا " دەرپرینی تییدا کە ۱۸۴۴ سالی پاییزی و ۱۸۴۳ سالی بەهاری بۆ ئاماژەيە چونکە. گرنگە دوو و جێبەجێکردنەووە باری دەچیتە ۸:۱۴ دانیال فەرمانی ڕێکەوت بە دئیت کۆتایی ڕێکخستبوو میلەر ویلیام کە ئەدقیئتییستی دادگاییکردنی

دامەزراوەیی و فەرمانی ئەدقیئتیزمی، کات تیپەرپوونی بە تەنها. لەدەستدا ی " بەدواو ئیستا لە " دەستەواژەي کاربەرییەکانی لە ۱۸۴۳ سالی لە هەر ئەدقیئتییستی باوەرپی دامەزرێنەری پێشەنگەکانی ئەم ئەووەی بۆ. تیگەیشتن خودا شەممەي مەرچی دەرئەنجامەکانی ئەو تا یەکشەممەي کە بزانی لێکرا وایان، وەرێگرن حەوتەم ڕۆژی پراکتیزەي ئەوان دواي. لێکراوو نەفرەتي خوداو لەلایەن پراکتیزەکراو کاتە ڕەهای زۆرینەي بۆ و فۆرمالیستی و نەريتی بە بوو بۆماوەي ئەدقیئتیزمی ئاستدا یەک لە ناپەوا بە شەممە و یەکشەممە، مامۆستایان و لایەنگران بئ هۆی بوووە راستەقینە پیرۆزی و پیرۆز هەستی لەدەستدانی ئەم. دانران لە کە ئەدقیئتییستی پەيامی سییەم و پێغەمبەراییەتي وشەي بە بايەخدان سووکایەتیە ئەم پێیەي بەو. کرد پێشکەشم ۱۹۹۴دا و ۱۹۸۳ سالانی نیوان لە جیهانی ئەدقیئتییستی دامەزراوەي، دەرکەوت فەرەنسا لە ئەدقیئتیزمدا لە بە، کرد هاوپەیمانی ئیکۆمینیکیدا ئۆردوگای لەگەل ۱۹۹۵دا سالی بە ۱۰دا ئایەتي لە " ئازارەکان " هەرپەشەي. خۆی گەرەي بەدبەختییەکی ئەویش " دەرپرینی پێشنیاری ڕێگەي لە، هەيە بەووە پەيوەندی نۆرە دواي، دامەزراوەي ئەدقیئتیزمی، ۱۹۹۴وە سالی لە: " **دەخواوە** دەکرێت ئیدانە و دەکرێت دادگایی ۱۸۴۳وە سالی لە، پڕۆتستانت باوەرپی

هۆی بوو ۸:۱۴ دانیال فەرمانی، پێدەکات ئاماژەي ئایەتە ئەم وەک، ئۆردوگا دوو بۆ ۱۸۴۳ سالی لە پڕۆتستانتەکان مەسیحییە دابەشبوونی بەختەووەرییەي لەو بوون سوودمەند کە، بوو ئەدقیئتییستی گروپی یەکیکیان

" *دروینه* " کاتی ،ئاسمان بۆ هەلبژێردراوهکان هەلگرتنی دواى ،دواتر ئەم کە ڕوو دەخاتە کردارە ئەو وردەکارییهکانى ڕۆح ،٦-١ :٦٣ ئیشایا لە .دیت بەراورد سوور تری شەریهتی پیرۆزدا کتیبی لە .ئامانج دەکاتە ڕەمزییه زاراوه ئەم ئیوارەدا دوایین لە عیسا لەلایەن بەکارهێنانی .مروڤ خوینی بە کراوه *خودا تورەیی* " بە پەيوهسته " *دروینه* " بەلام .دەکاتەو پشتراست بیرۆکەیه شیویهکی بە بەندهکانیدا پەردەى ژیر لە کە دەبێت بەوانەو پەيوهندی و ،" ئامادهییهو بە مەسیح کە خوینەى ئەو چونکە ،کردوو مامەلەیان ناشایسته بە هەست دەتوانیت عیسا چونکە .نەبوو زۆریان خیانهتییکی شایەنى رزاهو تا دەشیوینن خۆی رزگارکردنی پلانى کە کەسانەى ئەو لەلایەن بکات خیانهت بەخشیوه خۆی ژيانى کە دەهینیتەوه گوناوه ئەو بۆ پاساو کە ڕادهیهى ئەو بە ئەوانەى بۆیه .وەستابیت پراکتیزهکردنی تا گرتوو ئازارەکانى بەرگەى و شیتى لە .بدەنهو وەلامى دەبێ ،دەکەن سەرپى یاساکەى ئەنقەست هەلبژێردراوهکانى بیانەوێت کە دەرۆن ئەوئەندە خۆیاندا کوێرانەى لەسەر حەوتەم شەممەى پراکتیزهکردنی ئەوئەو بۆ بکوژن ئەو راستەقینەى و پیرۆزکراوه خوداو لەلایەن ١٨٤٤-١٨٤٣ سألانى لە کە ،بکەن بنبر زەوى دوژمنە دژى لە هیز کە نەبوو خودایان ئیزنى هەلبژێردراوهکان .داواکراوه " .کردبوو تەرخان خۆى بۆ تەنها کارەى ئەم خودا بەکارهینن؛ ئایینییهکانیان هەلبژێردراوهکانى بە " *منه هی تۆلەسەندنهوه ،منه هی تۆلەسەندنهوه* هاتوو تۆلەسەندنهوهیه ئەم ئەنجامدانى کاتى و ڕاگەیان

" *دروینه* " تەوهرى لە باس ٢٠ تا ١٧ ئایەتەکانى ،١٤دا بەشەى لەم ڕیگەى لە چونکە ،ڕادهگەیهنریت پیگەیشتوو بە گوناھبار تری .دەکەن .داوه نیشان تەواوى بە خۆیان راستەقینەى سروشتى کردارەکانیانەو دروینەکاران پى کاتیک دەرژیت کۆزەیهکدا لەناو تری شەریهتی وەک خوینیان دەدەن لییان

تری و هەلواسى زەویدا بەسەر داسەکەى فریشتەکە " ١٩ ئایەت
» .خوداو توورەیی گەورەى چەقۆى ناو فریدایە تری و کۆکردەوه زەوى

دیمنەندا لەم کە دەکریتەوه پشتراست ڕاگەیانندە بەم چالاکییەکە و کاسۆلیکی خۆبەزلزانینى سزای پیشینى دلیاییهو بە خودا .بوو ئاشکرا

که ،دەبن خودا توورەیی دەرئەنجامەکانی تووشی ئەوان .دەکات پرۆتستانت ورد پەلەوەرەکاندا پێی ژێر لە تیدا دروینەکراوی تریی که کۆزەیه ئەو هیماي دەکریت .

،چەقیندرا شارەکه دەرەوگی لە شەرابەکه چەقۆی ئینجا " ٢٠: ئایەت بۆ ،ئەسپەکان بەندەکانی و کۆت وەک بوووە بەرز ،ژزا چەقۆکه لە خوین . یاریگا ١٦٠٠ دوری "

تر کەسی ،شەرابەدا چەقۆی لە تەنیا بە من " :دەلێت ٦٣:٣ ئیشایا .دینێت بەدی ١٦:١٩ پەخشانی لە گەورە بابلی سزای دروینە " ...نەبوو لەگەڵم .پیسەکان تا دەبێت ئیستا که ،کردوو پڕ خودایی توورەیی جامەکی ئەو بەبێ واتە " ،چەقیندرا شارەکه دەرەوگی لە شەرابخانەکه " .بیخواتەو لە .ئاسمان بۆ بەرزکراوونەو پێشتر که ،هەلبژێردراوەکان ئامادەبوونی لە بوون مەحکوم لەسێدارەدان بە که کەسانەي ئەو لەسێدارەدانی ئۆرشەلیم .نەکەن پیس ئەوگی بۆ دەدرا ئەنجام پیرۆزەکه شارە دیوارەکانی دەرەوگی ئەو ،پەيامەو ئەم پێگەي لە که ،بوو مەسیحدا عیسا خاچدانی لە ئەمەش مردنی که کەسانەي ئەو لەلایەن بیدەن دەبێت که بێردەخاتەو بەجەمان خوینی نۆرە بە دوژمنەکانی هاتوو ئەو کاتی .کردوو سەیر کەم بە خۆیان شەرابەو چەقۆی لە خوین و " .زۆرەکانیان تاوانە کەفارەتی بۆ بڕێن خۆیان مامۆستایانی خودا توورەیی ئامانجی " . ئەسپەکان کۆتایی تا تەنانەت ،ژزا سوارەکان که بەکار دەهێنێت " بیتە " ئەو وینەي خودا و مەسیحین ئایینی یاقوب لە وینەي ئەم .پێنماییکردنیان بۆ " ئەسپەکانەو دەمی ناو دەرخەنە لە جەیمس .ئایینی مامۆستایانی وردی بە بابەتەکی که دەبینرێت ٣:دا٣ بینە نابیت ئیو لە زۆریک ،براکانم " :دەلێت سییەمدا بەشی سەرەتای " . دەکرێن دادگایی توندتر دەلێنەو وانه که ئیمە دەزانن چونکه ،مامۆستا بە رۆح .دەدات ژیرانەي هۆشدارییە ئەم پاساوی " قینتاژ " مەتافۆری که دەکات ئەو پێشنیاری " ئەسپەکان پارچە بۆ تەنانەت " دیاریکردنی " کاسۆلیکییەکانی پۆمانی پۆحانییە بە پەيوەندی یەکەم پەلەي بە شەرابخانە که پرۆتستانتەکان مامۆستا بۆ درێژدەبێتەو بەلام ،هەيە وە" گەورە بابلی بەپێی ،پیرۆز پیرۆزی کتیبی لە "وێرانکەر" بەکارهێنانی ،١٨٤٣و سالی لە

جیبه جیکردنی لێردا .کردوو یه تی ۱۱:۹ پەخشانی له رۆج که تۆمه تهی ئەو **شەرابی ئەویش** " :هاتوو ۱۰:۱۴. ئاپۆ له که ده بیننه وه هۆشداریه ئەو جامه کهی ناو ده ژێته شاکردنه وه به بێ که , ده خواته وه **خودا تووریهی** ". *...تووریهی وه*

،پیشوو په یامی له بهردهوام ،" *یارێگا 1600 مهودای به* " په یامی بۆ 1600 ژمارهی که ، 16^{هه} ^{هه} دهی له چاکسازی باوهری بۆ درێژده ییته وه سزا که ۱۵۱۷ دا سالی له لوتیر مارتن که سهردهمه یه ئەو ئەمه .پێده کات ئاماژهی کایلی وه حی کتییی . کرد *فه رمی* به کاسۆلیکی باوهری دژی تۆمه ته کانی ۲ پەخشانی له ۱۶ ^{هه} دهی ئەم و ده کات پیشکش لیکدانه وه بۆ خۆی تایبه تی " وشه ی . کراوه دیاری " *تیاتیرا* " ،سهردهمه که هیما داری ناوی به ۲۹-۱۸: له وه به شداریکردنیان ،ده کات ئاشکرا ئەوان ئایینی چالاکى " *یارێگا* سهرکه وتوو ی به به لێنی که سهرکه وتنه تاجی خه لاته که یان که پیشبرکێیه دا *له نازان ئایا* " :۲۴:۹ کۆرنیه کان یه که می له پۆلسه فیڕکاری ئەمه .پێدراوه *خه لاته که راکهر یه ک ته نها به لام ،راده که ن راکه ران هه موو پیشبرکێیه کدا* خه لاتى بۆیه ". *به ده سه ته به یین خه لاته که که راکه ن به جوړیک وه رده گریت؟* و دلسۆزی نا هیئریت؛ به ده سه ته شیوه یه که هیچ به ته نها ئاسمانی بانگه وازی له . ئیماندا شه ری له سهرکه وتن بۆ رێگایه تاکه گوپراپه لی له کۆلنه دان *ئامانجه که به ره و من* " :ده لیت و ده کاته وه پشتراست ئەمه ۱۴:۳ فیلیپیان *بۆ کردووم بانگی بۆی خودا که خه لاته ی ئەو به ده سه ته یینانی بۆ ده رۆم* عیسا قسانه ی ئەم " دروینه کردندا " کاتی له ". *مه سیحدا عیسا له ئاسمان* (مه تا) " *هه لێژێردراون که م به لام ،بانگراون زۆریک چونکه* " :ده بن جیبه جی (۱۴:۲۲).

نیعمهت سەردەمی کۆتایی: ۱۵ وەحی

کە دیت ترسناک ساتیکی، بێت بەدی کۆکردنەو و دروینە ئەووی پیش لە مرۆف هەلێاردنەکانی کە ساتەیه ئەو ئەمە. نیعمەتە سەردەمی کۆتایی لەو. نییە پێچەوانەکردنەویان ئەگەرێکی هیچ، چەسپاون کاتدا بەردی تەوهری ئەمە. دیت کۆتایی مەسیحدا لە رزگاربوون پێشکەشکردنی، ساتەدا لە نیعمەت سەردەمی کۆتایی. وەحییە کتیی ۱۵ ی کورتە زۆر بابەتە ئەم کۆتایی بەلای *هوت* پیش و ۹ و ۸ بەشی *یەکمەمی شمشالی* شەش دوا کۆتایی هەلێاردنی کە بلیین ناکات پێویست، روودەدات ۱۶ دا بەشی لە *خودا* ژێر لە. بێگرتەبەر دەدات مرۆفایەتی بە *خودا* کە دەکات پەپرەو رێگا *هەلدەستیت زەویەو لە کە درندەیهی ئەو* دەسەلاتداری چاودێری پیرۆز شەممە ی بەرەو یەکیکیان، کۆتایی رێگای دوو، (۱۸-۱۱: ۱۳ پەیدا بوون) دەسەلاتی یەکشەممە ی بەرەو، دیکەیان ئەوی، دەبات *خودا* شەممە ی یان ئەوئەندە، خراپە و مردن، چاکە و ژیان نیوان هەلێاردنی هەرگیز. رۆمانی پاپای ئەو مرۆف؟ یان، *خودا* دەترسیت؟ کێ لە زۆرتەین مرۆف. نەبووئەو روون زۆر کێ مرۆف: پیرسم ئەوئەش دەتوانم بەلام. پێدراوەکەیه دۆخە وەلام حالەتەکەدا هەردوو لە هەلێاردراوەکان مرۆف؟ یان *خودا* خۆشەوێت؟ وردەکارییەکانی خۆیهو پێغمەبەرانی وەحی رێگە ی لە، *خودا*: دەدەنەو، دەبێتەو نزیك زۆر هەتا هەتایی ژبانی کاتە ئەو. دەزانیت پلانەکە ی کۆتایی، ئەواندا دەستی ژێر لە.

و گەرە، بێنی دیکەم نیشانەیهکی ئاسمان لە ئینجا " :یەکمە ئایەتی توورەیی چونکە، کۆتاییەو بەلای هوت بە فریشتە هوت: سەرسورھێنەر » .بوو تەواو لەگەڵیاندا خودا

درۆزن باوەردارانی که ڕوو دەخاته " کۆتایی بەلای هەوت " ئایەتە ئەم بابەتە ئەم تەوهری .دەدەن ڕۆمانییەکان یەکشەممە ی هەلبژاردنی لەبەر خۆدا تووهریی کۆتایی بەلای هەوت " سەردەمی ،نیعمەت سەردەمی کۆتایی ڕوو دەخاته "

بە تێکەڵ شووشەیی دەریایەکی وەک بینی شتیکم» :دووم ئایەتی لەسەر ،داگیرکردبوو ناوەکەییان ژمارە ی و وینەکە ی و درێدە ئەوانە ی ،ئاگر .» بوو بەدەستەو خۆدایان گۆلی چەپکە و وەستابوون شووشە دەریای

،هەلبژێردراوەکانی ،خزمەتکارەکانی هاندانی بۆ پەرورەدگار پاشان تری برکەکانی لە که جۆراوجۆرەو وینە ی ڕێگە ی لە که ڕوو دەخاته دیمەنێک لەسەر " .دەهێنێتەو وەبیر نزیکیان سەرکەوتنی ،وەرگیراون پیشبینییەو تاقیکردنەووەیەکی بە چونکە " ،وەستان ،ئاگر بە تێکەڵ شووشە دەریای و (ئاگر بە تێکەڵ) کراوە لەسەر گۆشەگیرییان تێیدا که تێپەریون باوەردا گەلی پاک ی بۆ ئاماژە ی " شووشە دەریای " .دەرچوون سەرکەوتوو ١:٤ پەخشانی لە وەک ،هەلبژێردراو

و دەلێنەو بەرخ گۆرانی و خۆدا بەندە ی ،موسا گۆرانی " ٣: ئایەت سەرسوڕهێنەر و گەورە کارەکان ،گەورە پەرورەدگاری یەزدانی ئە ی :دەلێن «!گەلان پاشای ،راستن و دادپەرور ڕێگاكانت

،گیرا میسر لە ئیسرائیل شکۆمەندانە ی کۆچی ئاھەنگی موسا گۆرانی دوا ی که زەمین ی کەنعانی ناو چوونە .بوو گوناھ کۆنی هێمایەکی و خاک که کەنعانی بۆ بوو هەلبژێردراو دوا ناوەو هەتە سێبەری دواتر ساڵ ٤٠ کەفارەتی بۆ بەخشی خۆی ژبانی ئەو هەو ی دوا ی ،بەرامبەردا لە .ئاسمانی و ئاسمانی شکۆمەندی بە ،" بەرنەکە " ،عیسا ،هەلبژێردراوەکان گوناھەکانی دلسۆزی شایەتە دوا .بەرزبوووەو ئاسمان بەرەو خۆیەو خۆدای هێزی ئەزموونی نۆرە بە ،کاردا و باوەر لە ئەدقیقەتەستەن هەموویان که ،عیسا ڕزگارکردنیان بۆ دەگەرێتەو عیسا کاتیک دەکەن بەهەشت بۆ سەرکەوتن ،" سەرسوڕهێنەرەکانی و گەورە کارە " ستایشکردنی بە هەلبژێردراوەکان مەسیحدا عیسا لە بەهاکانی که دروستکەر خۆدای دەدەنە شکۆمەندی " وشە ی بەکارهێنانی " راستی " و تەواو " دادپەرور ی " :کردوو بەرجەستە

" *لاوديقيا* " سەردەمى كۆتايى بە كىدارەكە چوارچۆەى ، " *راست* كىردوۋە پىشكەش " *راست و ئامىن* " ۋەك خۆى تىيدا كە ، دەبەستىتەۋە *مندالېوونى* " كاتى ھاتنى كۆتايى كە ، دىت " *رزگارېوون* " كاتىمىرى پاشان ئەۋ پاكى شىۋەى لە " *مندال* " . دەكات دىارى ۱۲:۲ پەخشانى لە " *ژنەكە* رېگەيەۋە لە ۋ مەسىح عىسا لە كە جىھان دەھىنرېتە ئاسمانىيەدا كارەكتەرە " دۆخى بۆ بىكەن خۇدا ستايشى دەتۋانن ھەلېئىردىراۋەكان . دەركەۋتوۋە ۋ رزگارېوون قەرزارى كە ئىلاھىيەيە ھىزە بەم ھەر چۈنكە ، " *بەھىزەكەى* سەر گەلانى ھەموۋ ئىۋ لە رزگارېوونكانى كە مەسىح عىسا . رزگارېوونيانن ئەۋانەى . " *گەلانى پاشاى* " بەراستى ، ھەلېئىردىراۋە ۋ كۆكردۆتەۋە زەۋى نەمان ، بوون ھەلېئىردىراۋەكانى ۋ ئەۋ دژايەتى

ناۋەكەت و ناتىرسىت تۆ لە كى پەرۋەردىگار ئەى " : چۈرەم ئايەتى *لەبەردەمتدا ۋ دىن گەلانى ھەموۋ ، پىرۋىت تۆ تەنھا چۈنكە ، ناكات شىۋەند* » . بوون ئاشىرا راستۇدروستەكانت كىردەۋە چۈنكە ، دەپەرستىن

تۆ لە رەتيدەكاتەۋە كى : ئەۋەيە ماناى ئەمە رۋون زاراۋەيەكى بە شايسىتە شىۋەندى لە ھەبىت ئەۋەت بوپرى ۋ ، دروستىكەر خۇداى ، بىرسىت چۈنكە پىرۋىت؟ ھەۋتەمى شەمەمى لە رېزگرتن رەتكىرنەۋەى بە بىكەت بىبەش كە ئەۋانەى ۋ كىردوۋە پىرۋىت ھەۋتەم رۆزى تۆ تەنھا ۋ ، **پىرۋىت تۆ تەنھا** بەراستى . پىرۋىت بە سەر ۋ رەزەمەندىيان بۆ نىشانەيەك ۋەك ، بەخشىون پىت لە " *فرىشتە* " يەكەم پەيامى بۆ ئامازەيە " *خۆى ترسى* " بە ئامازەدان بە رۆج كاتىمىرى چۈنكە ، *پىيدەن شىۋەندى ۋ بىرسن خۇدا لە* " ۱۴:۷ پەخشانى ۋ دەريا ۋ زەۋى ۋ ئاسمانەكان كە بىپەرستىن كەسە ئەۋ . ھاتوۋە دادگايىكىردىنى لەناۋچوۋەكان ياخشىۋە گەلە ، خۇدادا پلانى لە " . دروستكىردوۋە ئاۋى كانىاۋى ۋ بىكەنەۋە بچوۋك خۇدادا لەبەردەم خۇيان : دەبنەۋە زىندوۋ مەبەست دوۋ بۆ بە كە بن ئەۋ دادپەرۋەرەنەى كۆتايى سزاي توۋشى ۋ ، بەدن پى شىۋەندى كۆتايىدا دادوهرى " *گۆگرد ۋ ئاگر دەرياچەى* " لە يەكلاكەرەۋە شىۋەيەكى ۱۰:۱۴ پەخشانى لە " *سېيەم فرىشتەى* " پەيامى لە كە ، دەبات لەناۋيان دەبىت ھەلېئىردىراۋەكان ، بھىنرېن بەدى شتەنە ئەم ئەۋەى پىش . راگەيەندراۋە

" *بەلا ھەت* " كۈندۈھى بە كە تېپەرن ئىلاھىدا ھۆكەمەكانى سەردەمى بە راگەيەندراۋە يەكەمدا ئايەتى لە كە دەردەكەۋىت.

چادىرەكەي پەرستگى، *كرد سەيرىم ئەمە دۋاى* " :پىنچەم ئايەتى
" *كرايەۋە ئاسمان لە شايبەتھالى* "

ھاتنى كۆتايى بۇ ئامازەيە ئاسمانى " *پەرستگى* " كۈندۈھەيە ئەم
ھاتوۋە كۆتايى رزگارېوون بۇ بانگەۋاز كاتى چۈنكە ،مەسىھ عىسا شەفاعەتى
پېرۇزدا سندوقى لەناۋ كە خودا فەرمانى دە بۇ ئامازەيە " *شايبەتھال* "
و ھەلېژېردراۋ نېۋان لە جىابوونەۋە ساتەۋەختەۋە لەم شېۋەيە بەم .دانراۋوون
،ياسا بە ،داۋە بېرىيان تازە ياخيېووان ،زەۋى لەسەر .يەكلاكەرەۋەيە ونېوودا
شېۋەيەكى بە كە ،ھەفتانە پشووۋدانى رۆژى رەچاۋكردنى بە پابەندېوون
لەلايەن ،يەك دۋاى لە يەك ،ئايىنى پشېراستكراۋەي و مەدەنى
كە ،يەكەم يۆستىنيانى ^۹ يەكەم كۆنستنتىن رۆمانى ئىمپېراتۆرەكانى
مەسىھى باۋەرى كاتى سەرۆكى ،پاپا ^{يەكەم} كۈندە يەكەميان قىجىليۋسى
لە مردن كۆتايى بېرىرى ۵۳۸ سالى لە ،كاسۆلىكى ئايىنى واتە ،گشتگىر
ئايىنى بالادەستى كاريگەرى ژېر خرايە و 13:15-17 كراۋە پېشېبىنى ۋەھىدا
پشېتگىرى ئەۋرۈپيەۋە كاسۆلىكى ئايىنى لەلايەن كە ،ئەمىرىكى پىرۇتستاننى
دەكرىت.

لە ،ھەبۋو بەلايان ھەت كە فرىشتەيەي ھەت ئەۋ " :شەشەم ئايەتى
و بوۋ لەبەردا گەشاۋەيان و پاك كەتانيكى ،دەرەۋە ھاتنە پەرستگاكە
" .بوۋ سىنگياندا لە زېرىنيان پەرۋىيەكى "

مەسىھ عىسا نوپنەرايەتى " *فرىشتە ھەت* " ، پېشېبىنىدا ھېماسازى لە
" .خۆى فرىشتەى ۋەك ،بۆى دىلسۆز " *فرىشتە ھەت* " يان تەنيا بە دەكەن
راستۋدروستى كۈندۈھى " ھېماى " ،گەشاۋە و پاك ،ورد كەتانيكى
لە ،" *سىنگى دەۋرى لە زېرىن پەرۋىيەكى* " ۱۹:۸ پەخشانى لە " *پېرۇزەكانە*
ۋىنەى لە پېشتەر كە دەھىنېتەۋە ۋەبىر راستى خۆشەۋىستى ،دلىدا ئاستى
ھەقىقەت خوداى .خراۋەتەرۋو ۱۳:۱ پەخشانى لە كە باسكراۋە مەسىھدا
رۆج ،بىرخستەۋە بەم .درو ئۆردوگى سزادانى بۆ دەكات ئامادە خۆى
بەھۆى بوۋە ئاشكرا فۆرمەكەي كە دەكات " *گەرە بەلا* " پېشېنارى

" دەدرموشیتهوه خۆی هیزی به که خۆر " به دهموچاوی بهراوردکردنی پەرستراوانی و مەسیح عیسا نیوان کۆتایی ڕووبەرۆوبوونەوی کاتریمیڕی گەشتە بته‌رست خۆری باخپووی

قايى ھوت زىندوووگە بونوۋەرە چوار لە يەكك " :ھوتەم ئايەتى
ھەتا بۇ كە فرىشتەكە ھوت بە بەخشی خودای توورەيى لە پىر زېرپىنى
" .دەژى ھەتايە

له بوو " زیندوو بوونهوهری چوار " هیځای مۆډیلی خۆی عیسا " دهژى ههمیشه و ههمیشه بۆ که خودایه ئه و " ههروهها . ٤ پهخشانی بۆ رۆلهکانی ههموو خوداییبوونی شیوهیه بهم . " توورهیه " که پاشان . دادوهر ههمیشه بۆ و شهفاعهتکار ، رزگارکهر ، دروستکهر : دهگهرپننیهوه نهیاره که دادپهروهري خودای دهبنته ، دههیننیت شهفاعهتهکهی به کوټای پیرکردوو " جامهکهیان " چونکه ، دهدات مردن سزای و لیډهدات یاخیوووهکانی توورهیهش ئهم و بووه پر ئیستا " جام " . راستگۆکهی " توورهیی " له جیگهی چیتر خودایی پهحمهتی که دهگریت " کوټایی سزای مهوت " شیوهی نابهنهوه .

و خودا شکۆمهندی دوکەڵی له بوو پر پرستگاکه " :ههشتم ئایهتی
 مهوت بهڵای مهوت تا پرستگاکه ناو بجێته نهیتوانی کهس ،ئهو هێزی
 » .بوو تهواو فریشتهکه

ئايەتەدا لەم رۆح ، نيعمەت وەستانى تەوهرەى ئەم ويناکردنى بۆ دەخاتە ئامادەيىيە وە " بەھۆى دوکەل لە بوو پر کە پەرستگايەک " وینەى ناو بچیتە نەیدەتوانى کەس و " :دەکات ديارى ئەو و " ،خودا لە " ڤوو خودا شیۆەيە بەم " . بوو تەواو فریشتەکە حەوت بەلای حەوت تا پەرستگاکە تووڤەيى " بەلای حەوت " کاتى لە کە دەکاتەوە ئاگادار ھەلبژێردراوەکانى عیبرانىيەکان ئەزموونى ھەلبژێردراوەکان دوا .دەمیننەوە زموى لەسەر ئەودا ھات بەسەردا یاخیبووى میسرى کە دەژینەوە دا" بەلای دە " ئەو سەردەمى لە خودایى تووڤەيى ئامانجى ،یاخیبوووەکان بۆ بەلکو ،نێیە ئەوان بۆ بەلکان " پەرستگا " ناو بۆ ژووڤوہیان چوونە نزیکبوونەوہى شیۆەيە بەم بەلام

، هات کۆتایی " کۆتایی بەلای ھەوت " کە ھەر دەکرێتەوێ. پشتێراست
دەدرێت ئەگەرکە.

به‌لا دوايين كهوت : ۱۶ په‌خشانى

خودا توورپه‌يى له

له كه روو ده‌خاته "كوټايى به‌لاى كهوت " هم پړانى ۱۶ به‌شى ده‌رپر‌دراوه " خودا توورپه‌يى " پځگه‌يوه.

به‌لام ،ده‌كاته‌وه پشتر‌است هم به‌ته‌كه ته‌واوى له ليكوټينه‌وه هاوشيوه‌ي " خودا توورپه‌يى " نامانجه‌كانى كه بكرټ به‌وه ناماڅه ده‌يټ به‌م .دراوه لټيان په‌كه‌م ي "شمشال " شش سزاكانى به كه ده‌بن هوانه و "كوټايى به‌لاى كهوت " سزاكانى كه ده‌كات ئاشكراى رځ شيوه‌يه پشوودانى سه‌رپچيكردى :ده‌دهن گونا هه‌مان "شمشال كهوت " سزاكانى سه‌ره‌تاي له خوداوه له‌لايه‌ن " پير‌وژكراوه ."كهوته‌م رځى " شه‌ممه‌ي جيهانه‌وه دروستبوونى .

بده‌نه سه‌رنج .دواكه‌وتوو هه‌رچه‌نده ،ده‌كه‌مه‌وه كه‌وانه‌يه‌ك لي‌ره‌دا " شمشال‌له‌كان " . ئيلاهييه‌كان " به‌لا " و " شمشال " نيوان جياوازي نه‌نجام مرؤقه‌كانه‌وه له‌لايه‌ن كه مرؤفن سه‌ربرپنى كرده‌وه‌ي هه‌موويان " .رؤحييه سروشتى پينجه‌ميان ،دياريكراون خوداوه له‌لايه‌ن به‌لام ده‌رپن نامرازه پځگه‌ي له خوداوه له‌لايه‌ن راسته‌وخؤ كه ناخؤشن كاريكى " به‌لاكان " ۱۶ په‌خشانى .سه‌پنراون زيندوو‌ه‌كه‌يه‌وه دروستكراوى سروشتيه‌كانى پيشنيارى ناديار شيوه‌يه‌كى به ،روو ده‌خاته بو مان "كوټايى به‌لاى كهوت كوټايى پيش مرؤفايه‌تى كه هاتوون ديكه ي "به‌لا " پيشيان كه ده‌كات هوه كاتى " رؤحييه‌وه رووى له كه بووه تووشى نيعمه‌ت ماوه‌يه‌ي هه‌واتنى له .به‌ش دوو بو ،باسكراوه ۱۱:۱۴۰ دانيال له كه ،ده‌كات دابه‌ش " كوټايى دووه‌مدا به‌شى له و گه‌لانه سه‌رده‌مى هى كوټاييه هم په‌كه‌مدا به‌شى و چاوډيرى ژير له كه گشتگيره جيهانى حكومه‌تى سه‌رده‌مى هى

شەممە رۆژی لە کە ، نوێکارییەدا لەم . رێکخراوە ئەمریکادا دەستپێشخەری
 پوونکردنەووە ئەم دەتوانم ، بۆلاوکراوەتەووە ٢٠٢١ دوووەمی کانوونی ١٨
 ھەموو ، ٢٠٢٠وە سالی سەرەتای لە پێیە بەو ، بکەمەووە پشتراست
 ، درمیەووە ڤایرۆسیکی بەھۆی بوووە ئابووری و ئیرانکاری تووشی مەوۆقاییەتی
 لە . دەرکەوتوووە چین لە یەکەمجار بۆ کە ، Covid-19 کۆرۆنا ڤایرۆسی
 لە راستەقینەکانی کاریگەرییە کە ، جیھانگیریدا زانیی و ئالوگۆر چوارچۆی
 لەناکو گەلان ترسناکەکانی سەرکردە ، دەکرد گەورەتر دەروونییەووە پووی
 و پۆژئاوا ئەوروپای ئابووری تەواوی بەردەوامی گەشەسەندنی و گەشەکردن
 پێیابوو کە ، دادەنرێت پەتایەک بە ناپەوا بە کە پۆژئاوا . ڤاگرت ئەمریکیان
 و ترس لە . دەبیێت سەرلێشیواو و شوک تووشی ، دەکات داگیر مردن پۆژیک
 نوییە ئایینە ئەو تەسلیمی پۆحیان و جەستە خوداکان بێ ، خۆیاندە دڵپاویکی
 وە . بەھێز سەرتاسەری پزیشکی زانستی : گرتوووەتەووە جیگە کە کردوووە
 قۆستەووە دەرڤەتەکەیان ، زەوی سەر دەوڵەمەندترینەکانی ، فیلبازەکان خاکی
 و دەستنیشانکردنەکانیان کۆیلەکردنی و دیل بکاتە مەوۆقاییەتی ئەووە بۆ
 لە کاتدا ھەمان لە . کۆمپانیایکانیان بپارە و چارەسەرەکانیان و ڤاکسینەکانیان
 قسە کەمترین ، پارادۆکسیکال کە دەبین رێنماییەکان گۆییستی فەرەنسا
 دەکریێت ئامۆژگاری : دەکەمەووە کورتی شیوہیە بەم من کە ، بکەم
 چەند بۆ بەکاریھێنرێت پارێزەر دەمامکی و بکریێت شوقەکان ھەواگۆرکی
 ەقلی " بۆ ئەوئەندە . " خنکیێت لەبەرکەر دەمامکی پشتیەووە لە کە ، کاتریمیێک
 جیگی . لاساییکەرەووە تری وڵاتانی و فەرەنسا گەنجەکانی سەرکردە ی " ساغ
 پێش ، دەکرد و ئیرانکەرە پەفتارە ئەم سەرکردایەتی وڵاتە ئەو کە سەرئە
 نەفرەتی خوداوە لەلایەن کە وڵات یەکەم بوو ؛ ئیسرائیل شتییک ھەموو
 کاتییک بوو قەدەغە سەرەتا کە دەمامک بەستنی . ئایینییدا میژوووی لە لیکراییی
 کاریگەری کە نەخۆشییەک لە پاراستن بۆ ناچاری بە کرا دواتر ، نەبوو بەردەست
 بەرھەمی خودا نەفرەتی . ھەبیێت ھەناسەدان کۆئەندامی لەسەر
 قەناعەتم من . کاریگەرە زۆر و ئیرانکەر شیوہیەکی بە بەلام ، چاوەرواننەکراو
 جەنگی ، " شەشەم شەمشالی " سەرەتای و ٢٠٢١ سالی نیوان لە کە وایە
 سەر جیاوازیەکانی شوپنە لە " خوداوە لە دیکە بەلاکانی " ، سییەم جیھانی

"به‌لا" ده‌کوژن؛ تاوانبار مرؤفایه‌تی، ویړاندا رۆژئاوای له تایبه‌تی به و زه‌وی و تاعون به پېشتر که، تر راسته‌قینه‌کانی گشتگیره په‌تا و "برسیټی" وه‌ک ده‌کات سزایه جوړه هم ئیدی‌عای ۱۴:۲۱ هزه‌قیل له خودا. ناسراون کۆلیرا چوار من هه‌رچه‌نده: ده‌یلت سهرور په‌روه‌ردگاری که نه‌وه‌یه هممه، به‌لئ "به‌لا و کۆیویه‌کان درنده، برسیټی، شمشیر-قودس بۆ ده‌نیرم ترسناکم سزای که بدن سهرنج". "بهم له‌ناو لئ نازنه‌لکانی همم و مرؤف همم نه‌وه‌ی بۆ چه‌ندین خودایی سزای مۆدیرن سهرده‌می له چونکه، نییه ته‌واو لیسته هم "'به‌لا و کۆیویه‌کان درنده، برسیټی، شمشیر، شمشیر: هه‌یه شیوه‌ی ترس سهره‌ل‌دان‌ی تیپینی هه‌روه‌ها هتد و نه‌لزه‌هایمه‌ر، چیکۆنگونیا، ئایدز به خه‌ک له زۆر جه‌ماوه‌ریکی. جیهانه‌وه گهرمبوونی به‌هۆی ده‌که‌م و ده‌ترسن ده‌رنه‌نجامی لافاوه‌کانی و سه‌هۆله‌که ته‌وانه‌وه‌ی له بیرکردنه‌وه لی‌دان‌ی، خودایی تووره‌یی دیکه‌ی ده‌رنه‌نجامی‌کی هیشتا. ده‌بن شوک تووشی که‌وانه هم من. رق و دابه‌شبوون دیواری دروستکردنی و مرؤف می‌شکی چوارچۆیه‌ی له‌م بکه‌مه‌وه لی‌کۆلینه‌وه‌که به ده‌ست نه‌وه‌ی بۆ داده‌خه‌م تووره‌یی **کۆتایی** به‌لای هه‌وت "تایبه‌تمه‌ندی که، نیعمه‌تدا کۆتایی دوا‌ی یه" فودا.

"ده‌دات ئامانه‌کان هه‌ل‌بژاردنی به ره‌وايه‌تی دیکه‌ش هۆکاریکی نه‌نجام به جیهاندا کۆتایی له دروستکردن له‌ناوبردنی "کۆتایی به‌لای هه‌وت به‌م. هاتووو کاره‌که‌ی له‌ناوچوونی کاتی، دروستکه‌ر خودای بۆ. ده‌گه‌یه‌نن دروستکردن له‌بری به‌لام، ده‌کات دروستکردن پرۆسه‌ی له په‌یره‌وی شیوه‌یه زه‌وی له‌سه‌ر مرؤف ژبان‌ی، "به‌لا دوا هه‌وته‌مین" له‌گه‌ل. ده‌بات له‌ناو له "کۆتایی" بووه‌ته دیکه‌ جاریکی که به‌جیده‌ه‌یلت زه‌وییه‌ک، وه‌ستاوه زه‌وی نیشته‌جییه؛ تییدا گوناوه نووسه‌ری، شه‌یتان ته‌نها که، پشیودا دۆخیکی که، کۆتایی برپاری تا "سأل هه‌زار" ماوه‌ی بۆ زیندانه‌که‌ی ده‌بیته ویړان ده‌چیت له‌ناو ۲۰ په‌خشانی به‌پیی تردا یاخیبووه‌کانی هه‌موو له‌گه‌ل

به په‌رستگا‌که‌وه له بوو به‌رز ده‌نگی‌کی له گویم "یه‌که‌م نایه‌تی زه‌ویدا به‌سه‌ر خودا تووره‌یی قاپی هه‌وت برۆ: گوت فریشته‌که‌ی هه‌وت برژینه".

له ،دروستكهره خودای دهنگی " پهرستگاكهوه له بهرزه دهنگه " ئەم
 ئەو دەسه‌لاتی ،دروستكهر خودای وهك .بیزاره خویدا مافی ره‌واترین
 بۆ بکهیت ئەو خواستی ته‌حه‌دای ژیرانه‌یه نه و دادپه‌روه‌رانه نه و بالاده‌سته
 شکۆمه‌ند و بپه‌رسترت شهممه‌وه ره‌وژی ره‌چاوکردنی پڭه‌ی له ئەوه‌ی
 و گه‌وره هیکمه‌ته له خودا . " کردوو پیرۆزی " مه‌به‌سته ئەم بۆ که ،بکرت
 و ماف ته‌حه‌دای هه‌رکه‌سیک که کردوو ته‌وه دنیای ئیلاهییه‌کانیدا
 ، " دووهمدا مردنی " له ،بکات که‌فاره‌ت ئەوه‌ی پڭش ،بکات ده‌سه‌لاته‌کانی
 گرنگترین له ده‌ییت ناگا بئ ،گه‌وره خودای به به‌رامبه‌ر سه‌ری‌پچیه‌کانیان باجی
 نه‌ئینییه‌کانی .

زه‌وی سه‌ر ژژانده قاپه‌که‌ی و ره‌ویشته یه‌که‌م درنده‌ی " :دووهم ئایه‌تی
 هه‌بوو درنده‌یان نیشانه‌ی که گرت خه‌لکه‌ی ئەو ئازاره‌خشی و پیس برینگی
 . » ده‌په‌رست وینه‌که‌ی و

،یاخیوون دوایین پڭشه‌نگی ده‌سه‌لاتی و بالاده‌ست ده‌سه‌لاتی وهك
 باوه‌پڭکی هیمای که ،ه " خاک " چوارچۆیه‌دا له‌م یه‌که‌مایه‌تی ئامانجی
 پرۆتستانته که‌وتوو

هۆی ده‌ییته که " شیره‌نجیه‌ی برینی " له بریتیه یه‌که‌م تاعونی
 ره‌وژی گوێراه‌لی که یاخیووانه‌ی ئەو جه‌سته‌ی بۆ جه‌سته‌ی ئازاری
 ئامانجه‌کان .سه‌پڭراوه پیاوانه‌وه له‌لایه‌ن که هه‌ل‌بژاردوو پشوودانیان
 هه‌ل‌بژاردنی به که ئەتۆمی شه‌ری له پرۆتستانتن و کاسۆلیکی رزگاربووانی
 " . درنده‌که نیشانه‌ی " ... ئەو " ،ره‌ومانی یه‌کشه‌مه‌ی ،ره‌وژ یه‌که‌م

خوینی وهك ،ده‌ریا رسته قاپه‌که‌ی دووهم فریشه‌ی " :سییه‌م ئایه‌تی
 . » .مرد ده‌ریا زیندوو‌ه‌کانی هه‌موو ،بوو مردوو

له چۆن وهك ، " خوین " بۆ ده‌یگۆرت ، ده‌دات " ده‌ریا " به‌ر " دووهم "
 ئایینی هیمای ، " ده‌ریا " کرد؛ میسری نیلی ره‌ووباری موسادا سه‌رده‌می
 له‌م .ئامانج ده‌کاته ناوه‌راست ده‌ریای شیوه‌یه به‌م ،کاسۆلیکی ره‌ومانی
 ره‌وسه‌ی ئەو .ده‌بات له‌ناو دا " ده‌ریا " له ئازهلان ژيانی هه‌موو خودا ساته‌دا
 بئ " ده‌ییته تر جارپڭکی " زه‌وی " کۆتاییدا له ده‌کاته‌وه؛ پڭچه‌وانه دروستکردن
 .خۆی " کۆتایی " سه‌ره‌تایی دۆخی بۆ ده‌گه‌رپته‌وه ؛ " چۆل و خۆرم

و رووبار ناو رښته قاپه‌ک‌ه‌ی سږیهم فریشته‌ی " :چوارهم نایه‌تی
" .خوین بوونه و ناو کانیاوه‌کانی

له‌ناکو که ، د‌ه‌دات کانیاوه‌کان و رووبار شیرینی ناوی له سږیهم
و توند سزا که .نه‌ماوه تینویتییان کوژاندنه‌وه‌ی بو ناو چتر . خوین بو ده‌گوږیت
سزایه هم .برپژن هه‌لبژدراوه‌کان خوینی بوو خه‌ریک چونکه ،شایسته‌یه
میسریه‌کاندا به‌سهر موساوه داره‌ک‌ه‌ی پږگ‌ه‌ی له که بوو سزا یه‌که‌م
له‌گه‌ل مامه‌له‌یان ناژه‌ل وه‌ک که ،عیرانییه‌کان ی "خوینخوړانه " نه‌و ،سه‌پاند
مردن لی زوړپکیان که سه‌ختدا کوږیلايه‌تی له ده‌کرا

تو' :ده‌یگوت که بوو ناوه‌کان فریشته‌ی له گویم " :پینجهم نایه‌تی
حوکمه‌ت هم چونکه ،پیرۆزیت تو ،هه‌بوو و هه‌بوو که نه‌ی ،راستگۆیت
" .کرد جیبه‌جی

،پیرۆز " و " راستگۆ " زاراوه‌ی بده‌نه سهرنج ،نایه‌ته‌دا له‌م ،ئیستاه له
پشتراست ۸:۱۴ دانیال له فهرمانه‌که ده‌قی بو من دروستی وه‌رگیړانی که "
" پیرۆزی " ؛" ده‌کړیت ره‌وا پیرۆزی و ،ئیواره به‌یانی ۲۳۰۰ " :ده‌که‌نه‌وه
چوارچپوه‌ی له‌م .ده‌زانیت پیرۆزی به‌خودا که ده‌گریته‌وه شتانه نه‌و هه‌موو
شایه‌نی حق به‌نه‌و ی " پیرۆزکراو " شه‌معه‌ی سهر هی‌شکردنه ،کو‌تاییه‌دا
" .خوین " بو بخوړیته‌وه نه‌وه‌ی بو ده‌گوږیت ه‌که " ناو " که ،خودایه‌ حوکمی
جه‌ماوه‌ری هم هی‌نده‌ دوو و ره‌مزی شیوه‌یه‌کی به " ناوه‌کان " وشه‌ی
پاپاوه‌ رومی له‌لایه‌ن .ده‌کات دیاری نایینی فی‌رکاری هم و مرو‌ف
به " کرم‌دار " بو گوږدراون هه‌ردووکیان ،۸:۱۱ په‌خشانی له ،چه‌واشه‌کراون
نه‌و فریشته " ،به‌کاره‌یناوه‌ حوکمه‌ت هم چونکه ...راستگۆیت تو " وتنی
که ده‌کات داوای ته‌واو و راسته‌قینه‌ دادپه‌روه‌ری که ده‌کات ره‌وا پی‌وه‌ره
،ورد زوړ و نادیار شیوه‌یه‌کی به .بگه‌یه‌نیت نه‌نجام به‌ ده‌توانیت خودا ته‌نها
و .هاتووه‌ چونکه ،لاده‌بات خودا ناوی له " دیت کئ و " فو‌رمی ر‌و‌ح
نه‌و ،ده‌کاته‌وه‌ ر‌زگارکراوه‌کانی و خو‌ی بو هه‌میشه‌یی دیارییه‌کی ده‌رکه‌وتنی
بو‌ی د‌لس‌ۆزی به‌ که پیرۆزانه‌ی فریشته نه‌و و ماونه‌ته‌وه پاک که جیه‌نانه‌ی
نه‌کات له‌بیر ماونه‌ته‌وه .

پيغهمبرانيان و پيرۆزهكان خوښي ئهوان چونكه " :شهشهم نايهتي
" .ئهوهن شايهني ،خواردنهوه بۆ پيداوان خوښتان ئيۆهش ،رشت

كه ،بكوژن ههلبژێردراوهكان بوون ئاماده ياخيوووان پييهي بهو
بۆ تاوانانهي ئه و خودا ،بوو عيسا دهستپوهرداني بههۆي تهنها رزگاربوونيان
وهك هۆكار ههمان لهبهر ههر .بدهن ئهجمي بوو خهريك كه داناوه
خودا جاره دووهم ئههه .دهكرا لهگهڵ مامهلهيان كۆچكردن ميسرييهكاني
له نێردراوه ئه و ،كوڤاييهدا قوناغه لههه . " شايستهه ئهوان " دهليت
له كه ههيه ناوبانگت تۆ " :گوتبوو پيئي عيسا كه ،دهبينهوه سهرديسهوه
ههلبژێردراوي دژي دهستدريژكارپك وهك ، " مردوويت تۆ بهلام ،ژياندايت
سالاني ههلبژێردراواني به سهبارهت كاتدا ههمان له بهلام .ئهدهقينيستي
،لهبهردايه سپييان بهرگي و جل ،دهرۆن لهگهڵمدا ئهوان " :وتي ١٨٤٣-١٨٤٤
بهپيئي كه كهرامهتهي ئه و ههريهكهيان بۆ ،شيويه بههه " . شايستهه چونكه
ههلبژێردراواني بۆ " سپي بهرگي و جل " :شايهنيهتي ئيمانكهيان كارهكاني
وههفا بي و كهوتوو ياخيوووان بۆ خواردنهوه بۆ " نوڤين " ،دلسۆز

قوربانگاكهوه له بوو ديكه فريشتهيهكي له گوڤم " :حهوتهه نايهتي
" .دادپهروهرن و راست حوكمهكانت ،گهوره يهزداني ،بهليي :دهيگوت

دهنگي ،خاچپكه هيماي كه ،ديت هوه " قوربانگا" له كه دهنگه ئهه
ئهه پهسهندكردني بۆ ههيه تايهتي هۆكاري كه ،خاچدراوه له مهسيحي
رزگاربووني داواي بوڤرانه ،دهدات سزايان ساتهه لههه ئهوانهي چونكه .برپاره
فهريمانپكي گوڤرايهلي ههلبژاردني به كاتدا ههمان له ،بكهه خوڤان
سهرهراي ئههه كردووه ؛ رهوا قيژهونيان گوناھپكي ،مرۆقايهتي
نهلكه ئهه :دهليت يهزدان " ، ٢٩:١٣ ئيشايا له :پيرۆز كتيبي هۆشدارپيهكاني
منهوه له دليان بهلام ،ايدهگرن رڤيم و دهبنهوه نزپك لييم دهميانهوه به
. كراون **فيړي كه** مرۆپيهكانه ياسا بنههه لهسهر من بۆ پهريستنيان .دووره

به پیدرا هیزی، خۆر سەر رشته قاپه‌که‌ی چواره‌م فریشته‌ی " ۸: ئایه‌ت
» بسوتینیت خه‌لک ئاگر

له زیاتر نه‌وه‌ی هۆی ده‌بیته، کارده‌کات " خۆر له‌سەر " چواره‌م کرده‌ی
" تونده‌وه گهرمایه ئهم به‌هۆی یاخی‌بووان گۆشتی. بی‌ت گهرم ئاسایی
سزای خودا ئیستا، " پیرۆزی " سه‌رپێچی سزادانی دوا‌ی. " ده‌سوتینیت
ماوه‌ته‌وه بۆی یه‌که‌مه‌وه کۆنستنتین له‌ که، ده‌دات " خۆر پۆژی " بته‌پرستی
که " گه‌وره به‌ل " لوتکه‌ی ئهمه‌ش. ده‌گۆرپیت بته‌پرستان دژی له‌ بته‌که‌ خودا
" به‌ فهرمان که‌سه‌ی ئهو که‌ ساته‌ی ئهو. کراوه‌ پێشبینی یه‌که‌مدا وه‌حی له
په‌رستیاره‌کانی سزادانی بۆ ده‌هینیت به‌کاری ده‌کات " خۆر

کوفریان و سووتینران زۆره‌وه گهرمایه‌کی به‌هۆی پیاوه‌کان " ۹: ئایه‌ت
ته‌وبه‌یان و هه‌یه به‌لایانه‌دا ئهم به‌سەر ده‌سه‌لاتی که کرد خودا ناوی به
» پێدنه‌ن شکۆمه‌ندی نه‌وه‌ی بۆ نه‌کرد

گونا‌هه‌که‌یان له‌ یاخی‌بووان، ره‌قبوونه‌وه گه‌یشته‌وه‌ته که ئاسته‌ی له‌و
به‌ به‌لکو، ناکه‌ن زه‌لیل خودادا له‌به‌رده‌م خۆیان نه، ناکه‌نه‌وه په‌شیمان
سروشته‌ی له‌ پێشتر ئهمه. پێده‌که‌ن سووکایه‌تی ناوه‌که‌ی کوفرکردنی
پووکه‌شدا باوه‌ردارانی نیو له‌ که‌ بوو خووی په‌فتاریکی، بوو ئه‌واندا
بێده‌نگی و بزانه‌ن راس‌تییه‌کانی ناده‌ن هه‌ول ئه‌وان ده‌دۆزێته‌وه؛
کاتی‌ک وه. لێ‌کده‌نه‌وه خۆیان قازانجی به‌ ئهو سووکایه‌تی‌پێ‌کراوانه‌ی
له‌ بێتوانایی. ده‌که‌ن ئهو ناوی له‌ نه‌فره‌ت، سه‌ره‌هه‌لده‌نه‌ن سه‌ختیه‌کان
۹: په‌خشانی له‌ شه‌شه‌م شمشاله‌که‌ی رزگار‌بووانی کۆنتی‌کستی، ته‌وبه‌کردن
یان بن ئایینه‌دار، که‌سانێ‌کن یاخی‌بانه‌ بیاوه‌ره‌ ئهم. ده‌کاته‌وه پشته‌راست ۲۱-۲۰
بووه‌ته بۆیان چاوه‌کانیان. نییه گه‌وره دروستکه‌ری خودای به‌ باوه‌ریان، نا
کوشنده ته‌له‌یه‌کی

و درنده‌که ته‌ختی سەر رشته قاپه‌که‌ی پینجه‌م فریشته‌ی " ۱۰: ئایه‌ت
» ده‌قرتانه‌ن زمانیان ئازاره‌وه به‌ خه‌لک و تاریکی‌دا له‌ بوو نوقم شانشینییه‌که‌ی

ناوچه‌ی واته، ئامانج ده‌کاته " درنده ته‌ختی " تایبه‌تی به‌ " پینجه‌م "
بازلیکای که‌ پاپایه‌ت بچووه‌کی ئایینییه ده‌وله‌ته ئهو، لێ‌یه قاتی‌کانی که‌ رۆما
له‌ پاپا راسته‌قینه‌ی " ته‌ختی " بینیمان وه‌ک به‌لام. وه‌ستاوه‌ لێ‌ی پیتەر سانت

کلیساکانی هه موو دایکی کلیسای له ، کایلیان گردی له سهر ، کوڤن پۆمای " ناو دهیخاته خدا . هه لکه وتوو ، لاتهران جوڤن سانت بازلیکای ، جیهان به کاریگه ریه کهی . نابینا شوینی دهخاته بینهریچ هه موو ، رهنگه وه " *تاریکی* دهستیکییه خاله ئه م له بهرچاوگرتنی به به لام ، ئازاره به ترسناک شیوهیه کهی مه سیحه وه عیسا ناوی به و خودا یه ک پووناکی وه ک که ئایینییهی درۆی ئیتر " *تهوبه* " . په وایه و ئه وه شایستهی ته وای به ، دهکریت پیشکش ئامانجه عه قلی په قبوونه وهی له سهر جهخت خودا به لام ، نییه مومکین دهکاته وه زیندوو هکانی .

ئاسمان خودای به کوفریان برینه کانیانه وه و ئازار هۆی به " ١١ : ئایهت نه کرد کاره کانیان له تهوبه یان و کرد

ده بن که له که به لاکان که تیڤه گهین له وه ده دات یارمه تیمان ئایه ته ئه م و " *تهوبه* " نه بوونی له سهر جهخت کردنه وه به به لام . ناو وستن و توپه یی که تیڤه گهین لیده کات و امان پۆج ، " *کوفره کان* " به رده وامبوونی ، خودایه مه به ستی ئامانجی ئه مه . دهکات زیاد ته نها یاخیبووان خراپه کاری بدهن هه لێژدراوه کان مردنی له سهر بریار تا سنووره کانیان بو پیده نیی پالیان .

گه وهی رووباری سهر رشته قاپه کهی شه شه م فریشتهی " ١٢ : ئایهت رۆژه لاتنه وه له پاشاکان بو ریگا ئه وهی بو بووه وه وشک ئاوه کهی و فورات بکات ئاماده

رووباری " به په مزی شیوهیه کی به که ، ئامانج دهکاته ئه وروپا شه شه م ١٥-١٧ : په خسانی وینهی پۆشنایی ژیر له که ، دهکریت نوینه رایه تی " فورات پایای پۆمای ، ده په رستن " *قه حبه بابلی* " که ده دات نیشان گه لانه ئه و نزیککی له ناوچوونی به ئاماژه " *ئاوه کانی وشک بوونه وهی* " رهنگه . کاسۆلیکی راستیدا له . بیته ئه مه ئه وهی بو زوو هیشتا به لام ، بکات دانیشتووانه کهی " به شیکی وشک کردنه وهی به چونکه ، میژووویه بیرخستنه وهیه کی ئه مه ی " *بابل* " به سهر دهستی داریۆس ماد پاشای که بوو " *فورات رووباری* " ته واهه تی و نزیک شکستی راگه یاندنی پۆج په یامی بویه . *گرت کلانیدا* به رگریکارانی و لایه نگران هیشتا که ، کاسۆلیکییه پۆمانی ی " *بابلی*

ئەمجارە " گەورە بابلى " . كورت ماوەيەكى بۇ تەنھا بەلام ، ھېشتوو تەو شەكستى مەسىحەو عيسا گەورە خوداى لەلەين ، " دەروختى " بەراستى ھېنا .

ناپاك رۆحى سى راوئى

و ئەژدىھا دەمى لە چۆلەكە وەك بىنى ناپاك رۆحى سى " ۱۳ : ئايەت
» . دەرووون درۆزن پېغەمبەرى دەمى لە و درندە دەمى لە

دەخەنە " ئەرمەگدۆن شەرى " بۇ ئامادەكارىيەكان ۱۶-۱۳ ئايەتەكانى
بە كە ئەوانەى ، ياخيوو وەكانە شەمەپارێزە كوشتنى برپارى ھېماى كە ، روو
لە سەرەتادا لە . دروستكەر خوداى بۇ دلسۆزن نەكراو ئاشت شىوويەكى
وا ، دەكات مەسىح عيسا وەك خۆى كە شەيتان ، رۆحانىيەو رېگەى
يەكشەممەيان ھەلېژاردنى كە پېيكات قەناعەت ياخيوو وەكان كە دەردەكەوئ
لە رېژ كە بېەن دلسۆزانە بەرخۆدانە ئەو ژيانى دەدات ھانىيان بۆيە . رەوايە
شەردا يەك لە شەيتانىيەكان كەسە سى شىوويە بەم . دەگرن شەمە
واتايەكى بە - يەك دەخەن پەرۆتستان باوەرى و كاسۆلىكى باوەرى و شەيتان
لە كە " شەرى " ئەو لېرەدا . " درۆزن پېغەمبەرى و درندە و ئەژدىھا " ، تر
و ئالوگۆر ئەو " دەمەكان " باسکردنى . روودەدات باسكراو ۷-۹ : پەخشانى
فەرمانى دەرکردنى ھۆى دەبێتە كە دەكاتەو پشتراست زارەكییانە وردبىنيە
يان دەخەن پشنگوئى يان كە شتېك راستەقینە ؛ ھەلېژدراوى لەسێدارەدانى
خودادا چاوى لە ئىنكارى بەبئى " چۆلەكەكان " . دەكەن ئىنكارى تەواوى بە
بازدانە بەو ئاماژە رۆح ، پەيامەدا لەم بەلام ، پۆلېنكراون ناپاك وەك كە ئاژەلن
ى " درندە " نېوان لە . ھەيە ئەنجامدانى تواناى ئاژەلە ئەم كە دەكات گەورانە
ھەيە فراوان ئەتلەسى زەرباى ئەمرىكىدا ى " درۆزن پېغەمبەرى " و ئەوروپى
ئىنگىلىز نېو لە . دەگەيەنېت گەورە بازدانى دووانە ئەو نېوان بەرپەكەوتنى و
و " چۆلەكە " وەك كاريكاتېر شىووى بە فەرەنسىيەكان ، ئەمرىكىيەكان و
بەھا كە ، فەرەنساىە تايبەتمەندىيەكى پېسى . دەنووسرېن " چۆلەكەخۆر "
سالى شۆرپشەكەى لە ھەر ، لەناوچوون كات تېپەربوونى بە ئەخلاقيەكانى
رۆحە ئەو . داناو شتېكەو ھەموو سەرووى لە ئازادى تېيدا كە ، ۱۷۸۹و

نه و خودا نه" كه ،ئازادىيە رۆحى ،دەكات زىندوو كەسەكە سىڭ كە پىسەى ئىلاھى دەسەلاتى و ئىرادە بەرەنگارى ھەموويان .دەوېت ى"مامۆستا لەيەك ئەوھى لەبەر ئەوان .يەكگرتوون خالە ئەم لەسەر ھەربۆيە ،بوونەتەوھە .يەكەوھ دېنە پېكەوھ دەچن .

كه ،دەدەن ئەنجام نىشانە و شەيتانن رۆحى ئەوان چونكه " ١٤ :ئايەت گەورەى رۆژە لە ئەوھى بۆ ،جىھان ھەموو پاشاكانى لای بۆ دەرەوھ دەچنە .» .بکەنەوھ كۆيان شەر بۆ گەورەدا خودای

بە شەيتانەكان رۆحە ،٨:١٤ دانیال لە فەرمانەكە نەفرەتى دواى لە رۆحانیت .دەرخستووھ خۆيان ئەمرىكا و ئىنگلتەرا لە گەورە سەرکەوتنىكى لەگەل پەيوەندىيە جۆرە بەم خوويان مرۆشەكان و بوو مۆدېرن كاتەدا لەو ژمارەيەكى ،پرۆتستانتدا ئايىنى لە .گرت چالاكەكاندا بەلام نەبىنراوھەكان رۆحە وایە پىيان ،دەپارېزن جنۆكەكاندا لەگەل پەيوەندييان ئايىنيەكان گروپە لە زۆر ئاسانى بە زۆر جنۆكەكان .ھەيە فرىشتەكانىدا و عيسا لەگەل پەيوەندييان بە و ،رەتكراوونەتەوھ خوداوھ لەلایەن كە بدەن فرىو مەسحىيەكان دەزانن ،مرۆف دوا تا ،كوشتن بۆ كۆبىنەوھ پېكەوھ كە بكەن رازىيان دەتوانن ئاسانى ئەم .دەپارېزن شەممە رۆژى كە خواپەرستەكان جولەكە چ و مەسحىيەكان چ لە ،دەكات گروپەكە ھەردوو لە مردن ھەرەشەى كە توندپەرەوھى رېوشوینە كۆبوونەوھە ئەم ،خودا بۆ .دەخات يەكیان مەسحدا عيسا نىعمەتى . " گەورە خودای گەورەى رۆژى شەرى بۆ " كۆبكاتەوھ ياخيىووان ئامانجىەتى كە ياخيىووەكاندا ناو لە كوشتن نيازىكى چاندنى ئامانجى گەردبوونەوھە ئەم ئايىنەكانيان درۆ بە كە كەسانەى ئەو لەلایەن بكات كوشتنيان شاىستەى وردى بە دواتر خەباتى سەرەكى ھۆكارى .دراون فرىو و فرىودراون دەكات بەوھ ئاماژە رۆح ،ناديار شۆيەيەكى بە و بوو پشوو رۆژى ھەلېژاردنى بە پەيوەندى ئەوھى چونكە .نېن يەكسان كراوھەكان پېشنيار رۆژە كە رۆژى " لە نىيە كەمتر ھىچى خۆى سروسشتى بە ،ھەيە پېرۆزەوھ شەممەى يەكسان دژبەرەكانىش ھېژە و نېن يەكسان رۆژەكان . " گەورە خودای گەورەى مەسح عيسا ،دەركرد ئاسمانەوھ لە جنۆكەكانى و شەيتان چۆن ھەروەك .نېن

دوژمنه کانیډا به سهر خوځی سهرکه وتنی به هیژ یکی " میکائیل " وهک دهسه پینیت.

که کهسه ی نهو خوشبهخته ،دیم دز وهک من ،سهرکه " ۱۰: نایهت و نهروات رووتی به تاکو ،دهمینیتهوه بهرگهوه و جل به و دهمینیتهوه بهئاگا "نهیت ئاشکرا شهرمه زارییهوه به

دهکات شهر ئیلاهی شه ممه ی چاودیرانی دژی که ئوردوگایه ی نهو نایینی نهوانه ی لهوانهش ،نایاکه کانه و درۆزن مه سیحیه ئوردوگای نهوه ی بویه " :وتوو پیمان ۳:دا ۳ په خشان ی له عیسا که ،پروستانتن نهو له نهگر ،بکه تهوبه و بگره پیی ،یت له بیرت بیستووته و ورتگرتوو له " .سهرت دیمه کاترمیژیدا چ له نازانیت و ،دیم دزیک وهک من ،ههله ستیت پرووناکی له سوودمهندن که نه دقینتیتستی هه لبردراوی به رۆح ،بهرامبهردا دا" لاودیقیا " کو تای ی سهردهمی له پیغه مبهرایه تییه که ی تهواوی و جل به و دهمینیتهوه بهئاگا که کهسه ی نهو بهختهوهره " :رایده گه یه نیت له که ،دهکات نه دقینتیتستی دامه زراوه ی به ئاماژه و ،" دهمینیتهوه بهرگهوه نه بیتهوه رووت نهوه ی بۆ " :ده لیت ههروه ها ،رهتکراوه تهوه ۱۹۹۴هه سالی به و رایگه یاند بووه که " !نهیت ئاشکرا شهرمه زارکهر شیویه کی به و شهرمه زاری ئوردوگای له ،مه سیحدا گه رانهوه ی له ،ماوه تهوه "رووت" ئیمه چادردها له چونکه " ۳:۵-۲ کورنؤس ۲ به پیی ،دهیت رهتکردنه ودا **نهگر** ،ئاسمانین نیشته جیوونی شوینی پۆشینی تامه زرؤی ،دهگرین " .**نه بووین رووت و دؤزرایه وه بهرگمان و جل به راستی**

پیی عیبری زمانی به که شوینه ی نهو بۆ کردهوه کو یان " ۱۶: نایهت " .نه ره گدۆن دهوتریت

شوینیکی بۆ ئاماژه یه ،ده کریت لیوه باسی که ی "کو بوونه وه" نهو له خودا دوژمنانی که رۆحی یه کی "کو بوونه وه" بۆ ئاماژه یه به لکو ،جوگرافی شاخ واتای به "ههر" وشه ی له وهش جگه .یه کده خات کوشنده کهیدا پلانه شاخیک به لام ،هه یه ئیسرا ئیلدا له مه گیدۆ دۆلی به راستی کاتییدا له و دیت نییه ناوه بهو .

عیسا بۇ كە ناویك ، دېت "بەنرخ شاخى" واتاى بە "ئەرمەگدۇن" ناوى ھەموو كە ھەلبۇزىرداۋەكەى ، دەكات ديارى كۆبۈنەۋەكەى ، مەسىح بۆمان روونى بە نىكەى ۱۴ ئايەتى ۋە . كۆدەكاتەۋە ھەلبۇزىرداۋەكانى ، ياخيۋوان بۇ پىكدېت؛ چى لە "ئەرمەگدۇن" شەرى كە كردوۋە ئاشكرا دوژمنى ئامانج خۇدا بۇ بەلام چاۋدېرانيەتى؛ ۋ ئىلاھى شەممەى ئامانج دىلسۆزەكەيەتى ھەلبۇزىرداۋانى .

خۇدا كە ، "سینا چىاى" بۇ ئامازىيە كاتدا ھەمان لە "بەنرخە شاخ" ئەم مىسر لە دەرچوون دواى راگەياندى ئىسرائىل بۇ خۇى ياساى يەكەمجار بۇ ھەتەمى پىرۇزىراۋى شەممەى ھەم بەراستى ياخيۋوان ئامانجى چۈنكە سىروشتى خۇدا بۇ . دىلسۆزەكانى چاۋدېرە ھەم ۋ ئەو چۈارەمى فەرمانى مېژۋوى ھەموو لە چۈنكە ، ھەلنەگرە حاشا "شاخە" ئەم ى "بەنرخ" داۋە رېگەى خۇدا ، مەۋف بىپەرستى لە پاراستنى بۇ . نىيە ھاۋتاي مەۋقاىەتيدا لە نەرىت بەپىى درۇ بە . بخت پىشتگوۋى خۇى راستەقىنەى شوپنى مەۋقاىەتى باكوورى دەكەۋىتە راستيدا لە ، دانراۋە مىسر دوورگەى نىمچە باشوورى ژىاۋە لەۋى ، موسا ھاۋسەرى ، زىپۇرا باۋكى يەترۇى كە ، مىدىيان پۇژھەلاتى راستەقىنە سىنا چىاى بە دانىشتوۋانەكەى . ئىستا سەۋدىيەى باكوورى لە واتە ئىنجىلىيە باسە ئەو شاىەدى كە رەۋا ناۋىكى ؛ "ياسا" واتاى بە ، "اللوز" دەلپن كە نىيە جوگرافىيەدا " شوپنە " لەم بەلام . نووسىۋىيەتى موسا كە دەدات كە ، بىنەۋە خۇداىى ۋ شىكۆمەند مەسىحى روۋبەرۋوى ياخيۋوان راستيدا لە ۋ چەۋاشەكارانەيە " شوپن " وشەى چۈنكە . سەرکەۋتوۋە ، ساتەدا لەۋ ، ھەلبۇزىرداۋەكان پىيەى بەۋ ، ۋەردەگرېت گىشتگر لايەنىكى ئەۋانەى ۋ زىندوۋ ھەلبۇزىرداۋانى . بىلابوۋنەتەۋە زەۋىدا بەسەر ھىشتا مەسىحەۋە عىسا باشەكانى فرىشتە لەلايەن بوۋنەتەۋە زىندوۋ . بىكەن عىسا بەشدارى ئاسماندا ھەۋرەكانى لە ئەۋەى بۇ "كۆدەكرېنەۋە"

لە بەرز دەنگىكى ، ھەۋا رىشتە قاپەكەى ھەۋتەم فرىشتەى " ۱۷: ئايەت
«!بوۋ تەۋاۋ» :گۈتى ۋ ھات تەختەۋە لە ، پەرستگاگە

ئەۋەى پىش ، " ھەۋا رىزايە كە ھەۋتەم بەللى " نىشانەى ژېر لە ئەۋى ، مەسىح عىسا ، بىكەن جىيەجى خراپەكەيان پىلانە بتۋانن ياخيۋوۋەكان

شکۆمەندییەکی لە ،دەرکەوت شکۆمەند و توانا ھەموو بە ،راستەقینە **خۆمان ئێمە** .فریشتە بېشومار یاوهری بە ،تەقلیدی بئ ئاسمانی بەپێی کاتیک " **ھەوتەم شمشالی** " **ساتەوختی لە دەبینینەو** شەیتان لە جیھانی شانیشینی ،گەورە خودای ،مەسیح عیسا ، ۱۱:۱۵ پەخشانی *شازادە*ی " وەک دەکات شەیتان بە ئاماژە پۆلس ، ۲:۲ ئەفسسیان لە .وەرگرت زەمینی مرۆڤایەتی ھەموو کە توخمەییە ئەو " *ھەوا* " . " *ھەوا ھێزی* ھوکمرانی مەسیح عیسا شکۆمەندانی گەرانەوێ تا کە ،دەکات ھاوبەشی ئەو ئیلاھی دەسەلاتی کە کاتیکە ئەو شکۆمەندی ھاتنی ساتی .دەکات کۆتایی و دەبات شەیتان لە مرۆڤەکاندا بەسەر دەسەلاتە و ھوکمرانی ئەم پێدەھێنێت .

ئەو چاوەرپی سالا ۶۰۰۰ کە ،بکە خودا خۆراگری و سەبر بە درک لە کە تێگە بەھایە لەو پاشان و " *!بوو تەواو* " دەلێت کە دەکات ساتە کە دەکات ساتە ئەو ھاتنی پێشبینی کە ،دادەنێت دا"ھەوتەم پیرۆزی پۆزی" بوونەوەرە .دیت کۆتایی دراوہ ناپاکەکانی بوونەوەرە بە کە ئازادییە ئەو بپێژیکردنی و سووکایەتیکردن و تورەکردن و بپزارکردن لە واز یاخیبوووەکان ھاتنە ئەم پێشبینی پۆج ، ۱:۱۲ دانیال لە .دەچن لەناو چونکە دەھێنێت ئاسمانی ناوی ، " **میکائیل** " بۆ دەگەرێنێتەو کە ،کرد شکۆمەندی کە *گەورە شازادە*ی ، **میکائیل** *کاتەدا لەو* " :مەسیح عیسا فریشتە لە کە دەبێت نەرەحەتی کاتیکی ،سەرھەڵدەدات ،دەکات گەلەکەت پاسەوانی گەلەکەت کاتەدا لەو بەلام .نەداوہ پووی کاتە ئەو تا گەلانەوہ سەرەتای پلانی لە تێگەشتن خودا " . *دەگەییەنرێت -کتێب ... لە ناوہکە کە ھەرکەسیک* بۆ نەھێناوہی "عیسا" ناوی پیرۆز کتێبی چونکە ناکات ئاسان خۆی رزگارکردنی خودایی کە پێدەبەخشیت رەمزی ناوی ھەروەھا ،مەسیح دیاریکردنی ئیشایا (ئێمەدایە لەگەڵ خودا) " **ئیمانویل** " :دەکات ئاشکرا خۆی شاراوہی و دەبێت دووگیان کچەکە :پێدەدات نیشانەییەکت خۆی یەزدان بۆیە " ۷:۱۴ لە " **ئەبەدی باوکی** " ؛ " **ئیمانویل** دەنێت ناوی و ،دەبێت لەدایک کورێک ،پێدەدرێت کورێکمان ،دەبێت لەدایک بۆ مندالێکمان چونکە " ۹:۵ ئیشایا

سەر سۆرھەنەر راوئىزكارى دەوترىت پېي و . دەبىت شانى لەسەر حكومت
" ئاشتى سازادى ، **هەمىشەيى باوكى** ، بەھىز خودى

بوومەلەرزەيەكى و رەشەبا و دەنگ دەنگە و رەشەبا و " ۱۸: ئايەت
مەرقابەتى لەوتەى نەداو روى بوومەلەرزەيەك هېچ كە ، روويدا گەورە
» . بوو گەورە ئەوتەى بوومەلەرزەكە ، بوو زەوى لەسەر

لە كە ، دەبىنەو ۴:0 پەخشانى سەرەكى ئايەتى دەستەواژەى لېرەدا
باوەردارە دەرچوو؛ خوئ نەبىنى لە خدا . كراوتەو دووبارە ۸:0 پەخشانى
، ئەدقېنتىستىش دلسۆزى هەلئېردراوى هەروەها بەلام ، بېباوەرەكان و ناپاك
بىبن گەرەنەویدا شكۆمەندى لە ، مەسىح عيسا ، دروستكەر خودى دەتوان
چوارچۆوى لەم لايەنەى دوو ئەو دژبەيەكەكانى رەفتارە ۷ و ۶ وەحى
كرد ئاشكرا بۆمان شكۆمەندەدا و ترسناك

شاھىدى ترسەو بە ، گرت بەھىزان بوومەلەرزەيەكى بەرگەى وە
، تەرخانرابوو مەسىح هەلئېردراوانى بۆ كە بوون زىندوو بوونەو يەكەم
بە بوون پەيوەست لەوئ كە ئاسمان بۆ هەلگرتيان و ، ۲۰:0 پەخشانى بەپېي
، كراو پېشېنى ۱۷-۱۵:۴ تەسالۆنىكىەكان يەكەمى لە وەك شتەكان . عيسا
ئېمەى كە ، **رەدەگەيەن پېتان يەزدان قسەى بە** ئەوەى بۆ: دا روويان
ئەوانەى پېش شۆوئەك هېچ بە ، ماوينەتەو يەزدان هاتنى تا و زىندوو
فەرمانەو هەوارىكى بە ئاسمانەو لە خوئ يەزدان چونكە ، ناكەين خەوتوو
مردووكان وە شەمشال دەنگى بە و فرىشتە سەرۆك دەنگى بە ، دادەبەزىت
، ماوينەتەو كە ، زىندوو ئېمەى پاشان دەبنەو زىندوو سەرەتا مەسىحدا لە
هەوادا لە ئەوەى بۆ هەلدەگيرين هەورەكاندا لە ئەوان لەگەل
ئەوەى بۆ دەقۆزمەو دەرەتە ئەم من . بىنەو **پەرەردگار بەرەوروى**
لە كە ئېمە " : " **مردووكان** " دۆخى ئېردراوى چەمكى سەر بخرە تىشك
ئەوانەى " **نارۆين ئەو پېش** ، ماوينەتەو يەزدان هاتنى تا كە ، ژيانداين
پېيان ئەمرو درۆزنەكانى مەسىحىيە وەك هەوچەرخەكانى و پۆلس " **مردوون**
، بن مەسىحدا ئامادەبوونى لە " **مردوو** " هەلئېردراوەكانى كە نەبوو وە
هەموويان پېچەوانەو بە كە دەدات نیشان ئەو رەنگدانەو چونكە

دەچنە " *مردووەکان* " *پیش* " *زیندوو* " ھەڵبژێردراوەکانی کە پێیانوابوو . ئاسمانەو

شارەکانی ،بوو دابەش بەشدا سێ بەسەر گەورە کە *شارە* " ١٩ ئایەت جامەکەى تا ،ھێنايەو ھەبیر گەورەى بابلى خودا ،خوارەو کەوتنە گەلان .پێيدات خۆى توندی توورەپى شەرابى

کە " *درۆزن پێغەمبەرى و درندە و ئەژدیا* " بۆ ئاماژەى " *بەش سێ* " لەسەر دووھم لێکدانەو .کۆکراونەتەو بەتەدا ئەم ١٣ ی ئایەتى لە *لەناو شوانە کە سێ مانگدا بەک لە* " ٨ : ١١ زەکەریا لە دەقەى ئەم بنەمای لەم " . *بوو لێم رقی رۆحیان ،بوو تاقەت بێ بەرامبەریان لە گیانم دەبەم* :دەکەن ئیسرائیل گەلى پیکهاتەى سێ نوینەرایەتى " *شوان سێ* " *حالتەدا* ،کۆتایى کۆنتیکستى لەبەرچاوگرتنى بە .پێغەمبەران و ئایینی پیاوانى و پاشا ،بەکگرتوون و ھاوپەیمان کاسۆلىكى و پرۆتستانت باوەرپەکانى تییدا کە " *درندە کە* " *شەیتان* ؛ = " *ئەژدیا* " :دەناسرێنەو شێوەیە بەم " *بەشە سێ* " = " *درۆزن پێغەمبەرى* " *و ھەمى* ؛ پرۆتستانتى و کاسۆلىكى گەلانى = .پرۆتستانتەکان و کاسۆلىک رۆحانییە

شارە " ،دیت کۆتایى ھاوسەنگ پیکەوژیانى ،دۆراودا ئۆردوگای لە و فریودراو قوربانییە نۆ لە " *بوو دابەش بەشدا سێ بەسەر گەورە کە* ناپەزایى و رق ،درۆزن پێغەمبەرى و درندە ئۆردوگاكانى ،فریودراوگاندا کە *فیلبازانەى فیلبازە* بەو بەرامبەر تۆلەسەندنەو بۆ ئیلهامبەخشن " *تەوهرى کە کاتەى ئەو ھەر* .رزگار بوونیان لەدەستدانى لە بەرپرسيارن ئامانجە کە دیت بەدى خویناویيەو ھیسابىكى رێگەى لە " *دروینە* مامۆستایانى ،دادپەروەرانە و لۆژىكى شێوەیەكى بە ،سەرەکییەکانى خۆى تەواوى مانای ٣:١ یاقوب لە ھۆشدارییە ئەم پاشان .ئایینیيە **کە دەزانن چونکە ،مامۆستا بنە نابیت ئیو لە زۆریک ،براکانم** " :و ەردەگریت ئەم ،دا" *بەلاکان* " *سەردەمەى لەم* " . **دەبیت توندیتەر بە دادگاییکردنمان** *تا ھێنايەو ھەبیر گەورەى بابلى خودا* " :و ەبیردەھێنریتەو قسەى بەم کردارە تەواوى بە ١٨ وەحى " . *پێيدات توندەکەى توورەپى شەرابى جامەکەى* .خوداکان بێ ئایینیيە سەرکردە سزایەى ئەم و ەبیرھێنانەو بە دەبیت تايبەت

" نه دۆزرانه وه شاخه كان و هه لهاتن دوورگه كان هه موو " ٢٠: ئايهت

بههۆی كه ، پروو دهخاته زهوی گۆرانی له كورتهیهك ئایهته ئهم له كه ، وهردهگریت گشتگیر ئاژاوهی لایهنیکی ، گهروهوه هه لچوونیکی ئهمهش . " ویران " واته ، " بهتال " زووانه بهم و " فۆرم بی " ئیستاوه ئیدانه ٨:١٣ دانیال له " ویرانكه . دهرئه نجامه كهیه ، " گونا " دهرئه نجامی كراوه پێشبینی ٩:٢٧ دان له كوۆتایی سزای و كراوه

كیشی ههریه كهیان كه گهروه تهپوتۆژیکی بهردی " ٢١: ئايهت بههۆی مرۆقه كان ، مرۆقه كان سهر كهوتنه ئاسمانهوه له ، **بوو بههرهیهك** » . **بوو گهروه زۆر بهلاكه** چونكه ، كرد خدا به كوفریان تهپوتۆزهوه بهلای

بهرامبهردا له ، كرد تهواو ترسناكه كهیان ئهركه كه زهوی دانیشتوانی تهپوتۆز بهردی : بیئت رزگاریان لێی ناتوانن كه دهچن لهناو تاعونیكهوه بههۆی بۆ کیلوگرامیان 44.8 یان " بههرهیهك " كیشی پۆح . دهباریت بهسهریاندا لهسهر كه رۆحیه وهلامیکی زیاتر " بههره " وشهیه ئهم بهلام . دهكات دیاری بۆ كهسانه ئهو پۆلی شیوهیه بهم . دامهزراره " بههرهكان مهتهلهی " بنهمای ئهو واته ، نههیناوه بهرههم یان " بههره " كه دهكات دیاری كهوتوووهكان خراپه رهفتاره ئهم وه . بهخشیون پێی مهتهلهكهدا له خدا كه بهخششانهی بۆ تهنها كه ، دووهم و یهكهم ، دهدات بهفیرۆ خۆیان ژیانی كوۆتاییدا له ههناسهیان دوا تا . پێدهگهیشته دهستیان راستهقینه ههلبژێردراوانی سزایان كه بهههشت ی " خدا " به (سوكایهتی) " كوفر " له بهردهوامن دهدات .

خودا . دهبیئت جیهجی رستهیی شیوهیهکی به " بههرهكان مهتهلی " مهسیحیه به دهبهخشیت ؛ كهسیك ههر به ئیمان كارهكانی شایهتخالی بهپێی كه دهدات نیشان درنده و توند شیوهیه بهو خۆی و دهدات مردن ، ناپاكهكان ههلبژێردراوانی به وه . دهدا لهسهر حوكمیان و لێدهكردهوه بیریان ئهوان به كه باوهرهی ئهو بهپێی دهبهخشیت ههتا ههتایی ژیانی ، دلسۆز بۆیان مهسیحدا عیسا له كه ، داناوه تهواوهكهیدا دلسۆزی و خۆشهویستی ٨:١٣ مهتا له عیسا كه بنهمایهی ئهو بهپێی ئهمانه ههموو بووه ؛ گهروه " . بیئت لهگهڵتان با باوهرتان بهپێی " : پێكردوووه ئاماژهی

هه موو له بوو بیههش ،بوو وپران زهوی ،کووتاییه تاعونه ئه م دوای
ی:2:1 ژیان سه رهتای ی " کووتای ی " تاییه تمه ندی شیوه یه به م .مرۆف ژیان ی
وه رگرت هوه .

و لیده کریت هوه ده مامکی له شفرۆشه که : ۱۷ بابته ی **ده ناسریت هوه**

حه وت که فریشته یه ی هه وت له و یه کیک ئینجا " :یه که م ئایه تی
هو کمدانی وه ره :وتم پی ی و کردم له گهل قسه ی و هات هه بوو قاپه که یان
" .دانیشتوو زۆر ئاوی له سه ر که ده دم پیشان گه وره یه تان له شفرۆشه ئه و
" :ده کات ۱۷ بابته ئه م ئامانجی به ئاماژه رۆح یه که مه وه ئایه ته له م
زۆر ئاوی له سه ر " که . " گه وره که له شفرۆشه " ی " هو کمدان
،جه ماوه ر ،گهلان " ،ده کات هو کم ۱۵ ئایه ت به پی ی که واته ، " دانیشتوو
و ئه وروپا پی شتر ،دا" فورات " هپمای ژیر له که ، " زمانه کان و نه ته وه
ی " شه شه م شمشال " له مه سیحی ئایینی له جیهانییه کانی درێژکراوه
و ئه فریقا ،باشوور ئه مریکای ،ئهمریکا : کردوو ده ستنیشان ۹:۱۴ په خشان ی
، " کووتای ی به لای هه وت " چوارچیوه ی به په یوه سته دادوه ری کاری .ئوسترالیا
پیشوو دا ۱۶ ی به شی له " فریشته وه هه وت " له لایه ن که " قاپ هه وت " یان
رژاوه .

دانیال له لایه ن " دادوه ری " هپمای وه ک ۱۷ ژماره گرنگیه ی ئه م
ئهم ، چاو دیرانه فه رمانی رسته یه ئه م " :ده کریت هوه پشتراست ۱۷:۴

که بزنان زیندوووهکان ئەوهی بۆ، پیرۆزەکانە ریزبەندییەکی بربارنامەیە بە دەییەخشیت که، دهکات مروّقهکان شانشینی حوکمرانی بهرزترین مروّقیش خراپترینەکانی تەنانەت و، لایە هەزی که هەرکەسیک هەڵدەستێنێتەوه.

که، گەورەیه خودای هی دهکرت لێوه باسی که هی "حوکمدان" ئەو و کراوه لەگەڵدا لێپرسینەوهی زهوی لەسەر و ئاسمان بوونەوهێکی هەموو له دهکاتهوه بابەتە ئەم گرنگی لەسەر جەخت ئەمەش دەچێتەوه؛ لای ژبانی ناسینەوهیه ئەم که بینیمان ۱۴دا بەشی له سییەم فریشتە پەيامی حوکمکردنە " ئەم کۆنتیکستی بۆیه. لێدەکویتەوه مردنی یان هەتاهەتایی بەشی له "سەرەوه دێتە زهویەوه له که درێدەیهی " ئەو کۆنتیکستی، ه" ۱۳دا.

باوەری هەردوو، پیغەمبەرایەتی و میژوویی هۆشدارێ سەرەرای ۱۹۹۴ سالی له ئەدقیئتییستی فەرمی باوەر و ۱۸۴۳ سالی له پرۆتستانت مەسیح عیسا که رزگاربوونەهی ئەو بۆ دادەنران ناشایستە به خوداوه لەلایەن ناو چوونە هەردووکیان، حوکمە ئەم پشتراستکردنەوهی به. کرد پیشکەشی پیشنیاری کاسۆلیکی رۆمانی باوەری که ئیکۆمینیکییە هاوپەیمانییە ئەو شەیتانانە سڕوشتی گروپەکه هەردوو پیشەنگەکانی هەرچەندە، کردبوو دەیت، رۆونەدات هەلەیه ئەم ئەوهی بۆ. کردبوو ئیدانە هاوپەیمانییەیان ئەو سەرەکی دۆژمنی ناسنامەهی به قەناعەتی تەواوی به هەلبژێردراو کەسی تاوانباری. پاپا و بپەرستی میژووی درێژایی به، رۆما: هەیت مەسیح عیسا هەردوو پیشەنگانی چونکه، زیاتره لهوه ئەدقیئتییست و پرۆتستانت ئایینی و کرد ئیدانە کاسۆلیکیان رۆمانی ئایینی شەیتانانە سڕوشتی ئەم ئایینەکه کێدەوهیهکی هەردووکیانەوه لەلایەن پیچەوانەبوونەوهیه ئەم. کرد فیریان چۆن ئەمە. گەورە دادوەری و رزگارکەر تاکە، مەسیح عیسا دژی له خیانەتکردنە نیوان له زەمینیان تەبایی و ئاشتی تەنیا ئایینەکه هەردوو مومکین؟ به بوو کاسۆلیکی ئیمانی پییە بهو، شیۆیه بهم زانیوه؛ نرخ به مروّقهکاندا رادەیهی ئەو تا تەنانەت، قبولکراو شتیکی دەیتە بۆیان، ناکات گۆشەگیری و ئاشکراکراو بۆچوونی. بکەن دروست لەگەڵدا هاوپەیمانی و پەیمان که

ژېر له و پېده کړېت سووکایه تی شیوه یه بهم خودا دادپه روه رانه ی حوکمی که هه بیټ به وه باوه پمان که بوو له ودا هه له که .خواره وه ده خرېته پيیدا چونکه ،مروځه کاند نیوان له ده گه پټ ئاشتیدا به دوا ی یه کم پله ی به خودا و یاساکه ی به و کراوه به سه ریډا که ده کات مه حکوم هه لانه ئه و راستیدا له ئه مه .دهرکه وتوون پټوړه سمه کانیدا له که چاکه کاریبه کانی بنه ماکانی قسه ی بابه ته ئه و له سهر روونی به زور عیسا چونکه جدیتره تر هینده ی *نوه ی بۆ هاتووم من مه زانه وا* :ده لیت ۱۰:۳۶-۱۳۶ مه تا له و کردووه .شمشیریک به لکو ،به ینم نارامی نه هاتووم من به ینم: زه وی سهر بۆ ئاشتی بوو کیک و دایکی دژی له کچیک و باوکی دژی له پیاوړیک هاتووم من چونکه لای ". ده بن خویان مالله که ی نه ندامانی مروځیش دوژمنانی .خه سووی دژی له ریځه ی له که نه دا خودا روچی له گوپی فهرمی نه دقینتیزمی ،خویه وه ،۱۸۷۳دا و ۱۸۴۳ سالانی نیوان له روژی هه وته می شه ممه ی گه راندنه وه ی نازاری ۷ی له دامه زراندنیه وه له که ،کرد ئاشکرا بۆ روژمانی یه کشه ممه ی دامه زراوه یی نه دقینتیزمی ئه رکی . " درنده نیشانه ی " لینابوو ناوی ۳۲۱هه یه کشه ممه ی دادگاییکردنی ،کاتا تیپه روونی له گهل ،چونکه هیئا شکستی **وهک گوړان به یی** که ،خوداوه پیچه وانه ی به ،برایانه و دوستانه بوو روژمانی بوی خوړه وه بټه رستی له که ،مه سیحی یه کشه ممه ی ،**ده مینیته وه خوی** وه چی ئامانجی و ،پیکده هیئت ئه و تووړه یی سهره کی هوکاری ،ماوته وه ئیمه .بکات به شدار ئه ودا حوکمدانی له ئیمه که ئه وه یه پیغه مبه رایه تیبه که ی و مه دهنی سیسته می و ده دات حوکم ئه و چوون وهک بده یین حوکم ده بی ئهم ئه نجامی له بکه یین ده ستنیشان خوی ئیلاهی دیدگای پیی به ئایینی .فریوده ردا ئاشتی کاتی له ته نانه ت ،ده یینین کرداره کانی و " درنده " پربازه دانیشتوانی و کرد زینایان له گهلیدا زه وی پاشاکانی " :دووم ئایه تی » .بوون سهرخوش زینا کاریبه که ی شهرابی به زه ویش

" ئیزابیل ژنه " کرده وه کانی له گهل په یوه ندیبه ک ئایه ته دا لهم شهرابیکی " به وه ی کراوه تۆمه تبار مه سیحه وه عیسا له لایه ن که دامه زراوه خزمه تکاره کانی به ۲۰/۲: په خسانی له " (خرابه کاری یان) روچی ئه خلاقی بی ئهم هه روه ها .پشتر استکراونه ته وه ۱۸:۳ په خسانی له شتانه ی ئه و ؛ داوه

۱۰-۱۱: ۸ پەخشانى لە " كرم ئەستېرى " بە " لەشفرۆش " كىدارانە ئايىنى فىركارى رۆج كە بوو ئەو ژەھراوى شەرايىكى كرم دەبەستەو؛ دەكات بەراورد خۆ كاسۆلىكى رۆمانى

تەنەت كاسۆلىكى ئايىنى بە بەرامبەر خۇدا سەرزەشتى ئايەتەدا لەم ھېرش گوماناوى گوناھى چۈنكە رەوايە ئېمەشدا ئاشتى سەردەمى لە دوو " كە پېرۆز كىتېبى نووسىنەكانى . ئەو ئىلاھى دەسەلاتى سەر دەكاتە ئەم فىلبازەكانى ئايىنىيە فىركارىيە دژى شاھەتەلى ، پىكەدەھىنن " شاھەتەلى خراپترىن درۆينەكانى فىركارىيە راستە بەلام . دەدەن رۆمانىيە ئايىنە مردنى : وەھملىدراوەكانى قوربانىيە بۇ دەبىت مومكىنيان دەرئەنجامى كۆنە " لە تۆلەسەندەنەويان كىردەوھى بە دەدات رەوايەتى كە ھەتەھەتايى؛ ۱۸-۲۰: ۱۴ پەخشانى "ى

لەسەر بىنى ژنىكم ، بىبابانىك بۇ بىردى رۆج بە " : سىيەم ئايەتى قۇچى دە و سەر ھەوت ، كوفر ناوى لە بوو پىر ، دانىشتبوو سوور دىندەيەكى ھەبوو . »

بەلام باوەر تاقىكىردەنەوھى بۇ ھىمايە " ، بىبابانىكدا لە ... " (دانيال) مان " كۆتايى كاتى " ى " وشك " رۆجى كەشۈھەواى ھىماى ھەروھە رۆج ، زەمىنىدا مېژووى لە باوەرە كۆتايى تاقىكىردەنەوھى ئەمجارەيان ، (11:40) چوارچىوھە لەم باو رۆجى دۆخى نوينەرايەتىكىردى بۇ بەكارىدەھىننىت رۆما ، وئەيەدا لەم " . دەكات سوور دىندەيەكى فەرمانرەوايى ژن " . كۆتايىدەدا كە " ، ھەلدەستىت زەويەوھە لە كە دەكات دىندەيە " ئەو فەرمانرەوايى دىندەكە نىشانەى " كە ساتەدا لەم دەكات پىرۆتستانتى ئەمىركاى نوينەرايەتى كۆنستنتىن ئىمپىراتۆر لە كە پىشۈوھەكەى رۆژى سەپاندنى بە " دەپەرستىن فەرمانرەوا ، ھالەتەدا لەم ، ھىماكان " . ماوئەوھە بۆى يەكەمەوھە دەستكارىيان كە جىھانى و ئەوروپى مەسىحى گەلانى مەدەنىيەكانى " . سوور " : گوناھە رەنگى پەيوەندىيە ئەم تەواوى بەلام . دەكات

بىنى سەرەكانىم لە يەكك " : دەخوئىنەوھە ۱۳:۳ پەخشانى لە بووھو چاك كوشندەكەى بىرەنە بەلام ، بوويىت كوشندە بىرئىكى ئەوھى وەك ئەم كە دەزانىن " . كەوتن دىندەكە شوئىن و بوون سەرسام جىھان ھەموو

ساته وخته وه له⁹، بووه يه كه مه وه ناپليوونی كۆنكۆرداتی به هۆی چاكبوونه وه ئەمهش و ، به لām وه ستاند؛ گۆشه گیریه كانی كاسۆلیکی رۆمانی كه نیسه ی *سهرسام جیهان هه موو و* " : **"دریده"** ناوانی له بوو بهردهوام خودا ، گرنه پشتراست رۆونکردنه وه ئەو ئەمهش **"كهوتن دریدهكه شوین و بوون** خۆی دوژمنی وهك خودا دوژمنی .هاتوو وه سهر وه له كه دهكات وه كاتی له ، نه وه ستاو وه یاساكهی به بهرامبه ر گونا هه كانی چونكه ده مینیت وه هه لێژیر دراوانی دوژمنی بۆیه خودا دوژمنی وه . شهردا كاتی له وهك ئاشتیدا شهردا یان ئاشتی كاتی له خۆیه تی دلسۆزی .

سووری و و نه وشه یی بهرگی و جل ژنه ئەم " : چوارم ئایه تی *له پیر ژیرینی جامیکی ، رازا وه ته وه مرواری و به نرخ به ردی و ژیر به ، بوو له بهردا* » *بوو ده ستیدا له له شفرۆشییه كه ی پیسی و قیزه ون*

رۆحیه شكهسته ، خرا وه ته ر وو كه وه سفه ی ئەو دیسانه وه لیڤدا دهكات؛ ئایینییه كانی رپۆرسمه ئیدانه ی خودا . ئامانج دهكات ه عه قیدییه كان هه مووشیان وه سهر ووی له و قیزه ونه كه ی ئیکاریسته و جه ما وه ره كه ی و پاشا كه سازانانه ی ئەو ده یباته كه ، ده ول مه ندی و لوکس سه لیه ی " دهكهن ئاره زووی زهوی سهر ده ول مه ند ه كانی هه موو و ئاغاكان بکات رازی خۆشه و یسته كانی یان "موکله كانی" ده ییت " *له شفرۆش*

گرتوو وه سهرچا وه ی وه " *له شفرۆش* " خودی له " *سوور* " ، رهنگه ئەم كه ، دهكات دیاری " *کلیسا* " " ژن " زارا وه ی . " *سوور و و نه وشه یی* " *شاره ئەو* " ههروه ها به لām ، ٥:٢٣ ئەفسیان به پیی ، ئایینییه کۆبوونه وه یه کی ١٨ ی ئایهت وهك ، " *هه یه زه ویدا پاشا كانی به سهر ده سه لاتی كه گه وه ره یه ی* و کاردینال یه کیۆشی رهنگی ده توانین کورتی به . دهكات فیڤی ١٧ بابه ته ئەم کاسۆلیکیدا مه راسیم ی له خودا . بناسین رۆمانی قاتیکانی قه شه كانی تییدا كه " *ژیرین* " جامه كه ی به کاره یانی له گه ل ، به کار ده هیئت و ینه سازی به لām . بکات مه سیح عیسا خوینی نوینه رایه تی برپاره کحولی شه رابی ، خۆی رزگار کهری خوینی له بری : ده لیّت پیمان چییه ؟ بابه ته له م بیر پهروه ردگار ، ١١: ١٣٨ دانیا ل له . ده بینت " *له شفرۆشییه كه ی پیسیه كانی و قیزه ون* " ته نیا

" بۇ دەگەرپىنچەتەو رۇخ كە ،باسكراو كلىساكانى رازاندەوھى وەك " ئالتون " " قەلەكان خوداى .

نەئىيەك ، نووسرابوو ناوئىك پىشەوھى لەسەر " :پىنچەم ئايەتى
" زەوى سەر قىزەونەكانى و لەشفرۇشان دايكى ،گەرە بابلى

ئەو بۇ تەنھا يە " نەئىنى " باسكراو ئايەتەدا لەم كە " نەئىيە " ئەو
ئەوانىش ، بەداخەو و نەكردوون؛ رۇشنايى مەسىح عىسا رۇخى كە كەسانەى
ى " پىلانەكان سەرکەوتنى و سەرکەوتنى " چۈنكە .ھەيە ژمارەيان زۆرتىن
لە دادوهرى كاترۇمىرى تا ،كراو پىشېنى ۲۵-۲۶: ۸ دانىال لە كە ،پاپا رۇئىمى
" خراپەكارىيە نەئىنى " ئەمە خدا بۇ .دەكرىتەو پىشتراست جىھاندا كۇتايى
دەخرىتە پىشتر و راگەيەندرا شەيتانەو لەلايەن نىردراواندا سەردەمى لە كە
لە ناياسايى نەئىنى چۈنكە " ۷:۲ تەسالۋنىكىەكان ۲ بەپىي ،جوولەو
دەكات ئەو ،دەكات كۆنترۇلى ئىستا كەسەى ئەو تەنھا ،كاردەكات ئىستاو
خۇيەو " بابلى " ناوى بە بەستراو تەو " نەئىنى " . دەرەچىت رىگا كە لە تا
ناو ئەو كۇنەكەى شارە ئىستا پىيەى بەو ،لۇژىكىيە شتىكى ئەمەش كە
رۇما بە ناوھى ئەم ،رۇخىيەو رووى لە ،پىشتر پەترۇس بەلام .نىيە بوونى
،فرىودراوكان جەماوەرە بۇ بەداخەو و ۱۳:۵ پەترۇس يەكەمى لە داو
پىرۇز كىتېبى كە وردەكارىيەن ئەم ئاگادارى ھەلېئىردراوكان تەنھا
لېرەدا كە ،بن " زەوى " وشەى ماناى دوو ئاگادارى .دەكات پىشكەشى
كاسۇلىكى باوهرى كاتىكدا لە چۈنكە ،پرۇتستانتىزىمىش بۇ ئامازىيە
" وەك كە رادەيەى ئەو تا ،فرەلايەنەيە پرۇتستانتى باوهرى ،يەكگرتوو
ئەم . خۇيان كاسۇلىكى " دايكى " كچەكانى ،دەكرىت وەسفى " لەشفرۇش
" ئەم سەرەكى وە . خۇيانن " دايكى " ى " قىزەونەكان " ھاوبەشى كچانە
پىيەو كە ئايىنى دەسەلاتى ى " نىشانە " ،يەكشەممەيە " قىزەونەكانە
بەستراو تەو .

ئايىنى لىبوردەيى چۈنكە رەوايە " زەوى " وشەى وشەيى ماناى
بە .گەرەكانە نىودەولەتتە ئايىنىيە دەستىرئىيە ھاندەرى كاسۇلىكى
باوهرى ئەو گوپرايەلى بۇ زەوى گەلانى گۇپىنى بۇ پاشاكان ھاندانى
لەدەستدانى دواى بەلام .ھانداو كىنەى و رقى و كردوو پىس مەسىحى

ئەو سەر خستنه بەرەكەت بە بوون بەردەوام " قىزەونەكانى " ، دەسەلاتەكەى بەرەكەتيان كە لەوانەى نەفرەتکردن و لىدەكات نەفرەتيان خودا كە كەسانەى كە دەردەكەوئ كاتىك تاغوتپەرستىيەكەى سروشتى . پىدەبەخشىت وەك مەسىح عىسا ئايىنەكەيان ھەرچەندە ، ناودەبات "برا" بە موسلمانان . روو دەخاتە پىغەمبەرەكان كەمترين لە يەكك

خوئىنى بە و پىرۆزەكان خوئىنى بە بينى ژنەكەم " : شەشەم ئايەتى
 » . بووم سەرسام زۆر بينىم كاتىك ، بوو سەرخۆش عىسا شەھىدانى

ئەو كە دەكات ديارى لىرەدا ، وەرگىراو ۷:۲۱ دانيال لە ئايەتە ئەم " بەراستى ، بەسەرياندا زالن و دەكات لەگەل شەريان كە " پىرۆزانەى " . دەكاتەو پۆشن " گەورە بابلى " نەئىنى زۆر ئەمەش . " عىسا شاىەتدالى پادەى تا دەخواتەو ھەلېژدراوكان " خوئىنى " رۆمانى ئايىنى وەك مەسىحى كەنىسەى كە ھەيە ئەوئى گومانى كئ . سەرخۆشبوون خوئىنەى بەو " كە بىت " لەشفرۆشە " ئەم مۆدېرن سەردەمى لە پاپا رۆمى بەلام ، ھەلېژدراوكان ؟ " كراو سەرخۆش " ژاوا عىسا شاىەتدالەكانى كە كوشندەكانى پلانە پىشېنىيەو رېگەى لە پۆج چونكە . تەنيا بە ئەوان و خراپەكار سروشتى بۆ گەرانەوئە ئەم . كردوو ئاشكرا بۆ دوژمنەكەيان بەلام . دەبىت نىعمەت سەردەمى كۆتايى بىنراوى دەرئەنجامى ، خۆى درندەى ، سەرسورھىنەتر لەوئەش و شتىكەو ھەموو سەرووى لە ، خراپەكارىيە ئەم پۆج . دەبىت كۆتايى قۇناغە ئەم پىرۆستانتى بالادەستەكەى باوەرە سروشتى " يەكەم . دەكات " عىسا شاىەتدالەكانى " و " پىرۆزەكان " باسى جيا بە بوون ؛ ئىمپىراتۆرى و رۆمانى تاغوتى كۆمارى گۆشەگىرى تووشى " پىرۆزەكان ئىمپىراتۆرى و بىتەرست رۆمى لەلایەن ، خۆيانەو لای لە " عىسا شاىەتدالانى " شارە ئەو " رۆما ؛ شارىكە لەشفرۆش چونكە . دەشپۆت لى سەريان پاپاو و بۆ ھاتنى لە " ھەيە زەويدا پاشاكانى بەسەر ھوكمرانى كە گەورەيەى جواناترىن " ۸:۹ دانيال بەپىئى ، زايىن پىش ۶۳ سالى لە جولەكە لە ، ئىسرائىل كە لوتكە دەگاتە باوەرەدا تاقىكردنەوئەيەكى لە رزگاربوون مېژووى " . ئاك بۆ پاساوەئىنانەو بۆ كاردەكەن و دەردەكەون " عىسا شاىەتدالەكانى " تىيدا بۆ دەستووردان بۆ خودا دەدەنە باش ھۆكارىكى شپوئە بەم دەرپرېنە ؛ ئەم

خۇيدا سەردەمى لە .بكات رزگاربان ديارىكراويان پيشوختە مردنى لە ئەوھى يەى "نەئىيە " بەو بىت سەرسام ئەوھى بۇ ھەبوو باشى ھۆكارىكى يۆھەنا بىپەرستىيە ئىمپراتورىيە لايەنە لە تەنيا ئەو .بوو ۋە رۆما شارى دەوروبەرى كە .دىل بۇ ناردبووى پاتمۆسدا دوورگەى لە كە ،دەيزانى بىپەزەيىيەكانىدا و توند ھو" لەشفرۆش " لەلایەن كە "زىرپەكە جامە " ھەك ئاينىيەكانى ھىما بۆيە .بكەن سەرسامى بەراستى دەتوانن ،بەدەستەوھىيە

و ژن نەئىنى ،سورماو سەرت بۆچى :وتم پىي فرىشتەكە " ۷: ئايەت دە و سەر ھەوت كە ،ھەلىگرتوو كە دەگىرمەو بۇ درندەيتان ئەو .ھەيە قۆچەكەى

لە و بەئىنتەو ھەمىشە بۇ نىيە ئەو ۋە لىي مەبەست " نەئىنى " خۆمان و يۆھەنا بە رىگە كە دەدات وردەكارىيەكان رۆح ،بەدواو ۷ ئايەتى و ،بكەين دەستىشان رۆما شارى روونى بە و بکەينەو بەرز " نەئىنى " دەدات .پىكراو ئاماژەيان ،دىسانەو ،ھىماكانى كە ۳ ئايەت وئەنى لە رۆلەكەى

" كە ئەو ئىدىعەى ،پاپا رۆماى ئايىنى سىروشتى بۇ ئاماژەيە " ژن " بە و رەتدەكاتەو ئىدىعەيە ئەم خۇدا بەلام .مەسىح عىسا ،" بەرخ بووكى . دەبات ناوى " لەشفرۆش .

دەكات گەلانە و رژىم ئەو نوئەرايەتى ھەلىدەگىت كە درندەيەى ئەو سەرچاو .پىدەدەن شەرىعتيان و دەناسن ئايىنىيەكانى ئىدىعە كە دواى ئەوروپا لە كە شانشىنىيانەيە ئەو ى" قۆچ دە " لە مېژوويەكەى دانيال لە ھەك ،پىكھاتوون ئىمپراتورى رۆمى ھەژموونى لە رزگاربوونيان درندەى " بە كە گرتەو ئىمپراتورىيان رۆمى شوئىنى ئەوان .كراو وئنا ۷:دا۷ ھەك بىنەرەتدا لە كۆتايى تا خاكەن ئەم ھە .دەكرا نوئەرايەتى " چوارەم لە ،دەگۆردىن رژىمەكان ،دەگۆردىن سنوورەكان .دەمىنەو خۆيان مەسىحىيەتى نۆرمەكەى بەلام ،پەرەدەسەنن كۆمارەكان بۇ پاشايەتتەو ھە ، بىستەمدا سەدەى ماوھى لە .دەخات يەكيان خراپتر بۇ رۆمانى ساختەى پاپاى ،بوو بەرجەستە ئەوروپادا يەكىتى لە رۆمەكاندا چاودىرى ژىر لە يەكىتتەى ئەم .دامەزرا ۲۰۰۴ و ۱۹۵۷ ئازارى ۲۵ى لە "رۆما پەيماننامەكانى" بە كە

و نه ماوه و هه بووه بینووتانه که درنده یه ی نهو " :هه شتم ئایه تی
 دهروات له ناوچوون بهر و **ده پته وه بهرز کو تایی وه له خه ریکه**
 کتیی له ناویان جیهانه وه دروستبوونی سهره تای له که زهوی دانیش توانی
 هه بووه چونکه ،ده بینن درنده یه نهو کاتیک ده بن سهرسام ،نه نووسراوه ژياندا
 " ده گهر پته وه و نه ماوه و

ئایینی لیبوردیه یی : وه رگیزان " . نییه و ،بوو بینووته که درنده یه ی نهو "
 . وه ستا ۱۷۹۸ دا سالی له و ،هه بووه بوونی ۵۳۸هه سالی له مه سیحیه کان
 له که درنده یه ی نهو " کرده ی پښگه ی له لیبوردیه ییه که ی هه رچه نده
 فهره نسی شوړشی بو ئاماژه یه که هات کو تایی " ،سهر وه دپته کو تایی وه
 وه ک " کو تایی " زاراوه ی لیږده ، ۱۱:۷ په خشان ی له خو ی نه ته وه یی بی دینی و
 له ناو ژبان که ،خراوه ته روو " تیکدر " ،شه ی تان به په یوه ست چالاکیه کی
 پی ۹:۱۱ په خشان ی که و ،ده کات مرو قایه تی له زهوی هه ساره ی و ده بات
 " :ده دات روونکر د نه وه که ۲۰:۱ په خشان ی " . کو تایی فریشته ی " ده لپت
 بی زهوییه نهو له سهر به ستر او ته وه " سالی هه زار " ماوه ی بو " شه ی تان
 سهرچاوه ی گهراندنه وه ی به خودا . " کو تایی " دهوترپ پی که مرو قانه ی
 هیچ **هه رگیز** شاره ئهم که ده کات ئاشکرای " کو مه لایه تی" بو خو ی
 به که ،بتپه رستیدا زالبوونی کاتی له نه نه بووه؛ له گه لیدا په یوه ندییه کی
 پیچه وانیه به ،پاپاکانی ئایینییه چالاکیه دریژایی به نه ،لوژیکیه ته واوی
 ، **هه یه مه رگه که یان به** باوه ریان فریودراو مرو قی کو مه لپک که نه وه ی
 کو تایی ی " له ناوچوون " که ده که ن هاوبه شی له گه لیدا نه وان له بهر نه وه ی
 سوو کایه تی یان که پوما وه سو هسه ی قوربانیا نی . بووه ئاشکرا لیږده که خو ی
 لیبوردیه یی چونکه ،سورده مینیت سهریان ،کردوو په پښه مبه رایه تی وشه ی به
 " ،کراوه ئاشکرا و راگه یه ندر او که کو تاییه دا چوارچپوه ی له م ئایینی
 " **له که ده خاته وه بیریان خودا شیوه یه به م** " . **ده رده که وپته وه**
 له " ناوه کانیا ن " . ناسیوه هه لپژیر دراوه کانی ناوی وه " جیهان دامه زران دنی
 ،رزگار کردنیا ن بو وه . نووسراوه "مه سیح عیسا " ،به رنه که دا ژیا نی کتیی
 . ئینجیلییه کانی پیشینییه نه ئینییه کانی بو کرده وه نه وانی می شکی

" *کۆتايى* " وشەى بە سەبارەت ئايەتە ئەم دووھى شىكارى لېرەدا
لەبەرچاۋ كۆتايىيە كۆنتىكستە ئەو ،رەنگدانەۋەيەدا لەم . دەكەم پېشكەش
" *سوورەكە درىدە* " بۇ ۋەسفەكەى بەپېى گرتوۋە ئامانجى بە پۇچ كە دەگرم
صوت " و " *قۇچ دە* " لەسەر " *تاج* " نەبوۋنى ،بېنىمان ۋەك . ۳ ئايەتى لە
پېم مېژە لە من .ئېمە سەردەمى ئەۋەى ؛" *كۆتايى كاتى* " دەيخاتە " *سەر*
لېبوردەيى كىردەۋەيەكى بە ئامازە دەتوانىت تەنيا " *درىدە* " چەمكى كە وابوۋ
رژىمى بۇ بگەپىرنىتەۋە دەتوانىت تەنيا ئەنجامدا لە كە و ،بكات دىسپۆتىكى و
باۋەپىكى كۆتايى تاقىكردنەۋەى بە كە كۆتايى پۇژانى نەكراۋى لېبوردەيى
لە ۲۰۲۰ زستانەى ئەم كۆتايى لە راستىدا لە بەلام .كراۋە ديارى گشتگىر
لە " *درىدە* " .ۋەردەگىت ئېلھام مندا لە تر بېرۆكەيەكى ئىلاھىدا سەردەمى
توندوتىژ فېركارىيە قوربانىانى و دەكوژىت مەۋشەكان پۇچى بەردەوام راستىدا
ئەم .لېبوردەيىيەكەى ئەۋانەى لە زياترن زۆر مەۋشەۋستانە زىادەپۇيەكانى و
سەرچاۋە كۆپۈە لە فريودەرە و ئىغراکردن و نوئ مەۋشەۋستانە رەفتارە
فەيلەسوفە لە كە ئازادە بېرکردنەۋەى مىراتى بەرھەمى دەگىت؟
" ۋەك ۱۱: ۱۷ پەخشانى لە خودا كە گرتوۋە سەرچاۋەى شۇرپىگىرەكانەۋە
" *سوور* " رەنگى .ئامانج دەكاتە " *دەرۋە دېتە كۆتايىيەۋە لە كە درىدەيەك*
،ئېمەۋە سەردەمى ى " *درىدە* " بە پەيوەستە بابەتەدا ئەم ۳ ئايەتى لە كە
كە زىادەپۇيەى ئازادىيە ئەۋ بەھۋى كە دەكات ئىدانە گوناھە ئەۋ
زەھىزە دەكات؟ كى نوينەرايەتى .بەخشىۋە خۇى بە مەۋشەۋەتى
لە ئايىنىيەكانىان بناغە كە ،مەسىحى رەچەلەك بە پۇژاۋا بالادەستەكانى
بە كە ،ئەۋروپا و ئەمريكا :ماۋتەۋە بۇيان ئەۋروپىيەۋە كاسۋلىكى ئايىنى
كە " *درىدە* " ئەۋ .كراۋن ۋەسۋەسە كاسۋلىكىيەۋە ئايىنى لەلايەن تەۋاۋى
" پەيامى لە كە كىدارانەيە ئەۋ كۆتايى ئەنجامى دەدات نېشانمان خودا
لەلايەن كە پىرۋتستانتى باۋەپىكى . كراۋە پېشېنى " *پېنجەم شەمشالە*
كاسۋلىكىزەم و پىرۋتستانتىزەم ،كراۋە ۋەسۋەسە ئارامەۋە كاسۋلىكى باۋەپىكى
كە ،كراۋە لى نەفرەتيان خوداۋە لەلايەن ھەردوۋكىان ،يەكەدەخات
بۇ ،كردوۋە بەشدارىيان ۱۹۹۴دا سالى لە دامەزراۋەيى ئەدقېنتىزىمى
پەخشانى بەپېى ،" *ئارماگدۇن* " ،۹-۷:۹ پەخشانى لە " *شەر بۇ ئامادەكارى*"

دواهمین ،دژی " *شەشەم شمشال* " دواى ،دەیکەن پیکهوه که ،۱۶:۱۶ دهکەن؛ جیهجیی و دەپارێزن خۆی شەمەهێ که ،خودا دلسۆزی بەندهی له .کراوه دیاری فەرمانهکهی ده چوارهمی به که ههوتهم رۆژی پشوودانی بهرز وێژدان ئازادی و برایانه خۆشهویستی گوتارهکانیان ئاشتیدا کاتی ،کراوه ئازادیخوازانە که فیلبازه و توورەیی ئازادییه ئەم بەلام .دەکەنەوه رۆژئاوا جیهانی که زۆرهی خەلکه ئەو ی " *دووم مردنی* " هۆی دەبیته تا و بیباکی به بهشیکی ،بیباوهپی به بهشیکی که .کردوو دانیشتیویان چونکه ،دەکرێن بهها بی که ئایینییهکان پابه‌ندبوونه به که‌تر رادهیهکی ،دەکرێن مه‌حکوم خوداوه له‌لایه‌ن درۆینه‌کانیان‌وه ئایینییه فی‌رکارییه به‌هۆی *کۆتایی* " له به‌راستی مرۆ‌قدۆسته " *دژنده* " ئەم شیوهیه به‌م .تایبه‌تمه‌نده مانایه‌ی به‌و ،دەکات ئاشکرای ئایه‌ته‌دا له‌م رۆ‌ج وه‌ک ،گرتوووه سه‌رچاوه‌ی وه‌ " مرۆ‌قدۆستی بیرى به‌کاره‌ێنانى و وێنه بووه مه‌سیحى ئایینى که **ماچى وه‌ک** .بیانییه‌کان شو‌رشيگێ‌ره یان ،فه‌ره‌نسى ،یۆنانى ،فه‌يله‌سوفه‌کان **مرۆ‌قدۆستی و درۆ و ئیغراکردن خۆشه‌ویستی ،عیسا بۆ یه‌هودا** ی " *دژنده* " هه‌روه‌ها . **دەکوژیت شمشیر له‌ زیاتر ئاشتى سه‌رده‌مى سه‌ره‌تای له‌ که‌ ده‌گرت میرات به‌ یه‌ "تاریکیه** " ئەو ئاشتیمان سه‌رده‌مى ،بوو چۆل و فۆرم بی زه‌وى " : به‌خشاوه پێی " *کۆل* " وشه‌ی به‌ *دا1:2 ژيان* *ئاوه‌کاندا به‌سه‌ر خوداش رۆ‌حى ، بوو قوولاییدا رووى به‌سه‌ر تاریکی* به‌ کۆمه‌لگا‌کانى ی " **تاریکیه** " تایبه‌تمه‌ندییه ئەم وه‌ " . *ده‌سورایه‌وه* **رۆ‌شنه‌رى** " له‌ پارادۆکسی‌کال شیوه‌یه‌کى به‌ خۆی مه‌سیحى ر‌ه‌چه‌ل‌ه‌ک فه‌ره‌نسییه‌کان شو‌رشيگێ‌ره ئازاده بیرمه‌نده به‌ که‌ ناوه‌ی ئەو ،بۆ‌ماوه وه‌ " .دراوه .

له‌ بریتیه‌ که ،دەگات ئامانجه‌که‌ی پوخته‌یه ئەم پێشکه‌شکردنى به‌ رۆ‌ج ئەو و رۆ‌ژئاواييمان جیهانی له‌سه‌ر خۆی هوکمدانى ئاشکراکردنى شیوه‌یه به‌م .دلسۆزه‌کانى خزمه‌تکاره بۆ ده‌کات ئاراسته‌ی که سه‌رزهنشانه‌ی کرده‌وه‌کانیان که ،رزگارکه‌ر تاکه ،مه‌سیح عیسا له‌ زۆره‌کانى خیانه‌ته و گوناوه ده‌کات ئیدانه ،پێده‌که‌ن بێ‌پێزى .

سەرەكە ھەت :دەكات ھىكمەت و تىگەشتىن داۋاي ئەمە « ۹: ئايەت
» .دادەنىشتىن لەسەرى ژن كە شاخن ھەت

پىي مىژە لە رۆما كە دەكاتەو پىشتراست دەربىنە ئەو ئايەتە ئەم
ئەتلەسىكى لە كە دۆزىو نەو ئەم " .گىدى ھەت شارى ,رۆما " :ناسرابوو
حاشا بابەتەكە بەلام .ھاتوو ۱۹۵۸ دا سالى لە كۆن قوتابخانەى جوگرافىيەى
تا ،"گردەكان" دەوترىت پىيان كە شاخەكان " .ھەت " ئەو ھەلنەگرە؛
ئىسكويلىن ،قىمىنالى ،ئەقنىتىن ،كايلىان ،پالاتىن ،كاپىتولىن نەوكانى ئەمپۇش
،"بەرزەكان شوپنە" ،گردانە ئەم ،بىپەرستىدا قۇناغى لە .لەسەرە كويىنالىيان و
بە بە بوون تايەت كە دەكرد پەرستگاكان لە پىشتىگىريان ھەموويان
خودى " لە رىزلىنان بۆ .كرابوون ئىدانە خوداوە لەلایەن كە خوداپەرستەكان
كايلىان لەسەر خۆى بازىلىكەى ،بەرامبەردا لە ،كاسۆلىكى باوەرى " ،"قەلەكان
،"سەر" ،كاپىتولىن لەسەر .بەھەشت" بۆ ئامازىيە ،رۆما گوپىرەى بە كە ،ھەلدا
ئامازە پىويستە .ھەلدەستىت دادوهرى مەدەنى لایەنى ،شارەوانى كۆشكى
لە ھەروەھا ،ئەمىرىكا ،كۆتايى رۆژانى ھاوپەيمانى كە بكرىت بەو
لەویش .سى دى ،واشتنۆن دەكەوئە كە دەكات ھوكم يەكەو"كاپىتول"
رۆما جىگەى كە ،دەبىنرىت رەوا بالايە دادوهرە بەم "سەر" ھىمەى ،دىسانەو
لە " دەكات زەويدا دانىشتوانى بەسەر ھوكمرانى ،بەرامبەردا لە ،و دەگرىتەو
۱۳:۱۲ پەخشانى بەپىي " ،ئامادەبوونىدا

،ھەيە يەككىيان ،كەوتوون پىنج :پاشاشن ھەت ئەمانە " ۱۰: ئايەت
كەم ماوەيەكى تەنھا دەبىت ،دەيت كاتىك ،نەھاتوو ھىشتا دىكەيان ئەوى
بەپىنئەو .»

بۆ دەگرىنئەو رۆح ،"پاشا ھەت " دەربىنە پىگەى لە ،ئايەتەدا لەم
:يەكەم شەش بۆ ،يەك داۋاي لە يەك كە ،ھوكمەت فۇرمى " ھەت " رۆما
،كونسولخانە ،كۆمار زابىن؛ پىش ۵۱۰ تا ۷۵۳ سالى لە پاشايەتى دەسەلاتى
ئۆگستۇس قەيسەر ،ئۆكتافىانەو لە ئىمپىراتورىيەت ،لایەنە سى ،دىكتاتورىيەت
ئىمپىراتورى چوار) تىتراركى و ،لەدايكبوو دەستىدا ژىر لە عىسا كە
وردىنى كە ،۳۲۴ و ۲۸۴ سالانى نىوان لە ھەتەمدا پلەى لە (پەيوەندىدار
۳۰ راستىدا لە " :بخايەنىت كورت ماوەيەكى دەبىت " دەكاتەو پىشتراست

لە و بەجێدەهێشت رۆمای زووانە بەم یەکەم کۆنستانتینی نوێ ئیمپراتۆری .سالى
 بۆ گۆردرا ناوی تورکەکانەووە لەلایەن کە قستەنتینیە (بیزەنتین لە رۆژھەلات
 رۆمانی ئیمپراتۆریەتی ٤٧٦دا سالى لە ھەر بەلام .بوو نیشتهجئ (ئەستەنبول
 بەدەستھئنا خۆیان سەربەخۆیی وەحی و دانپال ی "قۆچ دە " و رووخا رۆژئاوا
 ژێر لە رۆما ٤٧٦هه سالى لە .پیکھئنا رۆژئاوايان ئەوروپای شانشینییەکانی و
 رزگار لییان ٥٣٨دا سالى لە کە ،مايەووە ئۆستروگۆتدا بەربەرەکانی داگیرکاری
 لەلایەن سوپاکانیدا لەگەڵ کە بیلپساریۆسەووە ژەنەرآل لەلایەن ،دەکرا
 .بوو نیشتهجئ قوستەنتینیە لە رۆژھەلات لە کە نێردرا یۆستینیانەووە ئیمپراتۆر

هه‌شته‌مه‌ پاشای خۆی ،نییە و هه‌بوو کە درنده‌یه‌ی ئەو " :١١ ئایەت
 » .دەرۆات لەناوچوون بەرەو و کەسەکە حەوت لە یەکیکە و

٥٣٨ سالى لە کە پاپا ئایینی حکومەتی بۆ ئاماژەییە "هه‌شته‌م پاشای
 ئەو ،دامەزرانەو یەکەم یۆستینیانی ئیمپراتۆر لەباری ئیمپراتۆری فەرمانی بە
 لەشفرۆش پێشتر کە دەدایەووە هاوسەری تیۆدۆرای داواکارییەکی وەلامی
 لە بوو یەکیک کە ،کردبوو دەستوەردانی قیجیلیۆسەووە بەناوی کە ،بوو
 سەردەمی لە پاپا رژیمی ،کراوە دیاری ١١دا ئایەتی لە وەک .هاورپیکانی
 نوێ فۆرمیککی کاتدا ھەمان لە ،سەریھەلداووە پێشوودا حکومەتەکەیی حەوت
 وەسفی " جیالواز " پاشایەکی وەک دانیال کە ،پیکھئناووە وینەیی بی و
 سەرکردەیی نازناوی ،پیشووترە پاشای حەوت سەردەمی پیش ئەووی .کردوو
 بۆ دەگەرپتەووە سەرهەلانییەووە سەرەتای لە پێشتر کە ،رۆمانییە ئایینی
 پاپای" بە کە لاتینییە دەربڕینیکی ،"ماکسیموس پۆنتیفیکس" :ئیمپراتۆرەکانی
 پاپای فەرمانی نازناوی ٥٣٨هه سالى لە ھەرەوھا کە ،وەرگێردراووە "بالا
 لەلایەن "بالا پاپای" نازناوی ئەودا سەردەمی لە و .بوو کاسۆلیکی رۆمانی
 .بوو بەدەستەووە ئیمپراتۆرەووە خودی

پاشای بۆ دەگەرپتەووە میژوویی قۆناغی بۆ رۆما گەرانەووی
 باوەرە بۆ "گۆراوہ" ٤٩٦دا سالى لە کە ، یەکەم کلۆقیسی ،فرانکەکان
 کە کاسۆلیکی رۆمانی ئایینی بۆ واتە سەردەمە؛ ئەو درۆییەکەیی مەسیحییە
 ژێر لە ٣٢١هه ئازاری ٧ی لە پێشتر ٩ بوو یەکەم کۆنستانتین گۆپرایەلی
 بوو زآل و داگیرکرا رۆما ،ئیمپراتۆری حوکمرانی دواي .بوو خودادا نەفرەتی

تېنەگەيشتى. ئەوئ گەيشتنە بەكۆمەل كۆچى بە كە بيانى گەلانى لەلايەن ناوخۆييانەدا مەملانى و مەملانى ئەو رەگى لە جياوازەكان كولتورە و زمان ن لايە لە كارە و ئە مان ھە .لەناوبەرد پۆمانى ھىزى و يەكيتى كە بوو دە بە ستى رادە و لاوازکردنى بۆ وروپا ئە لە ئىمە مى رەدە سە لە خوداوە بە "بابل بورجى" نەفرەتى پىيە بەم .درېت دە نجام ئە كانى دوژمنە ستى لە كاريگەرييەكانى و كاريگەرييەكانى ھەموو ،سالى ھەزاران و سەدە درېژايى ،كۆتاييدا لە ،رۆما بە سەبارەت .دەھىلئەتەو بەدەختى بۆ مرۆفایەتى بردنى عەقىدەيىيەو رووى لە كە ،ئارىيان ئۆستروگوتەكانى دەسەلاتى ژېر كەوتە بيزەنتىن ئىمپراتۆرەكانى كە بوون كاسۆليكيە رۆمانى باوەرە ئەو دژى ئەوھى بۆ يېت رزگارى ھەژمونە لەم دەبوو بۆيە .دەکرد پىشتگىريان .بتوانرېت ۵۳۸دا سالى لە خاكەكەى لەسەر رۆمانى پاپاي رېژىمى دامەزراندنى (پاپا لەبەردەم " .قۆچ سى " ،۶۰-۷:۸ دانيال بەپىي ،ئەمە بەدەھىئانى بۆ دوژمنايەتى گەلانى بۆ ئاماژەيە ئەمەش ؛ بوون زەلېل (بچووكەكە ھۆرنە ،۴۷۶ سالى لە ،يەك دواى لە يەك ،رۆما قەشەكانى كاسۆليكى رۆمانى زىيانىكى بە" ،۵۳۸ تەمەموزى ۱۰ى لە و شاندا لەكان ،۵۴۶ سالى لە ،ھىرولى ژەنەرالى لەلايەن ئۆستروگوتىك داگىركارى لە بوو رزگارىيان ،"بەفر لەلايەن نىردرابوو بىليساىرئۆسەو ژەنەرالى لەلايەن كە بىليساىرئۆسەو و بالادەست و تايبەت پاپاي ناو بچىتە دەيتوانى رۆما ،يەكەمەو يۆستىنيانى داواى لەسەر ئىمپراتۆرە ئەم لەلايەن كە ،رېژىم خۆيەو لىبور دەيى رۆما ساتەو لەو .دامەزرا پۆستەكەى پاپاي يەكەم ،پىلانگېر قىجىليۇسى بەسەر دەسەلاتى كە گەورەيەى شارە ئەو " بوو ھەو دىكە جارىكى ، " لەناوچوون " دەچىتە كە ،۱۸ھە ئايەتى لە ،" ھەيە زەويدا پاشاكانى ۸. ئايەتى دواى ،دووم جارى بۆ ،دەكات ديارى لىرەدا رۆج وەك

خۆى وەك گرتووە سەرچاوەى پەترۆسەو پىرۆز لە پاپايەتى بۆيە ، گرتووە سەرچاوەى يەكەمەو يۆستىنيانى فەرمانى لە بەلكو ،دەكات ئىديعا شىۋەيە بەم .پىيەخشيۋە ئايىنى دەسەلاتى و نازناو كە بيزەنتىن ئىمپراتۆرى نازارى^۷ لە يەكەمەو كۆنستنتىن رۆمانى ئىمپراتۆرى لەلايەن يەكشەممە رۆژى لەلايەن دەھىلئەتەو بۆ پاساوى كە پاپايەتەى ئەو و دەستىشانكرا^{۳۱}

بە بەروار دوو ؛ دامەزرا ٥٣٨ سالى لە يەكەمەو يۆستينيانى بيزەنتىن ئىمپراتورى كە بوو ٥٣٨ سالى لە ھەروەھا .مرۆفایەتى ھەموو بۆ دەرئەنجام ترسناکترین وەرگرت پاپای نازناوى يەكەمجار بۆ رۆما قەشەى .

هیشتا كە بوون پاشا دە بینیتان كە قۆچانەى دە ئەو « ١٢: ئایەت كاترمیڤر يەك ماوهى بۆ دژدەكەدا لەگەڵ بەلام ،وهرنهگرتووو شانشینیان « .وهرگرتووو پاشا وەك دەسەلاتیان »

دەكاته كورت زۆر كاتیكى پەيامەكە ،٧:٢٤.دان پێچەوانەى بە ،لێرەدا ھەلكەوتووو دا"كۆتایى كاتى " كۆتایى لە كە ئامانج

ى" قۆچ دە " ،یۆحەنادا سەردەمى لە ،دانیاڵ سەردەمى وەك و نەهینابوو بەدەست خۆیان سەربەخۆیى ھیشتا رۆم ئىمپراتۆریەتى ١٧دا بابەتە لەم كە كۆنتىكستەى ئەو پێیەى بەو ،بەلام .نەیانئوانیبووو " قۆچ دە " كە رۆلەیه ئەو ئەو ،جیھانە كۆتایى كۆنتىكستى ،كراو ئامانج ئەم وەك ،ورووژینراو رۆحەو لەلایەن كە دەیگێرن تاییبەتەدا چوارچۆو لەم ئاماژەیه *پیشبینیکراو ی"کاترمیڤر"* .دەكەنەو پشتراستى خوارەو ئایەتانەى بۆ ٣:١٠: پەخشانی لە كە باوەر كۆتایى تاقیکردنەو كاتى بۆ ١٨٧٣ سالى لە ھەوتەم رۆژى ئەدقیڤتیزمى دلسۆزى پیشەنگەکانى دلسۆزى شوینکەوتوانى ،میراتگرەکانیان ،بوو ئیمە بۆ پەيامەكە .راگەيەندرا بە ٢٠٢٠دا سالى لە مەسیحەو عیسا لەلایەن كە ئەدقیڤتیزمى روناكى بەخشی ھەلبرێدراوەکانى .

دراو پێغەمبەر ھەزەقیل بە كە پێغەمبەرایەتییهى كۆدە ئەو بەپێى و ، *راستەقینە ی"سالى"* بە یەكسانە پێغەمبەرانە " *رۆژیکى* " ،(٦-٤:٠ ھەزقیل) .راستەقینە رۆژى ١٥ بە یەكسانە پێغەمبەرانە یەكی " *کاترمیڤر* " ،*ھەربۆیە* جار سى ١٨دا بەشى لە كە رۆح پەيامى گەرەى جەختکردنەو یەكی *ئەو بگەمە لێدەكات وام ،بەکارهیناوو " کاترمیڤر دا یەك لە "* دەستەواژەى سەرەتای نیوان لە کاتەى ئەو بۆ ئاماژەیه " *کاترمیڤرە* " *ئەم كە ئەنجامەى* پەرەردگارى شکۆمەندانەى گەرانهوى و " *بەلا* ھەوت " شەشەمى *بۆ دەگەرپتەو سەرەكى میکائیلی شکۆمەندى بە كە ،عیسا خوداییمان*

مەرگ بکات رزگار خۆیان دیاریکراوی پېشوهخته له هه لېژېردراوهکانی ئهوهی . " ئهرمهگدونه شهړی " ماوهی " کاترمیږه " ئهم بویه

خۆیان دسهلالتی و دسهلالت و ههیه مه بهستیان یهک " : ۱۳ نایهت " درنده دودونه

ده " به سه بارهت ، کو تاییه تاقیکردنه وه ئهم کاتی ئامانجگرتنی به پوچ خۆیان دسهلالتی و هیژ و ههیه مه بهستیان یهک ئهوان " : ده لیت " قوچ جیه جیکردنی له بریتیه هاوبه شه مه بهسته ئهم " . درنده که دودونه جهنگی رزگار بووانی هه موو له لایه ن یهکشه ممه پشوودانی پوړه سمی پشووی گهلانی سه ربازی هیژی و یرانکاریه ئه و . سییه مه وه جیهانی پرۆتستانته ، ململانیکه سه رکه وتووانی به لام . کردووه ته وه کهم زور ئه و روپای خۆیان سهروه ری ته و اوته تی ته سلیم بوونی رزگار بووان له ، ئه مریکیه کان و لی ئاگان بی که وتووه کان به لام ، شهیتانه پالنه ره که . ده هیئن به ده ست جیه جی ئه و ویستی ده توانیت ته نها ، کراوه شهیتان رادهستی که عه قلیان بکات .

پېغه مبه ری " و " درنده " و ئه ژدیها " هاوپه یمانی پېگهی له ته نیا " بو دهن خۆیان دسهلالتی ده ستبه رداری " قوچ ده " که هوهیه " درۆزن خودا به لاکانی که ئازارانه یه ئه و توندی به هووی وازه یئانه ئهم " . درنده ، جیه جیکردنیدا و مردن فه رمانی راگه یاندنی نیوان له . هاتوو به سه ریاندا " درنده نیشانه ی " ئه وهی بو شه ممه چاودیرانی به ده دریت پوژه ۱۵ ماوهی بته رستانه وه خوړپه رستی به هووی که پۆمانییان ی"یهکشه ممه" ، وهریگرن پېش به هاری بو مه سیح عیسا گه رانه وهی پېشبینی پیه ی به و . بووه پیس کاترمیږ " زاراوهی لیكدانه وهی له هه له یهک مه گهر ، کراوه ۲۰۳۰ نیسانی ۳ی و ئه و نیوان له به رواړیک یان به رواړه دا له و مردن فه رمانی پوړیسته ، نه بیئت دا" . راښه یه نریت ئیستاماندا سالنامه ی له ۲۰۳۰ سالی به هاری پوژی

ئهم ، تیښگه ین کو تایی پوژانی بارودوخی له ته و او ی به ئه وهی بو ته نها ئیمتیا ز ماوهی هاتنی کو تایی . بگرن له به رچاو خواره وه راستیانه ی راگه یاندنی به ده یبه ستنه وه که ، ده ناسریته وه هه لېژېردراوه کانه وه له لایه ن خه لکی جه ماعه ته ی ئه و بو . راگه یاندنی دوا ی ، وردتر یهکشه ممه ؛ یاسای

تەنیا يەكشەممە ياساى راگەياندى ، ژياندان لە ھېشتا كە ياخيوو و بېباوەر
 بۇ دەرنەجامەكانى كە دەردەكەوئى گشتى بەرژەوھەندى بۇ پېوھرېك وەك
 كە دەبن يەكەم بەلای پېنج تووشى ئەوھى داوى تەنھا وە . نىيە ئەوان
 " كوشتن " بېيارى تەواوى بە لېدەكات وايان تۆلەسەندەوھەكان تۆرەپى
 دەكرېت پېشكەشيان ئاسمانىيان سزاي لە بەرپرسيار وەك كە بكەن پەسەند

دەبېت زال بەرخەكە بەلام ، دەجەنگەن بەرخەكە دژى ئەوان " ١٤ : ئايەت
 لەگەلېدا - پاشاكانە پاشاى و ئاغاكان پەرەردگارى ئەو چونكە ، بەسەرياندا
 . دەبن دلسۆزەكانى و ھەلېژېردراو و بانگراو شوئىنكەوتوانى "

دەبېت زال بەرخەكە بەلام ، دەكەن شەر بەرخەكە دژى ئەوان "
 بەرەنگارى ناتوانېت ھېژېك ھېچ كە گەورەپە خوداى ئەو چونكە " ... بەسەرياندا
 خۆى ئىلاھى ھېژى " ئاغاكان پەرەردگارى و پاشاكان پاشاى " . بېيئەوھ
 ئەو وە . دەسەپېنئېت زەويدا ئاغاكانى و پاشا بەھېژېرېن بەسەر
 رۆح . سەردەكەون ئەودا لەگەل ، تېگەيشتوون شتە لەم كە ھەلېژېردراوانەى
 كەسانەى لەو دەكات داواى خودا كە ياد دەھېنئېتەوھ پېوھرە سئ ئەو لېرەدا
 بە بۆيان كە ، كردووھ رزگارېوون رېگى بە دەستيان و دەكات رزگارېان كە
 دەگۆرېت ، گونجاوھ كاتېك ، دواتر و پېدەكات دەست " بانگراو " رۆحى پېگەى
 خوداى نېشانى كە " دلسۆزى " رېگەى لە " ، ھەلېژېردراو " پېگەى بۇ
 ئامازەى كە شەرەى ئەو . دەدرېت ئىنجىليەكەى رۋوناكى ھەموو و دروستكەر
 كە " كاترەمېرە ئەو " ١٦ : ١٦ پەخشانى لە كە ، ە " تەرمەگدۆن " شەرەى پېكراوھ
 لە . تاقىكردنەوھ بەر دەخرېتە " بانگراو " و " ھەلېژېردراو " " دلسۆزى "
 " جەنگە " ئەم بۇ پەرۆستانتى باوھپى ئامادەكارى رۆح ، ٧-٩ : ٩ پەخشانى
 شەممە رۆژى بۇ دلسۆزىيان بەھۆى ھەلېژېردراوھەكان . كرد ئاشكرا رۆحىيە
 خودا بەلېنانەى بەو كە دەدەن مەمانەپە ئەو شاپەتھالى ، مردن بە مەحكومەن
 پېدەبەخشىتەى " شكۆمەندىيە " ئەو شاپەتھالىيە ئەم ، كردووھ پېشېنېيان
 . دەكات داواى ٧ : ١٤ پەخشانى لە يەكەمدا فرېشتەى پەيامى لە كە
 مردنە ئەو ، ئەزمووئەدا لەم ، يەكشەممە فەرزكردنى لايەنگرانى و بەرگريكاران
 ھەلېژېردراوھەكانى سەر بېكەنە ئەوھى بۇ دەكەن ئامادە خۆيان كە دەدۆزەوھ
 و ھەپە گومانىيان ئەوانەى بۇ ، دەھېنمەوھ بېرى لېرەدا . مەسىح عيسا

که ،دهدات پشوو پوژانی به گرنگی نهونده خودا که ههیه گومانیان به که گرنگییهی نهو بههوی لهدهستدا خوئی نهبهدییهتی ئیمه مروڤایهتی ههمان لهسهر " *نهرمهگدۆن* " .بهخشی زهمینیدا باخچهی له "درهخت دوو" پوژی" ئیمه نهمرۆ که دهگریتهوه "درهخته دوو" نهو جیگهی ،دامهزراوه بنهما شههمه ،"پیرۆز ژبانێ پوژی" و ،یهکشههمه ،ههیه مان"خراپه و چاکه زانینی شههمه یان.

تیییدا لهشفروشهکه که ،بینیوتانه ئاوانهیی نهو: وتم پئی " ۱۵: ئایهت زمانن و نهتهوه و جهماوهر و گهل ،دانیشتوووه

لهشفروشهکه " که " ئاوانهیی " لهو تیگهیشتن کیلی ۱۵ ئایهتی به خویمان که نهوورویی گهلانی ناسنامهی ،دهکات دابین " *دانیشتوووه لهسهری* فریودهراوه و درۆ به ههموووشیانهوه سهرووی له بهلام ،ناودهبهن "مهسیحی" جیاوازی " *زمان* " به گهلانی قسهکردنی به نهوورویا .ناودهبهن "مهسیحی" لاواز دروستکراون که هاوپهیمانییهی و یهکیتهی نهو نهمهش ، دهناسریتتهوه و کاردهکات پردیک وهک ئینگلیزی زمانی دوايیدا پوژانهی له بهلام .دهکات مروڤایهتی بهربلاوی پهروهردی دهکات؛ ئاسان نیودهولتهی ئالوگۆری دیزاینی دژایهتی و دهکاتهوه کهم ئیلاهی نهفرهتی کاریگهری شهر بههوی مردن :دهییت ترسناکتر وهلامهکهی بویه .دهکات دروستکهرهکهی خوئی شکۆمهندی هاتنی شکۆمهندی بههوی کوڤاییدا له و

لهشفروشهکه له رقی درنده و بینیوتانه قوچانهی ده نهو " ۱۶: ئایهت « .دهیسوتینیت ئاگر به و دهخوات گۆشتی و دهکاتهوه رووتی و دهیتهوه

دهکات داهاتوو ۱۸ی بهشی بهرنامهی پیشبینی ۱۶ ئایهتی که " *درنده که له و .دهکاتهوه پشتراست هکه"قوچ ده* " پیچهوانهبوونهوی دهبات لهناو " *قحبه* " کوڤاییدا له ،کرد پهسهندی و پشتگیری نهوی دواي و مهدهنی دهسهلاته کوومهلهی رژیمی " *درنده* " که دهخههوه بیرتان لیڤهدا فهرمی به ئهمریکی گهلی دهسهلاتی چوارچۆیهیله له و ئایینییهکانه له ،دهکات دیاری پوڤتستانی و کاسۆلیک نهوورویی گهلانی و پوڤتستانی فیڤکاری دهسهلاتی واته ،دهکات دیاری ئایینی پیاوانی " *قحبه* " کاتیڤدا و ،کاردینالهکان ،قهشه ،قهشه ،دهرویشهکان :کاسۆلیکی ئایینی دهسهلاتی

و کاسۆلیکی ئوروپى گەلانى ،پېچەوانەبوونەوہیەدا لەم ،شۆوہیە بەم ،بوون پۆمانى درۆى قوربانىی ھەردووکیان کە ،پروۆتستانت ئەمریکای گەلى لوکسدا لە چونکە " ھەلەدەستىن پاپا پۆمانى کاسۆلیکی پۆحانییەکانى دژى ،پۆشیوہ پیرۆزىدا پۆالەتیکى لە خۆى ئەوہى لەبەر و ،دەکریتەوہ پرووت ژیاوہ؛ ھىچ بەبى ،پۆحیدا شەرمەزارى لە واتە ،دەردەکەوێت " پرووت " ئەو گۆشتى " ،تایبەت دەستەواژەى .پۆشینى بۆ ئاسمانى دادپەرورەییەکی ۱۸- ۱۴: پەخشانى دەکات سزاکەى خویناوى درندەیی لە گوزارشت " ، دەنۆن !تووہیى ترپى بۆ ئاخ : ۲۰

کە ئەوہى سەر خستووہتە دلپاندا لە خودا چونکە « ۱۷: ئایەت تا ،درندە بدەنە خۆیان شانشینى بن رازى و بکەن جیبەجئى مەبەستەکەى » .دەبن جیبەجئى خودا قسەکانى

ئاسمانیەوہ خودای لە گرنگ بیریکی ،ھوکمدا ژمارەى ژێر لە ۱۷ ئایەتى بە یان بکات پئ سووکایەتى کە ھەلەیە مروۆفایەتى کە دەکات ئاشکرا ئەوہى بۆ ،دەکات پێداگرى لێرەدا خودا .بکات لەگەل مامەلەى بێباکى یارى " مامۆستای تاکە ئەو کە ،پېیکریت قەناعەتیاں ھەلێژدراوہکانى بیرى شەیتانەوہ لەلایەن پلانەکە .دەکریتەوہ خۆیدا کاتى لە کە "ترسناکە ئەو ھەموو .لێکراوہوہ بیرى خۆیەوہ خودا لەلایەن بەلکو ،لێنەکرایەوہ وەحى و دانیال بە سەبارەت بەرزەکەیدا و گەورە وەحییە لە کە شتانەى لەبەر وە .بکریت جیبەجئى ماوہ یان بووہ جیبەجئى پېشتەر یان ،پایگەیان دووہ ئەم خودا ، ۸: ۷ بانگەواز بەپێى " ،سەرەتای لە باشتەر شتیک کۆتایی " ئەوہى مەسیحییە لە ئیمە کە ،ئامانج دەکاتە بۆ دلسۆزیمان کۆتاییەى تاقیکردنەوہ ئەبەدیە ناو بچینە کە بین ئەوہ شایستەى و دەکاتەوہ جیامان درۆینەکان ئیمە .سێیەم جیھانى جەنگى ئەتۆمى لەناوچوونى دواى ئاسمانیەکەییەوہ ئەو ھەموو پێیەى بەو ،متمانەوہ بە چاوہروانى لە جگە نییە شتیکمان ھىچ .لێکردۆتەوہ بیرى خۆى خودا کە " پلانیکە " پیکدەخرپن زەوى لەسەر شتانەى ئەوانە تەنھا ،بیت ئیمە دژى دەتوانیت کئ ،بیت ئیمە لەگەل خودا ئەگەر وە دەبیئتەوہ؟ پېچەوانەیان کاردانەوہى کوژراوہکانیان " پلانە " کە نەبیت

پۆچ چىيە؟ ماناى " دەبن جىيەجىي خۇدا قىسەكانى تا " دەستەواژەى
 پىشتەر وەك پاپاى " بچووك قۇچىكى " كۆتايى چارەنوووسى بۇ ئامازەيە
 وشە ئەو بەھۆى دەکرد سەيرم من " ۷:۱۱ دانىال لە كراوہ پىشبينى
درندەكە ،دەکرد سەيرم كاتىكدا لە و دەيگوت؛ قۇچەكە كە خۇبەزلانانەى
ئەوہى بۇ ئاگرەكە دەست درايە و لەناوچوو جەستەى و ،كوژرا
دەسەلاتەكەى و دىت دادگاييكردن ئەوسا " ۷:۲۶ دانىال لە ؛" بسوتىنرىت
 لە و ؛" دەچىت لەناو و دەچىت لەناو ھەمىشە بۇ و دەسەندرىتەوہ
 دلىدا لە ،پىلانەكانىيەوہ سەركەوتنى و خۇشگوزەرانى بەھۆى " ۸:۲۵ دانىال
 دژى و ،دەژيا ئاشتى بە كە دەبات لەناو لەوانە زۇرچك ،دەبىت خۇبەزلانان
دەستەوردانى بەبى ،دەشكىت بەلام ھەلدەستىتەوہ؛ مەرەكان شازادەى
 ۱۸ پەخشانى لە رۇما كۆتايى بە سەبارەت " خۇدا وشەكانى " باقى " مرؤف
 دەخرىنەرۋو ۲۰دا و ۱۹ و

ھوكمرانى كە گەورەيەيە شارە ئەو بىنيوتە ژنەى ئەو " ۱۸ ئايەت
 " دەكات زەوۋى پاشاكانى

" گەورەكە شارە " كە دەكات پىشكەش زۆرەملئ بەلگەى ۱۸ ئايەتى
 لەگەل شەخسى شىۋەيەكى بە فرىشتەكە كە بزائىن با .رۇمايە بەپاستى
 شارە ئەو **بىنيوتە** كە ژنەى ئەو و " پىي وتنى بە بۇيە .دەكات قسە يۇخەنا
 ئەو بەرەو يۇخەنا ،" دەكات زەوۋى پاشاكانى ھوكمرانى كە گەورەيەيە
 لە كە ،"گردى ھەوت شارى" ،دەكات رۇما لە باس فرىشتەكە كە تىدەكات
 جىاوازەكانى شانشىنيە بەسەر ئىمپراتۆرى دەسەلاتى ،خۇيدا سەردەمى
 ئىمپراتۆرى فۇرمى لە .ھەبوو بەرەراوانەكەيدا كۆلۇنيااليزمە ئىمپراتۆرىيەتى
 لە دەسەلاتە ئەم و بوو " زەويدا پاشاكانى بەسەر ھوكمرانى " پىشتەر ،خۇيدا
 دەھىلئەتەوہ خۇيدا پاپاى دەسەلاتى ژىر

چر خۇى وەحييەكانى خۇدا ،دەبىنيت وەك ،۱۷دا بەشەى لەم
 ،بىناسىنن " لەشفرۇشەكە " دلىيايەوہ بە پىدەدات رىگەى ،كردووتەوہ
 ماناى شىۋەيە بەم .مەسىحيدا ى"سەدەكان كارەساتى" لە دوژمنەكەى
 لىكردم واى تىبىنيە ئەم ھەر ۱۷ ژمارە بە دەدات ھوكمەكەى راستەقىنەى
 خۇر رۇژى پەسەندكردى بە كە ،بگىرم گوناہ دامەزراندنى ^{ھەقدەھەمى سەدەى} يادى

سالى له كه ساليك، (۳۶۰ خودا بۆ بهلام، فهرمى بهروارى) ۳۶۱ ئازارى ۷ى له دهتوانين. دهگريٽ نوينهرايهتى، تيپهپويه ئيستا، كرد ئهزموونمان ۲۰۲۰دا سهردهمى ميژووى له كه داوه نيشانى نهفرهتيك به خودا بهراستى كه بينين ئابوورى دارمانى هوڤى بووته كه، نهبووه ويڻه ى دا(Covid-19) مهسيحييهكان ترى نهفرهتهكانى. دووهم جيهانى جهنگى له كارساتبارتر جيهانى رۆژ به رۆژ، دهياندۆزينهوه ئيمهش و، دڤين بهدوايدا ئيلاهى حوكمدانى

وهردهگريٽ خۆى سزاي لهشفرۆش ۱۸ وهڤى

ناسينهوهى به رڭگه كه وردهكارپانهى ئه و ئاشكراکردنى دواى تاييهتى زۆر چوارچيويهى ناو دهمانباته ۱۸ بهشى، دهمدن لهشفرۆشهكه " دهكهن ئاشكرا ناوهپۆكهكهى وشهكان. " *ئهرمهگدۆن شهري* " كوٽايى " كاترميڤرى " *زهوى لهشفرۆشهكانى داىكى، گهوره بابلى بۆ سزا كاترميڤرى* . خويناوويهكه " *دروينه* .

له كه بينى ديكهم فريشتهيهكى ئهمه دواى " يهكهم ئايهتى ئه و شكۆمهندى به زهوى، ههبوو زۆرى دهسهلاتيكي و دابهزى ئاسمانهوه بووه رگوناك ."

له، خودايه لاي له ههنگرتوووه گهورهى دهسهلاتى كه فريشتهيهى ئه و كه ديكهيه ناويكى، فريشتهكان سهرۆكى، ميكائيل. خۆيهتى خودا راستيدا بهم ههر. ههليگرتوو ئاسمان له زهمنييهكهى خزمهته پيش مهسيح عيسا دواى، بهخشيوو پيى پيرۆزهكان فريشته كه دهسهلاتهى به و، بوو ناوه له بۆيه. فرڤدا ئاسمانهوه له جنۆكهكانى و شهيتان، خاچ لهسهر سهركهوتنى بۆ، باوك شكۆمهندى به، زهوى سهر دهگهريتهوه كه ناوهدايه دوو ئهم ژڤر ئهم و دلسۆزن چونكه بهنرخ بهنرخهكانى؛ ههليڤرڤدراوه كوكردنهوهى لهم ههر. دهركهوتوو، سهلمينراوه و كراوتهوه تاقي كه دلسۆزييه ژڤرى به كه دهگريٽ كهسانه له و رڤز خۆى دلسۆزى به كه چوارچيويهدايه

١٨٤٤مە ساڵی لە کە پێدەبەخشیت ی "شکۆمەندییە" ئەو، بوون گوێرایەلی، شەممە پوژی پاراستنی بە ١٤:٧ پەخشانی بەپێی، کردوو داوی کە نازناویک، کردوو شکۆمەندیان دروستکەر خودای وەک هەلبژێردراوەکانی ژبانی دروستکردنی دوا لە خاوەننێهتی یاسایی شیوەیەکی بە ئەو تەنیا بە زەمینییەو و ئاسمانی.

کەوتوو: وتی و دەکات هاوار بەرز دەنگێکی بە " دووم ئایەتی شوینی، جنۆکەکان نیشتهجێبوونی شوینی بوو، کەوتوو گەرە بابلی و پیس بآلندەیهکی هەموو شوینی، ناپاک رۆدێکی هەموو نیشتهجێبوونی، قیزەون "

١٤:٨ پەخشانی وەرگیرانی " !گەرە بابلی کەوتوو، کەوتوو " ئەو " پیغەمبەرانی شیوەیەکی بە ئەمجارەیان بەلام، دەبینینەو ٢٦ ئایەتە لەم مرقە دەدرێتە ئەو کەوتنی بەلگە کە ئەو یە لەبەر بەلکو نەکراو؛ قسە ئیغراکردنەکی و فریودەر چالاکییە کۆتایی ساتەوختە ئەم رزگاربووەکانی لە. خواروو دەکەوێتە پاپاش پۆمانی بابلی پیرۆزی دەمامکی هەرەها رۆدێکی هەموو شوینی، جنۆکەکانە نیشتهجێبوونی شوینی " ئەو راستیدا " بآلندەکە " باسکردنی ". قیزەون و ناپاک بآلندەیهکی هەموو شوینی، ناپاک ئیلهامبەخشە زەمینییەکانەو کردوو پشەت لە کە بیردەخاتەو ئەوەمان و سەرکردەکیان، شەیتان ئۆردوگای خراپەکانی فریشتە ئاسمانییەکانی خودایی دروستکردنی یاخیبووی یەکەم.

زیناکارییەکی ئازاری شەرابی گەلان هەموو چونکە «: سییەم ئایەتی زەویش بازەرگانی و کردوو لەگەڵ زینایان زەوی پاشاکانی و خواردوو تەو «. بوون دەولەمەند گرانبەهاکانیەو شتە زۆری بەهۆی

ئەویان ئەخلاقی بی سۆزی شەرابی گەلان هەموو چونکە "... پۆمانی پاپای دەسەلاتی هاندانی لەسەر ئایینی شەپانگیزی " ...خواردوو، مەسیحدا یە عیسا خزمەت لە ئەوێ ئیدیعی بە کە، سەریهەلدا کاسۆلیکی و شاگرد فیۆی کە دەکرد رەفتار وانانە بەو تەواویان سووکایەتیەکی لە پەر، پاپاکان نەرمی؛ لە پەر، عیسا. کردوو زەوی لەسەر نێردراوەکانی و بێهودەیی مۆدیلی، پاپاکان خۆبەزلانین؛ لە مۆدیلیک، عیسا توورەیی؛

و لوکس له که پاپاکان دهژی؛ مادیدیا ههژاری له عیسا شانازی؛ پپوئیست بئ و نارخوا به پاپاکان کرد؛ رزگار ژيانی عیسا .دهژین دهولمه‌ندیدا پاپایه‌ی مه‌سیحیه ئهم .مرۆقه‌کان بی‌شوماری ژيانی مردنی هو‌ی بوونه که نه‌بوو باوه‌ره‌ی ئهو هاوشیوه‌ی شیوه‌یه‌ک هیج به کاسۆلیکیه رۆمانی "پیلانه‌کانی سه‌رکه‌وتنی" پېشبینی خودا ،دانیالدا له .لی‌کردبوو مۆدیلی عیسا چونکه :ساده‌یه وه‌لامه‌که هات؟ به‌ده‌ست سه‌رکه‌وتنه ئهم بوچی به‌لام ،کرد ناوینشانی ژیر له که له‌بیری‌ت ئه‌وه‌مان ده‌ی‌ت چونکه .به‌خشی پئی خودا تونده‌ی و درنده رژی‌مه ئهم که بوو ۸:۸ په‌خشانی ی "دووم شمشال" سزای ۳۲۱هه‌ نازاری ۷ی له که ،شهممه رۆژی سه‌ری‌چی سزادانی بو دامه‌زراند ئاسمانه‌کان ده‌شکینم؛ ده‌سه‌لاتت شانازی " :وتی هیئرا لی وازی ،نویدا په‌یمانی له " **برۆنی وه‌ک خاکه‌که‌ت و ، ئاسن وه‌ک** " .ده‌گه‌رێ‌مه‌وه‌ پلانه‌که‌یدا له ،دامه‌زرا نه‌فره‌تانه ئهم هه‌مان جیبه‌جی‌کردنی بو پاپا رژی‌می جیبه‌جی‌کردنی بو جه‌لاده و دادوهر و قوریانی کاتدا یه‌ک له خودا ، ۳۲۱هه‌ سالی له ،ته‌واو دادپه‌روه‌ری و خو‌شه‌ویستی یاسای داواکاریه‌یه‌کانی و شه‌ر له ،داوه مرۆقاییه‌تی گرانبه‌های به ،شهممه رۆژی سه‌ری‌چی خودای له‌لایه‌ن که په‌تا‌کان داوه باجه‌که‌ی ،پپوئیسته‌کاندا بئ کو‌مه‌لکوژییه (" **خراپه‌کاری** " یان) " **ئیراده بئ** " ،ئایه‌ته‌دا له‌م دروستکراون دروستکه‌ره‌وه هی‌مای " **شه‌راب** " ده‌کات ئایینی ناشایسته‌ی ره‌فتاری له باس کینه‌یه‌کی و رق و " **تووره‌یی** " مه‌سیحه‌وه به‌ناوی که ،فی‌رکاریه‌یه‌تی بوونه‌ته ئه‌وه‌وه به‌هو‌ی که ،ده‌چینی‌ت گه‌له‌کاندا هه‌موو له‌نیو شه‌یتانی ده‌ستدریژکار یان قوریانی

مرۆقاییه‌تی هه‌موو تاوانباری نای‌ت کاسۆلیکی فی‌رکاری تاوانباری که نین به‌هایانه ئهو هاوبه‌شی کاته‌کاندا زۆریه‌ی له که ،بکات ته‌موم‌ژاوی (" **زینا شه‌رابی** " زه‌وی پاشاکانی ئه‌گه‌ر .کردوون ستایشی مه‌سیح عیسا " وه‌ک که ئه‌وه‌یه له‌به‌ر ئه‌وه ،خواردوه‌وه یان " **بابلی** " ی) **له‌شفروشی** :بوو یاسا ئه‌وه‌ بوو؛ موکله‌کانی دل‌خۆشکردنی خه‌می تاکه ، " **له‌شفروشی‌ک** کاسۆلیکی ئایینی وه .نه‌ده‌گه‌رایه‌وه ئه‌گه‌رنا ،ی‌ت رازی ده‌ی‌ت موکله‌که و تاوان ئاستی تا ته‌نانه‌ت ،به‌رزکرده‌وه ئاست به‌رزترین تا ته‌ما‌حی

بالندەى ،کرد فىرى عىسا وەك .لوکس ژيانىكى و دەولەمەندى خۆشەويستى شېۋەيەك ھەر بە سەربەرزەكان و خراپەكار پياوۋ .كۆدەبنەو پىكەوۋ پەرىك پىگەى لە خراپەكارى :يىت لەبىرت .دەبوون ون ئەو بەبى يان ھەيىت بە ،يىت لە ھەر ،بوو براى ھايىلى بكوژەكەى كە ،مرۆقەوۋ ژيانى ناو ھاتە قابىلەوۋ *لوکسەكەى ھىزى لە زەوى بازارگانانى* " .زەمىنىدا مېژوۋى سەرەتاي كاسۆلىكى رۆمانى پاپاي رژیىمى سەركەوتنى ئەمەش " .*بوون دەولەمەند* ئەوان ھەيە؛ پارە بە باوەرپان تەنھا زەويەكان خاوەن .دەكاتەوۋ روون دەيىتە ،بكات دەولەمەندىان ئايىن ئەگەر بەلام ،نېن ئايىنى كۆنەپەرستى وا تەوەرە ئەم كۆتايى كۆنتىكستى .خواراۋ تەننات ،قبولكراۋ ھاوبەشپىكى پىيەى بەو ،بناسم ئەمىرىكى پروتستانتى بازارگانانى يەكەم پەلى بە كە دەكات سەدەى لە .دەكات پروتستانت باوەرەكەى نوپنەرايەتى رۆحىيەوۋ روۋى لە زەوى ،بەرەتدا لە بوو پروتستانتى بەرەتدا لە كە باكور ئەمىرىكى ۱۶ەوۋ باوەرى ،كاتەوۋ لەو و كردوۋە كاسۆلىكىيەكان ھىسپانىيە لە پىشواۋى تەنھا كە ولاتە ئەم بۆ .بووۋ باو پروتستانت باوەرەكەى وەك كاسۆلىكى بەھۆى پروتستانت بازارگانانى .نەماۋە گرنگ ئايىنى جياۋاۋى ،گرنگ "بازرگانى" كالفىنەوۋ جۆن جنىف چاكسازىخۋاۋى لەلەيەن كە سامانەوۋ چىژوەرگرتنى كە دەدۆزنەوۋ دەولەمەندكردن ئامرازپىكى كاسۆلىكىدا باوەرپىكى لە ،ھاندەدرا كلىساكانى .نەكردبوۋ پىشكەشى پروتستانت رەسەنى نۆرمىكى كلىساكانى كاتىكدا لە ،چۆلن رووتەكانەوۋ دىۋارە بە پروتستانتەكان بەنرخ كەرەستەى لە كە شوپنەوار بە لەسەرە زۇربان بارى كاسۆلىكى ھاتوۋە ۱۲دا ئايەتى لە كەرەستانە ئەو ھەموو -عاج ،زىو ،زىر -دروستكراۋن و بگىرپتەوۋ دلەكاندا لە خودا جىگەى ئەوۋى بۆ ھاتوۋە ،نوئ ماموۋنى ،دۆلار بوونى ئۆپۇزسىۋن .لەدەستداۋە بەرژەوۋەندىيەكى ھەموو عەقىد بابەتى .سىياسىدا فۆرمىكى لە تەنھا بەلام ،ھەيە

كە ئاسمانەوۋ لە بوو دىكە دەنگىكى لە گويم ئىنجا " :چوارەم ئايەتى *و نەبن گوناھەكانى ھاوبەشى تاكو ،دەرىچن لىي گەلەكەم ئەى*» :دەيگوت «*و ھەرنەگرن بەلاكانى لە كام ھىچ*»

ئەي " :دەھىنئەتەو وەبىر كۆتايى جىابوونەوئە ساتى چوارەم ئايەتى دەبرىنە ھەلېژىردراوھەكان كە كاتەيە ئەو ئەمە " *دەرىچى لىي گەلەكەم* ،دەكات باسى ئايەتە ئەم ئەوئەي .بەكەوئەت عىسا بە چاويان ئەوئەي بۆ ئاسمان وەرگىراون ئەوان ۱۶-ئە-۱۴:۱۴ پەخشانى تەوئەرى كە ،يە " *دروئە* " كاتى بەكەن انەدا"بەلا" لەو "بەشدارى" نايئەت ،دەكات دىارى ئايەتەكە وەك چونكە كە دەكات دىارى دەقەكە بەلام .بەردەكەوئەت رۆحانىيەكانى و پاپا رۆمى كە " نايئەت ،ھەلگىراون كە يئەت ھەلېژىردراوانەدا ئەو لەنيو مەوئە ئەوئەي بۆ سەرەكى گوناھى پىيەي بەو وە .كردىئەت " *گوناھەكانىدا لە بەشدارى* و كاسۆلىك لەلایەن كە " *دەردەكە نىشانەي* " كە ،يەكشەممەيە پشووئەنى ،لەيدەگىرئەت رېزى باوئەردا كۆتايى تاقىكردنەوئەي لە پەرۆتستانئەكانەوئە ھەلگىرئەت لە بەشدارى ناتوان سەرەكەيە ئايىنيە گروپە دوو ئەم باوئەردارانى بەلام ؛ **بەردەوامە "بابل لە دەرچوون" پىويستى** .بەكەن ھەلېژىردراوھەكاندا گوئەپايەلى بۆ دەرفەت دوا كە ساتەيە ئەو لەسەر سەرنجى رۆح ئايەتەدا لەم يەكشەممە ياساى راگەياندىن چونكە ، پوو دەخاتە خۆى خودا فەرمانى " *رەزگار بووانى ھەموو لەنيو ھۆشيارى راگەياندە ئەم .نيعمەتە كاتى كۆتايى بەم ،دەكات پەرورەدە دا(سپيەم جىھانى جەنگى) " شەشەم شەمشالى* چاودىرى چاوى ژىر لە بەرپرسىارانە ھەلېژاردنى بۆ دەكات بەھىزيان شىوئەي دەروستكەردا خوداى .

خودا و ئاسمان گەيشتوونەتە گوناھەكانى چونكە " :پىنجەم ئايەتى
» .كردووە لەبىر تاوانەكانى

ناوھەكەي كە ،دەكات پىشنيار "بابل بورجى" وئەي قسەكانىدا لە رۆح " ،رۆما ،۵۳۸و ۳۶۱ سالانى لە .ھەيە ھو"بابل" ناوى لە رېشەي و رەگ ي"پىرۆز" كورسى ، ھەيە خۆى "تەختى" " *لەشفرۆش* " كە " *گەرەكە شارە* .كردووە ھىندە چەند خودا دژى لە خۆى گوناھەكانى ،۵۳۸و ۳۶۱ سالى لە پاپاى گوناھە و ژماردن (۳۶۱و ۳۶۱ سالى لە) سال ۱۷۰۹ ماوئەي بۆ ئاسمانەوئە لە شكۆمەندى گەرەنەوئەي رېگەي لە عىسا .كردووە تۆمار كەلەكەبووھەكانى پىرۆزىيە و رۆما بۆ و كردووە ئاشكرا پاپاى رېژىمى دەمامكى خۆيەوئە بەدەن تاوانەكانىيان باجى ھاتووە ئەوئەي كاتى ،دروئەكەي

بەيپىي و بېدەنەو داوئەو پارەي چۆن ھەروەك " :شەشەم ئايەتى
دوو ،كردوو تېكەلى كە جامەي لەو ،بېدەنەو ھيئە دوو كردەوكانى
» .بەن تېكەلى بەش

،دروئەكردن دوای ، ۱۴ پەخشانی لە بابەتەکان پېشکەوتنى دوای
و کاسۆلىک قوربانییە خراپەکارتىنى بۆ ئەو وە . دىت کۆکردنەو
خۆی قسەکانى خودا كە کاسۆلىکیە ئايىنى درۆکانى پرۆتستانتەکانى
بەيپىي ھيئە دوو و ،بېدەروە داو پارەي چۆن ھەروەك " :روو دەخاتە
ئەو کارەکانى كە لەبیرمانە مېژوووە لە " . کردووپیەتى ئەوئە لەسەر
ھەر بۆیە .بوون ئەو لیکۆلینەوکانى دادگا ئەشکەنجەي و دار سووتاندنى
ئازار تووشى کاسۆلىكى ئايىنى مامۆستایانى كە چارەنوووسەيە جۆرە ئەم
لەم پەيام ھەمان .بتوانرێت جۆرە لەو شتىكى ئەگەر ،زیاتر ھيئە دوو ،دەبن
دوو ،ناویەو ژزاوئە كە جامەي ئەو لەناو " :دەكرێتەو دووبارە فۆرمەدا
بۆ بەکارھێنرا عيسا لەلایەن خواردنەو جامەكەي وینەي " . بېرێژە ھيئە
گەيشتە كە ،دەگرێت بەرگەي جەستەي كە ئەشکەنجەيە بەو ئامژەدان
پۆمەو لەلایەن پېشتر كە ،خاچێك لەسەر ئازارەکانى دوا بە لوتكە
ئەوھمان عيسا شیوپیە بەم .گۆلگۆتا چپای دامپنى لە ،ھەلگېرابوو
ئەو بۆ نیشانداو رقاوی بايەخێكى بى کاسۆلىكى باوەرپێكى كە بېردەخاتەو
بكات ئەزموونى ئەو نۆرەي ئیستا بۆیە و کردوو قەبۇلیان كە ئازارەي
كارە ئەو ھەرگیز :وئەدەگرێت خۆي تەواوي مانای ساتەدا لەم كۆن پەندێكى
ياسای كارەدا لەم خودا .بكرێت لەگەڵتە ناتەوێت كە مەكە تر كەسانى لەگەڵ
بەرامبەر لە ددانێك ،چاویك بەرامبەر لە چاویك :دەكات جیپەجی تۆلەسەندەو
خۆي بۆ تاكەكەسى بەکارھێنانى كە دادپەرور تەواو ياسایەكى ددانێك؛
مروۆقەكان بۆ بەکارھێنانى ،بەكۆمەلدا ئاستى لەسەر بەلام .كردبوو تەرخان
لە خۆيان پېيانوابوو ،دەكرد ئیدانەيان ئەوئەش سەرەپای كە ،بوو رېگەپېدراو
پۆحە و خراپە :كارەساتبارە دەرئەنجامەكەي .باشترن و دادپەرورتر خودا
پەچەلەك بە رۆژئاوايى گەلانى بەسەر زالبوون و خراپتر ياخېگەرپەكەي
مەسیحى.

زېږېنې جامېکې "، "له شفرۆش "، "گهوره بابلی " ۱۷:۵، په خشانې له چالاکييه ورده کارييه ئەم " . بوو به دهسته وه قېزه ونه کانی شته له پر ئامانج ده کاته ئیکاريستی جامه که ی تایبه تی به کاره یانی و ئایینییه که ی فیږی مه سیحه وه عیسا له لایه ن که پیروژه پړوپه سمه به م بیږیږی کردنی خودای . ده کات دابین بۆ هاو شیوه ی تایبه تی سزایه کی ، کراوه پیروژ و ده کړیت له بیر کردنه وه و دادپه روه ری خودای ده داته خو ی جیگه ی خو شه ویستی . ده یت ئاشکرا مرو قایه تی بۆ روونی به ئەو حوکمدانی .

شته به خو ی و کردوو شکۆمەند خو ی ئەو نده ی « :حه وته م نایه تی په ژاره ی و خەم و ئازار ئەو نده ش ، کردوو سه رقال گران به ها کانه وه ، نیم بیوه ژن ، داده نی شی م شازن وه ک من :ده یت دایدا له چونکه ، پیده به خشی ت ! نایینم خەم هه رگیز »

و ژیان نیوان د ژایه تی سه ر ده خاته تیشک رۆح هه وته م دا نایه تی له ، بایه خه بی ، بیخه م ، شادییه ، لینه دا وه ده ستی مردن به ده بختی که ژیان . مردن ئەو به دوای پاپا رۆمانی ی " بابل " . نو ییه کاندایه چی ژه بۆ به دواد اچوون له له به ده سه ته یانی بۆ وه . ده کړیت لوکس ژیان یکی که ده گه را سامانه دا ئیستاش تا و به کاره ینا مه سیحی عیسا ناوی ، پاشاکان و ده سه لاتداران " . خو به خشین " وه ک گونا هه کان لیخو ش بوونی فرو شتنی بۆ به کاری ده هیئت ، خودا دا حوکمی هاو سه نگی له قورسه زۆر قورسایي که ورده کاريیه که ئەمه بکات که فاره تی جه سه تییه وه و ده روونی رووی له ده یت ئیستا که و عیسا که وه ستا وه ئەوه له سه ر گران به هایه و سامان ئەم سه رزه نشت کردنی به م . بوون رازی رووته کان پید او یستییه به و ده ژیا هه ژاریدا له نیږد راوانی ی " لوکس و سامان " جیگه ی " ماته مینی " و " ئەشکه نه جان " شیوه یه ده گریته وه رۆمانی پاپاکانی کاسۆلیکییه رۆحانییه .

شازن وه ک من " ، ده یت دایدا له بابل ، فیلبازییه کانیدا چالاکيیه کاتی له له " زه ویدا پاشاکانی به سه ر شازنایه تییه که ی " ئەمه ش ، " داده نی شی م " ، ۲۰ و ۲:۷ په خشانې به پپی وه . ده کاته وه پشتراست ۱۷:۱۸ په خشانې بیوه ژن من " . رۆما له ، (پینشینی کردن = قاتیسین بۆ) قاتیکانه له " ته خته که ی له ، بوو که که ی ده کات ئەوه بانگه شه ی که ، مه سیح ، میږده که ی " نیم

، نېيه رزگار بوون کليسا دهره وهی له " . نابینم ماته مینیه که هیچ وه " . ژياندايه کردووه ته وه دووباره ئه مهی زورجار ئه وه ندو . ده لیت نه یاره کانی هه موو به بو حوکم پرانییه که ی وایه قه ناعه تی به راستی وه . باوهر گه یشتووه ته که به روما ئایا ، بووه نیشته جی له وی پییه ی بهو . ده بیت به رده وام هه میسه زله یزه له لایه ن ئه وه ی به هو ی ، له وش جگه ناونراوه ؟ " ئه به دی شاری " بو هه بوو باشی هو کار یکی ، ده کرا پش تیوانی زه ویه وه سهر روظنا واییه کانی زیان بی و لینه دراو ده ست مرو ییه وه رووی له که بکات خو ی به باوهر ئه وه ی که ده کرد ئه وه ی بانگه شه ی پییه ی بهو ، نه ترسا خودا هیزی له ئه ویش . بیت ده کات ئه و نوینه رایه تی و ده کات خزمه ت زه وی له سهر

برسیتی و ماته مینی و مردن : دین به لاکانی روظیکدا له بویه « ۸ : ئایه ت به هیزه کردوو دادوهری که په روه ردگار په زدانی چونکه ، ده کوژیت ناگر و

له ، هو کاره ئه م له بهر " : ده شکینیت وه هه مه کان هه موو ئایه ته ئه م " - ده گه رپته وه شکو مه ندیه وه به عیسا روظه ی ئه و - " روظدا هه مان " . برسیتی و ماته مینی ، مردن " : ده گات خودای سزای واته " ، دین به لاکانی روظدا یه که له مرو ف . ده کرپنه وه پیچه وانه رپکو پیکی به شته کان ، راستیدا له که ، ژیا نه نانی له ده ستدانی ، روظی " برسیتی " : یه که م . نامریت برسیتی به ئه و مردنی بونه ی به " ماته مینی " ، پاشان . مه سیحیه باوهری بناغه ی ، ده که ین هاو به ش له گه لیا ندا خیزانی هه ستی که ، نزیکمان که سانه ی ، ده دات تاوانباره که گونا بهاری " مهرگ " ، کو تاییدا له . ده کریت چاودیری ده سو تیت ناگر به و " . ۶:۲۳ رومیان به پیی ، " مردنه گونا کرپی " له به ر ئه وه ی دووباره وه حیدا و دانیال له که پیغه مبه رانه را گه یان دنه ئه و به پیی ، " داره که دا له بوونه وه ری ئه وه ندو نارپه و به خو ی ئه و . کراو ته وه خو ی که ته و او دایه ئیلا هی داد په روه رییه کی له ته نیا که سو و تاندوو له سهر دادوهری که به هیزه په زدان چونکه " . بجیت له ناو ناگره که دا له مه ریبه می کاسو لیکي ئایینی ، ئیغرا کردنه کانی دا چالاکیه کاتی له " : کردوو ده رکه وت بچوو که دا مندا له ئه و شیوه ی له ته نیا که ، ده په رست عیسا دایکی بو مه یلیان که را کیشا مرو فقه کانی می شکی لایه نه ئه م . بوو باو ه شیدا له که به بوو چهنده ئایین - دایکیک بلین با شتر یان ، ژنیک . هه بوو هه ستر کردن

دەكات دادوهرى كه مەسىح و راستىيە كاترەمىرى ئىستا بەلام! دىنپاكەرەو
ئىلاھىيە ھىزە ئەم و دەرکەوتوو؛ گەرەدا خوداى شۆمەندى لە تازە
توورەپى ژىر دەختە و دەبات لەناوى، کردۆتەو دەمامكى كه مەسىح عيسا
فرىودراوەكانى قوربانىيە تۆلەسەندەو.

لەگەلدا و کردوو زىنايان كه زەوى سەر پاشاكانى ھەموو " ۹: ئايەت
» . دەگرين و دەگرين ، دەبين سووتانى دوکەلى کاتىک ، ژيان

و زينا بە خۆيان لەگەلدا كه زەوى پاشاكانى " رەفتارى ئايەت ئەم
، پاشاكان ئەمەش . دەكات ئاشکرا " کردوو سەرقال گرانبەھاكانەو شتە
كه دەگریتەو گەلەنە ئەو سەرکردەكانى ھەموو ، دىكتاتورەكان ، سەرۆکەكان
لە و کردوو پەرەردە کاسۆلىکیان ئايىنى چالاكى و سەرکەوتن
کردوو پەسەند شەممە پارىزەکانیان کوشتنى برىارى کۆتايیدا دادگايکردنى
" . دەگرين و دەگرين بەسەريدا دەبين سووتانى دوکەلى کاتىک " ئەوان
دەخلىسکىت خۆيان دەستى لە دۆخەكە دەبين زەوى پاشاكانى بەروونی
كه دەبن رۆما ئاگرى شایەتدالى تەنیا و ناکەن كەس حوکمرانى چىتر ئەوان
تۆلەسەندەو ئامرازەكانى كه ، فرىودراوەكانەو قوربانىيە لەلایەن
ئەو كه رەوايە راستىيە بەو ئەوان ماتەمىنى و گریان . داگیرسىنراو ، خودايیە
دەرووخىن لەناكو ، دەسەلات بەرزترین گەياندىانە كه دۇنيایانە بەھا

ئاخ : دەلێن ئازارەكانى ترسى لە و و ستاون دوورەو لە " ۱۰: ئايەت
دادگايکردنت کاترەمىردا يەك لە ، بەھىزەكە شارە ، بابىل ، گەرەكە شارە بۆ ئاخ
» !هات

لە خۆيان دوورى زەوى پاشاكانى و دەسووتیت ، دەمریت " ئەبەدى شارى "
بەكەن ھاوبەشى چارەنووسى كه ھەيە لەو ترسیان ئىستا . دەپارێزن رۆما
شارە ! ئاخ ! ئاخ " : گەرەيە بەدبەختىيەكى ، ئەوان بۆ ، روودەدات ئەو
، كەوتوو " ، وەك دەكریتەو دووبارە جار دوو ئاخ — " ! بابىل ، گەرەكە
لە كه بوو بەھىز ئەوئەندە - " ! بەھىزەكە شارە " " ! گەرە بابلى كەوتوو
حوکمرانى مەسىحیدا گەلانى سەرکردەكانى بەسەر كاریگەرییەكەيەو پێگەى
ئیدانە خوداو لەلایەن كه پەيوەندییەوئە ئەم بەھۆى پێك . دەکرد جیھانى
، ئەنتۆنى ماری ، نەمسایەكەى ھاوسەرە و شانزەھەم لویسى پاشا ، كراو

سواری، بوون " گهوره ناخۆشی " قوربانیی که، خۆیان لایهنگرانی لهگهڵ یهک له " ٢٣-٢٢: پهخشانی له کردبوو پیشبینی رۆح وهک، بوون گیلۆتین دیاری جیهان کۆتایی کاتی عیسا گهراوهوی " !هات حوکمهکهت کاتژمێردا ٣:١٠ پهخشانی له که بوو رهمزی ی " کاتژمێر " تاقیکردنهوه دوا. دهکات دهریکهویت مهسیح عیسا ئهوهی بۆ دهیئت بهس تهنها بهلام، کراوه پیشبینی " کاتژمێرێک "، ئهمجارهیان و بێتهوه پێچهوانه ئیستا دۆخی ههموو ئهوهی بۆ سهرسوپههێنهره گۆرانکارییه ئهم هێنانهدی بۆ دهیئت بهس وشهیی مانا به

دهگێڕن ماتهمینى و دهگێڕن بۆی زهویى بازرگانانى " ١١: ئایهت « ناکرێت بارهکانیان کهس ئیتر چونکه

تایبهتی به، ئامانج دهکاته " زهویى بازرگانانى " ئهمجارهیان رۆح سهرانسهری له رزگاربووان لهلایه که ئهمریکی بازرگانی رۆحی بۆ ئاماژهیه باسکراوه ١٧دا پیشووی بهشی لیکۆلینهوهکانی له وهک، وهرگیراوه جیهان بارهکانیان ئیتر کهس چونکه، دهگێڕن بۆ ماتهمینى و دهگێڕن " ئهوانیش خۆشهویستی و سۆز تاوانباری لهسهه جهخت ئایهته ئهم "... ناکرێت بۆ ماتهمینى ئهوان که، کاسۆلیکی ئایینی بۆ دهکاتهوه پرۆتستانتهکان دهکات باوههه بهو خۆیان کهسی وابهستهیی شایههه دی شێوهیه بهم، دهگێڕن ئیلهام خوداوه لایه له چاکسازی کاری، بهرامبهردا له. ئابووری قازانجی بۆ و کاسۆلیکی رۆمانی پاپایهتی تاوانباری ئیدانهکردنی بۆ وهرگیراوه که ئهوهیه ئهمهش تیگهیشتهوون؛ که راستیانهی ئهوه گهراندهوهی لوتیتر مارتین و ویکلیف جۆن و والدۆ پیتهر وهک راستهقینهکانی چاکسازیخوازه ئهوه سهیری بهداخهوه بازرگانهکانیش. کردوویانه خۆیاندا سهردهمی له پێیهی بهو، دهشکێن چاویاندا لهبهردهم دهزانن نرخى به که دهکهن بههایانه چالاکییه رێگهی له خۆیان دهولمههههکردنی له چێژوهرگرتن بۆ تهنیا بوونیان خۆشییهکانی له کورتهیهک بازرگانیکردن دهژین؛ بازرگانییهکانیانهوه دهکات.

ورد کهتانیکی، مرواری، بهنرخ بهردی، زیو، زێڕین بارێکی " ١٢: ئایهت جۆره ههموو، بۆنخۆش دارێکی جۆره ههموو، سوور، ئاوریشم، وهنهوشهیی

و، ئاسن، برۆنزی، دار بەنرخترین لە کەلوپەلایک جۆرە ھەموو، عاج کەلوپەلایکی،
"مەرھەر،"

ئایینی بنەمای کە بخەمەر و جۆراوجۆرانە کەرەستە ئەو ئەوەی پێش
باوەرە تاییبەتە خالە ئەم لێردەدا، پێکدەھێن کاسۆلیکی رۆمانی بپەرستی
سامرییە کە ژنە بە. کردوو ھێری مەسیح عیسا کە بپەردیتەووە راستەقینە کەم
لەسەر نە کە دیت ئەوکاتە، بکە پێ باوەرم": گوت پێی عیسا "ژن": پراگەیاندا
دەپەرستیت نازانیت ئەوەی تۆ، ناپەرستیت باوک ئۆرشەلیم لە نە و شاخە ئەم
جولە کەکانەوہیە لە رزگار بوون چونکە، دەپەرستین دەیزانین ئەوەی ئێمە
بپەرستین ئەوەی بۆ دەگەرێت کەساندا جۆرە ئەو بەدوای باوک چونکە.
" **بپەرستن راستی و رۆح بە دەبێت** دەپەرستن ئەوانە، رۆحە خودا
فۆرمیکی ھێچ بە پێویستی راستەقینە ئیمانی، پێیە بەم (٢٣-٢١:٤ یۆحەنا)
لە و. وەستاوە دەروونی دۆخێکی لەسەر تەنیا چونکە، نییە فیزیکی و ماددی
و تەماحکار جیھانی بۆ کەمێ گەرنگییەکی راستەقینە بە باوەرە ئەم ئەنجامدا
رۆحییەو ھەر رۆوی لە تەنھا، ناکات دەولەمەند کەس چونکە، ھەبە دز
لە بۆیە، دەپەرستن رۆح بە خودا ھەلبژێردراوەکان. نەبێت ھەلبژێردراوەکان
دەبێت بپەرستن وەکانیان واتە ئەمەش، راستیش بە بەلام، بپەرستن وەکانیاندا
کە شتێک ھەر. پێدەکات ناماژە خودا کە بنرێت بنیات پێوہرە ئەو لەسەر
راستەقینە خودای کە بپەرستی لە جۆرێکە، پێوہرە ئەم دەروہی دەکەوێتە
ئایینەکانی فەتھەکانیدا کاتی لە کواماری رۆمای. دەکرێت خزمەت بێت وەک
بە ئایینیەکانی دۆگما لە زۆر بەشیکی وە. وەرگرت دۆراوەکانی ولاتە
لە. بوو دێرین گەورە شارستانیەتی یەکەم کە، بوون یۆنانی رەچەلەک
کە دەبینین میراتە ئەم ھەموو، پاپادا دەسەلاتی ژێر لە، ئێمەدا سەردەمی
نێردراوی ١٢ لە کە، کراوە تیکەل "مەسیحی" نوێی "پیرۆزەکانی" لەگەڵ
رۆشتوو شوینە ئەو تا ئەوەی دوای، بەلام. پێدەکات دەست پەرورداروہو
ئیدانە بپەرستی کەرە ئەم کە، بکات سەرکوت خودا دووہمی فەرمانی کە
یان، نەخشینراو یان نەخشینراو وینە پەرستنی کاسۆلیکی ئیمانی، دەکات
لە بۆیە. دەکات بەردەوام، دەردەکەون شەیتانەکاندا بینینی لە ئەوانە
کە دەبینن وە نەخشینراوانە بتە ئەم کە کولتەکانیدا پێوہرەسمەکانی

كەرەستانەى ئەو ھەيىت؛ شېۋەيان ئەوھى بۇ ھەيە كەرەستە بە پېۋىستان
 ،بەنرخ بەردى ،زىو ،زېر لە بارىك ...!...": پوو دەيخاتە خۆى خودا لىستەكەيان كە
 دارىكى جۆرە ھەموو ،سور ،ئاورىشم ،ونەوشەيى ،ورد كەتائىكى ،مروارى
 دارە زۆرىيەى لە كەلوپەلىك جۆرە ھەموو ،عاج شتىكى جۆرە ھەموو ،بۆنخۆش
 شتە و بەنرخ بەردى و زىو و زېر ". "...مەرمەر و ،ئاسن ،بۆننى ،بەنرخەكان
 دانيال لە پاپا پاشاى لە " بگرن قەلەكان خوداوندى لە زېر " " گرانبەھاكان
 بابلى لەشفرۆشى بەرگى و جل " سور و ونەوشەيى " ،پاشان ۱۱:۳۸
 رازاندنەوكانى " مروارى و بەنرخ بەردى و زېر " ۱۷:۴۶ پەخشانى لە گەورە
 بەپىي ،پېرۆزىيەكەى ئىدىعەى بۇ ئامازەيە " جوان كەتائىكى " ؛ ئەون
 كەدەو بۇ ووستاوە وردەكان كەتائىيە چونكە " ۱۹:۸ پەخشانى
 ئەوانەن باسكراون كە دىكە كەرەستانەى ئەو ". پېرۆزەكان راستودروستەكانى
 گوزارشت لوكسانە كەرەستە ئەم .دەكات دروست لى نەخشىنراوەكانى بتە كە
 دەكەن كاسۆلىكى بتيەرستى پەرۆشى بەرزى ئاستى لە

و رۆن و شەراب و بخور و مير و بۆن و بەھارات و دارچين لە " ۱۴: ئايەت
 رۆحى و جەستە و گالىسكە و ئەسپ و مەر و گا و گەنم و ورد ئاردى
 " .مرۆقەكان

پېشنيارى ،باسكراو " ،رۆن و شەراب ،بخور ،مير لە " ،بۆنەكان " ئەو
 ئەو كە ،" خودا پەرستگى " دروستكردنى دەكەن ئەو ئاينىيەكانى رېۋرەسمە
 ،" دەروخىئىت " ۸:۱۱ دانيال لە و " دەكات كوفر " ۱۴:۱۶ پەخشانى لە
 ،" مرۆقەكان رۆحى و جەستە " بە سەبارەت ،ئايەتەكە كۆتايى وردىنى
 شېۋەيەكى بە كە دەكات ئىدانە پاشايانەدا ئەو لەگەل ھاوكارىيەكەى
 بە ،مەسىحەو بەناوى ھاوبەشە لەگەلئاندا كاتى دەسەلەتى ناياسايى
 و كۆيلايەتى ۋەك كەدووە رەوا قىزەونى كەدەوھى باوەرپىكراو شېۋەيەكى
 لە خودا كە شتانەى ئەو -خودا بوونەوهرەكانى كوشتنى و ئەشكەنجەدان
 زاراوانە بەم كە حالەتە ئەوئەندە ئەمە دەكات تەرخان خۆى بۇ ئايىنىدا بوارى
 زەوى لەسەر ئەوانەى ھەموو خويىنى " :دەكاتەو كورت خۆى كەدەوكانى
 " لە ۱۸دا بابەتە ئەم ۱۸ى ئايەتى لە " ،دۆزايەو ناويدا لە سەربردراون

درۆینهوه ئایینی خۆنمایشکردنی و چالاکییهکانی بههۆی که "رۆحهکان" شەیتان دەگەیهنرێتە.

"رۆح" وشەى ئیلاهییدا بیرى و پیرۆز کتییى له **بیرخستنهوه** بیرکردنهوهى، جهستهیى جهستهى :لایهنهکانیدا ههموو له مرۆف بۆ ئاماژیه وهک "رۆح" که تیۆریهى ئه وه ههستهکانى و ،عهقلی ،دهروونى یان دهروونى له وه دهبیتهوه جیا جهسته له مردندا کاتى له که ،روو دهخاته ژيان توخمیكى ،کۆندا پهیمانى له .یۆنانییه بتههرستى بنهچهى له تهنیا ،دهمیڤنیتتهوه جهستهدا :دهناسیڤنیتتهوه ئاژهآیییهکانى و مرۆف بوونهوه ره خوینی به "رۆح" خودا **خۆیهتى خوینی بوونهوه رۆک ههموو ژيانى چونکه** " ۱۷:۱۴ لیڤیهکان **چونکه** ،مهخۆن بوونهوه رۆک هیچ خوینی' :گوت ئیسرائیلییهکانم به بۆیه ههر دهبرد رۆت بیخوات ههرکه سیک' **خۆینه کهیهتى بوونهوه رۆک ههموو ژيانى** ...و داها توهو یۆنانى تیۆرییهکانى پپچه وانهى شیویه بهم " که فەلسەفیانهی بیرۆکه ئه وه بۆ دهکات ئاماده ئینجیلی بهرپه رچدانه وهیهکی بنهمای له سه ر ئاژهآ و مرۆف ژيانى .سه ره هه لده دهن بتههرستدا گهلانى نیو له خوین ،خنکانه وه بههۆی بووه پیس یان ،رژاوه .دامه زراوه خوین کارکردنى ، مپشک له وانەش ،فیزیکی جهستهی توخمهکانى بۆ نادات ئۆکسجین چیتر بنهمای ئه وا ،نه بی ت ئۆکسجین دووه میان ئه م ئه گه ر وه .بیرکردنه وه شوینی زیندوو ی به کۆتاییه قۆناغه ئه م دواى له شتیک هیچ و وه ستاوه بیرکردنه وه هه میشه یی بیرى له "رۆح" مردوو پیکهاته ی یاده وه رى له جگه نامیڤنیتتهوه ؛ زیندوو ی " کاتیک ،داها توه وه "زیندوو بوونه وه ی" روانگه ی له خودادا که ئه وه ی وهک ،"دهکاته وه زیندوو سه ره له نوئ" کاتیک واته ،"دهکاته وه مردنى " یه کلاکه ره وه ی له ناوچوونى بۆ یان هه تاهه تایى ژيانى بۆ ،رهنگه "دووم".

،رۆیشتن لیت دهکرد ئاره زوو ی رۆحت به ره مه مانه ی ئه و " ۱۴ : ئایه ت « .نایاندۆزیتته وه تر جارێکی ،بوون ون بۆ جوانه کانت و ناسک شته هه موو

پوون پپشوودا ئایه تی له ئه وه ی پشترپاستکردنه وه ی به رۆح ،خۆی " رۆحی " بۆ دهگه رپڤنیتته وه پاپا رۆمای " ئاره زوه کانی " ،کراوه ته وه ،یۆنانى فەلسەفەکانى میراتگرى .فریوده ره که ی و ئیغراکردن که سایه تییه

ئەو ئايا كە وروژاند پرسىيارەى ئەو كە بوو كەس يەكەم كاسۆلىكى باوەپى
 لە. نا يان رۆڭچىكن خاوەنى دۆزراوەتەو نویدا جىھانى لە مەرقانەى و ئاژەل
 كەردارى ھەلېژاردنى لەسەر ھەيە؛ خۆى وەلامى پرسىيارەكە راستىدا
 .**رۆڭچە چۈنكە**، نىيە رۆڭچى مەوۆف :وەستاو ەروست يارمەتيدەرى

لە كە ،دەكاتەو ەكورت راستەقىنە مردنى دەرنەنجامەكانى رۆڭ
 لە وردەكارىانە ئەم .كردوو ەئاشكرای و دامەزراندوو ۱۰-۷-۵: ۹ بانگەواز
 گرنكى شىوہيە بەم .نابنەو ەدووبارە نویدا پەيمانى نووسىنەكانى
 " ھەمىشە بۆ " بابل " ،لەناوچوون .دەبينىن پىرۆز كەتتېي تەواوى خويندەوہى
 " و " دەكرد ئارەزووى رۆڭچى كە بەرھەمانەى ئەو " دەيپت " لەدەستدانى
 .دەگەرپان بەدوايدا و پيدەدا بەھاي كە " جوانانە و ناياب شتە ئەو ھەموو
 بە ھەلېژدراوەكان چۈنكە : " ئىوہ بۆ " :دەكات ديارى ھەروہا رۆڭ بەلام
 كە بكنەو ەدرېژ سەرسورھينەرانە ئەو قەدرزانى دەتوانن ئەو ەپچەوانەى
 .دەبەخشيت بەسەرياندا خودا

ترسى لە ،بوون دەولەمەند لېي كە شتانە ئەم بازارگانانى « ۱۵: ئايەت
 .» دەگيپن ماتەمىنى و دەگريپ ،وەستاون دوورەو ەلە ئازارەكانى

لەلای كە ئامانج دەكاتە بازارگانانە ئەو " رۆڭ ۱۹-۱۵ ئايەتەكانى لە
 سەر دەخەنە تيشك دووبارەكردنەو ەكان . " بوون دەولەمەند ئەو
 لەم جار سى كە ، " كاترەمپدا يەك لە " دەستەواژەى لەسەر جەختكردنەو ە
 ۳ ژمارە " !ئاخ !ئاخ " ھاوارەكەى ھەروہا ،دووبارەكراوەتەو ەبابەتەدا
 بۆ دەكات خالە ئەم لەسەر پيداگرى خودا شىوہيە بەم .تەواوہتییە ھيماى
 ئەم پيغەمبەرايەتى؛ راگەياندى نەگەرپاوەى سروشتى دووپاتكردنەو ەى
 !ئاخ " ھاوارەكەى .دەدرپت ئەنجام ئىلاھىيەكانى ەو كاملييە ھەموو بە سزايە
 ناگاداركردنەو ەى ھاوارپكى ،دەوترپتەو ەبازرگانەكانەو ەلەلایەن كە ، " !ئاخ
 !كەوتوو !كەوتوو " :دەداتەو ەدەنگ ۸:۱۴ پەخشانى لە ھەلېژدراوەكانى
 " ،دەكەن ئەو لەناوچوونى سەيرى دوورەو ەلە بازارگانانە ئەم " !گەرە بابلى
 بەرھەمەى لەم ترس بۆ ھەيە باشيان ھۆكارپكى و ە . " ئازاردانى ترسى لە
 لەناوچوونى ماتەمىنى بە چۈنكە ،زىندوو خوداى دروستى و راست توورەپى
 توورەپى بەھۆى بەرامبەردا لە و دادەنپن ئەودا ئۆردوگای لە خۆيان ،ئەو

لەناو ئایینی فریودانی نەکراوەکانی دڵنەوایی قوربانییە کوژەری مڕۆی گەورە بەرپرسیارێتییهکی لە دەکاتەوێ ئاگادارمان ئایەتە ئەم .دەچن پۆمانی کەنێسە سەرکەوتنەکانی لە بازرگانییەکان بەژەوێندییە و دارایی دەوڵەتمەندکردنی ئارەزووی لەبەر تەنها "بازرگانەکان" .کاسۆلیکیدا بێپارە و درێندەترین و خراپترین و لەشفرۆشەکە لە پشتگیریان مەدەدی کرد قیژەوێنە زۆر خراپەکارییە ئەو هەموو لە چاویان .دەکرد دیسپۆتییهکان نموونەیهکی .بن هاوبەش کچە ئەو کۆتایی چارەنووسی ئەوێن شایەنی کە سەرەتای لە هەر کە هەیه پارێسییهکانەو بەو پەيوەندی میژوویی لایەنگری ئەویش دواي ٩ یەکەم فرانسێسی شا سەردەمی لە چاکسازییهو کردوو چاکسازیخوازان باوەری دژی لە کاسۆلیکیان باوەری

و کەتان کە ،گەورەکە شارە بۆ ئاخ ،ئاخ :دەلێت و " ١٦: ئایەت مرواری و بەنرخ بەردی و زیڕ بە و لەبەردایە سووری و وەنەوشەیی شیۆیه لەو گەورەکانی دەوڵەتمەندییه کاتژمێردا یەک لە !رازاوێتەو "لەناوچوون"

کە ،گەورە بابلی " :دەکاتەوێ پشتراست ئامانجەکە ئایەتە ئەم بەرگی و جل پەنگی -" لەبەردایە سووری و وەنەوشەیی و ورد کەتانێکی پۆمانی گالتهجارەکانی سەربازە کە بوو پێگەیه بەم هەر پێیهی بەو ،شاهانە نەیان دەتوانی ئەوان .دایۆشی "وینەوشەیی" جلیکی بە عیسیان شانەکانی قوربانییهکی وەک :داوێ کارەکیان بە خودا کە بەئێن خەیاڵتدا بە مانایە ئەو بەم کە ،هەلبژێردراوەکانی گوناھەکانی هەلگری بە بوو عیسا ،کەفەرەتکار یەک " ١:١٨ ئیشایا بەپێی . دیاریکراون وینەوشەیی یان ،سوور ،پەنگانە گەرانەوێ دواي پۆحانییهکانی و پاپا و پۆما لەناوێردنی بۆ بەسە " کاتژمێر مردنی لە پێگریکردن بۆ دیت کە ،مەسیح عیسا شکۆمەندانەیی هەموو دلسۆزیان ،کۆتاییەدا تاقیکردنەوێ لەم .هەلبژێردراوەکانی بۆچی کە تیگەهین لەوێ دەتوانین شیۆیه بەم دەکات؛ دروست جیاوازییهکە متمانە ئەو و باوەرەکیان بەهێزکردنی لەسەر پێداگری تاییهتی بە خودا مڕۆقاییهتی زۆر ماوێهکی بۆ .بگرن پێ خوویان دەیت کە دەکات پەهایە یەک لە " جۆرە لەو لەناوێردنی کە بکات بەو قەناعەت دەیتوانی تەنیا

وهك ،خودايه راستهوخۆي دهستپوهردانيكى ههربۆيه و موعجزه " كاترميردا له بووه شارەزا مرۆقايهتې كه ئيمهدا سەردەمى له .گۆمۆرادا و سۆدۆم له .سەرسورھيئەرە كەمتر ئەمە ،ئەتۆمى ئاگرى

كەشتى به كه ئەوانهى هەموو ،فرۆكهوانەكان هەموو " ١٧: ئايەت دەريادا له كار كه ئەوانهى هەموو و دەرياووانەكان ،شويئە ئەو بۆ دەرپۆن " ،خستەوه دوور خۆيان ،دەكەن

،دەكەن كار دەريادا له كه ئەوانهى " تايبەتې به ئايەتە ئەم ،شويئە ئەو بۆ دەرپۆن كەشتى به كه دەرياووانەى ئەو ،فرۆكهوانەكان ئىستغلالکردنى به .ئامانج دەكاتە " پاراستوو خۆيان مەوداى هەموويان .کرد دەولەمەند خۆي پاپا كەنيسەى كه سامان بۆ بوو پاشاكان ئارەزووى بۆ دۆزىنەوهيان تا كه دەکرد خاكە ئەو داگیرکردنى بۆ رەوايەتې و پشتگيرى عيسا ناوى به كاسۆليكييهكانى خزمەتكارە كاتېك ،نەناسراون مرۆقايەتې به ئەمە .ئەنجامدا دانىشتووان له ترسناكيان كۆمەلكوژييهكى مەسيحەوه كه خويئاوييانەى گەشتە ئەو كاتى له و باشوور ئەمريكاى له تايبەتې تالان خاكە لەم زېرەى ئەو .بوو راست ،دەکرد سەرۆكايەتې كۆرتيس ژەنەرال و كاسۆليكييهكان پاشا دەولەمەندکردنى بۆ ئەوروپا بۆ دەگەرپايەوه ،دەكرا ئەوهمان دەريايى لايەنى لەسەر جەختکردنەوه ،لەووش جگە .هاوبەش پاپاي " هەلدەستت دەرياوو له درندەيهى " ئەو رۆژيەكى وهك كه بېردەخاتەوه بۆ بوو بەهيزتر " دەرياووانەكان " لەگەل پەيوەنديهكەى كه بوو .يەكتريان دەولەمەندکردنى

شاريک چ: کرد هاواريان بينى سووتانييان دوکەلى کاتيک " ١٨: ئايەت "بوو؟ گەرەيه شارە ئەم وهك

چ " کرد هاواريان " سووتانى دوکەلى " بينينى به دەرياووانەكان و خيرا و سادە وەلامەكه . کرد هاواريان " بوو؟ گەرەكه شارە وهك شاريک ،نەکردۆتەوه چر دەسەلاتى ئەوئەندە شاريک هيچ چونكه .هيچ :سادەيه ،٥٣٨٠ogo سالى له ئايينى پاشان ،ئيمپراتۆرى شاريكى وهك مەدەنى سەرەتا له جگە بۆلەبوووهو جيهاندا گۆشەکانى هەموو له كاسۆليكى ئايينى له ئەوهى دواى .رەتيکردەوه رۆژەهلات ئۆرتۆدۆكسى باوەرى كه ،رووسيا

تا بەلام .کرد گوښهگيرى و کرد شهري چينيش ،گرت باوېشى له سهرتادا و ئهمریکا له دريژکراوهکانى لهوانهش ،رؤژئاوادا ههموو بهسهر زاله ئهمرؤش له سهردانکهرانى ،جيهانه ئايينى گهشتياري پيشهنگى .ئوسترااليا و ئهفريقا ويرانه" بينينى بؤ دېن ههنديک .رادهکيشيت خوى لاي بؤ جيهانهوه ههموو و پاپا نيشتهجيپوونى شوينى بينينى بؤ دېن تر ههنديکى ،"کۆنهکان کاردينالهکانى .

دهگيرا ماتهميان و دهگريا ،فريدا سهرياندا بهسهر خوليان " : ۱۹ ئايهت !ئاخ :دهيانگوت و دهکرد هاواريان

پيشوو دهستهواژهکانى ههموو که نموونهيه سييم ئهमे .*"لەناوچوو ،کاترميدا يەک لە "* که وردهى ليدوانه ئهه لهگهه ،کۆکراونهتهوه ئهوانهى ههموو ،دهولهمندييهکهيهوه رپگهه له که گهورهيهى شاره ئهه " :دهبيتهوه رپوون زور تۆمهتهکه .*"بوون دهولهمنده ههيه دهريادا له کهشتييان* به کهشتيهکان خاوهن که پاپاويه رپيمى دهولهمندى رپگهه له بهراستى دهولهمندبوونى .کرد دهولهمنده خويان رپوما بؤ جيهان دهولهمندى هيتانى که ،دهگريت سهرچاوه نهيارهکانيهوه مالى و مولک دابهشکردنى له رپوما ،مهدهنى پاشايهتى دهسهلاتى ،خويهوه ههميشهيهى هاوپهيمانى لهلايهن که تهميلههکانه مردنى ميژوويى نموونهيهکى .کوژراوه چهکارهکهيهوه باله رپومانى ئايينى پياوانى و فهير فيليپى تاجى نيوان له مولکهکانيان دهبوو پرؤتستانتهکاندا له ئهمه دواتر .بووه دابهش کاسؤليکيدا

و نيژدراوان و پيرؤز ئيوه ،بن شاد پپى ،ئاسمانهکان ئهه " : ۲۰ ئايهت .*"دادگاييکردنيدا له کردووو راستگؤ ئيوه خودا چونکه ،بن شاد ،پيغهمبهران*

،دهکات راستهقينهکان پيرؤزه و ئاسمان دانىشتوانى بانگهيشتى رپوح رپومانى بابلى لهناوچوونى به ئهوهى بؤ ،زهوى لهسهر ،پيغهمبهران و نيژدراوان بهسهر که ناخوشييهى و ئازار ئهه لهگهه دهبيت هاوتا خوښيان بويه .بن شاد به ،بيگهيهنيت داوه ههولئى يان ،گهياندووو راستييدا خوداى بهندهکانى .پيرؤز شههمهه بؤ دلسؤز ههلبژدراوانى دوا تايهت

گهوره بهردیکی وهک بهردیکی بههیز فریشتهیهکی ئینجا " ٢١: ئایهت
گهورهکه شاره بابل توندوتیژی به' :گوتی و دهريا فرییدایه و هه'لگرت
" .نادۆزێتهوه چیت و دهروخیئیریت

یهکهه .دهکات پێشنیار بیرۆکه سی " بهردیک " به رۆما بهراوردکردنی
" به ٢:٣٤ دانیال له خۆی که ،دهکات مهسیح عیسا لهگه'ل کێرکێ پاپایهت
به به'لام ،بردرا بهردیک ،دهکهیت سهیری لهکاتی'کدا " :کراوه هه'ما " بهردیک
و کهوت گ'لبیهوه و ئاسن پپی به پهیکه'رهکهی .نهبوو مرۆف دهستی
" بهرد " هه'مایهی ئهم ههروهها پیرۆز کتیی دیکهی ئایهتهکانی " .شکاندیان
٢١: مهتا ٢٢:١١٨ زیور له " بناغه بهردی " ٧:٤ زهکه'ریا :دهگه'رپننهوه ئهو بو
لهلایهن که بهردهیه ئهو عیسا " ١١:٤ پێغه'مبه'ران کردهوهکانی و ٤٦:
بیرۆکهی " . بناغه بهردی بووته و ره'تکراوتهوه بیناکارانوه ئیوهی
" :په'ترۆس " نێردراوی جیگرتنهوهی بو پاپا ئیدیعی بو ئاماژهیه دووهم
" ،فیل'بازییهکانی سه'رکهوتنی و پیلانهکانی سه'رکهوتنی " سه'رهکی هۆکاری
ئهمهش .کراوه ئیدانه ٨:٢٥ دانیال له خوداوه لهلایهن که شتانهی ئهو
سه'رۆکی هه'رگیز خودا نێردراوی په'ترۆسی که پپی به و گ'رنگه تر هیندهی
مه'سیحه عیسا خودی هی نازناوه ئهو چونکه ،نهبووه مه'سیحی کهنیهی
قه'لای ناوی به تایبهته سی'هم پێشنیاری . ه " درۆ " پاپاش ی " فیل " بو'یه
که ،"رۆما له پیرۆز پیترو'سی" ناوی به به'ناوبانگه'کهی بازلیکا ،پاپا ئایینی
" ،ئیندۆ'جنس" فرۆشتنی وه'رگرتنی هۆی بووه زۆری تیچووی زۆر دروستکردنی
تا روونکردنهوه ئهم .کهوت لوتیر مارتن چاکسازبخواز دهرویشی بهر که
قاتیکان شوینی .هه'یه دووهمهوه بیرۆکهی به نزیک په'یوه'ندییهکی ئیستاش
نێردراوی ،په'ترۆس گومانای گۆری به'لام ،دهکرد کاری گۆرستانیک وهک
و په'ستر او که ،بوو "سیحرباز په'ترۆس سیمۆن" گۆری راستیدا له ،په'روه'ردگار
.بوو ئه'یسکولاپیۆس مار خوداوهندی قه'شهی

بابل " دژی دهکات پێشبینی رۆح ،ئیمه سه'ردهمی بو بگه'رپننهوه ئه'گه'ر
وردکردنی بهردی " وینهی به دهکات بهراورد داها'تووی له'ناوچوونی .رۆمانی "
ئهم رپگه'ی له " . ده'ریا ناو ده'داته فرپی فریشتهیهک " که " گه'وره
دهستنیشان ١٨: ١٦ مهتا له که رۆما سه'ر ده'خاته تۆمه'تیک ،وینا'کردنهوه

كە بچووكانە لەم يەككە ئەوەى ھۆى بېتە كەسك ئەگەر بەلام " :كراوھ بە مېل گەورەى بەردىكى بۆيان باشتەر ،لېيدات كۆسپى ،ھەبىت پىم باوەرپان ،خۆيدا دۆخى لە ۋە " .**بخكنىرئيت دەريادا قوولايى لە و** ھەلواسرايىت مىلى ھەبە پىى باوەرپان كە بچووكانە لەم يەككە تەنھا ئەوەى ھۆى نەبووتە .بىت زۆر جەماوەرئىكى كە ئەوەى ھۆى بوو بەلكو ،بىت كۆسپ تووشى " .**نادۆزئيتەو ھەرگيز ،لەناوچوو** " كاتىك :دەمئيتەو دلىيايەو بە شتئىك .ناگەيەئيت كەس بە زيان ھەرگيز تر جارئىكى

و موزىكژەنەكان و گولژەنەكان چەپكە دەنگى ئيتىر " :٢٦ ئايەت
پيشەگەريكى ھىچ ئيتىر ،نابىستريت ئيوەدا لە شمشالژەنەكان و فلوتژەنەكان .
نابىستريت ئيوەدا لە مېل بەردى دەنگى چيتىر ،نادۆزئيتەو ئيوەدا لە پيشەيى
»

دەرپرېنى كە دەھئيتەو ۋەبىر مۆسقىيانە دەنگە ئەو رۆح پاشان ئەم ئيتىر ،لەناوچوون كاتىك .بوون رۆما دانىشتوانى بىخەمانەى خۆشى كە خودا نېردراوانەى ئەو بۆ ئاماژەيە رۆحى مانايەكى بە .نابىستريت دەنگانە شمشالژەنەكان و فلوت " مۆسقىاى دەنگى كاريگەرى ھەمان بە قسەكانيان ھەرۋەھا .ھاتوو ١١:١٧دەتا لە مەتەلئىكدا لە كە وئەيەك دەبىسترا؛ " بە كە پيشەوانەكانەو لەلایەن كە دەھئيتەو ۋەبىر " دەنگەدەنگانە " ئەو " تەنيا كۆنەو شارئىكى لە چونكە ،بووتەو زەق كاركدنەو فەرمانى " مېل بەردى دەنگى " لەنيوياندا ،ھاتبوون پيشەيى چالاكىي " دەنگەكانى ۋەك برېن ئامپىرى تيزكردنەو بۆ يان ،دانەوئە وردكردنى بۆ دەگۆرئيت كە ،بوو ۋا كۆنیشدا كلدانى بابلى لە پيشتر ئەمە شمشير؛ ۋ چەقۆ ،چەقۆ ۋ داس ،٢٥:١٠ يەرميا بەپئى

دەنگى چيتىر و نادرەوشئيتەو تۆدا لە چرا رووناكى چيتىر " :٢٣ ئايەت
،بوون زەوى گەورەترینى بازارگانەكانت چونكە ،نابىستريت تۆدا لە بووك و زاوا " .دراون فريو تۆ سىحرەكانى بە گەلان ھەموو چونكە

رۆح رۆحى زمانى بە " .نادرەوشئيتەو تۆدا لە چراكە رووناكى چيتىر " و رۆشنگەرى دەرەفەتى چيتىر پيرۆز كتيبى رووناكى كە رۆما دەداتە ھۆشدارى دووبارە ٢٥:١٠ يەرميا وئەى .ناكات پيشكەشى خودا راستيەكانى زانىنى

و زاوا دەنگى " دەبنە لېرەدا " بووک و زاوا گۆرانىيەكانى " بەلام ،دەيىتەو
ئەو دەنگى ئەمانە رۇخىيەو رووى لە " . نابیستىرت تۇدا لە چىتر كە بووک
وئىبووكان پۇخە بۇ ھەلېژىردراوھەكى كۆبوونەو و مەسىح كە بانگەوازانەن
لەناوچوونى دواى ئەگەرە ئەم .يىت رزگارىان و بگۆردىن ئەوھى بۇ كىردوو
بوون زەوى سەر گەرەكانى بازىرگەكانت چۈنكە " .نەمايىت ھەمىشە بۇ پۇما
توانى پۇما كە بوو زەوى سەر گەرەكانى وەسوھسەكىردنى رېگەھى لە " .
وھەك .بكاتەو ەللاو زەوى گەلانى لە زۆرىك بۇ خۇى كاسۇلىكى ئايىنى
" كە ئەوھىيە ئەنجامەكەھى وە .دەھىئا بەكارىان خۇى ئايىنى بازىرگەكانى نوپنەرى
جەماوھرى خودا لېرەدا " . دراون فرىو تۇ سىجرەكانى بە گەلان ھەموو
بىپەرستەكانى كۆلتە تايىيەتمەندى كە دەكات وەسەف " سىجر " بە كاسۇلىكى
فۇرمولەھى بەكارھىئانى بە ،راستە .خراپەكانە جادووگەرە و جادووگەر
كاسۇلىكى ئايىنى ،بەتال دووبارەكىردنەوھى و فۇرمايىستى و دووبارەبووھو
تەنانتە .دەربىرېت خۇى كە بەجىدەھىلېت دروستكەر خوداى بۇ كەم بواریكى
بۇ " نامۇ خودا/ئەندىكى " ۱۱:۱۳۹ دانیال لە چۈنكە ،نادات ئەوھش ھەولە
جىگىرى " بۇيە نەیناسىوھ؛ خزمەتكارېك وھەك ھەرگىز و دەگەرپىنېتەوھ خۇى
ھۆكارەكەھى خواروھە ئايەتەھى ئەم .نىيە ئەو جىگىرى ،پاپا نازناوى ،"خودا كورې
دەكەينەوھ روون بۇ

ھەموو و پىرۇزەكان و پىغەمبەرەن خۇىنى چۈنكە و " ۲۴ ئايەت
« .دۇزرايەوھ تىيىدا سەربىردراون زەوى لەسەر ئەوانەھى

دۇزرايەوھ ناويدا لە پىرۇزەكان و پىغەمبەرەن خۇىنى ئەوھى لەبەر و ..."
رېگەھى پۇما ،خۇى مېژووى درېژايى بە دېندە و ھەستە بى ،نەگۆر و توند ؛"
پۇماى بۇ ئەمە .ھەلکەند قورىبانىيەكانىيەو خۇىنى رېگەھى لە خۇى
نەپارەكانى كە ،بوو راست پاپاش پۇمى بۇ بەلام ،بوو راست بىپەرستىش
بوپرى كە خودا پۇشنىبىرانەھى خزمەتكارە ئەو -كوژران پاشاكانەوھ لەلايەن
لەلايەن ھەندىكىان .بكەن ئىدانە شەيتانىيەكەھى سىروشتى ھەبوو ئەوھىان
نەبوون تىرىش ھەندىكى لۆتەر؛ و وىكىلىف و والدۇ وھەك ،بوون پارېزراو خوداوھ
،ستوون ،بلۇك ،ئاگر لەسەر ،ھىئا ژيانىان بە كۆتايى ئىمان شەھىدى وھەك و
شىۋەيەكى بە كىردارەكانى وەستانى بىننىنى پىغەمبەرەنەھى ئاسۇى .دارېر يان

راسته‌قینه‌کانی پیرۆزه و ئاسمان دانیش‌توانی ده‌توانیّت ته‌نیا یه‌کلاکه‌ره‌وه
سهربر‌دراون زه‌وی له‌سهر ئه‌وانه‌ی هه‌موو له و ... "بکات دل‌خۆش زه‌وی سهر
 له چونکه ،ده‌کات چی باسی ده‌زانیّت ده‌دات هوکمه ئه‌م که‌سه‌ی ئه‌و ؛"
 رۆما کرده‌وه‌کانی شوین زایینه‌وه پێش ۷۴۷ سالی له رۆما دامه‌زراندنی
 نزیکه‌وونه‌وه‌ی ده‌رئه‌نجامی دوا‌یین رابردوو رۆژانی جیهانی دۆخی .که‌وتوو
 پاشایه‌تی رۆمی .زه‌وی دیکه‌ی گهلانی بۆ رۆژئاوایه بالاده‌ستی و داگیرکه‌رانه
 مۆدی‌لی .کردبوو ژێرده‌سته‌ی که خوارد زه‌وییه‌ی ئه‌و گهلانی کۆماری پاشان و
 ساخته و راسته‌قینه مه‌سیحیه‌تی سال هه‌زار دوو وه‌ک کۆمه‌لگایه ئه‌م
 و له‌ناوبرد مه‌سیحی ئاشتی وینه‌ی پاپا رۆمی ،تاغوت رۆمی دوا‌ی .مایه‌وه
 گهلان هه‌موو بۆ به‌خته‌وه‌ری ده‌کرا که کرد بی‌به‌ش مۆدی‌له له‌و مرۆ‌قایه‌تی
 عیسا راسته‌قینه‌ی شوینکه‌وتوانی سهربر‌پینی بۆ پاساوه‌یینه‌وه به .به‌یانیّت
 به‌ره‌و مرۆ‌قایه‌تی که ئاینیه‌کان مەملانی بۆ خۆشکرد رێگه‌ی ،مه‌سیح
 که نییه هۆ بێ .ده‌بات جینۆساید و ترسناک سییه‌می جیهانی جه‌نگی‌کی
 نمایش ئاشکرا به ئیسلامیه‌کانه‌وه چه‌کداره گروپه لایه‌ن له سهربر‌پین نۆرمی
 شه‌ره ئه‌و بۆ دواکه‌وتوو وه‌لامی‌کی ئیسلام له کینه و رق ئه‌م .بکریّت
 ۲۷ی له فی‌راندوه-کلیرمۆنت له دووهمه‌وه ئۆربان له‌لایه‌ن که خاچه‌رستانه‌ی
 ده‌ستیپێکرد ۱۰۹۵ دووهمی تشرینی

عیسا ئەر مەگدۆنى شەرەكە : ۱۹ ئاپوكالېپس مەسیح

قىزەى وەك كە بوو دەنگىك لە گویم ئەمە دواى " : يەكەم ئايەت
و رزگار بوون !هاليلويا' : دەکرد هاواريان ئاسمان لە زۆر جەماوەزىكى
!"خودا كەمانە هەى دەسەلات و شكۆمەندى

و رزگار كراو هەلېژدراوانى ،پېشوو ۱۸ى بەشى لە بەردەوامى بە
كە ن" نوئى ناوى " هەلگى ،دەبينەو بەهەشتدا لە خۆيان رزگار كراو
حوكمپرانى خۆشى و شادى .دەكات ديارى خۆيان نوئى ئاسمانى سروشتى
ئەم .دەكەنەو بەرز رزگار كەر خوداى ئاسمانى دلسۆزەكانى فرىشتە و دەكەن
نەيدەتوانى كەس كە قەرەبالغىيەى " لەو جياوازه " زۆرىك " .قەرەبالغىيە "
فرىشتە كۆبوونەوئى نوینەرايەتى .باسكراو ۷:۹ پەخشانى لە كە " بېژمىرئىت
دەكەنەو بەرز ئەو " شكۆمەندى " كە دەكات خودا ئاسمانىيەكانى پېرۆزه
بۆ هېمايان " پېر ۲۴ " بە كە زەمىنى هەلېژدراوى ۴دا ئايەتى لە چونكە

پشتراست دراون که لیدوانانهی بهو پابه‌ندبوونیان و دهمده‌نه‌وه وه‌لام ،ده‌کریٔ به‌راستی :واته که " *ئامین* " ده‌لین و ده‌که‌نه‌وه

خۆی لۆژیکی " *ده‌سه‌لات ،شکۆمه‌ندی ،رزگاری* " زاراوه‌ی پێزبه‌ندی که پیرۆزانه‌ی فریشته‌ی ئه‌و و زه‌مینی هه‌لبێژدراوانی به‌ درا " *رزگاری* ". هه‌یه بانگه‌وازی رزگارکردنیان بۆ که به‌خشی دروست‌کهر خودای به‌ یان " *شکۆمه‌ندی* " باوه‌کان دوژمنه‌ له‌ناوبردنی بۆ کرد خۆی ئیلاهی " *هیزی* ".

چونکه ،دادپه‌روه‌رن و راست حوکه‌مه‌کانی چونکه » :دووم ئایه‌تی *ئه‌خلاقیه‌که‌ی بێ به‌ زه‌وی که کردووه گه‌وره‌یه‌ی له‌شفرۆشه‌ ئه‌و دادوهری ده‌ستی له‌ داوای و کرده‌وه خزمه‌تکاره‌کانی خۆینی تۆله‌ی و تیکداوه کردووه* .»

دادپه‌روه‌ری و راستی تینویتی هاوبه‌شی که هه‌لبێژدراوانه‌ی ئه‌و له‌ مرۆقایه‌تی .بوون جیبه‌جی و تیژ ته‌واوی به‌ ئیستا ،بوون راسته‌قینه به‌ ده‌توانیٔ که وابوو پێی ،برابوو خودا له‌ که ،خۆیدا کوێرانه‌ی گه‌ژه‌پی ماوه‌ته‌وه گه‌لانی بۆ به‌خته‌وه‌ری دادپه‌روه‌ریه‌که‌ی پێوه‌ره‌کانی نه‌رمکردنی گانگ‌رینیش وه‌ک و وه‌رگرتوو هه‌لبێژاردنه‌ له‌ سوودی خراپه‌ ته‌نها به‌یٔٔ؛ له‌ میهره‌بان و چاک خودای .داگیرکردوو مرۆقایه‌تی جه‌سته‌ی هه‌موو ده‌دات مردن ئه‌وه‌ی که ده‌دات نیشان " *گه‌وره بابلی* " بۆ خۆیدا حوکه‌مدانی کرده‌وه‌ی به‌لکو ،نییه‌ خراپه‌کاری کرده‌وه‌ی ئه‌مه .بیٔ مردن تووشی ده‌بیٔ ،بدات تاوانبار سزای ناتوانیٔ دادپه‌روه‌ری کاتیٔک شیوه‌یه به‌م .دادپه‌روه‌ریه نادادپه‌روه‌ری ده‌بیٔته ئه‌وا.

و... !هالایلیا :گوتیان دووه‌میش جاری بۆ " :سییه‌م ئایه‌تی " *ده‌بیٔته‌وه به‌رز هه‌میشه و هه‌میشه بۆ دوکه‌له‌که‌ی* .

رۆما که ئاگره‌ی ئه‌و ی " *دوکه‌ل* " چونکه ،چه‌واشه‌کارانه‌یه وێنه‌که " *ته‌مه‌ن له‌سه‌ر ته‌مه‌ن* " .نامیٔٔ رۆما له‌ناوچوونی دوا‌ی ،ده‌کات وێران تاقیکردنه‌وه سه‌رکه‌وتووani بۆ ته‌نها که ،ئه‌به‌دیته بنه‌مای بۆ ئاماژه‌یه " وشه‌ی ده‌رپرینه‌دا له‌م .ده‌گونجیٔ گه‌ردوونییه‌کان زه‌مینییه و ئاسمانی *ته‌مه‌ن له‌سه‌ر ته‌مه‌ن* " ده‌سته‌واژه‌ی و ده‌کات له‌ناوچوون پێشنیاری " *دوکه‌ل* " یه‌کلاکه‌ره‌وه؛ له‌ناوچوونیکی واته ،پێده‌به‌خشیت ئه‌به‌دی کاریه‌گه‌رییه‌کی "

رهنګه ،حاله تدا خراپترین له ،راستیدا له .نابیته وه بهرز ههرګیز تر جارېکی کارېکی بیرهیڼانه وهی وهک بهرزبیته وه زیندووهکاندا میښکی له " دوکهل" خویناوی دوژمنی ،رږوما دژی له خداوه له لایه ن که شکومهند خودایی نه نجامدراوه .

*زیندووه که بوونه وهره چوار و پیر چوار و بیست " :چوارهم نایه تی
:گوتیان و دانیشتبوو ته خته که له سهر که پرست خودایان و خواره وه که وتنه
" !هالایلیو یا !نامین*

زه وی رزگارکراوه کانی بلین پیکه وه ... !بیت یه زدان بو ستایش !به راستی دیاری سوجه به خدا پرستنی .ماونه ته وه پاک که جیهانانه ی نه و کراوه تهرخان نه و بو تنها که شهرعی فورمیکي ده کړت!

*خودامان ستایشی :وتی و هات ته خته وه له دهنګیک " :پینجه م نایه تی
" !ده ترسن لای گه وره و بچووک نیوه ی ،به نده کانی هه موو ،بکه ن*

و ناسمانی دهربرینه دوو نه نوینه رایه تی ،مه سیح عیسا ،یه " میکائیل دهکات ناشکرا بوونه وهره کانی بو خوی خودا ژیراندا له که دهکات زه مینییه به بیر خودا ی " ترس " شیویه به م ،" ده ترسن لای نیوه ی " ده لیت عیسا ۱۴:۱۷ په خشان له یه که مدا فریشته ی په یامی له که ده هیڼیته وه زیره کی هه لویتستی له کورته یه ک ساده یی به " خودا له ترس " .داواکراوه به سه ریډا مردنی و ژبان هیژی که دروستکه ره که ی به به رامهر بوونه وهریک " :دهکات فیږی ۱۷-۱۸ :یوحنه نا یه که می له پیروژ کتیبی چوون وهک .هه یه نیمه ش ،هه یه نه و چوون وهک " : " :ده ردهکات ترس ته واو خو شه ویستییه کی نه وه ی بو ،ده بیت ته واو نیمه دا له خو شه ویستی شیویه به م .جیهانه دا له به لام ،نییه خو شه ویستیدا له ترس .هه بیت متمانه مان دادګادا رږوی له ،هه یه سزاوه به په یوه ندی ترس چونکه .ده ردهکات ترس ته واو خو شه ویستی که سی شیویه به م " . نه بووه ته واو خو شه ویستیدا له بترسیت هه رکه سیګ که متر و دهکات گوپرایه لی زیاتر ،بویت خو ش خودای زیاتر تا هه لېژدراو خو به زلزانه کان ناو له هه لېژدراو که سانی خودا .هه یه ترسی هوکاری ،گه وره کانیشدا نیوان له به لام ،شاګرده کان و نیژدراوان وهک ،هه لده بژیرت خو ی سهرده می پاشاکانی پاشای نه م .گه وره پاشای نه بوخودنه سری وهک

مرۆقه‌کاندا چاوی له پاشایه‌ک چۆن که کهموکۆرییه بێ و ته‌واو نموونه‌یه‌کی ته‌نها گه‌وره‌دا دروستکه‌ری خودای له‌به‌رده‌م به‌لام، بی‌ت گه‌وره هه‌رچه‌نده لاوازه بوونه‌وه‌ڕێکی.

ده‌نگی و هاوار وه‌ک، بوو زۆر جه‌ماوه‌ڕێکی ده‌نگی له گویم " ٦: ئایه‌ت په‌روه‌ردگاری یه‌زدانی چونکه ها‌ل‌ی‌لویا: ده‌کرد هاواریان، په‌شه‌با به‌رزى ده‌کات حوکم‌پانی گه‌وره‌مان ».

" زۆر جه‌ماوه‌ری " .ببنراون پێشتر که کۆده‌کاته‌وه ده‌رپینانه ئایه‌ته ئهم له دروستکه‌ره‌که‌یه‌وه له‌لایه‌ن " په‌له‌وه‌ره‌کان ئاوه ده‌نگی " به به‌راورد به " ئه‌وه‌نده ده‌رپ‌دراون که " ده‌نگانه‌ی " ئه‌و .ده‌دری‌ت نیشان ١٥:١ ده‌خشانى ...ئه‌وه ده‌نگی " ،ده‌نگه‌کان ده‌نگه به به‌کرپن به‌راورد ده‌توانی‌ت ته‌نیا که " زۆرن کردووه ده‌ستی گه‌وره‌مان په‌روه‌ردگاری یه‌زدانی چونکه ها‌ل‌ی‌لویا " . گه‌واره له بوو " ده‌وته‌م شمشاله " کرده‌ی هه‌یمای په‌یامه ئهم " . حوکم‌پانی به په‌روه‌ردگاری یه‌زدانی ،ده‌که‌ین سوپاست ئیمه' :وتی " ١٧: ١١ په‌خشانى گه‌وره‌که‌ت ده‌سه‌لاته تۆ چونکه ،هه‌بووه و هه‌یه که که‌سه‌ی ئه‌و ،گه‌وره " . پاشایه‌تی به کردووه ده‌ستت و وه‌رگرتوووه .

چونکه ،به‌که‌ین شکۆمه‌ندی و بین شاد و بین شاد با " ٧: ئایه‌ت کردووه ئاماده خۆی بووکه‌که‌ی و ها‌توووه به‌رخه‌که هاوسه‌رگیری ئاهه‌نگی »

" سه‌رده‌می چونکه ،په‌وايه ته‌واوی به " شادبوون " و " شادبوون " ، " بووک " ، ئاسمانیدا " شکۆمه‌ندی " له .ها‌توووه کۆتایی " خه‌بات خۆیه‌وه ی " زاوا " به په‌یه‌وه‌ندی ،زه‌وی له رزگارکراوه‌کانی کۆبوونه‌وه‌ی هه‌موو ئاماده‌بوونی به .یه‌هوه ،" میکائیل " زیندوو خودای ،مه‌سیح ،کردووه هاوسه‌رگیری " جه‌ژنی مه‌سیح عیسا و رزگارکراوه‌کان ،ئاسمانییه‌کانیان هاو‌ڕێ گه‌راندنه‌وه‌ی به " کردووه ئاماده خۆی بووک " .ده‌خات یه‌کیان که ده‌گێرن " له خۆیدا وه‌شانی له کاسۆلیکی ئیمانی که ئیلاهیانه‌ی راستییه ئه‌و هه‌موو له‌سه‌ر ،بوو درێژ " ئاماده‌کارییه " ئهم .کردبوو تاریکی مه‌سیحیدا باوه‌رنامه‌ی سالی له تایه‌تی به به‌لام ،نرابوو بنیات ئایینی می‌ژووی سه‌ده‌ی ١٧ ئه‌و بۆ بوو خودایی داواکاری ده‌ستپێکردنی به‌رواری که ،١٨٤٣ogo

ئەو ھەموو واتە -پېۋىست شتىكى بوونە كە جۇراوجۇرانەى نۆژەنكردەنەو پىرۇتستانتەو ڭۆشەگىركراوكانى چاكسازىخوازە لەلایەن كە راستیانەى ئەدقئىتتىستى دوا لەلایەن ئامادەكارىيە ئەم تەواوبوونى .نەگەرپندرانەو ئەو و خودا پەزامەندى لە كە ھات بەدەست نازارىيەو ھەوتەمى رۆژى ئەم تا ئىستاو لە و كۆتايى تا بەخشى پېى عيسا كە مانەو رۈوناكییەدا دەنووسم رۈوناكیەكانى وەشانەى ئەم من كە ۲۰۲۱ سالى سەرەتايەى

بكات لەبەرى ئەوہى بۆ پېدرا جوانى كەتانیكى " :ھەشتەم ئايەتى پىرۇزەكان راستودروستى كردهوہى بۆ جوان كەتانیكى چونكە ,پاك و گەشاوہ
og. »

" پىرۇزەكان " راستودروستەكانى كارە بۆ ئاماژەيە " ورد كەتانیكى "
دەبات ناوى *" راستودروست "* بە خودا كە *" كارانە "* ئەم . راستەقىنە لە يەك ۱۹۹۴و ۱۸۴۳ سالانى لە كە ئىلاھىيەكانن وەحييە بەرھەمى كە ,وەحييانەيە ئەم بەرھەمى نویتىن ئىستا كارەى ئەم .دراون يەك دواى كەسانە بەو ۲۰۱۸و سالى لە كە دەكات ئاشكرا ئىلاھىيەكان ئىلاھامبەخشە بۆ *" دەكات ئامادەى "* و پېدەبەخشىت بەرەكەتيان و دەوېت خوشى كە دراوہ كارە خودا كاتىكدا لە .پىكراوہ ئاماژەى ئايەتەدا لەم يەى *" زەملووند "* ئەو بە , دەكات بەرەكەتدار راستەقىنەكانى *" پىرۇزە " راستودروستەكانى* رادەى تا تەنانتە ,كردووە لەگەل شەرى و كردووە نەفرەتى پېچەوانەوہ *" نادادپەرۋەرانە " كارەكانيان "* كە درۆزنەكان پىرۇزە ئۆردوگای ,لەناوبردنى بوون.

ئەوانەى خۆشبەختن :بنووسە ئەمە' :وتم پېى فرىشتەكە " ۹: ئايەت قسەى ئەمە' :وتم پېى و '!بەرخ ئىۋارەخوانى بۆ كراون بانگەيشت
"" .خودان راستەقىنەى

عيسا خوینى بە كە پىرۇزانەى ئەو دەبەخشىتتە بەختەوہرىيە ئەم دانيال لە كە بوو كەسە ئەو خەمى پېشەنگەكانيان كە ,رژگاركراون مەسىح ,*(دەكەن چاوہرچى رۆژ ۱۳۳۵ ماوہى بۆ كە ئەوانەى خۆشبەختن) ۱۲ : ۱۲*
۷ وەحى لە ۱۰۰۰ x ۱۲ x ۱۲ يان " ھەزار ۱۴۴ " بە وردى بە كە پېشەنگەكان
بۆ ھۆكارىكە بەراستى ئەبەديەت ...بۆ بەھەشت ناو چوونە .دەكرېن ھېما

پووی له " بهختهوهر " دهکاته کهسانه ئه و که گهورهیه بهختهوهریهکی
 بۆ نییه هۆکار تاکه پیکهوت .ههیه دهرفتهیهان ئه م که خوداییهوه
 خوداو لهلایه ن رزگاری پیشکهشکردنی بهلکو ،ئیمتیازه له م سوودوهرگرتن
 پیمان رهسه ن گوناھی مه حکومکردنی و میرات دواي "دووم چانسی" وهک
 وهک داهاتوو ئاسمانیهکانی خۆشیه و رزگاربوون بهلینی .دهدریت
 بهردهوام چونکه ،باوهرمانه شایه نی ،بروانامه داره خودا زاره کی پابه ندبوونی
 به پیوستان کۆتایی رۆژانی تاقیکردنه وهکانی .دهکات جیبه جی بهلینه کانی
 به و پشت دهبی هه لێژدراوه کان .نایته وه جیگهی گومان که دهیت دنیایی
 چونکه ،نراوه بنیات خودا ئاشکراکراوه کانی بهلینه له سهر که به ستن باوه ره
 ،پیرۆز کتیبی که ئه مه شه له بهر ههر .کراوه قسه پیشتر نووسراوه ئه وهی
 ،ناوده بریت خودا وشه ی به ،پیرۆز کتیبی .

به لام ،بیهرستم ئه وهی بۆ پییه کانی بهر که وتمه ئینجا " : ۱۰ ئایهت
 به پابه ندن که براکانت و تۆ له گه ل خزمهتکارم هاو من !مه که ئه وه : وتم پیی
 رۆحی عیسا شایهتدالی چونکه ،بیهرستن خودا ،عیسا شایهتدالی
 .". پیشبینیکردنه

باوه ره ی ئه و ئیدانه کردنی ئه وهی بۆ دهقۆزیته وه یۆحه نا هه له ی خودا
 په رستنی له جوړه ئه م فیږی ئه ندانه کانی که ،بکات ئاشکرا کاسۆلیکی
 به که ،ئامانج دهکاته پرۆتستانته کانیش باوه ره ئه و به لام .دهکات بوونه وه ر
 ی "خۆر رۆژی" له ریزگرتن به ده دات ئه نجام گونا هه ئه م شیوه هه مان
 له گه ل قسه ی که فریشته یه ی ئه و .ماوه ته وه بۆی رۆمه وه له که ،بتپه رست
 دانیال بۆ پیشتر که ،خودا له نزیک خودایی نیژدراوی ،جبریه گومان بی دهکات
 جبرائیل .کردبوو له دایک عیسا یان که دایکه ئه و ،دهرکه وتبوو مه ربه م و
 ئه و .دهدات نیشان عیسا خۆبه زلانی نی هه مان ،بیته بهرز پیگهی هه رچه ند
 دوا تا ته نانهت ،دهکات یۆحه نا " خزمهتکاری هاو " نازناوی ئیدیعی ته نیا
 ۱۸۴۳وه سالی له .کۆتایی سه رده می نا کوکی ئه دقینتیستی هه لێژدراوی
 ئایه ته ئه م به پیی که ، له گه ل دایه یان " عیسا شایهتدالی " هه لێژدراوه کان
 زیانی به ،ئه دقینتیسته کان له هه ندیک .".پیشبینیکردن رۆحی" بۆ ئاماژه یه
 ئیلین که کاره ی به و کردوو سنووردار یان "پیشبینیکردن رۆحی" ئه م ،خۆیان

ئەنجامى ۱۹۱۵دا و ۱۸۴۳ سالانى نيوان لە پەروەردگار نيردراوى ،وايت جى پيى عيسا كە داناوو پووناكييه ئەو بۆ سنوورپكيان خويان ،كارەدا لەم .داووە ئەنجامى لە كە بەردەوامە ديارپيهكى " پيشبينى رۆحى " بەلام .داووە بە و ئاراوو دپتە شاگردەكانيهوە و عيسا نيوان راستەقينهى پەيوەنديهكى خزمەتكارپك بە ئەركپك سپاردنى بۆ وەستاووە پيارەكەى لەسەر يەكەم پەلەى شايدەى كتيبه ئەم .خۆيهووە خودايى تەواوى دەسەلاتى بە ھەليدەبژيرپت كە كۆتايى تا دەتوانپت و چالاكە زۆر ھيشتا " پيشبينى رۆحى " كە دەدات ئەو .پيت بەردەوام جيهان .

بيني سپيم ئەسپيكي و كرايهووە كە بينى ئاسمانم ئينجا " ۱۱ : ئايەت راستودروستى بە ،راستگۆ و دلسۆز دەگوئرا پيى دانيشنبوو لەسەرى ئەوھى .دەكات شەر و دەكات دادوھرى »

و سەرکەوتن پيش ،زەوى سەر دەمانباتەووە رۆح ديمەنەدا لەم لەگەل كە روو دەخاتە ساتە ئەو رۆح . " گەورە بابلى " كۆتايى لەناوچوونى .دەپيتەووە زەمينى ياخيوووانى رووبەرپووى شكۆمەند مەسيحى ،گەرانەويدا " :سەرھەلدەدات خۆيهووە نەبينى لە خدا ،شكۆمەنددا مەسيحى عيسا لە 7:۲ پەخشانى ى " يەكەم مۆرى " وپنەى لە ئەو " . كراوئەووە بەھەشت داگيرکردن و داگيرکردن " بە كە ،سەرکردەيەك ،سوارپك وەك ،دەردەكەويپت كە ئوردوگاگەى وپنەيەكى ،بوو " سپى ئەسپيكي " سوارى " ،دەروات دا " ديمەنەدا لەم كە " راستگۆ و دلسۆز " ناوى .كراووە ديارى پيرۆزى و پاكى بە كۆتاييدا سەردەمەى ئەو درپژەى چوارچيۆھى لە كردارەكە ،دەدات خۆى بە ناووە ئەم .كراووە پيشبينى ۳:۱۴ پەخشانى لە " لاوديقيا " ناوى بە كە دادەنيپت ورد دەستەواژەى بەم لپرەدا كە ،دپت " كراو دادگايى خەلكى " واتاي بە " كە ئەوھى وتنى بە رۆح " . دەكات دادوھرى ئەو " :دەكرپتەووە پشتراست لە " ئەرمەگدۆن شەرى " ساتەوختى ،" دەكات شەر دادپەروەريدا لەگەل ئوردوگاى ذرى دەكات شەر تييدا كە ،دەھيپتەووە وەبیر ۱7:۱۶ پەخشانى شەرەفەى ئەو بەھۆى يەگرتوووە و شەيتان سەرۆكايەتى بە نادادپەروەرى رۆمانى پاپاكانى ۹ يەكەم كۆنستنتين لە كە " خۆر رۆژى " بە دەدريت كە . ماوئەووە بۆى كاسۆليكيهوە

تاجیکي سهری له سهر ،بوون ئاگر بلیسهی وهک چاوهکانی « ۱۲: ئایهت
"نهیدهزانی؛ کهس خۆی له جگه که نووسرابوو ناویکی ،بوون زۆر

" که تیڭهین له وه دهتوانین ،دیمه نه که چوارچپوهی زانینی به
تووړهپی ئامانجهکانی سهیری ،" ئاگر بلیسهی " به بهراورد به ،" چاوهکانی
۹: پهخشانی له " شهر بۆ ئامادهکراون " یه کگرتوووهکان یاخیوووه ،دهکه ن ئه و
" له سهر که " زۆر گولینهی تاجه " مانای ۱۸۴۳هـ سالی له واته ،۷-۵۰۹
...پاشای " ئه و :دهدریټ بابه ته دا ئه م ۱۶ ی ئایه تی له " داناوه سهری
خۆی له جگه که نووسراوه کهی ناوه " . " ئاغاکان پهروه ردگاری و پاشاکان
ئه و ئه به دی ئیلاهی سروشتی بۆ ئاماژه یه " نایزانیټ کهس

ناوی ،بوو نوqm خویندا له که بوو له بهردا پۆشاکیکي " ۱۳: ئایهت
» .خودایه قسهی

ئه و یه که میان .دهگه یه نیټ شت دوو " خویناوییه بهرگه و جلی " ئه م
بۆ خۆی ه کهی " خوین " رشتنی به هیئاوه به دهستی که راستودروستییه
ئاماده ییه وه به که قوربانیه ئه م به لام .هه لټیژدراوهکانی رزگارکردنی
به پپووستی ،داوه خۆی هه لټیژدراوهکانی رزگارکردنی بۆ ئه وه وه له لایه ن
به رگی و جلی " دیسانه وه .هه یه گۆشه گیرکه رهکانیان و دهستدریټکاران مردنی
" ،دهیټ دوژمنهکانی خوینی ئه مجاریه یان به لام ، داده پۆشریټ " خوین " به
و ۶۳ ئیشایا به پپی " خدا تووړهپی ترپی چه قۆی ناو خراوته پپیان
ژیانی گرنگییه کی ،" خدا قسهی " ،ناوه ئه م ۲۰-۱۷: ۱۴: پهخشانی
له سهر یه ک دوا ی له یه ک که وه حیانه ی ئه و و عیسا زه مینی خزمه تکردنی
.دهکات ئاشکرا به خشیویه تی زیندوو بوونه وهی دوا ی ئاسمانه وه له و زه و ی
فیڤکاریه .بوو شاراوو زه مینیدا فۆرمیکي له که بوو خۆی خدا رزگارکه رمان
هه موو ،وه رگیراوه هه لټیژدراوهکانیه وه له لایه ن که به رده وامه که ی
.دهکات دروست ونبووه کاندا و رزگار بووان نیوان له جیاوازییه ک

له بهردا پاکیان و سپی و ورد که تانیکی که ئاسمان سوپای " ۱۴: ئایهت
" .دهرۆیشتن به دوایدا سپی ئه سپی به ،بوو

ئۆردوگای پېرۆزى تاييەتمەندى پاكى ى " سېى " شكۆمەندە؛ وېنەكە
" پاكەكانيان و راست كارە " " ورد كەتائىكى " .دلسۆزەكانىيە فرىشتە و خودا
دەكات ئاشكرا .

بە كە ئاراوۈ ھاتە ئەوۈو دەمى لە تىژ شمشىرئىكى " ۱۵: ئايەت
توورەيى توورەيى شەرابى چەقۇى و دەكات ھوكمپانىيان ئاسن چەقۇى
" .دادەئىت گەورە خوداى

پېرۆزەكەى " وشە " ،دەکرد پېرۆز كىتېبى بە ئامازەى " خودا وشەى "
ئىلاھىيەكانىدا راستىيە لە ھەلېئىردراوانى كە لەخۇگرتبوو فىركارىيەكانى كە
تىژ شمشىرئىكى " ھەك " خودا قسەى " ،گەرانەوھىدا رۆژى لە .دەکرد پېنمايى
موناقەشەكارەكانى و نارازى و ياخيىوو دوژمنە بۆ مردن ئەوۈى بۆ دىت "
لەناوچوونى .بېژن ھەلېئىردراوۈكانى دوا خويىنى ئامادەن كە ،بەئىت
ئاسن دارئىكى بە " كە دەكاتەوۈ پووناك دەرپىنە ئەو دوژمنەكانى
كە دادوۈرى كارەى ئەو بۆ ئامازەيە ھەروەھا كە " دەكات ھوكمپانىيان
بەپىيى ،سەردەكەون كە دەدرىت ئەنجام ھەلېئىردراوۈكانەوۈ لەلايەن
۱۷-۱۸: ۱۴: پەخشانى لە كە خودايى تۆلەسەندەنەوۈى پلانى ۲۷:۲ پەخشانى
لە تەوۈرە ئەم .دەكرىتەوۈ پىشتراست زياتر لېرەدا ،" شىنتاز " دەوترىت پىيى
،كاردەكات تەنيا بە خودا كە دەكات ديارى رۆج كە ،پىدراوۈ پەرەى ۶۳ ئىشايىا
كە ئەوۈيە ھۆكارەكەى .ئامادەيىت مەوۇقىك ھىچ ئەوۈى بەبى
ئەو شايەتخالى ،بىرداون بەھەشت بەرەو پىشتەر كە ھەلېئىردراوۈكان
دىت ياخيىووۈندا بەسەر كە نىن كارەساتە

نووسرابوو ناوۈ رانى لەسەر و بەرگەكەى و جى لەسەر " ۱۶: ئايەت
» .ئاغاكان پەرۈردگارى و پاشاكان پاشاى

" رانى " و ،زىندوو بوونەوۈرئىكى كارەكانى بۆ ئامازەيە " بەرگ و جى "
بۆ و ،دەردەكەوۈت سوارىك ھەك ،گىرنگىر ،چونكە ،ھىزى و ھىز بۆ ئامازەيە
دەخريئە ،پىاودا لە گەورەترىنيان ، ران ماسولكەكانى ،ئەسپ لەسەر مانەوۈ
وېنەى .نا يان مەمكىن بىيئە كىدارەكە دەكات وا ئەمەش ،تاقىكىردنەوۈ ژىر
دەركەوتنى پىيەى بەو ،بوو گىرنگ رابىردوودا لە سوارىك ھەك ئەو
كە ،دەھىلەنەوۈ وېنەيەمان ئەم ھىماى ئىمە ،ئەمرو .بوو جەنگاۈرەكان

مرۆف کۆمه‌لێک سهرکردایه‌تی که مامۆستایه‌که سواره‌که ده‌لێت پێمان ده‌بێت سواری عیسا که‌سه‌ی ئه‌و. سواره‌ی "ئه‌سه‌پ" هه‌یمای که ،ده‌کات زه‌ویدا به‌سه‌ر ئێستادا له‌ که ،ده‌کات هه‌ل‌بژێردراوه‌کانی نوێنه‌رایه‌تی سه‌رچاوه‌ی "ئاغا‌کان په‌روه‌ردگاری و پاشاکان پاشای" ناوی. ب‌لا‌بوونه‌ته‌وه ملک‌ه‌چی که ،خۆشه‌ویسته‌کانی هه‌ل‌بژێردراوه‌ بۆ راسته‌قینه‌ د‌ل‌نه‌وایی. روونکردنه‌وه شایه‌نی باب‌ه‌ته‌ ئه‌م. زه‌وین ئاغا‌کانی و پاشا نار‌ه‌وای ده‌سه‌لاتی په‌سه‌ندی خودا که بنه‌مایانه‌ی ئه‌و به‌پێی زه‌مینی پاشایه‌تی مۆدی‌لی به‌پێی ،به‌خشی ئیسرائیل به‌ خودا ،به‌راستی. ل‌ینه‌کرایه‌وه بیر، کردوون ،بکری‌ت هوکمرانی زه‌وی له‌سه‌ر پاشایه‌که‌وه له‌لایه‌ن که ، داواکارییه‌که‌یان هه‌بوون سه‌رده‌مه‌دا له‌و که "ب‌ت‌په‌رست تری گه‌لانی وه‌ک"، وه‌ریده‌گرم من زه‌وی له‌سه‌ر چونکه .ده‌دایه‌وه خراپه‌کانیان د‌ل‌ه‌ نار‌ه‌زووی وه‌لامی ته‌نها خودا که شوێنه‌ی له‌و " که ه‌"قیزه‌ون" بوونه‌وه‌ریکی پاشاکانیش باشت‌ترین ته‌نانه‌ت که ناکه‌ن ئه‌وه چاوه‌پێی ده‌ناسن خودا ئه‌وانه‌ی و " ده‌چ‌ن‌ئ‌ته‌وه نه‌ی‌چ‌اندووه ئه‌و .بکه‌نه‌وه چاک خۆیان ئه‌وه‌ی پ‌یش بروخ‌ین گه‌له‌که‌یانه‌وه له‌لایه‌ن له‌ که ده‌کات ئیدانه‌ مۆدی‌له‌ ئه‌و ،کردووه پ‌یشکه‌شی عیسا که مۆدی‌له‌ی خراپه‌کاره‌وه و نه‌زان و گه‌مژه‌ گه‌لانی له‌لایه‌ن تر نه‌وه‌یه‌کی بۆ نه‌وه‌یه‌که‌وه خزمه‌تکاری سه‌رکرده ،خودادا ئاسمانی کایه‌ی له .ده‌گواز‌ر‌ب‌ته‌وه زه‌وی له‌سه‌ر ک‌یلی .وه‌رده‌گری‌ت ل‌ی‌یانه‌وه شکۆمه‌ندییه‌که‌ی هه‌موو و گه‌له‌که‌یه‌تی به‌هۆی زیندوو بوونه‌وه‌ریکی هه‌یچ چونکه ،له‌و‌یدایه‌ ته‌واو به‌خته‌وه‌ری بۆ د‌یت عیسا ،شکۆمه‌ندی‌دا گه‌رانه‌وه‌ی له .ناچ‌ر‌ب‌ت ئازار هاو‌بوونه‌که‌یه‌وه ئه‌وان که ،خراپه‌کارییه‌کانیان و ،خراپه‌کان ئاغا و پاشا له‌ناوبردنی .خوداییه‌ مافیکی هوکمرانییان که ئه‌وه‌ی بانگه‌شه‌ی به‌ ئه‌و بۆ ده‌ی‌گه‌ر‌ن‌نه‌وه بۆ پاساو که که‌سانه‌ی ئه‌و جه‌ما‌وه‌ره‌ ئه‌و هه‌روه‌ها ،ده‌کات ف‌یر‌یان عیسا روونکردنه‌وه‌ی ئه‌مه‌ش .نییه‌ وا ئه‌مه‌ که ،ده‌ه‌ی‌ن‌نه‌وه نادایه‌روه‌رییه‌کانیان ده‌کری‌ت ج‌ی‌به‌ج‌ئ و ده‌کری‌ت ج‌ی‌به‌ج‌ئ دواتر که ه‌"به‌هره‌کان مه‌ته‌له‌ی"

رووبه‌روو‌بوونه‌وه‌که د‌وای

بەرز دەنگىكى بە ،وہستابوو خۆر لەبەر بىنى فرىشتەيەكم " ۱۷: ئايەت
بۇ وەرن» :گوت ئاسمانى فرىنى بالئەندەكانى ھەموو بە و كرد ھاوارىكى
«كۆبينەوہ خودا گەورەى ئىوارەخوانى

ھىماى كە ،دەردەكەوئ خۆردا وئەنى لە " مىكائىل " ،مەسىح عيسا
كە درۆزانەى مەسىحيە ئەو بەرەنگاربوونەوہى بۇ ،خودايە رووناكى
پشوووان رۆژى بۇ گۆرانكارىيەكە بۇ پاساو ،دەپەرستىن خۆر خداوہندى
لە .كردووہ جىبەجىي يەكەم كۆنستىتىن ئىمپراتۆر كە دەھىئىتەوہ
زىندوو خوداى كە دەردەكەوئ بۇيان ،مەسىحدا لەگەل رووبەرەووبوونەوہيان
بەھىزەوہ دەنگىكى بە مەسىح عيسا .خۆرەكەيان خداوہندى لە ترسانكترە
دەكات بانگ ئىچىر بالئەندەى كۆبوونەوہيەكى

و ئاگادارى بە ياخيىووان كە بكەمەوہ دووپاتى دەبىت لىرەدا : **تېبىنى**
بە راستىيە ئەو بەلام ،نىيە خۆريان خوداى پەرستىنى ئارەزووى ئامادەيىوہ بە
پشوووانى بۇ لىدەگرن رېزىيان كە رۆژ يەكەم خودا بۇ كە دەزانن كەم
بە .دەھىئىتەوہ خۆى رابردووى بىپەرستانەى بەكارھىئانى پەلەى ،ھەفتانەيان
كات رېزبەندىيەى ئەو قوولئ پىشتگوئىخستىنى ئەوان ھەلئىژاردنى شىوہ ھەمان
دامەزراندووہ زەويەوہ دروستكردنى سەرەتاي لە ھەر كە دەكات ئاشكرا
مىحوەرەكەى لەسەر زەوى خولانەوہى بە كە دەژمىرئ رۆژانە ئەو خودا
رېكوپىكى ،ئىسرائىل گەلەكەى بۇ دەستىوہردانەكانىدا لە .دىاربىكراون
كە ،حەوتەم رۆژى تايبەتى بە ناوانى و ئاماژەدان بە دووپاتكردەوہ ھەفتەى
دەتوانرئ دلسۆزىيانەوہ بەھۆى واىە پىيان زۆرئىك .شەممە دەوترئ پىي
نىيە بەھايەكى ھىچ قەناعەت نە و دلسۆزى نە .بىبىنرئ رەوا خداوہ لەلايەن
لەلايەن روونى بە كە دەكەن راستىيە ئەو لەسەر موناقدەشە كە ئەوانەى بۇ
دەدات ئاشتەوايى بە رېگە كە پىوہرە تاكە راستىيەكەى .دەربىدراوہ خداوہ
بۆچوونى .مەسىح عيسا خۆبەخشانەى قوربانىدانى بە باوہرەوہ رېگەى لە
ئىنجىل نانىت؛ پىدا دانيان و نابىستىرئ دروستكەرەوہ خوداى لەلايەن كەسى
بۇ و ياسا بۇ " ۸:۲۰ ئىشايائى ئايەتەى بەم دەكاتەوہ پىشتراست بنەمايە ئەم
". نىيە گەل بۇ بەيانى ،نەكەن قسە وشەيە ئەم بەپىي ئەگەر ،شايتەحال

جەژنى " :دەكرىن ئامادە خداوە لەلايەن " ئاھەنگ " دوو بەو ، تاك بە ھەلبەت ئىزدراوەكانن خۆيان ميوانەكانى كە " ، بەرخ ھاوسەرگىرى جۆرىكى لە " جەژن " دوووم .دەكەن " بووك " نوینەرایەتى بەكۆمەل پىيەى ، كۆندۆر ، كەرویشك :نېچىرن ى" بالەندە " تەنھا سوودمەندەكانى و ترسناكە جۆرە لەو ترى جۆرەكانى و پەپوولە بالەندەى .

فەرماندە گۆشتى ، پاشاكان گۆشتى خواردنى بۆ " ۱۸ : ئايەت ئەوانەى و ئەسپەكان گۆشتى ، بەھىزەكان پىاوە گۆشتى ، سەربازىيەكان " . گەرە و بچووك ، كۆيلە و ئازاد ، گەلىك ھەموو گۆشتى ، دەبن سوارى .

ئەوھى بۆ نامىنىتەووە كەس ، مەرقاھەتى ھەموو لەناوچوونى دواى زەوى لەسەر پىسايى وەكو " ، ۱۶:۴ يەرميا بەپىي و بنىژىت تەرمەكان ئەو فىرى كە ، ئايەتەكە تەواوى بۆ بگەرپىنەووە با " . بۆلەودەبنەووە نەفرەتيان كە دەكات تەرخان كەسانە ئەو بۆ خدا كە دەكات چارەنووسەمان وەك ، ناننىژىن و ناگىرىت بۆ ماتەمىنيان ، دەمرن نەخۆشى بە ئەوان " :لەيدەكات ، دەچن لەناو برسەيتى بە و شەمشىر بە ، دەبن زەوى لەسەر پىسايى ئەو بەپىي " . زەوى درىندەى و ئاسمان بالەندەى خۆراكى دەبىتە تەرمەكانيان پرزگارى مردن لە كەس ، كەردووە پىشكەشى ۱۸دە ئايەتە لەم رۆج كە لىستەى سەركردە كە خەلكەن ئەو ھىماى " ئەسپەكان " كە دەخەمەووە بىرتان . نايىت ئەگەر " ۳:۳ : ياقوب بەپىي ، دەكەن سەركردايەتى ئاينىيەكانيان و مەدەنى ، بن ئىمە گوپرايەلى ئەوھى بۆ ئەسپەكانەووە دەمى بخەينە پارچەيەك پارچە " . دەگۆرپن جەستەشيان ھەموو ئەوا .

ئەوھى بۆ بىنى سوپاكانيانم و زەوى پاشاكانى و درىندە " ۱۹ : ئايەت لەگەل و دانىشتىبوو ئەسپەكە لەسەر كە بکەن كەسە ئەو لەگەل شەر « . بکەن شەر سوپاكەيدا .

زەوى لەسەر و ، بوو رۆحى " ئەرمەگدۆن شەرى " كە بىنيمان خزمەتكارە دوا ھەموو مردنى برپاردانى لە پىكھاتوووە لايەنەكەى مەسىح عيسا گەرانبەوھى پىش برپارە ئەم . مەسىح عيسا راستەقىنەكانى ساتەوختى لە بەلام . خۆيان ھەلبەزاردنى لە بوون دۇنيا ياخيىوووەكان و دراوہ و تۆلەسەندەووە و خودايى مەسىحى ، كرايەووە ئاسمان ، لەسپدارەدانيدا

نەدەكرا دىكە شەپكى ھىچ كاتەو ھە. كىر ئاشكرا فرىشتەكانى سوپاى و دەرکەوت كاتىك بىكات خۇدا لەگەل شەر ناتوانىت كەسىك ھىچ " كىردىن ئاشكرا بۆى ۱۷-۱۵: ۶ پەخشانى كە ئەو ھە دەرئەنجامەكەى و دەولەمەندەكان و ژەنەرالەكان و مېرەكان و زەوى پاشاكانى ئەشكەوتەكان لە ،ئازاد چ و كۆيلە چ ،تر كەسىكى ھەموو و دەسەلاتدارەكان و شاخەكان بۆ بانگەوازيان .ھەشاردا خۆيان شاخەكاندا بەردەكانى نۆو لە و دەمانشارنەو كەسە ئەو رەووخسارى لە و سەرمان بگەونە' ،كىر بەردەكان گەرەى رۆژى چونكە "بەرەكە توورەپى لە و دادەنىشت تەختەكە لەسەر وەلامەكە ،پرسىار دوا بۆ " بوەستىت؟ دەتوانىت كى و ھاتوو ئەو توورەپى بكوژىن! ياخيىوانەو لەلەين بوو بېر كە ھەلېژىرداوانەى ئەو :ئەو ھە پېشېنى كە پېرۆز شەمەى بۆ دلسۆزىيان بەھۆى پېرۆزكران ھەلېژىرداوانەكان ئەوانەى و دوژمنەكانى ھەموو بەسەر دەكىر عىسا سەرکەوتنى رزگار بووكانى .

كە درۆزەكە پېغەمبەرە لەگەلېدا و گىرا درندەكە " ۲۰: ئايەت درندەكەيان نېشانەى ئەوانەى ھۆيەو بەو ،ئەنجامدبوو نېشانەكانى فرېدراڤە زىندووى بە دووانە ئەم ،فرېودا ،دەپەرستىن وئەكەى و وەرگرتبوو » .دەسوتىت گۆگرد و ئاگر بە كە دەرياپەى ئەو ناو

ئاشكرا بۆ كۆتايىمان دادگايى كۆتايى چارەنووسى رۆح !ئاگدارىن واتە ، " درۆزىن پېغەمبەرى و درندە " بۆ دەكات ئامادەى خۇدا كاتىك دەكات ئەدقېنتىستە ۱۹۹۴ھە سالى لە كە ،پروئتستانت و كاسۆلىكى باوەرەكانى دوا دواى يەكلاكەرەو شۆو ھەكى بە گوناھباران بوون پەيوەست درۆينەكان تەواوەتى دادپەرەرى سەر سوپەرھەنەرى ھەستى ئايەتە ئەم .دادگايىكىردن بەراستى قوربانىيە نۆوان جىاوازى .دەكات ئاشكرا بۆمان دروستكەرمان خوداى ،دادەمەزىننىت تاوانبارەكان بەلام فرېودراوانەكان قوربانىيە و بەرپرسىارەكان بە " ئاينىيەكان فەرمانرەوا .ھەلېژاردنەكانيان لە بەرپرسىارن ئەوان چونكە ۱۴:۹ پەخشانى بەپىي چونكە " ئاگرەو دەرياپەى ناو فرېدەدرېنە زىندووى كە ،" درندەكە نېشانەى " لە رېزگرتن بۆ ھانداو زەوييان پىاوى و ژن .كراو سزاكەيان پېشېنى

ئەو دەمى لە كە كوژران شمشیرەكە بە تریش ئەوانى " ٢١: ئایەت بە خۆیان بۆلەندەكان هەموو ،دانیشتبوو ئەسپەكە لەسەر كەسەى دەخوارد گۆشتەكانیان "

باوەر بئى یان مەسیحى غەیرە تاکەكانى بۆ ئاماژەىە "تر ئەوانى " ئەم گشتى نەزمى گوپراپەلى و كەوتوون نیۆدەولەتى بزووتنەوى شوپن كە یاخیووانى كە كارانەى لەو هەبیت كەسى دەستى ئەوى بەبئى بوون خۆینەى ئەو دادپەرورى ئەوى بەهۆى .داوێ ئەنجامیان مەسیحى ئایینی نابیت رزگاریان مەسیح گەرانەوى لە ،نین داپۆشراو ،رژاوێ مەسیح عیسا كە شمشیرەكەى " هێمای كە ،دەكوژرین قسەكەى بە ئەوش سەرەپای بەلام دەرکەوتنى شایەتەتالى كە كەوتووانە بوونەوهره ئەم . " دەرچوو دەمى لە نابن درێژخایەن مردنى تووشى بەلام ،حوكم دوا دەگەنە ،راستەقینەن خودای لە كە گەورە ئایینی تاوانبارانى بە تاییەتە كە " ئاگر دەریاچەى " لە گەورە خودای شكۆمەندى پووبەرۆوى ئەوى دواى .چالاكن یاخیوونەكەدا دەچن لەناو لەناكو ،دەبنەوێ گەورە دادوهرى ،دروستكەر

٢٠: وەحى

هەوتەم هەزارەى سالى هەزار

حوكم دوا و

شەیتان سزای

کلیلی ،دابەزى ئاسمانەوێ لە بینى فریشتەیهكم ئینجا " :یەكەم ئایەت " .بوو بەدەستەوێ گەورەى زنجیرێكى و کۆتایی

سەر بۆ دادەبەزیت ئاسمانەوێ لە ،خودا نیۆدراوى یان ، فریشتەیهك لیڕەدا ،ئازەل و مرووف ،زەمینى ژیانێكى هەموو لە دوور كە ،زەوى 1:2 ژیان سەرەتای لە وەك ، " كۆمەلایەتى " ،ناوەكەى بۆ دەگەرپتەوێ .دادەخات یان دەكاتەوێ وێرانە خاكە بەم دەستراگەیشتن کلیلەكە .باسکراوێ

که دەدات پيشان ئەو، گرتوو بە دەستیەو، گەورەییە زنجیرە ئەو و دەبێتە، وێرانە زەوی بە دەبەستریتەو زنجیر بە زیندوو بوونەوەرێکی زیندانەکی.

کۆنە مەرە ئەو، گرت ئەژدیهاکەدا بەسەر دەستی " دووم ئایەتی " بەستیەو سالی هەزار و شەیتانە و شەیتان کە

لە، یاخیوو فریشتە، " شەیتان " وەسفکردنی بۆ کە دەربەرینانە ئەو بەرپرستیاریتی. پیکراوە ئاماژەیان دووبارە لێردا بەکارهێنراون ۱۲:۹ پەخشانی سروشتی بەهۆی کە ئازارانە ئەو بەرامبەر لە ئەو بێئەندازە و جەستەیی ئازاری و ئازار دەخەنەو؛ بیرمان، بوو دروست یاخیوووەکیەو کاریگەرییەکانییەو و ئیلهام ملکەچی فەرمانرەواکانی لەلایەن کە ئەخلاقی بوون خراپەکار ئەو وەک ئەوانیش چونکە، دەسەپێندریت مەژدەکاندا بەسەر و، دەکرد ئیمپراتۆری بپەرستی رۆمی فەرمانرەوایی، " ئەژدیهایەک " وەک کاتی لە بەلام، دەکرد پاپای مەسیحی رۆمی فەرمانرەوایی، " مار " وەک، کرد رەفتاریکی " ئەژدیها " وەک دیسانەو، نەکرایەو دەمامکی چاکسازیدا ی " ئەژدیهاکان " و پرۆتستانتهو و کاسۆلیکی چەکارەکانی خولە لەلایەن کە، شەیتانەکاندا فریشتە ئۆردوگای لە. دەکرد خزمەتیار چوارەهەمەو لویسی دوا لە دەکات خۆی کە فارەتی مردنی چاوەرپی، رزگاربوو تاکە " شەیتان "، گۆشەگیر، دەمینتەو زیندوو بە " تر سالی هەزار " بۆ. دادگاییکردندا لەسەر، هەبێت بوونەوەرێکدا هیچ لەگەڵ بەرکەوتنیکی هیچ ئەوێ بەبێ تەرمی بە تەنها، چۆل و فۆرم بێ بیابانی زیندانیکی بوو تە کە، زەوی دانیشتوووەکیە ئازەل و مەژدە ئیسکی و شیبوووە

پەخشانی لەناوبەری: وێرانە زەوی لەسەر کۆتایی فریشتە

۹:۱۱ .

بۆ، کرد لەسەری مۆر و داخست، کۆتایی ناو بۆ فرییدا " ۳: ئایەت ئەو دوا، سالی هەزار کۆتایی تا بدات فریو گەلان نەتوانی چیتەر ئەوێ « بکریت ئازاد کەم ماوەیەکی بۆ دەبێت

که دادەنرێت قاپێکدا ژێر لە وێرانە زەوی لەسەر شەیتان :وردە وێنەکە
 ژێر دەخاتە خۆی شیوەیە بەم ،ئاسمان بە گەشتن لە دەکات ڕێگری
 یان ڕووخانی هۆی بوو خۆی کە مەڕۆییە نۆرمە ئەو سنووردابوونی
 بە کە مەڕۆشەکان و ئاسمانی فریشتە - تر زیندوووەکانی بوونەوهره .هاندانی
 دواى لە کە ،ئاسمان لە ،ئەووەن سەرۆوی لە - فریشتە بوونەتە نۆرە
 پێ دەستی نەیتوانیوە مردنەو و گوناو بەسەر مەسیح عیسا سەرکەوتنی
 نە نەماوە هاوێڵکی هیچ ئیتر چونکە ،بوو خراپتر دۆخەکەى بەلام .بگات
 باسی ئایەتە ئەم کە ،هەن " گەلان " ئاسماندا لە .مەڕۆش نە و فریشتە
 کە ئەوێە لەبەر ئەمەش .بکات "زەوی" بە ئاماژە ئەوێ بەبێ دەکات
 شانیشینی لە ،ئاسمان لە هەموویان ،بوو ڕزگاریان گەلانە لەم ئەوانەى
 تەنیا بە دەکات ناچاری دەبێت؛ ئاشکرا " زنجیرە " ڕۆڵی شیوەیە بەم .خودادان
 " ماوەى بۆ شەیتان ،ئیلاھیدا پلانی لە .بەمێنیتەو زەوی لەسەر گۆشەگیری و
 ، دەکرێت ئازاد کۆتاییدا لە کە ، دەمێنیتەو زیندان لە " سأل هزار
 کە دەهێنێت بەدەست خراپەکان مردوو لەگەڵ پەيوەندى و دەستپراگەشتن
 دواى " دووم مردنى " بۆ ،دەبنەو زیندوو دوووەمدا زیندوو بوونەوێ لە
 .دەکرێتەو دانیشتوو ،ساتێک بۆ ،دواتر کە زەوی لەسەر ،دادگاییکردن
 بە مەحکوم کە خۆیەو پکێفی ژێر دەخاتە یاخیبووانە گەلە ئەو دیسانەو
 عیسا و ڕزگارکراوەکان پیرۆزە فریشتە لەگەڵ شەڕکردن بۆ بێھودە هەوڵی
 .گەرە دادوهرى ،مەسیح

دەکەن خراپەکاران دادوهرى ڕزگارکراوەکان

کە دانیشتبوون لەسەرى ئەوانەشم ،بینى تەختم « :چوارەم ئایەتى
 سەرپرەدراوون کە بینى کەسانەم ئەو رۆحى ،پێدراوو دادوهرىيان دەسەلاتى
 ئەوانەى و ،خودا قەسەى بۆ و عیسا بە سەبارەت خۆيان شایەتەتەلى بەهۆى
 دەستیان و پێشەو لەسەر نیشانەکیان و نەپەرست وێنەکیان یان درندە
 » . کرد هوکمرانییان مەسیحدا لەگەڵ سأل هزار و هات بەسەردا ژيانيان ،نەبوو
 بۆ هەبە شاھانەیان دەسەلاتى دادەنیشن تەخت لەسەر ئەوانەى
 پاشا " وشەى بۆ خودا مانای لە تیگەشتن بۆ گەنگە کلیلیکی ئەمە . دادوهرى

حوكمهكهى خودا ،دا" *ميكائيل* " مهسيح عيسا له ،خۇيدا شانشىنى له .
 حوكمى .دهكات هاوبهش رزگارکراوهکانيدا مروّيه بوونهوهره ههموو لهگهل
 خودادا لهگهل و دهپت بهکوّمهل ،ئاسمان له چ و زهمنى چ ،خراپهکاران
 رزگارکراوه ههلثّيردراوى پاشايهتى لايهنى تاکه ئهमे .دهپت هاوبهش
 ههمووان بۆ بهلکو ،نهکراوه تهرخان ههلثّيردراو کهسپكى چهند بۆ زالبوون
 سهرهتا ،رابردوودا له که بيردهخاتهوه ئهوهمان رّوحيش ،تهرخانکراوه
 " :هينانهوهى به دهكات باسى که ،ههبووه کوشنده و ترسناک گۆشهگيرى
 سهبارت خويان شايهتخالى بههۆى برپوو سهريان که کهسانهى ئهو رّوحى
 رّوح شيويه بهم .لهوانه بوو يهکپک پۆلس ؛" خودا قسهى بۆ و عيسا به
 رّومانى پاپاي باوهپكى و رّومانى بتهپرستى مهسيحيهکانى قوربانیه
 دههينتهوه وهبير ،بووه چالاک ۱۸۴۳دا و ۳۰ سالانى نيوان له که ليبوردهيى
 له که درندهيهکهوه " لهلايهن که ئامانج دهکاته ههلثّيردراو دوا پاشان
 کوشتيان ههپرهشهى ۱۵-۱۱ :۱۳ پهخشانى له " ههلدهستتهوه زهويهوه
 يهکهم تا ۲۰۲۹ سالى ماوهى له زهمنى ؛کاترّمپرى دوا له ،کراوه لهسر
 ۲۰۳۰ سالى پهسحى جهژنى پيش بههار رّوژى .

کاتى " ۱۸ : ۱۱ پهخشانى له " ههوتهم شمشالى " راگهياندنى بهپپى
 ساله ههزار " ئهو ئامانجى ئهمهش و " ،هاتوو مردووکان دادگاييکردنى
 که رزگاربووانهى ئهو پيشهى دهپته ئهमे .باسکراوه ۴دا ئايهتى له که يه"
 لهسر " دادوهرى " دهبن ناچار .خوداو ئاسمانى ئهبهديهتى ناو چوونهته
 يهکهمى له پۆلس .بکهن کهوتووکان ئاسمانيه فريشته و خراپهکان پياوه
 فريشتهکان دادوهرى ئيمه که نازانن ئايا " ،رايدهگهيهنپت ۳:۶ کورنتيهکان
 " !زيانه ئهم شتهکانى لهسر زياتر چنده کهواته دهکهين؟

کهوتوو ياخيپووانى بۆ دووهم زیندوووبوونهوهى

سالهکه ههزار تا نهبوونهوه زیندوو مردووکان باقى " :پينجهم ئايهتى
 " .زیندوووبوونهويه يهکهم ئهमे .بوو تهواو

زیندوو مردووکان باقى " دهستهواژهى !بن تهلهکه ئاگادارى
 ئهو و کهوانهيه تيپينييهكى " بوو تهواو سالهکه ههزار تا نهبوونهوه

بۇ ئاماژە يە ، " *زىندووبوونەوۈيە يەكەم ئەمە* " ، دېت بەدوايدا كە دەرپرېنەي پېشوو دا ي " *سالى ھەزار* " سەرەتاي لە كە مەسىحدا لە مردوۈەكان يەكەم " راگەياندىنى بە ئاماژە كەوانەيىيەكان تېيىنيە . زىندوۈەكانوئەتەو لە كە خراپەكان مردوۈە بە تايىبەتە كە دەكات دوۈم ي " *زىندووبوونەوۈ* كوشندە سزاي و كۆتايى بېياري بۇ دەبنەوۈ زىندوۈ دا " *سالى ھەزار* " كۆتايى . پېكدەھىيىت " *دوۈم مردنى* " ئەمەش ؛ " *گۆگرد و ئاگر دەريايچەي* " لە

لە *ھاوبەشن ئەوانەي پېرۆزن و ئۆشەخت* " : شەشەم ئايەتى ، نىيە بەسەرياندا دەسەلاتىكى ھېچ دوۈم مردنى ، يەكەمدا زىندووبوونەوۈ دەكەن *ھوكمرانى لەگەلدا سالى ھەزار* ، دەبن مەسىح و خودا كاهىنى بەلكو

»

راستودروستى ھوكمى لە كورتەيەك سادەيى بە زۆر ئايەتە ئەم ھەلېژدراۋى ئاراستەي بەختەوۈرەيەكە . روو دەخاتە خودا دابەزىۋى " لە بەشدارى ، دا " *سالى ھەزار* " سەرەتاي لە كە دەكرېت راستەقىنە بەلكو دادگا نايەنە ئەوان . دەكەن " *مەسىحدا لە مردوۈەكان زىندووبوونەوۈ* ماۋەي بۇ ئاسمان لە خوداۋە لەلەيەن كە دادوۈرەيەي لەو دەبن دادوۈر خۇيان " تەنھا راگەيەندراۋە كە " *سالى ھەزار* ھوكمرانى " . پېكخراۋە " *سالى ھەزار* " كە ھەلېژدراۋەكان . " *سالى ھەزار* " بەو سنووردارە و ھوكمدان " *ھوكمرانى* " لە ئازاردان و ترسان بۇ نىيە ھۆكارىپكىان ھېچ ، ئەبەدىەت ناو چوونەتە مردوۈە سەر دەيخەنە كە ئەوان ، پېچەوانەۋە بە چونكە ، " *دوۈم مەرگى* و خراپىتىن و گەۋرەتىن ئەمانە كە دەزانين وە . دادگايبىكراۋەكان خراپەكارە دەيىت ھەلېژدراۋەكان دادوۈرە . ئايىنين تاۋانبارى بكوژتىن و درندەتىن دەيىت دادوۈرەكان بوونەۋەرە لە ھەريەك كە بكن ديارى نازارانە ئەو درېژايى كە ، بكن ئەزموۋنى " *دوۈم مردنى* " بە لەناوچوونيان پړۆسەي لە تاك بە چونكە . نىيە ئېستادا يەكەمى زەمىنى مردنى لەگەل ھاوبەشەيەكى ھېچ . دەبەخشىت ئاگر بە وېرانكەرەكەي كارە فۆرمى كە دروستكەرە خوداي ئەۋە كە زەمىنيەكان تەنە و ئاسمانىيەكان تەنە بە بەرامبەر بېكارىگەرە ئاگر ۳دا دانيال لە دانيال ھاۋپى سى ئەزموۋنى ۋەك ، پارىزراۋن خوداۋە لەلەيەن كاردانەۋەي زىندووبوونەۋە جەستەي دادوۈرىدا دوايىن لە ، دەيسەلمىيىت

تایبەتمەندییە عیسا ٩:١٤:٨ مارک لە ئیستا زەمینی جەستە لە دەبێت جیاواز ئاگرەکش و نامریت کرمەکیان کە " دەلیت و دەکات ئاشکرا ناوازهکە تاک بە تاک بە زەوی کرمی جەستە بەشەکانی چۆن هەروەک " نەکوژیتەوه خاوەنی ئەتۆمیان دوا تا لیکراوەکان نەفرەت جەستە ، دەمیئەوه زیندوو لەلایەن وەک ، ئازارەکانیان درێژایی بە بەندە خواردنیان خێرای بۆیە . دەبن ژیان دراوه لەسەر برپاری مەسیحەوه عیسا و پیرۆزەکان دادوهر

کۆتایی رووبەروو بوونەوهی

لە شەیتان ، بوو تەواو سەلەکە هەزار کاتێک " :حەوتەم ئایەتی " . دەبێت ئازاد زیندانەکی

کۆمپانیا دیکە جاریکی ، کورت ماوەیەکی بۆ ، دا"سەل هەزار" کۆتایی لە بە تایبەتە کە " زیندوو بوونەوه " دووم ساتی ئەمە . دەدۆزیتەوه زەمینی یاخیووانی

چوار لە گەلان ئەوهی بۆ دەرەوه دەچیتە " :هەشتەم ئایەتی ، بکاتەوه کۆیان شەر بۆ ئەوهی بۆ ، ماگۆگ و جاج ، بدات فریو زەویدا **گۆشە** ، « دەریایە خۆلەمیشی و خۆل وەک ژمارەیان

سەرانیسەری لە زیندوو بوونەوهی " گەلانی " هە کۆمپانیایە ئەم " زەوی لە . **پیکراوه ئامازە** دا" **گۆشە چوار** " فۆرمولە لە وەک ، زەویدا دەدەن کردارەکە بە گشتگیر کارەکتەری کە سەرەکییەکان خالە چوار یان لە ئەوەش پێش و ، باسکراوه ٣٨:٢ حەزەقیل لە سەرەتادا لە کە ، "ماگۆگ وردەکارییەکی بەلام یافیتە؛ دوومە کوری "ماگۆگ" کە ، ١٠:٢ ژیان سەرەتای چونکە ، دەکات ئاشکرا وەبیرەینانەوهی ئەم تەنیا بەراوردکاری لایەنی بچوو کاتی لە کە ، دەکات دیاری رووسیا و ، جافە خاکی ماگۆگ ، حەزەقیلدا لە سەربازی سەرچەم لە سەرباز ژمارە زۆترین ، سییەمدا جیهانی جەنگی فراوانبوونی بە دەدات پەواپەتی ئەمەش میژوو دەکات جیگیر مرۆقەکاندا رۆژئاوا ئەوروپای کیشوهری خاکەکانی خێرای داگیرکردنی و گەورە

شیوەیە بەم ، " دەریا خۆلەمیشی و خۆل " بە دەکات بەراوردیان رۆح . دادگاییکردندا دوا لە دەکاتەوه قوربانییەکان زۆری ژمارەییەکی لەسەر جەخت

له كه ،مرۆييه كانى بريكاره و شهيتان بۆ ملكه چوونيان بۆ ئاماژه يه ههروهه ها
(پيرۆز كتيبي وهشاني به پيى) بووه ئاشكرا ۱۳:۱۱ يان ۱۲:۱۸ پهخشاني
دهريا ئۆله مېشى و ئۆل له سهر و " دهخوينه وه ،" ئهژديه " له باسکردن
ستا . " .

كه ئهوهى هيوای به دهكات دهست ،چاكه كراوه ياخيووئى شهيتان
پاده كيشيت ديكه مهحكومه كانى پياوه ئه و و تيكبدات خودا سوپاي بتوانيت
و خودا دژى بكهن شهپك بهشدارى ئهوهى بۆ رازيكردنيان به
ههلبژيردراوه كانى .

پيرۆزه كان ئۆردوگای و رۆيشتن زهويدا پانايى به سهر و " :نۆيه م ئايهتى
خواره وه هاته ئاسمانه وه له ئاگر بهلام ،گه مارۆدا خۆشه ويسته كه يان شاره و
ناتوانيت تر شتيكى هيچ نه و ئاگر نه ،دانيال هاوړپكانى وهك . خوارديان و
" له تهنانهت " ئاسمانه وه له ئاگر " ،پچه وانوه به . بگه يه نيت پي زبانيان
نييه له سهر كارى گه ريبه كى هيچ كه ، دهكات لييان دا " پيرۆزه كان ئۆردوگای
زهكهرى له " . دهخوات " ههلبژيردراوه كانى و خودا دوژمنانى ئاگره ئه م بهلام
له يه كتر " سأل هزار " به كه دهكات شهپه دوو ئه و پيشبينى رۆح ،۱۴ دا
له كراوه جيبه جيئ " شهشم شمشال " به و پيش ئهوى . جيا بوونه ته وه
شهپى به پهيوه ندى تر باقيه كهى خراوه تهروو ؛ سييه مدا تا يه كه م ئايه ته كانى
،ئه وهش دواى و بهرپوه چوو كۆتاييدا برپارى كاتى له كه ههيه دووه مه وه
چواره مدا ئايه تى له . دامه زرا نوئ زهوى له سهر كه گشتگيرهى نه زمه ئه و
دهكات ههلبژيردراوه كانى و مه سيح دابه زينى له باس زاراوانه به م پيشبينيه كه
رۆژه لاتى له كه زهيتون چپاي له سهر پييه كانى رۆژه دا له و " :زهوى سهر بۆ
دوو بۆ رۆژئاوا بۆ رۆژه لاته وه له زهيتون چپاي ، وهستاوه ئۆرشه ليمه وه
بهرو و شاخه كه نيوهى ، دهكات دروست گه و ره زۆر دۆليكى و دهبيت دابهش
له پيرۆزه كان ئۆردوگای " . دهروات باشوور بهرو نيوهى و دهروات باكوور
ديارى شوينى و دهكرپت دهستنيشان حوكمدان شيويه به م دوا هه مين
ى " سأل هزار " كۆتايى له تهنيا كه بكهين به وه ئاماژه گرنگه . دهكرپت
چپاي سهر له " ، " دهوستن " زهوى له سهر عيسا ي " پي " ، ئاسمانيدا
ههله به ئايه ته ئه م " . ئۆرشه ليمدايه رۆژه لاتى له كه ، زهيتوون

ماوهی له مهسیح عیسا زه‌مینی حوکمرانی به هه‌له‌ی باوه‌ری، لی‌کدراوه‌ته‌وه
سه‌ره‌له‌داوه‌دا "هه‌زاره".

و ئاگر ده‌ریاچه‌ی ناو فری‌درايه، دا فریویان که شه‌یتان " ۱۰: ئایه‌ت
هه‌تایه‌هه‌تا بۆ رۆژ و شه‌و، لاییه‌ درۆزن پی‌غه‌مبه‌ری و درنده‌ که، گۆ‌گ‌رده‌وه
» ده‌درین ئازار.

جیبه‌جی ئاینیانه‌ یاخیبووه‌ ئه‌و حوکمدانی که هاتوووه‌ ئه‌وه‌ کاتی
ئهم پيش‌بینیه‌کانی به‌پیی. بووه‌ ئاشکرا ۱۹:۱۲۰ په‌خشانی له‌ که‌ بکری‌ت
زیندووی به‌ "، پی‌که‌وه‌ن " درۆزن پی‌غه‌مبه‌ری و درنده‌ و شه‌یتان "، ئایه‌ته‌
" کارکردنی ئه‌نجامی له‌ که‌ "، گۆ‌گ‌رده‌وه‌ و ئاگر ده‌ریاچه‌ی ناو فری‌دراونه‌ته‌
له‌ که‌ تواوه‌ ژیره‌وی ماگمای له‌گه‌ل ده‌ییت تی‌که‌ل " ئاسمانه‌وه‌ له‌ ئاگر
ده‌کری‌ت ئازاد هه‌ساره‌که‌دا سه‌رانسه‌ری له‌ زه‌ویه‌وه‌ تو‌یک‌لی شکاوی ری‌گه‌ی
گۆشتی هه‌ی "ئاگر" که‌، وه‌رده‌گری‌ت "خۆر" رواله‌تی زه‌وی پاشان
که‌ خۆرن په‌رستنی (تاوانبار به‌لام ئاگاداری به‌بی) خۆیان، ده‌خوات یاخیبووه‌کان
و زه‌مینی تاوانبارانی که‌ کرداره‌دایه‌ له‌م هه‌ر. کردوووه‌ دروستی خودا
په‌خشانی له‌ که‌ ده‌بن " دووهم مه‌رگی " ی "ئه‌شکه‌نجه‌" تووشی ئاسمانی
پشوودانی رۆژی به‌ که‌ نار‌ه‌وايه‌ی پشت‌گیری به‌ ئه‌و. کراوه‌ پيش‌بینی ۶:۰-۹
بۆ خۆشبه‌ختانه‌ چونکه‌. ترسناکه‌ کۆتاییه‌ ئه‌م هۆی بووه‌ته‌، دراوه‌ درۆینه‌
دی‌ت کۆتایی یش " دووهم مردنی "، بی‌ت در‌ی‌خایه‌ن هه‌رچه‌نده‌، مه‌حکومه‌کان
ناگری‌ته‌وه‌ " ئازاره‌کان " خودی بۆ " هه‌میشه‌ و هه‌میشه‌ بۆ " ده‌ربرینی وه‌
هۆی ده‌بیته‌ که‌ ده‌گری‌ته‌وه‌ " ئاگره‌ " ئه‌و وی‌رانکه‌ره‌کانی ده‌رئه‌نجامه‌ به‌ل‌کو
ده‌بن ئه‌به‌دی و یه‌کلاکه‌ره‌وه‌ که‌ ده‌رئه‌نجامه‌کان ئه‌وه‌ چونکه‌، ئه‌وان

حوکم دوايين بنه‌ماکانی

که‌ بینی که‌سه‌م ئه‌و و سپی گه‌وره‌ی ته‌ختی‌کی ئینجا " ۱۱: ئایه‌ت
شوینیکیان و هه‌له‌هاتن به‌رده‌می له‌ ئاسمانه‌کان و زه‌وی، دانیشتبوو له‌سه‌ری
". نه‌دۆزرایه‌وه‌ بۆ.

پیرۆزی و پاک سروشتی په‌نگدانه‌وه‌ی " گه‌وره‌که‌ی ته‌خته‌ "، پاک سپی
کردوووه‌ دروست شته‌کانی و ژیان هه‌موو که‌ خودایه‌ ئه‌و ته‌واوه‌تی

بەکارهێنراوی و وێران دۆخی لە " زەوی " بوونی بەرگەیی ئەو کەمبوونی لەگەڵ لەوەش جگە. دەردەکەوێت دادگاییکردندا دوا لە *وەک*، ناگرت خۆیدا کۆتایی هێماکان سەردەمی، بنەرەتەکان هەموو خراپەکارانی لەناوچوونی بۆ ھۆکارێکیان هیچ ئەستێرەکەیی ملیارەھا و ئاسمانی گەردوونی و ھاتوو شتانەیی ئەو هەموو و زەمینیمان پەھەندی ی " *بەھەشت* " نەماو؛ بوونیان کاتی. هیچ دەبنە و دەچن لەناو، دەچن لەناو شۆپەییە بەم دەگرت لەخۆی کە ھاتوو ھەتاهەتاییدا پۆژیکیی لە ھەتاهەتایی ژيانی.

تەخت لەبەردەم، بچووک و گەورە، بیانی مردووکانم " ١٢: ئایەت ژيانە کتیبی کە کرایەو دیکە کتیبیکیی، کرانەو کتیبەکان و وەستابوون کتیبەکاندا لە ئەوێ وەک کران دادگایی کارەکانیان بەپێی مردووکان "تۆمارکراو».

کۆتایی بپاری بۆ، دادەنران تاوانبار بە کە " *مردووانە* " ئەم ئەو دادپەرورەنەیی ھۆکمدانی ناکات؛ ئیستەسنايەک هیچ خودا. زیندووکرانەو ھەمان و ھەژاران و دەوڵەتەند، " *نەزەکان* " و " *گەورە* " سەر دەخاتە دەست، ژياناندا لە یەکەمجار بۆ، مردن: دەسەپینێت بەسەردا چارەنووسیان، یەکسانییخوازانە ئەزموونیکی.

پرووداوەکانی بە سەبارەت وردەکارییەکان خوارەو ئایەتانەیی ئەم *کتیبەکان* "، ٧:١٠ دانیال لە کراو پێشبینی پێشتر. پروو دەخەنە ھۆکم دوايین گوناه نەبێنراوانە شایەتەئە ئەم و " *کراوئەو* " فریشتەکان شایەتەئەیی " دواي. ئەنجامدراون مەھکومەکانەو لەلایەن کە کردوو تۆمار تاوانەکانیان و دادگایی مەسیحەو عیسا و ھەلبژێردراوکان لەلایەن کەیسێک ھەر ئەوێ کاتی لە. کراو پەسەند نەگەراو و کۆتایی بپاریکی دەنگ کۆی بە، کرا دەگرت جیبەجی بپارە ئەم ھۆکمد دوايین.

ھەدەس و مردن و بەخشیی خۆی مردووکانی دەریا " ١٣: ئایەت دادگایی کردووینە ئەوێ بەپێی ھەریەکەیان، بەخشیی ناویان مردووکانی "کران».

زیندوو بوونەو کە ھەردوو بۆ کراو پێناسە ئایەتەدا لەم بنەمایەیی ئەو دەبن؛ ون "زەوی" لەسەر یان " *دەریا* " لەناو " *مردووکان* ". دەگونجیت

بدنه سهرنج. کراون دیاری ئایهتهدا لهم که ئەگەرەن دوو ئەو ئەمانە بەهۆیەووە که ، " *مردووکان نیشتهجیوونی شوینی* " دەستەواژە بەخودا ،رەوايە ناووە ئەم بەراستی .وەبیردەهێنرێتەووە "زەوی" بوونەکە لە " *تۆز بۆ دەگەرێتەووە و تۆزیت تۆ* " ،رایگەیانددوووە گوناھبار مرۆشایەتی و *تۆز* " " *مردووکان نیشتهجیوونی شوینی* " بۆیە ۱۹: ۳ ژیان سەرەتای بەم که ،خواردوووە ئاگر بە مرۆشای جار هەندیک مردن .یە"زەوی" ی " *خۆل* رۆح بۆیە " *تۆز بۆ* نەگەرێتەووە" ناشتن ئاسایی رۆپەرەسمی بەپێی شیوەیە ئەو *خۆی* " *مردن* " که دەکات دیاری ،بکات بەدەر حالەتە ئەم ئەووەی بەبێ هەلۆشانەووە لەوانەش بێت؛ شیوەیەک هەر بە داووە لێی که دەدات کەسانە شوینەواری هیچ که ،دەبێت دروست ئەتۆمیەووە ئاگری بەهۆی که بەجیناھێڵێت هەلۆشەووە تەواو مرۆشای جەستەییەکی

،*ئاگرەووە دەریاچەیی ناو فرێدرانە هەدەس و مردن ئینجا* " : ۱۴ ئایەت « *ئاگرە دەریاچەیی ،دوووەمە مردنی ئەمە* »

بنەمای پێچەوانەی دیامێتری شیوەییەکی بە که بوو بنەمایەک " *مردن* " ئەزموونی که بوو بوونەووەرانە ئەو نەهێشتنی مەبەستیشی و بوو ژیان ژیان مەبەستی تاکە .دەکرا مەحکوم و دەدرا حوکم خوداوە لەلایەن ژیانان هاورێ هەلێاردنی بۆ بکات خودا بە پێشکەش نوێ کاندیدیکی که ئەووەیە *مردن* " ،لەناوچوون خراپەکاران و ،رەویدا هەلێاردنە ئەم کاتیکی .ئەبەدیەکانی نییە هۆکارێکیان هیچ ئێتر ،" *مردووکان نیشتهجیوونی شوینی* " ،"زەوی" و " لەناو خوداوە لەلایەن خۆیان شتە دوو ئەم وێرانکەرەکانی بنەما .بوونیان بۆ که ئیلاھییە رووناکی ئەو و ژیان " ، *ئاگر دەریاچەیی* " دوا .دەچن دەگرێتەووە خۆیان جیگە دەکاتەووە رووناک بوونەووەرەکانی

فرێدرایە ،نەدۆزرایەووە ژیاندا کتییی لە ناوی هەرکەسێک " : ۱۵ ئایەت " *ئاگرەووە دەریاچەیی ناو* .

دوو ،رێگا دوو تەنھا بەراستی خودا :دەکاتەووە پشتراستی ئایەتە ئەم داناوو مرۆشایەتیدا لەبەردەم چارەنووسی دوو ،چارەنووس دوو ،هەلێاردن تەنانت یان ،جیھانەووە بناغە لە هەلێاردراووەکان ناوی .(۱۹: ۳۰ تەورات) دروستکردنی بۆ پرۆژەکەییەووە پلاندانانی لە هەر ،دواوە بۆ زیاتریش

ناسرابوو خوداوه له لایه ن ،هاوه له کانی وهک سهر به خو و ئازاد بوونه وهری به لام ،تیده چیت فیزیکیدا جهسته یه کی له ترسناک ئازاریکی هه لباردنه ئه م و دهستی کرد پرۆژه که ی ،بوو گه وره تر ترسه که ی له خو شه ویستی ئاره زوی .دهزانی زه مینیمان و ئاسمانی ژیا نی چیرۆکی ورده کارییه کانی پیشوخته سهره پای به لام .فانی دوژمنی ده بیته رۆژیک بوونه وهری یه که م که دهیزانی .بیته پلانه که ی دهسته بهرداری تا پیدا دهرغه تیکی هه موو ،زانیارییه ئه م ناوی شیویه به م .رووبدات دا رپگهی به لام ،مه حاله دهیزانی و دهزانی ژیا نیان هه موو شایه تحالی و کرده وه کانیان و هه لباردراوه کان خو ی لای بو بردیان و رپنمایه ی خو یاندا سهرده می و سهرده م له ههریه که یان .سهرسورمانه ئه ویش مه حاله خودا بو شت یه ک ته نها

،یاخیبوو ،بیباکانه مرۆبیه بوونه وهره فره ئه و ناوی ههروه ها ،بوون دروست مرۆقه وه زاوژی پرۆسه ی به هو ی که دهزانی بته رستانه ی هه موو ،هاتوو دا ۱۹-۲۰ : ۱۹ په خشان ی له که خودا هوکمدانی جیاوازی *قسه ی* " به ،تاوانبارن که متر که هه ندیکیان .دهگرپته وه دروستکراوه کانی " *دووم مردنی ئاگری ئازاره کانی* " ئه زموونی ئه وه ی به بی ده کوژین " *خودا* " *دووم به لام* .تاوانبار جوله که کانی و مه سیحی به تاییه ته که ،بکه ن هه یه خو یه وه مرۆبیه کانی بوونه وهره هه موو به په یوه ندی " *زیندوو بوونه وه* ئاسمان له که فریشته کانی بوونه وهره و بوون له دایک زه وی له سهر که :*نووسراوه چونکه* " :رپاگه یاندوو ۱۴:۱۱ رۆمیان له خودا چونکه ،دروستکراون کرپۆش له به رده ممدا ئه ژنۆیه که هه موو ،ده فهرمویت یه زدان ،ژیا نندا له ' " . *ده نیته خودادا به دان زمانیک هه موو و ده کیشیت*

هېما شكۆمه ندىكراو نوئى قودسى : ۲۱ ئاپوكالېس

يوو

چونكه ،بىنى نوئم زهوييه كى و نوئ ئاسمانىكى ئىنجا " :يهكهم ئايهتى
» .نهماوو دهرىا و تئپهرىن يهكهم زهوى و يهكهم ئاسمانى

نهمى دامه زراندى له كه دهكات بهشى له گه لدا ههستانه مان ئه و رۆج
ساته وهخته وه له و . وه رگرتوو ئىلهاميان ههتەم ههزارى كۆتايى دواى نوئ فره ره ههندى
ئه به ديه كى ناو ده چنه ده ژين كه شتانهى ئه و هه موو ناپيوريت؛ كات ئىتر
و ئاسمان " .بوو ته وه نوئ ،بلىين وردتر يان ،نوئيه شتېك هه موو .بىكۆتاييه وه
نهماوه ،ه " مردن " هېماى كه " دهرىا " و نهماون گونا سهرده مى " زهوى
شتانهى ئه و هه موو ،گۆريوه زهوى هه سارهى سىماى دروستكه ر وهك خودا
سهر بۆ ده كرد مه ترسيان يان مه ترسى نوئنه رايه تى كه لابر دووه
كه شاخه كان چيتر ،نهماون ئوقيانوسه كان چيتر بۆيه دانىشتوو انه كهى؛
" يهكهم وهك گه و ره باخچه يه كى بوو ته .هه يه به ردنيان و به رز لوتكهى
له كه راستيه ك ئاراميه ؛ و شكۆمه ندى شتېك هه موو كه ، " عه ده ن
ده كريت وه پشتراست ۲۲ دا په خشانى

ئاسمانه وه له ،نوئ قودسى ،بىنى پيرۆزه كه م شاره " :دووم ئايه تى
ميرده كهى بۆ كه ئاماده كرابوو بووكي ك وهك ،خواره وه ها ته خودا وه له
» .راز او ته وه

پيرۆزه ئه و كۆبوونه وهى له پيشواى نوئيه دروستكراوه ئه م
شارى " به ئايه ته دا له م كه ،رزگار كر اون زهوى له كه دهكات هه لېژدراوانه

"بووکى " ، " نوئى ئۆرشەلىمى " ، ۱۱:۲ پەخشانى لە ۋەك ، ئاۋدەبرېت " پېرۇز لە ، " خوارەو دېتە ئاسمانەو لە " ئەو . ەكەي " زاوا " ، مەسىح عيسا چوۋە رزگار كەرەكەيدا شۆمەندەنەي گەرەنەۋەي لە كە ، خۇداۋە شانشىنى ئاسمانى دادگايىكىردنى " سال ھەزار " كۆتايى لە يەكەمجار بۇ پاشان . ناۋى بۇ بەرزبۈۋەو كە ، ئەوۋە دۋاى . زەۋى سەر بۇ دابەزى كۆتايى دادگايىكىردنى بۇ بۇ بوون ئامادە " نوئى زەۋى و نوئى ئاسمانى " تا كىر چاۋەپى ، ئاسمان چۈنكە ، تاكەكەسىيە " بەھەشت " ۋەشەي كە بەن سەرنج . ۋەرگرتنى لە كە ، " ئاسمانەكان " ، فرەيى پېچەۋانەي بە ، ۋروۋژېنىت تەۋاۋ يەكېتتەيەكى كىردوۋە ئاسمانىيەكانى بوۋنەۋەرە دابەشكىردنى پېشنىيارى 1:1 ژيان سەرەتاي بەيەك دژ ئۆردۈگاي دوو بۇ .

دەيگوت كە بېست بەرزەم دەنگىكى تەختەۋە لە : سېيەم ئايەتى :
 نېشتەجئ لەگەلئان ئەو ، مەۋقە لاي خۇدا نېشتەجېۋونى شوئىنى ئەۋەتە
 لەگەلئان خۇدايان ۋەك خۇي خۇداش ، خۇي گەلى دەنە ئەۋان و دەيىت دەيىت . »

خۇي خۇدا " چۈنكە ، دەكەت بەرپىز مىۋانىكى لە پېشۋازى " نوئى زەۋى " تەختە دامەزراندنى بۇ دېت ، دەھېنىت پېشۋى ئاسمانى تەختى لە ۋاز ، " . داگىر كىردوۋە مردنى و گوناۋە شەيتان تېيدا كە زەۋى لەسەر نوپپەكەي " ، مەسىح عيسا خۇدا ئاسمانى جەستەي بۇ ئامازەيە " خۇدا چادەكەي كۆۋۈنەۋەي ھېمەي بەلام . (ۋايە خۇدا ۋەك كە =) " مىكائىل ، چادەكەي . دەكەت ۋەك بەسەرياندا مەسىح عيسا رۇخى كە ھەلپىرداۋەكانىشە پېرۇزە خەلكى ھېمەي زاراۋانە ئەم ھەموو - " كائىسا ، كەنىسەكان ، پەرستگا دروستكراۋن ؛ مەۋقايەتتەۋە لەلەيەن كە بن بېنا ئەۋەي پېش رزگار كراۋەكانن پېش ۋە . دەكەن ديارى خۇدايى پلانى پەرەسەندنى لە قۇناغېك ھەرىكەيان ، مىسەرۋە لە عېرانييەكان دەرچوۋنى بۇ ئامازەيە " چادەكەي " ، شتېك ھەموو شېۋەيەكى بە كە ، بېبابان بۇ دەكرا رابەرايەتى و پېنمايى خۇداۋە لەلەيەن كە پېرۇزەكە چادەكە لەسەر ستوۋىك ۋەك كە دەرگەۋت ھەۋرە بەۋ ديار رەۋايەتى ئەمەش ، بوو " مەۋقەكاندا لەگەل " پېشتەر كاتە ئەۋ . دابەزىۋو ئامازەيە " پەرستگا " دۋاتەر . ئايەتەدا لەم زاراۋەيە ئەم بەكارھېننى بە دەدات

سليماندا پاشا سهردهمى له كه كارېك ، " چادر " ههميشه يى دروستكردنى بۇ به " كه نيسه ي " وشه ي ، تاييه تى به ، عيبريدا زمانى له . بوو تهواو و راسپيډرا به ناماژه مه سيح رڅو ، ۳:۹ و ۲:۹ په خشانى له . ديت كوڅوونه وه واتاى وشه ي . " شهيتان كه نيسه ي " به دهكات ياخي بووه كه جووله كه نه ته وه ي كه ، دهكات ديارى كوڅوونه وه كه (ecclesia) يوڼانى زمانى به " كلېسا " كوڅاى عيسا . پيروزه وه كتيبي له مه سيحيه كانه فيركارييه بلاو كړدنه وه زمانى نه فسيان به پيى و ، ئورشه ليمدايه پرستگى له جهسته نوى " كرد به راوردى ژنه سهرى مږد چونكه " : نه وه جهسته ي ، كه نيسه كه ي ، كوڅوونه وه كه ، ۵:۲۳ خه مه مان نه و . " رزگار كهرى كه ، جهسته ي ، كلېسا كه سهرى مه سيح چون وه كه نه وه ي بۇ هيشتن جيى كاتيک پيكرده ستيان عيسا نيردراوانى كه له بيره ، " دهژى له گهلما هاوسه ره كه م " ، نه مجاريان . به رزبينه وه ئاسمان به ره و بليت " نوي زهوى " له سهر خويدا نيشته جيوونى له ده توانيت هه ليردراو له " هؤز دوانزه " ناوى دوانزه په يامه كاني كه چوارچيوه يه دايه له هر سهر كه وتنه كيان تيكه لاوى بى خوڅى و خوڅى ده توان ۷ په خشانى ده ربيرن .

نيتير ، ده سرپته وه چاوه كانيان له فرميسكيك هه موو « : چواره م نايه تى . تيپه ريون پيشوو شته كاني چونكه ، نامينيت نازار و هاوار و ماته مينى و مردن »

خوداييه به لينه نه وه دوزينه وه به ۷:۱۷ په خشانى له گهل په يوه ندى " : پيدده ينيت كوڅاى به وه وه ۷ په خشانى كه ده كرتته وه پشتراست ليردا خوڅى فرميسك چاره سهرى " . ده سرپته وه چاوه كانيان له فرميسكيك هه موو جيپه جيى خدا به لينه كاني كه ده كين كاته نه و باسى ئيمه . شادييه و داهاتوه نه م سهرى نزيكه وه له . ده كرين جيپه جيى و ده كرين ، مردن " بۇ كه كاته يه نه و له به رده مماندا چونكه ، بكن سهرسورپه ينه ره نويوونه وه به هوى ته نها چيتر كه ، كراوه ديارى " نازار و گريان ، ماته مينى و به رز دروستكهرى خداى له لايه ن ناييت شتيكه وه هه موو ته نيا ترسناكانه شته نه م كه ده كه مه وه له وه جهخت . سهرسورپه ينه رمانه وه بۇ . روودهدات دا " سال هزار " كوڅاى له كه ، نامينن كوڅاى حوكمى دواى

گه‌پانه‌وه‌ی به خراپه کاریگه‌رییه‌کانی، ئه‌وان ته‌ن‌ها و هه‌ل‌ب‌ئ‌یر‌د‌را‌وه‌کان وه‌ستا‌ون گه‌وره په‌روه‌رد‌گاری یه‌زدانی شکۆمه‌ندان‌ه‌ی

وتی دانیش‌تبوو ته‌خته‌که له‌سه‌ر که‌سه‌ی ئه‌و " :پ‌ی‌ن‌ج‌ه‌م ئایه‌تی چون‌که ،بنووسه ئه‌مه' :وتی و 'ده‌که‌مه‌وه نوێ شتێک هه‌موو من ئه‌و‌تا' " .راستن و متمانه‌پ‌یک‌راو قسان‌ه‌ی ئه‌م

و ،ده‌دات به‌ل‌ی‌ن‌یک ،شه‌خسی شی‌وه‌یه‌کی به ،دروست‌ک‌ه‌ر خودای هه‌موو من ،سه‌یر‌که " :ده‌دات پ‌ی‌غه‌م‌به‌رایه‌تییه وشه ئه‌م شایه‌دی ئه‌و‌یش واقعی له بگه‌ر‌پ‌ی‌ن و‌ینه‌یه‌ک‌دا به‌د‌و‌ای ب‌ی‌سووده " . ده‌که‌مه‌وه نوێ شتێک ئاماده‌ی خودا که بگ‌ر‌ی‌ن شتانه به‌و ده‌ست هه‌و‌ل‌ب‌ده‌ی‌ن ئه‌وه‌ی بۆ زه‌م‌ی‌ن‌ی‌مان‌دا ته‌ن‌ها خودا ،ئ‌ی‌ستا تا و .ب‌ک‌ر‌یت وه‌سف ناتوان‌یت نو‌ی‌یه ئه‌وه‌ی چون‌که ،ده‌کات که ده‌ل‌یت پ‌ی‌مان ،ب‌ی‌رخ‌ستۆته‌وه ئ‌ی‌مه‌ی سه‌رده‌می ئازاربه‌خشه‌کانی لایه‌نه شی‌وه‌یه به‌م که ،ناب‌ن ئاماده‌ دا" نوێ ئاسمانی و نوێ زه‌وی " له چ‌ی‌تر ئه‌وان راگه‌یان‌ده‌ ئه‌م بۆ فریشته .ده‌ه‌ی‌ل‌نه‌وه سه‌رس‌و‌ر‌مانه‌کانیان و نه‌ی‌نی هه‌موو نیعمه‌ت بانگه‌وازی " . راستن و متمانه ج‌ی‌ی قسانه ئه‌م چون‌که " :ده‌کات زیاد نه‌گۆر باوه‌ر‌پ‌کی دا‌و‌ای ،ده‌ر‌چ‌و‌وه مه‌سیح‌دا عیسا له خوداو له‌لایه‌ن که که سه‌خته ر‌پ‌گایه‌کی .خوداییه‌کان به‌ل‌ی‌نه پاداشتی به‌ده‌سته‌ی‌نانی بۆ ده‌کات قوربانیدان گه‌وره‌ی ر‌ۆح‌ی‌کی به‌ پ‌ی‌ویستی .جیهانه نۆرمه‌کانی پ‌ی‌چه‌وانه‌ی بۆ ملکه‌چ خزمه‌ت‌کار‌ی‌کی خۆبه‌زلزانیی له ،خۆبه‌ده‌سته‌وه‌دان له ،هه‌یه باشی به متمانه‌مان به‌ه‌ی‌ز‌کرد‌نی بۆ خودا هه‌و‌ل‌ه‌کانی بۆیه .مامۆستا که‌یدا ئ‌ی‌مانی پ‌ی‌وه‌ره‌که‌ی "ده‌ر‌ب‌رد‌راو و ئاشکرا راستی له دل‌نای‌ی" :پ‌ه‌وایه ر‌استه‌قینه‌یه

و سه‌ره‌تا ،ئۆم‌ی‌گام و ئه‌ل‌فا من ،بوو ته‌واو :وتم پ‌ی‌ی " :٦ ئایه‌ت " .ژیا‌نه‌وه ئا‌و‌ی کانی‌ا‌و‌ی له ت‌ی‌چ‌و‌ون به‌ب‌ئ‌ی تین‌و‌وه‌کان به‌ ده‌دم ئاو ،کو‌تا‌ی‌ی

دروست " نوێ شت‌ی‌کی هه‌موو " ،مه‌سیح عیسا ،دروست‌ک‌ه‌ر خودای دا فه‌رمانی ،بوو و کرد قسه‌ی چون‌که " :٩ :٣٣ زبور " !بوو ته‌واو " .ده‌کات ،ده‌رده‌چ‌ن ده‌می له وشه‌کان که هه‌ر ئه‌و دا‌ه‌ی‌نه‌ران‌ه‌ی قسه‌ی " . ووستا مه‌سیحی سه‌رده‌می به‌رنامه‌ی ،پ‌شتمانه‌وه له ،٣٠ه‌و سالی له .د‌ی‌ت به‌دی بووه ج‌ی‌به‌ج‌ئ ورده‌کاری ب‌چ‌و‌و‌ک‌ترین تا بووه ئاشکرا وه‌ح‌یدا و دانیال له که

بۇ كە بكهين داهاتووو ئەو سەيرى تر جارېكى كە دەكات بانگه‌يشتمان خودا
 هەمان بە كراون پېشېينى شتانهى ئەو ؛ كردووو نامادە هەلېژېردراوه‌كانى
 پەخشانى لە وەك ، دەلېت پېمان عيسا . پەها دلنپايى بە ، دېن بەدى شيو
 و *سەرەتا* " بېرۆكەى " . *كۆتايى سەرەتاو ، ئۆمېگام و ئەلفا من* " : ۸: ۱۰
 " *لە كە ، هەيە ماناى زەمىنيماندا گوناھى ئەزموونى لە تەنھا* " *كۆتايى*
 بە مردن و گوناھباران لەناوچوونى دواى حەوتەمدا هەزارەى " *كۆتايى*
 بازرگانيدا زەوييەكى بەسەر كە خودا مندالانى بۇ . دەلېت تەواو تەواو
ئاوى سەرچاوهى لە " ، " *ئازادى بە* " ، دەكات پېشكەشى عيسا ، بۆلەبوونەتەو
 ژيانى هېمەى كە " *ژيانە ئاوى* " ئەم " *سەرچاوهى* " خۆى ئەو " . *ژيانەو*
 فرۆشتنى وردە لېدوانە ئەم بەخۆپايەى ؛ خودا بەخششى . هەتاهەتايە
 بۇ نامازەيە كە ، دەكات ئيدانە كاسۆلىكى رۆمانى "ئېندۆلجىنس"
 وەرگىراون پاپايەت لە نرخېك بە كە لېخۆشبوونەكان

دەبە من دەگرېت؛ ميرات بە شتانه ئەم بېت زال ئەوهى " : ۷ ئايەت
 " . *كورم دەبېتە ئەويش و ئەو خوداى*

مەسىح عيسا لەگەل ھاوبەشن ميراتگرى خودا هەلېژېردراوه‌كانى
 بە شاھانەى شكۆمەندييەكى عيسا ، خۆيەو *سەرکەوتنى* رېگەى لە ، يەكەم
 دواى . ناسرابوو ئاسمانىيەكانىو بوونەوەرە هەموو لەلایەن كە گرت ميرات
 رېگەى لە بەلام ، *سەرکەوتوون* هەروەها ، هەلېژېردراوه‌كانى ، ئەو
 تايەتەى بە كە دەگرن ميرات بە *نوڤيانە شتە ئەم* ، *سەرکەوتنەكەيەو*
 فيليپى بۇ خۆى خودايىبوونى عيسا . دروستكراو بۆيان خوداوە لەلایەن
ئايا' : فەرموو پېى عيسا " : كردهو پشتراست ۱۴: ۹ يۆحەنا لە خودا نېردراوى
هەركەسېك فيليپ؟ ، نانسيت من هېشتا ، بووم لەگەلت ماوه ئەوئەندە من
 " ؟ " *بە پېشان باوكمان* " : *بۆيت دەتوانيت چۆن ، بينيو باوكى بينيپيت منى*
 شيوئەيە بەم ، خستەروو " *هەميشەيى باوكى* " وەك خۆى مەسىح
 بۆيە . ئەو بە سەبارەت پشتراستكردهو (۵ يان) ۹: ۶ ئيشايا پېشېينىيەكەى
 برا خۆيان وە . باوكيانە هەم و برايانە هەم ، هەلېژېردراوه‌كانى بۇ مەسىح عيسا
 ، دەلېت رۆج شيوئەيە بەم و تاكەكەسيە بانگەوازەكە بەلام . ئەون مندالى و
كەسەى ئەو بۇ " : دا "نامەكان" تەوهرەى سەردەمى حەوت كۆتايى لە وەك

بۆ پېۋىستە گوناھدا بەسەر سەرکەۋتەن ". كورم دەيىتە ئەو " ، " دەيىت زال كە زىندوو خۇداى ى " كور " پلەى وەرگرتنى

و چەۋتەكان و بېياۋەرەكان و ترسنۆكەكان بەلام " :هەشتەم ئايەتى
هەموو و بىپەرستەكان و جادووگەرەكان و ئەخلاقەكان بى و بكوژەكان
،دەسوتىت گۆگرد و ئاگر بە كە دەيىت دەرياچەيە لەو جىگايان ،درۆزنەكان
،دووەمە مردنى ئەمە "

بىپەرستدا مەروفايەتى سەرانسەرى لە مەروفا كارەكتەرى پېۋەرەنەى ئەم
دەكاتە درۆينە مەسىحى ئايىنى بەرھەمەكانى لېرەدا رۆج بەلام دەيىنرېن؛
پەخشانى لە عيسا لەلايەن رەۋونى بە جەلەكەكان ئايىنى ئىدانەكردنى ئامانج؛
كراۋە ئاشكرا و دەرپرەراۋە ۳:۹ و ۲:۹

" سووتاو گۆگردى ئاگرىنى دەرياچەى ... " ، ۱۹:۲۰ پەخشانى بەپېى
درۆزن پېغەمبەرى و درندە " بۆ كە بەشەى ئەو ،دادگايىكردندا دوا لە ،دەيىتە
ساختە مەسىحى ئايىنى .پرۆتستانت و كاسۆلىكى باۋەرەكانى :تەرخانكراۋە "
سەرەتايىيەكانى بەھا .ساختە جەۋلەكە ئايىنى لەگەل نىيە جىاۋازى
فەرىسييەكان كاتىكدا لە ،شېۋەيە بەم .خودان بەھاكانى پېچەۋانەى
نەشۆردوۋە دەستيان خواردن پېش كە گرت عيسا شاگردەكانى لە رەخنەيان
لەبرى و نەكردوۋن سەرزەنشيان ئەمە لەسەر ھەرگىز عيسا ، (۲ : ۱۵ مەتا)
كە شتېك ھەموو كە تىناگەن ئايا " :فەرموۋىيەتى ۱۷-۱۲۰ : ۱۵ مەتا لە ،ئەو
لە ئەۋەى بەلام دەچىت؟ لەناو و گەدە ناو دەچىتە دەمەۋە ناو دەچىتە
چونكە .دەكات پېس مەروفا ئەمەش و ،دېت دلاۋە لە دەرەۋە دىتە دەمەۋە
و دزى و سىكسى ئەخلاقى بى و زىنا و كوشتن و خراب بېرى دلاۋە لە
مەروفا كە شتانەن ئەو ئەمانە " .دەرەۋە دىتە بوختان و درۆ شاپەتەئالى
بە .ناكات پېس مەروفا نەشۆراۋە دەستى بە خواردن بەلام دەكەن؛ پېس
دەمامك رۆج دزى لە خۆى گوناھەكانى درۆينە مەسىحى ئايىنى شېۋە ھەمان
عيسا .گۆشت گوناھەكانى يەكەم پلەى بە مەحكومكردنى بە دەكات
و باجرەكان " و جەلەكەكانى بە ۳:۲۱ مەتا لە كاتىك دا خۆى بۆچوۋنى
بەو ديارە "؛ ئاسمان شانشىنى ناو دەچنە پېشتانەۋە لە لەشفرۆشەكان
ئەم ھەر .بەكەن پاكىيەكەى و خودا لە رەۋ و بەكەن تەۋبە ھەموۋان مەرجەى

مەتا لە ۷:۳-۵ مەتا و ۶:۴۷ لوقا بەپێی، "ببینیت خۆتدا چاوی ئەو دارەكە ئەوەی بەبێ دراوسێكەت چاوی پەلەى بینینی" بەهۆی یان، "وشتەر قووتدانى و كۆتر پالكردنەوهی" بەهۆی، دەكات سەرزنەشتى ۲۳:۱۰-۱۲

ئەو هەموو لەگەڵ خۆی كە كەسێك هەر بۆ هەیه كەم هیوايهكى تەنانهت ئەگەر. دەكات ریزبەندى عیسا كە بناسیڤت كەسایەتیدا سیفەتانهی و بكەیت لەگەڵ شەرى دەبێت ئەوا، بگونجیت تۆدا سروشتی لەگەڵ یەكێكان دەكریت؛ خۆی دژی لە ئیمان شەرى یەكەم. بێت زāl كەموكۆرییەكەتدا بەسەر تیپەراندنى بۆ ناخۆشییە قورسترین و

مەسیح عیسا، رۆحییان مانای لەسەر جەختکردنەوه بە ژماردەدا لەم بۆ دەگەرێتەوه كە دەهێنێتەوه هەڵانە ئەو، خودایی گەورەى دادوهرى بە. كاسۆلیكى رۆمانى پاپای جۆرى درۆینهكەى مەسیحییه باوەره لە رەتیدەكەنەوه كە دەكات دیاری كەسانە ئەو، "نامەردەكان" ئامانجکردنى كەسە ئەو بۆ "هەموویان بەلێنەكانى چونكە، سەرکەون ئیمانیاندا شەرى مومكین كەسە ئەو بۆ سەرکەوتنێك هیچ، ئیستا. "دەبێت زāl كە تەرخانكراوه بێت؛ بۆیەر دەبێت "دلسۆز شاىتەتدالى". بكات شەر رەتیدەكاتەوه كە نییه "بكهیت رازى خودا مەحاله باوەر بەبێ". دەكریت بەدەر ترسنۆكەكە لەگەڵ كە باوەرهى ئەو وە. دەكریت بەدەر بباوەرهكە (۱: ۱۱ عیبرانییەكان) لە جگە، تەقلیدكردن بۆ دراوه مۆدیلیك وەك كە، ناگونجیت عیسادا باوەرهكەى بەرھەمى وەك و قیزەون خودا بۆ "قیزەونەكان". نییه تر هیچى بباوەرهى كە گوناھێكە ئەمە. دەكریت بەدەر قیزەونەكان دەمێننەوه؛ تاغوتەكان قیزەونەكانى شتە و لەشفرۆشەكان دایكى، گەورە بابلی "بۆ دەگەرێتەوه شەشەم فەرمانى "بكوژان" ۰-۴: ۱۷ پەخشانی بەپێی، "زەوى سەر باوەرهى بۆ دەگەرێتەوه كوشتن. "بكوژەكە"، لێرەو دەكەن؛ سەرپێچى بۆ. ۱۱:۳۴. دانیال بەپێی، "دووڕووكان" پڕۆتستانتى باوەرهى و كاسۆلیكى بن؛ زāl خراپەكارىیەكانیادا بەسەر و بگۆرن پێگاكانیان دەتوانن "ئەخلاقیەكان رۆحییهى "ئەخلاقییه بۆ" ئەو بەلام. دەكریت بەدەر "ئەخلاقی بۆ" ئەگەرنا، "لەشفرۆشیك" بە بەراورد بە، كاسۆلیكى باوەرهى بۆ دەگەرێتەوه كە

" تېيدا خدا لەو ش جگە . دادەخات بەروویدا تەواوی بە بەهەشت دەرگای مامەلەکردن :رۆحی " زینا " ھۆی دەبیته کە ،دەکات مەحکوم " ئەخلاقی بئی کە پەرۆستانتەکانن و کاسۆلیکییەکان قەشە " ساحیرەکان " .شەیتان لەگەڵ کارە ئەم " ساحیرەکە " ،لێرەو دەدەن؛ ئەنجام شەیتانیەپرستانە رۆحانییەتی " بئەپرستان " ھەرەوھا ١٨:٢٣ پەخشانی لە " گەرە بابلی " بۆ دەگەرێتەو پەرستن کەلوپەلی وەک نەخشینراوەکانی بتە ،کاسۆلیکی ئایینی بۆ ئاماژەو عیسا ،کۆتاییدا لە و " . بئەپرستەکە " ،لێرەو ھە بەکار دەھێنرێن؛ نوێژکردن و لە بکوژ و درۆزن ،شەیتان " رۆحییان باوکی کە دەکات " درۆزنەکان " باسی " درۆزنەکە " ،لێرەو ھە ٨:٤٤ یۆحەنا بەپێی " درۆ باوکی و ،سەرەتاو

پەر قاپەکەیان ھەوت کە فریشتەییە ھەوت لەو یەکیک ئینجا » ٩: ئایەت پیشان بوو کە ھەت وەرە :گۆتم پێی و ھات کۆتایی بەلای ھەوت لە بوو .بەرخەکیە ژنی کە دەدەم

دەبیته ئەو پاداشتەکەیان . تێدەپەرن ئیلاھیدا " کۆتایی بەلای ھەوت ھەلبژێردراوانی بۆ کە شکۆمەندییە ئەو (" دەدەم نیشانتان ") ببینن کە " ،گوناھدا زەوی کۆتاییە میژووپیە قوئاغە لەم کە تەرخانراوە سەرکەوتوو دەکەن نوێنەرایەتی و پێکدەھێن مەسیح عیسا ،" بەرخەکە ھاوسەری ،بووک

کۆتایی بەلای ھەوت لە پەر قاپەکەیان ھەوت کە فریشتەیی ھەوت " ئەو مەسیحی ئایینی پێوەرەکانی لەگەڵ کە ئامانج کردە مەرفانەیان ئەو " گرتبوو بەلای ھەوت " ئەم .کرد باسما پێشوودا ئایەتی لە کە دەگونجێت درۆینەدا .کەوتوو ئۆردوگای بە دەیدا زووانە بەم خدا کە بوون بەشە ئەو " کۆتایی ھی کە دەدات پیشان بەشەمان ئەو پەرمزییەو وینە بە ئیستا ھەستی کە ھێماسازییە کە لە .دەبیته رزگارکراو سەرکەوتوو ھەلبژێردراوی کە ،دەدات نیشان ھەلبژێردراوەکان فریشتەکە ،دەکات ئاشکرا بۆیان خدا بە رۆح .پێکدەھێن " بەرخەکە بووکی " بەکۆمەڵ کۆبوونەو ھەکیان لە کە دەکاتەو پشتراست فیڕکارییە ئەو ،" بەرخەکە بووکی " دیاریکردنی پەییوەندییەکی لە باس خدا نێردراوی پۆلۆسی .ھاتوو ١٣٢-د/٥٠٢٢ ئەفسان ھەلبژێردراوەکان پەییوەندی لە تەنھا بەداخووە کە دەکات مێرد و ژن ئایدیالی کە فیڕبین دەبیته وە .دەبیتهتەو خۆی بەدیھێنانی مەسیحدا لەگەڵ

خودای رۆحی که وانهیه‌دا ئهم رۆشنایی ژێر له ژيان سه‌ره‌تای گێرانه‌وه‌ی ته‌واوه‌کانی به‌ها دره‌وشاوه‌ی داهێنه‌ری و ژيان هه‌موو دروستکه‌ری، زیندوو " هه‌لبێژێردراوی "، " بووک " ژن " وشه‌ی .بخوینینه‌وه دووباره ،داوه پێی ١٢دا په‌خشانی له که ده‌به‌ستێته‌وه "موه" ژن " وینه‌ی به ،مه‌سیح خراوه‌ته‌روو .

شکۆمه‌ند هه‌لبێژێردراوی گشتی وه‌سفکردنی

پیرۆزه‌که‌ی شاره ،به‌رز و گه‌وره شاخێکی بۆ برده‌می رۆح به " ١٠ : ئایه‌ت و خواره‌وه دێته خوداوه له ئاسمانه‌وه له که ،ئۆرشه‌لیم ،پیشاندام » .هه‌یه خودای شکۆمه‌ندی

و مه‌سیح عیسا که ساته‌ی ئه‌و بۆ ده‌گوازیته‌وه یۆحه‌نا ،رۆحدا له هه‌زار " ئاسمانی دادوه‌ری دوا‌ی داده‌به‌زن ئاسمانه‌وه له هه‌لبێژێردراوه‌کانی " ئه‌دقیته‌ستی " ١٤٤,٠٠٠ / ، ١٤ : په‌خشانی له .حه‌وته‌م هه‌زاره‌ی " سأل " سیۆن چپای " له‌سه‌ر مه‌سیحی رۆحی پێبازی ی " هۆز دوانزه " له " مۆکراو زه‌وی " واقیعی له پیشبینه‌یکراو رووداوی " سأل هه‌زار " دوا‌ی .دراون نیشان ،مه‌سیحه‌وه عیسا گه‌رانه‌وه‌ی دوا‌ی له .ده‌بێت جێبه‌جێ دا" نوێ هه‌رگرتوه‌و شکۆمه‌ندیان ئاسمانی جه‌سته‌یه‌کی خوداوه له هه‌لبێژێردراوه‌کان " . خودا شکۆمه‌ندی " ره‌نگدانه‌وه‌ی شیوه‌یه به‌م .کراوه هه‌میشه‌یی بۆ که کۆرتیۆس یه‌که‌می له خوداوه نێردراوی پۆلۆسی له‌لایه‌ن گۆرانکارییه ئهم به‌لام .هه‌یه زه‌مینی ته‌نی و ئاسمانی ته‌نی " :کراوه پیشبینی ١٥:٤٠-دا-١٥:٤٠ زه‌مینیه‌کان ته‌نه شکۆمه‌ندی و شتیکه ئاسمان ته‌نه‌کانی شکۆمه‌ندی و مانگ دیکه‌ی شکۆمه‌ندییه‌کی ،هه‌یه خۆر شکۆمه‌ندی .شتیکه شکۆمه‌ندی له " .ئه‌ستێره‌یه‌ک وه .ئه‌ستێره‌کان دیکه‌ی شکۆمه‌ندییه‌کی .مردووه‌کاندا زیندوو بوونه‌وه‌ی له‌گه‌ڵ هه‌روه‌ها .تر ئه‌ستێره‌یه‌کی له جیاوازه به ده‌کرێته‌وه ؛ به‌رز نه‌فه‌وتاو شیوه‌یه‌کی به خراپه ؛ ده‌چێنرێت جه‌سته‌یه‌ی ئه‌و ،ده‌چێنرێت لاوازی‌دا له هه‌له‌ده‌ستێته‌وه ؛ شکۆمه‌ندی به ،ده‌چێنرێت بێشه‌ره‌ف جه‌سته‌یه‌کی ،ده‌چێنرێت سروشتی جه‌سته‌یه‌کی ده‌بێته‌وه ؛ به‌رز ده‌سه‌لاتدا له جه‌سته‌یه‌کی ،هه‌بێت سروشتی جه‌سته‌یه‌کی ئه‌گه‌ر .ده‌کرێته‌وه به‌رز رۆحی . هه‌یه رۆحیش .

بەردى ۋەك ،بوو بەنرخ زۆر بەردىكى ۋەك درەوشانەۋى " ۱۱: ئايەت
" .بوو پروون بلورى ۋەك ،ياسپىر

تايىبەتمەندى كە " خودا شكۆمەندى " ،باسكراۋە پىشوو دا ئايەتى لە
ئەو " دەرکەوتنى " ياسپىر بەردى " پىيەى بەو ،پىشتراستكراۋەتەۋە ئەۋىەتى
دەكات ديارى ۳:۱۴ پەخشانى لە " دانىشتوو تەخت لەسەر كەسەى
پەخشانى لە چونكە ،پىكراۋە ئاماژەى ئايەتەدا دوو ئەو نيوان لە جياۋازىيەك
،خودايە ھىمەى كە " ياسپىر بەردى " ئەم ،دادوهرىدا چوارچىۋەى لە ،۱۴
گونە كىشەى كە ،ايزەدا .ھەيەى " ساردۇنىكس " دەرکەوتنى ھەرۋەھا
" ،دەردەكەۋىت تەۋاۋدا پاكى لايەنىكى لە ھەلبىزىدراۋ ،بوو چارەسەر
" . بلورى ۋەك شەفاف

،ھەبوو دەروازەى دوانزە ،ھەبوو بەرزى و گەرە دىۋارىكى " ۱۲: ئايەت
ئىسرائىل نەۋى ھۆزى دوانزە ناۋى و فرىشتە دوانزە دەروازەكانىشدا لە
" :نووسرابوو لەسەريان

لەسەر ،دەكات پىشكەشى مەسىح عىسا پۇخى كە وىنەيەى ئەو
لە كە " پىرۆز " پۇخى ماناى دامەزرانە " پەرستگا " ھىماسازىيى بنەمەى
و نىزدراۋان بناغەى لەسەر ئىۋە " :ئەۋىيە ۋەبىرھاتوو ۲۶-۲۰: ئەفسىيان
ئەۋدا لەناۋ .بناغەيە بەردى ئۆى مەسىح عىسا ،نراۋن بنىات پىغەمبەران
لە پىرۆز پەرستگايەكى دەبىتە و دەكات گەشە ،يەكەۋە بە ،بىناكە ھەموو
بۇ نىشتەجىۋون شوئىنى دەبنە رۆخدا لە ئىۋەش ئەۋدا لەناۋ .بەرۋەردگاردا
سەردەمى ...لە كە ھەلبىزىدراۋەى ئەو بۇ تەنھا پىناسەيە ئەم بەلام " .خودا
لە مەسىحىيە باۋەرنامەى پەرەسەندنى ھىمەى " بەرز دىۋارى " .نىزدراۋان
ئەو ،بەرۋارە ئەو تا باسە شايەنى زايىنى؛ ۱۸۴۳ى تا زايىنى ۳۰ى سالى
خۆى ۋەك ،دەكرا فىرى و تىدەگەيشت لىيان نىزدراۋان كە راستىيەى پىۋەرەى
۳۲۱ى سالى لە كە شەممە رۆژى بۇ گۇرپانكارى ئەمەشە لەبەر ھەر .مابووۋە
عىسا خويىنى رېگەى لە كە شكاند پىرۆزەى پەيمانە **ئەو** ،دامەزرا زايىنى
ۋەخى راستەقىنەى ۋەرگرانى بە سەبارەت .كرابوو خودادا لەگەل مەسىحەۋە
ئەدقۇتتىستى باۋەرپىكى نوينەرايەتى كە ھىمايانەى ئەو ،پىششىنيە ئەم
دوانزە " ۋەك ،جياكراۋنەتەۋە ۱۸۴۳ى سالى لە خوداۋە لەلايەن كە ،دەكەن

(۷: ۳) په‌یدابوون " *فیلادلفیا* " هه‌لېژیدراوه‌کانی پېش " *کرانه‌وه* " ، " *دروازه* " *سهردينيا* " که‌وتووی " *زیندووه‌کانی* مردووه " پېش " *داخړاو* " و که هه‌لگرتووه هۆزه‌یان ۱۲ *ئهو ناوی* " ئه‌وان .کراون وینا (۱: ۳) په‌یدابوون ۷. په‌خشانی له " *کراون مۆر خودا مۆری به* .

له ، *دروازه سی باکوور له ، دروازه سی رۆژه‌لات له* " :۱۳ ئایه‌تی " *دروازه سی رۆژئاوا له و دروازه سی باشوور* .

سیما ، کاردیناله‌که خاله‌ چوار بۆ " *دروازه‌کان* " ئاراسته‌یه‌ی ئهم ناشه‌رعی و ده‌کات ئیدانه ئایینه ئهو ئهمه‌ش ږوو؛ ده‌خاته گشتگیره‌که‌ی "katholikos" یۆنانی ږه‌گی به که ، ده‌کات گشتگیری ئیدیعی که ده‌کات ،خودا بۆ ۱۸۴۳هـ سالی له ،شیوه‌یه بهم . "کاسۆلیک" واتای به ،وه‌رگێږدراوه (۷: ۱۴) *په‌یدابوون* " *ئهبه‌دی ئینجیلی* " که مه‌سیحیه ئایینی تاکه ئه‌دقیقتیزم له .زه‌وییه گهلانی فیڤکردنی که گشتگیر ئه‌رکیکی بۆ سپېږدراوه پئی ی خۆی پۆخی هه‌لېژیدراوی بۆ جیهان کو‌تایی تا که راستیه‌ی ئهو دهره‌وه‌ی بوژانه‌وه‌ی بزووتنه‌وه‌یه‌کی وه‌ک ئه‌دقیقتیزم . نییه ږزگاریوون ،ده‌کات ئاشکرای مه‌سیح عیسا گه‌رانه‌وه‌ی ږاگه‌یانندی پالنه‌ره‌که‌ی که بووه له‌دایک ئایینی ئهم ده‌بیت و ۱۸۴۳ سالی به‌هاری له ،یه‌که‌مجار بۆ ،ده‌کریت چاوه‌ږوان ،بووه ږپیاره که مه‌سیح عیسا راسته‌قینه‌ی کو‌تایی گه‌رانه‌وه‌ی تا ږپاریژیت کاره‌کته‌ره فۆرمالیزمی و نه‌ریت به ئیمتياز که ،"دامه‌زراوه" بدریت ئه‌نجام ۲۰۳۰ به‌هاری و ده‌کات؛ ئیدانه و لییه‌تی رقی خودا که شتیڤ هه‌موو واته ده‌دات؛ ئایینی کردووه ئیدانه یه‌که‌می بیباوه‌ږی ،یاخیووودا جوله‌که‌کانی له پېشتر

ږېکوپېکی به ورده‌که وه‌سفه

مه‌سیحی باوه‌ږی بناغه‌کانی

دوانزه له‌سه‌ریان ،هه‌بوو بناغه‌ی دوانزه شاره‌که دیواری " :۱۴ ئایه‌ت « *بوو به‌رخه‌که نیږدراوی دوانزه ناوی* » .

بینیمان وه‌ک که ده‌دات نشان نیږدراوی مه‌سیحی ئیمانی ئایه‌ته ئهم *له‌لایه‌ن* فیڤکردنه‌که‌ی و ،ده‌گرېته‌وه ۱۸۴۳ بۆ ۳۰ سالانی نیوان ماوه‌ی

بۇ ۋەھلېژېرداۋون خۇداۋەھلەلەيەن شېۋاۋە ۵۳۸ ۋ ۳۲۱ سالانى لە رۆمەۋە دەكرېن دروست پۇھىدا ماللىكى لە ، زىندوو بەردى ۋەك ئىۋەش ، بەنرخن ئەۋ دەكەن پېشكەش رۇخى قورىانى ، پېرۇز كاھىنايەتتەكى بىنە ئەۋەى بۇ . " قىۋلراۋە خۇداۋەھلەلەيەن مەسىحەۋە عىسا زېگەى لە كە

زېرېنى پېۋانى دارىكى ، كىردم لەگەل قسەى كەسەى ئەۋ " ۱۵: ئايەت . " دىۋارەكەى ۋە دەروازەكانى ۋە شار پېۋانەكردنى بۇ ھەۋەۋە

، دەدرېت " پېۋانەكردن " بە گىرنگى ، ۱۱:۱۱ پەخشانى لە ۋەك ، لېرەدا سەردەمى لەسەر ، شىۋمەند ھەلېژېرداۋى بەھەى لەسەر ، ھوكمدان ۋاتە . (دىۋار ۋە بناغە) نېرداۋى باۋەرى لەسەر ۋە (دەروازەكە ۱۲) ئەدقېنتىستى ، سزادان ئامېرىكى ، بوۋېت " چەقۇ ۋەك " ۱۱:۱ پەخشانى لە " كانى " ئەگەر " ئالتون " ؛ " زېرېن كانىيەكى " ھەيە ئايەتەدا لەم ئەۋەى ، رەھا پېچەۋانەى يەكەم پەترۇسى بەپېى ، " پاكرۋەتەۋە تاقىكردنەۋە بە كە باۋەر " ھېمەى لەناۋ كە ، زېر لە زىاترە بەھەى كە - باۋەرەكەت راستەقىنەى ئەۋەى بۇ " ۱:۷ ۋە شىۋمەندى ۋە ستايش ھۇى بېتە - بېت پالۋتە ئاگر بە ئەگەرچى دەچېت كە پېۋەرەيە ئەۋ ئېمان بۇيە . " دەبېت ئاشكرا مەسىح عىسا كاتېك زېزگرتن دەدات ھوكم پېيدا خۇدا

درېزىيەكەى ، دارېژرابوۋ چۋارگۇشەيەك ۋەك شارەكە « ۱۶: ئايەت دەرەكەۋت بۇى ، كىرد پېۋانە كانىيەكە بە شارەكەى ، پانېيەكەى بە بوۋ يەكسان . » بوۋ يەكسان بەرزى ۋە پانى ۋە درېژى ، ستادىيە ھەزار دۋانزە كە

ۋە تەۋاۋ ئايدىالى شېۋەى رۋوبەرەۋە رۋوبەرى رۋۋى لە " چۋارگۇشە " يان " پېرۇزىيەكان پېرۇزەكانى " دىزائىنى لە بنەرەتدا لە . كەموكورپىيە بى موسادا سەردەمى لە كە دەدۇزېتەۋە چادەرە ئەۋ " پېرۇزىيە شۋېنى " سىرۋشت زېرەك ؛ دىزائىنى لەسەر بەلگەيە " چۋارگۇشە " شېۋەى . دروستكراۋە لە خۇدا زېرەكى . ناكات پېشكەش تەۋاۋ " چۋارگۇشەيەكى " ھېچ " چۋارگۇشە " سى ھېللىكى بە كە ، دىيارە عىبرىدا پېرۇزگەى رەھەندەكانى " پېرۇزەكان شۋېنى " بۇ سېيەمىيان ۋە " پېرۇز شۋېنى " بۇ دۋۋىيان . پېكھاتۋەۋە خۇدا بوۋنى بۇ تايەتەى بە كە ، بەكارھېنران " پېرۇزىيە شۋېنى " يان ئەۋ ۋېنەيەكى كە ، جىاكرايەۋە " پەردەيەك " بە ، ئەنجامدا لە ، ۋە تەرخانكراۋو

سئ پڙانهی ئەم .دهدا كه فاره تی خویدا سهردهمی له عیسا كه بوو گوناوه كه بوون ساله ٢٠٠٠ جار سئ یان ٦٠٠٠ ئەو ئاوینهیهکی سئ له سهر خودا كه رزگار كهردا پلانی له ههڵبژێردراوهكان ههڵبژاردنی بۆ تهرخانكراوون بهم ههڵبژێردراوهكان ،ههڵبژاردنه دا ئەم كۆتایی له .لێكردبووهو بهیری پیشبینی كه ،دهكرێن هێما " پیرۆز شوینی " " چوارگۆشهی " به شیوهیه ناشتهواییه ئهوه بههۆی رۆحیه شوینه ئەم .دهكرد رزگاری پلانی لوتكهی " وه .دهستپاگه یشتن شتیکی بووه ،ئاراوه هینایه مهسیحدا له پهیمان كه له نیساندا ٣ی له باسكراوه شیوهیه بهم كه په رستگاکه رۆحی " چوارگۆشهی كه فاره تی مردنی به رزگار بوون كاتیك ،وه رگرت خۆی بناغه ی نیساندا ٣٠ی چوارگۆشه " وینه ی .پێكرد دهستی رزگار كه رمان مهسیحی عیسا خۆبه خشانه ی ژماره كه ،راسته قینه كامڵبوونی بۆ پیناسهیه ئەم تهواو كردنی بۆ نییه بهس " به .دهكریت پیشكهش یكمان "كوب" وینه ی بۆیه .یه "سئ" ره مزیه كه ی هیمای ئیمه ئیستا ،" به رزی و پانی ،دریژی " له پیوانهكان هه مان هه بوونی كۆبوونهوه ی له تهواو ی "سیجا" كامڵبوونی له ههیه مان "سئ" ٢٠٣٠ دا سالی له .رزگار كراون مهسیحه وه عیسا له لایه ن كه ههڵبژێردراوهكان ،" به رزیه كه ی " :سیجا ته نانه ت و) " چوارگۆشه كه شاره " دروست كردنی فورمێکی گه راندنه وه ی به رۆح .ده بی ت تهواو دهر وازه كه ی دوانزه و بناغه كه ی كه س زۆر كه دهكات قه دهغه "شار" وشه یی لێكدانه وه ی ،بۆی سیگۆشه یی ده یده ن.

له " مۆركراو 12,000 " مانای هه مان ،" یاریگا 12,000 " ،پێوراو ژماره ی مرۆف واته ، $5 + 7 \times 1000$:بیرخستنه وه یه ك وه ك .هه لده گریت 7 په خشان ی به شداری كرده یان پیشنیاری " یاریگا " وشه ی .(1000) فره یی $\times (7)$ خودا + (5) خودا كه خه لاته یه ئەو به دهسته یینانی " ئامانجیان كه پیشبركێیه دا له و دهكات فێركاریه كانی به پێی " ،مه سیحدا عیسا له ئاسمان بۆ كردووم بانگی بۆی بۆ ئامانجه كه به ره و ده خه م فشار من " ٣:١٤ فیلیپیان له پۆلس عیسا له ئاسمان بۆ كردووم بانگی بۆی خودا كه خه لاته ی ئەو به دهسته یینانی پیشبركێیه كدا له نازان ئایا " ٩:٢٤ كۆرنیتیۆس یه كه می له و " مه سیحدا به وه رده گریت؟ خه لاته كه یه كێکیان ته نها به لام ،را ده كه ن را كه ران هه موو

سەرکەوتوو ھەڵبژێردراوانی " بەدەستبھێنن خەڵاتەکە کە رابکەن شیوەیەکی عیسا لە خوداو لەلایەن کە بەدەستبھێناوە خەڵاتەیان ئەو و رایانکردوو بەخشاوە مەسیحدا.

بەڵە چوار و چل و سەد بینی ،کرد پێوانە دیوارەکە " ۱۷: ئایەتی "بوو فریشتەکەش پێوانەکردنی کە ،مرۆف پێوانەکردنی بەپێی

دەکات ئاشکرا حوکمەکە خودا ، چەواشەکارەکانەو " باو" پشت لە بە کە ،پێکھاتوو مرۆفەکان لە تەنھا ھەڵبژێردراو کە دەدات نیشانمان کە ،بەستوو خودادا لەگەڵ پەیمانیکیان کە ،دەکرێت ھێما "5" ژمارە ی چوارگۆشە کاتیکی کە ،"۱۲" لە بریتییە ژمارە دوو ئەم کۆی .۵"7" ژمارەکە دادگاییکردنی " مرۆف پێوانەکە " وردینی .دەدات "۱۴۴" ژمارە ی ،دەکرێت عیسا لەلایەن رژاو خوینی بە کە ، دەکاتەو پشتراست ھەڵبژێردراوەکان پیاو قوئاغەکانی ھەموو لە "12" ژمارە ی شیوەیە بەم .رژگارکراون مەسیحەو 12 :ھاتوو کۆتایی خودا لەگەڵ کە ئامادەییە پیرۆزدا پەیمانی پڕۆژە ی نوینەرایەتیکردنی بۆ ھۆز 12 و مەسیح عیسا نێردراوی 12 ،عیبری باوکسالاری دامەزراوە 1843-1844 سالانی لە کە ئەدقیانتیستی باوەرەکە ی

پاک زێری لە شارەکەش ،دروستکراوو یاسپێر لە دیوارەکە " ۱۸: ئایەت " .روون شووشە ی وەک ،بوو

ئاشکرا باوەرە ئەو بۆ خۆی پێزانینی ھێمایانەو ئەم رێگە ی لە خودا زۆرجار ،دابوو نیشانیان ۱۸۴۳ سالی تا ھەڵبژێردراوەکانی کە دەکات کردەو قەرەبووی خودا بۆ شایەتھاییان بەلام ،ھەبوو کەمیان رووناکییەکی پاکی ئایەتە ئەم ی " پاک شووشە ی و پاک زێری " .خۆشەویستی لە کرد پری و کە متمانەیی ئەو بەناوی ھێنا ژانیان لە وازیان زۆرجار .روو دەخاتە پۆحیان .بوون ئاشکرا مەسیحەو عیسا رێگە ی لە کە دایانابوو خودا بەلێنەکانی بە یەکەم" لە خۆی نابێت؛ ھیوا بێ ،دانراوە لەسەری کە متمانەیی ئەو لە مردووکان " بەراستی کە ،لێدەکات پیشوازییان دا" زیندوو بوونەو ۲۰۳۰ سالی بەھاری لە ،" مەسیحدا

نێردراوی بناغە ی

بەردىكى جۆرە ھەموو بە شارەكە دىۋارى بناغەكانى « ۱۹: ئايەت
سىيەمى و ياقوت دووم و ياسپىر يەكەمى بناغەى :رازاو تەو ھە گرانبەھا
» .بوو زمرد چوارەم و كالىسىدۆن

شەشى لەسەر يەك ،ساردۇنىكس پىنجى لەسەر يەك " ۲۰: ئايەتى
ھەشتەمى لەسەر يەك ،كرىسۆلىت ھەتەمى لەسەر يەك ،ساردۇنىكس
لەسەر يەك ،كرىسۆپراز دەى لەسەر يەك ،تۆپاز نۆى لەسەر يەك ،بىرىل
" .ئەمىستى دوانزەى لەسەر يەك ،جاسىنت يازدەھەم

سەرسام كاتىك دەكات چى بە ھەست و دەزانىت مۆقەكان بىرى خودا
بەدەستەينانى بۇ .پۆلىشكردندا يان بىرىن لەكاتى بەنرخ بەردى جوانى بە دەبن
،وېرانبوون رادەى تا تەنانەت ،دەكەن خەرج سامان ھەندىك ،شتانە ئەم
ئەم خودا شىۋە ھەمان بە .گەورەيە بۆيان خۆشەويستىيان و سۆز ئەوئەندە
بۇ ھەيەتى كە ھەستانەى ئەو دەرپرېنى بۇ بەكاردەھىننىت مۆيىيە ھەستە
خۆى ھەلېژىردراۋى بەختەوئەكانى و خۆشەويست

ھەلېژىردراۋەكان كە دەكەن فېرمان جىاۋازانە " بەنرخە بەردە " ئەم
،ھەيە خۆى تايىبەتى كەسايەتى مۆقۇك ھەر چونكە ،نېن يەكسان كلۇنى
لە ،رۆحى ئاستى لەسەر تايىبەتى بە بەلام ،جەستەيى ئاستى لەسەر ديارە
عيسا " نىژىردراۋى دوانزە " كە نەوونەيەى ئەو .خۆيەو كەرەكتەرى روى
چ ،پەترۇسدا و يۆحەنا نىۋان لە .دەكاتەو پىشتراست بىرۆكەيە ئەم ،داۋيانە
بەھۆى ھەم و جىاۋازىيەكانيان لەگەل ھەم عيسا بەلام !ھەيە جىاۋازىيەك
ژيانەى ئەو راستەقىنەى دەولەمەندى .دەويستىن خۆشى جىاۋازىيەكانيانەو
ھەريەكەيان كە ھەمەچەشنانەدايە كەسايەتییە لەم كردوۋە دروستى خودا
پېئەخشيۋە يەكەمى پەلى رۆحياندا و دل لە

ئەدقۇننىزىم

دەروازەيەك ھەر ،بوون مروارى دوانزە دەروازەكە دوانزە « ۲۱: ئايەت
وھك ،بوو پاك زېرى لە شارەكە گۆرەپانى ،دروستكرابوو مروارى يەك لە
» .شەفاف شووشەى

پیش ئەوانەى لە بالاتر ئيمانىكى ھەلټرڊراوھكان ١٨٤٣ھو سالى لە " ھىماى .نەداوھ نيشان دادوھردا رزگارکەرى دادگاييکردنى لە بوون خۇيان لە دەكات پيرۆز ئەدقئنتيزمى بەدەستەيئانى نوينەرايەتى " *مرورى يەك* ئەدقئنتيستە ١٨٤٣ھو سالى لە .خودا رزگارى پلانى لە تەواو تىگەيشتىكى خودا رووناكى ھەموو ئەوھن شاينى كە نيشانداوھ خۇيان ھەلټرڊراوھكان دوا تەنيا ،زيادبووندايە لە بەردەوام رووناكيە ئەم پيەى بەو بەلام .وهرېگرن روونکردنەوھ لە تەواو و كۆتايى فۆرمى نارازيەكان ئەدقئنتيستە ئەدقئنتيستى دوا كە ئەوھى مەبەستە ئەوھى .وهردەگرن پيغەمبەريەكان نيردراوان سەردەمى لە كە ديكە لەوى نايىت زياترى بەھاي ھەلټرڊراو كە رزگارکردن پلانى ئەو لوتكەى بۆ ئاماژەى " *مرورى* " .بووھ رزگارى كە دەكات ئاشكرا ديارىكراو ئەزموونىكى .جوولەوھ خراوھتە خوداوھ لەلايەن لەلايەن كە عەقيدەيانەى راستيە ئەو **ھەموو** گەراندنەوھى لە پيگھاتووھ ھيرشيان و شيواوھ پرۆتستانتەوھ باوھرى و رۆمانى پاپاي كاسۆلىكى باوھرى گرنگيە ئەو ،كۆتاييدا لە .لادەرەوھ ناو كەوتووھتە كە سەر كراوھتە فەرمانى جيەجىكردنى سەر دەيخاتە خودا كە دەكات ئاشكرا بۆ بيئەندازەمان *رەوا پيرۆزى ،بەيانى و ئىوارە تا* " :١٨٤٣دا سالى بەھارى لە ٨:١٤ دانيال پيچەوانەى بە كە ،ه " *چەسپاوھ پيرۆزىيە* " ئەم ويەنى " *مرورى* " .*دەكرىت* .دەربكەويىت جوانيەكەى ئەوھى بۆ بېردىت نايىت ،ترەوھ بەنرخەكانى بەرد ھاوئاهەنگ بە پيرۆز ھەلټرڊراوانى كۆبوونەوھى ،كۆتاييەدا چوارچۆھى لەم شكۆمەنديە ئەو ھەموو ،١٤:٥ پەخشانى بەپيى " *تاوان بى* " ،دەردەكەويىت ھەزارەى و پيغەمبەرايەتى شەمەھى .شاينەتى كە دەبەخشيىت خودا بە كە رزگاربووندا پلانى كاملبوونى ھەموو لە ،دەكرىت پيشبىنى كە ھەوتەم " .دين بەدى و كۆدەبنەوھ ،ليكردۆتەوھ بىرى دروستكەر گەرە خوداى دەرئەبىت شكۆمەنديە ئەو ھەموو ١٣:٤٥-٤٦ مەتا لە " *بەنرخەكەى مرورىيە* .بيەخشيىت بووھ مەبەستى كە

نوئ قودسى گەرەكانى گۆرانكاريە

وہک ،بوو پاک زېږې له شاره که چوارگوشه ی " :دهکاتوه روونی رځ
له واته ، " پاک زېږې چوارگوشه ی " ئەم هیځانه وهی به " .شه فاف شووشه ی
وینه ی که ،پاریس ئەوه ی له گهل دهکات به راوردیک پیشنیاری ،پاک باوه پړکی
په خشان ی له " میسر و سؤدوم " ناوی وەرگرتنی به هه لگرتوووه گوناھی
۱۱:۸.

یهزدانی چونکه ،نه بیڼی شاره که دا له پهرستگایه کم هیچ " ۲۲: ئایهت
» .پهرستگاکه یه تی به رخ و گه وره په روه ردگاری

ناو چوونه ته هه لېژیدراوه کان هاتوو؛ کۆتایی هیماکان سهرده می
زهوی له سهر ئەمړۆ وهک .خودا رزگارکردنی پلانی راسته قینه ی جیبه جیکردنی
ناکات مه به ستیک هیچ به خزمهت چیتر کۆبوونه وه " پهرستگای " ،تیده گهین
به پێی ،کردوون پیشبینیان که " سیبهرانه " ئەو واقع و ئەبه دیهت ناو چوونه
نهدات له سهر هوکمتان کهس با بۆیه " : دهکات بیسوود ۱۷-۱۶: کۆلوسیایان
یان نوئ مانگی یان جهژنیک به سهبارهت یان ،خواردنه وه و خواردن له باره ی
هی ماده که به لام ،داها توون شتهکانی سیبهری ئەمانه .شه ممه یهک
بۆ ئاماژه یه " شه ممه کان " دهسته واژه ی ئایه ته دا له م !تیښی " .مه سیحه
شه ممه یه ی ئەو نهک ،به پړوه دهچن ئایینییه کان جهژنه بۆ که شه ممه انه ی ئەو
جیهانه وه دروستبوونی رۆژی هه وته مین له خودا وه له لایه ن که هه فته نه
ئەو مه سیح هاتنی یه کم چۆن هه روهک .پیرۆزکراوه و دامه زرا ندوو
،کرد بیسوود ،کردبوو پیشبینیان کۆن په یمانی له که جهژنه نه ی رپوره سمه
به رېگه و دهکات به سه رچوو زه مینییه کان هیما ئەبه دیهت ناو چوونه
واته ،بکه ون شوینیان و بییستن و بیین به رخه که دهکات هه لېژیدراوه کان
بۆ ،ده بیته که راسته قینه پیرۆزی خودایی " پهرستگای " ،مه سیح عیسا
دروستکه ر رۆحی بینراوی ده رپرینی ،هه میشه

له سه ری ئەوه ی بۆ نییه مانگ و خۆر به پړویستی شار " ۲۳: ئایهت
چراکه یه به رخیش ،پێدهکات رووناکی خودا شکۆمهندی چونکه ،بدره وشیته وه
»

هه میشه ییدا رووناکی له هه لېژیدراوه کان ،ئیلاهی دا ئەبه دیه تیکی له
،هه بیته ئیستامان خۆری وهک رووناکی سه رچاوه یه کی ئەوه ی به بی دهژین

"تاریکی یان شهو" رهوایه؛ "رۆژ و شهو" گۆرانکاری به تهنه بوونی که "تهنه، نهمانی و گونا چاره سهرکردنی له گهڵ. رهوا گونا هوه به هۆی "چاکه" 1:4 دا ژيان سهرهتای له خودا که ده مینیتتهوه "رووناکی راگه یاندوه".

که لایه نهیه ئه و مه سیح عیسا و ده مینیتتهوه نه بینراوی به خودا پۆهی که هۆکارهیه ئه م له بهر ههر. بیبین ده توان بوونه وه رهکانی رێگهیه وه له ده کریت پێشکesh نه بینراو خودای "مه شنه لی" وه ک.

ده کات ئاشکرا گه وه گۆرانکارییه کی پۆحیه کان لیکدانه وه به لام. فیر عیسا له لایه ن راسته وخۆ به هه شته وه چونه ته که هه لێژدراوه کان نه، نوێ په یمانی هیمای، ناییت "خۆر" به پێویستیان چیتر کاته ئه و ده کرین؛ په خشانى به پێی هه ردووکیان. جوله که کان و کۆن په یمانی هیمای، "مانگ" بۆ به سوودن، خودان ئینجیلی "شایه تالی دوو"، پیرۆزدا کتیبی له ۱۱:۳ به رزگارکردنی پلانی له تێگه یشتیان و دۆزینه وه له مرۆفایه تی رۆشنگه ری. ناییت پیرۆز پیرۆزی کتیبی به پێویستیان چیتر هه لێژدراوه کان، کورتی.

زهوی پاشاکانی و ده رۆن رووناکییه کهیدا به گه لان « ۲۴ ئایه ت
» . ناویه وه ده هی نه خۆیان شکۆمه ندی

ئاسمانیه نه ن "گه لانه" ئه و، ده کریت له سه ر قسه یان که انه ی "گه لانه" شانشینى بووه ته "نوێ زهوی" پێیه ی به و. ئاسمانی بوونه ته ئه وانه ی یان خودای ده توانیت زیندوو بوونه وه رێکی هه موو که له ویه ههر، خوداش نوێ بۆ "شکۆمه ندی"، هه لێژدراون که "زهوی پاشاکانی". بدۆزیتته وه دروستکه ر ئه م. دامه زراوه "نوێ زهوی" له سه ر که ده هی نه هه تا هه تاییه ژیا نه ئه م سووکایه تیکردن شیوه یه کی به کات زۆربه ی که، "زهوی پاشاکانی"، ده ربهرینه ئاماژه یه نادیار شیوه یه کی به، ئاما نه ده کاته یاخیوو وه کان زه مینییه ده سه لاته له سه ر "دانیشته ووی" تییدا که ۶:۴ و ۴:۴ په خشانى له هه لێژدراوه کان بۆ 0:۱۰ په خشانى له شیوه هه مان به. کراون پێشکesh "ته خته کان" **خزمه تکردنی بۆ کاهین و شانشینى به کردتان ئیوه** " : ده خوینی نه وه
". **ده که ن هوکمرانی زهوی له سه ر و خودا که مان**

لهوئ شەو چۈنكە ،داناخرىن رۆژ بە دەروازەكانى ھەرگىز " ٢٥: ئايەت
نامىنىت »

و ئاشتى .ئىستا نائەمنى نەمانى سەر دەخاتە تىشك پەيامەكە
لە .دەيىت تەواو بىكۆتايىدا و ئەبەدى رۆژىكى رۆشنايى ژېر لە ئاسايش
ئەو بەھۆى بوو دروست زەوى لەسەر تەنھا تارىكى ويىنەى ژياندا مېژووى
چال شەيتان ئۆردوگاي " تارىكى " دژى لە ئىلاھى " روغانكى " كە شەپەى
دەكات .

" ئەوئ دەھىنرئە گەلان شەرەفى و شكۆمەندى " ٢٦: ئايەت

نەتەو و گەل و خىل بۆ رېكخستوو خۆى سال ٦٠٠٠ ماوئى بۆ مرۆف
بۆ دەگۆرى خۆيان شانشىنى گەلان ،رۆژئاوا لە ،مەسىحيدا سەردەمى لە
ئەو بەھۆى ھەلېژىردران لەنيوياندا مەسىحى ھەلېژىردراوى و گەلان
بەخشىبوو خودايان بە مەسىحدا عىسا لە كە " شەرەفە و شكۆمەندى "

ھەركەسىك ھەرەوھە ،ناوئەو نايچئە نايك شتئىكى ھىچ " ٢٧: ئايەت
لە ناويان ئەوانەى تەنھا بەلكو ،ناوئەو نايچئە ،دەكات درۆ و قىزەون كە
" . نووسراو بەرخەكەدا ژيانى كتيبي

تەنھا .لەدەكات داواى زۆر رزگاربوون كە دەكاتەو پىشتراستى خودا
،ئىلاھى راستى بۆ خۆشەويستى شاھەتھالى كە ،تەواو و پاك رۆحى
دىكە جارىكى .ھەتاهەتايى ژيانى بەدەستەھىنانى بۆ ھەلېژىردرئە دەتوانرئە
بۆ ئامازەيە كە ،دەكاتەو دووپات " پىسبووكان " لە خۆى رەتكردنەوئى رۆح
و ،٣:٤ پەخشانى لە ساردىس پەيامى لە پرۆتستانت كەوتووئەكەى باوەرە
و ئاينى درۆ و قىزەون بە خۆيان " لاينەنگرانى كە كاسۆلىكىيەكە باوەرە
خۆيان بە رېگە نىن خودا بە سەر ئەوانەى بۆ . " دەكەن سەرقال مەدەنىيەكان
بكرئە دەستكارى جنۆكەكانىوئەو و شەيتان لەلايەن دەدەن

بۆ سەرسورمانەكان كە بىردەخاتەو ئەوئەمان رۆح تر جارىكى
ناوى جىھانەو سەرەتاي لە ھەر خودا چۈنكە ئارادايە لە مرۆفايەتى
بە وە . " نووسراون ژيانيدا كتيبي لە " چۈنكە زانيو ھەلېژىردراوكانى
غەيرە ئايىنە ھەموو خودا ، " بەرخەكەدا ژيانى كتيبي لە " ديارىكردى
لە ئەوئى داواى . دەخاتەو دوور خۆى رزگاربوونى پلانى لە مەسىحىيەكان

کردووو ئاشکرا درۆینهکانی مه‌سیحیه ئایینه ده‌کردنی ئه‌پۆکالیپسه‌که‌یدا
مه‌تا له عیسا وه‌ک ده‌رده‌که‌وی‌ت " به‌رته‌سک و ته‌سک " وه‌ک رزگاربوون رێگای
چونکه .ژووروو بچنه ته‌سکه‌که‌وو ده‌روازه له " :رایگه‌یانووو ۱۴-۱۳: ۷
که‌سیش زۆر، ده‌بات له‌ناوچوون به‌ره‌و که‌ فراوانه‌ رێگا که‌ و فراوانه‌ ده‌روازه‌که
که‌ ته‌سکه‌ رێگایه‌ ئه‌و و بچووکه ده‌روازه‌که به‌لام .ژووروو ده‌چنه لێیه‌وو
". ده‌یدۆزنه‌وو که‌سیک چهند ته‌نها و، ده‌بات ژبان به‌ره‌و

ئەبەدىيەت بېكۆتايى رۆزى : ۲۲ وەھى

۷: ۲۱ پەخشانى بە ،خودايى ھەلېژاردنى ،زەمىنىيەكان كاتە كاملېوونى ،مېژوۋە سەرەتاي ۲۲ ژمارە پارادۆكسىكال شىۋەيەكى بە .ھات كۆتايى ۳ x بەپېي كە نوپوۋونەۋە ئەم .پېكدەھىنېت كىتېبەدا لەم كۆتايىيەكەى ھەرچەندە *و نوئ زەۋى " بە پەيوەستە ،ھەيە " شتېكەۋە ھەموو "* بە پەيوەندى خودا ئەبەدى ھەردووكيان ،"*نوئ ئاسمانى*

وەك كە ،پېشاندام ژيانى ئاۋى رووبارى فرىشتەكەش " :يەكەم ئايەتى دەژژىت بەرخەۋە و خودا تەختى لە و روۋنە بلورى ."

كە بېردەخاتەۋە ئەۋەمان رۆج ،تازەگەرىدا ژيانبەخشەى و بەرز وېنە لەم *ئاۋى رووبارى " بە و كراۋە ھەمىشەيى كە ،ھەلېژېردراۋەكان كۆبوۋنەۋەى لە رۆحىيەۋە روۋى لە كە خودايە كاريكى ،دروستكردىكە ،كراۋە ھېما " ژيان پېشنيار "تەختەكەى " لەلايەن بېنراۋى بوۋنى كە ،دروستكراۋەتەۋە مەسىحدا مەسىح؛ عيسا ،" بەرخەكە " قوربانىكردىنى رېگەى لە ،ئەمەش و دەكرېت؛ لە قوربانىكردەنە ئەم كە نوپىيە لەدايكبوۋنى بەرھەمى ئەبەدىيەت ھېنا بەرھەمى ھەلېژېردراۋەكاندا .*

دەكات ژيان نوپنەرايەتى .شېرىنە ئاۋى رېزاۋى و خېرا چەمېكى "*رووبار "* ۷۵% شېرىن ئاۋى .بەردەۋامدايە چالاكىي لە رووبارەكە خودى وەك كە ئاۋى كە دەردەخات ئەۋە ئەمەش پېكدەھىنېت؛ مرقۇشمان زەمىنى جەستەى قسەكەى خودا واىكردوۋە ئەمەشە ھەر و ،ئېمە بۆ پېۋىستە چەندە شېرىن ژيانى بەدەستەھىنانى بۆ پېۋىستە شىۋە ھەمان بە كە دەكات بەراۋرد " ئەو خۆى ،۷:۱۷ پەخشانى بەپېي "*ژيان ئاۋى كانىاۋېكى " بە ،ھەتاهەتايى پەخشانى لە وەحىيەكەيدا لە ۲:۱۳ يەرميا بەپېي " زىندوۋە ئاۋى كانىاۋى*

هېمى " *پووبار* " ، لېرەدا ن: " *گەلان* " هېمى " *ئاوكان* " كە بېنېمان ۱۷:۱۵
ئەبەدى بوونەتە كە رزگار بوو ھەلېژدراوى

لاى ھەردوو لە و شارەكە گۆرەپانى ناوهراسىتى لە : دووم ئايەتى
ھەموو و لېدەدا مېوھى جۆر دوانزە ، وەستابوو ژيان درەختى ، پووبارەكەدا
» . بوو گەلان شىفای بۆ دارەكەش گەلاكانى ، دەھېنا بەرھەمەكەى مانگىك

لە " ، " ژيان دارەكەى " ، مەسىح عيسا ، دوومدا وینەيەى لەم
" شوینى " لە كە خۆدایە ھەلېژدراوى كەسانى كۆبوونەوھى " ناوهراسىتى
لە بەلام " ناوهراسىتىاندایە لە " ئەو . كۆبوونەتەو دەورى لە كۆبوونەوھەكەدا
دەكرېت نوینەرایەتى " پووبارەكە كەنارى دوو " بە كە ، ئەوانىشدایە لاى
ھەموو لە شوینىكدایە! ھەموو لە مەسىح عيسا خودایى پۆھى چونكە
، " ژيان " " دارە " ئەم بەرھەمى . ئامادەيە كەسىكدە ھەموو لە و شوینىك
" لە ھەريەكېك لە " بەرھەمەكەى " پېيەى بەو ، دەبېتەو نوئ بەردەوام كە
جوانى تری وینەيەكى ئەمەش . دېت بەدەست زەمېنېمان سالى " مانگ ۱۲
ھەمىشە بۆ خدا ئىرادەى بە كە بېرخستەوھەكە و ھەتاھەتايە ژيانى
دەبېت بەردەوام

مېوھكانيان بە كە مېوھكان دارە بە دەكرد بەراورد مەوۆشى عيسا زۆرجار
" پەمزی وینەى ، ۹:۲ ژيان سەرەتای لە ، سەرەتاو لە ھەر . دەدرېن حوكم
پازاندەوھى بە دارەكان ، ئىستا . گەراندەو خۆى بۆ " ژيان دارىكى
كارە هېمى " جلوبەرگەكەى " عيسا بۆ . پۆشراون گەلاكانيان
گوناھى لە رزگار بوونى ھەربۆيەش و راستودروستەكانىيەتى
، شىوھە بەم . ئەون قەرزارى خۆيان رزگار بوونى كە ، ھەلېژدراوھەكانى
كارە ئەو ، دەكەن چارەسەر نەخۆشېيەكان دارەكان گەلاكانى چۆن ھەرەك
نەخۆشى " چارەسەرى " دەدات ئەنجامى مەسىح عيسا كە راستودروستانەى
ھەلېژدراوھەكانەو لەلایەن كە دەكەن رەسەن گوناھى لە كوشندە
بۆ بەكارھېناو دارەكانيان گەلاكانى كە ، ھەواو و ئادەم لە بوو بۆماوھىي
گوناھەو ئەزموونى پېگەى لە ، خۆيان پۆھى و جەستەيى پروتى داپۆشىنى
، بوو ئاشكرا

له بهرخه که و خودا تهختی، نامینیت نه فرهت چیتیر " :سییم نایهتی
» ده بین روو خساری و ده کهن خزمهت بهنده کانی، ده بیت شاره کهدا

په یامه کهی، ده کات قسه داها توودا کاتی له پوچ بهدواوه نایهته له
و خراپه شهر ی ده بیت هیشتا که هه لبرت درواوه کان به ده دات هاندانیک مانای
گوناه خاکی له هه لگرتنیان و مه سیح گه رانه وهی تا بکهن دهرئه نجامه کانی

ئادهم و حهوا که گونا هه ی ئه و نه فرهتی، بوو " نه فرهت " ئه و
دروستکردنی. بوو نه بینراو مروف چاوی کردبووه خودای که، دابوو ئه نجامیان
خودای هیشتا گونا چونکه، نه گوری هیچی کوڤن په یمانی ژیر له ئیسرائیل
به، بشاربته وه خو ی هه ور یکدا شیوهی له روژ به ده بوو هیشتا. ده کرد نه بینراو
ته رخانکرا بوو ئه و بو ته نها پیرۆزگا که شوینی پیرۆزترین. ئاگر ده بووه شه و
بارودوخه ئه م به لام. سه ریچیکاریک هه ر بو له سیداره دان سزای له ژیر
دیاره؛ بهنده کانی هه موو بو خودا نو ی زه وی له سه ر. نه ماون زه مینیانه
به لام، ده مینیتته وه نه ینی به ئیستاش تا ده بیت چی خزمه ته که یان
رویشتن مه سیحدا عیسا له گه ل نیردراوان کاتیک ده بیت له گه لیدا په یوه ندیان
رووبه روو - کردوو ه گفتوگو یان له گه لیدا و

" ده بیت پیشه وه یان له سه ر ناوی " :چواره م نایهتی

پیکده هیئت راسته قینه ی " زیندوو خودای موری " خودا ناوی
خودا " ناوی " چونکه. دهره کییه ی " نیشانه " ته نیا شه ممه پشوودانی
" زیندوو بوونه موری چوار " روو خساری به که، ده کات دیاری ئه و کاره کته ری
دژایه تییه ته واوی به که "، هه ل و مروف، گویدر ژیر، شیر " :ده کات هیما
له گه ل به لام، به هیژ و شاهانه :روو ده خه نه خودا کاره کته ری هاوسه نگه کانی
سروشدا له به لام، مروقه رواله تدا له قوربانیدان؛ بو ئاماده ن ئه وه شدا
به م. راده کیشت لایک لایک بوون؛ جیبه جی عیسا قسه کانی. ئاسمانیه
ژیانی بو خودا وه له لایه ن، ئیلا هییه کانن به ها هاوبه شی ئه وانیه شیوه یه
میشتکی " پیشه وه ". کوکراونه ته وه ئه و لای بو و هه لبرت دراون هه تا هه تای ی
میشتکه ئه م وه. که سایه تییه و بیرکردنه وه بزوینه ری هیژی که تیادیه مروقی
و ده داته وه رهنگ و ده کو لیتته وه راستیه ستاندارده ئه و ئه نیمه یشه
ده کات پیشه که شی رزگار بوون بو خودا که ره تیده کاته وه یان ده کات په سه ندی

خودا كه خۆشهويستىيەى ئەو خۆشدهويست زۆريان ھەلېژدراوھكان مېشكى شەريان، دانراون كه ياسايانەى ئەو بەپېى و پېكخراوو مەسىحدا عيسا لە ژيان مافى ئەوھى بۆ، بن زال خراپەدا بەسەر ئەو يارمەتى بە ئەوھى بۆ دەکرد بەدەستبەھيئن لەگەلېدا.

عيسا كه خودان سيفەتى ھاوبەشى ئەوانەى ھەموو كۆتاييدا لە ھەميشە بۆ ئەوھى بۆ دەبيننەو لەگەلېدا خۆيان کردوو ئەشكرای مەسىح " نووسراو پېشەوھيان لەسەر كه خودا " " ناوى " بوونى. بكن خزمەتى كۆتايى تاقىکردنەوھى لە تايبەتى بە ئەمەش دەكاتەو؛ روون سەرکەوتنيان كه ھەبوو ئەوھيان بژاردەى خەلك تېيدا كه راستە ئەدقېنتىستيدا ئيمانى " ياخيووھە درندە " ناوى يان " خودا ناوى " يان " پېشەوھيان " لەسەر بنووسن.

و چرا رووناكى بە پېويستيان، ناييت شەو ئيتەر " :پېنجەم ئايەتى پېدەبەخشيت رووناكيان پەرودگار بەزدانى چونكە، ناييت خۆر رووناكى » دەبن پاشايەتى ھەتايە ھەتا بۆ ئەوانيش

" تاريكى " وشەى " شەو " وشەى پشت لە 1:5 ژيان سەرەتاي بەپېى، دەكات پېرۆز كتيبي نوپنەرايەتى " چرا " .خراپەيە و گوناھ ھېماى كه، ھەيە ئاشكرا " ئەو رووناكى " پېوەرەكەى كه، خودا نووسراوى پېرۆزى وشەى، ناييت پېى پېويستى چيتەر. راستودروستىيە و چاكە پېوەرەكەى كه، دەكات سەرچاو بە راستەوخۆيان دەستراگەيشتنېكى ھەلېژدراوھكان چونكە زەوييە ئەم لەسەر، ئىستادا لە بەلام، دەبيت خۆيەو ئىلاھىيەكانى دەبيتە تەنيا بە كه، دەپارېژيت خۆى ھەتمى " رۆشنگەرى " رۆلى، گوناھەيە ھەتاهەتايى ژيانى ھۆى.

راستن و متمانەن جېى قسانە ئەم :وتم پېى " :شەشەم ئايەتى ئەوھى بۆ ناردوو خۆى فرىشتەى پېغەمبەران رۆحى خوداى بەزدانيش " «روودەدات زووانە بەم كه بدات بەندەكانى نيشانى

قسانە ئەم " :دەبيننەو ئىلاھىيە دووپاتکردنەو ئەم دووم جارى بۆ چونكە، بكات رازى پېشبينىيەكە بە خوينەر ھەولەدەدات خودا " . راستن و دلتيا لە مرۆفایەتى. مەترسيداىە لە ھەلېژاردنەكانياندا لە ھەتاهەتايييان ژيانى

له لایه ن که مه رجداره ههسته پینج بهو، ئیلاهییه نه دا راگه یاندنه ئه م بهرام بهر له کاریگهرن و زۆرن وهسوه سه کان. به خشراوه پێیان دروستکه ره که یانه وه ره وایه ته وای به خودا پێداگری بۆیه. رۆحانیه ت له دوورخستنه وه یان ههیه بوونی هه می شه و راسته قینه رۆحه کان له سه ر مه ترسی.

که، بکهینه وه نوێ ئایه ته ئه م بۆ ئیمه خویندنه وه ی پێویسته هه یج ئایه ته دا له م. روه ده خاته پێشبینیه دا له م ده گمه ن وشه یی سیمایه کی ئه و ئیلهام به خشی خودا که ئه وه یه دووپاتکردنه وه به لکو، نییه هه یما یه وه حیه کی له و نووسیوه پیرۆزیان کتیبی کتیه کانی که پێغه مبه رانه یه ئاشکرا بۆی وینه یی به ئه وه ی بۆ، ناردوه یۆحه نا بۆ ی "گابرییل" کۆتاییدا به پێشتر یان، "خیرایی به" روودهدات چی ٢٠٢٠ دا سالی له که بکات ٢٠٣٠ بۆ ٢٠٢٠ سالانی نیوان له به لام. بووه جیه جی به رچاو شیوه یه کی و مردن به که ترسناکه کان کاته بگیری ت؛ به رگه ی ده ی ت کات ترسناکترین "خودا توو ره یی به لای دوا ده وت" ترسناک و ئه تۆمی له ناوچوونی، ده چێژن ئازار ترسناک شیوه یه کی به سروشت و مرۆفایه تی دیاریکراون؛ له ناوچوون ئاستی تا ته نانه ت.

که که سه ی ئه و پیرۆزه. دیم خیرایی به من، سه یرکه و " ٧: ئایه ت ده یارزی ت کتیه ئه م پێشبینیه کانی وشه کانی

بۆ به خته وه ری. راده گه یه نریت ٢٠٣٠ به هاری بۆ عیسا گه رانه وه ی قسه کانی، "کۆتایی تا"، ده هی لینه وه " ئیمه که راده یه ی ئه و تا، ئیمه یه وه ی " کتیه ئه م پێشبینی

له ده کات مه سیح له ناکاوی ده رکه وتنی له باس " به په له " رسته ی خیراکردن به بی به رده وام شیوه یه کی به خۆی کات چونکه، گه رانه وه یدا کاتی کاتیکی " ده خاته وه بیرمان خودا، ١٩: ٨ ده یال له. ده رژی ت خا بوونه وه و کۆتایی له ده ئیم پیتان: وتم پێی پاشان " : " کۆتایی بۆ هه یه دیاریکراو ". " کۆتایی بۆ هه یه دیاریکراو کاتیکی چونکه، روودهدات چی توو ره یی به که یدا که روودات ساله دا هه زار ٦ ئه و کۆتایی له ده توانی ت ته نها کۆتاییه ئه م یه کم له واته، هه لێژدرا وه کان هه لێژاردنی بۆ کرا وه دیاری خودا وه له لایه ن ٢٠٣٠. ٢٠١٩ نیسانی ٣ ی پێش به هاردا رۆژی

،بېنېم و بېست شتانەم ئەم كە كەسەم ئەو يۆحەنا من " ۸: ئايەت
 بۇ ،دام نېشانى كە فرېشتەيەى ئەو پېلى بەر كەوتەمە ،بېنېم و بېستەم كاتېك
 » .بېم كرنۆش لەبەردەمېدا و بېپەرستەم ئەوھى

دەقە لە .بكاتەو ئەگدارمان ئەوھى بۇ دېت رۆح دووھم جارى بۇ
 كە وەرگېرداوە شېوھە بەم "پروۆسكونيۆ" كردارى ،رەسەنەكاندا يۆنانىيە
 كە لاتىنىيە وەشانى ميراتېكى "پەرستەن بۇ" كردارى .دابەزېت كرنۆش پېش
 ،بوو زيان بى بەروالەت كە ھەلەيە وەرگېرانە ئەم .ناسراو "قولگەيت" بە
 ئايىنى پراكتيزەكردنى لە جەستەيى سوجدەى لە وازەينان بۇ خۆشكرد رېگەى
 بەھۆى ،بكرېت "ھەلۆەشان" نوێژى كە رادەيەى ئەو تا ،لادەردا مەسېحىەتى
 لە ۲۵: ۱۱ مارك لە "istemi" يۆنانى كردارى دىكەى ھەلەى وەرگېرانېكى
 "خۇراگى يان چەقبەستوويى بە" واتاى بە "ستېكىتى" فۆرمى دەقەكەدا
 بە ،وەرگېراوە سېگۆنددا وەشانى لە كە ئۆلترامېر وەرگېرانى بەلام ،دېت
 شېوھە بەم .دېت "وەستان" واتاى بە كە ،وەرگېراوە "ستاسيس"
 ھەلۆيستېكى فرېودەرانە شېوھەيەكى بە پېرۆز كتېبى درۆينەى وەرگېرانېكى
 خوداى ،دروستكەر گەورە خوداى بە بەرامبەر تورەيى و خۆبەزلزان و ناشايستە
 پېرۆزى ھەستى كە كەسانەى ئەو لەلايەن دەدات شەرعەت ،گەورە
 ھۆكارىكە ئەمەش ...نېيە كەس تاكە ئەمە وە . لەدەستداوە راستەقېنەيان
 وريا و وريا دەبېت پېرۆز كتېبى وەرگېرانى بە بەرامبەر ھەلۆيستمەن ئەوھى بۇ
 -ئەبادۆن) "وېرانكەر" بەكارھېنانى خودا ، ۹:۱۱ پەخشانى لە كە تايبەت بە ،بېت
 و عېبرى زمانى بە " نووسراوە كە دەكات ئاشكرا پېرۆز كتېبى ي) ئەپۆليۆن
 عېبرى زمانى بە ،دەبېنرېت رەسەنەكاندا دەقە لە تەنھا راستى " . يۆنانى
 جېگەيان نوئ پەيمانى يۆنانى نووسراوەكانى و بوو و ن بەلام پارېزراوە
 نېو لە "وەستان" نوێژى ،بنرېت بەوھدا دان دەبېت ،لەوېشدا .گرتووەتەو
 " 5 شەمشال " خوداى وشەى بە كە ،سەرېھەلدا پرۆتستاندا باوەردارانى
 نېو لە مروۆف ئەژنۆى لەسەر نوێژكردن ،پارادۆكسىكال شېوھەيەكى بە ،چونكە
 سەرسورمان جېگەى نابېت ئەمە بەلام ،بوو بەردەوام زياتر كاسۆلىكەكاندا
 كە دەكات رېبەرايەتى شەيتان كاسۆلىكىيەدا ئايىنە لەم ھەر چونكە ،بېت
 وېنە ئەو لەبەردەم بېن سوجدە قوربانىيەكانى و شوپنكەوتووانى

قەدەغەكراون؛ خداوە فەرمانەكەى دە لە دووھم لەلایەن كە نەخشێنراوانەى
وەشانی لە پێیەى بەو ،دەخەن پشتگوێی كاسۆلیكەكان كە فەرمانێك
گۆردراو و سەركوتكراو ،پۆمانیدا

*برا و تۆ لەگەڵ هاوبەندەم من !مەكە ئەو ' :وتم پێی بەلام " ۹: ئایەت
خودا ،دەپارێزن كەتیبە ئەم قەسەكانى كە ئەوانەى لەگەڵ و پێغەمبەرەكانت
" .بە كرنۆش پەرستشدا لە و-بەرستە*

بۆ ئاگاداركردنەوێهەك وەك خداوە لەلایەن یۆحەنا گوناھى
"بەتپەرستییهو ناو بكەوێهەك ئاگادارین" :دەخێتەرۆو هەلبێژدراوكانى
لەلایەن كە پێكدەهێنێت مەسیحییەكان ئایینە سەرەكى گوناھى ئەمەش
هەمان بە دیمەنە ئەم ئەو .رەتكراوئەتەو مەسیحدا عیسا لە خداوە
بۆ كە دەكات نێردراوكانى رێنمایى ،پێخستوو كۆتایی وانەكەى شیوەى
كرد قەدەغەى ،هات كاتى كە .هەلبێگرن چەك دەستگیركردنەكەى كاترێمى
لە ئاگادارى " :نووسرابوو و كرابوو پێشكەش وانەكە .بەئین بەكاریان كە
هاو من " :وەردەگرێت ڕوونكردنەوێهەك یۆحەنا ئایەتەدا لەم " . ئەنجامدانى
،مروۆقەكان وەك ،" جبرائیل " لەوانەش ،" فریشتەكان " " . خزمەتكارتم
سوجدەى ،فەرمانەكەیدا دە دووھمى لە كە ،دروستكەرن خودای بوونەوێهەرى
قەدەغە نەخشێنراودا یان نەخشێنراو وێنەى لەبەردەم ،بوونەوێهەكانى بەردەم
شیوەیه بەم .بێگرنەبەر دەتوانن بتهكان كە فۆرمانەى ئەو هەموو -كردوو
جیاوازهكانى رەفتارە بە سەرنجدان بە فێربین ئایەتە لەم دەتوانین
دواى لە ئاسمانى بوونەوێهەرى شایستەترین ،جبریل لێردا .فریشتەكان
دیکەوێهەك لایەكى لە .دەكات قەدەغە لەبەردەمیدا بردن سوجدە ،میکائیل
داواى ،پۆشیوێهەك "كچك" لە خۆى كە ئیغراكدنەكانیدا ڕوالتە لە شەیتان
و پەرستن بۆ دابنرێت بۆ پەرستنى شوینى و شوینەوار كە دەكات ئەو
خواروێهەكەوێتە تارىكى ڕووناكى دەمامكى ...خزمەتكدن

*و پێغەمبەران و براكانت هەى و " ،دەكات دیارى زیاتر فریشتەكە
ئەو و بێگەیه ئەم نیوان لە " . دەپارێزن كەتیبە ئەم قەسەكانى كە ئەوانەى
كاتەى ئەو بەهۆى جیاوازی بە دەدەین سەرنج ئێمە ،۱:۳ پەخشانی بێگەیهى
سەردەمى و ،۱۹۸۰ ،تێپەرێوێهەك شیکردنەوێهەك سەردەمى سەرەتای نیوان لە كە*

کەسەى ئەو " ،بەروارەدا دوو ئەم نیوان لە ٢٠٢٠ سالى لە ئیستا وەشانی هاوبەش خودادا دیکەى منداڵانى لەگەڵ شیکراوہى پرووناکی " دەخوینیتەوہ ئەم " . پێغەمبەرەن" کارى ناو چوونە ،بەرامبەردا لە ،ئەوانیش و ،کردووە راستیە بێستنى بە دەدات زیاتر بانگراوى کەسانى بە ڕێگە چەسپاندنە .بگات ھەلبژاردن بە دەستیان جێبەجێکردنەوہ بواری خستنه و ئاشکراکراوہکان

،مەکە مۆر کتیبە ئەم پێشبینییەکانى وشەکانى :وتم پێی " ١٠: ئایەت . نزیکە کاتەکە چونکە

لە خودا کە ،کراوہ یۆحەنا ئاراستەى چونکە ،چەواشەکارانەى پەيامەکە پەخشانی بەپێى ،کوۆتاییمان سەردەمى ھیناویەتیە کتیبەکەوہ سەرەتای وشەکانى لە نەکردن مۆر فەرمانى کە تیڤگەین لەوہ دەبێت بۆیە ١٠:١ تەواوى بە کتیبەکە کە کاتەدا لەو کراوہ من ئاراستەى راستەوخۆ کتیبەکە وە ١٠:٥ پەخشانی لە " کراوہ بچووکى کتیبى " دەبێتە پاشان کراوہ؛ مۆر دووبارە لە پرسىاریک ئیتەر ، " دەکریتەوہ " خودا مۆلەتى و یارمەتى بە کاتیک بەھارى لە " نزیکە کاتەکە" کە ئەوہیە لەبەر ئەمەش و .نامینیت مۆرکردنەوہ گەورە خودای شکۆمەندانەى گەرانەوہى بۆ ماوہ سال نو ١٢٠٢١ دا سالى مەسیح عیسا .

٨:١٤.دان فەرمانى دواى لە " بچووک کتیبى " کردنەوہى یەکەم بەلام لە گرنگ تیڤگەیشتنى چونکە ١٨٤٤؛ و ١٨٤٣ سالانى دواى واتە ،پیکرد دەستى ئەو بۆ دەگەرپتەوہ ئەدقینتیتى ئیمانى تاقیکردنەوہى دوا بابەتى لەلایەن یان ،مەسیحەوہ عیسا خودى لەلایەن راستەوخۆ کە وەحیانەى خزمەتەکەیدا کاتى لە ،وايت جى ئیلین خوشکەکەمان بە ،فریشتەکەىوہ دراوہ .

با و نادادپەرورەى لە بێت بەردەوام نادادپەرورە با « ١١: ئایەت لە بن بەردەوام راستودروستەکان با ،پیسبوون لە بن بەردەوام پیسەکان » .بن پیرۆز بەردەوام پیرۆزەکان با و راستودروستى جێبەجێکردنى

٨:١٤ دانیال فەرمانى جێبەجێکردنى ئایەتە ئەم نیگادا یەکەم لە لە خوداوہ لەلایەن کە ئەدقینتیتىستەکان جیاوونەوہى .دەکاتەوہ پشتراست پشتراست سەردیس پەيامى ،ھەلبژێردراون ١٨٤٤دا و ١٨٤٣ سالانى نیوان

" و " مردوون " بهلام " زیندوو " دهبینین پرۆتستانتهکان تییدا که ، دهکاتهوه شایهینی " ئەدقیئنتیستهکان پیشهنگهکانی و ،رۆحیییهوه پووی له " پیسبوون بهلام . ناودهبرین " پیروژکردن و راستگۆیی " به ئایهتهدا لهم " ،ن"پاکی ،راستودروستهکان رڤگای " وهک ،ورده ورده " بچووهکه که کتیبه " کردنهوهی گهشاوهر و گهشاوهر خۆی لوتکهی تا بهیانیهوه له رۆژ رووناکی وهک که لهوهی بوون ئاگا بی پیشهنگهکان ئەدقیئنتیسته وه . " دهبیئت ،دهروات بهناویاندا ۱۹۹۴دا و ۱۹۹۱ سالانی نیوان له ئیمان تاقیکردنهوهیهکی ، ئەنجامدا له .دهریخستوو " پینجهم شمشال " له لیکوئینهوه وهک ،مومکین دهبیئه ئایهته ئەم تری لیكدانهوهکانی .

۷:۳ پهخشانی له وهک ،دیت کۆتایی خهریکه مۆرکردنهکه ماوهی پیشهوهی تا مهگهیهنن دارهکان و دهريا و زهوی به زیان " :دهخوینینهوه شهشم شمشالی " پیش :ههیه ئەگەر دوو .نهکەین مۆر خودامان بهندهکانی سزای " شهشم شمشال " پییهی بهو ؟ " کۆتایی بهلای ههوت " پیش یان " گوناھبارانی به خداوه لهلایه که پیکدههینت ئاگادارکردنهوه شهشمی دووهم ئەگهري ،حالهتهدا لهم ،بیئت لۆژیکی پیدهچیت ،دهدریت زههینی بهراستی " نودا توورهی کۆتایی بهلای ههوت " چونکه .بگیریت لهبهراچاو که بگرین لهبهراچاو با . کاسۆلیکییه ی "دهريا" و پرۆتستانت " زهوی " نامانجیان ،دهکات دروستی هوه " شهشم شمشالهکهی " بههۆی که ویرانکارییهی ئەو به که ،ههلبژێردراوهکان گۆپینی بۆ ،دهبات بهرهوپیش بهلکو ،ناکات رڤگری .پرژگارکراون و بانگکراون مهسیح عیسا خوینی .

کۆتایی بهلای ههوت " پیش تهنها و " شهشم شمشاله " دواي بۆیه و بهکۆمهڵ نیعمهتی سهردهمی کۆتایی که مۆرکردنهکهدا کاتی له و " :دابنیین ئایهته ئەم وشهکانی دهتوانین هیشتا که ،دهکات دیاری تاکهکهسی چهوت کهسی با ،ههلهکردن له بیئت بهردهوام دهکات خراپه ئهوهی با " و ،چاکهکردن له بیئت بهردهوام راستگۆ کهسی با ،خراپهکاری له بیئت بهردهوام بزائن دهتوانن ههمووان لیهدا . " . " پیروژی له بیئت بهردهوام پیروژ کهسی با من که دهکاتهوه پشتراست دروسته وهرگێرانه ئەو ئایهتهدا لهم رۆح چۆن که ... " ۸:۱۴ دانیال ،کردووو پیشکهشم " ئەدقیئنتیستی " بنههتی ئایهتی بۆ

جەختى توندى بە " پېرۇز و راستودروستى " وشەى ". دەكرىت رەوا پېرۇزى بۆيە .دەكرىتەو پىشتراست خوداوه لەلايەن شىۋەيە بەم و دەكرىتەو لەسەر بەلام ،دەكات نىعمەت سەردەمى كۆتايى پىشېنى پەيامە ئەم بە گەشتن بە رۆج .خوارەوئە شىۋەيە بەم دىكە روونكردەوئەكى شىكراو تەواو كىتېبى كە كاتەيە ئەو لەسەر سەرنجى ،كتىبەكە كۆتايى يان قبولكردن ساتەوختەو لەو و " كراو بچووكى كىتېبى " دەيىتە .دەكات دروست دا" پىس و راستگۇ " نىوان لە جياوازى رەتكردەوئەى . " بكن پېرۇز خۇيان زياتر ئەوئەى بۇ دەكات پېرۇز " بانگەيشتى پەروەردگارمان بۇ سەردىسا پەيامى لە " پىس " پەيامى كە دەكەمەو دووپاتى پروتستانتىزم ئەم قسەكانىيەو پىگەى لە رۆج . گەرپىراوئەو پروتستانتىزم هاوبەشى ۱۹۹۴و سالى لە كە ،ئامانج دەكاتە دامەزراوئەيە ئەدقېنتىزمە و ئىكۆمىنىكى پەيمانى ناو چوونە بە كە سالى ئەو ،بوو ئەو نەفرەتى " كىتېبە ئەم شىكراوى پەيامى قبولكردى بۆيە .كردوو بەوئەو پەيوەندى دەكات دروست كەسەدا ئەو نىوان لە جياوازى ،دواجار بۇ بەلام ، دىكە جارىكى مەلاكى بەپىي " ،ناكات خزمەت كە كەسەى ئەو و دەكات خودا بە خزمەت كە ۳:۱۸.

جياوونەوئەى :يەكەم .بەكەمەو كورت ئايەتە ئەم وانەكانى با پىشتراست ۱۸۴۴ بۇ ۱۸۴۳ سالى نىوان لە پروتستانتىزم لە ئەدقېنتىستەكان ۱۹۹۴ سالى دواى لە كە ،دەگرىتەو فەرمى ئەدقېنتىزمى :دووم ،دەكاتەو ئىستەر جەژنى .كرد ئىكۆمىنىكەو و پروتستانت هاوپەيمانى بە پەيوەندى ۲۰۳۰.

رووخانى ھۆكارى كە تىبگەين لەو دەبى ،روونكردەوانە ئەم دواى عىسا لەلايەن " رەتكردەوئەى " ھۆى بوو كە ،دامەزراوئەى ئەدقېنتىزمى بە باووپوونە رەتكردەوئەى كەمتر ،لاودىقيا بۇ پەيامەكەيدا لە مەسىحەو كە رووناكەيە بەو دانپىدانانە رەتكردەوئەى نەك ۱۹۹۴دا سالى لە گەرپانەوئەى بە كە رووناكەيەك رزاو؛ ۸:۱۴ دانيال راستەقىنەى وەرگىرپانى لەسەر رەسەنەو عىبرى ئىنجىلى دەقى خودى لەلايەن ھەلنەگر حاشا شىۋەيەكى

دەتوانرا دادپەرورەییەووە خودای لەلایەن تەنھا گوناھە ئەم .دراوہ نیشان نازانیّت بێتوان بە تاوانبار کە ،بکریّت مەحکوم

،لەگەڵمدايە پاداشتەکەم و دیم خیرایی بە من ،سەیرکە " ١٢: ئایەت " .بیدەم کردووێتەتی ئەووی بەپێی کەسێک ھەر ئەووی بۆ

نەکراوہو وەسەف خودایی شکۆمەندییەکی بە عیسا ،سالی نوو دوای بەشەیی ئەو سروشتی خودا ،١٦-١٨٢٠ پەخشانی لە .دەگەرپتەوہ و یاخی کاسۆلیکە بەو تاییبەتە کە کردین ئاشکرا بۆ تۆلەسەندەوہکەیی ھەرورەھا .نین لیبوردە و نادادپەرورە کە ئەدقینتیستە و پڕۆتستانت و گوناھبار ھەلبژێردراوہکانی ئەدقینتیستە بۆ کە کرد پیشکەش بەشەیی ئەو و پیغەمبەرایەتییەکەیی قسە لە پێز و ماونەتەوہ دلسۆزی بە کە تەرخانکراوہ " ئەم ٢٢. و ٢١، ١٤، ٧، پەخشانی لە ،دەگرن پیرۆزی ھەوتەمی شەممەیی شوینییکی کە "، دەداتەوہ کردەوہکانیان بەپێی ھەریەکەیان " "تۆلەکردنەوہ بیینن رەوا مەسیحدا لەبەرچاوی خۆیان کە بەجێدەھێڵیّت تاوانباران بۆ کەم دەبیّت درەنگ زۆر کاتە ئەو چونکە دەبن کەلک بێ پاساودانەوہ خۆ وشەکانی .رابدوو ھەلبژاردنەکانی ھەلەکانی راستکردنەوہی بۆ

" .کوۆتایی و سەرەتا ،کوۆتا و یەکەم ،ئۆمیگام و ئەلفا من " ١٣: ئایەت

ئەو ماوہی بۆ بنەمایە ئەم .ھەییە کوۆتاییشی ھەییە سەرەتای ئەوہی تەرخان ھەلبژێردراوہکانی ھەلبژاردنی بۆ خودا کە دەگونجیّت زەمینییە کاتە لە ھەرورەھا .دەبیّت تیپەر سالی ھەزار ٦ ئۆمیگادا و ئەلفا نیوان لە .کردووہ مەسیحیش عیسا خۆبەخشانەیی کەفارەتی مردنی ،١٨٤٤ سالی لە ،نیسان ٣ی بە ٢٠٣٠ سالی بەھاری بووہ؛ مەسیحی سالی ٢٠٠٠ پەیمانی ئەلفا ماوہی .دەبیّت ئۆمیگا قووناغی مژدەیی زۆرورەوہ ئەگەرپکی

بۆ ئەلفا کوۆتاییدا لە وە ١٩٩٤. ئۆمیگا بە ١٨٤٤یە سالی ئەلفاش بەلام ئۆمیگا وەک ٢٠٣٠ لەگەڵ ١٩٩٥ سالی ،ھەلبژێردراوہکانە دوا و من

نا (و دەپارێزن فەرمانەکانی ئەوانەیی خۆشەختن " ١٤: ئایەت بە و ھەبیّت ژریانیان درەختی مافی ئەوہی بۆ ، (دەشۆن عەباکانیان) ! شار ناو بچنە دەروازەکانەوہ

له گه‌ل ،له به‌رده مماندايه " گه‌وره كه ته‌نگانه " دووه‌مى فۆرمى به‌ده‌سته‌ئىنانى بۆ ده‌بىت به‌په‌له بۆيه .به‌كۆمه‌ل مردنى ده‌رئه‌نجامه‌كانى ويته‌كه‌دا له وه‌ك .مه‌سيحه‌وه عيسا رېگه‌ى له خودا يارمه‌تى و پاراستن **خودا ئه‌وانه‌ى ."** *بپاريزيت خۆى فهرمانه‌كانى* " ده‌بىت گونا‌ه‌بار ،ده‌رده‌كه‌وي‌ت **هه‌موو ده‌سته‌به‌ردارى ده‌بىت واته ، " خودا به‌رنى " ،عيسا ئه‌وانه‌ى و** كتي‌بى له كه ئايه‌ته ئه‌م په‌رده‌پۆش‌كراوى وه‌رگي‌راني .**بىت گونا‌ه‌يك جۆره** له كه ،كاسۆليكى رۆمانى ئايىنى بۆ ده‌گه‌رپته‌وه ،پاريزراوه ئىستاماندا پيرۆزى بۆيه هه‌ر و كۆنترين كه تر ده‌ست‌نووسه‌كانى .ئاراسته‌كراوه قاتي‌كانه‌وه " .*ده‌پاريزن فهرمانه‌كانى ئه‌وانه‌ى خۆشبه‌ختن* " :ده‌كه‌ن پيش‌كه‌ش ،دلسۆزترن گو‌ي‌رايه‌لى و شي‌واوه په‌يامه‌كه ،ياسايه سه‌رپي‌چى گونا ه پييه‌ى به‌و وه كى .مه‌سيحييه‌ت به سه‌ر ئيدي‌عاى ته‌نها به ده‌گري‌ته‌وه ژيانى و پيويست تا ده‌كه‌ن شه‌مه شه‌رى كه ئه‌وانه‌ى وه‌رده‌گري‌ت؟ كاره له‌م سوود به‌م ده‌توانري‌ت راسته‌قينه په‌يامى .مه‌سيح عيسا شكۆمه‌ندانه‌ى گه‌رانه‌وه‌ى گو‌ي‌رايه‌لى كه‌سه‌ى ئه‌و خۆشبه‌خته " :بكري‌ته‌وه كورت شي‌ويه ده‌كاته‌وه دووباره په‌يامه ئه‌و ساده‌يى به په‌يامه ئه‌م .*" بىت دروست‌كه‌ره‌كه‌ى فهرمانه‌كانى ئه‌وانه‌ى "* :ئه‌ويش ،هاتوو ١٤:١٦ و ١٦:١٧ په‌خشانى له كه عيسا كه كۆتايين په‌يامى وه‌رگري ئه‌مانه " .*ده‌پاريزن عيسا به باوه‌ر و خودا* ،ده‌دات ده‌رئه‌نجامه‌كه‌ى له‌سه‌ر حوكم كه كه‌سه‌ى ئه‌و .كردوو ئاراسته‌ى له كه ئازارانه‌ى ئه‌و له‌گه‌ل هاوتايه پي‌وه‌ره‌كانى و مه‌سيحه عيسا خودى كه كه‌سه‌ى چه‌ند ئه‌و پادا‌شتى .گرتوو به‌رگه‌ى شه‌هيدبوونيدا رېگه‌ى له و نه‌مرى ده‌گه‌نه ئه‌وان ده‌بىت؛ بي‌ئەندازه ،هه‌لب‌ژي‌ردراون *ده‌روازه دوانزه* " به كه هه‌تا‌هه‌تاييه‌وه ژيانى ناو ده‌چنه ئه‌دق‌ئنتي‌ستيه‌وه . هپ‌ماداره " *نوئ قودسى* " ى

بكۆژ و سېكسى ئه‌خلاقى بئ و ساحير و سه‌گ ده‌روه‌ه له " ١٥ ئايه‌ت
"!ده‌كات درۆ و خۆشه‌وو‌يت درۆيان هه‌ركه‌سېك و بته‌پرست و

په‌رده‌پۆشه تۆمه‌ته ئه‌م ده‌كات؟ بانگيان ناوه به‌م عيسا كه كي‌ن ئه‌وانه باوه‌ره‌كه‌ى :بووه لادهر كه هه‌يه مه‌سيحييه باوه‌ره ئه‌و هه‌موو به په‌يوه‌ندى باوه‌ره‌كه‌ى له‌نيوياندا ،پرۆتستانت فره‌لايه‌نه‌ى باوه‌رپي‌كى ،كاسۆليكى

ئىمانى پەيمانەكەيەو؛ ناو كەوتە ۱۹۹۴دا سالى لە كە ،ئەدقئىنتىستى ئەوئەو لەلەيەن دەولەمەندى بە زۆر بوونىدا سەرەتاي لە كە ،ئەدقئىنتىستى ناچار كە نوینەرەكانى دوا بە سەبارەت زياتر لەوئەش و ،كرابوو بەرەكەتدار لە و ھەرئەوھا بەلام ،تاغوتەكانن " *سەگەكان* " .ھەيئەت ناكۆكيايان بوون **خيانەتى و** دەكەن براكانى بانگەشەي كە ئەوانەن ھەمووشيانەو سەرئووى بۆ ،پارادۆكسيكال شىوئەيەكى بە " *سەگەكان* " زاراوئەيە ئەم . **دەكەن لى** دلسۆزى ھىمى وەك كە ئازەلپكە زاراوئەي ،ھاوچەرڤۆژئاوايىيەكانى ليرەدا وە .پرساكرەنە وئەنى خودى ،پۆژھەلاتىيەكان بۆ بەلام ،ھەلدەگيرپت ئازەلپكى بە و دەكات مرؤفايەتيايان سروشتى تەھەداي عيسا تەنانەت ئەو عيسا .دەكەنەو پشتراست برپارە ئەم تر زاراوئەكانى .دەيانزانپت نائەدەب ،ليژەدا و ھاتوو ۸ : ۶۱ پەخشانى لە كە دەكاتەو پشتراست قسانە دواي .دەرئەبرپت خۆي كەسى ھوكمدانى " *سەگەكان* " زاراوئەي زيادكرەنى شتپك ھيچ ،بەخشى مرؤفايەتى بە كە خۆشەويستى بەرزەي نەمايشە ئەو و ئەو شوپنكەوتنى بانگەشەي كە كەسانەي ئەو لەلەيەن نييە ترساناكر لەو بەكرپت لى خيانەتيايان ،دەكەن قوربايدانى .

لەگەل مامەلەكرەنپان بەھۆي دەبات ناويان " *ساحير* " بە عيسا ،پاشان سەرەتا كە ،ناسراو پۆحانيەت بە كە پراكتيزەيەك ئەمەش ،خراپەكان فريشتە لە كە شتپك ،پراكتيزە "پاكيزە مەريەمى" دەرکەوتنى بە كاسۆليكى باوئەرى ئەنجامى جنۆكەكان كە موعجيزەي ئەو بەلام .مەھالە پيرۆزەو كتيبي پرووى پيش فيرەونى " *بادووگەرەكان* " كە موعجيزەن ئەو ھاوشيوئەي دەدەن دەدەن ئەنجامى ھارون و موسا .

ئيدانە ئەخلاقەكان ئازادكرەنى ، " *شەرم بى* " بە ئەوان ناوھيئانى بە كە ناسروشتيانەي ئاييىنيە ھاوئەيمانىيە ئەو تايبەتى بە بەلام ،دەكات كە ،ھيئاو پيكيان كاسۆليكى باوئەرى لەگەل پرتوتستان كەنيسەكانى وەك " ئەوان .دەكەن ئيدانەيان شەيتان خزمەتكارى وەك خودا پيغەمبەرانى بەرھەم " *گەرە بابلى ،لەشفرۆشەكەيان دايكە* " " *بيشەرمى* " ،"كچان كراو ئيدانە ۱۷:۱۵ پەخشانى لە كە ،دەھيئەو

كوشتنى بۇ دەكەن ئامادە خۇيان كە ن " بكوژ " لادەرەكان هەرۈهە
لە لىيان رېڭرىكدن بۇ نەكات دەستۈردان ئەگەر عىسا ھەلېژىردراۋەكانى
خۇيەۋە شكوۋمەندى ھاتنى رېڭى

نرخ بە رۇخى ژيانى لە زياتر ماددى ژيانى چونكە " بتيپرستن " ئەوان
پېشكەش خۇي رۈۋناكى خۇدا كاتېك دەمىننەۋە بېياكانە ئەوان .دەزانن
رەتى بىئەدەبى بە راستەقىنەكانى پېغەمبەرە شەيتانكردىنى بە كە ،دەكات
دەكەنەۋە .

درۇي ھەركەسىك و " :دەكات ديارى ،ئايەتە بەم ھىنان كۆتايى بۇ ۋە
كە دەكات ئىدانه كەسانە ئەۋ كارەدا لەم " !بكات پراكتيزەي و بويت خۇش
بېھەستن تەۋاۋى بە كە رادەيەي ئەۋ تا ،درۈۋە بە بەستراۋەتەۋە سروسشتيان
نېن؛ مشتومر جېڭى رەنگەكان و سەلىقە كە گوتراۋە .راستى بە بەرامبەر
ھەموو بۇ بەلام .راستە درۇش يان راستى خۇشەويستى بۇ شت ھەمان
زاۋزى بەھۇي كە بوۋنەۋەرانەي ئەۋ نىۋ لە ،تايبەتى بە ،خۇدا ،ئەبەدىيەت
ئەم خاۋەنى كە ھەلدەبژىرېت ئەۋانە ،ئاراۋە ھاتۈۋنەتە مرۇقەۋە
حەقىقەتن بۇ خۇشەويستىيە .

فېرېدراۋنە .ترسناكە خۇدا رزگارى پلانى كۆتايى ھەلسەنگاندنى
پەشيماننەبوۋەكانى و رەق گوناھبارانە ،يەك دۋاي لە يەك ،دەرۈۋە
باۋەرە ،بېباۋەرەكان كۆنە جوۋلەكە پەيمانى ،لافاۋ پېش سەردەمى
،بتيپرست ئۇرتۇدۇكسى باۋەرېكى ،كاسۋلىكى پاپاي رۇمانى قىزەۋنەكەي
دامەزراۋەيى باۋەرە ،كۆتايىدا لە و كالقينيست پروتستانتى باۋەرېكى
بە ھەموويان پېشوۋ ئەۋانەي كە نەرىت رۇخى قوربانى دۋا ،ئەدقېنتىستەكان
پەسەندىراۋە ھەيانبوۋ يەكسانى .

يەكەم ،ھەبوۋە كوشندەكانى دەرئەنجامە ئەدقېنتىستەكان پەيامى
مەسىح **ھاتنى يەكەم** بە باۋەرپان رەتكردنەۋەي بەھۇي كە ،جۈلەكەكان بۇ
ئەۋ بۇ :دوۋەم .خوارەۋە كەۋتنە ،كراۋە پېشېينى ۲۷-۲۴: ۹ دانىال لە كە
لە ھاۋبەشن ھەموويان كە ،دەركران عىسا لەلايەن كە مەسىحىيانەي
ھاتنى كە ئەدقېنتىستى پەيامى نويتىرېن لە بېياكى نېشاندانى تاۋانبارى
بۇ راستىيەكەي بۇ نەكردىيان خۇشەويستى .رادەگەيەنېت دوۋەمى

دامه زراوانه گه وره ئایینه ئهم ، ۲۰۲۰ دا سالی له . کوشندهیه ئهوان
۱۸۴۳ دا سالی له عیسا که ههیه ترسناکهیان په یامه ئهم هه موویان
" ۳:۱: په خشانى له کرد " سهر دینی " سهرده می پرۆتستان تیزی ئاراسته ی
". مردوون به لām , بوون زیندوو که ههیه ناوبانگێکتان ئیوه

شایه تدا لی ئه وه ی بو ناردوو خۆم فریشته ی عیسا من " ۱۶: ئایه ت
به یانی ئه ستیره ی , داودم نه وه ی و ره گ من , کلێساکان بو بدهم شتانه ئهم
". گه شاوه .

یۆحه ناشه وه پێگه ی له , یۆحه نا لای بو نارد خۆی فریشته ی جبریل عیسا
ته نیا چونکه . بووین کو تایى پۆژانى دلسۆزه کانی خزمه تکاره که ئیمه بو
په یامانه له و پێده دات پێگه مان شیکراوه ته واو په یامه ئهم که ئه مرپوه
یان سهردهم هه وت له ده کات شاگرده کانی و خزمه تکار ئاراسته ی که تی بگه یین
له ره مزیه که ی ئاماژه ده وری له گومانه ی ئه و عیسا . مه جلیس هه وت
ئه ستیره ی " : ده شلیت " . داود نه وه کانی و ره گ " : ده بات لا ۵ دا په خشانى
ره مزى شیوه یه کی به ته نها به لām , خۆره ئه ستیره یه ئهم " . گه شاوه به یانی
عیسا که دلسۆز که سانی , ئاگاداری به بی , چونکه . ده ناسیته وه له گه لیدا
ته نه ئهم , ده گرن خۆره که مان له ریز , قوربانیه که ی بو خۆشه ویت مه سیحیان
زۆر یک کاتی کدا له . کراوه خودا وه ند بته رسته کانه وه له لایه ن که ئاسمانیه ی
له سهر رۆشن بیرن ئه وانه ی ته نانه ت , زۆر خه لکی کی به لām , ئاگان بی شته له م
کرده وه ئهم قورسایى له هه یه ئه وه یان توانای نه و ئاماده ن نه , بابه ته ئه و
ئه وه ی بو , بکات له بیر خۆی ده بی ت مرۆف . تی بگه ن بته رستیه بته رستیه
چونکه ده کات شته کان ئه زموونی جیاواز زۆر که , خودا شوینی بخاته خۆی
هر . که وتوو مرۆقه کان کرده وه ی شوین سāl ۶۰۰۰ نزیکه ی می شکی
ئهمه ده کات! چی نوینه رایه تی به راستی که ده ناسینیت شیوه یه به و کرداریک
به په یه وه ندی یه که م پله ی به کورتیان ته مه نی که نییه پیاوانه ئه و بو
و جه سته یی سهره کی شیوه یه کی به , هه یه ئاره زوو وه کانیا نه وه تی رکردنی
پێزگرتن له و ئایین زۆر و رۆحین که وایه که سانه ش ئه و بو به لکو , زه مینی
خواردوو گیریان باو با پیرانیاندا نه ریتی له

دەبىت زال كە كەسەى ئەو " بە رۆج تياتىرا لە پەيامەكەدا كۆتايى لە ئەستىرەى " وەك خۆى عيسا لېرەدا . "پېدەدەم بەيانى ئەستىرەى " :وت ى " و دەهينىت بەدەست عيسا سەركەوتوو بۆيە . دەدات نیشان " بەيانى خۆى سەرچاوەى كە دەهينىت بەدەست ژيانە رەوناكى ئەو ھەموو لەگەلدا دوا تەواوى سەرنجى پيشنارى زاراوەيە ئەم بىرخستەنەوى . ھەيە خۆيدا لە ٢١-٢٠-١٩ : پەترۆس يەكەمى لە ئايەتەنە ئەم بۆ دەكات "ئەدقېنتىستەكان" باشتەر كە ،پشتراستكراوەتەو تەواوى بە پېغەمبەرايەتيمان وشەى وە " رۆژ تا ،دەدرەوشيتەو تارىكدە شوئىكى لە كە بەدەن چىرايەك بەو گىرنگى پيش ئەمە زانىنى " . ھەلدىت دلەكانتاندە لە بەيانى ئەستىرەى و دەبىت بەيانى كەسكەو لىكدانەوى لە پېرۆز كىيى پيشبىنيەكى ھىچ كە ،شتىك ھەموو ،نەھاتوو بەرھەم مەوۆف ويستى بە ھەرگىز پيشبىنيەك ھىچ چۈنكە ،نايەت " . ھەلەندەگرت پېرۆز رۆحى كاتىك دەكرە قەسەيان خەداوە لە مەوۆقەكان بەلام ھەلېژدراو ،قەسانە ئەم بىستى دواى ،نەدەكرا باشتەر شتىكى ھىچ گرتوو لەبەرچاوى مەسىح عيسا كە كارىك بۆ دەيانگۆرېت .

بلىت لىيىت گۆيى ئەوەى با 'وەرە' :دەلېن بووك و رۆج " : ١٧ ئايەت تىچوون بەبى ژيان ئاوى دەكات ئارەزووى ئەوەى با ،بىت تىنووى با 'وەرە' " . وەرگىرېت

بانگەوازەى ئەم زەمىنەكەيەو خەمەتە سەرەتاي لە ھەر عيسا دەزانىت " تىنوئىتى " وئەى بەكارھىنانى بە بەلام " . وەرە " :دەركردوو ئەو لەلایەن تەنھا بانگەوازەكەى .خواردنەو بۆ نايەن نىن " تىنو " ئەوانەى دادپەرورەى كە ھەتاهەتايە ژيانى ئەو بۆ " تىنو " كە دەبىستىت كەسانە وەك ،دەكات پيشكەشمان نىعمەتەكەيەو پېگەى لە تەنھا تەواوەكەى بە " دەكات پيشكەشى ،بۆيە داوہ ؛ باجەكەى تەنبا بە عيسا .دوووم چانسى بەدەست پارە بە خەدايى يان كاسۆلىكى يكى "خۆبەخشىن" ھىچ " . ئازادى ھەموو لە ھەلېژدراوكان كۆبوونەوى ،گشتگىرە بانگەوازە ئەم .ناھىرېت " وەرە " بانگەوازى .دەكات ئامادە پاشخانەكانەو ھەموو و نەتەوكان باوەر تاقىكردنەوى كە ھەلېژدراوكان كۆبوونەويەى ئەم كىلى دەبىتە تاقىكردنەو كە ئەزموونى ئەوان بەلام .دەكات دروستى كۆتايىدا رۆژانى لە

كە يەكەدەگرنەو كاتىك تەنھا و بلاو و پەرش زەويدا بەسەر كە دەكەن گوناخاكى لە ئەوئى بۇ بگەرپتەو خۆيەو شكوئمەندى بە مەسيح عيسا بكات رزگاريان.

بىت كتيبە ئەم پيشيني قسەكانى لە گوئي هەركەسيك " ۱۸: ئايەت بەلايانە ئەو خودا، بكات زياد بۇ شتيكى كەسيك ئەگەر: دەكەمەو ئاگادارى " باسكراو: كتيبەدا لەم كە دەكات زياد كەسە ئەو بۇ

ئەدەبى بەرھەميكي. نيبە ئينجىلى ئاسايى كتيبيكى وەحى كتيبي ئەو لەلايەن دەتوانرپت كە پيرۆز كتيبي زمانى بە خودايە كۆدكراوى، دەخوين پيرۆز كتيبي تەواوى كۆتايى تا سەرەتاو لە كە كەسانەى وە. دەبن ئاشنا دووبارەكانەو خويندەو رپگەى لە دەرپرپنەكان. بناسرپتەو هاوشپو دەرپرپنى دەدات مروف بە رپگە "ئينجىلى كۆنكوردانسى" وەرگپران و وەرگپران، وردە زۆر كۆدەكەى ئەوئى لەبەر رپك بەلام. بدۆزپتەو بەلايانە ئەو خودا، بكات زياد بۇ شتيكى كەسيك ئەگەر " :دەكرپنەو ئاگادار ". باسكراون كتيبەدا لەم كە دەكات زياد كەسە ئەو بۇ

دوور پيشينيە ئەم كتيبي قسەكانى لە كەسيك ئەگەر " ۱۹: ئايەت كە، دەبات پيرۆزەكەدا شارە لە و ژيان درەختى لە خۆى پشكى خودا، بخاتەو » باسكراون كتيبەدا لەم

لە " كە دەكات كەسيك هەر لە هەرەشە خودا هۆكار هەمان بە ئەم ئەوانەى هەرەها ". بخاتەو دوور پيشينيە ئەم كتيبي قسەكانى و ژيان درەختى لە خۆى پشكى خودا " :دەكرپنەو ئاگادار دەكەن مەترسيە ئەو بۆيە ". باسكراون كتيبەدا لەم كە، دەبات پيرۆزەكەدا شارە لە ئەوانەى بۇ دەبپت ترسناكيان لپكەوتەى، پپكراو ئەماژەيان كە گۆرانكارپانەى دەدەن ئەنجامى كە

كتيبە ئەم گۆرپنى ئەگەر. رادەكيشم وانەيە ئەم بۇ سەرنجتان توندە شپوازە دوو بەم مەسيحەو عيسا لەلايەن تپنەگەيشتوو كۆدكراو بە كە كۆدكراو كەى پەيامە كە دپت كەسيكدا بەسەر چى، بدرپت سزا رەتدەكاتەو؟ تپگەيشتوو تەواوى

پوونی به هۆشداریه ئهم ئهوهی بۆ ههیه باشی هۆکارێکی خودا
 ههڵبژاردوو ئهوهوه لهلایه قسهکانی که وهحیه ئهم چونکه ،بخاتهروو
 لوحهکانی لهسهر پهنجهی به" ،ههیه فهرمانهکهی ده دهقی بههای ههمان
 ی " *ياسا* " که کرد پیشبینی ،٧:٢٥ دانیال له ،ئیستا . "ههڵکهندراوه بهرد
 ،بینیمان وهک ،کاره ئهم . " *کات* " چۆن ههروهک ، " *دهگۆریت* " خۆی شاهانهی
 ،ئیمپراتۆری ٣٢١دا سالی له سه رهتا ،ئهنجامدرا رۆمیهوه دهسهلاتی لهلایه
 مردن به ،زانی ی " *خۆبهزلزان* " به که کاره ئهم ،پاپایی ٥٣٨دا سالی له پاشان
 به سهبارهت ،نهکهینهوه دووباره که دهکات ئامۆژگاریمان خودا و دهریت سزا
 دهکات ئیدانه توندی به که ،ههلهیه جۆره ئهم ،پیشبینیکردن

وهک ،دهکات ئهنجام به کهی ئهوهی گویدانه بهبی خودا کاری
 ئهو رێنمایی بهبی پیشبینیهکانی شیکردنهوهی .دهمیڤتهوه کارهکهی
 کاره بههای ههمان شیکراوهکان کاره که مانایهیه بهو ئهمهش .مهحاله
 تیدا که کاره ئهم که بنین بهوهدا دان بۆیه .ههیه کۆدکراوهکانی
 .دایه " *پیرۆزی* " بهرزترین له ،دهبن ئاشکرا پوونی به خودا بیرکردنهوهکانی
 دوا ئاراستهی خودا که پیکدههینیت " *عیسا شایهتدالی* " کۆتا ئهوه
 ههمان له و ئهدهقینتیتست! ههوتهمی رۆژی له دهکات ناکۆکیهکانی خزمهتکاره
 ،ئهو ،شهممهدا رۆژی له راستهقینه شهممه پراکتیزهکردنی لهگهڵ ،کاتدا
 دوا له دانراوه بۆ پلانی که یه " *رهوا پیرۆزی* " دوا ،٢٠٢١ سالی له
 ١٨٤٣ سالی له ٨:١٤ دانیال فهرمانی جیهجیکردنی

بهم ،بهلئ: دهلئت بدات شتانه ئهم شایهتدالی ئهوهی " :٢٠ ئایهت
 » *!پهروهردگار عیسا وهره !ئامین . دیم زووانه*

ئاراستهی مهسیح عیسا که تیدایه وشهکانی دوا ئهوهی لهبهر
 هاوتای تیدا .پیرۆزیدایه بهرزترین له وهحی کتییی ،کردوو شاگردهکانی
 به دراوه و ههڵکهندراوه خودا پهنجهی به که ،دهبینینهوه یاسا لوحهکانی
 ئیلاهییه شایهتدالییه ئهم دهویریت کئ دهتات! شایهتدالی عیسا .موسا
 دهییت! ئاشکرا شتیک ههموو ،دهوتریت شتیک ههموو بکات؟ موناقهشه
 یهکی " *بهلئ* " . *دیم زووانه بهم* ،بهلئ " :له جگه بیلت نییه زیاتری ههچ
 دلنایی ،دهکات سهرقال خۆی ئیلاهییهکانی کهسایهتییه ههموو که ساده

بهم " :دهکاته وه نوئ به لینه که ی چونکه ،دهکاته وه دووپات نزیکه که ی هاتنی **خۆی تهواوی مانای که بهروار** » **" زووانه بهم "** a " : دیم **زووانه** پشتراست لیدوانه که ی **" ئامین "** **وتنی به وه** ۲۰۳۰ **به هاری :وهرده گریت** "به راستی" :واتای به که ؛ دهکاته وه

نهم ۱۷ ی ئایه تی به پیی ؟ " **پهروهردگار عیسا وهره** " ده لیت کی پاشان .یه " **بووک و رۆح** " بابته

"!بیت پیروژه کان هه موو له گه ل یهزدان عیسا نیعمه تی " : ۲۱ ئایه

به ده هیئت کتیه که به کۆتایی وهی کۆتاییه ی ئایه ته نهم له زۆرجار که ته وهریکه نهمه " . **یهزدان عیسا نیعمه تی** " به ئاماژهدان سهرده مه دا له و .دهکرا به راورد یاسادا له گه ل مه سیحیدا کۆمه لگی سه ره تای پیشنیاری که که سانه ی ئه و له لایه ن به کارده هیئرا یاسا دژی له نیعمه ت که بوو مانایه به و یاسادا له جوله که کان میراتی .ره تکرده وه مه سیحیان له نهیده ویست عیسا .ده بینن چاویلکه که یه وه له ته نها خودایی دادپهروه ری **" بکات جیه جیی "** ئه وه ی بۆ هات به لام ،بکات بیهریان یاسا گوپرایه لی ههر .کردبوو پیشبینیان خۆی سهرده می تا ئاژه له کان قوربانیکردنی ئه وه ی **یاسا هاتوو مه ته من مهزانه وا** " :فه رموو یه تی ۵: ۱۷ ده تا له ئه مه شه له بهر **هه لپه وشینه وه سهریان نه هاتوو مه ته** ،**هه لپه وشینه وه پیغه مبه ران و** **" جیه جیکردنیان بۆ به لکو** .

که بیت مه سیحیه کان له گویت که ئه وه یه شت سه رسوره ی نه رترین پوونی خودا نیردراوی پۆلۆسی وه ک چونکه .جیاوازه نیعمه تیان و یاسا تا ،یاسا جیه جیکردنی بۆ خه لکه یارمه تیدانی نیعمه ت له مه به ست ،دهکاته وه **ئیوه ،تریم دار من** " :رایده گه یه نیئت ۵: ۱۵ یۆحه نا له عیسا که راده یه ی ئه و **زۆرتان به ره مه می ،ئیوه دا له منیش و به یینه وه مندا له ئه گهر ،لقه کانن و ده کات " نهجامدانی "** چ باسی " . **بکه ن هیه ناتوانن من له جگه ،ده بیت** که ،یاسایه ره چاوکردنی ئه وه ده کات؟ **یه ک" میوه "** چ به ئاماژه ی مه مکین ده یکاته پیروژدا رۆحی له یارمه تیدانی رپگه ی له نیعمه ته که ی

پهروهردگار عیسا نیعمه تی " ئه گهر ده بوو سوود به خش و خوازارا شیواوه ئایه ته نهم به لام " **هه موو به** " ،بکات کار بتوانیت ئه گهر و " ، **بووبیت**

یه کهم ،ئاواته خوازین هه موومان با .دهرئه برپت نه هاتوو بهدی ئاواتیکی ته نیا هه بیٚت؛ ژماره یان ده توانرپت که جیگایه ی ئه و تا بن؛ ژماره زۆر ئه وان که شایسته ی ئه و ئه وه؛ شایه نی رزگار کهرمان و دروستکه ر و ستایش خودای هه موو ره سه ن ده قی ، " پیرۆزه کان هه موو له گه ل " دیاریکردنی به .بالایه به وان سوود ده توانیت ته نها یه زدان نیعمه تی ده بات؛ لا ناروونییه ک (۱۷: ۱۷ یۆحه نا) " ده کات پیرۆزیان راستیییه که ی به که " ئه وانیه ی ،بگه یه نیٚت به بهینن به ده ست هه تاهه تای ی ژیا نی ده توان وایه پییان که ئه وانیه ی بۆ وه بیران ،ده کات ئیدیعی مه سیح عیسا که پڠایه ی ئه و شوینکه وتنی ، هه یه هه لئه هاتوو " راستی " دا" ژیان " و " رڠا " نیوان له که ده خه مه وه ئایه ته ئه م نیعمه تی ئیدیعی ئه وانیه ی دلته نگ ی به زۆر ۱۴:۶ یۆحه نا به پیی که سانه به و سوودی ته نها پهروه ردگار نیعمه تی ، ۱۸۴۳هه سالی له ،ده که ن خۆیه وه پیرۆزی شه ممه ی پشووه که ی گه راندنه وه ی پڠه ی له که گه یاندوو ه شایه تحالی له گه ل که کرداره یه ئه م هه ر .ده کات پیرۆزیان شه ممه دا رۆژی له ده کاته هه لبرێردراوه کان که ،کراوه تی که ل ئه و " راستی " بۆ خۆشه ویستی ناتوانرپت بۆیه .ده کرپت لیوه باسی که نیعمه ته ی ئه و شایسته ی پیرۆزه کان وه رگێرانی ئاگاداری که واته .بدرپت " که سیک هه موو " به نیعمه ت بیه یوایی هۆی ده بیته که ،بن پیرۆز کتیبی نادرستی و چه واشه کارانه !پیده به ستن پشتیان خۆیان به ده بختی به که ئه وانیه ی بۆ ترسناک کو تایی

پشتراست وانانه ی ئه و ،خراوه ته روو کاره دا له م که خودایی وه حی گرنگیییه کی که ،کراون پیشبینی ژیا نا سه ره تای کتیبی له که کردوو ته وه به سوود پیده چپت کاره دا ئه م کو تایی له .پیکردوو ه ئاماژه مان پیشتر ژیا نی جه خت زیاتر و ره وایه ئه مه ش .بهینینه وه وه بیر سه ره کیانه وانه ئه م بیٚت به مه سیحی باوه ری ،ئیمه دا هاوچه رخی جیهانی له که ده که مه وه له وه به هۆی ده کرپت پیشکه ش شیوا و شیوه یه کی به سه رسه ختانه شیوه یه کی خودا که راستیییه ی ئه و .کاسۆلیکییه وه رۆمانی ئایینی کولتیک ی میراتی نێردراوانی که ماوه ته وه لوژیکی دا و ساده دوخیکی له ،ده کات داوای زۆرجار که ساده ییه ئه م به لام ،تیگه یشتوون لیی مه سیح عیسا یه که می ئالۆز ناشاره زا که سانی بۆ ،که مینه ییه وه پیگه ی به هۆی ،ده خرپت پشتگو ی

پۆژانی له مەسیح عیسا پیرۆزەکانی دوا ناسینەوهی بۆ بەراستی .دەبیّت .بنەرەتییه شتیکی ۱۴ : ۸ دانیال فەرمانی ،وہی رۆحی پیکھاتە و کۆتایی و دانیال کتیبی تەواوی لە لیکۆلینەوہ ،فەرمانە ئەم ناسینەوہی بۆ بەلام وەحی ،شتانە لەم تیگەشتن بە .پیویستە پیشبینیەکانیشی شیکردنەوہی ئەو پیویستانە لیکۆلینەوہ ئەم .دەکات ئاشکرا بۆمان خۆی نھینییەکانی بیباوەری پیاوی رازیکردنی بۆ ھەوڵدان کاتی لە کە دەکەنەوہ روون سەختییە دەبیّتەوہ رووبەرۆوی فەرەنسا لە تاییەتی بە و رۆژئاوا لە ئیمە سەردەمی

سەرکردایەتیان کە باوک لە جگە لای بیّتە ناتوانیّت کەس کە وتی عیسا و ئاو لە دەبیّت کە ، ھەلبژێردراوہکانی بە سەبارەت ،وتی ھەرۆھە ،دەکات ئەوہ ئەمەش ،یەکترن تەواوکەری فیّرکارییە دوو ئەم .بن لەدایک رۆح ھەموو نیو لە ھەلبژێردراوہکانی رۆحی سروشتی خودا کە دەگەییەنیّت سروشتی بەپیی بوونەوہریک ھەر ئەنجامدا لە .دەزانیّت بوونەوہرەکانیدا بۆ مەیلی پیشتر کە کەسیک ،شیوہیە بەم دەبیّت؛ کاردانەوہی خۆی تاییەتی ئەو ئامادەییەوہ بە ،لیدەکەن پەپرەوی جولەکەکان کە ھەییە شەممەییە ئەو ۱۸۴۳وہ سالی لە کە دەدەن نیشان کە دەکات قبول پیغەمبەرانە وەحییە ھەر لە دەمانپارێژیّت بنەمایە لەم تیگەشتن .داواکراوہ خوداوە لەلایەن پیشکش مەسیحیان راستی کە کەسانە بەو سەبارەت بیھیواوونیک دەدات تەواو ھیزی ،خودایی بیی راستی ئاشکراکردنی بە پیشبینی .دەکەین *سەردەم کۆتایی تا* " دەبی عیسا شاگردەکانی کە " *ئەبەدی ئینجیلی* " بە " *بکەن گەلان فییری* .

ئەپۆکالیپس ی "دەندەکان"

و خودا دوژمنانی یەک دوا لە یەک و کرۆنۆلۆژی شیوہیەکی بە دەرکەوتن " *دەندە* " وینە بە ھەلبژێردراوہکانی

دە *ئەژدیھای* " لەلایەن کە ،ئیمپراتۆری رۆمی بۆ ئامازەییە یەکەمیان وینا ۱۲:۳ پەخشانی لە " *لەبەردایە تاجیان و تاج کە سەری ھوت و قۆچ* ۲:۱۰ پەخشانی لە " *شەیتان* " ۶: ۲ پەخشانی لە " *نیکۆلایتییەکان* " کراوہ؛

" وینە کە ،ھەییە پاپایەوہ کاسۆلیکی رۆمای بە پەپوہندی دووہمیان " *تاجەکانی و سەر ھوت و قۆچ دە* ،*ھەلدەستیت دەریاوہ لە دەندەیی ئەو*

له " ئىزابېل ژنه " ۱۳:۲۰ پەخشانی له " شەیتان تەختى " ۱۳:۱ پەخشانی له
 لېدرا مانگ سېيەمى " ۱۲:۶ پەخشانی له " نويناوى مانگى " ۲۰:۲۰ پەخشانی
 " ۱۰:۲۰ پەخشانی له " دەريا " ۱۲:۸ پەخشانی له " چوارەم شەمشال " به "
 پەخشانی له " ئەژدىھا " " کلکى " ۱:۱۱ پەخشانی له " چەقۇ وەك كانى
 و ۱۶ و ۱۳ ئايەتەکانى له " ئەژدىھا " و ۱۴:۱۲ پەخشانی له " مار " ۱۲:۴
 ۱۷:۵ و ۱۴:۸ پەخشانی له " گەورە بابلى " ۱۷:

ئەو " به كه ،فەرەنسىيە شۆرشگېرانەى بېدینى سېيەم ئامانجى
 " كراو: ھېما ۱۷ دا ۱۱ پەخشانی له " ھەلدەستىت كۆتايى له درندەيەى
 پەخشانی له " چوارەم شەمشال " ۲۲:۲۰ پەخشانی له " گەورەكە تەنگانە
 له ،كاسۆليكيە گەلى ھېماى كه ،" دەدات قووت رەووبارەكە دەمى " و ۱۲:۸
 دووم ئانى " يەكەمى فۆرمى بە پەيوەندى ئەمەش ۱۲:۱۶ پەخشانی
 " بە دوومى فۆرمى .باسكراو ۱۴:۱۱ پەخشانی له كه ھەيە ھو "
 ئانى " ،۱۳:۸ پەخشانی بەپيى يان ،۱۳:۹ پەخشانی له " شەشەم شەمشال
 جەنگى راستەقىنەى فۆرمى له ،۲۰۲۹ و ۲۰۲۱ ئازارى ۷ نىوان له " ،دووم
 جىنۆسايدى .دېت بەدى ،دېت كۆتايى ئەتۆمى شەپى بە كه سېيەمدا جىھانى
 له كه پەيوەندىيە ئەو (كۆتايى) دەكات دانىشتوو بى زەوى كه مەوۇف
 وردەكارىيەكانى . دامەزراو " شەشەم و چوارەم شەمشال " نىوان
 كراو ئاشكرا ۱۴۵-۴۰: ۱۱ دانىال له شەپە ئەم پەرسەندنى

و پرۆتستانت باوەرەكەى نوینەراییەتى " درندە " چوارەم
 كۆتايى تاقىکردنەوى له كاسۆليكيە باوەرپكى كه دەكات ھاوپەيمانەكەى
 دەروو دېتە زەويەو له " ۱۳:۱۱ پەخشانی له .زەمىنىدا مېژوووى له باوەردا
 " دەريا " به كه ،سەريھەلداو كاسۆليكيەو باوەرەكەى له خۆى واتە ،"
 ئايىنپكى سەرسەختانە شۆيەكەى بە چاكسازى سەردەمى .دەكرېت ھېما
 له كه ،بوو ديار لادەرەو بە كه ،دامەزراند پرۆتستانتى فرەلایەنەى
 و درندە و توند و شەپانگىز كارەكتەرى ،كالقىندا جۆن بەرھەمەكانى
 بە ۱۴:۸ دانىال له فەرمانەكە جېبەجېكردنى .دەكات ئاشكرا گۆشەگىرەر
 پېكرد دەستى ۱۸۴۳ سالى بەھارى له كه ،كرد ئیدانەى تەواوى

باوەپى دادگاییکردنى له كه دامهزراوهیى ئەدقیئتیستی باوەپى ١٩٩٤هه پاییزی له ،سەریهه‌لدا زیندووێ به ١٨٤٤-١٨٤٣ سالی پڕۆتستانی نه‌فره‌تی و پڕۆتستانی باوەپى دۆخی بۆ گه‌راوه‌ته‌وه و دواوه كه‌وتۆته‌وه ر‌ووناکی فهرمی ر‌ه‌ت‌کردنه‌وه‌ی به‌هۆی ئەمه‌ش ئیلاهییه‌که‌ی؛ ئەم ١٩٩١ سالی له هه‌ر بووه ئاشکرا کاره‌دا له‌م كه‌ خودایی پێغه‌مبه‌رایه‌تی " کراوه پێشبینی ١٦:٣ په‌خشانی له دامه‌زراوه‌یى فۆرمی ر‌ۆحیه‌ی مردنه " ده‌که‌م تفت ده‌مه‌وه له

ئیمانی و له‌به‌رده‌مه‌ماندايه پێشبینیه‌کان کۆتایی جێبه‌جێکردنى هه‌موو نیو له مه‌سیح عیسا په‌روه‌ردگار .ده‌کرێته‌وه تاقی هه‌مووان پێشوازی كه‌ ئەوانه‌ی -خۆین به‌ سه‌ر كه‌ ده‌ناسیته‌وه كه‌سانه‌ ئەو مرۆقه‌کاندا و خۆشی به‌ ،خودایی خۆشه‌ویستی به‌ره‌مه‌ی ،ده‌که‌ن گ‌رنگه‌کانی وه‌حیه‌ی له سوپاسگ‌وزارانه د‌لسۆزی

له تیگه‌یشتنیان به‌ هه‌لبژێردراوه‌کان ،کۆتاییدا هه‌لبژاردنى کاتژمێری له ئیلاهی وه‌حی شیوه‌یه به‌م .ده‌کرێته‌وه جیا كه‌وتوو‌ه‌کان كه‌وتنى هۆکاری سه‌رده‌می له هه‌ر كه‌ ،ده‌کات ونبوو‌ه‌کاندا و ر‌زگاربووان نیوان له جیاوازی له‌بیرت بۆیه " :فه‌رموویه‌تی خودا ،٥:٢ په‌خشانی له ، ئەفسوسدا نێردراوی ، سه‌رده‌سدا سه‌رده‌می له ،١٨٤٣ سالی له و " :كه‌وتوویت کوئ له بی‌ت وهرت‌گرتوو ئەوه‌ی " :٣:٣ په‌خشانی له ،وتوو پڕۆتستانته‌کانی به‌ هه‌روه‌ها بۆ ته‌نانه‌ت ئەمه " :بکه‌ن ته‌وبه‌ و بگ‌رن خۆتان ،بی‌ت له‌بیرت بیستووته و كه‌ ،كه‌وتوون ١٩٩٤هه سالی له كه‌ به‌رده‌وامه ئەدقیئتیسته‌کانیش عیسا له ١٩:٣ په‌خشانی په‌یامه‌ی ئەم به‌لام ،شه‌مه‌ن چاودێری هه‌رچه‌نده دیسپلینیان و ده‌که‌م سه‌ره‌نشتیان ده‌وێن خۆشم ئەوانه‌ی " :وه‌رده‌گ‌رن " .بکه‌ن ته‌وبه‌ و بن جددی بۆیه ،ده‌که‌م

كه‌ دروستكه‌ر خودای ،پێغه‌مبه‌رایه‌تییه‌دا وه‌حیه‌ی ئەم ئاماده‌کردنى له كه‌ دانا خۆی ئامانجی ،بووه‌وه ر‌ووبه‌رووی مه‌سیحدا عیسا كه‌سایه‌تی له به‌دی ئەمه‌ش بناسن؛ دوژمنه‌کانیان ر‌وونی به‌ بتوانن هه‌لبژێردراوه‌کانی ر‌ۆحیه‌وه ر‌ووی له شیوه‌یه به‌م .بووه جێبه‌جێ خودا مه‌به‌ستی و ،هاتوووه بۆ ئاماده‌کراوه بووکه‌ ئەو " ده‌بیته هه‌لبژێردراوه‌که‌ی ،ده‌بی‌ت ده‌وله‌مه‌ند

له بهر وردی سپی که تانیکی " نهو ". بهر خه که هاوسه رگیری ئاههنگی که تو ۱۹:۷ په خشانى له " پیرۆزه کانن راستودروستی کردهووی که ، کردوو بهت له نیویاندا که ههیه نیعمهت و ئیمتياز نهگەر ، خویندوو تهوه کارهت ئهم له ، (۴:۱۲ ئامۆس) " ببینیت خوداکهت له گهڵ ئهوهی بۆ بکه ئاماده خۆت " راستییه کهیدا!

وهی و دانیال نهینییهکانی پیشبینیه شیکردنهوی که کاتیڤدا له ، زانراوه ئیمه بۆ مهسیح راستهقییهی گهڕانهوی کاتی و بووه تهواو ئیستا تا گومانیکى ، وهگریرهوه ۸: ۱۸ لوقا له که مهسیحهوه عیسا له پرسیاره ئهم دادپهروه رییان که دهبینیت ، دهئیم پیتان " بهجیده هیلت نائارامکه رادهیه که باوهر ئایا ، دیت مرؤف کورێ کاتیک بهلام . خیرایی به و ، دهستدهکهویت حهقیقهتدا له فیکری زانینی زۆری چونکه " ده دۆزیتهوه؟ زهوی لهسهه مرؤفایهتی . باوهردا نهو کوالیتی له بکاتهوه لاوازییه که قهره بووی ناتوانیت گونجاودا ژینگهیهکی له ، دهبیتهوه مهسیح عیسا گهڕانهوی رووبهرووی که هانیان توندی به که ، خۆپه رستی جوړهکانی ههموو بۆ کردوو گهشه ی بیت نرخیک ههر به که ئامانج بووته تاکه کهسی سه رکهوتنی . دراوه له ئهمهش و خۆی دراوسی پچه قاندنی به ته نانهت ، بهیتریت به دهستی کاتیک . دهخایه نیت سال ۷۰ له زیاتر که جیهانی دا ئاشتی درێژخایه نی ماوه ی کردوو پیشنیاری مهسیح عیسا که ئاسمانییه کان به ها که ده زانین ، ههیه ئیمه دا سه رده می نۆرمه ی ئهم له گهڵ په هایان دژایه تییه کی په نگه چونکه ، ده رده کهویت په وا کاره ساتبار شیوه یه کی به پرسیاره که ی به لام ، " هه لبرێدراون " خۆیان پیا نو ابو که هه بیت که سانه وه به و په یوه ندی باوه ره ی کوالیتی نهو عیسا چونکه ده میننه وه ؛ " بانگی ئراو " ته نها به داخه وه بیت نیعمه ته که ی شایه نی نهوه ی بۆ پیاو یسته که نه دۆزیوه ته وه تیدا

ده به خشیت ژيان پوچ به لام، ده کوژیت پیته که

ده کات ته و او ووحی کتیی شیکردنه و هی کو تاییه به شه ئەم پیدهدات رېگه مان که روو خستوته ئینجیلییانهم کو ده ئەو تازە من له راستیدا به کاری پیشبینیه کانیدا له خودا که بکهین ده ستنیشان هیما یانه ئەو بو داواکارییه که یه تی ئاشکرا کردنی مه به ستیان له کاتی کدا به لام، ده هی نیئت "شه ممه" وشه ی، ۱۸۴۴-۱۸۴۳ سالانی له شه ممه پوژی گه رانه و هی و حیدا یان دانیال پیغه مبه ریه کانی دهقه له م جار یکیش ته نانه ت نه کرا وه باس روونی به به لام ده کریت پیشیار هه می شه . ده رنا که ویت شه ممه پوژی پراکتیزه کردنی که ئەو هیه روونی به ناوانی هو کاری که سیک هه ر چو ن وه ک، مه سیحیه نیردراوی با وه رنامه ی بنه ره تی بنه مایه کی نیوان له نه بو وه نا کو کی خالیکی هه رگیز شه ممه باب ته کی که بزانیئت ده توانیئت سه ره رای . مه سیح عیسا شاگرده کانی، یه که م نیردراوانی و جوله که کان جوله که کانی سه ره تا، نه وه ستا وه سه ری هی رشکردنه له شه ی تان ئەو ه و ش ته و او ی به واکردنیان به، مه سیحیه کان پاشان، "پیسکردنی" بو هاندا وه

وهرگيراني بۆ بوو ئىلھامبەخش ئەنجامە بەم گەشتن بۆ .بکەن "چاپوۆشى" ئەم بۆيە .لېکردووە باسيان کە رەسەنانەى دەقە ئەو درۆينەى خراپە کارە ئەم ئيدانەکردنى بەبئ ئىلاھىيەکان راستىيە پېشکەشکردنى لە خودان شتېک ھەموو پېش ،قوربانىيەکانيان کە ،نايىت تەواو قىزەوانانە ژيانى دەيتوانى کەفارەتکەرەکەى مردنى کە ئەوانەى پاشان ،مەسېدا عيسا بکات پېشکەشيان ھەتاهەتايى .

واتە ،نييە نويدا و کۆن پەيمانى نووسراوەکانى لە **ئايەتک ھېچ** دە چوارەمى شەممەى پېگەى لە گۆرپانکارى فيرى کە ،پيروۆز کتېبى تەواوى سەرەتاي لە ،پيروۆزکراوە خوداوە لەلایەن ،لەوش جگە نييە؛ فەرمانەکەيدا .زەمىنمانەووە جىھانى دروستکردنى

فەرمانەکە جىبەجىکردنى بەھۆى کە پرۆتستانتەکانەووە لادانە لە ،ئەمرۆ تا پېکرد دەستى ١٨٤٣ سالى بەھارى لە ٨:١٤ دانيال لە ئەوہى بۆ .بووہ مرۆف کوشتنى خەريکى پيروۆز کتېبى خویندەوہى ،دەکوژيٹ ئەنقەست بە کە نييە پيروۆز کتېبى خودى ئەوہ ،بيٹ پروون **وهرگيران ھەلەکانى بە پشتبەستن بە ،بەکارھيئانيەتى شيوازی بەلکو يونانيدا و عيبرى رەسەنەکانى دەقە وهرگيردراوەکانى وەشانە لە کە لە کە کيشەيەکە يەکەم پلەى بە ھەروەھا بەلام . دۆزراونەتەوہ** پشتراست ئەمە خوۆى خودا .**گرتووہ سەرچاوہى ھەلەکانەوہ لېکدانەوہ پاشا وەک کۆتاييان فريشتەى ٩:١١** پەخشانى لە ،ويئەسازى بە ،دەکاتەوہ يوئانى بە و ئەبادۆن ناوى عيبرى زمانى بە کە ،بوو بەسەرياندا و ئەبادۆن " :بيردەخەمەوہ ئايەتەتان ئەم شاراوہى پەيامى ليژەدا ئەپۆليۆن " کۆتايى فريشتەى " .تيکدەر " :يوئانى و عيبرى بە " ،واتاي بە " ئەپۆليۆن لە پيروۆز کتېبى " **شايەتھالى دوو " بەکارھيئانى بە دەبات لەناو باوەر** ١١:٣ .پەخشانى

لە کردووہ ھەلەيان دوو درۆ باوەردارانى ١٨٤٣وہ سالى لە ھەروەھا کە ئەوہيە يەکەميان .پيروۆزدا کتېبى ميژووويى شايەتھالى خویندەوہى ،مردنى نەک داوہ مەسيح عيسا بوونى لەدايک بە زياترى گرنگيەکى ھەلەيە ئەم مردنى لە زياتر زىندوووبوونەوہى بە گرنگيدان بە دووہميان

دەدات شایەتخالی ئەوان دژی لە دوولایەنەیه هەلە ئەم .دەکات بەهێزتر لەسەر ،بەرەتدا لە ،بوونەوهرەکانی بۆ خودا خۆشەویستی نیشانەکانی چونکە پرژگارکردنی بۆ بدات مەسیحدا لە خۆی ژيانی کە خۆبەخشانهیهکەیهتی بپارە پرژگاری پلانی عیسا زیندوووبوونەوی بە دان یەکەمایەتی .هەلبژێردراوەکانی خۆیان ئەوەی هۆی دەبیته ئەمە ،تاوانبارن ئەوانەى بۆ و دەشیۆیڤنیت خودا سەرکەوتنی .بشکێنن ئەو باشی و دادپەرور و پیرۆز پەیمانی و بېرن لێی دەرئەنجامی تەنیا ئەو زیندوووبوونەوی مردنە؛ قبولکردنی لەسەر مەسیح .ئىلاهییهتی کامڵبوونی دادپەرورەنەى و بەختەوهر

سەبارەت نەدات لەسەر ھوکتان کەس با بۆیە « ١٧-١٦ : ٢ کۆلۆسیان ،شەممە یان نوێ مانگی یان جەژنیک بە سەبارەت یان ،خواردنەو و خواردن بە « مەسیحە ھى مادەکە بەلام ،داھاتوون شتەکانی سێبەری ئەمانە

پراکتیزەکردنی وەستاندنی بۆ پاساوەیڤانەوہ بۆ ئایەتە ئەم زۆرجار .دەکەن ئیدانە هەلبژاردنە ئەم ھۆکار دوو . بەکارڤیت شەممە هەفتانەى شەممەانەى ئەو بۆ ئاماژەىە " شەممەکان " دەرپرینی کە ئەوہیە یەکەمیان لە خوداوہ لەلایەن کە بەرپۆوەدەچن سالانەدا ئاینییەکانی جەژنە کاتى لە کە و سەرەتاوہ لە کە گۆراون شەممەى ئەمانە .دیاریکراون ٢٣دا لێڤیاتی بەم ئاماژەیان . روودەدەن ئاینییەکان جەژنە وەرزی کۆتایی لە ھەندیکجاریش . " مەکە کۆیلایەتی کارێکی ھێچ رۆژەدا لەو " کە دەکړیت دەستەواژەىە ،ناوہکەیان لە جگە نییە ھەفتانەوہ شەممەى بە پەيوەندییەکیان ھێچ ئەوان لە یەکەمجار بۆ کە و ،دیت "پشوووان ،وازەڤان" واتای بە کە ،" شەممە " پۆیستە ھەرۆہا . " دەدات پشوو خودا " :دەردەکەوڤت ٢٦دا: ٢ ژيان سەرەتای فەرمانی عیبری دەقی لە کە " شەممە " وشەى کە بکړیت بەوہ ئاماژە رۆژی " بە تەنیا کە ،نییە سڤگۆنددا وەرگڤرانی لە پیکراوہ ئاماژەى چوارەمدا خۆی ریشەى و رەگ بەلام .پڤدەکات ئاماژەى " دەوتەم رۆژی " یان " پشوووان ،پشوووان " :پیکراوہ ئاماژەى ٢:٢ بەندایەتی لە کە وەرگرتووہ کردارە لەو پیرۆزدا کتیبی JNDarby وەشانى لە ناوی روونی بە کە ،" شەممە " واتە" ھاتووہ

" *شەممەكان و جەژن* " بە سەبارەت پۆلس :ئەمەيە دووهم ھۆکاری
 كە شتانەى ئەو واتە " *داھاتوون شتەكانى سىبەرى* " ئەوان كە وتى
 لەم كە بەگريمانەيەك .دیت يان ھەبوو كە دەكەن واقيعىك پيشبيني
 ھەوتەم ھەزارەى ھاتنى تا ،*كراوہ* " *ھەوتەم شەممەى* " بە ئاماژەى ئايەتەدا
 .*دەمىنئەتەوہ* " *داھاتوو شتەكانى سىبەرى* " وەك ،دەكات پيشبيني ئەو كە
 بەھۆى كە ،كرد ئاشكراى " *ھەوتەم شەممەى* " ماناى مەسيح عيسا مردنى
 ئاسمانى " *سالى ھەزار* " پيشبيني ،مردندا و گوناھ بەسەر سەرکەوتنى
 كەوتووھەكان لەسەر دادوھرى ھەلټيردراوھەكانى ماوھيەدا لەم كە دەكات
 .ئاسمانى مردووى چ و زەمىنى مردووى چ ،دەكەن

" *شەممەكانيان* " و " *نوئيەكان مانگە و جەژنەكان* " ئايەتەدا لەم
 .كۆن پەيمانى ژېر لە ئيسرائيل نەتەوھيى فۆرمى بوونى بە بوون پەيوەست
 ئەم ،خۆيەوھە مردنى رېگەى لە نوپى پەيمانى دامەزراندنى بە مەسيح عيسا
 كە " *سىبەرىك* " وەك دەبوو ناپويست؛ شتێكى كرده پېغەمبەرەنەى شتە
 بوەستن ،دەبیتەوھە كآل ئەنجامدراوھەكەيدا زەمىنيە خزمەتە واقيعى لەبەردەم
 ھەوتەم ھەزارەى ھاتنى چاوھپى ھەفتانەى "شەممە" بەلام . نەمىن و
 ئامانجەكەى و بەيئيت بەدى خۆى پيشبينيكرائى واقيعى ئەوھى بۆ دەكات
 .بەدات لەدەست

وەك . دەكات " *خواردنەوہ و خواردن* " باسى پۆلس ھەروھە
 دووبارەكردنەوھى و ١١ لېقيەكان لە خودا كە دەزانيت دلسۆز خزمەتكارپكى
 خواردن كام دەكات ديارى تيبدا كە ،كردووہ بابەتانەى ئەم باسى ١٤
 تەھەداى مەبەستى بە پۆلس ليدوانەكانى .قەدەغەيە كاميان و رېگەپيدراوہ
 (*...كەس كە*) مرۆپيەكانە بۆچوونە تەنيا بەلكو نيبە ئيلاھييانە رپورەسمە ئەم
 ٨ كۆرنتى يەكەمى و ١٤ رۆميان لە كە ،دەربەرداون بابەتە ئەم لەسەر كە
 بابەتەكە .دەردەكەوئ رپونيتەر بە بيركردنەوھەكانى كە ،پيدەدەن پەرەى
 ئەو .دروينەكان خوداوەندە و بت قوربانى دەكرپنە كە خۆراكانەى بەو تايبەتە
 بەرامبەر ئەركەكانيان ،پيكدەھينن خودا رۆحى ئيسرائيل كە ھەلټيردراوھەكان
يان بخۆن كەواتە " :دەلالت ١٠:٣١ كۆرنتيەكان يەكەمى لە ،بيردەخاتەوہ بەو
 ئايا " . *خودا شكۆمەندى بۆ بکەن ھەمووى ،بکەن كارپك ھەر يان بخۆنەوہ*

دابەزیووەکانی پۆرەسمە کە دەکرێت شکۆمەند کەسانەووە ئەو لەلایەن خودا
پێدەکەن؟ سووکایەتی و دەخەن پشتگوێ بابەتە ئەم لەسەر

لە باس نێردراوانەووە بەناوی کە عیسا یە برای ،یاقوب ئەووە
من بۆیە " ۲۱-۲۰-۱۹: ۱۵ پێغەمبەرەکان کردەووەکانی لە ، **دەکات خەتەنەکردن**
،نەکەین ترسناک ،دەکەن خودا لە ڕوو کە نەتەووەکاندا نێو لە ئەوانە ی پیموایە
بئی لە و بتهکان پيسکراوەکانی شتە لە خۆیان کە بنووسین بۆیان بەلکو
موسا چونکە ،بگرن بەدوور خۆین و خنکان شتەکانی لە و سیکسی ئەخلاقى
،دەکەن بۆ بانگەشەى ئەوانەى شارپک هەموو هەیبوووە ۲۰۱۹ دا سالی لە
" دەخویندرێتەووە کەنيسەکاندا لە شەممەیهک هەموو

لە نەتەووەکان موسلمانانی ئازادیی بۆ پاساوھێنانەووە بۆ زۆرجار
باشترین راستیدا لە ئایەتە ئەم ،بەکار دەھێنرێن شەممە ڕۆژی جیبەجێکردنی
و ھاندەدرێن نێردراوانەووە لەلایەن کە ،پێکدەھێنن پراکتیزەکردنی بەلگەى
بەسەریاندا خەتەنەکردن نییە پێویست وایە پێی یاقوب ،لەراستیدا .فیژکراون
ئایینی فیژکاری چونکە ،دەکاتەووە کورت جەوھەریەکان بنەما و بسەپنێت
بەشداری " شەممەیهک هەموو " کاتیک دەکرێت پێشکەشیان قوول
لە ناوچەکەیان لە دەکەن جۆلەکەکان کەنيسەکانی .

پۆلێنکردنی وەستاندنی بۆ پاساوھێنانەووە بۆ کە دیکە بیانووویەکی
پێغەمبەرەکان کردەووەکانی لە کە بینینەئە ئەو ،ناپاک یان پاک وەک خۆراکەکان
۱۱ پێغەمبەرەکان کردەووەکانی لە ڕوونکردنەووەکەى ،دراوہ پەترۆس بە ۱۰ دا
"پیاوہ" لەگەڵ بینینەکە "ناپاکەکانی ئازەلە" تێیدا کە ،پێدراوہ پەرەى
سەدەى لای بچیتە لێبکەن داواى ھاتوون کە دەناسنیتەووە بپەرستەکاندا
دەخاتە تاغوتانە ئەو ناپاکى سروشتى بینینەدا لەم خودا .کۆرنیلیۆس ،ڕۆمانى
و مردن بەلام .دەپەرستن درۆینەکان خوداوەندە و ناکەن ئەو خزمەتى کە ڕوو
چونکە ،دەھینێت بۆیان گەورە گۆرانکارییەکی مەسیح عیسا زیندوووبوونەوہى
کەفارەتى قوربانى بە باوہ ڕیوون ڕێگەى لە دەکریتەووە بۆ نیعمەتیان دەرگای
نوییە راستییە ئەم خودا کە بینینەوہیە ئەم ڕێگەى لە ھەر .مەسیح عیسا

لهلايهن كه ناپاك و پاك پۆلینكردنی ئەنجامدا له .دهكات پەترۆس فیڤی و دەمیڤیتەوه جیهان كۆتایی تا ،دامەزراندوو ۱۱ لیقیاتی له خوداوو *تۆ دان* فەرمانی به ۱۸۴۳هه سالی له كه نهییت ئەوه تەنها .بەردەوامه *تۆ دان* ."

بۆ بهخشی دەروونیدا و جهستهیی ئەشكهنجەیی له خۆی ژيانی عیسا مهكهن پیرۆزی بهرزەیی زۆر ئاسته لهو گومان .هەلبژێردراوهكانی رزگارکردنی رزگاری كه كهسهی لهو دهكات داوای بهرامبهردا له سۆزداره مردنه ئەم كه بهراستی .دهكات

مهسیح عیسا زەمینی سەردەمی

٢٠٢١ ئازاری ٢٠ شەممەیی مرواری

كه ،گوت گۆرانیم و ،پیکرا قەناعەتم ،خزمەتەكەمەوه سەرەتای له هەر ، ٢٠٢١ ئازاری ٢٠ شەممەیی رۆژی له .”بووه لهدايك بههاریا له عیسا“

شەممەدا رۆژی لە ،چالێکەووە ناو بکەوێتە مەڕێک ئەگەر ئێوە لە کام " :وتی فریشتەیهکەووە پێگهی لە شیوەیه بەم " ؟ " "بکات؟ رزگاری و نایەت بە یەکەمجار بۆ ،مرۆف مەری پێبەری و رزگارکەر ،" باش شوانی " لەدایکبوونی فریشتەکە .راگەیهندرا مرۆف ئاژەلی مەری پارێزەرانی و پاسەوان و شوان ،بوووە لەدایک ئێوە بۆ رزگارکەرێک داود شاری لە ئەمرۆ چونکە... " :کرد دیاری بەو و بوووە شەممە رۆژی " ئەمرۆ " ئەم بۆیە " . پەرورەدگارە مەسیحی کە نیوان دەکەوێتە عیسا لەدایکبوونی ،بوووە شەودا لە راگەیانندنە پێیە ئێوە شەوانە کاتریمیری و شەممە سەرەتای ،ئێوارە ١٠:٦ کاتریمیر یان ،ورد کاتی دەبێ ئیستا .کردوووە شوانەکان بۆ فریشتەکە کە راگەیانندنە بەلام .دابنێن ٦- سالی بەهاری هاوسەنگی ،ئیسرائیلدا کاتی سیستەمی لە نییە کاتە ئێوە لەسەر زانیارییەکمان هیچ چونکە ناتوانرێت هێشتا ئەمە

و پوون رزگاربوون خودایی پلانی شەممەدا رۆژی لە عیسا لەدایکبوونی " شەممە پەرورەدگاری " " مرۆف کوری " بە خۆی عیسا .دەکات لۆژیکی تەواو دوووم هاتنی رۆژی تا مەبەستەکە و کاتییە شەممە رۆژی چونکە . راگەیانند دەداتە تەواوەکە مانا عیسا .شکوومەندە و بەهێز ئەمجارە ،دەبیتهووە درێژ کە ،دەکات حەوتەم هەزارە بەردەوامی پیشبینی چونکە ،شەممە رۆژی بەسەر سەرکەوتنی پێگهی لە هێناوە بەدەستی هەلبژێردراوەکانی بۆ تەنها .مردندا و گونا

دوانزە تەمەنی لە ،گەرەیی تەمەنی ناو هاتنە عیسا ئەوەی بۆ ،ئاینییەکان سەرکردە لەگەڵ دەکات دەستوەردان رۆحییەووە پووی لە ،سالییدا پیرۆزەکاندا کتیبه لە کە مەسیحی بەو سەبارەت لێدەکات پرسیاریان ،دەگەرپێن بەدوایدا رۆژ سێ کە باوکی و دایک لە دابرا .کراوە پیشبینی بەناوی ئەرکەکە لە خۆی ئاگاداری و خۆی ئیلاهی سەرەخۆیی شایەتدالی .مرۆفایەتییهووە

دیئ فەرەمییهکە و چالاک زەمینییە وەزارەتە کاتی پاشان هێمای " هەفتە " یەک " لە " پەیمانیک " وەک ٩:٢٧ دانیال فێرکارییهکانی لە ،پایزەدا دوو ئەم نیوان لە ٣٣ پاییزی و ٢٦ پاییزی نیوان لە سالە حەوت ٣ کاتریمیر کە ،دایە ٣٠ سالی پەسحی جەژنی و بەهار ،ناوەندیدا شوێنێکی

چوارشەممە رۆژی لە "ئىستەردا جەژنى ھەفتەى ناوھراستى لە" پاشنىوەرۆ و ئازەل قوربانيدانى بە کۆتايى مەسىح عيسا ،زايىنى ۳۰ى نيسانى ۳ى کەفارەتى بە پيشکەش خۆى ژيانى . ،عبرى رپورەسمى پيشکەشکردنى و سال ۳۵ تەمەنى عيسا مردنيدا رۆژى لە .دەکات ھەلپژدراوھکانى گوناھى دەيتوانى ،مرد مردندا و گوناھ بەسەر سەرکەوتوويى بە عيسا .بوو رۆژ ۱۳ بەسەر سەرکەوتنى دواتر " . *بوغو تەواو* " بلپت و خودا بداتە خۆى رۆحى و نپژدراوان ياوھرى شپوھى بەم .پشتراستکراپوھ زىندووبوونوھى بە مردندا جەژنى پيش چاوياندا لەبەردەم تا کرد پئىمايى و بوو شاگردەکانى لە کە شايەتخاىيەى ئەو بەپيى ،بەرزبووھو ئاسمان بەرھو پەنتەکوۆست بۆنەيەدا لەم فرىشتەکان بەلام .ھاتوو ۱۱-۱: ۱ پيغەمبەران کردوھوھکانى *پياوانى* " :گوتيان و کرد ئامادە ئەويان شکۆمەندى گەرانوھى راگەياندى *لە کە عيسايە ئەم دەکەن؟ ئاسمان سەبرى و ووستاون لپرە بۆچى ،جەليل دەچتە بينيتان کە دپت شپوھ ھەمان بە* ،ئاسمان بۆ بەرزکراپوھ ئپوھ کە کرد ئاسمانپيەکەى خزمەتە بە دەستى پەنتەکوۆستدا جەژنى لە "*ئاسمان* ،بکات مامەلە جىھان کۆتايى تا پپدەدات رپگەى کە ،"پيرۆز رۆحى" لە برىتيە زەويدا بەسەر کە ھەلپژدراوھکانيدا لە ھەريەک مپشكى لە کاتدا ھەمان لە ۱۴: ۷ ئيشايا لە کراوھ پيشبينى ناوھکەى کە کاتەيە ئەو ھەر .بلاووبوونەتوھ زياتر ،دپت "ئپمە لەگەل خودا" واتاي بە کە "*ئيمانويل* " ،۲۳: ۱ مەتا و ۸: ۸ ئەستۆ دەگرپتە خۆى راستەقینەى ماناي

پپکدەھپن پاداشتپک ،ھاتوو بەلگەنامەيەدا لەم وردەکاریانەى ئەو باوھريان نيشاندانى بۆ پپزانينپک وەک ھەلپژدراوھکانى بە دەيدات عيسا کە کۆتايى گەرانوھى رۆژى ،پپدەدات رپگەمان ،دوايى کوچى بەروارى ،بەمجۆرە بزانين بۆى ۲۰۳۰دا سالى لە بەھار رۆژى يەکەم لە پپارە کە شکۆمەندانەى و ۳ى لە خاچدانى لە بەھارى دواى سال ۲۰۰۰ واتە بکەين؛ بەشى لەگەلپدا و ۱۹۳۰. نيسانى

پیرۆزکردن و پیرۆزی

که رزگار بوونهی ئەو بۆ مەرجن و جیانهکراوه **پیرۆزکردن و پیرۆزی** له بیردەخاتەوه ئەمەمان پۆلس. مەسیحدا عیسا له دەکات پێشکەشی خودا که، *بگەرێن هەمووان لەگەڵ پیرۆزی و ناستی بەدوای* " ١٤:١٦ عیبرانییهکان *" نایینیت یەزدان کەسە ئەو بەبێ*

تێبگەین تەواوی بە دەبێت " **پیرۆزکردن** " ئیلاهییهی چەمکە ئەم وەک و "خودان هی که هەیه شتانه ئەو هەموو" بە پەيوەندی چونکە زەوت، دەوێرن ئەوانەى بۆ دەرئەنجام بەبێ ناتوانرێت، خاوەنەکانی هەموو ئەو لیستی بیانخەینە و بژمێردرێن شتانه ئەو ناکات پێویست، ئیستا، بکریت، تێیدا یە که شتانهی ئەو هەموو و ژيان دروستکەری ئەون؛ هی که شتانهی هەموو بەسەر مردنی و ژيان مافی بۆیە. خۆیەتی هی شتێک هەموو ئەو لەگەڵ ژيان مافی که کاتیکیدا له بەلام. هەیه زیندوووەکانیدا بوونەوهره پێگهی له هەلبژێردراوەکانی، دەبەخشێت هەمووان بە ئەو بەبێ مردن یان بۆ ئەو هی بۆ دەکەن پێو پەيوەندی خۆبەخشانه و ئازاد هەلبژاردنیکی دەکاته هەلبژێردراوەکانی، لەگەڵیدا ناستهوايیه ئەم. بن ئەو هی هەمیشە ناو دەچنە دەیانناسیتهوه و لێدەکات پێشوازییان ئەوانەى. ئەو مولکی

لهخۆگرتبوو یاسایانهی ئهو ههموو پێشتر که ، ئهوهوه پیرۆزکردنی چه مکی قبولکردنی له پێکدیت پیرۆزکردن کهواته .ملکهچیهتی زهوی لهسهر ژیان که خوداو لهلایهن که ئهخلاقیهی و فیزیکی یاسا ئهو بۆ ملکهچبوون شه ممه که توانایه دایه دوو لهم ههر .په سهندکراون شیوهیه بهم و دامه زراون ،دهرده بپن ئیلاهییه پیرۆزکردنه ئهم کۆنکریتی شیوهیهکی به فهرمانه که ده و ده بیئت عیسا مه سیح مردنی به پێویستی سه رپێچیه کهی که

زانی گونجای به خودا که بنه پتهیه ئه وهنده پیرۆزکردن بۆ چه مکه ئهم به ،بکات پێناسه ی ٢:٣ ژیان سه رهتای له پیرۆزه وه کتیی سه رهتای له ههر مۆری" بیته حه وته ژماره ئهم که نییه سه یر بۆیه .حه وته م رۆژی پیرۆزکردنی ٧:٢: په خشان له تاییه تی به و ،پیرۆزدا کتیی سه رانسه ری له ئهو "شاهانه ی به رزبووه وه خۆره وه هه له اتنی له که بینی دیکه م فریشه ته یه کی پاشان " تیپینی ،خودا ورده کانی پالنه ره له گه له هاوئا هه نگ **زیندوو خودای مۆری** ، ی"٧" به شه ی له م "**زیندوو خودای مۆره ی** " ئهم که کردوو ئه وه یان باسکراوه وه حیدا .

سالیادی که ٢٠٢١ نیسانی ٣ی شه ممه ی و ئیسته ر جه ژنی رۆژه ی له م بیرکردنه وه کانی خودا رۆحی ،بوو مه سیح عیسا رزگارکه رمان دوایی کۆچی پاشا له لایهن که کرد په رستگایه ئهو و موسا عیبری پیرۆزگای ئاراسته ی که ورده کارییه ک به دا سه رنجم ،له ویدا .دروستکراوو ئۆرشه لیم له سلیمانه وه واته ده کاته وه؛ پشتراست پیرۆزگایه ئهم بۆ من لیکدانه وه ی توندی به هه لبژێردراوانه ئهو بۆ که رزگاریدا گه وه ی پلانی له پێغه مبه رانه رپۆلکی رزگارکراون خوداو له لایهن که ئاماده کراوه .

به هۆی هه لگرتوو خودایی نه فره تی هیشتا که ١٩٤٨وه سالی له له لایهن که مه سیحه ی ئهو وه ک مه سیح عیسا دانپێدانانی ره تکردنه وه ی له و .باوباپیرانیان خاکی سه ر گه راونه ته وه جوله که کان ،نێردراوه خوداو کردوو دروست بۆ وه سه وه سیان ،بیرکردنه وه یه ک ،بیرۆکه یه ک کاته وه ئه مه هه رگیز ئه وان بۆ به داخه وه .قودس له په رستگا بنیاتناوه ی دووباره لی؛ پێگریکردن بۆ هه یه باشی هۆکاریکی خودا چونکه ،روونادات

پیرۆزی .هات بهدی مهسیح عیسا زیندوو بوونهوی و مردن به مه بهسته که ی بئ و تهواو پۆحی و گوشت له ،مهسیحدا پۆحی له تهواوی به پهرستگا یۆحهنا له وانهیهی ئەم عیسا .دۆزیهوه خۆی تهواوهتی بهدیهاونی ،پهلهیدا *پهرستگایه ئەم* " :کردوووه خۆی جهستهی له باسی ،کردوووه ئاشکرا ٢:١٤ *" دهکه مهوه زیندوو پۆژدا سی له ،بکه ویران*

شیوه چهنین به خوداوه لهلایهن پهرستگا که سوودی هاتنی کۆتایی سهربازه لهلایهن زاییینیدا ٧٠ ی سالی له :یهکه مه .پشتراستکرایهوه پاشان ٩:٢٦ دانیال پێشبینیه که ی بهپیی ،لهناو بېرێت تیتۆسهوه پۆمانیهکانی که ،ئیسلام به دا پهرستگا که ی شوینی ،دهرکرد جوله کهکانی ئەوهی دوا ی بۆیه .بهرده که قوبه و ئەقسا کۆنتره که ی :دروستکرد لهوێ مزگهوتی دوو دووباره بۆ ههیه خودای مۆلهتی نه و ههیه ئەگه ری نه ئیسرا ئیل شیوهیه لهو ئاوه دانکردنه وهیه کی چونکه ،پهرستگا که ی ئاوه دانکردنه وه ی دهکاته وه پووچه ل ئەو پێشبینیکراوی رزگاری پلانی

بۆ بهلام .نووسراوه دیزاینه کهیدا له ههر ئۆرشه لیم پهرستگای ته مه نی ئاشکرا کرا وهکانی ورده کارییه ده بێت سه رهتا ،بینین روونیت به ئەمه ئەوه ی که بکری ت به وه ئاماژه پێویسته .بکۆلینه وه پیرۆزه ئاییینییه بینا ئەم خۆی ئارهزووی که ،بکری ت دروست داوده وه پاشا لهلایهن بوو بریار پهرستگا که بۆ .بوو رازی خودا هه لێژارد بوو؛ خۆی شوینی وه ک قودسی و ده ربړبوو بۆ ناوی ئیبراهیمدا سه رده می له که دێرینه ی شاره ئەم مه بهسته ش ئەم کورپی و داود نیوان له شیوهیه بهم .کردبوو به هیژی و رازاوه ،بوو یه بوس هۆکاره که ی و پێنه دا رێگه ی خودا بهلام .تیپه ری سا ل هه زار ،مه سیح ،داود ئوریا ی دلسۆزه که ی بهنده ی ،خویناوی پیاویکی به بووبوو داود :کرد ئاشکرا دایکی به بوو دواتر که ببات هاوسه ری به تشه با ی ئەوه ی بۆ کوشت هیتی مردنی سزای ،هه لگرت گونا هه که ی باجی داود شیوهیه بهم .سلیمان پاشا به بئ ئەوه ی دوا ی پاشان .بوو له دایک به تشه با له که ،بوو یه که می کورپی هه لێژاردنی خوداش و درا سزا ،ئه نجامدا گه له که ی سه ر ژمی ری خودا فه رمانی مردنی رێژه ی ئەو ،24:15 ساموئیل 2 به پیی .کرد پێشکه ش سزای سی

کەسی ھەزار 70 پۆژدا سی ماوی لە کە ، ھەلبژاردوو تاعونەکە کۆشتوو.

سلیمان کە دەبینین پەرستگایە ئەو وەسفی ، ٦ دا پاشاکان یەکەمی لە "مال" دەستەواژە ئەم . "یەزدان مائی" ناو ناوی . کردوو دروستی دروستی خانووی ئەو . خیزان کۆبوونەوی بۆ دەکات شوینیک پیشیاری دوو لە . دەکات فریادپرس و دروستکەر خدای بنەمالی پیشبینی کردوو پەرستگا و پیرۆزگا لە بریتین کە پیکهاتوو یەک دوا لە یەک توخمە

بۆ کە دەدرێت ئەنجام ناوچە یە لەو ئایینی پۆرەسمی زەوی لەسەر پەرستگا بە ناوچە ئەم سلیمان . کراوە دیاری مۆف نیشتهجیوونی ناوی کە ، دەبێتەو درێژ پیرۆزەو شوینی لە پەرستگا ژووری . ناو دەبات پەرستگا ژووری ، جیاکراوەتەو لێی پەردە بە تەنها و ، پیرۆزگا دەنیت شیوە یە بەم . پیرۆزگا قەبارە ی هیندە دوو ، بەلە چل درێژیەکە ی دەگرێتەو مالهە تەواوی سیی لەسەر دوو پەرستگا

پەیمانی بەلام ، موسادا سەردەمی لە ، دروستکراوە دواتر ھەرچەندە خودا نیوان لە کە پەیمانی ئەو چاودیژی ژێر خراوەتە تەواوی بە جولهکەکان دوا لە ، زایین پیش سییەمی ھەزارە سەرەتای لە کراوە ئیبراھیمدا و دوو نزیکە ی ، زایین پیش پینجەمی ھەزارە سەرەتای لە مەسیح . ئادەمەو کە کاتە ی ئەو ، ئیستا . دەردەکویت جولهکەکان گەلی بۆ ، دواتر ساڵ ھەزار . ساڵ ھەزار ٦ ھەلبژێردراوەکان ھەلبژاردنی بۆ کردوو تەرخان زەوی بۆ خودا . دەدۆزینەو یەھو مائی ی $\frac{1}{3} + \frac{2}{3}$ پێژە ی ، کاتەو پووی لە ، شیوە ی بەم مائی ی $\frac{2}{3}$ لە گەل ھاوتایە ئیبراھیم پەیمانی ی $\frac{2}{3}$ ، بەراوردکردنەدا لەم وە پۆلێکی پەردە ئەم . لوتکە دەگاتە جیاکەرەو پەردە ی بە کە ، یەھو دیاری ئاسمانی بۆ زەمینییەو لە تیپەپین پییە ی بەو ، دەگیرێت سەرەکی . زەمینییە پەرستگای پیغەمبەرانی پۆلی تەواووونی گۆرانکارییە ئەم دەکات؛ خدای کە ، دەبەخشن جیاکەرەو پەردە ی بە گونا مانای چەمکانە ئەم ھەواو و ئادەم لە گوناھبار و ناتەواو زەمینى مۆشایەتی لە تەواو ئاسمانی چونکە ، دووانە ی سڕوشتیکی خاوەنی جیاکەرەو پەردە ی . دەکاتەو جیا یەکگرتوو کەدا پارچە دوو زەمینى ناتەواوی و ئاسمانی کاملی لە گەل دەبێت

تەواۋى بە ئەو چۈنكى ،سەرھەلەدەت مەسىح رۆلى كە لېرەدايە .بگۈنجىت خۇيدا خودايى كاملى لە مەسىح عيسا .دەكات بەرجەستە تايىبەتمەندىيە ئەم بۇ خۇيان شوينى لە ھەلېژېردراۋەكانى ئەوانەى وەرگرتنى بە گوناھ بە بوو بدات فانى باجى و بكات بۇ كەفارەتيان ئەوھى .

دواى لە يەك وئەنى پېرۆزگاكدە لە لېدەكات وامان شىكارىيە ئەم سال ۲۰۰۰ ھەر كە بېنين گەورەكان رۇحييە قۇناغە لە پېغەمبەرەنە يەكبوونى قوربانى - ئادەمەو لەلايەن پېشكەشكارا ^{قوربانى} يەكەم :دەكرىت ديارى جارېك - گۇلگۇتا داھاتوو مۇرباى چىاي لە ئىبراھىمەو لەلايەن پېشكەشكارا ھەلېژېردراۋ دوا قوربانيدانى - گۇلگۇتا چىاي دامپنى لە مەسىح قوربانيدانى مەسىح عيسا لېدەكرىت رېگرى رزگار كەر شكۆمەندەنى گەرانەوھى بەھۆى كە مىكائىلدا لە .

و سالە ھەزار وەك رۆژېك " بۇى ۳:۸ پەترۆس ۲ بەپېى كە خدا بۇ بەرنامەى ،(بكە ۹۰:۴ زبور سەيرى ھەرۋەھا) " واىە رۆژېك وەك سال ھەزار رۆژ ۲ + رۆژ ۲ + رۆژ ۲ يەك دواى لە يەك بە ،دارپژراۋە ھەفتە وەك زەمىنى . ھەيە ئەبەدىى " ھەوتەم رۆژى " يەكدا دواى لە يەك ئەم دەرەوھى لە وە ئاشكرايە رادەبەدەر لە پېرۆزەكە مالە ناو ژوورەكەى دوو ناوەرۆكى .

شوین پېرۆزترین يان پېرۆزگا

درېژە بالەكانيان كە كەرۋەكە دوو

و بال ۲۰ درېژىيەكەى ،پېرۆزترین شوينى دەوترىت پېى كە پېرۆزگاكدە ھەرۋەھا .كەموكورييە بى و تەواۋ چوارگۆشەيەكى .بالە ۲۰ پانييەكەى (كاملبوون لايەنەى سى وئەنى كويېك؛ دەيىتە بەمەش ،بالە ۲۰ بەرزييەكەى *الە كە واىە نوئ قودسى " وەسفكردى وەك ئەمە ; (3 : L = W = H)* پېرۆزە شوينە ئەم ۲۰ پەخشانى لە " *خوارگو دېتە خوداۋە الە ئاسمانەى ھۆكارەكە .لەسىدارەدان سزاي ژېر لە مەۋق بۇ قەدەغەيە خوداۋە لەلايەن چۈنكى يىت تېدا خوداى شوينى دەتوانىت تەنھا شوينە ئەم :لۆژىكييە و سادە*

می‌شکی له . دهکات خودا ئاسمانی سروشتی نوینه‌رایه‌تی و به‌هه‌شته هی‌مای
 ره‌مزیانه‌ی توخمه ئه‌و هه‌موو تییدا که ،هه‌یه ئه‌و پر‌گار‌بوونی پلانی ئه‌ودا
 ئاسمانیدا کایه‌ی له واقیع . ده‌گپن خویان رۆلی دانراون پیرۆز‌گایه‌دا له‌م که
 هی‌ما‌کانه‌وه رپ‌گه‌ی له واقیعه ئه‌م زه‌ویش له‌سه‌ر و نیشه‌جییه خودادا له
 جه‌ژنی تایبه‌ته‌ی دۆزینه‌وه ئه‌م بابته‌ی سه‌ر ده‌مباته ئه‌مه . ده‌سه‌لمی‌نی‌ت
 “ :ده‌خوینی‌نه‌وه ۶:۲۳-۲۷ پاشاکان یه‌که‌می له ۲۰۲۱ سالی ئیستهری جه‌ژنی
 هه‌ریه‌که‌یان ،دروست‌کرد پیرۆز‌گاکه‌دا له کۆی زه‌یتونی دار له که‌روبی دوو
 ده ،بوو درێژ بآل پینج که‌رویک بآله‌که‌ی دوو له هه‌ریه‌ک ،بوو بآل ده به‌رز‌بیان
 بآل ده درێژی‌یه‌که‌ی هه‌روه‌ها بوو تر بآله‌که‌ی نوکی تا بآلی‌که‌وه نوکی له بآل
 بوو .

له دانانی به به‌لام ،نه‌بووه بوونیان موسادا چادره‌که‌ی له که‌روبانه ئه‌م
 ده‌کاته‌وه رۆشن شوینه پیرۆز‌ترین ئه‌م مانای خودا ،سلیمان په‌رست‌گای
 شی‌وه‌یه به‌م ،تی‌ده‌په‌ریت که‌روبه‌که‌دا دوو بآله‌که‌ی جووته دوو به ژووره‌که
 ته‌نها که مرۆفانه‌ی ئه‌و بۆ به‌راستی ،پیده‌به‌خشیت ئاسمانی ره‌هه‌ندی‌کی
 بۆ ده‌قۆزمه‌وه ده‌رفه‌ته ئه‌م من .پینا‌گات ده‌ستی ،ده‌ژین زه‌وی له‌سه‌ر
 له که ،که‌روبیانه به‌م سه‌باره‌ت راستییه‌کان دامه‌زراندنه‌وه‌ی و ئیدانه‌کردن
 مایکل وه‌ک به‌ناوبانگی نی‌گار‌کی‌شانی ،بتپه‌رستانه‌دا عی‌رفانیی هی‌رشی‌کی
 ده‌کوژن تیر یان ده‌ژهنن ئامیر که کردووه وینایان بآل‌دار کۆرپه‌ی وه‌ک ئه‌نجیلۆ
 “ ۷: یان ۵۱:۵ زبور به‌پیی ،خودا بۆ وه .نییه ساوا من‌دآلی به‌هه‌شتدا له
 له‌و بووم گونا‌ه‌بار ،بووم گونا‌ه‌بار له‌دای‌که‌بووندا کاتی له من به‌راستی
 گونا‌ه‌یان هه‌مووان چونکه “ ۳:۲۳ رۆمیان و “ ،بووم دوو‌گیان دای‌کم کاته‌وه‌ی
 و بی‌تاوان من‌دآلی‌کی هیچ “ ،کردووه که‌میان خودا شکۆمه‌ندی له و کردووه
 .ده‌بی‌ت له‌دایک گونا‌ه‌بار میرات به مرۆفایه‌تی ،ئاده‌مه‌وه له چونکه ،نییه پاک
 چۆن هه‌روه‌ک ،بوون دروست گه‌نجیدا له هه‌موویان ئاسمانی فریشته‌کانی
 پیری .ده‌می‌ننه‌وه خویان وه‌ک هه‌میشه بۆ و نابن پیر .بوو زه‌وی له‌سه‌ر ئاده‌م
 پاداشتی ،مردنه و گونا‌ه ده‌رئه‌نجامی ،زه‌مینیه ته‌نیا تایبه‌تمه‌ندییه‌کی
 ۶:۲۳ رۆمیان به‌پیی ،کو‌تاییه‌که‌ی

پیرۆز پهیمانی سندوقی

سندوقه کهدا له ناو بهرد لوحی دوو تهنه " ۸:۹: پاشاکان یه کهمی له گه‌ل پهیمانی یهزدان کاتیک، دانابوو تییدا خو‌رب له موسا که، **هه‌بوون** " . دهره‌وه هاتنه میسره‌وه خاکی له کاتیک، کرد ئیسرائیلدا نه‌وهی

و زه‌به‌لاح که‌روبی دوو، پیرۆزترین شوینی یان، پیرۆزگا کهدا له هه‌روه‌ها به‌لام، چالاکن ئاسمانی کاره‌کته‌ری هه‌یماکانی، درێژکراوه باله‌کانیان **ناوه‌راستی له که، په‌یمان سندوقی**، هه‌مووشیانه‌وه سه‌رووی له و بو ئه‌وه چونکه . دانراوه گه‌وره‌دا که‌روبی دوو نیوان له ژووره‌که‌دا خودا که ریزه‌ندییه‌ی به‌و . ده‌کریت دروست خانوو که که نیشته‌جێکردنیه‌تی سندوقی، بگه‌یه‌نی‌ت نه‌جام به‌ ده‌ی‌ت که روو ده‌خاته ئاینیانه شته ئه‌و ناوه‌رۆکه‌که‌ی له ده‌فره‌ ئه‌م به‌لام . شتی‌که‌وه‌یه هه‌موو پیش له په‌یمان به، هه‌لکه‌ندراوه له‌سه‌ری خودا که به‌رده‌ی لوحه دوو ئه‌و : به‌رخه که‌متر په‌نگدانه‌وه‌ی . فه‌رمانه‌که‌ی ده‌ پیرۆزی زۆر یاسای، په‌نجه‌ی له . نه‌گۆره‌که‌یه‌تی کاره‌کته‌ری، پێوه‌ره‌که‌یه‌تی، بیرکردنه‌وه‌که‌یه‌تی پێشتر، (ئه‌دقی‌نتیست کو‌تایی چاوه‌روانی، ۲۰۳۰-۲۰۱۸) جیادا لیک‌و‌ئینه‌وه‌یه‌کی پیرۆزگا‌دا له . نیشانداه‌وه مه‌سیحی سه‌رده‌می بو پێغه‌مبه‌رایه‌تییه‌که‌یم سیما که ده‌دۆزینه‌وه توخمانه ئه‌و له‌ویدا . ده‌خوینینه‌وه خودا نه‌ینی بی‌ری ناکات پێویست . مه‌مکین ده‌یکه‌نه و ده‌که‌ن په‌روه‌رده له‌گه‌لیدا هاو‌به‌شی خو‌ی، ده‌کات سه‌رپێچی فه‌رمانه‌که‌ ده‌ ئه‌نقه‌ست به‌ که گونا‌ه‌باره‌ی ئه‌و بلێن بکات لی‌یان رزگار‌بوون داوای ده‌توانی‌ت که بکات باوه‌ر ئه‌گه‌ر ده‌دات فریو په‌مزیانه واقیعه به‌و که وه‌ستاوه باوه‌ره ئه‌و له‌سه‌ر ته‌نیا په‌یوه‌ندییه‌که فه‌رمانه‌که‌دا ده‌ له‌ خودا . ده‌بینرێن شوینه‌دا پیرۆزترین له‌م که دانراوه ، پیکه‌اتوون ئه‌ودا وینه‌ی له که مرۆ‌فانه‌ی ئه‌و بو که خو‌ی ژبانی ستانداردی بواری ده‌یخاته و ده‌گرێت فه‌رمانه‌کانی له‌ رێژ خو‌ی خودا واته ده‌کاته‌وه؛ کورت رێژگرتن به‌ په‌یوه‌سته ، ده‌دری‌ت مرۆ‌فایه‌تی به‌ که ژبانه‌ی ئه‌و . جێبه‌جێکردنه‌وه که‌سی مردنی سزای ، ده‌کات دروست گونا‌ه سه‌رپێچیان وه . فه‌رمانانه له‌م مرۆ‌فایه‌تی هه‌موو نافه‌رمانی ، چه‌واوه و ئاده‌م دوای له وه . ده‌دری‌ت تاوانبار

که نهخۆشیهک وهک مردن شیوهیه بهم .فانییهوه بارودۆخه ئەم ژێر خستۆته هاتوووه مرقایهتیدا بهسەر نییه چارهسهریکی هیچ.

کهفارهتکارانه ئەو

وینیهکی -پهحمهتییهوه کورسی سهرووی له ،پیرۆزگاکهدا له دوو -قوربانی دهکریته لهسهری خودا بهرخێ که قوربانگییهی ئەو بۆ هیماداره ناوهراستدا له بالهکانیان ،دهکهن قوربانگا که سهیری بچووکر فریشتهی فریشته که دهداث نیشان گرنگیه ئەو خودا وینیهدا لهم .کۆدهبنهوه کهفارهتی مردنی بنهمای لهسهر که رزگارپوون پلانی بۆ ههیا نه دلسۆزهاکان ئەوهی بۆ دابهزی ئاسمانهوه له عیسا چونکه .دامهزراوه مهسیح عیسا خاچی لهسهر خۆی ژیا نی کهسهی ئەو .وهبرگیریت مرقف کۆرپه ی شیوهی ،"مایکل" ،بوو ئاسمانیان هاوڕی شتی که ههموو پێش ،بهخشی گۆلگۆتا ،دروستکه رۆحی خودای بینراوی ئاسمانی دهبرینی و فریشتهکان سهروکی ههلبژێردراوهکانی ی" *خزمهتکار هاو* " به خۆیان بهراستی فریشتهکان و ناودهبن.

میهربانییهوه کورسی به که کهشتیهکه ،پیرۆزترین شوینی له ئەم .داده نریت بچووک و سهرهکی کهروبی دوو بالهکانی ژێر له ،داپۆشراوه ناوم ئیوهی بۆ بهلام " :روو دهخاته ٤:٢ مهلاکی ئایهتهی ئەو وینیه ،**ههیه بالهکانیدا له شیفا** و **ههلاکیت راستودروستی خۆری** ،دهترسن ."*ئازادکراون کۆشکه که له که دهن باز گویدرژێک وهک و دهرهوه دهچنه* لهسهری عیسا که دهکات خاچه ئەو پێشبینی که هیمایهک ،پهحمهت کورسی .دههینیت گونا و کوشنده نهخۆشی له چاکبوونهوه بهراستی ،دراوه خاچ له رزگارکردنی بۆ ههستایهوه ،بکات رزگارمان گونا له ئەوهی بۆ مرد عیسا .یاخیوو و تهوبه بی گونا هبارانی خراپهکاری دهستی له ههلبژێردراوهکانی بوو مردن مانای به ،بوو کهشتیهکهدا لهناو که یاسایهی ئەو سهپێچیکردنی مهسیحدا له خودا که ههلبژێردراوانهی ئەو بۆ .زهمینیهکان مرقفه ههموو بۆ کهشتیهی ئەو سهرووی له که کورسییهی ئەو ،ئهووان بۆ تهنا ،ههلبژێردراوان ههتا هتایی ژیا نی سهركهوتنی ،تیداوو سهپێچیکراوی یاسای که دانراوو

ئەوئى ناوئەوئە؛ دەچنە يەكەمدا زىندووبوونەوئى كاتى لە كە ،ئاراوئە ھىئاىە رەحمەتئىيە كورسئىيە ئەم لەسەر مەسىح عئسا خوئىنى بە كە پئروژانەئى ئەو مەلاكى بەپئى .دەپئت تەواو مردن لە چاكبوونەوئىان پاشان .بووئە رزگارئان " ھىماى بە ٤ پەخشانى كە ،ئاسمانئىن رۆحى خوداى وئىنەئى كەرەبەكان ،٤:٢ بە پەئوئەست چارەسەرى چونكە .دەكات دئارى " *زىندوو بوونەوئى چوار* كەرەبى دوو ناوئەندئىيەكەئى بالە دوو ژئىر لە بەراستى مئھرەبانئىيەوئە كورسى گەورەكەداىە .

خوئىنى ،كەفارەتدا رۆژى عئبرى سالانەئى رپورەسمى لە چۆن ھەرەك لە رووى ،دەرژئئرا مئھرەبانى كورسى و پئشەوئە لەسەر بزەنكە ئازەلئى بەسەر مەسىحئش عئسا خوئىنى بوو پئوئست شئوئە ھەمان بە ،رۆژھەلات بانگەوازى خودا مەبەستەش ئەم بۆ .بەرئئت رەحمەتئىدا كورسى ھەمان پئشئىنى شتئكى ھەموو پئشەوئەتە .نەكرد مروؤقى قەشەيەكى خزمەتكردنى لە ،گواسترايەوئە پئروژەكانى شتە و كەشتئىيەكە ،رپكخستبوو و كردبوو بۆ پئروژەوئە شوئىنى و پئروژتئرىن شوئىنى لە ،پئغەمبەردا يەرمئا سەردەمئى ژئىر لە ،گۆلگۆتا چئاي دامئىنى لە زەوى ژئىر دەكەوئتە كە ئەشكەوتئىك ئەو خوار لە راستەوؤو ،بوو مەتر شەش قوولئى كە بنەرەتئىدا بەردئىكى ،ھەلكەندراوئە بەردەكەوئە رووى لە كە سانتئىمەتريئەئى ٥٠ سئچايە بۆشائىيە لە لەسەرى عئسا كە ھەلدا خاچەئان ئەو سەربازەكان رۆمئىيەكان تئئىدا كە بوومەلەرزەيەئى ئەو بەھوئى كە قوولەوئە و درئژ درزئىكى رپگەئى لە .درا خاچ رژائە رستەئى شئوئەيەكى بە خوئىنى ،كراوئە لئوئە باسى پئروژدا كتئبئى لە كە لە مەسىحئى راستى لائى بەرەو واتە ،مئھرەبانى كورسى چەپئى لائى سەر شتانە ئەم شائەتئالئى ٢٧:٥١ مەتا كە نئىيە ھۆكار بئ ،شئوئەيە بەم .خاچدراو *دوو لە خوارەوئە بۆ سەرەوئە لە پەرستگاكە پەردەئى ،سەئىر كە و* " :دەدات ،١٩٨٢ سالى لە " *...بوون دابەش بەردەكان و لەرزۆك زەوى ،دراوئە بەشدا* وايت رۆن كە وشككراوئەئى خوئىنە ئەو كە دەرئخست زانستئى پشكئىنى و پئكەھاتوئە X كرۆمۆسۆمئى ٢٣ لە نااسائى شئوئەيەكى بە كۆئىكردەوئە بەلگەئى بوو ئاواتەخواز ئئلاھئى دروستكەرى ٧. كرۆمۆسۆمئى يەك تەنھا دەم وئىنەئى كە پئروژەكەئى كفنە لە جگە ،بەجئبەئئلئت خۆئى خودائى سروسشتئى

ئەو ،شېۋەيە بەم .دەردەكەوئەت لەسەرى نەزىنى شېۋەيەكى بە جەستەى و بە كرا كەفەرەتى تەواوى بە ،بوو كەشتىيەكەدا لە كە سەرىچىكارەى ياساى لەسەر مەسىح عىسا رزگار كەرمان راستەقىنەى پاكى خوئىنى وەرگرتنى ئەم ئاشكرا كەردنى لە چونكە .گوناھىك ھەموو لە بوو دوور كە ،قوربانگا كەى بەلكو ،نەدا مەوۆف كەنجكاوى تىركەردنى ھەولئى خودا ،وايت رۆن بۆ شتەنە بەھىز مەسىحدا عىسا لە خۆى خوداىى پىرۆز كەردنى عەقىدەى وىستوىەتى بۆ ھىنايەو ھۆكارى ،تر مەوۆقەكانى لە بوو جىاواز خوئىنى ئەو ھى بەر .بكات جۆرە ھەموو لە دوور ،ھەبىت خۆى پاكى و كامەل سەروشتى بە باو ەرى ئەو ھى بەرجەستە كەردنى بۆ ھاتوو ە كە كەردەو ە پىشتەراستى شېۋەيە بەم .گوناھىك ۱۵:۴۵ كۆرنىيۆس يەكەمى لە پۆلس ەك ،" دواين" يان نوئ ئادەمىكى و بىنراو ە ئىمەدا ەك گۆشتىكى جەستەيەكى لە ھەرچەندە چونكە ،دەلئەت جۆرى بە بۆماو ەى پەيوەندىيەكى ھىچ بەلام ،كوژراو ە و بىستوو ەتى پلانى جىيەجىكەردنى لە وەردەكارىيەكان بە گەنگىدان ەھا .نەبوو ە مەوۆقەو ە فىركارىيەكانى ھىماكانى بە خودا كە دەكات ئاشكرا گەنگىيە ئەو ،رزگار كەردنىدا بەھوئى درا سزا موسا بۆچى كە تىدەگەين لەو ە باشتەر ە .دادەنئەت لىدانى جار دوو بە رزگار كەردنى ئىلاھىيەى پلانى ئەم پوچەلكەردنەو ەى بۆ تەنھا خودا فەرمانى پىي بە دوو ەم جارى .ھۆرئە بەردەكەى بكات لەگەل قەسەى دەبوو ئا و بەدەستەئىنانى .

موسا پەرتوو كى ،ماننا ،موسا دارەكەى

بەھرە ھارون دارەكەى' :فەرەموو موسا بە يەزدان " ۱۷:۱۰ ژمارەكان ياخييوو ەكان مندالە بۆ نىشانەيەك ەك ئەو ەى بۆ ، شايەتخالەكە بەردەم " . نەمرن و لەبەردەمدا بەئىنئەت ئەوان گەريانى بە كۆتايى تاكو ،بەئىنئەت ەو ە

و ەربگە پەرداخىك' :گوت ھارونى بە موسا ئىنجا " ۱۶:۳۳-۳۴ دەرچوون بۆ ئەو ەى بۆ ،يەزدان لەبەردەم بىخە و ناوى بەھرە مانا لە ئۆمەرىك و ھارون ،موسا بۆ يەزدان فەرمانى جىيەجىكەردنى بە .ھەلبەگىرئەت نەو ەكانت " . لىكەرت پەرزىگارى ئەو ەى بۆ ، پەيماندا ياساى لەبەردەم داينا

له و وهرېگره ياساكه كتيبه ئهم " 31:26. دوووم دووباره كړدنه وهی
وهك لهوئ ، بيخه پروهردگارت بهزدانی پهيمانی سندوقی تهنیشت
" دهبيت ئیوه دزی له شایه تدا لیک

خودا نیردراوی پوځوسی هه لهی له با ، ئایه تانه بهم پشتبهستن به
 له نهك دابنیت سندوقه كهدا لهناو شتانه ئهم لیكد وای كه بین خوښ
 دووهمهوه پهردهی پشت له " ۹:۳-۴ عیبرانییه كان له ، پیښه وهی له و تهنیشت
~~زیرینی قوربانگی كه . ، پیروترین دهگوترا پیی كه بوو چادره كه بهشهی ئهو~~
~~له بهردم . دا پوځراوه زیر به تهواوی به كه ، تیډایه پهيمانی سندوقی و بخور~~
 گوئی كه هارون داره كهی و ماننا كه هه بوون زیرین په رداځیكي سندوقه كهدا
 له بخور قوربانگی شیوه هه مان به . تیډابوو پهيمانی لوحه كانی و كړدوو
 ئهو بهلام . په ردهدا له بهردم ، بوو په رستگا كه لای له بهلكو نه بوو پیروژگا كهدا
 نه وهی بو بوون لهوئ دانرابوون كه شتییه كه تهنیشت له كهلوپه لانهی
 ، كړدوو عیبریه كهی گه له بو خدا كه موعجیزه ی ئهو له سر بدن شایه دی
 به رپرسيار و نازاد نه ته وهییه کی ، ئیسرائیل بوونه كه

متمانه كړدن داوی هارون و موسا داره كهی ، كه شتییه كه تهنیشت له
 كتیبی دووباره كړدنه وهی به پیی . دهكهن خدا راسته قینه كانی پیغه مبهره به
تهنها مرؤف " كه بیرده خاته وه عیسا پیش هه لیردراوه كانی مهنا ۸:۳ پیروژ
 " . **دیت بهزدانه وه دومی له كه قسه یهك هه موو به بهلكو ، نازی ئاو و نان به**
 موسا كه دهریت نشان په رتوو كهدا ئهو شیوه ی له لهویشدا وشهیه ئهم وه
 ، كه شتییه كه وه سهرووی له . كراوه ديكته خداوه له لایه ن كه ، نووسیویه تی
 قوربانیدانی به باوه رپوون به بی كه دهكات ئهو فیری میهره بانی قوربانگی
 ئهم . مه حاله خدا له گه ل په یوه ندی ، مه سیح عیسا ژیانی خو به خشانه ی
 له سر كه پیکده هیئت نوییه په یمانه ئهو تیولوژی بنه ما ی توخمه كو مه له
 لهو ، لوژیکی ته واو شیوه یه کی به وه . رځاوه مه سیح عیسا كه مرؤف خوینی
 فیستیقالی و هیماكان رځلی ، بوو جیبه جی ناویدا له خدا پلانی كه رځوه ی
 ناپیویست و به سهرچوو ، ده كړد پیشبینی كه " كه فارهت رځی " یان ، کیپور یوم
 په رستگا كه كه ئهمه شه له بهر ههر . ده چن له ناو سیبه ره كان واقع پیش . بوو
 ههرگیز و نه مینیت بوو ناچار ، ده درا ئه نجام تیډا پیغه مبهرايه تی رپوره سمی كه

به و رۆح به " دهیئت خودا پهرستنی، کرد فیڤی عیسا وەک. دهرنهکهوئتهوه ئاسمانی رۆحی به ی " ئازاد دهستراگه‌یشتنیکی " که، بیه‌رستیئت " راستی به پهرستنه ئهم وه. مه‌سیحه‌وه عیسا نیوه‌ندگیری ږیگه‌ی له هه‌یئت خو‌یه‌وه و قودس له نه و سامریا له نه، نه‌به‌ستراوه‌ته‌وه زهمینییه‌وه شو‌یننکی هیچ مه‌که‌که یان، لو‌ردیس، کو‌مپو‌ستیلا دی سانتیاگو، رۆما له که‌متر ته‌نانه‌ت

به‌لام، نه‌به‌ستراوه‌ته‌وه زهمینییه‌وه شو‌یننکی به ئیمان هه‌رچه‌نده بو کردوو ئاماده‌ی پێشوه‌خته خودا که دهرده‌که‌وئت کارانه به و ئیمان له پیرۆزگا‌که هیماسازی. ده‌ژین زه‌وی له‌سه‌ر له‌کاتی‌دا هه‌لب‌ژێردراوه‌کانی وه. وه‌ستا گونا‌ه سه‌رده‌می له‌ سا‌ل ۴۰۰۰ دوا‌ی پینجه‌مدا هه‌زاره‌ی سه‌ره‌تای هه‌لب‌ژێردراوه‌کان ئه‌وا، نرابا بنیات سا‌لدا ۴۰۰۰ ماوه‌ی له‌ خودا پلانی ئه‌گه‌ر ده‌کرد پێشبینی هه‌فتانه‌ شه‌مه‌می تا که خودا باقیه‌ی ئه‌و ناو ده‌چوونه په‌یمانی دوو پێشبینی خودا زه‌که‌ریاوه له‌ چونکه، نه‌بوو وا ئه‌مه به‌لام " ده‌لیت ۲:۱۱ زه‌که‌ریا له، روو ده‌خاته دوو‌مه‌یش ورده‌کارییه‌کانی. کردوو، من گه‌لی ده‌بنه و ده‌به‌ستنه‌وه یه‌زدان له‌گه‌ل خو‌یان زۆر گه‌لیکی رۆژده‌ له‌و منی په‌روه‌ردگار یه‌زدانی که ده‌زانن و ده‌بم نیه‌شته‌جئ نیوانتاندا له‌ من ۱۱- ۴: زه‌که‌ریا له " زه‌یتون دار دوو " به په‌یمانه‌که دوو " ئیوه لای بو ناردوو چه‌پی و راست لای له، چیه‌ زه‌یتونه دوو ئهم: پرسی لیم: " کراوه هیم ۱۴ ئه‌و ته‌نیه‌شت له زه‌یتونه‌ی لقه دوو ئه‌و، پرسی لیم دیسان 'چرا‌داره‌که‌وه؟ نازانی: وتی وه‌لامدا له 'چیه؟ ده‌ژیت لیه‌وه زێر که زێرنه‌ی بو‌ریه دوو که مه‌سکراون دوو ئه‌وان: وتی. من ئاغای نه‌خیر: وتم چین؟ ئه‌مانه نایه‌تانه ئهم خو‌یندنه‌وه‌ی ". وه‌ستاون زه‌ویدا هه‌موو په‌روه‌ردگاری له‌به‌رده‌م که پیرۆز رۆحی، ده‌کات ئاشکرا بو دروستکه‌رم خودای به‌رزی وردبینیه‌کی دار دوو " بپرسیت جار دوو ناچاره زه‌که‌ریا. ئینجیلی وشه‌ی بو ئیله‌امبه‌خشه له‌به‌ر ئه‌مه‌ش. بداته‌وه وه‌لامی خودا ئه‌وه‌ی پێش چیه مانای " زه‌یتون، ده‌یئت یه‌ک دوا‌ی له یه‌ک قو‌ناغی دوو ئیله‌هی په‌یمانی پلانی که ئه‌وه‌یه ئه‌وان. ده‌وتریته‌وه یه‌که‌مه‌وه وانه‌کانی ږیگه‌ی له دوو‌م قو‌ناغی به‌لام. یه‌که‌مه لوتکه‌ی ته‌نیا دوو‌مه‌یان چونکه، یه‌کن ته‌نیا راستیدا له به‌لام، دوو‌ن عیسا؟ مه‌سیحی که‌فاره‌تی مردنی به‌ی چیه کو‌ن په‌یمانی به‌های به‌راستی

وہ .دہیگوت لوتیر مارتن دہرویش وک ،ہیندیش گویزی قہدی تہانہت ،ہیچ جوولہکەکانی گەلی ئەمپۆش تا کہ کارەساتەییە ئەو ھۆکاری ئەمەش رەتکردنەوی پیشبینی ئایەتاندە لەم خدا ھەر وەھا .بەدەستەوہیە ئایا " پرسیارەیی ئەو بۆ زەکەریا وەلامی رپگەیی لە دەکات نوپیان پەیمانی گەلی بەراستی چونکە .گەرەم ،نەخیر :وتم "چییە؟ مانای ئەمانە نازانن پیش کۆتایی تاقیکردنەوہی تا دەمیئەنەوہ ئاگا بێ مانایە لەم جولەکەکان دووپات خۆیان رەتکردنەوہی یان دەرگۆر یان کاتیک ،مەسیح عیسا گەرەنەوہی .خۆیان ژانی تیچووی بە دەکەنەوہ

پلانی کە سەلماندی بپەرست گەلانی مەسیحی گۆرینی بەروونی ئەمەش و بوو جیبەجی مەسیحدا عیسا کەسایەتی لە بەراستی خودایی ئەوہی بۆ دەکات جولەکە گەلی پیشکەشی ئیستا تا خدا کە نیشانەییە تاکە پەیمانی ئەم ،پشتراستکرایەوہ شیوہی بەم .بەمیئەنەوہ پیرۆزەکەیدا پەیمانی لە ۶۰۰۰ سالی کۆتایی سییەمی بۆ درێژبیتەوہ دەبوو نوپییە یان دووہ شکۆمەندی گەرەنەوہی رپگەیی لە تەنھا وە .زەمینی گوناھیی سەردەمی دیاری دووہ پەیمانی تەواوبوونی کاتی مەسیح عیسا کە کۆتاییەوہیە ھێماکانەوہ لەلایەن کە فیکرییەیی ئەو ،گەرەنەوہیە ئەم تا چونکە دەکات؛ کە گشتییە پلانە لەو تێگەشتن بۆ دەمیئەتەوہ بەسوود ،دەکریت پیشبینی گەرەنەوہی کاتی زانیی قەرزاری ئیئە پئیەیی بەو ،کردووہ ئامادەیی خدا سالی لە ،شیوہی بەم .۲۰۳۰ سالی بەھاری سەرەتای :ئەوین شکۆمەندی بەو پشستی خدا ،ھەلبژێردراوەکانی بە شەممە جەژنی پیدانی بە ،۱۸۴۴دا پەرستگای ...و نووسراون عیبریدا پیرۆزی ھێماکانی لە کە بەست وانانە ۷ی لە کە ،دەکات ئیدانە کاسۆلیکی یەکشەممەیی گوناھیی ئەو .سلیمان پیشنیاری ،ماوەتەوہ بۆی کۆنستنتینەوہ ئیمپراتۆر لە ۳۲۱وہ ئازاری و یەکجارەکی بەراستی کە ،دەکات نوئی "پیرۆزگا پاککردنەوہی" پیویستی زیندوو و درا خاچ لە کە گەشتووہ ئەنجام بە مەسیحدا عیسا لە ھەمیشە بۆ روونیتەر بە تا کرد چاوہرپی ۱۸۴۴ سالی تا خدا لەراستیدا .بووہوہ پاکەیی باوہرە ئەو وەرگرتنی چونکە .بکات ئیدانە "رۆمانی یەکشەممەیی"

له گه‌ل په‌یوه‌ندی که ،گونه‌وه نه‌فره‌تی ژیر خسته بنه‌ره‌تا له مه‌سیحی هاتووه ۸:۱۲ دانیال له پیشبینیه‌ی ئه‌و به‌پیی ،ده‌بریت خودادا

شه‌ممه‌ی ره‌چاوکردنی که ده‌گه‌یه‌نیت به‌پئو‌یستی پیروژکردن بویه به‌که‌می هه‌فته‌ی کو‌تایی له خوداو له‌لایه‌ن خو‌ی که ،بیت پیروژ چونکه راسته زیاتر ئه‌مه .کراوه پیروژ زه‌مینیه‌وه سیسته‌می دروستکردنی له که پشووانه‌ی ئه‌و بو ده‌کات هه‌لبژێردراوه‌کان ژووره‌وه‌ی چوونه پیشبینی فه‌رمانی ده‌ چواره‌می له و هیناو به‌ده‌ستیان عیسا سه‌رکه‌وتنی رپگه‌ی که ،هاتووه پیروژدا شوینی له په‌یمان سندوقی له که ئاماده‌یه خودادا له پیروژه ،پیروژه جار سی ئاسمانی خودای رۆحی هیمای ،پیروژگا‌که گیان پیروژ و کو‌ر ،باوک وه‌ک یه‌که‌کانی دوا‌ی له یه‌ک رۆلی سی کام‌لبوونی به‌ ده‌بیت و نازیزن خودادا دل‌ی له ده‌دو‌زبته‌وه له‌وئ شتانه‌ی ئه‌و هه‌موو خه‌لکی ،منداله‌کانی ،هه‌لبژێردراوه‌کانیدا دل‌ی و بیرکردنه‌وه له یه‌کسانی به‌م هه‌لبژێردراوه‌کان راسته‌قینه‌ی پیروژی هه‌لبژاردنی .بن وا دا"ماله‌که‌ی" ده‌کریت پیناسه و جیگیر شیوه‌یه

خودادا پلانی پیشکه‌وتنی له‌گه‌ل که موسا یاسای پیچه‌وانه‌ی به به‌های جیهان کو‌تایی تا هه‌لکه‌ندراوه به‌رد له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی ،گونجیندرا کامیان هیچ که ،راسته فه‌رمانه‌که‌ش ده بو ئه‌مه‌ش .هه‌یه هه‌میشه‌یی بو‌یری پاپا رۆمای ئه‌وه‌ی وه‌ک ،لابیرین که‌متر زو‌ر ،بکری‌ن ده‌ستکاری ناتوان‌ریت بو شه‌یتانی مه‌به‌ستی .بی‌کات دووه‌مدا فه‌رمانی له‌گه‌ل هه‌بوو ئه‌وه‌ی زیادکردنی له ،ده‌گه‌رین هه‌تا هه‌تاییدا ژبانی به‌دوا‌ی ئه‌وانه‌ی فریودانی به‌راستی به‌لام .دیاره خالییه‌که ده ژماره‌ی پاراستنی بو فه‌رمانیکدا وینه‌ی ،بوونه‌وه‌ره‌کان له‌به‌رده‌م سو‌جده‌کردن له ئیلاهی قه‌ده‌غه‌کردنی جو‌ره له‌و شتیکی له‌ مرو‌ف ره‌نگه .لابراوه نو‌ینه‌رایه‌تیدا یان ،نه‌خشینراو ده‌مامکی پیده‌دات رپگه‌مان ئه‌وه‌ش سه‌ره‌رای به‌لام ،بیته‌وه په‌شیمان رووکه‌ش به و تی‌گه‌یشتن به‌دوا‌ی ئه‌وانه‌ی .هه‌لبده‌ینه‌وه درۆینه ئیمانی تا ده‌بن؛ ره‌فتاره‌کانیان ده‌رئه‌نجامی تووشی لو‌ژیکییه‌وه رووی له ده‌می‌نه‌وه نا‌گا بی حوکه‌مه‌کیان مه‌رجه‌کانی له خوداو له‌لایه‌ن ئیدانه‌کردنیا‌ن ده‌می‌نه‌وه

پیرۆز شوینی یان پەرستگا

ئاسمانهوه له که بهجیبهیلین ئاییینییه و ئاسمانی لایهنه ئه و با زهوی لهسهر ئاییینی پیرۆزی که بگرین له بهرچاوی روانگهیهوه له و ده بینریت مائی "ی" پەرستگا" بهشی له که توخمانه ی له و ئیمه .ده بهخشیت پئی ژووره ئهم ،موسادا سهردهمی چادری له .دهیدۆزینهوه ،دانراون دا"یههؤفا ،نمایشیهکان نانه میزی : ههن توخمانه له و سئ .بوو چاوپیکهوتن چادری له بهردهم راستههؤو که بخوره که قوربانگا و چرا ههوت به لقدار ههوت مۆمی نانه میزی ،هاتووین دهرهوه له .دانراوه ژووره که دا ناوهراستی پهردهی لای له مۆمه کهش و باکوورهوه له ،چه په وهیه لای له نمایشیهکان له که ده کهن واقعی که نوینه رایه تی هیما یانه ئهم .باشوورهوه له ،راسته وهیه مه سیح عیسا رژاوی خوینی به که ده گریت شیوه هه لێژێردراوانه دا ئه و ژیا نی ناکرینه وه جیا له یه کتر و ته واکهر ته وای به .بووه رزگاریان

چرادار ههوت ئالتونی مۆمی

له چراداره کهش و په رده دهره وهی له میزه که " ٢٦:٣٥ ده رچوون باکوور لای له میزه کهش ،دابئی چادره که باشووری لای له ،میزه که بهرام بهر داده نییت ."

هیماکان .دانراوه باشوورهوه لای له ،چه په وه لای له ،پهرستگا که دا له له چراداره که .باکوور بۆ باشوورهوه له ،ده خویندرینه وه ریکوپیککی به په یمانی .ده کات خودا رووناکی و پۆخ نوینه رایه تی کۆنه وه په یمانی سه ره تای و هیما ، *په سح جه ژنی به رخی* قوربانیکردنی بنه مای له سه ر ئیستاوه له پیرۆز .ده کریت پیش کهش قوربانی وه ک ئاده مه وه له که گهنج به رخی یان به رخ پیش *ههوت* " :به ستره وه ته وه به وه وه چراداره که هیماکانی ،٥:١٦ په خشان ی له *ههوت* " و " *زهوی هه موو سه ر نیژدراونه ته که خودان رۆحی ههوت که ،چاو* .بۆی ده گهرینه وه ده سه لات پیرۆزکردنی که ،" *قۆچ*

رووناکی بۆ هه لێژێردراوه کان پئویستی دابینکردنی بۆ چراداره که ی(7 =) پیرۆزکردنی که ،وه ریده گرن مه سیحه وه عیسا به ناوی ئه وان .له ویه

هېما "حهوت" ژماره به پېرؤزكردنه ئهم .نيشتهجييه تييدا خودايي پووناكي ههفتهي دروستكردني له سهرهتاوه له پېرؤزدا كتيبي ومحي له كه ،دهكريت نهو بؤ دهگهرپنپتهوه " چاو ههوت " پؤج زهكهريادا له .ئامادهيه پؤژهوه ههوت ،دهكاتوه دروست لهسهرى سليمان پهرستگاي زروبابل كه بناغهييه بهردى " چاو ههوت " بهم سهبارهت وه .كراوه ويړان بابلييهكانهوه لهلايهن كه زهويدا ههموو بهسهر كه ،يهزدانن چاوى چاو ههوت ئهم " : دهليت ،مهمسيح عيسا بؤ دهگهرپنپتهوه پهيامه ئهم 0:16 پهخشاني له " .دهسورپنپتهوه ناوهندى له ،كوژراييت ئهوهى وهك ،بينى بهرخيكم " : "خودا بهرخى " پېرهكانهوه و زيندووهكه بوونهوهره چوار لهلايهن ،هوستابوو تهختهكهدا **حهوت كه ،چاو ههوت و قؤچ ههبوو چاوى ههوت بهرخهكه** .دراوه دهوره به ئايهته ئهم " .**زهوى ههموو سهر نيردراونهته كه خودان پؤحي** گهوره خوداي .دهكاتوه دووپات مهمسيح عيساي خودايي پېرؤزكردنى هيژهوه كهفارهتى قورياني ئهوهى بؤ زهوى سهر بؤ نارد خؤى دروستكه رپؤحه ئهم كردهوهى به ئهوه .بهينيپت بهدى عيسادا له خؤى خؤبهخشانهى بهرهمهكانمدا له كه روونكردنهوانهم نهو قهرزاري كه ئيلاهييهيه دهكات گهشه كاتدا لهگهل زانين و پيشكهوتنخوازه پووناكي .خراوتهروو .پيغهمبهرپيهكاني قسه له تهواومان تيگههيشتيكي كه ئهوين قهرزاري ئيمه

بۆنهكان قوريانگاي

به ،مردن بؤ خؤى جهستهيي جهستهى پيشكهشكردنى به مهمسيح عيسا دهخاته دلخؤشكه بؤنيكي ،رؤحيدا و ميشك له تهواو هاوناهاهنگييهكي لهم مهمسيح .دهكات هېما بۆنهكان به عيبرى رپورهمسى كه ،خودا بهردهم پيشكهشى كه كهسهى نهو پؤلى له بهلام دهكريت نوپنهرايهتى بؤنانهدا دهكات .

كورسى و پهيمان سندوقى له رووى و پهرده لهبهردهم تهنها دهبهخشيته خؤى پؤلى كه ،هوستاوو بخورهكه قوريانگا ،رهحمهتييهكهى تهنها كه گوناهاهى نهو بؤ شهفاعهتكار وهك ،كاهاين سهروك ،خزمهتكار گوناهاهكاني عيسا چونكه .دهدرپن ئهناجم ههلبئيردراوهكانيهوه لهلايهن

هه لېژېردراوه كانى گوناوه كانى تهنه به لكو، ئهستۆ نه گرتنه جيهانى هه موو زهوى له سهر. پيڊه به خشيت خوى سوپاسگوزارى نيشانهى كه، هه لگرت خوى مافى چونكه، هه يه پيغه مبه رانهى و رهمزى به هايه كى تهنه كاهين سهرۆك خويته تاييه تى مافى شه فاعهت. رزگار كهره مه سىحى هى تهنه شه فاعهت *له وهك، هه يه " هه مېشه يى " سىمايه كى مه لكيزاڊي ك فهرمانى به پي و سوپاى فهرماندهى بۆ به رز كرده و خوى " كراوه ديارى زياتر ۱۲-د۱۱: ۸: دانيال هه لوه شانده و پيرۆزگا كهى شويني و ئيسه نده و رۆژانهى قوربانى، ئه مريكا " گوناوه و به هوى، رۆژانهى قوربانى له گه ل، به خشر ئه مريكا سوپاى له و " كاره كانيدا له بوو سهر كه وتوو و زهوى سهر فرېدايه راستى هۆرن عيبريدا ره سه نى ده قى له " قوربانى " براو وشه ۷:۲۳ عيبرانيه كان رۆمانى پاى زالبوونى ده رنه نجامه كانى خدا، ئايه ته دا له م. نه دۆزراوه ته وه بۆ لاده چي ت عيسا له گه ل مه سىحى راسته و خوى په يوه ندى. ده كات ئيدانه له ده ست كه، ده دات له ده ست خزمه تكاره كانى خدا پاى؛ سهر كردهى سوودى خدا تهنه، خويدا خودايى كاملبوونى له پرۆسه كه دا له رۆحه كانيان ده دن فيديه كه وهك چونكه، بدات شه رعيه ت شه فاعه ته كهى ده تواني ت مه سىحدا له پيشكه ش خوى به زه بيه انهى قوربانيدانى، ده كات بۆ شه فاعه تيان ئه وانى بۆ و دادوه رى خوداى بۆ هه لده گري ت دلخۆشكه ر بۆني كى كه، ده كات نا يان ده كات نوينه رايه تى كاتدا يه كه له كه دادپه روه رى و خۆشه ويستى به دلسۆزه كانى پيرۆزه دوعاى شيويه به م نا يان بي ت ئه وه شايه نى داواكه ر بنه ماكه ده كات دلخۆش خدا كه، ده كات پيشكه ش خوى كه سى بۆنى وينه يه كى بخوري ت ئه وهى پيش چيشتي كه به هاراكردنى هاوشيوه ي به سهرچوو زه مينى كاهينى سهرۆك، سهر كه وتوو مه سىحى پيغه مبه رانهى رپوره سمه تييدا كه په رستگايه ي ئه وه له گه ل، بي ت ون ده بي ت و ده بي ت شايس ته بيه كانى رپگه ي له و ناو به پيرۆزه كان ده دات ئه نجام ئاينيه كانى هه موو به خدا و ئاسمانى شه فاعه تى، ده كرپن پيشكه ش مه سىحه وه عيسا پرييه وه.*

پيشنياره كه نانه كانى سفره ي

نانی .دانراوه باکووره وه لای له ،راسته وه لای له ،په رستگاکه دا له مانایه کی ،مه سیحه عیسا ژبانی که پوځییه خوراکه نه وه هیما ی ئاماده یی ،هه یه نان دوانزه .هه لېژدراوه کان به دهریت که راسته قینه ئاسمانی عیسا له که مروی و خودای په یمانی له هه یه هۆز دوانزه چۆن ههروهک ژماره ؛(5 =) تهواو مروقی و (7 =) تهواو خودای ،کراوه جیهجی مه سیحدا و به رجسته مه سیح عیسا ،مروقه و خودا نیوان په یمانه ی ئهم ژماره ی دوانزه باوکسالار ۱۲ له گهل په یمانه کانى خودا که نه وه له سهر .تهواوه تییه مودیلى .دهنیت بنیات کراون مۆر ۷ دا په خشانى له که هۆز ۱۲ و عیسا نېژدراوى ۱۲ و ده که ویتته میزه ئهم ،"په رستگا" باکووری به ره و ئاراسته که ی خویندنه وه ی له پیروژگاکه دا له چه په وه لای له که گه وه که روبی لای له و نوئ په یمانی لای .دانراوه

پیشه وه یاریگای

قوربانیه کان قوربانگای

ی" *هوشه* " بۆ تایبته چاره نووسیکی رۆح ، ۱۱:۲ په خشانى له *به جیهیل په رستگاکه دهره وه ی هوشه ی به لام* " :دهکات دیاری پیروژگاکه دوو و چل ماوه ی بۆ و گهلان به دراوه چونکه مه ییون؛ و ،دهره وه له ...له بۆ ئاماژه یه " *هوشه* " . *ده چه وسیننه وه ییدا ژیر له پیروژه که شاره مانگ* پیروژ شوینی ژووره وه ی چوونه دهرگای پیش ده که ویتته که دهره وه هوشه ی ده بیننه وه ئایینی رپوره سمی توخمگه لیکی لیژده دا پوشارا و په رستگای یان قوربانگا ،یه که مه هه یه بوونه وه ره که نه وه فیزیکی لایه نی به په یوه ندییان که له وه ته ی ده سوتینرین له سهری قوربانیه کان ئاژه له که هه یه قوربانیه کان ئهم ،هاتوو تهواوه که قوربانیه به دیه یانای بۆ که مه سیح عیسا هاتنی *ماوه ی بۆ* " ۹:۲۷ دانیال پیشبینیه که ی به پیی به سهرچوو رپوره سمه *ناوه راستى له ،دهکات پته و په یمانیکی که س زۆر له گهل هه فته یه که* . **دهنیت پیشکه شکردن و قوربانیکردن به کوتایى** *هه فته که شدا* *بپاری نه وه ی و له ناوچوون تا ،دهکات کاره کان قیزه و نترین ویرانکه ر پاشان* ئهمه ، ۹-۶ : ۱۰ *عیبرانییه کان له " ویرانکه ره که سهر دهرژیتته دراوه له سهر*

رازى گوناھ قوربانى و سوتاندن قوربانى به ئىوھ " :پشتراستكراوھتوھ **لھسھرم پھرتووكھكھدا لھ** (ھاتووم ،منم ئھوتلھ :گوتھ پاشان " . **نھبوون** ئھوھى دوھى «.خودايھ ئھى بھكم جئېھجئ تۆ ويستى ئھوھى بۆ (**نووسراوھ** **قوربانى و سوتاندن قوربانى ،قوربانى و قوربانى** » :فھرموھى سھرھتھ رازى لئى و نھتويستوھ تۆ (دھكرئيت پئشكھش ياسا بھپئى كھ) **گوناھ** جئېھجئ تۆ ويستى ئھوھى بۆ ھاتووم ،منم ئھوھ :وتى پاشان ،«نھبوويت ويستھ بھو و دابھھزئيت دوھميھ ئھوھى بۆ لادھبات يھكھميھ » .بھكم پيرۆز ھھميشھ بۆ مھسيھوھ عيسا جھستھى پئشكھشكردى رڭگھى لھ ئيمھ بۆ نامھيھ ئھم گريمانھكراوى نووسھرى ،پۆلس پئدھچئت " . بووين بھ رھوايھتى كھ نووسيئيتى؛ مھسيھ عيسا ديكتاتورى بھ ،"عيرانييھكان" عيسا تھنھا بھراستى .دھدات خۆى بئھاوتاي وردبينى و بئئھدازھ روونييھكى **من دھربارھى پھرتووكھكھدا لھ**) " بلئت پئى دھيتوانى خۆى مھسيھ **پھرتووكى لھگھل** " ،دھلئت ٤٠ زبور دھقى ٨ى ئايھتى بھلام " . (**نووسراوھ** بھ گۆرانكارييھ ئھم دھتوانرئت بۆيھ " . **نووسراوھ من لھسھر كھ كئئېھكھدا** سئ ماوھى بۆ كھ ،بئت رھوا پۆلسدا لھگھل مھسيھ كھسى دھستئوھردانى و ئامادھكرا پۆھوھ لھلايھن راستھوڭو ،بوو گۆشھگير عھرھبستان لھ سال بووھ پھرتووكھ ئھو حالھتى پئشتر ئھمھ ،دھخھمھوھ بئرتان وھ .كرا رڭنمايى نووسيويھتى خودا ديكتاتورى بھ كھ ،نووسيويھتى موسا كھ

دھستنوئژ بۆ قاپئك ،دھريا

پئشوھختھى كھ دھستنوئژھ ھھوزى ھھوشھكھ دوھمى توخمھ ئھزموونى لھ .دھبھخشئت پئى "دھريا" ناوى خودا .تھعميدكردنھ رڭورھسمى لافاوھكھى پئش خھلكى لافاوھكھيدا لھ .ه"مھرگ" ھاوواتاي دھريا مرؤفدا گھلھ و موسا بھدوھى كاتئك خنكان فيرھوونى سوارھى ھھموو و گرتھوھ نوقمبوونى دھزانرئت بھپئويستى كھ مھعمودئھتدا لھ .دھگھران عيبريھكھيدا وھك و بھرئت گوناھبار و كۆن خودى بربارھ ،لھخۆدھگرئت تھواوھتى رڭگارى مھسيھوھ عيسا لھلايھن ،دھربچئت ئاوھكھ لھ نوئ بوونھوھرئكى خۆى تھواوھتى راستودروستى كھ ،دروستكراوھتھوھ دووبارھ و بووھ

جیبه جیکردنی که، تیۆرییه بنه مایه کی ته نیا ئه مه به لام. ده سه پینیت به سه ریدا وهک ئایا. ده کهن پیشکesh خویان که تاکه ی ئه و سروشتی به په یوهسته وه لامه که بکات؟ جیبه جی خودا ویستی ئه وه ی بۆ، مه عمودیه ت بۆ دیت عیسا. نا یان ده زانیت خوی راستودروستی که یسه که به پی عیسا و تاکه که سییه و خۆشی به خودا ویستی بیه ویت ههرکه سیک که ئه وه یه دلنایه ئه وه ی گونا هه ریچییه که ی که بگرت خودای پیروزی یاسای له ریز سوپاسه وه نییه پرسیاریک هه یج، به ریت مه عمودیه تدا ئاوی له بیه ویت ئه گهر. پیکده هینیت لاوازی به هوی نه بیت هه له به ته نها، بیته وه له دایک مه سیحدا خزمه تی له که مرۆقه وه جهسته یی.

و گونا ههکانی له پاکبوونه وه ی به هه لبرێردراو مه سیحی، شیوه یه به م په یمانی قه شه ی وهک، مه سیح عیسا حسابکراوی راستودروستی به پۆشینی له خودا خزمه تکردنی بۆ په رستگا یان پیروژ شوینی ناو بجیت ده توانیت، کۆن بنیاتنا هه به م راسته قینه خودای ئایینی ریکای شیوه یه به م. مه سیحدا عیسا کارانه دا له و واقیعه که هیمان؛ ته نیا ئه مانه چونکه، ده بیت ئاشکرا ره مزیه و فریشته کان و مرۆقایه تی له به رده م ره و هه لبرێردراوی که ده رده که ویت ره و ده یخاته دروستکه ردا خودای.

ده کرد پیشبینی وینه به خودا پرۆژه ی

خوینی ریکه ی له لابر ده لبرێردراو ههکانی گونا هه ی پلانه کهیدا له خودا پیروژ شوینی یان، پیروژگا که ره حمه تی کورسی له سه ر که، مه سیحه وه عیسا له هه لکهندن بۆ پیدرا تایبه تی مۆله تی ۱۹۸۲ سالی تا ئه وه ی دوا ی. رزا ئه دقینتیستی شوینه وارناسیک و په رستار، قودس له گۆلگۆتا چیا ی شوینی کورسی چه پی لای له به راستی عیسا خوینی که کرد ئاشکرای وایت رۆن شه ش که ژیره مینییه وه ئه شکه وتیکی ده که ویته که، ده ریت میهره بانیه وه چیا ی دامینی له پرودا وه ئه م مه سیحه وه؛ خاچدانی خاچی خوار له مه تر جیگیر پیروژدا شوینی له که قه شه، قه شه دا پوره سمی له. رویدا گۆلگۆتا له که ده بیت ئاسمانییانه شته ئه و و ره حمه تی کورسی له رووی، بووه چه پی لای ئه وه ی بۆیه. پیروژگا که که، دانراون پیروژدا شوینی پیروژترین

راستى لاي له عيبرى نووسىنى شيوه ههمان به .خودايه راستى لاي مرؤقه
 بهم ،دەروات باشوورەو-باکوور ئاراستەى به ،مرؤف چەپى لاي بۆ مرؤقهو
 دوو پلانى شيويه بهم .راستى بەرەو خوداو چەپى لاي له شيويهش
 دەستى له ،نووسراوه شوينەدا پيرۆزترين ئەم خویندەوہى له پەيمانەكە
 جولهكەكانى .خودا بۆ پېچەوانەكەى چەپى؛ دەستى بۆ مرؤقهو راستى
 راستيان لاي له پيرۆزگاكدە له كە كەرۋبى رەمى ويئەى ژېر له كۆن پەيمانى
 كە بزەى ئەو خوینى ،پەيمانەكەياندا كاتى له .دەكد خودا به خزمەتيان ،بوو
 كورسى لەسەر و پېشەو لەسەر ،سەرپرەبوو دا"كەفارت رۆژى" له
 بەرەو و رشت پەنجەى به جار حەوت كاهينەكە سەرۆك .رژا رەحمەتى
 رزگاركدنى پلانى رۆژەلەلەتى قۇناغى كۆن پەيمانى راستە .رۆيش رۆژەلەلەت
 له ،بوون رۆژەلەلەت له خۇيان بين خۆش لايان دەبوو كە گوناھبارانەى ئەو .بوو
 كورسيهەى ئەم ههمان سەر كەوتە ،رشت خوینى عيسا رۆژەى لەو .ئۆرشەليم
 ،بوو جيگير راستودروستيهكەى و خوینەكەى به كە نوئ پەيمانى و رەحمەتى
 له ،چەپ لاي دەكەوتە كە پېكد دەستى دووهدا كەرۋوبى نيشانەى ژېر له
 چەپەو له پېشكەوتنە ئەم ،خوداو رۋانگەى له ،شيويه بهم .باشوور لاي
 " :نووسراوه ۱۱۰: زبور له وەك ،نيعمەتەكەى لايەنى ،" راستى " بۆ
دەستى له' :دەلېت پەرورەدگارم به يەزدان .زبورېك .داودەو لەبارەى
 و " .**پېيەكانت بۆ پېلاد دەكەمە دوژمنەكانت تا ، دانبېشە راستم**
يەزدان " :دەلېن ۷-۴ ئايەتەكانى ،۷:۱۷ عيبرانيهكان پشتراستكردەوہى
 به ،كاهينيت هەميشە بۆ تۆ' :ناگۆرېت بېرۆكەكەى و خواردوو سویندى
 خۆيدا توورەيى رۆژى له ،راستتدایە دەستى له يەزدان ' .مەلكيزادېك رېزبەندى
 بەلام ،نيان و نەرم مەسيحى عيسا شيويه بهم . دەچەوسېنئیتەو پاشاكان
 سووكايەتيكردنيان باجى دەكات ياخيووكان و گالتهجارەكان له وا ،دادپەرور
 هەلېژدراوه بۆ خۆى بەزەبيانەى خۆشەويستى بەرزى شايتەتالې بۆ بدەن
 رزگاربووكانى .

پشتى عيبريهكان ،پەرستگاكه يان حەوشە ناو چوونە لەگەل ،ئەوہى بۆ
 لەلايەن مېژوو درېژايى به كە ،بەكەن "هەلھاتوو خۆرى" به پېشكەش خۇيان
 خودا ،دەپەرسترېت زەويدا سەر جياوازەكانى شوينە له بتيەرستەكانەو

پۆژئاوا-پۆژھەلات میحوەرێکی درێژایی بە درێژایی بە پیرۆزگاکیەکی ویستی و "باکوور" لە پیرۆزترین راستی دیواری پانییەکییدا لە بۆیە بکریت دروست بوو "باشوور" بەرەو چەپیش دیواری

جوجەکانی کە بەکارھێنا مریشکێکی وینەیی عیسا، ۳۷:۱۳ مەتا لە پێغەمبەرەکان کە تۆ، ئۆرشەلیم، ئۆرشەلیم " : دەدات دالەدە بەلەکانیدا ژێر لە ئەو تەمەزۆی جارێک چەند، دەکەیت بەردباران نیێردراون ئەوانەیی و دەکوژیت ژێر لە جوجەکانی مریشکێک چۆن وەک، کۆبکەمەو مەندالەکانت بووم دەرچوون بەپێی. پەیمانەکان! نەبوویت ئامادە تۆش، کۆدەکاتەو بەلەکانیدا چیم من کە بینیتان خۆتان ئێو " : دەچوینیت هەلۆیەک بە خۆی خودا، ۱۹:۴ ئێووم و هەلمگرت هەلۆکان بەلەکانی لەسەر چۆن و، کرد میسردا لەگەڵ " : دەکات دیاری " گەرە هەلۆی " ۱۴:۱۲ پەخشانی لە " . نۆم لای هێنایە لە شوینەیی ئەو بۆ بفریت تا، پێدرا گەرە هەلۆیەکی بەللی دوو ژنەکە لە دوور، کرابوو چاودێری کات نیو و کات و ماوەیەک بۆ لەوێ، بیابانەکەدا کەسانە ئەو خودا: پوو دەخەنە واقع هەمان وینانە ئەم " . مارەکە پووی پەیمانی هەردوو لە، دەوێت خۆشیان چونکە، دەوێت خۆشیان کە دەپارێژت عیسا دوا و مەسیح عیسا پێش، یەکدا دوا لە یەک

نۆینەرایەتی عیبری پەرستگای، پەرمزی شیوەیەکی بە، کۆتایییدا لە بووکی، بەکۆمەل و هەلبژێردراوەکە جەستەیی، دەکرد مەسیحی جەستەیی ئەم هەموو لەبەر. هەلبژێردراوەکان کۆبوونەو، هەلبژێردراوەکی، مەسیح ئەم ئەو بۆ دامەزراند تەندروستی و خۆراک پێنمایەکانی خودا هۆکارانە یەکەمی بکریت! لێ پێزیان و بکریت پیرۆز پەرستگا جۆراوجۆرانەیی فۆرمە لەناو پیرۆزە رۆحی پەرستگای جەستەتان کە نازانن ئایا " ۱۹:۶ کۆرتیەکان « . نین خۆتان هی ئێو، وەرژانگرتوو خوداوە لە کە، خۆتاندا

تەرەپچی زێر لە جگە، زێر

هەموو: بکریتەو پێوەرە ئەم گەرنگی لەسەر جەخت پێویستە هەرەها خۆیان ناووەش دیوارەکانی تەننەت و کەرەبەکان، کەلوپەلەکان و کەلوپەل تایبەتمەندی. داپۆشراون چەقۆدار زێری بە یان دروستکراون زێر لە خودا کە بەهایەکی تاکە ئەمە نەفەوتایەکی؛ لە بریتییە زێر پێناسەکەری

كه ،تهواو باوهړېكى هېمى دهكاته زېر كه نېيه سهر .دبهخشيت پېي و پرستگا ناوهوې .بووه مەسيح عيسا تهواوهكې و ناوازه مۆدېلى ،پېرۆزكردن كه ،مەسيحه عيسا رۆحى ناوهوې دۆخى رهنگاندهوې پېرۆزگاكه سهركهوتنى هۆكارى نهفهوتايويهكهې نېشتهجېيه؛ خودا پېرۆزى رۆحى پاكي خوداوه لهلايهن ،داناوه عيسا نموونهيهى ئه و .مردندا و گونا بهسهر بوو تهقليدى ههلبژېردراوهكانى ههموو كه دهكرېت پېشكەش مۆدېلېك وهك بهكۆمەل و تاكل به ئهوهى بۆ مهرجه تاكل ،داواكارىيهكهيهتى ئه مه بكن؛ پاداشتى و كرئ ،بگونجيت ههتا ههتايدا ئاسمانى ژيانى لهگهله دهيت ئيمه؛ هې بېنه دهبئ بوون ئه و كه بههايانهى ئه و .سهركهوتووكان ههركهسيك " :نووسراوه ٦:٦ يۆحهنا يهكهمى له وهك ،بچيت لېي كلۆن وهك .
 " رۆيشتوووه عيسا وهك دهيت ،دهمئيتتهوه تاييدا كه دهكات ئهوه بانگهشهى راستهقينهى ئهوهى بۆ " :دراوه پيمان ١٧: ١ پەترۆس يهكهمى له زېر ماناى ئاگر به ئهگهرچى دهچيت لهناو كه ،زېر له گهورهتره بههايهكى كه -باوهرتان عيسا كاتېك بېت رېزلان و شكۆمەندى و ستايش ئهجامدا له -بېت پالاولته .دهكاتوه تاقى ههلبژېردراوهكانى ئيمانى خودا " . دهيت ئاشكرا مەسيح بۆ و تيدايت پيسى شوينهوارى دهتوانيت بهلام ،ناگۆرديت زېر ههرچهنده بهرز پيسيهكان يان پاشماوه پاشان .بتويتتهوه و بكرېت گهرم دهيت لابردي ئهزموونى ويتهى ئه مه .لابريئ دهتوانيت و زهوى رووى سهر بۆ دهبهوه له خراپه مەسيح ماويهدا له و كه ،رژگاركاراوهكانه شاگرد زهمنى ژيانى تاقيكردنهوې بۆ خستنهرويان به دهكاتوه پاكيان و ههلهكيشيت رهگهوه له كه دادگاييكردنهكهدا له سهركهوتنيان مهرجى به تهنها وه .جؤراوجؤر عيسا گهوره دادوهرى لهلايهن ههميشهيبان چاره نووسى ،ژياناندا كۆتايى پالېشتى رېگهى له تهنها سهركهوتنه ئه م .دهديت لهسهر برپارى مەسيحهوه ١٤-١٠ و ٦-٥: ١٥ يۆحهنا له وهك ،ديت بهدهست ئهوهوه يارمهتى و منيش و بمئينهوه مندا له ئهگهر ،لقهكانن ئيوه ،ترېم دار من " :رايگه ياندوووه " .سووتاوه بكن هيج ناتوانن من له جگه ،دهيت زؤرتان بهرهه مى ،ئيوه دا له له ،بپاريزيت فهرمانهكانم ئهگهر " :پيوسته خودا فهرمانهكانى گوپرايهلى باوكم فهرمانهكانى من چؤن ههروهك ،دهمئيتتهوه مندا خؤشهويستى

دەيىتتە ھاورپىكانى بۇ مردن " دەمئىنمەۋە ئەودا خۇشەۋىستى لە و پاراست
 فەرمانى ئەمە " :بەرزەكەى خۇشەۋىستىيە پىۋەرەكەى تەۋاۋەتى لوتكەى
 خۇشەۋىستى .ويستوون خۇشم من چۆن وەك خۇشبوئىت يەكترتان :منە
 بەلام " .بەخشىت خۇى ھاورپىكانى بۇ خۇى ژيانى :نبيە كەسى لەمە گەرەتر
ئەگر منن ھاورپى ئىۋە " :مەرجدارە عيساۋە لەلايەن دانپىدانانە ئەم
بيكەن پىدەكەم فەرمانتان ئەۋەى .

بۆيە .دروستىكرابوو رەق زىپى لە چراى حەۋت مۆمەكەى خۇيەۋە لاي
 لە دواتر كە زىپەى ئەو .يىت مەسىح عيسا كاملبوونى ھىماى دەيتۋانى تەنيا
 باۋەرە ئىدىعەى رەنگدانەۋەى ،دۆزرايەۋە كاسۆلىكىدا رۆمانى كلىساكانى
 لە پروتستانت كلىساكانى بەرامبەردا لە كە ئەمەشە لەبەر ھەر .درۆزەكەيە
 ھىماسازىيى لە .توندرەۋە و خۇبەزلان ،كران زەۋت رازاندەۋەيەك ھەموو
 دەتۋانىت تەنھا پىرۆزگا كە دەيسەلمىيىت زىپ بوونى ،پەرستگادا و پىرۆزگا
 نووسراۋە ،درىژكردنەۋە بە بەلام .بكات خودايى مەسىحى عيسا نوينەرەيەتى
 چۈنكە " :٢٤-٢٣: ئەفسىيان لە ،جەستەيەتى كە ،كلىسا سەرى ،سەرە ئەو كە
 ئەو كە جەستەى ،كلىسا سەرى مەسىح چۆن وەك ژنە سەرى مىرد
ژنەكانىش ،دەيىت مەسىح ملكەچى كلىسا چۆن وەك ئىستا " .رزگار كەرييەتى
 " :دەليىت رۆح دواتر بەلام " .بن مىردەكانيان ملكەچى شتىكىدا ھەموو لە
 و خۇشويست كلىساي مەسىح چۆن ھەرۋەك ،خۇشبوئىت ژنەكانتان ،مىردەكان
 بە شۆردن بە بكاتەۋە پاكى ،بكات پىرۆز ئەۋەى بۇ پىناۋيدا لە بەخشى خۇى
دروشاۋە كلىسايەكى وەك بكات پىشكەشى و ، وشەۋە رىڭەى لە ئاۋ
بى و پىرۆز بەلام ،تر كەموكورپىيەكى ھىچ و لۆچى و چىچ و پەلە بى
 مەسىحىيەتى كە ئەۋەيە ،دەرىپدراۋە رۋونى بە ،كەۋاتە ،ايرەدا" .تالۋان
 چۈنكە ،نبيە تيۋرى تەنيا پىۋەرەكەى .پىكھاتوۋە چى لە راستەقىنە
 لەگەل رىككەۋتن .دەكرىت جىبەجىۋە واقىعەكەيدا ھەموو لە پراكتىكىكە
 لە رىزگرتنە واتاى ئەمەش پىۋىستە؛ ئەو ئاشكراۋى ' **وشە** ' پىۋەرەكەى
 پىشبينىيە لە كە نەيىنيانەى ئەو زانىنى و خودا رىساكانى و فەرمان
 ' **سەرزەنشە** بى 'يان **تالۋان** بى ' ،پىۋەرە ئەم .بوون ئاشكرا ئىنجىلييەكانىدا
 و ۋەبىرەيىنراۋەتەۋە ۱۴:۱۵۰ پەخشانى لە ،ھەلبىرپدراۋەكان

له 'ئەدقئنتیستەکان' پیرۆزە بۆ دەگەرپتەووە ،پشتراستکراوەتەووە که ' ١٤٤,٠٠٠ / ' هێمای بە ئەوان مەسیحدا راستەقینە کۆتایی گەرانهووی ئەم . **پیرۆزکردن** کراون مۆر ٧دا **پەخشانی له 'خودا مۆری** ' به هێماکانیان هەموو و پەرستگا و پیرۆزگا و چادر که دەریدەخات لیکۆلینەووە به دیهینانی و ئامانج ئەوان .کردوووە خودایان پزگاری گەرە پلانی پیشبینی بۆ که دۆزیووە مەسیحدا عیسا زەمینییەکی خزمەتە دەرکەوتنی له خۆیان هەڵبژێردراوەکان که پەریوەندییە ئەو پێیە بەم .بوو ئاشکرا مەوفاوەتی مەوفاوەتی پیغەمبەرانیە؛ کارەکتەریدا و سروشت له ،دەپارێزن له گەلیدا که دەزانیت؛ شتێک هەموو که دروستکەر خودای بە دەسپێریت خۆی نەزان دەکات ئاشکرا بۆیان و دەیت بنیات داهااتووین

دروستکراوە سلیمانەووە پاشا لەلایەن که پەرستگایە لەو لیکۆلینەووە مەوفاوەکان که بکەین تێکەڵ "پەرستگایە" ئەو ناییت که دەریخستوووە تازه له .ئاسمانی خودای بە تایبەتە که "پەناگە" له گەڵ پێدەگات دەستی ،بەکارهاتوووە ٨:١٤ دانیال له "پیرۆزی" لەبری که ،"پەناگە" وشە ،ئەنجامدا ئاسمانی شوینێکی بۆ ئاماژەیه چونکه ، دەدات لەدەست شەریعەتێک هەموو ،پێچەوانەووە به ١٨٤٣ سالی له نییە پێویست تیدا پاککردنەووەیهکی هیچ که پراکتیزەکردنی له گەڵ دەیت که پیرۆزانی ئەو بۆ ئاماژەیه "پیرۆزی" وشە خوداو لەلایەن واتە ،بکری پیرۆز ئەو بۆ بشکێن زەوی لەسەر گونا هەلزاردن بۆ هەلزاردن

له "پەرستگا" که پەردەیهی ئەو ،مەسیحدا عیسا مردنی کاتی له له پیرۆزەکان دوعای تەنها بەلام ،درا خوداو لەلایەن ،جیادەکردەووە "پەناگە" شەفاعەتیان عیسا که ئاسمانییە پیرۆزگایە ئەو دەگەشتنە رۆحییەووە رۆوی شوینی وەک خۆی رۆلی له ییت بەردەوام دەبوو پەرستگا که بەشی .دەکرد بۆ ١٨٤٣ سالی له بنەما هەمان .زەوی لەسەر هەلزاردراوەکان کۆبوونەووە ،دا"پەناگە" له و مایەووە زەوی لەسەر پیرۆزەکان ی"پەرستگا" ،نوێکرایەووە هەلزاردراوی تەنها بەناوی فەرمی بە مەسیح شەفاعەتی ،ئاسمان له تەنها نویدا پەیمانی له بۆیه .دەستیپێکردەووە هەلزاردراوەووە ئەدقئنتیستی

"پەرستگای" تەنھا .نەما تیايدا ھېماکەي کە ،نەمابوو زەوی لەسەر "پەناگە"
مابووووە ڕزگارکراو ھەلټرێدراوی ڕۆحی

بە پەيوەندی ،ھەبوو پاککردنەو بە پۆویستی کە پیسبوونی ک تاکە
گوناھەکانیان لە کام ھیچ چونکە ،زەوی لەسەر ھەبوو مەژھەکانەو گوناھە
یاخیبوووەکانی جنۆکە و شەیتان بوونی تەنیا .بکات پیس ئاسمان نەیدەتوانی
لە مەسیح عیسا ،میکائیلدا لە ،سەرکەوتووێ ،بۆیە بکەن؛ ئەو دەیانتوانی
لەوئ دەبێت کە گوناھ زەوی سەر بۆ و خوارووە فریاندایە ئاسمانەو
مردنیان تا بمێننەو

ئەم .تیگەین پیرۆزی ھېماسازی باسکردنی دوای کە ماو شتی ک
پیرۆزی .ماددین شتگەلێکی تەنھا بەلام ،بن پیرۆز ھەرچەندە ھېمایانە
لە بوو زیاتر مەسیح عیسا بۆیە نیشتهجێیە؛ زیندووکاندا لە راستەقینە
،ھەبوو بوونی خودا یاسای شوینی بۆ تەنھا خۆی کە ،پەرستگاکە
گوناھبارانی لەلایەن کە دادپەرورەییەکی و ئەو کارەکتەری وینەییەکی
بۆ بێت پشٹیوانییەکی وەک کە بوو ئەو بۆ تەنھا .بوو تۆرە زەمینییەو
و موسا لەلایەن شتانەي ئەم خودا کە ھەلټرێدراوێکانی فیڕکردنی
پەفتاری لە بوو ڕیگریکردن بۆ ئەو .کردوووە دروست کریکارەکانیەو
لە ،بوو وایت ڕۆن بەندەکی کە ،دا پیاویک بە ڕیگەي خودا کە بتپەرستی
لێدات دەستی و بدۆزیتەو شایەتھاییەکی سندوقی ۱۹۸۲دا سالی
و بالتر زۆر " ،پیشبینیکردنە ڕۆحی " کە " عیسا شایەتھایی " چونکە
ئاشکراکردنی بۆ ھاتوووە کەسی شیوہییەکی بە لەبەرئەوہي بەسوودترە
ئامادەکراو زەوی لەسەر ھەلټرێدراوێکانی بۆ کە ڕزگاریبوون پلانی مانای
کەشتییەکەو لە کە بگرت فەرمانەکە دە فیلمی پێدرا ڕیگەي وایت ڕۆن
فیلمەکە پەتیکردووە ئەو بەلام ،دەکرا ئاشکرا فریشتەکانەو لەلایەن
پەتکردنەوہي پیشوہختە خودا کە دەسەلمیشت ئەو ئەمەش .بھێلێتەو
کە بتپەرستیەي لەو دەمانپاریژت ھەلټرێدراو ئەم بەلام ،زانیوہ خۆي
بەرھەمی ھەلټرێدراوێکانیدا لە ھەندیک لە دەیتوانی شیوہیە لەو تۆمارێکی
بیری لە ئەوہي بۆ بوو ئاشکرا بۆمان واقعیە ئەم .لاواژترن کە بھێنیت

به ، به خشیوه پپی خوشه ویستیمان خودای که به نرخ ئیمتیاژیکی وهک دلماندا
بزانیین نرخی.

ژیان سهره‌تای جیابوونه‌وه‌کانی

که کردین ئاشکرا بۆ نه‌ینییانه‌ی ئه‌و کاره‌ له‌م لیکۆلینه‌وه‌ کاتی‌دا له‌ پیشبیینیه‌تانه‌تان ئه‌و ده‌بی‌ت ئیستا، شاراو‌ه‌ن وه‌حیدا و دانیال پیشبیینیه‌یه‌کانی له‌ واتای به‌ که‌ وشه‌یه‌ک، دابه‌زین ژياندا سهره‌تای کتییی له‌ که‌ بناسی‌نم پێ دیت "سهره‌تا".

کتییی له‌ لیکۆلینه‌وه‌یه‌دا له‌م که‌ شایه‌ت‌حالییه‌ی ئه‌و! کردنه‌وه‌ ئاگادار که‌، هاتووه‌ خوداو ده‌می له‌ راسته‌وخۆ، ده‌کۆلینه‌وه‌ لێ ژياندا سهره‌تای گه‌ره‌ترین گێڕانه‌وه‌یه‌ به‌م بیاوه‌رکردن. کردووه‌ به‌نده‌که‌ی موسا بۆ دیکته‌ی، بکری‌ت خودا به‌ به‌رامبه‌ر راسته‌وخۆ ده‌توانی‌ت که‌ پێکده‌هێنی‌ت سووکایه‌تی غیابی چونکه‌ داده‌خات به‌هه‌شت ده‌رگای هه‌میشه‌ بۆ که‌ سووکایه‌تییه‌ک، ده‌کات ئاشکرا "خودا د‌خۆش‌کردنی مه‌حاله‌ ئه‌و به‌بێ که‌، ئیمان" ته‌واوه‌تی، ١١:٦ عیبرانییه‌کان به‌پێی.

له‌سه‌ر جه‌ختی توندی به‌ ئه‌پۆکالیپسه‌که‌یدا پیشه‌کیی له‌ عیسا کۆتایی له‌ که‌، کرده‌وه‌ "کۆتایی سهره‌تاو، ئۆمیگام و ئه‌لفا من" ده‌رپرینی به‌ ئاماژه‌مان پێشتر. ده‌یگێرێته‌وه‌ دووباره‌ ٢٦:١٣ په‌خشانی له‌ وه‌حیه‌یه‌که‌یدا سه‌باره‌ت تایبه‌تی به‌، کردووه‌ ژيان سهره‌تای کتییی پێغه‌مبه‌رایه‌تی سروشتی له‌، لێره‌دا. ده‌کات ساڵ هه‌زار هه‌وت پیشبیینی که‌، رۆژه‌ هه‌وته‌ی به‌ نزیک ژيان سهره‌تای کتییی له‌ وه‌ "جیابوونه‌وه‌" ته‌وه‌ری روانگهی ده‌بینین وه‌ک، کتییه‌که‌یه‌ پێناسه‌که‌ری تایبه‌تمه‌ندییه‌کی که‌، ده‌بمه‌وه‌.

1 ژيان سهره‌تای

یه‌که‌م رۆژی

دروست زه‌وی و ئاسمان خودا سهره‌تاوه‌ له‌ " 1:1 ژيان سهره‌تای
". کردووه‌

" *زەمى* " بەراستى ،پېدەكات ئاماژەى " *سەرەتاي* " وشەى وەك ،دروستكراو نوئ رەھەندىكى بناغەى و ناوەند وەك خوداوە لەلايەن بۆ .بوووخۆى پېش كە ئاسمانى ژيانى فۆرمەكانى لەگەل ھاوتەريب جېھەجىكردى و دروستكردن مەسەلەى ،نىگاركىش وېنەى بەكارھەتەنەى بكەين بەو ئاماژە سەرەتاو لە ھەر با بەلام .نوئە تابلۆيەكى وەدھەتەنەى *ئاسمانەكان* " . **جياوازن** " *زەمى و ئاسمان* " خۆيانەو سەرچاوەى لە ھەر كە " و دەكەن؛ ديارى ئەستېرەكان نۆوان بېكۆتايى و تاريك و بەتال گەردوونى " پېش " *زەمى* " .داپۆشراو ئا و كە دەردەكەوئ گۆيەك وەك پاشان " *زەمى* " ئەم دروستكردى سەرەتاي لە پېيەى بەو نەبوو دروستكردن ھەفتەى بە و سەرھەلدەت ھېچەو لە . *بوو* دروست تايبەتەدا زەمىنيە رەھەندە پېويست بووئە كە رۆلۆك بەجىگەياندى بۆ وەردەگرئ فۆرم خودا فەرمانى بەھەشتدا لە كە تاوانەيە ئەو سەرچاوەى لە كە ئازادىيەى ئەو بەھۆى ئېشايە كە كەسەى ئەو .ئەنجامدراو بوونەوەرەكەيەو يەكەم ھەر لەلايەن ئەوھى دواى ،دەبات ناوى " *بەيانى كورى* " و " *بەيانى ئەستېرەى* " بە ۱۴:۱۲ سەركردى كاتەو لەو .شەيتان بوو ،دەكات خودا دەسەلاتى تەھەداى بوو داھاتوو زەمىنى ياخييوونى و ھەبوو ئاسمانى ياخييوونى ھەردوو

رووى بەسەر تاريكى ،بوو چۆل و فۆرم بئى زەمى " ۱:۲ بەندايەتى " . *دەسورايەو ئاوەكاندا بەسەر خوداش رۆحى ،بوو قوولايەكاندا*

كانشاسەكە لەسەر پرايمەر بەكارھەتەنەى بە نىگاركىشۆك چۆن ھەرەكەت پېشتر كە ،رۆو دەخاتە ئاسمانى ژيانى باوى دۆخى خودا ،پېدەكات دەست " وشەى ئەو .دەكات دروستى كە زەمىنيەى ژيانى ئەو و دروستكراو لە كە شتانەى ئەو ھەموو ديارىكردى بۆ بەكاردەھيئەت " *تاريكى* .رەھادا دژايەتتەكى لە " *رۆوناكى* " دەنئ ناوى كە ، نين ئەو بەرژەوہندى " *تاريكى* " وشەى نۆوان لە ئايەتە ئەم كە پەيوەندىيەى ئەو بەدەنە سەرنج وشەى لەگەل ،لايەنەو چەندىن بەھۆى فرەيى بە ھەميشە ،دايدەمەرزبنيئ ئەم خودا .دەكات ديارى ژيانۆك ھېچ لە بېبەشە زەمى كە " ،*كۆتايى* " بىرمەندە و شۆرشگېر :دوژمنەكانى ديارىكردى بۆ بەكارھەتەنەى ھېمايەى پاپا كاسۆلىكى ئايىنى ياخييووانى و ۷ : ۱۱ پەخشانى لە "خودا بئى" ئازادەكان

۱۸۴۳دا سالی له ياخيوووكان پرۆتستانته بهلام ۸: ۱۷ پهخشانی له " شهيتان دهسهلاتی ژیر كهوتنه بهرامبهردا له ،کرد پښو پهيوهندييان نهدينتيسته ۱۹۹۰دا سالی له و ۱۱:۹ پهخشانی له " *كوټايی فريشتهی* " .کرد پښو پهيوهندييان ناپاکهکان

" *تاریکی* " كه دهبینین ،خراوتهروو نایهتهدا لهم كه وینهیهدا لهم به ،دهكات پیشبینی كه ، **دهكاتوه جیا** " *لوهکان* " له " *خودا رځوی و نهتهو و گهل* " جهماوهړیکی ،وهحیدا و دانیال له ،رهمزی شیویهکی له و ، ۱: ۱۳ پهخشانی و ۳-۲: ۷ دانیال له " *دوریا* " هیمای ژیر له " *زمانهکان* " هم ۱۵-۱۷: ۱۶ ، ۹: ۱۰ ، ۸: ۱۰ پهخشانی له " *رووباروکان* " لهوهی ژیر حهوا كه رهمسهنه " **گوناه** " لهو بو دهگهړپتهوه زووانه بهم **جیاوونهوهیه** جیهانی به پهيوهسته خودا ،پیدراودا وینهی له وهک .داوه نهجامی ئادهم و شهيتان شوین كه ياخيوووانهی فريشته بهو پهيوهسته كه تاریکیهوه خودا دهسهلاتی تههدای بو ههلبژاردنیدا له دهکهون

رووناکی ،ههبیټ رووناکی با :فهرمووی خودا " ۳: ۱ ژيان سهرهتای " *لاراه هاته* .

دادنهټ " چاکه " بو خووی پښورهکهی خووی سهرورهی حوکمی بهپیی *بههوی* " *رووناکی* " وشهی به بهستراوتهوه " *چاکه* " بو پیناسهیه هم " *لهو چاکه چونکه ،دیاره ههمووان بو که ،شکوهمندهکهیهوه لایهنه* لهوهی بو دهبات شاردنهوه بهروو مروقهکان كه ناکات دروست " *شهرمهزارییه* دواي ئادهمهوه لهلایه "شهرمهزارییه" هم .بدن نهجام خراپهکان کاره پیچهوانهی به ، ۳ ژيان سهرهتای بهپیی ،پیدهکړت ههستی گوناهاکه ۲۵: ۲ ژيان سهرهتای

له رووناکی خودا ،باشه رووناکی كه بینی خودا " ۴: ۱ ژيان سهرهتای " *جیاکردهوه تاریکی* .

ناشکرا چاکهی ههلبژاردنی .دهریپړیوه خودا **که حوکم بهکهم** ئهمه ، **خراپه** ئیدانهکردنی و ،وهیرهیئاوتهوه " *رووناکی* " وشهی به که ، **دهكات** ،کراوه دیاری " *تاریکی* " وشهی به که

و دهكات ئاشكرا بۆمان خۆى زەمىنى دروستكردنى ئامانجى خۇدا
 ئاراهە دەھىنئە پلانەكەى كە كۆتايىيە ئەنجامە ئەو ھەرىيە
 خۆشەوئە خۇيان " *رووناكى* " كە ئەوانەى **يەكلاكرەوہى جيابوونەوہى**
 دوو ئەو " *تارىكى و رووناكى* ". باشتە پىيان " *تارىكى* " كە كەسانەى لەو
 بىبەخشىتە بوو مەبەستى خۇدا كە ئازادى بنەماى بە كە ھەلئارەنەن
 بەيەك دژ ئۆردوگايە دوو ئەم .زەمىنىيەكانى و ئاسمانى بوونەوہرە ھەموو
 شەيتان و " *رووناكى* " بۆ مەسىح عيسا :ھەيە سەركردەيان دوو كۆتايىدا لە
 زەوى جەمسەرى دوو ھەك ،بەيەك دژ ئۆردوگايە دوو ئەم ھە . "تارىكى" بۆ
 ژېر لە ھەمىشە بۆ ھەلئەلئەدراوہەكان :دەيئە جياوازيان تەواو ئامانجى دوو
 گەرانەوہى بەھۆى و ۲۳؛ ۲۱ پەخشانى بەپىي ،دەژين خودادا رۆشنايى
 وئرانەكە زەويە *لەسەر " تۆز "* ھەك ياخيىووان ،دەبىرئە لەناو مەسىحەوہ
 1:2. ژيان سەرەتايى " *كۆل* " بوو تەوہ دىكە جارىكى كە ،دەيت كۆتاييان
 ،دەچن لەناو يەكلاكرەوہ شىوہەيەكى بە ،دادگايىكردن بۆ دەبنەوہ زىندوو
 دا" *دووم مەرگى* " ى " *ئاگر دەريايەى* " لە ۱۵:۲۰ پەخشانى بەپىي
 دەسوئەنئەن.

شەو نا ناوى تارىكى ،رۆژ ناونا رووناكى خۇدا " 1:5 ژيان سەرەتايى
 " . *رۆژ يەكەم ،بوو بەيانى و بوو ئىوارە* .

جياكردنەوہى بە تايبەتە دروستكردن ى " *رۆژە يەكەم* " ئەم
تارىكى و رووناكى " ھەلئەلئەدنى بە كە ئۆردوگايەى دوو ئەو يەكلاكرەوہى
 عيسا كۆتايى سەركەوتنى تا بەرەكەكەون زەوى لەسەر كە ،پىكھىنراون
 " *يەكەم رۆژى* " شىوہەيە بەم .زەمىنى دروستكردنى نوئىبوونەوہى و مەسىح
 شەركردن بۆ دەبەخشىتە ياخيىووان بە خۇدا كە " *دەكرىت ديارى* " مۆلەتە بەو
 تەواوى پىشبينى كە سالى "ھەزار ھەوت" ئەو ماوہى لە لەگەلئەدا
 ، نىشانە بىئە ئەوہى بۆ گونجاوہ تەواوى بە شىوہەيە بەم .دەكات ھەفتەكە
 شەش درىژايى بە كە درۆيىن خودايى پەرستنى ، " *نیشانە* " ،بلىين باشتەيان
 بەلام ،دۆزرايەوہ بىباوہردا يان بىپەرست جوولەكە گەلانى نيوان لە سالى ھەزار
 "داگىرنەكراو خۆرى رۆژى" ئەوہى لەبەر ،مەسىحيدا سەردەمى لە تايبەتى بە
 قوستەنتىن ئىمپەراتۆرى دەسەلاتى لەلەيەن كە ھەفتانە پشوووانى رۆژى ھەك

بەروارەووە لەو کە شۆوێه بەم سەپێندرا ئازاردا ۷ی لە یەكەمەووە ئەو دوای ، " *دژدەكە نیشانەى* " بووئە "مەسیحی" ئیستای یەكشەممەى لە پاپایەووە كاسۆلیكى رۆمانى باوەرنامەى لەلایەن كە ئایینییهى پشتگیریه شت زۆر ژيان سەرەتای ى " *ئە/لە* " بەروونی .دراو پێى بەدواووە ۵۳۸ سالى " سەردەمى لە مەسیح عیسا دلسۆزەكانى بەندە پێشكەشكردنى بۆ هەبوو " نیه تەنها ئەووە وە .دا" *ئۆمىگا*

دووهم رۆژى

ئالوكاندا ئالوهراستى لە با :فەرمووى خوداش " 1:6 ژيان سەرەتای " .بكاتەووە جيا ئالوكان لە ئالوكان و هەبێت پاناییهك

لە ئالوكان " : جيابوونەووە بهتەكە دیسانەووە لیڕەشدا خودا بوونەووەرهكانى **جيابوونەووەى** پێشبینى کردارهكە . " *ئالوكانەووە جيابوونەووەى* ئایەتە ئەم .دەكرێت هێما " *ئالوكان* " بە كە ،دەكات ،هەردووکیدا لەناو و زەمینی ژيانى لە ئاسمانى ژيانى **سروشتى** كە ،دەكاتەووە پشتراست "شەیتان كورانى" لە "خودا كورانى" **جيابوونەووەى** بە كە برپارەى ئەو تا ژيان پێكەووە بۆ كراون بانگهێشت ئەووش سەرەپای گەرانهووەى تا و ،كراوە دیارى یاخیبوووەكان فریشتە بۆ مەسیح عیسا مردنى ئەو بۆ پاساو **دابڕانە** ئەم .زەوى خەلكى بۆ مەسیح عیسا شكۆمەندانەى كەمتر ئاسمانیهكان فریشتە لە كەمێك مروّقاىەتى كە دەهێنێتەووە راستیه .دەستەكەوتوووە ئەوان بۆ ئاسمانى كایەى پێیهى بەو ،دەبێت دروست .كوّتاىیهكەى تا درێژخایەن ریزكردنى پرۆسەى لە دەبێت یەكێك زەوى میژوووى ریزبەندییهكى رێگەى لە تێكچوونە ئەم خودا و دامەزراند پشیوى گوناو .رێكدەخات هەلبژێردراووەو

ژێر ئالوكانى و دروستکرد فراوانەكەى خودا " 1:7 ژيان سەرەتای " .بوو وا و . جياكردهووە فراوان سەرەووەى ئالوكانى لە فراوانى

که ، **دەکاتەو** **جیا** زەمینی ژیاڤی کراو پېشکەش که وینەیهی ئەو
له " که ئاسمانی ژیاڤی له " *خواروگو ئاووکانی* " لەلایەن دەکرێت پېشبینی
". *فراوانییەو یە سەرۆوی*

و بوو ئیوارە .بەهەشت ناوئا فراوانەکی خودا " ۱:۸ ژیاڤ سەرەتای
". *دوووم رۆژی ،بوو بەیاڤی*

گازی دوو له که ،بەرگەهەواییە که چینه بۆ ئاماژەیه بەهەشتە ئەم
پووی هەموو که ،پێکدەهێن ئاو که دروستبوو (ئۆکسجین و هایدروجن)
خودا .پێناگات دەستی مەرۆف بۆ سروشتی شیوەیهکی به و داو دەورە زەوی
وایە بەراستی که ،نەبێراوگو ئاسمانی ژیاڤی بوونی به دەیهستێتەو
له وەردهگرێت " *هەوا هێزی سازدە* " ناوی خۆی شەیتان لەبەرئەو
ئەم *رێگاکانی بەدوای ،دەرۆشتیت تییدا پێشتر که ... " ۲:۲ ئەفسیان*
ئەو ،دەرۆشتیت هەوادا هێزی سازدە بەدوای ،دەرۆشتیت *جیهانەدا*
پێشتر که هەلوێستیک ؛" *کارەکات سەرپێچیدا رۆلەکانی له ئیستا که رۆحە*
هەیبوو ئاسمانیدا کایە له

سێهەم رۆژی

له ئاسمانەکان ژێر ئاووکانی با :فەرمووی خودا « ۱:۹ ژیاڤ سەرەتای
". *دەربکەوێت وشک زەوی و کۆبنەو شوێنێکدا*

ژیاڤی جوړه هیچ بەلام ،گرتهو زەویان هەموو ئاووکان ساتە ئەو تا
وردەکارییه ئەم . دەکرا دروست پێنجەمدا رۆژی له که ،نەبوو تییدا دەریاییەکانیان ئاژەلە
،باسکراو ۱۶ ژیاڤ سەرەتای له که لافاوێ بهو دەدات تەواو رەسەنایەتی
ژێرئاوکهوتووکاندا زەوییه بەسەر دەریاییەکان ئاژەلە ژیاڤی دواتر که
و دەریاییەکان بەردبوو دواتری دۆزینەوێ شیوەیه بهم بڵاودەکردەو؛
دەکاتەو پوون دەریا توێکلی

زەوی ناوئا وشکەسالی خاکی خودا " ۱:۱۰ ژیاڤ سەرەتای
". *باشە که بینی خودا .دەریاکان لێئا ناوی ئاووکانیش کۆکردنەو*

دادەنریت " باشە " بە خوداوە لەلایەن نوێیە جیابوونەووە ئەم " دەدات زاراوەیە دوو ئەم ، کیشوهرەکان و ئۆقیانوس دەرەووی لە ، چونکە مەسیحی کەنيسەى پێککەوت بە کە هێماکان پۆلى ، " زەوى و دەريا لە کە دەکەن دیاری پرۆتستانی مەسیحی کەنيسەى و کاسۆلیکی جیابوونەوویان . چاکسازی کەنيسەى ناوی ژێر لە هەلداوە سەریان یەکەمەووە " باش " بە خوداوە لەلایەن بۆیە ، روویدا ١٨٤٣ بۆ ١١٧٠ سالانى نیوان لە کە لە چاکسازیدا کاتی لە دڵسۆزەکانی خزمەتکارە بۆ هاندانی وە . دادەنریت گرنگی روونکردنەووی ، ئایەتەکاندا لەم . بوو ئاشکرا ١٨-١٢٩ : ٢ پەخشانی " : ناواژەن کاتی دۆخێکی شایەتەتالی کە ، دەبینینەووە ٢٥ و ٢٤ ئایەتەکانی نەبوون فیڕ و ناگرن فیڕکارییە بەم دەست کە ، تیاتیڕا لە دیکە ئیووی بۆ ئیستا هیج : دەلیم پیتان ، شەیتان قوولەکانی شتە دەلین پیی هەندیک ئەووی هەتە تۆ ئەووی تەنھا " : ناسەپنیم بەسەرتاندا دیکە بارگرانییەکی ، گرووپکردنەووە ئەم پێگەى لە تریش جاریکی " . دیم من تا بگرە پی دەستی یاخیوو مرۆقى و فریشتە پۆحی کە دەهینیت ئاژاوە ئەو بۆ پێکوپێکی خودا بە خۆی ناوی " زەوى " : بەدەین دیکە وانەى ئەم سەرنجی با . کردوووە دروستی ئەووی بۆ ئامادەکراوە " وشک " زەوى چونکە دەبەخشیت هەسارەکە تەواوی خوداوە لەلایەن دروستکردنە ئەم کە ، مرۆف ژيانى بۆ سروشتی ژینگەى بییتە لە گەورەترە هیندە چوار دەریا رووی رووبەرى پییەى بەو . دروستکراوە بۆی ناویکی ، وەرگریت " دەریا " ناوی دەیتوانی هەسارەکە ، وشک زەوى رووبەرى ئەم وشەکانی . نەبووە رەوا ئیلاهییدا پلانى لە کە ناویک بەلام ، شایستەتر دووبارە لەم ، " کۆدەبنەووە پێکەووە پەپێک بالندەکانی " ، " وتەیه " ، ١٨٤٣ بۆ ١١٧٠ سالانى نیوان لە شیوویە بەم . دەبینرین گرووپکردنەووەدا مەسیحەووە راستودروستی بەهۆی ئاشتیخوازەکان و دلسۆز پرۆتستانته شەممەى پشوودانى گوپراپەلى بەبى ناواژە شیوویەکی بە کە ، بوو رزگاریان ئەم مەرجی ئەووە وە . کرا حساب بۆیان ، شەممە : راستەقینە حەوتەمى پۆژى سالى لە ساخته مەسیحی باوەپێکی هیماى دەکاتە " زەوى " کە پشوویە ١٠:١٠٠ . ئاپۆ لە ئیلاهییه حوکمە ئەم بەلگەى . ٨:١٤ . دان بەپیى ، بەدواوە ١٨٤٣

دادەنیت "خاک و دەریا" لەسەر "پێیەکانی" عیسا لەبەرئەووی دەردەکەوێت
بیانچەقیینیتەووە خۆی توورەیی بە ئەووی بۆ

رووەک و رووەک زەوی با: *فەرمووی خودا ئینجا* " 1:11 ژيان سەرەتای
بەپێی ھەریەکەیان، تێدايە تۆووەکەیان کە میوەیی درەختی و تۆو رووەکی و
". بوو وا و 'بەنیت بەرھەم زەوی لەسەر، جۆرەکانیان

دەکرێتەووە پشتراست دەدات و شک زەوی بە کە خودا ئەولەویەتی
تۆو کە رووەکەکان، سەوزەکان شتە " *بەرھەمھێنانی* " ھیزی، یەکەم
" دەھێنن بەرھەم جۆرەکانیان بەپێی کە میوەییەکان دارە و، دەھێنن بەرھەم
مرۆف پێداویستیەکانی بۆ یەکەمجار شتانە ئەو ھەموو وەردەگرێت؛
ئاسمانیانە و زەمینە ئازەلە ئەو بۆ دووھم پلە بە و، دەھێنن بەرھەم
وینە وەک خوداوە لەلایەن زەمینیانە بەرھەمە ئەم. دەدەن دەوریان کە
مرۆفایەتی. بەندەکانی بۆ وانەکانی ئاشکراکردنی بۆ بەکار دەھێنن رەمزی
خراپ یان بێت باش بەرھەمی، "دار" وەک

بەپێی رووەکەکان، بەرھەمھێنا رووەکی زەوی " 1:12 ژيان سەرەتای
بەرھەم تێدا تۆووەکانیان کە دارەکانیش، دەھێنا بەرھەم تۆویان جۆرەکانی
". باشە کە بینی خوداش. جۆرەکانیان بەپێی ھەریەکەیان، دەھێنا

تێکنادات؛ خودا دروستکراوی کەموکۆرییەک ھێچ، رۆژەدا سییەم لەم
پاکییەکی بە زەوی. دادەنرێت "باشە" بە، کەموکۆرییە بێ و تەواو سروشت
بۆ میوەکان. دەکات ھێندە چەند بەرھەمەکانی زەویدا و بەرگەھەوا لە تەواو
لە کە، ئازەل و مرۆف: دەژین زەوی لەسەر کە قەدەرە بوونەوہرانە ئەو
دەھێنن بەرھەم میوە خۆیان سروشتی بەپێی بەرامبەردا

" سییەم رۆژی، بوو بەیان و بوو ئیوارە " ۱:۱۳ بەندایەتی

چوارەم پۆزی

. بەند

پۆژە ئەم تا ". *شەو لە رۆژ* " :دەردەکەوێت نوێ **جیاپوونەوهیەکی**
 نەدەکرا دابین ئاسمانییەوه تەنێکی لەلایەن پۆژ پووناکى ،چوارەم
 خودا کە هەبوو بوونی مەجازیدا فۆرمێکی لە پێشتر پۆژ و شەو جیاپوونەوهی
 ،خۆی بوونی لە بن سەرەخۆ دروستکراوەکانی ئەوهی بۆ .کردبوو دروستی
 بە رێگە ئەمەش ،دەکات دروست ئاسمانییەکان تەنە چوارەمدا پۆژی لە خودا
 نیوان گەردوونی لە خۆیان پێگەى بە پشتبەستن بە سألنامە دەدات مرۆڤەکان
 ،دەردەکەون زۆدیاک نیشانەکانی شیوەیە بەم .دابەزرێن ئەستێرەکاندا
 ئەمڕۆ فەلسەفەیهی ئەو بەبێ بەلام ،خۆی سەردەمی پێش ئەستێرەناسی
 .فەلەکناسی واتە ،هەیه بەوهوه پەيوەندى

بۆ ئاسمانەکاندا فراوانی لە *پووناکى ببنە با و* " :1:15 بەندایەتى
 ". *بوو وا و .زەوى سەر بۆ بکەنەوه پووناکى ئەوهی*

، بکریتهوه پووناک " *شەو* " بە هەروەها " *رۆژ* " بە دەبیّت " *زەوى* "
 پەمزی وینەى چونکە تیپەرپێت " *شەو* " لە دەبیّت " *رۆژ* " *پووناکى* " بەلام
 لە یەک وه .دەژین کە شتانەى ئەو هەموو دروستکەرى ،حەقیقەتە خودای
 خۆی کۆتایی سەرکەوتنى پێشبینی " *رۆژ-شەو* " رێکوپێکی بە یەک دواى
 و خۆشەویست هى هەروەها کە ،دوژمنەکانیدا هەموو بەسەر دەکات
 " *زەوى پووناککردنەوهی* " پۆلەى ئەم .هەلبژێردراون بەختەوهرەکانى
 فێرکردنى ،ئاسمانیانە تەنە بەم دەدات ئایینی کردەى بە پەمزی مانایەکی
 .دەکرێن پێشکەش دروستکەرەوه خودای بەناوى کە درۆکان یان راستییەکان

پووناکى -دروستکرد گەورەى پووناکى دوو خودا " :۱:۱۶ بەندایەتى
 و - *شەو فەرمانرەوايى بۆ کەمتر پووناکى و رۆژ فەرمانرەوايى بۆ گەورەتر*
 ". ئەستێرەکان

مانگ " و " *خۆر* " بە ئاماژە کاتیک :بە وردەکارییە بەم زۆر گرنگییەکی
 ،دەکات دیاری " *گەورەترین* " بە خۆر خودا ،دەکات " *گەورە پووناکى دوو* " ،
 مانگ و خۆر دیسکی دوو کە دەدەن نیشان ئەوه مانگگیرانەکان هەرچەندە
 بەلام .دادەپۆشن یەکتریان هەریەکەیان ،دەردەکەون بۆمان قەبارە یەک وهک
 قەبارە کە دەزانێت مرۆڤایەتیدا لەبەردەم ،کردوو دروستی کە خودا
 گەورەترە جار ۴۰۰ خۆر ،زەویەوه لە دووریەکەى بۆ دەگەرێتەوه بچووکهکەى

وہک خۆی بالای نازناوی ،ورده لیڈوانه بهم .دوورتره مانگ له جار ٤٠٠ بهلام ،لهوش جگه .دهکاتهوه دووپاتی و دهکاتهوه پشتراست دروستکەر خودای به بهراورد به دهکات ئاشکرا خۆی بیهاوتای "گه‌وره‌یی" ،رۆحیدا ئاستیکی له هیمادارانه رۆله ئەم جیه‌جیکردنی .تاریکی و شهو هیما ، مانگ بچووکی " دهوتریت پپی ١٩:١١ یۆحه‌نا له که ،ده‌بی‌ت مه‌سیحه‌وه عیسا به په‌یوه‌ندی ده‌هاته ،هه‌مووان به ده‌دات ر‌ووناکی که راسته‌قینه ر‌ووناکی " : " ر‌ووناکی جه‌سته‌یی جووله‌که گه‌لی کۆنی په‌یمانی که بکه‌ین به‌وه ئاماژه با " . جیهان سه‌رده‌میکی نیشانه‌ی ژیر له ،نراوه بنیات مانگی سالنامه‌یه‌کی له‌سه‌ر که هه‌روهک .مه‌سیح دووه‌می و یه‌که‌م هاتنی تا ئەمه‌ش دانرابوو؛ دا"تاریک" مانگی که کاته‌ی ئەو ،"نوی مانگی جه‌ژنه‌کانی" به‌بۆنه‌ی گێران ئاهه‌نگ چۆن که ،کرد مه‌سیحی خۆری سه‌رده‌می هاتنی پیشبینی ،ده‌بی‌ت نه‌بیراو نه‌مانی له ئیوه‌ی بۆ به‌لام " : " راست‌دروستی خۆری " به ده‌کات به‌راورد ٤:٢ مه‌لاکی .ب‌اله‌کانیدا له شیف‌ا له‌گه‌ل هه‌لد‌یت راست‌دروستی خۆری ،ده‌ترسن ناوم ئازادکراون کۆشکه‌که له که ده‌ده‌ن باز گویدر‌یت‌یک وه‌ک و ده‌روه‌وه ده‌چنه ئیوه باوه‌ره هیما به بوو " مانگ " ،جوله‌که‌کان کۆنی و کۆن په‌یمانی دوا‌ی "... کاسۆلیکی ٥٣٨وه و ٣٢١ سالی له یه‌ک دوا‌ی له یه‌ک ،درۆینه‌که مه‌سیحیه ١٩٩٤وه سالی له ... و ،بوو پرۆتستانت ١٨٤٣وه سالی له پاشان ،بوو دامه‌زراوه‌یی ئەدقی‌ت‌یستی .

کال ر‌ووناکیان . کراوه " ئەستیره‌کان " باسی ئایه‌ته‌که‌دا له هه‌روه‌ها ر‌ووناک شهو ئاسمانی ئەوه‌ش سه‌ره‌رای که زۆرن ئەوه‌نده به‌لام ،بووه که ئاینیه‌کان پیغه‌مبه‌ره هیما ده‌بی‌ته " ئەستیره " شیوه‌یه بهم .ده‌که‌نه‌وه له " شه‌شم مۆری " نیشانه‌ی وه‌ک ،ده‌که‌ون یان ده‌می‌ننه‌وه وه‌ستان به بۆ پیشبینیکردن بۆ هات ئەستیره‌کان که‌وتنی تییدا که ،٦:١٣ په‌خشانی ئایینی به‌ر‌فراوانی دارمانی ،١٨٣٣ دووه‌می تشرینی ١٣ی له هه‌ل‌ب‌ێ‌ردراوه‌کان ن‌ێ‌ردراوانی به په‌یوه‌ندی که‌وتنه ئەم .١٨٤٣ سالی له پرۆتستانت پپی عیسا که ، سه‌رد‌یسه‌وه له په‌یامه‌که وه‌رگرانی ،هه‌بوو مه‌سیح‌ی‌شه‌وه له که‌وتنه ئەم " . مردوون به‌لام ،زیندوون که هه‌یه ناوبانگ‌تان ئیوه " : راگه‌یاند ،ایدا شمشاله‌که‌ی پ‌ی‌نجه‌م فریشته‌ی " :دی‌ته‌وه وه‌ب‌یر ١٩:١١ په‌خشانی

ئەستىزەكە . زەوى سەر كەوتىۋە ئاسمانەۋە لە كە بىنى ئەستىزەيەكم پەخشانى ، پىرۇتستانتەكان كەوتنى پىش " . پىدرا كۆتايىيەكەي شەفتى كىلى شىۋەيەكى بە كە ، دەكات كاسۆلىكى ئايىنى كەوتنى پىشېنى ۱۱ و ۸:۱۰ شمشالەكەي سىيەم فرىشتەي " : كراۋە ئىدانە خۇداۋە لەلەيەن يەكلاكرەۋە لە ، دەسووتىت مەشخەلۆك ۋەك كە گەرە ئەستىزەيەكى ، لىدا ئايەت " . ئاۋ كانيۋى لەسەر و رۋوبارەكان سىيەكى سەر كەوتە ئاسمانەۋە ئاۋەكان سىيە لەسەر يەك كرمىكە ئەستىزەكە ناۋى " : " ورموود " ناۋى ۱۱ ئەمەش " . مردن بوون تال كە ئاۋانەي ئەۋ بەھۆي زۆر خەلۆكى و بوون تال سىيەكى كلكەكەي " : دەكرىتەۋە پىشتراست ۱۲:۴ پەخشانى لە ئەژدىھاكە ، زەوى سەر فرىياندايە و رىشت ئاسمانەۋە لە ئەستىزەكانى ساتى لە تاكو ، بىيىت مىندالى بوو خەرىك كە ۋەستا ژنەدا ئەۋ لەبەردەم قوربانى دەبوۋنە ئايىنى نىردراۋانى دواتر " . بخوات مىندالەكەي لەدايكبوونىدا فرىشتەي " : ۸:۱۲ پەخشانى لە فەرەنسى شۆرشگىرانى لەسىدارەدانى و مانگ سىيەكى و خۆر سىيە لەسەر يەك " . لىدا شمشالەكەي چوارەم ، بوو تارىك رۆژيان سىيەكى بەجۆرىك ، لىدرا ئەستىزەكان سىيەكى . شىۋە ھەمان بە شەۋىش و لەدەستدا خۆي رۋوناكى رۆژ سىيەكى ھەموو دوژمنايەتى كە ئازادەكان بىرمەندە شۆرشگىرە ئامانجى ھەرۋەھا مانگ " و " خۆر " ، (سىيەك) بەشىكىان دىسانەۋە ، دەكەن ئايىن جۆرەكانى ن .

بەللىيان كە ن " نەۋە " ھىماي " ئەستىزەكان " ۱۵:۵ ژيان سەرەتاي لە و بكة ئاسمان سەيرى : وتى و دەرەۋە ھىنايە و " : داۋە ئىبراھىم بە گوت پىي پاشان ' . بىئاثرمىيرىت بتوانىت بەراستى ئەگەر ، بزمىرە ئەستىزەكان بە ئاماژە پەيامەكە كە بدە سەرنج " . : دەبن شىۋە ھەمان بە نەۋەكانت ' ئەم ئىمانى كۋالىتى دەربارەي نالۆت ھىچ بەلام دەكات زۆر ژمارەيەكى كەم بەلام ، بانگىراۋن كە دەدۆزىتەۋە كەس زۆر " تىيدا خۇدا كە جەماۋەرە ھىماي " ئەستىزەكان " ھەرۋەھا ۲۶:۱۴ مەتا بەپىي " ھەلېژىردراۋن دەرەشاۋەيى ۋەك دانان ئەۋانەي " : ۳: ۱۲ دانيال لە ھەلېژىردراۋەكانن

راستودروستی بهرهو کەس زۆر ئەوانەى ، دەدرەوشێنەو ئەسمانەکان
" . ھەتايە ھەتا بۆ ئەستێرەکان وەك ، دەبەن

ئەوێ بۆ دانا ئەسمانەکاندا فراوانى لە خودا " ۱۷: ۱ ژيان سەرەتای
" ، بکات زەوى لەسەر رووناكى

پۆلەى ئەم لەسەر خودا پێداگرى ، پۆحى ھۆکارپكى بە ، دەبينين لێرەدا
" زەوى رووناککردنەوێ بۆ " : ئەستێرەکان

و بکات شەو و پۆژ فەرمانرەوايى ئەوێ بۆ " ۱۸: ۱ ژيان سەرەتای
" . باشە کە بينى خودا . **بکاتەو جيا** تاريكى لە رووناكى

بە دەکاتەو پشتراست ئەستێرانە ئەم پەمزی پۆحى پۆلى خودا لێرەدا
لایەكى لە " **تاريكى و شەو** " و لایەك لە " **رووناكى و پۆژ** " بەستنەوێ
تەرەو.

" . **چوارەم پۆژى ، بوو بەيانى و بوو ئیوارە** " 19: 1 بەندايەتى

بۆ وەرگیريێ گەرمى و خۆر تیشكى لە سوود دەتوانيێ زەوى ئیستا
خۆر پۆلى بەلام . رووێكى خۆراكى بەرھەمھێنانى و بەپیتی لە دڵنیاوون
تا . دەبيێ گرنگ داوہ ئەنجامى ئادەم و ھەوا کە گوناھەى ئەو دواى تەنھا
دەسەلاتى موعجیزەيى ھيژی لەسەر ژيان ، دلتەزيئە ساتەوختە ئەم
ئەم بۆ پێکدەخريێ خوداوہ لەلایەن زەمینی ژيانى . وەستاوہ خودا داھيێنەرى
دەکەويێ زەوى بەر تەواوہوہ نەفرەتى بە گوناھ کاتەى .

پنجەم پۆژى

بوونەوہرە بە ئاوەکان با : فەرمووی خودا " ۲۰: ۱ بەندايەتى
بەرفراوانى بەسەر زەویەو سەرۆوى لە بالندەکان و برژيێن زیندووہکانەوہ
" . بفرن ئەسمانەکاندا

" **بۆ دەبەخشيت** " **ئاوەکان** " بە ھيژ خودا ، **پنجەمھەدا** پۆژە لەم
کە جۆراوجۆرن و ژمارە ئەوہندە " ، **زیندوو بوونەوہرى زۆرى بەرھەمھێنانى**
ئەو قوولايى لە . ھەموويان کەتەلوگکردنى بۆ دەکات خەبات مۆديرن زانستى
دەدۆزريئەوہ نەناسراو ژيانى فۆرميکى ، تەواودا تاريکيیەكى لە ، کۆتايیەدا

پووناكى چرى له و دتروكىئن و دتروپن كه فلوروسهنتهكان و بچووك ئاژهله
 " فرينى به ئاسمان فراوانى شيوه ههمان به .دهگوردين رهنгда تهنانت و
 ئاژهله به ريگه كه دهردهكهوئ " بال " هيماى ليژده .دهيئت زيندوو " بالنده
 پهيوهست هيمايه ئهم .بجولن ههوادا به ديدات جهستهيهكان و بالدار
 چونكه ،نييه پي پويستيان هيچ كه ،ئاسمانييهكانهوه روه به دهيئت
 جور لهناو وه .نين ئاسمانييهكان يان زهمينييهكان فيزياييه ياسا ملكهچى
 له كه ،دهكات " هه/و " ويته ئيديعاى خوى بو خودا ،زهويدا بالدارهكانى
 دهبيتهوه بهرز بهرترين فريوهكاندا ئاژهله و بالنده جورهكانى ههموو نيوان
 دانيال له نهبوخودنهسر پاشا بو ،ئيمپراتوريهت هيماى به بوو هه/و ههروهها
 هه/ويكه له گويم ،کرد سهيرم " ۸:۱۳: پهخشانى له يهكهه ناپليوني بو و ،۷:۴
 ئاخ ،ئاخ ،ئاخ: دهكات هاوار بهرز دنگيكي به و دهفري ئاسماندا له كه بوو
 كه فريشتهكه سئ شمشالكانى تهقينهوهى بههوى ،زهوى دانىشتوانى بو
 ئيمپراتوريه رژه ئهم سهرههالدى " دژهن خريكه كه ماندهتهوه
 شمشال " سئ هيماى ژير له كه كرد گهويهى " ئازاره " سئ ئه و پيشيني
 ،دههاتن روثاوا و لاتانى دانىشتوانى بهسر ۱۱ و ۹ پهخشانى كوتايى " ۸:۱۴
 دانيال فهرمى كه بهروارهى ئه و ،پيكردهستى ۱۸۴۳ سالى له كه
 جيپهجيكردهوه بواري هاته

فريشتهى هيماى ترى " ئاسمان بالندهكانى " ، " هه/و " له جگه
 خراب و باش به ،دهبن ئاسمانى

ههموو و گهورهكان دهرياييه بوونهوهره خودا " 1:21: ژيان سهرهتاي
 لهگهلياندا ئاوهكان كه ،دهجولين كه دروستکرد زيندوووهكانى بوونهوهره
 بهپي بالدار بالندهيهكى ههموو ههروهها ،جورهكانيان بهپي ،رژاون
 " . باشه كه بينى خودا .جورهكانى

كه كاتهى ئه و ،دهكات ئاماده گونا بهارودوخى بو دهريايى ژيانى خودا
 بو بهرنامه چارهنووسى ئهمه دهبن؛ بچووكهكان نيچيري گهورهكان ماسيه
 بنهمايه لهم بالدارهكان بالنده .جوريكدا ههر له زوريان ئامانجى و دارپژراو
 پيش بهلام .دهكوژن يهكتر خواردن بو ئهوانيش چونكه ،ناييت رزگاريان
 تر كهسيكى به زيان بالندهيهك و دهريايى ئاژهليكى هيچ گوناكهكه

تەواو ھاوتاهەنگیەکی بە و ،دەکات زیندوو ھەموویان ژیان ناگەيەنیت؛ "باش" دۆخەکە لەسەر ھوکم خودا ئەمەشە لەبەر ھەر .دەژین پیکەو دەگێرن رەمزی رۆلێکی گوناھەکە دوای دەریایی *بالندەکانی و ئاژەل* . دەدات دەدات "دەریا" بە "مردن" مانای جۆرەکان نیوان کوشندەکانی شەرە پاشان ئەو .دەبەخشیت پێی عیبریەکاندا قەشە دەستنوێژی رۆپەرسمی لە خودا کە ھوک دەبیت "دەریا" ناوی بەکار دەھێنریت مەبەستە ئەم بۆ ھەوزە ی بۆ پێشوەختە یەکن ھەردووکیان ،"سوور دەریای" پەرینەو ی یادکردنەو ی دەریاو *لە کە درندە* " ناوی دانانی بە ،شیوەیە بەم .مەسیحی مەعمودی ئەو و کاسۆلیکی رۆمانی ئایینی خودا ، ۱: ۱۳ پەخشانی لە "دەر *وگو دیتە* کۆمەلێک لەگەڵ دەکات پشگیری کە دەناسینیت پاشایەتیە دەسەلاتە و دەکوژن دراوسێکانیان "دەریا" ماسییەکانی ھوک کە "مردوو" کەسی دەخۆن کۆتر و کۆتر کۆترەکان و پەپوولە و ھەلۆ شیو ھەمان بە . *دەینۆن* تا مەرقەکانیان نەو ھەورەکانی زۆر گوناھە و ئادەم و ھەوا گوناھە بەھۆی مەسیح شکۆمەندانە ی گەرانیەو ی

. بەند

لەم ،دەردەخات خۆی زۆربوونەو رێگە ی لە خودا نیعمەتی ھی ،زوانە بەم بەلام ،دەریایی *بالندە ی و ئاژەل* زۆربوونی چوارچۆیەیدا ژمارە ی ئەو ی بۆ دەکریت بانگ مەسیح کەنیسە ی ھەر وھا .مرۆفیش ،نییە بەس خودا نیعمەتی ،لێرەدا بەلام ،بکات ھێندە چەند شوینکەوتووای پێشکەشکردنی وەلامی ناکات ناچار کەس بەلام ،دەکات بانگەواز خودا چونکە .بداتەو رزگارییەکی

" .*پینجەم رۆژی ،بوو بەیانی و بوو ئیوارە* " ۱: ۲۳ بەندایەتی

،بوو دروست پینجەمدا رۆژی لە دەریایی ژبانی کە باسە شایانی ھێما بەھۆی ،زەمینی ژبانی دروستکردنی لە **بوو تەوہ جیا** بەمەش لادەرانی و لیکراو نەفرەت و یەکەم فۆرمی بە پەییوەندی کە رۆحییەکیەو لە رۆما کاسۆلیکی ئایینی کە ئەو یە ئەمەش ھەیه؛ مەسیحییەو ئایینی رۆژی پەسەندکردنی بەرواری کە ،دەکات نوینەرایەتی ۳۶۱ ھەو ئازاری ۷ ی ناوی دواتر ،"خۆر رۆژی" و رۆژ یەکەم ،درۆینە بپەرستی پشوودانی

سەرھەلدانى بە ڕوونکردنەو ئەم .گۆردرا پەرەردگار ڕۆژى يان ،يەکشەممە
لە پرۆتستانتیزم ئايىنى و پێنجەم ھەزارەى ماوەى لە کاسۆلىكى ڕۆمانى ئايىنى
دەكریتەو پشتراست شەشەمدا ھەزارەى

شەشەم ڕۆژى

زیندوو بوونەوهرى زەوى با :فەرمووى خودا « ١:٢٤ ژيان سەرەتای
زەوى سەر ئازەلەکانى و خەزان ئازەلە و ئازەل :دەريھيئيئ جۆرەکانيان بەپيى
". بوو وا و '.جۆرەکانيان بەپيى

لە کە دەكریت ديارى زەمىنى ژيانى دروستکردنى بە شەشەم ڕۆژى
بەپيى". " **دەھيئيئ بەرھەم** زیندوو ئازەلەى " دەريا دواى بەرامبەردا
". جۆرەکانيان بەپيى ،وشکانيبەکان ئازەلە و پەلەوهر و ئازەل ،جۆرەکانيان
دەخاتە زیندوووانە بوونەوهرە ئەم ھەموو بۆ زاوێکردن ڕۆسەى خودا
بلاودەبنەو خاکەکەدا بەسەر . جوولەو

جۆرەکانيان بەپيى زەوى سەر ئازەلەکانى خودا " ١:٢٥ ژيان سەرەتای
سەر خەزانەکانى ھەموو و جۆرەکانيان بەپيى ئازەلەکانى ،دروستکردوو
". باشە کە بينى خودا .جۆرەکانيان بەپيى زەوى

پیشوویدا لە کە دەکاتەو پشتراست کردارە ئەو ئايەتە ئەم
بریکارى و دروستکەر خودا کە بەدەین سەرنج ئەمجارە با .کراو دەستنيشان
وەک .ھاتوو بەرھەم زەوى لەسەر کە زەمىنيبە ئازەليیە ژيانە ئەم
بە مڕۆف گوناھى سەردەمى تا وشکانيبەکان ئازەلە ،دەريا ئازەلەکانى
, دەدۆزیتەو " باش " بە ئازەليیە دروستکراو ئەم خودا .دەژين ھاوئاھەنگى
دواى پيغەمبەريیەکانیدا پەيامە لە و ،دەكریت دروست ڕەمزی ڕۆلێ تيبدا کە
ڕۆلێكى " مار " ،پەلەوهرەکاندا نیو لە .دەھيئيئ بەکاریان گوناھ دامەزراندنى
دواى .دەھيئيئ بەکارى شەيتان کە ،گوناھ ھاندەرى وەک دەگيڤيئ سەرەكى
ئەم وە .جۆر بەرامبەر جۆر ،دەبەن لەناو خۆيان زەوى سەر گياندارەکانى ،گوناھ
لە کە درندەيەک " ناوى ١٣:١١ پەخشانى لە ،دەدات ڕەوايەتى شەرانگيڤيیە
خۆیدا کۆتايى دۆخى لە پرۆتستانتى ئايىنى کە ،" دەروو ديتە زەويەو

چوارچپوهی له لیځراوه نه فرمت خوداوه له لایه نه که ، دهکات دیاری گهړانه وهی به هوی بووه په ووا ئه دقینتیتیدا باوه پپی کوڅتایی تاقیکردنه وهی پپوښته ، به لام ۲۰۳۰ به هاری بو ځراوه پپشبینی مه سیح عیسا راسته قینهی پشکووی ، هه لگرتووه نه فره تییهی ئه م پرتوستان تیزم که بکرت به وه ئاماژه ۱۸۴۳ هه سالی له ، خه لکه وه له لایه نه خراوه .

به نه .

کاره به دلسوز فرشتهی جیهانی ، " بکهین دروستی با " وتنی به و جوش به و کاره که یه شایه تحالی که ده به ستیته وه داهینه ره که یه وه **شه شهم رۆژی ، جیا بوونه وه** ته وهری ژیر له . ده دات دهوری خرۆشه وه ، پیکراوه ئاماژهی ۲۶ دایه تی له که ، کوڅه کاته وه مرۆف و زه مینییه کان ئاژه له دروستکردنی عیبری پیتی چوار زیادکردنی به هاتووه به ده ست ژماره یه ک ، خودا ناوی ژماره ی ناوی که پیته کان ؛ " ۲۶ = ۰ = He ، ۱ = ۰ = یوډ " په وایه تر هیندهی هه لېژاردنه ئه م . پیکده هینن " یه هوه " وه رگړدراوه که ی شیوه یه کی به ، ئادم ، " مرۆف " ، " دروستکراوه خودا وینه ی به " چونکه . مه سیح وینه ی وه ک زه مینیدا دروستکردنی له دهکات نوینه رایه تی په مزی حوکمدان توانای واته ، پیډه به خشیت خو ی دهروونی و جهسته یی فوړمی خودا له . بیټ به رپرسیار ئه وهی هوی ده بیته ئه مهش ، خراپه دا و چاکه نیوان له *هاوشیوه یی* " هه لېژاردنی " *مرۆف* " ، دروستکراوه ئاژه له کاند رۆژی هه مان و حه واکه بوو ئه وه . " *درنده* " واته ، ئاژه له که یان خودا : پیدراوه خو ی ی " خودا . *له ده ستدا ئه ویان " هاوشیوه یی* " و جیا کرده وه خودا له خو یان ئادم *زه وی له سهر که په له ووه رانه ی ئه و* " به سهر مرۆف به حوکمرانی پیدانی به و دا " مار " به سهر بیټ زال ئه وهی بو کرد بانگه یشتی مرۆف ، " *ده خزین* گوښه گیر ئادم له حه واکه ، مرۆفایه تی بو به داخه وه . نه بیټ فیږی هه ربویه گوناوهی به ده کرا تاوانبار و ده درا فربو کاتی که ده بووه و جیا و ده بوو نافهرمانی .

که ده سپړیت ژبانانه به و خو ی زه مینی دروستکراوه کانی هه موو خودا ده هینیت به ره مه می و ده گرت له خو ی ئاسماندا و زه وی له سهر و ده ریاکان له

وینەى بە ،کرد دروست خۆى وینەى بە مرۆڤى خودا " ۱:۲۷ بەندایەتى
". کردوون دروستى مئ و نیر کرد؛ دروستى خودا

پێدەچیت و دەخایەنیت کاتریمیر ۲۴ تر ئەوانى وەك شەشەمیش پۆڤى
كورتكردنەوهى پێداگوژىكى مەبەستى بە پیاو و ژن دروستكراوەكانى لێرەدا
ئەم ۲ ژيان سەرەتای لەراستیدا .كراون گرووپ بەیەكەوه دروستكردنیان
پێدەچیت كە دەكات ئاشكرا كردار چەندین ،دەگێرپتەوه مرۆڤ دروستكردنەى
بابەتە ئەم گێرپتەوهى شیوەیە بەم .روویانداو پۆڤى كە چەند ماوهى لە
دەكات ئاشكرا هێمادارانە بەها ئەو ،وەردەگێت نۆرماتیڤ كارەكتەرى یەكەم
هەفتە یەكەمى پۆڤى شەش بە بیدات بوو مەبەستى خودا كە

.روو دەخاتە خودا رزگاربوونى پلانى چونكە رەمزیه زیاتر هەفتەى ئەم
كەنيسەى " نوینەرایەتى "ژن" و دەكات مەسیح پێشبینى و هێما "پیاو"
كاتە ،كەوتن پێش لەوێش جگە .هەڵدەستیتەوه لێى كە دەكات "هەلبژێردراو
كات كامڵبووندا دۆخى لە چونكە نییە بەووه پەيوەندیان راستەقینەكان
یەكەمەوه بەهاری لە "سال ۶۰۰۰" پاشەكشەى ژماردەوهى و ناپیوریت
بە .دەكریت دیارى مرۆڤ گوناھى یەكەم بە كە ،پێدەكات دەست
بە كاتریمیربەكان ۱۲ پۆڤ و كاتریمیری ۱۲ شەوانى ،تەواووه پێكوپێكییهكى
لەسەر جەخت ئایەتەدا لەم خودا .دەگەرین یەكدا بەدوای بەردەوامى
لاواز ئادەم .بوو دروست خۆى وینەى بە كە ،دەكاتەوه مرۆڤ هاوشیوەى
هەیه شەیتان وەسوسەى بەرەنگاربوونەوهى توانای و هێز لە پرە نییە؛

:فەرموون پێى و سەریان خستە بەرەكەتى خودا " ۱:۲۸ بەندایەتى
فەرمانپەرەوايى و ،بەكەن ژێردەستەى و بەكەنەوه پەر زەوى و بن زۆر و بن زوو'
زیندوو بوونەوه رێكى هەموو و ئاسمان بالندەكانى و دەریا ماسییهكانى
". دەجوڵین زەوى لەسەر كە بەكەن

كە ،دەكریت مرۆڤایەتى هەموو ئاراستەى خوداو لەلایەن پەيامەكە
بەختەوهر بەرامبەردا لە ئاژەلەكان وەك .رەسەنیان مۆدیلی حەوا و ئادەم
لە مرۆڤایەتى .بەكەن زۆر مرۆڤ ئەوهى بۆ زاوژكردن بۆ هاندەدرین و دەكرین
رێگە نابیت واتە ،وەردەگێت ئاژەلییهكان بوونەوهر بەسەر حوكمرانى خوداو
بەسەریاندا بێت زال سۆزدارییەوه لاوازی و هەست رێگەى لە بدات خۆى بە

بژی لهگه‌لیاندا هاوئاھەنگی بە دەبیّت بەلکو بگەیه‌نیّت پئی زیانیان نابیّت
گوناه‌دایە نەفرەتی پیش چوارچێوەی لە ئەمەش

بەند .

خۆی بەخسندەیی و چاکە ھەموو ڕووھەکاندا دروستکردنی لە خودا
درەختی و ڕووھکیک جوړە ھەموو تۆوی ھێندەکردنی چەند بە دەکات ئاشکرا
بە پێشکەش تەواو خۆراکی مۆدیلی خودا .سەوزە و گیا و دانەوێڵە و میوہ
بەرەوپێش باش دەروونی و جەستەیی تەندروستی کە ،دەکات مرۆڤایەتی
و ھەک ئەمرۆش ،ھەیه مرۆڤ رۆحی و زیندەوهران ھەموو بۆ سوودی ،دەبات
لەلایەن ١٨٤٣ھ سالی لە بابەتە ئەم .ھەبوو ئەدەمدا سەردەمی لە
پۆژانی لە و خراوەتەرۆو خۆی ھەلژێردراوی گەلی بۆ مەرجیک و ھەک خوداوە
ماددە قوربانی دەبیّتە خۆراک کاتیک ،ھەیه زیاتری گرنگییەکی ئیئمەدا دواوی
دەبەن لەناو ژیان کە دیکە مادە و قەکرەکان و پێوھکان و کیمیاییەکان
پەرۆردەکردنی لەبری

بەند .

ھاوسەنگە ژیانە ئەم ئەگەری کە ڕوو دەخاتە کلێلە ئەو ئایەتە ئەم
ھیچ بۆیە ،قیگن بنەرەتدا لە زیندووھکان بوونەوەرە ھەموو .دەداتەوہ پاسا
جار زۆرتین ئازەلەکان ،گوناه دوا .یەکتەر بە زیانگەیاندا بۆ نییە ھۆکاریکیان
تر جوړیککی یان جوړیک بە مردن دواتر و خواردن بۆ یەکتەر سەر دەکەنە ھێرش
دەدات ھەموویان لە

دروستی کە بینی شتانەیی ئەو ھەموو خودا " ١:٣١ ژیان سەرەتای
" .شەشەم رۆژی ،بوو بەیانی و بوو ئیوارە .بوون باش زۆر بینی و کردبوو

بوونی بە کە دروستکراوھکانی لە دەبیّت رازی خودا ، ^{١٦} رۆژی کۆتایی لە
لە ،**دەکریت دادگایی " باش زۆر "** بە ئەمجارەیان ،زەوی لەسەر مرۆڤ
بوو " باشە " پێنجەمدا رۆژی کۆتایی لە **تەنھا کاتیکی**

لە ھەفتە یەکەمی رۆژی شەش **جیاکردنەوہی** بۆ خودا مەبەستی
بەم ، ^{دەردەکەوێت} یەکەمدا بەشی ژیان سەرەتای لە گروپکردنیان بە ھەوتەمدا
لە کە ،دەکات ئامادە خۆی ئیلاھی یاسای ^{چوارەمی} ^{فەرمانی} پێکھاتەیی شیوہیە
رێزگاریان ميسر کۆیلایەتی لە کە عیبریانەیی ئەو بۆ ڕوو دەیخاتە خۆیدا کاتی

حهوت كۆي له رۆژى شەش هەفتانە مەژوايەتى، ئادەمەو دەوى له .بوو شەكان ئادەم بۆ .بۆت زەمىنپەكانى كارە ئاگادارى ئەوى بۆ هەبوو رۆژى ،ژنەكە ،بوو دروست ئەووەو له ئەوى دەوى بەلام ،پەكرد دەستيان باشى بە ناو دەخاتە گونا ،دراو پەي خەواو لەلەين كە " يارمەتيدەرەكەى " لەبەر ئادەم .دەكات ئاشكرای ٣ ژيان سەرەتای وەك ،زەمىنى دروستكردنى و دەخوات قەدەغەكراو ميوەي بەرامبەردا له ،هاوسەرەكەى بۆ خۆشەويستى لەم .لەدراو گوناھيان نەفرەتى كە دەبينەو خۆيان مەردەكە و ژن هەموو و بكات بەشداری ئەوى بۆ دۆت كە ،دەكات مەسيح پەيشبىنى ئادەم كردارەدا .بەت خۆشەويستەكەى هەلپەرداوى كەنيسەى گوناھى خۆيدا شوپىنى لە ئەنجامدراو كە گوناھەى ئەو ،گۆلگۆتا چىاي دامپنى لە ،خاچ لەسەر مردنى مافى مەسيح عيسا ،مردندا و گونا بەسەر سەرکەوتوويى بە ،و ،دەكات رەزگار بە خۆي تەواوەتى دادپەرەرى سوودى كە دەهينۆت بەدەست ئەو هەتاهەتايپەو؛ ژيانى ئەم ناو دەچنە پەكەو زاپين پەش حەوتەمى هەزارەى سەرەتای لە هەلپەرداوەكان رۆژى پەشوودانى تەوەرەى ئەم بۆچى كە تەپگەن دەتوانن بۆيە .دۆت بەدى شەمە پەغەمبەرايەتى رۆلى كە كاتەيە ئەو رۆژى شەش لە **جيا** ،خراوەتەرەو ژياندا سەرەتای دووهمى بەشى لە حەوتەم .كراون گروپ بەيەكەو يەكەمدا بەشى لە كە يەكەم

٢ ژيان سەرەتای

حەوتەم رۆژى

هەموو و زەوى و ئاسمانەكان شۆوہيە بەم " ٢:١ ژيان سەرەتای .". بوون تەواو رەزبەندىيەكانيان

خودا داھينەرى كارى چونكە " **حەوتەم** " لە جيايە يەكەم رۆژى شەش بناغەكانى دانانى بۆ ئەمە .دۆت كۆتايى خەريكە ئاسمانەكان و زەوى لەسەر ئەو بۆ زياتر لەوہش بەلام ،بوو راست يەكەمدا هەفتەى لە دروستكراو ژيانى

كە راپىدەگەيەنن يەكەم رۆژى شەش .دەكات پېشېنى كە سالى ھەزار ۷ كارە و شەيتان ئۆردوگى رۈوبەرۈۋى ،دەكات كار ناخۇشىدا لە خدا لە پېكدېت كارەكەى .سال ھەزار شەش ماۋەى بۇ دەيىتەۋە ويرانكەرەكانى ھەموو نىۋان لە ھەلېژاردىيان ،خۆى لى بۇ ھەلېژىرداۋەكانى راکىشانى ئەۋانەى و پېدەبەخشىت خۆى خۆشەۋىستى جۇراۋجۆرى بەلگەى .مرۆقەكاندا ھەموو لە و لايەنەكانى ھەموو لە دەكەن پەسەندى و دەۋىت خۇشيان ناو دەچنە ناكەن رەفتار شېۋەيە بەم ئەۋانەى چۈنكە .دەھيىتەۋە بۈرەكاندا ھېزە بۇ ئامازەيە باسكراۋە كە " سول" ئەو .شەيتان نەفرەتى ئۆردوگى كە " ئاسمانەكان " لە و " زەۋى " لەسەر كە ئۆردوگىيە دوو ئەو زىندوۋەكانى .دەكەن يەكتر شەرى و دژايەتى دەكەن بۇ ھېمايان " ئاسمان ئەستېرەكانى " .دەخايەنىت سال ۶۰۰ ھەلېژاردن بۇ شەرە ئەم ۋە

كە كرد تەۋاۋ كارەكانى خدا ھەتەمدا رۆژى لە " ۲:۲ ژيان سەرەتاي " .كردبوۋى كە كارەكانى ھەموو لە پشۋودرا ھەتەمدا رۆژى لە و كردبوۋى

خودا پشۋودانى ،زەمىنىدا مېژۋۋى يەكەمى ھەفتەى كۆتايى لە ئەمەش نەكردوۋە؛ گوناھيان ھېشتا ھەۋا و ئادەم :دەكات فېر يەكەم ۋانەى راستەقىنە پشۋودانى ئەزموۋنى خودا كە دەكاتەۋە رۈۋن ئەۋە ئەگەرى دروستكارەۋەكانىدا لە گوناۋە نەبوۋنى بە مەرجدارە خودا پشۋودانى بۆيە .بكات

ھەتەم رۆژى " ئەم پېغەمبەرەنەى لايەنى لە و وردترە دوۋەم ۋانەى رزگاركردىنى پېرۆژەى " **ھەتەم** " ھەزارەى وېنەيەكى كە شارەۋەتەۋە دا" .دانائە بۇ بەرنامەى خودا كە گەرەيە

پېى ۷-۶-۴: ۲۰ پەخشانى لە كە " **ھەتەم** " ھەزارەى ناو چۈۋنە ھەلېژاردنى تەۋاۋبوۋنى ھۆى دەيىتە ،" سال ھەزار " دەۋىت زىندوۋوۋەۋە يان زىندوۋ ،رزگاربوۋەكانى و خودا بۇ ۋە .ھەلېژىرداۋەكان ھېنراۋ بەدەست دىكەى بەشەى ئەۋ ،بوۋن شكۆمەند ھەموۋيان بەلام ھەموو بەسەر مەسىحدا عيسا لە دەيىت خودا سەرکەۋتنى دەرئەنجامى ھەمان لە كە ،"شاقت" " پشۋودرا " كىدارى ،عېبرىدا دەقى لە .دوژمنەكانىدا ھاتوۋە ۋە " شەمە " وشەى رەگى

پېرۆزى و کرد بهرەكەتدار ھەوتەمى رۆژى خودا " ٦:٣ ژيان سەرەتاي
كە دروستكردندا لە كارەكانى ھەموو لە بوو پشوو لەسەرى چونكە ،كرد
".كردوويەتى

لە پېشتەر وینەكەى بەلام ،نەكراوە باس روونى بە شەممە وشەى
ئەم ھۆكارى لە روونى بە بۆيە .ئامادەيە دا" **ھەوتەم رۆژى** " **پېرۆزكردنى**
كە دەكات ساتە ئەو پېشبینى .تێگە خداوە لەلایەن **پېرۆزكردنە**
خۆشى :وەردەگرت خۆى كۆتايى پاداشتى مەسىحدا عيسا لە قوربانيدانى
خۆياندا سەردەمى لە كە ھەلبژێردراوەكانى ھەموو لەلایەن دەورەدانى
كات زۆربەى ،بېبەشیدا و نازار و شەھیدبوون لە بوون دلسۆزبان شایەتخالى
و دەبن زیندوو ھەموویان ،دا" **ھەوتەم** " ھەزارەى سەرەتاي لە وە .مردن تا
مروڤ ئايا ،دلسۆزەكانى شوینكەوتە و خودا بۆ .بترسن مردن لە نابن ناچار چیتەر
چیتەر خودا بەھینیت؟ خەيالدا بە لەمە گەرەتر يەكى" **پشوو** " دەتوانیت
ھاوبەشى نايیت ناچار چیتەر دەچیتەر؛ نازار دەوێت خۆشيان ئەوانەى نايینیت
ھەوتەم شەممەى " ھەر لە كە يە" پشوو " ئەم ھەر .يیت نازارەكانيان
بەرھەمەى ئەم . گێراوە ئاھەنگى ھەمیشەيەكانماندا ھەفتە ى"
بەسەر مەسىحەو عيسا سەركەوتنى رێگەى لە كۆتايیەكەى سەركەوتنى
مروڤەكانى نۆ و زەوى لەسەر ،ئەودا لە .ھاتوو بەدەست مردندا و گوناھ
گرتە مردنى :گەياندا ئەنجام بە باوەرپێكراوى بەزەحمەت كارپكى ،ديكەدا
لە ،شەممەش و بكات دروست خۆى ھەلبژێردراوى گەلى ئەووى بۆ ئەستۆ
ئەووى بۆ دەبات بەسەر گوناھ كە رادەگەيەنیت مروڤايەتى بە ،ئادەمەو
بە كە بكات كەسانە بەو پېشكەش خۆى ھەتاهەتايى ژيانى و راستدوروستى
٦:٦ پەخشانى كە شتێك دەكات؛ خزمەتيان و دەوێت خۆشيان دلسۆزى
،كرد **سپیم ئەسپێكى سەيرى** " :دەكاتەو پشتراستى و راپدەگەيەنیت
و دەرەو بۆ بوو سوارى ،پێدرا تاجپكى ،ھەبوو كەوانپكى **سوارەكەى**
" . داگیرکردن و سەركەوتن

ناو بۆ ھەلبژێردراوەكانە ناوھەوى ھاتنە ،ھەوتەم ھەزارەى ناو چوونە
ھەوتەم رۆژى ،ئىلاھیدا گێرانەووى لەم ،ئەمەشە لەبەر ھەر خودا؛ ئەبەديەتى
لە " ...رۆژەكە و ،ھەبوو بەيانى و ،ھەبوو ئیوارە و " دەستەواژەى بە

ساله‌ی هزار بهم ئامژە مەسیح، دراوه یۆحەنا بە کە ئاپۆکالیپسەکەیدا، پیکهاتوو " سال هزار " لە ئەویش کە دەکات ئاشکرای و دەکات حەوتەم دەبیته ئەمە. خۆی پیش یەکەمی شەش وەک، ٢٠:٢-٤ پەخشانی بەپێی دادوەری هەلبژێردراوەکان ماوەیەدا لەم کە ئاسمانی حوکمی کاتیکی " لەم گوناو یادەوهری بۆیە. دەکەن لیکراو نەفرەت ئۆردوگای مردوووەکانی پیشبینی هەفتەیک کۆتایی هەموو کە دەپارێزێت کۆتاییدا " سالە هزار دەهینێت گوناو لە بیرکردنەو بە کۆتایی کۆتایی بریاری تەنها. دەکرێت دەریاچە " لە کەوتوووەکان هەموو حەوتەمدا هەزارە کۆتایی لە کاتیکی . لەناوچوون " دووهمدا مردنی ئاگری

زەمینی دروستکراوەکانی دەربارە دەدات روونکردنەو خودا

بە دەچێنن گومان چەواشەکار تاکەکانی لە هەندیک: ئاگادارکردنەو کە دووهم شایەتەتایی وەک ٢ ژیان سەرەتای بەشە ئەم خستنه‌رووی لە هەلە بە کەسانە ئەم. دەکات ١ ژیان سەرەتای باسە ئەو دژایەتی تەواوی یەکەمدا ژیان سەرەتای لە. تیگەیشتوون خودا گێرانه‌وی شیوازی ژیان سەرەتای لە پاشان. روو دەخاتە خۆی دروستکردنی یەکەمی رۆژی شەش هەندیک لەسەر زیاتر وردەکاری ئەوێ بۆ دەگەرێتەو، پێدەکات دەست ٢:٤ نەکراونەتەو روون ادا ژیان سەرەتای لە کە بدات بابەت

دروست کاتیکی، زەوین و ئاسمان نەوکانی ئەمە " ٢:٤ ژیان سەرەتای . بوون

پێویستی گوناو تەوهری چونکە پێویستن زۆر زیادانە روونکردنەو ئەم لە گوناو تەوهری ئەم بینیمان وەک وە. هەیه خۆی روونکردنەو بە بەخشوویەتی خودا کە فۆرمانە لەو هەیه شوینێکدا هەموو خۆی رۆژە حەوت هەفتە پیکهاتە. ئاسمانی و زەمینی دروستکراوەکانی ئاشکرای مەسیح هەلبژێردراوانی بۆ کات تەنها کە تێدایە نەینێ چەندین دەکات.

دروستکرد ئاسمانه کانی و زهوی په روهردگار یهزدانی کاتیک " ۲:۵. بهند
 رووه کیکی هیچ و دهرنه که وتبوو زهوی له سهر کیلگه که داریکی هیچ هیشتا
 به سهر بارانیکی په روهردگار یهزدانی چونکه ،هه لنه هاتبوو هیشتا کیلگه که ش
 ". بکولیت زهوی نه بوو که سیش و نه باریبوو زهویدا

پئ خوی ناوی خدا که ،" یه هوڅا " ناوی دهرکه وتنی بده نه سهرنج
 به وه حییه ی ئهم موسا ۱۵-۳:۱۴ دهرچوون به پپی ،موسا داوای له سهر ناوه
 لیږدها خودایی وهی . " یه هوڅا " لینا ناوی که ،نووسیوه خدا دیکتاتوری
 نه ته وهی دروستکردنی و میسر له دهرچوون بو خوی میژوویی ناماژهی
 وهرده گریټ ئیسرائیل

پیشبینیکراو بیرۆکه ی لوژیکیانه به پوالهت ورده کارییه ئهم پشت له
 گیای و دارستان " ،دهکات رووهک ژبانی گه شه کردنی له باس خدا .هه یه
 ده چینیټ خاک " که " مروڅف " بوونی و " باران " دهکات زیاد بو که ،" کیلگه که
 " ی " باران " ۷:۱۱ ژبان سهره تای له ،ئادم گوناھی دواي ،۱۶۵۶ سالی له .
 " ههروه ها ،دهبات له ناو " کیلگ گیای و دارستان " ،رووهک ژبانی " لافاو
 .گونا چربوونه وهی به هوڅی " به ره مه کانی " و " مروڅف

رووی هه موو و هه لهات زهوی له ته میټک به لام " ۲:۶ به ندایه تی
 ". دا ناوی زهوی

به " زهوی نه وهی هوڅی ده بیته خدا ،گونا پیش ،له ناوبردنی پیش
 و نیان و نهرم کرداره ئهم . " زهویدا رووی هه موو به سهر بدریت ناو ته میټک
 دواي .پاک ته واو و شکۆمهند و گونا بی ژبانیکي بو گونجاوه و ،کاریگه ره
 نیشانه ی وهک ده نیږیت به خور بارانی و ویرانکه رزیانی به هه شت ،گونا
 خوی نه فره تی

مروڅف پیکه اتنی

دروست زهوی تۆزی له مروڅفی په روهردگار یهزدانی " ۲:۷ به ندایه تی
 بوونه وهریکی به بوو مروڅف ،لووتیدا کونه کانی به دا ژبانی هه ناسه ی و کرد
 ". زیندوو

: وه ستاوه نوئ جیابوونه وه یه کی له سهر مروڅف دروستکردنی
 پیکه یانی بو وهرگیراوه به شیکي که ،" زهوی تۆزی " جیابوونه وه یه کی

ئاشكرا پلانىكەى خۇدا كىردەيەدا لەم .دروستكراوہ خۇدا وئىنەى بە كە ژيانىك بە كە كەسانەى ئەو ھەلۋاردنى كۆتايىدا لە و بەدەستەيئان بۆ دەكات .ئەبەدى دەيانكاتە و ھەيە زەمىنيان پەچەلەك

لەلایەن تايبەتى گىرنگىيەكى ،دەكات دروست مەوۆف خۇدا كاتىك " *زەوى تۆزى* " لە " خۇدا كە بەدەن سەرنج .وہدەگرېت دروستكەرەكەيەوہ و مردنى و گوناھەكەى پېشېينى سەرچاويە ئەم ھەر و " *دەكات دروستى* " بە دەكرېت بەراورد خۇدایيە كىردارە ئەم .دەكات " *تۆز* " دۆخى بۆ گەرەنەوہى لە خۇدا كە وئىنەيەك ،دەدات قالد لە " *گلىن دەفرىكى* " كە " *كوزەچىيەك مەوۆف* ژيانى لەوہش جگە . دەكات بۆ بانگەوازی ۹:۲۱ رۆميان و ۱۸:۶ يەرميا . " *لوتى كۈنەكانى* " دەداتە ھەناسەى خۇدا كە " *ھەناسە* " بەو پەيوەستە كە رۆحىيەى ھەناسە ئەو نەك ،سىيەكانى " *ھەناسە* " بۆ ئامازەيە ئەمەش ئەوہى بۆ دەبن ئاشكرا وردەكارىانە ئەم ھەموو .دەكەن خەيالى كەس زۆر بۆ خۇدایە وابەستەى ،ناسكە چەندە مەوۆف ژيانى كە بخاتەوہ بىرمان چونكە ،دەمىئەتەوہ بەردەوام موعجىزەيەكى بەرھەمى وەك .بەردەوامبوونى ئىلاھى ئىرادەى بە .دەدۆزىتەوہ ئەودا لە تەنھا و خۇدا لە تەنھا ژيان تەمەنى ئەگەر " *زىندوو بوونەوہرىكى* " بە *بوو مەوۆف* " كە خۇيەتى رېگەى خۇدا كە ئەوہيە لەبەر تەنھا ،بوويتەوہ درېژ خراپ يان باش كەسىكى .مشتومرە جېگەى كە بىرپارەكەيانە ھېشتا ،دەدات لېى مردن كاتىك و پېدەدات خاوەنى ،بووہ دروست يىتوان و تەواوہتى بە ئادەم ،كەوتن پېش ئەبەديەكان شتە بە ،ھەتاهەتايى ژيانى ناو دەچىتە و بووہ بەھيژ زىندووويى ترسناك چارەنووسى سېبەرى ئەو دروستكردنى فۆرمى تەنيا .دراوہ دەورە بوو .

لە عەدەن لە باخچەيەكى پەرۋەردگار يەزدانى پاشان " ۲:۸ بەندايەتى " *دانا لەوئى كىردبوو دروستى پياوہى ئەو و چاند رۆژھەلات*

ماددە ھەموو كە ،مەوۆفايەتى بۆ ئايديالە شوئىنى وئىنەى باخچە شايسە گولۋى :كۆدەبنەوہ تېدا سىحراوى بىنراوہكانى توخمە و خۇراكيەكانى بۆنە ،نادەن لەدەست بۆنەكانيان ھەرگىز و نابنەوہ كال ھەرگىز كە پېشكەش باخچەدا لە كە خۇراكە ئەم .دەبن زىاد بېكۆتايى خۇشەكانيان

بۆيە. نەبوو خۇراک وابەستەى كەوتن پېش كە ،پېكناھىيىت ژيان ،دەكرېت دەستەواژەى .دەخورېت چىژوهرگرتن بۇ تەنھا مرۇقاىەتییەوۈ لەلایەن خواردن بۇ خۇشەوېستییەكەى شایەدى " چاند بانچەپەكى خۇدا " وردى شوپنە ئەم ئەوۈى بۇ باخەوانىك دەپتە .دەدات دروستكراوۈكانى بكات مرۇقاىەتى بە پېشكەش ژيان سەرسورھىنەرەى .

وهرگرتنى بە و ،دېت "خۇشییەكان باخچەى" واتاى بە عەدەن وشەى رۆژھەلاتى دەخاتە عەدەنە ئەم خۇدا ،ئامازەى ناوۈندى خالى وەك ئیسرايىل لەم دروستكەرەكەپەوۈ خۇداى لەلایەن "خۇشالپەكانى" بۇ مرۇف .ئیسرايىل دادەنرېت خۇشەدا باخچە .

زەوېەوۈ لە دارىكى جۆرە ھەموو خۇدا يەزدان " ۹: ۲ بەندايەتى لە .خواردن بۇ بوو باش و چاو بۇ بوو دلخۇش كە دارىك -گەشەسەند يوون خراپە و چاكە زانینى درەختى و ژيان درەختى بانچەكەدا ناوهراستى

كە ،مىوۈكانە دارە بوونى باخچەپەك پېئاسەكەرى تايپەتمەندى تامە لەگەل ،دەكەن پېشكەش مىوۈكانیانى "خواردن بۇ ئامادە" بەخشندەپى ،لەویدان ئادەم چىژى تاكە بۇ ھەموویان .پېشومار ناسكەكانى و شیرین تەنیا بە ھېشتا .

بەپەکیان دژ تايپەتمەندیپەكى كە ھەن دار دوو باخچەدا لە ھەرۈەھا *ناوهراستى لە* " ،داگیرکردووۈ ناوۈندى شوپنى كە ،"ژيان دارەكەى" :ھەپە پەپوۈستە تەواۈى بە گەشاۈى زۆرى و باخچە شپوۈپە بەم . " بانچەكەدا بە تەنانت . وەستاۈ " *خراپە و چاكە زانینى دارەكەى* " نزىكەوۈ لە .بەوۈوۈ .دەكات گوناہ بە دەستراگەپشتن پېشپىنى " *خراپە* " وشەى ناوۈكەپەوۈ ئۆردوگاپەن دوو ئەو وپنەى دارە دوو ئەم كە تېپگەپن لەوۈ دەتوانپن پاشان *دار* " بە كە ،مەسپە عېسا ئۆردوگاپە :بەپەكەدەكەون گوناھدا خاكى لە كە " *دار* " ناۈى وەك كە ،شەپتان ئۆردوگاپە بەرامبەر لە ،دەكرېت ھېما " *ژيان* بلىپن باشتەر يان ،ناسپوۈى " *چاكە* " *دروستبوونپەوۈ لە* ،پېدەكات ئامازەى ھۆى بووۈ " *خراپە* " كە رۆژەى ئەو تا دروستبوونپەوۈ لە ،کردووۈ ئەزموونى دەلېت پېى خۇدا ئەوۈى پېت؛ پاخى دروستكەرەكەى لە كە ئەوۈى

خراپه و چاکه" بنه مایانهی ئەم کە دەخەمەووە بێرتان. "بەرامبەری گوناھکردن" **نازادیی** کە ئەگەرییەن بەرھەمە یان توندڕەووە ھەلبژاردنە دوو ئەو " فریشتەیی ئەگەر. دەھێنێت بەرھەمی " *زیندوو بوونەوهرێکی* " **تەواوی** وەک، دەبوون یاخی دیکە فریشتەکانی ھێشتا، نەکردبا کارەیی ئەو یەکەم سەلماندوو یەتی پێشتر مەژوقەکان پەشتاری زەمینی ئەزموونی ئیستا ئەوھیی.

ئادەم بۆ خۆدا کە باخچەیی ئەو زۆرانەیی پێشکەشکردنە ئەو لەناو بۆ لەوئ، *وەستاوو خراپه و چاکه زانیینی* درەختی، کردوووە ئامادەیی روونی بە دەبیّت " *زانین* " زاراوھیی. مەژوقایەتی دڵسوژی تاقیکردنەوھیی: وەرەگرتی توندڕەو مانایەکی " *زانین* " کرداری، خۆدا بۆ چونکە، تێبگەیین یان گوێراپەلێ کردەوھکانی بە پەییوەستە کە، *خراپه یان چاکه* ئەزموونکردنی ئەم جەستەیی بەرجەستەکردنی تەنھا باخچە ناو درەختی. نافەرمانی چونکە دەگەییەنێت خراپە تەنھا بەرھەمەکەیی و گوێراپەلێی تاقیکردنەوھیی خۆدی لە گوناھ. حەرەم وەک خستەرووی بە پێبەخشیووە پۆلەیی ئەم خۆدا قەدەغەیی خۆدا کە ئەوھیی زانیینی بە خواردنی دایە لە بەلکو، نییە میوھەکەدا کردوووە.

ئاودانی بۆ دەرەووە ھاتە عەدەنەووە لە رووبارێک " ٢:١٠ بەندایەتی " سەرچاوەدا چوار بەسەر بوو دابەش لەویشەووە، باخچەکە

کە رووبارەکە چۆن ھەرەو، دەخریتەروو **جیا بوونەووە** نوێیی پەییامێکی پێشبینی وێنەیی ئەم. *دەبیّت دابەش لقا چوار بەسەر دەرژێت عەدەنەووە لە گشتگیر شیوہییەکی بە نەوھکانی کە، دەکات مەژوقایەتی لەدایکبوونی بەسەر، ئاسمان بای چوار یان کاردینالەکە خالە چوار بۆ یان، بۆلۆدەبنەووە پێگەیی لە. مەژوقە ژبانی ھێمای ئاو، گەلێکە ھێمای رووبار. زەویدا ھەموو ئاو دەرژێت عەدەنەووە لە کە رووبارەکە، *لقی چوار بۆ* دابەشبوونە ئەم پێشبینی بیرۆکەیی ئەم و، بۆلۆدەکاتەووە زەویدا بەسەر ژبانەخشەکانی زەویدا رووی بەسەر زانیارییەکانی بۆلۆکردنەوھیی بۆ دەکات خۆدا خواستی کۆرەکەیی سێ و نوح جیا بوونەوھیی بە ١٠ ژبان سەرەتای بەپێی پلانەکەیی، لافاوھەکە شایەتەتالانەیی ئەم. دەبیّت جێبەجێ لافاوھەکە ھاتنی کوۆتایی دوای*

ئىلاھى و ترسناک سزای يادەوهرى ،تر نهوہیەکی بۆ نهوہیەکەوہ لە دەگوازنەوہ

جیابوونەوہی پیش بەلام ،بووہ چۆن لافاوہکە پیش زەوی نازانین ئیمە کانیاوی بە تەنیا کە بوویت کیشوهریک تاکە نیشتەجیوو زەوی دەبی ،گەلان ناوخیانەى دەریا ئەو .پیدرایت ئاوی ،دەرژا عەدەنەوہ باخچەى لە کە ئاو بۆ کە لافاوہیە ئەو دەرئەنجامی ئەوان نەبوو؛ بوونیان ھەمانە ئەمڕۆ بەم کیشوهرەکە ھەموو ،لافاوہکە تا .گرتەوہ زەوی ھەموو سالیک ماوہی رووی ھەموو بەسەر شیرینیان ئاوی لقەکانیان و دەکرا ئاودیڤری رووبارە چوار و طارق جەل گەرووی ،لافاوہکەدا کاتی لە .دەکرد دابەش وشکەکەدا زەویە ناوہراست دەریای دروستبوونی بۆ ڤیگا بەمەش ،دارما سوور دەریای گەرووی ژیر کەوتە زەریاکانیان خویی ئاوی دواتر کە ،ئامادەکرا سوور دەریای و ،دادەمەزینیت تیدا خۆی شانیشینی خودا کە نوێ زەوی لەسەر بزائە .ئاوہوہ نامینیت مردن چۆن ھەرۆک ، ١ :٢١ پەخشانی بەپی ،نامینیت دەریا وئیرانکەرەکانی ئاوہ بە شیوہی توندترین و گوناھە دەرئەنجامی دابەشبوون تەنیا لایەنە لە ،پەيامە ئەم خۆیندەوہی بە .دەدریت سزا لافاوہکە گەل چوار نوینەرایەتی رووبارەکە " قۆلی چوار " ،پێغەمبەراییەتیپەیدا مەرۆقایەتین تاییەتمەندی کە دەکەن

ھەموو کە کەسەيە ئەو ،پیشۆنە یەکەمیان ناوی " ٢:١١ بەندایەتی " تیدایە زیری کە دەگرتەوہ حەقیلا خاکی

ئەو . "ئاو زۆر" واتای بە فیسۆن یان پیشۆن رووباری یەکەم ناوی بوویت شوینە ئەو دەبی ،بووہ تیدا خودای عەدەنی باخچەى کە ناوچەيەى چیاى لە فورات :گرتووہ سەرچاوہی لئ ئیستای فوراتی و دیجلە رووباری کە دەریاچەى تورکیا ناوہراستی و ڤۆژھەلات لە .تۆرۆس چیاى لە دیجلە و ئارات ئاوہ .شیرینە ئاوی فراوانی کوڤاگایەکی کە ،ھەلکەوتووہ وان گەورەى خودای باخچەى نائاسایی بەخیوکردنی ،خۆی ئیلاھییەکانی نیعمەتە بە زۆرەکە ھەندیک گوتەى بە ،بەناوبانگە زێر بە کە حەقیلا خاکی .دەکرد پەرورەدە ئیستا جۆرجیای کەنارەکانی تا . تورکیا ڤۆژھەلاتی باکووری دەکەوینە کەس بەپی چونکە روو دەخاتە کیشەيەک لیکدانەوہ ئەم بەلام . بووہوہ درێژ

و " *هم كورې* " " *كوشه كورې* " *خوۍ* " *هڅيلا* " ۷: ۱۰ ژيان سهره‌تاي
نهم ده‌كات وا ئهمه‌ش .ميسر باشووري ده‌كه‌ويته كه ئه‌سيوپيا بو ئاماژه‌يه
له‌وي ژېړ كانه‌كاني كه ،يه‌مهن له يان ،دابنېم ئه‌سيوپيا له " *هڅيلا* " خاكه
كردبوو سليمان پاشا پېشكه‌شي شهباشاژني كه بوون

ئونيكسيس و بدليؤم به‌ردى ،پاكه خاكه نه‌و ژېړى " ۱۲: ۶ به‌ندايه‌تى
". *ده‌دؤزږيته‌وه له‌وي*

بو ده‌كات پاك باوه‌ړېكى پېشبينى خودا و ئيمان هېماى " *ژېړ* "
شهباشاژني ئايينى ميراتى كه جيهاندا له ده‌يټ ولات تاكه .ئه‌سيوپيا
پاراستنى له ،له‌وش جگه .سليمان شا له‌گه‌ل ژيانى ماوه‌ى دواى پاراستنېټ
تايه‌تمه‌ندى كه ئاييندا تاريخى سه‌ده‌كاني ماوه‌ى له خوۍ سهره‌بخوۍ
باوه‌ړى ئه‌سيوپيه‌كان ،بوو "مه‌سيحى" رڅژئاواى ئه‌وروپاي گهلانى
رېگه‌ى له وهك ،كرد پراكتيزه راسته‌قينه‌يان شه‌ممه‌ى و پاراست مه‌سيحيان
يه‌كه‌م خودا نيردراوى فيليپى .ده‌ركه‌وت سليمان له‌گه‌ل به‌ريه‌كه‌وتنيان
۸: ۲۷- پيغه‌مبه‌ران كرده‌وه‌كاني له وهك ،كرد مه‌عمودى ئه‌سيوپى مه‌سيحى
و ده‌كرد كانداسى شاژن به‌ خزمه‌ت كه بوو خه‌فه‌تباريک نه‌و .تؤماركراوه ۳۹-دا
ديكه ورده‌كاربيه‌كى .وه‌رگرت ئاينيه‌كاني فيركارييه ميلله‌ته‌كه هه‌موو
سهرىازيه‌ چالاكيه‌ نه‌و رېگه‌ى له خودا :ده‌دات گه‌له نهم نيعمه‌تى شايه‌دى
داگاما فاسكو به‌ناوبانگى كه‌شتيوانى يه‌كلاكه‌ره‌ويه‌ى و نه‌نقه‌ست به
پاراست دوژمنه‌كانيان له ،نه‌نجاميدا

به‌ردى " ،ئه‌سيوپيه‌كان پيستی ره‌شى ره‌نگى پشت‌پراست‌كرده‌وى به
سامانيكى پيکه‌اتوه؛ سيليكون ئوكسیدی دووم له و "ره‌شه" " *ئونيكس*
وا ترانسيسيټوره‌كاندا دروست‌كردنى له به‌كاره‌ينانى چونكه ولاته؛ نهم بو زياده
نرخينرېت به‌رز تايه‌تى به‌ سه‌رده‌مه‌دا له‌م ده‌كات

به كه رووباره‌يه نه‌و ،گيچونه دووم رووبارى ناوى " ۱۳: ۶ به‌ندايه‌تى
". *ده‌روات كوشدا خاكى هه‌موو ده‌ورى*

كه دابنېن گهلانه نه‌و نه‌وان شوينى له و بكه‌ين له‌بير "رووباره‌كان" با
واته " ،*داه* ،*دوره كوش خاكى* " دوومه گه‌له نهم .ده‌كه‌ن بو هېمايان
بلاوده‌بنه‌وه فارسدا تا و عه‌ره‌بستان خاكى به‌سهر شه‌م نه‌وه‌كاني .ئه‌سيوپيا

هه‌ربۆیه ،داوه ده‌وره ئه‌سیوپیا خاکی کاریگهر شیوه‌یه‌کی به ئه‌وان له بکریڤ ده‌ستنیشان و هیما " گیھۆن " ، " رۆوبار " ناوی به ده‌توانریٲ ئایینی که ،ن"موسلمان" ده‌وربه‌رمان گه‌له‌ی ئه‌م ئیمه‌دا کۆتایی پۆژانی له دروستکردن سه‌ره‌تای پیکهاته‌ی شیوه‌یه به‌م .فارسن و عه‌ره‌بستان دیته‌وه به‌ره‌م کاتدا کۆتایی

ئاشووره‌وه رۆژه‌لاتی له ،دیجله‌یه سییه‌م ناوی " ٢:١٤ به‌ندایه‌تی " فوراته چواره‌م رۆوباری ،ده‌ژزیت

دیاری که که‌سانه‌ی ئه‌و و "دیجله رۆوباری" بۆ ئاماژه‌یه " هیدکێل " و ئاسیا .ده‌کریت بۆ هیمايان "به‌نگال پلنگی" به که ،هیندستان ده‌کات به‌م ،ناوده‌برێڤ "زه‌رد ره‌گه‌زی" به درۆ به که رۆژه‌لاتیه‌که‌ی شارستانیته‌ی " له راستیدا له و کراوه پێوه په‌یوه‌ندیان و ده‌کرێڤ پێشبینی شیوه‌یه ئه‌م هیماي خودا ،١٢دا دانیال له .هه‌لکه‌وتوون " ئاشوور رۆژه‌لاتی تاقیکردنه‌وه‌ی وی‌ناکردنی بۆ به‌کاره‌یناوه‌ی " دیجله رۆوباری " مرۆفخۆره ئه‌و به‌هۆی ،روویدا ١٨٧٣ بۆ ١٨٢٨ سالانی نیوان له که ئه‌دقیٲنتیسته‌کان هۆی بووه که زۆره‌ی رۆحیه‌یه مردنه

فورات ،وه‌حیدا کتیبی له .به‌ره‌مه‌دار ،گو‌لدار :واتای به " فورات " ناوی خودا که ،ئوسترالیایه و ئه‌مریکا ،دریژکراوه‌کانی و رۆژئاوا ئه‌وروپای هیماي شاره‌که‌یدا له‌گه‌ل که ،روو ده‌خاته رۆمانی پایای ئایینی رژیمی زالبوونی وه‌ک ،یافته ره‌چه‌له‌کی ده‌بیته نوح ره‌چه‌له‌کی ئه‌م . " گه‌وره بابلی " ناوه ناوی دریژ رۆوسیا به‌ره‌و باکوور به‌ره‌و و ئه‌وروپا و یۆنان به‌ره‌و رۆژئاوا به‌ره‌و رۆوخانی دواي مه‌سیحی باوه‌ری که بوو خاکه ئه‌و ئه‌وروپا .ده‌بیته‌وه کرد؛ ئه‌زموون تی‌دا نشیوه‌کانی و هه‌وراز هه‌موو ئیسرائیل نه‌ته‌وه‌یی ،لیا کۆره‌کانی ،پێشبینیه‌که به‌پێی و ره‌وا "به‌ره‌مه‌دار ،گو‌لدار" سیفاته‌کانی که ژنه‌ی ئه‌و ،ره‌حیل کۆره‌کانی له ده‌بیٲ زیاتر ژماره‌یان ،خۆشه‌ویسته‌که ژنه ویست خۆشی یاقوب

هه‌موو سه‌ره‌رای که بدۆزینه‌وه بیرخسته‌نه‌وه‌یه ئه‌و په‌یامه‌دا له‌م باشه زه‌مینیه شارستانییه‌ته جۆره چوار ئه‌م ،کۆتاییه‌کانیان ئایینییه دابه‌شبوونه

بوونیان بۆ پاسا و ئهوهی بۆ ،هه‌بووه باوکیان دروستکهری خودای هه‌مان به‌ئینیت.

باخچه‌ی خستییه و برد پیاوه‌که‌ی خودا یه‌زدانی " ٢:١٥: به‌ندایه‌تی " .بیت ئاگاداری و بکات له‌سه‌ر کاری تا عه‌ده‌ن

" *پاراستنی و چاندن* " :ده‌کات ئاده‌م به‌ پێشکەش ئەرکیک خودا به‌بێ که‌وتن پێش به‌لام ،نادیاره ئیعه بۆ چاندنه ئهم سروشتی .باخچه‌که هه‌موو له پێیه‌ی به‌و شیوه هه‌مان به .ئهنجامدراوه ماندوو‌بوون .بوو ساده راده‌به‌ده‌ر له چاودێریکردنی ،نه‌بوو شه‌رانگیزی دروستکراوه‌کاندا به‌م که ده‌کرد مه‌ترسییه‌ک بوونی به ئاماژه‌ی پارێزه‌ری رۆله‌ی ئهم به‌لام شه‌یتانانه‌ی وه‌سوه‌سه‌ی :وه‌رده‌گرێت تایبه‌ت و راسته‌قینه فۆرمیکی زووانه .باخچه‌دا ئه‌و هه‌ر له‌ناو مرۆف بیرکردنه‌وه‌ی

کرد پیاوه‌که به‌ فه‌رمانی په‌روه‌ردگار یه‌زدانی " ٢:١٦: ژيان سه‌ره‌تای " .بخۆیت باخچه دارێکی هه‌موو له ئازادی به‌ ده‌توانیت'

خودا .دانراون ئاده‌مدا به‌رده‌ستی له ئازادی به‌ میوه دره‌ختی کۆمه‌لێک له پێکدێت که ،ده‌کات دابین بۆ سه‌ره‌تاییه‌کانی پێداویستییه له زیاتر .بۆن و تام چه‌ندین پێشکەشکردنی به‌ خواردن بۆ ئاره‌زووه‌کانی تێرکردنی " یه‌که‌می به‌شی ته‌نها به‌لام ،دلخۆشییه جیگه‌ی خودا پێشکەشکردنی دواتر " *فه‌رمانه* " ئهم دووه‌می به‌شی .ئاده‌م به‌ ده‌يدات که " *فه‌رمانێکه* دی‌ت.

مه‌خۆن خراپه و چاکه زانینی دره‌ختی له به‌لام " ٢:١٧: به‌ندایه‌تی " .ده‌مرن دلنیاپییه‌وه به‌ ده‌خۆن لێی رۆژه‌ی ئه‌و چونکه

هه‌ره‌شه‌یه‌ی ئه‌و چونکه ،جدییه زۆر به‌شه ئهم ، خودادا ی " *پێکخستن* ته‌واو ،گونا‌هه‌که به‌ره‌می ،نافه‌رمانییه‌که که هه‌ر ،ده‌کرێت پێشکەش که ئه‌وه‌ی بۆ ،نه‌چێت له‌بیرت وه .ده‌درێت ئهنجام وه‌ستان بێ ،بوو جیبه‌جی و بوو بۆ .بکه‌وی‌ت ئاده‌م ده‌بی‌ت ،به‌ئینرێت به‌دی گونا‌ه گشتگیری حیساباتی پلانی هێشتا ئاده‌م که بی‌ت له‌بیرمان با ،رووده‌دات چی تی‌بگه‌ین با‌شتر ئه‌وه‌ی " *له که پێده‌دات* " *فه‌رمانه‌که‌ی* " ،ده‌کاته‌وه ئاگاداری خودا کاتی‌ک ته‌نیا‌یه خۆراک شه‌یتان بیرۆکه‌کانی به‌ واته -نه‌خوات " *خراپه و چاکه زانینی دره‌ختی*

بۆی دەبوو خدا، ھەتا ھەتاییدا ژبانی چوارچۆی لە لەو ھەش جگە. نەدریت
 تۆ " لەم، لەویدا ھەپەشەکە چونکە. چییە مانای "مردن" کە بکاتو ھەروون
 تاکە بەلام، دەکات ئادەم بە پیشکەش دارستانیک خودا بەکورتی. " دەمەری
 قەدەغەییە تاکە ئەم کەس ھەندیک بۆ ھە. دەکات قەدەغە لێ داریکی
 ھەک، دەشاریتو ھە دارستانەکە دارەکە کە کاتیکی ئەو ھاگیریت؛ بەرگە
 خواردنی واتە " خراپە و چاکە زانییە دارەکە" لە خواردنی. دەوتریت
 و خودا لە یاخیوون رۆحی ئیستاو لە کە، شەیتان فیکارییەکانی
 دانراو ھاخچەدا لە کە قەدەغەکراو کە " دار" چونکە. رزاون دادپەرورەییەکی
 مەسیحە عیسا وینە " ژیان دار" چۆن ھەر ھەک، کە سایەتیەکیەتی وینە

بە پیاو نییە باش: فەرمووی پەرورەدگار یەزدانی " ٢:١٨ بەندایەتی
 " دەکەم دروست بۆی گونجاو یارمەتیدەریکی من، بێت تەنیا

و خۆی چاکە ئەو ھە بۆ کردو ھە دروست مرۆفایەتی و زەوی خودا
 خوارو ھەدا لەمانە ئەو رزگارکردنی پلانی. بکات ئاشکرا شەیتان خراپە
 خودا خودی رۆڵی مرۆفایەتی بزانی، تیگەشتن بۆ. دەبێت ئاشکرا بۆمان
 قسە و بکەن مامەڵە و بیربەن ھە خودا ھەک لێدەکات وایان کە، دەگیریت
 پۆلس کە، مەسیحە پیغەمبەرانی وینەکی یەکەمە ئادەم ئەم. بکەن
 دەکات پیشکەشی نوێ ئادەمی ھەک.

گوناھ ئادەم پیویستە، خودا چاکە و شەیتان خراپە دەرخستنی بۆ
 بە خراپەکانی کارە و بێت زال شەیتاندا بەسەر زەوی ئەو ھە بۆ بکات
 ئەو لەسەر تەنیا مێردە و ژن ئەو چەمکی. دەربکەوێت گشتگیر شیوہیەکی
 بەم کە دووانە ئەو چونکە، کراو دروست گوناھ بۆ کە ھەییە بوونی زەوییە
 مەسیحی پەیوەندی پیشبینی کە رۆحییە ھۆکاریکی بە، پیکھاتوون شیوہیە
 دەکات دیاری خۆی ھەلێژدراو ھەکانی کە، دەکات بووکەکی لەگەڵ خودایی
 لەو سوودمەندە ھەم و قوربانییە ھەم ئەو کە بزانی دەبێت ھەلێژدراو
 بۆ کە گوناھەییە ئەو قوربانی ئەو داپشتوو؛ خودا کە رزگارکردنی پلانی
 و، بکات مەحکوم شەیتان کۆتاییدا لە ئەو ھە بۆ بوو پیویست خودا
 خۆی بەرپرسیاریتی ئاگاداری بە چونکە رزگارکەرەکی نیعمەتە لە سوودمەندە
 بەم. دەدات مەسیحدا عیسا لە گوناھ کە فارەتی باجی خۆی، گوناھ بوونی لە

بە پېيوستى و زانى سەرنجراكىشى بىي بە تەنيايى خودا سەرەتادا لە شىۋوئە بۆ بدات گرانبەھا پارەيەكى بوو ئامادە كە بوو زۆر ئەوئەندە خۆشەويستى بە رېگە كە ،ھاوبەشە ئەزموونە ئەم ،ھاوړپيەتییە ئەم .بەدەستەيئانى زاراوئە ئەو مرۆفیش ،" يارمەتى " دەبات ناوى خودا ،دەدات ئالوگۆرکردن ئەم واقعەدا لە .دەكات مېينەكەى ھاوتا بە ئاماژە كاتېك دەگرېتەبەر بۆ ،خۆشەويستییەو لە ،خوارووە دەيكېشیتە و خوارووە دەيپاتە يارمەتییە ئاوينەيەكى حەوا بۆ ئادەم خۆشەويستییەى ئەم بەلام .گوناھ ناو ،دۆزراونەتەو گوناھبار وەك كە ،هەلېژدراوەكانى بۆ مەسيحە خۆشەويستى ،هەتاهەتايين مردنى شايەنى .

و كۆنگ گياندارەكانى هەموو پەرورەدگار يەزدانى " ٢:١٩ بەندايەتى مرۆف لای بۆ هينايان و دروستکرد زەويەو لە ئاسمانى بالەندەكانى هەموو ئەو ناوى ،ناو زىندوو بوونەوهرېكى هەر ناوى پياوئەكە چيپە؛ ناويان بزانييت تا بوو ."

ناوى خودا .كەمتەرە كە شتەى بەو دەدات ناوېك كە بالادەستە ئەوە حوكمپانى شىۋوئە بەم ،ئادەم بە مافە ئەم پېدانى بە و بەخشى خۆى لەم .پشتراستكردەو دەژين زەوى لەسەر شتانەى ئەو هەموو بەسەر مرۆفەى و مەيدانييەكان ئاژەلە جۆرى ،زەمىنيەدا دروستكردنى يەكەمى فۆرمەى چۆن هەروەك ،ئادەم دەيانگەيەنييتە خوداش ،سنووردارە ئاسمانى بالەندەى .نوح لای دەيانباتە جووت بە لافاوئەكە پېش .

ئاسمانى بالەندەى و ئاژەل هەموو ناوى پياوئەكە " ٢:٢٠ ژيان سەرەتاي گونجاو يارمەتيدەرېكى هېچ ئادەم بۆ بەلام ،دا كۆيوپيەكانى ئاژەلە هەموو و دواى لە مېژوو پېش دەوترېت پېيان كە ئەهريمەنانەى ئەو " .نەدۆزراوتەو نەفرەتى ئەو دەرئەنجامەكانى چركردنەوئەى بۆ دروستكراون كەوتنەو سەردەمى لە .دەرياشەو بە ،دەكەوېت زەوى هەموو بەر كە ئيلاهيەى " ،مرۆفايەتى بۆ بەسوود " ،ئاژەلدارى " لە پېكەتابوو ئاژەلان ژيانى ،بييتاوانيدا لەم بەلام .بوون سەربەخۆتر كە " ،كۆيوپيەكان ئاژەلە " و " هەوا بالەندەى جۆرە لەو بوونەوهرېكى هېشتا چونكە نەبوو مرۆيى ھاوتايەكى چەمكەدا نەبوو بوونى .

بەسەر قوۋلى خەۋى پەرۋەردگار يەزدانى پاشان " ۲:۲۱: بەندايەتى
لە گۆشتەكەى و برد برپرەكانى لە يەكك، ايکەوت خەۋى و ھيئا پياۋەكەدا
". داخست شويني

ئاشكرا رزگار بوون پلانى زياتر دراۋە نەشتەرگەريە بەم كە فۆرمەى ئەو
فريشته لە خۆى و دەخاتەو دەور ئاسمان لە خۆى خودا ميكائيلدا لە .دەكات
قوۋل ئەو " نۆرميكي ئەمەش ،دەكاتەو جىاي و بەجيدەھيئيەت باشەكانى
،لەدايكبوو گۆشتدا لە كە مەسيحدا عيسا لە .بوو نوقم تييدا ئادەم كە ە"
دوانزە لە ،زىندوو بوونەو و مردن دواى و ەزگىراۋە خودايى پىشتى برپرەى
جەستەيى فۆرمى كە ،دەكات دروست " يارمەتيدەرەكەى " ،نيدرۋاۋەكەيەو
گرنگى .پيدەبەخشيت خۆى ي"پروژ رۆحى" و ەزگرتوو گوناھەكانى و
دەدات " يارمەتيدەر " رۆلى چونكە ،قوۋلە " يارمەتيدەر " وشەيە ئەم رۆحى
و رزگار بوون پلانى جيەجىكردىنى لە ەلېترىدراۋەكەى ،كەنيسەكەى بە
گوناھباران چارەنووسى و گوناھ گشتگىرى چارەسەر كىردىنى

لە پىشتى برپرەى لەو ژنيكى پەرۋەردگار يەزدانى " ۲:۲۲: بەندايەتى
". پياۋەكە لاي ھيئاىە و دروستكرد ژنيكى ،دەرھيئاۋو پياۋەكە

چونكە .مەسيحە ەلېترىدراۋى سېبەرى ،ژن دروستبوونى شيۋەيە بەم
،پيكدەھيئيەت دلسۆزەكەى كلىساي كە جەستەدايە لە ھاتنى بە خودا
،گۆشت ەلېترىدراۋانى رزگار كىردى بۇ .خۆى جەستەيى سىروشتى قورىانى
ژيانى خاۋەنى بە ەروھە ەزبگريت جەستەدا لە فۆرم دەبوو خودا
بەشى ەلېترىدراۋەكانيدا لەگەل ئەوھى بۇ ھات ،خۇيدا لەناو ەتاهەتايى
بكات .

و ئيسكەكانمە ئيسكى ئەمە' :وتى پياۋەكەش " ۲:۲۳: بەندايەتى
". دەرھيئاۋو پياۋە لە چونكە ،ژن دەوتريت پيى ،گۆشتە گۆشتى

بگريت باۋەش لە زەمىنى نۆرمەكانى ئەوھى بۇ زەوى سەر ھاتە خودا
ھاۋتا بە سەبارەت ئادەم ئەوھى بليت ەلېترىدراۋەكەى دەربارەى بتوانيت تا
،ديارە عيبريدا زمانى لە زياتر ئەمە . "ژن " ليئا ناۋى كە وتوويەتى ميئەكەى
ميئەيى وشەى بۇ "ئيشا" دەيپتە ،"ئيش" ،پياۋ بۇ پياۋانە وشەى پيپەى بەو
بەلام .دەكاتەو پىشتراست بەسەريدا خۆى ھوكمپرانى ،كارەدا لەم . "ژن"

،بۆی حەتەمی شتێکی دەبیته "ژنه" ئەم ،وەرگیراوه لیی ئەوهی بەهۆی
 بیهوێت وەرگیراوه جەستەیی لە کە "پشتی برپرەیی" ئەو ئەوهی وەک
 ناوازیەدا ئەزموونە لەم .وەرگیرێتەوه خۆی شوێنی و لای بۆ بگەرێتەوه
 دەبیته لەدایک منداڵەیی ئەو بۆ دایک کە دەکات هەستانە بەو هەست ئادەم
 ئەزموونەش ئەم وە .هاوسەرەکی بۆ دایکیدا سکی لە هەلگرێتی دوا
 دەورووبەری لە کە زیندوووانەیی بوونەوهره ئەو چونکە ،دەژی خوداوه لەلایەن
 دەیکاته ئەوهندهی کە دەرەوه؛ دینه لێیهوه کە منداڵن دەکەن دروستی
 .باوک وەک دایک

*به و بهجێدههێنێت دایکی و باوک پیاو بۆیه " ٢:٢٤ ژيان سهرهتای
 " .گۆشت یهک دهبنه و دههستتێت ژنهکەیهوه*

،دەردەبڕێت خۆی هەلێژێردراوهکانی بۆ خۆی پلانی خودا ئایەتەدا لەم
 لەگەڵ ئەوهی بۆ بچڕێنن خێزانییهکان جەستەییە پەيوهنديه دەبیته زۆرجار کە
 نهچیت لەبیرمان با وە .پیرۆزه خوداوه لەلایەن کە یەکبگرن هەلێژێردراوهدا ئەو
 پێگەیی دەستبەرداری میکائیل ،مەسیحدا عیسا لە ،شتێک هەموو پێش ،کە
 شاگردە خۆشەویستی و بیته ئەوهی بۆ ئاسمانی باوکی وەک بوو خۆی
 دەستبەرداریبوون بە ئەمەش بەدەستبەهێنێت؛ زهوی لەسەر هەلێژێردراوهکانی
 شەیتان و گونا بەرەنگاربوونەوهی بۆ خۆی ئیلاهی هێزی بەکارهێنانی لە
هاوبەشی و جیابوونەوه تەوهری کە تێدەگهین لێردا .هات بەدەست
 ڕووی لە دەبیته هەلێژێردراو ،زهوی لەسەر .ناکرێنەوه جیا لەیهکتر
 ناو بچێته ئەوهی بۆ دەوێت خۆشیان لەوانەیی **بکرێتەوه جیا** جەستەییەوه
 هەموو و مەسیح لەگەڵ "یهک" بیته و **رۆحییەوه هاوبەشی**
 .دڵسۆزەکانی پارێزەرە فریشتە و ،هەلێژێردراوهکانی

خۆی سەرەتایی شوێنی بۆ گەرانهوه بۆ "پشت برپرەیی" ئارەزووی
 کردەوێهەکی ،دەبینێتەوه مەرۆقەکاندا سیکی جووتبوونی لە خۆی مانای
 .پێکدەهێنن گۆشت یهک جەستەییەوه ڕووی لە پیاو و ژن کە ڕۆح و گۆشت

*و بوون ڕووت هەردووکیان ژنهکەیی و پیاوکه " ٢:٢٥ ژيان سهرهتای
 " . نهکرد شهرمهزاری به ههستیان*

هه ن سروسشناسهكان .ناكات بېزار كه سېك هه موو جهسته يي پرووتى
 ى " شهرمه زارى " جهسته يي پرووتى ،مرؤفايه تيدا ميژووى سهره تاي له وه
 ،دهيټ گونا ده رنه نجامى " شهرمه زارى " سهره له دانى .نه بوو ورووژينه ر
 عه قلې بتوانيټ " خراپه و چا كه زانينى داره كه ى " له خواردنى نه وه ى وهك
 پشتگوځخراو و نه ناسراو پيشتتر كاريگه ريبه كانى ليټكات واي ،بكات وه مرؤف
 ئه م هوځارى قه ده غه كراو دره ختى به ره ه مى واقيعدا له .بكات نه زموون
 به هاكانى كه سه ى نه و چونكه ،دهيټ ئامراز ته نها نه ده بوو؛ گوځرانكارييه
 " ههسته ى نه و نه وه .نه و ته نها و خودايه ده گوځرټ ويژدان و شته كان
 ههسته ى گونا هبار ميځديكى و ژن كه ده هيټته وه به ئاگا " شهرمه زارى
 نايټ؛ نه وان خه تاي كه ،خويان جهسته يي پرووتى به سه باره ت پيځه كهن
 نافه رمانيه وه به و په يوه ندى ته نها و دهيټ نه خلاقى گونا هه كه چونكه
 دهكات چاوځيځى خودا نه وه ى وهك ،دهدرټ نه نجام كه دهيټ

سهره تا خودا ، ٦ ژيان سهره تاي فيركارييه كانى كورتكر دنه وه ى له
 نه و پيشبينى كه ،كردين پيشكهش هه وه ته مى رؤژى شه ممه ى پيروژكر دنى
 و خودا به هه م دهدرټ هه وه ته مدا هه زاره ى له كه دهكات گه وره يه پشووه
 نه و رځگه ى له ده بوو پشووه نه م به لام .دلسؤزه كه ى هه لټرټردراوانى بو هه م
 ،دهيكات شه يتان و گونا ده ژى خودا كه به يټنرټ به دهست زه مينيه وه شه ره
 پلانه نه م ئادم زه مينى نه زموونى .مه سيحدا عيسا له جهسته بوون به
 به بوو مه سيحدا له .ليكرايه وه بيرى خوداو له لايه ن كه دا نيشان رزگار كه ره ى
 كوټاييدا له كه ،بكات دروست گوشت له هه لټرټردراوه كه ى نه وه ى بو گوشت
 وه رده گرټ فريشته كان جهسته ى وهك ئاسمانى جهسته يه كى

٣ ژيان سهره تاي

گونا له دايران

بوو فیلبازتر کیوییه کان ئازەلە هەموو لە مارەکە « ۱: ۳ ژیان سەرەتای
خودا بەراستی ئایا: گوت ژنەکە ی بە ،کردبوو دروستی خودا یەزدانی که
» «بخۆیت؟ باخچەدا لە دارێک هیچ لە نابێت: فەرموویەتی

" فیلبازترین " لەلایەن که هەبوو بەدەختییە ی ئەو هەژارەکە " مارە
. بەکارهێنرا میدیۆمیک وەک کردوون دروستی خودا که فریشتەکانەو
زمان نەدەکرد؛ قسەیان ،" مار " وەک پەلەوەرەکانی لەوانەش ،ئازەلەکان
شەیتان بەلام .دراوێ مەرۆقاییەتی بە که بوو خودا وێنە ی تاییەتمەندییەکی
ئەم .بوووەو جیا مێردەکە ی لە لەکاتی کدا بکات قسە که کرد ژنەکە لە وای
ئادەمدا ئامادەبوونی لە چونکە ،دەسەلمیشت کوشندە بۆی گۆشەگیرییە
بکات خودا فەرمانی سەرپێچی بەرەو مەرۆق دەبوو زیاتر سەختی بە شەیتان

ووک ۸: ۴۴ دا: یۆحەنا لە که ،دەکات ئاشکرا شەیتان بوونی مەسیح عیسا
قسەکانی ئامانجی .دەیناسیشت " سەرەتاووە لە بکوژ و درۆ باوکی "
،دەکات داوای خودا که "نەخێر یان بەلێ" بۆ و مەرۆقە دنیاییەکانی لەرزاندنی
هیژی که تیگەدەن دنیاییانە ئەو هەر که ،دەکات زیاد "پەنگە" یان "بەلام"
،وەرگیراوە ئادەمەو لەلایەن داووە خودا فەرمانە ی ئەو .دەبەخشن راستی بە
خودا دەنگی لە گوێی بەلام ،گواستەووە ژنەکە ی بۆ فەرمانە ی ئەو دواتر
،هاوسەرەکیەتی لەسەر گومانەکی بۆیە .دەدات فەرمانەکی که نەبوو
"وتوو؟ پێی خودا که تیگەیشتوووە لەو بەراستی ئایا: دێرەکانی بەدرێژایی
میوه ی دەتوانین: دایه وە مارەکە ی وەلامی ژنەکە " ۳: ۲ بەندایەتی
". بخۆین باخچە دارەکانی

بە بکەن؛ شەیتان ئارگیومێنتەکی لە پشتگیری بەلگەکان پێدەچێت
بە دەکات خۆی هەلە ی بەکەم " ژن " .دەکات قسە و دەدات هۆکار زیڕەکی
لە .بن چۆن شتەکان نابێت ئەمەش که ، قسەکەرەکە " مارە " وەلامدانەو
هەموو لە پێدەدات رێگەیان که دەزانێت خودا چاکە ی بە پەوا سەرەتادا
قەدەغەکراوەکە لە جگە بخۆن دارەکان

ناوهراستی لە که دارە ئەو بەرەمە ی لە بەلام " ۳: ۳ بەندایەتی
". بمری نەک ،مەدە لێ دەستی و مەبخۆیت: فەرموویەتی خودا ،باخچەدایە

نهك " دهرپرینی له ئادهمهوه له لایهن ئیلاهی فهرمانی گواستنوهی ئادهمی به چونکه ،نین خودا وردی قسهی ئەمانه .دهردهكهوئیت دا" نهمری په یامی لاوازیوونی . " دهمری دنیاییهوه به ،بخوئیت لئی رۆژی ئهو " ،وتوووه گوپرایه لئی پاساودانی به " ژن " .گوناوه نهجامدانی بۆ دهکات ئاسانکاری خودا " ئەم که شهیتان به دهکات دهرفته ،" ترس " بنه مای له سهر خودا بۆ خوئی .دهزانیته نارهوا به که ،بکاتهوه پشتراست " ترسه

دنیاییهوه به' :گوت ژنه کهی به ماره که ئینجا " ۳:۴ ژیان سهرهتای " . نامریت

که دهکات ئاشکرا خوئی لیدوانه دا لهم درۆژنه که سهرۆکی وه " . نامریت تۆ " :خودایه قسهکانی پیچهوانه ی

دهخۆن لئی کاتیک که دهزانیته خودا به لām " ۳:۵ ژیان سهرهتای " . دهزانن خراپه و چاکه و دهبن خودا وهک و دهکرینهوه چاوه کانتان

که ،داوه پیی خودا که بهیئیتهوه فهرمانه ئهو بۆ پاساوه دهیته ئیستا حاله تیکی له تۆ دهیهوئیت خودا :دهگه پینیتهوه بۆ خویرهستی و خراپ بیریکی رپگریته دهیهوئیت خویرهستانه .بهیئیتهوه که متهرخه میدا و ژێردهستهیی روو دهخاته سوودی و هک خراپه و چاکه زانینی .نه بیته ئهو وهک تۆ که لیبکات چاکه دا زانینی له ئەگه به لām .بییهیئیتهوه خوئی بۆ تهنیا به دهیهوئیت خودا که پیچهوانه ی خراپه و چاکه خراپه ؟ زانینی سوودی کوا ،هه بیته سوودیکی ئەزموون له مهعریفه خودا لای و تاریکی و روناکی ،رۆژ و شهو وهک ،رههان ناو دهرهکانی به رپگه دان به پیشتر خودا واقیعه دا له .کردار له واته ،پیکدیت " خراپه و چاکه " نوینه رایه تی که درهخته ی ئهو قهدهغه کردنی و باخچه چونکه ؛ بهخشیوو مرووف به خراپه ی و چاکه فیکری زانستی ،دهکات ،یهک دوا ی له یهک ،کوئکریتی شیوه یهکی به که شهیتانه رهمزی وینه یهکی له یاخیبوون به کردوووه ئەزموون ی" خراپه " پاشان و " چاکه " دروستکه ره که ی

دخۆشکهره و خواردن بۆ باشه دهره که که بین ی ژنه که " ۳:۶ به ندایه تی له هه ندیک ،هیکمهت به دهسته یانی بۆ خواستراوه ههروه ها ،چاو بۆ

که می‌دیده‌کە بە بەخشی هەندێکی هەروەها. خواردی و وەرگرت میوه‌کە ی "خواردی ئەویش، بوو لەگەڵیدا

زیاتر ژنەکە و نەما گومانەکە هەبوو؛ خۆی کاریگەری مار قسەکانی لە و باش میوه‌کە. وتووێ پێ راستییەکە ی مارەکە که پێدەهات قەناعەتی بە ئەو، هەمووشیانەو هەرووی لە بەلام، بوو سەرنجراکێش بێراوەو هەرووی خۆی دڵخوازی ئەنجامی شەیتان. زانی ی "دەروون کردنەوی بۆ بەنرخ" خۆی یاخیگەرانی هەلۆیستی شوینکەوتووێکی تازە بەدەستەینا؛ ناسینی دارپکی بە بوو خۆی، قەدەغەکراو میوه‌ی خواردنی بە وە. وەرگرتبوو جیا لێی نەبوو ئامادە کە، هاوسەرەکە ی بۆ خۆشەویستی لە پێ. خراپە، بێت ژنە ئەو دلتەزینی چارەنووسی هاوبەشی بوو باش پێی ئادەم، بێتەو میوه‌ی خواردنی بە وە. دەکات جێبەجێ کوشندەکە ی سزا خودا کە دەیزانی ستەمکاری زالبوونی تووشی می‌دەکە و ژن هەموو، نۆرە بە قەدەغەکراو ئەم، پارادۆکسیکال شیوێکی بە، ئەوەش سەرەرای. دەبوون شەیتان مەسیح کە بوو خۆشەویستی ئەو ئاوێنەکی سۆزدارە خۆشەویستی دەکرد قبول ئەو بۆ مردنی هەروەها، هەلپێردراوەکە ی بۆ پێدەکرد هەستی. تیپگات ئادەم لە دەیتوانی خودا شیوێکی بەم

، پرووتن زانیان و کرایەو هەردووکیان چاوی پاشان» ۳:۷ بەندایەتی کرد دروست خۆیان بۆ بەرگیان و دوری بەیەکەو هەنجیریان گەڵای بۆیە

مرۆقەو می‌دە ی و ژن ئەو لەلایەن گوناھەکە کە ساتەدا لەو خداوە لەلایەن کە سألە هەزار ۶ پاشەکشە ی ژماردنەوی، ئەنجامدرا ئەو. گۆردرا خداوە لەلایەن ویژدانیان: یەکەم. پێکرد دەستی دیاریکراوو "چاو دڵخۆشکردنی" میوه‌ی تەماحکردنی لە بوون بەرپرسیار کە چاوانە ی گۆرا بەدواداچوونە و هیوادار قازانجە ئەو وە. نوێ حوکمیکی قوربانی بوونە پرووتی بە سەبارەت دەکرد "شەرمەزاری" بە هەستیان پێیە بەو، زیان بۆ. خودا بۆ نە و خۆیان بۆ نە، نەبوو کێشەکی هیچ کاتە ئەو تا کە، خۆیان پرووتییە ئەو جەستەیی لایەنی تەنیا دۆزیانەو کە جەستەییە ی پرووتییە ئەو پرووتییە ئەم. بێنیه‌و تێدا خۆیان نافەرمانی می‌دە ی و ژن ئەو کە بوو پۆچیە هاتە سێدارەدان لە سزای و کردن بێبەش ئیلاهی دادپەرەری لە پۆچیە

مردنه ئەو کاریگەری یەكەم ئەوان ڕووتی دۆزینەوهی كە جۆرێك بە ،ناویانەوه ئەزموونکردنی دەرئەنجامی مردن شیوەیە بەم .بەخشیبوو پێی خودا كە بوو ٦:٢٣ ڕۆمیان لە كاتیك دەكات فێری پۆلس كە ئەمەیه بوو؛ خراپە زانینی و ژن ئەو ،خۆیان ڕووتی داپۆشینی بۆ " .مردنە گوناو كریی چونكە " :دەلیت دورینی :مرۆیی دەستپێشخەرییەکی بەر بردە پەنایان یاخیبوووە مێردە ڕووی لە كردارە ئەم . پەنجە دروستکردنی بۆ بەیەكەوه هەنجیر گەڵاكانی دەبنە پەنجەرەكان .دەدات نیشان خۆی پاساودانی بۆ مرۆف هەولێ ڕۆحییەوه لە ئادەم كە پەرۆانەیی ئەو پێیە بەم ٦:١٤ ئەفسسیان لە راستی هیماي كە درۆیانەن ئەو هیماي پێچەوانەوه بە ، كردوووە دروستی هەنجیر گەڵاكانی .بدۆزیتەوه ئاسوودەیی ئەوهی بۆ دەشاریتەوه خۆی پشتیەوه لە گوناھبار

كە بوو پەرورەدگار یەزدانی دەنگی لە گوێیان پاشان " ٣:٨ بەندایەتی بەردەم لە خۆیان ژنەكەیی و پیاوێكە ،دەرۆشت باخچەدا لە رۆژدا فێنكایی لە " .شاردوووە باخچەكەدا دارەكانی نیو لە پەرورەدگار یەزدانی

و ڕوویداووە تازە چی دەزانیت دەگەرێت مێشكدا و دل لە كەسەیی ئەو كە ،یەكەمە هەنگاوی تەنها ئەمە .ئەودایە رزگارکردنی پلانی بەپێی و بیرکردنەوهكانی ئاشكراکردنی بۆ دەكات شەیتان بە پێشكەش دۆمەینیك زۆری چونكە ،بێتەوه مرۆف ڕووبەرۆوی دەبێت بەلام .خراپەكەیی سروشتی ،خودا چاوپێكەوتنی لە نییە پەلەیهکی هیچ مرۆف ،ئێستا .بلیت بۆی هەیه ،دەگەرێت هەلاتندا بەدوای تەنها ئێستا كە ،دروستكەرەكەیی ،باوكی ئەم كوێی لە وه .گەرەیه سەرزنەشتەكانی بیستنی لە ترسی ئەوئەندە بەوهی باوهرۆون دیسانەوه لێردا بشاریتەوه؟ خۆی خودا چاوی لە باخچەیهدا دۆخە ئەو شایەدی ،بیشارنەوه ڕووخساری لە دەتوانن " باخچە دارەكانی " كە ناویەوه كەوتۆتە ،گوناھبار بووتە كاتەوهی لەو ئادەم كە دەدات دەرروونییە

كرد پیاوێكەیی بانگی پەرورەدگار یەزدانی بەلام " ٩: ٣: ژیان سەرەتای "كوئیت؟ لە تۆ" :فەرموو پێی و

ئەو بەلام حەشارداووە خۆی كوئ لە ئادەم دەزانیت تەواوی بە خودا و بكات درێژ یارمەتی دەستی ئەوهی بۆ "كوئیت؟ لە تۆ" ،لێدەكات پرسیارەیی .رابكیشیت گوناھەكەیی دانپێدانانی بەرەو

تۆ دەنگى لە گوڤم باخچەدا لە: دایەو وەلامى " ۳:۱۰ بەندایەتى
". شاردهو خۆم بۆیە، بووم رووت چونکە ترسام، بوو

خودا و نافەرمانییەکەى بە دانپێدانانە خۆیدا لە خۆى ئادەم وەلامى
پێشکەشکردنى بۆ خۆى شیوازی بەدەستەینانى بۆ دەقۆزیتەو قسەکانى
گوناھ ئەزموونى.

وتوویت پێى کى: فەرمووی پەرورەدگار یەزدانى " ۳:۱۱ ژيان سەرەتای
لێى پێکردوویت فەرمانم کە خواردوو دەرەت لەو ئایا بوویت؟ رووت کە
"نەخۆیت؟"

پێگەى لە. بنیّت تاوانەکەیدا بە دان بکات ناچار ئادەم دەیهوێت خودا
لە ئایا " :لێدەکات پرسیارەى ئەو روونى بە دواجار، لێپێنەو زنجیرەیهک
"نەخۆیت؟ لێى پێکردوویت فەرمانم کە خواردوو دەرەتەکەت

لەگەڵم لێرە ژنەى ئەو: دایەو وەلامى پیاو کە " ۳:۱۲ بەندایەتى
". خواردم منیش و پێدام دەرەکەى میوهى، دانابوو

ئەو. نییه شکۆمەند ئادەم وەلامەکەى بەلام، راستە هەرچەندە
سادە نەخێرێکى یان بەلێ بە ناتوانیّت چیتەر و هەلەدەگرێت شەیتان نیشانەى
وەلام ناراستەوخۆ شیوێهەکى بە شەیتان وەک بەلام، بەداتەو وەلام
نەنێت خۆیدا بێئەندازەى تاوانە بە دان سادەیی بە ئەوهى بۆ دەداتەو
خودا بەبیر تاقیکردنەو کەدا لە خۆى رۆلێ کە دەروات ئەوئەندە تەنانت
،تاوانبارە کەسە یەکەم کە، پێبەخشیو هەوسەرەکەى پێبەى بەو، بخاتەو
کە ئەوهیه چیرۆکەکە لایەنى سەرنجراکێشتەین. ئادەم خودى پێش، وایە پێى
پلانەکەیدا لە گوناھ پێبەى بەو، ئەمەیه ئاگادارى خودا و راستە شتێک هەموو
بە کە ئەوهیه دەکات هەلە کە شوپنەى ئەو بەلام. بوو پێویست
خودا لە ژنەکە بۆ خۆى پەسەندکردنى زیاتر، ژنەکە نموونەى شوپنەوتنى
سەرەتاو لە هەر چوونکە. بوو ئەو گوناھى گەورەترین ئەمەش و دا نیشان
بێت خۆشەویست شتێکەو هەموو لە کە بوو ئەو خودا داواکاری

فەرموو ژنەکەى بە پەرورەدگار یەزدانى ئینجا " ۳:۱۳ ژيان سەرەتای
". خواردم و دام فریوى مار وتى ژنەکە 'کردووتە؟ کە چیه ئەمە'

جنۆكهكان ،ئەو پېش بەلام ،دەبات لەناو كۆتاييدا لە .دەبىت دلسۆزەكانى
 "ژنەكە " " پاژنەى لە چەقۆ " بۆ ھەبوو ھەميشەبييان دەرڤەتى
 ھىمايە " پاژنە " بەم شتېك ھەموو پېش خۆى كە ،مەسيح ھەلبژێردراوى
 بناغە بەردى " چۆن ھەروەك ،مروڤە جەستەى پشتگىرى خالى " پاژنە " چونكە
 نراو ەبنیات لەسەرى خودا رۆحى پەرستگای كە بەردەيە ئەو "

لە دەكەم زىاد زۆر ئازارەكانت من' :گوت ژنەكەى بە " ٣:١٦ بەندايەتى
 مێردەكەت بۆ تۆ ئارەزووى .دەكەيت لەدايك مندال ئازاردا لەگەڵ ،مندالبووندا
 " . دەكات ھوكمرانیت ئەويش ،دەبىت

سالانى لە " دەبىت ژنەكە ،بىت مندالەكە مردنى بە ئەو پېش
 شتەكان ھەموو ،" دەبىت لەدايك ئازارەو بە " ئەو " بچيژيت ئازار مندالبووندا
 لێردا بەلام .دەكرين چاودێرى و دەكرين جيبەجی رستەيى شيوەيەكى بە
 و ١٦:٢١ يۆھەنا لە .سەرنجە شايەنى وینەكە پېغەمبەرانی مانای ديسانەو
 كەنيسەى ھىماى " مندالبووندايە ئازارەكانى لە ژنەكە " ،٢: ١٢ پەخشانی
 لە پاپا دواتر و رۆمانى ئيمپراتۆرى گۆشەگيرىيەكانى سەردەمى لە مەسيحە
 مەسيحيدا سەردەمى .

لە گویت لەبەرئەوئەوى :گوت پياوھەكەى بە " ١٧: ٣ ژيان سەرەتای
 لىي ناييت :پيكرديت ھەرمانم كە خوارد درەختەكەت لە و گرت ژنەكەت
 بە ئازارەخش زەحمەتى بە ،تۆو بەھۆى ليكراو نەفرەت زەوى ،»بخويت
 » .دەخويت لى خواردنى تەمەنت دريژايى

ئاشكرا دۆخەكەى راستەقینەى سروشتى خودا ،مروڤ بۆ گەپانەو
 و رەھايە تاوانبارى .دابوو شاردنەوئەوى ھەولێ شەرمەو بە كە ،دەكات
 مردنى پېش ،بكات رزگارى ئەوئەوى پېش كە دەردەكەويت بۆ ئادەميش
 باشتەر بە ژيان لە مردن ھەندېك دەكات وا كە ئاراو دېتە نەفرەت زنجيرەيەك
 ئەمە فيرى سەخت رېگای بە ئادەم و ترسناكە شتېكى زەوى نەفرەتى .بزائن
 دەبىت .

رەوھەكى و دەھيئييت بەرھەم بۆ چەقەلتان و درك " ٣:١٨ بەندايەتى
 " . دەخۆن كۆلگەكان

بە دەگرېتەو جېگەى رۆيشت؛ عەدەن باخچەى ئاسانى چاندنى دەبن زۆر خاکدا لە کە گژوگيا و درک و قەنەفە چيمەنى دژى بېوچان مەملانىى مرۆفایەتى هاتنى کۆتايى لە دەکات پەلە ،خاکە نەفرەتى ئەم لەوەش جگە ژەهراوى خۆى دوايى رۆژانى مرۆفى ،زانستى ى"پېشکەوتن" بە چونکە نەهیشتنى بۆ بەرەمەکانى خاکى ناو بۆ کيمىيى ژەهرى دانانى بە دەکات دەرەوى لە دەستراگەيشتن ئاسان و زۆر خواردنى چيتر .ئافاتەکان و گژوگيا لى خۆشەويستەکەى هاوسەرە و خۆى کە ،دەستناکەوئى باخچەکە دەردەکرېن .

تا دەخۆيت خواردنەکانت برۆت ئارەقەى بە " ۳:۱۹ بەندايەتى و تۆزيت تۆ چونکە ،وەرگيرايوت لىى چونکە ،زەوى سەر دەگەرپيئەتەو " .تۆز بۆ دەگەرپيئەتەو

بەو دەدات رەوايەتى ،دېت مرۆفایەتيدا بەسەر چارەنووسەى ئەم وردى بە ،کردوو ئاشکرا تیدا خۆى پيکھاتنى و دروستکردن خدا کە فۆرمەى وەک ،مردن ،ئیمە و خۆى زيانى بە ،دەيپت فير ئادەم . " زەويەو تۆزى " لە کە بکەين بەو ئەماژە گرنگە .چيپە مانای بەراستى ،دەکات باسى خدا دەرەوى لە زیندوو رۆحیکى هيچ و نيپە هيچ زياتر " تۆز " لە مردوو مرۆفى و ۹ بانگەوازی .دەرچوو مردوو کە جەستەى لە کە ،ناميپيئەتەو " تۆز " ئەم دەکەنەو پيشتراست مردنە سروشتى ئەم تر برگەکانى .

دايکى چونکە ،حەوا ناو ژنەکەى ناوى ئادەم " ۳:۲۰ بەندايەتى " .بوو زیندووکان هەموو

بە دەکاتەو دووپات دا " ژن " بەسەر خۆى زالبوونى ئادەم ليپەشدا واقعیکى وەک کە ناویک ؛"ژيان" واتای بە ، " حەوا " خۆى ناوى دانانى لەدایکبووى ،دوورين نەوہى هەموومان .رەوايە مرۆفایەتى ميژووى بنەرەتى مردن نەفرەتى رېگەيەو لە کە ،ئادەم وەسوہسەکراوہکەى ژنە ،حەوا مەسيح عيسا شکۆمەندانەى گەرانەوہى تا دەيپت بەردەوام و گواسترايەو ۲۰۳۰ .بەهارى سەرەتای لە

و ئادەم بۆ پيستی بەرگى و جل خدا يەزدان " ۳:۲۱ بەندايەتى . کردوو لەبەر بەرگى و جل و ،کردوو دروست ژنەکەى

بوو به شېك زه مينييه كه ميړده و ژن گوناھي كه ناكات له بيري خدا ، گوناھه كه دواي . ده بېت ئاشكرای فورميكي ئيستا كه ، رزگار بوونى پلانى له له لايه ن كه ، ده بېت به رده ست مه سيحه وه به ناوى خودايي ليڅو شبوونى ، كرده دا له م . ده درېت خاچ له و قوربانى ده كړېته رڼميه كانه وه سهربازه بۇ ده كات قبول مردن ، گوناھي كه هه موو له دوور ، بېتاوان بوونه وه رېكي . خو دلسوزي هه لېږدراوانى گوناھه كاني بۇ ، ئه وان شويني له ، كه فارهت " ئه وهى بۇ ده كوژرېن خدا وه له لايه ن بېتاوانه كان ئاژه له له سهره تاوه هه ر " *دادپه روه رپيه* " *ئهو* ، كرده يه دا له م . داپوشيت هه وا و ئادم رپوتى " *پيستان* له رزگار بوونى پلانى كه ده گورېت شته به و ، كرده وه خه يالى مرؤفايه تى كه مرؤفايه تى كه " *دادپه روه رپيه* " *ئهو* . ده به خشيت پييان ئيمان وه رېگه ي شويني له و نه بوو تر هيچى فريوده ررؤيه كى له جگه ، كرده بوو خه يالى پييان رپه س نه كه ي " *دادپه روه رى* " رپه مزى " *به رگيكي و جى* " خدا ، خويدا خو به خشانه ي قوربانيدانى له سهر كه " *راستيه كه ي پشتمنه ي* " ، ده به خشيت خوشيان دلسوزى به ئه وان ه ي رزگار كرده ي بۇ ژيانى پيشكه شكر دنى و مه سيح وه ستاوه ، ده وېت .

له يه كيك وهك ئيستا مرؤف : فهرمووى خدا به زدان " ۳:۲۶ به ندايه تى و بكات دريژ ده ستى پيديرېت رېگه ي ناييت ، ده زانېت خراپه و چاكه ، بووه ئيمه . بژى هه ميشه بۇ و بخوات و وه ربگرېت ژيانيش دره ختى له .

كه ده كات باشه كاني فريشته له گه ل قسه خدا ميكائيلدا له « : ده لېت پييان . روويداوه زه وى له سهر تازه كه كاره ساته ن ئه و شايه تحالى « . *ده زانېت خراپه و چاكه و بووه ئيمه له يه كيك وهك پياوه كه سه ير كه به سه بارهت به كرده هينييت دهر برين هه مان مه سيح عيسا ، مردنى پيش شه وى ئايينى جوله كه كاني به ليېكات خيانه تى ده بوو كه خيانه تكاره ي ئه و ، يه هو دا ۷۰:۱ دا ۷۰ يو حه نا له وهك ، بدرېت خاچ له ئه وهى بۇ رڼمه كان به دواتر و دوانزه ، هه لنه بژاردوه ئيووم من ئايا ' : دانه وه وه لامى عيسا " : تو مار كراوه دهر برينى . يه كه هه ر خوداش رپيازي ! شه يتان ئيو له يه كيك به لام كه سه كه ؟ و ئازاد ده ستر اگه يشتنيكي هيشتا كه ، شه يتان بۇ ئماژه يه " *ئيمه له يه كيك* " »*

هه موو له نپو خودادا ئاسمانى شانشىنى له ههيه جوولەى ئازادى دروستكراون زه مينيدا دروستكردنى سهره تاي له كه فريشته كاندا

مهرجيك " *ژيان داره كهى* " له مروڤ خواردنى له پښگړيدن پيوستى به پيى ، بپت ئه وه شايه تحالى ئه وهى بو هات عيسا كه راستيهى ئه و بو بوو " *ژيان داره كهى* ". پښمانى سهرۆكى پيلاتۆسى پونتيؤس بو قسه كانى بوو خوراكان ماناى به لپى خواردنى ، بوو رزگار كه ر مەسيحى وپنهيه كى ، تر واتايه كى به -رۆحيه كهيه وه كه سايه تى ته واوى و فيركارييه كانى له لايه ن كه بوو مهرج تاكه ئه مه . كهسى رزگار كه رپكى و جيگره وه وهك وهرگر تنى له ژيان هپزى . بهينپته وه " *ژيان دره ختهى* " ئه م خواردنى بو پاساو دهيتوانى جگه . مەسيح : ده كرد هپماى كه بوو داره دا له و به لكو ، نه بوو داره كه دا خودى سهره تايى گوناھى دواى و بوو هه تاهه تايى ژيانى مهرجى داره ئه م له وهش خودا كو تايى گه رانه وهى تا له ده ستچوو هه ميشه بو هه تاهه تاييه ژيانه ئه م له گه ل ، تر داره كانى هه موو و " *ژيان داره كهى* " بوپه . ميكائيلدا و مەسيح له نه مينن ده كرا خودادا باخچه ي

دوورى عه دن باخچه ي له پهره ر دگار به زدانى " ۳:۲۳ به ندايه تى . " بكات چاندنى ، وهرگيرابوو لى زه ويپه ي ئه و تا ، خسته وه

باخچه له كه ئه وه يه ده مينپته وه دروستكه ر بو كه شتيك ته نها ئاده مى له كه مروڤ ميږده ي و ژن ئه و دهر بكات سهر سورپه ينه ركه سورره كه : ده كات ديارى مروڤ جوړى كه وشه يه ك) بوون دروست يه كه مه وه ناشايسته يى خويان خوiane وه نافه رمانى پښگه ي له ، (خوين سوورى = كه جهسته يه كدا له ، سه خت ژيانپكى ، باخچه دهره وهى له وه . سه لماندووو بويان ، بووه لاواز دهروونپه وه رووى له هه م و جهسته يى رووى له هه م بى و توند بووه ته كه زه ويپه ك سهر بو گه رانه وه . پپده كات ده ست . توژ : بپرده خاته وه خويان سهرچاوه ي مروڤه كان ، چه واشه كارى

باخچه ي رۆژه لالتى له ، دهر كرد پپاوه كه ي ئينجا " ۳:۲۴ به ندايه تى ، دهر سورپه وه لايه كدا هه موو به كه بليسه دار شمشيرپكى و كه روب عه دن ، " دانا ژيان دره خته ي پښگه ي پاراستنى بو

فریشته‌کان به‌لکو، ده‌کات باخچه پاسه‌وانی که نییه ئادهم ئه‌وه ئیتر پیش که‌میک باخچه‌که کو‌تاییدا له ژووره‌وه‌ی چوونه له ده‌که‌ن رڭگری ئادهمه‌وه و هه‌وا گونا‌هه‌کانی به‌هۆی که، نام‌ین‌یت ۱۶۵۶ سالی لافاوه‌که‌ی ده‌ستی‌پ‌یکردوه.

باخچه‌ی شوینی دیاری‌کردنی بۆ به‌سوود ورده‌کارییه‌کی ئایه‌ته ئهم، دانه‌وان "باخچه‌که رۆژه‌ه‌لاتی له" پارێزه‌ره‌کان فریشته. روه‌و ده‌خاته عه‌ده‌ن ئه‌و. ک‌شاونه‌ته‌وه لی‌ی هه‌وا و ئادهم که شوینه‌یه ئه‌و رۆژئاوای له بۆیه که ورده‌کارییه‌دا ئهم له‌گه‌ڵ باس‌کراوه بابه‌ته‌دا ئهم سه‌ره‌تای له ناوچه‌یه‌ی باخچه‌ی و ئارارات چیا‌ی باشووری خاکی بۆ ک‌شانه‌وه هه‌وا و ئادهم: هاوته‌ریبه، وان ده‌ریاچه‌ی نزیک له تورکیا له "زۆر ئاوی" ناوچه‌ی ده‌که‌وی‌ته قه‌ده‌غه‌کراوه. ئه‌وانه‌وه‌یه پی‌گه‌ی رۆژئاوای له که

٤ ژيان سه‌ره‌تای

مردنه‌وه رڭگه‌ی له دابه‌ران

بۆچی که تی‌ب‌گه‌ین له‌وه باشت‌ر پ‌یده‌دات رڭگه‌مان چواره‌م بابه‌ته ئهم جنۆکه و شه‌یتان به پ‌یش‌ک‌ه‌ش نه‌مایشی تاقی‌گه‌یه‌کی خودا بوو پی‌ویست بکات ئاشکرا خراپه‌کارییه‌کانیان راده‌ی که بکات یاخه‌بووه‌کانی

بوونه‌وه‌ره چونکه هه‌بوو سنووریکی خراپه‌کاری ئاسماندا له بۆ هه‌موویان چونکه نه‌بوو؛ یه‌کتریان کوشتنی ه‌ی‌زی ئاسمانیه‌یه‌کان به‌رزهی ئاسته ئه‌و خودا نه‌یه‌یشت دۆخه ئهم. بوون نه‌مر کاتی ماوه‌یه‌کی هه‌بوو ئه‌وه‌یان توانای دۆژمه‌نه‌کانی که بکات ئاشکرا درنده‌یی و خراپه‌کاری درنده‌ترین له بدات مردن به رڭگه که دروست‌کراوه ئه‌وه بۆ زه‌وی بۆیه

خەيال شەيتانەو ەك بوونەو ەركى ەقلى لەلەين كە ،شپو ەكانيدا دەكرت .

نوینەرایەتى كە چوار ژمارە رەمزی مانای بە كە چوارەم بابەتە ئەم زەمینی مروڤایەتى مردنی یەكەم بارودۆخى بۆیە ،رژاوە ،دەكات گشتگیری هەموو نیو لە خۆیەتى گشتگیری و ناوازه تایبەتمەندى مردن دەگیرێتەو؛ بۆ " زەمینی ژيانى ،هەوا و ئادەم گوناھى دواى .خودادا دروستكراوەكانى و ئیلهامبەخش شایەتخالى پۆلس ەك ،" *نمایشكرا فریشتەكان و جیھان* كاپسای راسپیڤدراوى گۆشەگیركارى یەكەم و تارسۆس شاولى پيشتر ،دلسۆز هاتوو ٤:١٩: كۆرنٹیۆس یەكەمى لە ،مەسیح .

قابیلی و بوو دووگیان ؛ ناسی ژنەكەى ەوا ئادەم " ٤:١: بەندایەتى . " *كرد لەدايك پیاویكم یەزدان یارمەتى بە من' :وتى ئەویش ،بوو لەدايك*

بە دەیدات كە دەكات ئاشكرا بۆ مانایەمان ئەو خدا ،ئایەتەدا لەم لە ەك ،باوەر بە رەوابوون بنەمای بۆ گرنگە زۆر خالە ئەم و " *زانین* " کردارى *تۆ ئەوان كە :هەتاھەتاییە ژيانى ئەمە ئیستا* " :نووسراوە ١٧:٣ یۆحەنا ناسینی " *ناردووتە تۆ كە ،مەسیح عیسا و راستەقینە خودای تاکە ، دەناسن* حالەتەدا لەم -هەبێت لەگەڵیدا خۆشەویستى پەيوەندییەكى واتە خدا ئەم شوینكەوتنى بە .جەستەیی ەوا و ئادەم دۆخى لە بەلام ،رۆحى جەستەییە خۆشەویستییە لەم "مندالیک" ،یەكەم میڤدیكى و ژن مۆدیلهی و رۆحى پەيوەندى لە دەبێت "مندالیک" ،راستیدا لە و بوو؛ لەدايك ،نوییه لەدايكبوونە ئەم .بیتەو لەدايك خودادا لەگەل خۆشەویستیمان : بوو ئاشكرا ٥-٦: ١٢ پەخشانی لە ،خوداو راستەقینەى " *زانینی* " بەهۆى *كوړپكى ...دەكات هاوار مندالېووندا ئازارەكانى له و بوو دووگیان ئەو* " *بكات گەلان هەموو ەوكمرانى ئاسن چەقۆیەكى بە دەبێت كە ،لەدايكبوو* خوداو لە مندالەى ئەو " *تەختەكەى و خدا لای بۆ رڤیندرا مندالەكەى* لە ئەمە بەلام ،بەرھەمبەینیتەو ەواكى سیفەتى دەبێت ،دەبێت لەدايك .بوو لەدايك مروڤەو لە كە نەبوو كوردا یەكەم .

پیشبینی ناوہ ئەم .دیت بەدەستەھێنان واتای بە قائیل ناوی
پیاوہ ئەو پێچەوانەیی بە ،بۆی دەکات زەمینی و جەستەیی چارەنووسیکی
دەیت بچووکەکی برا ھابیلی کە رۆحییە

کە دایکەیی ئەو ،مرۆڤایەتیدا مێژووی سەرەتای لە باسە شایەنی
ئاگادارە چونکە ،دەبەستیتەو لەدایکبوونەدا ئەم لەگەڵ خودا ،دەیت مندالی
لەلایەن کە موعجیزەیک دەرنەجامی نوێیە ژیانە ئەم دروستکردنی کە
ئەمە ،دواترماندا رۆژانی لە .ئەنجامدراوہ یەھوہ ،دروستکەر گەورەیی خودای
.نییە وا ،دەگمەن بە یان ،نەماوہ

*شوان ھابیل .کرد لەدایک برای ھابییلی ھەرۆھە " ٤:٢: ژیان سەرەتای
". بوو جووتیار قائییلیش ،بوو*

کوپیەکی وەک ھابیل مندال ،قاییل لە زیاتر .ھەناسە واتە ھابیل
خوداوە لە ژیانە ھەناسەیی کە کەسە یەکەم ،دەکریت پیشکەش ئادەم
براکیەوہ لەلایەن کە مردنەکیەوہ رێگەیی لە راستیدا لە .وەرگرتووہ
،خودا راستەقینەیی کوپی ،دەکات مەسیح عیسا وێنەیی نوێنەرایەتی ،کوژراوہ
دەکات رزگاریان خۆی خۆینی بە کە ھەڵبژێردراوہکان رزگارکەری

دەکاتەوہ پشتراست بەیەکیان دژ سڕوشتی بڕایە دوو ئەو پیشەیی
" ،ماتریالیست و زەمینی بیاوہری وەک و " بوو شوان ھابییل " ،مەسیح وەک
پیشبینی مرۆڤایەتی مێژووی یەکەمانەیی مندالە ئەم . " بوو جووتیار قایییل
پلانی ئەوہی بۆ دین وە .کردووہ پیشبینی خودا کە دەکەن چارەنووسە ئەو
بکەنەوہ روون ئەو رزگاربوونی

*لە قوربانییەکی قایییل ،ماوہیەکی دوای " ٤:٣: ژیان سەرەتای
" یەزدان! بۆ ھێنا زەوی بەرھەمەکانی*

کە بدات نیشانی ئەوہی بۆ و ھەییە بوونی خودا کە دەزانیت قایییل
پیشکەشی " زەوی بەرھەمەکانی پیشکەشکردنی " ،لێبگریت ریزی دەیەویت
رۆلەدا لەم .ھیناوە بەرھەمی ماندوووبوونەکی کە شتانەیی ئەو واتە -دەکات
،مەسیحی ،جوولەکە -دەکات بەرجەستە ئایینی خەلکی فرەیی ئەو وێنەیی
بە خۆیان ئەوہی بەبێ چاکەکانیان کارە سەر دەخەنە تیشک کە -موسلمان یان
کە تیگەن و بزەنن بدن ئەو ھەوڵی ئەوہی بۆ بکەن سەرقال زەحمەتەوہ

کاتیڭ تهنه دياريه کان .ليدهکات چيان چاوهرواني و خوشدهويټ چيان خودا
بزانيټ قهديران وهرگروهه لهلايهن که مانادارن

و مهرهکاني مندالي يهکهه له ههنديک هابيليش " ٤:٤ ژيان سهرهتاي
و هابيل سهيري نيعمهتهوه به يهزدان ،هينا چهورهکانيان بهشه له
» کرد پيشکهشکردني

،شوان وهک پيشهکهيهوه بههوي و دهکات براکهي تهقليدي هابيل
بهشه و مهرهکاني لهدايکبووي يهکهه " له دهکات خودا به پيشکهش
قوربانیکردني له چونکه خودا بو دلخوشييه جيگهي نهمهش . " چهورهکانيان
پيشبينیکراوي و پيشبينیکراو ويتهي دا " لهدايکبووانه يهکهه " نهم
:دهخوينينهوه ،1:5 پهخشاني له .دهبينټ مهسيحدا عيسا له خوي قوربانيداني
لهدايکبووي يهکهه ،دلسوز شاهتدالي ،مهسيحهوه عيسا له و ..."
خوشي کهسهي نهو بو .زهوي پاشاکاني فهرمانپرواي و ، مردووهکان
پلاني خودا " ... کردووين رزگاري گوناهاهکانمان له خوي خويني به و دهويټ
به دهتوانيټ تهنه و دهبينټ هاييلا پيشکهشکردني له خوي رزگارکردني
بزانيټ دلخوشي .

و قايين سهيري رهزامهندييهوه به بهلام " ٤:٥ ژيان سهرهتاي
" .خوارهوه کهوته رووخساري و بوو تووره زور قايين .نهکرد پيشکهشکردني

خودا که لوژيکيه شتيکي ،هابيل پيشنيارهکهي لهگهل بهراورد به
شيوه ههمان به که ،بدات نيشان قابيل پيشکهشکردني به کهه گرنگيهکي
دهموچاوي " .بيټ دلتهنگ و بيهيوا دهيتواني تهنيا ،لوژيکي شيويهکي به
زور " سهر دهيباته نارهزاييه نهم که بدن سهرنج بهلام ، " خوارهوه کهوته
بهرههمي کاردانهويه نهم چونکه نييه ناسايي نهمهش و " بيټ توره
جدديټري نهجاميکي شانازي و تورهيي زووانه بهم .برينداره شانازي
.ئيرهيهيهکهي بابهتي که ،براي هابيلي کوشتنی :ليدهکهويټهوه

بوچي و تورهيت بوچي :فهرموو قابيلي به يهزدان " ٤:٦ ژيان سهرهتاي
" دابهزيوه؟ رووخسارت

دهزانيټ هابيل پيشنيارهکهي بو پهسندکردني هوکاري خودا تهنه
نهوهي لهبري بهلام ،بزانيټ نارهوا به خودا کاردانهوهي دهتوانيټ تهنه قاييل

ئەم ھۆكاری لە پێدات پێگەى كە بپارێتەو خودا لە پێویستە ،بیت تورە سروشتى لەسەر تەواوى زانیاری خودا .تییگات نارهوا بەروالەت ھەلبژاردنە مەتا لە دەگێرپێت خراپەكارەكە بەندە پۆلى ئاگاداری بەبئى كە ،ھەبە قائین ئاغاكەم' :دەلێت خۆیدا دلى لە و خراپە بەندە ئەو گریمان بەلام " ٤٩-٤٨:٢٤ و ، ھاوبەندەكانى لێدانى بە دەكات دەست و '،دەوێت زۆرى كاتیكى كە دەكات پرسىاریك خودا " ...دەخواتەو و دەخوات سەرخۆشەكان لەگەل بەم مامەلەكردن بە دیسانەو بەلام ،باشە تەواوى بە دەزانیت وەلامەكەى ئازارەكانیدا ھۆكاری لە بەشداری كە قائیل بە دەدات دەرفەتێك ،شیوەیە خودا بۆیە ،دەمێننەو وەلام بئى قاییلەو لەلایەن پرسىارانە ئەم .بكات دەگێرپێت بەسەردا دەستى كە خراپەبەى لەو دەكاتەو ئاگاداری

بەلام ناكړییت؟ قبول ئایا ،بكهیت چاكه ئەگەر " ٧:٤ ژيان سەرەتای ئەو نارهزووى ،چەقاو دەركاكەتدا لەبەردەم گوناو ،نەكهیت راست ئەگەر " . بكهیت بەسەرىدا ھوكمرانى دەبیت بەلام ، ھەبیت تۆى دەكات

گرتە شەیتانیان پۆلى و خوارد نانیان ئادەم و ھەوا ئەووى دواى قاییل ئەووى بۆ دەردەكەوێتەو دووبارە ،" خراپە و چاكە زانینى " بە ئەستۆ خراپە و چاكە " ،ھەلبژاردنەكە دوو .برای ھاییلى كوشتنى بۆ بكات وەسووسە لەكار دەست خۆى ئەووى ھۆى دەبیتە " چاكە " لەبەردەمیدایە ؛ " ،تێنەگات لێى ئەگەر تەنانت ،بكات قبول خودا ھەلبژاردنى و بكیشیتەو ،بكات خودا بە بەرامبەر گوناو ئەووى ھۆى دەبیتە " خراپە" ھەلبژاردنى بەلام " :مەكوژن " :سەریبكات خۆى شەشەمى فەرمانى لێدەكات واى ئەمەش فەرمانى .كردوو پێشكەشیان وەرگێران لە ھەندێك وەك " مەكوژن " نەك بە كە تاوانبار تاوانبارانى كوشتنى نەك دەكات تاوانەكە ئیدانەى خودا ھێچ مەسیح عیسا ھاتنى بابەتەدا لەم و كرد یاسایی دەستنیشانكردنى .نەكرد خۆدادا دادپەرورەرانەى ھوكمدانى لە گۆرانكارىبەكى

ئەووى وەك دەكات " گوناو " بە ئاماژە خودا كە بكە دیارى پێگایە ئەو " :وتوو ھەواى بە ١٦:٣ ژيان سەرەتای لە ئەووى وەك ،بكات ژنیك باسى ،خودا بۆ " .دەكات ھوكمرانى ئەویش ،دەبیت مێردەكەت بۆ نارهزووكەت ،رابكیشیت مێردەكەى دەبەوێت كە واىە ژنە ئەو وەك " گوناو" وەسووسەى

ئەوۋو لەلایەن نە ،ئەوۋو لەلایەن " **بیت زال** " بدات خۆی بە رێگە ناییت و
کە ، رانەکیشریت " **گوناه** " بە کە کردوو پیاو بە فەرمانی خودا شیۆهیه بەم
دەکات هێما ژن .

کرد برای هابیلى لەگەڵ قسەى قاين ئیستا " ٤:٨ ژيان سەرەتای
و برای هابیلى سەر کردە هێرشى قاين ،بوون کێلگەکەدا لە لەکاتیکیدا بەلام
کوشتى . "

دەهینا بەرھەمی قاين سروشتی ،خوداییه هۆشدارییە ئەم سەرەپای
و هک میشتکید لە سەرەتاوە لە کە قانیل ،هابیل لەگەڵ ئالوگۆرێک دوای
و برای هابیلى سەر کردە هێرشى " ،بوو بکوژ ،شەیتان ،خۆی رۆحی باوکی
برا کە ،دەکات مرۆفایەتی چارەنووسی پیشبینی ئەزموونە ئەم . " کوشتى
جیهان کۆتایی تا ،ئایینی یان عەلمانی حەسودی لەبەر زۆرجار ،دەکوژیت براکە

لە برات هابیلى :فەرموو قابیلی بە یەزدان " ٤:٩ ژيان سەرەتای
؟ براکەمم پارێزەری من ئایا نازانم من :وتی وەلامدا لە 'کوئیە؟

لێی خۆی کە کردبوو ئادەم لە پرسیاری خودا چۆن هەرۆک
لە برات هابیلى " پرسی قابیل لە دیسانەووە خودا ، " کوئیە؟ لە " دەشاردوو
بە بەلام .بنیت گوناھەکەیدا بە دان پێدات دەرڤەتی ئەوێ بۆ " کوئیە؟
دەزانیت خودا کە بخت پشنگوێ نەیتوانی چونکە ، گەمژەییەو
خۆبەزلزانیکی بە و " ، نازانم " ،دایەو وەلامی بێئەدەبی بە ،کوشتووێتی
من ئایا " :کرد خودا لە پرسیاریکی بەرامبەردا لە ئەویش ،باوەرپێنەکراووە
" براکەمم؟ پارێزەری

خوینی ،بگرە گوێ ،کردوو چیت :فەرمووی خودا " ٤:١٠ ژيان سەرەتای
" .بۆم دەکات هاوار زەویەو لە براکەت

بکوژی تۆ چونکە نیت پارێزەری تۆ :واتە ،دەداتەو وەلامەکەى خودا
پیشکەشی مەتافۆرێک بە و کردوو چى دەزانیت تەواوی بە خودا .ئەویت
ئەم " . بۆم دەکات هاوار زەویەو لە براکەت خوینی دەنگى " :دەکات
رژاو خوینی بە خودا بۆ هاوارکردن دەنگیکی کە مەجازیە فۆرمولەى
مۆرى " لە ،وہیڕەینانەوہى بۆ بەکاردەھێنریت ١٦ پەخشانی لە ،دەبەخشیت
رۆمانی پاپای گۆشەگیرییەکانی بەھۆی کە شەھیدانەى ئەو هاواری ، " پێنجەمدا

پېنجەمى مۆرى كاتېك " ۱۰: ۹-۶ پەخشانى: كوژراون كاسۆلىكى ئايىنى لەسەر قىسەى ...بەھۆى كە بىنى كەسانەم ئەو رۆھى قورىانگاكدە ژىر لە ،كردەوہ **ھاواريان بەرز دەنگىكى بە** " .پاراستبوويان كە شاىەتخالىيەى ئەو و خودا **حوكم تۆ تا ،راستگۆ و پىرۆز ،پەرورەدگار كەى تا** " :دەيانگوت و كرد بەم **" دەكەيتەوہ؟ زەوى دانىشتوانى لەسەر خوینمان تۆلەى و بدەيت** ئەم .دەكات تاوانباران لە تۆلەسەندەوہ داواى رژاو نارەوا خوینى ،شېوہى تەرخان خۆى بۆ تەنھا خودا شتىكە بەلام ،دېت رەوايە تۆلەسەندەوہى " ،رايدەگەيەنېت ۳۵:۳۶ پىرۆز كتيبي دووبارەكردنەوى لە .دەكات چونكە ،دەخلىسكىت پييان كە خۆيدا كاتى لە پاداشتكردن و تۆلەكردنەوہ ، ۶۱:۶، ئيشايا لە " .دەكات پەلە دېت بەسەرياندا ئەوہى و نزيكە بەلايان رۆژى عيسا مەسيح بەرنامەى لە **" تۆلەسەندەوہ رۆژى** " ، **" نيعمەت سالى** " لەگەل **رۆژى و يەزدان نيعمەتى سالى ئەوہى بۆ...ناردووہ منى ئەو ...** " :مەسيحدايە ھەموو دڵنەوايى ئەوہى بۆ ، **رابگەيەنم خوداكەمان تۆلەسەندەوہى** ئەم **" رابگەياندن "** كە تىيگات نەيدەتوانى كەس " ... دەگرن ماتەمىنى ئەوانەى **" تۆلەسەندەوہ بکړيټەوہ جيا " نيعمەت رۆژى " لە دەبوو " نيعمەت سالى "** سال ۲۰۰۰ بە

بئ يادەوہرييەكەى كە خودادا يادەوہرى لە تەنھا مردوو شېوہى بەم بکات ھاوار دەتوانيټ سنوورە

دادپەرورەنەيە سزای شاىەنى داوہ ئەنجامى قابيل تاوانەى ئەو

كە ،**ايكراويت نەفرەت زەويەوہ لە تۆ ئيستا** " ۱۱: ۴ ژيان سەرەتاي **" .وہربگريټ دەستت لە براكەت خوینى ئەوہى بۆ كردەوہ دەمى**

بەم رەوايەتيدان بۆ .ناكوژريټ و ليټدەكړيټ نەفرەتى زەويەوہ لە قائل وېنە بئ يەكەمە تاوانە ئەم كە بنريټ بەوہدا دان دەبيټ ،ئىلاھيە رەحمەتە كە بوو تورەيى ئەوہ و چيە واتاي كوشتن ژيانى نەيدەزانى قائل .بوو كە ئيستا .برد كوشندە درندەيى بەرەو كە ،كردبوو كوڤر عەقلىكى ھەموو بکات مردن لە نەزانى بانگەشەى ناتوانيټ مړوښايەتى ئيتر ،مردووہ براكەى كارى دامەزراندووہ ۱۲: ۶۱ دەرچوون لە خودا كە ياسايەى ئەو پاشان **" .بكوژريټ دەبيټ بەريټ و بدات ليى ھەركەسيك "** :پيټدەكړيټ

دهمى زهويهى ئهو " :روو دهخاته دهربرينه ئهو ئايهته ئهم ههروهها كهسايهتى به زهوى خودا " . دهستت له براكهت خوئينى وهرگرتنى بو كردهوه پاشان . ههلهدمژيت رژاوه بهسهريدا خوينهى ئهو كه دهميك پيدانى به دهكات بيردهخاتهوه كوشندهيهى كاره ئهو و دهكات زهوى لهگهل قسه دهمه ئهم دووباره ٢٦:١٠ پيرۆز كتيبي دووبارهكردنهوى له ويينهيه ئهم . كرد پيسى كه ئهوانهى كاتييك ، دا قوتى قورح لهگهل و كردهوه دهمى زهوى " :كراوتهوه وهك بوون ئهوان ، سووتاند پياوهكهى ٢٥٠ ئاگرهكesh ، مردن كۆبوونهتهوه " :دهردهكهوئ ١٦:١٢ پهخشانى له پاشان " . گهل بو ئاگداركردنهويهك دا قووت رووبارهى ئهو و كردهوه دهمى زهوى ، دا ژنهكهى يارمهتى زهوى خولهكانى هيماى " رووبار " . " . دهرهينابوو خوى دهمى له ئهژديهاهه كه به كه " ئهژديهاه " سهربازى فهيلهقى كه ، فهرهنسييه كاسوليكي پاشايهتى دهكرد گۆشهگير دلسۆزهكانيان پروتستانته ، دروستكرابوون تاييهت شيويهكى ماناي دوو ئايهته ئهم . دهگهپان بهدواياندا ولاتيش شاخهكانى تا تهنانهت و . فهرهنسا خويناوى شۆرشى پاشان ، پروتستانت چهكدارى بهرخودانى : ههيه وهرگرتنى ويينهى " كردهوه دهمى زهوى " دهربريني حالتهكهدا ههردوو له دههينيهتهوه وهبير زۆر خهلكيكي خوئينى .

تۆ بو بهرههمهكهى چيتر ، دهچينيت زهوى كاتييك " ٤:١٢ ژيان سهرهتاي زهوى لهسهر دهبيت ئارام بئى سهركهردانى تۆ ، ناهينيت بهرههم .

پشتنى به بوو كهس يهكهم كه ، زهويدا به سنوورداره قائل سزاي لهسهر بنهپهتدا له كه ، مروڤ خوئينى - كرد پيسى بهسهريدا مروڤ خوئينى پاراستوووه خوداي سيفهتهكانى ، گوناوهكهيهوه له . بووه دروست خودا ويينهى پلهى به مروڤ چالاكويهكانى . نييه ئهو تهواوهتى پاكي خاوهنى چيتر بهلام زهوى لهسهر كاركردن پيگهى له خوراك بهرههمهينانى له پيكهاتبوو يهكهم . بدۆزپهتهوه پۆزى و رزق ترى ئامرازى دهبيت قابيل بۆيه .

بۆ گهورهيه زۆر سزاكهه : گوت يهزدانى به قائل " ٤:١٣ بهندايهتى " . بگرم بهرگهى ئهوهى

. بكوژم خۆم من بو باشتريه مهرجانه بهم :واته كه

و بوو دووگيان ژنهكهي ،ناسي ژنهكهي قائل " ٤:١٧ بهندايتي
ههئوئي ناوي به و كرد دروست شاركي پاشان ،بوو لهدايك ههئوئي
". لينا ناوي كورهكهيوه

كوره له ناوي كه شارپك دانىشتوانى باوكى دهبيته قائل
،رېنمايىكردن ، دهستپيكدن واتاي به كه ،ههئوئ :ناوه يهكهمهكهيهوه
شانه ئه وهه موو ناوه ئه م .شتيپك بهكارهينانى به دهستكردن و ،راهينان
چونكه خوئيه تي جيگهي و دهكهن نوينهرايه تي كردارانه ئه م كه دهگريتهوه
تا كه دهكهن دهستبهكار خودا بئ كوومه لگهي له جوړپك نهوهكاني و قائل
.دهبيت بهردهوام جيهان كوئايي

. بهند

كارهكتهري سهر دهخاته تيشك مهبهست به نهسهبنامه كورته ئه م
به پهيوهندي رهگهوه له م وشهكه بهلام ،نادياره وردى ماناي كه ليپك ناوي
.دهسهلات چه ميكي ههروهها ،ههئوئ ناوي وهك ههيه پهروهروهوه

،بوو ئادا ناوي يهكيكيان :هينا ژني دوو لامخ " ٤:١٩ ژيان سهرتاي
". بوو زيبلا ناوي ديكهيان نهوي

خودادا لهگهل پچران سهرتايي نيشانهيهكي ،لاميكهدا له م
دايكي و باوك پياو " دهليت كه برگهيهي ئه وه بهپي ،دهبينهوه
" گوشت يهك دهبنه دووانه ئه وه و دهبهستيت ژنهكهيوه به و بهجيددهيلايت
ژندا دوو لهگهل پياوهكه لامهخدا دوخي له بهلام .(٢:٢٤ ژيان سهرتاي پروانه)
خودا له دابران بهرووني .گوشت يهك دهبنه كهسه سي ئه وه و يهكدهگريت
.تهواوه

كه بوو كهسانه ئه وه باوكى ،بوو لهدايك يابال ئادا " ٤:٢٠ بهندايتي
". نيشتهجين ئازهلدا نزيك و چادر له

گهلي ههنديك چوون وهك ،كوچهريه شوانهكاني باوكسالاري جهبيل
.ههروا ئهمرپوش تا عهريب

ئهوانهي هه موو باوكى ،بوو يوبال براكهي ناوي " ٤:٢١ ژيان سهرتاي
". بوو دهژهنن فلووت و گوئل چهپكه

شارستانییه ته له که بوو موزیکژنه نانه ئه و هه موو پیاوسالاری جوبال و کولتوور که له مړۆشدا ته نانه ت، هه یه گرنگیان جیگه یه کی خودا کاندای بی مۆدیرنه کانمانه کۆمه لگا هه وینی هونه رمه ند و مه عریفه .

کرد له دایک قانینی توبال خۆیه وه له لای زیلا " ٤:٢٢: ژیان سه ره تای قانین توبال خوشکی ،دروستکرد ئاسن و برۆنز له ئامیژیکی جۆره هه موو که " . بوو نه عمه .

که میژوونووسه فه رمیه کانی فیژکارییه پیچه وانه ی ئایه ته ئه م مړۆقه خودا پروای به .روو ده خه نه ئاسن سه رده می پیش برۆنزی سه رده می ئاده مه وه خودی له ته نانه ت ږهنگه ،بکه ن ساخته ئاسن زانیویانه یه که مه کان ئه و باوکی قانین-توبال که نه کراوه له وه باس ده قه که دا له پییه ی به و ،بیّت به ئاشکرا بووانه ورده کارییه ئه م به لām .ده که ن ساخته ئاسن که بووه که سانه سه ره تاوه له هه ر شارستانییه ت که تیگه یه له وه ئه وه ی بۆ ده درین ئیمه کولتووره کانی له ،خوداش به بی ته نانه ت ،کولتووره کانیان .هه بووه بوونی نه بوون ئالۆز که متر ئیمه ئه مړۆی .

له گوئی زیلا و ئاده :گوت ژنه کانی به لامه خ " ٤:٢٣: ژیان سه ره تای کوشتووه پیاویکم من !بگرن قسه کانم له گوئی لامه خ ژنی !بگرن من دهنگی ' . بریندارکردنم له سه ر کوشتووه گهنجیکم ،بریندارکردنم له سه ر

،کوشتووه پیاویکی که ده کات ژنه که یه وه دوو به شانازی لامه خ و خۆبه زلانیان به به لām .ده کات برینداری خودادا دادگای له ئه مه ش خودا برپاری به ئه مه ش ،کوشتووه گهنجیکیشی ده شلیت ،گالته جاپیه وه .راسته قینه دووباره بوونه وه ی "بکوژ" ده یکاته و ده کات خراپتر دۆسیه که ی

حه وت و هه فتا لامه خ و قانیل تۆله ی جار هه وت " ٤:٢٤: ژیان سه ره تای " .لیده کریته وه تۆله ی جار

نیشانی قانیل بۆ خودا که ده کات نه رمی و نه رمی به و گالته پاشان دوا ی بکریته وه "جار هه وت" تۆله ی ده بوو قانیل مردنی پییه ی به و .داوه هه وت و هه فتا" خوداوه له لایه ن لامه خ ،کوشته گهنجیکی و پیاویک ئه وه ی له قیژه ونانه ی لیدوانه جۆره ئه و ناتوانیّت مړۆف .لیده کریته وه تۆله ی "جار نوینه ره که بکات ئاشکرا مړۆفایه تی بۆ ویستویه تی خودا وه .بیّت خه یالدا

لامهخ که ،حهوتهم تا ،قابیل نهوهی ،دووهمهوه نهوهی له ،یهکهمهکانی
ئهو نیشاندانی ئەمهش وه .تهکفیر بئ ئاستی بهرزترین گهیشتونته
خۆیهتی له جیابوونهوه دهرئهجامهی

*و بوو له دایک کورپکی ،ناسیهوه ژنهکی ئادهم " ٤:٢٥: به ندایهتی
قاین که ،هابیل له بری پیدام دیکهی نهوهیهکی خودا :گوتی و سیّت لاینا ناوی
". کوشتی*

بناغهی ،دهخویندریتهوه "شیّت" به عیبری زمانی به که سیّت ناوی
"گهرانهوه" یان "هاوتا" به هندیک .دهکات دیاری مرۆف جهستهی
دهقی له لیکدانهوهیه ئەم بۆ پاساوێک نه متوانیوه من به لام ،وهریدهگیرن
دهبیته سیّت چونکه ،دههیلمهوه "جهسته بناغهی" من بۆیه .بدۆزمهوه عیبریدا
به ٦ ژبان سه رهتای که دلسۆزه رهچه لهکی ئهو بنه رهتی بناغهی یان رهگ
که قابیل یاخیبووهکانی نهوه ،دهکات دیاری " خودا کورانی " دهرپرینی
به جیده هیلت " مرۆفه کان کچی " پیچه وانهی نازناوی به ،سهر دهیانخه نه

که ئه وهی هۆی دهبیته و دهچینیت نوێ یهکی "تۆو " خودا سیّتدا له
٥:٢١-١١:٢٤ ژبان سه رهتای له نموونه وهک ،دیکه هه نوخیکی ،حهوتهم نهوهی
،به هه شتهوه بچیته زیندووی به که هه بوو ئه وهی ئیمتیازی ئهو .هاتوو
بۆ دلسۆزی به زه مینی ژبانی سال ٣٦٥ دواي ،تیپه رپت مردندا به ئه وهی به بئ
چونکه ،ژبا ناوهکی به پیی به راستی هه نوکه ئەم .ژباوه دروستکه ره خودای
،هاوناوه کهیه وه پیچه وانهی به ،بوو خودا شکۆمهندی بۆ هکهی "پنمایي"
هه نوخی و یاخیبوو لاههخی ،هه ردووکیان .قابیل نهوهی ،لامهخ کورپ
.بوون خۆیان رهچه لهکی ی "حهوتهم" نهوهی ،راستودروست

*لهو ،هه نوخ لاینا ناوی ،هه بوو کورپکی سیّت " ٤:٢٦: ژبان سه رهتای
". یهزدان بانگه وازی به کرد دهستیان خه لک کاته دا*

بهو په یه وهسته ناوه ئەم .خرابه کار ،فانی ،مرۆف :واتای به ئینۆش
خودا ئه وهی .یههوه ناوی بۆ بانگه وازکردن به کرد دهستیان خه لک که کاتهی
پیاوی که ئه وهیه بلیت پیمان شته دوو ئەم به ستنه وهی به دهیه ویت
فانیشی که بووه خۆی سروشتی خرابه کاری ئاگاداری دلسۆز رهچه لهکی
بۆ بگه رپت دروستکه ره کهیدا به دواي لیکرد وای هۆشیارییه ئەم وه .ههیه

خۆش پىيى دلى كه بكات بۇ عىبادەتلىكى دىلسۆزانە و لىيگىرت پىزى ئەوھى بىت.

۵ ژيان سەرەتاي

پىرۆز كىرەنەو رىگەى لە جىابوونەو

بە كه كۆكردۆتەو رەچەلەكىيەى ئەو خودا پىنجهما بابەتە لەم چەند تەنھا كه دەكەم بۇ وردتان لىكۆلىنەوھەيەكى .بۆى ماونەتەو وەفادار كه ،تىيگەين ژماردەنە ئەم ھۆكارى لە پىدەدات رىگەمان كه ،يەكەم ئايەتى دەگىرتەو بەناوبانگ نوحى و ئادەم نىوان ماوھى .

خودا كاتىك .ئادەمە نەوھەكانى كىيى ئەمە " ۵:۱ ژيان سەرەتاي
" .**كرد دروستى خودا وىنەى بە دروست كرد مرۆقى**

كه دادەمەزىنەت پىاوانە ئەو ناوى لىستى بۇ پىوەر ئايەتە ئەم كاتىك " :وہستاوہ بىرخستەنەو ئەم لەسەر شتىك ھەموو .پىكراوہ ئاماژەيان لەوہ دەبىت بۆيە " .**كرد دروستى خودا وىنەى بە ،كرد دروست مرۆقى خودا ھاوشىوھىيى** " دەبىت ،بىت جىگىر لىستەدا لەم مرۆف ئەوھى بۇ كه تىيگەين ناوہ بۆچى تىيگەين دەتوانين شىوھىيە بەم .پاراستىت " **خودا لەگەل خۆى** لە پرسىارىك چۈنكە .روو نەخراونەتە لىستەدا لەم قاين ناوى وەك گىرنگەكانى لە و كارەكتەرى لىكچوونى لە پرسىارىكە بەلكو نىيە جەستەيى لىكچوونى .داين نىشان نەوھەكانى و قائل ھاوشىوھى تازە چوارەمدا بەشى .

خستە بەرەكەتى و كرد دروست مىي و نىر " ۵:۲ ژيان سەرەتاي
" .**بوون دروست كاتىك 'پىاو' لىنا ناويان و سەريان**

ئەوھى بۇ ئاماژەيە پىاو و ژن بۇ خودا نىعمەتى بىرخستەنەو لىرەشدا .پىدراوہ بەرەكەتيان خوداوہ لەلايەن دەكرىن باس كه ناوانەى ئەو ئەو سەر دەخاتە تىشك خوداوہ لەلايەن دروستكرديان لەسەر جەختكردەنەو

رېځگه له که دروستکهر خودای وهک ناساندنی سهر دهیخاته که ګرنګییهی
 نهوانی ،دهکات پیرۆزیان و جیادهکاتهوه بهندهکانی شهممهوه نیشانهی
 نیعمهتی پاراستنی .بهړپوهدهچن ههفتهیهکدا ههموو ههوتهمی له دیکهش
 نهو ،نهو کارهکتهری هاوشپوهی و شهممه رۆژی پیرۆزکردنی لهگهل ،خودا
 بمینیتتهوه نهوه شایهنی تا مرؤقایهتی بو دهکات داوای خودا که مهرجانهن
 ،نهو حوکمی به ،مرؤقایهتی ،سیفهانانهم بهبی . " مرؤف " بلین پپی که
 تر جوړهکانی له فیرووتر و گهشهسهندووتر یکی "ناژهل" دهیپته

له بوو کورپکی ،بوو سال ۱۳۰ تهمنی ئادهم کاتیک " ۵:۳ بهندایهتی
 " .سیت لینا ناوی ،خوی وینهی به ،خوی وینهی

له که) قائل ناوی :نهماوه ناو دوو سیتدا و ئادهم نیوان له بهروونی
 ستاناردی شیوهیه بهم .(مردوو نهوه بهبی که) هابیل و (نیبه دلسوز هیلی
 که تر ناوانهی نهو ههموو بو .دهدریت نیشان بهرهکهدار ههلېژاردنی
 دهیپت شت ههمان باسکراون

ههشت سیت لهدایکبوونی دواي ئادهم رۆژانی " ۵:۴ ژیان سهرتای
 " .بوو کچی و کور ،بوو سال سهده

" بووه باوک کچی و کور " ئادهم که نهوهیه تیځهین دهیپت نهوهی
 یان باوکیان ئیمانی مندالانه نهو بهلام ، سیت لهدایکبوونی دواي و پیش
 هوه"ناژهلپیهکان پیاوه" به پهیوهندیان نهوان .نهداوه نیشان سیتیان خودی
 ههموو نیو له شیوهیه بهم .زیندوو خودای به بهرامهر بیړزی و وهفا بی ،کرد
 خوی که بوو کهس یهکه سیت ،بوون لهدایک هابیل مردنی دواي نهوانهی
 خوی زهمینی باوکی که ،یههوه خودای بو دلسوزی و باوه به جیاکردهوه
 بیناونیشان به که ،نهو دواي له تریش ههنديکی رهنکه .پیکهینا و دروستکرد
 نهو چونکه ،ماونهتهوه بیناوه به بهلام ،گرتیپت نهویان نمونهی ،ماونهتهوه
 پیاوه یهک دواي له یهک بنهمای لهسهر ههلېژاردوو خودا لیستهی
 نهو .خراوتهروو که رچهلانهی لهو ههریهکیک له یهکهمه دلسوزهکانی
 سیتی کاتیک ،"سال ۱۳۰" ،ئادهم پیشکوتووی تهمنی روونکردنهوه
 بو بنهمایه نهو وه .دهکات تیځهیشوو شتیکی ،بووه لهدایک کورهکی
 باسکراون دریژهکهدا لیسته له که دهگونجیت ههلېژدراوانه لهو ههریهکیک

یافیت و هام ،شەم :کۆرەکەى سى چونکە ،دەوستیت نوح لەسەر کە
ئەودا رۆحى ھاوشیووی لە نەک ،نابن ھەلبژێردراو

سى و سەد نۆ ژیا ئادەم رۆژانەى ئەو ھەموو " 0:0: ژيان سەرەتای
". *مرد پاشان ،بوو سأل*

ھەنۆکە؛ ناوی کە ،ھەلبژێردراو ھەوتەم لای دەچمە راستەوخۆ
قائینە کۆری ھەنۆخی رەھای پێچەوانەى کارەکتەری کە ھەنۆخی

باوکى سألیدا پینج و شەست تەمەنى لە ھەنۆخ " 0:۲۱: بەندایەتى
". *بوو مەتوسالا*

سەد سى ھەنۆخ ،مەتوسالا لەدایکبوونى دواى " 5:22: بەندایەتى
". *بوو کچی و کۆر و رۆیشت خودا لەگەل سأل*

پینج و شەست و سەد سى ھەنۆخ تەمەنى ھەموو " 0:۲۳: بەندایەتى
". *بوو سأل*

چونکە ،نەما ئیتەر ،رۆیشت خودا لەگەل ھەنۆخ " 0:۲۴: ژيان سەرەتای
". "بەردییهو ھەنۆخ"

خودا کە ھەنۆخدا دۆخی لە تاییبەتەوہیە دەرپرینە ئەم پێگەى لە ھەر
ئاسمان بەربوو ھەروەھا لافاوەکان پێش :دەکات ئاشکرا بۆمان
لە جیاوازی ئایەتە ئەم وشەسازی بەراستى .تێپەرن مردندا بە ئەوہى بەبى
کۆتایی " *مرد پاشان* " وشەى بە ئادەم ژيانى وەک کە ،تر ئایەتەکانى ھەموو
دیت .

زەوى لەسەر تەمەنى زۆرتەرىن کە پیاوہى ئەو ،دیت مەتوسالا دواتر
لەلایەن کە رەچەلەکەوہ لەم تر لامیخیکی پاشان سأل؛ ۹۶۹ واتە ،ژیاوہ
کراوہ بەرەکەتدار خوداوہ

سألیدا دوو و ھەشتا و سەد تەمەنى لە لامیک " 0:۲۸: ژيان سەرەتای
". *بوو کۆرپیکى*

زەحمەت لە پیاوہ ئەم' :گوتى و نوح ناوہ ناوى " 0:۲۹: ژيان سەرەتای
یەزدان کە زەویەى لەو ،دەدات دلنەواييمان دەستەکانمان زەحمەتى و
لێکردووین نەفرەتى ."

واتای به نوح ناوی بزانی گرنه ئایه ته ئه مانای له تیگه یشتن بۆ قسه کانی که نه ده هات خه یالیدا به لامه خ دنیاییه وه به .دیت "پشوو دان" " رووی له " لیکراو نه فرهت زهوی " ته نیا چونکه ،ده بن جیبه جی چهنده له به لام .ده لیت خۆی وهک ، ده بینی " دهسته کانمان زهحه تی و زهحه ت که کهسه نهی ئه و خراپه کاری به هۆی ده برد له ناوی خودا نوحدا سه رده می .تیگه یشتن بۆ ده بیّت یارمه تیده رمان ٦ ژیان سه ره تای وهک ،ده دا په نایان هه لێژێردراوانه ی کهسه له و بوو یه کێک ،نوح باوکی ،لامه خ ،ئه وهش سه ره پای بوویّت خه مبار ده بی ،خۆی سه رده می ده گمه نه کانی هه لێژێردراوه وهک که ده کات گه شه که ده وره بریان خه لکی خراپه کارییه کانی بینینی به

سأل 090 لامه خ ،نوح له دایکبوونی دواي " 0:٣٠ ژیان سه ره تای " .هه بوو دیکه ی کچیکی و کور و بوو ته مه نی

و هفتا و سه د هه وت لامه خ ته مه نی هه موو " 0:٣١ ژیان سه ره تای " .مرد و ،بوو سأل هه وت

و شه م باوکی سألیدا سه د پینج ته مه نی له نوح " 0:٣٢ ژیان سه ره تای " .بوو یافیت و هام

٦ ژیان سه ره تای

ده هیئت شکست جیا بوونه وه که

ده ستیان زهوی رووی له سه ر مرۆقه کان کاتیک " ٦:١ ژیان سه ره تای " ،بوو له دایک کچیان و زۆربوون به کرد

مرۆقایه تییه فره ییه ئه م ،فیرووین پیشتر وانانه ی ئه و به پچی که ،پیده کات سووکایه تی خودا که ده کات ئاژه لیه نوومه ئه و نوینه رایه تی وه سه وه سی .ئه وانیش ره تکرده وه ی بۆ هه یه باشی هۆکاریکی به مجۆره دووباره مرۆقایه تیدا سه رانه ری له هاو سه ره که یه وه هه وای له لایه ن ئاده م

و ږاکښن پياوړ کچان :گډشت به پښې ئاساييږونه ئهمه ش و ده بښته وه
به ده سته هښن لښان ده که ن ئاره زووی ئه وه ی

له ،جوانن مړوښ کچانی بينييان خودا کورانی " ٦: ٢ ژيان سهره تاي
". هښنا خوږيان بو ژنيان هه لښان ږارد ئه وانه ی هه موو

و پيرؤزکراو نيوان دابرانی .ده چن خراپتر به ره و شته کان که لږه دايه
به لږه دا که ،پيرؤزکراوه کان .نامښت کوټاييدا له دين بڼ پياوهری
ژږ ده که ونه ،" خودا کورانی " ده وترت پښان لوژيکی شيوه يه کی
شيوه يه به م ."ناژهل" مړوی گروپی واته ،" مړوښه کان کچی " وه سوه سهی
ئو دارمانی هوکاري ده بنه هاوسه رگيرييه وه رڼگهی له هاوپه يمانيه کان
ئهموونه ئهم هر .ده گه رت به دوايدا و مه به ستيه تی خودا که دابرانه
بکات قه ده غه ئيسرائيل کورانی ئه وه ی هو ی ده بښته دواتر که له بيرنه کراوه يه
که ده رده خات ئه وه ئه وه ده رنه نجامی لافاوه که ی .ژن بکه نه بيانی ژناني که
ياسايه ک هه موو .بښت قه ده غه يه ئهم پابه ندی پښويسته توندي به چهنده
خودای روت وه ک ژنان له هه ندک چونکه به لام ،هه يه خو ی ئيستسناي
نييه له وه دا مه ترسييه که .برد جوله که کانيان هاوسه ره له گهل راسته قينه يان
لادانيکی به ره و " خودا کورپکی " که له وه دايه به لکو ،بيانييه ژنه که که
بنه چهی نه ريتی بته رستی ئايینی لږه کات وا پښه ی به و ،ده بات بته رستانه
،قه ده غه يه شيوه هه مان به پښه وانه که ی له وش جگه .بگريته به ر خو ی
به فانييه وه مه ترسييه کی ده خاته خو ی ،"خودايه کچی" که ژنيک چونکه
که ،درو ئايینی پياوړکی و "ناژهل" ،"مړوښ کورپ" له گهل هاوسه رگيري
ه"ژن" ته نها "کچک" يان "ژنيک" هر چونکه .مه ترسيداره زياتر بو ی ئهمه ش
جه سته يه کی پياوړ وه ک نيوانيان هه لښان ږاردراوه کانی و زه مينيدا ژيانی له
ئهمه ديه ت .وه رده گرن خودا فريشته کانی هاوشپوه ی ره گه زی بڼ و ئاسمانی
ته و او ئيلاهی مؤدلي ،مه سيحه عيسا کاره کته ری ويڼه ی و ره گه ز يه ک

هرکه سيک چونکه .په يوه نديداره ئهمرؤش تا هاوسه رگيري کيشه ی
،نه بښت دينه که ی هاوبه شی که بکات که سيک له گهل هاوسه رگيري
ئهم له وش جگه .درو يان بښت راست جا ،ده دات خو ی ئيمانی دژي شايه تحالی
نیشان خودا خودی به رامبه ر هو يه وه به و و ئايين به به رامبه ر بيباکی کاره

شایسته‌ی تا بویت خۆش خودای شتی‌ک هه‌موو له ده‌بی‌ت هه‌لبژێردراو. ده‌دات نارازی‌یان بیانی که‌سی‌کی له‌گه‌ڵ هاو‌په‌یمانی پێیه‌ی به‌و به‌لام. بی‌ت هه‌لبژاردن بۆ ده‌بی‌ت ناشایسته، ناویه‌وه ده‌چێته که هه‌لبژێردراوه‌ی ئه‌و، ده‌کات بێه‌یواییه‌کی به‌ که وه‌هم‌یک، خۆبه‌زلزان ده‌بی‌ته ئیمانه‌که‌یان و هه‌لبژاردن هێشتا ئه‌گه‌ر. ماوه کۆتاییه‌کان ده‌ره‌نجامه‌یه‌ک. دیت کۆتایی ترسناک کۆمه‌لگای که ئه‌وه‌یه له‌به‌ر ئه‌وه، بکات دروست کێشه‌یه ئه‌م هاوسه‌رگه‌ری که ده‌بی‌نێته‌وه ئه‌خلاقی‌دا بێ دۆخی هه‌مان له خۆی مۆدێرن م‌رو‌یی زāl درۆ که، ئیمه‌یه کۆتایی سه‌رده‌می بۆ په‌یامه ئه‌م که‌واته. نوح سه‌رده‌می ئیلاهی‌دا "راستی" به‌رووی ته‌واوی به‌ که، م‌رو‌قه‌کاندا می‌شکی به‌سه‌ر ده‌بی‌ت داده‌خ‌ری‌ت.

که لێ‌کردم وای خودا، مان "کۆتایی سه‌رده‌می" بۆ گ‌رن‌گییه‌که‌ی به‌ه‌وی ناشک‌را ژياندا سه‌ره‌تای گ‌ی‌را‌نه‌وه‌یه‌ی له‌م که په‌ره‌پێ‌ده‌م په‌یامه ئه‌م دوا‌جار " و خۆش " سه‌ره‌تای " به‌ لافاو پێش هه‌لبژێردراوانی ئه‌زم‌وونی چونکه. بووه ئه‌م، ئیستا. ده‌ک‌ری‌ته‌وه کورت قی‌زه‌وند و لادان له کاره‌سات‌بار " کۆتایی فۆرمی له ئه‌و که‌نیسه‌ی دوا که‌نیسه‌ی له کورت‌ه‌یه‌ک هه‌روه‌ها ئه‌زم‌وونه فهرمی به‌ که، "حه‌وته‌م رۆژی ئه‌دق‌ی‌ن‌تیستی" که‌نیسه‌ی، خۆیدا دامه‌زراره‌وی له پۆ‌حیه‌وه رووی له به‌لام ک‌را به‌ره‌که‌ت‌دار ۱۸۶۳دا سالی له می‌ژوو‌یی و " و " سه‌ره‌تای " بۆ، ۷، ۳: په‌خشانی له، " فی‌لادلفیا " له، ۱۸۷۳ سالی له " لاودیسیا " له، ۱۴، ۳: په‌خشانی له مه‌سیحه‌وه عیسا له‌لایه‌ن " ر‌شان‌ه‌و " و فۆرم‌الیستییه‌که‌ی گه‌رمی به‌ه‌وی، خۆی " کۆتایی " بۆ. ۱۹۹۴ سالی سالی له ئیکۆمینیکی دوژمنی ئۆردوگای له‌گه‌ڵ هاو‌په‌یمانییه‌که‌ی به‌ه‌وی ئایینییه دامه‌زراره ئه‌م بۆ خودا ره‌زامه‌ندی کاتی شیویه به‌م. 1995 چۆن هه‌روه‌ک به‌لام. ده‌ک‌ری‌ت جی‌گیر " کۆتایی و سه‌ره‌تای " به‌ مه‌سیحیه به‌رده‌وام عیسا هه‌لبژێردراوی نێردراوی دوانزه له‌لایه‌ن جوله‌که‌کان په‌یمانی که ئه‌وانه‌ی هه‌موو و به‌رده‌وامه منه‌وه پ‌ی‌گه‌ی له ئه‌دق‌ی‌ن‌تیستیش کاری، بوو به‌ره‌م ئیمانانه کاره ئه‌و، پ‌ی‌غه‌مبه‌رایه‌تییه شایه‌ت‌حالییه ئه‌م وه‌رگرتنی به سالانی له ئه‌دق‌ی‌ن‌تیزمدا پ‌ی‌شه‌نگه‌کانی له به‌ره‌ت‌دا له خودا که ده‌ه‌ین‌ه‌وه ژێر ده‌خ‌ری‌نه دواتر که، لێ‌ک‌دانه‌وه‌کان خست‌وو به‌ره‌که‌تی ۱۸۴۴دا و ۱۸۴۳

پۆتانسېلى دەپتە شەممە رېپورەسمى كە ئەوۋى لەگەل. پرسیارەو
ئەو تەنیا خودا دادوهرى راوہشینى ئیستا، نهریتی و فۆرمالیستی
هەلژېردراوہکانیدا لە کە دەکات بەرەکەتدار راستیە خوښەوپیستیە
و راستەقینە گەرانهوۋى تا واتە - "کۆتایی تا سەرەتاوہ لە"، دەدۆزیتەوہ
دانراوہ ۲۰۳۰ سالی بەهاری لە دواجار بۆ کە، مەسیح شکۆمەندانەى

کلیلیک، "ئۆمیگا و ئەلفا" وەک 1:8 پەخشانی لە خۆی خستەرووی بە
"حوکمدانی" تییدا کە دەکات ئاشکرا فۆرمەى و پیکهاتە لەو تیگەیشتن بۆ
لەسەر هەمیشە. دەکات ئاشکرا پیرۆزدا کتیبى سەرتاسەرى لە خۆى
"لە کە دۆخەى ئەو و" *sərotlao* "لە وەستاوہ دۆخەکە هەلسەنگاندنى
لە بنەمایە ئەم. دەردەکەوێت کلێسایەکدا یان، پەیمانیک، ژيانیک "کۆتایی
نووسراون دیوارەکە لەسەر کە وشانەى ئەو کە، دەردەکەوێت ۵۰ دانیاڵ
، "دابه‌شکراوہ و کیشکراوہ" دواتر، "ژماردراوہ، ژماردراوہ"، خوداوہ لەلایەن
"کۆتایی" کاتژمێرى و بەلشاسر پاشا ژيانى "سەرەتای" نوینەراییەتى
لەسەر حوکمەکەى کە دەکاتەوہ پشتراستى خودا شیۆهە بەم. دەکات
"لە ئەوان. دەکرێت دادگایى کە کەسەى ئەو بەردەوامى کۆنترۆلى بنەمای
لەژېر یان "ئۆمیگا"، خۆیان "کۆتایی" تا یانەوہ "ئەلفا" یان "سەرەتاوہ
بەوون ئەودا چاودێرى.

صوت "ئاراستەى کە نامانەى ئەو تەوهرى لە و وەحى کتیبى لە
کەنيسانەى ئەو هەموو "کۆتایی و سەرەتا" بنەما هەمان، کراوہ "کلێسا
" کە، دەبیننەوہ نێردراوى کەنيسەى، سەرەتا. دادەمەزرېنیت بەشدارن
پیشکەش "ئەفسوس" لە کە پەيامەکەیدا لە شکۆمەندەکەى "سەرەتای
هەرەشەى ژېر دەيخاتە "کۆتاییەکەى" تییدا و هینراوہتەوہ وەبیر، کراوہ
ئەو خۆشەختانە. زەوقییهوہ نەبوونى بەهۆى خودا رۆحى کشانەوہى
ئەوہ شایەتەتاللى، کراوہ پیشکەش ۳۰۳ سالی پيش "سمیرنا" لە پەيامەى
لئى گوپی خودا شکۆمەندى بۆ تەوبەکردن بۆ مەسیح بانگەوازی کە دەدات
"پیرگام" لە ۵۳۸ سالی لە کاسۆلیکی رۆمانى کەنيسەى دواتر. گیراوہ
چاکسازی سەردەمى لە، دیت کۆتایی "تیا تیرا" بە و پیدەکات دەست
لە کە، شەشەمدا پیۆسى پاپا مردنى کاتى لە، فەرمیتەر بە بەلام، پەرۆستاندا

پاشان ۱۷۹۹ سالی له ،کرابوو زیندانی فهره نسا له ،شاره کم ،قالینس خویدا کاتی له خوداش په زامه ندی که ،دیت پرۆتستانت ئایینی دۆسیه ی " له " کۆتایی " و وه بیره اتوو " تیاتییرا " له " سهره تای " .سنوورداره رۆژی پراکتیزه کردنی به هۆی بووه ئاشکرا ۱۸۴۳ سالی له " سهردینیا عیسا .ماوه ته وه بۆی کاسۆلیکیه وه رۆمانی که نیسه ی له که ،یه کشه ممه سهرلیشیواوی بۆ بواریک هیچ ،" مرد تۆ " ،په یامه که ی نه ده بوو؛ روونتر له وه نه دقینتیزمی که یسی ،دا" لاودیقا و فیلا دافیا " ژیر له :سیهم .ناهیلایته وه ده یلنیت په یامانه ئه و ته وه ری به کۆتایی ،بینیمان پیشتەر که ،دامه زراوه یی بۆ هیمايان که ده کات سهرده مانه ئه و و " کلایسا ده وت " ناراسته ی که ده که ن.

کردووو شته کان له سهر دادوه ری چۆن که ئه مرپۆمان ئاشکرا کردنی به سهره تای له وه ک " سهره تاوه " له ههر و ،گه یشتوون ئه نجام به پیشتەر که له سهر حوکم چۆن که له وه ی تیگه یشتن بۆ پیدهدات کیله کانمان خودا ،ژياندا " ئه و شیوه یه به م .ئیمه دا سهرده می له ده دات کلایساکان و رووداوه کان رۆحی " مۆری " سهره له دات لیکوۆلینه وه که مانه وه له که " حوکمدان هه له ده گریت ئه و خوداییبووونی .

له هه میشه بۆ من رۆحی :وتی به زدان ئینجا " ۶:۳ ژيان سهره تای " ده بیئت سال ۱۲۰ ته مه نیان ،گۆشتن چونکه ،نامینیته وه مروڤدا .

له مرپۆدا په یامه ئه م ،مه سیح گه رانه وه ی پیش سال ۱۰ له که متر بۆ " به خشیوه پیی خودا که ژيان رۆحی .هه یه سهرنجراکیشی په یوه ندییه کی ده بیته رۆژه کانی و گۆشته مروڤ چونکه ، نامینیته وه مروڤدا له هه میشه قسه کانیدا له خودا که نه بوو مانایه ئه و ئه مه راستیدا له " - سال ۱۲۹ نییه پلانه که ی ده سته ردارى خودا :تیبگه لی و ، تیبگه لی .بووه مه به ستی .هه لبرێرداوه کانه هه لبراردنی و بانگه یشتکردن ساله هه زار شه ش که لافاوه کان پیش خه لکی به که زه به لاهه دایه ته مه نه له و کیشه که ی کۆچی سالیدا ۹۳۰ ته مه نی له که پیکردووو ده ستی ئاده مه وه له ،به خشیوه ئه گه ر .ده ژیا سال ۹۶۹ تا دیکه مه توسالایه کی ،ئه و دواى .کردووو دواپی جیگه ی ته نانه ت و ده گریت به رگه ی ئه وه ،دلسۆزی سال ۹۳۰ بۆ ئاماژه یه ئه مه

بكات قیژهون و لووتبهرز لامهخیکی به ئاماژه ئهگهر بهلام ،خودایه دلخۆشی بهس له زیاتر سال ۱۲۰ مامناوهندی ماوهی بۆ بهرگهگرتنی وایه پیتی خودا پییهی بهو ،دهکریتهوه پشتراست میژووهوه لهلایهن لیكدانهوهیه ئهم .دهبیئت بووتهوه کهم مرۆف تهمهنی ماوهی ،لافاهکهوه هاتنی کوټایی دواي له ئیهمهدها سهردهمی له سال ۸۰ تیگرای بۆ

،بوون زهوی لهسهر رۆژانهدا لهو زهبهلاحهکان " ۶:۴ بهندایهتی و مرۆقهکان کچانی لای هاتنه خودا کورانی کاتیگ ،ئهوه دواي **ههروهها** ". بوون بهناوبانگ پیاوی ،بوون کۆن پالهلوانی ئهوان ،بوو مندالیان

زیاد عیبریهوه دهقی له " **ههروهها و** " دهستهواژهی بووم ناچار یهکهم که دهکات ئاشکرا بۆمان خودا .دهگۆرپت پهيامهکه مانای چونکه بکهم خۆی ئادهم دهبیئت ههبووه؛ زهبهلاحی رپژهیهکی لافاو پیش دروستکراوی زهوی رووی بهرپوهبردنی شیوهیه بهم .بوویت بالای مهتر ۵ یان ۴ نزیکهی ههنگاوی پینچ بههای "زهبهلاحه" ئهم ههنگاوی یهک .بووهوه کهم و گۆرا له زهوی له بوو زیاتر هیئده پینچ دهرهینانی به پیویستیان و ،بوو ئیهمه له و بوو دانیشتوووان خیرایی به رهسهن زهوی بۆیه .مۆدیرن مرۆقیکی " **ههروهها و** " دهستهواژهی .بوو نیشتهجی زهویدا رووی سهرانسهری و پیرۆزکراوهکان پهیمانی به "زهبهلاحهکان" پیوهرهی ئهم که دهکات فیئمان بۆیه .نهکراوه دهستکاری "مرۆقهکان کچی" و "خودا کورانی" ،رهتکراوهکان و مندالهلکانی ههروهها ،بوو مهتر ۵ بۆ ۴ بالای ،بوو زهبهلاحیک خۆی نوح خاکی له هیشتا لافاو پیش پیوهرانهی ئهم موسادا سهردهمی له .ژنهکانیان که ،بوون "ئهنایمهکان" که بوون زهبهلاحه ئهم ههر و دهوژرانهوه کهنعان .بوون ولاتهکه رهوانهی که ترساند عیبرییان سیخورهکانی

زهویدا له مرۆقاییهتی خراپهکاری که بینای یهزدان " ۶:۵ بهندایهتی ". بهردهوامه خراپه تهنها دلایان بیرکردنهوهکانی مهیلی ههموو و زۆره

دهخهमेوه بیرتان .تیگهیشتوو شتیکی دهکاته برپارهکهی تیبینیه ئهم شاراوویه خراپهکارییه ئهم ئهوهی بۆ کردوووه دروست مرۆقاییهتی و زهوی که شیوهیه بهم .دهریخات زهمینییهکانیدا و ئاسمانی بوونهوهره بیرى له

دَلْيان بىرکردنەوہیەکی ھەموو " چونکە ،ھات بەدەست خواراو خۆپیشاندانى
" .دەکرا خراپە بەرەو تەنیا رۆژیک ھەموو

زەوى لەسەر مەژوقى کە بوو ھەموو پەشيمان يەزدان " ٦:٦ بەندايەتى
" .بوو خەمبار دَلْيدا لە و کردوو دروست

ئەزمووونکردنى بەلام ،شتیکە روودەدات چى ئەوہى زانينى پيشوختە
واقيعى رووبەرپووبوونەوہى لە وە .ترە شتيكى تەواو جيبەجی کردندا لە
بَلْين وردتر يان ،تەوبەکردن لە بىرکردنەوہ رەنگە ،گشتگيرەکاندا خراپەکارییە
لە ئازارەکانى ئەوہندە ،خوداو مېشكى ناو بېتە ساتیک بۆ ،پەشيمانى
گەورەيە ئەخلاقییەدا کارەساتە ئەم بەرامبەر

لە کردوو دروست مەژوقەى ئەو :فەرمووی يەزدان " ٦:٧ بەندايەتى
بَالْندەى و خەزانەکان شتە ،ئازەل و مەژوق ،دەسپمەوہ زەوى رووى سەر
" .کردوون دروست کە لەوہى پەشيمانم چونکە ،ئاسمانى

و شەیتان سەرکەوتنى شایەتدالى خدا ،لافاوہکە پيش تەنھا
تاقیکردنەوہ ئەو بۆ .دانیشتوووانەکەیدا و زەوى بەسەر بوو جنۆکەکانى
دەکرد ئارەزووى کە ھینابوو بەدەست بەلگەيەى ئەو بەلام ،بوو ترسناک
مەژوقەکان کە ببات لەناو ژيان فۆرمەى يەکەم ئەم ئەو کە بوو ئەوہ تەنھا
قەبارەيەکی بۆ کردوو گەشەيان ،بوون بەھيژ زۆر و دەژين دريژە زۆر تيبدا
و پەلەوہر و ئازەل وەک ،مەژوقەوہ لە نزیکن زەوى ئازەلانەى ئەو .زەبەلاح
نەميين لەگەلایندا ھەميشە بۆ دەبوو ،ئاسمان بَالْندەى

لە " .وەرگرت رەزامەندى چاوەکانيدا لە نوح بەلام " ٦:٨ ژيان سەرەتای
" .يەزدان چاوى

بەدەستھيئا خودای رەحمەتى تەنیا بە ئەو ، ١٤ ھەزەقيل بەپيى وە
نەبوون رزگاربوون شایەنى ژنەکانيان و مندالەکانى

پياويكى نوح .نوحە نەوہکانى باسى ئەمە " ٦:٩ ژيان سەرەتای
بە ،بوو تالوان بى خۆيدا سەردەمى خەلکى نيو لە ،بوو راستودروست
" .رۆيشت خودادا لەگەل دَلْسۆزى

له گهل و به جیده هیئت دایکی و باوک پیاو " :ده لیت پیی خودا پیوهره که ی پیاو و ژن رۆلی جهسته یان پیکهاته ی ههر ". یه کده گریت هاوسه ره که یدا " وهک که تیگهین ژنه ئه و رۆلی له باشر ئه وه ی بۆ به لام .دهکات ناشکرا مه سیح کلپسای وهک ره مزیه که ی وینه ،پیداوه ئادم ی " یارمه تیدمر پیشکشی ده توانیت کلپسا که یهک " یارمه تی " چ .دهداته وه وه لامه که نازاره کانه قبولکردنی و رزگار بووه کان ژماره ی زیادکردنی رۆلی بکات؟ مه سیح نه بوونی به هو ی .ئادم به دراوه که راسته ژنهش ئه و بۆ شت هه مان .بۆی پهروه رده کردنی و هه لگرتن له بریتیه رۆلی ،ئادمه وه جهسته یی هیزی زهوی شیویه بهم و داده مزینن خیزان بهرامبه ردا له ئه وایش تا مندا له کانی سه رتهای له پیکردوه فه رمانی خودا که فه رمانه ی ئه و به پیی ،پرده بیته وه **زور و بن به ره مدار** ' :وتن پیی و پییه نشیون به ره که تی خودا " :1:28 ژبان و ده ریا ماسیه کانی هوکمرانی . **بکه ن ملکه چ و بکه نه وه پر زهوی و بن زهوی له سه ر که بوونه وهریک بکه ن زیندوه وکان هه موو و ئاسمان بالنده کانی** .کردوه نوومه له م پشتی چه واشه کارییه که یدا له مؤدیرن ژبانی " .ده جو لیت پیویستیه کی پیکه وه پیشه سازی دامه زراندنی و چر شارستانی ژبانی رۆلی له واز ژنان وایکردوه ئه مهش .کردوه دروست پاره به هه میشه یی خراپی به مندا له کان .بکه ن کار دوکانه کاندایان کارگه له و بهینن دایکان به ره مه می ۲۰۲۱ دا سالی له و داواکاری و کاپری بوونه ته ،کراون پهروه رده ده گونجیت وه سفده ئه و له گهل ته وای به که ،لیده که ویتته وه توندوتیژیان لیده کهم داواتان .دهیکات تیمۆتیس بۆ ۱-۱۰: ۳ تیمۆتیس ۲ له پۆلس که به ،شایه نیه تی که سه رنجه ی هه موو به و ،بکه ن ته رخان خویندنه وه بۆ کاتیک له م ئه وه ی بۆ ،دهکات تیمۆتیس ئاراسته ی پۆلس نامه که ی هه ردوو ،ته وای ئه و که ده زانن ،داناوه سه رته تاوه له خودا که بدۆزنه وه پیوه رانه ئه و نامانه دا .۲۰۳۰ دا سالی به هاری له شکۆمه ندانه ی گه رانه وه ی پیش ناگۆرپت و ناگۆرپت به کو تای ی داوه برپارم :فه رموو نوحی به خودا ئینجا " :۶:۱۳ به ندایه تی به هو ی توندوتیژی له بووه پر زهوی چونکه ،بهینم گۆشتیک هه موو " .ده به م له ناویان زه ویدا له گهل من ،سه یرکه ،ئه وانه وه

له ناو بردنی، چه سپاوو نه گه راوه شیوهیه کی به خراپه کاری که خدا. بیکات ده توانییت خودا که ده مینیته وه شتییک تاکه زهوی دانیش توانی چونکه، دهکات ئاشکرا زه مینیه کهی هاوړئ تاکه بۆ ترسناکه کهی پلانه خودا که تاییه تهی چاره نووسه ئه و باسه شایه نی. کوّ تاییه و دراوه برپاره کهی تیپه پښت مردندا به ئه وهی به بی که کهسه تاکه که، ده به خشیت هه نوڅ به رزگار بوون بۆ داده نږت شایستهی به که پیاو تاکه، نوح و ئه به دیهت ناو بچپته " و " ... **ئهوان** " ده لیت قسه کانیدا له خودا چونکه. له ناو چوون لافاو له خودا برپاری به نوح، مایه وه دلسوژی به ئه وهی له بهر " . **ده بهم** *له ناویان* نامانج ناکاته.

بکه دروست خوت بۆ رزین داریکی له کهشتییه ک 7:14 به ندایه تی چه قو به دهره وهی و ناو هوه و بکه دروست کهشتییه کهدا له ناو ژوور دایبپوشه ."

دهیه ویت خودا چونکه، ته نه ها نه ک، به مینیته وه ژياندا له ده بیّت نوح له هه لېژاردن سألّهی هه زار 7 ماوهی کوّ تایي تا دروستکراوه کانی ژيانی لافاو هه کهدا کاتی له ژيانه ی ئه و پاراستنی بۆ. بیّت به رده وام پلانه کهیدا خودا. بکړیت دروست هه لده فږت کهشتییه کی پښو یسته، هه لېژدرا ناو به رگری رزینییه کانی داره ئه و. نوح به دهدات خو ی رښماییه کانی له دهره ښراو رزینی، چه قو به روپو شکردنی به کهشتییه کهش، به کارده هی نیّت دروست جیاواز ژووری ئه و. ناو ده کړته ئاوییه کان داره داره یان سنه و بهر دار دوور شیوهیه ش به م، بژی جیا له یه کتر بتوانیت جوړیک هه ر ئه وهی بۆ دهکات کهشتییه که ناو ئاژه له کانی بۆ ستریس رووبه روو بوونه وهی له ده که ویتته وه له لایه ن کاره که به لام، ده خایه نیّت ته واو سالیکی کهشتییه کهدا ناو له مانه وه نییه مه حال ئه و بۆ شتییک هیچ که، ده کړت ئاراسته خوداو

کهشتییه که دریزی: ده که یت دروستی شیوهیه به م 7:15 به ندایه تی ." ده بیّت بال سی به رزی و بال په نجا پانی و بال سه د سی

هینده ی پینچ دهکرا، بووایه زه به لایک هی " باله که " ئه گه ر پښو ره دا له و ره ه ندانه ی ئه م خودا. بوو سم 00 نزیکه ی که بیّت عیبریه کان خوداو له حیساباته یان ئه م که، ده یزان موسا و عیبری که کردوو ئاشکرا

و م ۱۶۵ درېښيه‌كه‌ي دروست‌كرابوو ئه‌وه‌ي وه‌ك كه‌شتيه‌كه بۆيه .وه‌رگرتوووه كه‌شتيه پييه به‌م .بوو م ۱۶۰ به‌رزيه‌كه‌ي و م ۲۷۰۰ پانييه‌كه‌ي ئه‌و له‌لايه‌ن به‌لام ،هه‌بوو سه‌رنج‌راكيشي قه‌باره‌يه‌كي چوارگوشه‌كه سي ،به‌رزيه‌كه‌ي بۆ .له‌گه‌لدا بوو هاوتا بالايان كه دروست‌كرابوو پياوانه‌وه له‌لايه‌ن كه ،ده‌بيت مه‌تر پينج نزيكه‌ي قاتيگ هه‌ر كه ده‌بينينه‌وه قات بووه مه‌تر ۵ بۆ ۴ نيوان له به‌رزيه‌كه‌ي خويان كه دروست‌كراوه پياوانه‌وه .

دروست كه‌شتيه‌كه‌دا له‌ناو په‌نجه‌ره‌يه‌ك " ۶:۱۶ ژيان سه‌ره‌تاي دابنييت كه‌شتيه‌كه‌ لاي له‌ ده‌رگايه‌ك ، ده‌كه‌يته‌وه به‌رزي باليگ و ده‌كه‌يت ." ده‌كه‌يت دروست سييه‌م و دووهم و خواره‌وه قاتيكي ،

نه‌ومي ئاستي له‌ كه‌شتيه‌كه‌ " ده‌رگاي " تاكه ،وه‌سفه ئه‌م به‌پيئي له و بوو داخراو ته‌واوي به‌ كه‌شتيه‌كه . "كه‌شتيه‌كه‌ لاي له " بوو يه‌كه‌مدا ۵۰ پانييه‌كه‌ي و به‌رزي كه‌ په‌نجه‌ره‌يه‌ك تاكه ،سييه‌مدا ئاستي سه‌قفى ژيږ ژيان سه‌ره‌تاي به‌پيئي ،بميينته‌وه داخراو لافاوو كه كوټايي تا ده‌بوو ،بوو سم به و تاريكي له لافاوو كه ماوه‌ي درېژايي به كه‌شتيه‌كه سه‌رنشپاناي ۸:۶ . ده‌ژيان پوځ چراي ده‌ست‌كردي پرووناكي .

له‌ناو‌بردني بۆ ،زه‌وي سه‌ر ده‌هيئمه ئاو لافاوئيكي " ۶:۱۷ به‌ندايه‌تي هه‌موو ،ئاسماندا ژيږ له تيدايه ژيانيان هه‌ناسه‌ي كه گۆش‌تانه‌ي ئه‌و هه‌موو ." ده‌چن له‌ناو زه‌وين له‌سه‌ر شتانه‌ي ئه‌و

بۆ له‌ناو‌چوونه‌دا ئه‌م له‌گه‌ل ئاگادار‌كردنه‌وه په‌ياميكي به‌نيازه‌ خودا شكۆمه‌ندانه‌ي گه‌رانه‌وه‌ي تا و لافاوو كه دواي كه به‌جي‌به‌يئي خه‌لكه ئه‌و پرده‌كه‌نه‌وه زه‌وي ساله‌دا ۶۰۰۰ ئيلاهي پلاني كوټايي له مه‌سيح عيسا دواي چونكه .ناميينت لافاوو كه‌يدا پيش فوږمي له‌گه‌ل ژيان هه‌موو چ ،ده‌كاتوه كه‌م زيندوووه‌كان بوونه‌وه‌ره قه‌باره‌ي ورده‌ خودا ،لافاوو كه ئه‌فريقا پيگميه‌كاناي قه‌باره‌ي ده‌گه‌نه تا ،ئاژهل چ و مروڤ .

و تۆ ،ده‌به‌ستم له‌گه‌لتدا په‌يمانم من به‌لام " ۶:۱۸ ژيان سه‌ره‌تاي ناو ده‌چنه خوتدا له‌گه‌ل كورپه‌كانت ژنه‌كاني و ژنه‌كه‌ت و كورپه‌كانت ." كه‌شتيه‌كه

ئەركەيان ئەو كۆرەكانى و نوح ،خودا پشتيوانى به و دلسۆزى به يەك زەوى كە بىت لەبیرمان گرنگە .سپێردرابوو پىي خودا كە ئەنجامدا ئارارات چىاي ناوچەى لە .دەكرا ئاودىرى چەم و رووبار بە تەنھا ،بوو كيشوهر بەم .نەبوو دەريايەك و هەبوو دەشتىك تەنيا ،دەژيا تىيدا كۆرەكانى و نوح كە لە هەلەدەفرىت پىكەتەيەكى نوح كە بينى هاوچەرخەكانى شىوہى ئەو دەتوانىت مەوۆف .دەكات دروست دەريادا بىي كيشوهرىكى ناوہراستى بەسەر دەبىي كە بەينىت خەيالدا بە سووكايەتییە و گالتهجارى و گالتهجارى بەلام .پىبەخشىبىت بەرەكەتى خودا كە كرابىت كەلەكە بچووكدە گروپە ئەو لە و هینا هەلەژىردراوہكە بە گالتهكردن لە وازيان نەخاياند زۆرى گالتهجارەكان .هەبىت پىي باوہريان دەكردەوہ رەتيان كە دەخنكىن لافاوەدا ئەو ئاوى

٧ ژيان سەرەتاي

لافاوہكە كۆتايى جيابوونەوہى

مالەكەت هەموو و تۆ' :فەرموو نوحى بە يەزدان " ٧:١ ژيان سەرەتاي
 " .**راستگۆيت** نەوہيەدا لەم تۆ كە بينيم چونكە ،كەشتىبەكە ناو بچۆ

بە دروستكردن **كۆتايى جيابوونەوہى** ،دەگات حەقيقەت ساتەوہختى
 رزگارى خىزانەكەى و نوح ژيانى ،" كەشتىبەكە ناو چوونە " بە .دەگات ئەنجام
 ھەيە " راستودروستى " و " كەشتى " وشەى نيوان لە پەيوەنديەك .دەبىت
 سندووقى " رىگەى لە پەيوەنديە ئەم .نوح بۆ دەيگىرپتەوہ خودا كە
 پىرۆزەى سندوقە ئەو دەبىتە كە ، دەبىت دروست داھاتووہوہ " شايبەتدالى
 دەرپرەراوہ لوھەدا دوو ئەو شىوہى لە كە ،تيدايە خوداى ي " راستگۆيى " كە
 نوح ،بەراوردكردنەدا لەم .دەنووسىت لەسەر " **فەرمانەكەى دە** " پەنجەى كە
 ھەموويان كە رادەيەى ئەو تا دەدرين نیشان يەك وەك ھاوړپكانى و

تهنيا به نوح هەرچهنده ،كهشتيهكه ناو چوونه به رزگاربوون له سوودمهندن له وهك ،بناسرېتهوه ئيلاهييهدا ياسايه ئهم لهگه‌ل كه ئه‌وه‌يه شايه‌نى بۆيه . " *راستگۆيت تۆ كه بينيم من* " :پېده‌كات ئاماژه‌ى خوداييه‌وه وردبيني فيري پيشتىر بنه‌ماكانى كه ،ده‌گونجيت خودايى ياساى له‌گه‌ل ته‌واوى به نوح بوون لافاو پيش خزمه‌تكاره‌كانى .

له‌گه‌ل پاك ئاژه‌ليكى جوړه هه‌موو له جووت هه‌وت " ۷:۶ به‌ندايه‌تى و نير ،ناپاك ئاژه‌ليكى جوړه هه‌موو له جووتيك ،مييه‌كه‌ى و نير ،ده‌به‌يت خوتدا ،مييه‌كه‌ى؛

جياوازى بۆ ئاماژه‌يه خودا و لافاوداين پيش چوارچېوه‌يه‌كى له ئيمه پيوهره ئهم بۆيه .پۆلينكراون " *ناپاك* " و " *پاك* " به كه ئاژه‌لانه‌ى ئه‌و نيوان ساده‌يى به خودا ادا ليقياتي له و كونه و كۆن زه‌مىنى دروستكردى به‌قه‌د ،شيويه به‌م .دامه‌زراندوو سهره‌تاوه له كه دووپاتكرده‌وه پيوهرانه‌ى ئهم له داوا ئه‌وه‌ى بۆ هه‌يه باشى هۆكارپكى خودا ، *شهممه* وهك رېزبه‌ندى كه بگرن شتانه له‌م پير ،ئهمرۆش ته‌نانه‌ت ،بكات هه‌لبژيردراوه‌كانى *هه‌وت* " هه‌لبژاردنى به .ده‌كه‌ن شكۆمه‌ند مرۆشايه‌تى بۆ دامه‌زراوه‌كه‌ى نيشان پاكى بۆ خۆى هه‌زى خودا ،" *ناپاك* " يه‌كيكيان هه‌ر بۆ " *پاك هاوسه‌رى* بۆ ئاماژه‌يه كه ،"7" ژماره‌ى ،ده‌كات ديارى "مۆره‌كه‌ى" به كه ،ده‌دات زه‌مىنيه‌كه‌ى پلانه سهرده‌مى پيرۆزكردى .

بۆ ،مى و نير ،ئاسمانيش بالنده‌ى جووت هه‌وت " ۷:۳ به‌ندايه‌تى .به‌يلنه‌وه زيندوو به زه‌وى روى له‌سه‌ر جوړه‌كانيان ئه‌وه‌ى

" له " *جووت هه‌وت* " ،فريشته‌يانه‌وه ئاسمانى ژيانى ويته‌ى به‌هۆى .ده‌بيت رزگاريان يش " *ئاسمان بالنده‌ى*

باران شه‌و چل و رۆژ چل رۆژدا هه‌وت له چونكه " ۷: ۴ به‌ندايه‌تى روى له‌سه‌ر كردوون دروستم كه زينده‌وه‌ران هه‌موو و زه‌وى سه‌ر ده‌باريته .ده‌سرمه‌وه زه‌وى

چوونه كه *رۆژه‌ى هه‌وت* ئه‌و بۆ ئاماژه‌يه ،ده‌كرپت باس *هه‌وت* ژماره **جيا** بارانبارين يه‌كه‌م له كهشتيه‌كه ناو بۆ پياو و ئاژه‌ل ژووره‌وه‌ى بيوچان بارانيكى *شه‌و ۴۰ و رۆژ ۴۰ ماوه‌ى بۆ گه‌وره خاوى . ده‌كه‌نه‌وه*

رۆژی ۴۰. دهکات دادگاییکردنه که نوینه رایه تی ۴۰ ژماره ئەم . دهکات دروست له مردن و ژيان *سال* ۴۰ و کهنعان خاکی بۆ عیبریهکان سیخوره رهوانهکردنی که خاکهی ئەو بۆ ژوورهوویان چوونه رهتکردنهووی ئەنجامی له بیابانهکان خزمهته ناو چوونه لهگهڵ وه . دهگریتهوه ،نیشتهجین تییدا زه به لاههکان تووشی ، *به رۆژوو بوون شهو ۴۰ و رۆژ ۴۰* دواى عیسا ،زه مینییه کهیدا زیندوو بوونهووی نیوان له *رۆژ ۴۰* ههروهها . ده بیئت شهیتان تاقیکردنهووی تییده پهریئت پهنته کووستدا جهژنی له پیرۆز رۆحی رژانی و مهسیح .

بوونهوهرانهیه " ئەو له ناوبردنی بهخوره بارانه لهم مه بهست خدا بۆ خودای وهک که دهخاتهوه بیرمان شیوهیه بهم . "*کردوو دروستی که* رزگاریان ئەوهی بۆ ،خۆیهتی هی دروستکراوهکانی هه موو ژيانی ،دروستکه راهاتوو نه وهکانی فیڕی سهخت وانیهکی دهیهوئیت .بیات له ناویان یان بکات .بچیت له بیریان نابیت که بکات .

فهرمانی یهزدان که کرد شتانهی ئەو هه موو نوح " ۷:۵ به ندایه تی "*. پیکردبوو*

که کارانهی ئەو هه موو و ناکات هیوا بی خدا نوح ،گوپرایه ل و دلسۆز دهکات جیبه جی پیکردوو هه رمانی .

ئاوی کاتییک بوو سال سه د شهش ته مه نی نوح " ۷:۶ ژيان سه ره تای "*. زهوی سه رهاته لافاو*

له ئایه ته ئەم به لام ،ده خریته روو کاته که به سه به رته زیاتر ورده کاری به سه ره سال سه د .داده نیئت نوحد ژيانی ی ۶۰۰ سالی له لافاو که ئیستاوه . تیپه ریوو سالییدا 500 سالی له کورپی یه کهم له دایکبوونی .

ژنهکانی و ژنه کهی و کورهکانی له گه ل نوح " ۷:۷ به ندایه تی "*. بیئت رزگاریان لافاو که ئاوی له ئەوهی بۆ که شتییه که ناو چوونه کورهکانی* . ده بیئت رزگاریان لافاو که له کهس هه شت ته نها .

و بالنده ،پیسه کان ئازله و پاکه کان ئازله له " ۷: ۸ ژيان سه ره تای "*. ده خزین زهوی له سه ره شتانهی ئەو هه موو*

بۆ که شتییه کهوه ناو ده چنه "*ده جو لیئت زهوی له سه ره که شتییک هه موو* لافاو؟ دواى یان لافاو پیئش ، "*زهوی* " کام له به لام .بیئت رزگاریان ئەوهی

سالنامهی له ږوویدا 30 نیسانی ی 3 له که مه سیح عیسا که فاره تی مردنی
فریودهرمان و درؤ مرؤیی.

ده کرپته وه دووباره ۸:۲ ژبان سهره تای له خواره وه ږوونکړدنه وه ئم
نایه ته دا لم " *قوولایی کانیاوی* " ته واوکه ری ږؤلی باسکردنی به خدا
ئاسمانه وه له نه بو وه بارانه وه به هؤی ته نها لافاوه که که ده کات ئاشکرای
ږؤژی یه که لم له که زه ویه ی ئه و بؤ ئاماژه یه " *قوولایی* " که ئه وه ی زانینی به
پیشنیاری " *کانیاوه کانی* " ، داپؤشراوه ئا و به ته واوی به دروستبوونه وه
ده بیټ دروست دهریاوه خودی به هؤی که ده که ن ئا و ئاستی به رزبوونه وه ی
که ، ږوودهدات زهریاکانه وه بنی ئاستی گؤږانی ږیگهی له دیارده یه ئم
ئاسته ی ئه و ده گاته تا ده کاته وه به رز ئاوه که ئاستی به رزبوونه وه ی له گه ل
نوقمبوونی ږیگهی له . گرتنه وه زه ویه که ی هه موو ږؤژدا یه که لم له که
ئاوه که له سییه مده ږؤژی له وشکه که زه ویه که بوو زهریاکانه وه قوولایی
ئاوی به وشکه کان زه ویه که بوو پیچه وانه وه کرداریکی ږیگهی له و ، دهرچوو
لافاهه که ی دهروازهی " ده گوترا پیی که بارانه که . داپؤشرا لافاهه که وه
له سزا که که بکات به وه ئاماژه ئه وه ی بؤ ده کرد خزمه تیکی ته نها ، " *ئاسمان*
دهروازهی " وینه یه ی ئم دواتر . ئاسمانییه وه خودای له ، هاتوو ئاسمانه وه
له که ئه ستؤ ده گریته نیعمه ته کان پیچه وانه ی ږؤلی " *به هه شت شلؤقی*
دین ئاسمانییه وه خودای هه مان .

" *باری زه ویدا به سهر شه و چل و ږؤژ چل باران* " ۷:۱۲ به ندایه تی

زیاتر . کردیټ سهرسام بیباوه ږه کانی گونا هبارانه دیارده یه ئم ده بیټ
له لایه ن لافا و پیش زه وی . نه بو وه لافاوه ئم پیش باران له به رئه وه ی له وه ش
چونکه ، نه بوو پیویست باران بؤیه پیده درا؛ ئاوی و ئاودپری ږووباره کانیه وه
بؤ ئه وه مان ئه مه ش وه . ده کرد ئامانجه که ی به خزمه ت به یانیا ن شه بنه می
ئاوه لافاوه به و باوه ږپان به زحمه ت بیباوه ږان بؤچی که ده کاته وه ږوون
پییه ی به و ، کردار به چ و قسه به چ ، کردوو پیشبینی نوح که کردوو
کردوو دروست وشک زه وی له سهر که شتییه که

تاقیکړدنه وه کاتیکی نوینه رایه تی " *شه و ۴۰ و ږؤژ ۴۰* " ماوه ی
، دهرچوو میسر له به زحمه ت که جهسته یی ئیسرائیلی به رامبه ردا له . ده کات

ماوهیه‌دا له‌م خودا چۆن وه‌ک ،ده‌کریته‌وه تاقی موسادا نه‌بوونی کاتی له به که ،"زېږینه‌که گویدرېژه" ده‌بیته ئه‌نجامه‌که‌ی .ده‌کات ده‌ستبه‌سه‌ری شه‌و ٤٠ و رۆژ ٤٠ " پاشان .ده‌توڤته‌وه موسا جه‌سته‌یی برا ،هارون په‌زامه‌ندی په‌ته‌که‌نه‌وه خه‌لکه‌که ئه‌نجامدا له که ، دیت که‌نعان خاکی به گه‌ران بۆ " له عیسا .نیشته‌جین تییدا که زه‌به‌لاحانه‌ی ئه‌و به‌هۆی ژووره‌وه بچنه به‌لام ، ده‌کریته‌وه تاقی " شه‌و ٤٠ و رۆژ ٤٠ " ماوه‌ی بۆ به‌رامبه‌ردا به‌لام ،ده‌بیته لاواز درېژه رۆژووه ئه‌م به‌هۆی هه‌رچه‌نده ئه‌مجاره‌یان کۆتاییدا له و ده‌کات بۆ تاقیکردنه‌وه‌ی که ده‌بیته‌وه شه‌یتان ئه‌و به‌ره‌نگاری سه‌رکه‌وته‌نه ئه‌م .ده‌هیلایت به‌جیی به‌ده‌ستبه‌هینیت سه‌رکه‌وته‌ن ئه‌وه‌ی به‌بی ره‌وا و مه‌مکین کرده عیسا‌ی زه‌مینی خزمه‌تکردنی که بوو .

و هام و شه‌م نوح کوره‌کانی رۆژدا له‌و هه‌ر " ١٣: ٧ به‌ندایه‌تی ناو چوونه له‌گه‌لیان کوره‌که‌ی ژنه‌که‌ی سی و نوح هاوسه‌ری ،یافیت که‌شتیه‌که .

بوونه‌وه‌ره په‌گه‌زی دوو هه‌لبژاردنی سه‌ر ده‌خاته تیشک ئایه‌ته ئه‌م دایه‌ " یارمه‌تیده‌ره‌که‌ی " له‌گه‌ل مرۆف نیرۆکی هه‌ر .مرۆف زه‌مینیه‌کانی له‌ خۆیان می‌ردیک و ژن هه‌ر شی‌وه‌یه به‌م . " ژن " ده‌وتریت پیی که میینه‌که‌ی ،"یارمه‌تیده‌ره‌که‌ی" ،ده‌ده‌ن نیشان که‌نیه‌که‌یدا و مه‌سیح وینه‌ی وینه‌ی یه‌که‌م "که‌شتی" په‌ناگه‌ی چونکه .ده‌کات رزگاری که هه‌لبژێردراوه‌که‌ی ده‌کات ئاشکرای مرۆفایه‌تی بۆ که رزگاریه‌یه ئه‌و .

هه‌موو ،جۆره‌کانیان به‌پیی ئاژه‌لیک هه‌موو و ئه‌وان " ٧:١٤ به‌ندایه‌تی له‌سه‌ر جۆره‌کانیان به‌پیی که خه‌زانیک هه‌موو ،جۆره‌کانیان به‌پیی ئاژه‌لیک بالنده‌یه‌کی هه‌موو ،جۆره‌کانیان به‌پیی بالنده‌یه‌ک هه‌موو ،ده‌خزین زه‌وی " .هه‌یه بالیان که شتیک هه‌موو ،بچووک

خۆیمان سروشتی یاسا‌کانی ، " جۆر " وشه‌ی له‌سه‌ر جه‌ختکردنه‌وه به له‌ چێژ کۆتاییدا سه‌رده‌می له‌ مرۆفایه‌تی که یاسایانه‌ی ئه‌و ،بیرده‌خاته‌وه بۆ چ و ئاژه‌له‌کان بۆ چ ،وه‌رده‌گریت په‌رسیارکردن و سه‌رپێچیکردن و کێپه‌رکی ئه‌و له جۆره‌که پاکی له گه‌وره‌تر به‌رگریکاریی هیج .مرۆفایه‌تیش هاوبه‌شی هه‌لبژێردراوه‌کانی که ده‌کات ئه‌وه داوای وه .نه‌دۆزراوه‌ته‌وه

دروستکراوی کاملبوونی چونکه ،بابه ته ئه و له سهر بن ئه و خودایی بۆچوونی جوړه کاندایه **ره هایه جیابوونه وه** ئه م و پاکی له م ئه و ره سهنی

هه وای و زه وی ،بالداره کان جوړه له سهر جه ختکردنه وه توندی به خدا *شازاده ی* " به خۆی که ،دهکات پېشنیار شهیتان ملکه چی کایه ی وهک گونا 2:2. ئه فسیان له " *هه وای هیزی*

ناو چوونه نوح له گه ل دوو به دوو ئه وان " ۷:۱۵ به ندایه تی " *هه بوو ژیانیان هه ناسه ی که گۆشتیک هه موو له ،که شتییه که*

جوړی دیکه ی که سانی له ،هه لېژاردووو خدا که میړدیک و ژن ههر له م .بیټ بهرده وام ژیانیان لافاوکه دوا ی ئه وه ی بۆ **ده بنه وه جیا** خۆیان له بهرده م که رېځایه ی دوو ئه و بنه مای خدا ، **کوټاییه دا جیابوونه وه** رېځای :جیبه جیکردنه وه بواری ده خاته ،داده نیټ مروځدا ئازادی هه لېژاردنی ده بات مردن به ره و خراپه رېځای به لām ،ده بات ژیان به ره و چاکه

هه موو له ،مئ و نیر ،ژووروو چوونه ئینجا " ۷:۱۶ ژیان سهره تای *دهرگا که ی یه زدان پاشان .کردبوو نوح به فهرمانی خدا ئه وه ی وهک ،گۆشتیک* " *د نخست پشته وه له*

" *مئ و نیر* " باسکردنی به لیږده دا " *جوړه* " زاوژی له مه به ست ده کړیته وه پشته راست

ده به خشیټ ئه زموونه به م خۆی ته وای گرنگی که کرداره یه ئه و لیږده نیعمه تی سهرده می هاتنی کوټایی بۆ خۆی پیغه مبه رانه ی کاراکته ری و که ساته یه ئه و ئه مه " *د نخست به سهردا دهرگا که ی یه هؤڅا پاشان* " :خودایی **ده بنه وه جیا له یه کتر** گوړان ئه گهریکی هیچ به بی مردن و ژیان چاره نووسی ئه و رزگار بووانی کاتیک ،ده بیټ راست ۲۰۲۹ شدا سالی له شت هه مان . رېژگرتن یان ،شه ممه واته ،حه وته می شه ممه ی و خدا له رېژگرتن سهرده مه ئولتیماتۆمه ئه و به پیی ،هه لېژاردووو یه که می رۆژی یه که شه ممه ی و رۆما له له ویشدا .کراوه پېشکه ش یاخیوووه مروځایه تی له لایه ن فهرمانیک وهک که *که که سه ی ئه و* " ،داده خرپټ خدا وه له لایه ن " *نیعمه ت دهرگای* " ،دیسانه وه ۳:۷ په خشان ی به پیی " *داده خات ئه وه ی و ده کاته وه*

ئاوھكان .بوو زھوی لەسەر پۆژ چل لافاھكە " ۷:۱۷: ژيان سەرھتای بەرزبووھو زھویھو سەرھووی لە و بەرزكردوھو كەشتییەكە و كرد زیادیان ."

دەكرێتھو بەرز كەوانەكە.

زھوی لەسەر بوون زیاد و ئاوسان زۆر ئاھكان " ۷:۱۸: بەندایەتی . " ھەڵدەفری ئاھكان پووی لەسەر كەشتییەكەش

دەسورێتھو كەشتییەكە.

شاخە ھەموو و دەبوونھو بەرزتر و بەرزتر ئاھكان " ۷:۱۹: بەندایەتی . " داپۆشران ئاسمان ھەموو ژێر بەرزەكانی

دەخریت ئاو ژێر ،نامینیت گشتگیر شیوہیەکی بە وشك خاکی

كە بەرزبووھو شاخەكانھو لە بآل پانزە ئاھكان " ۷:۲۰: بەندایەتی . " داپۆشرابوون

داپۆشراوھ ئاو مەتر ۸ نزیکە کاتەدا لەو شاخ بەرزترین

دەجوولان زھوی لەسەر شتانە ئەو ھەموو " ۷:۲۱: بەندایەتی زھوی لەسەر ئەوانە ھەموو و ئازەل چ و ئازەل چ و بآلندە چ ،لەناوچوون " مرۆڤایەتی ھەموو و دەخزین

دەچن لەناو خنكان بە دەدەن ھەناسە ھەوا ئازەلانی ئەو ھەموو لافاھكە چونكە سەرنجراکێشە تر ھێندە بآلندەكان بە تاییەت باسکردنی ئاسمانییەكان بوونەوھەرە تییدا كە ،دادگاییکردن دوا بۆ پیغەمبەرانی وێنەییەکی دەچن لەناو زەمینییەكان بوونەوھەرە لەگەڵ شەیتان وەك

لووتیدا كۆنەكانی لە ژيانی ھەناسە ھەرچی " ۷:۲۲: بەندایەتی . " مرد ،بوو وشك زھوی لەسەر و ھەبوو

بەندە ژيانیان كە ،دروستكراون مرۆڤ وەك كە زیندەوھرانە ئەو ھەموو سزای لەسەر كە سیبەرێكە تاكە ئەمە .دەمرن خنكان بە ،ھەناسەكەییەو بە بە و وەستاوھ مرۆڤ لەسەر توندی بە تاوانەكە چونكە ،دادەنریت لافاھكە یاخی مرۆڤایەتی ئەوھە بۆ بەلام .نارەوايە بیئاوانەكان ئازەلە مردنی جوړێك وەك كە گیاندارانە ئەو مردنی ھۆی بییە ناچارە خودا ،بخكینیت تەواوی بە تیگەشتن بۆ كۆتاییدا لە .دەدەن ھەناسە زھوی بەرگەھەوا ھەوا ھەوا ئەوان

که ،کردووو دروست مرۆف بۆ زهوی خودا که بگرن له بهرچاو ئه وه ،بریاره له م ئه وهی بۆ دروستکراون که ئاژه لانهی ئه و بۆ نه ک ،دروستکراوه ئه و وینهی به بکه ن خزمه تی ئاژه لاریشدا حاله تی له و بن یاوه ری و بده ن ده وریان

له ،له ناوچوون زهوی سه ر زیندوووه کانی هه موو " ۷:۲۳ ژیان سه ره تای ته نها ،له ناوچوون زهوی له ،ئاسمانی بالنده ی و په له ور و ئاژه ل تا مرۆقه وه " . که شتییه که دا له ناو بوون له گه لیدا **ئه وانی** و مایه وه نوح

و نوح نیوان له خودا که ده کاته وه پشتراست جیاوازییه ئه و ئایه ته ئه م هه موویان ،کراون گرووپ ئاژه له کاندایه گه ل که ،ده یکت مرۆقه کانی دا هاوړی . که شتییه که دا له ناو .هاتوو دا "بووه له گه لیدا **ئه وانی** " له و باسکراون

زهوی له سه ر رۆژ په نجا و سه د ماوه ی بۆ ئاوه کان " ۷:۲۴ به ندایه تی " . به رزبوونه وه

که بیوچان بارانبارینی شه و ۴۰ و رۆژ ۴۰ دوا ی " رۆژ په نجا و سه د " گه یشته به رزییه که ی ئه وه ی دوا ی .پیکرد دهستی ئاراوه هیئایه لافاوه که ی ی " شاخ به رزترین " سه رووی له مه تر 8 نزیکه ی یان ،" بال 15 " به رزی زۆرتین ورده ورده پاشان .بوو جیگیر " رۆژ 150 " ماوه ی بۆ ئاوه که ئاستی ،کاته ئه و بوو مه به ستی خودا ئه وه ی وه ک ،بوون وشک ئاوه کان تا کرد پاشه کشه ی

که کردووو دروست زه به لاح پیوه ریکی له سه ر ژیا نی **تییینی** پلانه که ی لافاوه که دوا ی به لام .ده گریته وه لافا و پیش ئاژه له کانی و مرۆف که م رێژه یی شیوه یه کی به بوونه وه ره کانی هه موو قه باره ی که بوو ئه وه ده بیئت له دایک لافا و دوا ی پیوه ریکی له سه ر ژیان شیوه یه به م ،بکاته وه به که دا ئه وه یان شایه تحالی عیبرییه کان سیخوره ،که نه ان ناو چوونه له گه ل به پیاوی دوو ،بوون گه وره هیئده که بینیه ترییان کۆمه لێک خۆیان چاوی قه باره که مبوونه وه ی بۆیه .هه لگرتنیان بۆ ده ویست خۆیان قه باره ی شیوه یه به م .بگریته وه سه وزه واته کانی ش و میوه و دار ده زانیئت به پیویستی کات تیپه ربوونی به چونکه ،نه وه ستاوه دروستکردن له هه رگیز دروستکه ر ئه و له گه ل ده کات خۆی زه مینی دروستکراوی گونجاندنی و ده ستکاری پیستی ره شی رهنگی ئه و .سه ره له ده دن که ژیا نی نوییه ی بارودۆخه

و گهرم ناوچه له خۆر بههیزی تیشکی بهرکتهوتی که دروستکردووو مرۆقی بهر پله ۹۰ گهرمی پلهی به خۆر تیشکی که دهژین زهویدا ئیستواییهکانی تا کهم و کال یان سپی زۆر تا کهم پیست تری رهنگهکانی .دهکهویت زهوی ئادهم بنههتی سووری بهلام .خۆر تیشکی چری بهپیی دهبن مس زۆر دهبینریت مرۆقهکاندا ههموو له خوینهوه بههۆی (سوورهکه)

نهکردووو دیاری لافاو پیش ئاژهلانی جوهرهکانی وردی ناوی ئینجیل ،تایهت وهحیهکی هیچ بهبی ،بهجیدههیلّیت نهیّنی به بابته ته ئهم خودا خهیاڵی دهزانیت گونجاو به که شیوهیهی بهو که دهکات ئازاد کهسیک ههموو بوو ئهوه ئارهزووی به خودا که دهکهم پیشیار گریمانهیه ئهو من بهلام .بکات لهو ،بدات تهواو کارهکتهری زهمینى ژيانى یهکهمی فۆرمه ی ئهم که ئهمرۆ که نهکردووو دروست میژووپی پیش ئههریمه نانهی ئهو سهردهمهدا من بۆیه .دهدۆزیتتهوه زهویدا خاکی له زانایانهوه لهلایهن ئیسکهکانیان خوداو لهلایهن لافاوکهوه دواى له ئهوان که دهکهم ئهگهره ئهو پیشنیاری که ،بکاتهوه چتر مرۆقاییهتی لهسهر زهوی نهفرهتی ئهوهی بۆ ،دروستکرا بن ،ئهو له خۆیان برپنی به .دووردهکهونهوه لیی دیکه جارپکی زووانه بهم نوح بۆ ئادهمهوه له خودا که قوولهی زانسته ئهو و خۆیان زیرهکی شوینی ههندیک له که رادهیهی ئهو تا ،ئهمهش .دهدهن لهدهست ،بهخشیوو مرۆقی" دابهزینی حالتهی له خۆی مرۆف ،زهویدا سهر دیاریکراوی دهکریته هیرش درندهکانهوه ئاژهله لهلایهن که دهبینیتتهوه دا"ئشکهوت به دهتوانیت ئهوش سهرهپای ،گروپ به که ،لیدهکریت ههپهشهی و سهر خودا بهزهییانهی نیازپاکی و سروشتی کهشوههواى بهنرخى یارمهتی بیات لهناویان

۸ ژیان سههرهتای

کەشتییه که سەرنشینانی کاتیی جیاوونەوهی

لەگەڵیدا ئاژەلانی و ئاژەل ئەو هەموو و نوح خودا " ۸:۱: بەندایەتی
تێپەراند زەویدا بەسەر بایەکی خودا، هێنایەوه بیری کەشتییه کهدا لەناو بوون
". بووگوو کەم ئاوه که و

کۆبوونەوه ئەم راستە بەلام، نەکردوو لەبیری هەرگیز ئەو، دڵنیابن
دەکات وا، کراون قەتیس هەڵدەفرێکهدا کەشتییه لەناو کە ژبان ناوازیه
دەردەکهون وا کە دەربکهون کەم ئەوەندە ئاژەل جوۆرهکانی و مرۆشایهتی
سەلامەتن تەواوی بە ژبانانە ئەم راستیدا لە جێهێلراون خوداوه لەلایەن
بەنرخترین ئەوان. بن گەنجینهیه که ئەوهی وه که دهکات چاودێریان خودا چونکه
زەویدا رووی بەسەر و پرکردوو زەوییان کە میوهکان یه کهم: ئەوان مولکی
بلاو بوونەتهوه.

دەروازەکانی و قوولایی کانیاهوکانی " ۸:۶: ژبان سەرەتای
". نەباری ئاسمانهوه له باران و داخان ئاسمانهکان لافاوکانی

لە. کردوو دروست خۆی پێویستی پێی بە لافاوکهی ئاوی خودا
هێزی لە هەمووشیانەوه سەررووی لە بەلام، ئاسمانهوه له هاتوون؟ کوپوه
ئاسمانییه دەروازه، قفلپارێژیک وینە بەکارهێنانی بە. خوداوه دروستکەری
دایاندەخات کە دیت کاتە ئەو ئیستا و کردوو هێمادارهکانی

ئایەتەدا لەم " کۆتایی کانییهکانی " تەواوکەری پۆلی بە ئاماژەدان بە
ئاسمانهوه له بارانبارینهوه بەهۆی تەنها لافاوکه که دهکات ئاشکرای
لە کە زەویە ئەو بۆ ئاماژەیه " کۆتایی " کە ئەوهی زانینی بە. نەبووه
" کانیاهوکانی "، داپۆشراوه ئاو بە تەواوی بە دروستبوونەوه پۆلی یه کهم
دروست دەریاوه خودی بەهۆی کە دهکەن ئاو ئاستی بەرزبوونەوهی پێشنیاری
، پروودەدات زەریاکانەوه بنی ئاستی گۆرانی پێگە لە دیاردەیه ئەم. دەبیّت
ئەو دەگاتە تا دەکاتەوه بەرز ئاوه که ئاستی بەرزبوونەوهی لەگەڵ، کە
نوقمبوونی پێگە لە. گرتەوه زەویە کهی هەموو پۆلدا یه کهم لە کە ئاستە
ئاوه که له سییه مەدا پۆلی لە وشکه که زەوییه که بوو زەریاکانەوه قوولایی
بە وشکهکان زەوییه که بوو پێچەوانەوه پرۆسەیه کی پێگە لە و، دەرچوو

لەناو کە کەشتییە کە لە پارچە یەک بوونی کە کرد ئاسمانی وێنەی گرتنی مانگی چاودێری ئەمڕۆ. پشتراستکردووە خواردبوو گیرى بەفردا و سەهۆل بکاتەو پشتراست بوونی ئەم بەهێز شیوەیەکی بە دەتوانی دەستکرد خودای شکۆمەندکردنی بەدوای تەواوی بە زەمینی دەسەڵتدارانی بەلام هەموو لە و دەکەن رەفتار بەرامبەری دوژمن وەک ئەوان نین؛ دروستکەردا و پەتا لێدانی بە ،دەداتەو پاداشتیان باشی بە خودا دادپەرورەییە کدا تیرۆریستی هێرشى.

لە ،کرد پاشەکشەیان دەیم مانگی تا ئاوەکان " ٨:٥: ژيان سەرەتای .دەرکەوتن شاخەکان لوتکەى مانگدا رۆژى يەكەم لە دەیمەدا مانگی

ئاستی لافاو کە دوای چونکە سنووردارە ئاوەکان کەمبوونەوێ نێر لە کۆنەکان دۆلە .لافاو پێش زەویەکانی ئاستی لە دەبێت زیاتر ئاوە کە دەریای وەک ئیستایان ناوخواييەکانی دەریا شیوەی و ماونەتەو ئاودا وەرگرتی هتد و رەش دەریای ،سوور دەریای ،خەزەر دەریای ،ناوەراست

لەناو کە کردەو پەنجەرەى نوح رۆژ چل دواى " ٨:٦: بەندایەتى .کردبوو دروستى کەشتیە کەدا

یەكەمجار بۆ نوح ،چاوەروانی رۆژ ٤٠ و سەقامگیری لە رۆژ ١٥٠ دوای سم ٥٥ یان بال یەك کە بچوو کە کە قەبارە .کردەو بچوو کە کە پەنجەرە بەم کە بوو بالندانه ئەو ئازادکردنی مەبەستی تاکە چونکە بوو رەوا ،بوو .دەرچن ژيان کەشتی لە دەتوانن شیوەیە

گەرانەو و دەرەو بۆ فری کە ،کرد ئازاد کۆترەکەى " ٨: ٧: بەندایەتى .بوون وشک زەوى لەسەر ئاوەکان تا

" یان " *رووناکی و تاریکی* " پێزبەندی بەپێی وشک خاکی دۆزینەوێ شیوەیە بەم .وہیبردەهێنرێتەو دروستکردنەو سەرەتای لە " *رۆژ و شەو رەش* " پەرەکانی کە ، **ناپاکە** ی " *قەلەرەش* " نێردراو کە دۆزەرەو یەكەم مامەلە خودا هەلێردراوی ،نوح لە سەرەخۆ و ئازادانە . " *شەو* " وەک " بە پەيوەندییەك هیچ بەبێ کە تاریکانە یە ئایینە ئەو هێمای بۆیە .دەکات دەبن چالاک خوداو

خودا که ،کۆنه پەیمانی جەستەیی ئیسرائیلی ھێمای ،وردیتر بە
 بۆ ،کۆتر پۆششتنی و ھاتن وەک ،ناردووو بۆ پێغەمبەرەکانی جار چەندین
 ئەم .وەرێگرن گوناھ پراکتیزەکردنی لە گەلەکەیی ھەولێدەن ئەووی
 بە ،پەتکرایەووە خوداوو لەلایەن کۆتایییدا لە کە " کۆتر " وەک ئیسرائیلەش
 دا خۆی مێژوووی بە درێژە خۆی لە جیا

زەوی رەوی لە ئاوەکان بزانیت تا نارد کۆترەکەیی " ٨:٨ بەندایەتی
 " . نا یان کردووو پاشەکشەیان

، سپی بەفر وەک پەرەکانی کە ، پاک ی " کۆتر " ،دەماردا ھەمان لە
 بەم . دانراو " رەوناکی و رۆژ " نیشانەیی ژێر لە .دەنێردرێت سیخووی بە
 مەسیح عیسا خۆینەیی ئەو لەسەر کە دەکات نوێ پەیمانی پێشبینی شیوەیە
 رزراو.

کە نەدۆزیووە شوینێکی کۆترەکە بەلام " ٨:٩ ژیان سەرەتای
 بەسەر ئاو چونکە ،لای بۆ گەرایەووە کەشتییەکەدا لەناو و دابنیت پێیەکانی
 کەشتییەکەدا لەناو و گرتی و کرد درێژ دەستی ،ھەبوو زەویدا ھەموو رەوی
 " . خۆی لای ھێنایەووە

سپی " کۆتر " ، سەرەخۆ رەشی " کۆتر " پێچەوانەیی بە
 دەکات پێشکەش خۆی دەستی " کە ،ھەییە نوحەو بە نزیک پەییوەندیەکی
 ئەو وینەیی .تەنیشتیەووە لە " کەشتییەکەو نەو بیھێنیتە و بیبات ئەووی بۆ
 رۆژیک " کۆتر " .یەکدەخات ئاسمان خودای لەگەڵ ھەلێژدراو کە پەییوەندیە
 یۆحەنا بەردەم دەخاتە خۆی کاتیک دادەبەزێت مەسیحدا عیسا بەسەر
 بدرێت مەعمودیەت ئەووە لەلایەن ئەووی بۆ مەعمودیەتکەر

ئەوی بکەیت؛ بەراورد پیرۆز کتیبی وەرگێڕانەیی دوو ئەم دەکەم پێشنیار
 ئەووی بۆ نەدۆزیووە شوینێکی کۆترەکە بەلام " :ھاتوو ئەیتەدا لەم
 وەلامی عیسا " ٨:٢٠ مەتا لە ئایەتە ئەم لەگەڵ " بدات پشوو پێیەکانی
 ،ھەییە ھێلانەیان ئاسمانی بالندەیی و ھەییە کۆشکیان رێویەکان' :دایەووە
 یۆحەنا لە ئایەتە ئەم و " :دابنیت سەری نییە شوینێکی مەوۆف کوری بەلام
 خودایی " رەوناکی " جەستەیی وەک دەکات مەسیح لە باس کە ، ١١ و ٥ :١
 نەبوو زال تاریکی و دەرەوشیتەووە تاریکید لە رەوناکی " :دەلێت ، " ژیان

" چۆن ھەروەك ". نەگرت وەرى خۆى ھى و ،خۆى سەر ھاتە... /... بەسەرىدا
 " لە ،ئەووە لەلایەن بگىرپت خۆى دا پىگەى ،نوح لای بۆ گەراپەووە " كۆتر
 ئاسمان بەرەو رزگار كەر مەسىحى عىسا ،بەووە زىندوو ،" دەستىدا
 لەسەر ئەووى دواى ،ئاسمانى باوكى وەك خۆى خوداى بۆ بەرزبەووە
 خۆشەكەى مژدە ،بەجپەشتبوو ھەلپژىردراو ھەكەنى رزگار كەردنى پەيامى زەوى
 پەخشانى لە وە . بەجپەشت ۱۴:۱۶ پەخشانى لە " ئەبەدى ئىنجىلى " بە
 " سەردەم ھەوت " لە " خۆى دەستى بە " دەیانگرت ئەوان 1:20
 لە بکەن بەشداری پىدەدات پىگەيان كە " كلىسا ھەوت " لەلایەن پىشبینىكراو
 " چىرادارەكە ھەوت " ھىماى كە خۆى " رەووناكى " خوداى پىرۆز كەردنى

دىسانەووە ،كرد چاوەرپى دىكە رۆژى ھەوت " ۸:۱۰ بەندایەتى
 " . دەروە ناردە كەشتىبەكە لە كۆترەكەى

بۆ كە دەكات فىرمان " رۆژ ھەوت " لایەنەى دوو بىرخستەووى ئەم
 بەكگرتووى لەسەر خوداوە لایەن لە ژيان ،ئەمپۆ ئىمەى بۆ چۆن وەك ،نوح
 " بۆ رەمزیبە بەكپىتەبەكە ھەروەھا ،پىكخرا و دامەزرا " رۆژە ھەوت " ھەفتەى
 لەسەر جەختكەردنەووە ئەم . رزگار كەرەكەى گەورە پلانە سالى " ھەزار ھەوت
 پىى خودا كە تىبگەين گىنگىبە لەو پىدەدات پىگەمان " ھەوت " ژمارە
 تا دەدات پاساو شەیتانەووە لەلایەن تايبەتەكەى ھىرشە كە دەبەخشىت!
 خۆى زەمىنى ھوكمپانى بە كۆتايى كە ،مەسىح شكۆمەندانەى گەرانەووى
 دەھىنپت.

گەلای بىنى و لای بۆ گەراپەووە كۆترەكە ئىوارە " ۸:۱۱ بەندایەتى
 كە زانى نوح شىوہىبە بەم .بەو دەنكەكەیدا لە ھەلکەندراو تازە زەیتونىكى
 " . كەردووە پاشەكشەيان زەوى لە ئاوەكان

مژدەى " ئىوارە " وشەى بە كە " تارىكى " لە زۆر ماوہىبەكى دواى
 دار " وینەى ژپر دپتە گوناه لە رزگار بوون خۆشى و رزگار بوون ھىواى ،پىدەدرپت
 نوینەراپەتى دواتر و دەكات كۆن پەيمانى نوینەراپەتى سەرەتا ، " زەیتون
 زانى ھوہ " زەیتون گەلای " پىگەى لە نوح چۆن ھەروەك . دەكات نوئ پەيمانى
 مندالانى " ،وەرگرتنى بۆ دەپت ئامادە چاوەروانكراو و ھىواخواز خاكى كە

که کهسهی ئەو لەلایەن ئاسمان شانشینی که تێدەگەن و دەبن فێر " خودا
کراوەتەووە بۆیان ،مەسیح عیسا ، نێردراوە ئاسمانەووە لە

و رواندەووە تر جارێکی که دا نوح نیشانی " زەیتون گەڵای " ئەم
بووە مومکین دارەکان گەشەکردنی

ئازاد کۆترەکەیی کرد چاوەڕێی دیکە رۆژی هەوت " ٨:١٢: بەندایەتی
". بۆی نەگەرایەووە بەلام کرد.

" کۆتر " که سەلماندی چونکه ،بوو یەکلاکەرەووە نیشانەیی ئەم
پیشکەش خواردنی دیکە جارێکی که ،هەلبژاردوووە سروشتدا لە مانەووی
دەکرد.

دوای ،خۆی هیوای پەيامی گەيانندی دوای " کۆتر " چۆن هەرەوکی
،هەلبژێردراوەکانی رزگارکردنی بۆ بەخشی زەوی لەسەر خۆی ژيانی ئەووی
شاگردەکانی و زەوی ،" ناستی سازادەیی " ،مەسیح عیسا ،نامینیت
ژيانیان ئەووی بۆ بەجێدەهێڵیت سەرەخۆیان و ئازاد ،بەجێدەهێڵیت
شکوومەندی گەرانەووی دوا تا بەرپۆهەبەن

مانگی لە ،یەکەمدا و سەد شەش سالی لە " ٨:١٣: ژيان سەرەتای
نوح ،بوون وشک زەوی لە ئاوەکان ،مانگەکەدا رۆژی یەکەم لە ،یەکەمدا
وشک زەوی رەوی بینیی و کرد سەیری و لابرد کەشتییەکەیی رەوێش
". بوووە

دەستی نوح بۆیە ،بوو بەلێندەر بەلام بوو وشک بەشیکی هێشتا زەوی
بە .بکات دەرەووە سەیری ئەووی بۆ کەشتییەکە سەقفی کردەووی بە کرد
و دوور بە بینینەکەیی ،ئارارات چپای لوتکەیی سەر هاتۆتە که ئەووی زانینی
کەشتییەکە لافاوەکەدا ئەزموونی لە .بوووە درێژ ئاسۆدا بەسەر بەرفراوان
جوجکەکە هێلکەداندا ساتەوختی لە .دەچوینریت کەرەوزکراو هێلکەییەکی بە
" ئەو کرد؛ شتی هەمان نوحیش .داخراوە تییدا که دەبێت رزگاری توێکڵە لەو
لە پاراستنی بۆ نەدەبوو پێویست چیتر که ،" لابرد کەشتییەکەیی رەوێش
که بکاتەووە کەشتییەکە دەرگای نەهاتوووە خودا بدەن سەرنج .بەخۆر بارانیکی
حوکمدانی ستانداردی ئەو که دەگەییەنیت ئەووە ئەمەش داخستبوو؛ خۆی

كە ،نايگۆرپت و پرسيارهوه ژېر ناخاته زەمىنى ياخييووانى بە بهرامبەر خۆى دەمىنئەتەوه داخراوى بە ھەميشە ئاسمان و پرگاربوون دەرگای

،مانگدا ھەوتەمى و بىست لە ،دووھمدا مانگی لە " ۸:۱۴ بەندايەتى
" . بووھو وشك زەوييەكە

زېندانىکردنى دواى نىشتەجۆبوون شوپىنى دەپتە تر جارپكى زەوى و سواربوون رۆژى لە رۆژ ۳۷۷ ماوى بۆ كەشتيەكەدا لەناو تەواوەتى
خوداوه لەلایەن دەرگاگە داخستنى

" :گوتى و کرد قسەى نوح بە خودا پاشان " ۸:۱۵ ژيان سەرەتای
و كورەكانت و ژنەكەت و تۆ ،دەريچن كەشتيەكە لە " ۸:۱۶ بەندايەتى
" . خۆتدا لەگەڵ كورەكانت ژنەكانى

" كەشتيەكە " بەجۆھىشتنى ئاماژەى كە خودايە ئەو ديسانەوه
سەرنشینهكانى لەسەر ی " دەرگا " تاكە لافاوەكە پيش كەسەى ئەو ،دەدات
داخستبوو

. بەند

بەلام ،دەچپت دروستکردن ھەفتەى پېنجەمى رۆژى لە ديمەنەكە
زەوى دانىشتوانى دووبارە ،لافاوەكە دواى چونكە ،نييه نوێ دروستکردنپكى
زەمىنى مۆزووى سالى ھەزار ۶ يەكەمىن بۆ كە پرۆژەيەى لەو قۇناغىكە
بپت بپھيواكەر و ترسناك قۇناغە ئەم بوو مەبەستى خودا .كراو پيشبينى
ھوكمدانى كاريگەريەكانى لەسەر دا مروڤايەتى بە كوشندەى بەلگەيەكى
بە چونكە :ديتەو ۵-۸د ۳: پەترۆس ۲ لە بەلگەيە ئەم .خۆى ئيلاھى
و ھەبوون ئاسمانەكان مۆزە لە كە ،دەخەن پشنگوئى راستيە ئەم ئەنقەست
ئەمانە بەھۆى و ،بووھ دروست خودا وشەى بە ئاوھو لە و ئاو لە زەوى
وشە ھەمان بە بەلام ،لەناوچوون و كەوتوو لافاو سەردەمە ئەو جیھانى
۱۳۹۷ سالى رۆژى بۆ و ھەلەدەگيرين ئاگر بۆ ھەن ئیستا كە زەوى و ئاسمان
شتيک ،خۆشەويستان بەلام . "خوداكان بئ لەناوبردنى و ھوكمدان پارێزراون
و واىە سالى ھەزار ھەك رۆژيک يەزدان لای :بەخەن پشنگوئى ناييت كە ھەيە
ھەزارەى كۆتايى لە پيشبينىكراو ئاگرى لافاوى . واىە رۆژيک ھەك سالى ھەزار
كانیە كردنەوى رېگەى لە ،روودەدات دادگاييەکردندا دوايىن لە ھەوتەمدا

" ئەم . دەگرتتەو زەوی رووی ھەموو کە ژێرزەوی ماگمای ئاگرینەکانی لەگەڵ زەوی رووی ،باسکراو ۱۵-۱۴ : ۲۰ پەخشانی لە کە " ئاگرە دەریاچەیی لە ئەوێ بو ھەلیانبژاردوو کە کارانەیی ئەو و ناپاک و یاخی دانیشتوانی خۆشەوێستیە بە سووکایەتیکردن بە ،دابنرێت کارەکانیان پێشینیە کراو پێشینی ھەوتەم سالی ھەزار ئەم وە .دەخوات خۆدا نیشاندرائو کەیی *وايە سالی ھەزار وەک رۆژیک* " پێناسەیی بەپێی ،ھەفتە ھەوتەمی رۆژی تا *وايە رۆژیک وەک سالی ھەزار* ."

ژنەکانی و ژنەکەیی و کورەکانی لەگەڵ نوح " ۸:۱۸ بەندایەتی *دەرەو رۆیشتنە کورەکانی* ."

لە نۆرە بە نوێ مرۆفایەتی نوینەرانى ،ئاژەلەکان دەرچوونی لەگەڵ و فراوان فەزایە ئەو و خۆر تیشکی دووبارە ئەوان .دەردەکەون کەشتیەکە ۳۷۷ دواى ،دەکات پێشکەشیان سروشت کە دەدۆزنەو سنوورە بئ نزیکەیی داخراودا و تاریک و تەنگ فەزای لە زیندانیکردن لە شەو و رۆژ

ھەموو ،پەلەوەرێک ھەموو ،ئاژەلێک ھەموو " ۸:۱۹ بەندایەتی *لە ،جۆرەکانیان بەپێی ،دەجولێن زەوی لەسەر شتانەیی ئەو ھەموو ،بالندەییەک* *دەرەو ھاتنە کەشتیەکە* ."

ھەلێژێردراوکان ژوورەوێ چوونە پێشینی کەشتیەکە لە پۆشتن پاکى بە خۆدا کە ئەوانەیی تەنھا بەلام ،ئاسمان شانشینی ناو بو دەکات بەو ،نەبوو وە ئەمە ھیشتا نوحدا سەردەمی لە .ژوورەو دەچنە دەرزان لە جیھان کۆتایی تا و دەژین زەوی یەک لەسەر پێکەو ناپاک و پاک پێیەیی .دەجەنگن یەکتەر دژی

. بەند

بە خۆی سوپاسگوزاری ھەلێژێردراو نوحی کە کردەوێکە ھۆلۆکوۆست ،ئاژەلێک ھالەتەدا لەم ،بیتاوان قوربانییەکی مردنی .دەدات نیشان خۆدا عیسا لە بەھۆیانەو کە بێردەخاتەو ئامرازانە ئەو دروستکەر خۆدای شایەنی پاکەکان ئاژەلە .دەکات رزگار ھەلێژێردراوکانی رۆحی مەسیحدا ھەموو لە تەواو پاکییەکی کە ،بن مەسیح قوربانیانی ھێمای کە ئەوون دەکات بەرجەستە پۆحیدا و جەستە و پۆح

. بهند

کردوهويهکی ،کردووو پیشکەشی نوح که سووتاندن قوربانی قوربانیهک ئەگەر چونکه .گوپرایه‌لییه ئیمانی و ،ئیمانه راسته‌قینهی که قوربانیکردندایه رپوره‌سمیکی وه‌لامی له ئەوه ،بکات خودا به پیشکەش عیبرانیانه ئەو فیڤری ئەوهی پیش زۆر ،بدات ئەنجامی پیکردووو فه‌رمانی خودا " *د‌ل‌خۆشکەر بۆنیک* " دهربرینی .دهره‌وه هاتوونه‌ته میسره‌وه له که بکات ،ئەو ئیلاهی ر‌ۆحی بۆ ئاماژەیه به‌ل‌کو خودایی بۆنکردنی هه‌ستی بۆ ئاماژەیه دیدە ئەو هه‌م و خۆی د‌ل‌سۆزی هه‌ل‌ب‌ژێردراوی گوپرایه‌لی هه‌م که به‌زه‌ییانهی قوربانیدانی به ده‌یه‌خشیت رپوره‌سمه ئەم که پیغه‌مبه‌رانهی ده‌نرخینیت به‌رز مه‌سیحدا عیسا له داهاتوو

تازه ئەزموونه‌کان .نابی‌ت و‌یرانکەر لافاو‌یک‌ی ،حوکم دوا تا **خرابه‌کار** " به‌ره‌تدا له میرات به و سروشت به مرو‌ثایه‌تی که دهریانخستووو *ئ‌یوه ئەگەر* " :وتی ٧:١١ مه‌تا له ن‌ی‌ردراوه‌کانیه‌وه له‌باره‌ی عیسا وه‌ک ،ه‌" *که باوکتان زیاتر چه‌نده ،مندا‌له‌کانتان به بدن باش دیاری چۆن بزائن و خراپن* خودا بۆیه " ! ده‌که‌ن داوا‌ی که‌سانه‌ی به‌و د‌ه‌دات باشه‌کان شته ئاسمانه له له پ‌ۆ‌لس که ب‌ۆ‌چوونیکه که ، **بکات رام یه** " **خرابه** درنده " ئەم ده‌بی‌ت هی‌زی ن‌ی‌شان‌دانی به و ،کردووو هاوبه‌شی ٢:١٤ دا‌: ک‌ۆ‌رن‌تی‌ه‌کان یه‌که‌می *پ‌ی‌یان* له‌وانه‌ی هه‌ندیک ،ب‌ۆ‌یان مه‌سیحدا عیسا له خ‌ۆ‌شه‌ویستییه‌که‌ی گوپرایه‌ل و د‌ل‌سۆز هه‌ل‌ب‌ژێردراوی که‌سانی ده‌بنه " **خرابه‌کار** " *ده‌وتر‌یت*

،دروینه و ت‌ۆ‌و کاته‌کانی ،ب‌گ‌ر‌یت به‌رگه زه‌وی تا " :٨:٢٢ ژیان سه‌ره‌تای " . *نه‌ه‌ستاوه هه‌رگیز ر‌ۆژ و شه‌و ،زستان و هاوین ،گه‌رما و سه‌رما*

ره‌هاکان د‌ژه گ‌ۆ‌ران‌کارییه‌کانی بیره‌ینانه‌وه‌ی به هه‌شته‌م بابه‌ته ئەم دروستکردنه‌وه یه‌که‌می ر‌ۆژی له زه‌مینی ژبانی بارود‌ۆ‌خی که د‌یت ک‌ۆ‌تایی خودا ،ه‌" *ر‌ۆژ و شه‌و* " که ده‌ستووره‌که‌یه‌وه ر‌ی‌گه‌ی له ت‌ی‌یدا که ،به‌ر‌پ‌وه‌ده‌بن ک‌ۆ‌تاییدا له که ،کرد ئاشکرا " *رووناکی* " و " *تاریکی* " نی‌وان زه‌مینی م‌ل‌م‌لانی‌ی ئەم ئایه‌ته ئەم .ده‌ه‌ین‌یت به‌ده‌ست سه‌رکه‌وتن مه‌سیحه‌وه عیسا ر‌ی‌گه‌ی له ،ده‌گرن سه‌رچاوه گ‌ونا‌هه‌وه خودی له که ،ده‌ژمی‌ر‌یت توند‌ره‌وانه گ‌ۆ‌ران‌کارییه و ئاسمانی بوونه‌وه‌ره به‌م که ئازادانه‌یه هه‌ل‌ب‌ژاردنه ئەو ده‌ره‌ئ‌ه‌نجامی

يان خزمەتکردنى و خۆشويستن لە ئازادن شىۋەيە بەم كە ، دەدرېت زەمىنيانە بەلام . دەبىتەو لىي رقيان رادەيەى ئەو تا تەنانەت ، رەتکردنەوھى و مردن و چاكە شوپنكەوتوانى بۆ دەبىت ژيان ئازادىيە ئەم دەرئەنجامى داوھ نيشانى لافاوھكە تازە ئەوھى وەك ، خراپە ئەوانەى بۆ لەناوچوون .

رۆحىنن پەيامىكى ھەلگى ھەموويان باسكراون بابەتانەى ئەو :

پېشنيار جىھان كۆتايى و ئىنجىل سەرەتاي : " *دروپنەكردن و چاندن* " ، وەرېگرتووھ مەتەلەكانىدا لە مەسىح عيسا كە وپنانەى ئەو دەكەن ؛ *باش تۆوى كەسەى ئەو' : دايەوھ وەلامى " 39: تا 13:37 . مەتا لە بەتايەتەى شانشىنى كورانى بۆ باشىش تۆوى ، جىھانە كىلگە . مەرۆقە كورى دەچىنەت دروپنە . شەيتان دەيانچىنەت كە دوژمنىش ، خراپەكارە كورى گژوگيا . وەستاوھ " .* *فريشتەن دروپنەكاران و ، سەردەمە كۆتايى*

چىتر " : باسكراوھ ۱۶ : ۷ پەخشانى لە " *گەرما* " : " *گەرما و سەرما* " *سووتپنەريش گەرمايەكى ھىچ و نادات لىيان خۆر ، نابن تينوو و نابن برسى نەفرەتەى دەرئەنجامى " ساردى " رەھادا پېچەوانەى بە بەلام . " نايانگريت* گوناھىشە .

ھەريەكەيان ، توندروپىن وەرزى دوو ئەمانە : " *زستان و ھاوين* " . ناخۆشن زىادەروپەويەكانىندا لە دىكە ئەوى بەقەد .

دەكات باسيان ، دەبەخشىت پىي مەرۆق رېزەى بەو خودا : " *رۆژ و شەو* " . بۆ بانگەوازە كاتەى ئەو ، دىت رۆژ كاتى مەسىحدا لە ، پلانەكەيدا لە چونكە *كە شەوھى ئەو " كە دىت كاتە ئەم دواى بەلام ، نىعمەتەكەى ناو چوونە مەرۆق چارەنووسى گۆرپنى واتە ، ۹:۴ يۆحەنا بەپىي " بكات كار ناتوانيت كەس كاتى كۆتايى لە مردن بۆ يان ژيان بۆ يەكلاكەرەوھ شىۋەيەكى بە چونكە كراوھ جىگىر نىعمەتەوھ* .

۹ ژيان سەرەتاي

ژیان نۆرم له دابران

و کورەکانی و نوح سەر خستە بەرەکەتی خودا " ۹:۱: ژیان سەرەتای
"بکەنەو پەرزەمۆی و بن زۆر و بن زوو: گوتن پێی

کە زیندەوهرانهی ئەو دەیبەخشیتە خودا کە دەبێت پۆل یەكەم ئەمە
مرۆڤەکانەو لەلایەن کە بوو پەرزەگاریان و هەلبژێردراون کەشتییه کە بە
کورەکە سێ و نوح: دروستکراو

گیاندارەکانی هەموو بۆ ترس و ترس دەبیتە تۆ " ۹:۲: بەندایەتی
زەوی لەسەر شتانە و ئەو هەموو بۆ، ئاسمانی باندەیهکی هەموو بۆ، زەوی
" دەستت دراوەتە ئەوان: دەریا ماسییەکانی هەموو بۆ و دەخزین

تەنانت، ئەمەشە لەبەر هەر مرۆڤە؛ مانەوی قەرزاری ئازەلن ژیا
هەیه ئازەلەکاندا بەسەر زالبوونیان توانای مرۆڤەکان، لافاو پێش لە زیاتر
لەدەست کۆنترۆڵی خورانهو یان ترس بەهۆی ئازەلێک کە کاتانە لەو جگە
و دەترسن مرۆڤ لە ئازەلەکان هەموو گشتی یاسایەکی وەک، دەدات
دەبنەو پووبەرەویان کاتی کە دەدەن هەلاتن هەوڵی

دەبیتە دەژی و دەجووڵێت کە شتیێک هەموو " ۹:۳: بەندایەتی
سەوزم چیمەنی چۆن وەک، پێدەدم شتیێکتان هەموو: **ئێو بۆ خۆراک**
" پێداوێت

زۆر ئەوێ بەبێ. هەیه پاساوی چەندین خۆراکدا لە گۆرانکارییه ئەم
بە ئامازە، یەكەمجار، کراو پێشکەش کە بخەمەر و پێزەندییه ئەو لەسەر
لافاو کەدا کاتی لە کە، دەکەم پووەکی خۆراکی دەستبەجێی نەبوونی
نەزۆک بەشیکی کە، داپۆشراو خۆی ئاوی بە کە زەوی و، بوو ماندوو
خۆی تەواوی بەرەمەهێنانی و بەخێوکردن توانای وردە تەنیا کە، کراو
قوربانیدانی پێپۆرسەمی دامەزراندنی، لەوێش جگە. دەهێنیتەو بەدەست
کە دەبێت قوربانیه کە گۆشتی خواردنی بە پێویستی، خۆیدا کاتی لە، عیبری
وەک نەه کە، کراو قوربانی ئێوارەدا دوایین پێغەمبەرانی دیدگای لە
هێمای وەک ترێ شەریهتی و، دەخوێت مەسیح عیسا جەستە هێمای
دانپێدانراو ئاسانی بە کەمتر کە سییەم هۆکاری. دەخوێتەو خۆنەکی

كورت مرؤف تەمەنى دەپەوئەت خودا كە ئەو ھەيە ، نىيە راست كەمتر بەلام دەخاتە تىك دەرهكان ژيان توخمە و دەشپوئەت كە گوشت خواردنى و بكاتەو؛ و ئەو ئارەزووى بەدھەينانى بۆ دەپتە بنەرەتى ، مرؤفەو ھەستەى ناو دەتوانىت قىگن يان پووھكى خۇراكى ئەزموونى تەنھا . پىيارەكەى ئەم بەھىزكردنى بۆ . بكات دابىن ئەمە بۆ كەسى پىشتراستكردنەوھى ئازەلە خواردنى لە ناكات قەدەغە مرؤف خودا كە بدەن سەرنج ، پىرۆكەيە تەندروستى بۆ زىانبەخشن ھەرچەندە ، **ناپاكەكان** .

خوئەكەى واتە ، مەخۇن ژيانىدا لەگەل گوشت تەنھا " ۹:۴ بەندايەتى .

لەقەيەكان بەپىي ، بوو كاريگەر كۆنىشدا پەيمانى لە قەدەغەكردنە ئەم لە ھەريەكەك يان ئيسرائيل گەلى لە كەسەك ھەر ئەگەر " ۱۱-۱۰:۱۷ **من ، بخوات خوئەك جۆرە ھەر نىشتەجەين لەنوياندا كە بيانىيەكان لە و ، دەخوات خوئە كە دادەنەيم كەسە ئەو بەرامبەر خۆم رووخسارى** پىغەمبەران كەردەوھەكانى بەپىي ، نویدا پەيمانى لە وە " . **دەپىرم گەلەكەى** خودا لە روو كە نەتەوھەكان بۆ نابەيت كە منە بۆچوونى بۆيە " ۱۹-۲۱: ۱۵ **شە لە خۇيان بلىين پىيان و بنووسين بۆيان بەلكو ، نەكەين قورس دەكەن ئازەلە گوشتى لە و سەكسى ئەخلاقى بۆ لە و بتەكان پىسكراوھەكانى ھەموو لە سەرەتاو لە ھەر چوئە بگرن بەدوور خوئە لە و خنكەندەكان كەنىسەكاندا لە شەمەيەك ھەموو و كراو موسا بانگەشەى شارێكدە دەخوئەدرتەو** » .

پۆچەك و گوشت جەستەيەكى لە كە بوونەوھەرە ئەو ھەموو خودا ئەم لەناو . ناودەبات " رۆح " بە ، گوشتە وابەستەى تەواوى بە كە پىكھاتوو خۇراك خوئەوھە خودى لەلایەن كە ، مېشك لە برىتيە بزوينەر ھىزى گوشتەدا پاكەبەتەو ئۆكسجىنە ئەو بەھۆى ھەناسەيەكدا ھەر لەگەل كە ، دەدرېت ئەو مېشك زىندوودا ھالەتى لە . ھەلدەمژېت سىيەكانەوھە لەرېگەى كە دروست يادەوھەرى و پىركردنەوھە كە دەكات دروست كارەبايىانە سىگنالە جەستە كە تر فىزىيايىانەى ئەندامە ئەو ھەموو كاركردنى ھەروھە ، دەكەن بەھۆى لەوھش جگە كە "خوئە" پۆلى . بەرپوئەدەبات پىكەھەين

تەندروستى ھۆكارى بە نايىت ،زىندوو رۆحىكى ھەر بە تايىبەتە جىنۇمەكەيەو ھەرانسەرى لە كە پىسيانەيە و پاشماو ھەلگىرى چونكە ،بەكاربەيىرت شىۋەيەكى بە ،خۆى بۆ خودا .رۆحى ھۆكارىكى بە و ،دەبن دروست جەستەدا خويىنى خواردنەو ھى بنەماى ،خۆى ئايىنى فىركارى بۆ ،تايىبەت و رەھا ترى شەربەتى رەمى شىۋەى بە تەنھا بەلام ،كردوو تەرخان مەسىحى لە ،بخواتەو مەسىح خويىنى ھەركەسىك ئەوا ،بىت خويىندا لە ژيان ئەگەر بنەما ئەو بەپىي ،دەكرىتەو ئاودان كاملەكەيدا و پىرۆز سىروشتى دەخوات كە دروستكراو شتە لەو جەستە كە راستەقىنەيە

لە ،دەكەم ژيانىت خويىنى داواى من بەراستى " ۹:۵ ژيان سەرەتاي داواى مرۆف ژيانى بۆ مرۆفكى ھەموو لە و دەكەم داواى ئازەللىك ھەموو " .براكەى لە تەنانەت ،دەكەم

دەبىت .كردوو دروستى كە دروستكەر خوداى بۆ شتە گىرگىرتىن ژيان نوينەرايەتى تاوان كە بكەين تورەيە بەو درك ئەو ھى بۆ لىگىرىن گويى بەم .وەرگىراو كە ژيانەى ئەو راستەقىنەى خاوەنى ،ئەو دژى دەكات لە .بدات شەرىعت ژيانىك وەرگىرتىن فەرمانى دەتوانىت تەنيا بە ئەو ،شىۋەيە بۆ ئازەلان ژيانى كە دا مرۆفايەتى بە دەسەلاتى خودا پىشوو دا ئايەتى لەگەل ،دەكەين تاوان لەگەل مامەلە ئىمە ،لېرەدا بەلام ،وەرگىرتى خواردن ئەم .دىت مرۆف ژيانى بە كۆتايى يەكلاكرەو شىۋەيەكى بە كە ،كوشتن نە ،بىتەو نىزىك خودا لە نايىت ئەو ھى دەرەتەى چىتر وەرگىراو كە ژيانەى پىۋەرەكانى لەگەل كاتە ئەو تا ئەگەر بدات نىشان رەفتارەكانى گۆرىنى تۆلەسەندەو ياساى بناغەكانى لېرەدا خودا .نەگونجىت ئەودا رزگار بوونى " .ژيانىك بۆ ژيانىك ،ددانىك لەبرى ددانىك ،چاويك لەبرى چاويك " ،دادەنىت ھەك مرۆفەكەش ،دەدات مرۆفكى كوشتنى پارەى خۆى مردنى بە ئازەلەكە .ھابىل ھەك ، بكوژىت خۆى خويىنەكەى **برا** ئەگەر دەكوژىت قائل

بە خويىنى ،بىرژىت مرۆف خويىنى ھەركەسىك " ۹:۶ ژيان سەرەتاي " .كردوو دروست خودا وئەى بە مرۆفى خودا چونكە ،دەزىت مرۆف

بە پىچەوانەو بە چونكە بكات زىاد مردنەكان ژمارەى نادات ھەول خودا و دەكات رىگىرى كارىگەرىيەكى بۆ حساب ،بكوژىك لەسىدارەدانى بە رىگەدان

دەبن فېر مرقەشەكان ژمارەى زۆرتىن ،تېىدايە كە مەترسىيەى ئەو بەھۆى كە بەرامبەردا لە ،بكوژ نەبنە ئەوەى بۆ ،بكەن كوۆنترۆل دەستدرېژىيەكانيان كە مردنن شايستەى .

دەبنەوە زىندوو رەسەن و راستەقىنە باوەرپىكى بە كە ئەوانەن تەنھا *دروست خۆى وئىنەى بە مرقۆقى خودا* " كە چىيە ماناى كە تېىگەن دەتوانن وەك ،قېزەون و ئەھرىمەن دەبىتە مرقۆقاىەتى كاتىك تايبەت بە ". *كردووو* بە كە ،ھەيە زەويدا سەرانسەرى لە و رۆژئاوا جىھانى لە ئەمرۆ ئەوەى دەبىت رازى زانستىيەوە زانستى .

زەوى لەسەر و بن زۆر و بکەن زاوژى ئىووش " ۹:۷ ژيان سەرەتاى .
" بن زۆر لەسەرى و بلاوبىنەوە

باشىشى ھۆكارپىكى و ،دەكات زۆربوونە ئەم ئارەزووى بەراستى خودا لەگەل پىوھندى لە تەنانەت ،كەمن ئەوھندە ھەلېژىردراوھكان ژمارەى :ھەيە ژمارەى تا كە ،دوورەو دەكەونە رېگادا لە كە بانگراوانەى ئەو لەنيوانياندا ھەلېژىردراوھكانى دەتوانىت زياتر ، بىت زياتر بوونەوھرەكانى ۷:دا۹ دان لە كە وردىبىنيەى ئەو بەپىى چونكە ھەلېژىرېت؛ و بدۆزىتەوە كە كەس مليار دە بۆ ھەلېژىردراوە مليون يەك رېژەكە ،پىكراوە ئاماژەى كەس ھەزار ۱۰ بۆ يەك يان ،بانگراوە .

لەگەلېدا كورەكانى و نوح بە تر جارىكى خودا " ۹:۸ ژيان سەرەتاى .
"گوتى و كردەو قسەى

بە ھوكمپرانى پىدانى بە چونكە دەكات پياوھ چوار ئەو موخاتەبە خودا بەرامبەر لە دەكرىت لەگەل لىپرسىنەوھيان ،مرۆقاىەتى پياوى نوپنەرى كە متمانەيە نيشانەى زالبوون .خۆيان دەسەلاتى ژېر مندالانى و ژن كەردەوھى و دەسەلات ژېر دەيانخاتە تەواوى بە بەلام ،بەخشىوھ مرقۆقاىەتى بە خودا .خوداوھ ھوكمى .

لەگەل و تۆ لەگەل پەيمانم من ،سەيركە " ۹:۹ ژيان سەرەتاى .
"دەبەستم؛ خۆتدا دواى نەوھكانى

" خودا كە ين" نەوھ " ئەو ئىمە كە بزانيں ئىمە بۆ گرنگە ئەمرۆ
داهىنانە و مۆدېرن ژيانى . دامەزراندوو لەگەلدا خۆى " پەيمانى

میراتگری ئیمه .ناکهن مرۆڤایه تیماندا بنهچهی له گۆرانکاری ئیغراکردنهکانی مرۆڤایهتی به ترسناکهکه لافاو دواى خودا که نوییهین سه رهتایه ئه و پابه نده .تاییه ته ،دامه زرا کوره کهی سی و نوح له گه ل په یمانه ی ئه و .به خشی لافاو ئاوهکانی به نه بات له ناو مرۆڤایهتی هه موو تر جارێکی هه رگیز خودا به که ،داده مه زڕینیت ئیبراهیم له گه ل خودا که دیت په یمانه ئه و ئه مه ش دواى شیوه یه کی به که ،دیت به دی یه که کهیدا دواى له یه ک لایه نه دوو له مه سیح عیسا رزگارکه ری خزمه تکردنی له سه ر ،رۆحیدا و کات له رسته یی ههروه ها ،ده ییت تاکه که سی بنه رته دا له په یمانه ئه م .ده ییت سه نته ری خودا ،هاتنیدا یه که م پێش سه ده ی ۱۶ ماوه ی له .خۆی رزگاربوون پێگه ی گه لی بۆ که ئاینییانه ی رپۆرسمه ئه و رپگه ی له خۆی رزگاربوونی پلانی مه سیحدا عیسا له ئه وه ی دواى ،پاشان .ده کات ئاشکرا ،کراوه دیاری عیبری ۱۶ نزیکه ی ماوه ی بۆ ،ده رکه وت رپووناکییه که یه وه هه موو به پلانه ئه م ،سال ۱۲۶۰ ماوه ی بۆ و دلسۆزی له بوو سه رکه وتوو ناپاکی ،دیکه سه ده ی کرد حوکمرانی کاسۆلیکیدا رۆمانی ئایینی چاودیری ژیر له تاریکی قوولترین و پاک باوه رپکی دیکه جارێکی توانی والدۆ پیتهر کاتیک ، ۱۱۷۰ مه سالی له شه ممه ی رپه چاوکردنی له وانه ش ،بکاته وه پراکتیزه مه سیحی دلسۆزی چاکسازیدا کارهکانی له ئه و دواى له رۆشنییر که متر هه لبژێردراوی ،راسته قینه سالی له ته نیا ،شیویه به م .نه بوو ته واو به لام ده ستیپێکرد ،هه لبژێردران ،ئیمانه وه دوولایه نه ی تاقیکردنه وه یه کی رپگه ی له که بوو به دواوه ۱۸۴۳ ئه دقێنتیزمدا پێشه نگهکانی نیوان له دلسۆز هه لبژێردراوی توانی خودا تیپگهن نه یینیانه له و ته واوی به ئه وه ی بۆ بوو زوو هیشتا به لام .بدۆزیته وه هه میشه خودا له گه ل په یمان نیشانه ی .ده رکه وتوو ن پێشبینیهکانیدا له که ئه وه وه ناوی به من که کاره ی ئه و بۆیه بووه ؛ رپووناکی وه رگرتنی و به خشین ،" عیسا شایه تحالی " وه ک ،هه لبژێردراوهکانی رۆشنگردنه وه ی بۆ ،ده ینووسم و راسته قینه به راستی په یمانه که ی که ئه وه ی نیشانه ی ،خۆی فۆرمی نویتربن .پێکده هیئت پشته راستکراوه .

له گه لئێدان که زیندوو بوونه وهرێکی هه موو له گه ل " ۹:۱۰ به ندایه تی هه موو له گه ل جا ،زه وی سه ر گیانه به ره کهانی هه موو و ئازهل و بالنده

هه موو له گه‌ل يان دهره‌وه هاتوونه ته كه شتييه كه له نه‌وانه‌ي
". زه‌وي سهر گيانله به‌ره‌كاني

ناژه‌ليشه‌وه به په‌يوه‌ندي ده‌كات پيشكه‌شي خدا په‌يمانه‌ي نه‌و
ده‌بن زور و ده‌ژين زه‌وي له‌سهر شتانه‌ي نه‌و هه‌موو واته، هه‌يه

تر جاريكي: ده‌به‌ستمه‌وه ئيوه‌دا له‌گه‌ل په‌يمانم " ۹:۱۱ ژيان سهره‌تاي
ناييت ديكه‌ش لافاوئيكی و ناچييت له‌ناو لافاووه‌وه ئاوي به‌هوي ژيانيك هه‌موو
". زه‌وي له‌ناوبردني بو

خودا. به‌ينيته‌وه ناوازه به ده‌بيت ده‌كات فيري لافاو وانه‌يه‌ي نه‌و
دلي به‌ده‌سته‌يناني ئامانجي چونكه، ده‌بيته‌وه نزيك شه‌ري خه‌ريكي ئيستا
هه‌لېژدراوه‌كانيه‌تي.

نه‌و نيشانه‌ي نه‌مه: فهرمووي خوداش " ۹:۱۲ ژيان سهره‌تاي
تودا له‌گه‌ل زيندوو بوونه‌وه‌ريكي هه‌موو و تو و من نيوان له كه په‌يمانه‌يه
داهاتوو نه‌وه‌كاني هه‌موو بو په‌يمانيكه، ده‌يكه‌م

هه‌موو به په‌يوه‌ندي ده‌يه‌خشييت خودا كه نيشانه‌يه نه‌م
كه نييه خو‌ي به سهر نيشانه‌ي هيشتا. ناپاك و پاك چ، هه‌يه زينده‌وه‌رانه‌وه
زيندوو بوونه‌وه‌ره‌كاني نيشانه‌يه نه‌م. شه‌مه‌مه حه‌وته‌مي روري ده‌بيته
لافاو ئاوه‌كاني به تر جاريكي هه‌رگيز نه‌و پابه‌ندبووني كه بيرده‌خاته‌وه
سنوره‌كه‌يه‌تي نه‌مه نه‌بات! له‌ناويان.

ده‌بيته و داناه هه‌وره‌كاندا له كه‌وانه‌كه‌م " ۹:۱۳ ژيان سهره‌تاي
". زه‌وي و من نيوان په‌يماني نيشانه‌ي

شكاندني. ده‌كاته‌وه روون كه‌وانه بووني فيزيكي هو‌كاري زانست
ته‌نكه‌كاني چينه سهر ده‌كه‌ويته كا‌تيك خو‌ره تيشكي رووناكي سپيكتريمي
كا‌تيك دهرده‌كه‌ويته كه‌وانه كه كردوو تيبينيان هه‌مووان. به‌رز شي يان ئاو
وه‌بير لافاوكه باران نه‌وه‌ش سهره‌پاي. دهره‌وشيته‌وه خو‌ر و ده‌باريت باران
و سوودبه‌خش و به‌نرخ رووناكي هيماي خو‌ر تيشكي و ده‌هيته‌وه
خودايه ئارامكه‌روه‌ي.

كو‌كرده‌وه زه‌ويدا به‌سهر هه‌وره‌كانم كا‌تيك " ۹:۱۴ ژيان سهره‌تاي
" دهرده‌كه‌ويته! هه‌وره‌كاندا له كه‌وانه

لافاو دواى تەنھا ئەوھى بۇ داھىئىراوھ خوداۋە لەلايەن ھەور بۆيە سەردەمى لە بەلام .كەوانە بنەماى وەك كاتدا ھەمان لە ،بەيئىت باران پىسيان و شيواندووھ كەوانەيان خودا بى پياۋى و ژن ،ئىمەدا قىزەۋنى بە كىردوووانە و گىرتووھتەۋە ئىلاھىيان پەيمانى ھىمايەى ئەم ،كىردووھ بابەتەدا لەم دەيىت خودا .سىكسى لادەرانى كۆبۈۋنەۋەى ھىماى و نىشانە بىرپىزىيە و قىزەۋن مەۋقايەتەيە ئەم ئەوھى بۇ بدۆزىتەۋە باش ھۆكارپكى ئاگر وەك ،دەردەكەۋن ئەو توورەيى كۆتايى نىشانەكانى زووانە بەم .ليىدات وپرانكەر مردن وەك و دەسووتپن

ھەموو و تۆ و من نىوان لە پەيمانەكەم " ۹:۱۵: ژيان سەرەتاي ئاۋەكان تر جاريكى ،دەكەم لەبىر جۆرەكاندا ھەموو بە زىندوو بوۋنەۋەرىكى " ژيان ھەموو لەناۋەردنى بۇ لافاو بە نابن

بىر كاتپك ،خوداۋە دەمى لە مېھرەبانى وشانەى ئەم خويىندنەۋەى بە كە ،بىيىت مەۋقەۋە چەۋتى بەھۆى ئەمپۇرەنگە كە دەكەمەۋە شتانە لەو .لافاۋەكان پيش ئاستى بۇ گەراۋەتەۋە

بەلام ،نابىت ئاۋ لافاۋىكى ئىتر دەكات؛ جىيەجى خۆى قسەكەى خودا تەرخانكراۋە؛ كۆتايى دادگايى رۆژى بۇ ئاگر لافاۋىكى ،ياخىبوۋان ھەموو بۇ بەلام .ھىناينەۋە بىرى ۳:۱۷: پەترۆس ۲ لە خودا نىردراۋى پەترۆسى وەك جەنگى ئەتۆمى ئاگرى ،مەسىح گەرانەۋەى پيش و ،كۆتايە بىرپارە ئەم پيش شىۋەى لە ،دېت ،۲۱-۹:۱۳: پەخشانى ى " شەشەم شمشالە " يان ،سىيەم جىھانى خراپەكارىيەكان پەناگەى ئەوھى بۇ ،ترسناكدا و فرەيى و كوشندە "قارچكى" ھەسارەى ،تر شىۋەيەكى بە يان پايتەختەكان ،گەۋرەكان شارە كە بسىپتەۋە بوۋنەتە زەۋى

سەيرى منيش ،دەيىت ھەۋرەكاندا لە كەۋانە " ۹:۱۶: ژيان سەرەتاي بوۋنەۋەرە ھەموو و خودا نىوان ھەمىشەيى پەيمانى ئەوھى بۇ دەكەم » .بەكەم لەبىر زەۋى سەر جۆرەكانى ھەموو زىندووۋەكانى

بە گەۋرە ھىۋايەكى دەيتۋانى و تىپەپوۋە لەمەۋبەر زۆر كاتە ئەو پيش كە بگرن بەدوۋر ھەلەنە لەو خۇيان كە بدات مەۋقايەتى نوپى نوپنەرانى

میراتی چونکه ،نییه مومکین ئیتر هیوا ئه‌مرۆ به‌لام .کردوو یانه لافاو هکان
ده‌رده که ویت ئیمه‌دا ناو شوینیکی هه‌موو له لافاو هکان پیش

ئهو نیشانهی ئه‌مه :*فه‌رموو نوحی به‌خودا* " ۹:۱۷ ژیان سه‌ره‌تای
" دادمه‌زرینم زه‌ویدا سه‌ر گۆشته‌کانی هه‌موو و خۆم نیوان له که په‌یمانیه

له‌گه‌ل که ،ده‌کاته‌وه په‌یمان هه‌م سروشتی له‌سه‌ر جه‌خت خودا
به‌کۆمه‌ل مانایه‌کی به‌هه‌میشه که په‌یمانیکه .دامه‌زراوه "گۆشتیک هه‌موو"
ده‌بی‌ت مرۆقایه‌تییه‌وه به‌په‌یوه‌ندی.

ده‌روه هاتنه که شتییه‌که له که نوح کوره‌کانی " ۹:۱۸ ژیان سه‌ره‌تای
" . بوو که نعان باوکی هه‌م .یافه‌ت و هه‌م و شه‌م له بوون بریتی

له‌بیرت " . بوو که نعان باوکی هه‌م " :پێده‌دری‌ت زیاترمان ورده‌کارییه‌کی
پیش گه‌لی قه‌باره‌ی که بوون زه‌به‌لاح هه‌موویان کوره‌کانی و نوح ،بی‌ت
،زۆربوون له ده‌بن به‌رده‌وام زه‌به‌لاحه‌کان شیوه‌یه به‌م .پاراست لافاو یان
،به‌جیه‌شتوو میسریان که عیبرانییه‌کان که ،دا"که نعان" خاکی له به‌تاییه‌تی
به‌هۆی که ترسه‌ی ئه‌و پێیه‌ی به‌و ،ده‌یاندۆزنه‌وه خۆیان به‌ده‌بختی به
له سال ۴۰ ماوه‌ی بۆ که ده‌کات مه‌حکومیان ،ده‌بی‌ت دروست قه‌باره‌یانه‌وه
،بعرن له‌وێ و بن سه‌رگه‌ردان بیابانه‌کاندا.

زه‌وی هه‌موو و بوون نوح کورێ سی ئه‌مه " ۹:۱۹ ژیان سه‌ره‌تای
" . بوو دانیه‌شتوو له‌وانه‌وه

وه‌ک پیاویان یه‌ک هه‌موویان لافاو هکان پیش ،بنه‌رته‌دا له ،بی‌ت له‌بیرت
سی له‌سه‌ر لافاو دوا‌ی نو‌یی ژیا‌نی به‌لام .ئاده‌م :هه‌بووه خۆیان سه‌رچاوه‌ی
ده‌بنه‌وه جیا نه‌وه‌کانیان گه‌لانی بۆیه .یافه‌ت و هه‌م ،شه‌م :نراوه بنیات گه‌ل
به‌به‌ستراوه‌ته‌وه نو‌ی له‌دایکبوونیکی هه‌ر . **ده‌بن دابه‌ش و**
بنه‌چه ئه‌م دابه‌شبوون رۆحی .یافه‌ت یان ،هه‌م ،شه‌م ،باوکسالاره‌که‌یه‌وه
ئه‌وانه‌ی ،دابنی‌ت یه‌کتر دژی له مرۆقه‌کان ئه‌وه‌ی بۆ ده‌قۆزیته‌وه جیاوازانه
،باوباپیرانیانه‌وه نه‌ریتی به‌وابه‌سته‌ن.

باخیکی و زه‌وی چاندنی به‌کرد ده‌ستی نوح " ۹:۲۰ ژیان سه‌ره‌تای
" . چاند ترپی

سەررەپای، دادەنرێت ئاسایی بە شتەکان هەموو کە چالاکییە ئەم نوح، چاندنەکەیدا کۆتایی لە چونکە. دەبیّت جدیدیەکانی دەرئەنجامە ئەوەش کحول، بوو ئۆکسجین ئەوەی دوا، دەکات دروینە فشاری شەربەتی و ترێ دەخواتەو.

*لەناو و بوو سەرخۆش و خواردەو شەرابی " ٩:٢١ ژيان سەرەتای
" .پۆشی خۆی چادرەکەیدا*

کە دەکات خۆی بە باوەر نوح، کارەکانی کۆنترۆڵی لەدەستدانی بە دەکاتەو رووت تەواوی بە خۆی و دەدۆزێتەو خۆی، تەنیايە

*لە و بینى باوکی رووتی کەنعان باوکی هام" ٩:٢٢ ژيان سەرەتای
" .گوت براکەى دوو بە دەرەو*

بەم بەرامبەر بوو هەستیار زۆر مرۆف عەقڵی هێشتا کاتەدا لەو بە و بوو سەرقال کە هام وە. دۆزیوویەو گوناھبار ئادەمی کە رووتییە ئەزموونی کە هەبوو خراپی بیرۆکەى، دەکرد گالتهجاری کەمێک دڵنیايیەو بەکات راپۆرت براکەى دوو بۆ خۆی بینراوی

. بەند

جەستەى برايە دوو ئەو، پێویست خۆپارێزییەکی هەموو گرتەبەری بە داپۆشی باوکیان رووتی.

*زانى، هەلسا خەو لە شەرابەکەى لە نوح کاتێک " ٩:٢٤ ژيان سەرەتای
" . هاتوو بەسەر چى بچوو کەکەى کورە*

تووڕە نوحی وەحییە ئەم وە. بڵێن پێی بوو ناچار برايە دوو ئەو بۆیە مەبەست بە. بوو بریندار باوکیک وەک خۆی شەرفی کرد هەستى کە، کرد ترێ ئاوی: سروشتی کاردانەوویەکی قوریانی بوو تە و نەخواردبوو وە مەى کحول بۆ دەگۆرێت شەکرەکەش، دەبیّت ئۆکسجین کات تیپەرپوونی بە

*بیّت کۆیلە نزمترین با! کەنعان لە نەفرەت: وتی " ٩:٢٥ ژيان سەرەتای
" " !براکانى بۆ*

دروستکەر خودای بۆ بیانوویەک وەک تەنھا ئەزموونە ئەم راستیدا لە کەنعان چونکە. کاردەکات نوحەو کورەکانی ئەوەى لەبارەى پێشبینیکردن بۆ بۆیە نەبوو؛ باوکیەو هەمى کردەوکانى بە پەيوەندییەکی هێچ خۆی

ههلهیهکی هیچ ههچهنده، پێدا جێی نوحیش. گوناهاههکی له بوو بێتاوان بنه‌مایه‌کی ئاشکراکردنی به دهکات دهست دامه‌زراو دۆخی. نه‌کردبوو له که، دهرده‌که‌وێت فه‌رمانه‌که‌یدا ده‌دووه‌می له که، بۆمان خودا حوکه‌مدانی چونکه، نه‌که‌یت خزمه‌تیان و دانه‌نیی بۆ سه‌ریان " هاتوووه ٥:٢٠ دهرچوون **منداله‌کان سزای، ئیره‌ییبه‌رم خودایه‌کی، په‌روه‌ردگارت یه‌زدانی من چواره‌می و سییه‌م نه‌وه‌ی بۆ باوکه‌وه و دایک گوناھی به‌هۆی ده‌دم** خودا حیکمه‌تی هه‌موو پۆله‌تییه‌دا ناداپه‌روه‌رییه له‌م «. لایه‌هه‌ رقیان ئه‌وانه‌ی و سروشتیه‌ باوک و کور نیوان په‌یوه‌ندی، بیرکردنه‌وه‌دا کاتی له چونکه. دایه جگه به، سه‌ری ده‌کریته هێرش کاتی ده‌بی‌باوک لایه‌نگری هه‌میشه کور به‌رگری و ده‌بی‌ته‌وه لای رقی کور، باوک له بدات لای خودا ئه‌گه‌ر. که‌م زۆر له، ده‌دات هام سزای، که‌نعان کوره‌که‌ی به جێی‌دان به نوح. ده‌کات باوکی له خۆیه‌وه لای که‌نعان وه. هه‌یه نه‌وه‌کانی سه‌رکه‌وتنی خه‌می که باوکه‌ی ئه‌و له به‌رده‌وام نا‌ره‌زایی بۆیه. ده‌گری‌ت ئه‌ستۆ له هم کوری دهرئه‌نجامه‌کانی، یافه‌ت و شه‌م: پێده‌به‌خشیت به‌ره‌که‌تی که کوره‌ی دوو ئه‌و و نوح دژی له‌ناو خوداوه له‌لایه‌ن که‌نعان نه‌وه‌کانی که ده‌زانین پێشتر ئییه. ده‌پاری‌ت بووه‌ پرگاری میسر کۆیله‌تی له که گه‌له‌که‌ی، ئیسراییل ئه‌وه‌ی بۆ ده‌چن. پێدات خۆی نه‌ته‌وه‌یی خاکی، (میزه‌ئیم: هم تری کورپکی).

*بیت پیرۆز شه‌م خودای یه‌زدانی: وتی هه‌روه‌ها " ٩:٢٦ ژيان سه‌ره‌تای
"!! بیت خزمه‌تکاران که‌نعان و*

دانابوو هه‌ریه‌که‌یان بۆ خودا که کرد پلانه‌ی ئه‌و پێشبینی نوح کۆیله ده‌بوونه که‌نعان نه‌وه‌کانی شیوه‌یه به‌م. کوره‌کانی به سه‌باره‌ت کیشوهری و ده‌بوو فراوانتر باشوور به‌ره‌و هام. شه‌مه‌وه نه‌وه‌کانی له‌لایه‌ن رۆژه‌لات به‌ره‌و شییم. ده‌کرد دانیشتووانی ئیستا ئیسراییلی خاکی تا ئه‌فریقا ئیستای عه‌ره‌بی موسلمانن و لاتانی و ده‌بوو فراوان رۆژه‌لات باشووری و، پاک سامیه‌کی، ئیبراهیم، عی‌راقه ئیستا که، کلداه له. ده‌کرد دانیشتووانی به‌راستی که‌نعان ئه‌فریقای که ده‌کاته‌وه پشته‌راستی میژوو. سه‌ره‌له‌ده‌دا بووه کۆیله شه‌من نه‌وه‌ی که عه‌ره‌به‌کانه‌وه له‌لایه‌ن.

چادرهکانی له ،بکات گهوره یافهت خاکی خودا " ۹:۲۷: ژيان سهرهتای
"بیئت خزمهتکاریان کهنعان و بیئت نیشتهجئ شهمدا

ماوهیهکی بو .دهیئت فراوان پوژئاوا و پوژههلات و باکوور بهرهو یافهت
کراو مهسیحی باکووری ولاتانی .باشووردا بهسهر دهیئت زال باکوور زور
پیدهات پینگهیان که دهکهن ئەزموون زانستی و تهکنیکی گهشهسەندنی
کهنعان نهوهی که ئەفریقا گهلانی و بقۆزنهوه باشوور عهرهبی ولاتانی
بکهن کۆیله.

" .ژیاوه سال ۳۵۰ نوح ،لافاهوکه دواي " ۹:۲۸: ژيان سهرهتای

بو بیئت لافاهوکه شایهتعالی توانی نوح سال ۳۵۰ ماوهی بو
لافاهوکان پیش ههلهکانی له بکاتهوه ئاگاداریان و هاوچهرخهکانی

،بوو سال په‌نجا و سه‌د نو نوح ته‌مه‌نی هه‌موو " ۹:۲۹: ژيان سهرهتای
" .مرد و

۶۰۰ ته‌مه‌نی نوح ،ئاده‌مه‌وه دواي له لافاو سالی ۱۶۵۶ سالی له
سالییدا ۹۵۰ ته‌مه‌نی له ،ئاده‌م گوناھی سالی ۲۰۰۶ سالی له بۆیه .بوو سال
پیلایگ له‌دایکبوونی کاتی له ،۱۰:۲۵ ژيان سهرهتای به‌پیی ،کرد دوايی کۆچی
ئەزموونی به‌هۆی خوداوه له‌لایه‌ن " دابه‌شکرا زموی " ۱۷۵۷ سالی له
،جیابوونه‌وه یان ،دابه‌شبوون .بابله‌که‌ی تاوهری و نه‌مروود پاشا یاخیبوونی
ئوه‌ی بو دابوو گهلانی به‌خودا که بوو جیاوازانه زمانه ئهو دهرئه‌نجامی
ئیراده‌ی و پروو خسار له‌به‌رده‌م نه‌بن یه‌کگرتوو به‌ره‌یه‌کی چیت و جیابنه‌وه
بووه سال ۷۵۷ ته‌مه‌نی کاته‌دا له‌و و ژیاوه پرووداوه به‌م نوح بۆیه .ئهو‌دا

،۱۹۴۸ سالی له) بووبوو له‌دایک پيشتر ئه‌برام ،نوحدا مردنی کاتی له
سهرده‌می ۳۰ی سالی له که ،مه‌سیح عیسا مردنی پیش سال ۲۰۵۲ واته
دوور ،کلدانی له ،بوو ئور له ئهو به‌لام ،(ئیمه‌دایه ساخته‌ی ئاسایی سالنامه‌ی
ده‌ژیا ئارارات چیای به‌ره‌و باکووره‌وه له که نوح له

ته‌مه‌نی باوکی تارا ته‌مه‌نی کاتیک ،له‌دایکبووه ۱۹۴۸ سالی له ئه‌برام
خودا فهرمانی وه‌لامی ئه‌وه‌ی بو ،به‌جیه‌یشتوو هارانی ،بووه سال ۷۰
له نوح مردنی دواي سال ۱۷ ،۲۰۲۳ سالی له سالییدا ۷۵ ته‌مه‌نی له ،بداته‌وه

و دەكرېتەو دلىيا پەيمانەكە رۆحى گواستەوھى شېۋەيە بەم ۲۰۰۶ سالى دەگات ئەنجام بە

باوكى دەيىتە ۲۰۴۸ سالى لە و سالىدا ۱۰۰ تەمەنى لە ئەبرام كىردوو دوايى كۆچى ۲۱۲۳ سالى لە سالىدا ۱۷۵ تەمەنى لە ئىسحاق

دوانە باوكى بوو ئىسحاق ۲۱۰۸ سالى لە ،سالىدا ۶۰ تەمەنى لە ۲۵:۲۶ بەندايەتى بەپيى ،ياقوب و عيسۇ

۱۰ ژيان سەرەتاي

گەلان دابرانى

وھىيە ئەم دەناسىنن نوح كۆرەكەى سىئ نەوھى بە بابەتە ئەم ناوى بە ئاماژە ھەميشە خودا پېشبينىيەكانيدا لە چونكە دەيىت بەسوود ناوانە لەو ھەندېك دەكرېت لەسەر قەسەيان كە دەكات خاكەنە ئەو رەسەنى پېشەى و رەگ چونكە ،دەناسرېنەوھ ئىستادا ناوھكانى لەگەل ئاسانى بە بۆ "توبال" ،مادى بۆ "مادى" :نموونە بۆ پاراستووھ؛ خويان سەرەكى مۆسكۆ بۆ "مېشېك" ،تۆبۆلسك

و ھام و شەم ،نوحن كۆرەكانى نەوھى ئەمانە " ۱: ۱۰ ژيان سەرەتاي " .بۆ لەدايك بۆ كورپان لافاوەكە دواى .يافەت

يافەت كۆرەكانى

،گۆمەر :لە بوون برىتى يافەت كۆرەكانى " ۱۰:۲ ژيان سەرەتاي " .تيراس و مەشەخ ،توبال ،جاشان ،مەدای ،ماگۆگ

" ،مېشېك " تۆبۆلسك؛ " ،توبال " يۆنان؛ " ،جاشان " ميديايە؛ " مەدای " مۆسكۆ .

تۆگارمە و رېفات و ئەشكەناز :گۆمەر كۆرەكانى " ۱۰:۳ ژيان سەرەتاي

"

کیتیم و تەرشیش و ئەلیشا :جاڤان کورەکانی " ٤: ١٠ ژيان سەرەتای
" .دۆدانیم و

قوبرس بۆ " کیتیم " تارسوس؛ بۆ ئاماژەیه " تارسیس "

بەپێی ،خاکەکانیان بەپێی گەلان دوورگەکانی " ٥: ١٠ ژيان سەرەتای
دانیشتوو لەوانەو نەتەوکانیان بەپێی ،بەمالەکانیان بەپێی ، **زمانەکانیان**
" .بوون

پۆژئاوای گەلانی بۆ ئاماژەیه " گەلان دوورگەکانی " دەرپرینی
ئوسترالیا و ئەمریکا وەک سەرەکیان درێژکراوەی و ئیستا ئەوروپای
لە خۆی ڕوونکردنەوێ " **هەریەکیان زمانی بەپێی** " وردبینی
.بوو ئاشکرا ١١ دا بەندایەتی لە کە دەبینیتەو بەلدا تاوهری ئەزموونی

حەم کورەکانی

،میزرایم ،کوش :لە بوون بریتی حەم کورەکانی " ٦: ١٠ ژيان سەرەتای
" .کەنعان و پوت

" و لیبیا؛ ،" پوت " میسر؛ ،" میزرەئیم " ئەسیوپیا؛ بۆ ئاماژەیه کوش
کۆن فەلەستینی یان ئیستا ئیسراییلی ،" کەنعان

رەعمە ،سەبتا ،حەقیلا ،سبیا :کوش کورەکانی " ٧: ١٠ ژيان سەرەتای
» .دێدان و شەبا :رەعما کورانی ،سەبتەکا و

کەس یەکەم ،بوو نەمرودی باوکی کوشیش " ٨: ١٠ ژيان سەرەتای
" .بوو بەهێز زەوی لەسەر بوو

هۆکاری ،" بابل تاوهری " بنیاتنەری دەبیته " نەمرود " پاشایە ئەم
و **جیادەگاتەو** مەوۆقەکان کە خوداو لەلایەن زمانەکان **جیاکردنەو**
11. بەندایەتی بەپێی نەتەوکان و گەل بۆ دەکات گۆشەگیر

،بوو بەهێز ڕاوچییهکی یەزدان لەبەردەم ئەو " ٩: ١٠ ژيان سەرەتای
" .یەزدان لەبەردەم بەهێز ڕاوچییهکی ،نەمرود وەک :دەوتریت بۆیه

و ئەکاد و ئیرەخ و بابل حوکمرانی سەرەتا " ١٠: ١٠ ژيان سەرەتای
" .شەر خاکی لە ،کرد کالنیی

و كۆنەكان ئەكەدىيە بۇ " ئەكاد " كۆن؛ بابلى بۇ ئاماژەيە " بابلى " عىراق بۇ " شنار " ئىستا؛ بەغداي شارى

و نەينەوا، دەرەو ھاتە عاشور خاكەو لەو " ۱۰:۱۱ بەندايەتى " کرد دروست كالى و كالا و ھىر رەحبوت

مۆدیرن موسلى بە بوو " نەينەوا " ئاشوور بۇ ئاماژەيە " ئاسور "

شارە ئەو كالا؛ و نەينەوا ئىوان لە رەسەن و " ۱۰:۱۲ ژيان سەرەتاي " گەرەيە

بەدرىژايى و باكوور لە و ئىستا عىراقى دەكەوئە شارە سى ئەم دىجلە رووبارى

و لەخابى و ئەنامى و لودىم باوكى مىزرەئىم " ۱۰: ۱۳ بەندايەتى " بوو نەفتىم

كە قەسلوھىمەكان و پاتروسىيەكان " ۱۴: ۱۰ ژيان سەرەتاي " كافتۆرىمەكان و (ھاتوون لىيانەو ھەلەستىنيەكان

كە، ئىستا ھەلەستىنيەكانى بۇ ئاماژەيە " ھەلەستىنيەكان " زاراوھى نەوھى ئەوان. شەردان لە ئىسرائىل لەگەل كۆن ھاوپەيمانى وەك ھىشتا مىسر كە 1979 سالى تا ئىسرائىل مېژوووى ترى دوژمىكى، مىسرەن کرد ئىسرائىل لەگەل ھاوپەيمانى

» بوو ھىتى و خۆى يەكەمى سىدۆنى كەنعان " ۱۰:۱۵ بەندايەتى

گىرگاشىيەكان و ئەمۆرىيەكان و يەبوسىيەكان و " ۱۰: ۱۶ بەندايەتى

"

دانىشتووى يەكەم " ئەمۆرىيەكان " قودس؛ بۇ ئاماژەيە " يەبوس " نۆرمە لەناو ھەرچەندە. بەخشیوو ئىسرائىل بە خدا كە بوون خاكە ئەو ھۆرنىتە بە و مردنيان ھۆى بوو خدا بەلام، مانەو زەبەلاحەكەدا بکاتەو پاک فەزاكە ئەوھى بۇ لەناو بردن گەلەكەيدا لەبەردەم ژەھراوئەكان

"، سىنيەكان، ئەركىيەكان، حىقييەكان " ۱۰: ۱۷ بەندايەتى

چىن بۇ ئاماژەيە " گوناو "

جەماتىيەكان، زمارىيەكان، ئەرقادىيەكان " ۱۰: ۱۸ ژيان سەرەتاي " بىلاوونوگە كەنعانىيەكان بنەمالەي پاشان

بەرەو سیدۆنەو لە کەنعانییەکان سنووری " ۱۹: ۱۰ ژيان سەرەتای
دریژ لاشا تا زیبۆیم و ئەدما و عەمۆرا و سۆدۆم بەرەو و غەزە تا و گەرار
بوو. "

پۆژئاوای لای لە دەکەن ئیسراییل خاکی هیلکاری کۆنانە ناوێ ئەم
لێیە ئیستای غەزەیی کە باشوورەو لە ،هەلکەوتووێ لێی سیدۆن کە باکوور
شوینی لە عەمۆرا و سۆدۆم شوینی بەپێی ،باشوورەو پۆژھەلاتی لای لە و
لێیە زیبۆیم کە باکوور لە ،"مردوو دەریای"

بنەمالەکانیان بەپێی ،حەمن کورەکانی ئەمانە " ۲۰: ۱۰ ژيان سەرەتای
» .نەتەوکانیان و ولات و زمان و

شەم کورەکانی

باوکی ،بوو لەدایک سیم لە کورەکانیش " ۲۱: ۱۰ ژيان سەرەتای
" .یەكەم یافەتی برای و عەبەر کورەکانی هەموو

ئەشور و ئیلام :لە بوون بریتی شەم کورەکانی " ۲۲: ۱۰ ژيان سەرەتای
" .ئارام و لود و ئەرپەخشاد و

،ئێستا ئێرانێ کۆنی و کۆن فارسی گەلی بۆ ئاماژەییە " ئیلام "
لە کۆن ئاشووری ،" ئەسور " هیندستان؛ باکووری ئارییەکانی هەرەوھا
ئارامییەکانی ،" ئارام " ئیسراییل؛ لە لۆد لەوانەییە ،" لود " ئێستا؛ عێراقی
سوریا.

" .مەش و گیت ،حول ،ئوز :ئارام کورانی " ۲۳: ۱۰ ژيان سەرەتای
شەلاخیش ،بوو لەدایک شەلاخی ئەرپەخشاد " ۲۴: ۱۰ بەندایەتی
» .بوو عیبەری

ناوی یەکیکیان :بوو لەدایک ئەبەر لە کور دوو " ۲۵: ۱۰ ژيان سەرەتای
براکی ناوی ، بوو دابەش زەوی ئەودا سەردەمی لە چۆنکە ،بوو پێلایگ
» .بوو یۆقتان

سەردەمی لە چۆنکە " :دەبینەو ورد دەستەواژەیی ئایەتەدا لەم
میژووێ کە ئەوەین توانای قەرزاری ئێمە " . بوو دابەش زەوی ئەودا
لە یاخیگەرانی یەگرتنی هەولێ ئەنجامی لە کە ،زمانەکان **جیاوونەوێ**

گوناھى ۱۷۵۷ى سالى بۇ ،ئاراوو ھاتە بابلەو تاورى دروستکردنى رېگەى
نەمروودە پاشا حوکمرانى سەردەمى ئەمە بۆيە .ئادەم

و ھەزەرماقېت و شەلېف و ئەلموداد يۆقتان " ۱۰:۲۶ بەندايەتى
" کرد لەدايک يەراھى .

" ،دیکلا ،ئوزال ،ھەدۆرام " ۱۰:۲۷ بەندايەتى

" ،شەبا ،ئەبیمائیل ،عوبال " ۱۰:۲۸ بەندايەتى

ئەمانە ھەموو ،ئەيوباب و ھەقیلا و ئۆفیر " ۱۰:۲۹ ژيان سەرەتای
" بوون يۆقتان کورى .

تا ،بوون نیشتهجى سەفار بەرەو مېشاورە لە " ۱۰:۳۰ ژيان سەرەتای
" .رۆژھەلات شاخەکانى

بەنەمالەکانیان بەپېی ،شەمن کورەکانى ئەمانە " ۱۰:۳۱ ژيان سەرەتای
" .نەتەوکانیان و ولتەکانیان و زمانەکانیان و

بەپېی ،نوحن کورەکانى بنەمالەى ئەمانە " ۱۰:۳۲ ژيان سەرەتای
کە ئاراوو ھاتنە گەلانە ئەو لەمەو .نەتەوکانیان بەپېی و نەوکانیان
" . بۆلووونەو زەویدا بەسەر لافاوکە دواى

۱۱ ژيان سەرەتای

زمانەکان بەپېی دابرا

وشەى ھەمان و زمان يەک زەوى ھەموو ئېستا " 11:1 بەندايەتى
" . ھەبوو

کە بېردەخاتەو راستیيەمان ئەو لۆژیکییەکەى دەرئەنجامە لێردا خودا
زمانى بۆيە .ھەوا و ئادەم :ھاتوو مێردەو و ژن يەک لە مەوفايەتى ھەموو
گواسترايەو نەوکان ھەموو بۆ قسەکردن

له دهشتیکیان، دەرپوښتن رڼه‌لته‌وه له کاتیک " ۱۱:۲ به‌ندایه‌تی
" . بوون نیشته‌جئ له‌وئ و دۆزیه‌وه شنهر خاکی

ئیرانه ئیستا شوینه‌ی ئه‌و، ئیستا عیراقی له، شنار خاکی رڼه‌لته‌واتی له
به‌پیتدا دهشتیکی له خه‌لک، به‌رزه‌کان به‌رزاییه جی‌ه‌یشتنی به. که‌وتبوو
و فرات: عیبری به) دیجله و فورات، گه‌وره پووباری دوو که، کۆده‌بوونه‌وه
که لوت خۆیدا سهرده‌می له هه‌روه‌ها. پێده‌درا باشیان ئاوی (هیدکی‌ل
له کاتیک نیشته‌جی‌بوون بۆ هه‌لبێژارد شوینه‌ی ئه‌م، بوو ئیبراهیم کورپه‌زای
شاریکی دروستکردنی په‌روه‌رده‌ی گه‌وره‌که ده‌شته. بووه‌وه جیا مامی
ده‌می‌نیه‌وه به‌ناوبانگ زه‌مان کۆتایی تا که، بابل ناوی به‌گه‌وره‌ی

و بکه‌ین دروست خشت با وهرن: گوت یه‌کتریان به " ۱۱:۳ به‌ندایه‌تی
» . هاوه‌ن بۆ به‌کاره‌ینا قیریان و به‌رد بۆ خشتیان. بی‌یرژن‌ین ته‌واوی به

خشتی به‌ره‌مه‌ی‌نانی نه‌ده‌ژیا؛ چادردا له چیتر کۆبووه‌وه خه‌لکی
نیشته‌جی‌بوونی شوینی پێده‌دان رێگه‌ی ئه‌مه‌ش، دۆزیه‌وه کۆلویان
بوو. شاره‌کان هه‌موو سهرچاوه‌ی دۆزینه‌وه ئه‌م. بکه‌ن دروست هه‌میشه‌یی
دروستکردنی بۆ، خشتانه ئه‌م به‌ره‌مه‌ی‌نانی، میسر له کۆیله‌بوونیان کاتی له
جیاوازییه‌که. عیبرانییه‌کان ئازاره‌کانی هۆکاری ده‌بیته، فیرعه‌ون بۆ رامسی‌س
په‌رۆ و زه‌وی له به‌لکو، نه‌ده‌سووتی‌ن ئاگردا له خشته‌کانیان که بوو ئه‌وه
ده‌کرانه‌وه وشک میسرda سووتی‌نهری خۆری له و ده‌کران دروست.

خۆمان بۆ تاوه‌ریک و شاریک با وهره: گوتیان " ۱۱:۴ به‌ندایه‌تی
خۆمان بۆ ناومان و بی‌ت ئاسمانه‌کاندا له لوتکه‌ی که بکه‌ین دروست
"" . نه‌بی‌نه‌وه بۆلاو زه‌ویدا هه‌موو رووی به‌سه‌ر نه‌ک، بکه‌ین دروست

به، ده‌ژیا زه‌ویدا به‌سه‌ر بۆلاوی و په‌رش به‌نوح نه‌وه‌کانی و کور
جووله‌کانیان له‌گه‌ل که چادری‌کدا له هه‌میشه، کۆچه‌ری شیوه‌یه‌کی
بۆ که ساته‌وه‌خته‌ی ئه‌و سه‌ر ده‌خاته تیشک وه‌حیه‌دا له‌م خودا. گونجاندبوو
له و شوینی‌ک له بریاریدا مرۆقه‌کان، مرۆقاییه‌تیدا می‌ژووی له یه‌که‌مجار
یه‌که‌م بوونه به‌مه‌ش، بن نیشته‌جئ هه‌میشه‌یی نیشته‌جی‌بوونی شوینی
له بن یه‌کگرتوو لی‌کردن وای سه‌ره‌تاییه کۆبوونه‌وه ئه‌م. دانیشتوو که‌سی
مردن و شه‌ر و ناکۆکی که **داب‌رانه** له‌و ده‌ربازبوون بۆ هه‌ولێ‌کدا

پیش خەلکی توندوتیژی و خراپەکاری فیڤی نوحەو لە ئەوان .لێدەکەوێتەو بەشتەر بۆ وە .ببات لەناویان بوو ناچار خودا کە ڤادەییە ئەو تا ،بوون لافاو بە وابوو پێیان ،هەلەکان هەمان دووبارەبوونەوی مەترسی کۆنترۆڵکردنی لەو دوورکەوتنەو لە دەبن سەرکەوتوو ،شوین یەک لە نزیک کۆبوونەوی هەموو ،بابلەو سەردەمی لە .هێزە یەکپیزی :دەوتریڤ .توندوتیژیە جۆرە و یەکگرتوویی لەسەر خۆیان هێزی زلەیزەکان و گەورەکان فەرمانپەرەوا نەمروود پاشا بە ئاماژە ی پێشوودا بابەتی لە .دامەزراندوو گەردبوونەو لە بوو مەرقایەتی یەکگرتووی سەرکردە یەکەم ڤوالەت بە کە کردوو .تاوەرەکە ی و بابل دروستکردنی بە وردی بە ،خۆیدا سەردەمی

دەداتە دەست لوتکە ی کە تاوەرێک " :دەکات دیاری دەقەکە
 مەبەستی بۆ ئاماژە یە "ئاسمان لە لێدان دەست" بێرۆکەییە ئەم " .**ئاسمان**
 دەتوانیڤ مەرقایەتی کە بدات نیشانی ئەو ی بۆ ئاسمان لە خودا بە گەشتن چارەسەرکردنی و دوورکەوتنەو بۆ هەییە بێرۆکەیان و بکات کار ئەو بەبی دروستکەر خودای بۆ تەحەدایەک لە نییە کەمتر هیچی .خۆیان کێشەکانی

تاوەرە ی و شار ئەو بینینی بۆ خوارەو هاتە یەزدان " ۱۱:۵ بەندایەتی
" . دەکرد دروستیان مەرقای کورانی کە

پلانی خودا کە دەکات ئاشکرا بۆمان کە وێنەییەکە تەنھا ئەمە
 کراو زیندوو یاخێگەرانی بیری بە دیکە جاریکی کە دەزانن مەرقایەتیەک

و گەلن یەک ئەوان ئەوتە :فەرەووی یەزدان " ۱۱:۶ ژیان سەرەتای
ئێستا ،پێکردوو دەستیان کە ئەو یە تەنھا ئەمە ،زمانن یەک هەموویان
»' . داناو بۆ پلانیان هەرچیەک ،بۆیان نابێت مەحەل شتێک هیچ

گشتگیرە لەلایەن دەبەن ئیرەیی بابل سەردەمی بارودۆخی
 و گەل یەک پێکھێنانی :دەبینن ئایدیالە بەم خەون کە هاوچەرخیەکانەو
 نەمروود ئەوانە ی وەک ئێمەش گشتگیرەکانی وە .زمان یەک بە قسەکردن
 چی بابەتە ئەم لەسەر خودا کە پێنادەن گەنگی ،کردۆتەو کۆیان
 قسە ی خودا ئادەمەو گوناھ ی دوای لە ۱۷۴۷ سالی لە بەلام .بیردەکاتەو
 ،پێدەکەن ئاماژە ی قسەکانی وەک .دەرپروە خۆی بۆچوونی و کردوو
 بەو ئەمە .دەکاتەو پوچەل و دەکات نارازی مەرقایەتی پڕۆژە ی بێرۆکە ی

بکەین بەو ئاماژە بەلام. ببات لەناویان دیکە جارێکی بەنیازە کە نییە مانایە ناکات مەروڤایەتی یاخێگەرانی پێبازی کاریگەریی لە موناقلەشە خودا کە زیاتر، کۆبەنەو زیاتر تا: ئەوێهە ئەویش بۆ و هەیه کەموکۆری یەک تەنها لەبەردەم، خراپتر لەوێش یان، دەهێنێت خزمەتکردنی لە واز، پەتیدەکەنەو دەکەن درۆینەکان خوداوەندە بە خزمەت چاویدا.

تێکەڵ لەوێ زمانیان و خوارەو بچینە با وەرە " ١١:٧ بەندایەتی " . تێنەگەن یەکتەر قەسە لە تاکو، بکەین

لە ئەوێ بۆ، بکەین تێکەڵ زمانیان با " :هەیه خۆی چارەسەری خودا موعجیزەیهکی هێنانەدی ئامانجی کردارە ئەم " . تێنەگەن یەکتەر قەسە لە چیتەر، و دەکەن قەسە جیاوازی زمانێ بە مەروڤەکان چرکەیهکدا لە ئیلاهییه دابەرائی . **دەشکێت** خاواراوە یەکییتی . جیاپەنەو دەبن ناچار، تێنەگەن یەکتەر بە تەواوی بە، ئامادەیه هێشتا، لێکۆڵینەوێهە ئەم تەوهری **کە**، مەروڤایەتی گەیشتووە ئەنجام.

بەسەر کردەو بڵاوی و پەرش دوور لەوێهە یەزدان " ١١:٨ بەندایەتی " . هێنا شارەکە دروستکردنی لە وازیان و، زەویدا هەموو پەرووی

کەسانی لە و کۆدەبەنەو پێکەو، دەکەن قەسە زمان یەک بە ئەوانە لە گەلان کە " زمانەکان " ئەزموونە ئەم دواوە هەر . دەبەنەو جیا تر . دۆزیووە خشتیان و بەرد شارەکانی کە دەبن نیشتهجێ جۆراوچۆر شوینی یەکتریان دژی لە خودا پەنگە، گوناھەکانیان سزادانی بۆ و پێکدەهێن گەلان . هێنا شکستی گشتگیر ناستی دامەزراندنی بۆ " بابل " هەولێ . دابنێت

زمانی لەوێ یەزدان چونکە، بابل لێنرا ناوی بۆیه " ١١:٩ بەندایەتی زەویدا هەموو پەرووی بەسەر یەزدان لەوێشەو و کرد تێکەڵ زەوی هەموو » . کردەو بڵاویان

بزانرێت ئەوێهە شایەنی، "سەرلێشێواوی" واتای بە، "بابل" ناوی هەبوو کاردانەوێ چۆن خودا کە دەدات مەروڤایەتی شایەدی چونکە " . زمانەکان سەرلێشێواوی " :گشتگیر یەکییتی بۆ هەولەکانیان بە بەرامبەر، جیهان کۆتایی تا بوو مەروڤایەتی ئاگادارکردنەوێ مەبەستی بە وانەیه ئەم، بکات ئاشکرا خۆیدا شایەتەحالی لە ئەزموونە ئەم هەلێژارد خودا پێیهی بەو

پیرۆزی کتیبی کتیبه‌کانی یه‌که‌م شیوه‌یه به‌م که ،کرد موسا بۆ دیکتاتورى بۆ په‌نا نه‌بوو ناچار خودا .ده‌خوینینه‌وه ئه‌مرۆش تا که ،نووسی خۆی پیرۆزی جیهاندا کۆتایی له به‌لام .بیات سهرده‌مه ئه‌و یاخیبووانی به‌رامبه‌ر توندوتیژی که گشتگیره کۆبوونه‌وه ئه‌م به‌ره‌مه‌نانه‌وه‌ی به‌ که ،ناییت جاران وه‌ک جه‌نگی دواى رزگاربووی یاخیبووانی دوا ،کراوه ئیدانه خوداوه له‌لایه‌ن .ده‌چن له‌ناو مه‌سیح عیسا شکۆمه‌ندانه‌ی گه‌رانه‌وه‌ی به‌هۆی سییه‌م جیهانی دوا داوه برپاریان له‌وه‌ش جگه ،"ده‌بنه‌وه ئه‌و توورپه‌یی" پووبه‌پووی پاشان بۆ بوون دڵسۆز جیهانه‌وه دروستکردنی له‌ چونکه ،بکوژن هه‌لبژێردراوه‌کانی مرۆقاییه‌تی هه‌رگیز داوه پێی خودا وانه‌یه‌ی ئه‌و .پیرۆزکراوه‌که‌ی شه‌مه‌ی دروست گه‌وره شارگه‌لیکی زه‌ویدا هه‌موو له‌ به‌رده‌وام و نه‌کردووه رەچاوی یان تره‌وه گه‌لانی له‌لایه‌ن وێرانکردنی هۆی ده‌بیته خودا کاته‌ی ئه‌و تا بووه به‌رفراوان کوشنده‌کانی په‌تا به‌هۆی

شهم نه‌وه‌کانی

ئێستا یه‌کتاپه‌رسته‌کانی ئایینه و باوه‌رداران باوکی ئیبراهیم بۆ

ته‌مه‌نی شهم ،شه‌مه‌یه نه‌وه‌کانی باسی ئه‌مه " ۱۱:۱۰ به‌ندایه‌تی
 ". بوو ئه‌ریاخشادی باوکی لافاوه‌که‌ش دواى سالى دوو ،بوو سالى سه‌د
 .بووه له‌دایک (۲ + ۱۶۵۶) ۱۶۵۸ سالى له‌ شیم کورێ ئه‌ریه‌چشاد
 سه‌د پینچ شهم ،ئه‌ریه‌خشاد له‌دایکبوونی دواى " ۱۱:۱۱ به‌ندایه‌تی
 ". بوو کچی و کور ،بوو ته‌مه‌نی سالى

کردووه دواى کۆچی سالیدا 600 ته‌مه‌نی له 2158 سالى له‌ شیم
 (100 + 500)

باوکی ،بوو سالى پینچ و سى ته‌مه‌نی ئه‌ریه‌چشاد " ۱۱:۱۲ به‌ندایه‌تی
 ". بوو شیللا

له‌دایکبووه (۳۰ + ۱۶۵۸) ۱۶۹۳ سالى له‌ شیللا ،ئارپاچشاد کورێ
 سالى ۴۰۳ ئه‌ریه‌خشاد ،شیللا له‌دایکبوونی دواى " ۱۱:۱۳ به‌ندایه‌تی
 ". بووه کچی و کور و ژیاوه

دوایی کۆچی سالیډا ۴۳۸ تهمەنی له ۲۰۹۶ سالی له ئارپاچشاد
(۳۰ + ۴۰۳) کردوووه

" . بوو ئییه‌ر باوکی ،بوو سالی سی تهمەنی شیللا " ۱۱:۱۴ به‌ندایه‌تی
(۳۰ + ۱۶۹۳) بووه له‌دایک ۱۷۲۳ سالی له هییه‌ر
تەمەنی سالی ۴۰۳ شیللا ،ئەبەر له‌دایک‌بوونی دوای " ۱۱:۱۵ به‌ندایه‌تی
" . بوو کچیشی و کور ،بوو

کۆچی سالیډا ۴۳۳ تهمەنی له (۴۰۳ + ۱۷۲۳) ۲۱۲۶ سالی له شیللاخ
(۳۰ + ۴۰۳) کردوووه دوایی

باوکی سالیډا چوار و سی تهمەنی له هییه‌ر " ۱۱:۱۶ به‌ندایه‌تی
" . بوو پیلایگی

کاتی له .بووه له‌دایک (۳۴ + ۱۷۲۳) ۱۷۵۷ سالی له پیلایگی
به‌هۆی " دابه‌شکرا زه‌وی " ۱۰:۲۵ به‌ندایه‌تی به‌پیی ،له‌دایک‌بوونیدا
و دابه‌شکردن بۆ کردبوون دروستی خودا که قسه‌کراوانه‌ی زمانه‌ ئه‌و
کۆبوونه‌ته‌وه بابل له‌ پیاوانه‌ی ئه‌و جیاکردنه‌وه‌ی

سالی ۴۳۰ هییه‌ر ،پیلایگی له‌دایک‌بوونی دوای " ۱۱:۱۷ به‌ندایه‌تی
" . بوو کچی و کور ،بوو تهمەنی

کۆچی سالیډا ۴۶۴ تهمەنی له (۴۳۰ + ۱۷۵۷) ۲۱۸۷ سالی له هییه‌ر
(۳۴ + ۴۳۰) کردوووه دوایی

" . بوو ره‌حو باوکی سالیډا سی تهمەنی له پیلایگی " ۱۱:۱۸ به‌ندایه‌تی
له‌دایک‌بووه (۳۰ + ۱۷۵۷) ۱۷۸۷ سالی له رپه‌و
تەمەنی سالی 209 پیلایگی ،رپه‌و له‌دایک‌بوونی دوای " 11:19 به‌ندایه‌تی
" . بوو کچیشی و کور ،بوو

(۳۰ + سالیډا ۲۳۹ تهمەنی له (۲۰۹ + ۱۷۸۷) ۱۹۹۶ سالی له پیلایگی
کورت‌بوونه‌وه‌ی سه‌ر ده‌خاته تیشک ئەمه‌ش .کردوووه دوایی کۆچی (۲۰۹
له‌ که بی‌ت بابه‌له‌وه تاوه‌ری یاخیبوونی به‌هۆی پێده‌چێت که ،تەمەنی له‌ناکاوی
روویدا ژیا‌نیدا ماوه‌ی

سپروگی باوکی سالان دوو و سی تهمەن رپه‌و " ۱۱:۲۰ به‌ندایه‌تی
" . بووه

(۳۲ + ۱۷۸۷) بوو له دايك ۱۸۱۹ سالى له سيروگ
 ژياوه سال ۲۰۷ رېځو، سيروگ له دايكبوونى دواى " ۱۱:۲۱: به نديايتى
 ". بوو كچيشى و كور
 (۳۲ + ۲۰۷) ساليډا ۲۳۹ ته مهنى له (۲۰۷ + ۱۸۱۹) ۲۰۹۶ سالى له رېځو
 كړدووه دوايى كوچى
 . بوو ناهور باوكى ساليډا سى ته مهنى له سيروگ " ۱۱:۲۲: به نديايتى

»

بوو له دايك (۳۰ + ۱۸۱۹) ۱۸۴۹ سالى له ناچور
 سال سهد دوو سيروگ، ناچور له دايكبوونى دواى " ۱۱:۲۳: به نديايتى
 ». بوو كچى و كور، بوو ته مهنى
 كوچى ساليډا ۲۳۰ ته مهنى له (۲۰۰ + ۱۸۴۹) ۲۰۴۹ سالى له سيروگ
 كړدووه دوايى (۳۰ + ۲۰۰)
 . بوو ته را باوكى، سالان نو و بيس ته مهن ناهور " ۱۱:۲۴: به نديايتى

"

. بوو له دايك (۲۹ + ۱۸۴۹) ۱۸۷۸ سالى
 كور، ژياوه سال ۱۱۹ ناچور، تارا له دايكبوونى دواى " ۱۱:۲۵: به نديايتى
 ". بوو كچه كاني و
 كوچى ساليډا ۱۴۸ ته مهنى له (۱۱۹ + ۱۸۴۹) ۱۹۶۸ سالى له ناچور
 كړدووه دوايى (۲۹ + ۱۱۹)
 و نه برام باوكى، بوو سال هفتا ته مهنى ته را " ۱۱:۲۶: به نديايتى
 ". بوو هاران و ناهور

بوو له دايك (۷۰ + ۱۸۷۸) ۱۹۴۸ سالى له نه برام.

كاتيك، ئيسحاق، ده بيت خوى شهرعى كورى يه كه م نه برام
 " ۲۱:۵: به نديايتى به پيى، ۲۰۴۸ سالى له، سال ۱۰۰ ده بيت ته مهنى
 ". له دايكبوو كوره كهى ئيسحاقى كاتيك بوو سال ۱۰۰ ته مهنى ئيبراهيم

به پيى، **ده مريت ساليډا ۱۷۵ ته مهنى له ۲۱۲۳ سالى له نه برام**
 پيچ و هفتا و سهد: ئيبراهيم ژيانى ساله كاني و روتر نه مانه ۲۵:۷ به نديايتى
 ". «ژياوه سال

و ئهبرام باوکی تارا .تارایه نهوهکانی باسی ئه مه " ۱۱:۲۷ بهندایه تی
" . بوو لوت باوکی هاران .بوو هاران و ناحور

بهراستی بۆیه .تارایه کوره کهی سی گه وره ترینی ئهبرام بدهن سهرنج
ئایه تی له وهک ،بووه ساڵ ۷۰ ته مه نی باوکی تارا که له دایکبووه کاتی که
کراوه دیاری پێشوودا ۲۶ ی

خاکی له ،باوکی تهرا له بهردهم هاران " ۱۱:۲۸ بهندایه تی
" . مرد کلدانییه کان ئوری له ،له دایکبوونی

یاوهری لوت دواتر بۆچی که دهکاتهوه روون بۆ ئهوه مان مردنه ئه
خۆی پاراستنی ژێر بریدییه ئهبرام .گه شتهکانیدا له دهبوو ئهبرام

که کلدا له بوو بابل له ههر و بووه له دایک کلدا له ئور له ئهبرام
گیرا دیل به دانیالدا و یهرمیا پێغه مبه ران سهردهمی له یاخیوو ئیسرا ئیل

ئهبرام ژنه کهی ناوی :هینا ژنیان ناهور و ئهبرام " ۱۱:۲۹ بهندایه تی
باوکی و میلکا باوکی ،هاران کچی ،بوو میلکا ناهور ژنه کهی ناوی ،بوو ساری
" . ئیشکا

بنه مای له سهر زۆر راده یه کی تا سهردهمه دا له م هاوپه یمانیه کان
هارانی کچی میلکا له گه ل هاوسه رگیری ناهور :بوو خوین په یوه ندییه کان
پاکی پاراستنی ئامانجی که بوو ئه رکیک گوپراهی و نۆرم ئه مه .کرد برای
بۆ ژنیک ئه وهی بۆ ده نارد خزمه تکاره کهی ئیسحاق به رامبه ردا له .بوو په چه له ک
بدۆژیته وه ئارامی لابانی نزیک بنه ماله ی له کوره کهی ئیسحاقی

» . نه بوو مندالی ،بوو به رهه م بی ساری « ۱۱:۳۰ بهندایه تی

داهینه ری هیزی ده دا دروستکه ر خودای به ریگه ی به رهه مه بی ئه م
بکات له دایک مندالی که بتوانیت که پییه ی به و ئه مه ش بکات؛ ئاشکرا خۆی
بی ئه م .هاوسه ره کهی ئه برامی وهک ،بوو ساڵ سه د نزیکه ی ته مه نی کاتی که
وهک ئیسحاق چونکه ،بوو پێویست پێغه مبه رایه تیدا ئاستیکی له به رهه مه
خۆیدا سهردهمی له مه سیح عیسا که ده کریت پێشکهش نوێ ئادهمی جوړی
به لینی کوری " خۆیاندا سهردهمی له پیاوه که هه ردوو ده کرد؛ به رجه سته ی
کوری " وهک پێغه مبه رایه تییه وه رۆلی به هۆی دیسانه وه بۆیه .بوون "خودای
ئه وه ،گۆشتدا عیسا له چونکه ،هه لئه براردوو ژنه کهی خۆی که ،"خودا

لهناو كه باوك رۆحى واته -هه‌لده‌بژێرێت شاگردەكانى و نێردراوان كه خودايه ده‌كات زیندوو و ئه‌ودايه .

كورپى هاران كورپى لوتى و خۆى كورپى ئه‌برامى تارا " ١١:٣١ به‌ندايه‌تى ئورپى له پێكه‌وه ،بوو ئه‌برام كورپى ژنى كه برد بووكه‌كه‌ى ساراي و كورپه‌كه‌ى و هه‌ران هاتنه .كه‌نعان خاكى بچنه ئه‌وه‌ى بۆ دهره‌وه چوونه كلدانه‌كانه‌وه " . بوون نيشته‌جى له‌وێ

هه‌ران له ،ولآت باكوورى له ئه‌براميشه‌وه به بنه‌ماله‌كه هه‌موو مرۆڤايه‌تى داىكوونى له شوپنى له يه‌كه‌مه هه‌نگاهه ئه‌م .بوون نيشته‌جى ياخي‌بووى و چر و چر ئىستاوه له و گه‌وره شاره له خۆيان .كرده‌وه نزىكتر . جياكرده‌وه ئاوه‌دانه‌كان و به‌پيت ده‌شته

له تارا ،بوو ساڵ پێنج و سه‌د دوو تارا ته‌مه‌نى " ١١:٣٢ به‌ندايه‌تى " . مرد هه‌ران

ساڵى له ساڵيدا ٢٠٥ ته‌مه‌نى له و له‌داىكوو ١٨٧٨ ساڵى له تياراچ .كردوو دواى كۆچى ٢٠٨٣

كه‌مكرده‌وى پلانى كه ده‌كه‌ين به‌وه ئاماژه به‌ته‌دا ئه‌م كۆتايى له ٦٠٠ نيوان له .جيبه‌جياكرده‌وه‌دايه رېگه‌ى له باشى به ساڵ ١٢٠ بۆ ته‌مه‌ن ته‌مه‌ن كورتبوونه‌وى ،ئىبراهيم ى"ساڵ ١٧٥" يان "ساڵ ١٤٨" و شيم ى"ساڵ ١٢٠ ماوه‌ى بۆ وردى به موسا ،دواتر سه‌ده چوار نزىكه‌ى .دياره ئاشكرا به به‌ده‌ست ته‌واو مۆديلاىكى وه‌ك ده‌كات باسى خودا فيگه‌ره‌ى ئه‌و .ده‌ژى ساڵ دي‌ت.

چى ئاماده‌يه خۆى كه ده‌دات نيشانى خودا ئىبراهيمدا ئه‌زموونى له هه‌موو نيوان له كه ،هه‌لېژېردراوه‌كانى ژيانى رزگاركردى بۆ بكات نزىكه‌وه له چه‌نده ئه‌وه‌ى به‌پېى هه‌لېژېردراون مرۆڤايه‌تيدا دروستكراوه‌كانى باوك وه‌ك ئىبراهيم ،مېژووويه‌دا ديمه‌نه له‌م .ئه‌ون وي‌نه‌ى رهنه‌گدانه‌وه‌ى و دي‌ت به‌دى مه‌سيحدا عيسا له جيبه‌جياكرده‌كه و كور وه‌ك ئىسحاق ،خودايه ده‌بي‌ت له‌داىك خۆبه‌خشه‌كه‌يه‌وه قوربانويه له نوێ په‌يمانى

۱۲ ژيان سهرهتای

زه مینی بنه مالهی له دابران

**و ولاته کت له ' :فهرموو ئه برامی به یهزدان " ۱۲:۱ به ندایه تی
" . ددهم نیشانت که خاکهی ئه و بو برۆ باو کته وه مالهی و گه له کت**

باوکی مالهی ، زه مینی به که ی خیزانه ئه برام ، خودا فهرمانی له سهر
له خودا که ببینین رۆحیه مانایه ئه و ریزه ندیه بهم ده بیئت و ، به جیده هیلیت
و باوک پیاو بویه " : ده لیئت که قسه کانی بو ، داوه ۲:۴ دا ژیان سهره تایی
گوشت یه که ده بنه و ، ده به ستیئت ژنه که یه وه به دست و به جیده هیلیت دایکی
رۆلی ناو بجیته ئه وه ی بو " به جیه هیلیت دایکی و باوک " ده بیئت ئه برام .
کۆبوونه وه ی ، " بووک " ته نها ئه و بو که ، مه سیحه وه پیغه مبه رانه ی رۆحی
له به ردهم به ربه ستن جه سته ییه کان په یوه ندیه . گرنگه ، هه لبرێردرا وه کانی
بو بگرن به دوور لییان خویان ده بیئ هه لبرێردرا وه کان که رۆحیدا پیشکه وتنی
، مه سیح عیسا له گه ل " گوشت یه که " به بوون له بن سهرکه وتوو ئه وه ی
، یاهوئ دروستکه ر خودای

پئی به ره که تت و لیده کهم گه ورت نه ته وه یه کی " ۱۲:۲ به ندایه تی
" . نیعمه ت ده بیته و ده کهم گه وره ناوت ، ده به خشم

له لایه ن که ، پیروژ کتییی پاتریاکه کانی له کهس یه کهم ده بیته ئه برام
کتییی له ههروه ها . ناسیندرا " باوه رداران باوکی " وه که یه کتا په رستانه وه
شیوه یه کی به ژیا نی ورده کارییه کانی که خودایه به نده ی یه کهم پیروژدا
ده کرا ئاشکرا و ده کرا په یرو به رفراوان .

به ره که تت که ددهم که سانه به و به ره که ت من " ۱۲:۳ به ندایه تی
هه موو ، لیده کهن نه فره تت که ده کهم له وانه ش نه فره ت و ییده به خشن
" . ده بن به ره که تدار تۆدا له زه وی سهر بنه ماله کانی

میسره وه له ،دهدا ئه وه به لگه ی ئه برام به ریه ککه وتنه کانی و سه فهر
 ئه و پئیوابوو ،بخه ویت سارا له گه ل ویستی فیرعه ون کاتیک پیکرد دهستی
 خۆی ژیا نی پاراستنی بانگه شه ی ئه برام ئه وه ی وه ک ، خوشکه که یه تی کچه
 پیغه مبه ریکه هاوسه ری ساری که کرد ئاشکرا بو ی خدا بینینیکدا له .کردبو و
 مردن له بو و نزیک و

تۆدا له زهوی سهر بنه ماله کانی هه موو " ،ئایه ته ئه م دووهمی به شی
 کور ی ،یه هودا هۆزی له داود کور ی ،مه سیح عیسا له ،" *دەبن به خته وهر*
 له سهر .ده بینیته وه خۆی به دیه اتنی ،ئه برام کور ی ،ئیسحاق کور ی ،ئیسرائیل
 که ،ده نی ت بنیات خۆی یه ک دوا ی له یه ک په یمانی دوو خدا که ئه برامه
 په مزیه وه له ده بو و پیوه رانه ئه م چونکه .روو ده خه نه رزگار بوونی پیوه ره کانی
 گونا بهار مرۆقایه تی ئایا که به وه وه بهنده ئه مه ش ،راسته قینه بو په ره بسه نن
 مه سیح دوا ی یان ژیا وه مه سیح پیش

،گوتبو و پئی یه زدان وه ک ،رۆیشت ئه برام ئیتر " ١٦:٤ به ندایه تی
کاتیک بوو سا ل پینج و هفتا ته مه نی ئه برام ،رۆیشت له گه لیدا لوتیش
" . به جیه یشت هارانی

ژیا نی ده و له مه ندی ئه زمو و نیکی پیشتر سا لیدا ٧٥ ته مه نی له ئه برام
 خدا له گو ی ئه وه ی بو به ی نیت به ده ست ئه زمو و نه ئه م ده ی ت مرۆف .هه بو و
 نه فره ته کانی دۆزینه وه ی دوا ی ئه مه ش بگه ریت؛ به دوایدا و بگریت
 ئه وه له بهر ،کرد بانگی خدا ئه گهر .جیا بو و نه ته وه لی که دیت مرۆقایه تی
 په له ،کرد ئاشکرا بو خۆی خدا کاتیک بو یه ده گه را؛ به دوایدا ئه برام که بو و
 بو و ده کرایه وه پشترا ست رزگار که ره گو پرایه لییه ئه م وه .گو پرایه لی له بو و
 ٢٦:٥ ژیا ن سه ره تای له که ئایه ته ی له و ده ی نریته وه وه بیر کور ی ئیسحاق ی
فه رمانه کانم و بوو من دهنگی گو پرایه لی ئیبراهیم چونکه " :وه رگیرا وه
ته نها ئه برام " . ده کرد جیه جی یاسا کانم و رپسا کانم و فه رمانه کانم و
 ئه م .بکر دایه پیشکه شی خدا ئه گهر بپار یزیت شتانه ئه م ده ی توانی
 باس پیرو زدا کتی بی له که شت زۆر که ده کات ئاشکرا بو مان خدا شایه تحالی
 در یژی ته مه نی له پوخته یه ک ته نها ئینجیل .بوون جیه جی نه کرا ون
 ده توانیت خدا ته نها ،سا له ١٧٥ که پیا ویک ژیا نی وه .روو ده خاته مرۆقایه تی

له پوختهیه ک ئیمه بۆ بهلام، ژباوه چی چرکه به چرکه، خولهک به دهقیقه بلایت بهسه جهوههريهکان.

لهسهر بهخشی ئهبرام به که خدا نیعمهتهی ئهو، شیویه بهم و پیرۆز کتیبی له لیکۆلینهوهکانمان ههموو و، بوو گوپرایهلییهکهی، تینهگهین گوپرایهلییه ئهم گرنگی له ئهگهر دهوو بیهوده پیشبینیهکانی یوحنا له، پیداین نموونهیهک وهک خۆی نیعمهتهکانی مهسیح عیسا چونکه *تهنیا به منی ئهو لهگهلامدایه؛ ناردوو منی کهسهی ئهو* " وتی ۸:۲۹: **" دهیکهم خۆشه پپی دلای ئهوهی ههمیشه چونکه، نههیشتۆتهوه به باش پهیوهندییهکی ههموو راسته؛ کهسیکدا ههر لهگهڵ شت ههمان که دیت بهدهست کهسه ئهو " دهکات خۆش دلای ئهوهی "** نهجامدانی ئالۆز شتیکی، راستهقینه ئایینی، ئیمان بۆیه. دهکهیت دلخۆشکردنی ئارهزووی خۆشی خۆی بۆ و خودا دلای به که پهیوهندییهک له جۆریکه تهنها بهلکو، نییه کردوو.

نافهرمانی، سههرهلهدهدات نیشانهی، ئیمهدا کۆتایی سهردهمی له ئهم خودا. نیشتمانییهکان دهسهلاته و باوکیان و دایک به بهرامبهر منداڵانه یان، منهت بی، یاخیوو گهورهسالانی بۆ ئهوهی بۆ ریکدهخات رووداوانه بههۆی پیدهکات ههستی خۆی که بکات ئاشکرای بیباکان بهرزتر دهنگیکی به زۆر خودا کردوهوکانی شیویه بهم. خراپهکارییهکانیانهوه و دهردهبرن خۆی دروستی و راست تووهرپی، دهکهن هاوار قسه و هاوار له دهکات سهرزهنشت تهنها.

برد براهی کوری لوت و ژنهکهی سارای ئهبرام " ۱۲:۵ بهندایهتی، *هینابوو بهدهستیان ههراڤان له که خزمهتکارانهی و سامان ئهو ههموو لهگهڵ، " کهنعان خاکی گهیشتنه و رۆیشتن کهنعان خاکی بهرهو*.

ههراڤانه له ئهبرام بۆیه. کهنعان رۆژههلاتی باکووری دهکهوێته ههراڤان. کهنعان دهچێته و دهروات باشوور بهرهو پاشان و رۆژئاوا بهرهو.

که شوینهی ئهو تا رۆیشتن خاکهکهدا بهناو ئهبرام " ۱۲:۶ بهندایهتی *کهنعانییهکان کاته ئهو. مۆری گهورهکانی بلوطه دار تا، شهخیم دهوتریت پپی " بوون خاکهکهدا له*.

ئەى بەلام، بوون زەبەلاح كەنعانىيەكان بىربخەينەو؟ خۆمان پىويستە دەيتوانى باش زۆر ئەبرام و بوو تازە زۆر ھىشتا لافاوەكە خۆى؟ ئەبرام ئەم بوونى لە باسپك ھىچ كەنعان ناو چوونە لەگەل. بىت زەبەلاحپك قەبارەى قەبارەيە لەو ھىشتا خۆى ئەگەر ھەيە ماناى ئەمەش، ناكات زەبەلاحانە دەبرپت جەلەلە ئىستا ناوچەيەى ئەو، باشوور بۆ گەشتكردن بە ئەبرام. بووبىت شوپنىپكى دەبىتە سامريا خاكەى ئەم. شەخپم لە، ئىستا سامرياي دەگاتە و سامريەكە ژنە لەگەل ئيمانى، لەویدا. بوو بەدل مەسيح عيسا كە ئىنجىل بۆ جولەكەيەك، زۆرەو سەرسورمانىيەكى بە كە، دەدۆزيەو خىزانەكەيدا مالاكەيانەو ناو بچپتە كەربوو ئەوەى بوپرى يەكەمجار.

خاكە ئەم: گوتى و ئەبرام بۆ دەرکەوت يەزدان " ١٢:٧ ژيان سەرەتاي دروستكر دەرکەوت يەزدان بۆ لەوئ قوربانگايەكى ئەبرام بۆيە. نەوكانت بە دەدەم ". دەرکەوتبوو بۆى كە

ئەبرام بۆ خۆى ئەوەى بۆ ھەلبژارد ئىستاي سامرياي سەرەتا خودا دروستكردى بە دەكات پىرۆز بەريەككەوتنە ئەم كە، بكات ئاشكرا. مەسيح خاچدانى لە بۆ بوو پىغەمبەرانە ھىمايەكى كە، لەوئ قوربانگايەك لەلايەن خاكەكە بۆ داھاتوو گەياندى ئىنجىل بە پەيوەنديەك ھەلبژاردنە ئەم بە خودا كە شوپنەيە لەم ھەر. دەكات پىشنيار نىردراوانىەو و مەسيح عيسا، نەو كام بەلام. نەوكانى بە دەكات خاكە ئەم كە رادەگەيەنپت ئەبرام بەرژەوەندى لە كە مپژووويەكان راستىيە سەرەپاي مەسيحى؟ يان جولەكە ھەلبژىردراوانى بە پەيوەندى بەلپنە ئەم پىدەچپت، بوون جولەكەكاندا ھەلبژىردراوكانى چونكە نویدا! خاكى لە جىبەجىكردن بۆ ھەبپت مەسيحەو بە بەلپنيان نەوكانى، باوەر بە رەواووون بنەماى بەپپى ھەرەھا مەسيح داوہ ئەبرام.

لە شاخاويەكان ناوچە بۆ رۆيشت لەوئشەو " ١٢:٨ ژيان سەرەتاي، رۆژھەلات لە ئاي و رۆژئاوا لە بپتپل، ھەلدا چادرەكانى و بپتپل رۆژھەلاتى ". كەرد بانگ يەزدانىشى ناوى و دروستكر يەزدان بۆ قوربانگايەكى لەوئ

ئاي و بپتپل نپوان شاخەكانى لە ئەبرام، باشوور بەرەو دابەزين بە واتاي بە بپتپل. كەرد ديارى شارەى دوو ئەو ئاراستەى خودا. دانا ئۆردوگاي

که ئاراستهیهی ئەو هەمان بە ،داینا رۆژئاوا لە ئەبرامیش ،دیت "خودا مالى" ناو چوونە لەگەڵ کە بەجۆریک ،ئۆرشەلیم لە پەرستگاکی و چادر بە دەدرا لە کە ،هەڵهاتوو خۆری لە پشتیان خزمەتکارەکان ،مالەکی ،خودا پیرۆزی کە هەلکەوتوووە عەى شارى رۆژههلاتهوه له .هەلدیت رۆژههلاتهوه .دیت شوینەوار و گرد یان ،وێرانە ،بەرد کەلەکەبوونی :واتای بە رەگەکی ژوورەووی چوونە دەرگای بەرامبەر :دەکات ئاشکرا حوکمەکی خودا و وێرانە تەنها ،رۆژههلاتهوه له ،خودا مالى ناو بۆ هەلبژێردراوەکان لەبەردەمیدا نازادی رێگای دوو ئەبرام وینەیدا لەم .هەیه بەرد کەلەکەبوونی .مردن و ئای ،رۆژههلات بۆ یان ،ئیان و بیئتیل ،رۆژئاوا بەرەو :بوو کراوە .هەلبژاردبوو یەهوه لەگەڵ ژيانى پيشتر خوشبهختانه .

بەرەو و گەشتەکانی لە بوو بەردەوام ئەبرام " ١٦:٩ بەندایەتی .دەکرد پيشرهوی باشوور ."

سەر ناچیتە ئەبرام ،کەنعان لە پەڕینەووە یەکەم لەم بەدن سەرئنج تەواوی بە شیوێهە بەم کە ،قودس :داود داهااتوووی شارى ناوی ،"یەبوس" .دەخریت پشتگوێ ئەووە لەلایەن .

دابەزی ئەبرامیش ،روویدا خاکەکەدا لە برسیتییهک " ١٦:١٠ بەندایەتی زۆر خاکەکەدا لە برسیتییهکە چونکە ،بیت نیشتهجئ لهوئ ئەوهی بۆ میسر بۆ بوو ."

،میسر وەزیری یەکەم بە بوو یاقوب کورێ یوسف کاتیک چۆن وەک لەوێ ئەزموونانەى ئەو .برد میسر بەرەو ئەبرامی کە بوو برسیتی ئەو دەگیردینەووە بابەتەدا ئەم خوارەووی ئایەتەکانی لە هەییووە .

ئەوهی ترسی لە .بوو ترسنۆک تەنانەت و ئاشتیخواز پیاویکی ئەبرام وەک بریاریدا ،وەرگیری لێی جوانەکی هاوسەرە سارای ئەوهی بۆ بکوژیت ئەم رێگەى لە فیرەوون .راستییهک نیو - بکات پيشکەشى خوشکەکی و دەولەمەندی کە کرد باران بەسەردا دیاریی و بوو رازی لێی فیلهووە لێدا بەلا بە فیرەوونى ،هینا بەدەست شتە بەم خودا .دەهینیت بۆ دەسەلاتی بە میسری کە دوورخستەووە ئەبرامی پاشان .ژنەکیەتی سارای کە زانی و مانەوهی پيشبینی ئەزموونە ئەم .بەجیهیشت دەسەلاتدار و دەولەمەند

و زېږ و دهړوښتن ،بوون میسر کۆیلهی ئهوهی دواى که دهکات عیبرانییهکان زۆر زووانه بهم دهسهلاته ئهم وه .دهبرد خوځيان لهگهڵ سامانهکەى دهسهلمیښت بۆ بهسووديان .

۱۳ ژيان سهرتای

لوت له ئهبرام جیابوونهوهی

کورهزای لووتی و خیزانهکەى و ئهبرام ،گهړانهوه میسرهوه له بۆ داناوه لى قوربانگایهکى که شوینهى ئهو بۆ ،بیئتیل بۆ گهړانهوه نیوان دهکهویته که بوون شوینهدا لهم ههموویان .خودا بۆ بانگهوازکردن له ناکۆکى و شهړ دواى . "ویړانه" و "خودا مالئى" نیوان له واته ،ئای و بیئتیل پيدا ئهوهی ههلبژاردنى و بووهوه جیا لوت له ئهبرام ،خزمهتکارهکانیان نیوان و دهشت و وهرگرت شته لهم سوودی لوتش .بگریتهبهه ئاراسته کام که *لووت* " :دهکات دیارى ۱۰ ئایهت .ههلبژارد بهلیندهرهکەى بهخیوکردنى *ههموو له که بینى ئوردنى دهشتى ههموو و کردموه بهرز چاوهکانى ،بیات لهناو عمۆرا و سۆدۆم یهزدان ئهوهی پیش .بوو باش ئاوى شوینییک* ی "ویړانه" کاره بهم " . *سوار تا ،میسر خاکی وهک ،بوو یهزدان باخچهی وهک* که دۆلهی ئهم شارهکانى خودا کاتیک دهیدۆزیتهوه که ههلبژاردنییک ،ههلبژارد و ئهو .لییدا گوگرد و ئاگر به ،داپۆشیوه ی "مردوو دهربای" بهشیکی ئیستا دوو که ،خودا پهحمهتی بۆ سوپاس ،دهبیئت رزگاریان سزایه لهم کچهکەى دوو ،بخاتهوه دووری سۆدۆم له و بکهنهوه ئاگاداری ئهوهی بۆ دهنیږت فريشته *بوون خراپهکار سۆدۆم گهلی* " :دهخوینینهوه ۱۳دا ئایهتی له .دهژی لهوئ که " . *یهزدان به بهرامبهه بوون گهوره گوناهباری و*

مایهوه شاخهکهدا له "خودا مالئى" ،بیئتیل نزیک له ئهبرام بۆیه

ئەوھى دواى ،فەرموو ئەبرامى بە يەزدان " ۱۸-۱۴: ۱۳ ژيان سەرەتاي ،دەژىت لىي شوينەى لەو و بکەرەو بەرز چاوەکانت :بووھو جيا لىي لوت خاکەى ئەو ھەموو چونکە ،رۆژئاوا و رۆژھەلات بەرەو ،باشوور و باکوور بەرەو **وھک نەوھکانت من** ،ھەميشە بۆ نەوھکانت و تۆ بە دەيدەم دەيبينيت کە **زەوى تۆزى بتوانيت کەسيک ئەگەر ئەوھى بۆ ، دەکەم زەوى تۆزى** پانى و درژايى بە ھەستە ،بژميردريڤ دەتوانن نەوھکانت . ، **بژميريت** ھاتە و گواستەو چادرەکانى ئەبرام بۆيە ' دەيدەمى من چونکە ،خاکەکەدا بۆ قوربانگايەكى لەویش ،حەبرۆنن نزىک لە کە ،مەمرە گەورەکانى دارە نيو کرد دروست يەزدان .»

بەشە ئەو ئەبرام ،بەجیھىشتوو لوت بۆ ھەلبژاردنەکەى ئەوھى دواى و نيعمەت دیسانەو لەویش و بیدات دەیەویت خودا کە وەرەگريت **زەوى تۆزى** " لەگەل " **تۆوھکانى** " بەراوردکردنى .دەکاتەو نوئ بەلپنەکانى ژيان سەرەتاي بەپپى ،مرۆف رۆحى و جەستە و رۆح کۆتايى و سەرچاوە ، " ۱۵:۵ ژيان سەرەتاي لە " **ئاسمان ئەستیرەکانى** " بەراوردکردنى بە ۲:۷ ،دەکرپتەو پشتراست .

۱۴ ژيان سەرەتاي

دەسەلات بە جياپوونەو

پاشاي پينج لەگەل شەر ئەوھى بۆ ھاتن رۆژھەلاتەو لە پاشا چوار شکستيان پاشاکە پينج .دەژيا تييدا لوت شارەى ئەو ،سۆدۆم کە بکەن دۆل بە ئەبرام ،ئاگادارکرايەو ئەوھى دواى .لوت لەگەل ،کران ديل بە و ھيئا نايەتەى ئەم گرنگى سەرنجى با .کرد ئازاد ديلەکانى ھەموو و ھات ھانايەو بەدەين خوارەو .

هينايه وه سامانه كهى و سهروته هه موو " ۱۴:۱۶ به نديايتى
و ژن ههروه ها ، سامانه كهى و مأل له گهل هينايه وه براكهى لوت ههروه ها
". گه له كهى

له به لام . كرد دهستوه ردانى لوتدا پيناو له تنها ئه برام واقيعدا له
جهخت ئه وهى بۆ دهكات ده مامك واقيعه ئه م خودا ، پروودا وه كاندا گيړانه وهى
بۆ كردوو هه لهى هه لېژاردنى كه بكاته وه لووت سه رزه نشتكردنى له سه ر
خراپه كاران شارى له ژيان

گه رايه وه سه ركه وتوويى به ئه برام ئه وهى دواى " ۱۴:۱۷ به نديايتى
هاته سوډوم پاشاى ، بوون له گهلېدا كه پاشاكانى ئه و و كيدورلا ئومير به سه ر
". پاشايه دۆلى كه ، لاييكات پيشواى شاوه دۆلى له ئه وهى بۆ دهره وه

دهشت: واتاى به "شاوئ" وشهى . بكرىت براوه سوپاسى ده بىت
له سه ر كاريگه رى و راكيشا خوئ لاي بۆ لوتى كه ئه وهى به ته واوى
هه بوو هه لېژاردنه كهى

هينايه شه رابى و نان سالم پاشاى مه لكيزادك " ۱۴:۱۸ به نديايتى
". بوو به رز خوداى كاهينى ، دهره وه

واتاى به ناوه كهى . بوو " به رز خوداى قه شهى " سالم پاشايهى ئه م
له سه ر به لگه يه ئه و دهستپوه ردانى و ئاماده بوون . "راستودروستيه پاشاكه م"
هاتنى كوئايى دواى له زه وى له سه ر راسته قينه خوداى په رستنى به رده وامى
زيندوو ئه برامدا سه رده مى خه لكى ميئشكى له زور كه باوه رپك ، لافاوه كه وه
ئاگا بئ ته واوى به راسته قينه خوداى په رستراوانهى ئه م به لام . ماوته وه
پيغه مبه ريه كانى ئه زموونه رپگه ي له خودا كه رزگار كه ره ي پلانه له و بوون
دهكات ناشكراى نه وه كانيه وه و ئه برام

ئه برامى: وتى و كرد ئه برام به به ركه تى " ۱۹: ۱۴ ژيان سه ره تاي
""!زه وى و ئاسمان دروستكه رى ، به رزه وه خوداى له لايه ن بىت پيرۆز

پشتراست نيعمه ته ئه و زياتر خودا فه رميه ي نوينه ره ئه م نيعمه تى
به خشى ئه برامى به شه خسيى شيوه يه كى به راسته وخۆ خودا كه دهكات وه

تۆى دوژمنه كانى كه بالاده ست خوداى بىت پيرۆز " ۱۴:۲۰ به نديايتى
". پيدا شتيكى هه موو دهى له سه ر يه ك ئه براميش ، دهستت داوته

سەرکەوتنەکی بوو وریا بەلام کرد ئەبرام بە بەرەکەتی مەلکیزەدک *کە بەرز خودای* " بۆ گەراندهووە ھۆکارەکی نەگەرپنیتەو؛ ئەو بۆ نموونە یەکی وە ". *کرد خۆی دەستی رادەستی دوژمنەکانی* " *هەببوو* " پنیە بەو ،خودا یاساکانی بۆ ئەبرام گوێرایەلی لە ھەبە کۆنکرتیمان واتای بە ناوێکی کە ،مەلکیزادیک بە " *داوێ شتیکی ھەموو دەھەمی* لافاوووە دوای لە دەھەمی یاسای ئەم بۆیە .*"راستودروستیە پاشاکەم"* لافاوێکەش پێش تەنانت رەنگە و ھەبوو بوونی زەوی لەسەر

پنی گەلەکەم :*گوت ئەبرامی بە سۆدۆم پاشای* " ۱۴:۲۱ بەندایەتی *" وەرگری خۆت بۆ سامانەکە و بەدە*

دەبەوێت بۆیە .کرد رزگار گەلەکی کە ئەبرامە قەرزاری سۆدۆم پاشای .پێدات خزمەتەکی پارە قۆز شیوەیەکی بە

دایەووە سۆدۆمی پاشای وەلامی ئەبرام " ۱۴:۲۲ ژیان سەرەتای *» زەوی و ئاسمان دروستکەری ،بەرز خودای ،یەزدان بۆ بەرزکردۆتەو دەستم*

بوونی خراپەکار پاشای ئەوێ بۆ وەردەگریت دۆخەکە لە سوود ئەبرام بیربۆتەو؛ *" زەوی و ئاسمان وەستای "* تاکە ،*" بەلادەست خودای یەھووا "* رپیگە لە پاشا کە بێت سامانە ئەو ھەموو خاوەنی تاکە دەکات وا کە دەھینیت بەدەستی خراپەکارییەکانیەو

و تارپک تەنانت ،تۆیە ھی کە شتیکی ھیچ " ۱۴:۲۳ ژیان سەرەتای *ھیچ .کردوو دەولەمەند ئەبرام من ؛باییت نەتوانیت تا ،نابەم سەندەلیش* *"!نییە من بۆ شتیکی*

بۆ تەنھا کە دەدات نیشان سۆدۆم پاشای بۆ ئەبرام کردارەدا لەم ئەوێ وەک ئەبرام .شەرە ئەم بۆ ھاتوو خۆی کورەزای لوتی رزگارکردنی توندوتیژیدا و چەوت و خراپە لە کە دەکات مەحکوم پاشایە ئەم ،بێت خودا دەکاتەو روون پاشا خراپەکانی سامانە رەتکردنەوێ بە ئەمەش وە .دەژی

بەشە ئێو و خواردیان گەنجەکان ئەوێ تەنھا " ۱۴:۲۴ بەندایەتی *خۆیان بەشی :مەرە و ئەشکۆل و ئەنیر ،رۆیشتن لەگەڵدا پیاوانی ئێو* *" وەردەگرن*

ئەو ،ھەيە بەوھو پەيوەندى تەنھا ئەبرام ھەلباردنەى ئەم بەلام سامانە لەو خۆيان پشكى دەتوانن بەندەكانى و خودايە بەندەى كە پياوھى دەكرېت پېشكەش كە وەرېگرن

۱۵ ژيان سەرەتاى

ھاوپەيمانيەو پېگەى لە جياپوونەو

بۇ بينينىڭدا لە يەزدان قسەى ،رووداوانە ئەم دواى " ۱: ۱۵ بەندايەتى زۆر پاداشتەكەت ،قەلغانەكەتم من ،ئەبرام مەترسە" :گوتى و ھات ئەبرام " . دەبېت گەورە

لە بۆيە ،دەژى درندەدا جىھانىڭى لە كە ئاشتىخوازە پياوڭى ئەبرام من " :بكاتەو دلىيائى ئەوھى بۇ دېت ،يەھو ھاوپېگەى ،خودا بينينىڭدا " . دەبېت گەورە زۆر پاداشتەكەت ،قەلغانەكەتم

،پېدەدەبىت چىم ،پەروەردگار :دايەو وەلامى ئەبرام " ۲: ۱۵ بەندايەتى « . ديمەشقە ئەليەزەرى مالىكەم مىراتگرى ،دەرپۆم مندال بى

ھاوسەرەكەيەو ساراي نەزۆكى بەھۆى ئەبرام زۆر ماوہيەكى بۇ ،مردنيدا لەگەل كە دەيزانى .دەنالىننىت مندالەو ھاوكى نەتوانىنى بەدەست ديمەشق ئەليزەرى " :دەگرېت مىرات بە خۆى مالى و مولك لە نزىك خزمىڭى " . كۆنە چەندە سوريا لە ديمەشق شارەى ئەم باسە شايەنى .

پېداوم نەوہيەكت ھىچ تۆ ئەوہتا" :وتى ئەبرامىش " ۳: ۱۵ بەندايەتى « . من مىراتگرى دەبېتە بېت لەدايك مالىكەمدا لە ئەوھى و

ھىچى پېيەى بەو دراوہ نەوہكانى بۇ كە تېناگات بەلېئانە لەو ئەبرام .مندالە بى ،نبيە

پیاوه ئهم: گوتی و لای هاته یهزدان قسهی ئینجا " ۱۵:۴ بهندایهتی میراتگری دهبیته، دیت خوتهوه جهستهی له ئهوهی بهلکو، تۆ میراتگری نابیتته تۆ."

مندال باوکی دهبیته بهراستی دهلیت پیی خدا.

سهیری: وتی، دهرهوه هینایه ئهوهی دواي " ۱۵:۵ ژيان سهرهتای پیی. 'بیانثرمیریت توانیت بهراستی ئهگهر، بزمیره ئهستیرهکان و بکه ئاسمان دهن شیویه بهم نهوهکانت': گوت.

مانایه ئه و بۆ هیمادار کللیکی خدا، دراوه ئهبرام به که بینیندا له له بنهردا له. دهبهخشیت " ئهستیره " وشهی به که دهکات ئاشکرا پوچییه " زهوی به روونکی " پۆلی " ئهستیره"، باسکراوه ۱:۱۵ ژيان سهرهتای بۆ و کردووه بانگی خدا که، ئهبرامه پۆلی ئیستاوه له پۆله ئهم و بهخشیوه ئه و ههموو هی ههروهها بهلام. کردووهتهوه جیای مهبهسته ئهم دهکهن خدا بۆ خزمهتکردنی و ئیمان ئیدیعی که دهبیته باوهردارانهش به دهرت " ئهستیرهکان " پیگهی، ۱۲:۳ دانیال بهپیی که باسه شایهنی وهک دانان ئهوانهی " :ئهبهدیته ناو چوونه لهگهڵ ههلبژێردراوهکان بهرهو کهس زۆر ئهوانهی، دهرهوشینهوه ئاسمانهکان درهوشاوهپی " ههتایه ههتا و ههمیشه بۆ ئهستیرهکان وهک، دهبن راستودروستی ههلبژاردنی بههۆی ئهوان بۆ دهگهڕێتهوه سادهپی به " ئهستیره" وینهی خوداوه لهلایهن.

به ئهویش، ههبوو یهزدان به باوهپی ئهبرام " ۱۵:۶ بهندایهتی دانا بۆی راستودروستی."

بنهمای و ئیمان پیناسهی فهرمییهکهی توخمه کورته ئایهته ئهم و پهوا و پۆشنهگری له جگه ئیمان چونکه. پیکدههینیت ئیمان به پهوابوون زانینی پیکهی له تهنها خودا به متمانه. نییه تر هیچی شایسته متمانهیهکی پهوایه؛، خو شه پیی دلێ که شتانهی ئه و ههموو و ویست له پۆشنهگرانه باوهربوون له پیکدیت خودا به متمانه. ناشهرعی شتیکی دهبیته، ئهگهرنا به، دهکهن گوپرایهلی که دهخات بهرهکهت کهسانه ئه و تهنها که بهوهی مهسیح عیسا تهواوتهی نموونهی و ئهبرام نموونهی شوینکهوتنی.

ئەو كە حوكمەيە ئەو پېشبینى ئەبرام لەسەر خودا حوكمەى ئەم
لە ،دەكەن مامەلە ئەو وەك كە دەگوازیتەووە كەسانەدا ئەو ھەموو بەسەر
خۆياندا سەردەمى لە كە ئىلاھىيەى راستىيە ئەو بۆ گوڤرايەلیدا ھەمان
داواكراون و پېشنياركراون.

ئورى لە كە **يەزدانم من** ' :فەرموو پېى يەزدان " ۱۵:۷ بەندايەتى
بېيتە ئەوەى بۆ بەدەم پى خاكەت ئەم تا دەرەو ھىناومەتە كەلەنەكان
". خاوەندارىتى

خودا ،ئەبرام لەگەل پەيمانەكەى پېشكەشكرەنى بۆ پېشەكەيەك وەك
فۆرمولەيە ئەم .دەرەو ھىناويەتيە كەلە ئەم لە كە بېردەخاتەو ئەبرامى
لە كە وەرگىراوە خودا ى"فەرمان دە" يەكەمى پېشكەشكرەنى مۆڤىلى لە
خاكى لە كە ،پەرەردگارتانم يەزدانى من " :پىكرەو ئاماژەى ۲:۲۰ دەرچوون
". **كۆيلايەتى مالى لە ، دەرەتانهينام** ميسرەو

بزانم چۆن ،پەرەردگار :دایەو وەلامى ئەبرام " ۸: ۱۵ ژيان سەرەتای
" دەكەم؟ خاوەندارىيەتى كە

دەكات YaHWéH لە نیشانەيەك داواى ئەبرام.

و سالان سى گامپىشكى :گوت پېى يەزدانىش " ۱۵:۹ بەندايەتى
و بچووك كۆترىكى و سالان سى بەرخىكى و سالان سى مېينەى بزنىكى
". وەرگەرە بچووك كۆترىكى

و بېرىن نيوە لە و برد ئاژەلەنى ئەم ھەموو ئەبرام " ۱۰: ۱۵ بەندايەتى
نەكرد دابەش بالەندەكانى بەلام ،دانا ترە ئەو بەرامبەر لە پارچەيەكيان ھەر
".

ئەم .ھەيە روونكرەنەو بە پېويستى ئەبرام كارەكانى و خودا وەلامى
كە ،دامەزراو ھاوبەشى بېرۆكەى بنەماى لەسەر قوربانىكرەنە پۆرەسمە
با :پەيمانپەكەو ناو دەچنە كە ھەيە لایەنەو ھەردوو بە پەيوەندى
،مەسيح جەستەى ھىماى براون نيوە لە ئاژەلەنى ئەو .بكەين ھاوبەشى
ھەلپژىردراوەكانيدا و خودا نىوان لە رۆحىيەو پووى لە ،بوون يەك بە كە
بەلام ،دەكەن مەسيح و مرۆڤايەتى نوڤنەرايەتى مەرەكان .دەيىت ھاوبەش
نيزدراوە خوداوە لەلایەن كە ،نين بەرجەستە مەسيح مرۆڤايەتى بالەندەكان

بەلام دەردەكەون پەيماندا لە ئاسمانى ھېمايەكى ۋەك ئەمەشە لەبەر ھەر ھەلبژێرداوانى بۆ سوودى تەنھا عيسا پېگەى لە گوناھ كەفارەتى .نابردېن ئاسمانى فرىشتەكانى نەك دەيىت زەمىنى

مردووھكاندا تەرمى بەسەر نېچىر بالئەدى " ۱۵:۱۱ ژيان سەرەتاي " .دەريانكرد ئەبراميش و دابەزين

و خراپەكاران تەرمى تەنھا ،كردووھ پېشبينى خودا كە پلانەى لەو گەرانەوھى لە نېچىرەكان بالئە بە دەريىت خۆراك ۋەك ياخيىووان ئەو چارەنووسە ئەم زەماندا كۆتايى لە .رزگاركەردا مەسىحى شكۆمەندانەى لەگەل پەيمان ياساكانىوھ پېگەى لە و مەسىح لە كە ناگريتەوھ كەسانە ،دەبن ئاشكرا شىوھى بەم ئازەلانەى ئەو لاشەى چونكە .دەبەستن خودا پەروايە ئەبرام كارەى ئەم .ئەبرام بۆ و خودا بۆ ھەيە زۆريان پېرۆزىيەكى داھاتوو بە سەبارەت بکەن پېشبينىيە ئەو دژايەتى رۆوداوەكان نايىت چونكە مەسىح پېرۆزى كۆتايى چارەنووسى و

ئەبرامدا بەسەر قوول خەوى ،بوو ئاوا خۆر كاتىك " ۱۵:۱۲ بەندايەتى " .ھات بەسەريدا گەورە تاريكىيەكى و ترس ،كەوت

كە خەوى ئەو ۋەك ،" قوولە خەويكى " .نييە ئاسايى خەوتنە ئەم يارمەتيدەرەكەى " ،بكات دروست ژنيك ئەوھى بۆ كرد نوقم تيدا ئادەمى خودا لەگەل كە پەيمانەى ئەو چوارچيۆھى لە .پشتىوھ بېرپەكانى لە يەككە لە ،" بەم كە دەكات ئاشكرا بۆ پېغەمبەرايەتييەى مانايە ئەو خودا ،دەيكات ئەبرام لە .مەسىحدا لە خودا خۆشەويستى بابەتى دەيىتە كە ،دراوھ " يارمەتيدەرە ناو بچيىتە ئەوھى بۆ مردنى ھۆى دەيىتە خودا ،رۆالەت بە تەنھا راستيدا ژوورەوھى چوونە پېشبينى شىوھى بەم ،خۆيەوھ ھەميشەيى جزوورى بنەمايەى ئەو بەپيى ،راستەقىنە ژيانى بۆ واتە ،ھەتاهەتايى ژيانى بۆ دەكات .بژى و ببينيىت خودا ناتوانيىت كەس كە

ژيانى بۆ دەكات كوێر خودا كە دەگەيەنيىت ئەوھ " گەورە تاريكى " و دەرکەوتن لە پېغەمبەرانە و مەجازى وپنەى ميىشكىدا لە ئەوھى بۆ زەمىنى " ئەبرام ،تاريكىدا لە بووھ نوقم شىوھى بەم .بكات دروست خۆى خودا بوونى لەسەر جەخت ترسە ئەم لەوھش جگە .دەكات ئەزموون پەروا يكى " ترس

له گهل قسه ی که دهکاته وه دروستکهر خودای سهرسورپهینه ری سروشتی دهکات.

که بزانه دلنیا بییه وه به: *فهرموو ئه برامی به یه زدان* " ۱۵:۱۳ به ندایه تی چوار ماوه ی بۆ له وئ، نییه ئه وان هی که ده بن نامۆ خاکێکدا له نه وه کانت " . ده چه وسینرینه وه و ده بن کۆیله سال سهد

بۆ که چاره نووسه ی ئه و ، راده گه یه نیئت ئه برام به داها توو خودا . ته رخانکرا وه نه وه کانی

ئه مه : " نییه ئه وان هی که خاکێکدا له ده بن نامۆ نه وه کانتان ... " . میسر بۆ ئاماژه یه

یوسفی که نوێ فیرعه ونیکی گۆرینی بۆ : " بۆی کۆیله ده بنه ئه وان ... " ئه م . خۆی پیش گه وره که ی وه زیره به بوو که عیبرییه ی ئه و ، نه ناسیوو . دیت به دی موسادا سهرده می له کۆیله کردنه

باسی ته نها ئه مه : " ده چه وسینرینه وه سال سهد چوار ماوه ی بۆ و ... " ئه و باسی فراوانتر شیوه یه کی به به لکو ، نییه میسری سته مکاری له تا ده بیئت ئه برام نه وه کانی له سهر کاریگه ری که ده کات سته مکارییه . پی دا وه به لیئنی خودا که خۆیان نه ته وه یی خاکی ، ده که ن خا وه ندریئتی که نعان

ده دم نه ته وه یه ئه و له سهر حوکم من به لام " ۱۵:۱۴ ژیان سهره تای " . ده ره وه دینه زۆره وه سامانیکی به دواتر ، ده که ن خزمه تیان که

که ، میسره ته نیا به راستی ، ئاماچ کرا وه ته ئه مچاره نه ته وه یه ی ئه و سهرنج . ده به ن خۆیان له گهل ده وله مه ندییه کانی هه موو و ده هیلن به جیی پیشوودا ئایه تی له که هی " چه وساندنه وه " ئه و خودا ئایه ته دا له م بدن ده کاته وه پشتراست ئه وه ئه مه ش . میسر بۆ ناگه رپنیه ته وه پیکرا وه ئاماژه ی ناگریته وه میسر ته نها باسکرا وه که " ساله سهد چوار " ئه و که

له ، باو با پیرانت لای ده چیه ئاشتی به تۆش " ۱۵:۱۵ به ندایه تی " . ده نیئریت پیریدا ته مه نیکی

له هه برۆن له . دیت به دی کردبوو پیشبینی خودا وه ک شتیک هه موو هیتییه ک له ژبانیدا له ئه برام که زه وییه ک له سهر مه خپه له ئه شکه وتی . ده نیئریت ، کریویه تی

چونکہ، ئیڙہ دہگہڙینہوہ چوارہمدا نہوہی لہ " ۱۵:۱۶ بہندایہتی
". خوی تہواوی نہگہیشتوہتہ ہیشتا نہمۆریہکان تاوانی

لہگہل باشیان پەویہندیہکی حیثیہکان، ئەمۆرییانہ ئەم نیو لہ
رپککەوتن بۆیہ. دەزانی گەورەیان خودای نوینەری بە کہ، ھەبوو ئەبرامدا
، " نہوہی چوار " لہ بەلام. بفرۆشن گۆرەکی بۆ زەویەکی ئەوہی لہسەر
دەگەیشتنە کەنعان گەلانی و دەبوو جیاواز دۆخەکہ، " سأل سەد چوار " واتە
، دەچوون لەناو ھەموویان و نەدەگرت بەرگی خودا کہ، یاخیبوون ئاستی
خۆیان نەتەوہیی خاکی دەیکردە کہ، بەجیدەھیشت عیبریہکان بۆ خاکەکیان

، تیبگەین کەنعانیہکان بۆ کارەساتبارە پلانہ لہم باشتەر ئەوہی بۆ
یەکەمی کۆرە کہ کردبوو کەنعان لہ نەفرەتی نوح کہ بیٹ لەبیرمان گرنگە
نەوہی ئەم لەلایەن بەلیندراو خاکی شیوہیہ بەم. بوو کۆرەکی حەمی
لپکراوو نەفرەتی خوداوہ و نوح ھەردوو لەلایەن کہ، بوو دانیشتوو ھامەوہ
بۆ دابوو بپاری خودا چۆن وەک، بوو کات پرسی تەنھا لەناوچووونیان
زەوی بۆ پلانہکانی جیبەجیکردنی.

، ھات گەورە تاریکیہکی، بوو ئاوا خۆر کاتیک " ۱۵:۱۷ بہندایہتی
تییپەری دابەشبووہکاندا ئازەلہ نیوان لہ ئاگر بلپسە و دوکەلاوی کورەییہکی
".

بویری بەھۆی. قەدەغەیہ مرۆف دروستکراوی ئاگری رپۆرەسمەدا لہم
لەلایەن رۆژیک ھارون کۆرەکی دوو، بکات سەرپچی بنەمایہ ئەم ئەوہی
لہ ئەویش، کردبوو خودا لہ نیشانەییہکی داواي ئەبرام. دەخوړن خوداوہ
لہ کہ تیدەپەرپت ئازەلانەدا ئەو نیوان لہ کہ دپت ئاسمانیدا ئاگری شیوہی
، دەدات بەندەکانی بۆ شایەتھالی خودا کہ شیوہیہ بەم ھەر. براون نیوہ
ھاوسەری و بیگانە شازنە کہ، بەعل پیغەمبەرانی پیش پیغەمبەر ئیلیا وەک
نوقم ئاودا لہ کہ قوربانگاکی. دەکات پالپشتی ئیزاییل ناوی کہ ئەحاب پاشا
ئامادەي ئیلیا کہ ئاوہی ئەو لہگەل، ناردویەتی خودا ئاگرەي بەو، بووہ
بەھۆی درۆزنەکان پیغەمبەرە قوربانگای بەلام، دەسویت، کردووہ
دەبیٹ رزگاری ئاگرەکیہوہ.

بەست ئەبرام لەگەڵ پەیمانیکى يەزدان رۆژەدا لەو " ۱۵:۱۸ بەندایەتى
رووبارى تا میسرەو رووبارى لە ،نەوکانت بە دەدم خاکە ئەم :فەرمووی و
"،فورات رووبارى ،گەورە

کە دەکاتەو پشتراستى ئایەتە ئەم ،۱۵ دا بابەتە ئەم کۆتایى لە
لە هەلبژێردراوەکان کە پەیمانە ئەو سەرەکیى بابەتى بەراستى
خودا لەگەڵ پەیمانە ئەم ئەوەى بۆ **دەکاتەو جیا تر مرۆفەکانى**
بکەن خزمەتیان و بکەن هاوبەش.

سنوورانە لەو دراوە عیبرانییەکان بە بەلێن کە خاکەى ئەو سنوورى
لە خودا بەلام .دەکرد داگیرى کەنعان داگیرکردنى دواى میللەتەکە کە زیاترە
کە ،ناووە خستە عەرەبستانی و سوريا فراوانەکانى بیابانە پیشکەشکردنیدا
کە شور بیابانى هەروەها ، *دەرژا فورات رووبارى* بەرەو رۆژەلەت بەرەو
بەلێندراو خاکى بیابانانەدا ئەم نیوان لە .جیاکردەو ئیسرائیل لە *میسرى*
وەرگرت خودای باخچەى سیمای.

،گەلانن هێمای " *رووبارەکان* " ،پێغەمبەرەکانەدا رۆحى خوێندنەوێ لە
دەربارەى واتە ،ئەبرام نەوکانى دەربارەى بکات پێشبینى دەتوانیّت خودا بۆیە
و ئیسرائیل دەرەوێ لە هەلبژێردراوەکانى و پەرستراوەکانى کە مەسیح
هێما ۹:۱۴ پەخشانی لە کە "ئەوروپا" لە رۆژئاوا لە ،دەدۆزیتەو میسر
". *فورات گەورەى رووبارى* " ناوی ژێر لە کراوە.

" ،کادمۆنییەکان ،کەنیزییەکان ،کۆنییەکان خاکى " ۱۵: ۱۹ بەندایەتى

" ،رەفایمەکان ،فەریزییەکان ،هیتیەکان " ۱۵: ۲۰ بەندایەتى

و گەرگاشییەکان ،کەنعانییەکان ،ئەمۆرییەکان " ۱۵:۲۱ بەندایەتى
". *یەبوسییەکان*

لە کە دەکرد بنەمالانە بەو ئاماژەیان ناوانە ئەم ئەبرامدا سەردەمى لە
دانیشتووین و پێکھێناوە کەنعانیان خاکى کە کۆبوونەتەو شارەکاندا
زەبەلاحى بالای ،تر لەوانى زیاتر کە ،بوون رەفایمەکان لەنیویاندا .کردوو
نەوێ چوار " دەست گرتە خاکەکەى یەشوع کاتیک پاراست لافاوەکانیان پێش
دواتر " *سأل سەد چوار* " یان "

له كه نهوهكانى .خودادا پلانى له پهمانه ههردوو باوكى ئهبرام
 ئهو لهناو كه دههينا بهرههم نهوهيان چهندين ،بوون لهدايك گۆشتهوه
 نهوهوه لهلايهن بهلام ،ههلبهئاردووو خودا كه بوون لهدايك گهلهدا
 گۆشت بنهमाى لهسهر كه يهكهمه پهمانه ئهم بۆيه .ههلهبهئيردراون
 ،دهكات تاريك تيگهيشتنهكهى و دهشيويئيئ و رزگاربوونى پلانى ،دامهزراوه
 ههردوو له باوهر كردهوهى لهسهر تهنها كوٽاييدا له رزگاربوون چونكه
 ،نهكرد رزگار عيبرى پياوى گۆشت خهتهنهكردنى .وهستاوه پهمانهكهدا
 كار ،بيٽ رزگارى ليكرد واى ئهوهى .داواكرابوو خوداو لهلايهن هههچهنده
 پشتراستى و كرد ئاشكرا خوداى به متمانهى و باوهر كه ،بوو گوپرايهلبهكانى
 ،دهكات مهرجدار نويدا پهمانى له رزگاربوون بنهمايه ئهم ههمان وه .كردهوه
 رپورهسم و فهرمان گوپرايهلبه كارهكانى رپگهى له مهسيح به باوهر تييدا كه
 سهرانسهرى له خوداو لهلايهن كه دهكرپتهوه زيندوو ئيلاهييهكان بنهما و
 ،خودادا لهگهله جيبهجيكرابو پهماندييهكى له .ئاشكراكراون پيرؤزدا كتيبي
 لهبههر ههه دهكرپتهوه؛ رپوناك رپوچ له تيگهيشتن به پيتهكه فيركارى
 دهبهخشيت ژيان رپوچ بهلام ،دهكوژيت پيتهكه " :فهرموويهتى عيسا ئهمهشه
 ."

١٦ ژيان سهههتاي

شههههتهوه رپگهى له جياووونهوه

خزمهتكارپكى ،نهبووه مندالي ئهبرام ژنى ساراي " ١٦:١ ژيان سهههتاي
 " .هاجهر ناوى به هههبوو ميسرى

بئ يهزدان ئهههتا» :گوت ئهبرامى به ساراي " ١٦:٢ بهندايهتى
 ليى مندالم رهنگه ،خزمهتكارهكهه لاي بؤ وههه ئيستا ،كردووم بهرهههه
 » .گرت ساراي دهنگى له گوپى ئهبراميش .بيٽ

میسری هاجهري ،ئهبرام هاوسهري ،ساراي پاشان " ۱۶:۳ بهندايهتي
سال ده ئهبرام ئهوهي داوي ،ميردهكهي ئهبرامي دايه و برد خزمهتكارهكهي
".ژيا كهنعان خاكي له

بههوي بگرين بهدبهخته ههلبژاردنه لهه رهنه ئيمه بو ئاسانه
خوي چون وهك بكن دۆخهكه سهيري بهلام ،سارايهوه دهستپيشخهرييهكهي
کرد بهختهوهر ميردهي و ژن بهو پيشكesh

لهدايك دايكيهوه سكي له منداليك كه گوتبوو ئهبرامي به خودا
لهوش جگه .بوو نهزوك كه نهکرد بو ژنهكهي ساراي باسي بهلام .**دهييت**
پاگهياندانه ئهه لهسهر نهکرد دروستكهرهكهي له روونکردنهوه داوي ئهبرام
بكات لهگهل قسهي خوي سهروهري ويستي بهپي خودا بوو ئهوه چاوهرپي
وردی به روونکردنهوهنهکردنه ئهه كه تيگهين لهوه دهييت ،ليهدا وه
خودا كه بووه مرويه دهستپيشخهرييه ئهه وروژاندني لي مهبهست
،دروستکردوهو نيعمهتهوه بهليني لهرووي ناشهري هاوتايهكي بههويهوه
كه ئيسرائيل داهاووهي ئهه پيش ئهوهي بو ،بهسوود هاوتايهكي بهلام
تهنانهت و نهياريك ،تهحهداكهر و شهپانگيز پكابهريكي ،دامهزرا ئيسحاق لهسهر
كه ،خراپه و چاك پگايهي دوو لهو جگه ،تيگهيشته خودا .دانييت دوژمنيكيش
پويستن شيوه ههمان به "دار و گيزهر" ،دانراون مروثدا ههلبژاردني لهبهردهم
كه ،ئيسماعيل لهدايكبووني .بهه پيشهوه بهرهو سهershوري "كهه" ئهوهي بو
دهييت عهههبي ستافي پيكهيناني بهرژهوهندي له ،ئهبراميش كوري هاوكات
ئهه بو ئيرونييهك ملكهچبوون!) ئيسلامي ،ئاييني ،ميژوودا له فورمي دوا تا
(بووماوهيه و سروشتي ياخييووه گهله

بيني كاتيک .بوو دووگيان و هاجهه لاي چوو " ۱۶:۴ ژيان سهههتاي
".کرد خاتوونهكهي سهيري سووكايهتييهوه به ،بووه دووگيان

بهرامبهه ميسرييهكه ژنه ،هاجهه سووكايهتيپکردنه ههلوسته ئهه
لهه وه .موسلمانه عهههبي گهلاني تايبهتمهندي ئههمرپوش تا ،خاتوونهكهي به
ئيمتيازه ئهه رپژئاوا جيهاني چونكه ،نين ههله تهواوي به ئهوان ،كارهدا
خوداييهوه مهسيحي عيساي بهناوي كه پيكردوه سووكايهتي بيئهنهنازهي
له بهردهوامه دروينهيه عهههبيه ئايينه ئهه شيويه بهه .پيدراوه ئينجيليان

بیرکردنهوهی بناغهکانی له رۆژئاوا کاتیڤدا له ،خودا گهروهیی ږاگه یاندنی
سرپوهتهوه خۆیدا

کوټاییمان سهردهمی وردی دۆخی ،هاتوو ئایهتهدا له م وینهیهی ئه و
شیواوی فۆرمی له تهنانهت رۆژئاوا مهسیحیهتی چونکه ،دهدات نیشان
نوقم تاریکیدا رۆخی نهزۆکی له و ناییت مندالی ئیتر ،سارای وهک ،خۆیدا
پاشایه چاو یهک پیاوی ،نایینایاندا خاکی له :دهوتریت وهک وه .دهبیئت

ستهمهی ئه و' :گوت ئهبرامی به سارای " ۱۶:۵ ژیان سهرهتای
بینی کاتیک ،باوهشتهوه خسته خزمهتکارهکهمم ،تۆیه لهسهر کراوه بهرامبهرم
نیوان له دادوهری یهزدان ،کردم سهیری سووکایهتیهوه به ،بووه دووگیان
"!"بکات تۆدا و من

ئهوتهتا» :دایهوه سارای وهلامی ئهبرام " ۱۶:۶ ژیان سهرهتای
'بیکه باشه پیت که شیوهیهی به و ،تۆدایه دسهلاتی له خزمهتکارهکهت
". ههلهات لای هاجهر و کرد لهگهلهدا مامهلهی خراپ سارای پاشان

که ناکات تاوانبار سارای و دهکات قبول خۆی بهرپرسیاریتی ئهبرام
سهرهتاوه له ههر شیوهیه بهم .ناشهرعیه له دایکبوونه ئه م هاندهری
،وانهیه ئه م دواي و دسهپینیت ناشهرعیهتدا بهسهر خۆی یاسای شهرعیهت
نزیک بنهماله ههمان کهسانی تهنیا له موهودوا هاوسهرگیریهکان
دواي که نهتهوهیهکهی فۆرمه و ئیسرائیل داهاتوویدا له تهنانهت ،یهکدهخن
هیناوه بهدهستی میسرهوه له کوچکردن

و بیابان له ئاو کانیهکی لای له یهزدان فریشتهی " ۱۶:۷ بهندایهتی
". دۆزیهوه شوردایه رڼگای له که کانیهی ئه و لای له

پینگهی بههۆی تهنها هاجهر و خودا نیوان راستهوخۆیهی ئالوگۆره ئه م
که ،دهیدۆزیتتهوه شوردا بیابانی له خودا .دهکریت ئهبرامهوه بهختهوهری
به دواي بهردهوام ،دهژین چادردا له که کوچهریهکان عهر به دۆمهینی دهبیته
مانهوهی ئامرازی ئاوهکه سهرچاوهی .وشرهکانیان و مهر بۆ دهگهرپن خۆراکدا
هانی ئه ممهش ،دهبیتهوه "ژیان ئاوهکانی بههاری" رووبهرووی و بووه هاجهر
به رههمدارهکهی چاره نووسی و خزمهتکارپک وهک خۆی پینگهی که دهدات
بکات قبول

هاتوویت کوپوه له، سارای خزمه تکاری هاجەر: وتی " ۱۶:۸ به نډایه تی خاتوونه کهم، سارای له من': دایه وه ولامی ئه ویش 'ده چیت؟ کوئ بو و هه لډینم".

وه لام ده چی؟ کوئ بو: دده اته وه پرسپاره که هه ردوو ولامی هاجەر خاتوونه کهمه وه سارای له: وه لام دپی؟ کوپوه له. هه لډینم من

لای بو گهړه وه: گوت پیی یه زدان فریشته ی " ۱۶:۹ به نډایه تی ". بیه دهستی ملکه چی و خاتوونه کهت

و گهړانه وه فهرمانی، ناهیلته وه بو بژارده یه کی هیچ دادوهر سهرۆکی بوو سووکایه تیبه ئه و به هوئ راسته قینه کیشه ی چونکه، دده ات خۆبه زلزانینی خاتوونیک کی وهک، نه زۆکیه که ی له جگه که نیشاندرا خاتوونه که ی به که لیکریت رپی و خزمهت ده بیئت و ده میښته وه خوئ شهرعی

ده کهم زور نه وه کانت': گوت پیی یه زدان فریشته ی " ۱۶:۱۰ به نډایه تی ". ناژمیردین که ده بن زور نه ونده و

نه وه کانی به لینی. "گیزه ریک" پیشکه شکردنی به دده ات هانی یه هوه فره ییه ئه م، مه کهن هه له ". بژمیردین ناتوانریت که زورن نه ونده " پیده ات تا، هه لده گیرین خودا قسه کانی چونکه. رپوخی نه ک ده بیئت جهسته یی بیگومان به لام. عیبریه کانه وه نه وه له لایه ن ته نها، نوئ په یمانی دامه زراندنی قبولکردنی به خودا وه په یمانی ناو بجیته ده توانیئت دلسوز عه ره بیکی هه ر له هه ر وه. نووسیویانه پیرۆزدا کتیبی له عیبریه کان نه وه ی وهک نورمه کانی. نه هیناوه به دی پیوهره یان ئه م موسلمانان قورئانی دامه زراندیه وه سهره تای و لیده گریت ره خنه یان و ده کات تۆمه تبار ئینجیلییانه راستیه ئه و. پیداهه ته وه ره سه نایه تییان مه سیح عیسا که ده یان شیوینیئت

ئه برام بو که ئیسماعیل بو دهرپینه ئه و هه مان به کاره یانی به ئه مه که تیده گه ین، " بژمیردین ناتوانریت که زورن هینده "، به کاره اتوو بو که هه لبریدراوه کان نه ک و مروقه کان بلاو بوونه وه ی بو ئاماژه یه ته نها پیشکه شی خودا به راوردکاریانه ی ئه و. هه لبریدراون هه تاهه تای ی ژبانی بو. بکرین جیه جی ده بیئت که مه رجیکه وه ژیر که وتوونه ته هه میشه ده کات که ئایینی چالاکیه کی هه ر بو ئاماژه یه " ناسمان ئه ستیره کانی " نمونه

تەنھا ڤووناکییهک؟ چ به به لām. "زهوی ڤووناککردنهوی" له پیکدیت "ئهستیرهیهک"، پیدراوه شهرعیهت خوداوه لهلایهن که راستی ڤووناکی بهپیی، ئاسمانهکاندا له "همیشه بۆ درهوشاوهیی" شایستهی دهکاته فییری "بهراستی و بوون" ژیر "بهراستی چونکه ۱۲:۳ دانیال خودا بهپیی کردییت یان" راستودروستی.

دووگیانیت تۆ ئهوتّا: گوت پیی یهزدان فریشتهی "۱۶:۱۱ بهندایهتی له گوئی یهزدان چونکه، ئیسماعیل دهنییت ناوی، دهکهنیت له دایک کوریک و". بووه ئازارهکانت

دژی دهستی، دهبیّت کیوی کهریکی وهک "۱۶:۱۲ بهندایهتی له گهّل دوژمنایهتی به و، دهبیّت دژی ههمووان دهستی، دهبیّت ههمووان". دهژی براکانی ههموو

کیوی کهریکی "به دهکات بهراورد عهره بهکانی نهوه و ئیسماعیل خودا جگه و بهناوبانگه؛ خۆی سه رسهختی و یاخی سروشتی به که ئازه لیک"، بکریّت رام ناتوانریت بۆیه. "کیوی" دهوتریت پیی پییهی به و، درنده، له وهش به رپگه نه و دهویت خۆشی نه کورتی به. بکریّت رازی یان، بکریّت مالی به بهرامبهر شهرانگیزانه مهیلی جینهکانیدا له و دهدات خۆی خۆشویستنی خوداوه لهلایهن که حوکمه ئهه. هه لدهگریّت خۆی نامۆکانی کهسه و خه لک زۆری گرنگییهکی کوّتاییانهدا سه ردهمه له م، کردووه ئاشکرای و دامه زراوه که، ئیسلام ئایینی، خوداوه چاوی له، سزادان ڤۆلی له تیگه یشتن بۆ ههیه "که سه ردهمانه ی له و کراوه له گه لدا شه ری ساخته مه سیحیه تی لهلایهن دوا ی له ئیسرا ئیل. نه بووه تر هه یچی "تاریکی" له جگه مه سیحی "ڤووناکی، ئامانجی بووه ته دیکه جاریکی، باوبا پیرانی خاکی سه ر بۆ گه رانه وه ی لهلایهن که، مه سیحیه که یه وه پۆشین ی به ڤۆژئاواش جیهانی ههروه ها ناوی نادروستی به تهواوی به ئهوان که، پارێزراوه ئه مریکا وه ده سه لات ی "گه وه" ده توانیّت که متر یکی "شه ی تان" راسته. "گه وه شه ی تانی" ده بهن بناسیته وه.

وه لāmی خودا" واتای به که ناویک، ئیسماعیل هینانه کایه ی به خودا خیزانی له ناو زیاتر دابه شبوونیکی خودا، مملانی مندالی، "داوه ته وه

له كه دهكات زياتر زمانانه ئه و نه فره تي ئه مه ش . دهكات دروست ئه برامدا ، بكات ئاماده سزا ئامرازي ئه گهر به لام . دروستكراون بابلدا تاقيكردنه وه ي دوو له مرؤقايله تي ياخيگه رانه ي رهفتاري پيشوه خته كه ئه وه يه له بهر ئه وه ده زانيٲ جيهان كوٲتايي تا يه كدا دواي له يه ك په يمان ي

له گهل قسه ي كه يه زدان ناوه ئه لرؤي عه تا ناوي " ١٦:١٣ به ندايه تي " بينيوه؟ مني ئه وه ي دواي بينيوه شتٲكم لٲره من ئايا :وتي چونكه ، كردبوو

ئهم ته نه انت به لام . بينه ريت خوداي تو :واتاي به رؤي ئٲل ئاتا ناوي ئهم باقى .ئهو بالاده ستي به سووكايه تيكرده ،خودا به ناويك كرداره ي لهم ده توانرٲت ،وه رگٲردراوه جياواز شيؤه ي چه ندين به كه ئايه ته خزمه تكاره كچه ئهو .سورماوه سه ري هاجهر .بكرٲته وه كورت بيركرده وه دا چاره نووس كه دروستكه ر گه وره خوداي سه رنجي جيگه ي بووه ته بچووكه بترسيٲ؟ چي له له وانه يه ،ئهموونه ئهم دواي .دهكات ئاشكراي و ده بينٲت

ئيوان له ،رؤي به يرلاهاي بيرى ناوئرا بيره كه بؤيه " ١٦:١٤ به ندايه تي " . بارده دايه و كادٲش

به لام ،شانازيبه ،ده رخشوو ته تٲدا خوؤي خودا كه زه مينيانه ي شوٲنه ئهو رؤحي به هوؤي زورجار ،ده به خشن پٲيان مرؤقه كان كه شه ره فانه ي ئهو ناكاته وه ئاشتيان له گه لٲدا كه ،بٲه رسته يه كه يانه وه يه

ئه براميش ،كرد له دايك ئه برامي كورٲكي هاجهر " ١٦:١٥ به ندايه تي " . ئيسماعيل بوو له دايك هاجهر كه دانا كوره ي ئهو ناوي

سه رووي له و ئه برامه راسته قينه ي كورٲي ئيسماعيل به راستي سروشتي شيؤه يه كي به كه ،يه كه ميه تي مندالٲي هه مووشيانه وه پٲشتر خودا كه نيبه به لٲنه ئهو كورٲي به لام .ده بٲت وابه سته يي " ناوي به لام ،هه لٲٲردراوه خداوه له لايه ن هه رچه نده .رايانگه يانده بوو بنه ماي له سه ر يه كه م پله ي به " بيستووويه تي خودا " واتاي به " ئيسماعيل و خاتوون له لايه ن كه برپارانويه ئهو قوربان ي كه ،دامه زراوه هاجهر ناخؤشي سه رچاوه سارايشه وه و ئه برام هه له ي له :دووهم به لام .دراوه ئاگاهيه وه ژنه ،هاجر له لايه ن كه كوره ئهم كه وايه باوه رپان ساتٲك بو كه ده گرٲت جيٲه جيكرده ي و "ولام" و پشتر استكرده وه ،بووه دووگيان ميسريه وه

خویناوی لیکهوتەى جیهان کۆتایى تا هه‌له‌یه ئهم .بووه خودا ڤاگه‌ياندنێ ده‌بیٔ.

جه‌وه‌ه‌رییه‌که شته ئه‌و بۆ و مرو‌قه‌وه بیرى گه‌مه‌ى ناو چووته خودا
زیندوووه **ناکۆکى دابرانى** و ناکۆکى منداڵى :ده‌گات ئه‌نجام به

کاتێک *بوو ساڵ شه‌ش و هه‌شتا ته‌مه‌نى ئه‌برام* " ١٦:١٦ به‌ندایه‌تى
". *له‌دایکوو ئه‌برام بۆ ئیسماعیلی هاجهر*

کاتێک بووه له‌دایک (٨٦ + ١٩٤٨) ٢٠٣٤ ساڵى له "ئیسماعیل" بۆیه
بووه ساڵ ٨٦ ته‌مه‌نى ئه‌برام.

١٧ ژيان سه‌ره‌تاى

جه‌سته‌دا له نيشانه‌یه :خه‌ته‌نه‌کردنه‌وه رېگه‌ى له جيا‌بوونه‌وه

،بوو ساڵ نۆ و نه‌ود ته‌مه‌نى ئه‌برام کاتێک " ١٧:١ ژيان سه‌ره‌تاى
دلسۆزى به ،گه‌وره‌م خوداى من :گوت پێى و ئه‌برام بۆ ده‌رکه‌وت يه‌زدان
". *به‌ تاوان بئ و برۆن له‌به‌رده‌مدا*

ته‌مه‌نى له ئیسماعیل له‌گه‌ڵ ،ساڵیدا ٩٩ ته‌مه‌نى له ٢٠٤٧ ساڵى له
بۆ که ،ده‌کرێت سه‌ردانى خوداوه له‌لایه‌ن رۆحدا له ئه‌برام ،ساڵیدا ١٣
ناماده کرداریک خودا . "*گه‌وره خوداى* " وه‌ک ده‌کات ئاشکرا بۆ خۆى يه‌که‌مجار
پله‌ى به خودا ده‌رکه‌وتنى .بکات ئاشکرا "به‌هێزه" سروه‌شته ئهم که ده‌کات
نه‌بیراوى به شکۆمه‌ندییه‌که‌ى چۆن وه‌ک ،بیستنه و زاره‌کى يه‌که‌م
ده‌بیرێت مردن به‌بئ ئه‌و هاوشیوه‌ى به‌لام ،ده‌می‌نیته‌وه

ده‌چه‌سپینم ئیوه‌دا و خۆم نێوان له په‌یمانکه‌م " ١٧:٢ ژيان سه‌ره‌تاى
". *ده‌که‌م زیاد زۆرتان و*

تا " دهكات ديارى كاته ئهم ، دهكاتەو نوؤ زۆربوونى بهلىنى خودا
كهس " كه " ئاسمان ئهستيرهكانى " و " زهوى تۆزى " وهك واته ، " بىكۆتايى
". بىژمىرئىت ناتوانئىت .

خودا و خوارهوه كهوتە روونسارى لهسەر ئهبرام " ۱۷:۳ ژيان سهرهتاي
":گوت پيى

دهكات لهگهڵ قسهى كهسهى ئه و كه لهوهى تىگهيشتن به ئهبرام
، نهكات خودا سهيرى ئهوهى بۆ دهموچاوى سهر دهكهوئته ، يه"گهوره خواى"
دهكات سىحر رۆحى ههموو كه دهگرئىت قسهكانى له گوئ بهلام

باوكى دهبيته تۆ :تۆ لهگهڵ منه پهيمانى ئهمه " ۱۷:۴ ژيان سهرهتاي
". زۆر گهليكى

دهبيته " : دهبيت بههيزتر رۆژهدا لهم ئهبرام و خودا نيوان پهيمانى
". زۆر گهليكى باوكى

، دهبيت ئيبراهيم ناوت ، ئهبرام نايهت ناوت چيتر " ۱۷:۵ ژيان سهرهتاي
". زۆر گهليكى باوكى به كردوو تۆم چونكه

خويىدا سهردهمى له و يهكلاكهروهويه ئيبراهيم بۆ ئهبرام ناوى گوپىنى
دهكات شت ههمان نيڤدراوانى ناوى گوپىنى به عيسا

دروست لئ گهلانتان ، دهكهم بهخيوتان زۆر " ۱۷:۶ ژيان سهرهتاي
". دئىن ئيوه له پاشاكان و دهكهم

ئيسحاق له ، ئيسماعيل له عهربه بهلانى يهكهمى باوكى ئهبرام
نهوهى باوكى دهبيته ميديان له ئيسرائيل؛ كورانى عيبرى باوكى دهبيته
دهبينئتهوه ژنهكهى يهترۆى كچى زيپۆراى مالهكهيدا له موسا كه .ميديان

دواى نهوهكانى و تۆ و من نيوان له خۆم پهيمانى " ۱۷:۷ بهندايهتى
خودا كه ، ههميشهيهى پهيمانيكى بۆ ، دهچهسپيئم نهوهكانيان دريژايى به ، تۆ
". تۆ دواى نهوهكانى و تۆ بۆ بم

كه ، ههلهڤرئىت پهيمانهكهى وشهكانى ناديار شيويهكهى به خودا
ئهو كه مانايهيه بهو ئهمهش . نايىت ههميشهيهى بهلام دهبيت "ههميشهيهى"
ئهم وه . دهبيت سنووردار ماوهى ، كراوه زهمينييهكانيدا نهوه لهگهڵ پهيمانهى
، مرؤفاهيتيدا جهستهبوونى و هاتنى يهكهم له ، كاتيىك دهگاته سنووره

بناغەى ،خۇى كەفارهتى و خۇبەخشانه مردنى لەسەر ،خودايى مەسىحى دەيىت ھەمىشەيىھەكانى دەرئەنجامە كە ،دادەمەزىننىت نوئ پەيمانى

كە مندالانەى يەكەم ئەو ھەموو كە تىيگەين ئەو دەيىت خالەدا لەم دەدەن لەدەست خۇيان شەرعیەتى ،لینراوہ ناویان و ئامانج سەرەتاوہ لە یەكەمى كۆرہ ،ئىسماعیل لەگەل بوو؛ ئادەم یەكەمى قايىلى خالەتى ئەمە ئىسحاقیش مندالى یەكەم ،عیسو بۆ ئەویش دواى ناشەرى؛ بەلام ئەبرام پەيمانى شكستى پىشبینى مندال یەكەم شكستى بنەمايەى ئەم .دەيىت سوودى تەنھا و دەيىت رۆحى دووہم پەيمانى .دەكات جولەكەكان جەستەيى كە فریودەرانی دەرکەوتنە ئەو سەرەپای ،دەيىت گۇراو بەراستى گەلانى بۆ دەبن دروست مرۆقەوہ درۆینەى خۇنمايشکردنى بەھوى

ھەموو ،دەژیت تییدا نامۆیەك وەك كە خاكەى ئەو " ۱۷:۸ بەندایەتى دواى نەوكانى و تۆ بە دەدەم **ھەمىشەيى** مولكىكى وەك ،كەنعان خاكى .خودايان دەبە من و ،تۆ

بە خدا كاتەى ئەو تا واتە ، دەدرىت " **ھەمىشەيى** خاوەندارىتى و پووچەل عیسا مەسیح رەتکردنەوہى وە .بەستراوہتەوہ پەیمانەكەيەوہ و میللەتەكە ،سووكايەتيە لەم سال ۴۰ دواى بۆیە دەكاتەوہ؛ پووچەل و دەبرین لەناو رۆمانییەكانەوہ سەربازە لەلایەن پایتەختەكەى قودسى خدا چونكە .بلاودەبنەوہ جیھاندا سەرانسەرى لە رزگاربوو جولەكەكانى شیوہیە بەم " .خودايان دەبە من " :دەكات دیارى پەیمانەكە مەرچىكى میللەتەوہ لەلایەن فەرمى بە خدا پیغەمبەرى وەك عیسا كاتىك .بشكىننىت پەیمانەكەى شەرى شیوہیەكى بە دەتوانىت خدا ،رەتدەكرىتەوہ

،تۆ بە سەبارەت' :فەرموو ئیبراھیمی بە خدا " ۱۷:۹ بەندایەتى " . نەوكانیان درىزایى بە تۆ دواى نەوكانى و تۆ ،دەپارزىت پەیمانەكەم

خودا كە دەكاتەوہ پووچەل ئاینییانە ئیدیعا ئەو ھەموو ئایەتە ئەم ئىكۆمىنىكىدا پەيمانى لە كە یەكتاپەرستەكان ئایینە خودای دەكەنە بە تەنھا خدا .دژبەيەكەكانیان و ناتەبا فیركارییە سەرەپای ،یەكگرتوون جۆرىكە ،دادەننىت پەیمانەكەى بناغەكانى كە ،بەستراوہتەوہ خۇى قسەكانى گۆپرایەلى تایبەتى بە كە كراوہ كەسانەدا ئەو لەگەل كە گریبەست لە

و دهكات پەسەندى ئەوا ،پيارئىزىت پەيمانە ئەم مرقۇشايتى ئەگەر .دەكەن ،پلانەكەيدا لە بکەوئىت خودا شوئىن دەبئىت مرقۇشايتى بەلام .دەكاتەو درئىزى جەستەيە يەكەميان : نراوہ بنیات يەك دواى لە يەك قۇناغى دوو لەسەر کە ئيمانى دووہم بۆ يەكەمەوہ لە گواستەنەوہ يە ئەم وە .رۆحى دووہميان تاقى جولەكەكان باوہرى ،شتيک هەموو پيش و مرقۇشەكان تاکەکەسى لەگەل خۆى پەيمانى مەسيح رەتکردنەوہى بە جولەكە نەتەوہى .دەكاتەوہ نئوياندا لە ،دەكاتەوہ نەتەوہەكاندا بەرووى دەرگا ئەويش ،دەشکيئىت خودا کورى بە و وەرگىراون ئەوہوہ لەلایەن مەسيحەوہ ناو دەچنە کە ئەوانەى پەيمانەکەى ئەوانەى هەموو شئوہ يە بەم .دادەنرئىت ئىبراھيم رۆحى ئىبراھيمەن کچى يان کور ،رۆحىيەوہ يان جەستەيەوہ رووى لە چ ،دەپارئىزن

،ناوہ ئەو داھاتووى نەتەوہى ،ئىسرائيل دەبينين ئايەتەدا لەم نەوہەکانى دەدات برپار خودا .گرتووە سەرچاوہى ئىبراھيمەوہ لە بەراستى گەلئىكى ئەمە .زەمىنى خۇپيشاندا نئىكى بۆ "جياکراوہتەوہ" کە گەلئىک بکاتە نوئىنەرايەتى کە مرقۇيە کۆبوونەوہ يەکى پئىکھيئانى بەلکو ،نبيە رزگاربوو نيعمەتى بە کە ،هەلئىژدراوہکان هەلئىژاردنى بۆ دەكات زەمىنيەکان کاندیدە دئىت بەدەست مەسيحەوہ عيسا پئىگەى لە کە ،بووہ رزگاريان خودا داھاتووى

*و من نئوان لە دەپيارئىزىت کە منە پەيمانى ئەمە " ۱۷:۱۰ بەندايەتى
" . دەکريئت خەتەنە ئئوہ لە نئىزىک هەموو :خۆت دواى نەوہەکانى و تۆ*

و ئىبراھيم و خودا نئوان لە کە پەيمانە يە ئەو نيشانەى خەتەنەکردن سروشتى لە لاوازيەکەى .جەستەيى رەچەلەکى واتە -کراوہ نەوہەکانيدا يان بن ئيمان خاوہن جا ،دەگريئەوہ نەوہەکانى هەموو کە ،بەکۆمەلەکەيدا يە پئىگەى لە هەلئىژاردن ،نوئىدا پەيمانى لە بەرامبەردا لە .نا يان بن گوپرايەل ،نا هەلئىژدراوہکانەوہ لەلایەن تاک بە ،تاقیکردنەوہ بەر دەخريئە کە ،باوہرەوہ خودى کە ،دەهيئن بەدەست هەتاهەتايى ژيانى دواتر کە ،دەکريئ ئەزموون زياد خەتەنەکردن بەدبەختى دەرئەنجاميکى دەبئىت .پەيمانە يە ئەم گرەوى و دەکريئن خەتەنە باوکيانەوہ ئيسماعيلى سەردەمى لە موسلمانانيش :بکريئ ليدەكات وایان ئەمەش ،دەگەرئىننەوہ خەتەنەکردنە ئەم بۆ رۆحى بەھايەکى

کاریگهري تهنه خهتهنهکردن بهلام .بکهن ئه بهديهت مافی داوای
هه میشهیی نهک ههیه جهستهیی و هه میشهیی

نیشانهی دهیته نهوش ،بکهن خهتهنه خوتان " ۱۷:۱۱ بهندایهتی
" . ئیوه و من نیوان پهیمانی

کاریگهرییه کهی بهلام خودا له گه‌ل پهیمانه نیشانهی بهراستی ئه مه
بهکارهینانی ۱۳ خوارهوه ئایهتهکانی و ۸ و ۷ ئایهتهکانی و جهستهیییه تهنه
دهکهنهوه پشتراست " **هه میشهیی** " تهنه

به نیژیکتان هه موو ،رۆژیدا ههشت ته مهنی له " ۱۷:۱۲ بهندایهتی
پاره به یان ،بوویت له دایک مالهوه له جا ،دهکرت خهتهنه نهو کانتان درێژایی
" . نییه نهو کانتان به سهر که ،کردرایت بیانی که سیکی ههر له

سروشتی سهره پای بهلام ،سهرسورهی نهتره لهوش ئه مه
که پیکده هیئت پیشینییه که نهوش سهره پای ،بنهردا له هه میشهیی
ههشت " هه لێژاردنی هوکاری ئه مهش . دهکات ناشکرا ههشتم ههزاره ی بو خودا پلانی
هه لێژاردنی زه مینی سهردهمی هیما ی یه کهم رۆژی ههوت چونکه ،ه"رۆژ
ههزاره ی هوکمدانی و سالدا ههزار شهش ماوه ی له هه لێژاردراوه کانه
له گه‌ل نزیک هاوپهیمانییه کی ،زهوی له سهر ،دامهزراندنی به .حهوته م
وینه ی خودا ،ئه برام ،ره سه نه که ی کوپه ی و جوله که کان نه ته وه ی
له بووه رزگاری که ،دهکات ناشکرا هه لێژاردراوه کان داها تووی ئه به دیه تی
لابراو پیشه وه ی پیستی له سهر بووه ته وه چر که جهسته یی سیکی لاوازی
بنه چه ی هه موو له هه لێژاردراوه کان چۆن ههروهک ،لهوش جگه .نیژه کان له
،کوڤن پهیمانی له وهک ،مه سیحدا له تهنه بهلام ،دین زهویه وه گهلانی
ئاره زووی کاتیک بکرت جیبه جی بیانییه کان بو ته نانهت دهیته خهتهنهکردن
هه لێژاردوو خودا ئوردوگایه ی ئه وه له گه‌ل دهکهن ژبان

ئه وه فیری که ئه وه یه خهتهنهکردنه وه پشت له سهره کی بیرۆکه ی
و نا کهن زاوژی چیت مرۆقه کان ،خودادا هه میشه یی شانشینی له ،که بکهین
نیژدراوی پۆلسی لهوش جگه .ناکرت مومکین چیت جهسته یی ئاره زووی
له گه‌ل دهکات بهراورد کوڤن پهیمانی ژیر له جهسته خهتهنهکردنی خودا

پووناکیه دا له م. نویدا په یمانی ژیر له هه لېژېردراوه کان دلی خه ته نه کردنی ده دریت مه سیح به که ده کات دل پاکي و گوشت پاکي پیشنیاری

ده کات ئاشکرای بیرۆکویه هم و ، **دهوروبه رپینی** واته خه ته نه کردن دروست دروستکراوه کانیدا له گهل ناوازه په یوه نندییه کی ده یه ویت خودا که له نه وله ویه ت و تاییه تمه ندی داوای دا "ئیره یی" سروشتی له . بکات ده بیت ، بکات پیویست نه گهر که ، ده کات هه لېژېردراوه کانیدا خو شه ویستی که **بپچرینن** زیان به خشه کاندا مروییه په یوه نندییه له گهل په یوه نندییه کانیاں که سانه دا و شت نه و له گهل په یوه ندی و ده کهن رزگار بوونیان له هه ره شه له پرهنسییه هم . ده کهن له گهلیدا په یوه نندییاں له رپگری که بشکینن ئیسرا ئیلی بو شتیک هه موو پیش ، فیئرکاریدا و پیغه مبه رانه وینه یه کی هه موو له خو ی رۆحی ئیسرا ئیلی بو پاشان ، ده گریت هه خو ی فیزیکی ده رک هه وتوو کامل بوونیدا له مه سیح دا عیسا له که ، سه رده مه کاندا

پاره به و بووه له دایک ماله وه له نه وهی " ۱۷:۱۳ ژیاں سه ره تای په یمانی کی جه سته تاندا له من په یمانی ، بکریت خه ته نه ده بیت کردراوه . » . " ده بیت هه می شه یی

شه رعی مندالی هه ردوو : ده کاته وه بیرۆکویه هم له سه ر جه خت خودا دوو پیشبینی شیویه به م چونکه ، به کبگرن له گهلیدا ده توانن ناشه رعی و به کاره یئانی دووباره ، له وه ش جگه . ده کات خو ی رزگار کردنی پلانی په یمانی مه سیح عیسا پیشبینی " *پاره نرخیکی به هیئراو به ده ست* " ده سته واژه ی زیو پارچه ۳۰ به های یاخیوو وه ئایینی جوله که کانی له لایه ن که ده کات مرو قایه تی ژیا نی خودا ، زیو پارچه ۳۰ بو ، که شیویه یه به م هه ر وه . ده بیت پیشکesh هه لېژېردراو نه ته وه کانی و جوله که کان بو فیدیه یه ک وه ک خو ی " **هه می شه یی** " سروشتی *به لام* . پیروژه که یه وه په یمانه به ناوی ده کات له " ده سته واژه ی و ده کریته وه له سه ر جه ختی خه ته نه کردن نیشانه ی په یمانه ی هم چونکه . ده کاته وه پشتراست کاتییه که ی سیما " *گوشت هه کته دا بو* " ده رده که ویت مه سیح که دیت کو تایی کاتیک پیده کات ده ست لیرو وه ۷:۲۴ دانیال به پیی ، " *گوناه به کو تاییه یئان* .

گۆشتی له که خهتهنهکراو نیریکی " ۱۷:۱۴ ژيان سه‌ره‌تای
منی په‌یمانی، ده‌بردیت گه‌له‌که‌یدا نیو له، نه‌کراوه خه‌ته‌نه جه‌سته‌یدا
". شکاندووو.

دان و توڤله و توند زۆر دامه‌زراندووو خودا که یاسایانه‌ی به‌و پابه‌ندبوون
پلانی سه‌رپه‌چیه‌کانیان چونکه، نانیت ئیستسنایه‌کدا جوړه هیچ به
که‌نعان ناو چوونه له‌رپه‌گریدن به‌ئویش و ده‌شیوینیت له‌و پیغه‌مبه‌رایه‌تی
خه‌ته‌نه جه‌سته‌دا له‌ئوانه‌ی. ده‌دات نیشان سه‌رپه‌چیه‌ ئهم قورسای
که له‌وه‌ی نییه‌ زه‌مینیدا جوله‌که‌کانی گه‌لی نیو له‌ژیانیان مافی نه‌کراون
داهاتووو هه‌میشه‌یی ئاسمانی شانیشینی له‌نه‌کراون خه‌ته‌نه‌ دلپان له‌ئوانه‌ی
ده‌یکه‌ن.

سارای به‌چیتەر: فه‌رموو ئیبراهیمی به‌خودا " ۱۷:۱۵ به‌ندایه‌تی
". ده‌بیئت سارا ناوی، سارای ناویت ناوت ژنه‌که‌ت.

جه‌ماوه‌ریک باوکی واتای به‌ئیبراهیم به‌لام، گه‌لیک باوکی واته‌ ئه‌برام
شازاده واتای به‌سارا به‌لام، ئاغا واتای به‌سارا شیوه‌ هه‌مان به‌. دیئت.

بۆ ناوه‌که‌ی گۆرینی به‌لام، بوو ئیسماعیل باوکی پیشتر ئه‌برام
کوڤه‌ی ئه‌و، بوو په‌وا ئیسحاقه‌وه‌ رپه‌گه‌ی له‌نه‌وه‌کانی زۆربوونی به‌ئیبراهیم
سارای هوکار هه‌مان له‌به‌ر هه‌ر. ئیسماعیل به‌نه‌ک راده‌گه‌یه‌نیت پیی خودا
و ده‌بیئت مندالی و ده‌بیئت دووگیان کوڤه‌که‌یه‌وه‌ ئیسحاقی رپه‌گه‌ی له‌نه‌زۆک
سارا به‌ده‌بوو ناوی.

پی کورپه‌کتان و ده‌به‌خشم پی به‌ره‌که‌تی " ۱۷:۱۶ به‌ندایه‌تی
پاشای، نه‌ته‌وه‌ ده‌بیته‌ و ده‌به‌خشم پی به‌ره‌که‌تی، رپه‌گه‌یه‌وه‌ له‌ ده‌به‌خشم
". دین لاییه‌وه‌ گه‌لان.

له‌سه‌ر و زه‌مینیه‌ پۆژانه‌ی ژيانی به‌لام، ده‌روات خودادا له‌گه‌ل ئه‌برام
له‌بۆیه. ئیلاهییه‌کان موعجیزه‌ له‌سه‌ر نه‌ک دامه‌زراوه‌ زه‌مینی هه‌لومه‌رجی
که‌ نیعمه‌تی، لیک‌ده‌داته‌وه‌ نیعمه‌تی و هه‌ک خودا قسه‌کانی می‌شکیدا
هاجه‌ری رپه‌گه‌ی له‌سارای که‌ ئامرازانه‌ی له‌و گرتوو سه‌رچاوه‌ی
بووه‌ کوڤه‌کی به‌نده‌که‌یه‌وه‌.

و پیکه‌نی و خۆی رووی سەر کهوته ئیبراهیم " ۱۷: ۱۷ ژيان سهره‌تای
سه‌د ته‌مه‌نی که ده‌بی‌ت له‌دایک پیاویک له کورپک ئایا: گوتی خۆیدا دلی له
» ده‌بی‌ت؟ من‌دالی سالی نه‌ود ته‌مه‌نی که سارا ئایا سالی؟

سهره‌رای سارای که بی‌ت نه‌وه مه‌به‌ستی خودا ره‌نگه که زانی کاتی‌ک
من‌دال‌بوونی توانای، سالی ۹۹ ئیستاوه له ته‌مه‌نی و به‌ره‌مه‌ بی نه‌وه‌ی
زه‌مینی مروقی ئاستی له‌سەر دۆخه‌که. پیکه‌نی خۆیدا دلی له به‌لام، ده‌بی‌ت
وه. بوو سروشتی می‌شکی ره‌فله‌کسه‌ی ئه‌م که بوو خه‌یال بی نه‌وه‌نده
به‌خشی بیرکردنه‌وه‌که‌ی به مانای.

ئیسماعیل تا ئای: گوت خودای به ئیبراهیم " ۱۷: ۱۸ ژيان سهره‌تای
""! بژی تو پیش

ته‌نیا و ده‌کات ئیستدلال جه‌سته‌یی شی‌وه‌یه‌کی به ئیبراهیم که روونه
پیشتر که کورپی نه‌وه، ده‌کات خۆی زۆربوونی له بیر ئیسماعیله‌وه‌ ریگه‌ی له
سالی ۱۳ ته‌مه‌نی و له‌دایک‌بووه.

ده‌بی‌ت کورپکت ژنه‌که‌ت سارا: فهرمووی خودا " ۱۷: ۱۹ ژيان سهره‌تای
په‌یمانیکه‌ی وه‌ک ده‌به‌ستم له‌گه‌لیدا خۆم په‌یمانی، ئیسحاق ده‌نی‌ت ناوی و
""! نه‌وه‌ دوا‌ی نه‌وه‌کانی بو هه‌مه‌یشه‌یی

نوێ راگه‌یان‌دنه‌که و ده‌کاته‌وه‌ راستی ئیبراهیم بیر ناسینی به خودا
هه‌له‌ لی‌کدانه‌وه‌یه‌کی بو دهر‌ف‌ه‌ت بچوو‌کت‌رین نه‌وه‌ی به‌بی ده‌کاته‌وه
به‌جی‌به‌ی‌ل‌یت.

نه‌وه‌ پیش‌بینی ئیسحاق موع‌ج‌یزه‌یی له‌دایک‌بوونی له ئیبراهیم گومانی
نیشانی مه‌سیح عیسا به به‌رام‌به‌ر مروقی‌ه‌ته‌ی که ده‌کات بی‌باوه‌ریه‌ و گومان
له‌لایه‌ن ده‌بی‌ت ئاشک‌رادا ره‌ت‌کردنه‌وه‌یه‌کی شی‌وه‌ی له گومانه‌ ئه‌م وه. ده‌دات
ئیبراهیمه‌وه‌ نه‌وه‌کانی.

. لیته‌ گویم ئیسماعیل به سه‌بار‌ه‌ت " ۱۷: ۲۰ ژيان سهره‌تای

له‌م شی‌وه‌یه‌ش به‌م و "داوه‌ته‌وه‌ وه‌لامی خودا" واتای به ئیسماعیل
خودا. داوه‌ پێی که ده‌زان‌یت ناوه‌ نه‌وه‌ بو پاساو زیاتر خودا ده‌ستی‌وه‌ردانه‌دا
له که پیکه‌ده‌ه‌نی‌ت عه‌ره‌بی گه‌وره‌ی نه‌ته‌وه‌ و ده‌بی‌ت زۆر ده‌کات؛ به‌ره‌مه‌ی
له یاقوبه‌ کورپی ۱۲ هاوشی‌وه‌ی ۱۲ ژماره‌ ئه‌م. پیکه‌هاتوو "شازاده‌ دوانزه‌"

به لّام ، ده گريته وه شويني مه سيح عيسا نيدر راوي ١٢ كه ، پيروزه كهيدا په يمانه پشتر است خودايي يارمه تي چونكه ، نييه يه كسان ماناي به هاوشيوه ژياني بو پلانه كه ي به سه باره ت نييه رزگار كه ر په يمانكي به لّام ده كاته وه هه موو دوژمنايه تي نه وه كاني و ئيسماعيل له وهش جگه . هه تاهه تايي يه ك دواي له يه ك ، خودا وه پيروزي په يماناي ناو ده چنه كه ده كهن ئه وانه له دايكبووني سزاي ناشرينه روله ئه م . مه سيحييه كان دواتر و جوله كه كان له لايه ن كه يه كسانه كانه وه ناشه رعييه ئامرازه ريگهي له ده دات ناشه رعي ئه مه شه له بهر هه ر . دارپژراون پابه ندوه زور باوكي و به ره هه م بي دايكي كو تايدا له و هه لده گرن نه فره ت هه مان ئيبراهيم بايولوثييه كاني كوره . خودا وه له لايه ن ده بن ره ت كرده وه هه مان تووشي .

هه لېژيرن ده توانن ئيسماعيل نه وه كاني ، به هاكاني و خودا ناسيني به به لّام ، جوله كه كانه وه په يماناي ناو بچنه ته نانه ت ، بژين ياساكاني به پي ي كه هه ميشه يي رزگاري چون هه روه ك ، ده مي ني ته وه تاكه كه سي هه لېژارده ئه م تر مروقه كاني وه ك شيوه هه مان به . ده كريت هه لېژيردراوه كان به پيشكهش و ده كريت پيشكه شيان مه سيحدا له رزگار بوون ، بنه چه يه كه وه هه موو به گوپرايه له كه ي پيوهره له سه ر ته نها به لّام ، ده كريت وه بويان ئه به ديه ت ريگاي هه ستاوه ته وه و مردوو و دراوه خاچ له كه رزگار كه ر مه سيحي .

سارا كه ، ده به ستم ئيسحاقدا له گهل په يمانه كه م " ١٧:٢١ به ندايه تي . هه ليده گريت داهاتوودا سالي له بوت كاته له م .

نايه تي به پي ي ، بوو سال ١٣ ته مه ني بينينه دا ئه م كاتي له ئيسماعيل به لّام . ده بيت سال ١٤ ته مه ني ئيسحاقدا له دايكبووني كاتي له بويه ٢٧ ، جيگر ئيسحاقدا له گهل په يمانه كه ي : ده كاته وه خاله ئه م له سه ر جه خت خودا . ده بيت له دايك سارا له ئيسحاق وه . ئيسماعيل نه ك ده بيت

له خودا ، كرد ته واو له گهل قسه كاني كاتي " ١٧:٢٢ ژيان سه ره تاي . به رزبوو وه ئيبراهيمه وه .

پوون بو ئه وه مان ئه مهش ، ناوازه ن و ده گمه ن خودا ده ركه وتنه كاني بوچي و رانه ينن ئيلاهييه كان موعجيزه به مروقه كان بوچي كه ده كاته وه

ژیانی سروشتیه‌کانی یاسا مهرجی به ئیستدلاله‌کانیان، ئیبراهیم وهک ده‌کشیتته‌وه خودا، په‌یامه‌که‌ی گه‌یاندنی دوا‌ی. ده‌می‌نی‌ته‌وه زه‌مین‌ی

هه‌موو و برد کوره‌که‌ی ئیسماعیل ئیبراهیم " ۱۷:۲۳ به‌ندایه‌تی به‌ده‌ستی پاره به‌ئوانه‌ی هه‌موو و بوون له‌دایک ماله‌که‌یدا له‌ئوانه‌ی رۆژهدا له‌وه‌ر، ئیبراهیم ماله‌ی خه‌لکی نیو نیره‌کانی هه‌موو، هه‌ینابوو ". به‌خشیبوو پی‌ی خودا که‌فه‌رمانه‌ی ئه‌و به‌پی‌ی، کردن خه‌ته‌نه‌ی

گو‌پرایه‌لی. ده‌کری‌ت جی‌به‌جی یه‌کسه‌ر داوه پی‌ی خودا فه‌رمانه‌ی ئه‌و دیرین به‌هیزه‌ی ئاغا ئه‌م. ده‌کات ره‌وا خودادا له‌گه‌ل په‌یمان‌ه‌که‌ی ئه‌و نه‌ده‌کرا له‌سه‌ر کی‌پرکی‌ی و هه‌بوو بوونی کو‌یله پی‌گه‌ی و ده‌کری خزمه‌تکاری توندوتیژی به‌کاره‌ینانی، مشتومر جی‌گه‌ی ده‌کاته باب‌ه‌ته‌که ئه‌وه‌ی راستیدا له **له‌ کو‌یله پی‌گه‌ی، له‌وه‌ش جگه**. خزمه‌تکاره‌کان له‌گه‌ل مامه‌له‌کردنه خراپ و **ئه‌مرۆش ته‌نانه‌ت، کردوو‌ه رزگاریان مه‌سیح عیسا که ئه‌وانه‌یه هه‌موو**

کاتی‌ک بوو سال نو و نه‌وه‌د ته‌مه‌نی ئیبراهیم " ۱۷:۲۴ به‌ندایه‌تی **کرا خه‌ته‌نه** ."

خوداوه له‌لایه‌ن گو‌پرایه‌لی که بیرده‌خاته‌وه ئه‌وه‌مان روونکردنه‌وه ئه‌م تا بچوو‌کتربنه‌وه له ته‌مه‌نیان؛ گو‌یدانه به‌بی، داواکراوه مرۆقه‌کان له گه‌وره‌ترین.

بوو سال سیزده ته‌مه‌نی کوره‌که‌ی ئیسماعیلی " ۱۷:۲۵ به‌ندایه‌تی **کرا خه‌ته‌نه کاتی‌ک** ."

توانای ئه‌مه‌ش، ده‌بی‌ت گه‌وره‌تر برای ئیسماعیلی له سال 14 بو‌یه بگه‌یه‌نی‌ت بچوو‌که‌که‌ی برا به زیان ئه‌وه‌ی بو ده‌کات مسو‌گه‌ر بو راسته‌قینه‌ی شه‌رعی‌به‌که ژنه‌ کوری که

کوری ئیسماعیلی و ئیبراهیم رۆژهدا له‌وه‌ر " ۱۷:۲۶ به‌ندایه‌تی **کران خه‌ته‌نه** ."

له‌گه‌ل پ‌پوه‌ندی له ده‌کاته‌وه دووپات ئیسماعیل شه‌رعی‌ه‌تی خودا ئیدی‌عی هه‌ینده‌ی هاوبه‌شیان خه‌ته‌نه‌کردنی. باوکیه‌تی که ئیبراهیم چونکه. که‌وتوون خودا هه‌مان شو‌ین ده‌ل‌پن خۆیان که فریوده‌ره نه‌وه‌کانیان

کاتیک وە .بیت هاوبەش باوباپیران باوکی هەمان نییە بەس ،خودا ئیدیعی پەیوەندییە ئەم ئیدیعی باوکیانەو ئیبراهیمی بەهۆی بییاوەر جولەکەکانی ،شەیتان وەک و ڕەتدەکاتەو ئارگیومێنتە ئەم عیسا ،دەکەن خوداو بە بە عیسا ئەوێ .دەیانناسیئێت سەرەتاو لە بکوژ و درۆ باوکی ،شەیتان و عەرەب ئیدیعی بۆ یەکسانی بە وت خۆی سەردەمی یاخیبووەکانی جولەکە دەگونجێت خۆمان موسلمانەکانی

مالەکەیدا لە جا ،مالەکە پیاوکانی هەموو " ۱۷:۲۷ بەندایەتی ."
دەکران خەتەنە لەگەڵیدا ،کردرابوون بیانییەکان لە پارە بە یان بوون لەدایک
 کە دەرەکەوێت بۆمان ،گوێرایەلی لە مۆدیلە ئەم پەیرەوکردنی بە
 لە هەمیشە دەرەو هاتوونەتە میسرەو لە کە عیبریەکان بەدبەختییەکانی
 داوای ڕەها بە خودا کە گوێرایەلییە ئەم بۆ دێت سەیرکردنیانەو کەم بە
 جیهان کۆتایی تا و سەردەمی کدا هەموو لە ،دەکات

۱۸ ژیان سەرەتای

سویندخواردوو دوژمنانی دابراپی

دەرکەوت بۆی مەمرە بلوطەکانی دار نیو لە یەزدان" : ۱۸:۱ بەندایەتی
" .رۆژدا گەرماي لە دانیشتبوو چادرەکە دەرگای لە کاتیک

بینی و کرد سەیری و بەرزکردووە چاوکانی " ۱۸:۲ ژیان سەرەتای
چادرەکەییەو دەرگای لە بینییان کاتیک .وەستابوون نزیکییەو لە پیاو سێ
" .دانا زەوی سەر بۆ کزێۆشی و لێبکات پێشوازییان تا رایکرد

لە بەلام ،بوو پیر ئیستا دەزانێت سأل؛ سەد پیاوێکی ئیبراهیم
 چاوپێکەوتن بۆ رادەکات " پێیە بەو ،دەمیئێتەو بەشدا جەستەیی دۆخیکی
 ناسیەو؟ ئاسمانی نیژدراوی وەک ئەوانی ئایا .سەردانکەرەکانی لەگەڵ "
 لەبەردەمیاندا " دەکێشێت کزێۆش " پێیە بەو ،بکەین گریمانە وا دەتوانین

كاردانهوهكانيدا له دهتوانين دواتر ،ه"پياو سئ" دهبيينئت ئهوهى بهلام كارهكتهرى بهرههمى كه ،بيبين ئهه و خۆبهخۆى ميواندارى ههستى .سروشتييهكهيه خۆشهويستى .

تۆدا له بهرامبهه ئهگهر ،پهروهردگار :فهرمووى " ۱۸:۳ بهندايهتى ."
مهرو بهندهكهتدا بهلاى ،وهرگرت رهزامهنديم

خۆبهزلزانينى دهرئهنجامى "پهروهردگار" به سهردانكهريك ناونانى قسه پيواوو كه نيبه بهلگهيهك هيچ ديسانهوه و بووه ئيبراهيم گهورهى تهواو شيويهكى به خداوه لهلايهن سهردانه ئهم .دهكات خدا لهگهه " شكۆمهندي" پينه درا ريگهى موسا تهنا ته چونه ،ناوازيه مرؤيى :وتى پهروهردگار " ۳۳:۲۰-۲۳ دههروون بهپيى ،بيبينئت خدا رووخسارى .
'بزي و ببينئت من ناتوانئيت كهس چونه ،بيبينئت من رووخسارى ناتوانئيت' بهريك لهسهر كه من نزيك له ههيه شوئيئيك :فهرمووى پهروهردگار له درزيكهوه ناو دهتخمه ،تيدهپهريئت شكۆمهنديم كاتيئيك ،بوهستيت ئهمه خدا .بوونهوهرهكانى تيپهريئت تا داتدهپۆشم دهستم به و بهردهكهدا شيويهى له ئهويش و بكات هاوپيكي ئيبراهيم سهردانى ئهوهى بۆ دهكات دووباره كهفارهتكههكهى مردنى تا كۆرپهيهوه دووگيانى له مهسيحدا عيسا دهكاتوهو كاره ئهه .

ئهم ژير له و بشۆن پيتان و بهيئيرئيت ئاو كهميك با " ۱۸:۴ بهندايهتى ."
بدن پشوو دارهدا

و خاكى تۆزى به پييهكانيش ،گهرمه :كردهوه روونى يهكه ئايهتى .دهدات سهردانكههراڻ پيى شۆردنى به رهوايهتى ئهمهش .داپۆشراون ئارهقه باشى به زۆر سهرنجه ئهم وه .دهكريئت بۆيان كه خۆشه پيشكهشكرديئيكى .دهبيئت ئيبراهيم لهسهر رهنگدانهوهى .

دلتن بههيزكردى بۆ دههئيم بۆ نانئكتان پارچه " ۱۸:۵ ژيان سهرهتاي ،
خزمهتكارهكهتدا بهلاى ئهمهيه چونه ،ريگاكهتان سهر بچنه دهتوانن ئينجا .
بيكهه وتت وهك" :دايهوه وهلاميان ئهوانيش "تيدهپهريئت

بوونهوهريكي وهك سهردانكههراڻه ئهم ئيبراهيم كه دهبينن ،ليزه
بهلگهيه ،دهدات نيشانيان كه گرنگيپيئدانهى ئهه بۆيه .نهانساندوهو ئاسمانى

نهرم و خۆشهويست و خۆبهزلزان. مرۆپيهكانيهتى سروشتيه سيفهته لهسهر
خودا لای كه سيفهتێك -ميواندۆسته و يارمهتيدەر و بهخشنده و نيان و
پهسهند پيشنيارهكاني ههموو خودا مرۆپيهدا لايهنه لهم. خۆشهويسته
دهكات قبول و دهكات.

و سارا لای بۆ چادرهكهى چوو خيراى به ئيبراهيم " ١٨:٦ بهندايهتى
". بکه دروست کێک و بيکولێنه و وهريگره ورد ئاردى پيوهر سێ خيرا: گوتى

جستهى سێ بينينى به و بهسووده فيزيكى جستهى بۆ خواردن
نوێکردنهوى بۆ کردبوو ئاماده خواردنى ئيبراهيم، خۆيهوه پيش له گۆشت
سهردانکهرهكاني جستهى هێزى.

گوێدرێژێكى و مهركهكانى لای بۆ رايکرد ئيبراهيم " ١٨:٧ بهندايهتى
". کرد ئامادهى بهپهله ئهويش، خزمهتکارێک به دای و برد باشى و ناسک

و بهخشندهى زياتر ناسک گوێدرێژێكى گۆشتى ههلبژاردنى
کهسانى دلخۆشکردنى له چێژهكهى دهكات؛ نيشان ئه و سروشتى ميهرهبانى
سهردانکهرهكاني به پيشکesh شت باشتري ئهمهش بهدهستهيئانى بۆ. تر
دهكات.

لهگهڵ برد شيرى و کریم ههروهها " ٨: ١٨ ژيان سهههتای
له دارهکهدا ژير له خۆى. دانا لهبهردهميان و ئامادهکراوو که گوێدرێژهكهى
". دهخوارد نانيان لهکاتێکدا وهستا تهنيشتيان

تێدهپهڕن نامۆى کهسانى به پيشکesh ئارهزوومهندان خواردنه ئهم
خۆى خێزانكهى ئەندامانى وهک بهلام نايانناسيێت که کهسانیک، دهکريێت
ئهو پييهى بهو، پاستهقينه زۆر سهردانکهران. دهكات لهگهڵ مامهلهيان
دروستکراوه مرۆف بۆ که دهخۆن خواردنانه

وهلامى 'کوييه؟ له ژنهکته سارا: گوت پييان ئينجا " ١٨:٩ بهندايهتى
". چادرهکهدايه له لێره ئه و: دايهوه

بۆ بوو سههرکهوتوو خانهخوێ تاقیکردنهوى که ئهوى بههۆى
ناشکرا خۆيان راستهقينهى سروشتى سهردانکهران، خۆى و خودا شکۆمهندى
پي پيشوویدا بينينى له خودا که، "سارا" به هاوسهههكهى ناونانى به دهکهن
بهخشی.

داهاتوو سالی دُنیا بیهوه به: گوتی یه کیکیان " ۱۸:۱۰ به ندایه تی له سارا ئیستا. ده بیټ کورپکی ژنه کهت سارا، لات ده گهرپمه وه کاته دا له م «. بوو پشته وه له که، ایده گرت گوئی چادره که درگی

رپگه مان شتی که هیچ سهردانکه ره که دا سی درکه وتنی له بدن سهرنج لیره دا ئاسمانی ژبانی. بناسین یاوهری فرشته ی دوو له یه هوه پینادات زاله له ویدا که ده کات ئاشکرا یه کسانیه خوازه رۆحی ئه و و درده که وئ

نزیکه بوونه وه ی مندالبوونی سهردانکه ره که سی له یه کی که کاتی که له که ده گرت شتانه له و گوئ چادره که وه درگی له ئه و، راده گه یه نیټ سارا واته، " بووه پشته وه له " کی که ده کات دیاری ده که که و، ده وتریت بوونی ئاگداری نهیده توانی مرؤقایه تییه وه روه ی له و بیبینیټ نهیتوانیه و نه بوون پیاو ئه وان به لام. بیټ

نهیده توانی ئیتر ساراش، بوون پیر سارا و ئیبراهیم " ۱۸:۱۱ به ندایه تی " هه بیټ مندالبوون هیوای

بۆ هاوبه شه که ده کات مرؤف ئاسایی بارودۆخی پیناسه ی نایه ته که مرؤقایه تی هه موو

که ئیستا: گوتی و پیکه نی خویدا دلی له ئه و " ۱۸:۱۲ به ندایه تی " بووه پیر ئاگاهم هه یه؟ ئاره زووم هیشتا ئایا، بووم پیر

": پیکه نی خوئی بۆ ئه و " ورده کارییه که بدنه سهرنج ههروه ها و پیر که زیندوو خودای له جگه نه بوو پیکه نینه که ی له گوئی کهس به جوریک ده کوئیته وه دلکان

سارا بۆچی: فهرموو ئیبراهیمی به یهزدان " ۱۸:۱۳ ژبان سهره تای " بووم؟ پیر که ئیستا، ده بیټ مندالم به راستی ئایا: وتی و پیکه نی

ئیهله ی ناسنامه ی ئاشکرا کردنی بۆ ده قوژیته وه درفته ته ئه م خودا به راستی چونکه، ده دات یه هوه باسکردنی به ره وایه تی ئه مهش که، خوئی قسه ئیبراهیم له گه ل مرؤقایه تییه فۆرمه ی به م که کهسه یه ئه و ئه وه ئیستا، بزانیټ سارا شاراوه کانی بیرکردنه وه ده توانیټ خودا ته نها. ده کات ده کات له گه ل قسه ی خودا که ده زانیټ ئیبراهیم

کاتی له یهزدان؟ بۆ قورسه زۆر شتیک ئایا " ۱۸:۱۴ به نډایه تی کورپکی سارا، داها توو سالی کاته دا له م، لات بۆ ده گه رپمه وه دیار یکر او دا ده ییت."

نوئ پوونی به پیشبینیه کانی و ده سه لات خاوه ن ده یته خدا. خۆیه وه خودای، YaHWéH به ناوی ده کاته وه.

چونکه 'پینه کهنیم من: وتی و کرد درۆی سارا " ۱۸:۱۵ ژیان سه ره تای " پیکه نین پچه وانه وه به: وتی ئه وه به لام، هه بوو ترسی

بیرکردنه وه له گوئی خودا چونکه، ده لیت ده قه که " کرد درۆی سارا " ته نها بۆیه نه هات؛ ده می له پیکه نینیک هه یج به لام، بوو نه یینه که ی خودا ئه گه ر وه. نه بوو مرۆف بۆ به لام، خودا بۆ بوو بچووک درۆیه کی خودا که نانیت به وه دا دان که ئه وه یه له به ر ئه وه، بکات سه رزه نشتی که ده سه لمینیت شیوه یه به و ئه مه ئه و. هه یه بیرکردنه وه کانی کوئترۆلی ئه مه) پچه وانه وه به " ده لیت و ده کات پیداکری بۆیه هه ر. بکات له گه ل درۆی پئ به ره که تی خودا مرۆقه ی ئه و نه چیت له بیرمان ". پیکه نینیت، (درۆیه نیعمه تی له سوود ته نها که، حه لاله که ی ژنه، سارا نه ک، ئیبرا هیمه به خشیوه له دایکبوونی نه فره تی له پیشتر بیرۆکه کانی. وه رده گریت می رده که ی به ره میان ئیسرائیلدا رکابه ری و داها توو بۆما وه یی دوژمنی، ئیسماعیل به یئریت به دی ئیلاهی پلانیکی ئه وه ی بۆ، راسته هینا وه؛

سه یری و برۆن ئه وه ی بۆ هه ستان پیا وه کان " ۱۸:۱۶ ژیان سه ره تای " بیانینیت رێگادا له ئه وه ی بۆ رۆیشت له گه لیان ئیبرا هیم. کرد سو دۆمیان

و کوژانده وه تینویتیان ئه وه ی دوای ئاسمانی سه ردانکه رانی بۆ شه رعیه که یان کو ره ئیسا قی داها تووی له دایکبوونی و پیداکریان ئاشکرای ئیبرا هیم بۆ ئاسمانی سه ردانکه رانی، نوێکرده وه سارا و ئیبرا هیم به په یوه ندی: هه یه دیکه ی ئه رکیکی زه وی سه ر بۆ سه ردانه که یان که ده که ن هه یه سو دۆمه وه.

هه ریکه ئه وه ی ئایا: هه رمووی به زدان ئینجا " ۱۸:۱۷ ژیان سه ره تای " بشارمه وه؟ ئیبرا هیم له ده یکه م

" ۳:۷ ئامۇس لە ھەيە ئايەتەمان ئەم وردى بەکارھێنانی ئیمە لیژەدا بەندەکانی بۆ خۆی نھێنی ئەووی بەبێ ناکات ھیچ یەزدان چونکە . بکات ئاشکرا پێغەمبەرانی "

نەتەوێهەکی دەبیته ئیبراھیم دنیاییهوه به " ۱۸:۱۸ بەندایەتی . دەبن بەرەکەتدار لەسەری زەوی سەر گەلانی ھەموو ،بەھێز و گەورە

" دنیاییهوه به " رستە ی بۆ کە ھاوبەش مانای لەدەستدانی بەھۆی رەھا و دیاریکراو شیوەیەکی بە :واتای بە کە دەخەمەوہ بیرتان ،بەکارھاتووہ لە دەکات پەلە ،بکات ئاشکرا وێرانکەرەکی پلانە ئەووی پێش خدا .دیت نوێ نیعمەتانە ئەو و لەبەردەمیدا خۆی پێگە ی لە ئیبراھیم دنیاکردنەوہی لەسەر قسەکردن بە دەکات دەست خدا .دەبەخشیت بەسەریدا کە دەکاتەوہ پلە ی بۆ بکاتەوہ بەرز ی ئەووی بۆ سییەمدا کەسی لە ئیبراھیم نیشان مۆدیلە ئەو کارە بەم .مرۆشایەتی میژوووی گەورە ی کەسایەتییەکی بەرەکەتی کە مۆدیلە ی ئەو ،رۆحی چ و جەستەیی چ ،نەوہکانی بە دەدات پێناسە ی و دەھێنیتەوہ بیر ی خوارەوہدا ئایەتە ی لەم کە و پێدەبەخشیت دەکات .

فەرمان ئەووی بۆ ،ھەلمبژاردووہ من چونکە " ۱۹: ۱۸ ژیان سەرەتای بە بیارژین یەزدان پێگای کە بکات خۆی دوا ی مألەکە ی و مندألەکانی بە ئیبراھیم بۆ پێداوہ بەلێنی ئەووی یەزدان تاکو ،دروست و راست ئەنجامدانی "...بکات جیبەجی "

بەرورد بە جیاوازییەکە ھەموو دەکات باسی ئایەتەدا لەم خودا ئەووی ،جیھان کۆتایی تا .دەبات لەناو کە دەکات دروست سۆدۆم بە بە یەھوہ پێگای پاراستنی :دەدەنەوہ رەنگ وەسفە ئەم ھەلبژێردراوہکانی راستودروستی دادپەرەرییە؛ و راستودروستی پراکتیزەکردنی واتای یاساییەکانەوہ دەقە پێگە ی لە خودا کە راستەقینە دادپەرەری و راستەقینە مەرچیک شتانە لەم رێزگرتن .ئیسرائیل گەلەکە ی فێرکردنی بۆ دادەمەزرێنیت .بکات جیبەجی نیعمەتەکانی بەلێنەکانی بەرامبەردا لە خودا ئەووی بۆ دەبیته

و سۆدۆم دژی ھاوارکردن :فەرمووی یەزدان " ۱۸:۲۰ بەندایەتی . قورسە زۆر گوناھەکەیان و گەورە یە زۆر عەمۆرا

شارانەى ئەو ، دەدات عەمۆرا و سۆدۆم دژى لە حوكمە ئەم خودا بەلام . سەر كرايە ھێرشيان كاتىك رزگار كردن بۆ ھاتبوو ئىبراھىم كە پاشاكانە ، نىشتەجىبوون بۆ ھەلبەرزاردبوو كورەزای لوتى كە بوو سۆدۆم لە ھەروەھا كە پەيوەندىيەى ئەو زانىنى بە خودا . خزمەتكارەكانى و خىزانەكەى لەگەڵ دەكات ھىندە چەند رڭگايانە ئەو ، كورەزاكەى بۆ پىكردوو ھەستى ئىبراھىم ئاشكرا بۆ مەبەستەكانى ئەو ھى بۆ دەدات پيشان پىرەمىردەكە سەرنجى كە تا ، مەروڤ ئاستى بۆ دادەبەزىنن خۆى ، بكت كارە ئەم ئەو ھى بۆ ھە . بكت بەندەكەى ئىبراھىمى مەروڤى ئىستدلال لە ئەو ھى بۆ دەبىت مەروڤ دەتوانىت . تىبگات .

تەواو ھى بە ئايا دەزانم و خوارو ھە چەمە بۆيە " ١٨:٢١ بەندايەتى نا ئەگەر ، نا يان كردوو مامەلەيان ھاتوو بۆم كە راپۆرتەى ئەو بەپىي دەزانم . "

سارا بىرى لە تىگەيشتن لەگەڵ تونديان جياوازييەكى قسانە ئەم لەم كە بكت ئەخلاقيە بى ئاستە لەو چاوپۆشى ناتوانىت خودا چونكە ، ھەيە كاردانەو ھەيە ئەم . زۆريان خۆشگوزەرانى و گەيشتوو دەشتەدا شارەى دوو بەندە كە دلىايىت ئەو ھى بۆ ھەروەدا كە دەكات ئاشكرا گرنگىيە ئەو . دەكات قبول حوكمەكەى دادپەرۋەرەى سزای دلسۆزەكەى .

رۆيشتن سۆدۆم بەرەو و رۆيشتن پياوھەكان " ١٨:٢٢ ژيان سەرەتاي . " ھەستابوو يەزدان لەبەردەم ئىبراھىم بەلام . "

نيوانياندا لە دەدات ئىبراھىم بە رڭگە سەردانكەران جياوونەو ھى لىرەدا فۆرمىكى لە ئامادەيە لەگەڵدا كە بكت دەستنيشان ، يەھو ھە ، زىندوو خودای تا دەبىت بوپتر ئىبراھىم . دەكات ئاسان وشەكان ئالوگۆرى كە سادەدا مەروڤى بەدەستەينانى بۆ بكت خودادا لەگەڵ موزايەدە لە جۆرپك كە رادەيەى ئەو . نىشتەجىيە ئازىزەكەى كورەزای لوت يەككىيان كە ، شارە دوو ئەو رزگارى .

ئايا : گوتى و بوو ھە نزيك ئىبراھىم " ١٨:٢٣ ژيان سەرەتاي . " دەبەيت ؟ لەناو خراپەكاران لەگەڵ راستودروستەكان . "

بەدواداچوونى لە مەروڤايەتى چونكە ، رەوايە ئىبراھىم پەرسيارەكەى بە كە ، بىتوان قوربانىانى مەردنى ھۆى دەبىت ، دادپەرۋەرى بۆ بەكۆمەلدا .

جياكارىيە ئەم يېتوانايە مرقۇشايتى كاتىپكا لە بەلام .ناودەبرېت بارمىتە زيانى
كە دەدات نىشان ئىمە و ئىبراھىم بۇ ئەمە وە .دەتوانىت خدا ،بكات
دەخوئىنەوە خوئى ئىنجىلى شايتەتالى

شارەكەدا لە راستودروست كەسى پەنجا رەنگە " ۱۸:۲۴ ژيان سەرەتاي
كەسە پەنجا ئەو پېناو لە و دەبەيت لەناو ئەوانىش ئايا ،هەبن
"نابەخشىت؟ شارەكە بە بەزەيى ،تئىدايە كە راستودروستەي

و وەھم لە پەرە خوئدا خوشەويستى لە پەر و نەرم رۆحى لە ئىبراھىم
كەسى ۵۰ لانىكەم شارەدا دوو لەم دەكرېت كە دەكات ئەوە خەيالى
ئەگەرىيە راستودروستە كەسە ۵۰ ئەم بانگەوازي و بدۆزىتەوە راستودروست
ناوى بە بەدەستبەھىت شارە دوو ئەو نىعمەتى خداوە لە ئەوەي بۇ دەكات
لېيدات يېتوانەكان تاوانباراندا لەگەل ناتوانىت كە تەواوەكەيەوە دادپەرورەي

كە بكەيت شتېك تۆ لە دوورە " ۱۸:۲۵ ژيان سەرەتاي
لەگەل مامەلە يەكسانى بە ،بكوژىت خراپەكاران لەگەل راستودروستەكان
زەوى هەموو دادوهرى ئايا ،تۆ لە دوورە ،بكەيت خراپەكاران و راستودروست
"ناكات؟ راست

بە بكات چارەسەر كېشەكە دەتوانىت وابوو پېي ئىبراھىم شېوہيە بەم
ئىنكارى ئەوەي بەبى بىكات ناتوانىت كە ئەوەي خدا بىرەھىنانەوەي
دادپەرورەي ھەستى بە پەيوەستە ئەوەندە كە ،بكات كەسايەتییەكەي
تەواوەوە.

پياوى پەنجا سۆدۆم لە ئەگەر :فەرمووى يەزدان " ۱۸:۲۶ بەندايەتى
ھەموو ئەواندا پېناو لە ،بدۆزمەوە شارەكەدا ناوہراستى لە راستودروست
". دەدەم بەزەيى شارەكە

و بكات قسە دا ئىبراھىم بە رېگەي يەھوہ ،مىھرەبانىيەوہ و سەر بە
لەناو شارەكان راستودروست كەسى ۵۰ بۇ :ھاوړايە لەگەلیدا وەلامەكەيدا لە
ناچن.

من ئەوہتا» :گوتى و داہوہ وەلامى ئىبراھىم " ۱۸:۲۷ بەندايەتى
». خۆلەمىشم و تۆز تەنھا من ھەرچەندە ،بکەم قسە يەزدان لەگەل بوئىم

شاره‌که‌ی دوو وێرانبوونی دوا‌ی که ه "نۆله‌میش و نۆل" بیرى ئایا دان ئیبراهیم حاله‌تی‌کدا هەر له ده‌می‌نیه‌وه؟ خوداکان بئ پیاوه له دۆله‌که "نۆله‌میشه و نۆز" ته‌نها خۆی که ده‌نی‌ت به‌وه‌دا

ون راستودروسته‌که په‌نجا له که‌س پینج ره‌نگه " ١٨:٢٨ به‌ندایه‌تى فه‌رمووی یه‌زدان و ده‌به‌یت؟ له‌ناو شاره‌که هه‌موو ئایا ،که‌س پینج بۆ :بین . "بدۆزیه‌وه تێدا راستودروستی که‌سی پینج و چل نه‌گه‌ر ،نابه‌م له‌ناوی من

هەر ،خۆی موزایه‌ده‌ی له بی‌ت به‌رده‌وام لێ‌کرد وای ئیبراهیم بو‌ی‌ی ،بیدۆزیه‌وه ده‌یتوانی که ده‌کرده‌وه که‌م هه‌لبێ‌ژدراوه‌کانی ژماره‌ی جارێک هەر وه .بوو جی‌گیر ٣٦ ئایه‌تى له راستودروست که‌سی ده له‌سه‌ر تاوه‌کو پێش‌نیاری ئیبراهیم ژماره‌یه‌ی نه‌و به‌هۆی به‌خشی نیعمه‌ته‌که‌ی خودا ،جارێک کردبوو .

و له‌گه‌ڵیدا قسه‌کردن له بوو به‌رده‌وام ئیبراهیم " ١٨:٢٩ به‌ندایه‌تى پیناو له من :فه‌رمووی یه‌زدان ' .بن له‌وێ راستودروست پیاوی چل ره‌نگه :وتی . » ناکه‌م هه‌یچ چله‌که‌دا

من به‌لکو ،نه‌بی‌ت تو‌ره یه‌زدان :وتی ئیبراهیم " ١٨:٣٠ ژيان سه‌ره‌تای یه‌زدانی‌ش ' .بدۆزیه‌وه له‌وێ راستودروست پیاوی سی ره‌نگه ،ده‌که‌م قسه " . ناکه‌م نه‌وه ،بدۆزیه‌وه له‌وێ راستودروست پیاوی سی نه‌گه‌ر :وتی

له‌گه‌ڵ بووم بو‌ی‌رم من نه‌وته‌تا» :وتی ئیبراهیم " ١٨:٣١ ژيان سه‌ره‌تای . » . بدۆزیه‌وه تێدا راستودروست پیاوی بیست ره‌نگه ،به‌که‌م قسه یه‌زدان

ته‌نها به‌لکو ،نه‌بی‌ت تو‌ره یه‌زدان :وتی ئیبراهیم " ١٨:٣٢ ژيان سه‌ره‌تای ' .بدۆزیه‌وه له‌وێ راستودروست پیاوی ده ره‌نگه ،ده‌که‌م قسه تر جارێکی " . نابه‌م له‌ناوی راستودروسته پیاوه ده نه‌و له‌به‌ر :فه‌رمووی یه‌زدانی‌ش

سنوورێک که تی‌ده‌گات چونکه ،دی‌ت کو‌تایی ئیبراهیم موزایه‌ده‌ی لێ‌رده‌ا ده ژماره‌ی له‌سه‌ر .ده‌بی‌ت ناعه‌قلانی زیاتر له‌وه پێ‌دا‌گری‌یه‌که‌ی که هه‌یه مرۆ‌قه له ژماره‌یه ئه‌م وایه پێ‌ی گه‌ش‌بینانه .ده‌بی‌ت جی‌گیر چاکه‌کار که‌سی ته‌نها نه‌گه‌ر ،بدۆزیه‌وه گه‌نده‌له‌دا شاره دوو له‌م ده‌بی‌ت راستودروسته‌کان بی‌ت به‌نه‌ماله‌که‌ی و لووت ژماردنی به

تەۋاۋ ئىبراھىم لەگەل قىسەى كاتىك يەزدان " ۱۸:۳۳ ژيان سەرەتاي
". خۆى مالەكەى گەرايەۋە ئىبراھىم و رۆيشت كرد

و ئاسمانى خوداي يەككىيان ،ھاۋرئ دوو زەمىنى بەرپەككەۋتنى
ھەريەكەيان و دىت كۆتايى ،زەويىيە تۆزى كە تر مرۆشەكەى و گەورە
بۇ يەزدان و مالەكەى بۇ ئىبراھىم .خۆيان شوينكەۋتنى بۇ دەگەرپنەۋە
دىت بەسەرياندا ويرانكەرى دادگايى كە ،عەمۇرا و سۆدۆم

،كرد ئاشكرا خۆى سيفەتى ،خودادا لەگەل خۆيدا ئالوگۆرى لە ئىبراھىم
لە بەدىھاتوۋە راستەقىنە دادپەرۋەرى بىننىنى خەمى :خودادايە وینەى لە كە
موزايەدەى بۆيە .دەنىت ژياندا بەنرخى و قوول بەھاي بە دان كاتدا ھەمان
بە كە ،بكات دلخۆشى و بكات دلخۆش خودا دلئ دەيتۋانى تەنيا بەندەكەى
.بوو ھەستەكانى ھاۋبەشى تەۋاۋى

۱۹ ژيان سەرەتاي

فرياگوزارى جىابوونەۋەى

لوت و سۆدۆم گەيشتنە فرىشتەكە دوو ئىۋارە " ۱۹:۱۰ ژيان سەرەتاي
ئەۋەى بۇ ھەستا بىننىيان لوت كاتىك .دانىشتبوو سۆدۆم دەروازەى لە
". برد كرنۆش زەۋى بۇ رووخسارى و لىيكات پيشۋازىيان

خۆى كورەزاي لوتى لەسەر ئىبراھىم ئەرىنى كاريگەرى رەفتارە ئەم
.دەدات نىشان تىپەر سەردانكەرانى رەچاۋكردنى ھەمان چونكە ،دەدات نىشان
خراپەكارى و خراپ ئەخلاقى زانىنى بە ،دەكات ئەۋە زياترەۋە وردىيەكى بە
.بوو نىشتەجئ تىيدا كە شارەى ئەۋ ،سۆدۆم دانىشتۋانى

بخەنە شەۋ و لابیەن تكايە ،ئاغاكانم' :ۋتى ئىنجا " ۱۹:۲۰ ژيان سەرەتاي
بچنە و ھەستىن زوو دەتۋانن ئەۋا ،بشۆن پىتان و خزمەتكارەكەت مالى ناو
بەسەر شەقامدا لە شەۋ ئىمە ،نا' :دایەۋە ۋەلاميان ئەۋانىش .رېگاكتان
". دەبەين

ناو بۆ بکات گەشتیاران لە پیشوازی دەزانپت خۆی ئەرکی بە لوت خراپەکاری و بیشرمانە کردەوی لە لێدەکات پارێزگارییان ،مالەکە ی بۆ ئەبرام کە دەبینینەو پیشوازیکردن وشە ی هەمان .گەندەل دانیشتوانی کە راستگۆیە پیاویکی لوت بەراستی .کردبوو قسە ی سەردانکەرەکە ی سی خراپ شارەدا ئەم خراپەکاری خەلکی لەگەل هاوژبانی بە خۆی نەداو و پێگە ی پیش بەلام ،هاتوون شارەکە وێرانکردنی بۆ فریشتە یە دوو ئەو .بیپت ئەوان گرتنی بە بکەن ئاشکرا دانیشتوووان خراپەکاری دەیانەوێت ،وێرانکردنی بۆ وە .خراپەکارییەکەیان بۆ کارادا نمایشیکی لە واتە ،کردارەکەدا لە بۆ بەرن بەسەر شەقامەکەدا لە شەویک پێویستە تەنها ئەمە بەدەستەینانی .سەر بکریته هیژشیان سۆدۆمییهکانەو لەلایەن ئەو ی

کە دا هانیان توندی بە ئەوەندە لوت بەلام. " ١٩:٣ ژبان سەرەتای .لینا خەمیرە ی بی نانی و کردن بۆ جەژنیکی .مالەکە ی ناو چوونە و لای هاتنە . خوارد نانیان و "

ئەوانیش و پێکردنیان قەناعەت لە بوو سەرکەوتوو لوت شیۆیە بەم کە پێبەخشی دیکە ی دەرفەتیکی ئەمەش کرد؛ قبول میواندارییەکە ی .کردبوو ی خۆی پیش ئیبراھیم ئەو ی وەک ،بدات نیشان خۆی بەخشنە یی راستودروست پیاویکی ،بناسن لوت بەرزی رۆحی کە کرد فیڤی ئەزموونە ئەو .نارەواکاندا نیوان لە

خەلکی ،شارەکە خەلکی ،بەهون ئەو ی پیش " ١٩:٤ بەندایەتی راکردن بە خەلکە کە هەموو ،گەمارۆدا مالەکەیان ،پیر و گەنج ،سۆدۆم .هاتبوون "

فریشتە دوو ئەو کە زیاترە لەو دانیشتوووان خراپەکاری نیشاندا نی مالەشدا لەو تەنانەت دەگەرێن بەدوایاندا دین پێیە ی بەو ،دەکرد چاوەرپیان خراپەکارییە ئەم چەند تا بدن سەرنج .لێکردوون پیشوازی لوت کە بە یەهوە حوکمدانی بۆیە . " بەسالاچووان تا منداڵانەو لە " :بلاودەبیتهووە .پەوا یە تەواوی

پياوانەى ئەو: گوت پىيان و لوت بۇ كرد بانگيان " ۱۹:۵ بەندايەتى
پەيوەندىمان تا ئىمە لاي بۇ دەروە بىانھىيە كوئىن؟ لە لات ھاتنە ئەمشەو
". ھەيىت لەگەلپاندا

فريو سۆدۆمىيەكان مەبەستى بە دەتوانن بىھەلوئىستەكان مروۋە
ئەم ئىنجىلىيەكەى مانا بە زانىنە بۇ بەلكو نىيە ناسىن داواكارى چونكە ،بدرين
بۆيە . "لەدايكبوو كورپكى و ناسى ژنەكەى ئادەم" نموونەى لە ھەك ،زاراوەيە
چارەسەرەنەكراو و گشتى كۆى كەسانە ئەم خراپەكارى

ئەوان لاي بۇ دەروە چووە مالەكە دەركاى لە لوت " ۱۹:۶ بەندايەتى
". داخست پىشتىو لە دەركاكەى و

بوونەوەرە بە چاوى ئەوەى بۇ دەكات پەلە خۆى كە ،بوئر لووتى
لە نىشتەجىبوونەكەيە دەركاى داخستنى ئاگادارى و بكەوئ قىزەونەكان
پيارىزىت سەردانكەرەكانى ئەوەى بۇ پىشتىو

!مەكەن خراپە ،دەپارپمەو لىتان ،براكانم :وتى " ۱۹:۷ ژيان سەرەتاي
"

"برا" بە .نەكەن خراپە كە دەكات خراپەكاران ئاموژگارى چاكەكار پياوى
خۆيدا لە ھىوايەى ئەو و خۆين ھەك پياوى چونكە ،دەبات ناويان
بەرەو رەفتارەكانيان كە بكات رزگار مردنە لەو ھەندىكيان كە ھىشتووئەتەو
دەبات ئەوئ

پياوئىكيان كە ھەيە كچم دوو ،سەيركە " ۱۹:۸ ژيان سەرەتاي
پىيان خۆتان ئارەزووى بە دەتوانىت و بۆت دەروە دەيانھىيە ،نەناسىو
پاراستنى ژىر ھاتوونەتە چونكە ،مەكە پياوانە ئەم لەگەل ھىچ تەنھا ،بكەيت
". سەقفەكەمەو

بى ئاستىكى گەيشتە ئەزموونەدا لەم سۆدۆمىيەكان رەفتارى ،لوت بۇ
دوو كە رۆيشت ئەوئەندەى ،سەردانكەرەكەى دوو پاراستنى بۇ ۋە .وئە
كرد پىشكەشى ئەوان شوئىنى لە بوون پاكيزە ھىشتا كە كچەكەى

:گوتيان ھەرۋەھا 'دەرىچىن رىگاكەم لە': گوتيان " ۱۹:۹ ژيان سەرەتاي
،بىيىت دادوەر رۆلى دەيەوئىت ئىستاش ،ئىرە ھاتە بىانييەك ھەك پياو ئەم'

فشاریان توندی به و 'دهکەین لەگەڵ مامەڵەت خراپتر لەوان ئێمە ،باشە
" بشکێنن دەرگاکی ئەوەی بۆ پێشەوه هاتنە و لوت سەر خستە

ئەم و نەکردەوه ئارام کۆکراوەی کۆمەڵە ئەو لوت قسەکانی
خراپتر ئەوەی بۆ دەکرد ئامادە خۆیان ،دەیانگوت ،ئەهریمەنیانەش بوونەوه
بشکێنن دەرگاکی دا هەوڵیان پاشان .لەوان بکەن لەگەڵیدا

لەگەڵ لووتیان و کرد درێژ دەستیان پیاوکان " ١٩:١٠ بەندایەتی
" داخست دەرگاکیان و مالهکە ناو هینایە خۆیان

فریشتەکان ،مەترسیدایە لە بویر لووتی خودی ئەوەی لەگەڵ
مالهکەوه ناو دەهیننە لوت و دەکەن دەستوەردان

لە ،بوون مالهکەدا دەروازە لە پیاوانە ئەو " ١٩:١١ بەندایەتی
بۆ بوون ماندوو بپهۆدە بەجۆریک ،کرد کویریان گەورەترینیان تا بچووکەوه
" دەرگاکی دۆزینەوهی

دانیشتوانی بۆیە دەکرێن؛ کویر ئاژاوهگیرەکان نزیکترین دەرەوه لە
پارێزراون مالهکە

هەیه؟ لێرە تەرت کێی' :گوت لووتیان بە پیاوکان " ١٩:١٢ بەندایەتی
شوینە لەم ،تۆیە هی شارەکەدا لە ئەوەی هەموو و کچ و کور و زاوا
" دەریانبەهینە

بۆ .دۆزیهوه پەزنامەندی ناردنی خودای و فریشتەکان چاوی لە لوت
،دەشت دۆلی و شار لە" **"دەرەوه بێتە** " دەبێت ،بێت رزگاری ژبانی ئەوەی
ناوچەیهکی دەبێتە کە ،دەبەن لەناو دۆلە ئەم دانیشتوانی فریشتەکان چونکە
هەموو بۆ درێژدەبێتەوه فریشتەکان پێشکەشکردنی .ئای شاری وەک و پیرانە
" .زیندووکاندا مەوۆشە لە خۆیانە هی کە شتانە ئەو

" **دەرەوه هاتنە** " بۆ ئیلاهی فەرمانی **جیاپوونەوه**دا تەوهرە لەم
بە خراپە لە خۆیان کە دەدات بوونەوه رەکانی هانی چونکە .بەردەوامە
لە .درۆینەکان مەسیحییە کلیسا وەک ، **جیاپکەنەوه** **شیۆکانیەوه** **هەموو**
" **"دەرەوه بێتە** " کە دەکات هەلبژێردراوەکانی بە فەرمان ١٨:٤ پەخشانی
ئایینی بە دووهمیش و کاسۆلیکی ئایینی بۆ ئاماژەیه سەرەتا ،" **گەرە بابلی**
مابوونەوه ئەودا کاریگەری ژێر لە ساتە ئەو تا کە ،پرۆتستانی فرەلایەنە

رژگار ژيانيان خودا فەرمانى دەستبەجئ گويږايه لى به تهنه لووت وهك وه
رژژى له يه كشه ممه پشوودانى واجبكردى ياساى كه ههر چونكه .دەبوو
درهنگ زور كاته نهو وه .دئيت نيعمه ته كه ماوهى كوڅاينى ،راگه يه ندرا يه كه مدا
بابة ته نه م له سهر مرؤف هه لوئستى يان بوچوون گويږينى بؤ ده بئيت

ژيانمان .راده كيڅشم پيويست برپارى دواخستنى مه ترسى بؤ سهرنجتان
نهو -بهرين هيرشكرده وه يان ، رووداو ،نه خوڅى به هوڅى ده توانين ناسكه؛
په سهند خامان وه لامدانه وهى خودا نه گهر بدن روو ده توانن كه شتانه
به كوڅمه ل نيعمه تى ماوهى هاتنى كوڅاينى حاله تانه دا جوړه لم .نه كات
بهرئت نه وهى پيش ههر كه سيك چونكه ،دهدات له ده ست گرنگيه كهى هه موو
نه م ناگدارى به پؤلس .بهرئت خودا دا مه حكومكردى ژير له و ناداپه روه رى له
،بوو دهنگى له گوڅتان نه گهر نه مرؤ " :ده لئيت ۷-۸ :۳ عيبرانييه كان له كيڅشه يه
پيويستيه كهى هه مېشه بؤيه " ...ياخي بوونه كه دا له وهك مه كه ن رهق دلتان
نه مه دا له گهل پؤلس و ،خودا پيشنيارى وه لامدانه وهى بؤ هه يه به په له
ژووره وهى چوونه به لئينى چونكه ،بؤيه " :۱:۴ عيبرانييه كان له هاورايه
نه دوزرئته وه ئيو له كام هيچ كه بين ناگدار با ،وستاو هه شتا پشووه كهى
" .بوون كه م

چونكه ،ده كه ين ويړان شوئنه نه م ئيمه چونكه " :۱۳:۱۹ به نديايتى
ئيمه يه زدان ،زوره يه زدان له به رده م دانيشتووانه كهى دژى هاوراكردن
" .له ناو بردى بؤ ناردوو

له بوونيان هوڅارى فريشته كان جه وه هردايه؛ له كات نه مجاريان
وهك ،بچئت له ناو خيږايى به ده بئى شاره كه .ده كه ن ئاشكرا لوت بؤ ماله كهيدا
.داوه له سهر برپارى يه هوڅا

كه كرد قسه ي زاواكانى به و دهره وه چووه لوت " :۱۴:۱۹ به نديايتى
يه زدان چونكه ،به جيځه لئ شوئنه نه م ،هه ستن :گوڅى و برديوو كچه كانى
گاڼته بوو ديار وا زاواكانيدا له بهرچاوى به لام .ده بات له ناو شاره كه خه ريكه
" .ده كات

خراپه كار ديكه سؤډوميه كانى وهك لوت زاواكانى دلنځاييه وه به
كه ميان نه وان ،روونى به وه .گرنكه باوه ر تهنيا رژگار بوون بؤ به لام ،نه بوون

و نه‌بوو ئه‌وان بۆ به‌رژه‌وه‌ندییه‌کی هیچ خه‌زووریان بیروباه‌و‌پ‌ری .هه‌بوو بۆ ساده‌یی به ،بیات له‌ناو شاره‌که ئاماده‌یه یه‌هوه خودای که کتوپر بیرۆکه‌ی .بوو باوه‌پینه‌کراو ئه‌وان

گوتیان و دا لوت له هانیاں فریشته‌کان به‌یانیدا له " ۱۹:۱۵ به‌ندایه‌تی شاره‌که‌دا وێران‌بوونی له نه‌ک ،بیه لێره‌ن که کچه‌که‌ت دوو و ژنه‌که‌ت هه‌سته ." بچیت له‌ناو

باه‌و‌ر نه‌بوونی هه‌م و باوه‌ر هه‌م که د‌لته‌زێن **جیا‌بو‌ونه‌وه‌یه‌کی** یان باوکیان شوینکه‌وتنی نی‌وان له ده‌بی لوت کچه‌کانی .ده‌کات ئاشکرا هه‌ل‌ب‌ژێرن می‌رده‌که‌یان

ژنه‌که‌ی و گرت ده‌ستی پیا‌وه‌کان ،دوا‌که‌وت کاتی‌ک " ۱۹:۱۶ به‌ندایه‌تی له و بردیا‌ن و ،له‌گه‌ل‌یدا بوو می‌هره‌بان یه‌زدان چونکه ،کچه‌که‌ی دوو و ه‌یشت به‌ج‌یا‌یان شار ده‌روه‌ی

مان" هه‌ل‌که‌ندراوه ئاگره‌که له که مارکه‌یه‌ک " خودا کرداره‌دا له‌م ،ده‌کات رزگاری خودا که راست‌ودروسته لووتی بۆ تریش جارێکی .ده‌دات پیشان ،ده‌بی‌ت رزگاریان شار له شی‌وه‌یه به‌م .هاوسه‌ره‌که‌ی و کچه‌که‌ی دوو له‌گه‌ل ده‌بیننه‌وه زیندوو و ئازاد و ده‌روه‌ه له خۆیان

له 'وتی یه‌کی‌کیان ،ده‌روه‌ه ه‌ی‌نا‌یا‌نه ئه‌وه‌ی دوا‌ی " ۱۹:۱۷ به‌ندایه‌تی ده‌شتدا شوین‌ی‌کی هیچ له و مه‌ده دوا‌وه له ئاو‌ر‌ی‌ک ،هه‌ل‌ب‌ی‌ن ژیا‌نت‌دا پ‌ی‌نا‌و ده‌روه‌ه ده‌ت‌با‌ته ئه‌گه‌رنا ،شاخه‌کان بۆ هه‌ل‌به‌که ،را‌وه‌سته

به‌م .به‌ج‌یه‌ل‌راوه ئی‌براهیم بۆ هه‌ل‌ب‌ژاردنه‌که ،شاخه‌کاندا‌یه له رزگار‌بو‌ون له بی‌ته‌وه په‌شیمان و تی‌ب‌گات هه‌له‌که‌ی له ده‌توان‌ی‌ت لوت شی‌وه‌یه په‌له ده‌بی‌ت ،مه‌ترسیدا‌یه له ژیا‌نی .خۆش‌گوزه‌رانی‌یه‌که‌ی و ده‌شت هه‌ل‌ب‌ژاردنی .ده‌که‌وی‌ت دۆله‌که به‌ر خودا ئاگری کاتی‌ک بی‌ت سه‌لامه‌ت بیه‌وی‌ت ئه‌گه‌ر بکات شی‌وه‌یه‌کی به هه‌م فه‌رمانه‌که .نه‌داته‌وه دوا‌وه له ئاو‌ر پ‌ی‌کراوه فه‌رمانی له‌به‌رده‌م ژیا‌ن و دا‌هاتوو .وه‌ر‌ب‌گ‌یر‌ی‌ت مه‌جازی شی‌وه‌یه‌کی به هه‌م و وشه‌یی وێ‌رانه ته‌نیا زووانه به‌م ،پ‌شتیا‌نه‌وه له چونکه ،سو‌دۆ‌مدایه رزگار‌بو‌وانی ،فر‌ی‌درا‌ون ئاسمانه‌وه له که گۆ‌گرده‌وه به‌ردی به‌هۆی که ده‌بن گه‌رمه‌کان .تی‌به‌ردراوه ئاگریان

'''!پەرودەردگار، نا ئەى: گوتن پێى لوت " ۱۸: ۱۹ ژيان سەرەتای

دەترسینیت لوت، داوێ فریشتەكە كە فەرمانەى ئەو

، وەرگرتوووە رحەمەتم لەبەردەمتدا من، سەیركە " ۱۹:۱۹ بەندایەتى
شاخەكە لەسەر ناتوانم بەلام، ژيانمدا پاراستنى لە، پێدام زۆرت بەزەبى تۆش
". بيم لەناو و بێت بەسەرمدا كارەسات نەك، بكەم رزگار خۆم

بە گەشتن دەزانیت و دەژى تێیدا كە دەناسیت ناوچەى ئەم لوت
و دەپارێتەووە فریشتە لە بۆیە هەر . دەوێت زۆرى كاتیكى شاخەكە
دەكات پێشنیار تر چارەسەرێكى

كە نزیکە ئەوەندە شارۆچكەى ئەم، سەیركە " ۱۹:۲۰ ژيان سەرەتای
ئەوێ بۆ و - نییه؟ بچووك ئایا - بۆى هەلەم تا ئای، بچووكە، بۆى هەلەم من
". بێت رزگارى ژيانم

بچووك واتای بە وشەى كە كەوتووێ تسۆار دۆلەكەدا كۆتایى لە
و لوت بۆ پەناگەى كە بێتە ئەوێ بۆ بوو رزگارى دۆلەكە كارەساتى لە
خێزانەكەى.

و پێدەبەخشم نیعمەتەت ئەم ئەوێش: گوت پێى " ۱۹:۲۱ بەندایەتى
". ناهەم لەناو دەكەیت باسى كە شارەى ئەو

كە دراماتیكەى ئەلقە ئەم شایەتەتالێ هێشتا شارە ئەم بوونى
و سۆدۆم شارى دوو كە هەبوو دەشتەكە دۆلى شارەكانى لەسەر كاریگەرى
بوو تێدا عەمۆرای.

ناتوانم من چونكە، ببە ئەوێ بۆ پەنا و بكە پەلە " ۱۹:۲۲ بەندایەتى
". سوار بە درا شارە ئەو ناوى بۆیە هەر، ئەوێ نەگەیتە تۆ تا بكەم هیچ

دەكات لووت چاوەرپێ و رێككەوتنەكەى وابەستەى فریشتەكە ئیستا
بكەوێت دۆلەكە بەر ئەوێ پێش زورەوێ ناو بچیتە تا

ناو چووێ لوت كاتێك هەلەتەبوو زەوى لەسەر خۆر " ۱۹:۲۳ بەندایەتى
". سوارەوێ

جواندا خۆرەلاتنێكى ژێر لە نوێ رۆژێكى بوو دیار وا سۆدۆمییەكان بۆ
...تر رۆژێكى هەر وەك رۆژێك بوو؛ بەیانى

سووتېنېرى گۆگړدى ئاسمانهوه له يەزدان پاشان " ۱۹:۲۴ بەندايەتى
". کرد باران گۆمۆرادا و سۆدۆم بەسەر

له بههيزى شايەتخالى موعجيزه ئاميزه ئيلاهييه كردهوه ئەم
شوېنى .وەرگرت وايت رۆن ئەدقېنتىستى شوېنەوارناسى دۆزينەوهكانى
ليوارى له نىشتەجېبوونيان شوېنى كه کرد دەستنيشان گۆمۆراى شارى
يەكتر بە پشتيان ،دۆلەدا ئەم لەگەل ھاوسنوورە كه شاخەى ئەو رۆژئاواى
ئاگر بەر كاتيک كه دروستكراوه گۆگړدى بەردى له لهوئ زهوى .بەستبوو
بە ئيلاهييهكه موعجيزه شيوهيه بەم .دەسووتېن ئەمپۆش تا ،دەكهون
هەلبژێردراوهكانە ئيمانى شايەنى و دەكرېتەوه پشتراست تەواوى

خودا ،دەوترېت و لیدەكرېتەوه بېرى زۆرجار كه ئەوهى بەپېچەوانەى
گۆگړدى بەردى بەلكو ،دۆلە ئەم لەناوبردى بۆ بەكارنەهېناوه ئەتۆمى هېزى
پسپۆران بەپېى ئەمەش ،دەكرېت مەزەندە 90% پاكى بە كه ،بەكارهېناوه
ئەم بليم دەتوانم بۆيه ،هەلناگرېت گۆگړدى هەورى ئاسمان .ناوازيه
بەپېى ماددەيهك هەر دەتوانېت .دروستكەرە خوداى كارى لەناوچوونە
شتيكي هەموو و ئاسمان و زهوى پېيهى بەو ،بكات دروست خۆى پېويستى
كردووو دروست تېدا

و دەشتەكه هەموو ،لەناوبرد شارانەى ئەو " ۱۹:۲۵ بەندايەتى
". کرد ويران زهوى سەر رووهكهكانى و شارەكان دانىشتوانى هەموو

سووتاوى بارانيكى تووشى كه بمىنېتەوه شوېنېكدا له دەتوانېت چى
ئامادەن هېشتا كه گۆگړد بەردى و بەرد له جگە ،هېچ بېت؟ گۆگړد بەردى

خوئ ستوونى بە بوو و دايهوه ئاورى لوت ژنەكهى " ۱۹:۲۶ بەندايەتى
".

بۆ درېژخايەن حەزىكى و پەشيمانى لوت ژنەكهى دواكهوتووى نىگای
نارەحەت خودا دەروونىيە حالەتە ئەم .دەكات ئاشكرا نەفرەتييه شوېنە ئەم
بەرھەمى بئ وینەى ،خوئ ستوونى بۆ جەستەى گۆرېنى بە ئەويش و دەكات
دەيناسيېنېت ،رەھا رۆحى .

شوېنەى ئەو بچېتە تا هەستا زوو بەيانى ئىبراهيم " ۱۹:۲۷ بەندايەتى
". ووستابوو يەزدان لەبەردەم كه

مامرئ بلوطی دار دیتە ، پروویداووە کە کارەساتە لەو ئاگا بئ ئیبراهیم کردوووە سەردانکەرەکە سئ لە پیشوازی لەوئ کە

و عەمۆرا و سۆدۆم بەرەو خوارەووی سەیری " ١٩:٢٨ بەندایەتی کورە دوکەلئ وەک خاکەکەووە لە دوکەل بینی ، کرد دەشتەکە خاکی هەموو هەڵدەهات ."

پوانگە لە ئیبراهیم .سەرنجراکێشە و نایاب شوینیکی شاخەکە دەزانیت عەمۆرا و سۆدۆم دۆلی شوینی و دەکات ناوچەکە رووپۆی خۆیەووە لە تیژ دوکەلئکی ،گێردارە دۆزەخێکی هێشتا ژێرەووە زەوی کاتیکدا لە ئەو هەموو سووتاندنی و گۆگرد بەرەمی ،دەیتەووە بەرز بەرزاییەکانەووە تا شوینەکە .کۆکراونەتەووە مرۆفایەتیەووە لەلایەن شارێکدا لە کە ماددانەیه گۆگرد بەردی و بەرد و بەرد تەنها .بەرەمی بئ بە مەحکومە جیهان کۆتایی دەکات هەزار زیاتر خاکەکە ئەمەش ،زۆر خۆییەکی -تێدایە خۆی و

،لەناوێرد دەشتەکە شارەکانی خودا کاتیک " ١٩:٢٩ بەندایەتی کە ،کرد رزگار کارەساتە ئەو ناوەراستی لە لوتی ،هێنایەووە بیر ئیبراهیمی ." بوو نیشتهجئ تێیدا لوت کە رووخاند شارانەئ ئەو بەهۆیەووە

بۆ تەنها خودا کە دەکات ئاشکرا ئەووە چونکە گرنگە وردەکارییە ئەم بەردەوام .کردوووە رزگار لوتی دلسۆزەکە بەندەئ ،ئیبراهیم دلخۆشکردنی .هەلێاردبوو گەندەلەکانی شارە و ئاوەدان دۆلی کە دەکرد سەرزنشتی سۆدۆم چارەنووسی لە لوت بەراستی کە دەکاتەووە پشتراست ئەووە ئەمەش هەلھاتنیکی -"هەلکەندراووە ئاگرەکە لە کە مارکەیهک" وەک ،بوووە رزگاری تەسک زۆر

گەردەکان بەرەو و بەجێهێشت زوارەووە لە لوت " ١٩:٣٠ بەندایەتی لە دەترسا زوار لە چونکە ،بوو نیشتهجئ لەوئ کچەکەئ دوو لەگەل و رۆیششت ." دەژیا ئەشکەوتیکدا لە کچەکەئ دوو و ئەو ،مانەووە

بریاریدا بوو ئەو هەر وە .بوووەووە روون لوت بۆ **جیابوونەووە** پێویستی خودادا لەبەردەم بەلام ،بوو "بچووک" هەرچەندە کە ،نەمێنیتەووە زوار لە سەر چوووە بەرامبەردا لە .بوو دانیشتووین گوناھبار و گەندەل کەسانی لە کچەکەئ دوو لەگەل ئاسوودەییەکان هەموو لە دوور و شاخەکان

لەلایەن کە سەلامەت و سەروشتی پەناگەیهکی -دەژیا ئەشکەوتێکدا دابینکراو و خوداو دەستکراوەکانی.

پیر باوکمان: گوت بچووکەکی بە گەورەکی کچە " ١٩:٣١ بەندایەتی هەموو نەزیرتی و داب بەپێی، ئێمە لای بێتە نییە خاکەکەدا لە پیاویک، بوو و "وڵاتەکان

نییە لوتدا کچەکی دوو کارەکانی لە فەزێحە شتیکی هێچ مامەلە ئەوان چونکە، پەسەندکراوە خوداو لەلایەن و ڕەوايە پالانەرەکیان کردارەکی، پالانەرە ئەم بەبێ. بکەن دابین باوکیان بۆ نەو ئەوێ بۆ دەکەن دەبوو ئینزێستۆی.

لەگەڵیدا و بخۆینەو شەراب باوکمان با وەرە " ١٩:٣٢ بەندایەتی "بیاریزین باوکمان ڕەگەزی تاکو، بێهەوین

کچە، خواردەو شەرابیان باوکیان شەو ئەو " ١٩:٣٣ بەندایەتی کە نەیدەزانی، پالکەوت باوکیدا لەگەڵ و ژوورەو چوو گەورەکەش "هەستاو کە نە و پالکەوتوو

گوت بچووکەکی بە گەورەکی کچە دواتر ڕۆژی " ١٩:٣٤ بەندایەتی تۆش، بخواتەو بۆ شەرابی ئەمشەو با، پالکەوتم باوکم لەگەڵ شەو دوینی "بیاریزین باوکمان نەوکانی تاکو، بێهەوین لەگەڵیدا و ژوورەو بچیتە

کچە، خواردەو شەرابیان باوکیان شەو ئەو " ١٩:٣٥ بەندایەتی کە نەیدەزانی، پالکەوت لەگەڵیدا و ژوورەو چوو بچووکەکەش "هەستاو کە نە و پالکەوتوو

پیتاندنی وینە کێدەرەدا لەم لوت تەواوەتی هۆشیاری نەبوونی ئازەل بەسەر ئێمەدا کۆتایی ڕۆژانی لە کە دەبەخشیت کردەووەکە بە دەستکرد لە کردەووەکە و نییە چێژ بۆ بەدواداچوون بچووکترین. دەسەپێندریت مەوێدا و نییە شۆکەرتر مەوێتەیدا سەرەتای ڕۆژانی لە براکان و خوشک جووتبوونی

دووگیان باوکیانەو لەلایەن لوت کچەکی دوو " ١٩:٣٦ بەندایەتی "بوون

سێفەتی باوکیاندا شەرفی بەرزراگرتنی لە لوت کچە دوو ئەم تەنیا بە منداڵەکانیان، شوو بێ دایکی وەک. دا نیشان خۆنەویستیان ناوازی

له بوون دهستبهردار شیوهیه بهم و باوک بهبئی فهرمی به ،دهکرد پهروهده ژیان هاوبهشی یان هاوسهر ،میرد بردنی

،مؤئاب ناوه ناوی ،لهدایکبوو کورپکی کور پهکهم " ۱۹:۳۷ بهندایهتی " . مؤئابیهکانه باوکی ئهمرۆ تا

لینا ناوی ،بوو لهدایک کورپکی بچووکهکش کچه " ۱۹:۳۸ بهندایهتی " . عه مؤئابیهکانه باوکی ئهمرۆ تا ،عهمی بن

دهبینین کوره دوو ئهوهکانی له باس ۱۱:۴۱ دانیال پیشبینی له بهلام ،خوارموه دهکهنه زۆریک و خاکهکانهوه جوانترین ناو دهچیته ئهوه " . دهبن رزگاری دهستی له عه مؤئابیهکان سهرکردهکانی و مؤئاب و ئه دویم ئیسرائیل لهگهڵ نهوهکان ئهم رۆحی و خوین پهیهوهندیهکی شیوهیه بهم دواي له عیبری گهلی رهگی ،دامهزراوه ئیبراهیم لهسهر که ،یهکدهخات ئهم و دهوروژینن ئاژاوه و شهر هاوبهشانه ریشه و رهگ ئهم بهلام .ئهبهروهوه خودا ، ۹ و ۸ : ۶ سهفانیه له .دهگوژن ئیسرائیل نهتهوهی دژی له نهوهیان له گویم من " :دهکات عه مؤئابیهکان و مؤئاب بو بهدبهختی پیشبینی چۆن که ،بووه عه مؤئابیهکان سهرزهنشتهکانی و مؤئاب سووکایهتییهکانی بهرزکردووتهوه خوین خۆبهزلزانی به و کردووه گهلهکهم به سووکایهتییان بهزدانی " !دهژیم من وهک دلیاییهوه به بویه ،سنوورهکانیان بهرامبهر و سۆدۆم وهک مؤئاب » :دهفهرمویت ئیسرائیل خودای ،سوپاسالار شوینیک ،خوئ کانگای و درک که شوینیک ،دهبن حه مۆرا وهک عه مؤئابیهکان پاشماوهی ،دهکهن تالانیان گهلهکهم پاشماوهی ،ههمیشه بو ویران » . دهکهن خاوهنداریتییان نهتهوهکهم

لهسهر تهنها خودا نیعمهتی بهراستی که دهسهلمیئیت ئهوه ئهمهش هاوبهشی ،تهرا ،بوون لهدایک باوک ههمان له که براکانی و بووه ئیبراهیم بهلام ،وهربگریئ ئیبراهیم نموونهی له سوود توانی لوت کاتیکدا له .نهبووه نابیت وا ئهمه ،بوون لهدایک کچهکهی دوو له که نهوهکانی بو

٢٠ ژيان سهرهتای

خودا پیغه مبهری پیگهی به دابران

له که فیرعهون له گهل ئه زموونهی ئه و دووباره کردنه و هی به ئیبراهیم خوشکه که هی وهک هاوسه ره که هی سارای، گپ دراو ته وه ١٢ دا ژیان سهرهتای (غه ززه نزی که له ئه مرؤ فه له ستینی) گهرار پاشای ئه بیمه له خی به رده م ده خاته که ده کات ئاشکرا بو ی، ده دات سزای که خودا کاردانه و هی، تر جار پکی و ئیبراهیم ده سه لاتی شی ویه به م. پیغه مبه ره که یه تی سارا هاوسه ری بلا و بو وه ناوچه که دا هه موو له ئیبراهیم ترسی

٢١ ژيان سهرهتای

ناشهرعی و شهرعی جیا کردنه و هی

ده ویت خو شی مرؤف ئه و هی قوربانیدانی رپگهی له دابران

ئه و هی وهک کرد سارای سهردانی یه زدان " ١: ٢١ ژیان سهرهتای " کرد سارادا له گهل گوتبو و ی ئه و هی وهک یه زدان و گوتبو و ی

سارا نه زوکی درپژخایه نی ما و هی به کو تای خودا سهردانه دا له م ده هی نی ت

کورپکی و بوو دوو گیان پیریدا ته مه نی له سارا " ٢: ٢١ ژیان سهرهتای " پیدابوو به لینی خودا کاته ی له و هه ر، بوو له دایک

له که منیش قسه ی " ده کاته وه پشتراست ئه مه ١١: ٥٥ ئیشایا ئاره زو و ی ئه و هی به لکو، بوم نا گه رپته وه به تالی به، دهره وه دپته ده مه وه کوره ئه م. ناردوو بو ی که ده گات مه به سته به و ده هی نی ت به دی ده که م وهک ئینجیل. دونیا دپته را گه یاندوو خوی بوونی له دایک خودا ئه و هی دوا ی

پېغه مېرانه ی جوړېکې ده کاته ئیسحاق ئه مه ش ،ړوو ده یخاته "به لېن کورې"
عیسا :مه سیحی ی "خودا کورې"

*له دایک سارا که هینا کوره که ی ناوی ئیبراهیم " ۲۱:۳ ژیان سهره تای
" .ئیسحاق ،بوو*

هه ردووکیان سارا و ئیبراهیم . "پېده که نیټ" واتای به ئیسحاق ناوی
کاتیځدا له . ږاگه یاند داهاتوویان کورې بوو خودا له گوښان کاتیځ پېکه نین
راستیدا له . نییه ئه رېنی گالته جاران په پېکه نین ، ئه رېنییه خوښی به پېکه نین
پېشو هخته ی قوربانۍ ، هه بوو کاردانه و هیان هه مان هاوسره دوو ئه و
دورو به ریان که سانی کاردانه و هی له بیرکړنه و به . بوون مروځایه تی
مروځه کان بو و کردوو که می زور ته مه نی لافاوو و دوا ی له . پېکه نین
ژیان له که م چاو وروانییه کی که کاتیځ پېشکه و توو ؛ پیری سال ۱۰۰ ته مه نی
دروستکه رد خودا ی له گه ل په یوه ندی چوارچپوه ی له ته مه ن به لام . ده کړت
ئه مه ئیبراهیم و . دده نیټ شته کان هه موو سنووری که ، نییه مانایه کی هیچ
ئه مجاره یان و شهره ف و سامان خوداو له ، دده وژیته و ئه زموونه که یدا له
وه رده گړت شهرعی باوکایه تی

*له کرد خه ته نه ی کوره که ی ئیسحاق ی ئیبراهیم " ۲۱:۴ ژیان سهره تای
" . پېکړدبوو فه رمانی خودا ئه و هی وک ، رږژیدا هه شت ته مه نی*

جیبه جئ خودا فه رمانی . ده کړت خه ته نه شهرعی کورې به رامبه رد له
ده کړت .

*کاتیځ بوو سال سهد ته مه نی ئیبراهیم " ۲۱:۵ ژیان سهره تای
" . بوو له دایک کوره که ی ئیسحاق ی*

به ده کړت به راورد کاتیځ نه ک به لام ، سهرنجه جیگه ی شته که
لافاو پېش ستاندارده کانی .

*، پېبه خشی پېکه نینم خودا :وتی سارا " ۲۱:۶ ژیان سهره تای
» . پېده که نیټ له گه لم ببیستتت ئه مه هه رکه سیځ*

قوربانۍ و مروځه چونکه ، دده زانیت پېکه نیناوی به دوځه که سارا
خوښیبه کی ږهنگدانه و هی پېکه نین بو حزه ئه م به لام . مروځه پېشو هخته ی
مندالوونی دهره تی ، هاوسه ری ئیبراهیمی وک . چاو ورواننه کراویشه

بیری ئیتر مروڤایه تییه وه ئاسایی رووی له که ته منه نیکدا له پیدهدریت
لیناکریتیه وه.

شیری سارا: *بلیت ئیبراهیم* به کئ: وتی ژنه که " ۷: ۲۱ ژیان سه ره تای
ده دات؟ *مندال*

سه یرکردنی به .موعجیزه ته وای به و ناوازیه به راستی ئه مه
کوردا ئیسحاقی له ده توانین ،پهغه مبه رییه وه روانگه یه کی له سارا قسه کانی
ئیسماعیل کاتی کدا له ،مه سیحدا له ده کات نوئ په یمانی پیشبینی که ببین
ئهم ،عیسا مه سیح ره تکرده وهی به .ده کات یه که مه یمانی کوری پیشبینی
نیشانهی رپگهی له بووه له دایک گوشت به پیی که سروشتیه کوره
کوره ئه و به رژه وهندی له ره تده کریتیه وه خداوه له لایه ن ،خه ته نه کردنه وه
مه سیحی ،ئیسحاق وهک .هه لبرژدراوه باوه ره وه رپگهی له که مه سیحیه ی
بۆ ده بیئت له دایک موعجیزه یی شیوه یه کی به ،نوئ په یمانی دامه زرینه ری
به رامبه ردا له .مروڤدا شیوه ی له خدا نوینه رایه تیکردنی و ئاشکراکردن
تونده کانی رپککه وتنه رپگهی له و جهسته یی بنه مای له سه ر ته نیا ئیسماعیل
لیده کریتیه وه بیری مرویییه وه.

کیشا لئ شیری و بوو گه وه *منداله که* " ۸: ۲۱ ژیان سه ره تای
دایکی شیری له ئیسحاق رژه ی له و سازکرد گه وه ی *ناههنگی کی ئیبراهیم*
کیشا ."

داهاتوو یه کی ئیبراهیم باوک بۆ و هه رزه کار ده بیته شیرده ره که کۆره
ناههنگ خۆشحالیه وه به ئه ویش که ،ده کریتیه وه خۆشی و به لپن له پر
ده گپرت.

له که بینمی میسری هاجه ری کوری سارا " ۹: ۲۱ ژیان سه ره تای
"گوت ئیبراهیمی به و پیده که نیئت ،بوو له دایک ئیبراهیم

میرده ی و ژن ئه و ژبانی له هه یه به رچاوی رۆلپکی روونی به پیکه نین
کوره ئیسحاقی به به رامبه ر ئیسماعیل ئیره یی و دوژمنایه تی .به خته وه ردا
دوا ئه مه سارا بۆ .پیکات گالته ی و پیکه نیئت لیده کات وای ،شهرعیه که
زۆره دیت؛ کوره که گالته جاری دایکه که گالته جاری دوا ی: په رۆیه

چونكه ، **دەربەكەن** كۆرەكەى و كۆيلەيە ئەم " ٢١:١٠ ژيان سەرەتاي
» .*نايىت مىرات كۆرەدا ئىسحاقى لەگەل كۆيلەيە ئەم كۆرى*

سەير لەگەل سەرەو لە بەلام ، تىيگەين سارا تورەيى لە دەتوانين
لەگەل كە ، دەكات يەكەم پەيمانى ناشايستەيى پيشبيني سارا . بکە
بە باوەربوون بنەماى لەسەر ، نايىت مىرات نویدا پەيمانى هەلبژێردراوانى
مەسیح عيسا راستودروستى .

بەهۆى ئىبراهيم بۆ بوو ناخۆش زۆر " ١١: ٢١ ژيان سەرەتاي
" .*كۆرەكەيەو*

نيوان لە هەستەكانى چونكه نەبوو كاردانەوى سارا وەك ئىبراهيم
و سۆز سألەى ١٤ ئەو ئىسحاق لەدايەبوونى . بوو دابەش كۆرەكەيدا دوو
بەستبوويەو ئىسمايلەو بە كە نەسپەو سۆزى .

لەبەرچاوت» :*فەرەمو ئىبراهيمى بە خدا " ٢١:١٢ ژيان سەرەتاي*
شتانەى ئەو هەموو لە ، مەبە دلتەنگ خزمەتكارەكەتەو و مندال بەهۆى
دەوتریت پیت ئىسحاقدا لە چونكه ، بگرە دەنگى لە گوئ ، وتوويت پیتی سارا
تۆو .»

جياوونەوى ئەوى بۆ دەكات ئامادە ئىبراهيم پەيامەدا لەم خدا
پلانى لە بەشكە **دابەرانە** ئەم . بکات قبول گەورەكەى كۆرە ، ئىسمايل
دەكات موسا كۆنى پەيمانى شكستى پيشبيني چونكه ، خدا پيغەمبەرەنى
و . دەكات زۆر نەوكانى ، ئىسحاقەو رپگەى لە ، دلنەوايى وەك
بەدى نوپو پەيمانى دامەزراندنى رپگەى لە ئىلاهيە وشە ئەم جيەجیكردى
لە خدا هەميشەيى ئىنجیلی پەيامى بە " *هەلبژێردراوەكان* " تىیدا كە ، دیت
" .*دەكرين بانگ* " مەسیحدا عيسا .

باوكى دەبیتە ئىسحاق ، پارادۆكسیكال شیوەيەكى بە ، شیوەيە بەم
بەپیتی كە كۆرەكەيەو يە ياقوب رپگەى لە يەكەم پلەى بە و كۆن پەيمانى
جيگیر بناغەكانى لەسەر خدا ئىسرائیلی ، خەتەنەکردن نیشانەى و گوشت
وانەكان تەنها ئىسحاق ئەم هەمان كە لەو دایە پارادۆكسەكە بەلام . دەبیت
دەكات پيشبيني مەسیحدا لە نوێ پەيمانى بە سەبارەت .

دەكەمە كۆيلەش كورې لە منیش " ۱۳: ۲۱ ژيان سەرەتای
«تۆيە نەوكانى ئەو چۈنكە، نەتەوھەيەك

ئەو تا .ناوھراستە پۆژھەلاتى گەلانى لە زۆرېك باوكسالارى ئيسماعيل
شەرىعتى ،دەركەوت رزگار كەرەكەى زەمىنىيە خزمەتە بۆ مەسىح كاتەى
لە پۆژئاوا جىھانى .بوو ئىبراھىم كورەى دوو ئەم نەوكانى ھى تەنيا پۆحى
گەرە خوداى بوونى لە ئاگا بى ،دەژيا بىتەرستىدا جۆراوجۆرەكانى فۆرمە
دروستكەر .

پېستېك و نان و ھەستا زوو بەيانى ئىبراھىم " ۱۴: ۲۱ ژيان سەرەتای
رەوانەى و پېدا مندالەكەى و شانى سەر خستىە و ھاجەر بە دای و برد ئاوى
« .بوو سەرگەردان بەئىرشەبادا بىابانى لە و رۆيشت ئەويش ،کرد

چاودېرى خۆى خودا دەيزانى .کرد دلنیا ئىبراھىمى خودا دەستپوھردانى
بە متمانەى چۈنكە بېتەوھ جيا لېيان بوو رازى و دەكات ئيسماعيل و ھاجەر
كاتە ئەو تا خۆى چۈنكە .**بكات رېنمايىيان و بىانپارېژىت كە ھەبوو خودا**
دەكرا رېنمايى و پارېژراو خوداوە لەلايەن .

خستە مندالەكەى ،نەما پېستەكە ئاوى كاتېك " ۱۵: ۲۱ ژيان سەرەتای
" .دارستانەكانەوھ لە يەكېك ژېر

دەخورېت خېرايى بە دەگوازېتەوھ كە ئاوەى ئەو بېرشېبادا بىابانى لە
دۆخە كۆتايى دەرئەنجامى وەك مردن تەنھا ھاجەر ،ئاو بەبى و
دەبىنېت بەدبەختەكەى .

نزىكەى ،دانېشت بەرامبەرى و رۆيشت ئەو " ۱۶: ۲۱ ژيان سەرەتای
بەرامبەرى ' .بمړېت نەبىنم مندالەكە با :وتى چۈنكە ،كەوانە تەقەيەكى
« .گريايى و بەرزكردەوھ دەنگى و دانېشت

فرمېسكەكانى ھاجەر ،دووھم جارى بۆ ،توندرەوھدا دۆخە لەم
دەپژىت خودادا رووخسارى لەبەردەم .

،بوو مندالەكە دەنگى لە گوڤى خودا " ۱۷: ۲۱ ژيان سەرەتای
چىيە؟ ھاجەر :گوت پېى و کرد ھاجەر بانگى ئاسمانەوھ لە خودا فرېشتەى
" .كوڤيە لە كە بېستووھ مندالەى ئەو دەنگى خودا چۈنكە ،مەترسە

دهكات له گهل قسه ی و دهكات دهستوهردان خودا دووم جاری بو وه بکاته وه دلنیای ئه وه ی بو .

دهستت له و بکهره وه بهرز منداله که ،ههسته " ۲۱:۱۸ ژیان سه ره تای " .گه وه نه ته وه یه کی به ده یکه م چونکه ،بیگه

۱۵ نیوان له ته مه نی و ههرزه کاریکه ئیسماعیل ،بیرخسته وه یه ک وه ک هاجه ری کوئترولی ژیر له مندالیکه ئه وه ش سه ره پای به لام ،ساله ۱۷ بو پشتگیری ده یه ویت خودا .خواردنه وه بو نییه ئاویان کامیان هیچ و دایکیدا ده کات چاوه پپی به هیژ چاره نووسیکی چونکه بکات کوره که ی

ئاوی بیریکی و کرده وه چاوه کانی خودا ئینجا " ۲۱: ۱۹ ژیان سه ره تای " .خواردنه وه منداله که ی و ئاو له کرد پر پیسته که ی چوو ،بینی

ساته وه خته له ئاو بهیره ئه م ،نا یان بیئت موعجیزه جا و هاجه ر ژیانی ئیراده ی گه راندنه وه ی بو ده رکه وت چاره نووسسازه که دا و بینین که به هیژهن دروستکه ره ئه و قه رزاری خو یان ژیانی وه .کوره که ی ده یپارژیت یان ده به خشیت تیگه یشتن

له و بوو گه وه ،بوو منداله که دا له گهل خودا " ۲۱:۲۰ ژیان سه ره تای " .تیره ه لدر به بوو ژیاو بیابان

که ده کرد راو ئاژه له کانی ئیسماعیل چونکه نه بوو چۆل بیابانه که بو یه .بیخوات ئه وه ی بو ده یکوشت که وانه که ی به

خاکی له دایکی ،ژیاوه پاران بیابانی له " ۲۱:۲۱ ژیان سه ره تای " .هیئا بو ژنیک میسره وه

و ده بیئت پته وتر میسریه کان و ئیسماعیلیه کان نیوان په یوه ندی بو یه تا ده بیئت توندتر ئیسحاق له گهل ئیسماعیل رکابه ری ،کات تیپه ربوونی به هه میشه یی سروشتی دوژمنی ده بنه

فه رمانده ی ،فیکۆل و ئه بیمه له خ رۆژانه دا له و " ۲۱:۲۲ ژیان سه ره تای که کارانه ی ئه و هه موو له له گه لته خودا: گوت ئیبراهیمیان به سوپاکه ی » .ده ده یت نه نجامی

هاتنه خوشکه که ی وهک سارا پيشکه شکردنی به که نه زموونانه ی نهو که فيرکرد نه بيمه له خيان، گيردراوه ته وه ٢٠ دا ژيان سهره تاي له وهک، ناراهو بوو سهرسام و ليده کرا ترسی ئيستا. خودايه پيغه مبهري ئيبراهيم

درؤ که بخؤ پي سويندم خودا به ليره ئيستا " ٢٣:٢١ ژيان سهره تاي که ميه ره بانييه ی نهو به پي، ناکه يت نه وه کانم و منداله کانم و به رام به رم مامه له، بوويت نيشته جي تييدا خاکه ی نهو و من له گهل، داون نيشانم ده که يت ».

ناره زووی و ئيبراهيم فيله کانی قوريانی بيته نايه ويٽ چيتر نه بيمه له خ ليی ئاشتيانه هاوپه يمانی يه کلاکه ره وهی و پته و پا به ندبوونی ده کات نهو به ده سته ينيٽ.

" ده خوؤم سويند: وتی ئيبراهيم " ٢٤:٢١ ژيان سهره تاي

بويه ههر و نييه نه بيمه له خ به رام بهر خراپی نياز يکی هيچ ئيبراهيم بدات په يمانه نه م له سهر خو ی ره زامه ندی ده توانيٽ.

کرد نه بيمه له کی سهر زه نشتي ئيبراهيم " ٢٥:٢١ ژيان سهره تاي " برديان بوو زؤر به نه بيمه له خ خزمه تکاره کانی که ئاوه وه بير يکی به هو ی

کردوه کاره ی نه م کئ نازانم: وتی نه بيمه له خ " ٢٦:٢١ ژيان سهره تاي » .بيستوه مه نه مرؤش ته نها، کردم بو نه وه ت باسی توؤش و

و نه بيمه له خ دايه و برد ئاژه لی و مهر ئيبراهيم " ٢٧:٢١ ژيان سهره تاي " .به ست په يمانيان ههر دوو کيان

مه ره کان له مهر به رخی ده وت ئيبراهيم " ٢٨:٢١ ژيان سهره تاي " جيا کرده وه؛

شايه دی ئيبراهيم وه له لايه ن "مهر ده وت" هه لبراردنی ده يه ويٽ شيويه به م که، دروستکه ردايه خودای له گهل په يوه ندييه که ی، بوو نيشته جي بيگانه خاکی له ئيبراهيم. بکات په يوه ندی کاره کيدا له گهل به ميٽته وه خو ی مولکی به ماندوو بوونه که ی به ره مه ی ده يويست نهو به لام.

ده وت نه م: گو ت ئيبراهيمی به نه بيمه له خ " ٢٩:٢١ ژيان سهره تاي " کردۆته وه؟ حيات که چين مه رانه به رخ

له مه‌رانه به‌رخ چه‌وت ئه‌م» :دایه‌وه وه‌لامی " ٢١:٣٠ ژيان سه‌ره‌تای
» هه‌له‌که‌ندوه‌وه بیره‌م ئه‌م که ئه‌وه‌ی شایه‌تدالی وه‌ک وه‌ریگره‌ ده‌ستم

چونکه ،بوو به‌یره‌شه‌با ناوی شوینه ئه‌و بۆیه " ٢١:٣١ ژيان سه‌ره‌تای
" .خوارد سویندیایان هه‌ردووکیان له‌وه‌ی

له "چه‌وت" ژماره‌ په‌گی که ،پیدا ی "شیا" ناوی ناکۆکییه‌که بیری
چه‌وته‌م رۆژی که ،ده‌دۆزیته‌وه "دا"شه‌بات" وشه‌ی له‌ که و ،عیبیدا زمان
له‌ خوداوه له‌لایه‌ن هه‌فتانه‌ پشوویه‌کی وه‌ک شه‌مه‌که‌مان ،ده‌کات دیاری
ئه‌م یاده‌وه‌ری پاراستنی بۆ .ده‌کرت پیرۆز زه‌مینیه‌وه دروستبوونی سه‌ره‌تای
"چه‌وت بیری" ناونا بیره‌که شیویه به‌م ،هاوپه‌یمانییه

پاشان ،به‌ست په‌یمانیان به‌یره‌شه‌با له " ٢١:٣٢ ژيان سه‌ره‌تای
خاکی بۆ گه‌رانه‌وه سوپاکه‌ی فهرمانده‌ی ،فیکۆل و ئه‌بیمه‌له‌خ
" .فه‌له‌ستینییه‌کان

چاند به‌یره‌شه‌با له تاماریسکی دارێکی ئیبراهیم " ٢١:٣٣ ژيان سه‌ره‌تای
" .کرد بانگ هه‌ته‌هه‌تایی خودای یه‌زدانی ناوی له‌وه‌ی و

خاکی له زۆر ماوه‌یه‌کی بۆ ئیبراهیم " ٢١:٣٤ ژيان سه‌ره‌تای
" .بوو نیشته‌جی فه‌له‌ستینییه‌کان

رێکخستبوو به‌نده‌که‌ی بۆ ئارامی و ئارامی هه‌لومه‌رجی خودا

٢٢ ژيان سه‌ره‌تای

قوربانییه‌که تاقانه‌ کوره و باوک دابرا‌نی

له‌لایه‌ن که روو ده‌خاته مه‌سیح پیغه‌مبه‌رایه‌تی بابته‌ی ٢٢ به‌شی
،ده‌دات نیشان رزگاری بنه‌مای .کراوه پێشکه‌ش قوربانی وه‌ک باوک‌وه خودای
و ئازاد بوونه‌وه‌ری دروستکردنی بۆ بپاره‌که‌یه‌وه سه‌ره‌تای له‌ هه‌ر خودا که

ئەم .كردووو ئامادەى نەيئى بە ئەودا لەگەل پيئوهندى لە سەرەخۆ و زيرەك
لە بەرامبەردا لە خۆشەويستى وەرگرتنى باجى دەبيتە قوربانىيە
لە تەواو ئازادىيەكى بە كە دەبن ئەوانە هەلبژێردراوەكان .بوونەوەرەكانى
داوەتەووە خودايان چاوەروانى وەلامى هەلبژاردن

*و تاقىكردەووە ئىبراهيمى خودا ئەمانە دواى " ٢٢:١ ژيان سەرەتاي
" منم ئەوتە" :وتى و "ئىبراهيم :گوت پيئى*

چەند تا گوپرايەلييە ئەم بەلام ،خودايە گوپرايەلى زۆر ئىبراهيم
دەبيت ئىبراهيم بەلام ،دەزانيت وەلامەكەى پيشتەر خودا بيريئ؟ دەتوانيت
هەموو بۆ شايتەتالييەك وەك ،بەجيبهيت كۆنكرىتى بەلگەيەكى
خۆشەويستى شايسەتى ئەوەندە ليدهكات وای كە ،هەلبژێردراوەكان
لەدايكبوونى بە نەوكانى كە باوكە پياووە ئەو دەيكاتە كە ييت خداكەى
دەبنەووە بەرز عيسا مەسيح

*كە ،تاقانەكەت كورە ،كورەكەت :فەرمووى خودا " ٢٢:٢ ژيان سەرەتاي
قوربانى وەك بىكە لەوئ و مۆريا خاكى بۆ بچۆ و ببە -ئيسحاق ،دەوت خۆشت
" .دەدەم نيشانت كە شاخانەى لەو يەكئىك لەسەر سووتاندن*

ئەم ،هەيە ئازارى كە ئەوەى سەر دەخاتە فشار ئەنقەست بە خودا
بە خودا .بگريئ بەرگەى كە سنوورەى ئەو تا دەنيئ پال سالا سەد پياووە
ژنە سارا و خۆى لە كورپك كە بەخشيوە خۆشى موعجيزە شيئوہەكى
لە خودا باوەرپيئەكراوەكەى داواكارىيە بۆيە .بوووە لەدايك حەللەكەى
" .قوربانى وەك بىكە پيشكەش تاقانەكەت كورە " :دەشاريتەووە دەوروبەرى
مرؤفايەتى هەموو بۆ هەميشەيى ليكەوتەى ئىبراهيم ئەريئى وەلامى وە
بكات پيشكەش كورەكەى دەبيت رازى ئىبراهيم ئەوەى دواى ،چونكە .دەبيت
تەنانت ئەگەر بەيئيت! خۆى رزگاربوونى پلانى لە واز ناتوانيت چيتر خۆى خودا
لييهيئيت وازى كە بكاتەووە لەو بىر بتوانيت

*كە شاخانەى لەو يەكئىك لەسەر " :وردەكان وشە گرنگى بدەنە سەرنج
كراوە ديارى مەسيح خويئى وەرگرتنى بۆ تايبەتە شوينە ئەم " .دەكەم باسى*

زین کهرهکەى و ههستا ئیبراهیم زوو بهیانى " ٢٦:٣ ژيان سهرەتای قوربانى بۆ دارەکانى ،برد خۆى لهگەڵ کورێ ئیسحاقى و خزمەتکار دوو و کرد .کردبوو باسى خودا که رۆشیت شوینە ئەو بهرو و برى سووتاندن

دلێکى به و بێت زیادهڕهوییە ئەم گوێراپه‌لى بپاریدا ئیبراهیم فەرمانى خودا که پێکخست خوێناوییه پێوره‌سمه ئەو بۆ ئاماده‌کاری قورسه‌وه .پێکردبوو.

چاوەکانى ئیبراهیم سێیه‌مدا رۆژى له " ٢٦:٤ ژيان سهرەتای " .بینى شوینەکەى دووره‌وه له و به‌رزکردوه

.ده‌روات پى به رۆژه سى نیشته‌جیوونى شوینى له مۆرجا ولاتى

له‌گەڵ لێره :گوت خزمەتکارەکانى به ئیبراهیم " ٢٦:٥ ژيان سهرەتای ئینجا ،پهرستش بۆ ئەوئ ده‌چینه کوره‌که و من ،بمێننه‌وه کهره‌که‌دا .لات ده‌گه‌رێننه‌وه

هیچ به پێویستى ده‌دات ئەنجامى خه‌ریکه که ترسناکه کاره ئەو جیا خزمەتکارەکەى دوو له **خۆى** بۆیه **ده‌یکات** ئەویش .نییه شایه‌ت‌حالێک .بکه‌ن گه‌رانه‌وه‌ى چاوهرپى ده‌بێت که ده‌کاته‌وه

قوربانى بۆ وه‌رگرت داره‌کەى ئیبراهیم " ٢٦:٦ ژيان سهرەتای ،گرت ده‌سته‌وه به چه‌قۆکەى و ئاگر ،دانا کورێ ئیسحاقى له‌سه‌ر و سووتاندن " .رۆشیتن پێکه‌وه هه‌ردووکیان

ئەو ده‌بێت مه‌سیح چۆن هه‌روه‌ک ،پێغه‌مبه‌رایه‌تییه‌دا دیمه‌نه له‌م ،ده‌درێن بزمه‌ر له‌سه‌رى مه‌چه‌که‌کانى که هه‌لب‌گرت قورسه "پاتیبولۆمه" جه‌سته‌ى ،تییه‌ردرا ئاگریان ئەگه‌ر که داره به‌و له‌سه‌ره بارگرانییه‌کەى ئیسحاق .ده‌خۆن قوربانیکراوه‌کەى

:گوت ئیبراهیمی باوکى به ئیسحاق ئینجا " ٧: ٢٦ ژيان سهرەتای ! باوکم

سه‌رى که ده‌کرد راستى و بوو ئایینى قوربانى زۆر شاهیدی ئیسحاق .قوربانى بکریته بوو بپار که ئازەله‌ى ئەو نه‌بوونى له سورما

خودا، کورەکم: دایەو وەلامی ئیبراهیم " ٢٦:٨ ژيان سەرەتای
پێکەو هەردووکیان و 'دەکات دابین خۆی بۆ سووتاندن قوربانى بۆ بەرخە
که». رویشتن

بە چونکە، وەرگیراو ئیلهام خوداو لە راستەوخۆ ئیبراهیم وەلامی
خودا کە دەکات گەرەیه قوربانییە ئەو پێشبینی شایستە شیوەیەکی
بەم، مەژۆندا گۆشتی لە لەخاچدان بۆ خۆی پێشکەشکردنی بە دەیکات
هەلبژێردراوی بۆ خودایی کاملی لە دادپەرەر و کاریگەر رزگارکەریکی شیوەیە
ئەم، نابینیت رزگارکەر داهاووە ئەم ئیبراهیم بەلام. دەکات دابین گوناھبار
کراوەتە کە ئازەلەى ئەو لەلایەن کراوە پێشبینی رزگارکەر مەسیحی پۆلەى
ئەم ئەو بۆ. بەهێز هەموو دروستکەری خودای، یەهو قوربانى
کە تەوانەى لەو ترساوە ئەوەندە، دەکپێت بۆ کاتیکی تەنها وەلامدانەوێه
دەدات ئەنجامی خەریکە.

باسی خودا کە شوینەى ئەو گەشتنە کاتیک " ٩: ٢٦ ژيان سەرەتای
پێکخست دارەکانى و کرد دروست لەوئ قوربانگایەکی ئیبراهیم، کردبوو
» دارەکە لەسەر، داینا قوربانگاکە لەسەر و بەست کورەکەى ئیسحاقى

هیچ ئیتر، وەستابوو قوربانگاکەدا لەبەردەم کە ئیبراهیم بۆ بەداخەو
کە بوو کەسە ئەو کە بشارتەو ئیسحاق لە ئەوێ بۆ نەبوو پێگەیهک
ناتاساییەدا قبوڵکردنە لەم ئیبراهیم باوکی کاتیکدا لە. قوربانى بەرخى دەبێتە
ئەوێ پێشبینی ئیسحاق گۆپرایەلى رەفتارى، دا نیشان بەرزى بوپرییەکی
و گۆپرایەلى لە بەرز: چى دەبێتە خۆیدا سەردەمى لە مەسیح عیسا کە دەکرد
خۆنەویستیدا.

چەقۆکەى و کرد درێژ دەستى ئیبراهیم ئینجا " ١٠: ٢٦ ژيان سەرەتای
". سەرپێت کورەکەى ئەوێ بۆ برد

دەکات چاوەرێ تاقیکردنەو کە ساتەکانى دوا تا خودا کە بەدەن سەرنج
بە راستەقینە رەسەنایەتى و بەها ئەوێ بۆ، هەبیت کاردانەوێ ئەوێ بۆ
ئەوێ تەنها، دەستدا لە چەقۆکە بە. بدات هەلبژێردراوەکانى شایەتەحالی
قوربانى پێشتر کە زۆرانەى مەرە ئەو وەک ئیسحاق کە ئەوێ دەمێنیتەو
سەرپرن کراون.

بانگی ئاسمانه وه له یهزدان فریشتەى ئینجا " ٢٦:١١ ژيان سەرەتای
"منم ئەوتە" :دایه وه وهلامى وه "ئىبراهيم !ئىبراهيم" :کرد

کراوه جیبهجئ تەواوی به و دەرکەوتوو ئىبراهيم گوپرایه لى ئیمانی
ئەوێندە که ،دەهینیت کورەکهى و پیرەمێرد تاقیکردنەوهى به کۆتایى خدا
خۆشەویستیه و ئەو شایەنى

یان خداوه لەلایەن ئىبراهيم هەركاتێک :بگرن لەبەرچاو ئەمە
" منم ئەوه " :دەلێت و دەداتەوه وهلامى هەمیشە ،بانگرا کورەکهیه وه
سروشتی شایەتەللى ،دەگرێت سەرچاوه لىیه وه که خۆبهخۆیه وهلامە ئەم
جیاوازییهكى لەوێش جگە .دراوسێکهى به بەرامبەر کراوهیهتى و بەخشنده
که ،گیراوه گوناھباردا دۆخێكى له که هەیه ئادەم هەلوێستی لەگەڵ توندی
له تۆ " پرسیت لى بوو ناچار خدا که پادەیهى ئەو تا شاردهوه خدا له خۆی
" کویت؟ "

کورەکهدا بەسەر دەست :وتى فریشتەکه " ٢٦:١٢ ژيان سەرەتای
چونکه ،دەترسیت خدا له که دەزانم ئیستا چونکه ،مەکه لى هێچى و مەکه
" .نەپاراست لىم تاقانەكەت کورە ،کورەكەت

دەتوانریت ،گوپرایه له کهیه وه و دلسۆز باوهر نیشانەدانى پێگهى له
مۆدیلێكى وهك ،جیهان کۆتایى تا و ،بدریت هەمووان پێشانى ئىبراهيم
له بەرامبەردا له که مەسیح هاتنى تا ،خداوه لەلایەن راستەقینە باوهرپێكى
بئى گوپرایه لى مۆدیلەى لەم هەر .دەكات بەرجەستەى خودایى كاملى
که راستەقینە باوهردارانى رۆحى باوكى دەبێتە ئىبراهيم که سەرزنشتدایه
،ئەزموونەدا لەم .بووه رزگاریان پڑاوه مەسیح عیسا که خۆینەى ئەو بەهۆی
و راستەقینە قوربانیهكى وهك که بینووه باوكى خودای رۆلى تازه ئىبراهيم
،ناسرى عیسای ،کورەکهى تاکە ،دەكات پێشكەش فانى

له بەرخێك بینى و کردەوه بەرز سەرى ئىبراهيم " ٢٦:١٣ ژيان سەرەتای
لهبرى و برد بەرخەكهى چوو ئىبراهيم ،گیرابوو قۆچهكانیه وه به دارستانێكدا
» .سووتاندن قوربانى کردە کورەكهى

" ،ئیسحاق بۆ وهلامەكهى که بزانیت دەتوانیت ئىبراهيم ،خاڵەدا لەم
" ،دەكات دابین سووتاندن قوربانى بۆ بەرخەكه خۆى خدا ،کورەكەم

"گەنج بەرنی" ، راستیدا لە ، "بەرنەكە" چونكە ،بوووە خودا ئیلهامبەخشی .ئەووە لەلایەن پیشكەشكراوە و خوداوە لەلایەن "دابینكراوە" بەراستی نێرن هەمیشە یەهووە قوربانی دەكرێنە كە ئاژەلانی ئەو بەدەن سەرنج .نێر ئادەمی ،مرووف بە دراوە كە حوكمرانییە و بەرپرسیاریتی ئەو بەهۆی .دەبیئت نێر رزگاركەریش مەسیحی .

یەرە یەزدانی ناوبرد شوینە ئەو ئیبراهیم " ٢٦:١٤ ژیان سەرەتای .دەبینرێت یەزدان چیاى لەسەر :دەوترێت ئەمڕۆش تا بۆیە هەر

ناوە ئەم وەرگرتنی .دەبینرێت یەهوفا :واتای بە "جیرە یەهوفا" ناوی خودای ،مۆربادا خاكی لە كە رايدەگەیهنێت كە راستەقینە یە پیشبینییەكی مروویی فۆرمیكى لە ،ئیلهامبەخشە سەرسامی و ترس كە نەبینراو گەورە و بەهینێت هەلێرێردراوەكان بۆ رزگاری ئەووە بۆ ،دەبینرێت ترسناكدا كەمتر وەك ئیسحاق پیشكەشكردنی ،ناوە ئەم سەرچاوەی وە .بەهینێت بەدەستی " دەبات جیهان گوناھەكانی كە خودا بەرنی " زەمینی خزمەتكدنی ،قوربانی و جۆر رەچاوكردنی بۆ خودا گرنگیدانی زانینی بە .دەكاتەووە پشتراست ئەگەری ،دەكرێنەووە دووبارە و دەهینرێنەووە بەرھەم دووبارە كە نەخشەكان شوینەدا لەو قوربانیهكە ئیبراهیم كە دنیاییەووە لە نزیکە و هەیه ئەووە چیاى دامینی لە :دەدرا خاچ لە عیسا سەدە ١٩ دواى كە كرد پیشكەش بوو پیرۆز ماوەیەك بۆ تەنها كە شارەى ئەو ،قودس دەرەووە لە ،گۆلگۆتا

لە دووم جاری بۆ یەزدان فریشتەى " ٢٦:١٥ ژیان سەرەتای " ،كرد ئیبراهیمی بانگی ئاسمانەووە

دەبیئت ئیبراهیم كە دەبیئت تاقیكدنەووە دوا ترسناكە تاقیكدنەووە ئەم ناویدا لە گوێراپەلێ ئیمانی مۆدیلى و شایستە پیاووە خودا .بگرت بەرگەى .دەزانێت پێ ئەمەى و دۆزیەووە

،دەفەرموێت یەزدان ،خۆم بە سویند :وتی و " ٢٦:١٦ ژیان سەرەتای " ، نەگرتوووە تاقانەكەت كۆرە ،كۆرەكەت و كردوووە ئەمەت تۆ چونكە

تاقانەكەت كۆرە ،كۆرەكەت " دەكاتەووە وشانە ئەم لەسەر جەخت خودا بەپێى مەسیحدا عیسا لە دەكات داھاتوو قوربانیدانی پیشبینی چونكە ، " كۆرەكەى تاکە كە خۆشویست جیهانی ئەوئەندە خودا چونكە " ٣:١٦ یۆحەنا

ژیانی بەلکو نهچیت لهناو هه‌ییت پێی باوهر هه‌رکه‌سێک تا ، به‌خشی
هه‌ییت هه‌تا هه‌تایی .

و ده‌به‌خشم پێی به‌رکه‌تت د‌ل‌نیاییه‌وه به " ١٧: ٢٢ ژيان سه‌ره‌تای
ده‌ریادا که‌ناری له‌ خۆل و خۆل وه‌ک و ئاسمان ئه‌ستێره‌کانی وه‌ک نه‌وه‌کانت
» ده‌ست ده‌گرته‌ دوژمنه‌کانیان شاره‌کانی نه‌وه‌کانت ، ده‌که‌م زۆر

هه‌ر و خۆیه‌تی هی ته‌نها نییه‌؛ میرات به‌ ئیبراهیم نیعمه‌تی !ئاگاداربین
به‌یئن به‌ده‌ست خودا نیعمه‌تی به‌رامبه‌ردا له‌ ده‌ییت نه‌وه‌کانی پیاویکی و ژن
، نه‌وه‌یانهدا ئه‌م له‌نیو به‌لام ،پێده‌دات زۆری نه‌وه‌ی به‌یئنی خودا چونکه
مامه‌له‌ گویراپه‌لی و د‌لسۆزی هه‌مان به‌ که‌ هه‌لبژێردراون ئه‌وانه‌ی ته‌نها
ته‌واوی ده‌توانیت پاشان .پێده‌به‌خشریت به‌رکه‌تیان خوداوه‌ له‌لایه‌ن ،ده‌که‌ن
ئه‌وه‌یان بانگه‌شه‌ی شانازییه‌وه به‌ که‌ نرخینیت به‌رز جوله‌که‌کان رۆحی نه‌زانی
نیعمه‌ته‌کانی بوون ئه‌وه‌ شایه‌نی که‌ کورپک بۆیه‌ ،ئیبراهیم کورپی که‌ ده‌کرد
له‌م وتی و کرده‌وه‌ پووچه‌ل به‌رده‌کانیان نیشاندانی به‌ عیسا .بگرن میرات به‌
به‌لکو ،ئیبراهیم نه‌ک وه‌ .بدات ئیبراهیم نه‌وه‌کانی ده‌توانیت خودا به‌ردانه‌
گه‌رانده‌وه‌ ئه‌وان بۆ باوکیان وه‌ک شه‌یتان .

ده‌روازه‌ی خاوه‌نی ده‌ییته‌ یه‌شوع ،که‌نعاندا خاکی داگیرکردنی له‌
ئه‌ریحا شاری ،خواره‌وه‌ که‌وته‌ که‌ دوژمنه‌کانی ده‌روازه‌ی یه‌که‌م ،دوژمنه‌کانی
دوا ده‌روازه‌ی خاوه‌نی هه‌لبژێردراوه‌کان پیرۆزه‌ ،خودا له‌گه‌ل کۆتاییدا له‌ .بوو
کتیبی له‌ که‌ جۆراوجۆره‌کان فی‌رکارییه‌ به‌پێی ،" گه‌وره‌ بابلی " :ده‌بن دوژمن
هه‌تاوه‌ وه‌حیدا .

نه‌ته‌وه‌کانی هه‌موو نه‌وه‌کانته‌وه‌ پێگه‌ی له " ١٨: ٢٢ ژيان سه‌ره‌تای
" .بوویت من ده‌نگی گویراپه‌لی چونکه ، ده‌بن به‌رکه‌تدار زه‌وی سه‌ر

چونکه ،" زه‌وی سه‌ر گه‌لانی هه‌موو " بۆ ئاماژه‌یه‌ به‌راستی ئه‌مه
له‌ ،مرۆقه‌کان هه‌موو بۆ درێژکراوه‌ته‌وه‌ مه‌سیحدا له‌ رزگاری پێشکه‌شکردنی
که‌ ئیبراهیمیش قه‌رزاری گه‌لانه‌ ئه‌م به‌لام .گه‌لیک و ر‌ه‌چه‌له‌ک هه‌موو
بوون ئاشکرا عیبری گه‌لی بۆ که‌ خوداییانه‌ی وتاره‌ ئه‌و دۆزینه‌وه‌ی توانای
دوو نیعمه‌تی پێگه‌ی له‌ مه‌سیحدا له‌ رزگاربوون .میسر له‌ کۆچکردنیان دوا‌ی

و عیبری گهلی له‌لایه‌ن که ،دیت به‌ده‌ست نه‌وه‌کانیه‌وه و ئیبراهیم لایه‌نه‌ی ده‌کرپن نوینه‌رایه‌تی مه‌سیحه‌وه عیسا واته ،ناسریه‌وه عیسی

و نیعمه‌ت ،ئایه‌ته‌دا له‌م ،سه‌ر بخړیته تیشک روونی به‌ خواراوه .خوداوه له‌لایه‌ن په‌سه‌ندکراو گوږایه‌لی :هۆکاره‌که‌ی

،خزمه‌تکاره‌کانی لای بۆ گه‌رایه‌وه ئیبراهیم " ۱۹: ۲۲ ژیان سه‌ره‌تای به‌ئیره‌با له‌ ئیبراهیم چونکه ،به‌رشه‌با چوونه پیکه‌وه و هه‌ستان ئه‌وان ده‌می‌نیته‌وه . "

میلکا ئه‌وه‌تا: «گوترا ئیبراهیم به‌ شتانه ئه‌م دواى " ۲۰: ۲۲ به‌ندایه‌تی «.کردوه له‌دایک براکه‌ت ناھۆر بۆ کورى

بۆ رینگایه ئاماده‌کردنی مه‌به‌ستی به‌ خواره‌وه ئایه‌تانه‌ی ئه‌م بۆ خوداوه له‌لایه‌ن که ئایدیالیک ژنه ده‌بیته که " رېبکه " له‌گه‌ل په‌یوه‌ندی ئیبراهیم نزیکى بنه‌ماله‌ی له .هه‌لبژێردراوه گوږایه‌ل و دلسۆز ئیسحاقى .براى ناھورى نه‌وه‌کانی له ،وه‌رده‌گیریت

باوکى ،که‌موئیل ،براكه‌ی ،بوز ،کورى یه‌که‌م ،ئوز " ۲۱: ۲۲ به‌ندایه‌تی "ئارام

» .بی‌توئیل و جدلاف ،پیلداش ،هاژۆ ،که‌سید " ۲۲: ۲۲ به‌ندایه‌تی

ئهو ئه‌مانه ، بوو رېبکه باوکى بی‌توئیل " ۲۳: ۲۲ ژیان سه‌ره‌تای " .ئىبراهیم براى ،ناحۆر بۆ بوو له‌دایک میلکا که بوون کوره‌هه‌شت

و گه‌هام و ته‌با ،بوو رېوما ناوى که خه‌زووره‌که‌ی " ۲۴: ۲۲ به‌ندایه‌تی " .بوو له‌دایک مه‌عکای و ته‌هاش

دراوه ئیبراهیم به که به لئانهی ئه و جیبه جیکردنی

دهکات هاوسه ره که ی ،سارا ناشتنی و مردن له باس ۲۳ ژیان سه ره تایی ناشتندا شوینیکی به سه ر ده ست ئیبراهیم .مه خپلا ئه شکه وتی له ،حه برۆن له هه موو خودا ده کات ئه وه چاوه رپی له کاتی کدا که نعان خاکی له سه ر ده گریت .سال ۴۰۰ نزیکه ی دوا ی نه وه کانی به بدات خاکه که

خودای رۆلی هیشتا ئیبراهیم ، ۲۴ دا ژیان سه ره تایی له پاشان ، **بمینیته وه جیا** ناوچه که بته رستی خه لکی له ئه وه ی بۆ .پاراستووه بۆ ،نزیکه که ی خیزانه لای بۆ ،دوور شوینیکی بۆ ده نی ریت خزمه تکاره که ی خودا به رپگه یان ئه وان و بدۆزیته وه کوره که ی ئیسحاقی بۆ ژنیک ئه وه ی هه لبرێدراوانه ئه و خودا شیوه هه مان به .هه لبرێریت بۆیان ده دن مروف هه لبراردنه دا له م .خودا کوری مه سیحی بووکی ده بنه که هه لده برێریت .خودایه هی حوکه مه که و ده ستپیشخه ری چونکه ،نییه به شیکی هه یج ژنه ،ریقه وه ک ،کاربگه ره و سه رزه نشت بی و ته واو خودا هه لبراردنی

هه مووشيانه وه سهروو ی له و جوان و زیرهک و خۆشه ویست :هه لێژدراوه که ناره زوو ی که رۆحیه کان پیاوه هه موو که مروارییه ی ئه و دلسۆز؛ و رۆحی بگه رێن به دوایدا ،ده کهن ژن وه رگرتنی

عیسو و یاقوب

بووه نه زۆک سهره تادا له ریبقه ،٢٥ ژیان سهره تای به پێی دواتر به ره هه مه بئ ئه م .خۆی پێش ئه برام هاوسهری ،سارای چۆن ههروهک نه وه یه کی ژنه که هه ردوو که گرتوو سهرچاوه ی راستیه وه له و هاوبه شه له لایه ن خۆی که ،لوتکه ده گاته مه سیحدا له که ،ده بیّت له دایک به خته وه ریان شیوه یه به م .پێکده هیّنرێت مه ریه م ناوی به پاکیزه یه کدا سکی له خوداوه کرا دیاری موعجیزه ئامیژه که ی کاره به خودا رزگارکردنی پلانی ره چه له کی بانگی ،ده نالێنێت سروشتیه وه به ره هه مه بئ ئه م به ده ست که ریبقه .ده کرد خه باتیان خۆیدا سکی له که وه رگرت لئ دوانه یه کی و کرد یه هوه ی پێی *یه زدان* " :بابه ته به م سه باره ت کرد خودا له پرسیا ری نیگه رانییه وه به *جیا ناوه وه ت له گه ل دوو و تۆدان سکی له نه ته وه دوو . : "...فه رموو به خزمه ت گه وره تر و ده بیّت به هیّنر تر گه له که ی له گه لێک ده بنه وه ؛ سوور ته واوی به ئه و - ئه وه وه پری و چر مووی به هۆی " . ده کات گه نجه کان عیسۆ " لێنرا ناوی گه وره که -درا نه وه کانی به " ئه دۆم " ناوی هه ربۆیه ، بوو "فریودهر" واتای به ،بوو " *یاقوب* " ناوی بچووکه که ی . "موودار" واتای به ، " خۆی له دایکبوونی مافی ،خۆیانن چاره نووسی سیبه ری پێشتر ناوه دوو ئه و . نیعمه ت سوور عدسی واته ،ده فرۆشت " *سوور* " شه ربه تی چیشتیکی به نموونه یه کی هه یچ چونکه ،نییه ئاسایی فیلبازیکی یاقوب ،مه کهن هه له نیعمه تی به ده سه ته یّانی بۆ نییه ئه و ئیراده ی شایه تحالی پیرۆز کتیبی دیکه ی هه موومان " .ده دات فریو" که ئامانجه یه به م گه یشتن بۆ ته نیا و ،خودا له لایه ن ،ده بیّته وه شاد دلسۆز به هه شتی و بکه ین ئه و ته قلیدی ده توانین واتای به که ناویک ،ده بیّت " *ئه دۆم* " خه لکی نه وه کانی وه ک عیسۆ ،خۆیه وه نه یاریکی ده بیّته گه له ئه م ئاده مه وه مانای و ره گ هه مان له ،دیت " *سوور* " ده کهن پێشبینی خودایه کان پێشبینیه وه ک ،ئیسرا ئیل*

وینە لەناو تەنیا "سوور" ڕەنگی کە بکەمەوێ روون ئەو دەمەوێت من و گوناو بۆ ئاماژە بە خۆدا ئاشکراکراوی ڕزگاری پلانی پێغەمبەراییەتیەکانی لە دەگونجێت "عیسو" وەک شانۆنامەکانی ئەکتەرەکانی بۆ تەنیا پێوێرە ئەم شەیتان بە کە ، سوور قژ مندالی ، ناوەراستدا سەدەکانی تاریکی سەردەمی مەروڤیکی سوور ڕەنگی ، دەکەمەوێ لەو جەخت بۆیە . دەکوژان ، دادەنرا کارە بە گوناھبار چونکە ، ناکات گوناھبارتر قژرەرد یان قژرەرد لە ئاسایی ڕەمزیدایە بەهای لە تەنیا ، شیوەیە بەم . دەناسرێتەو ئیمانەکیان خراپەکانی " ١٨: ١٠ ئیشایا بەپێی ، گوناھە هێمای ، مەروڤ خۆینی ڕەنگی ، "سوور" کە *هەرچەندە* . *دەفەر مەوێت یەزدان ، "بکەین قسە پێکەوێ با ، وەرە ئیستا وەک هەرچەندە ، دەبن سپی بەفر وەک بەلام ، بن سوور وەک گوناھەکانتان* لە ، شیوە هەمان بە" . *دەبن پشیم وەک بەلام ، بن سوور سوور* مەروڤیەکانەو ئامێرە بە سوور ڕەنگی عیسا ، وەحییەکیدا ، ئەپۆکالیپسەکیدا ، دەکەن شەیتان بە خزمەت نااگا یان نااگا شیوەیەکی بە کە دەبەستێتەو " :نموونە دروستکراو؛ خۆداو لەلایەن کە ژیان گوناھباری یەکەم ، شەیتان لە " *ئاگرین یان سوور سووری ئەژدیھای* " ، ٦:٤ پەخشانی لە " *سوور ئەسپی* ١٧:٣ پەخشانی لە " *سوورەکە درێدە* " و ١٢:٣ پەخشانی

بەرامبەردا لە یاقوب ، هەیه لەدایکبوونی مافە ی ئەم کە ئیستا جێنشینی وەک ، دەکەن خۆدا پلانیەکانی پێشبینی کە دەژی ژیان ئەزموونی ئیبراهیم .

حەقەو بە و بەجێهێشت خێزانەکی بڕایدا عیسوی تووڕەیی ترسی لە ئەوێ دوا ییکوژێت بڕیاریداو عیسو چونکە ، ٢٤ : ٢٧ ژیان سەرەتای بەپێی لەلایەن کە فیلێکەو بەهۆی کە ، ڕاگرتبوو مردندا لە باوکی نیعمەتی عیسو ناوی ڕفاندنەدا لەم . "فریودراو" ، دارپێژراو و هاوسەرەکیەو ڕېبەقی بۆ بەکارهێنا موودار پێستیکی "فریودەر" . دەکات ئاشکرا گەرنگیان دووانەکان نیشان خۆی گەورەکی برا وەک خۆی شیوەیە بەم ، کوێر ئیسحاقی فریودانی و دەکەن یەکتەر پشگیری ڕۆحییەکان مەروڤ . بوو "موودار" سروشتی بە کە دا دژایەتی خۆدا کردەیدا لەم . دەچوو یاقوب لە عیسو لە زیاتر ڕېبەقی ڕاوجییە ئەو عیسوی کە ، کرد ئیسحاقی جەستەیی و مەروڤی هەڵبژاردە

مافی خودا .وهرگرتبوو لی چێژی که هینابوو بۆ یارییهی ئەو که بوو باشتەر پێ فریودەر یاقوب :بوو ئەو شایستەیی که بەخشی کەسە بەو لەدایکبوونی

بۆ ،پێیکا برای و ئارامی مامی ،لابان مائی بە گەشتن بە یاقوب جوانترین بەلام بچووکتین که دەبیئت رەحیل عاشقی ،بکات بۆ کار ئەوێ خودا راستەقینەیدا ژبانی لە که ئەوێ نایزانیت ئەوێ .لابانە کچەکانی خۆی رزگاری پلانی پیشبینی که رۆلێک ،دەکات دیاری بۆ پیڤەمبەرانی رۆلێکی بەدەستەینانی بۆ ماندوووون لە سال حەوت دواي شیوێ بەم .دەکات ژنیکی وەک و دەسەپینیت بەسەریدا لیا گەرەکی کچە لابان ،رەحیل ،رەچەلەک لەگەڵ هاوسەرگیری و بەدەستەینان بۆ .دەستی دەیبەخشیتە پیشبینی یاقوب ئەزموونەدا لەم .بکات کار مامی بۆ دیکە سالی حەوت دەبیئت چونکە .رزگاریوونیدا پلانی لە بگرت چي بەرگەي دەبیئت خودا که دەکات ئەو دەبەستیت خۆیەو دلی ئارەزووەکانی پیڤەوانەي بە یەکەم پەیمانی ئەویش و سەرکەوتن بەو نەتەوێ و جەستەي ئیسرايیلیکی ئەزموونی چونکە ، دواي لە یەک .شایەنیەتي چاکەکارییەکی که ناسریتەو شکۆمەندییە چەند سەرەپای ،دیت کۆتایی خراپی بە هەمیشە پاشاکان و دادوهر یەکەکانی شایەنی ،دەکات ئارەزووی که بووکه ئەو وە .دەگمەن ئیستسنایەکی دواي دەهینیت بەدەستی دووهدا پەیمانی لە تەنها ،خۆشەویستیەکیە لە خۆی رزگاریوونی پلانی و دەدات نیشان خۆی خۆشەویستی ئەوێ و مردنی و فیڕکردنی :دەکات ئاشکرا مەسیحدا عیسا خزمەتکردنی بە خودایی و مروت ئارەزووی و حەز که بدن سەرنج باش .زیندوووونەوێ ،بەرەمە بئ رەحیلی یاقوب خۆشەویستەکی .بووئەو پیڤەوانە تەواوی یەکەمجار پیدانی بە خودا .بەرەمدارە لیای خودا خۆشەویستەکی بەلام نائومیدیە ئەو دەدات پیڤەمبەرەکی بە رێگە ،هاوسەرەکی وەک لیا یاقوب لەم .پیدەکەن هەستی یەکەمدا پەیمانی لە هەردووکیان که بکات ئەزموون ترسناک شکستیکی پەیمانی یەکەم که راپدەگەيەنیت خودا ئەزموونەدا پەیمامە ئەم نەوکانیەو لەلایەن عیسا مەسیح رەتکردنەوێ وە .دەبیئت زاوا که نەبوو خۆشەویستە ئەو که لیا .پشتراستکردووە پیڤەمبەراییەي نوێ پەیمانی هەلپژێردراوەکانی پیشبینی که کەسایەتیەکی ،هەلپژێردبوو

دامه‌زراندنی له‌گه‌ل که کرد کۆن په‌یمانی هاتنی کۆتایی پێشبینی شیوه‌یه دامه‌زراوه مه‌سیح عیسا که‌فاره‌تی خوینی بنه‌مای له‌سه‌ر که نوێ په‌یمانی پێشبینی فانییانه بارودۆخه ئهم ،به‌کارهێناندا دووهم له ،به‌لام .دیت کۆتایی له پر ده‌ستیوه‌ردانی به که ،ده‌کرد هه‌لێژدراوه‌کانی کۆتایی چاره‌نووسی خۆیدا شکۆمه‌ندی خودایی فۆرمی له کاتیگ ده‌ییت رزگاریان ئهو به‌ره‌که‌تی به‌خته‌وه‌ری پێچه‌وانه‌بوونه‌وه‌ی ئهم .ده‌گه‌رپته‌وه مه‌سیح عیسا مايکل وه‌ک " به که ،من‌دال‌که ناوی گۆرینی به ده‌کریت پێشبینی هه‌لێژدراوه‌کان دوا بو ،لێ‌نراوه ناوی مردوووه دایکی له‌لایه‌ن ،"خه‌مم کورێ" واتای به ،" ئۆنی بن یان ،(راست لای) "راست کورێ" واتای به ،" بنیامین " ،باوک‌ه‌وه ،یاقوب له‌لایه‌ن " مه‌سیح عیسا ،٢٥:٣٣ مه‌تا له ،پشت‌راست‌کردنه‌وه وه‌ک .به‌خته‌وه‌ر کورێ " ناوی . داده‌نیّت " چه‌پی لای له بزنه‌کانی و راستی لای له مه‌ره‌کانی خۆی پێغه‌مبه‌رایه‌تی مه‌به‌ستی بو ته‌نها خوداوه له‌لایه‌ن " بنیامین بو و هه‌بوو؛ که‌می مانایه‌کی یاقوب بو چونکه ،ئیمه بو بۆیه ،هه‌لێژدرا ئهم .بیّت " راست " ناوی که نه‌بوو ئهو شاهیه‌نی بته‌هرست ره‌حیّلی ،خودا .کراوه‌ته‌وه‌ روون زیاتر ٧:٨ په‌خشانی له جیهان کۆتایی به سه‌باره‌ت بابه‌تانه

بوو ستایش جیگه‌ی که یوسف

ده‌یباته ،ده‌به‌خشیت یوسف به خودا رۆله‌ی ئهو ئیسرائیلدا میژووی له توره ئه‌وه‌وه رۆحی ده‌سه‌لاتی به‌هۆی که ،براکانیدا به‌سه‌ر زالبوون سه‌ر دلسۆزییه‌که‌ی و راست‌گۆیی میسر له .عه‌ره‌ب بازگانی به ده‌یفرۆشن و ده‌بن یوسف ،ده‌یته‌وه به‌ره‌نگاری ئاگاه‌ی ژنی کاتیگ به‌لام ،لێ‌ده‌گیریت ریزی ده‌یبه‌نه رووداوه‌کان ،خه‌ونه‌کان لێ‌کدانه‌وه‌ی به له‌ویدا .زیندانه‌وه ده‌خریته له‌سه‌ر به‌رزبوونه‌وه‌یه ئهم .یه‌که‌م وه‌زیری :فیرعه‌ون خوار له پله به‌رزترین ئه‌ویشدا دوا‌ی له دانیال بو چۆن وه‌ک ،وه‌ستاوه پێغه‌مبه‌رایه‌تییه‌که‌ی دیاری هوکمرانی و ده‌هینیت به‌ده‌ست بو فیرعه‌ونی په‌زنامه‌ندی دیارییه ئهم .بوو و میسر ده‌چنه یاقوب براکانی برسیته‌یدا کاتی له .ده‌سپێدریت پی میسر و بنیامین و یاقوب .ده‌یته‌وه ئاشت پێشووی براکانی له‌گه‌ل یوسف له‌وێ

ناوچهی له میسر له عیبریهکان شیوهیه بهم و دهکهن پپوه په یوه نندیان ده بن نیشته جی گۆشن.

د لښو موسا و کۆچ

که ده د ژنده وه عیبریه منداله ئه موسادا له عیبریهکان، کویله به له لایه نه که، دیت نیل پروباری "ناوهکانی له رزگار بوون" واتای به ناوه که ی که رزگار که ره ی ئه و، کراوه به خپو و کراوه په روه رده فیرعه ونه وه کچه که ی کردو وه ناماده ی خدا.

بو موسا، کویله تیپان بارودوخی توند تر بوونی و خراپتر له گهل. هه لاهات میسر له و کوشت میسر یه کی عیبریه که له بهر گرید کردن نه وهکانی، ئیستا سعودیه ی له، میدیان شاری گه یاندیته گه شته که ی هاوسه رگیری سارا مردنی دوا ی که، دووهمی هاوسه ری، که تورا و ئیبراهیم چاودیر کردن له کاتی، سال چل دوا ی. بوون نیشته جی له وئ، کرد له گهلدا که کرد زیپورا له گهل هاوسه رگیری موسا، هوړب چیا ی نریک له مه رکهانی دارستانکی شیوه ی له خالق. بوو خه زووری یه تر وئ گه وره که ی کچه و کرد ئاشکرا ئیسراییل بو خوی پلانی. نه خورا که ده رکهوت بو سووتاودا بکات گه له که ی کۆچی پینمای ی ئه وه ی بو میسر بو نارد موسا.

به نرخهکانی کویله بکات ناچار فیرعه ون ئه وه ی بو بوو پپویست به لا ده سه ره کی پیغه مبه رایه تی گرنگییه کی که بوو ده یه م ئه وه به لام. بکات نازاد چ، میسر مندالهکانی یه که م هه موو مردنی هو ی بووه خدا چونکه. وه رگرت له په سحیان جه ژنی یه که م عیبرانییهکان رۆژدا هه مان له وه. ئاژهل چ و مروث، "ده کرد عیسا مه سیح مردنی پینشینی په سح جه ژنی. گپرا خویاندا میژووی قوربانییه که وهک، په له بی و پاک، "خودا به رخی" و "له دایک بوو یه که م دوا ی. کوژرا میسر له ده رچوون رۆژی له که "به رخ" وهک ده کرا پینشکهش بدات ئه نجامی که کرد ئیبراهیم به فهرمانی خدا که ئیسحاق قوربان ی کردن مردنی له پیغه مبه رانه راگه یاندنی دووهم میسر له ده رچوون په سحی جه ژنی

له كۆچكردن .مهسيح عيسا يۆنانى زاراوهى به يان ،عيسا (مهسحراو) مهسيح پيش^{۱۵} سدهى دهوروبهرى له ، روويدا سالداه كهكمى مانگى^{۱۴} پۆنى له ميسر نهو ژمارانه ئهم .ئادهم و ههوا گوناھى دواى سال ۲۵۰۰ نزيكهى يان ،زايين لهلايهن كه دهكهنهوه پشتراست " *nagoy چوار* " و "سال ۴۰۰" ماوهيهى كهنعان خاكى دانيشتووئى كه ئهمۆرييهكان به نيعمهتيك ماوهى وهك خوداوه بهخشيوه .

ئاوهكانى له سوپاكهيدا لهگهڵ فيرعهون ياخيگهري رۆحى و شانازى ،دهيئيئت بهدهست خۆى ماناي شيويه بهم كه ،ناميئيئت دا"سور دهرىاي" ناو بچنه بدات عيبريهكان به رېگه ئهوهى بۆ كرايهوه ئهوهى دواى چونكه ،ميسروهو دوورگهئى نيمچه باشوورى نوکى رېگهئى له ،سعوديه خاكى به گهلهكهئى ،ميديان له دووركهوتنهوه به خدا .دادهخرئيئ بهسهرياندا "فهрман ده" له خۆى ياساي لهوئ ،سينا چيائى دهباته بيابانهكاندا ئيستا ئيسرائيل ،راستهقينه خوداي يهك پيش .دهكات پيشكهشيان له موسا مهبهستهش ئهم بۆ .بكاتوه تاقى دهئيئت كه فيربووه نهتهويهكى لهوئ شهو و رۆژ ۴۰ ماوهى بۆ خدا و لاي بۆ دهكرئت بانگ سينا چيائى خۆى ئيلاھى پهنجهى به كه دهداتئ ياساكه لوحى دوو .دههيئيئتهوه زۆر ماويهكى بۆ موسا نهبوونى ،عيبريدا گهلى ئۆردوگاي له .ههلكهندراوه كۆتاييدا له و هارون سهر دهخاته فشار كه ،دهكات پهروهردى ياخيوو رۆحى ئهم .بكات قبول " *زيرين گوئدرئيرئيكى* " قالبدانى و فرپدان كه دهكات رازى به بهرامبهر ميژوو دريژايى به ياخيوووهكان مروّقه رهفتارى تهنيا به ئهزمونه وايان ،ئهو دهسهلاتى بۆ ملكهچبوونيان پهتكردنهوهى .لهخۆدهگريئت خودا شتيك هيچ خودا بيشومارهكانى سزا وه .بكهئى ئهو بوونى له گومان ليدهكات ترسى ،تاقيكردنهوه شهوهى و رۆژ ۴۰ ئهم دواى .ئهمه گوپينى بۆ ناكهئى له سال ۴۰ ماوهى بۆ كه دهكات مهحكوم خهلك كهنعانى زهبهلاحهكانى تاقيكراوه نهويه لهم كاليب و يهشوع تهنها و بن سهرگهردان بيابانهكاندا له كردوو پيشكهشى خودا كه بهليئندراوهوه خاكى ناو بچنه دهتوانن .ئادهمهوه گوناھى دواى له زايين پيش ۲۵۴۰ سالى دهوروبهرى .

له ئەكتەرن ژيان سەرەتای گێڕانەوهی سەرەکییەکانی کارەکتەرە وانەییەک ھەریەکیان .پێکخراوە دروستکەرەوه خودای لەلایەن کە درامایەکدا لەلایەن بینینیک بیرۆکەیی ئەم و ،نا یان ییت پیغەمبەرایەتی جا ،دەگەینەن ٤٩:دا: کۆرتتەکان یەکەمی لە کە ،پشتراستکرایەوه خوداوە نێردراوی پۆلسی *کۆتایی لە نێردراوانی ئێمە خودا کە وایە پێم وا چونکە* " :فەرموویەتی چونکە ،مردن بە مەحکوم مەرۆقەکانی وەک ،کردووو نمایش کاروانەکەدا ." *مەرۆقەکان بۆ ھەروەھا و فریشتەکان بۆ ،جیھان بۆ تەماشایەک بووینەتە* خۆی بەناوبانگەکی کتیبە ،وایت جی ئیلین ،پەرەردگار نێردراوی ،کاتەو لەو پشتراست "*بینین*" بیرۆکەیی شیوەیە بەم .نووسیو "گەرە ناوۆکی" ناوی بە ھەریەکەمانە نۆرە ،پیرۆز کتیبی ی"تەستیرەکان" دوا بەلام ،دەکرێتەو ئەزمووئەکانیان لە ئەوێ دوا ،کە دەزانین ،بگێڕین خۆمان رۆلی کە ئەوێ بەبێ ،باشەکانیان کارە تەقلیدکردنی بۆ بانگراوین ،فیرووین دادوەرەکەم) دانیال بە سەبارەت ،ئێمە بۆ .بکەینەو دووبارە ھەلەکانیان ،دانیایەو بە ،بەزەبیدار ،دەمیئیتەو "دادوەرەکەمان" وەک خودا ،(خودایە ناکات کەس بۆ ئیستسنایەک ھیچ کە "دادوەر" بەلام .

،کارەساتبارە و کارەساتبار جۆلەکە نەتەوێی ئیسراییلی ئەزمووێی بە کە نییە زیاتر ئێمە سەردەمی مەسیحی باوەری ئەزمووێی لە بەلام سەرسورمان جیگە نابیئ لێکچووئە ئەم .دیت کۆتایی بەرفراوان لادانیکی نمونەییەک ،بوو گەردوونیک وردە تەنھا کۆن پەیمانی ئیسراییلی چونکە ،بیئ لەبەر ھەر .کردووو دانیشتوو زەویەکیان ھەموو کە مەرۆقانی لەو ،بوو نویدا پەیمانی لە وەک بوو دەگمەن لەویدا راستەقینە باوەرپێکی کە ئەمەشە .نراو بانیات مەسیح عیسا ،"*دڵسۆز شایەتھالی*" و رزگارکەر لەسەر کە

گشتی بە پیرۆزەو کتیبی لە

دواتر و کراو دیکتە خوداوە لەلایەن کە پیرۆز کتیبی تەواوی پیغەمبەرایەتی وانە ،مروییەکانی خزمەتکارە بۆ بوو ئیلاھامەخش خودا کە ئەکتەرانی ئەو .وہی تا ژیانەو سەرەتای لە ،لەخۆدەگرێت

پیشکەشمان ،خۆياندا راستەقینەى سروشتى لە ،خۆيان وەك هەلبژاردوو
 بىننە ئەم لەناو پېغەمبەرایەتى پەيامى بنیاتنانى بۆ بەلام .دەكرين
 دواى .روداوەكان رېكخەرى دەبێتە دروستكەر خوداى ،هەميشەبەدا
 ئيسرائيل بە خۆى ئاسمانى ياساى ئازادى خودا ،ميسر لە دەرچوون
 دەورووبەرى لە كە ،"دادوهرەكان" سەردەمى ،سال ۳۰۰ ماوەى بۆ دەبەخشیت
 خودا گوناه بۆ گەرانەو ،ئازادىبەدا ئەم لەناو وە .دیت كۆتايى ۲۸۴۰ سالى
 دەست دەيانگەيەنیتە دواجار ،بدات سزا "جار حەوت" گەلەكەى دەكات ناچار
 "رزگاركران" ،"جار حەوت" وە .بۆماوەبەكانيان دوژمنە كە فەلەستينىبەكان
بە كەسێك هەموو " ،سەردەمەدا لەم ،كە دەلێت ئينجیل .دەكاتەو بەرز
 ئەوەى بۆ بوو پيوست تەواو ئازادى كاتەى ئەم وە .*دەيكرد خۆى ئارەزووى*
 " لە شت هەمان .بیت ئاشكرا هەلبژرتبوو كەسێك هەر كە بەرەمەى ئەو
 بە كە ئازادىبە سالە سەد سئ ئەم . راستە ئیمەشدا " *كۆتايى سەردەمى*
 پيشنيارى خودا ،كراوە ديارى گوناه بۆ عيبرانىبەكان بەردەوامى گەرانەو
 حەنۆخى ژيانى سالى سەد سئ لەگەل بكەين بەراوردیان كە دەكات ئەو
 پیشكەشمان هەلبژێردراوەكانى نموونەى مۆدیلیكى وەك كە راستودروست
چیتەر ئەوا ،رۆيشت خودادا لەگەل سالى سەد سئ حەنۆخ " :دەلێت و دەكات
 ناو بچیتە يەكەمجار واكردى بە ،لەگەلیدا ؛" *برى خودا چونكە نەبوو*
 كاتى لە كە پیرۆزەكان و ،ئيليا و موسا ،ئەو دواى ،وەك ئەبەدىتەكەيەو
 بە ،تر هەلبژێردراوەكانى هەموو پيش ،بوونەتەو زیندوو عيسادا مردنى
 يان دەگۆردین كۆتايیدا رۆژى لە هەموویان مەسیحیشەو؛ عيسا نێردراوانى
 دەبنەو زیندوو .

لێرەشدا و هات پاشاكان سەردەمى ،"دادوهرەكان" سەردەمى دواى
 كە يەكەمى كەسايەتى دوو بە دەدات پېغەمبەرەنە رۆلێكى خودا ،ديسانەو
 يان ،شەووە لە ، **كۆتايى چاكەى بۆ خراپەو** لە پیشكەوتن پەيامى
 ،پیاو دوو ئەم شیوەیە بەم .دەكاتەو پشتراست رووناكى بۆ ،تاریکیەو
 هەلبژێردراوى بۆ كە دەكەن گشتى رزگارى پلانى پيشبینى ،داود و شاول
 دواى لە يەك پیرۆزى پەيمانى دوو يان قوئاغ دوو واتە ،كراوە ئامادە زەمینی
 ،پاشا دەبێتە شاول شا مردنى لەگەل تەنها داود :بە بریار لەگەل .یەك

دهدات مهسيح به رڼگه کون ههميشه يي په يمانی مردنی چون ههروهک دابنيت خوۍ ههميشه يي هوکمراني و هوکمرانييه کهۍ و خوۍ نوۍ په يمانی پاشايه تيبه :دهکه مه وه دووپاتی به لام ،داوه بابه ته لهم دهستم پيشتر پاشايه کيان داواۍ عيبريه کان چونکه ،نييه خوداييان شهرعيه تي زهمينييه کان بوون "بتپرستان" که ،زهوۍ له سر " دیکه گهلانی وهک " کردووه خودا له به ها بنه ماي له سر پاشاکان هم بۆ موديل که مانايه به به و همه ش و نيان و نهرم خودا پاشای کاتيکدا له .خودايی نهک دامه زراوه شهيتانييه کان پاشای ،دهکات ههمووان به خزمهت ،به زه ييه و خوڼه ويست و خوڼه زلزان دهکات هه وه داواۍ ،سووکايه تيبه و خوڼه رست و سهربرز و توند شهيتان پرته کردنه وهۍ نازاری ناروا به .بکريت خزمهت که سيکه وه ههمو و له لايه ن ،هوان به دبه ختی به و ،کرد جي به جي هوانی داواکاريه کهۍ خودا ،گه له کهۍ ههمو و شهيتان پيوهره کانی به پيۍ پي به خشين پاشايه کی ، **هوان بۆ تهنها و** ئيسرائيل گه له کهۍ بۆ کاته وه له و .ناداپهروه رييه کانی به دهسته يي نا خوۍ خودايی شهرعيه تي پاشايه تي دهسه لاتی .

تاکه دوو نيوان ئالوگوۍ ئامرازی نووسراو يان قسه کراو وشهۍ بۆ فيرکاريه کانی گواستنه وهۍ بۆ ،که مانايه به و خودايه قسهۍ ئينجيل يان ديکته که کوډه کرده وه شايه تحالی خودا ،زه مينييه کانی بوونه وهره کات تي پرېوونی به که شايه تحاله کان کردبوو؛ بهنده کانی بۆ ئيله اميان سهرمان ناييت .گرووپکراون و هه لده بژيردريڼ و ريزکراون هه وه له لايه ن ،دامه زراوه زهوۍ له سر که داپهروه ري سيسته می له ناته واوی که سورمي خوۍان داپهروه ري ده توان تهنيا ،جيا بوونه وه خودا له مرؤقه کان چونکه " ده لیت پيمان عيسا رڼگهۍ له خودا به لام .بنين بنيات ياسا پیتی له سر کتي به بويه .نامه يه هم -" *ده به خشيت ژيان رچ به لام ،ده کوژيت پيته که* په خشانۍ له وهک ،بن " *شايه تحال* " ده توان تهنها پيروژ کتي به پيروژه کانی دانان به خودا .نين "دادوهر" شيويه که هيچ به به لام ،پيکراوه ئاماژهۍ ۱۱:۳ راستي به ک ،نييه داپهروه رانهۍ دادگايي کردنی توانای ياسا پیتی که به وهۍ وه ستاوه که سايه تيبه کهۍ خودايی سروشتی له سر تهنيا که دهکات ناشکرا شي کردنه وهۍ توانای چونکه ،بدات داپهروه رانه هوکميکی ده توانيت تهنيا به

پېدهدات رېځگه ی بوونه وهره کانی میښکی نه ینیه کانی بیرکړدنه و
 شتگه لیکي - دهکات له سهر دادوهریيان که بزانیټ که سانه ئه و پالنه ره کانی
 ئه و بنه مای ته نها پیرۆز کتیبی که واته . تر بوونه وهره کانی بۆ نادیار و شاراوه
هزار " ماوه ی له . به کارده ینرین دادوهریدا له که ږوو دهخاته شایه تحالانه
 به دهستیان هه لېږدراوه کان پیرۆزه ، ئاسمانیدا حوکمدانی ی " *سأل*
 شیوه یه به م . دهکریټ له سهر دادوهریيان که دهگات ږوځانه ئه و پالنه ره کانی
 بووه پښو یست که ، بدهن ته و او حوکمیکی ده توان مه سیح عیسا له گه ل
 دووهمدا مردنی له که ئازارانه ی ئه و درېځی کۆتایی برپاری له بهرته و ه ی
 لایه نی راسته قینه کانی پالنه ره له زانینه ئه م . دهکات دیاری ، گیراوه بهرگه ی
 که قائل به بهرام بهر خدا ږهحه ته ی له باشر پېدهدات رېځگه مان تاوانبار
 له نووسراو به که شایه تحالییه ک تاکه به پئی . تیځگه ین زه مینیه بکوژی به که م
 بۆ خداوه هه لېږاردنی به هوی قایل ، خراوه ته ږوو پیرۆزدا کتیبی
 پیشکه شکردنی به بیږنیزکردن و هایل پیشکه شکردنی به ره که تدارکردنی
 تا و بووه ږوځی که ، بزانیټ جیاوازی به ئه م هوکاري قایل ته و ه ی به بی ، قایل
 و پارامیته ره له ژبان شیوه یه ؛ به م شته کان شیوازی . نه زانراوه ئیستاش
 ته و اووه زانیاری به ده توانیټ خدا ته نها که پیکه اتووو بیښومار بارودوځی
 بۆ پیرۆز کتیبی ، ووتمان که . بدات له سهر حوکمیان و بکات دهستیانشانیا
 یاسایه ئه و بناغه کانی نووسین به که ده مینیتته و کتیب تاکه مرؤفایه تی
 بیرکړدنه و کاته ی ئه و تا ، ده دات کرده و کانیاں له سهر حوکم که ږوو دهخاته
 ، ئیستا . ده بیټ ئاشکرا هه لېږدراوه کان پیرۆزه بۆ ئاسمان له نه ینیه کانیاں
 عیسا ئه مه شه له بهر هر . کاره کانه حوکمدانی یان ئیدانه کړدن نامه که ږوځی
 باسی ده گمه ن به و *بیرده خاتوه* " کاره کانیاں " گرنگی ته پوکالیپسه که یدا له
 که هینا ینه و ه بیري خدا نیږدراوی یاقوب ، ٢:١٧ یاقوب له . دهکات باوه ږه که یان
عیسا ، بۆچوونه ئه م پشتر استکړدنه و ه ی به و " ، مردوو باوهر کار به بی "
 باوه ږه و ه به هوی که دهکات خراپه کان یان باشه کان " *کاره " له باس ته نها*
 ته نیا کارانه ئه م ، به ینرین به ره هم باوهر به ته و ه ی بۆ و ه . هینراون به ره هم
 چاکانه ی کاره ئه و . دهکات فیږی خودایی یاسای وه ک پیرۆز کتیبی که ته وانه ن

چونكه ،ناگيرڀڻ له بهرچاو ،پښده دهن به هايران كاسوليكى كه نيسه ي كه
مرؤقدؤستانه ن ئيله ااميكي و سيما به ره همي

پښده كړت سووكايه تي ته واوي به پيرؤز كتيبي ،كوټاييدا سهرده مي له
نهيني له پر و فريودهر و جيهانگيري لايه نيكي مرؤقايله تي كو مه لگه ي و
كتيبي تايه تمه ندي كه " راستي " وشه ي كه كاته يه نه و هر .روو ده خاته
پلاني فراوانتر شيوه يه كي به و زيندوو خوداي وشه ي وهك پيرؤز پيرؤزي
به م سووكايه تي كړدن چونكه .وهرده گړت خوي ته واوي گرنگي ،نه و گشتگيري
له درؤ له سهر خوي كه ده بات نه وه به ره و مرؤقايله تي " راستي به " يه ك
ئابووريه كاندا و سياسي و ئاييني و عهلماني و په يوه نديدار كايه هه موو
بنيات بنيات.

۱۵ ي سبه ي ،نووسراوه ۲۰۲۱ ئابي ۱۴ ي شه مهي رؤڅي له بابته نه م
درؤوه ئاييني له لايه ن كه قوربانياه ي نه و ،گه وره كاندا كو بوونه وه له ئاب
پيشه ييدا ژباني له شهيتاني فريوداني سهركه وتووترين له رږز ،فريودراون
:" عهد من " له ميديو ميك وهك " مار " به كارهي ناني پييه ي به و ،ده گرن
كچيني ئيتر راسته قينه كه به لام . "پاكيزه مهي مهي" وي نه ي له ده ركه وتني
براكاني و خوشك بوو؛ له دايك كچيكي و كور عيسا دواي له پييه ي به و ،نه بوو
باشترين به رهنگاري ته نانه ت و دهمريت توندي به درؤ به لام . عيسا
نه م ،ئاب ۱۵ ي نه م دواي ،نييه گرنگ .ده يته وه پيرؤز كتيبي ئارگيومينته كاني
توره كړدني بو ده يت ديكه ي ئاهه نكي هه شت ته نها جار زورترين توره ييه
سهر ي سهر ده كه ويته كه ،نه و راستگووي تووره يي وروژاندني و خودا
په سه نايه تي بو مندالان ده ركه وتنه دا له م كه بكه ين به وه ئاماژه با . تاوانباران
بو بانگه شه ي و ده وتريت كه ييتاوانن جوړه به و ئايا .هه لبرځردان "كچ" ديدگاي
به لام ،ده گه رپته وه بو ييتاوانييان هه له به ،بوون له دايك گونا هبار ده كريت؟
مندالان نه م كه ديدگايه ي نه و .هاوبه شي به بكرين تومه تبار ناتوانريت
،ياخيشه و راسته قينه زور رؤحيكي شهيتان به لام ،بوو راسته قينه زور وه ريگرت
شوينكه وتوواني ئاگادار كړدنه وي بو قسه كاني له زوريك مه سيحيش عيسا
و ئيغرا كړدن هيژي شايه تحالي ميژوو .كرد ته رخا خوي به سه باره ت خوي
" به ره و فريودراوه كاني و ئيغرا كړدن قوربانيه به كه ،ده دات نه و فريوده رانه ي

پۆمانی و پاپا کەنيسەى پڭگەى لە شەيتان پەرستنى .دەبات " دووم مەرگى ئيدانە ١٣:٤ پەخشانى لە ئايەتەدا لەم خداوە لەلايەن کاسۆليکيەووە **داوە درندەکە بە دەسەلاتى چونکە پەرست ئەژدیهاکەيان و** " :دەکریت شەرى دەتوانیت کى و درندەیهکە وەک کى 'گوتیان و پەرست درندەيان و ؛ پەرستن " ئەم هاتنى کۆتایى دواى تەنها ئەو ،راستیدا لە " بکات؟ لەگەڵدا پیرۆزە دژى لە " درندە" لە .بوو گۆشەگیرىیە و زۆرەملئ ە " کە لیبوردەبییدا ماوہى لە کە مەسیح عیسا راستەقینەى هەلبژێردراوہکانى ئیغراکردنەکانى ئامرازە پڭگەى لە پەرستنە ئەم ،سەپاندووایە بارودۆخەکان " جیگرتنەوہى بۆ "ژنیک " بوو؛ بەردەوام شەیتانەکانەوہ "کچکە" دەرکەوتنى .پاکیشابوو مێردەکەى کە پاکیشا ی "ژنە " ئەو " مار " ئەوہى دواى " مار کاربگەرە شیوہ هەمان بە هیشتا و دەمینیتەوہ خوێ وەک بنەماکە

کۆتایى هەلبژاردنى کاتى

سەرەتای کتیبى شیکارى بە ئیلاهییەکان وەحییە لە لیکۆلینەوہیە ئەم هەموو لە کییە خدا کە کردووہ ئاشکرا بۆمان کە ،دیت کۆتایى ژيان لە ئیرادەدارە چەندە کە بینیمان تازە .خۆیدا کارەکتەرى لایەنەکانى بۆ ئەبرام خستەرووی بە ،بوونەوہرەکانى لە گوێراپەلئى بۆ داواکارییەکەى بوو؛ سەل سەد نزیکەى تەمەنى کاتیک ئیمان ئاسایى تاقیکردنەوہیەکى .نییە تیدا گومانى ئیتر ئیلاهییە مەرجه ئەم بۆیە

لە کراوہ پیشکەش خداوە لەلايەن کە کۆتاییدا هەلبژاردنى کاتى لە ١٨٤٤وہ یەکەمى تشرینی ٢٢ى لە وردیتر بە و ،١٨٤٣وہ سالى بەهارى وەک داواکراوہ خداوە لەلايەن شەممە رۆژى جیبەجی کردنى ،دەکریت داواى هەلبژێردراوہکانى پیرۆزە لەلايەن کە خۆشەویستییەى ئەو بۆ بەلگەیک یەک وەک خوێ گشتگیر پۆخى دۆخى پییە بەم .داوہ نیشانى راستەقینەوہ ئاینییەکان پڭخراوہ ئەندامانى هەموو ئاراستەى کە روو دەخاتە پرسیار .مەسیحییەکانن پڭخراوہ ئەندامانى تەنیا کە ،دەکریت

دەبەخشیت ژيان یان دەکوژیت هەمیشە بۆ کە پرسیارەى ئەو

که ههیه ئهوهی دهسهلاتی و دهسهلات پاپا یان، پاشا، ئیمپراتۆر ئایا دیکتاتۆری ژێر له یان، دهینوو سیټ و دهیلټ خودا که بگۆرټ وشانه ئه و کردوو یهتی؟ موسا وهک ئه ودا

پرسیارهش ئهم تهنا تهنا، کرد شتیکی هه موو پټشیینی که عیسا *هاتووم مهزانه وا* " :وتی ١٧-١٨ :٥ مهتا له و دایه وه وهلامه که ی پټشوخته ئه وهی بۆ نه هاتووم من، پټغه مبه ران یان یاسا هه لوه شانده وهی بۆ تا، ده لټیم پټتان به راستی چونکه، جټیه جټکردنیان بۆ به لکو هه لټیان بوه شټنمه وه **یاساکه دا له قه لهم لټدانی یهک و پټ یهک**، نه مټن زه وهی و ئاسمان ده سه لاتی له سه ر نهک گه یاند **ئه نجام به ده بټ شتیکی هه موو تا نامټټ** پټکردوو فهرمانی خۆی، ناردوو منی که باوک به لام، کردوو قسه م خۆم رابگه یه نم چی و بټیم چی .

کرد ئاشکرای ٧:٢٥ دانیال به لام. یاساکه یه تی بۆ خودایه چه مکی ئه مه به سه بارهت، ده رده که وټ مه سیحیدا سه رده می له " **گۆرین** " **نیه تی** که گه له و ده کات قسه به رزترین دژی ئه و " :ده لټ کاسۆلیکی رۆمانی پۆپیزمی **دیاریکراو یاساکانی و کات هه ولده دات و ده چه وسټټټه وه پیرۆزه که ی دهستی رادهستی کات نیو و کات و ماوه یهک بۆ پیرۆز گه لی . بگۆرټ** بدات سزای دادپه روه رانه به چۆن ده زانیټ و، وه ستاو توره یه ئه م " . ده کړټ و دټ دادگاییکردن پاشان " :٢٦ ئایه تی خواره وه ئه مانه ی به پټی کاته " ئه م " . ده چټ له ناو هه میشه بۆ و لټده سه ندرټه وه هوکمرانی به که ی که، ده که ن گۆشه گیریه که ی هوکمرانی پټشیینی، سالانه یان " پټغه مبه رانه ١٧٩٨ تا ٥٣٨ سالی له، خایاند سالی ١٦٦٠

رووده دات قوئاغټ که ند به " **هوکمدان** " ئه م

باوه ره که ی پیرۆزکردنی و **جیاکردنه وه** کاری ئاماده کاریه؛ یه که م قوئاغی دامه زراوه ١٨٤٣ وه سالی به هاری له خوداو له لایه ن که یه "ئه دقټټټستی" وه حبییدا له **جیاکراوه ته وه** پڕۆتستانی و کاسۆلیکی ئایینی له ئه دقټټټیزم " *لاودیقیا و فیلا دلفیا، سه ردینیا* " قوئاغه کانی به په یوه ندی قوئاغه ئه م ١٤-٧-١ :٣ په خشان ی له هه یه

"*وهرده گيريت لي حوكمراڻييه كهى* " :سيڊاره دان له دووهم قۇناغى به هارى له دهكرپت چاوه پوان ،مه سيحه عيسا شكۆمه ندانهى گه رانه وهى ئه مه **جيا** ،ئهبه ديه ت ناو ده چنه ئه دقيقتيسته كان هه لېژېردراوى ۲۰۳۰ سالى ئه دقيقتيسته و پروتستانته كان و ياخييووه كان كاسۆليكه له **ده بنه وه** " سهرده مى كۆتايى له كرداره ئه م .ده مرن زه وى له سهر كه ناشايسته كان پرووده دات ۳:۱۴ په خشانى له "*لاوديقيا*

كه ،كه وتوووه كان مردوووه حوكمدانى له برىتييه سييم قۇناغى ،خوداوه ئاسمانى شانشينى ناو چوونه ته كه هه لېژېردراوانهى ئه و له لايه ن هه ر ژيانى ، جيا به و ،دادوهر بوونه ته قوربانىيه كان .له سهره ياسايان تاوانه كه يان له گه ل پېژه يى به كۆتايى سزاي و ،ده كرپت دادگايى ياخييوويك له كه ده كه ن ديارى "*ئه شكهنجه* " ئه و درېژايى رستانه ئه م .ده برديت ته وهره ئه م وه حيدا له . ده بپت دروست يانه وه " *دووم مردنى* " ئه نجامى بووه وا ۱۰-و-۹: ۷ دانيال له ئه مه ۴: ۲۰ و ۱۸: ۱۱ ؛ ۴ وه حى بابته ي

خودا بۆ گه وره شه ممه ي كه ،حه وته مدا هه زاره ي كۆتايى له :چوارهم مه سيح كه دپت سزايانه ئه و جييه جيكردى ،مه سيحدا له هه لېژېردراوه كانى و ،ده بنه وه زيندوو كه گونا هه وى له سهر .ده ريانكردوووه هه لېژېردراوه كانى و " به وۆى ، "*هه ميشه بۆ* " ،ده چن له ناو مه حكومكراوه كان ياخييووه "*دووم مردنى ...ئاگرى* .

ناشت ئايينى چه مكى دوو ،كۆتاييدا هه لېژاردنى ساته وه ختى له شيوه يه كى به ،يه كترن به دژ ديامه ترى شيوه يه كى به كه ،نه كراوه له گوڤيان مه سيح هه لېژېردراوه كانى . **ده بنه وه جيا له يه كتر** يه كلاكه ره وه كه كاتانه ي له و ده گونجپ داواكارىيه كانى له گه ل و ده بپت ئه و ده نگى مه سيح يانه ن ئه و ديكه دا پيگه ي له .ده كات بانگيان و ده كات له گه ل قسه يان سه ده چه ندين بۆ ئايينىيه وه پرووى له كه ده كه ن نه ريتانه له و په پره وى كه و ئيستدلال و زيره كى و بپت كات بابته ي راستى ئه وه ي وه ك ،دامه زراون كه " *نوئ پهمانى* " كه تيئه گه يشتوون خه لكه ئه م .نه بپت شايه تحالى چى نوينه رايه تى ،راگه يه ندرا ۳۴-۳۱: ۳۱ يه رميا له پيغه مبه ره وه يه رميا له لايه ن

نوئ پەیمانچىكى كە ،دەفەرموئىت يەزدان ،دېن رۆژەكان ،سەيركە " :دەكات ئەو وەك نەك ،دەبەستم يەھودا مالى و ئيسرائيل بنەمالەى لەگەل بۆ گرتە دەستم كە رۆژەى لەو كەردبووم باوبايرانيان لەگەل كە پەیمانەى ،شكاند پەیمانەكەميان چونكە ،ميسر دەريانبهئىنم يەھودا خاكى لە ئەوہى :دەفەرموئىت يەزدان «.دەفەرموئىت يەزدان ،بووم ھاوسەريان من ھەرچەندە ئيسرائيل بنەمالەى لەگەل رۆژانە ئەو دواى كە پەیمانەى ئەو ئەمە» **دليان لەسەر و ئەوانەو نەو دەخمە ياساكەم** " «.دەبەستم فئىرى چيتر .من گەلى دەبنە ئەوانيش و خودايان دەبە من . **دەينووسم** من ھەموويان چونكە ،'بناسن يەزدان' :نالين يەكتر بە يان ،ناكەن دراوسىكانيان **لە چونكە** " .دەئىت يەزدان "گەرەتيرين تا بچوكتيرينيانەو لە ،دەناسن **" ناكەمەو لەبىر گوناھەكانيان ئىتر و دەبم خۆش خراپەكارىيەكانيان** " ،مرۆقەو لە"؟" **دل لەسەر نووسين** " لە دەبىت سەرکەوتوو خودا چۆن كۆن پەيمانى نۆرمەكەى كە شتىك ،پيرۆزەكەى ياسا خۆشەويستى نيوان جياوازی تاكە و ،پرسيارە ئەم وەلامى "بەئىت؟ بەدەستى نەيتوانىبوو بە كە دىت ئىلاھيدا خۆشەويستى نيشاندانى شىوہى لە ،پەیمانە دوو ئەو تىيدا كە ،ھاتوو بەدەست جىگرەو مەسىحى عيسا كەفارەتى مردنى گوپراپەلى بە كۆتايى عيسا مردنى ،ئىستا .بوو ئاشكرا و بوو جەستە ئەوہى بۆ بەخشى ھەلبژىردراوەكان بە ھۆكارى ،پىچەوانەو بە بەلكو ،نەھينا لەو پرى و چر خۆشەويستىيەكى تواناى كە بن خودايە ئەو گوپراپەلى زياتر خودا ئامانجى ،دەھىت بەدەست مرۆف دلى كاتىك وە .ھەيە شىوہى شايەنى و گونجاو كە دەھىت بەدەست ھەلبژىردراو كەسىكى دىت؛ بەدى بكات خۆيدا ئەبەديەتى لە بەشدارى كە بىت ئەو

كردوو ئىوہى پىشكەشى كارەدا لەم خودا كە كۆتايى پەيامى كە چارەنووسسازىيە خالە ئەو ئەمە . **ھەيە جيابوونەو** بە پەيوەندى ناكات ھەز سروشەت بە مرۆف .دەكاتەو جيا بانگراوەكان لە ھەلبژىردراوەكان چونكە پىويستە تىكچوونە ئەم بەلام .تىكچىت بيروباوەرەكانيدا و خوو لە خودا ھەلبژىردراوى بىتە ئەوہى بۆ ،دامەزراوہو درۆى بەو راھاتن بە مرۆف ئەو لەگەل خۆى ئەوہى بۆ لاىبىت و ھەلبكەندىت رەگەو لە دەبىت

مەسیحەو عیسا گەرانهووی کاتی بە جییهجیکردنییان ،دەبەخشیت پیی خودا دانیال پیشینییهکانی که ۱۸۴۳ سالی بهرواری به ئهوهی لهبری بهستهوه بوو ههلهیهک ئیلاهی بنهپهتی مهرجیکی وهها دواخستنی .پیکراوه ئاماژهی ،ئهنادهکانی و پیکخراوهکه له بوو خودا پهتکردنهوهی دهرئهنامهکهی که سالی له ئهوهوه لهلایهن پیشتر که یاخیبووان ئوردوگای گهیانیدانه که و ئیلاهی حهقیقهتی بۆ خۆشهویستی نهبوونی . **کرابوو** ئیدانه ۱۸۴۳هوه میژووی وانهی دوا ئهمهش و پرسهکهیهتی خودا خودی بۆ هۆیهوه بهو ناگادارتان و بکهه فیرتان ئهوهی بۆ ،بلیم پیتان دهتوانم که مەسیحیه باوهری مەسیح-عیسا-میکایل-یاهوه ،گهوره خودای بهناوی ،بکهمهوه .

باجی چونکه ،تهوهره ئهم ههمان لهسهر هیشتا ،کوئاییدا له که بیردهخمهوه ئایهتهتان ئهم ،تیچوو ئازاری له پر رۆحی جیابوونهوهیهکی سروشتی روونی به خۆی پیش ئایهتانهی ئهو ئهوهی لهبر ،و 10:37 .مهتا له 34 ئایهتی له من ،دهکهنهوه کورت راستهقینه مەسیحی ئیمانی دابهشکهری دهکهه باس ههموویان 38 ئایهتی تا

من ،بهینم زهوی سهر بۆ ئاشتی ئهوهی بۆ هاتووم که مهزانن وا "
پیاویک هاتووم چونکه ،شمشیریکه بهلکو ،بهینم ئاشتی ئهوهی بۆ نههاتووم
و ،دایکی دژی له بووکیک و دایکی دژی له کچیک و باوکی دژی له
یان باوک ههرکهسیک ،خۆی مالهکهی ئهنادهی دهبنه پیاویک دژمنهکانی
کور ههرکهسیک ؛ نییه من شایهنی ،بویت خۆش زیاتر من له دایکی
شایهتالی ؛ نییه من شایستهی خۆشدهویت زیاتر من له کچهکهی یان
 بیرخستهوهی به وه .خۆشدهویت کورهکهی له زیاتر خودای ئهو که بوو ئهوه ،بۆ ئایهته ئهم هیئانهوهی به ،ئهرکهکهی ئهدهقیئتیستی برایهکی پاشان .وهرگرت خوداو له تایهتهم نیعمهتیکی و جیابوونهوه لیك پیکاکانمان ریبازی ئهو ،ئهموونهوه لهو و برد ناوم کوئهنهپهست به هوه"برا" ئهم لهلایهن و ئهدهقیئتیزم به منی کهسهی ئهو .گرتبوو ئهدهقیئتیستی نهیریتی کوچی ئهلهزهایمه نهخۆشی به دواتر ،ناساند رووهکخوری سوودهکانی له چالاکم و ژياندا له ،باشم تهندروستی هیشتا من کاتیکدا له ،کرد دواپی و پزیشک بۆ پهنابردن بهبی و ،سالیدا ۷۷ تهمنی له ،خوداکههدا خزمهتی

پنمایه و دروستکر خودای هی شکۆمهندییه که هه موو .دەرمان به راستی .به نرخه که یه

راستیانه ی ئه م پئویسته ،**ئه دقئیتیزم میژووی** کورتکردنه وه ی بۆ دوایین خودا ،"ئه دقئیتیت" ناوی ژیر له .بگیرین له بهرچاو خواره وه **له** که ،کاسۆلیکی بالادهستی له زۆر ماوه یه کی دوا ی کۆکرده وه پیرۆزه کانی بته رستی ناوی ژیر له که ،دابوو شهرعیه ت یه کشه ممه ی **ئایینییه وه رووی** نازاری ۷ ی^{له} یه که مه وه کۆنستنتین له لایه ن "داگیرنه کراو خۆری پۆژی" خۆیدا رهفتاره کانیان به پشتبهستن به خودا وه له لایه ن شیوه یه به م .دامه زرا ۳۶۱ که ،بوون دلخۆش مه سیح عیسا گه رانه وه ی به ئه وه ی دوا ی ،هه لئێژێردرا بۆیان ۱۸۴۴ یه که می تشرینی ۲۶ ی بۆ دواتر و ۱۸۴۳ سالی به هاری بۆ سه رته تا بۆیان شه ممه پۆژی رووناکی که بوو هه لئێژاردنه ئه م دوا ی ته نها ،پاگه یه ندرا وه حی و دانیال پێشینییه کانی بۆ لیکدانه وه کانیان له وه ش جگه .بوو ئاشکرا پێشه نگه کان .ده که مه وه راستیان کاره دا له م که ،تێدابوو بهرچاویان هه له ی ،بنیاتنا یان "لیکۆلینه وه" به ناو هوکمدانی تیۆری ،شه ممه پۆژی زانیی به ی به سه باره ت راستیه کان ئه وه ی دوا ی ته نانه ت ،نه کرد ته حه دایان هه رگیز که ئه وه تان ،نین ئاشنا شته به م ئه وانیه ی بۆ .بوو ئاشکرا بۆیان شه ممه ، ۱۸۴۴ وه پاشان و ۱۸۴۳ سالی له ،تیۆرییه ئه م به پێی که بیرده خه مه وه ئه وه ی بۆ شایه تحالییه کتیه کانی پشکنینی خه ریکی ئاسماندا له عیسا به لام .بیئت رزگاریان ده بیئت که هه لئێژێرپۆژی خۆی کۆتایی هه لئێژێردراوانی ۸:۱۴ دانیال په یامی به وردی مانای یه کشه ممه گوناھی روونی ناسینه وه ی " **پیرۆزگا که پاککردنه وه ی** " که خراپدا وه رگێردراوی فۆرمی له ته نانه ت ،دا چونکه ،دروستکرد چاره سه رنه کراوی مشتومری هه له یه وه رگێرپانه ئه م .بوو رێگه ی له هه بوو جێبه جێکردنه وه به په یوه ندی یه که م پله ی به ده ربهرینه ئه م **پئویست بۆیه** " ۹:۲۳ عیبرانییه کان به پێی ،مه سیحه وه عیسا که فاره تی مردنی **شته به لام ، بکرینه وه پاک** قوربانیدانانه به م ئاسمانیه کان شته کۆپی بوو مه سیح چونکه " .**ئه مانه له باشتتر قوربانیه کی به خۆیان ئاسمانیه کان** ته نها ،دروستکراوه مرۆف دهستی به که **پیرۆزگایه که وه** ناو نه چووه ته بۆ ئیستا ،ئاسمانه وه خودی ناو چووه به لکو ،پیرۆزه راسته قینه ی کۆپییه کی

هه موو شیوهیه بهم ". دهریکه ویت ئیمه وه به ناوی خودادا له بهردم ئه وهی مه سیح عیسا مردنی به بکریتته وه پاک ئاسمان له بوو پپووست که شتیکی نییه لۆژیکی مانایه کی هیچ چیت لیکۆلینه وه هوکمدانی بۆیه :پاکرایه وه ناچیتته گوناھباریک یان گوناھباریک هیچ ،عیسا زیندوو بوونه وهی و مردن دواي ئاسمانی کایه ی عیسا چونکه ،بکاته وه پیسی دووباره ئه وهی بۆ ئاسمانه وه سهر بۆ فریشته کانی شوینکته وه و شهیتان فریڤدانی به پاککرده وه خۆی گهروه که ئه ژدیها " ۹: ئایه تی تایبه تی به و ۱۲:۷-۱۲ په خسانی به پپی ،زهوی شهیتان یان ،شهیتان دهوتریت پیی که کۆنه ی ماره ئه و -خواره وه فریڤدرايه فریشته کانی و ، زهوی سهر فریڤدرايه .دهبات لاریدا به جیهان هه موو که له گه لیدا ."

نه زانینی له فهرمی ئه دقینتیزی دووهمی هه له ی ههروه ها بووته دواتر زۆر ته نها و شه ممه رۆلی له گرتوو سهرچاوه ی سهره تاییه وه کاتی له سهر سهرنجیان هه له به ئه دقینتیه ته کان .گرنگ شتیکی ته نها راستیدا له که ،چرکدوو ته وه ئیمان کۆتایی و کۆتایی تاقیکردنه وهی گه رانه وهی کاتی له ژباندان له هیشتا که ده بیته به وانه وه په یوه ندی یه کشه ممه وایه پییان هه له به تایبه تی به .مه سیحدا عیسا راسته قینه ی و " درنده نیشانه ی " ده بیته کۆتاییه دا تاقیکردنه وه ئه م کاتی له ته نها ده پارێزن یه کشه ممه ئه وانه ی له گه ل هاورپیه تی بۆ به دوا داچوون ئه مه ش نه فره تی خودا وه له لایه ن دامه زران دنیه وه سهره تای له که ،ده کاته وه رپوون ی "شمشال حه وت" بوونی ،ده که م پپشکه شی که به لگه یه ی ئه و .کراوه لی درێژایی به ، ۳۲۱ سالی دواي یه که میان شه ش که ، ۱۱ یه و ۹ و ۸ په خسانی گوناھی له پراکتیزه کردنیان له ده که نه وه ئاگدار خه لک ،مه سیحی سهرده می دانیال که ئه وه یه ئه مه ش .کراوه مه حکوم خودا وه له لایه ن که ،یه کشه ممه گونا هه وه به هۆی سوپاکه " :ده یگوت کاتیک کردبوو ئاشکرای پپشتر ۸:۱۲ و زهوی سهر فریڤدایه راستی هۆرنه که - بوو رۆژانه قوربانیدانی ته سلیمی باسکراوه ؛ ۱۳:۱۵ په خسانی له که " درنده ئه رکه کانیدا له بوو سهرکه وتوو رپووناکي ئه و رپه تکردنه وهی ئه وهی دواي ، ۱۹۹۰ دا سالی له ۱۶:۲ ۹:۱۱ ۱۴: کرد پپشکه شم ۱۹۹۱ بۆ ۱۹۸۲ سالانی نیوان له که پپغه مبه رایه تییه ی

له گه‌ل هاوپه‌يماني كه كرد گه‌وره‌يه‌ي هه‌له‌ ئه‌و فهرمى ئه‌دق‌ئنتيزمى ئه‌و نموونه‌ي .ئهنجامدا خودادا ئاشكراكاراوه‌كاني و راگه‌يه‌ندراو دوژمنه به‌هۆي ده‌كات كۆن ئيسرائيلي ئاراسته‌ي خودا كه زۆرانه‌ي سه‌ره‌زنشته له‌م ،تايه‌ته‌ گوناھي رهمزي و‌ينه‌يه‌كي كه ،ميسر له‌گه‌ل هاوپه‌يمانيه‌كاني زياتر ئه‌دق‌ئنتيستته‌كان هه‌له‌ي كه ده‌خرپت؛ پشتگوي ته‌واوي به‌ كارهدا ده‌كات.

ئهو و شه‌مه‌ رۆلي ئاگاداري كه ساته‌وه‌ي له‌و هه‌ر راستيدا له‌ گه‌لي ده‌بوو ،ده‌به‌خشيت خولقي‌نهر وه‌ك خودا نازناوي به‌ كه بوون گرنگيه‌ي خويان و بكردايه‌ ده‌ستنيشان ئايينييه‌كانيان دوژمنه‌ رووني به‌ ئه‌دق‌ئنتيستى **پييه‌ي** به‌و ،چونكه .بپاريزن له‌گه‌لياندا برايانه‌ هاوپه‌يمانيه‌كي هه‌ر له‌ نيشانه‌ي واته ،٧:٦ په‌خشاني له‌ " *زبندووه‌ خوداي موري* " شه‌مه‌ شه‌مه‌ي " ده‌تواني ته‌نيا ، **يه‌كشه‌مه‌** ،نه‌ياره‌كه‌ي ،دروستكه‌ر خوداي شاهانه‌ي " ١٣:١٥ په‌خشاني له‌ بيت " *درنده‌ نيشانه‌ي*

ئه‌دق‌ئنتيزمى دابه‌زيني هۆكاره‌كاني كه ده‌كه‌مه‌وه‌ دووپاتي ليرهدا به‌ په‌يوه‌ندي جدديترينيان و سه‌ره‌كيترين به‌لام ،زۆرن دامه‌زراوه‌يي و فهرمى ٨:١٤ دانيال راسته‌قينه‌ي وه‌رگيپاني كه تيپروانيانه‌ي ئه‌و رته‌كرده‌وه‌ي ليكدانه‌وه‌ي بۆ دراوه‌ نيشان كه سووكايه‌تيه‌ي ئه‌و و كردوو پيشكه‌شي شه‌ريه‌تي سه‌ر خسته‌ تيشك له‌ بريتيه‌ وانه‌كه‌ي كه ،١٦ دانيال نوپي ته‌واو به‌ هيوايان داناني له‌ ديت شكسته‌هپان دواتر . ^{حه‌وته‌م رۆي} ئه‌دق‌ئنتيزمى خودايي پيشه‌نگه‌كاني وه‌ك ،راگه‌يه‌ندرا ١٩٩٤ سالي بۆ كه ،مه‌سيح عيسا گه‌رانه‌وه‌ي .كردبوويان ١٨٤٤دا و ١٨٤٣ سالاني له‌ كاره‌كه‌

خودا سه‌ره‌كيه‌كاني حوكمه‌

رۆي له ،كرد ته‌واو ئاسمانه‌كاني و زه‌وي دروستكردي ئه‌وه‌ي دواي نافه‌رماني ربه‌فتاري به‌هۆي وه‌ .دانا زه‌وي له‌سه‌ر مروقي خودا شه‌شه‌مدا دواي له‌ يه‌ك به‌ ،يه‌كه‌وه‌ ژي ده‌يخاته‌ خودا ،گونه‌ هه‌ريويه‌ ،مروقايه‌تيه‌وه‌يه‌

زۆرهكانيدا حوكمه ژېر له ،خوۍ سالهۍ هزارهوت ميژووي دريژايي به ،يهك و كوڼكريتي شيويهكي به گورانكاربييهكان حوكمدانان له ههرپهكيك لهگهل بهم پيويسي ،ديت بهدوايدا مروڅايتي لادانانهي ئه و .پيدكړن ههست ديار رېگاي سهر بيخنهوه ئهويه ئامانجيان كه ،ههيه ئيلاهيانه دهستيوردانان له كراوه پهسند ئهوهوه سهرهري حوكمي لهلايهن كه راستي .

. كوڼ پهيماني حوكمهكاني

ئادم و هوا كه دهوات گوناوه ئه و لهسهر حوكم خدا :حوكم يهكهه . دهركراون " عهدون باخچهۍ " له و كراوه لي نهفرهتيان كه ،داوه ئهناميان لهناو جيهاني " لافاو " ئاوهكاني به ياخيوو مروڅايتي خدا : دووهه . دهبات .

دواي دهكاتوه جيا جياواز زماني به مروڅهكان خدا : سيهم . " بابل تاوهرۍ " له بهرزبوونهويان

دهبيته دواتر كه ، دهكات ئهبرام لهگهل پهيمانيك خدا : چوارهه كه شارانهۍ ئه و ،دهبات لهناو عهموړا و سوډوم خدا كاتهده لهه . ئيبراهيم . قيژهون و قيژهون " زانبارۍ " دهرپت؛ ئهناج تيدا زوريان گوناهي .

ئيسراييل دهكات؛ رزگار ميسر له كوڼلايهتي له ئيسراييل خدا : پيڼجهه پيشكهشي خوۍ ياساكاني خدا كه سهرهخو و ئازاد نهتهويهكي دهبيته دهكات .

۷ كردهۍ رېگهي له و ئه و پيڼمايي لهژېر سال ۳۰۰ ماوهۍ بو : شهشهه گوناوهوه بههوي كه دهكات رزگار ئيسراييل خدا ،رزگاركرهوه دادوهري داگيركراوه دوژمنهكانيهوه لهلايهن .

دهگريتهوه جيگهي خدا ،نهفرهتهكهيان بو و ، خهلك داواي لهسهر : ۷ و يههودا پاشاكاني دريژاياهنكانيان خاندانيه و زهمنييهكان پاشا به .(ئيسراييل پاشاكاني .

بابل بو دهكريتهوه ديپورت ئيسراييل : ههشتهه

- رەتدەكاتهو خودايى "مەسىح" عىساي ئىسرائىل : نۆيەم دادوهرى دەست تەواو عەقىدەى بنەماى لەسەر نوئ پەيمانى .كۆن پەيمانى كۆتايى .پيئدەكات

۷۰ سالى لە رۆمەكانەو لەلایەن ئىسرائىل دەولەتى - نەتەو : ۱۰ دەچيئ لەناو

. نوئ ھاوپەيمانى برپارەكانى

. كراون باس " شمشال ھوت

نيوان لە ۳۶۱ سالى دواى بەربەرەكان داگیرکاریه : يەكەم ھوكمى ۵۳۸ بۆ ۳۹۵ سالانى

۵۳۸ سالى لە بالادەست پاپاي ئايینی رژیمی دامەزراندنى : دووھم

بە ھەرامبەر کاسۆلیکەکانن دژی ئەوان :ئايين شەرەكانى : سيیەم " :نەکراون پەسەند خوداو لەلایەن کە چاکسازخوازانی پرۆتستانتە 11:34.دان لە " دوورگوگان

پاشایەتى دەسەلاتى ھەرەنسى شۆرشگيرى ييدينى : چوارەم . دەھيئيئ کاسۆلیکی رۆمانی دیسپۆتیزمی بە کۆتايى و دەروخيئيئ

۱۹۹۴ و ۱۸۴۴-۱۸۴۳ سالانى : پيئجەم

تەواو و دەييئ تەواو شيۆەيە بەم چاکسازی دان ھەرمانى :سەرەتای - دەييئ

دامەزرانويى شيۆەيەكى بە ئەو ،عيسا لەلایەن " رشانەو " :كۆتايى - " گەيشتە کە پەيامەى ئەو بەپيئى ،کرد دوايى كۆچى ۱۹۹۴ سالى لە تووشى کە ،پيئکرد دەستى مائەكەيەو لە خودا ھوكمدانى " . لاوديقيا كەسەى ئەو .پيئغەمبەرايەتى ئيمانى لە بوو كوشندە تاقىکردنەوھەيەكى كەمپى بە پەيوەندى ،نەكرا پەسەند ئەوھى بەھۆى ،ھەلژێردرابوو پيئشتر .کرد پرۆتستانتەو و کاسۆلیکی ياخييووانى

سيیەمدا جیھانى جەنگى شيۆەى لە " شەشەم شمشال " : شەشەم

. باسکراو ۴۵-۱۱:۴۰ دانيال لە ھەك ،ئەتۆمى ئەمجارەيان ،ديئ بەدى پشوودان رۆژى يەكەم و دادەمەزريئن گشتگير كۆتايى ھوكمەتى رزگاربووان

پووداوو و زەمینی جیهانی بە سەبارەت پەيامەکان. ھەيە نێوانیان بېشوماری دەبن ئاشکرا، مۆډېرن چ و کۆن چ، مەروڤه‌کان ناوی و نێوده‌وله‌تییەکانی (بۆ 1 له) یەكسان دوورییه‌کی كه ئەوه‌یه مەرج تاکه چونكه زۆرن ئەگەرەکان له جگه. بپارێزرێت، دەبن دروست كه وشانەى ئەو پیتێکی ھەر نێوان له (n...) سەرھو له: ھەيە مەیل پێکخستنی کۆمەڵێک، راست و ئاسۆیی پێکخستنی راست بۆ چەپ و چەپ بۆ راستەوه له، سەرھو بۆ خوارەوه و خوارەوه بۆ

ئێمە زانیانی كه دەكەمەوه دووپاتی، زەریا وینەى بەکارھێنانی بە بۆیە له بوو شاراوو ئەوہى. زەریاکەدایە رووی ئاستی له تەنھا پیرۆز کتیبی له ھەلبژێردراوہکان بۆ، ناویەوه دەچنە خەریکە كه ئەبەدیەى ئەو ماوہى ھێزە بە دەکات سەرسام خۆشەویستەکەى تر جاریکی خودا وه. دەبێت ئاشکرا بێسنوورەکەى و بێئەندازە

دلى گۆرینی له بێتوانان، بەداخەوه، سەرسورھێنەرانە نمایشە ئەم *هه‌موو به و دل هه‌موو به* "خۆشبویت خودایان بتوانن ئەوہى بۆ مەروڤه‌کان (٢٦:٣٧ مەتا ٦:٥ تەورات) " *عەقڵیان هه‌موو به و ھێز هه‌موو به و گیان* كه سەلماندوویەتى زەمینی ئەزموونى. راستودروستەکەى فەرمانە بەپێى ئەمەشە لەبەر ھەر. ناگۆرێت مەروڤه‌کان سزا و سەرزەنش و سەرزەنش ئایەتە ئەم لەسەر، ئازادەوه ژيانى سەرەتای له ھەر، خودا رزگارکردنى پلانى (٤:١٨ یەكەم یۆحەنا) " *دەردەكات ترس تەواو خۆشەویستى* " :وەستاو بۆ تەواویان خۆشەویستى نیشانەدانى لەسەر ھەلبژێردراوہکان ھەلبژاردنى چیتەر، " *تەواو دا خۆشەویستییە* " لەم. وەستاو ئاسمانیان باوکى، خودا، تیگەیششت شتە لەم كه كەس یەكەم و ناکات فەرمان و یاسا بە پێویست " بە دا نیشان خودا بە خۆى خۆشەویستى كه، بوو بەسالچوو ھەنۆخى چونكه. لایبكات نەرەزایى كه نەكات شتێك ھىچ بوو وریا، " *لەگەل رۆیشتن* بەخشینی ئامانجى بە گۆرپایەلییە خۆشەویستى و خۆشەویستى گۆرپایەلى ھات نۆرە بە عیسا، خۆیدا خودایى كامڵبوونى له. خۆشەویست بە شادى و چێژ شوپنپێى، " *راستەقینە* " خۆشەویستى وانەى ئەم پشتراستکردنەوہى بۆ و ئەیوب، دانیاڵ، ئیلایا، موسا، ئیبراھیم: کەوت مەروپەکان مۆڤیلە یەكەم دەزانێت خودا تەنھا ناوہکانیان كه تر چەندانى

خۆيەو ھەفارەتى مردنى پېگەى لە تەنھا و ھەلبەرگىت ھەلبەرگىتدراوھەکانى
خودا "ئىلۆھىم" فرەيى شۆوھىيە بەم .بکات رزگار مەوۆشەکان بىشومارى ژيانى
ديارى دەرژىن کە شتانەى ئەو ھەموو بەسەر خۆيدا داھىنەرەنەى ھىزى لە
پلانى لە خودا کە دەکات فرەيىش رۆلە ئەو پىشبینى زاراوھىيە ئەم .دەکات
لە يەك و يەكەم پلەى بە ئىستاوھ لە ئەو تىيدا کە ،دەيگىرپىت رزگاربوونىدا
بۆ کاردەکات مەعمودىيەت دواى کە ،"پىرۆز رۆھى و کور و باوک " يەك دواى
بۆ ئامازھىيە فرەيىيە ئەم .ھەلبەرگىتدراوھەکانى ژيانى پىرۆزکردنى و پاککردنەو
عیسا فرىشتەکانى؛ بۆ میکائىل :ھەلبەرگىت خودا کە جۆراوچۆرانەى ناوھ ئەو
بووھ رزگارىان ئەو خويىنى بە کە ھەلبەرگىتدراوھەکانى مەوۆشە بۆ مەسىح

،مەوۆشەو چەوتکردنى بەھۆى شۆواندەکان لە نموونەيەك وەك
رەگى بە عىبرى زمانى بە کە ،دەكەم پىشکەش "بەرەكەتدارکردن" کردارى
ھۆى دەيىتە کوۆتاييدا لە بزوينەکانى ھەلبەرگىتدراوھە "brq"
ماناى چەوتە شۆواندە ئەم . "نەفرەت" يان "بەرەكەت" وەك وەرگىرپانى
" دەليىت پىي راستىدا لە ژنەكەى کە ،ئەيوب بە سەبارەت دەگۆرپىت پەيامەكە
وەك ، " بمرە و بکە خودا ~~نەفرەت~~ " نەك ، " بمرە و بکە پىرۆز خودا
و چەوت گۆرانكارىيەكى دىكەى نموونەيەكى .دەكەن پىشنىارى وەرگىرپەکان
و دلىا ماناى بنەرەتدا لە کە "دلىايىيەو بە" فەرەنسىيە دەرپىنى ،فىلبازانە
مەوۆشدا بىرى لە پىچەوانەى تەواو ى"رەنگە" ماناى بەلام ،ھەبووھ رەھى
و بەرچاو شتىكى دەيىتە چونکە باسە شايەنى نموونەيە دوا ئەم .وەرگرتووھ
تىيىنى ،دا"لارۆس پىتى" فەرەنگى لە .دەيىت جددى ليکەوتەى
رۆژى يەكەم وەك .کرد دا"يەکشەممە" وشەى پىناسەى لە گۆرانكارىيەكم
چاپى رۆژى حەوتەمىن بووھ ،کرا پىشکەش ۱۹۸۰ سالى چاپى لە ھەفتە
رپکەوتنە ئەو ئاگادارى حەقىقەت خوداى مندالانى دەيىت بۆيە .دواتر سالى
ئەوان پىچەوانەى بە چونکە ،دامەزراندوووانە مەوۆشەکان کە بن پەرەسەندنانە
ھەرۆھە ،ناگۆرپىن بەھاکانىشى و ناگۆرپىت گەرە دروستکەرى خوداى
دامەزراندووھ جىھانەوھ دامەزراندنى لە کە کاتەکان و شتەکان رپکخستنى

عىبرى دەقى لەسەر کارىگەرييان مەوۆشايەتى چەوتەکانى کارە تەنانەت
رزگاربوون بۆ دەرئەنجام بەي نەرەوا بە بزوينەکان کە ،ھەبووھ پىرۆز کتىيى

پښتانه له خدایه، خوی فهرمی وهشانی پاراستنی بۆ بهلام. دهکړن ديارۍ درؤ له راستهقینه دهقی جیاکړدنهوې بۆ پښتانهکی ژمارهیهو میتودی ژمارهیی هیمای چهندين بوونی پیدهدات پښتانهمان نهمهش. کردوو دابین وهشانی تایهتهدندی تهنه که بکهینهو پشتراست و بکهینهو پشتراست له هیماکانیان که، یونانی و عیبری زمانی ههردوو به، ئینجیلین راستهقینهی ماونهتوهو خویان وهک زایینهو پشش دوهمی سدهی

(به ئیمان به رهوابوون به سهبارت دهگهړینیتوه راستی رۆح باوهړهکھی)

دهرنهجامی که، کرد پیرۆزم کتیبی دهقی شیواندنی باسی تهنه من گهلهکھی رۆشنهگریکردنی بۆ. رهسهنهکانه نووسینه ییشومارهکانی وهرگړه میشکی، دهگهړینیتوه راستیهکھی راستی رۆحی، کوئاییدا سهردهمی له شیواندنی هیشتا که دهکات دهقانه نهو ئاراستهی هه لېژنردراوهکانی ۴۱ شههمهیهی لهم تازه که نهویه نهمهش. ماونهتوه تیدا بهرچاویان شههمهی" ناوه ناوم که رادهیهی نهو تا، هاتوو بهدهست ۲۰۲۱ دهیلوولی که سپاردبوو رواندا خوشکیکی به بابتهکهه هه لېژاردنی. "بلوری نهو. دهکهن هاوبهش ئولاین شیوهی به لهگه لیدا شههمهمان چالاکیهکانی دۆزینهوگه لیکي توئینهوکه که. کرد ی"ئیمان به رهوايه تیدان" پششیارۍ دهکاتهو روون زور بابته لهم تیگه یشتنمان که هینان بۆ گرنگی به راستی

به باوهړه هیمای رۆح، ۱:۷ پترۆس یهکهمی له، پیرۆزدا کتیبی له، زېر له زیاتره بههای که -باوهړه کهت راستهقینهی نهوهی بۆ " پاکراوه زېری و ستایش نهجامدا له -بیت پالوته ناگر به نهگرچی دهچیت لهناو که پشتر ئیمه ". ده بیت ئاشکرا مه سیح عیسا کاتیک بیت رېزلینان و شکۆمهندي دهگمهنه؛ راده بهدر له راستهقینه ئیمانی که تیدهگهن بهراوردکردنه لهم نییه زېر بهلام، دهبینریت شوینیک هه موو له بهرد و تهپوتوز

مهاله باوهړه بهی " که کرد تیبینیمان سهرتا، ئایهت به ئایهت، پاشان دلۍ مهاله ئیمان بهی وه " 11:6 عیبرانیهکان بهپی "، خودا دلخوشکردنی

ئەو كە بىكەت بەو باوەر دەپ ئىلايىت ھەركەسىچە، بىر ئىلايىت رازى خۇدا بەدوایدە پەرۋەشەو بە كە دەداتەو كەسانە ئەو پاداشتى و ھەيە بوونى بەلام، بوونى بە باوەر بوون: باوەرەو بە پەيوەستىن فېركارى دوو. "دەگەرپىن دىلەو لە كە ئەوانەي " سەر دەخاتە بەرەكەت ئەو كە لەوئى دىلەبوون بىر ئىلايىت فېرەو لەسەرى ناتوانىت كە گىرەگە وردەكارىيەكى، "دەگەرپىن بەدوایدە وەلەمى ھەلپىرەدراو، دىلخۆشكردىيەتى ئىمان ئامانجى پىيەي بەو وە، فەرمانەكانى و پەرەسم ھەموو گۆپراپەللى بە دەداتەو خۇدا خۆشەويستى بەرەمى. روو دەخاتە بوونەوەرەكانى بۇ خۇي خۆشەويستى ناو بە كە يەكتىران ئەوانەي موگناتىسى وەك كە خۆشەويستىيە پەيوەندى ئەم فېركارىيە لە، يەكەدەخات خۆشەويست مەسىدا لە خۇدايان و خۆشەويست ھاتوۋە ۱۳دە كۆرنىيۇس يەكەمى لە كە دەكرىت پىشكەشمان بەناوبانگەكەدا دواي. دەكات دىلخۆش خۇدا كە دەكات راستەقىنە خۆشەويستى لە باس كە دا ۴:۲ حەبەقۇق لە كە كەردەو بەناوبانگە پەيامە لەو بىر، خۇندەنەوئە ئەم ئايەتەدا لەم بەلام. "دەئىن باوەرەكەيان بە راستدروستەكان...": ھاتوۋە لەناو، بوو گەرە رۆھى، سەيركە "دەئىت پىمان سىگۇند لويس وەرگىرپانى بۇ. "دەئىن باوەرەكەيان بە راستدروستەكان بەلام، نىيە راست ئەودا نەدبوو ھەولم كە دروستكرد من بۇ كىشەيەكى ئايەتە ئەم زۆر ماوئەيەكى بوو، "خۇبەزىلان" لووتبەزىو بە كە مۇقەبىك چۆن. بىكەم چارەسەرى بەپىي كە كەسەي ئەو ؟ دادەنرىت "راستدروست" بە خۇداو لەلەيەن دىزايەتى " 0:0 پەترۇس يەكەمى و ۶:۴ ياقوب، ۴:۳ پەندەكانى ؟" دەدات نىشان خۇبەزىلانەكان بۇ نىعمەت بەلام، دەكات سەربەرزەكان عىبرىدا دەقى لە مان "بىياوەر" وشەي كە دەرەكەوت كاتىك چارەسەركە و پىكراو ئامازەي سىگۇندەدا لە كە "پىكاوى" وشەي لەبرى دۆزىو وەرگىرپانىكى، قىگۇرۇكسدا "كاسۆلىكى" وەشانى لە، بوو سەرساممان دەكاتەو روون تەواو بە رۆج پەيامى كە دۆزىو لۆتىكىمان و دروست كە شىوازىك بە پەيامىك بە حەبەقۇق بۇ بەخشە ئىلھام رۆج بەراستى چۈنكە تىيدا كە، پەندەكانىدا شىوئى لە وەرگرتوۋە ئىلھام سىلمان پاشا لە پىشتىر " و "بىياوەر" ، حەبەقۇقدا لە، لىرەدا دەكات؛ رەھا پىچەوانەي پىچەوانەي

وهرگېرانه که یه بنه مای که ،لاتینی قولگه یتي و شيگورؤ به پيی وه . " باوهر
 رۆدیکي ،بیټ بیباوهر ئه وهی ،سهیرکه " :ده خوینیته وه شیوه یه بهم نایه ته که
 . **ده ژین باوهر که ی به** راستودروسته کان به لام نابیت: خویدا له ناو راستگو
 ،بابهت یهک بۆ نایه ته که به شه که ی ههر دوو گهراندنه وه ی به سیگوند لویس "
 له و تیگه یشتن له لیده کریت پڅر بیان خوینه رانی و ده شیوینیټ **رۆج** په یامی
 ئیستا ،ئه وه روونکردنه وه ی له گهل .داوه پیی خودا که راسته قینه یه په یامه
 تاقیکردنه وه کانی باسی وردی به حه به قوک چۆن که ده که ین لیکوآینه وه
 به سه بارهت به روار ی دوا و ۱۹۹۴ ، ۱۸۴۳-۱۸۴۴ سالی ئه دقینتیستییه کانی
 ،له راستیدا ۲۰۳۰ به هاری ،ده کات مه سیح کوټایی و راسته قینه گهرانه وه ی
 ۲۰۳۰ سالی بۆ مه سیح گهرانه وه ی که ،دوا یه ئه م نوئییه ی رووناکیه ئه م
 یه کانه ی دوا ی له یهک ئه زموونه له و باشت رپده دات رپگه مان ،داده نیټ
 ۲۰۳۰ دا سالی له پیشتر که پیبدیه ین ره سه نایه تییان و تیگه ین ئه دقینتیستی
 ... **نابیت دوا که وتن جیتر** " :ده رپرینی به ۷-۶ : ۱۰ په خسانی پشتراستکراونه ته وه
 سهردانی سهره تاوه له ،نمایشه ئه م بۆ " . **دیت به دی خودا نه یینی به لام**
 روونکردنه وه کاند شروقه نیوان له ،ده که مه وه ۲ حه به قوقی ده قی

کراوه ده ستکاری منه وه له لایه ن L. Segond وه شانی

تاوهر که له سهر و ده بم پۆسته که مدا له من " :یه که م نایه ت
وه لامیک چ و ده لیت پی چیم یه زدان بزائم تا ،ده بم چاودیری ،ده وه ستم
" . قسه کانمدا له ده ده مه وه "

تایبه تمه ندی که ،"چاوه پروانی" بۆ پیغه مبه ر هه لویستی بدنه سهرنج
 پیمان ۱۲ : ۱۲ دانیال په یامی له رۆج .ده بیټ ئه دقینتیسته کان دادگاییکردنی
 بۆ " . **ده کات چاوه رپ رۆژ ۱۳۳۵ که که سه ی ئه و** خوشبه خته " :ده لیت
 پیمان پیشوودا بابه تی له " **ئارگو مینته** " ئه م مانای ،شته له م تیگه یشتن
 خوشگوزهرانی به رده وامی ،وروژاندویه تی حه به قوق کی شه یه ی ئه و که ،دراوه
 بۆ **نه ته وه کان و ده کاته وه به تال تو ره که ی ئایا** " :زه وی له سهر خراپه کارانه
 ره نگدانه وه له م . (۱۷ : ۱ حه به قوق) " **به خشنده ؟ به بی ،سهرده بریت هه می شه**
 تا که روو ده خاته که سانه ئه و هه موو ره فتاری حه به قوق ،پرسیار کردنه دا و
 به روو ده خاته وه لامه که ی خودا بویه .ده که ن تیبینی هه مان جیهان کوټایی

شیوه‌یه‌کی به که ،مه‌سیح عیسا گه‌پانه‌وه‌ی بۆ پیڤه‌مبه‌رانه پیشنیارکردنی بیباوه‌ر و سووکایه‌تیپکردن و خراپه‌کاران حوکمرانی به کو‌تایی یه‌کلاکه‌ره‌وه ده‌هینیت یاخی و باوه‌ر بی و

*،بنووسه دیدگاهه: گوتی و دامه‌وه وه‌لامی یه‌زدان " :دووم ئایه‌تی
" .بینوینیتته‌وه راکه‌ریک تا ،بکه‌ره‌وه روونی لوحه‌کان له‌سه‌ر*

خسته‌پوو هی‌لکارییه‌کانی میله‌ر ویلیام ، ۱۸۴۴ و ۱۸۴۱ سالانی نیوان له گه‌پانه‌وه‌ی پیشبینی که ده‌خسته‌پوو خۆی لیدوانه‌کانی له کورته‌یه‌ک که پاییزی له پاشان ، ۱۸۴۳ سالی به‌هاری له سه‌ره‌تا ، ده‌کرد مه‌سیحیان عیسا کو‌تایی سه‌رده‌می " بۆ راستی په‌روه‌ردگاری له وه‌رگرتن ئیله‌هام ۱۸۴۴ سالی ۱۹۹۴ سالی دادگاییکردنه‌ی ئەم راسته‌قینه‌کانی ده‌رئه‌نجامه کاتی‌کدا له . " ۱۸۴۴ دا سالی له ئه‌وه‌ی وه‌ک ، تیگه‌یشتوون دیاریکراوه‌که کاته دوا‌ی ته‌نها زیندوووه‌ خودای پۆحی له‌لایه‌ن حیسابکردنی و به‌رواره‌که ئیستا ، پرویدا پی‌کراوه په‌سه‌نایه‌تی

*دیاری کاته‌که‌ی پیشتر که پیشبینیه‌که ئەمه چونکه " :سییم ئایه‌تی
" ،کراوه*

۲۰۱۸وه سالی له کراوه دیاری خوداوه له‌لایه‌ن که کاته‌ی ئەم کاته ئەم ،مه‌سیح عیسا گه‌پانه‌وه‌ی به‌رواری ئامانجی به ،بووه ئاشکرا ۲۰۳۰یه سالی به‌هاری دیاریکراوه

" ناکات: درۆ و ده‌روات خۆی کو‌تایی به‌ره‌وه

ئهو و دیت خۆیدا کاتی له سه‌رکه‌وتوو مه‌سیحی گه‌پانه‌وه‌ی له مه‌سیح عیسا دلنیا‌یه‌وه به . " ناکات درۆ " ده‌کات پیشبینی که پیشبینیه‌ی ده‌گه‌پته‌وه ۲۰۳۰ سالی به‌هاری

دلنیا‌یه‌وه به‌که: چاوه‌پۆی ،بوو خاو هاتنی له بوو دیار وا ئەگه‌ر " .دیت

،ئهو بۆ ئه‌وا ،کراوه دیاری خوداوه له‌لایه‌ن به‌رواره‌که ئەگه‌ر ته‌نها که ،رووده‌دات دیاریکراوه‌دا کاته له‌و مه‌سیح راسته‌قینه‌ی گه‌پانه‌وه‌ی " ، دواکه‌وت ئەگه‌ر " ،پیشنیارکراوی دواکه‌وتنی ۲۰۱۸ سالی تا ده‌یزانی ئهو مافی خودا چونکه ،هه‌بی‌ت مرؤفایه‌تییه‌وه به په‌یوه‌ندی ته‌نها ده‌توانیت بۆیه

تاقیکردنهوه بۆ مهسیح عیسا گه‌رانه‌وه‌ی درۆینه‌کانی راگه‌یاندنه خۆیه‌تی له ته‌نانه‌ت و ١٩٩٤، ١٨٤٤، ١٨٤٣ ساڵی له یه‌ک دوا‌ی له یه‌ک ،به‌کاربه‌ی‌نی‌ت به‌م ،ده‌که‌ن ئه‌و رزگاربوونی ئیدی‌عی‌ی که مه‌سیحیه‌کان ئی‌مانی ،کات کو‌تاییدا و درۆ راگه‌یاندنه ئه‌م .هه‌ل‌ب‌ێ‌تر‌یت هه‌ل‌ب‌ێ‌تر‌دراوه‌کانی پ‌ێ‌ده‌ده‌ن ر‌ێ‌گه‌ی شی‌وه‌یه بۆ به‌کارده‌ه‌ێ‌تر‌یت خوداوه له‌لایه‌ن مه‌سیح عیسا گه‌رانه‌وه‌ی پ‌ێ‌ش‌وه‌ختانه‌ی " ب‌زن له مه‌ر ،چه‌قۆ له گه‌نم " ،جیهان کو‌تایی تا ، **جیا‌کردنه‌وه‌ی** له هه‌ل‌ب‌ێ‌تر‌دراوه‌کان " ب‌یا‌وه‌ران له با‌وه‌رداران " ،ب‌یا‌وه‌ران له د‌ل‌س‌ۆزه‌کان که‌وتوو‌ه‌کان.

ده‌کاته‌وه پ‌ش‌تر‌است " چا‌وه‌روانی " ئه‌د‌ق‌ی‌ن‌ت‌ی‌ستی پارامی‌تری ئایه‌ته‌که ،جیا‌کراوه‌ته‌وه که ،ده‌م‌ی‌ن‌ت‌ه‌وه پ‌ی‌ر‌ۆزه‌کان دوا وه‌سف‌که‌ری توخم‌یک‌ی وه‌ک که حه‌وته‌مه‌وه ر‌ۆژی راسته‌قینه‌ی شه‌مه‌ی پ‌راکتیزه‌کردنی به‌ه‌ۆی کراوه م‌ۆر و له‌م .ئ‌ه‌د‌ق‌ی‌ن‌ت‌ی‌ستی داد‌گای‌یک‌کردنی دو‌وه‌م کو‌تایی ،١٨٤٤وه سا‌لی پای‌یزی له ئه‌م تاییه‌تمه‌ندی که **ده‌کاته‌وه د‌ل‌نای‌ی** چه‌م‌کی له‌سه‌ر جه‌خت ر‌ۆح ئایه‌ته‌دا ت‌ۆ‌له‌سه‌ندنه‌وه و رزگار‌که‌ر و سه‌ر‌که‌وتوو ،مه‌سیحه گه‌رانه‌وه‌یه‌ی

شی‌گ‌ۆر‌ۆک‌س وه‌شانی

له‌نا‌و ر‌استی ر‌ۆح‌یک‌ی ، ب‌یت ب‌یا‌وه‌ر ئه‌وه‌ی ،سه‌یر‌که " :چوا‌رم ئایه‌تی
» . ده‌ژی با‌وه‌ره‌که‌ی به ر‌است‌ود‌روست به‌ل‌کو ،نا‌ب‌یت خ‌ۆ‌یدا

که ده‌کات ئاش‌کرا مر‌ۆ‌قا‌یه‌تی له‌سه‌ر خودا حو‌کم‌ی په‌یامه ئه‌م به په‌یوه‌ندیان که بو‌وه ئه‌د‌ق‌ی‌ن‌ت‌ی‌ستی داد‌گای‌یک‌کردنی چوا‌ر تو‌وش‌ی له خودا بر‌پا‌ری ،هه‌یه ٢٠٣٠وه و ١٩٩٤ و ١٨٤٤ و ١٨٤٣ به‌رواره‌کانی راگه‌یاندنی ر‌ێ‌گه‌ی له خودا .یه‌ک‌لا‌که‌ره‌وه‌یه سه‌رده‌مانه‌دا له‌م هه‌ریه‌ک‌یک " س‌روشتی که ده‌کات ئاش‌کرا " دو‌ور‌و‌وانه " مه‌سیحیه ئه‌و پ‌ێ‌غه‌مبه‌رییه‌وه راگه‌یاندنه پ‌ش‌ت‌گ‌و‌ی‌خ‌س‌تنی به ده‌که‌ن ئاش‌کرا خ‌ۆ‌یان " ب‌یا‌وه‌ری له .پ‌ێ‌غه‌مبه‌ره‌کانی ،هه‌ل‌ب‌ێ‌تر‌دراوه‌کانی پ‌ێ‌غه‌مبه‌ره پ‌ێ‌غه‌مبه‌رییه‌کانی گ‌و‌پ‌رایه‌لی و پ‌ێ‌غه‌مبه‌رییه‌کانی په‌یامه وه‌ر‌گ‌رتنی به هه‌ل‌ب‌ێ‌تر‌دراو ،به‌رامبه‌ردا ده‌به‌خ‌ش‌یت خودا به شک‌ۆمه‌ندی ،ده‌که‌ن ئاش‌کرای که نو‌ی‌یانه‌ی ر‌ێ‌نما‌یه ئه‌و به هه‌روه‌ها ،داده‌ن‌ر‌یت " قب‌ول‌کراو " به خوداوه له‌لایه‌ن که گ‌و‌پ‌رایه‌لییه ئه‌م

ناوی بۆ دهگه پته وه که داده نریت راستودروستییه ئه و پاراستنی شایستهی مهسیح عیسا.

له دایک خودا بۆ خۆشه ویستی له که گوپرایه لیه باوه ره ئه م تهنها که کهسهی ئه و تهنها . داده نریت ئه به دیهت ناو چوونه شایستهی به ، بووه **پزگاری باوه ره کهی به** ، دهکاته وه پاکێ گونا ههکانی له مهسیح خوینی به په یامهکانی عیسا بۆیه ههر ، کهسییه باوه ره وه لامي چونکه . **ده بیته** " ٢٤:١٣ مهتا : نموونه بۆ ، دهکات هه لێژێردرا وهکانی ئاراسته ی تاکه کهسهی ئیمان ". **کراوه پاشه کهوت** " **ده بیته** ، **ده گریت بهرگه کۆتایی تا ئه وهی به لām** ! ئاگاداره به لām . پێوه ره وه یه ک به یته پابه ند ئه گر به کۆمه ل بیته ده توانیته پزگاری کێ ده دات بریار ته نیا به عیسا چونکه ، فریودهرن مرۆف ئیدیعاکانی ئه وانهی که باوه ره ی ئه و حوکمدانی به پێی بدریت له ده ست یان ده بیته داوه نیشانیان به هه شتدا ناو چوونه به دوای

و نزیک په یوه ندیه ئه و رۆح ، حه به قوقدا ئایه تانه ی له م ، کورتی به پشتراستی و دهکات ئاشکرا " **کاره کان** " و " **باوه ره** " نیوان **جیانه کراوه ی** نێردراوی یاقوبی له لایه ن پشتر که خالیک ده هیته ؛ به ره مه می که دهکاته وه **کارهکانی ئه گر به خۆیه وه باوه ره هه وه ها** " : ٢:١٧ یاقوب) وروژێرا وه خودا وه ئینجیله وه سه ره تای له ههر که ده گه یه نیته ئه وه ئه مه ش . (" **مردوو ، نه بیته وه ک** هه ندیک . لێ کدرا وه ته وه هه له به و تیگه یشتوو هه له به ئیمان بابه تی ئه و شایه تحالی ، کردبوو په یوه ستیان باوه ره وه لایه نی به ته نها **ئه مرۆ** ئه و ره فتاری . پێده به خشن ژبانی و به ها که خست پشنگو ی به ره مه مانه یان عیسا گه رانه وه ی له باره ی خۆی راگه یاندنهکانی خودا که که سانه ی ئاشکرا باوه ره که یان راسته قینه ی سروشتی ، ده ناسیته ی پێیان مه سیحه وه دوا سه ر ده پزیتته خۆی گه وه ی رووناکی خودا که ئیستاش . دهکات نویانه مه رجه له و که ئه وانهی بۆ نییه بیانوو یه ک هه یج ئیتر ، بهندهکانی به پزگار بوون . دامه زراون خودا وه له لایه ن ١٨٤٣ هه سالی له که تیئاگه ن هه لێژێردرا وانه به و سوود ته نها ، به روا ره وه له و به لām ، به رده وامه نیعمه ت نیشاندانی شایه تحالی پێگه ی له ، هه لێژاردوو مه سیح عیسا که ده گه یه نیته رۆژی سه ره تا . ده که ن پشکهشی که خۆشه ویستییه ئه و راسته قینه ی

۱۸۴۴مەسەلىيە بەلەم، بوو ئىلاھىيە نىعمەتە ئەم نىشانەى شەممە راستىيە خۇشەويستى چۈنكە، بەسە تەنيا بە ئەمە نەبوو ھەرگىز، بوو ئاشكرا ۲۰۳۰دا و ۱۸۴۳ سالانى نيوان لە كە پيغەمبەرايەتتەيەكەى لە نوپيانەى تېگەشتە ئەو راستىدا لە .داواکراو ەوداوە لەلایەن ھەميشە ھەوتەمەو ەشەممەى بە نزيکیان پەيوەندیيەكى، وەرگىراون ۲۰۱۸مەسەلىيە گەرانەو ەى بە كە ھەوتەم ھەزارەى پيغەمبەرانەى ويئەى بوو ەتە كە، ھەيە ۲۰۱۸مەسەلىيە لە ،پيئەكەت دەست ۲۰۳۰ بەھارى لە مەسيح عيسا كە گەياندوو ەسانە ئەو بو سوودی و روودەدات "باوەر بە رەوايەتيدان" بو خۇيان خۇشەويستى نيشاندانى بە ھەلپژىردراو ەكان دەبنە كە، بانگراون مەسيحەو ە عيسا ناوى بە كە تېروانىنەكان نوپيەكانى و كۆن ھەموو و خدا ھەر بۆيە' :وتن پيى " :دەكرىت فير ۱۳:۵۲ مەتا لە ەك، بوون ئاشكرا خاوەن ەك، ئاسمان شانشىنى بە سەبارەت كراو رېنمايى كە نووسەريك و دەرەو ەدەيئەتە كۆگاكەيەو ەژوورى لە نوپيەكانيش شتە كە وايە مالىك لە بپاريزن خۇيان ناتوان خۇشەوئ خودايان ئەوانەى ". كۆنەكان ھەرەو ەا مرؤفایەتى بو و شاراو ەن مېژە لە كە، نەپيئەكانى و پلان دۆزىنەو ەى نەزانراون.

مەسيح ھاتنى يەكەم و ھەبەقوق

كە، بوو جېبەجئ ئيسرايىلىش جولەكە نەتەو ەى بو پيشبىنيە ئەم ديارى ۹:۲۵ دانيال لە ھاتنە ئەم كاتى .راگەياند بو مەسيحى ھاتنى يەكەم ھەوتەمدا بەشى، ەزرا كتيبي لە حيسابكردى كىلى و ە .راگەيەندرا و كرا كتيبە نيو لە دانياليان كتيبي جولەكەكان كە روودەدات وا .دۆزرايەو ە شيۆەيە بەم بەلەم .ھاتوو ەزرا كتيبي پيش و ،كردوو پۆلپن مېژوو يەكاندا عيسا .بوو ديار خوينەر بو كەمتر و بوو ەو ەكەم پيغەمبەرايەتتەيەكەى رۆلى پيشبىنيەكانى بو شاگردەكانى و نيژدراوان سەرنجى كە بوو پيغەمبەر يەكەم .راكيشا دانيال.

ھاتە ھەرەو ەا، " بکە چاوەرپى، دواکەوت ئەگەر "، پيشبىنيکراو دواکەوتنى و لېبکاتەو ە تۆلەيان كە بوون مەسيحك چاوەرپى جولەكەكان چۈنكە، ئاراو ە

پۆچ كە ، ۶۱ ئىشايىا بنەماي لەسەر ، بکات رزگاربان پۆمىيەکان دەستى لە
يەزدان يەزدانى رۆحى " : دەلیت يەكەمدا ئايەتى لە مەسیح بە سەبارەت
 بۆ خۆش مژدەى ئەوەى بۆ کردوو مەسحى يەهۆشا چونکە ، لەسەرمدايە
 بۆ ، بکەنەو بەرز دلشکاوەکان بند بۆ ناردوو منى ئەو . بگەيەنم هەژاران
 ئەوانەى بۆ زیندان کردنەوەى و رابگەيەنن ديلەکان بۆ ئازادى ئەوەى
سالى رابگەياندنى بۆ " : دەکات ديارى پۆچ ، دوووەمدا ئايەتى لە " . بەستراون
دلنەوايى بۆ ، خوداکەمان تۆلەسەندنەوەى رۆژى و يەهوە نيعمەتى
 لە کە نەياندەزانی جولهکەکان " . دەگيرن ماته مینى کە ئەوانەى هەموو
 دەلیت هیشتا سال 2000 ، " **تۆلەسەندنەوەى رۆژى** " و " **نيعمەت سالى** " نىوان
 رزگارکەر ، سەرکەوتوو ، مەسیح گەرانهوەى بەرەو خەلکە کە ئەوەى بۆ تیپەرپت
 ديارە باسەدا لەو روونى بە وانەيە ئەم . 61:2 ئىشايىا بەپيى ، تۆلەسەندنەوەى و
 پەرورەدە لەوئ کە ، ناسريە چوو " : پيکراوہ ئاماژەى ۱۶-۱۷ : ۴ لوقا لە کە
 خۆى نەريتى و داب وەک ، کەنيسەکە ناو چوو شەممەدا رۆژى لە ، بوو
 دەستى دراىە پيغەمبەريش ئىشايىا پەرتووکی ، بيخوینیتەو ئەوەى بۆ هەستا
 ، رابگەيەنم هەژاران بە مژدە ئەوەى بۆ کردوو مەسح منى چونکە ، بەسەرمدا
 بۆ بينين چاکبوونەوەى و زیندانییەکان بۆ ئازادى ئەوەى بۆ ناردوو منى
 نيعمەتى سالى ئەوەى بۆ ، بکەم ئازاد ستەمليکراوہکان ، رابگەيەنم نايينايان
 خزمەتکارەکە بە داىهوە و کوکردەو پەرتووکەکەى پاشان ' . رابگەيەنم يەزدان
 کردەو پشتراستى ، لەویدا خۆى خویندەنەوەى وەستاندنى بە " **دانیشتەو**
 کە " **نيعمەت سالى** " ئەم بوو نيگەرەن تەنها سەردانەکەى يەکەم کە
 " ، دەلیت و بەردەوامە ۲۱ ئايەت . رابگەيەندرا پيغەمبەرەوہ ئىشايىا لەلايەن
 ئەويش ، بوو ليى چاويان بوون کەنيسەکەدا لە ئەوانەى هەموو پاشان
 بيستووتان تازە کە پيرۆزە کتیبە ئەم ئەمرۆ : پييان وتننى بە کرد دەستى
 نەخویندراو و پشتگوێخراو ی " **تۆلەسەندنەوەى رۆژى** " ئەو " . بوو جيبەجی
 ئەمجارەيان ، دووہمى هاتنى بۆ ، دانرا ۲۰۳۰ سالى بەهارى بۆ خوداوہ لەلايەن
 ، گەرانهويە ئەم پيش بەلام . خۆيەوہ خودايى هيزى هەموو بە
 رپگەى لە ، بکريت جيبەجی " **دواکەوتوو** " بە دەبوو حەبەقوک پيشبينیەکەى

تازه وهك، ۱۹۹۴ و ۱۸۴۳-۱۸۴۴ سالی "ئەدەبىي ئىنتىستى" تاقىكردنە وهكانى
بىننيمان.

کۆتایی تەرخانکردنی

پاستیه‌کان پووبه‌پووبوونەوهی

مرۆڤایه‌تی، ئیلاهی سالی سهرتای، ٢٠٢١ سالی به‌هاری له پاراستنی بۆ خۆی ئاماده‌یی، مه‌سیحی درۆ به‌لام ده‌وله‌مه‌ند رۆژناوایی نه‌ته‌وه‌یی ئابووری و ئیرانکاری نرخ‌ی به‌ته‌نانه‌ت، دا‌نیشان به‌سال‌چووان ژبانی مرۆڤه‌ ژبانی داوای که، سییه‌م جیهانی جه‌نگی ده‌یگه‌یه‌نیته‌ خودا بۆیه‌ چاره‌سەر نه‌ ده‌زانیت پێیه‌ی به‌و، ته‌مه‌نه‌کاندا هه‌موو له‌ ده‌کات بێشوماره‌کان له‌مه‌ودوا سال هه‌شت. دووهمه‌ ئیلاهییه‌ سزایه‌ ئهم بۆ ڤاکسین نه‌ و هه‌یه‌ گه‌رانه‌وه‌ی به‌ کۆتاییه‌که‌ی که‌ زه‌مینی دروستبوونی ٦٠٠٠ی سالی ده‌گه‌ینه‌ و رزگارکراوه‌کانی، سه‌رکه‌وتوو و سه‌رکه‌وتوو. ده‌کریت دیاری مه‌سیح عیسا ناو ده‌باته‌، ده‌کاته‌وه‌ زیندووێان ئه‌وانه‌ی و زیندوو هه‌لبێژدراره‌وه‌کانی، ده‌بات له‌ناو زه‌وی له‌سه‌ر مرۆڤ ژبانی هه‌موو و خۆیه‌وه‌ ئاسمانی شانیشینی، شه‌یتان، سه‌ره‌تاوه‌ یاخه‌بووی فریشته‌ی، تاریکی‌دا له‌ گۆشه‌گیر، ته‌نیا به‌ شه‌یتان.

زۆر به‌رنامه‌یه‌ ئهم قیولکردنی بۆ سال هه‌زار ٦ بنه‌مای به‌ باوه‌پوون، هاته‌وه‌ پیرۆزدا کتیبی له‌ ژمارانه‌ی ئه‌و بنه‌مای له‌سه‌ر ورد حیساباتی. گرنه‌ ئیبراهیمدا له‌دایکبوونی به‌رواری ده‌وروبه‌ری له‌ که‌ ناروونیه‌که‌وه‌ به‌هۆی هاته‌وه‌ تارا کۆره‌که‌ی سی بۆ به‌روار یه‌ک ته‌نه‌ها) بووه‌ مه‌حال، هاته‌وه‌ تا ئاده‌مه‌وه‌ له‌ مرۆڤ نه‌وه‌کانی رێکوپێکی به‌لام. (١١:٢٦ ژبان سهرتای پشتراست که‌سه‌ هه‌زار ٦ که‌ ژماره‌یه‌ ئهم نزیکبوونه‌وه‌ی مه‌سیح گه‌رانه‌وه‌ی هه‌لبێژاردنه‌ ئهم، گۆراوه‌ و ورد ژماره‌ به‌م باوه‌رمان دانانی به‌. ده‌کاته‌وه‌ که‌ دروستکه‌ر خودای بۆ ئه‌ویش، زیره‌ک بوونه‌وه‌ریکی بۆ ده‌گه‌رێنینه‌وه‌ له‌ که‌، شه‌مه‌م رۆژی بنه‌مای به‌پێی. ژبانه‌ و زیره‌کی هه‌موو سه‌رچاوه‌ی به‌ سالی هه‌زار شه‌ش و رۆژ شه‌ش خودا، پیکراوه‌ ئاماژه‌ی چواره‌مدا فه‌رمانی رۆژی به‌لام، بگه‌یه‌نن ئه‌نجام به‌ کاره‌کانیان هه‌موو تا داوه‌ مرۆڤایه‌تی

(کراوه تهوه جیایان) پیروژکراون، پشوودانن کاتی ههوتهم ههزاره ی و ههوتهم ههلبژێردراوهکانی و خودا بۆ

خودا به دلخۆشکەر باوهڕپکی که ده‌ریخستوووه کاره ئهم ناوه‌پۆکی سوود که، نراوه بنیات ههلبژێردراوهکانی ی "ژیر یان زیرهک" په‌فتاری له‌سه‌ر بیر یان، ده‌کات پیشبینی، ده‌یلت خودا که وه‌رده‌گرن شتی که هه‌موو له ئاسمانه‌کان رووناکی وه‌ک دانا‌کان " ٣: ١٢ دانیال بروانه) لیده‌کاته‌وه وه‌ک، ده‌به‌ن راستو‌دروستی به‌ره‌و که‌س زۆر ئه‌وانه‌ی و ده‌ره‌وشینه‌وه ئه‌وان، مامه‌له‌کردن شیوه‌یه به‌م. ("هه‌میشه و هه‌میشه بۆ ئه‌ستیره‌کان له سوود پێدات پێگه‌یان ئه‌وه‌ی بۆ ده‌هیننه‌وه خودا هه‌لبژاردنی بۆ پاسا و ده‌رکه‌وتوووه مه‌سیحدا عیسا له که وه‌رگرن ئه‌و رزگارکه‌ری دادپه‌روه‌ری

داهاتوو کاره‌ساتی پیش ته‌نها، کاره به‌م هینان کو‌تایی بۆ مه‌عمودیه‌تم بۆنه‌ی به که، ١٦:٣٣ یوحنا له ئایه‌ته ئهم، نۆره به، ئاواته‌خوازم خودا راسته‌قینه‌کانی مندا له هه‌موو پیشکه‌شی، ١٩٨٠ دا حوزه‌یرانی ١٤ ی له بروانه‌ی له‌سه‌ر یه‌کی‌کیان وه‌ریده‌گرن؛ و ده‌یخویننه‌وه که بکه‌م عیسا" کتییی پیشه‌کی له دیکه‌یان ئه‌وه‌ی، دامه‌زراوه‌که له ته‌عمیده‌که‌م پیم کاته‌دا له و هاوبه‌نده‌که‌مه‌وه له‌لایه‌ن بۆنه‌یه‌دا له و که، دا"مه‌سیح پیشکه‌ش قوربانی وه‌ک خۆی ژیا‌نی عیسا که ته‌مه‌نه‌ی له و نزیکه‌ی، به‌خشا له‌م. هه‌بی‌ت ئاشتی‌تان مندا له ئه‌وه‌ی بۆ، وتوون پێ شتانه‌م ئهم " :کرد " بووم زāl جیهاندا به‌سه‌ر من! بن دلخۆش به‌لام. ده‌بی‌ت کیشه‌تان جیهاندا

"!به‌راستی"، مه‌سیح عیسا به‌خته‌وه‌ره‌که‌ی به‌نده، ساموێل

په یوه ندى دوا

جيهان ۲۰۲۱ دا سالى كوټايى له ،دەنووسم په يامه ئەم كاتيكدا له نرخ به زور و ليكراو پيشوازي گەردوونى ئاييىنى ئاشتىيه كى له چيز هيشتا وهحيه ئەو له سەر من زانيارىيه كانى به پشتبهستن به بهلام .دهزانيت گومان بچووكترين بهبئ ،كردووۀ ئامادهى خودا كه شياوانهى پيغهمبهرىيه خەريكه و دهكرت ئاماده ترسناك جيهانى جهنگيكي كه دهكه موه دووپاتى له پيشكهشكردنى به رۆح .ديت بهدى داهاتوودا سالى پينج بو سئ ماوهى له بيرده خاتوه ئەوه مان ۹، پهخشانى له " *شەشەم شمشالى* " رەمزي ناوى ژير بو دلسوزى له وازهينان سزادانى بو هاتوون پيشتر ترسناك سزاي پينج كه ۳۲۱ هوه نازارى ۷ى له ترى پشتگوځخراوه كانى رپورەسمه و پيروزى شه مەمى مروځايه تيدا ميژووى له سال ۱۶۰۰ نەمره وه خوداى له لايەن سزايانه ئەم بو ديت ئەو سزاي شه شه مين .ئىلاهى ئاييىنى پلانيكى بو به پيى رپكخراوه له جگه .به رامبهري ناپاكي به تاوانبار مه سحيهت ،دواچار بو ،هوشداربىدان له بهر هەر .نييه مانايه كى هيچ مروځ ژيانى ،رژگار كردنى پلانى و خودا به كه ههيه وردهيان ورده كارەكتەرى كه " *شەشەم شمشالەكان* " كه ئەمه شه دهگاته " *شەشەم* " له كوشنده چرى ،بووه ناشكرا ۲۶ دا ليقيياتى له ليكچووون . دهترسيٽ ليى و دهترسيٽ ليى ميژه له مروځايه تى كه ترسناكيى لوتكهى كوڤمه ليك كه كوټايى جيهانى جهنگى بو ئاماژه يه " *شەشەم شمشالى* " پهخشانى به پيى " *مروځايه تى سئى له سەر يەك* " ،دهبات له ناو زور مروځى كه بگات شه ريكدا له دهتوانريت رسته يى شيوه يه كى به رپژه يه ئەم وه ۹:۱۵ رووبهرووى تهياركراو و راهينراو و چهكدار پيشه گەرى شهركەرى ۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ژماره ي " :هاتووۀ ۹:۱۶ دا پهخشانى له وردينييهى ئەو به پيى ،دهبنه وه يه كتر ژماره يان له گويم :بوو ههزار ده جار ههزار ده هينده دوو سواره كان سهر بازه ماوهى له ،مەملانييه دوايين ئەم پيش .ههزار ۱۰ x ههزار ۱۰ x ۲ واته " :بوو

۱۹۴۵-۱۹۳۹ و ۱۹۱۸-۱۹۱۴ سالانی جیهانی جەنگی دوو ، بیستەمدا سەدەى گەلانی سەردەمى بە کۆتایی خەریکە کە بوون گەورەیه سزا ئەو پیشبینی دابین هەڵبژێردراوەکانی بۆ پەناگەى شارەکانى خودا. دیت سەرەخۆ و نازاد لەو کە بەجێهێشتووین بۆ روونی ئەوەندە ئاماژەیکى بەلام ، نەکردوو ئەوەلەویەتیک وەک ئیلاهییهکەیهو توورەیی بەهۆی کە هەڵبێن ناوچانە ئەم بۆ مەژۆشەکان دەبێت کە دەکات ئاراستە لێدانانە ئەو . ئامانج کراوەتە ئەو هەڵبژێردراوەکانى لە یەکیک هیچیان بەلام . بکەن بۆ بانگەوازیان ئەرکە ، بۆبوونەتەو زەویدا بەسەر کە بێباوەرەکان یان بێباوەرەکان یاخیوو . نابن جیهانی جەنگی . ئەو ئیلاهی توورەیی قوربانى دەبنە هەم و ئامراز هەم و بوون مەسیحى ئایینەکانیان کە ، دانا یەکتەر دژی لە پۆژئاواى گەلانى دووهم پالنهري ، داهاوویدا سییهى سەردەمى لە بەلام . دەکرد لەسەر کێپێکیان بەرامبەر لە کێپێکارەکان ئایینە ، دەبێت ئایینی بنهڕەتدا لە پێکدادانەکان عەقیدەییەو رووی لە هەرگیز کە ئایینەکان ، چالەو دەخاتە یەکتەدا گەشە وەهەم ئەم داوێ پێگەیان بازرگانی و ئاشتی تەنها . نەبوون نەگونجاو ، ۷:۳-۶ پەخشانی بەپێی ، هەڵبژێردوو خودا کە کاترێمێرەى لەو بەلام . بکات ، کۆنترۆلکراوە خوداوە فریشتەکانى لەلایەن کە شەیتانییهى گشتگیریه ئەو هێماکان واتە - " بگەیهنیت دەریا و زەوى بە زیان " ئەوى بۆ دەکرێت نازاد کە " کاسۆلیکەکان و پرۆتەستانتەکان " " بە زیانگەیاندا بۆ " ، دەکرێنەو کۆد ئیمانى ، لۆژیکى تەواو شیوەیکى بە . مەسیح عیسا بە بەرامبەر ناپاکن مەسیح عیسا ، راستگۆ دادوەرى توورەیی سەرەکی ئامانجى ناپاک مەسیحى ناپاکیه بەهۆی ئیسرائیل ، کۆن پەیمانى لە چۆن هەروەک . پێکدەهێنیت سزا زایینیدا ۷۰ ی سالى لە نەتەوێى لەناوبردنى تا بەردەوامەکانییهو ۴۰- ۱۱: دانیال پیشبینى ، " شەشەم شەشالە " ئەم لەگەڵ هاوتەریب . دەدرا یەکتاپەرستى ئایینی سێ بەشداریکردنى ، " پاشا سێ " باسکردنى بە ۴۵ ، و مەغریبى و عەرەبى ئیسلامى ، ئەوروپى کاسۆلیکی : دەکاتەو پشتراست کۆتایی بەختەوهرى پێچەوانەبوونەوى بە مەملەتیکە . رووسى ئۆرتۆدۆکسى پاشا وەک ناوى کە ، ئەمریکى پرۆتەستانتیزمى دەستێوەردانى بەهۆی دیت رووسیا پۆتانسیلی نەرىتى دۆژمێکی وەک واتای بە بەلکو ، نەهاتوو

لەژىر خۆى كۆتايى ھەژموونى بۇ رېڭا كىيىركىكارەكان زلەيزە نەھىشتنى پەخشانى لە ، " ھەلدەستىتەو زەوى لە درندەيەى ئەو... the... " ناوئيشانى ،كۆتايىيەدا چوارچۆوى لەم كە بکرىت بەو ئەماژە پۆويستە .باسکراو ۱۳:۱۱ رۆمانى باوهرى كاتىكدا لە ،كەمىنە بووئە ئەمريكى پىرۆتستانتى باوهرى كۆچى لە يەك دواى لە يەك شەپۆلى بەھۆى ئەمەش ،زۆرىنەيە كاسۆلىكى خۆى ،ئىرلەندىيە رەچەلەك بە كە سەرۆكەكەى ۲۰۲۲ سالى لە .ھيسپانىيەكان كىنىدى ئىف جۆن تىرۆركراو سەرۆكى وەك ،كاسۆلىكە

بە فەرمان مەسيح عيسا ،گەرەدا خوداى لە ،۱۸:۴ پەخشانى لە ،ھەلثىرداوەكانى ،ھەيە پىي ھىوايان و پىيەتى باوهرىيان ئەوانەى ھەموو وەك رۆونى بە بەرھەمەدا لەم . " دەرىچىن گەرە بابلى لە " كە دەكات ھو " گولاهەكانى " بەھۆى " بابلى " ،ناسراو كاسۆلىكى رۆمانى كەنيسەى " مېژوويى مىراتى رېگەى لە .دەكرىت مەحكوم و دەكرىت دادگايى و پىرۆتستان بۆ درىژدەبىتەو كاسۆلىكى ئايىنى تاوانبارى ،ھو " گولاهەكانى بۆ پاسا و ،ئايىنيەكانىيەو پىراكتيزە رېگەى لە كە ئۆرتۆدۆكسەكان مەسيحيە كۆچىردن .ماوئەو بۆيان رۆمەو لە كە دەھىنەو يەكشەممە پىشودانى خودا چونكە ،گىرگىرىنيان كە ، " گولاهەكانى " لە وازھىنان بۆ ئەماژەيە بابلى لە يەكەم ،ھەفتانەيە پىشودانى رۆژى ،پىناسەكەر يەكى " نىشانە " دەيكاتە رۆمانى يەكشەممەى :خودايى رېكخستنى بەپىي ھەفتەيە رۆژى

و كور لە داوا ،دۆخەكە بەپەلەيى لەبەرچاوغىرتنى بە ،پەيامەدا لەم پايتەختەكەى سەنتەرى كە ،فەرەنسا باكورى ناوچەى ،دەكەم خودا كچانى " بەدەست ،دەدات لىي خودا توورەيى زووانە بەم چونكە .بەجىيھىلن ،پارىس " ،سۆدۆم " شارى وەك ،ئەتۆمى ئەمجارەيان ،دەنالىيىت " ئاسمانەو لە ئاگر " مېسر " بە ھەرەھا ۱۱:۸ پەخشانى لە ،دەكات بەراورد خۆيدا وەحى لە كە ھەلوئىستى بەھۆى ، " گولە " بۆ ھىمادارە وئەيەكى كە ، پىدەكات ئەماژەى وەك ،دەكات خودا دژايەتى كە ،ئايىنيەكەى بى پابەندبوونى ياخيىووانەى بە ،جەنگاويدا دۆخىكى لە .عېبرىدا گەلى كۆچى مېژوويى باسى لە فىرەون ئامانجدار ناوچەى دەبىت مەحال ،قەدەغەكراوكان و رېڭاوبانەكان پىچرانى .بىت رىزگارت كوشندەيە كارەساتە لەو و بەجىيھىلئىت

مەسیح عیسا ،زیندوو خودای خزمەتکاری ،ساموئل

ئەم کۆتایی لە کە دەگەرپن شتانەدا ئەو بەدوای سەرەتا ئەوانەى قەناعەتم ئەوەندە من بۆچی کە تێدەگەن بەزەحمەت ،دەبێت ئاشکرا کارەدا بەلام .هەیه ئەوروپا و فەرەنسا نزیکى لەناوچوونى نەگەراوى سروشتى بە بەلگە ،رېڭاکە درېژایى بە ،دەخویننەو کۆتایی تا سەرەتاو لە ئەوانەى هاوبەشى کە لێدەکات وایان بەردەوام کە ،کۆکردۆتەو کەلەکەبووەکانیان لە و من لە خودا پۆحى کە نەلەرزاوێ قەناعەتە ئەو ،کۆتاییدا لە ،بکەن شکۆمەندییەکە هەموو .بەرەستى ناو؛ بنیات خوێ بە سەر ئەوانەى هەموو ئەو هەى

بە کە دەبێت کەسانە ئەو بەشى تەنها ناخۆشەکان سوپرايزە زۆرینە ،بنین بێهاوتایەکەیدا دەسەلاتە بە دان رەتیدەکەنەو چەقەستووپی بەدیھێنانى تا پلانەکەى بەپێى شتەکان هەموو رېنماییکردنى توانای و تەواویان

عیسا کە ئیلاھامبەخشەى ئەو بەلام ،دادەخەم کارە ئەم لێردە من شیوەى لە تۆمارکراو هەمیشە بۆ و تۆمارکراو من پێدانى لە بەردەوامە **پیاوێرەوانى دوايى ئاسمانى مانای** " کتیبى لە کە پەيامانەى ئەو کە یەک دواى لە یەک "بەرگى" سى ،**پیشکەشکراون دا** " ئەدقیقیتىست ٢٠٢٥ دا ئۆکتۆبەرى لە ئیستاو لە لاپەرەیه هەزار نزیکەى هەریەکیان بەردەستە

" رايگەياندوو ٢:٢٦ پەخشانى لە مەسیح عیسا کە دەخەمەو بىرتان **بەسەر دەسەلات ، دەپارێزیت کۆتایی تا** کارەکانم **و دەبێت زāl کەسەى ئەو** هەموو لەسەر ئەو حوکمدانى ئاشکراوونى شیوەى ئەوان . دەدەم گەلاندا و ئایین بە پەيوەندى کە شتێک هەموو واتە -دەگرەبەر ژيان لایەنەکانى بە پەيوەنديان کە بابەتانەى ئەو هەموو هەیه؛ ئابوورییەو و سیاسەت ،رادەگەیهێت بەدبەختى کاتێک .هەیه بوونەوەرەکانیەو و دروستکەر خودای

رېځکده خات هه لانه ئايينييه و ئابووري و سهربازي و سياسي هه لېژاردنه ئه و
لېډه که وېته وه کاره ساتيان که

لايه نه کاني هه موو له سهر خوځي حوکمداني که ده کات شانازي خودا
که ده کات ئه وه بانگه وازي کاره بهم . ده کات ئاشکرا هه لېژېردراوه کاني بو ژيان
خوځي چاکه ي بو سنوورېک هيچ که بن دلسوزه کاني فريشته شايه تحالي
، ده وېت خوځيان و لېډه گرن رېزي که که سانه ي به و بهرام بهر داناييت
مردن رېگه ي له که نيعمه ته ي ئه و به هوځي که راسته قينه ي هه لېژېردراوه کاني
، رزگار کراون هېناوه به ده ستي مه سيحه وه عيسا زيندو و بوونه وي و

له لايه ن ئازادي به که مه که بېهش نوازه يه ئيمتيازه له م خوت بوځي
خواردني " **Lila** " . ده کړېت پېشکه شت رۆشن بېره کانيه وه و رۆشن بېر بهنده
ده کات مندالانه ئه و پېشکه شي ئاسماني باوکي که راسته قينه يه ئاسماني
ئاسماني شان شيني له شوينېک مه سيحدا عيسا له بويان و ده وېت خوځيان که
ده کات ئاماده خوځيدا

ده دؤزېته وه " **عيسا شايه تحالي** " **کوڼ کړېتي فؤرمي ، دا** " **مانا** " له
دياريه کي وهک ، هه موو شيانه وه سهر ووي له و ، بووه باستر بهرده وام که
گه رانه وي راگه ياندني ، ده کړېت پېشکه ش ئاسمانه وه له کوټايي
2030 داها تووي سالي به هاري بو شکو مه ندانه ي

که دروست کهر خوداي ، باوک کاره کاني سهر ده خاته تيشک " **مانا** "
رېځکده خات تاکه که سي ئازادي هه لېژاردني به پيځي مروځه کان ژيان ي

که ئه وه يه بو ئه وه ، به ينيته وه نه بېنراو مروځه وه چاوي به خودا ئه گهر
، ياخي بووه کان مروځه له شپوه يه بهم که ، بگه رېن به دوايدا هه لېژېردراوه کاني
ئو بووني به باوه رېوون . ده کړېنه وه جيا بېرکړدنه وه کان بي يان ، بېباوه رېه کان
تايه تمه ندي که ژيرانه يه تيگه يشتني کي نيشانه ي به لکو نييه " گهل تلياکي "
رزگار مه سيحه وه عيسا له لايه ن ئه وه يه شايه ني ، راسته قينه يه هه لېژېردراوي
بکړېت .